

**Ἡ ΚΑΙΝΗ
ΔΙΑΘΗΚΗ**

**THE NEW
COVENANT**

THE NEW TESTAMENT IN THE ORIGINAL GREEK
STEPHANUS 1550 *Textus Receptus*
WITH CRITICAL APPARATUS

REVISION: 23RD APRIL 2003

The latest draft of this book can be downloaded from:

<http://www.moses.uklinux.net/pdf/bible/>

All parts of this book are © 2002,2003 Tigran A. Aivazian
Typeset with the L^AT_EX_{2 ϵ} Documentation System under Linux.

The Kerkis Greek fonts which were used to print this book are
Copyright © Department of Mathematics, University of the Ægæan
are freely available from the nearest CTAN mirror, for example:
<ftp://ftp.tex.ac.uk/tex-archive/fonts/greek/kerkis/>

INTRODUCTION

This edition of New Testament in the original Greek is based on *Textus Receptus* and corresponds to the 1550 "royal" edition by Robert Stephanus (Estienne). It was prepared in strict accordance with the following basic principles:

1. No variations, however strongly supported by the Greek manuscripts and printed editions have been introduced into the text but were relegated to the margins and footnotes.
2. While the modern chapter and verse numbering was preserved for the sake of convenient reference, the elements that rely on human interpretation, such as capital letters and punctuation, were completely disregarded.
3. The accents and breathings, though also altogether manmade, were retained.

It should be noted here that the use of full stop and paragraph breaks in this work differs somewhat from that which is found in other printed editions of Greek New Testament. Namely, the full stop is used here only as a verse separator and paragraph breaks are made only at the beginning of each chapter. The reader should understand that these tools were used only for convenient location of a given chapter or verse, and they bear *no* authority, which they might have had if they were supported by the ancient manuscripts with any degree of consistency.

The following symbols were used in the critical apparatus in the footnotes.

- ℣ Textus Receptus, Stephanus 1550 edition. This is the base text of the present edition.
- ℣ Scrivener, 1894. This is the text underlying the English Authorised Version of 1611 as found in the edition by Trinitarian Bible Society. It is interesting to note that in many places this text agrees with modern corrupted Egyptian recension ℣ (see below).
- ℣ Majority Text according to Zane C. Hodges and Arthur L. Farstad. This recension differs from the Majority Text of Maurice A. Robinson and William G. Pierpont in many places.
- ℣ Egyptian (favoured by Vatican and Organised Religion), UBS4. This is the corrupted version of the Greek New Testament which is naturally followed by most modern (*per*)versions of the Bible. Despite the fact that we reject this recension as unreliable, it was deemed appropriate to include it in the collation in order to show the men of God where and how it differs from others and because it would be foolish to assume that any single recension is completely inerrant.

The verse on which there is a textual variant note has a little asterisk against the verse number in the margin.

Special thanks are due to (in chronological order) Richard T. Dodds, Donald Arseneau, Piet van Oostrum, Apostolos Syropoulos for their help with preparation of this book.

And, most of all, I thank the Lord my God for providing everything I needed for working on this book.

Tigran A. Aivazian
London, England
May 2002.

THE BOOKS OF THE NEW TESTAMENT

	Page
ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ	1
ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ	62
ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ	106
ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ	175
ΠΡΑΞΕΙΣ	226
ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ	295
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α'	317
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β'	340
ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ	355
ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ	363
ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ	372
ΠΡΟΣ ΚΟΛΑΣΣΑΕΙΣ	378
ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α'	384
ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β'	389
ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α'	392
ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β'	398
ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ	403
ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ	406
ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ	408
ΙΑΚΩΒΟΥ	425
ΠΕΤΡΟΥ Α'	431
ΠΕΤΡΟΥ Β'	438
ΙΩΑΝΝΟΥ Α'	443
ΙΩΑΝΝΟΥ Β'	450
ΙΩΑΝΝΟΥ Γ'	451
ΙΟΥΔΑ	452
ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ	454

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

βίβλος γενέσεως ἰησοῦ χριστοῦ υἱοῦ δαβὶδ υἱοῦ ἀβραάμ. ἀβραάμ ἐγέν- 1*, 2
νησεν τὸν ἰσαάκ ἰσαάκ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἰακώβ ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν
ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ. ἰούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν φαρέξ καὶ τὸν 3
ζαρὰ ἐκ τῆς θαμάρ φαρέξ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἑσρώμ ἑσρώμ δὲ ἐγέννησεν τὸν
ἀράμ. ἀράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἀμιναδάβ ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησεν τὸν ναασ- 4
σών ναασσών δὲ ἐγέννησεν τὸν σαλμών. σαλμών δὲ ἐγέννησεν τὸν βοόζ ἐκ 5*
τῆς ῥαχάβ βοόζ δὲ ἐγέννησεν τὸν ὠθήδ ἐκ τῆς ῥούθ ὠθήδ δὲ ἐγέννησεν τὸν
ἰεσσαί. ἰεσσαί δὲ ἐγέννησεν τὸν δαβὶδ τὸν βασιλέα δαβὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς 6*
ἐγέννησεν τὸν σολομῶντα ἐκ τῆς τοῦ οὐρίου. σολομών δὲ ἐγέννησεν τὸν 7*
ῥοβοάμ ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἀβιά ἀβιά δὲ ἐγέννησεν τὸν ἁσά. ἁσά δὲ 8*
ἐγέννησεν τὸν ἰωσαφάτ ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἰωράμ ἰωράμ δὲ ἐγέννη-
σεν τὸν ὀζίαν. ὀζίας δὲ ἐγέννησεν τὸν ἰωθαάμ ἰωθαάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν 9
ἀχάζ ἀχάζ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἑζεκίαν. ἑζεκίας δὲ ἐγέννησεν τὸν μανασσῆ 10*
μανασσῆς δὲ ἐγέννησεν τὸν ἁμών ἁμών δὲ ἐγέννησεν τὸν ἰωσίαν. ἰωσίας 11
δὲ ἐγέννησεν τὸν ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας
βαβυλῶνος. μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν βαβυλῶνος ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν 12
σαλαθιήλ σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησεν τὸν ζοροβαβέλ. ζοροβαβέλ δὲ ἐγέννησεν 13*
τὸν ἀβιούδ ἀβιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἐλιακεὶμ ἐλιακεὶμ δὲ ἐγέννησεν τὸν
ἄζωρ. ἄζωρ δὲ ἐγέννησεν τὸν σαδώκ σαδώκ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἀχείμ ἀχείμ 14*
δὲ ἐγέννησεν τὸν ἐλιούδ. ἐλιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἐλεάζαρ ἐλεάζαρ δὲ 15
ἐγέννησεν τὸν ματθάν ματθάν δὲ ἐγέννησεν τὸν ἰακώβ. ἰακώβ δὲ ἐγέν- 16
νησεν τὸν ἰωσήφ τὸν ἄνδρα μαρίας ἐξ ἧς ἐγεννήθη ἰησοῦς ὁ λεγόμενος
χριστός. πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ ἀβραάμ ἕως δαβὶδ γενεαὶ δεκατέσσα- 17*
ρες καὶ ἀπὸ δαβὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες

1 **v.1** βιβλος γενεσεως ιησου χριστου υιου δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ} υιου αβρααμ. **v.5** σαλμων δε εγεννησεν τον βοεζ^ν βοοζ^{τ.μ.κ} εκ της ραχαβ βοεζ^ν βοοζ^{τ.μ.κ} δε εγεννησεν τον ιωθηδ^ν ωθηδ^{τ.μ.κ} εκ της ρουθ ιωθηδ^ν ωθηδ^{τ.μ.κ} δε εγεννησεν τον ιεσσαι. **v.6** ιεσσαι δε εγεννησεν τον δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ} τον βασιλεα δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ} δε ο^{τ.μ.κ} βασιλευς^{τ.μ.κ} εγεννησεν τον σολομωνα^{μ.ν} σολομωντα^{τ.κ} εκ της του ουριου. **v.7** σολομων δε εγεννησεν τον ροβοαμ ροβοαμ δε εγεννησεν τον αβια αβια δε εγεννησεν τον ασαφ^ν ασα^{τ.μ.κ}. **v.8** ασαφ^ν ασα^{τ.μ.κ} δε εγεννησεν τον ιωσαφατ ιωσαφατ δε εγεννησεν τον ιωραμ ιωραμ δε εγεννησεν τον οζιαν. **v.10** εξεκias δε εγεννησεν τον μανασση μανασσης δε εγεννησεν τον αμωσ^ν αμων^{τ.μ.κ} αμωσ^ν αμων^{τ.μ.κ} δε εγεννησεν τον ιωσιαν. **v.13** ζοροβαβελ δε εγεννησεν τον αβιουδ αβιουδ δε εγεννησεν τον ελιακιμ^ν ελιακειμ^{τ.μ.κ} ελιακιμ^ν ελιακειμ^{τ.μ.κ} δε εγεννησεν τον αζωρ. **v.14** αζωρ δε εγεννησεν τον σαδωκ σαδωκ δε εγεννησεν τον αχιμ^ν αχειμ^{τ.μ.κ} αχιμ^ν αχειμ^{τ.μ.κ} δε εγεννησεν τον ελιουδ. **v.17** πασαι ουν αι γενεαι απο αβρααμ εως δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ} γενεαι δεκατεσσαρες και απο δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ} εως της μετοικεσιας βαβυλωνος γενεαι δεκατεσσαρες και απο της μετοικεσιας βαβυλωνος εως του χριστου γενεαι δεκατεσσαρες.

καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας βαβυλῶνος ἕως τοῦ χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσα-
 18* ρες. τοῦ δὲ ἰησοῦ χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν μνηστευθείσης γὰρ τῆς
 μητρὸς αὐτοῦ μαρίας τῷ ἰωσήφ πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὐρέθη ἐν γαστρὶ
 19* ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἁγίου. ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς δίκαιος ὢν καὶ μὴ
 20* θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. ταῦτα
 δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων
 ἰωσήφ υἱὸς δαβὶδ μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν μαριὰμ τὴν γυναῖκά σου τὸ γὰρ
 21 ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ πνεύματος ἐστὶν ἁγίου. τέξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις
 τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰησοῦν αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρ-
 22* τιῶν αὐτῶν. τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ κυρίου
 23 διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος. ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται
 υἱὸν καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐμμανουήλ ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμε-
 24* νον μεθ' ἡμῶν ὁ θεός. διεγερθεὶς δὲ ὁ ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν
 ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου καὶ παρέλαβεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.
 25* καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτήν ἕως οὗ ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον
 καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰησοῦν.

2 τοῦ δὲ ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν βηθλέεμ τῆς ἰουδαίας ἐν ἡμέραις ἠρώ-
 δου τοῦ βασιλέως ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς ἱεροσόλυμα.
 2 λέγοντες ποῦ ἐστὶν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων εἶδομεν γὰρ αὐτοῦ
 3* τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἠλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. ἀκούσας
 4 δὲ ἠρώδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη καὶ πᾶσα ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ. καὶ
 συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο
 5* παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ χριστὸς γεννᾶται. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ ἐν βηθλέεμ τῆς
 6 ἰουδαίας οὕτως γὰρ γεγραπταὶ διὰ τοῦ προφήτου. καὶ σύ βηθλέεμ γῆ
 ἰούδα οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν ἰούδα ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται
 7 ἡγούμενος ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν ἰσραήλ. τότε ἠρώδης λάθρα
 καλέσας τοὺς μάγους ἠκρίβωσεν παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου
 8* ἀστέρος. καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς βηθλέεμ εἶπεν πορευθέντες ἀκριβῶς

v.18 του δε ιησου χριστου η γενεσις^v γεννησις^{τ.μ.κ} ουτως ην μνηστευθεισης γαρ^{τ.μ.κ} της μητρος αυτου μαριας τω ιωσηφ πρην η συνελθειν αυτους ευρεθη εν γαστρι εχουσα εκ πνευματος αγιου. **v.19** ιωσηφ δε ο ανηρ αυτης δικαιος ων και μη θελων αυτην δειγματισαι^v παραδειγματισαι^{τ.μ.κ} εβουληθη λαθρα απολυσαι αυτην. **v.20** ταυτα δε αυτου ενθυμηθεντος ιδου αγγελος κυριου κατ οναρ εφανη αυτω λεγων ιωσηφ υιος δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ} μη φοβηθης παραλαβειν μαριαν^v μαριαν^{τ.μ.κ} την γυναικα σου το γαρ εν αυτη γεννηθεν εκ πνευματος εστιν αγιου. **v.22** τουτο δε ολον γεγονεν ινα πληρωθη το ρηθεν υπο του^{τ.μ.κ} κυριου δια του προφητου λεγοντος. **v.24** εγερθεις^v διεγερθεις^{τ.μ.κ} δε ο ιωσηφ απο του υπνου εποιησεν ως προσεταξεν αυτω ο αγγελος κυριου και παρελαβεν την γυναικα αυτου. **v.25** και ουκ εγινωσκεν αυτην εως ου ετεκεν τον^{τ.μ.κ} υιον αυτης^{τ.μ.κ} τον^{τ.μ.κ} πρωτοτοκον^{τ.μ.κ} και εκαλεσεν το ονομα αυτου ιησουν. **2** **v.3** ακουσας δε ηρωδης^{τ.μ.κ} ο βασιλευς ηρωδης^v εταραχθη και πασα ιεροσολυμα μετ αυτου. **v.5** οι δε ειπαν^v ειπον^{τ.μ.κ} αυτω εν βηθλεεμ της ιουδαιας ουτως γαρ γεγραπται δια του προφητου. **v.8** και πεμψας αυτους εις βηθλεεμ ειπεν πορευθεντες ακριβως^{τ.μ.κ} εξετασατε ακριβως^v περι του παιδιου επαν δε ευρητε απαγγειλατε μοι οπως καγω ελθων προσκυνησω αυτω.

ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου ἐπὶ δὲ εὗρητε ἀπαγγεῖλατέ μοι ὅπως κἀγὼ
ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν 9*
καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστὴρ ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ προῆγεν αὐτοὺς ἕως ἐλθὼν ἐστὶ
ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγά- 10
λην σφόδρα. καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εὗρον τὸ παιδίον μετὰ μαρίας 11*
τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ καὶ ἀνοίξαντες τοὺς
θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρ-
ναν. καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς ἡρώδην δι' ἄλλης 12
ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν ἰδοὺ 13
ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ ἰωσήφ λέγων ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ
παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς αἴγυπτον καὶ ἵσθι ἐκεῖ ἕως ἂν
εἶπω σοι μέλλει γὰρ ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. ὁ δὲ 14
ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώ-
ρησεν εἰς αἴγυπτον. καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς ἡρώδου ἵνα πληρωθῇ τὸ 15*
ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος ἐξ αἰγύπτου ἐκάλεσα
τὸν υἱόν μου. τότε ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων ἐθυμώθη 16*
λίαν καὶ ἀποστείλας ἀνείλεν πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν βηθλέεμ καὶ ἐν
πάσιν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω κατὰ τὸν χρόνον ὃν
ἠκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων. τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ ἱερεμίου τοῦ 17*
προφήτου λέγοντος. φωνὴ ἐν ῥαμὰ ἠκούσθη θρήνος καὶ κλαυθμὸς καὶ 18*
ὄδυρμός πολὺς ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ οὐκ ἤθελεν παρακλη-
θῆναι ὅτι οὐκ εἰσίν. τελευτήσαντος δὲ τοῦ ἡρώδου ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου 19*
κατ' ὄναρ φαίνεται τῷ ἰωσήφ ἐν αἰγύπτῳ. λέγων ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ 20
παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς γῆν ἰσραὴλ τεθήκασιν
γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ 21*
παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἦλθεν εἰς γῆν ἰσραὴλ. ἀκούσας δὲ 22*
ὅτι ἀρχέλαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς ἰουδαίας ἀντὶ ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ

v.9 οἱ δε ακουσαντες του βασιλεως επορευθησαν και ιδου ο αστηρ ον ειδον εν τη ανατολη προηγεν αυ-
τους εως ελθων εσταθη^v εστη^{τ.μ.κ} επανω ου ην το παιδιον. **v.11** και ελθοντες εις την οικιαν ειδον^{κ.μ.ν}
ευρον^τ το παιδιον μετα μαριας της μητρος αυτου και πεσοντες προσεκυνησαν αυτω και ανοιξαντες τους
θησαυρους αυτων προσηνεγκαν αυτω δωρα χρυσον και λιβανον και σμυρναν. **v.15** και ην εκει εως
της τελευτης ηρωδου ινα πληρωθη το ρηθεν υπο του^{τ.μ.κ} κυριου δια του προφητου λεγοντος εξ αιγυ-
πτου εκαλεσα τον υιον μου. **v.16** τοτε ηρωδης ιδων οτι ενεπαιχθη υπο των μαγων εθυμωθη λιαν και
αποστειλας ανειλεν παντας τους παιδας τους εν βηθλεεμ και εν πασι^v πασιν^{τ.μ.κ} τοις οριοις αυτης απο
διετους και κατωτερω κατα τον χρονον ον ηκριβωσεν παρα των μαγων. **v.17** τοτε επληρωθη το ρηθεν
δια^v υπο^{τ.μ.κ} ιερεμιου του προφητου λεγοντος. **v.18** φωνη εν ραμα ηκουσθη θρηνος^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ}
κλαυθμος και οδυρμος πολυς ραχηλ κλαιουσα τα τεκνα αυτης και ουκ ηθελεν παρακληθηναι οτι ουκ εισιν.
v.19 τελευτησαντος δε του ηρωδου ιδου αγγελος κυριου φαινεται^v κατ οναρ φαινεται^{τ.μ.κ} τω ιωσηφ εν
αιγυπτω. **v.21** ο δε εγερθεις παρελαβεν το παιδιον και την μητερα αυτου και εισηλθεν^v ηλθεν^{τ.μ.κ}
εις γην ισραηλ. **v.22** ακουσας δε οτι αρχελαος βασιλευει επι^{τ.μ.κ} της ιουδαίας αντι ηρωδου^{τ.μ.κ} του
πατρος αυτου ηρωδου^v εφοβηθη εκει απελθειν χρηματισθεις δε κατ οναρ ανεχωρησεν εις τα μερη της
γαλιλαιας.

ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν χρηματισθεῖς δὲ κατ' ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη
23* τῆς γαλιλαίας. καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην ναζαρέτ ὅπως
πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν ὅτι ναζωραῖος κληθήσεται.

3 ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς κηρύσσων
2* ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς ἰουδαίας. καὶ λέγων μετανοεῖτε ἥγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία
3* τῶν οὐρανῶν. οὗτος γάρ ἐστιν ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγον-
τος φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου εὐθείας ποιεῖτε
4* τὰς τρίβους αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ὁ ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν
καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ ἡ δὲ τροφή αὐτοῦ
5 ἦν ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον. τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν ἱεροσόλυμα
6* καὶ πᾶσα ἡ ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ ἰορδάνου. καὶ ἐβαπτίζοντο
7 ἐν τῷ ἰορδάνῃ ὑπ' αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. ἰδὼν
δὲ πολλοὺς τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα
αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς γεννήματα ἐχιδνῶν τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς
8*, 9 μελλούσης ὀργῆς. ποιήσατε οὖν καρποὺς ἄξιους τῆς μετανοίας. καὶ
μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς πατέρα ἔχομεν τὸν ἄβραάμ λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι
10* δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ ἄβραάμ. ἤδη δὲ καὶ
ἡ ἄξινη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν
11* καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς ἐν
ὔδατι εἰς μετάνοιαν ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστίν οὗ
οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι
12 ἁγίῳ καὶ πυρί. οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα
αὐτοῦ καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην τὸ δὲ ἄχυρον κατα-
13 καύσει πυρὶ ἀσβέστω. τότε παραγίνεται ὁ ἰησοῦς ἀπὸ τῆς γαλιλαίας ἐπὶ
14 τὸν ἰορδάνην πρὸς τὸν ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ ἰωάννης
διεκώλυεν αὐτὸν λέγων ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι καὶ σὺ ἔρχῃ
15 πρὸς με. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἄφες ἄρτι οὕτως γὰρ
16* πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην τότε ἀφήσιν αὐτόν. καὶ

v.23 καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην ναζαρέτ^κ ναζαρέτ^{τ.μ.ν} ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν ὅτι ναζωραῖος κληθήσεται. **3 v.2** [καὶ]^ν καὶ^{τ.μ.κ} λέγων μετανοεῖτε ἥγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **v.3** οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ ῥηθεὶς διὰ^ν ὑπο^{τ.μ.κ} ἡσαΐου τοῦ προφήτου λεγοντος φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. **v.4** αὐτὸς δὲ ὁ ἰωάννης εἶχεν τὸ ἐνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ ἡ δὲ τροφή αὐτοῦ^{τ.μ.κ} ἦν αὐτοῦ^ν ἀκρίδες καὶ μέλι ἀγριον. **v.6** καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ ἰορδάνῃ ποταμῷ^ν ὑπ' αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. **v.8** ποιήσατε οὖν καρπὸν^{μ.ν} καρποὺς^{τ.κ} ἀξιον^{μ.ν} ἀξιους^{τ.κ} τῆς μετανοίας. **v.10** ἤδη δὲ καὶ^{τ.μ.κ} ἡ ἀξινη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. **v.11** ἐγὼ μὲν βαπτίζω^{τ.μ.κ} ὑμᾶς βαπτίζω^ν ἐν ὔδατι εἰς μετάνοιαν ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερος μου ἐστίν οὐ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ^{τ.κ.ν} πυρὶ^{τ.κ.ν}. **v.16** καὶ^{τ.μ.κ} βαπτισθεὶς δὲ^ν ὁ ἰησοῦς ἀνέβη^{τ.μ.κ} εὐθεὺς ἀνέβη^ν ἀπὸ τοῦ ὕδατος καὶ ἰδοὺ ἠνεώχθησαν^ν ἀνεώχθησαν^{τ.μ.κ} [αὐτῷ]^ν αὐτῷ^{τ.μ.κ} οἱ οὐρανοὶ καὶ εἶδεν [τοῦ]^ν τοῦ^{τ.μ.κ} πνεύματος [τοῦ]^ν τοῦ^{τ.μ.κ} θεοῦ καταβαίνον ὥσει περισσεύαν [καὶ]^ν καὶ^{τ.μ.κ} ἐρχομένον ἐπ' αὐτόν.

βαπτισθεὶς ὁ ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος καὶ ἰδοὺ ἀνέωχθησαν αὐτῷ οἱ οὐρανοί καὶ εἶδεν τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ καταβαῖνον ὥσεί περιστερὰν καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν. καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα οὗτός 17
ἐστὶν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ εὐδόκησα.

τότε ὁ ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ πνεύματος πειρασθῆναι 4
ὑπὸ τοῦ διαβόλου. καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ νύκτας 2*
τεσσαράκοντα ὕστερον ἐπεινάσεν. καὶ προσελθὼν αὐτῷ ὁ πειράζων εἶπεν 3*
εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ εἰπὲ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. ὁ δὲ ἀποκρι- 4*
θὲς εἶπεν γέγραπται οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος ἀλλ' ἐπὶ παντὶ
ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ. τότε παραλαμβάνει αὐτόν ὁ 5*
διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἵστησιν αὐτόν ἐπὶ τὸ περύγιον τοῦ ἱε-
ροῦ. καὶ λέγει αὐτῷ εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ βάλε σεαυτὸν κάτω γέγραπται 6
γὰρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ καὶ ἐπὶ χειρῶν ἁροῦσίν σε
μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. ἔφη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς πάλιν 7
γέγραπται οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου. πάλιν παραλαμβάνει 8
αὐτόν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς
βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν. καὶ λέγει αὐτῷ ταῦτα πάντα 9*
σοι δώσω ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς μοι. τότε λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ὕπαγε 10*
σατανᾶ γέγραπται γὰρ κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ
λατρεύσεις. τότε ἀφίησιν αὐτόν ὁ διάβολος καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον 11
καὶ διηκόνουν αὐτῷ. ἀκούσας δὲ ὁ ἰησοῦς ὅτι ἰωάννης παρεδόθη ἀνεχώ- 12*
ρησεν εἰς τὴν γαλιλαίαν. καὶ καταλιπὼν τὴν ναζαρέτ ἐλθὼν κατώκησεν 13*
εἰς καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὁρίοις ζαβουλῶν καὶ νεφθαλείμ.
ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος. γῆ ζαβου- 14, 15*
λῶν καὶ γῆ νεφθαλείμ ὁδὸν θαλάσσης πέραν τοῦ ἰορδάνου γαλιλαία τῶν
ἐθνῶν. ὁ λαὸς ὁ καθημένος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα καὶ τοῖς καθημέ- 16*
νοις ἐν χώρα καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς. ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ 17
ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν μετανοεῖτε ἥγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρα-
νῶν. περιπατῶν δὲ ὁ ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς γαλιλαίας εἶδεν δύο 18*

4 v.2 και νηστευσας ημερας τεσσερακοντα^ν τεσσαρακοντα^{τ.μ.κ} και νυκτας τεσσερακοντα^ν τεσσαρακοντα^{τ.μ.κ} υστερον επεινασεν. v.3 και προσελθων αυτω^{τ.μ.κ} ο πειραζων ειπεν αυτω^ν ει υιος ει του θεου ειπε ινα οι λιθοι ουτοι αρτοι γενωνται. v.4 ο δε αποκριθεις ειπεν γεγραπται ουκ επι αρτω μονω ζησεται ο^ν ανθρωπος αλλ επι παντι ρηματι εκπορευομενω δια στοματος θεου. v.5 τοτε παραλαμβανει αυτον ο διαβολος εις την αγιαν πολιν και εστησεν^ν ιστησιν^{τ.μ.κ} αυτον επι το περυγιον του ιερου. v.9 και ειπεν^ν λεγει^{τ.μ.κ} αυτω ταυτα παντα^{τ.μ.κ} σοι παντα^ν δωσω εαν πεσων προσκυνησης μοι. v.10 τοτε λεγει αυτω ο ιησους υπαγε οπισω^μ μου^μ σατανα γεγραπται γαρ κυριον τον θεον σου προσκυνησεις και αυτω μονω λατρευσεις. v.12 ακουσας δε ο^{τ.μ.κ} ιησους^{τ.μ.κ} οτι ιωαννης παρεδοθη ανεχωρησεν εις την γαλιλαιαν. v.13 και καταλιπων την ναζαρα^ν ναζαρεθ^κ ναζαρετ^{τ.μ} ελθων κατωκησεν εις καφαρναουμ^ν καπερναουμ^{τ.μ.κ} την παραθαλασσιαν εν οριοις ζαβουλων και νεφθαλιμ^ν νεφθαλειμ^{τ.μ.κ}. v.15 γη ζαβουλων και γη νεφθαλιμ^ν νεφθαλειμ^{τ.μ.κ} οδον θαλασσης περαν του ιορδανου γαλιλαια των εθνων. v.16 ο λαος ο καθημενος εν σκοτει ειδεν^μ ειδε^{τ.κ} φως ειδεν^ν μεγα και τοις καθημενοις εν χωρα και σκια θανατου φως ανετειλεν αυτοις.

ἀδελφούς σίμωνα τὸν λεγόμενον πέτρον καὶ ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
 19 βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς. καὶ λέγει
 20 αὐτοῖς δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων. οἱ δὲ εὐθέως
 21 ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ προβάς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους
 δύο ἀδελφούς ἰάκωβον τὸν τοῦ ζεβεδαίου καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
 ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐ-
 22 τῶν καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα
 23* αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν γαλιλαίαν ὁ ἰησοῦς
 διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βα-
 24* σιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. καὶ
 ἀπῆλθεν ἡ ἀκοή αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν συρίαν καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάν-
 τας τοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους καὶ
 δαιμονιζομένους καὶ σεληνιαζομένους καὶ παραλυτικούς καὶ ἐθεράπευ-
 25 σεν αὐτούς. καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς γαλιλαίας καὶ
 δεκαπόλεως καὶ ἱεροσολύμων καὶ ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ ἰορδάνου.
 5* ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προσῆλθον
 2 αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτούς
 3 λέγων. μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν
 4, 5 οὐρανῶν. μακάριοι οἱ πενθοῦντες ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. μακάριοι
 6 οἱ πραεῖς ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν. μακάριοι οἱ πεινῶντες
 7 καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. μακάριοι οἱ
 8 ἐλεῆμονες ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ ὅτι
 9 αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται. μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοὶ ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ
 10 κληθήσονται. μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης ὅτι αὐτῶν
 11* ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ
 διώξωσιν καὶ εἰπώσιν πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν
 12 ἐμοῦ. χαίrete καὶ ἀγαλλιᾶσθε ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς
 13* οὕτως γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφῆτας τοὺς πρὸ ὑμῶν. ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας
 τῆς γῆς ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ ἐν τίνι ἀλισθήσεται εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι

v.18 περιπατῶν δε ο^{τ.κ} ιησοῦς^{τ.κ} παρα τὴν θάλασσαν τῆς γαλιλαίας εἶδεν δυο ἀδελφους σίμωνα τὸν λεγο-
 μενον πετρον καὶ ἀνδρεαν τὸν ἀδελφον αὐτου βαλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς.
v.23 καὶ περιῆγεν ἐν^ν ὁλῇ^ν τῇ^ν γαλιλαίᾳ^ν ὁλῇ^ν τὴν^{τ.μ.κ} γαλιλαίαν^{τ.μ.κ} ο^{τ.μ.κ} ιησοῦς^{τ.μ.κ} διδα-
 σκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτων καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον
 καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. **v.24** καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοή αὐτου εἰς ὁλὴν τὴν συρίαν καὶ προσήνεγκαν
 αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους [καὶ]^ν καὶ^{τ.μ.κ} δαιμο-
 νιζομένους καὶ σεληνιαζομένους καὶ παραλυτικούς καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. **5** **v.1** ἰδὼν δὲ τοὺς
 ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος καὶ καθίσαντος αὐτου προσῆλθον^ν προσῆλθον^{τ.μ.κ} αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτου.
v.11 μακαριοι ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμας καὶ διώξωσιν καὶ εἰπώσιν πᾶν πονηρὸν ῥῆμα^{τ.μ.κ} καθ' ὑμῶν
 [ψευδόμενοι]^ν ψευδόμενοι^{τ.μ.κ} ἕνεκεν ἐμοῦ. **v.13** ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας τῆς γῆς ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ
 ἐν τίνι ἀλισθήσεται εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἐτι εἰ μὴ βληθῇ^ν βληθῇ^{τ.μ.κ} ἐξω καὶ^{τ.μ.κ} καταπατεῖσθαι ὑπο τῶν
 ἀνθρώπων.

εἰ μὴ βληθῆναι ἔξω καὶ καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. ὑμεῖς ἐστε 14
 τὸ φῶς τοῦ κόσμου οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὅρους κειμένη.
 οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον ἀλλ' ἐπὶ τὴν 15
 λυχνίαν καὶ λάμπει πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν 16
 ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν
 τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι 17
 τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι. ἀμὴν 18
 γὰρ λέγω ὑμῖν ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ ἰῶτα ἐν ἡ μία κεραία
 οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ἕως ἂν πάντα γένηται. ὅς ἐάν οὖν λύσῃ 19
 μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους
 ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν ὅς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ
 διδάξῃ οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. λέγω γὰρ 20*
 ὑμῖν ὅτι ἐάν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον τῶν γραμματέων
 καὶ φαρισαίων οὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ἠκούσατε 21
 ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις οὐ φονεύσεις ὅς δ' ἂν φονεύσῃ ἔνοχος ἔσται τῇ
 κρίσει. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῇ 22*
 ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει ὅς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ῥακά ἔνοχος ἔσται
 τῷ συνεδρίῳ ὅς δ' ἂν εἴπῃ μωρέ ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.
 ἐάν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κἀκεῖ μνησθῇς ὅτι 23*
 ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ. ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ 24
 θυσιαστηρίου καὶ ὑπάγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου καὶ τότε ἐλθὼν
 πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχὺ ἕως ὅτου εἶ 25*
 ἐν τῇ ὁδῷ μετ' αὐτοῦ μήποτε σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ καὶ ὁ κριτὴς
 σε παραδῷ τῷ ὑπηρέτῃ καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ. ἀμὴν λέγω σοι οὐ 26
 μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως ἂν ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην. ἠκούσατε ὅτι 27*
 ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις οὐ μοιχεύσεις. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων 28*
 γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ
 αὐτοῦ. εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε ἔξελε αὐτὸν καὶ 29
 βάλε ἀπὸ σοῦ συμφέρει γὰρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ
 ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν. καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλίζει 30*

v.20 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ὑμῶν^v ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν^{τ.μ.κ} πλεον τῶν γραμματέων καὶ φαρισαίων οὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. **v.22** ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῇ^{τ.μ.κ} ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει ὅς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ῥακά ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ ὅς δ' ἂν εἴπῃ μωρέ ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. **v.23** ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρον σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ ἐκεῖ^μ κἀκεῖ^{τ.κ.ν} μνησθῇς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ. **v.25** ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχὺ ἕως ὅτου εἶ μετ'^v αὐτοῦ^v ἐν τῇ ὁδῷ μετ'^{τ.μ.κ} αὐτοῦ^{τ.μ.κ} μήποτε σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ καὶ ὁ κριτὴς σε παραδῷ τῷ ὑπηρέτῃ καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ. **v.27** ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς^{τ.κ} ἀρχαίοις^{τ.κ} οὐ μοιχεύσεις. **v.28** ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτήν^{μ.ν} αὐτῆς^{τ.κ} ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. **v.30** καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλίζει σε ἐκκοψον αὐτήν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ συμφέρει γὰρ σοι ἵνα ἀποληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμα σου βληθῇ^{τ.μ.κ} εἰς γέενναν ἀπελθῇ^v.

σε ἔκκοπον αὐτὴν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν
 31* τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν. ἐρρέθη
 32* δέ ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. ἐγὼ δὲ
 λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορνείας
 33 ποιῇ αὐτὴν μοιχεῖσθαι καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ μοιχᾶται. πάλιν
 ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις οὐκ ἐπιорκῆσεις ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίῳ
 34 τοὺς ὅρκους σου. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὅλως μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ ὅτι
 35 θρόνος ἐστὶν τοῦ Θεοῦ. μήτε ἐν τῇ γῇ ὅτι ὑποπόδιόν ἐστιν τῶν ποδῶν αὐτοῦ
 36* μήτε εἰς ἱεροσόλυμα ὅτι πόλις ἐστὶν τοῦ μεγάλου βασιλέως. μήτε ἐν τῇ
 κεφαλῇ σου ὁμόσης ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι.
 37 ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναὶ οὐ οὐ τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ
 38 ἐστίν. ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ
 39* ὀδόντος. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίσει
 40 ἐπὶ τὴν δεξιὰν σου σιαγὸνα στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην. καὶ τῷ θέλοντί
 41 σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον. καὶ ὅστις
 42* σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἐν ὑπαγῇ μετ' αὐτοῦ δύο. τῷ αἰτοῦντί σε δίδου καὶ
 43 τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι μὴ ἀποστραφῆς. ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη
 44* ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν
 ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς καλῶς
 ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων
 45* ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς. ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν
 οὐρανοῖς ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ
 46 βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας
 47* ὑμᾶς τίνα μισθὸν ἔχετε οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. καὶ ἐὰν
 ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον τί περισσὸν ποιεῖτε οὐχὶ καὶ οἱ
 48* τελῶναι οὕτως ποιοῦσιν. ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ
 ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστιν.

6* προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων

v.31 ἐρρεθη δε οτι^{Τ.Μ.Κ} ος αν απολυση την γυναικα αυτου δοτω αυτη αποστασιον. **v.32** εγω δε λεγω υμιν οτι πας^Υ ος^{Τ.Μ.Κ} ο^Υ αν^{Τ.Μ.Κ} απολυων^Υ απολυση^{Τ.Μ.Κ} την γυναικα αυτου παρεκτος λογου πορνειας ποιει αυτην μοιχευθηναι^Υ μοιχασθαι^{Τ.Μ.Κ} και ος εαν απολελυμενην γαμηση μοιχεται. **v.36** μητε εν τη κεφαλη σου ομοσης οτι ου δυνασαι μιαν τριχα λευκην ποιησαι^Υ η μελαιναν ποιησαι^{Τ.Μ.Κ}. **v.39** εγω δε λεγω υμιν μη αντιστηναι τω πονηρω αλλ οστις σε ραπιζει^Υ ραπισει^{Τ.Μ.Κ} εις^Υ επι^{Τ.Μ.Κ} την δεξιαν [σου]^Μ σου^{Τ.Κ} σιαγονα [σου]^Υ στρεψον αυτω και την αλλην. **v.42** τω αιτουντι σε दोς^Υ διδου^{Τ.Μ.Κ} και τον θελοντα απο σου δανισασθαι^Υ δανεισασθαι^{Τ.Μ.Κ} μη αποστραφης. **v.44** εγω δε λεγω υμιν αγαπατε τους εχθρους υμων ευλογειτε^{Τ.Μ.Κ} τους^{Τ.Μ.Κ} καταρωμενους^{Τ.Μ.Κ} υμας^{Τ.Μ.Κ} καλως^{Τ.Μ.Κ} ποιειτε^{Τ.Μ.Κ} τοις^Μ τους^{Τ.Κ} μισουσιν^Μ μισουντας^{Τ.Κ} υμας^{Τ.Μ.Κ} και προσευχεσθε υπερ των επηρεαζοντων^{Τ.Μ.Κ} υμας^{Τ.Μ.Κ} και^{Τ.Μ.Κ} διωκοντων υμας. **v.45** οπως γενησθε υιοι του πατρος υμων του εν [τοις]^Μ ουρανοις οτι τον ηλιον αυτου ανατελλει επι πονηρους και αγαθους και βρεχει επι δικαιους και αδικους. **v.47** και εαν ασπασθητε τους φιλους^Μ αδελφους^{Τ.Κ.Υ} υμων μονον τι περισσον ποιειτε ουχι και οι εθνικοι^Υ το^Υ αυτο^Υ τελωναι^{Τ.Μ.Κ} ουτως^{Τ.Μ.Κ} ποιουσιν. **v.48** εσεσθε ουν υμεις τελειοι ως^Υ ωσπερ^{Τ.Μ.Κ} ο πατηρ υμων ο ουρανιος^Υ εν^{Τ.Μ.Κ} τοις^{Τ.Μ.Κ} ουρανοις^{Τ.Μ.Κ} τελειος εστιν. **6**

πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς εἰ δὲ μήγε μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν
τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ὅταν οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην μὴ σαλπίσσης ἔμπρο- 2
σθέν σου ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς
ῥύμαις ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἀπέχουσιν
τὸν μισθὸν αὐτῶν. σοὺ δὲ ποιούντος ἐλεημοσύνην μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά 3
σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου. ὅπως ἡ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ καὶ 4*
ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ αὐτὸς ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.
καὶ ὅταν προσεύχη οὐκ ἔση ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συ- 5*
ναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι ὅπως
ἂν φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐ-
τῶν. σὺ δὲ ὅταν προσεύχη εἰσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν 6*
θύραν σου πρόσευξαι τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ καὶ ὁ πατήρ σου ὁ
βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. προσευχόμενοι δὲ μὴ 7*
βαπτολογήσητε ὥσπερ οἱ ἐθνικοὶ δοκοῦσιν γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν
εἰσακουσθήσονται. μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς οἶδεν γὰρ ὁ πατήρ ὑμῶν 8
ὧν χρεῖαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν. οὕτως οὖν προσεύχεσθε 9
ὑμεῖς πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. ἐλθέτω ἡ 10*
βασιλεία σου γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. τὸν 11
ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δός ἡμῖν σήμερον. καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλή- 12*
ματα ἡμῶν ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. καὶ μὴ εἰσενέγκης 13*
ἡμᾶς εἰς πειρασμόν ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ ὅτι σοὺ ἐστὶν ἡ
βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμὴν. ἐὰν γὰρ ἀφῆτε 14
τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατήρ ὑμῶν
ὁ οὐράνιος. ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν 15*
οὐδὲ ὁ πατήρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. ὅταν δὲ νηστεύητε 16*

v.1 προσεχετε [δε]^ν την δικαιοσυνην^ν ἐλεημοσυνην^{τ.μ.κ} ὑμων μη ποιειν εμπροσθεν των ανθρωπων προς
το θεαθηναι αυτοις ει δε μη^ν γε^ν μηγε^{τ.μ.κ} μισθον ουκ εχετε παρα τω πατρι ὑμων τω εν τοις ουρανοις.
v.4 οπως η σου η ἐλεημοσυνη εν τω κρυπτω και ο πατηρ σου ο βλέπων εν τω κρυπτω αὐτος^{τ.μ.κ} αποδωσει
σοι εν^{τ.μ.κ} τω^{τ.μ.κ} φανερω^{τ.μ.κ}. **v.5** και οταν προσευχησθε^ν προσευχη^{τ.μ.κ} ουκ εσεσθε^ν εση^{τ.μ.κ}
ως^ν ωσπερ^{τ.μ.κ} οι υποκριται οτι φιλουσιν εν ταις συναγωγαῖς και εν ταις γωνιαις των πλατειων εστωτες
προσευχεσθαι οπως αν^{τ.μ.κ} φανωσιν τοις ανθρωποις αμην λεγω ὑμιν οτι^{τ.μ.κ} απεχουσιν τον μισθον
αυτων. **v.6** συ δε οταν προσευχη εισελθε εἰς το ταμειον^ν ταμειον^{τ.μ.κ} σου και κλεισας την θυραν σου
προσευξαι τω πατρι σου τω εν τω κρυπτω και ο πατηρ σου ο βλέπων εν τω κρυπτω αποδωσει σοι εν^{τ.μ.κ}
τω^{τ.μ.κ} φανερω^{τ.μ.κ}. **v.7** προσευχομενοι δε μη βαπταλογησητε^ν βαπτολογησητε^{τ.μ.κ} ωσπερ οι εθνικοι
δοκουσιν γαρ οτι εν τη πολυλογια αυτων εισακουσθησονται. **v.10** ελθετω η βασιλεια σου γενηθητω το
θελημα σου ως εν ουρανῳ και επι της^{τ.μ.κ} γης. **v.12** και αφες ημιν τα οφειληματα ημων ως και ημεις
αφηκαμεν^ν αφιεμεν^{τ.μ.κ} τοις οφειλεταις ημων. **v.13** και μη εισενεγκης ημας εἰς πειρασμον αλλα ρυσαι
ημας απο του πονηρου οτι^{τ.μ.κ} σου^{τ.μ.κ} εστιν^{τ.μ.κ} η^{τ.μ.κ} βασιλεια^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} η^{τ.μ.κ} δυναμις^{τ.μ.κ}
και^{τ.μ.κ} η^{τ.μ.κ} δοξα^{τ.μ.κ} εἰς^{τ.μ.κ} τους^{τ.μ.κ} αιωνας^{τ.μ.κ} αμην^{τ.μ.κ}. **v.15** εαν δε μη αφητε τοις
ανθρωποις τα^{τ.μ.κ} παραπτωματα^{τ.μ.κ} αυτων^{τ.μ.κ} ουδε ο πατηρ ὑμων αφησει τα παραπτωματα ὑμων.
v.16 οταν δε νηστευητε μη γινεσθε ως^ν ωσπερ^{τ.μ.κ} οι υποκριται σκυθρωποι αφανιζουσιν γαρ τα προσωπα
αυτων οπως φανωσιν τοις ανθρωποις νηστευοντες αμην λεγω ὑμιν οτι^{τ.μ.κ} απεχουσιν τον μισθον αυτων.

μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποὶ ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέ-
 17 χουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ
 18* τὸ πρόσωπόν σου νίψαι. ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων ἀλλὰ
 τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ
 19 ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς
 γῆς ὅπου σῆς καὶ βρώσις ἀφανίζει καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσιν καὶ
 20 κλέπτουσιν. θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ ὅπου οὔτε σῆς
 οὔτε βρώσις ἀφανίζει καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτου-
 21*, 22* σιν. ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν. ὁ
 λυχνός τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς
 23 ἦ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται. ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ἦ
 ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν
 24* τὸ σκότος πόσον. οὐδεὶς δύναται δυοὶ κυρίοις δουλεύειν ἢ γὰρ τὸν ἓνα
 μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου κατα-
 25* φρονήσει οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμμωνᾷ. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν
 μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε καὶ τί πίνητε μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν
 τί ἐνδύσησθε οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐν-
 26 δύματος. ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ
 θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος
 27 τρέφει αὐτὰ οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν. τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν
 28* δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα. καὶ περὶ ἐνδύματος
 τί μεριμνᾶτε καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει οὐ κοπιᾷ οὐδὲ
 29 νήθει. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ σολομών ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο
 30 ὥς ἐν τούτων. εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς
 κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς
 31 ὀλιγόπιστοι. μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες τί φάγωμεν ἢ τί πῖωμεν ἢ τί
 32* περιβαλώμεθα. πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ οἶδεν γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν
 33* ὁ οὐράνιος ὅτι χρήζετε τούτων ἀπάντων. ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν

v.18 ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων ἀλλὰ τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ^ν κρυπτῷ^{τ.μ.κ.} καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ^ν κρυπτῷ^{τ.μ.κ.} ἀποδώσει σοι ἐν^{τ.κ.} τῷ^{τ.κ.} φανερῷ^{τ.κ.}. **v.21** ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς σου^ν ὑμῶν^{τ.μ.κ.} ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία σου^ν ὑμῶν^{τ.μ.κ.}. **v.22** ὁ λυχνός τοῦ σώματος ἐστὶν ὁ ὀφθαλμός ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ἦ^ν ὅλον τὸ σῶμα σου φωτεινὸν ἔσται. **v.24** οὐδεὶς δύναται δυοὶ κυρίοις δουλεύειν ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμμωνᾷ^{μ.ν} μαμμωνᾷ^{τ.κ.}. **v.25** διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε [ἢ^ν καὶ^{τ.μ.κ.} τί πίνητε]^ν πίνητε^{τ.μ.κ.} μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. **v.28** καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνουσιν^ν αὐξάνει^{τ.μ.κ.} οὐ κοπιῶσιν^ν κοπιᾷ^{τ.μ.κ.} οὐδε νηθουσιν^ν νήθει^{τ.μ.κ.}. **v.32** πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητοῦσιν^ν ἐπιζητεῖ^{τ.μ.κ.} οἶδεν γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρήζετε τούτων ἀπάντων. **v.33** ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν [τοῦ^ν τοῦ^{τ.μ.κ.} θεοῦ]^ν θεοῦ^{τ.μ.κ.} καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν.

τοῦ θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον ἢ γὰρ αὔριον μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς 34* ἄρκετόν τῇ ἡμέρᾳ ἢ κακία αὐτῆς.

μὴ κρίνετε ἵνα μὴ κριθῆτε. ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε 7, 2* καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. τί δὲ βλέπεis τὸ κάρφος 3 τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς. ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ 4* ὀφθαλμοῦ σου καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου. ὑποκριτὰ ἐκβαλε 5* πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. μὴ δώτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσίν 6* μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσίν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς. αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν ζητεῖτε καὶ εὕρήσετε κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται 7 ὑμῖν. πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει καὶ τῷ κρούοντι 8 ἀνοιγήσεται. ἢ τίς ἐστὶν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος ὃν ἐὰν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ 9* ἄρτον μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ. καὶ ἐὰν ἰχθὺν αἰτήσῃ μὴ ὄφιν ἐπιδώσει 10* αὐτῷ. εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκ- 11 νοις ὑμῶν πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν. πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι 12* οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ νόμος καὶ οἱ προφηταί. εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς 13* ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν καὶ πολλοὶ εἰσὶν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς. ὅτι στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν καὶ 14* ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὕρισκοντες αὐτήν. προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν 15* οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασιν προβάτων ἔσωθεν δὲ εἰσὶν λύκοι ἄρπαγες. ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτοὺς μῆτι συλλέγου- 16*

v.34 μὴ σὺν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὐριον ἢ γὰρ αὐριον μεριμνήσει τα^{τ.μ.κ} εαυτῆς ἀρκετόν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς. **7** **v.2** ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται^{μ.ν} ἀντιμετρηθήσεται^{τ.κ} ὑμῖν. **v.4** ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἐκ^ν ἀπο^{τ.μ.κ} τοῦ ὀφθαλμοῦ σου καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου. **v.5** ὑποκριτὰ ἐκβαλε πρῶτον τὴν^{τ.μ.κ} δοκὸν^{τ.μ.κ} ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου τὴν^ν δοκὸν^ν καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. **v.6** μὴ δώτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσίν μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων μήποτε καταπατήσωσιν^ν καταπατησῶσιν^{τ.μ.κ} αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσίν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς. **v.9** ἢ τίς ἐστὶν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος ὃν αἰτήσῃ^ν ἐὰν^{τ.μ.κ} αἰτήσῃ^{τ.μ.κ} ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ. **v.10** ἢ^ν καὶ ἐὰν^{τ.μ.κ} ἰχθὺν αἰτήσῃ^ν αἰτήσῃ^{τ.μ.κ} μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ. **v.12** πάντα σὺν ὅσα ἐὰν^ν ἀν^{τ.μ.κ} θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ νόμος καὶ οἱ προφηταί. **v.13** εἰσέλθετε^ν εἰσέλθετε^{τ.μ.κ} διὰ τῆς στενῆς πύλης ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν καὶ πολλοὶ εἰσὶν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς. **v.14** τί^{μ.ν} ὅτι^{τ.κ} στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὕρισκοντες αὐτήν. **v.15** προσέχετε δὲ^{τ.μ.κ} ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασιν προβάτων ἔσωθεν δὲ εἰσὶν λύκοι ἄρπαγες. **v.16** ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτοὺς μῆτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὰς^ν σταφυλὴν^{τ.μ.κ} ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα.

- 17 σιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὴν ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα. οὕτως πᾶν δένδρον
 ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς
 18 ποιεῖ. οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν οὐδὲ δέν-
 19 δρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν. πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν
 20* καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν
 21* ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι κύριε κύριε εἰσελεύσεται εἰς
 τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν
 22* οὐρανοῖς. πολλοὶ ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ κύριε κύριε οὐ τῷ σῷ
 ὀνόματι προεφητεύσαμεν καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν καὶ τῷ
 23 σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν. καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι
 οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.
 24* πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτοὺς ὁμοιώσω
 αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ ὅστις ὠκοδόμησεν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν.
 25* καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προ-
 σέπεσον τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ καὶ οὐκ ἔπεσεν τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν.
 26* καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς ὁμοιω-
 θήσεται ἀνδρὶ μωρῷ ὅστις ὠκοδόμησεν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον.
 27 καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ
 προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ καὶ ἔπεσεν καὶ ἦν ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη.
 28* καὶ ἐγένετο ὅτε συνετέλεσεν ὁ ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους ἐξεπλήσσοντο
 29* οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων
 καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.
- 8* καταβάντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί.
 2* καὶ ἰδοὺ λεπρὸς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων κύριε ἐὰν θέλῃς δύνασαι
 3* με καθαρίσαι. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ ὁ ἰησοῦς λέγων θέλω
 4* καθαρίσθῃ καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ

v.20 ἀρα^v γε^v ἀραγε^{τ.μ.κ} ἀπο τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. **v.21** οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι κύριε κύριε εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς^v οὐρανοῖς. **v.22** πολλοὶ ἐροῦσιν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ κύριε κύριε οὐ τῷ σῷ ὀνόματι ἐπροφητεύσαμεν^v προεφητεύσαμεν^{τ.μ.κ} καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν. **v.24** πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται^v ὁμοιώσω^{τ.μ.κ} αὐτὸν^{τ.μ.κ} ἀνδρὶ φρονίμῳ ὅστις ὠκοδόμησεν αὐτοῦ^v τὴν οἰκίαν αὐτοῦ^{τ.μ.κ} ἐπὶ τὴν πέτραν. **v.25** καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἐπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέπεσαν^v προσέπεσον^{τ.μ.κ} τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ καὶ οὐκ ἔπεσεν τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. **v.26** καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ ὅστις ὠκοδόμησεν αὐτοῦ^v τὴν οἰκίαν αὐτοῦ^{τ.μ.κ} ἐπὶ τὴν ἄμμον. **v.28** καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτετέλεσεν^v συνετέλεσεν^{τ.μ.κ} ὁ ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους ἐξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. **v.29** ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς αὐτῶν^v. **8 v.1** καταβάντος^v καταβάντι^{τ.μ.κ} δὲ αὐτοῦ^v αὐτῷ^{τ.μ.κ} ἀπο τοῦ ὄρους ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. **v.2** καὶ ἰδοὺ λεπρὸς προσελθὼν^v ἐλθὼν^{τ.μ.κ} προσεκύνει αὐτῷ λέγων κύριε ἐὰν θέλῃς δύνασαι με καθαρίσαι. **v.3** καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς^{τ.μ.κ} λέγων θέλω καθαρίσθῃ καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα.

ἰησοῦς ὄρα μηδενὶ εἵπης ἀλλ' ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσέ-
 νεγκε τὸ δῶρον ὃ προσέταξεν μωσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. εἰσελθόντι δὲ 5*
 τῷ ἰησοῦ εἰς καπερναοὺμ προσήλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος παρακαλὼν αὐ-
 τὸν. καὶ λέγων κύριε ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός δεινῶς 6
 βασανιζόμενος. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν. 7*
 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη κύριε οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου ὑπὸ 8*
 τὴν στέγην εἰσέλθῃς ἀλλὰ μόνον εἶπὲ λόγον καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου.
 καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας 9
 καὶ λέγω τούτῳ πορεύθητι καὶ πορεύεται καὶ ἄλλῳ ἔρχου καὶ ἔρχεται καὶ
 τῷ δούλῳ μου ποιήσον τοῦτο καὶ ποιεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ ἰησοῦς ἐθαύμασεν 10*
 καὶ εἶπεν τοῖς ἀκολουθοῦσιν ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐδὲ ἐν τῷ ἰσραὴλ τοσαύτην
 πίστιν εὑρον. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσιν 11
 καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ ἀβραάμ καὶ ἰσαάκ καὶ ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
 οὐρανῶν. οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτε- 12
 ρον ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. καὶ εἶπεν ὁ ἰησοῦς 13*
 τῷ ἑκατοντάρχῳ ὕπαγε καὶ ὥς ἐπίστευσας γεννηθήτω σοι καὶ ἰάθῃ ὁ παῖς
 αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ. καὶ ἐλθὼν ὁ ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν πέτρου εἶδεν 14
 τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν. καὶ ἥψατο τῆς χειρὸς 15*
 αὐτῆς καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός καὶ ἠγέρθη καὶ διηκόνει αὐτοῖς. ὁψίας 16
 δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλοὺς καὶ ἐξέβαλεν
 τὰ πνεύματα λόγῳ καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν. ὅπως 17
 πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος αὐτὸς τὰς ἀσθενείας
 ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν. ἰδὼν δὲ ὁ ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους 18*
 περὶ αὐτὸν ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. καὶ προσελθὼν εἷς γραμμα- 19
 τεὺς εἶπεν αὐτῷ διδάσκαλε ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἂν ἀπέρχῃ. καὶ λέγει 20
 αὐτῷ ὁ ἰησοῦς αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ
 κατασκηνώσεις ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλί-
 νῃ. ἕτερος δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ κύριε ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον 21*
 ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ ἀκολούθει 22*

v.4 και λεγει αυτω ο ιησους ορα μηδενι ειπης αλλα^{μ.ν} αλλ^{τ.κ} υπαγε σεαυτον δειζον τω ιερει και προσε νεγκον^ν προσε νεγκε^{τ.μ.κ} το δωρον ο προσεταξεν μωυσης^ν μωυσης^{τ.μ.κ} εις μαρτυριον αυτοις.
v.5 εισελθοντος^ν εισελθοντι^{τ.μ.κ} δε αυτου^ν αυτω^μ τω^{τ.κ} ιησου^{τ.κ} εις καφαρναουμ^ν καπερναουμ^{τ.μ.κ} προσηλθεν αυτω εκατονταρχος παρακαλων αυτον.
v.7 και λεγει αυτω ο^{τ.μ.κ} ιησους^{τ.μ.κ} εγω ελθων θεραπευσω αυτον.
v.8 και αποκριθεις ο εκατονταρχος εφη κυριε ουκ ειμι ικανος ινα μου υπο την στεγην εισελθης αλλα μονον ειπε λογω^{μ.ν} λογον^{τ.κ} και ιαθησεται ο παις μου.
v.10 ακουσας δε ο ιησους εθαυμασεν και ειπεν τοις ακολουθουσιν αμην λεγω υμιν παρ^ν ουδενι^ν τοσαυτην^ν πιστιν^ν ουδε^{τ.μ.κ} εν τω ισραηλ τοσαυτην^{τ.μ.κ} πιστιν^{τ.μ.κ} ευρον.
v.13 και ειπεν ο ιησους τω εκατονταρχη^{μ.ν} εκατονταρχω^{τ.κ} υπαγε και^{τ.μ.κ} ως επιστευσας γεννηθητω σοι και ιαθη ο παις [αυτου]^ν αυτου^{τ.μ.κ} εν τη ωρα εκεινη.
v.15 και ηψατο της χειρος αυτης και αφηκεν αυτην ο πυρετος και ηγερθη και διηκονει αυτω^{μ.ν} αυτοις^{τ.κ}.
v.18 ιδων δε ο ιησους οχλον^ν πολλους^{τ.μ.κ} οχλους^{τ.μ.κ} περι αυτον εκελευσεν απελθειν εις το περαν.
v.21 ετερος δε των μαθητων [αυτου]^ν αυτου^{τ.μ.κ} ειπεν αυτω κυριε επιτρεψον μοι πρωτον απελθειν και θαψαι τον πατερα μου.

23 μοι καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς. καὶ ἐμβάντι αὐτῷ
 24 εἰς τὸ πλοῖον ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ σεισμὸς μέ-
 γας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσῃ ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων
 25* αὐτὸς δὲ ἐκάθευδεν. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤγειραν αὐτὸν
 26 λέγοντες κύριε σῶσον ἡμᾶς ἀπολλύμεθα. καὶ λέγει αὐτοῖς τί δειλοὶ ἐστε
 ὀλιγόπιστοι τότε ἐγερθεὶς ἐπετίμησεν τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσῃ καὶ ἐγέ-
 27* νετο γαλήνη μεγάλη. οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες ποταπὸς ἐστὶν
 28* οὗτος ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ. καὶ ἐλθόντι
 αὐτῷ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν γεργεσηνῶν ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαι-
 μονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι χαλεποὶ λίαν ὥστε μὴ ἰσχύειν
 29* τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. καὶ ἰδοὺ ἔκραζαν λέγοντες τί ἡμῖν
 30 καὶ σοὶ ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς. ἦν
 31* δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. οἱ δὲ δαίμονες
 παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς ἐπίτρεψον ἡμῖν ἀπελθεῖν
 32* εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὑπάγετε οἱ δὲ ἐξελθόντες
 ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων καὶ ἰδοὺ ὥρμησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν
 χοίρων κατὰ τοῦ κρημοῦ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασι.
 33 οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα
 34* καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξηλθεν εἰς συνάντη-
 σιν τῷ ἰησοῦ καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων
 αὐτῶν.

9*, 2* καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον διεπέρασεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. καὶ
 ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνῃς βεβλημένον καὶ ἰδὼν ὁ
 ἰησοὺς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν τῷ παραλυτικῷ θάρσει τέκνον ἀφέωνταί σοι
 3* αἱ ἁμαρτίαι σου. καὶ ἰδοὺ τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς οὗτος
 4* βλασφημεῖ. καὶ ἰδὼν ὁ ἰησοὺς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν ἵνα τί ὑμεῖς

v.22 ο δε ιησους λεγει^v ειπεν^{τ.μ.κ} αυτω ακολουθει μοι και αφες τους νεκρους θαψαι τους εαυτων νεκρους. **v.25** και προσελθοντες οι^{τ.μ.κ} μαθηται^{τ.μ.κ} αυτου^{τ.κ} ηγειραν αυτον λεγοντες κυριε σω-
 σον ημας^{τ.μ.κ} απολλυμεθα. **v.27** οι δε ανθρωποι εθαυμασαν λεγοντες ποταπος εστιν ουτος οτι και
 οι ανεμοι και η θαλασσα υπακουουσιν^{τ.μ.κ} αυτω υπακουουσιν^v. **v.28** και ελθοντος^v ελθοντι^{τ.μ.κ}
 αυτου^v αυτω^{τ.μ.κ} εις το περαν εις την χωραν των γαδαρηνων^v γεργεσηνων^{τ.μ.κ} υπηντησαν αυτω δυο
 δαιμονιζομενοι εκ των μνημειων εξερχομενοι χαλεποι λιαν ωστε μη ισχυειν τινα παρελθειν δια της οδου
 εκεινης. **v.29** και ιδου εκραζαν λεγοντες τι ημιν και σοι ιησου^{τ.μ.κ} υιε του θεου ηλθες ωδε προ καιρου
 βασανισαι ημας. **v.31** οι δε δαιμονες παρεκαλουν αυτον λεγοντες ει εκβαλλεις ημας αποστειλον^v ημας^v
 επιτρεψον^{τ.μ.κ} ημιν^{τ.μ.κ} απελθειν^{τ.μ.κ} εις την αγελην των χοιρων. **v.32** και ειπεν αυτοις υπαγετε οι
 δε εξελθοντες απηλθον εις τους^v χοιρους^v την^{τ.μ.κ} αγελην^{τ.μ.κ} των^{τ.μ.κ} χοιρων^{τ.μ.κ} και ιδου ωρμησεν
 πασα η αγελη των^{τ.μ.κ} χοιρων^{τ.μ.κ} κατα του κρημνου εις την θαλασσαν και απεθανον εν τοις υδασι.
v.34 και ιδου πασα η πολις εξηλθεν εις υπαντησιν^v συναντησιν^{τ.μ.κ} τω ιησου και ιδοντες αυτον παρε-
 καλεσαν οπως μεταβη απο των οριων αυτων. **9 v.1** και εμβας εις το^{τ.μ.κ} πλοιον διεπερασεν και
 ηλθεν εις την ιδιαν πολιν. **v.2** και ιδου προσεφερον αυτω παραλυτικον επι κλινης βεβλημενον και ιδων
 ο ιησους την πιστιν αυτων ειπεν τω παραλυτικω θαρσει τεκνον αφιενται^v αφεωνται^{τ.μ.κ} σου^v σοι^{τ.μ.κ} αι
 αμαρτιαι σου^{τ.μ.κ}. **v.3** και ιδου τινες των γραμματεων ειπαν^v ειπον^{τ.μ.κ} εν εαυτοις ουτος βλασφημει.

ἐνθυμεισθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον 5*
εἰπεῖν ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι ἢ εἰπεῖν ἔγχειραι καὶ περιπάτει. ἵνα δὲ 6
εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρ-
τίας τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ ἐγερθεὶς ἄρὸν σου τὴν κλίνην καὶ ὑπάγε
εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ἰδόντες δὲ 7, 8*
οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην
τοῖς ἀνθρώποις. καὶ παράγων ὁ ἰησοῦς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄνθρωπον καθήμε- 9*
νον ἐπὶ τὸ τελώνιον ματθαῖον λεγόμενον καὶ λέγει αὐτῷ ἀκολούθει μοι καὶ
ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ 10
καὶ ἰδοὺ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ ἰησοῦ
καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες οἱ φαρισαῖοι εἶπον τοῖς μαθηταῖς 11*
αὐτοῦ διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν.
ὁ δὲ ἰησοῦς ἀκούσας εἶπεν αὐτοῖς οὐ χρειαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ 12*
ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστιν ἔλεον θέλω καὶ οὐ 13*
θυσίαν οὐ γὰρ ἤλθον καλέσαι δικαίους ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.
τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ ἰωάννου λέγοντες διατί ἡμεῖς καὶ οἱ 14*
φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλὰ οἱ δὲ μαθηταὶ σου οὐ νηστεύουσιν. καὶ εἶ- 15
πεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν ἐφ' ὅσον
μετ' αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν
ὁ νυμφίος καὶ τότε νηστεύσουσιν. οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους 16
ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ αἶρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱμα-
τίου καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς 17*
παλαιούς εἰ δὲ μήγε ῥήγνυνται οἱ ἀσκοὶ καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ
ἀπολοῦνται ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς καὶ ἀμφοτέρα
συντηροῦνται. ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς ἰδοὺ ἄρχων ἐλθὼν προσε- 18*
κύνει αὐτῷ λέγων ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπίθες

v.4 και ιδων ο ιησους τας ενθυμσεις αυτων ειπεν ινατι^ν ινα^{τ.μ.κ} τι^{τ.μ.κ} υμεις^{τ.μ.κ} ενθυμεισθε πο-
νηρα εν ταις καρδιαις υμων. **v.5** τι γαρ εστιν ευκοπωτερον ειπειν αφιενται^ν αφεωνται^{τ.μ.κ} σου^{μ.ν}
σοι^{τ.κ} αι αμαρτιαι η ειπειν εγειρε^ν εγειραι^{τ.μ.κ} και περιπατει. **v.8** ιδοντες δε οι οχλοι εφοβηθησαν^ν
εθαυμασαν^{τ.μ.κ} και εδοξασαν τον θεον τον δοντα εξουσιαν τοιαυτην τοις ανθρωποις. **v.9** και παραγων ο
ιησους εκειθεν ειδεν ανθρωπον καθημενον επι το τελωνιον ματθαιον^ν ματθαιον^{τ.μ.κ} λεγομενον και λεγει
αυτω ακολουθει μοι και αναστας ηκολουθησεν αυτω. **v.11** και ιδοντες οι φαρισαιοι ελεγον^ν ειπον^{τ.μ.κ}
τοις μαθηταις αυτου δια^{μ.ν} τι^{μ.ν} διατι^{τ.κ} μετα των τελωνων και αμαρτωλων εσθιει ο διδασκαλος υμων.
v.12 ο δε ιησους^{τ.μ.κ} ακουσας ειπεν αυτοις^{τ.μ.κ} ου χρειαν εχουσιν οι ισχυοντες ιατρου αλλ οι κακως
εχοντες. **v.13** πορευθεντες δε μαθετε τι εστιν ελεος^ν ελεον^{τ.μ.κ} θελω και ου θυσιαν ου γαρ ηλθον κα-
λεσαι δικαιους αλλα^{μ.ν} αλλ^{τ.κ} αμαρτωλους εις^{τ.μ.κ} μετανοιαν^{τ.μ.κ}. **v.14** τοτε προσερχονται αυτω οι
μαθηται ιωαννου λεγοντες δια^{μ.ν} τι^{μ.ν} διατι^{τ.κ} ημεις και οι φαρισαιοι νηστευομεν [πολλα]^ν πολλα^{τ.μ.κ}
οι δε μαθηται σου ου νηστεουσιν. **v.17** ουδε βαλλουσιν οινον νεον εις ασκους παλαιους ει δε μη^ν γε^ν
μηγε^{τ.μ.κ} ρηγνυνται οι ασκοι και ο οινος εκχειται και οι ασκοι απολλυνται^ν απολουνται^{τ.μ.κ} αλλα βαλ-
λουσιν οινον νεον εις ασκους καινους και αμφοτεροι^{μ.ν} αμφοτερα^{τ.κ} συντηρουνται. **v.18** ταυτα αυτου
λαλουντος αυτοις ιδου αρχων εις^{κ.μ.ν} ελθων προσεκυνη αυτω λεγων οτι η θυγατηρ μου αρτι ετελευτησεν
αλλα ελθων επιθες την χειρα σου επ αυτην και ζησεται.

- 19 τὴν χειρὰ σου ἐπ’ αὐτήν καὶ ζήσεται. καὶ ἐγερθεὶς ὁ ἰησοῦς ἠκολούθησεν
 20 αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἰδού γυνὴ αἰμορροοῦσα δώδεκα ἔτη προ-
 21 σελθοῦσα ὀπισθεν ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. ἔλεγεν γὰρ
 22* ἐν ἑαυτῇ ἐὰν μόνον ἄψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ σωθήσομαι. ὁ δὲ ἰησοῦς
 ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτήν εἶπεν θάρσει θύγατερ ἡ πίστις σου σέσωκέν
 23 σε καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. καὶ ἐλθὼν ὁ ἰησοῦς εἰς τὴν
 οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον.
 24* λέγει αὐτοῖς ἀναχωρεῖτε οὐ γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον ἀλλὰ καθεύδει καὶ
 25 κατεγέλων αὐτοῦ. ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος εἰσελθὼν ἐκράτησεν τῆς χει-
 26 ρὸς αὐτῆς καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. καὶ ἐξῆλθεν ἡ φῆμη αὕτη εἰς ὅλην
 27* τὴν γῆν ἐκείνην. καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ ἰησοῦ ἠκολούθησαν αὐτῷ
 28 δύο τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέγοντες ἐλέησον ἡμᾶς υἱὲ δαβὶδ. ἐλθόντι δὲ
 εἰς τὴν οἰκίαν προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοὶ καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς πι-
 29 στεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι λέγουσιν αὐτῷ ναὶ κύριε. τότε ἤψατο
 30* τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. καὶ
 ἀνεώχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἐνεβριμῆσατο αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς λέγων
 31 ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ
 32 ἐκείνῃ. αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων ἰδού προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν
 33* δαιμονιζόμενον. καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν ὁ κωφός καὶ
 34 ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες ὅτι οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραὴλ. οἱ
 δὲ φαρισαῖοι ἔλεγον ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.
 35* καὶ περιῆγεν ὁ ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας διδάσκων ἐν ταῖς
 συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θερα-
 36* πεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους
 ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν ὅτι ἦσαν ἐκλελυμένοι καὶ ἐρριμμένοι ὥσει πρό-
 37 βατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ μὲν θερισμὸς
 38 πολὺς οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως
 ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.
- 10 καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξου-
 σίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν

v.22 ο δε ιησους στραφεις^v επιστραφεις^{τ.μ.κ} και ιδων αυτην ειπεν θαρσει θυγατερ η πιστις σου σε-
 σωκεν σε και εσωθη η γυνη απο της ωρας εκεινης. **v.24** ελεγεν^v λεγει^{τ.μ.κ} αυτοις^{τ.μ.κ} αναχωρειτε
 ου γαρ απεθανεν το κορασιον αλλα καθευδει και κατεγελων αυτου. **v.27** και παραγοντι εκειθεν τω
 ιησου ηκολουθησαν [αυτω]^v αυτω^{τ.μ.κ} δυο τυφλοι κραζοντες και λεγοντες ελεησον ημας υιος^v υιε^{τ.μ.κ}
 δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ}. **v.30** και ηνεωχθησαν^v ανεωχθησαν^{τ.μ.κ} αυτων οι οφθαλμοι και ενεβριμηθη^v
 ενεβριμησατο^{τ.μ.κ} αυτοις ο ιησους λεγων ορατε μηδεις γινωσκετω. **v.33** και εκβληθεντος του δαι-
 μονιου ελαλησεν ο κωφος και εθαυμασαν οι οχλοι λεγοντες οτι^τ ουδεποτε εφανε ουτως εν τω ισραηλ.
v.35 και περιηγεν ο ιησους τας πολεις πασας και τας κωμας διδασκων εν ταις συναγωγαῖς αυτων και
 κηρυσσων το ευαγγελιον της βασιλειας και θεραπευων πασαν νοσον και πασαν μαλακian εν^{τ.μ.κ} τω^{τ.μ.κ}
 λαω^{τ.μ.κ}. **v.36** ιδων δε τους οχλους εσπλαγχνισθη περι αυτων οτι ησαν εσκυλμενοι^{μ.ν} εκλελυμενοι^{τ.κ}
 και ερριμμενοι ωσει προβατα μη εχοντα ποιμενα.

νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστιν 2*
ταῦτα πρῶτος σίμων ὁ λεγόμενος πέτρος καὶ ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
ἰάκωβος ὁ τοῦ ζεβεδαίου καὶ ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ. φίλιππος καὶ 3*
βαρθολομαῖος θωμᾶς καὶ ματθαῖος ὁ τελώνης ἰάκωβος ὁ τοῦ ἀλφαίου καὶ
λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς θαδδαῖος. σίμων ὁ κανανίτης καὶ ἰούδας ἰσκαριώ- 4*
της ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν. τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ ἰησοῦς 5
παραγγείλας αὐτοῖς λέγων εἰς ὁδὸν ἔθνων μὴ ἀπέλθῃτε καὶ εἰς πόλιν σα-
μαρειτῶν μὴ εἰσέλθῃτε. πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπο- 6
λωλότα οἴκου ἰσραὴλ. πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι ἤγγικεν 7
ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ἀσθενοῦντας θεραπεύετε λεπροὺς καθαρίζετε 8*
νεκροὺς ἐγείρετε δαιμόνια ἐκβάλλετε δωρεὰν ἐλάβετε δωρεὰν δότε. μὴ 9
κτήσησθε χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν. μὴ 10*
πήραν εἰς ὁδὸν μηδὲ δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ ῥάβδον ἄξιος
γὰρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ ἐστιν. εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰ- 11
σέλθῃτε ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστιν κάκεῖ μείνατε ἕως ἂν ἐξέλθῃτε.
εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπάσασθε αὐτήν. καὶ ἐὰν μὲν ἦ ἡ οἰκία 12, 13*
ἀξία ἐλθέτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν ἐὰν δὲ μὴ ἦ ἀξία ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς
ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. καὶ ὅς ἐὰν μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους 14*
ὑμῶν ἐξερχόμενοι τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν κονιορ-
τὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἀνεκτότερον ἔσται γῇ σοδόμων καὶ 15
γομόρρων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς 16
ὥς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὥς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι
ὥς αἱ περιστεραί. προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων παραδώσουσιν γὰρ 17
ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς.
καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον 18
αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. ὅταν δὲ παραδιδῶσιν ὑμᾶς μὴ μεριμνήσητε πῶς 19*
ἢ τί λαλήσητε δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσετε. οὐ γὰρ 20
ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν
ὑμῖν. παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον καὶ 21

10 **v.2** τῶν δε δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματα ἐστὶν ταῦτα πρῶτος σίμων ὁ λεγόμενος πέτρος καὶ ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ καὶ^v ἰακώβος ὁ τοῦ ζεβεδαίου καὶ ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ. **v.3** φίλιππος καὶ βαρθολομαῖος θωμᾶς καὶ ματθαῖος^v ματθαῖος^{τ.μ.κ} ὁ τελώνης ἰακώβος ὁ τοῦ ἀλφαίου καὶ λεββαῖος^{τ.μ.κ} ὁ^{τ.μ.κ} ἐπικληθεὶς^{τ.μ.κ} θαδδαῖος. **v.4** σίμων ὁ κανανίτης^{τ.μ.κ} κανανίτης^{τ.μ.κ} καὶ ἰούδας ὁ^v ἰσκαριώτης ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν. **v.8** ἀσθενοῦντας θεραπεύετε νεκροὺς^v ἐγείρετε^v λεπροὺς καθαρίζετε νεκροὺς^{τ.κ} ἐγείρετε^{τ.κ} δαιμόνια ἐκβάλλετε δωρεὰν ἐλάβετε δωρεὰν δότε. **v.10** μὴ πήραν εἰς ὁδὸν μηδὲ δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ ῥάβδους^{κ.μ} ῥάβδον^τ ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ ἐστὶν^{τ.μ.κ}. **v.13** καὶ ἐὰν μὲν ἡ ἡ οἰκία ἀξία ἐλθέτω^v ἐλθέτω^{τ.μ.κ} ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπὶ αὐτήν ἐὰν δὲ μὴ ἡ ἀξία ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. **v.14** καὶ ὅς ἐὰν^v ἐὰν^{τ.μ.κ} μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν ἐξερχόμενοι ἐξω^v τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. **v.19** ὅταν δὲ παραδῶσιν^v παραδιδῶσιν^{τ.μ.κ} ὑμᾶς μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί λαλήσητε δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσητε^v λαλήσετε^{τ.μ.κ}.

22 ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. καὶ ἔσεσθε
 23* μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου ὃ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος
 ἄλλην ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ ἰσραὴλ ἕως
 24 ἂν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον
 25* οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς
 ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ εἰ τὸν οἰκοδεσπότην
 26 βεελζεβούλ ἐκάλεσαν πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ. μὴ οὖν φοβη-
 θήτε αὐτούς οὐδὲν γάρ ἐστιν κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται καὶ
 27 κρυπτόν ὃ οὐ γνωσθήσεται. ὃ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ εἶπατε ἐν τῷ φωτί
 28* καὶ ὃ εἰς τὸ οὐς ἀκούετε κηρύττετε ἐπὶ τῶν δωματίων. καὶ μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ
 τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι φοβη-
 θήτε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ.
 29 οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν
 30 γῆν ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι
 31* ἡριθμημέναι εἰσίν. μὴ οὖν φοβηθῆτε πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς.
 32* πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων ὁμολογήσω
 33* καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ὅστις δ' ἂν ἁρ-
 νήσῃται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων ἁρνήσομαι αὐτὸν καὶ ἐγὼ ἔμπροσθεν
 34 τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην
 35 ἐπὶ τὴν γῆν οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἀλλὰ μάχαιραν. ἦλθον γὰρ δι-
 χάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς
 36* αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς. καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου
 37 οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. ὃ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου
 38 ἄξιος καὶ ὃ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. καὶ
 ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου οὐκ ἔστιν
 39 μου ἄξιος. ὃ εὐρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν καὶ ὃ ἀπολέσας τὴν
 40 ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ εὕρήσει αὐτήν. ὃ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται
 41* καὶ ὃ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ὃ δεχόμενος προφήτην

v.23 όταν δε διώκωσιν υμᾶς ἐν τῇ πόλει ταυτῇ φευγετε εἰς τὴν ἑτέραν^ν ἄλλην^{τ.μ.κ} ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν οὐ μὴ τελεσητε τὰς πόλεις τοῦ ἰσραὴλ ἕως ἂν ἐλθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. **v.25** ἀρκετόν τῳ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ εἰ τὸν οἰκοδεσπότην βεελζεβούλ^κ βεελζεβούλ^{τ.μ.ν} ἐπεκάλεσαν^ν ἐκάλεσαν^{τ.μ.κ} πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς^μ οἰκιακοὺς^{τ.κ.ν} αὐτοῦ. **v.28** καὶ μὴ φοβείσθε^{μ.ν} φοβηθήτε^{τ.κ} ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων^ν ἀποκτενόντων^μ ἀποκτείνοντων^{τ.κ} τὸ σῶμα τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι φοβείσθε^ν φοβηθήτε^{τ.μ.κ} δε μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ [τὴν]^μ ψυχὴν καὶ [το]^μ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ. **v.31** μὴ οὖν φοβείσθε^ν φοβηθήτε^{τ.μ.κ} πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς. **v.32** πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων ὁμολογήσω καγὼ ἐν αὐτῷ ἐμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν [τοῖς]^ν οὐρανοῖς. **v.33** ὅστις δ' ἂν ἁρνήσῃται με ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων ἁρνήσομαι αὐτὸν^{τ.μ.κ} καγὼ αὐτὸν^ν ἐμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν [τοῖς]^ν οὐρανοῖς. **v.36** καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ^μ οἰκιακοὶ^{τ.κ.ν} αὐτοῦ.

εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου λήψεται καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον
εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν δικαίου λήψεται. καὶ ὃς ἐὰν ποτίσῃ ἓνα τῶν μι- 42*
κρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ ἀμὴν λέγω ὑμῖν
οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐ- 11
τοῦ μετέβῃ ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

ὁ δὲ ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ χριστοῦ πέμψας 2*
δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. εἶπεν αὐτῷ σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδο- 3
κῶμεν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς πορευθέντες ἀπαγγεῖλατε 4
ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε. τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν καὶ χῶλοι περιπα- 5*
τοῦσιν λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κῶφοι ἀκούουσιν νεκροὶ ἐγείρονται καὶ
πτῶχοι εὐαγγελίζονται. καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν 6
ἐμοί. τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις πε- 7*
ρὶ ἰωάννου τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου
σαλευόμενον. ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμ- 8*
φιεσμένον ἰδοὺ οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσίν.
ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν προφήτην ναὶ λέγω ὑμῖν καὶ περισσότερον προφή- 9*
του. οὗτός γάρ ῥεστιν περὶ οὗ γέγραπται ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου 10*
πρὸ προσώπου σου ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου.
ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων ἰωάννου τοῦ 11
βαπτιστοῦ ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ ἐστιν.
ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐ- 12
ρανῶν βιάζεται καὶ βιασται ἄρπάζουσιν αὐτήν. πάντες γὰρ οἱ προφῆται 13*
καὶ ὁ νόμος ἕως ἰωάννου προεφήτευσαν. καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι αὐτός 14
ἐστιν ἡλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. τίτιν δὲ 15*, 16*
ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην ὁμοία ἐστὶν παιδαρίοις ἐν ἀγοραῖς καθημέ-
νοις καὶ προσφωνοῦσιν τοῖς ἐταίροις αὐτῶν. καὶ λέγουσιν ἡυλῆσαμεν 17*

v.41 ο δεχομενος προφητην εις ονομα προφητου μισθον προφητου λημψεται^v ληψεται^{τ.μ.κ} και ο δεχο-
μενος δικαιον εις ονομα δικαιου μισθον δικαιου λημψεται^v ληψεται^{τ.μ.κ}. **v.42** και ος αν^v εαν^{τ.μ.κ}
ποτιση ενα των μικρων τούτων ποτηριον ψυχρου μονον εις ονομα μαθητου αμην λεγω υμιν ου μη απολεση
τον μισθον αυτου. **11 v.2** ο δε ιωαννης ακουσας εν τω δεσμωτηριω τα εργα του χριστου πεμψας δια^v
δυο^{τ.μ.κ} των μαθητων αυτου. **v.5** τυφλοι αναβλεπουσιν και χωλοι περιπατουσιν λεπροι καθαριζονται
και κωφοι ακουουσιν και^v νεκροι εγειρονται και πτωχοι ευαγγελιζονται. **v.7** τούτων δε πορευομενων
ηρξατο ο ιησους λεγειν τοις οχλοις περι ιωαννου τι εξηλθατε^v εξηλθετε^{τ.μ.κ} εις την ερημον θεασασθαι
καλαμον υπο ανεμου σαλευομενον. **v.8** αλλα τι εξηλθατε^v εξηλθετε^{τ.μ.κ} ιδειν ανθρωπον εν μαλακοις
ιματιοις^{τ.μ.κ} ημφιεσμενον ιδου οι τα μαλακα φορουντες εν τοις οικοις των βασιλειων^μ βασιλεων^{τ.κ.ν}
εισιν. **v.9** αλλα τι εξηλθατε^v εξηλθετε^{τ.μ.κ} ιδειν προφητην ναι λεγω υμιν και περισσοτερον προφητου.
v.10 ουτος γαρ^{τ.μ.κ} εστιν περι ου γεγραπται ιδου εγω αποστελλω τον αγγελον μου προ προσωπου σου
ος κατασκευασει την οδον σου εμπροσθεν σου. **v.13** παντες γαρ οι προφῆται και ο νομος εως ιωαννου
επροφητευσαν^v προεφητευσαν^{τ.μ.κ}. **v.15** ο εχων ωτα ακουειν^{τ.μ.κ} ακουετω. **v.16** τιτιν δε ομοιωσω
την γενεαν ταυτην ομοια εστιν παιδιοις^{μ.ν} παιδαριοις^{τ.κ} εν^{τ.μ.κ} αγοραις^{τ.μ.κ} καθημενοις εν^v ταις^v
αγοραις^v α^v προσφωνουντα^v και^{τ.μ.κ} προσφωνουσιν^{τ.μ.κ} τοις ετεροις^v εταιροις^{τ.μ.κ} αυτων^{τ.μ.κ}.

18 ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ἐκόψασθε. ἦλθεν
 19* γὰρ ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων καὶ λέγουσιν δαιμόνιον ἔχει. ἦλθεν
 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων καὶ λέγουσιν ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος
 καὶ οἰνοπότης τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ
 20 τῶν τέκνων αὐτῆς. τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ
 21* πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ ὅτι οὐ μετενόησαν. οὐαὶ σοι χοραζὶν οὐαὶ σοι
 βηθσαιδάν ὅτι εἰ ἐν τύρῳ καὶ σιδωνὶ ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν
 22 ὑμῖν πάσαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ μετενόησαν. πλὴν λέγω ὑμῖν τύρῳ καὶ
 23* σιδωνὶ ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑμῖν. καὶ σύ καπερναοὺμ
 ἢ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθείσα ἕως ἄδου καταβιβασθήσῃ ὅτι εἰ ἐν σοδόμοις
 ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοὶ ἔμειναν ἂν μέχρι τῆς σήμερον.
 24 πλὴν λέγω ὑμῖν ὅτι γῇ σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ
 25* σοί. ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν ἐξομολογοῦμαί σοι
 πατέρ κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν
 26* καὶ συνετῶν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. ναὶ ὁ πατήρ ὅτι οὕτως ἐγένετο
 27 εὐδοκία ἔμπροσθέν σου. πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου καὶ
 οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώ-
 28 σκει εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. δεῦτε πρὸς
 29* με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. ἄρατε
 τὸν ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρῶός εἰμι καὶ ταπεινός
 30 τῇ καρδίᾳ καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. ὁ γὰρ ζυγός μου
 χρηστός καὶ τὸ φορτίον μου ἑλαφρόν ἐστιν.

12 ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ ἰησοῦς τοῖς σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων
 οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν καὶ ἤρξαντο τίλλειν στάχυν καὶ ἐσθίειν.
 2* οἱ δὲ φαρισαῖοι ἰδόντες εἶπον αὐτῷ ἰδοὺ οἱ μαθηταί σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ
 3* ἔξεστιν ποιεῖν ἐν σαββάτῳ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς οὐκ ἀνεγνώτε τί ἐποίησεν
 4* δαβὶδ ὅτε ἐπείνασεν αὐτός καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον

v.17 καὶ ^{τ.μ.κ} λέγουσιν ἠυλησαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν ^{τ.μ.κ} καὶ οὐκ ἐκόψασθε.
v.19 ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων καὶ λέγουσιν ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης
 τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν ἐργῶν ^{τ.μ.κ} τεκνῶν αὐτῆς. **v.21** οὐαὶ
 σοι χοραζὶν οὐαὶ σοι βηθσαιδᾶ ^{κ.μ.ν} βηθσαιδαν ^τ ὅτι εἰ ἐν τυρῳ καὶ σιδωνὶ ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι
 ἐν ὑμῖν παλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ μετενοήσαν. **v.23** καὶ σύ καπερναοῦμ ^ν καπερναοῦμ ^{τ.μ.κ} μὴ ^ν
 ἢ ^{τ.μ.κ} ἕως τοῦ ^{τ.μ.κ} οὐρανοῦ ὑψώθησιν ^ν ὑψωθείσα ^{τ.μ.κ} ἕως ἀδου καταβῆσιν ^ν καταβιβασθήσῃ ^{τ.μ.κ} ὅτι εἰ
 ἐν σοδόμοις ἐγενήθησαν ^ν ἐγένοντο ^{τ.μ.κ} αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοὶ ἐμείναν ^ν ἐμείναν ^{τ.μ.κ} ἂν μέχρι
 τῆς σήμερον. **v.25** ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν ἐξομολογοῦμαί σοι πατέρ κύριε τοῦ
 οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς ὅτι ἐκρύψας ^ν ἀπέκρυψας ^{τ.μ.κ} ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ
 νηπίοις. **v.26** ναὶ ὁ πατήρ ὅτι οὕτως ἐγένετο ^{τ.μ.κ} εὐδοκία ἐγένετο ^ν ἐμπροσθέν σου. **v.29** ἀρατε τὸν
 ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρῶός ^ν πρῶός ^{τ.μ.κ} εἰμι καὶ ταπεινός τῇ καρδίᾳ καὶ εὐρήσετε
 ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. **12 v.2** οἱ δὲ φαρισαῖοι ἰδόντες εἶπαν ^ν εἶπον ^{τ.μ.κ} αὐτῷ ἰδοὺ οἱ μαθηταὶ
 σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν ἐν σαββάτῳ. **v.3** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς οὐκ ἀνεγνώτε τί ἐποίησεν δαβὶδ ^{μ.ν}
 δαβὶδ ^{τ.κ} ὅτε ἐπείνασεν αὐτός ^{τ.μ.κ} καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ.

τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν οὐκ ἔξδὸν ἦν αὐτῷ
 φαγεῖν οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν μόνοις. ἢ οὐκ ἀνέγνωτε 5
 ἐν τῷ νόμῳ ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον βεβηλοῦσιν
 καὶ ἀναίτιοί εἰσιν. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ μείζων ἐστὶν ὧδε. εἰ δὲ 6*, 7*
 ἐγνώκετε τί ἐστὶν ἔλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς
 ἀναιτίους. κύριος γάρ ἐστιν καὶ τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. καὶ 8*, 9
 μεταβάς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν. καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ἦν 10*
 τὴν χειρὰ ἔχων ξηράν καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες εἰ ἔξεστιν τοῖς σάβ-
 βασιν θεραπεύειν ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς τίς ἔσται 11
 ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος ὃς ἔξει πρόβατον ἐν καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς σάββασιν
 εἰς βόθυνον οὐχὶ κρατήσῃ αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ. πόσω οὖν διαφέρει ἄνθρωπος 12
 προβάτου ὥστε ἔξεστιν τοῖς σάββασιν καλῶς ποιεῖν. τότε λέγει τῷ ἀνθρώπῳ 13*
 ἔκτεινον τὴν χειρὰ σου καὶ ἔξετεινεν καὶ ἀποκατεστάθη ὑγιής ὡς ἡ ἄλλη.
 οἱ δὲ φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ ἐξελθόντες ὅπως αὐτὸν ἀπο- 14*
 λέσωσιν. ὁ δὲ ἰησοῦς γνοὺς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ 15*
 ὄχλοι πολλοί καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας. καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα 16
 μὴ φανερόν αὐτὸν ποιήσωσιν. ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ ἡσαΐου τοῦ 17*
 προφήτου λέγοντος. ἰδοὺ ὁ παῖς μου ὃν ἠρέτισα ὁ ἀγαπητός μου εἰς ὃν 18
 εὐδόκησεν ἡ ψυχὴ μου θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν καὶ κρίσιν τοῖς
 ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ. οὐκ ἐρίσει οὐδὲ κραυγάσει οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς 19
 πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ. κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει καὶ 20
 λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νίκος τὴν κρίσιν. καὶ ἐν 21*
 τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιουσιν. τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος 22*
 τυφλὸς καὶ κωφός καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν ὥστε τὸν τυφλὸν καὶ κωφὸν καὶ
 λαλεῖν καὶ βλέπειν. καὶ ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον μήτι οὗτός 23*
 ἐστὶν ὁ υἱὸς δαβίδ. οἱ δὲ φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον οὗτος οὐκ ἐκβάλλει 24
 τὰ δαιμόνια εἰ μὴ ἐν τῷ βεελζεβούλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. εἰδὼς δὲ ὁ 25*

v.4 πῶς εἰσηλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως εἶφαγεν^v εἶφαγεν^{τ.μ.κ} οὐ^v οὐς^{τ.μ.κ} οὐκ ἔξδὸν ἦν αὐτῷ φαγεῖν οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν μόνοις. **v.6** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ μείζων^{μ.ν} μείζων^{τ.κ} ἐστὶν ὧδε. **v.7** εἰ δὲ ἐγνώκετε τί ἐστὶν ἔλεος^v ἔλεον^{τ.μ.κ} θέλω καὶ οὐ θυσίαν οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναιτίους. **v.8** κύριος γάρ ἐστιν καὶ^{τ.κ} τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. **v.10** καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ἦν^{τ.μ.κ} τὴν^{τ.μ.κ} χειρὰ ἔχων ξηράν καὶ ἐπηρώτησαν αὐτόν λέγοντες εἰ ἔξεστιν τοῖς σαββάσιν θεραπεύειν^v θεραπεύειν^{τ.μ.κ} ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. **v.13** τότε λέγει τῷ ἀνθρώπῳ ἐκτεινὸν τὴν^{τ.μ.κ} χειρὰ^{τ.μ.κ} σου τὴν^v χειρὰ^v καὶ ἔξετεινεν καὶ ἀποκατεστάθη^v ἀποκατεστάθη^{τ.μ.κ} ὑγιής ὡς ἡ ἄλλη. **v.14** ἐξελθόντες^v οἱ^{τ.μ.κ} δὲ οἱ^v φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ ἐξελθόντες^{τ.μ.κ} ὅπως αὐτόν ἀπολέσωσιν. **v.15** ὁ δὲ ἰησοῦς γνοὺς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ [ὄχλοι]^v ὄχλοι^{τ.μ.κ} πολλοί καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας. **v.17** ἵνα^v ὅπως^{τ.μ.κ} πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος. **v.21** καὶ ἐν^{τ.κ} τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιουσιν. **v.22** τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος τυφλὸς καὶ κωφός καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν ὥστε τὸν τυφλόν^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} κωφόν καὶ^{τ.μ.κ} λαλεῖν καὶ βλέπειν. **v.23** καὶ ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον μήτι οὗτος ἐστὶν ὁ υἱὸς δαβίδ^{μ.ν} δαβίδ^{τ.κ}. **v.25** εἰδὼς δὲ ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς^{τ.μ.κ} τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς ἐρημύεται καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς οὐ σταθῆσεται.

ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ'
 ἑαυτῆς ἐρημοῦται καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς οὐ στα-
 26 θήσεται. καὶ εἰ ὁ σατανᾶς τὸν σατανᾶν ἐκβάλλει ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη πῶς
 27* οὖν σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ. καὶ εἰ ἐγὼ ἐν βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ
 δαιμόνια οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν διὰ τοῦτο αὐτοὶ ὑμῶν ἔσονται
 28* κριταί. εἰ δὲ ἐγὼ ἐν πνεύματι θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια ἄρα ἔφθασεν ἐφ'
 29* ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἢ πῶς δύναται τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ
 ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι ἐὰν μὴ πρῶτον δῇσῃ τὸν ἰσχυρόν
 30 καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἔστιν
 31* καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν πᾶσα ἁμαρτία
 καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις ἡ δὲ τοῦ πνεύματος βλασφη-
 32* μία οὐκ ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις. καὶ ὃς ἂν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ
 τοῦ ἀνθρώπου ἀφεθήσεται αὐτῷ ὃς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ
 ἁγίου οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι.
 33 ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν ἢ ποιήσατε τὸ
 δένδρον σαπρὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρὸν ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δέν-
 34 δρον γινώσκεται. γεννήματα ἐχιδνῶν πῶς δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν πονηροὶ
 35* ὄντες ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ. ὁ ἀγαθὸς
 ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας ἐκβάλλει τὰ ἀγαθὰ καὶ ὁ
 36* πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. λέγω δὲ
 ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι ἀποδώσουσιν περὶ
 37 αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ καὶ ἐκ
 38* τῶν λόγων σου καταδικασθήσῃ. τότε ἀπεκρίθησαν τινες τῶν γραμματέων
 39 καὶ φαρισαίων λέγοντες διδάσκαλε θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον ἰδεῖν. ὁ δὲ
 ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ καὶ
 40 σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. ὥσπερ
 γὰρ ἦν ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας οὕ-
 τως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ
 41 τρεῖς νύκτας. ἄνδρες νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς

v.27 καὶ εἰ ἐγὼ ἐν βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν διὰ τοῦτο αὐτοὶ
 ὑμῶν^{τ.μ.κ} ἔσονται^{τ.μ.κ} κριταί^{τ.μ.κ} ἔσονται^{τ.μ.κ} ὑμῶν^{τ.μ.κ}. **v.28** εἰ δὲ ἐγὼ^{τ.κ} ἐν πνεύματι θεοῦ ἐγὼ^{μ.ν} ἐκβάλλω
 τὰ δαιμόνια ἀρα ἐφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. **v.29** ἢ πῶς δύναται τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν
 τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκευὴ αὐτοῦ ἀρπάσαι^{τ.μ.κ} διαρπάσαι^{τ.μ.κ} ἐὰν μὴ πρῶτον δῇσῃ τὸν ἰσχυρόν καὶ τότε
 τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. **v.31** διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς
 ἀνθρώποις ἡ δὲ τοῦ πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται τοῖς^{τ.μ.κ} ἀνθρώποις^{τ.μ.κ}. **v.32** καὶ ὃς
 ἐὰν^{μ.ν} ἀν^{τ.κ} εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἀφεθήσεται αὐτῷ ὃς δ' ἀν^{τ.κ} εἴπῃ κατὰ τοῦ πνεύματος
 τοῦ ἁγίου οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὔτε ἐν τούτῳ^{τ.κ.ν} τῷ νυν^μ αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. **v.35** ὁ ἀγαθὸς
 ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς^{τ.κ} καρδίας^{τ.κ} ἐκβάλλει τὰ^{τ.κ} ἀγαθὰ καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος
 ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. **v.36** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ λαλήσωσιν^{τ.μ.κ}
 ἐὰν^{τ.μ.κ} λαλήσωσιν^{τ.μ.κ} οἱ ἀνθρώποι ἀποδώσουσιν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. **v.38** τότε
 ἀπεκρίθησαν αὐτῷ^{τ.μ.κ} τινες τῶν γραμματέων καὶ φαρισαίων λέγοντες διδάσκαλε θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον
 ἰδεῖν.

ταύτης καὶ κατακρινουῖσιν αὐτήν ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα ἰωνᾶ καὶ
 ἰδοὺ πλεῖον ἰωνᾶ ᾧδε. βασιλίσσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ 42*
 τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτήν ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς
 ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν σολομῶντος καὶ ἰδοὺ πλεῖον σολομῶντος ᾧδε. ὅταν 43
 δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου διέρχεται δι' ἀνύδρων
 τόπων ζητοῦν ἀνάπausιν καὶ οὐχ εὐρίσκει. τότε λέγει ἐπιστρέψω εἰς τὸν 44*
 οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει σχολάζοντα σεσαρωμένον καὶ
 κεκοσμημένον. τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα 45
 πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ καὶ γίνεται τὰ
 ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χεῖρονα τῶν πρώτων οὕτως ἔσται καὶ τῇ γε-
 νεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ. ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις ἰδοὺ ἡ μήτηρ 46*
 καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰστήκεισαν ἔξω ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι. εἶπεν δέ 47*
 τις αὐτῷ ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ἐστήκασιν ζητοῦντές
 σοι λαλῆσαι. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ εἰπόντι αὐτῷ τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου 48*
 καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς 49
 μαθητάς αὐτοῦ εἶπεν ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ὅστις γάρ 50
 ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς αὐτός μου ἀδελφός
 καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ ἰησοῦς ἀπὸ τῆς οἰκίας ἐκάθητο παρὰ 13*
 τὴν θάλασσαν. καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοὶ ὥστε αὐτὸν εἰς 2*
 τὸ πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰστήκει.
 καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπεῖρων 3
 τοῦ σπεύρειν. καὶ ἐν τῷ σπεύρειν αὐτὸν ἃ μὲν ἔπescen παρὰ τὴν ὁδὸν καὶ 4*
 ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτά. ἄλλα δὲ ἔπescen ἐπὶ τὰ πετρώδη 5
 ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν καὶ εὐθέως ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βά-
 θος γῆς. ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν 6
 ἐξηράνθη. ἄλλα δὲ ἔπescen ἐπὶ τὰς ἀκάνθας καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκανθαὶ 7*
 καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά. ἄλλα δὲ ἔπescen ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλήν καὶ ἐδίδου 8
 καρπὸν ὃ μὲν ἑκατὸν ὃ δὲ ἐξήκοντα ὃ δὲ τριάκοντα. ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν 9*

v.42 βασιλίσσα νοτου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτήν ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν σολομῶντος^{μ.ν} σολομῶντος^{τ.κ} καὶ ἰδοὺ πλεῖον σολομῶντος^{μ.ν} σολομῶντος^{τ.κ} ᾧδε. **v.44** τότε λέγει ἐπιστρέψω^{τ.μ.κ} εἰς τὸν οἶκόν μου ἐπιστρέψω^ν ὅθεν ἐξῆλθον καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει σχολάζοντα σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. **v.46** ἐτι δὲ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις ἰδοὺ ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰστήκεισαν ἔξω ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι. **v.47** [εἶπεν^ν εἶπεν^{τ.μ.κ} δὲ τις αὐτῷ ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου ἔξω ἐστήκασιν ζητοῦντες σοι λαλῆσαι]^ν λαλῆσαι^{τ.μ.κ}. **v.48** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ λεγοντι^ν εἰποντι^{τ.μ.κ} αὐτῷ τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου. **13 v.1** ἐν δὲ^{τ.μ.κ} τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ ἰησοῦς ἀπὸ^{τ.μ.κ} τῆς οἰκίας ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν. **v.2** καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοὶ ὥστε αὐτὸν εἰς τὸ^{τ.μ.κ} πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰστήκει. **v.4** καὶ ἐν τῷ σπεύρειν αὐτὸν ἃ μὲν ἐπescen παρὰ τὴν ὁδὸν καὶ ἐλθόντα^ν ἦλθεν^{τ.μ.κ} τὰ πετεινὰ καὶ^{τ.μ.κ} κατέφαγεν αὐτά. **v.7** ἄλλα δὲ ἐπescen ἐπὶ τὰς ἀκάνθας καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκανθαὶ καὶ ἐπνιξαν^ν ἀπέπνιξαν^{τ.μ.κ} αὐτά. **v.9** ὁ ἐχὼν ὦτα ἀκούειν^{τ.μ.κ} ἀκουετω.

- 10* ἀκουέτω. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπον αὐτῷ διατί ἐν παραβολαῖς
 11 λαλεῖς αὐτοῖς. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὅτι ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ
 12 μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. ὅστις γὰρ
 13 ἔχει δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται ὅστις δὲ οὐκ ἔχει καὶ ὃ ἔχει ἀρ-
 14* θήσεται ἀπ' αὐτοῦ. διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ ὅτι βλέποντες οὐ
 15* βλέπουσιν καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν οὐδὲ συνίουσιν. καὶ ἀναπλη-
 16* ροῦται ἐπ' αὐτοῖς ἡ προφητεία ἡσαΐου ἡ λέγουσα ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ
 17* μὴ συνήτε καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε. ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρ-
 18* δία τοῦ λαοῦ τούτου καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς
 19 ἀκάλυψαν μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν
 20 καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. ὑμῶν δὲ
 21 μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν καὶ τὰ ὥτα ὑμῶν ὅτι ἀκούει. ἀμὴν
 22* γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέ-
 23* πετε καὶ οὐκ εἶδον καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν. ὑμεῖς οὖν
 24* ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπειρόντος. παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον
 25* τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ ἀρπάζει τὸ ἐσπαρ-
 μένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρεῖς. ὁ δὲ
 ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρεῖς οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθύς μετὰ
 χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν. οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ ἀλλὰ πρόσκαιρός
 ἐστὶν γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθύς σκανδαλίζε-
 22* ται. ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρεῖς οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ ἡ
 23* μέριμνα τοῦ αἵωνος τούτου καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον
 24* καὶ ἄκαρπος γίνεται. ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρεῖς οὗτός ἐστιν ὁ
 25* τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιών ὃς δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὁ μὲν ἑκατόν
 ὃ δὲ ἐξήκοντα ὃ δὲ τριάκοντα. ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέ-
 γων ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπειρόντι καλὸν σπέρμα
 25* ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους ἦλθεν αὐτοῦ

v.10 καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν^v εἶπον^{τ.μ.κ} αὐτῷ δια^{μ.ν} τι^{μ.ν} διατι^{τ.κ} ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς. **v.14** καὶ ἀναπληροῦται ἐπ^{τ.κ} αὐτοῖς ἡ προφητεία ἡσαΐου ἡ λέγουσα ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνήτε καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε. **v.15** ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἀκάλυψαν μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν καὶ ἰασώμαι^{μ.ν} ἰασώμαι^{τ.κ} αὐτούς. **v.16** ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν καὶ τὰ ὥτα ὑμῶν ὅτι ἀκούουσιν^v ἀκούει^{τ.μ.κ}. **v.17** ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε καὶ οὐκ εἶδαν^v εἶδον^{τ.μ.κ} καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν. **v.18** ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπειρόντος^v σπειρόντος^{τ.μ.κ}. **v.22** ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρεῖς οὗτος ἐστὶν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἵωνος τούτου^{τ.μ.κ} καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον καὶ ἄκαρπος γίνεται. **v.23** ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν^{τ.μ.κ} τὴν^{τ.μ.κ} καλὴν γῆν^v σπαρεῖς οὗτος ἐστὶν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιών^{τ.μ.κ} ὃς δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὁ μὲν ἑκατόν ὁ δὲ ἐξήκοντα ὁ δὲ τριάκοντα. **v.24** ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπειραντὶ^{κ.ν} σπειρόντι^{τ.μ} καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. **v.25** ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ ἐσπείρεν^v ἐσπείρεν^{τ.μ.κ} ζιζάνια ἀνα μέσον τοῦ σιτοῦ καὶ ἀπηλθεν.

ὁ ἐχθρὸς καὶ ἔσπειρεν ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀπῆλθεν. ὅτε 26
 δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησεν τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια.
 προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου εἶπον αὐτῷ κύριε οὐχὶ καλὸν 27*
 σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῶ ἀγρῷ πόθεν οὖν ἔχει τὰ ζιζάνια. ὁ δὲ ἔφη αὐ- 28*
 τοῖς ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν οἱ δὲ δοῦλοι εἶπον αὐτῷ θέλεις οὖν
 ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά. ὁ δὲ ἔφη οὐ μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια 29*
 ἐκριζώσῃτε ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον. ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφοτέρα μέχρι 30*
 τοῦ θερισμοῦ καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς συλλέξατε
 πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ δῆσατε αὐτά εἰς δέσμας πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά
 τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου. ἄλλην παραβολὴν παρέ- 31
 θηκεν αὐτοῖς λέγων ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως
 ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. ὁ μικρότερον μὲν ἐστὶν 32
 πάντων τῶν σπερμάτων ὅταν δὲ αὐξηθῇ μείζον τῶν λαχάνων ἐστὶν καὶ γίνε-
 ται δένδρον ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς
 κλάδοις αὐτοῦ. ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία 33*
 τῶν οὐρανῶν ζύμη ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυπεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία ἕως
 οὗ ἐξυμῶθη ὅλον. ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς 34*
 ὄχλοις καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς. ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν 35*
 διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου ἐρεῦξο-
 μαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. τότε ἀφείς τοὺς ὄχλους ἦλθεν 36*
 εἰς τὴν οἰκίαν ὁ ἰησοῦς καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες
 φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 37*
 εἶπεν αὐτοῖς ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ὁ δὲ 38
 ἀγρός ἐστὶν ὁ κόσμος τὸ δὲ καλὸν σπέρμα οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας
 τὰ δὲ ζιζάνιά εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ. ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτά ἐστιν 39*
 ὁ διάβολος ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια τοῦ αἰῶνός ἐστιν οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγε-
 λοὶ εἰσιν. ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ κατακαίεται οὕτως 40*

v.27 προσελθόντες δε οι δουλοι του οικοδεσποτου ειπον αυτω κυριε ουχι καλον σπερμα εσπειρας εν τω σω αγρω ποθεν ουν εχει τα^{τ.κ.} ζιζανια. **v.28** ο δε εφη αυτοις εχθρος ανθρωπος τουτο εποιησεν οι δε δουλοι λεγουσιν^ν ειπον^{τ.μ.κ.} αυτω θελεις ουν απελθοντες συλλεξομεν^μ συλλεξωμεν^{τ.κ.ν} αυτα. **v.29** ο δε φησιν^ν εφη^{τ.μ.κ.} ου μηποτε συλλεγοντες τα ζιζανια εκριζωσῃτε αμα αυτοις τον σιτον. **v.30** αφετε συναυξανεσθαι αμφοτερα εως^ν μεχρι^{τ.μ.κ.} του θερισμου και εν τω^{τ.κ.} καιρω του θερισμου ερω τοις θερισταῖς συλλεξατε πρωτον τα ζιζανια και δησατε αυτα εις δεσμας προς το κατακαυσαι αυτα τον δε σιτον συναγαγετε εις την αποθηκην μου. **v.33** αλλην παραβολην ελαλησεν αυτοις ομοια εστιν η βασιλεια των ουρανων ζυμη ην λαβουσα γυνη εκρυπεν^μ ενεκρυπεν^{τ.κ.ν} εις αλευρου σατα τρια εως ου εξυμωθη ολον. **v.34** ταυτα παντα ελαλησεν ο ιησους εν παραβολαις τοις οχλοις και χωρις παραβολης ουδεν^ν ουκ^{τ.μ.κ.} ελαλει αυτοις. **v.35** οπως πληρωθη το ρηθεν δια του προφητου λεγοντος ανοιξω εν παραβολαις το στομα μου ερευζομαι κεκρυμμενα απο καταβολης [κοσμου]^ν κοσμου^{τ.μ.κ.}. **v.36** τοτε αφεις τους οχλους ηλθεν εις την οικιαν ο^{τ.μ.κ.} ιησους^{τ.μ.κ.} και προσηλθον αυτω οι μαθηται αυτου λεγοντες διασαφησον^ν φρασον^{τ.μ.κ.} ημιν την παραβολην των ζιζανιων του αγρου. **v.37** ο δε αποκριθεις ειπεν αυτοις^{τ.μ.κ.} ο σπειρων το καλον σπερμα εστιν ο υιος του ανθρωπου. **v.39** ο δε εχθρος ο σπειρας αυτα εστιν ο διαβολος ο δε θερισμος συντελεια του^{τ.μ.κ.} αιωνος εστιν οι δε θερισται αγγελοι εισιν.

- 41 ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου. ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
 τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ
 42 σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν. καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν
 κάμινον τοῦ πυρός ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.
 43* τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμπουσιν ὥς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν
 44* ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω. πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν
 θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ ὃν εὐρὼν ἄνθρωπος ἐκρυψεν καὶ ἀπὸ
 τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πάντα ὅσα ἔχει πωλεῖ καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν
 45 ἐκεῖνον. πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ
 46* ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας. ὃς εὐρὼν ἓνα πολύτιμον μαργαρίτην ἀπελ-
 47 θὼν πέπρακεν πάντα ὅσα εἶχεν καὶ ἠγόρασεν αὐτόν. πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ
 βασιλεία τῶν οὐρανῶν σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκ παντὸς
 48* γένους συναγαγούσῃ. ἦν ὅτε ἐπληρώθη ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν
 καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον.
 49 οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφο-
 50 ριοῦσιν τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων. καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς
 τὴν κάμινον τοῦ πυρός ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.
 51*, 52* λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς συνήκατε ταῦτα πάντα λέγουσιν αὐτῷ ναὶ κύριε. ὁ
 δὲ εἶπεν αὐτοῖς διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὴν βασιλείαν
 τῶν οὐρανῶν ὁμοίος ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ
 53 θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά. καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ ἰησοῦς
 54* τὰς παραβολὰς ταύτας μετήρην ἐκεῖθεν. καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ
 ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ὥστε ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς καὶ
 55* λέγειν πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις. οὐχ οὗτός ἔστιν ὁ τοῦ
 τέκτονος υἱὸς οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται μαριὰμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
 56 ἰάκωβος καὶ ἰωσήs καὶ σίμων καὶ ἰούδας. καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶ-
 57*σαι πρὸς ἡμᾶς εἰσιν πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα. καὶ ἐσκανδαλίζοντο

v.40 ὡπερ οὖν συλλέγεται τα ζιζανία καὶ πυρὶ ὕψ' κατακαίεται" καίεται^ᾀ κατακαίεται^{τ.κ} οὕτως ἐστὶ ἐν
 τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου^{τ.μ.κ}. **v.43** τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμπουσιν ὥς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ
 τοῦ πατρὸς αὐτῶν ὁ ἐχὼν ὧτα ἀκούειν^{τ.μ.κ} ἀκουέτω. **v.44** πάλιν^{τ.μ.κ} ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν
 οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ ὃν εὐρὼν ἄνθρωπος ἐκρυψεν καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει
 καὶ πωλεῖ^ν πάντα ὅσα ἐχει πωλεῖ^{τ.μ.κ} καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον. **v.46** ὃς^{τ.μ.κ} εὐρὼν δὲ^ν ἓνα
 πολύτιμον μαργαρίτην ἀπελθὼν πέπρακεν πάντα ὅσα εἶχεν καὶ ἠγόρασεν αὐτόν. **v.48** ἦν ὅτε ἐπληρώθη
 ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα^{τ.μ.κ} ἀγγεῖα^{τ.μ.κ} τὰ δὲ σαπρὰ
 ἔξω ἔβαλον. **v.51** λέγει^{τ.μ.κ} αὐτοῖς^{τ.μ.κ} ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς^{τ.μ.κ} συνήκατε ταῦτα πάντα λέγουσιν αὐτῷ
 ναὶ κύριε^{τ.μ.κ}. **v.52** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς τὴν^ν βασιλείαν^ν εἰς^{τ.μ.κ}
 τὴν^{τ.μ.κ} βασιλείαν^{τ.μ.κ} τῶν οὐρανῶν ὁμοίος ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ
 αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά. **v.54** καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν
 ὥστε ἐκπλήττεσθαι^ν ἐκπλήττεσθαι^{τ.μ.κ} αὐτοὺς καὶ λέγειν πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις.
v.55 οὐχ οὗτος ἐστὶν ὁ τοῦ τέκτονος υἱὸς οὐχ^ν οὐχὶ^{τ.μ.κ} ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται μαριὰμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ
 αὐτοῦ ἰακώβος καὶ ἰωσήs^ν ἰωσήs^{τ.μ.κ} καὶ σίμων καὶ ἰούδας. **v.57** καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ ὁ δὲ
 ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς οὐκ ἐστὶν προφητῆς ἀτιμὸς εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ^{τ.μ.κ} καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

ἐν αὐτῷ ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις 58
πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν ἡρώδης ὁ τετράρχης τὴν ἀκοὴν ἰησοῦ. καὶ 14*, 2
εἶπεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ οὗτός ἐστιν ἰωάννης ὁ βαπτιστής αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ
τῶν νεκρῶν καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. ὁ γὰρ ἡρώδης 3*
κρατήσας τὸν ἰωάννην ἔδωκεν αὐτὸν καὶ ἔθετο ἐν φυλακῇ διὰ ἡρωδιάδα
τὴν γυναῖκα φιλιππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ἔλεγεν γὰρ αὐτῷ ὁ ἰωάννης 4*
οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν αὐτήν. καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἐφοβήθη τὸν 5
ὄχλον ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. γενεσίων δὲ ἀγομένων τοῦ ἡρώδου 6*
ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρρεσεν τῷ ἡρώδῃ.
ὅθεν μεθ' ὅρκου ὠμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσῃται. ἡ δὲ προβιβα- 7, 8
σθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς δὸς μοι φησὶν ὧδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν
ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ ἐλυπηθῇ ὁ βασιλεὺς διὰ δὲ τοὺς ὅρκους καὶ 9*
τοὺς συνανακειμένους ἐκέλευσεν δοθῆναι. καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισεν 10*
τὸν ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ 11
ἐδόθη τῷ κορασίῳ καὶ ἤνεγκεν τῇ μητρὶ αὐτῆς. καὶ προσελθόντες οἱ μα- 12*
θηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ σῶμα καὶ ἔθαψαν αὐτό καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ
ἰησοῦ. καὶ ἀκούσας ὁ ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον 13*
τόπον κατ' ἰδίαν καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ
τῶν πόλεων. καὶ ἐξελθὼν ὁ ἰησοῦς εἶδεν πολὺν ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη 14*
ἐπ' αὐτούς καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. ὥσας δὲ γενομένης 15*
προσηλθὼν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ
ᾠρα ἤδη παρήλθεν ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας
ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς οὐ χρειάν ἔχου- 16*
σιν ἀπελθεῖν δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ οὐκ ἔχομεν 17
ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. ὁ δὲ εἶπεν φέρετέ μοι αὐτούς 18*

14 v.1 ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἠκουσεν ἡρώδης ὁ τετράρχης^{τ.μ.κ} τὴν ἀκοὴν ἰησοῦ. **v.3** ὁ γὰρ ἡρώδης κρατήσας τὸν ἰωάννην ἔδωκεν [αὐτὸν]^ν αὐτὸν^{τ.μ.κ} καὶ ἔθετο^{τ.μ.κ} ἐν φυλακῇ ἀπεθετο^ν διὰ ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα φιλιππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. **v.4** ἔλεγεν γὰρ αὐτῷ^{τ.μ.κ} ὁ ἰωάννης αὐτῷ^ν οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν αὐτήν. **v.6** γενεσίοις^ν γενεσίων^{τ.μ.κ} δὲ γενομένοις^ν ἀγομένων^{τ.μ.κ} τοῦ ἡρώδου ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἠρρεσεν τῷ ἡρώδῃ. **v.9** καὶ λυπηθεῖς^ν ἐλυπηθῇ^{τ.μ.κ} ὁ βασιλεὺς διὰ δὲ^{τ.μ.κ} τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους ἐκέλευσεν δοθῆναι. **v.10** καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισεν [τον]^ν τὸν^{τ.μ.κ} ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. **v.12** καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ πῶμα^ν σῶμα^{τ.μ.κ} καὶ ἔθαψαν^ν αὐτόν^{τ.μ.κ} αὐτό^{τ.μ.κ} καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ ἰησοῦ. **v.13** καὶ^{τ.μ.κ} ἀκούσας δὲ^ν ὁ ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ τῶν πόλεων. **v.14** καὶ ἐξελθὼν ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς^{τ.μ.κ} εἶδεν πολὺν ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς^{μ.ν} αὐτούς^{τ.κ} καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. **v.15** ὥσας δὲ γενομένης προσελθὼν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ^{τ.μ.κ} λέγοντες ἔρημος ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ᾠρα ἤδη παρήλθεν ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. **v.16** ὁ δὲ [ἰησοῦς]^ν ἰησοῦς^{τ.μ.κ} εἶπεν αὐτοῖς οὐ χρειάν ἔχουσιν ἀπελθεῖν δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. **v.18** ὁ δὲ εἶπεν φέρετέ μοι αὐτούς^{τ.μ.κ} ὧδε αὐτούς^ν.

19* ὦδε. καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους καὶ λαβὼν
 τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλό-
 γησεν καὶ κλάσας ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς
 20 ὄχλοις. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν
 21 κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὥσει
 22* πεντακισχίλιοι χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν ὁ
 ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς
 23 τὸ πέραν ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη
 εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι ὁψίας δὲ γενομένης μόνος ἦν ἐκεῖ.
 24* τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων
 25* ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. τετάρτη δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθεν πρὸς
 26 αὐτοὺς ὁ ἰησοῦς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθη-
 ταὶ ἐπὶ τὴν θαλάσσαν περιπατοῦντα ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι φάντασμα
 27* ἐστὶν καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραζαν. εὐθέως δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς
 28* λέγων θαρσεῖτε ἐγὼ εἰμι μὴ φοβεῖσθε. ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ πέτρος εἶπεν
 29* κύριε εἰ σὺ εἶ κέλευσόν με πρὸς σέ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα. ὁ δὲ εἶπεν ἐλθέ
 καὶ καταβάς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα ἐλθεῖν
 30* πρὸς τὸν ἰησοῦν. βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν ἐφοβήθη καὶ ἀρξάμε-
 31 νος καταποντίζεσθαι ἔκραζεν λέγων κύριε σῶσόν με. εὐθέως δὲ ὁ ἰησοῦς
 ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ ὀλιγόπιστε εἰς τί ἐδί-
 32*, 33* στασας. καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. οἱ δὲ
 ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ.
 34*, 35 καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν γεννησαρέτ. καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ
 ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην καὶ
 36 προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας. καὶ παρεκάλουν αὐτὸν
 ἵνα μόνον ἄψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ καὶ ὅσοι ἤψαντο
 διεσώθησαν.

v.19 καὶ κελεύσας τοὺς οὐλοὺς ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοῦ^ν χορτοῦ^ν τοὺς^{τ.μ.κ} χορτοὺς^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.κ} λαβὼν
 τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλογησεν καὶ κλάσας ἔδωκεν τοῖς
 μαθηταῖς τοὺς ἄρτους οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς οὐλοῖς. **v.22** καὶ εὐθεὺς ἠναγκασεν ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς^{τ.μ.κ}
 τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ^{τ.κ} ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς
 οὐλοὺς. **v.24** τὸ δὲ πλοῖον ἤδη σταδίου^ν πολλοὺς^ν ἀπο^ν μέσον^{τ.μ.κ} τῆς γῆς^ν θαλάσσης^{τ.μ.κ}
 ἀπείχεν^ν ἡν^{τ.μ.κ} βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων ἡν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. **v.25** τετάρτη δὲ φυ-
 λακῇ τῆς νυκτὸς ἦλθεν^ν ἀπῆλθεν^{τ.μ.κ} πρὸς αὐτοὺς ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς^{τ.μ.κ} περιπατῶν ἐπὶ^{τ.μ.κ} τῆς^{τ.μ.κ}
 θαλάσσης^{τ.μ.κ}. **v.27** εὐθεὺς^ν εὐθεὺς^{τ.μ.κ} δὲ ἐλάλησεν [οἱ^ν ἰησοῦς]^ν αὐτοῖς ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς^{τ.μ.κ} λέγων
 θαρσεῖτε ἐγὼ εἰμι μὴ φοβεῖσθε. **v.28** ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ πέτρος εἶπεν κύριε εἰ σὺ εἶ κελεύσον με
 ἐλθεῖν^ν πρὸς σέ ἐλθεῖν^{τ.μ.κ} ἐπὶ τὰ ὕδατα. **v.29** ὁ δὲ εἶπεν ἐλθέ καὶ καταβάς ἀπὸ τοῦ πλοίου [οἱ]^ν
 ὁ^{τ.μ.κ} πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα καὶ^ν ἦλθεν^ν ἐλθεῖν^{τ.μ.κ} πρὸς τὸν ἰησοῦν. **v.30** βλέπων δὲ
 τὸν ἄνεμον [ἰσχυρὸν]^ν ἰσχυρὸν^{τ.μ.κ} ἐφοβήθη καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔκραζεν λέγων κύριε σῶσον
 με. **v.32** καὶ ἀναβάντων^ν ἐμβάντων^{τ.μ.κ} αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. **v.33** οἱ δὲ ἐν τῷ
 πλοίῳ ἐλθόντες^{τ.μ.κ} προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ. **v.34** καὶ διαπεράσαντες ἦλθον
 ἐπὶ^ν εἰς^{τ.μ.κ} τὴν γῆν εἰς^ν γεννησαρέτ. **15**

τότε προσέρχονται τῷ ἰησοῦ οἱ ἀπὸ ἱεροσολύμων γραμματεῖς καὶ φαρι- 15*
σαῖοι λέγοντες. διατί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουσιν τὴν παράδοσιν τῶν 2*
πρεσβυτέρων οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. ὁ 3*
δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς διατί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ
θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. ὁ γὰρ θεὸς ἐνετείλατο λέγων τίμα τὸν 4*
πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα καὶ ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ
τελευτάτῳ. ὑμεῖς δὲ λέγετε ὅς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ 5*
ἐμοῦ ὠφεληθῇς. καὶ οὐ μὴ τιμήσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ 6*
καὶ ἡκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. ὑποκριταί 7*
καλῶς προεφήτευσεν περὶ ὑμῶν ἡσαΐας λέγων. ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος 8*
τῷ στόματι αὐτῶν καὶ τοῖς χεῖλεσίν με τιμᾷ ἡ δὲ καρδιά αὐτῶν πόρρῳ ἀπέ-
χει ἀπ' ἐμοῦ. μάτην δὲ σέβονται με διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα 9
ἀνθρώπων. καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς ἀκούετε καὶ 10
συνίετε. οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον ἀλλὰ τὸ 11
ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. τότε προσελ- 12*
θόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον αὐτῷ οἶδας ὅτι οἱ φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν
λόγον ἐσκανδαλίσθησαν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πᾶσα φυτεία ἣν οὐκ ἐφύ- 13
τευσεν ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται. ἄφετε αὐτοὺς ὁδηγοὶ εἰσιν 14*
τυφλοὶ τυφλῶν τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ ἀμφοτέροι εἰς βόθυνον πε-
σοῦνται. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πέτρος εἶπεν αὐτῷ φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν 15*
ταύτην. ὁ δὲ ἰησοὺς εἶπεν ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε. οὐπω νοεῖτε 16*, 17*
ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ καὶ εἰς ἀφε-
δρῶνα ἐκβάλλεται. τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας 18
ἐξέρχεται κάκεῖνα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχον- 19
ται διαλογισμοὶ πονηροὶ φόνοι μοιχεῖαι πορνεῖαι κλοπαὶ ψευδομαρτυρίαι
βλασφημίαι. ταῦτά ἐστὶν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶν 20

v.1 τότε προσερχονται τῷ ἰησοῦ οἱ ἀπὸ ἱεροσολύμων γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι καὶ
γραμματεῖς λέγοντες. **v.2** διατί οἱ μαθηταὶ σου παραβαίνουσιν τὴν παράδοσιν τῶν
πρεσβυτέρων οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας [αὐτῶν] αὐτῶν ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. **v.3** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτοῖς διατί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν.
v.4 ὁ γὰρ θεὸς εἶπεν ἐνετείλατο λέγων τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα καὶ ὁ κακολογῶν
πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτῳ. **v.5** ὑμεῖς δὲ λέγετε ὅς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ
ἐμοῦ ὠφεληθῇς καὶ οὐ μὴ τιμήσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ. **v.6** καὶ ἡκυρώσατε τὸν
λόγον τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. **v.7** ὑποκριταὶ καλῶς ἐπροφήτευσεν περὶ ὑμῶν ἡσαΐας
λέγων. ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος τῷ στόματι αὐτῶν καὶ τοῖς χεῖλεσιν με τιμᾷ ἡ δὲ καρδιά
αὐτῶν πόρρῳ ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. **v.12** τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ λεγούσιν αὐτοῦ εἶπον
αὐτῷ οἶδας ὅτι οἱ φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον ἐσκανδαλίσθησαν. **v.14** ἀφετε αὐτοὺς ὁδηγοὶ
εἰσιν τυφλοὶ εἰσιν ὁδηγοὶ [τυφλῶν] τυφλῶν τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ ἀμφοτέροι εἰς
βόθυνον πεσοῦνται. **v.15** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πέτρος εἶπεν αὐτῷ φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν
ταύτην. **v.16** ὁ δὲ ἰησοὺς εἶπεν ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε. **v.17** οὐπω οὐπω νοεῖτε
ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται.

21 φαγῆν οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ ἰησοῦς ἀνεχώρησεν
 22* εἰς τὰ μέρη τύρου καὶ σιδῶνος. καὶ ἰδοὺ γυνὴ χαναναία ἀπὸ τῶν ὀρίων
 ἐκείνων ἐξελθοῦσα ἔκραύγασεν αὐτῷ λέγουσα ἐλέησόν με κύριε υἱὲ δαβὶδ
 23* ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον καὶ
 προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες ἀπόλυσον αὐτήν
 24 ὅτι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς
 25* τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου ἰσραὴλ. ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτῷ
 26 λέγουσα κύριε βοήθει μοι. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν οὐκ ἔστιν καλὸν λαβεῖν
 27 τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. ἡ δὲ εἶπεν ναὶ κύριε καὶ
 γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν
 28 κυρίων αὐτῶν. τότε ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ ὦ γύναι μεγάλη σου
 ἡ πίστις γενηθήτω σοι ὡς θέλεις καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας
 29 ἐκείνης. καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν ὁ ἰησοῦς ἦλθεν παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς γα-
 30* λιλαιᾶς καὶ ἀναβάς εἰς τὸ ὄρος ἐκάθητο ἐκεῖ. καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι
 πολλοὶ ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλοὺς τυφλοὺς κωφοὺς κυλλοὺς καὶ ἐτέρους
 πολλοὺς καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ἰησοῦ καὶ ἐθεράπευσεν
 31* αὐτούς. ὥστε τοὺς ὄχλους θαυμάσαι βλέποντας κωφοὺς λαλοῦντας κυλ-
 λοὺς ὑγιεῖς χωλοὺς περιπατοῦντας καὶ τυφλοὺς βλέποντας καὶ ἐδόξασαν
 32* τὸν θεὸν ἰσραὴλ. ὁ δὲ ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶ-
 πεν σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον ὅτι ἤδη ἡμέρας τρεῖς προσμένουσίν μοι
 καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις οὐ θέλω μήποτε
 33* ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ πόθεν ἡμῖν ἐν
 34* ἔρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον. καὶ λέγει αὐτοῖς
 35* ὁ ἰησοῦς πόσους ἄρτους ἔχετε οἱ δὲ εἶπον ἑπτὰ καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. καὶ
 36* ἐκέλευσεν τοῖς ὄχλοις ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους
 καὶ τοὺς ἰχθύας εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ οἱ

v.22 καὶ ἰδοὺ γυνὴ χαναναία ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα ἔκραζεν^v ἔκραυγασεν^{τ.μ.κ} αὐτῷ^{τ.μ.κ} λέγουσα ἐλέησον με κύριε υἱὸς^v δαυὶδ^{τ.μ.κ} δαβὶδ^{τ.κ} ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. **v.23** ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτων^v αὐτὸν^{τ.μ.κ} λέγοντες ἀπόλυσον αὐτήν ὅτι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν. **v.25** ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνησεν^μ προσεκύνει^{τ.κ.ν} αὐτῷ λέγουσα κύριε βοήθει μοι. **v.30** καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλοὺς τυφλοὺς κωφοὺς^{τ.μ.κ} κυλλοὺς κωφοὺς^v καὶ ἐτέρους πολλοὺς καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ^v τοῦ^{τ.μ.κ} ἰησοῦ^{τ.μ.κ} καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς. **v.31** ὥστε τὸν^v τοὺς^{τ.μ.κ} ὄχλον^v ὄχλους^{τ.μ.κ} θαυμάσαι βλέποντας κωφοὺς λαλοῦντας κυλλοὺς ὑγιεῖς καὶ^v χωλοὺς περιπατοῦντας καὶ τυφλοὺς βλέποντας καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν ἰσραὴλ. **v.32** ὁ δὲ ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον ὅτι ἤδη ἡμερᾶς^{μ.ν} ἡμερᾶς^{τ.κ} τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις οὐ θέλω μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. **v.33** καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ^{τ.μ.κ} πόθεν ἡμῖν ἐν ἔρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον. **v.34** καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς πόσους ἄρτους ἔχετε οἱ δὲ εἶπαν^v εἶπον^{τ.μ.κ} ἑπτὰ καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. **v.35** καὶ παραγγείλας^v ἐκέλευσεν^{τ.μ.κ} τῶν^v τοῖς^{τ.μ.κ} ὄχλων^v ὄχλοις^{τ.μ.κ} ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν. **v.36** ἔλαβεν^v καὶ^{τ.μ.κ} λαβὼν^{τ.μ.κ} τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας καὶ^v εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου^v ἔδωκεν^{τ.μ.κ} τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ^{τ.μ.κ} οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς^v τῶ^{τ.μ.κ} ὄχλοις^v ὄχλων^{τ.μ.κ}.

δὲ μαθηταὶ τῷ ὄχλῳ. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν καὶ ἦραν τὸ 37*
 περισσεῦον τῶν κλασμάτων ἑπτὰ σφυρίδας πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν 38
 τετρακισχίλιοι ἄνδρες χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. καὶ ἀπολύσας τοὺς 39*
 ὄχλους ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια μαγδαλά.

καὶ προσελθόντες οἱ φαρισαῖοι καὶ σαδδουκαῖοι πειράζοντες ἐπηρώτη- 16
 σαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδειξάιναι αὐτοῖς. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 2*
 εἶπεν αὐτοῖς ὁψίας γενομένης λέγετε εὐδία πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός. καὶ 3*
 πρωτὶ σήμερον χειμὼν πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός ὑποκριταὶ τὸ μὲν
 πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ 4*
 δύνασθε. γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ καὶ σημεῖον οὐ δο-
 θήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον ἰωνᾶ τοῦ προφήτου καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς
 ἀπῆλθεν. καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο ἄρτους 5*
 λαβεῖν. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ὁρᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης 6
 τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων. οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες 7
 ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν. γνοὺς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς τί διαλογίζε- 8*
 σθε ἐν ἑαυτοῖς ὀλιγόπιστοι ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβετε. οὐπω νοεῖτε οὐδὲ 9
 μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων καὶ πόσους κοφίνους
 ἐλάβετε. οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων καὶ πόσας σφυρίδας 10
 ἐλάβετε. πῶς οὐ νοεῖτε ὅτι οὐ περὶ ἄρτου εἶπον ὑμῖν προσέχειν ἀπὸ τῆς 11*
 ζύμης τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων. τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπεν προ- 12*
 σέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν φαρισαίων καὶ
 σαδδουκαίων. ἐλθὼν δὲ ὁ ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη καισαρείας τῆς φιλιππου 13*
 ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν
 υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου. οἱ δὲ εἶπον οἱ μὲν ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν ἄλλοι δὲ 14*
 ἡλίαν ἕτεροι δὲ ἱερεμίαν ἢ ἓνα τῶν προφητῶν. λέγει αὐτοῖς ὑμεῖς δὲ τίνα 15
 με λέγετε εἶναι. ἀποκριθεὶς δὲ σίμων πέτρος εἶπεν σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς 16
 τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ μακάριος εἶ 17*

v.37 και εφαγον παντες και εχορτασθησαν και ηραν^{τ.μ.κ} το περισσευον των κλασματων ηραν^ν επτα σφυριδας πληρεις. **v.39** και απολυσας τους οχλους ενεβη εις το πλοιον και ηλθεν εις τα ορια μαγδαλαν^ν μαγδαλα^{τ.μ.κ}. **16 v.2** ο δε αποκριθεις ειπεν αυτοις [οψιας^ν οψιας^{τ.μ.κ} γενομενης λεγετε ευδια πυρ- ραζει γαρ ο ουρανος. **v.3** και πρωι σημερον χειμων πυρραζει γαρ στυγναζων ο ουρανος υποκριται^{τ.μ.κ} το μεν προσωπον του ουρανου γινωσκετε διακρινειν τα δε σημεια των καιρων ου δυνασθε]^ν δυνασθε^{τ.μ.κ}. **v.4** γενεα πονηρα και μοιχαλις σημειον επιζητει και σημειον ου δοθησεται αυτη ει μη το σημειον ιωνα του^{τ.μ.κ} προφητου^{τ.μ.κ} και καταλιπων αυτους απηλθεν. **v.5** και ελθοντες οι μαθηται αυτου^{τ.μ.κ} εις το περαν επελαθοντο αρτους λαβειν. **v.8** γνους δε ο ιησους ειπεν αυτοις^{τ.μ.κ} τι διαλογιζεσθε εν εαυτοις ολιγοπιστοι οτι αρτους ουκ εχετε^ν ελαβετε^{τ.μ.κ}. **v.11** πως ου νοειτε οτι ου περι αρτων^ν αρτου^{τ.μ.κ} ειπον υμιν προσεχετε^ν δε^ν προσεchein^{τ.μ.κ} απο της ζυμης των φαρισαιων και σαδδουκαιων. **v.12** τοτε συνηκαν οτι ουκ ειπεν προσεχειν απο της ζυμης των^ν αρτων^ν του^{τ.μ.κ} αρτου^{τ.μ.κ} αλλα^{μ.ν} αλλ^{τ.κ} απο της διδαχης των φαρισαιων και σαδδουκαιων. **v.13** ελθων δε ο ιησους εις τα μερη καισαρειας της φι- λιππου ηρωτα τους μαθητας αυτου λεγων τινα με^{τ.μ.κ} λεγουσιν οι ανθρωποι ειναι τον υιον του ανθρωπου. **v.14** οι δε ειπαν^ν ειπον^{τ.μ.κ} οι μεν ιωαννην τον βαπτιστην αλλοι δε ηλιαν ετεροι δε ιερεμιαν η ενα των προφητων.

- σίμων βαρ ἰωνᾶ ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέν σοι ἀλλ' ὁ πατήρ μου ὁ
 18 ἐν τοῖς οὐρανοῖς. καὶ γὰρ ἐγὼ σοὶ λέγω ὅτι σὺ εἶ πέτρος καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ
 οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν καὶ πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς.
 19* καὶ δώσω σοὶ τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς
 γῆς ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται
 20* λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα μη-
 21* δενὶ εἰπῶσιν ὅτι αὐτός ἐστιν ἰησοῦς ὁ χριστός. ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ ἰησοῦς
 δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς ἱεροσόλυμα καὶ
 πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ
 22 ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ
 πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων ἰλεὺς σοὶ κύριε οὐ μὴ ἔσται σοὶ τοῦτο.
 23* ὁ δὲ στραφεὶς εἶπεν τῷ πέτρῳ ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ σκάνδαλον μου εἶ
 24 ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. τότε ὁ ἰησοῦς εἶπεν
 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν
 25* καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. ὅς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν
 ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν ὅς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
 26* ἔνεκεν ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος ἐὰν τὸν κόσμον
 ὅλον κερδήσῃ τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλ-
 27 λαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ
 δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ καὶ τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ
 28* κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν εἰσὶν τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων
 οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου
 ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.
- 17 καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ ἰησοῦς τὸν πέτρον καὶ ἰάκωβον καὶ
 ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ'
 2* ἰδίαν. καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν καὶ ἔλαμψεν τὸ πρόσωπον
 3* αὐτοῦ ὥς ὁ ἥλιος τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὥς τὸ φῶς. καὶ ἰδοὺ

v.17 καὶ^{τ.μ.κ} ἀποκριθεὶς δε^ν ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ μακάριος εἰ σίμων βαριωνᾶ^ν βαρ^{τ.μ.κ} ἰωνᾶ^{τ.μ.κ} ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψεν σοὶ ἀλλ' ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **v.19** καὶ^{τ.μ.κ} δώσω σοὶ τὰς κλεῖδας^ν κλεῖς^{τ.μ.κ} τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ ὁ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ὁ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **v.20** τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ^{τ.μ.κ} ἵνα μηδενὶ εἰπῶσιν ὅτι αὐτός ἐστιν ἰησοῦς^{τ.μ.κ} ὁ χριστός. **v.21** ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν^{τ.μ.κ} εἰς ἱεροσόλυμα ἀπελθεῖν^ν καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. **v.23** ὁ δὲ στραφεὶς εἶπεν τῷ πέτρῳ ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ σκάνδαλον μου^{τ.μ.κ} εἰ ἐμοῦ^ν ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. **v.25** ὅς γὰρ ἐὰν^ν ἀν^{τ.μ.κ} θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν ὅς δ' ἀν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐνεκεν ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν. **v.26** τί γὰρ ὠφεληθήσεται^ν ὠφελεῖται^{τ.μ.κ} ἄνθρωπος ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. **v.28** ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι^ν εἰσὶν τινες τῶν^{τ.κ.ν} ὧδε ἐστηκότων^ν ἐστωτές^μ ἐστηκότων^{τ.κ} οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. **17 v.2** καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν καὶ ἔλαμψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὥς ὁ ἥλιος τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένοντο^μ ἐγένετο^{τ.κ.ν} λευκὰ ὥς τὸ φῶς.

ὥφθησαν αὐτοῖς μωσῆς καὶ ἡλίας μετ' αὐτοῦ συλλαλοῦντες. ἀποκριθεὶς 4*
 δὲ ὁ πέτρος εἶπεν τῷ ἰησοῦ κύριε καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι εἰ θέλεις
 ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηνάς σοὶ μίαν καὶ μωσῇ μίαν καὶ μίαν ἡλίᾳ. ἔτι 5*
 αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς καὶ ἰδοὺ φωνὴ
 ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ εὐδόκησα
 αὐτοῦ ἀκούετε. καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν 6*
 καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. καὶ προσελθὼν ὁ ἰησοῦς ἤψατο αὐτῶν καὶ 7*
 εἶπεν ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε. ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν 8*
 οὐδένα εἶδον εἰ μὴ τὸν ἰησοῦν μόνον. καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἀπὸ 9*
 τοῦ ὄρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς λέγων μηδενὶ εἴπητε τὸ ὄραμα ἕως
 οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ 10*
 μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν
 πρῶτον. ὁ δὲ ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ἡλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον 11*
 καὶ ἀποκαταστήσει πάντα. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι ἡλίας ἤδη ἦλθεν καὶ οὐκ 12*
 ἐπέγνωσαν αὐτὸν ἀλλ' ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν οὕτως καὶ ὁ υἱὸς
 τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν. τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι 13
 περὶ ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς. καὶ ἐλθόντων αὐτῶν πρὸς 14*
 τὸν ὄχλον προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτῷ καὶ λέγων. κύριε 15
 ἐλέησόν μου τὸν υἱόν ὅτι σεληνιάζεται καὶ κακῶς πάσχει πολλάκις γὰρ
 πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς 16
 μαθηταῖς σου καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ 17*
 ἰησοῦς εἶπεν ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν
 ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ 18
 ἰησοῦς καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς
 ὥρας ἐκείνης. τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον 19*

v.3 καὶ ἰδοὺ ὡφθη^ν ὡφθησαν^{τ.μ.κ} αὐτοῖς μωυσης^ν μωσης^{τ.μ.κ} καὶ ἡλίας συλλαλουντες^ν μετ' αὐτοῦ συλλαλουντες^{τ.μ.κ}. **v.4** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πέτρος εἶπεν τῷ ἰησοῦ κύριε καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι εἰ θέλεις ποιήσω^ν ποιήσωμεν^{τ.μ.κ} ὧδε τρεῖς σκηνάς σοὶ μίαν καὶ μωυσεὶ^ν μωσῇ^{τ.μ.κ} μίαν καὶ μίαν^{τ.μ.κ} ἡλίαν μίαν^ν. **v.5** ἐπὶ αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ εὐδόκησα αὐτοῦ^{τ.μ.κ} ἀκούετε αὐτοῦ^ν. **v.6** καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ἐπεσαν^ν ἐπεσον^{τ.μ.κ} ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. **v.7** καὶ προσῆλθεν^ν προσελθὼν^{τ.μ.κ} ὁ ἰησοῦς ἤψατο^{τ.μ.κ} αὐτῶν^{τ.μ.κ} καὶ ἀψαμένος^ν αὐτῶν^ν εἶπεν ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε. **v.8** ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν οὐδένα εἶδον εἰ μὴ αὐτὸν^ν τὸν^{τ.μ.κ} ἰησοῦν μόνον. **v.9** καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἐκ^{μ.ν} ἀπο^{τ.κ} τοῦ ὄρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς λέγων μηδενὶ εἴπητε τὸ ὄραμα ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἐγερθῇ^ν ἀναστῇ^{τ.μ.κ}. **v.10** καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ^{τ.μ.κ} λέγοντες τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον. **v.11** ὁ δὲ ἰησοῦς^{τ.μ.κ} ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς^{τ.μ.κ} ἡλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον^{τ.μ.κ} καὶ ἀποκαταστήσει πάντα. **v.12** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι ἡλίας ἤδη ἦλθεν καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτὸν ἀλλὰ^{μ.ν} ἀλλ^{τ.κ} ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν οὕτως καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν. **v.14** καὶ ἐλθόντων αὐτῶν^{τ.μ.κ} πρὸς τὸν ὄχλον προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτὸν^{μ.ν} αὐτῷ^{τ.κ}. **v.17** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη ἕως πότε ἔσομαι^{τ.μ.κ} μεθ' ὑμῶν ἔσομαι^ν ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε. **v.19** τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον δια^{μ.ν} τι^{μ.ν} διατι^{τ.κ} ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό.

20* διατί ἡμεῖς οὐκ ἡδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς
 διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον
 σινάπεως ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ μετάβηθι ἔντεϋθεν ἐκεῖ καὶ μεταθήσεται καὶ
 21* οὐδὲν ἀδυνατήσῃ ὑμῖν. τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν
 22* προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. ἀναστρεφόμενων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ γαλιλαίᾳ εἶπεν
 αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας
 23 ἀνθρώπων. καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται καὶ
 24* ἐλυπήθησαν σφόδρα. ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς καπερναοὺμ προσῆλθον οἱ
 τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ πέτρῳ καὶ εἶπον ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ
 25* τὰ δίδραχμα. λέγει ναὶ καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν προέφθασεν αὐτόν ὁ
 ἰησοῦς λέγων τί σοι δοκεῖ σίμων οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσιν
 26* τέλη ἢ κῆνσον ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων. λέγει αὐτῷ ὁ
 πέτρος ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων ἔφη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἄραγε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ
 27* υἱοί. ἵνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτοὺς πορευθεῖς εἰς τὴν θάλασσαν βάλε
 ἄγκιστρον καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἄρον καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ
 εὕρησεις στατῆρα ἐκεῖνον λαβὼν δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.

18 ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ ἰησοῦ λέγοντες τίς ἄρα μεί-
 2* ζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. καὶ προσκαλεσάμενος ὁ ἰησοῦς
 3 παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν. καὶ εἶπεν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐὰν μὴ
 στραφῇτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδιά οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν
 4* τῶν οὐρανῶν. ὅστις οὖν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο οὗτός
 5* ἐστὶν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. καὶ ὅς ἐὰν δέξηται παιδίον
 6* τοιοῦτον ἐν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ἐμὲ δέχεται. ὅς δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα
 τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ

v.20 ο δε λεγει^v ιησους^{τ.μ.κ} ειπεν^{τ.μ.κ} αυτοις δια την ολιγοπιστιαν^v απιστιαν^{τ.μ.κ} υμων αμην γαρ λεγω υμιν εαν εχητε πιστιν ως κοκκον σιναπεως ερειτε τω ορει τουτω μεταβα^v μεταβηθι^{τ.μ.κ} ενθεν^v εντευθεν^{τ.μ.κ} εκει και μεταβησεται και ουδεν αδυνατησει υμιν. **v.21** τουτο^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} το^{τ.μ.κ} γενοσ^{τ.μ.κ} ουκ^{τ.μ.κ} εκπορευεται^{τ.μ.κ} ει^{τ.μ.κ} μη^{τ.μ.κ} εν^{τ.μ.κ} προσευχη^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} νηστεια^{τ.μ.κ}. **v.22** συστρεφομενων^v αναστρεφομενων^{τ.μ.κ} δε αυτων εν τη γαλιλαια ειπεν αυτοις ο ιησους μελλει ο υιος του ανθρωπου παραδιδοσθαι εις χειρας ανθρωπων. **v.24** ελθοντων δε αυτων εις καφαρναουμ^v καπερναουμ^{τ.μ.κ} προσηλθον οι τα διδραχμα λαμβανοντες τω πετρω και ειπαν^v ειπον^{τ.μ.κ} ο διδασκαλος υμων ου τελει [τα]^v τα^{τ.μ.κ} διδραχμα. **v.25** λεγει ναι και ελθοντα^v οτε^{τ.μ.κ} εισηλθεν^{τ.μ.κ} εις την οικιαν προεφθασεν αυτον ο ιησους λεγων τι σοι δοκει σιμων οι βασιλεις της γης απο τινων λαμβανουσιν τελη η κηνσον απο των υιων αυτων η απο των αλλοτριων. **v.26** ειποντος^v δε^v λεγει^{τ.μ.κ} αυτω^{τ.μ.κ} ο^{τ.μ.κ} πετρος^{τ.μ.κ} απο των αλλοτριων εφη αυτω ο ιησους αρα^v γε^v αραγε^{τ.μ.κ} ελευθεροι εισιν οι υιοι. **v.27** ινα δε μη σκανδαλισωμεν αυτους πορευθεις εις την^{τ.μ.κ} θαλασσαν βαλε αγκιστρον και τον αναβαινοντα^μ αναβαντα^{τ.κ.ν} πρωτον ιχθυν αρον και ανοιξας το στομα αυτου ευρησεις στατηρα εκεινον λαβων δος αυτοις αντι εμου και σου. **18 v.2** και προσκαλεσαμενος ο^{τ.μ.κ} ιησους^{τ.μ.κ} παιδιον εστησεν αυτο εν μεσω αυτων. **v.4** οστις ουν ταπεινωσει^{μ.ν} ταπεινωσῃ^{τ.κ} εαυτον ως το παιδιον τουτο ουτος εστιν ο μειζων εν τη βασιλεια των ουρανων. **v.5** και ος εαν δεξηται παιδιον^{τ.μ.κ} τοιουτον^{τ.μ.κ} εν παιδιον^v τοιουτο^v επι τω ονοματι μου εμε δεχεται. **v.6** ος δ αν σκανδαλιση ενα των μικρων τουτων των πιστευοντων εις εμε συμφερει αυτω ινα κρεμασθη μυλος ονικος περι^v εις^μ επι^{τ.κ} τον τραχηλον αυτου και καταποντισθῃ εν τω πελαγει της θαλασσης.

μύλος ὀνικὸς ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει τῆς
 θαλάσσης. οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων ἀνάγκη γάρ ἐστιν ἔλθειν 7*
 τὰ σκάνδαλα πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται.
 εἰ δὲ ἡ χεὶρ σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε ἔκκοψον αὐτὰ καὶ βάλε ἀπὸ 8*
 σοῦ καλὸν σοι ἐστὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν ὥλόν ἢ κυλλὸν ἢ δύο χεῖρας
 ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός 9
 σου σκανδαλίζει σε ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ καλὸν σοι ἐστὶν μονό-
 φθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν
 γέενναν τοῦ πυρός. ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων 10*
 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντός βλέπουσιν
 τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ἦλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ 11*
 ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολλώλως. τί ὑμῖν δοκεῖ ἐὰν γένηται τινὶ ἀνθρώπῳ 12*
 ἑκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῇ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐχὶ ἀφείς τὰ ἐννεήκοντα ἐν-
 νέα ἐπὶ τὰ ὄρη πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον. καὶ ἐὰν γένηται εὐρεῖν 13*
 αὐτὸ ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐννεήκον-
 τα ἐννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ 14*
 πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀποληται εἰς τῶν μικρῶν τούτων. ἐὰν 15*
 δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου ὕπαγε καὶ ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ
 καὶ αὐτοῦ μόνου ἐὰν σου ἀκούσῃ ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου. ἐὰν δὲ μὴ 16
 ἀκούσῃ παράλαβε μετὰ σοῦ ἓξ ἢ δύο ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων
 ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα. ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν εἰπέ τῇ ἐκκλησίᾳ 17
 ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ ἔστω σοι ὥσπερ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τε-
 λώνης. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένα ἐν 18*
 τῷ οὐρανῷ καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ.
 πάλιν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο ὑμῶν συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντός 19*

v.7 ουαι τω κοσμω απο των σκανδαλων αναγκη γαρ εστιν^{τ.μ.κ} ελθειν τα σκανδαλα πλην ουαι τω αν-
 θρωπω εκεινω^{τ.μ.κ} δι ου το σκανδαλον ερχεται. **v.8** ει δε η χειρ σου η ο πους σου σκανδαλιζει σε
 εκκοψον αυτον^ν αυτα^{τ.μ.κ} και βαλε απο σου καλον σοι εστιν εισελθειν εις την ζωην χωλον^{τ.μ.κ} η^{τ.μ.κ}
 κυλλον η^ν χωλον^ν η δυο χειρας η δυο ποδας εχοντα βληθηναι εις το πυρ το αιωνιον. **v.10** ορατε
 μη καταφρονησητε ενος των μικρων τουτων λεγω γαρ υμιν οτι οι αγγελοι αυτων εν ουρανοις δια παντος
 βλεπουσι^ν βλεπουσιν^{τ.μ.κ} το προσωπον του πατρος μου του εν ουρανοις. **v.11** ηλθεν^{τ.μ.κ} γαρ^{τ.μ.κ}
 ο^{τ.μ.κ} υιος^{τ.μ.κ} του^{τ.μ.κ} ανθρωπου^{τ.μ.κ} σωσαι^{τ.μ.κ} το^{τ.μ.κ} απολλωλος^{τ.μ.κ}. **v.12** τι υμιν δο-
 κει εαν γενηται τινι ανθρωπω εκατον προβατα και πλανηθη εν εξ αυτων ουχι αφησει^ν αφεις^{τ.μ.κ} τα
 ενενηκοντα^{μ.ν} εννεα^{μ.ν} εννενηκονταεννεα^{τ.κ} επι τα ορη και^ν πορευθεις ζητει το πλανωμενον. **v.13** και
 εαν γενηται ευρειν αυτο αμην λεγω υμιν οτι χαιρει επι αυτω μαλλον η επι τοις ενενηκοντα^{μ.ν} εννεα^{μ.ν}
 εννενηκονταεννεα^{τ.κ} τοις μη πεπλανημενοις. **v.14** ουτως ουκ εστιν θελημα εμπροσθεν του πατρος υμων
 του εν ουρανοις ινα αποληται εν^ν εις^{τ.μ.κ} των μικρων τουτων. **v.15** εαν δε αμαρτηση [εις^ν εις^{τ.μ.κ}
 σε]^ν σε^{τ.μ.κ} ο αδελφος σου υπαγε και^{τ.μ.κ} ελεγξον αυτον μεταξυ σου και αυτου μονου εαν σου ακουση
 εκερδησας τον αδελφον σου. **v.18** αμην λεγω υμιν οσα εαν δησητε επι της γης εσται δεδεμενα εν τω^{τ.μ.κ}
 ουρανω και οσα εαν λυσητε επι της γης εσται λελυμενα εν τω^{τ.μ.κ} ουρανω. **v.19** παλιν [αμην]^ν αμην^μ
 λεγω υμιν οτι εαν δυο υμων^{τ.μ.κ} συμφωνησωσιν εξ^ν υμων^ν επι της γης περι παντος πραγματος ου εαν
 αιτησωνται γενησεται αυτοις παρα του πατρος μου του εν ουρανοις.

πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρὸς μου τοῦ
 20 ἐν οὐρανοῖς. οὗ γάρ εἰσιν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἕμὸν ὄνομα ἐκεῖ
 21* εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν. τότε προσελθὼν αὐτῷ ὁ πέτρος εἶπεν κύριε ποσάκις
 22* ἁμαρτήσῃ εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφήσω αὐτῷ ἕως ἐπτάκις. λέγει
 αὐτῷ ὁ ἰησοῦς οὐ λέγω σοι ἕως ἐπτάκις ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἐπτά.
 23 διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ ὃς ἠθέλησεν
 24 συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. ἄρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν
 25* προσηνέχθη αὐτῷ εἷς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων. μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ
 ἀποδοῦναι ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πραθῆναι καὶ τὴν γυναῖκα
 26* αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα ὅσα εἶχεν καὶ ἀποδοθῆναι. πεσὼν οὖν ὁ
 δούλος προσεκύνει αὐτῷ λέγων κύριε μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί καὶ πάντα
 27 σοι ἀποδώσω. σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν
 28* αὐτὸν καὶ τὸ δάνειον ἀφήκεν αὐτῷ. ἐξελθὼν δὲ ὁ δούλος ἐκεῖνος εὗρεν
 ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ ὃς ὤφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια καὶ κρατήσας
 29* αὐτὸν ἔπνιγεν λέγων ἀπόδος μοι ὁ τι ὀφείλεις. πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος
 αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ παρεκάλει αὐτὸν λέγων μακροθύμησον ἐπ'
 30* ἐμοί καὶ πάντα ἀποδώσω σοι. ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν ἀλλὰ ἀπελθὼν ἔβαλεν
 31* αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως οὗ ἀποδῶ τὸ ὀφειλόμενον. ἰδόντες δὲ οἱ σύνδου-
 λοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα ἐλυπήθησαν σφόδρα καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ
 32 κυρίῳ αὐτῶν πάντα τὰ γενόμενα. τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος
 αὐτοῦ λέγει αὐτῷ δοῦλε πονηρὴ πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφήκᾳ σοι
 33* ἐπεὶ παρεκάλεσάς με. οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου ὥς
 34* καὶ ἐγὼ σὲ ἠλέησα. καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς
 35* βασανισταῖς ἕως οὗ ἀποδῶ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. οὕτως καὶ ὁ πατήρ
 μου ὁ ἐπουράνιος ποιήσει ὑμῖν ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ
 ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ παραπτώματα αὐτῶν.

19 καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους μετῆρεν ἀπὸ τῆς

v.21 τότε προσελθὼν αὐτῷ ^{τ.μ.κ} ο πέτρος εἶπεν αὐτῷ ^ν κύριε ποσάκις ἁμαρτήσῃ εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφήσω αὐτῷ ἕως ἐπτάκις. **v.22** λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς οὐ λέγω σοι ἕως ἐπτάκις ἀλλὰ ^ν ἀλλ ^{τ.μ.κ} ἕως ἑβδομηκοντάκις ἐπτά. **v.25** μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ ^{τ.μ.κ} πραθῆναι καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ^{τ.μ.κ} καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα ὅσα εἶχεν ^ν εἶχεν ^{τ.μ.κ} καὶ ἀποδοθῆναι. **v.26** πεσὼν οὖν ὁ δούλος προσεκύνει αὐτῷ λέγων κύριε ^{τ.μ.κ} μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί καὶ πάντα σοι ^{τ.μ.κ} ἀποδώσω σοι ^ν. **v.28** ἐξελθὼν δὲ ὁ δούλος ἐκεῖνος εὗρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ ὃς ὤφειλεν αὐτῷ ^{τ.μ.κ} ἑκατὸν δηνάρια καὶ κρατήσας αὐτὸν ἐπνιγεν λέγων ἀπόδος μοι ^{τ.μ.κ} εἰ ^{μ.ν} ὁ ^{τ.κ} τι ὀφείλεις. **v.29** πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς ^{τ.μ.κ} τοὺς ^{τ.μ.κ} πόδας ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ ^{τ.μ.κ} παρεκάλει αὐτὸν λέγων μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί καὶ πάντα ^{τ.κ} ἀποδώσω σοι. **v.30** ὁ δὲ οὐκ ἠθελεν ἀλλὰ ^{τ.μ.κ} ἀλλὰ ^{τ.μ.κ} ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως οὗ ^{τ.μ.κ} ἀποδῶ τὸ ὀφειλόμενον. **v.31** ἰδόντες οὖν ^ν δε ^{τ.μ.κ} οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα ἐλυπήθησαν σφόδρα καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ αὐτῶν ^{μ.ν} αὐτῶν ^{τ.κ} πάντα τὰ γενόμενα. **v.33** οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου ὥς καγὼ ^ν καὶ ^{τ.μ.κ} ἐγὼ ^{τ.μ.κ} σε ἠλέησα. **v.34** καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς ἕως οὗ ἀποδῶ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ ^{τ.μ.κ}. **v.35** οὕτως καὶ ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος ^ν ἐπουράνιος ^{τ.μ.κ} ποιήσει ὑμῖν ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ παραπτώματα ^{τ.μ.κ} αὐτῶν ^{τ.μ.κ}.

γαλιλαίας καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια τῆς ἰουδαίας πέραν τοῦ ἰορδάνου. καὶ 2
 ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. καὶ 3*
 προσῆλθον αὐτῷ οἱ φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν καὶ λέγοντες αὐτῷ εἰ ἔξε-
 σтин ἀνθρώπῳ ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν. ὁ δὲ 4*
 ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ
 θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς. καὶ εἶπεν ἕνεκεν τούτου καταλείπει ἄνθρωπος 5*
 τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ καὶ
 ἔσονται οἱ δύο εἰς σὰρκα μίαν. ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ σὰρξ μία ὁ οὖν 6
 ὁ θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. λέγουσιν αὐτῷ τί οὖν μωσῆς 7*
 ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ ἀπολῦσαι αὐτήν. λέγει αὐτοῖς 8*
 ὅτι μωσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεπεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς
 γυναῖκας ὑμῶν ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτως. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι ὅς ἂν 9*
 ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ εἰ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ καὶ γαμήσῃ ἄλλην μοιχά-
 ται καὶ ὁ ἀπολελυμένην γαμήσας μοιχᾶται. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ 10*
 αὐτοῦ εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικὸς οὐ συμφέρει
 γαμῆσαι. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς οὐ πάντες χωροῦσιν τὸν λόγον τοῦτον ἀλλ' 11*
 οἷς δέδοται. εἰσὶν γὰρ εὐνοῦχοι οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν 12
 οὕτως καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ
 εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν
 ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρεῖτω. τότε προσηνέχθη αὐτῷ παῖδιά ἵνα τὰς χει- 13*
 ρας ἐπιθῇ αὐτοῖς καὶ προσεύξῃται οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ὁ 14
 δὲ ἰησοῦς εἶπεν ἄφετε τὰ παῖδιά καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρὸς με τῶν
 γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. καὶ ἐπιθεὶς αὐτοῖς τὰς χεῖρας 15*
 ἐπορεύθη ἐκεῖθεν. καὶ ἰδοὺ εἷς προσελθὼν εἶπεν αὐτῷ διδάσκαλε ἀγαθε 16*
 τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ τί με λέγεις 17*

19 v.3 καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ ^{τ.μ.κ} φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν καὶ λέγοντες αὐτῷ ^{τ.μ.κ} εἰ ἔξεστιν
 ἀνθρώπῳ ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν. **v.4** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ^{τ.μ.κ}
 οὐκ ἀνεγνώτε ὅτι ὁ κτίσας ^{τ.μ.κ} ποιήσας ^{τ.μ.κ} ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς. **v.5** καὶ εἶπεν
 ἕνεκα ^{τ.μ.κ} ἕνεκεν ^{τ.μ.κ} τούτου καταλείπει ἄνθρωπος τὸν πατέρα [αὐτοῦ] ^μ καὶ τὴν μητέρα καὶ κολληθήσεται ^{τ.μ.κ}
 προσκολληθήσεται ^{τ.μ.κ} τῇ γυναικὶ αὐτοῦ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σὰρκα μίαν. **v.7** λέγουσιν αὐτῷ
 τί οὖν μωσῆς ^{τ.μ.κ} μωσῆς ^{τ.μ.κ} ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ ἀπολῦσαι [αὐτήν] ^{τ.μ.κ} αὐτήν ^{τ.μ.κ}.
v.8 λέγει αὐτοῖς ὅτι μωσῆς ^{τ.μ.κ} μωσῆς ^{τ.μ.κ} πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεπεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς
 γυναῖκας ὑμῶν ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτως. **v.9** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
 εἰ ^{τ.κ} μὴ ἐπὶ πορνείᾳ καὶ γαμήσῃ ἄλλην μοιχᾶται καὶ ^{τ.μ.κ} ὁ ^{τ.μ.κ} ἀπολελυμένην ^{τ.μ.κ} γαμήσας ^{τ.μ.κ} μοιχᾶται ^{τ.μ.κ}.
v.10 λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ [αὐτοῦ] ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ ^{τ.μ.κ} εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου
 μετὰ τῆς γυναικὸς οὐ συμφέρει γαμῆσαι. **v.11** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς οὐ πάντες χωροῦσιν τὸν λόγον [τούτον] ^{τ.μ.κ}
 τούτον ^{τ.μ.κ} ἀλλ' οἷς δέδοται. **v.13** τότε προσηνεχθῆσαν ^{τ.μ.κ} προσηνεχθῇ ^{τ.μ.κ} αὐτῷ παῖδιά ἵνα τὰς χεῖρας
 ἐπιθῇ αὐτοῖς καὶ προσεύξῃται οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. **v.15** καὶ ἐπιθεὶς αὐτοῖς ^{τ.μ.κ} τὰς
 χεῖρας αὐτοῖς ^{τ.μ.κ} ἐπορεύθη ἐκεῖθεν. **v.16** καὶ ἰδοὺ εἷς προσελθὼν εἶπεν ^{τ.μ.κ} αὐτῷ εἶπεν ^{τ.μ.κ} διδάσκαλε
 ἀγαθε ^{τ.μ.κ} τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα ἔχω ^{τ.μ.κ} ζωὴν αἰώνιον. **v.17** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ τί με ἐρωτᾷς ^{τ.μ.κ}
 περὶ ^{τ.μ.κ} τοῦ ^{τ.μ.κ} ἀγαθοῦ ^{τ.μ.κ} λέγεις ^{τ.μ.κ} ἀγαθὸν ^{τ.μ.κ} οὐδεις ^{τ.μ.κ} ἀγαθὸς ^{τ.μ.κ} εἰ ^{τ.μ.κ} μὴ ^{τ.μ.κ} εἰς ἐστὶν ^{τ.μ.κ} ὁ
 ἀγαθὸς ^{τ.μ.κ} θεὸς ^{τ.μ.κ} εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν ^{τ.μ.κ} εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν ^{τ.μ.κ} τηρήσον τὰς ἐντολάς.

- ἀγαθον οὐδεὶς ἀγαθός εἰ μὴ εἷς ὁ θεός· εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν
 18 τήρησον τὰς ἐντολάς. λέγει αὐτῷ ποίας ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν τὸ οὐ φονεύσεις
 19* οὐ μοιχεύσεις οὐ κλέψεις οὐ ψευδομαρτυρήσεις. τίμα τὸν πατέρα σου
 20* καὶ τὴν μητέρα καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. λέγει αὐτῷ
 21* ὁ νεανίσκος πάντα ταῦτα ἐφυλαζάμην ἐκ νεότητός μου τί ἔτι ὑστερῶ. ἔφη
 αὐτῷ ὁ ἰησοῦς εἰ θέλεις τέλειος εἶναι ὑπάγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα
 καὶ δὸς πτωχοῖς καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι.
 22 ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλθεν λυπούμενος ἦν γὰρ ἔχων κτή-
 23* ματα πολλά. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
 24* δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. πάλιν
 δὲ λέγω ὑμῖν εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελ-
 25* θεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. ἀκούσαντες δὲ οἱ
 μαθηταὶ αὐτοῦ ἐξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες τίς ἄρα δύναται σωθῆναι.
 26* ἐμβλέψας δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν
 27 παρὰ δὲ θεῷ πάντα δυνατά ἐστίν. τότε ἀποκριθεὶς ὁ πέτρος εἶπεν αὐτῷ
 ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι τί ἄρα ἔσται ἡμῖν.
 28* ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές
 μοι ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δό-
 ξης αὐτοῦ καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα
 29* φυλὰς τοῦ ἰσραὴλ. καὶ πᾶς ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἢ
 πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου
 30 ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. πολλοὶ δὲ
 ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.
- 20** ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ ὅστις
 ἐξῆλθεν ἅμα πρωτὶ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ.
 2* συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν ἀπέστειλεν
 3* αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. καὶ ἐξελθὼν περὶ τὴν τρίτην ὥραν εἶδεν

v.19 τίμα τον πατερα σου^{Τ.Κ} και την μητερα και αγαπησεις τον πλησιον σου ως σεαυτον. **v.20** λεγει αυτω ο νεανισκος παντα ταυτα εφυλαξα^Υ εφυλαξαμην^{Τ.Μ.Κ} εκ^{Τ.Μ.Κ} νεοτητος^{Τ.Μ.Κ} μου^{Τ.Μ.Κ} τι ετι υστερω. **v.21** εφη αυτω ο ιησους ει θελεις τελειος ειναι υπαγε πωλησον σου τα υπαρχοντα και δος [τοις]^Υ πτωχοις και εξεις θησαυρον εν ουρανοις^Υ ουρανῶ^{Τ.Μ.Κ} και δευρο ακολουθει μοι. **v.23** ο δε ιησους ειπεν τοις μαθηταις αυτου αμην λεγω υμιν οτι δυσκολως^{Τ.Μ.Κ} πλουσιος δυσκολως^Υ εισελευσεται εις την βασιλειαν των ουρανων. **v.24** παλιν δε λεγω υμιν ευκοπωτερον εστιν καμηλον δια τρυπηματος ραφιδος διελθειν η πλουσιον εισελθειν^Υ εις την βασιλειαν του θεου εισελθειν^{Τ.Μ.Κ}. **v.25** ακουσαντες δε οι μαθηται αυτου^{Τ.Μ.Κ} εξεπλησσοντο σφοδρα λεγοντες τις αρα δυναται σωθηναι. **v.26** εμβλεψας δε ο ιησους ειπεν αυτοις παρα ανθρωποις τουτο αδυνατον εστιν παρα δε θεω παντα δυνατα [εστιν]^Μ εστιν^{Τ.Κ}. **v.28** ο δε ιησους ειπεν αυτοις αμην λεγω υμιν οτι υμεις οι ακολουθησαντες μοι εν τη παλιγγενεσια οταν καθιση ο υιος του ανθρωπου επι θρονου δοξης αυτου καθισεσθε^{Τ.Μ.Κ} και υμεις επι δωδεκα θρονους κρινοντες τας δωδεκα φυλας του ισραηλ. **v.29** και πας οστις^Υ ος^{Τ.Μ.Κ} αφηκεν οικιας η αδελφους η αδελφας η πατερα η μητερα η γυναικα^{Τ.Μ.Κ} η^{Τ.Μ.Κ} τεκνα η αγρους ενεκεν του ονοματος μου εκατονταπλασιονα λημψεται^Υ ληψεται^{Τ.Μ.Κ} και ζων αιωνιον κληρονομησει. **20 v.2** και^Μ συμφωνησας δε^{Τ.Κ.Υ} μετα των εργατων εκ δηναριου την ημεραν απεστειλεν αυτους εις τον αμπελωνα αυτου.

ἄλλους ἐστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς. καὶ οἱ ἀκούοντες εἶπεν ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς 4*
 εἰς τὸν ἀμπελῶνα καὶ ὁ ἐὰν ᾖ δίκαιον δώσω ὑμῖν οἳ δὲ ἀπῆλθόν. πάλιν 5*
 ἐξελθὼν περὶ ἑκτὴν καὶ ἐννάτην ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως. περὶ δὲ τὴν 6*
 ἐνδεκάτην ὥραν ἐξελθὼν εὗρεν ἄλλους ἐστῶτας ἀργούς καὶ λέγει αὐτοῖς
 τί ὧδε ἐστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί. λέγουσιν αὐτῷ ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς 7*
 ἐμισθώσατο λέγει αὐτοῖς ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα καὶ ὁ ἐὰν
 ᾖ δίκαιον λήψεσθε. ὁψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος 8
 τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ κάλεσον τοὺς ἑργάτας καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθὸν
 ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν 9
 ἐνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. ἐλθόντες δὲ οἱ πρώτοι ἐνόμισαν 10*
 ὅτι πλεῖονα λήψονται καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ ἀνὰ δηνάριον. λαβόντες δὲ 11
 ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου. λέγοντες ὅτι οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν 12*
 ὥραν ἐποίησαν καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας τοῖς βασιτάσας τὸ βάρος
 τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἐνὶ αὐτῶν ἑταῖρε 13*
 οὐκ ἀδικῶ σε οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι. ἄρον τὸ σὸν καὶ ὑπάγε 14
 θέλω δὲ τοῦτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς καὶ σοί. ἢ οὐκ ἔξεστί μοι ποιῆσαι 15*
 ὃ θέλω ἐν τοῖς ἐμοῖς εἰ ὁ ὀφθαλμὸς σου πονηρὸς ἐστίν ὅτι ἐγὼ ἀγαθὸς
 εἰμι. οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρώτοι καὶ οἱ πρώτοι ἔσχατοι πολλοὶ γὰρ 16*
 εἰσιν κλητοὶ ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. καὶ ἀναβαίνων ὁ ἰησοῦς εἰς ἱεροσόλυμα 17*
 παρέλαβεν τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς.
 ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς ἱεροσόλυμα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσε- 18
 ται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ.
 καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ 19*
 σταυρῶσαι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. τότε προσήλθεν αὐτῷ ἡ μή- 20*
 τηρ τῶν υἱῶν ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς προσκυνοῦσα καὶ αἰτοῦσά

v.3 καὶ ἐξελθὼν περὶ τὴν^{τ.κ} τρίτην ὥραν εἶδεν ἄλλους ἐστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς. **v.4** καὶ^{μ.ν}
 ἐκεῖνοις^{μ.ν} κακεῖνοις^{τ.κ} εἶπεν ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα καὶ ὁ ἐὰν ᾖ δίκαιον δώσω ὑμῖν.
v.5 οἱ δὲ ἀπῆλθον πάλιν [δε]^ν ἐξελθὼν περὶ ἑκτὴν καὶ ἐννάτην^{μ.ν} ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως.
v.6 περὶ δὲ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν^{τ.μ.κ} ἐξελθὼν εὗρεν ἄλλους ἐστῶτας ἀργούς^{τ.μ.κ} καὶ λέγει αὐτοῖς τί ὧδε
 ἐστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί. **v.7** λέγουσιν αὐτῷ ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο λέγει αὐτοῖς ὑπάγετε
 καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα καὶ^{τ.μ.κ} ὁ^{τ.μ.κ} ἐὰν^{τ.μ.κ} ᾖ^{τ.μ.κ} δίκαιον^{τ.μ.κ} λήψεσθε^{τ.μ.κ}. **v.10** καὶ^ν
 ἐλθόντες δὲ^{τ.μ.κ} οἱ πρώτοι ἐνόμισαν ὅτι πλεον^ν πλεονα^{τ.μ.κ} λήψονται^ν λήψονται^{τ.μ.κ} καὶ ἔλαβον
 [το]^ν καὶ^{τ.μ.κ} αὐτοὶ^{τ.μ.κ} ἀνὰ δηνάριον καὶ^ν αὐτοὶ^ν. **v.12** λέγοντες ὅτι^{τ.μ.κ} οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν
 ὥραν ἐποίησαν καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας τοῖς βασιτάσας^ν βασιτάσας^{τ.μ.κ} τὸ βάρος τῆς ἡμέρας
 καὶ τὸν καύσωνα. **v.13** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν^{τ.μ.κ} ἐνὶ αὐτῶν εἶπεν^ν ἑταῖρε οὐκ ἀδικῶ σε οὐχὶ δηναρίου
 συνεφώνησάς μοι. **v.15** [ἦ]^ν ἢ^{τ.μ.κ} οὐκ ἔξεστί μοι ποιῆσαι^{τ.μ.κ} ὃ θέλω ποιῆσαι^ν ἐν τοῖς ἐμοῖς ἢ^ν
 εἰ^{τ.μ.κ} ὁ ὀφθαλμὸς σου πονηρὸς ἐστίν ὅτι ἐγὼ ἀγαθὸς εἰμι. **v.16** οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρώτοι
 καὶ οἱ πρώτοι ἔσχατοι πολλοὶ^{τ.μ.κ} γὰρ^{τ.μ.κ} εἰσιν^{τ.μ.κ} κλητοὶ^{τ.μ.κ} ὀλίγοι^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} ἐκλεκτοὶ^{τ.μ.κ}.
v.17 καὶ ἀναβαίνων ὁ ἰησοῦς εἰς ἱεροσόλυμα παρέλαβεν τοὺς δώδεκα [μαθητάς]^ν μαθητάς^{τ.μ.κ} κατ' ἰδίαν
 καὶ^ν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ^{τ.μ.κ} εἶπεν αὐτοῖς. **v.19** καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ
 μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται^ν ἀναστήσεται^{τ.μ.κ}. **v.20** τότε προσήλθεν
 αὐτῷ ἡ μητὴρ τῶν υἱῶν ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς προσκυνοῦσα καὶ αἰτοῦσα τι ἀπ' αὐτοῦ.

- 21* τι παρ' αὐτοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ τί θέλεις λέγει αὐτῷ εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν
 οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου εἰς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἰς ἐξ εὐωνύμων ἐν τῇ βασι-
 22* λείᾳ σου. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε δύνασθε
 πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι
 23* βαπτισθῆναι λέγουσιν αὐτῷ δυνάμεθα. καὶ λέγει αὐτοῖς τὸ μὲν ποτή-
 ριον μου πίεσθε καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε τὸ δὲ
 24 καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι ἀλλ'
 25 οἷς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρός μου. καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἠγανάκτη-
 26* σαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. ὁ δὲ ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν
 οἶδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι
 27* κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτως δέ ἔσται ἐν ὑμῖν ἀλλ' ὅς ἐάν θέλη
 28 ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι ἔστω ὑμῶν διάκονος. καὶ ὅς ἐάν θέλη ἐν ὑμῖν
 29 εἶναι πρῶτος ἔστω ὑμῶν δοῦλος. ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν
 διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ
 30* πολλῶν. καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν ἀκούσαντες ὅτι
 31* ἰησοῦς παράγει ἔκραξαν λέγοντες ἐλέησον ἡμᾶς κύριε υἱὸς δαβὶδ. ὁ δὲ
 ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν οἱ δὲ μεῖζον ἔκραζον λέγοντες
 32 ἐλέησον ἡμᾶς κύριε υἱὸς δαβὶδ. καὶ στὰς ὁ ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ
 33* εἶπεν τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν. λέγουσιν αὐτῷ κύριε ἵνα ἀνοιχθῶσιν ἡμῶν
 34* οἱ ὀφθαλμοί. σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν καὶ
 εὐθέως ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.
- 21* καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθον εἰς βηθφαγὴ πρὸς τὸ ὄρος
 2* τῶν ἐλαιῶν τότε ὁ ἰησοῦς ἀπέστειλεν δύο μαθητὰς. λέγων αὐτοῖς πο-
 ρεύθητε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν καὶ εὐθέως εὐρήσετε ὄνον δε-

v.21 ο δε ειπεν αυτη τι θελεις λεγει αυτω ειπε ινα καθισωσιν ουτοι οι δυο υιοι μου εις εκ δεξιων σου και εις εξ ευωνυμων σου^{μ.ν} εν τη βασιλεια σου. **v.22** αποκριθεις δε ο ιησους ειπεν ουκ οιδετε τι αιτεισθε δυνασθε πιειν το ποτηριον ο εγω μελλω πινειν η^μ και^{τ.κ} το^{τ.μ.κ} βαπτισμα^{τ.μ.κ} ο^{τ.μ.κ} εγω^{τ.μ.κ} βαπτίζομαι^{τ.μ.κ} βαπτισθηναι^{τ.μ.κ} λεγουσιν αυτω δυναμεθα. **v.23** και^{τ.μ.κ} λεγει αυτοις το μεν ποτηριον μου πιεσθε και^{τ.μ.κ} το^{τ.μ.κ} βαπτισμα^{τ.μ.κ} ο^{τ.μ.κ} εγω^{τ.μ.κ} βαπτίζομαι^{τ.μ.κ} βαπτισθησεσθε^{τ.μ.κ} το δε καθισαι εκ δεξιων μου και εξ ευωνυμων μου^{τ.μ.κ} ουκ εστιν εμον [τουτο]^ν δουναι αλλ οις ητοιμασται υπο του πατρος μου. **v.26** ουχ ουτως δε^{τ.μ.κ} εσται εν υμιν αλλ ος εαν θελη εν υμιν μεγας γενεσθαι εσται^{μ.ν} εστω^{τ.κ} υμων διακονος. **v.27** και ος αν^ν εαν^{τ.μ.κ} θελη εν υμιν ειναι πρωτος εσται^ν εστω^{τ.μ.κ} υμων δουλος. **v.30** και ιδου δυο τυφλοι καθημενοι παρα την οδον ακουσαντες οτι ιησους παραγει εκραξαν λεγοντες ελεησον ημας [κυριε]^ν κυριε^{τ.μ.κ} υιος δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ}. **v.31** ο δε οχλος επετιμησεν αυτοις ινα σιωπησωσιν οι δε μεζον εκραξαν^ν εκραζον^{τ.μ.κ} λεγοντες ελεησον ημας κυριε υιος δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ}. **v.33** λεγουσιν αυτω κυριε ινα ανοιγωσιν^ν ανοιχθωσιν^{τ.μ.κ} ημων^{τ.μ.κ} οι οφθαλμοι ημων^ν. **v.34** σπλαγχνισθεις δε ο ιησους ηψατο των ομματων^ν οφθαλμων^{τ.μ.κ} αυτων και ευθεως ανεβλεψαν αυτων^{τ.μ.κ} οι^{τ.μ.κ} οφθαλμοι^{τ.μ.κ} και ηκολουθησαν αυτω. **21 v.1** και οτε ηγγισαν εις ιεροσολυμα και ηλθον εις βηθσφαγη^μ βηθφαγη^{τ.κ.ν} εις^ν προς^{τ.μ.κ} το ορος των ελαιων τοτε ο^{τ.μ.κ} ιησους απεστειλεν δυο μαθητας. **v.2** λεγων αυτοις πορευεσθε^ν πορευθητε^{τ.μ.κ} εις την κωμην την κατεναντι^ν απεναντι^{τ.μ.κ} υμων και ευθεως ευρησετε ονον δεδεμενην και πωλον μετ αυτης λυσαντες αγαγετε μοι.

δεμένην καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς λύσαντες ἀγάγετέ μοι. καὶ ἐάν τις ὑμῖν 3*
εἴπῃ τι ἐρεῖτε ὅτι ὁ κύριος αὐτῶν χρεῖαν ἔχει εὐθέως δὲ ἀποστελεῖ αὐ-
τούς. τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου 4*
λέγοντος. εἶπατε τῇ θυγατρὶ σιών ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται σοι πραῦς 5*
καὶ ἐπιβεδικῶς ἐπὶ ὄνον καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου. πορευθέντες δὲ οἱ 6*
μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς. ἤγαγον τὴν 7*
ὄνον καὶ τὸν πῶλον καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν καὶ ἐπε-
κάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν 8
τῇ ὁδῷ ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ἐστρώννουν ἐν τῇ
ὁδῷ. οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες 9*
ὡσαννὰ τῷ υἱῷ δαβὶδ εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου ὡσαννὰ
ἐν τοῖς ὑψίστοις. καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς ἱεροσόλυμα ἐσείσθη πᾶσα 10
ἡ πόλις λέγουσα τίς ἐστὶν οὗτος. οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον οὗτός ἐστιν ἰησοῦς 11*
ὁ προφήτης ὁ ἀπὸ ναζαρετ τῆς γαλιλαίας. καὶ εἰσηλθεν ὁ ἰησοῦς εἰς τὸ 12*
ἱερὸν τοῦ θεοῦ καὶ ἐξέβαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν
τῷ ἱερῷ καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψεν καὶ τὰς καθέδρας
τῶν πωλούντων τὰς περιστράς. καὶ λέγει αὐτοῖς γέγραπται ὁ οἶκός μου 13*
οἶκος προσευχῆς κληθήσεται ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον ληστῶν.
καὶ προσήλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἐθεράπευσεν αὐ- 14*
τούς. ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησεν 15*
καὶ τοὺς παῖδας κρίζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας ὡσαννὰ τῷ υἱῷ δαβὶδ
ἠγανάκτησαν. καὶ εἶπον αὐτῷ ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν ὁ δὲ ἰησοῦς λέ- 16*
γει αὐτοῖς ναὶ οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων
κατηρτίσω αἶνον. καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς βη- 17
θανίαν καὶ ἡϋλίσθη ἐκεῖ. πρωΐας δὲ ἐπανάγων εἰς τὴν πόλιν ἐπεείνασεν. 18*

v.3 και εαν τις υμιν ειπη τι ερειτε οτι ο κυριος αυτων χρειαν εχει ευθυσ^ν ευθεως^{τ.μ.κ} δε αποστελλει^μ αποστελει^{τ.κ.ν} αυτους. **v.4** τουτο δε ολον^{τ.μ.κ} γεγονεν ινα πληρωθη το ρηθεν δια του προφητου λεγοντος. **v.5** ειπατε τη θυγατρι σιων ιδου ο βασιλευς σου ερχεται σοι πραυς και επιβεδικως επι ονον και επι^ν πωλον υιον υποζυγιου. **v.6** πορευθεντες δε οι μαθηται και ποιησαντες καθως συνεταξεν^ν προσεταξεν^{τ.μ.κ} αυτοις ο ιησους. **v.7** ηγαγον την ονον και τον πωλον και επεθηκαν επι^ν επανω^{τ.μ.κ} αυτων τα ιματια αυτων^{τ.μ.κ} και επεκαθισαν^κ επεκαθισεν^{τ.μ.ν} επανω αυτων. **v.9** οι δε οχλοι οι προαγοντες αυτον^ν και οι ακολουθουντες εκραζον λεγοντες ωσαννα τω υιω δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ} ευλογημενος ο ερχομενος εν ονοματι κυριου ωσαννα εν τοις υψιστοις. **v.11** οι δε οχλοι ελεγον ουτος εστιν ιησους^{τ.μ.κ} ο προφητης ιησους^ν ο απο ναζαρεθ^{κ.ν} ναζαρετ^{τ.μ} της γαλιλαιας. **v.12** και εισηλθεν ο^{τ.μ.κ} ιησους εἰς το ιερὸν τοῦ^{τ.μ.κ} θεοῦ^{τ.μ.κ} και εξεβαλεν παντας τους πωλουντας και αγοραζοντας εν τω ιερω και τας τραπεζας των κολλυβιστων κατεστρεψεν και τας καθεδρας των πωλουντων τας περιστράς. **v.13** και λεγει αυτοις γεγραπται ο οικος μου οικος προσευχης κληθησεται υμεις δε αυτον ποιειτε^ν εποιησατε^{τ.μ.κ} σπηλαιον ληστων. **v.14** και προσηλθον αυτω τυφλοι^{τ.κ.ν} και^{τ.κ.ν} χωλοι και^μ τυφλοι^μ εν τω ιερω και εθεραπευσεν αυτους. **v.15** ιδοντες δε οι αρχιερεις και οι γραμματεις τα θαυμασια α εποιησεν και τους παιδας τους^ν κριζοντας εν τω ιερω και λεγοντας ωσαννα τω υιω δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ} ηγανακτησαν. **v.16** και ειπαν^ν ειπον^{τ.μ.κ} αυτω ακουεις τι ουτοι λεγουσιν ο δε ιησους λεγει αυτοις ναι ουδεποτε ανεγνωτε οτι εκ στοματος νηπιων και θηλαζοντων κατηρτισω αινον. **v.18** πρωι^ν πρωιας^{τ.μ.κ} δε επαναγων εις την πολιν επεινασεν.

19 καὶ ἰδὼν συκὴν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἦλθεν ἐπ' αὐτήν καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον καὶ λέγει αὐτῇ μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται
 20 εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκὴ. καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ
 21 ἐθαύμασαν λέγοντες πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκὴ. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ὅρει τοῦτῳ εἴπητε ἄρθητι καὶ
 22* βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν γενήσεται. καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ
 23* προσευχῇ πιστεύοντες λήψεσθε. καὶ ἔλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ ἱερὸν προσήλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες ἐν ποίᾳ
 24 ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ἐρωτήσω ὑμᾶς καγὼ λόγον ἓνα ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι
 25* καγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. τὸ βάπτισμα ἰωάννου πόθεν ἦν ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων οἱ δὲ διελογίζοντο παρ' ἑαυτοῖς λέγοντες ἐὰν
 26* εἴπωμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐρεῖ ἡμῖν διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ. ἐὰν δὲ εἴπωμεν ἐξ ἀνθρώπων φοβούμεθα τὸν ὄχλον πάντες γὰρ ἔχουσιν τὸν ἰωάν-
 27* νην ὡς προφήτην. καὶ ἀποκριθέντες τῷ ἰησοῦ εἶπον οὐκ οἶδαμεν ἔφη
 28* αὐτοῖς καὶ αὐτὸς οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ ἄνθρωπος εἶχεν τέκνα δύο καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπεν τέκ-
 29 νον ὑπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνι μου. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
 30* οὐ θέλω ὕστερον δὲ μεταμεληθεὶς ἀπηλθεν. καὶ προσελθὼν τῷ δευτέρῳ
 31* εἶπεν ὡσαύτως ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἐγὼ κύριε καὶ οὐκ ἀπηλθεν. τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς λέγουσιν αὐτῷ ὁ πρῶτος λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγου-
 32* σιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. ἦλθεν γὰρ πρὸς ὑμᾶς ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐ μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ πιστεῦσαι
 33* αὐτῷ. ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε ἄνθρωπος τις ἦν οἰκοδεσπότης ὅστις

v.22 καὶ πάντα ὅσα εἰς τὴν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες λήψεσθε^v λήψεσθε^{τ.μ.κ.}.
v.23 καὶ ἐλθόντος^v ἐλθόντι^{τ.μ.κ.} αὐτοῦ^v αὐτῷ^{τ.μ.κ.} εἰς τὸ ἱερὸν προσήλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιε-
 ρεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν
 ταύτην. **v.25** τὸ βάπτισμα τοῦ^v ἰωάννου πόθεν ἦν ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν^v
 παρ^{τ.μ.κ.} ἑαυτοῖς λέγοντες εἰς εἰπωμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐρεῖ ἡμῖν δια^{μ.ν} τι^{μ.ν} διατι^{τ.κ.} οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε
 αὐτῷ. **v.26** εἰς εἰπωμεν ἐξ ἀνθρώπων φοβούμεθα τὸν ὄχλον πάντες γὰρ ὡς^v προφήτην^v ἔχουσιν
 τὸν ἰωάννην ὡς^{τ.μ.κ.} προφήτην^{τ.μ.κ.}. **v.27** καὶ ἀποκριθέντες τῷ ἰησοῦ εἶπαν^v εἶπον^{τ.μ.κ.} οὐκ οἶδαμεν
 ἔφη αὐτοῖς καὶ αὐτὸς οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. **v.28** τι δὲ ὑμῖν δοκεῖ ἄνθρωπος
 εἶχεν τέκνα δύο καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπεν τέκνον ὑπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνι μου^{τ.μ.κ.}.
v.30 καὶ^{τ.μ.κ.} προσελθὼν δε^v τῷ ἐτερῷ^v δευτέρῳ^{τ.μ.κ.} εἶπεν ὡσαύτως ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἐγὼ κύριε καὶ
 οὐκ ἀπηλθεν. **v.31** τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς λέγουσιν αὐτῷ^{τ.μ.κ.} ὁ πρῶτος λέγει
 αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.
v.32 ἦλθεν γὰρ πρὸς^{τ.μ.κ.} ὑμᾶς^{τ.μ.κ.} ἰωάννης πρὸς^v ὑμᾶς^v ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε
 αὐτῷ οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐδε^v οὐ^{τ.μ.κ.} μετεμελήθητε ὕστερον
 τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ.

ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκεν καὶ ὥρυξεν ἐν αὐτῷ
 ληνὸν καὶ ὠκοδόμησεν πύργον καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδή-
 μησεν. ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν ἀπέστειλεν τοὺς δούλους 34
 αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς λαβεῖν τοὺς καρπούς αὐτοῦ. καὶ λαβόντες οἱ 35
 γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ ὃν μὲν ἔδειραν ὃν δὲ ἀπέκτειναν ὃν δὲ ἐλί-
 θοδόλησαν. πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώτων καὶ 36
 ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. ὕστερον δὲ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν 37
 αὐτοῦ λέγων ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱόν 38*
 εἶπον ἐν ἑαυτοῖς οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος δευτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ
 κατάσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω 39
 τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος 40
 τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις. λέγουσιν αὐτῷ κακοὺς κακῶς ἀπολέσει 41*
 αὐτούς καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδόσεται ἄλλοις γεωργοῖς οἵτινες ἀποδώσουσιν
 αὐτῷ τοὺς καρπούς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς οὐδέ- 42
 ποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες
 οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη καὶ ἔστιν 43
 θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ’ 43
 ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρπούς αὐ-
 τῆς. καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον συνθλασθήσεται ἐφ’ ὃν δ’ ἂν πέσῃ 44*
 λικμήσῃ αὐτόν. καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι τὰς παρα- 45
 βολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει. καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι 46*
 ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους ἐπειδὴ ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγων. 22*
 ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ ὅστις ἐποίησεν γά- 2
 μους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς 3
 κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. πάλιν ἀπέστειλεν 4*
 ἄλλους δούλους λέγων εἴπατε τοῖς κεκλημένοις ἰδοὺ τὸ ἄριστόν μου ἡτοι-
 μασα οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα καὶ πάντα ἔτοιμα δεῦτε εἰς
 τοὺς γάμους. οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπηλθον ὁ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν ὁ δὲ 5*

v.33 αλλην παραβολην ακουσατε ανθρωπος [τις]^Μ τις^{Τ.Κ} ην οικοδεσποτης οστις εφυτευσεν αμπελωνα και φραγμα αυτω περιεθηκεν και ωρυξεν εν αυτω ληνον και ωκοδομησεν πυργον και εξεδετο^Υ εξεδετο^{Τ.Μ.Κ} αυτον γεωργοις και απεδημησεν. **v.38** οι δε γεωργοι ιδοντες τον υιον ειπον εν εαυτοις ουτος εστιν ο κληρονομος δευτε αποκτεινωμεν αυτον και σχωμεν^Υ κατασχωμεν^{Τ.Μ.Κ} την κληρονομιαν αυτου. **v.41** λεγουσιν αυτω κακους κακως απολεσει αυτους και τον αμπελωνα εκδωσεται^{Μ.Υ} εκδοσεται^{Τ.Κ} αλλοις γεωργοις οιτινες αποδωσουσιν αυτω τους καρπους εν τοις καιροις αυτων. **v.44** [και^Υ και^{Τ.Μ.Κ} ο πεσων επι τον λιθον τουτον συνθλασθησεται εφ ον δ αν πεση λικμησει αυτον]^Υ αυτον^{Τ.Μ.Κ}. **v.46** και ζητουντες αυτον κρατησαι εφοβηθησαν τους οχλους επει^Υ επειδη^{Τ.Μ.Κ} εις^Υ ως^{Τ.Μ.Κ} προφητην αυτον ειχον. **22 v.1** και αποκριθεις ο ιησους παλιν ειπεν αυτοις^{Τ.Μ.Κ} εν παραβολαις αυτοις^Υ λεγων. **v.4** παλιν απεστειλεν αλλους δουλους λεγων ειπατε τοις κεκλημενοις ιδου το αριστον μου ητοιμακα^Υ ητοιμασα^{Τ.Μ.Κ} οι ταυροι μου και τα σιτιστα τεθυμενα και παντα ετοιμα δευτε εις τους γαμους. **v.5** οι δε αμελησαντες απηλθον ος^Υ ο^{Τ.Μ.Κ} μεν εις τον ιδιον αγρον ος^Υ ο^{Τ.Μ.Κ} δε επι^Υ εις^{Τ.Μ.Κ} την εμποριαν αυτου.

6 εἰς τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ. οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ
 7* ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ὠργίσθη καὶ πέμψας τὰ
 στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλεσεν τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν
 8 ἐνέπρησεν. τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ ὁ μὲν γάμος ἑτοιμός ἐστιν οἱ δὲ
 9* κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι. πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν
 10* καὶ ὅσους ἂν εὕρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦ-
 λοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας ὅσους εὗρον πονηροὺς τε καὶ
 11 ἀγαθοὺς καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων. εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεά-
 σασθαι τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἑνδυμα
 12 γάμου. καὶ λέγει αὐτῷ ἐταῖρε πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἑνδυμα γάμου ὁ
 13* δὲ ἐφिमώθη. τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς διακόνοις δῆσαντες αὐτοῦ πόδας
 καὶ χειρὰς ἄρατε αὐτὸν καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον ἐκεῖ ἔσται
 14 ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων. πολλοὶ γάρ εἰσιν κλητοὶ ὀλίγοι
 15 δὲ ἐκλεκτοί. τότε πορευθέντες οἱ φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐ-
 16 τὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν
 μετὰ τῶν ἡρώδιανῶν λέγοντες διδάσκαλε οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ τὴν
 ὁδὸν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός οὐ γὰρ
 17 βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων. εἶπε οὖν ἡμῖν τί σοι δοκεῖ ἔξεστιν δοῦ-
 18 ναι κῆνσον καίσαρι ἢ οὐ. γνοὺς δὲ ὁ ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπεν
 19 τί με πειράζετε ὑποκριταί. ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κῆνσου οἱ δὲ
 20 προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. καὶ λέγει αὐτοῖς τίνας ἢ εἰκὼν αὕτη καὶ
 21 ἡ ἐπιγραφή. λέγουσιν αὐτῷ καίσαρος τότε λέγει αὐτοῖς ἀπόδοτε οὖν τὰ
 22* καίσαρος καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν
 23* καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ σαδ-
 24* δουκαῖοι οἱ λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν. λέγοντες
 διδάσκαλε μωσῆς εἶπεν ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα ἐπιγαμβρεύσει ὁ
 ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐ-
 25* τοῦ. ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί καὶ ὁ πρῶτος γάμησας ἐτελεύτησεν
 26 καὶ μὴ ἔχων σπέρμα ἀφῆκεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ὁμοίως

v.7 καὶ^ᾠ ἀκούσας^{τ.ᾠ.κ} δε^{τ.κ} ο δε^ν βασιλεὺς ἐκεῖνος^ᾠ ὠργίσθη καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώ-
 λεσεν τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν. **v.9** πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν
 ὁδῶν καὶ ὅσους εἴαν^ν αν^{τ.ᾠ.κ} εὕρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. **v.10** καὶ ἐξελθόντες οἱ δούλοι ἐκεῖνοι
 εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας οὓς^ν οσους^{τ.ᾠ.κ} εὗρον πονηροὺς τε καὶ ἀγαθοὺς καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος
 ἀνακειμένων. **v.13** τότε εἶπεν^{τ.ᾠ.κ} ὁ βασιλεὺς εἶπεν^ν τοῖς διακόνοις δῆσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χειρὰς
 ἀρατε^{τ.ᾠ.κ} αὐτὸν^{τ.ᾠ.κ} καὶ^{τ.ᾠ.κ} ἐκβάλετε αὐτὸν^ν εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ
 βρυγμὸς τῶν ὁδόντων. **v.22** καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον^ν ἀπῆλθον^{τ.ᾠ.κ}.
v.23 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ σαδδουκαῖοι [οἱ]^ᾠ οἱ^{τ.κ} λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν καὶ ἐπη-
 ρώτησαν αὐτὸν. **v.24** λέγοντες διδάσκαλε μωσῆς^ν μωσῆς^{τ.ᾠ.κ} εἶπεν εἰ τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα
 ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. **v.25** ἦσαν
 δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί καὶ ὁ πρῶτος γάμησας^ν γάμησας^{τ.ᾠ.κ} ἐτελεύτησεν καὶ μὴ ἔχων σπέρμα ἀφῆκεν
 τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

καὶ ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος ἕως τῶν ἑπτὰ. ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθανεν καὶ 27*
 ἡ γυνή. ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει τίνος τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή πάντες γὰρ ἔσχον 28*
 αὐτήν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς 29
 γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ. ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν 30*
 οὔτε ἐκγαμίζονται ἀλλ' ὡς ἄγγελοι τοῦ θεοῦ ἐν οὐρανῷ εἰσιν. περὶ δὲ τῆς 31
 ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ θεοῦ λέγον-
 τος. ἐγὼ εἰμι ὁ θεὸς ἀβραάμ καὶ ὁ θεὸς ἰσαάκ καὶ ὁ θεὸς ἰακώβ οὐκ ἔστιν 32*
 ὁ θεὸς θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων. καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο 33
 ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. οἱ δὲ φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσεν τοὺς σαδ- 34
 δουκαίους συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐπηρώτησεν εἰς ἐξ αὐτῶν νομικὸς 35*
 πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων. διδάσκαλε ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ. 36
 ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ 37*
 σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. αὕτη ἐστὶν πρώτη 38*
 καὶ μεγάλη ἐντολή. δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου 39
 ὡς σεαυτόν. ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται 40*
 κρέμονται. συνηγμένων δὲ τῶν φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἰησοῦς. 41
 λέγων τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ χριστοῦ τίνος υἱὸς ἐστὶν λέγουσιν αὐτῷ τοῦ 42*
 δαβίδ. λέγει αὐτοῖς πῶς οὖν δαβὶδ ἐν πνεύματι κύριον αὐτὸν καλεῖ λέγων. 43*
 εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς 44*
 σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. εἰ οὖν δαβὶδ καλεῖ αὐτὸν κύριον πῶς υἱὸς 45*
 αὐτοῦ ἐστὶν. καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτῷ ἀποκριθῆναι λόγον οὐδὲ ἐτόλμησέν 46*
 τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

τότε ὁ ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. λέγων ἐπὶ 23, 2*
 τῆς μωσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι. πάντα 3*
 οὖν ὅσα ἂν εἴπωσιν ὑμῖν τηρεῖν τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν
 μὴ ποιεῖτε λέγουσιν γὰρ καὶ οὐ ποιοῦσιν. δεσμεύουσιν γὰρ φορτία βαρέα 4*

v.27 ὕστερον δε παντων απεθανεν και ^{τ.μ.κ} η γυνη. **v.28** εν τη ουν ^{τ.μ.κ} αναστασει ουν^ν τινος των
 επτα εσται γυνη παντες γαρ εσχον αυτην. **v.30** εν γαρ τη αναστασει ουτε γαμουσιν ουτε γαμιζονται^ν
 εκγαμιζονται ^{τ.μ.κ} αλλ ως αγγελοι του ^{τ.μ.κ} θεου ^{τ.μ.κ} εν τω^ν ουρανω εισιν. **v.32** εγω ειμι ο θεος
 αβρααμ και ο θεος ισαακ και ο θεος ιακωβ ουκ εστιν [ο]^ν ο ^{τ.μ.κ} θεος ^{τ.μ.κ} θεος νεκρων αλλα ζωντων.
v.35 και επηρωτησεν εις εξ αυτων [νομικος]^ν νομικος ^{τ.μ.κ} πειραζων αυτον και ^{τ.μ.κ} λεγων ^{τ.μ.κ}. **v.37** ο
 δε ιησους ^{τ.κ.ν} εφη ^{μ.ν} ειπεν ^{τ.κ} αυτω αγαπησεις κυριον τον θεον σου εν ολη τη ^{τ.κ.ν} καρδια σου και εν
 ολη τη ^{τ.κ.ν} ψυχη σου και εν ολη τη διανοια σου. **v.38** αυτη εστιν η^ν πρωτη ^{τ.μ.κ} και ^{τ.μ.κ} μεγαλη
 και^ν πρωτη^ν εντολη. **v.40** εν ταυταις ταῖς δυσιν εντολαις ολος ο νομος κρεμαται^ν και οι προφηται
 κρεμονται ^{τ.μ.κ}. **v.42** λεγων τι υμιν δοκει περι του χριστου τινος υιος εστιν λεγουσιν αυτω του δαυιδ ^{μ.ν}
 δαβιδ ^{τ.κ}. **v.43** λεγει αυτοις πως ουν δαυιδ ^{μ.ν} δαβιδ ^{τ.κ} εν πνευματι κυριον ^{τ.μ.κ} αυτον ^{τ.μ.κ} καλει
 αυτον^ν κυριον^ν λεγων. **v.44** ειπεν ο ^{τ.μ.κ} κυριος τω κυριω μου καθου εκ δεξιων μου εως αν θω τους
 εχθρους σου υποκατω^ν υποποδιον ^{τ.μ.κ} των ποδων σου. **v.45** ει ουν δαυιδ ^{μ.ν} δαβιδ ^{τ.κ} καλει αυτον
 κυριον πως υιος αυτου εστιν. **v.46** και ουδεις εδυνατο αυτω ^{τ.μ.κ} αποκριθηναι αυτω^ν λογον ουδε
 ετολμησεν τις απ εκεινης της ημερας επερωτησαι αυτον ουκετι. **23 v.2** λεγων επι της μωυσεως^ν
 μωσεως ^{τ.μ.κ} καθεδρας εκαθισαν οι γραμματεεις και οι φαρισαιοι. **v.3** παντα ουν οσα εαν^{μ.ν} αν^{τ.κ}
 ειπωσιν υμιν ποιησατε^ν και^ν τηρειν ^{τ.μ.κ} τηρειτε και ^{τ.μ.κ} ποιεите ^{τ.μ.κ} κατα δε τα εργα αυτων μη ποιεите
 λεγουσιν γαρ και ου ποιουσιν.

- καὶ δυσβάστακτα καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων τῷ δὲ δα-
 5* κτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσιν κινήσαι αὐτά. πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσιν
 πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις πλατύνουσιν δὲ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν
 6* καὶ μεγαλύνουσιν τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν. φιλοῦσιν τὴν πρω-
 τοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς.
 7* καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων
 8* ῥαββί ῥαββί. ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε ῥαββί εἰς γὰρ ἔστιν ὑμῶν ὁ καθηγητής
 9* ὁ χριστὸς πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἔστε. καὶ πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν
 10* ἐπὶ τῆς γῆς εἰς γὰρ ἔστιν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. μηδὲ κληθῆτε
 11 καθηγηταί εἰς γὰρ ὑμῶν ἔστιν ὁ καθηγητής ὁ χριστός. ὁ δὲ μείζων ὑμῶν
 12 ἔσται ὑμῶν διάκονος. ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται καὶ ὅστις
 13* ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι
 ὑποκριταί ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώ-
 πων ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν.
 14* οὐαὶ δὲ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί ὅτι κατεσθίετε τὰς οἰ-
 κίας τῶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι διὰ τοῦτο λήψετε
 15 περισσότερον κρίμα. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί ὅτι
 περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἓνα προσήλυτον καὶ ὅταν
 16 γένηται ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον ὑμῶν. οὐαὶ ὑμῖν ὀδηγοὶ
 τυφλοὶ οἱ λέγοντες ὅς ἂν ὁμόση ἐν τῷ ναῷ οὐδὲν ἔστιν ὅς δ' ἂν ὁμόση ἐν τῷ
 17* χρυσῷ τοῦ ναοῦ ὀφείλει. μωροὶ καὶ τυφλοὶ τίς γὰρ μείζων ἐστὶν ὁ χρυσὸς
 18* ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁγιάζων τὸν χρυσόν. καὶ ὅς ἂν ὁμόση ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ
 19* οὐδὲν ἔστιν ὅς δ' ἂν ὁμόση ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ ὀφείλει. μωροὶ
 καὶ τυφλοὶ τί γὰρ μείζων τὸ δῶρον ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἁγιάζον τὸ δῶρον.
 20* ὁ οὖν ὁμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὁμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πάσιν τοῖς ἐπάνω

v.4 δεσμευουσιν δε^ν γαρ^{τ.μ.κ} φορτια βαρεα [και^ν και^{τ.μ.κ} δυσβαστακτα]^ν δυσβαστακτα^{τ.μ.κ} και επι-
 τιθεασιν επι τους ωμους των ανθρωπων αυτοι^ν τω^{τ.μ.κ} δε τω^ν δακτυλω αυτων ου θελουσιν κινησαι αυτα.
v.5 παντα δε τα εργα αυτων ποιουσιν προς το θεαθηναι τοις ανθρωποις πλατυνουσιν γαρ^ν δε^{τ.μ.κ} τα
 φυλακτηρια αυτων και μεγαλυνουσιν τα κρασπεδα των^{τ.μ.κ} ιματιων^{τ.μ.κ} αυτων^{τ.μ.κ}. **v.6** φιλουσιν
 δε^ν τε^{τ.μ.κ} την πρωτοκλισιαν εν τοις δειπνοις και τας πρωτοκαθεδrias εν ταις συναγωγαῖς. **v.7** και
 τους ασπασμους εν ταις αγοραις και καλεισθαι υπο των ανθρωπων ραββι ραββι^{τ.μ.κ}. **v.8** υμεις δε μη
 κληθητε ραββι εις γαρ εστιν υμων ο διδασκαλος^ν καθηγητης^{τ.μ.κ} ο^{τ.μ.κ} χριστος^{τ.μ.κ} παντες δε υμεις
 αδελφοι εστε. **v.9** και πατερα μη καλεσητε υμων επι της γης εις γαρ εστιν ο^{τ.μ.κ} πατηρ^{τ.μ.κ} υμων ο
 πατηρ^ν εν^{τ.μ.κ} ο^ν τοις^{τ.μ.κ} ουρανις^ν ουρανοῖς^{τ.μ.κ}. **v.10** μηδε κληθητε καθηγηται οτι^ν εις^{τ.μ.κ}
 καθηγητης^ν γαρ^{τ.μ.κ} υμων εστιν εις^ν ο^{τ.μ.κ} καθηγητης^{τ.μ.κ} ο χριστος. **v.13** ^{~κ.μ}(23:14) ουαι δε^ν
 υμιν γραμματεῖς και φαρισαιοι υποκριται οτι κλειετε την βασιλειαν των ουρανων εμπροσθεν των ανθρω-
 πων υμεις γαρ ουκ εισερχεσθε ουδε τους εισερχομενους αφιετε εισελθειν. **v.14** ^{~κ.μ}(23:13) ουαι^{τ.μ.κ}
 δε^{τ.μ.κ} υμιν^{τ.μ.κ} γραμματεῖς^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} φαρισαιοι^{τ.μ.κ} υποκριται^{τ.μ.κ} οτι^{τ.μ.κ} κατεσθιετε^{τ.μ.κ}
 τας^{τ.μ.κ} οικιας^{τ.μ.κ} των^{τ.μ.κ} χηρων^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} προφασει^{τ.μ.κ} μακρα^{τ.μ.κ} προσευχομενοι^{τ.μ.κ}
 δια^{τ.μ.κ} τουτο^{τ.μ.κ} ληψεσθε^{τ.μ.κ} περισσοτερον^{τ.μ.κ} κριμα^{τ.μ.κ}. **v.17** μωροι και τυφλοι τις γαρ
 μειζων εστιν ο χρυσος η ο ναος ο αγιασας^ν αγιαζων^{τ.μ.κ} τον χρυσον. **v.18** και ος αν^ν εαν^{τ.μ.κ} ομοση
 εν τω θυσιαστηριω ουδεν εστιν ος δ αν ομοση εν τω δωρω τω επανω αυτου οφειλει. **v.19** μωροι^{τ.μ.κ}
 και^{τ.μ.κ} τυφλοι τι γαρ μειζον το δωρον η το θυσιαστηριον το αγιαζον το δωρον.

αὐτοῦ. καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ ναῷ ὁμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι 21*
αὐτόν. καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὁμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ θεοῦ καὶ ἐν 22
τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑπο- 23*
κριταί ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον καὶ
ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν
ταῦτα ἔδει ποιῆσαι κάκεῖνα μὴ ἀφιέναι. ὁδηγοὶ τυφλοὶ οἱ διυλίζοντες τὸν 24
κῶνωπα τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρι- 25*
σαῖοι ὑποκριταί ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος
ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. φαρισαῖε τυφλέ καθάρι- 26*
σον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος ἵνα γένηται καὶ τὸ
ἐκτὸς αὐτῶν καθαρὸν. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί ὅτι 27
παρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι
ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. οὕτως καὶ 28*
ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι ἔσωθεν δὲ μεστοὶ ἐστε
ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί 29
ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν
δικαίων. καὶ λέγετε εἰ ἡμεῖς ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν οὐκ ἂν 30*
ἡμεῖς κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν. ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς 31
ὅτι υἱοὶ ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς προφῆτας. καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ 32
μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. ὅφεις γεννήματα ἐχιδνῶν πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς 33
κρίσεως τῆς γεέννης. διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφῆτας 34*
καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε καὶ
ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως
εἰς πόλιν. ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς 35*
ἀπὸ τοῦ αἵματος ἄβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἵματος ζαχαρίου υἱοῦ βαρα-
χίου ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. ἀμήν λέγω 36*

v.20 ο ουν ομοσας εν τω θυσιαστηριω ομνυει εν αυτω και εν πασι^ν πασιν^{τ.μ.κ} τοις επανω αυτου.
v.21 και ο ομοσας εν τω ναω ομνυει εν αυτω και εν τω κατοικησαντι^μ κατοικουντι^{τ.κ.ν} αυτον. **v.23** ουαι
υμιν γραμματεις και φαρισαιοι υποκριται οτι αποδεκατουτε το ηδυοσμον και το ανηθον και το κυμινον και
αφηκατε τα βαρυτερα του νομου την κρισιν και το^ν τον^{τ.μ.κ} ελεος^ν ελεον^{τ.μ.κ} και την πιστιν ταυτα [δε]^ν
εδει ποιησαι κακεινα μη αφιεναι. **v.25** ουαι υμιν γραμματεις και φαρισαιοι υποκριται οτι καθαριζετε
το εξωθεν του ποτηριου και της παροψιδος εσωθεν δε γεμουσιν εξ αρπαγης και αδικιας^μ ακρασιας^{τ.κ.ν}.
v.26 φαρισαιε τυφλε καθαρισον πρωτον το εντος του ποτηριου και^{τ.μ.κ} της^{τ.μ.κ} παροψιδος^{τ.μ.κ} ινα
γενηται και το εκτος αυτου^ν αυτων^{τ.μ.κ} καθαρων. **v.28** ουτως και υμεις εξωθεν μεν φαينهσθε τοις αν-
θρωποις δικαιοι εσωθεν δε μεστοι^{τ.μ.κ} εστε μεστοι^ν υποκρισεως και ανομιας. **v.30** και λεγετε ει ημεθα^ν
ημεν^{τ.μ.κ} εν ταις ημεραις των πατερων ημων ουκ αν ημεθα^ν ημεν^{τ.μ.κ} κοινωνοι^{τ.μ.κ} αυτων κοινωνοι^ν
εν τω αιματι των προφητων. **v.34** δια τουτο ιδου εγω αποστελλω προς υμας προφητας και σοφους και
γραμματεις και^{τ.μ.κ} εξ αυτων αποκτενειτε και σταυρωσετε και εξ αυτων μαστιγωσετε εν ταις συναγωγαῖς
υμων και διωξετε απο πολεως εις πολιν. **v.35** οπως ελθῃ εφ' υμας παν αιμα δικαιον εκχυννομενον^ν
εκχυννομενον^{τ.μ.κ} επι της γης απο του αιματος αβελ του δικαιου εως του αιματος ζαχαριου υιου βαρα-
χιου ον εφονευσατε μεταξυ του ναου και του θυσιαστηριου. **v.36** αμην λεγω υμιν οτι^μ ηξει ταυτα^{τ.κ.ν} παντα
ταυτα^μ επι την γενεαν ταυτην.

- 37* ὑμῖν ἤξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην. ἱερουσαλὴμ ἱερουσαλὴμ ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφῆτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ἐπισυνάγει ὄρνις τὰ νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας καὶ οὐκ ἠθελήσατε. ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. λέγω γὰρ ὑμῖν οὐ μὴ με ἴδητε ἀπ' ἄρτι ἕως ἂν εἴπητε εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.
- 24* καὶ ἐξελθὼν ὁ ἰησοῦς ἐπορεύετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδειῖν αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς οὐ βλέπετε πάντα ταῦτα ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ μὴ καταλυθῇσεται. καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν λέγοντες εἶπέ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ. πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ἐγὼ εἰμι ὁ χριστός καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων ὁρᾶτε μὴ θροεῖσθε δεῖ γὰρ πάντα γενέσθαι ἀλλ' οὕπω ἐστὶν τὸ τέλος. ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ λοιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους. πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὠδίνων. τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλίψιν καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ καὶ ἀλλήλους παραδώσουσιν καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους. καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσιν πολλούς. καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται. καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν καὶ τότε ἤξει τὸ τέλος. ὅταν οὖν ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἔρημώσεως τὸ ῥηθὲν διὰ δανιὴλ τοῦ προφήτου ἐστὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω. τότε οἱ ἐν τῇ ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν ἐπὶ τὰ ὄρη. ὁ

v.37 ἱερουσαλὴμ ἱερουσαλὴμ ἡ ἀποκτείνουσα^ᾐ ἀποκτείνουσα^{τ.κ.ν} τοὺς προφῆτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ἐπισυναγεῖ^{τ.ᾐ.κ} ὄρνις ἐπισυναγεῖ^ν τὰ νοσσία αὐτῆς^ν ἑαυτῆς^{τ.ᾐ.κ} ὑπὸ τὰς πτέρυγας καὶ οὐκ ἠθελήσατε. **24 v.1** καὶ ἐξελθὼν ὁ ἰησοῦς ἐπορεύετο^{τ.ᾐ.κ} ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύετο^ν καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδειῖν αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. **v.2** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς^ν ἰησοῦς^{τ.ᾐ.κ} εἶπεν αὐτοῖς οὐ βλέπετε πάντα^{τ.ᾐ.κ} ταῦτα πάντα^ν ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ μὴ^{τ.κ} καταλυθῇσεται. **v.3** καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν λέγοντες εἶπε ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ τῆς^{τ.ᾐ.κ} συντελείας τοῦ αἰῶνος. **v.6** μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων ὁρᾶτε μὴ θροεῖσθε δεῖ γὰρ πάντα^{τ.ᾐ.κ} γενέσθαι ἀλλ' οὕπω ἐστὶν τὸ τέλος. **v.7** ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ λοιμοὶ^{τ.ᾐ.κ} καὶ^{τ.ᾐ.κ} σεισμοὶ κατὰ τοπous. **v.15** ὅταν οὖν ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἔρημώσεως τὸ ῥηθὲν διὰ δανιὴλ τοῦ προφήτου ἐστὸς^{κ.ᾐ} ἐν τόπῳ ἁγίῳ ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω. **v.16** τότε οἱ ἐν τῇ ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς^ν ἐπὶ^{τ.ᾐ.κ} τὰ ὄρη. **v.17** ὁ ἐπὶ τοῦ δωματός μὴ καταβατῶ^ν καταβαίνετω^{τ.ᾐ.κ} ἀραι τὰ^{ᾐ.ν} τι^{τ.κ} ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ.

ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβαινέτω ἄραι τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ. καὶ ὁ ἐν τῷ 18*
 ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἄραι τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ 19
 ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. προσεύχεσθε δὲ 20*
 ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος μηδὲ ἐν σαββάτῳ. ἔσται γὰρ τότε 21
 θλίψις μεγάλη οἷα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν οὐδ' οὐ μὴ
 γένηται. καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα 22
 σάρξ διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι. τότε ἐάν 23
 τις ὑμῖν εἴπῃ ἰδοὺ ὧδε ὁ χριστὸς ἢ ὧδε μὴ πιστεύσητε. ἐγερθήσονται 24
 γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται καὶ δώσουσιν σημεῖα μεγάλα καὶ
 τέρατα ὥστε πλανῆσαι εἰ δυνατόν καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. ἰδοὺ προεῖρηκα 25
 ὑμῖν. ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστὶν μὴ ἐξέλθῃτε ἰδοὺ 26
 ἐν τοῖς ταμείοις μὴ πιστεύσητε. ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπή ἐξέρχεται ἀπὸ 27*
 ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ
 τοῦ ἀνθρώπου. ὅπου γὰρ ἐὰν ᾦ τὸ πνῆμα ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ αἰετοί. 28*
 εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται καὶ 29
 ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐ-
 ρανοῦ καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. καὶ τότε φανήσεται 30*
 τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ τότε κόψονται πᾶσαι
 αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ὀψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν
 νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. καὶ ἀποστελεῖ 31*
 τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης καὶ ἐπισυναξουσιν
 τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ἕως
 ἄκρων αὐτῶν. ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολὴν ὅταν ἤδη ὁ κλά- 32
 δος αὐτῆς γένηται ἀπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ
 θέρος. οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδῃτε πάντα ταῦτα γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν 33*
 ἐπὶ θύραις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἂν πάντα 34*
 ταῦτα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ 35*
 παρέλθωσιν. περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν οὐδὲ 36*
 οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν εἰ μὴ ὁ πατὴρ μου ὁ μόνος. ὥσπερ δὲ αἱ ἡμέραι 37*

v.18 καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἀραι τοῦ τα^{τ.μ.κ} ἱματίον^υ ἱματία^{τ.μ.κ} αὐτοῦ. **v.20** προ-
 σευχεσθε δε ἵνα μὴ γεννηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος μηδε ἐν^{τ.κ} σαββάτῳ. **v.27** ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπή
 ἐξέρχεται ἀπο ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν οὕτως ἔσται [καὶ]^μ καὶ^{τ.κ} ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ
 ἀνθρώπου. **v.28** ὅπου γὰρ^{τ.μ.κ} εἰαν ἡ το πνῆμα ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ αἰετοί. **v.30** καὶ τότε φανησε-
 ται το σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ^{τ.μ.κ} οὐρανῳ καὶ τότε κοψονται πασαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ
 οψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς.
v.31 καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος φωνῆς^{τ.μ.κ} μεγάλης καὶ ἐπισυναξουσιν τοὺς
 ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνεμῶν ἀπ ἀκρῶν οὐρανῶν ἕως [τῶν]^υ ἀκρῶν αὐτῶν. **v.33** οὕτως καὶ
 ὑμεῖς ὅταν ἴδῃτε πάντα^{τ.κ.υ} ταῦτα πάντα^μ γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἐπὶ θύραις. **v.34** ἀμὴν λέγω ὑμῖν
 ὅτι^υ οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται. **v.35** ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται^υ
 παρελεύσονται^{τ.μ.κ} οἱ δε λογοὶ μου οὐ μὴ παρέλθωσιν. **v.36** περὶ δε τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς^{τ.κ}
 ὥρας οὐδεὶς οἶδεν οὐδε οἱ ἀγγελοὶ τῶν οὐρανῶν οὐδε^υ ὁ^υ υἱὸς^υ εἰ μὴ ὁ πατὴρ μου^{τ.μ.κ} ὁ μόνος.

- 38* τοῦ νῶε οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ὥσπερ γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες γαμοῦντες καὶ ἐκγαμίζοντες ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθεν νῶε εἰς τὴν κιβωτόν.
- 39* καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕως ἥλθεν ὁ κατακλυσμός καὶ ἦρεν ἅπαντας οὕτως ἔσται
- 40* καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ ὁ
- 41* εἷς παραλαμβάνεται καὶ ὁ εἷς ἀφίεται. δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλῳ μία
- 42* παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται. γρηγορεῖτε οὖν ὅτι οὐκ οἴδατε ποία ὥρα
- 43* ὁ κύριος ὑμῶν ἔρχεται. ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἥδει ὁ οἰκοδεσπότης ποία φυλακῇ ὁ κλέπτῃς ἔρχεται ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν εἶασεν διορυ-
- 44* γῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι ὅτι ἡ ὥρα οὐ
- 45* δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος ὃν κατέστησεν ὁ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ δι-
- 46* δόναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ. μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν
- 47 ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσει ποιοῦντα οὕτως. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν
- 48* τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος
- 49* ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ χρονίζει ὁ κύριος μου ἐλθεῖν. καὶ ἄρξῃται
- 50 τύπτειν τοὺς συνδούλους ἐσθίειν δὲ καὶ πίνειν μετὰ τῶν μεθυόντων. ἥξει
- ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ἣ οὐ
- 51 γινώσκει. καὶ διχοτομήσει αὐτόν καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.
- 25* τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις αἵτινες λα-
- 2* βοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ νυμφίου. πέντε δὲ
- 3* ἦσαν ἐξ αὐτῶν φρόνιμοι καὶ αἱ πέντε μωραὶ. αἵτινες μωραὶ λαβοῦσαι τὰς
- 4* λαμπάδας ἑαυτῶν οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον. αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον

v.37 ὥσπερ γὰρ^v δε^{τ.μ.κ} αἱ ἡμέραι τοῦ νῶε οὕτως ἐστὶ καὶ^{τ.μ.κ} ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

v.38 ὥς^v ὥσπερ^{τ.μ.κ} γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις [ἐκεῖναις]^v ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες γαμοῦντες καὶ γαμίζοντες^v ἐκγαμίζοντες^{τ.μ.κ} ἀχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθεν νῶε εἰς τὴν κιβωτόν. **v.39** καὶ οὐκ ἐγνώσαν ἕως ἥλθεν ὁ κατακλυσμός καὶ ἦρεν ἅπαντας οὕτως ἐστὶ [καὶ]^v καὶ^{τ.μ.κ} ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. **v.40** τότε δύο ἐσονται ἐν τῷ ἀγρῷ ὁ^{τ.μ.κ} εἷς παραλαμβάνεται καὶ ὁ^{τ.μ.κ} εἷς ἀφίεται. **v.41** δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλῳ^v μύλωνι^{τ.μ.κ} μία παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται. **v.42** γρηγορεῖτε οὖν ὅτι οὐκ οἴδατε ποία ἡμέρα^v ὥρα^{τ.μ.κ} ὁ κύριος ὑμῶν ἐρχεται. **v.43** ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἥδει ὁ οἰκοδεσπότης ποία φυλακῇ ὁ κλέπτῃς ἐρχεται ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν εἶασεν διορυγῆναι^v διορυγῆναι^{τ.μ.κ} τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. **v.44** διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι ὅτι ἡ ὥρα^{τ.μ.κ} οὐ δοκεῖτε ὥρα^v ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐρχεται. **v.45** τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος ὃν κατέστησεν ὁ κύριος αὐτοῦ^{τ.μ.κ} ἐπὶ τῆς οἰκετείας^v θεραπείας^{τ.μ.κ} αὐτοῦ τοῦ δούνα^v διδόναι^{τ.μ.κ} αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ. **v.46** μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσει ποιοῦντα^{τ.μ.κ} οὕτως ποιοῦντα^v. **v.48** ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ χρονίζει μου^v ὁ κύριος μου^{τ.μ.κ} ἐλθεῖν^{τ.μ.κ}. **v.49** καὶ ἀρξῇται τυπτεῖν τοὺς συνδούλους αὐτοῦ^v ἐσθίει^v ἐσθίειν^{τ.μ.κ} δε καὶ πίνει^v πίνειν^{τ.μ.κ} μετὰ τῶν μεθυόντων. **25 v.1** τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν^v αὐτῶν^{τ.μ.κ} ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν^v ἀπάντησιν^{τ.μ.κ} τοῦ νυμφίου. **v.2** πέντε δὲ ἦσαν^{τ.μ.κ} ἐξ αὐτῶν ἦσαν^v φρόνιμοι^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} αἱ^{τ.μ.κ} πέντε^{τ.μ.κ} μωραὶ καὶ^v πέντε^v φρόνιμοι^v. **v.3** αἱ^v γὰρ^v αἵτινες^{τ.μ.κ} μωραὶ λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν^{μ.κ} ἑαυτῶν^{τ.κ} οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον.

ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν. χρονίζοντος δὲ 5
 τοῦ νυμφίου ἐνύσταζαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ 6*
 γέγονεν ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. τότε ἡγέρ- 7*
 θησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν. αἱ 8*
 δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπον δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν ὅτι αἱ λαμ-
 πάδες ἡμῶν σβέννυνται. ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι μήποτε 9*
 οὐκ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ
 ἀγοράσατε ἑαυταῖς. ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι ἦλθεν ὁ νυμφίος 10
 καὶ αἱ ἔτοιμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα.
 ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι κύριε κύριε ἀνοίξον 11
 ἡμῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐκ οἶδα ὑμᾶς. γρηγορεῖτε 12, 13*
 οὖν ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν ἐν ᾗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
 ἔρχεται. ὥσπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσεν τοὺς ἰδίους δούλους 14
 καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. καὶ ᾧ μὲν ἔδωκεν πέντε τάλαντα 15
 ᾧ δὲ δύο ᾧ δὲ ἓν ἐκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν καὶ ἀπεδήμησεν
 εὐθέως. πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν εἰργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ 16*
 ἐποίησεν ἄλλα πέντε τάλαντα. ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο ἐκέρδησεν καὶ αὐτὸς 17*
 ἄλλα δύο. ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν ἀπελθὼν ὠρυξεν ἐν τῇ γῇ καὶ ἀπέκρυψεν 18*
 τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. μετὰ δὲ χρόνον πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος 19*
 τῶν δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει μετ' αὐτῶν λόγον. καὶ προσελθὼν ὁ τὰ 20*
 πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων κύριε πέντε
 τάλαντά μοι παρέδωκας ἵδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. ἔφη 21*
 δὲ αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστὲ ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστὸς ἐπὶ
 πολλῶν σε καταστήσω εἵσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. προσελθὼν 22*
 δὲ καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα λαβὼν εἶπεν κύριε δύο τάλαντά μοι παρέδωκας

v.4 αἱ δὲ φρόνιμοι εἶλον ἐλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν^{τ.μ.κ.} μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν^{τ.μ.κ.}.
v.6 μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται^{τ.μ.κ.} ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν [αὐτοῦ]^ν
 αὐτοῦ^{τ.μ.κ.}. **v.7** τότε ἡγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν^ν
 αὐτῶν^{τ.μ.κ.}. **v.8** αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ.} δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν ὅτι αἱ λαμ-
 παδες ἡμῶν σβέννυνται. **v.9** ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι μήποτε οὐ^ν μη^ν οὐκ^{τ.μ.κ.} ἀρκέσῃ
 ἡμῖν καὶ ὑμῖν πορεύεσθε δὲ^{τ.μ.κ.} μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. **v.13** γρηγορεῖτε
 οὖν ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν ἐν^{τ.μ.κ.} τῇ^{τ.μ.κ.} ο^{τ.μ.κ.} υἱὸς^{τ.μ.κ.} τοῦ^{τ.μ.κ.} ἀνθρώπου^{τ.μ.κ.}
 ἔρχεται^{τ.μ.κ.}. **v.16** πορευθεὶς δὲ^{τ.μ.κ.} ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν ἐργάσατο^ν εἰργάσατο^{τ.μ.κ.} ἐν αὐτοῖς
 καὶ ἐκέρδησεν^ν ἐποίησεν^{τ.μ.κ.} ἄλλα πέντε τάλαντα^{τ.μ.κ.}. **v.17** ὡσαύτως καὶ^{τ.μ.κ.} ὁ τὰ δύο ἐκέρδησεν
 καὶ^{τ.μ.κ.} αὐτὸς^{τ.μ.κ.} ἄλλα δύο. **v.18** ὁ δὲ τὸ ἐν λαβὼν ἀπελθὼν ὠρυξεν γῆν^ν ἐν^{τ.μ.κ.} τῇ^{τ.μ.κ.} γῇ^{τ.μ.κ.} καὶ
 ἐκρυψεν^ν ἀπέκρυψεν^{τ.μ.κ.} τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. **v.19** μετὰ δὲ χρόνον^{τ.μ.κ.} πολὺν χρόνον^ν
 ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει λόγον^ν μετ' αὐτῶν λόγον^{τ.μ.κ.}. **v.20** καὶ προσελθὼν
 ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων κύριε πέντε τάλαντα μοι παρεδωκας ἵδε
 ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ'^{τ.μ.κ.} αὐτοῖς^{τ.μ.κ.}. **v.21** εἶπε δὲ^{τ.μ.κ.} αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ εὖ δοῦλε
 ἀγαθὲ καὶ πιστὲ ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστὸς ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω εἵσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.
v.22 προσελθὼν [δε]^ν δε^{τ.μ.κ.} καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα λαβὼν^{τ.μ.κ.} εἶπεν κύριε δύο τάλαντα μοι παρεδωκας
 ἵδε ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ'^{τ.μ.κ.} αὐτοῖς^{τ.μ.κ.}.

- 23 ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ
 εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστὲ ἐπὶ ὀλίγα ἧς πιστός ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω
 24 εἵσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἐν τάλαν-
 τον εἰληφώς εἶπεν κύριε ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος θερίζων ὅπου
 25 οὐκ ἔσπειρας καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας. καὶ φοβηθεὶς ἀπελθὼν
 26 ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ ἴδε ἔχεις τὸ σόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος
 αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ ἤδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ
 27* ἔσπειρα καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα. ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύ-
 ριον μου τοῖς τραπεζῖταις καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ.
 28, 29* ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα. τῷ
 γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος
 30* καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλλετε εἰς
 τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.
 31* ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἁγ-
 32* γελοι μετ' αὐτοῦ τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ. καὶ συναχθήσεται
 ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων ὥσπερ ὁ
 33 ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων. καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα
 34 ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. τότε ἔρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ
 δεξιῶν αὐτοῦ δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου κληρονομήσατε τὴν
 35 ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. ἐπείνασα γὰρ καὶ
 ἐδώκατέ μοι φαγεῖν ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με ζένος ἤμην καὶ συνηγάγετέ
 36* με. γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με ἡσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με ἐν φυλακῇ
 37 ἤμην καὶ ἦλθετε πρὸς με. τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες
 κύριε πότε σε εἶδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν.
 38 πότε δέ σε εἶδομεν ζένον καὶ συνηγάγομεν ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν.
 39*, 40 πότε δέ σε εἶδομεν ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ ἦλθομεν πρὸς σε. καὶ ἀπο-
 κριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἔρεῖ αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνί
 41* τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων ἐμοὶ ἐποιήσατε. τότε ἔρεῖ καὶ τοῖς
 ἐξ εὐωνύμων πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον
 42 τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. ἐπείνασα γὰρ καὶ

v.27 εδει ουν^{Τ.Μ.Κ} σε ουν^ν βαλειν τα^ν το^{Τ.Μ.Κ} αργυρια^ν αργυριον^{Τ.Μ.Κ} μου τοις τραπεζιταις και ελθων
 εγω εκομισαμην αν το εμον συν τοκω. **v.29** τω γαρ εχοντι παντι δοθησεται και περισσευθησεται απο^{Τ.Μ.Κ}
 δε^{Τ.Μ.Κ} του δε^ν μη εχοντος και ο εχει αρθησεται απ αυτου. **v.30** και τον αχρειον δουλον εκβαλετε^{Μ.ν}
 εκβαλλετε^{Τ.Κ} εις το σκοτος το εξωτερων εκει εσται ο κλαυθμος και ο βρυγμος των οδοντων. **v.31** οταν δε
 ελθῃ ο υιος του ανθρωπου εν τη δοξη αυτου και παντες οι αγιοι^{Τ.Μ.Κ} αγγελοι μετ αυτου τοτε καθισει επι
 θρονου δοξης αυτου. **v.32** και συναχθησονται^ν συναχθησεται^{Τ.Μ.Κ} εμπροσθεν αυτου παντα τα εθνη
 και αφορισει^ν αφοριει^{Τ.Μ.Κ} αυτους απ αλληλων ωσπερ ο ποιμην αφοριζει τα προβατα απο των εριφων.
v.36 γυμνος και περιεβαλετε με ησθενησα και επεσκεψασθε με εν φυλακη ημην και ηλθατε^ν ηλθατε^{Τ.Μ.Κ}
 προς με. **v.39** ποτε δε σε ειδομεν ασθενοντα^ν ασθενη^{Τ.Μ.Κ} η εν φυλακη και ηλθομεν προς σε.
v.41 τοτε ερει και τοις εξ ευωνυμων πορευεσθε απ εμου [οι]^ν οι^{Τ.Μ.Κ} κατηραμενοι εις το πυρ το αιωνιον
 το ητοιμασμενον τω διαβολω και τοις αγγελοις αυτου.

οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν ἐδίψησα καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με. ξένος ἤμην καὶ 43
οὐ συνηγάγετέ με γυμνὸς καὶ οὐ περιεβάλατέ με ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ
καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ καὶ αὐτοὶ λέγοντες 44*
κύριε πότε σε εἶδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ ἢ
ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμεν σοι. τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων 45
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων οὐδὲ
ἐμοὶ ἐποιήσατε. καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον οἱ δὲ δίκαιοι 46
εἰς ζωὴν αἰώνιον.

καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους εἶπεν 26
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. οἶδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται καὶ ὁ 2
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς τὸ σταυρωθῆναι. τότε συνήχθησαν 3*
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν
τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου καϊάφα. καὶ συνεβουλεύσαντο ἵνα τὸν ἰη- 4*
σοῦν κρατήσωσιν δόλῳ καὶ ἀποκτείνωσιν. ἔλεγον δέ μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ ἵνα μὴ 5
θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ. τοῦ δὲ ἰησοῦ γενομένου ἐν βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ 6
σίμωνος τοῦ λεπροῦ. προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἀλάβαστρον μύρου ἔχουσα 7*
βαρυτίμου καὶ κατέχευεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀνακειμένου. ἰδόντες δὲ 8*
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠγανάκτησαν λέγοντες εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη. ἡδύνατο 9*
γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι πολλοῦ καὶ δοθῆναι πτωχοῖς. γνοὺς δὲ ὁ 10*
ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί ἔργον γὰρ καλὸν εἰρ-
γάσατο εἰς ἐμέ. πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν ἐμὲ δὲ οὐ 11
πάντοτε ἔχετε. βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου 12
πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ 13
εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ λαληθήσεται καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη εἰς
μνημόσυνον αὐτῆς. τότε πορευθεὶς εἰς τῶν δώδεκα ὁ λεγόμενος ἰούδας 14
ἰσκαριώτης πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς. εἶπεν τί θέλετέ μοι δοῦναι κἀγὼ ὑμῖν 15
παραδώσω αὐτόν οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. καὶ ἀπὸ τότε 16
ἐζήτει εὐκαιρίαν ἵνα αὐτόν παραδῷ. τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων προσῆλθον 17*
οἱ μαθηταὶ τῷ ἰησοῦ λέγοντες αὐτῷ ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν
τὸ πάσχα. ὁ δὲ εἶπεν ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα καὶ εἴπατε 18

v.44 τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ^{τ.κ} καὶ αὐτοὶ λέγοντες κυριε πότε σε εἶδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμεν σοι. **26 v.3** τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς^{τ.μ.κ} καὶ οἱ^{τ.μ.κ} πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου καϊάφα. **v.4** καὶ συνεβουλεύσαντο ἵνα τὸν ἰησοῦν κρατήσωσιν^{τ.κ} δόλῳ κρατήσωσιν^{μ.ν} καὶ ἀποκτείνωσιν. **v.7** προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἔχουσα^ν ἀλάβαστρον μύρου ἔχουσα^{τ.μ.κ} βαρυτίμου καὶ κατέχευεν ἐπὶ τῆς^ν τῆς^{τ.μ.κ} κεφαλῆς^ν κεφαλῇ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ ἀνακειμένου. **v.8** ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ^{τ.μ.κ} ἠγανάκτησαν λέγοντες εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη. **v.9** ἐδύνατο^ν ἡδύνατο^{τ.μ.κ} γὰρ τοῦτο τὸ^{τ.μ.κ} μύρον^{τ.μ.κ} πραθῆναι πολλοῦ καὶ δοθῆναι [τοῖς]^μ πτωχοῖς. **v.10** γνοὺς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί ἔργον γὰρ καλὸν ἠργάσατο^ν εἰργάσατο^{τ.μ.κ} εἰς ἐμέ. **v.17** τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ ἰησοῦ λέγοντες αὐτῷ^{τ.μ.κ} ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα.

αὐτῷ ὁ διδάσκαλος λέγει ὁ καιρὸς μου ἐγγύς ἐστιν πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα
 19 μετὰ τῶν μαθητῶν μου. καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς
 20 ὁ ἰησοῦς καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα. ὁψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ
 21 τῶν δώδεκα. καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν
 22* παραδώσει με. καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ ἕκαστος
 23* αὐτῶν μήτι ἐγὼ εἰμι κύριε. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ
 24 ἐν τῷ τρυβλίῳ τὴν χεῖρα οὗτός με παραδώσει. ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
 ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκεῖνῳ δι' οὗ ὁ
 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρω-
 25 πος ἐκεῖνος. ἀποκριθεὶς δὲ ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν εἶπεν μήτι ἐγὼ
 26* εἰμι ῥαββὶ λέγει αὐτῷ σὺ εἶπας. ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν λαβὼν ὁ ἰησοῦς τὸν
 ἄρτον καὶ εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς καὶ εἶπεν λάβετε
 27* φάγετε τοῦτο ἐστὶν τὸ σῶμά μου. καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον καὶ εὐχαρι-
 28* στήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων πίνετε ἐξ αὐτοῦ πάντες. τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ
 αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν
 29* ἁμαρτιῶν. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πίνω ἀπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γεννήματος
 τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ' ὑμῶν καινὸν
 30 ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς μου. καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν
 31* ἐλαιῶν. τότε λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν
 ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ γέγραπται γάρ πατάξω τὸν ποιμένα καὶ διασκορ-
 32 πισθήσεται τὰ πρόβατα τῆς ποιμένης. μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω
 33* ὑμᾶς εἰς τὴν γαλιλαίαν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πέτρος εἶπεν αὐτῷ εἰ καὶ πάντες
 34 σκανδαλισθήσονται ἐν σοὶ ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. ἔφη αὐτῷ ὁ
 ἰησοῦς ἀμὴν λέγω σοὶ ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρίς
 35* ἀπαρνήσῃ με. λέγει αὐτῷ ὁ πέτρος κἀν δέῃ με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν οὐ μὴ
 36* σε ἀπαρνήσομαι ὁμοίως καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον. τότε ἔρχεται μετ'
 αὐτῶν ὁ ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον γεθσημανῇ καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς

v.22 καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ εἰς^ν ἕκαστος αὐτῶν^{τ.μ.κ} μήτι ἐγὼ εἰμι κύριε.
v.23 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ τὴν^ν χεῖρα^ν ἐν τῷ τρυβλίῳ τὴν^{τ.μ.κ} χεῖρα^{τ.μ.κ} οὐ-
 τος με παραδώσει. **v.26** ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν λαβὼν ὁ ἰησοῦς τὸν^{τ.μ.κ} ἄρτον καὶ εὐχαριστήσας^μ
 εὐλογήσας^{τ.κ.ν} ἔκλασεν καὶ δούς^ν ἐδίδου^{τ.μ.κ} τοῖς μαθηταῖς καὶ^{τ.μ.κ} εἶπεν λάβετε φάγετε τοῦτο ἐστὶν
 τὸ σῶμα μου. **v.27** καὶ λαβὼν τὸ^{τ.μ.κ} ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων πίνετε ἐξ αὐ-
 τοῦ πάντες. **v.28** τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ αἷμα μου τὸ^{τ.μ.κ} τῆς καινῆς^{τ.μ.κ} διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν
 ἐκχυννόμενον^ν ἐκχυνόμενον^{τ.μ.κ} εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. **v.29** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι^{τ.μ.κ} οὐ μὴ πίνω ἀπ'
 ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γεννήματος^ν γεννήματος^{τ.μ.κ} τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω
 μεθ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς μου. **v.31** τότε λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς πάντες ὑμεῖς σκαν-
 δαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ γέγραπται γάρ πατάξω τὸν ποιμένα καὶ διασκορπισθήσονται^ν
 διασκορπισθήσονται^{τ.μ.κ} τὰ πρόβατα τῆς ποιμένης. **v.33** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πέτρος εἶπεν αὐτῷ εἰ καὶ^{τ.κ}
 πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοὶ ἐγὼ [δε]^μ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. **v.35** λέγει αὐτῷ ὁ πέτρος
 κἀν δέῃ με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν οὐ μὴ σε ἀπαρνήσωμαι^μ ἀπαρνήσομαι^{τ.κ.ν} ὁμοίως δὲ^μ καὶ πάντες οἱ
 μαθηταὶ εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ}. **v.36** τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον γεθσημανῇ^ν
 γεθσημανῇ^{τ.μ.κ} καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς καθίσατε αὐτοῦ ἕως [οἱ]^ν οὐ^{τ.μ.κ} ἀπελθὼν προσευξάμε^{τ.μ.κ}
 ἐκεῖ προσευξάμε^ν.

καθίσατε αὐτοῦ ἕως οὗ ἀπελθὼν προσεύξωμαι ἐκεῖ. καὶ παραλαβὼν τὸν 37
πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς ζεβεδαίου ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν.
τότε λέγει αὐτοῖς περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου μείνατε ὧδε 38*
καὶ γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ. καὶ προσελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον 39*
αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων πάτερ μου εἰ δυνατόν ἐστιν παρελθέτω
ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο πλην οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ' ὡς σύ. καὶ ἔρχεται 40
πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ εὕρισκει αὐτοὺς καθεύδοντας καὶ λέγει τῷ πέτρῳ
οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ. γρηγορεῖτε καὶ 41
προσεύχεσθε ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἢ
δὲ σὰρξ ἀσθενής. πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο λέγων πάτερ 42*
μου εἰ οὐ δύναται τοῦτο τὸ ποτήριον παρελθεῖν ἀπ' ἐμοῦ ἐὰν μὴ αὐτὸ πῶ
γενηθῇ τὸ θέλημά σου. καὶ ἔλθων εὕρισκει αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας 43*
ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. καὶ ἀφείς αὐτοὺς ἀπελθὼν 44*
πάλιν προσηύξατο ἐκ τρίτου τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν. τότε ἔρχεται πρὸς 45*
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύε-
σθε ἰδοὺ ἤγγικεν ἡ ὥρα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς χεῖρας
ἀμαρτωλῶν. ἐγείρεσθε ἄγωμεν ἰδοὺ ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με. καὶ ἔτι 46, 47
αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ ἰούδας εἰς τῶν δώδεκα ἦλθεν καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος
πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ
λαοῦ. ὁ δὲ παραδιδούς αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων ὃν ἂν φιλήσω 48
αὐτός ἐστιν κρατήσατε αὐτόν. καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ ἰησοῦ εἶπεν χαῖρε 49
ῥαββί καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ ἐταῖρε ἐφ' ᾧ πά- 50*
ρει τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν
αὐτόν. καὶ ἰδοὺ εἰς τῶν μετὰ ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπέσπασεν τὴν 51
μάχαιραν αὐτοῦ καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ
ὠτίον. τότε λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἀπόστρεψόν σου τὴν μάχαιραν εἰς τὸν 52*
τόπον αὐτῆς πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρᾳ ἀπολοῦνται. ἢ 53*

v.38 τότε λέγει αὐτοῖς ο^{μη} ἰησοὺς^{μη} περίλυπος ἐστὶν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ. **v.39** καὶ προσελθὼν^{μη} προσελθὼν^{τ.κ.ν} μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων πάτερ μου εἰ δυνατόν ἐστὶν παρελθεῖν^ν παρελθεῖν^{τ.μη.κ} ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο πλην οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ' ὡς σύ. **v.42** πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο λέγων πάτερ μου εἰ οὐ δύναται τοῦτο τὸ^{τ.μη.κ} ποτήριον^{τ.μη.κ} παρελθεῖν ἀπ' ἐμοῦ^{τ.μη.κ} ἐὰν μὴ αὐτὸ πῶ γενηθῇ τὸ θέλημά σου. **v.43** καὶ ἐλθὼν εὕρισκει^{τ.μη.κ} αὐτοὺς^{τ.μη.κ} πάλιν εὗρεν^ν αὐτοὺς^ν καθεύδοντας ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. **v.44** καὶ ἀφείς αὐτοὺς ἀπελθὼν^{τ.μη.κ} πάλιν ἀπελθὼν^ν προσηύξατο ἐκ τρίτου τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν πάλιν^ν. **v.45** τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ^{τ.μη.κ} καὶ λέγει αὐτοῖς καθεύδετε [το]^ν το^{τ.μη.κ} λοιπὸν καὶ ἀναπαυέσθε ἰδοὺ ἤγγικεν ἡ ὥρα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν. **v.50** ὁ δὲ ἰησοὺς εἶπεν αὐτῷ ἐταῖρε ἐφ' ᾧ^ν ὡ^{τ.μη.κ} παρὶ τοῦτο προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. **v.52** τότε λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοὺς ἀπόστρεψόν σου^{τ.μη.κ} τὴν μάχαιραν σου^ν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρᾳ^ν μάχαιρα^{τ.μη.κ} ἀποθάνονται^{μη} ἀπολύνται^{τ.κ.ν}. **v.53** ἢ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι ἀρτῇ^{τ.μη.κ} παρακαλεῖσαι τὸν πατέρα μου καὶ παραστήσει μοι ἀρτῇ^ν πλείους^{τ.μη.κ} πλείων^ν ἢ^{τ.μη.κ} δώδεκα λεγιῶνας^ν λεγεῶνας^{τ.μη.κ} ἀγγέλων.

δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι ἄρτι παρακαλέσαι τὸν πατέρα μου καὶ παραστήσει
 54 μοι πλείους ἢ δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέλων. πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γρα-
 55* φαι ὅτι οὕτως δεῖ γενέσθαι. ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις
 ὥς ἐπὶ λησὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με καθ' ἡμέ-
 ραν πρὸς ὑμᾶς ἐκαθεζόμεν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με.
 56 τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν τότε οἱ
 57 μαθηταὶ πάντες ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον. οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν ἰησοῦν
 ἀπήγαγον πρὸς καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύ-
 58 τεροι συνήχθησαν. ὁ δὲ πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν ἕως τῆς
 αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως καὶ εἰσελθὼν ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν
 59* τὸ τέλος. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζή-
 60* τουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ ἰησοῦ ὅπως αὐτὸν θανατώσωσιν. καὶ οὐχ
 εὗρον καὶ πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελθόντων οὐχ εὗρον ὕστερον δὲ
 61 προσελθόντες δύο ψευδομάρτυρες. εἶπον οὗτος ἔφη δύναμαι καταλῦσαι
 62 τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῆσαι αὐτόν. καὶ ἀναστὰς
 ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ οὐδὲν ἀποκρίνη τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν.
 63* ὁ δὲ ἰησοῦς ἐσιώπα καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ ἐξορκίζω σε
 κατὰ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ
 64 θεοῦ. λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς σὺ εἶπας πλὴν λέγω ὑμῖν ἅπ' ἄρτι ὅψεσθε τὸν
 υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ
 65* τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ
 λέγων ὅτι ἐβλασφήμησεν τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτύρων ἴδε νῦν ἠκούσατε
 66* τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ. τί ὑμῖν δοκεῖ οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον ἔνοχος
 67* θανάτου ἐστίν. τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν
 68 αὐτόν οἱ δὲ ἐρράπισαν. λέγοντες προφήτευσον ἡμῖν χριστέ τίς ἐστίν ὁ
 69* παῖσας σε. ὁ δὲ πέτρος ἔξω ἐκάθητο ἐν τῇ αὐλῇ καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία
 70* παιδίσκη λέγουσα καὶ σὺ ἦσθα μετὰ ἰησοῦ τοῦ γαλιλαίου. ὁ δὲ ἡρνήσατο

v.55 ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις ὡς ἐπὶ λησὴν ἐξήλθατε^v ἐξήλθετε^{τ.μ.κ} μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με καθ' ἡμέραν πρὸς^{τ.μ.κ} ὑμᾶς^{τ.μ.κ} ἐκαθεζόμεν^{τ.μ.κ} διδάσκων^{τ.μ.κ} ἐν τῷ ἱερῷ ἐκαθεζόμεν^v διδάσκων^v καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. **v.59** οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ^{τ.μ.κ} πρεσβύτεροι^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ ἰησοῦ ὅπως αὐτόν^{τ.κ.ν} θανατώσωσιν αὐτόν^μ. **v.60** καὶ οὐχ εὗρον καὶ^{τ.μ.κ} πολλῶν ψευδομαρτύρων^{τ.μ.κ} προσελθόντων ψευδομαρτύρων^v οὐχ^{τ.μ.κ} εὗρον^{τ.μ.κ} ^{τ.μ.κ}26:61 ὕστερον δὲ προσελθόντες δύο ^v26:61 ψευδομαρτυρες^{τ.μ.κ} εἶπαν^v εἶπον^{τ.μ.κ} οὗτος εἶπε δύναμαι καταλῦσαι τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῆσαι αὐτόν^{τ.μ.κ}. **v.63** ὁ δὲ ἰησοῦς ἐσιώπα καὶ ἀποκριθεὶς^{τ.μ.κ} ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. **v.65** τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ λέγων ὅτι^{τ.μ.κ} ἐβλασφήμησεν τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτύρων ἴδε νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ^{τ.μ.κ}. **v.66** τί ὑμῖν δοκεῖ οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν^v εἶπον^{τ.μ.κ} ἔνοχος θανάτου ἐστίν. **v.67** τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν οἱ δὲ ἐρράπισαν^v ἐρράπισαν^{τ.μ.κ}. **v.69** ὁ δὲ πέτρος ἔξω^{τ.μ.κ} ἐκάθητο ἔξω^v ἐν τῇ αὐλῇ καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη λέγουσα καὶ σὺ ἦσθα μετὰ ἰησοῦ τοῦ γαλιλαίου. **v.70** ὁ δὲ ἡρνήσατο ἐμπροσθεν αὐτῶν^μ πάντων λέγων οὐκ οἶδα τι λεγεις.

ἐμπροσθεν πάντων λέγων οὐκ οἶδα τί λέγεις. ἐξελθόντα δὲ αὐτὸν εἰς τὸν 71*
 πυλῶνα εἶδεν αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει τοῖς ἐκεῖ καὶ οὗτος ἦν μετὰ ἰησοῦ τοῦ
 ναζωραίου. καὶ πάλιν ἠρνήσατο μεθ' ὅρκου ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. 72*
 μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες εἶπον τῷ πέτρῳ ἀληθῶς καὶ σὺ 73
 ἐξ αὐτῶν εἶ καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δηλὸν σε ποιεῖ. τότε ἤρξατο κατανα- 74*
 θεματίζειν καὶ ὁμνύειν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ
 ἐφώνησεν. καὶ ἐμνήσθη ὁ πέτρος τοῦ ῥήματος τοῦ ἰησοῦ εἰρηκότος αὐτῷ 75*
 ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρεῖς ἀπαρνήσῃ με καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἐκλαυσεν
 πικρῶς.

πρωῖας δὲ γενομένης συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ 27
 πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ ἰησοῦ ὥστε θανατῶσαι αὐτόν. καὶ δὴ- 2*
 σαντες αὐτὸν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν αὐτόν ποντίῳ πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι.
 τότε ἰδὼν ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτόν ὅτι κατεκρίθη μεταμεληθεὶς ἀπέ- 3*
 στρεψεν τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις.
 λέγων ἡμάρτον παραδούς αἷμα ἀθῶν οἱ δὲ εἶπον τί πρὸς ἡμᾶς σὺ ὄψει. 4*
 καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἔν τῷ ναῷ ἀνεχώρησεν καὶ ἀπελθὼν ἀπήγγατο. οἱ 5*, 6*
 δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπον οὐκ ἔξεστιν βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν
 κορβανᾶν ἐπεὶ τιμὴ αἵματος ἐστίν. συμβούλιον δὲ λαβόντες ἡγόρασαν 7
 ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. διὸ ἐκλήθη ὁ 8
 ἀγρὸς ἐκεῖνος ἀγρὸς αἵματος ἕως τῆς σήμερον. τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν 9
 διὰ ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια τὴν
 τιμὴν τοῦ τετιμημένου ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱῶν ἰσραὴλ. καὶ ἔδωκαν αὐτὰ 10
 εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως καθὰ συνέταξέν μοι κύριος. ὁ δὲ ἰησοῦς ἔστη 11*
 ἐμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος καὶ ἐπηρώτησεν αὐτόν ὁ ἡγεμὼν λέγων σὺ εἶ ὁ
 βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων ὁ δὲ ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ σὺ λέγεις. καὶ ἐν τῷ κατηγο- 12*
 ρεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο.
 τότε λέγει αὐτῷ ὁ πιλάτος οὐκ ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσιν. καὶ 13, 14
 οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἓν ῥῆμα ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν.

v.71 ἐξελθόντα δε αὐτον^{τ.μ.κ} εἰς τὸν πυλῶνα εἶδεν αὐτον ἄλλη καὶ λέγει αὐτοῖς^μ τοῖς^{τ.κ.ν} ἐκεῖ καὶ^{τ.μ.κ} οὗτος ἦν μετὰ ἰησοῦ τοῦ ναζωραίου. **v.72** καὶ πάλιν ἠρνήσατο μετὰ^ν μεθ^{τ.μ.κ} ὁρκου ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. **v.74** τότε ἤρξατο καταθεματίζειν^{μ.ν} καταναθεματίζειν^{τ.κ} καὶ ὁμνυεῖν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. **v.75** καὶ ἐμνήσθη ὁ πέτρος τοῦ ῥήματος τοῦ^{τ.μ.κ} ἰησοῦ εἰρηκότος αὐτῷ^{τ.μ.κ} ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρεῖς ἀπαρνήσῃ με καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἐκλαυσεν πικρῶς. **27 v.2** καὶ δὴσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν αὐτόν^{τ.μ.κ} ποντίῳ^{τ.μ.κ} πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι. **v.3** τότε ἰδὼν ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτόν ὅτι κατεκρίθη μεταμεληθεὶς ἐστρεψεν^ν ἀπεστρεψεν^{τ.μ.κ} τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς^{τ.μ.κ} πρεσβυτέροις. **v.4** λέγων ἡμάρτον παραδούς αἷμα ἀθῶν οἱ δὲ εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ} τί πρὸς ἡμᾶς σὺ ὄψει^ν ὀψει^{τ.μ.κ}. **v.5** καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια εἰς^ν ἐν^{τ.μ.κ} τὸν^ν τῷ^{τ.μ.κ} ναὸν^ν ναῷ^{τ.μ.κ} ἀνεχώρησεν καὶ ἀπελθὼν ἀπήγγατο. **v.6** οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ} οὐκ ἔξεστιν βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν ἐπεὶ τιμὴ αἵματος ἐστίν. **v.11** ὁ δὲ ἰησοῦς ἐσταθῇ^ν ἐστη^{τ.μ.κ} ἐμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος καὶ ἐπηρώτησεν αὐτόν ὁ ἡγεμὼν λέγων σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπε αὐτῷ^{τ.μ.κ} σὺ λέγεις. **v.12** καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτόν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν^{τ.μ.κ} πρεσβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο.

15 κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἓνα τῷ ὄχλῳ δέσμιον ὃν ᾔθελον.
 16*, 17* εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον λεγόμενον βαραββᾶν. συνηγμένων οὖν
 αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς ὁ πιλάτος τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν βαραββᾶν ἢ ἱη-
 18 σοῦν τὸν λεγόμενον χριστόν. ᾔδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν.
 19 καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλεν πρὸς αὐτόν ἡ γυνὴ αὐτοῦ
 λέγουσα μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ πολλά γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ'
 20 ὄναρ δι' αὐτόν. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους
 21* ἵνα αἰτήσωνται τὸν βαραββᾶν τὸν δὲ ἱησοῦν ἀπολέσωσιν. ἀποκριθεὶς δὲ
 ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν οἱ δὲ εἶπον
 22* βαραββᾶν. λέγει αὐτοῖς ὁ πιλάτος τί οὖν ποιήσω ἱησοῦν τὸν λεγόμενον
 23* χριστόν λέγουσιν αὐτῷ πάντες σταυρωθήτω. ὁ δὲ ἡγεμὼν ἔφη τί γὰρ κα-
 24* κὸν ἐποίησεν οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγοντες σταυρωθήτω. ἰδὼν δὲ ὁ
 πιλάτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται λαβὼν ὕδωρ ἀπε-
 νίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου λέγων ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος
 25 τοῦ δικαίου τούτου ὑμεῖς ὀψεσθε. καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν τὸ
 26 αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν
 27 βαραββᾶν τὸν δὲ ἱησοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν ἵνα σταυρωθῇ. τότε οἱ
 στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν ἱησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον συ-
 28* νήγαγον ἐπ' αὐτόν ὄλην τὴν σπεῖραν. καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν περιέθηκαν
 29* αὐτῷ χλαμύδα κοκκίνην. καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν
 ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ κάλαμον ἐπὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ καὶ γονυπετή-
 σαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐνέπαιζον αὐτῷ λέγοντες χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν
 30 ἰουδαίων. καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτόν ἔλαβον τὸν κάλαμον καὶ ἔτυπτον εἰς
 31 τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ὅτε ἐνέπαιζαν αὐτῷ ἐξέδυσαν αὐτόν τὴν χλαμύδα
 καὶ ἐνέδυσαν αὐτόν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀπήγαγον αὐτόν εἰς τὸ σταυρῶ-
 32 σαι. ἐξερχόμενοι δὲ εὗρον ἄνθρωπον κυρηναῖον ὀνόματι σίμωνα τοῦτον
 33* ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμε-
 34* νον γολγοθᾶ ὃς ἐστὶν λεγόμενος κρανίου τόπος. ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν ὄξος

v.16 εἶχον δε τότε δεσμῖον ἐπίσημον λεγόμενον [ἱησοῦν]^ν βαραββαν. **v.17** συνηγμένων οὖν αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς ὁ πιλάτος τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν [ἱησοῦν^ν τον]^ν βαραββαν ἢ ἱησοῦν τὸν λεγόμενον χριστόν. **v.21** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν οἱ δὲ εἶπαν^ν τον^ν εἶπον^{τ.μ.κ} βαραββαν. **v.22** λέγει αὐτοῖς ὁ πιλάτος τί οὖν ποιήσω ἱησοῦν τὸν λεγόμενον χριστόν λέγουσιν αὐτῷ^{τ.μ.κ} πάντες σταυρωθήτω. **v.23** ὁ δὲ ἡγεμὼν^{τ.μ.κ} εἶπε τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγοντες σταυρωθήτω. **v.24** ἰδὼν δὲ ὁ πιλάτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου λέγων ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ^{τ.μ.κ} δικαίου^{τ.μ.κ} τούτου ὑμεῖς ὀψεσθε. **v.28** καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν περιεθηκαν^{τ.μ.κ} αὐτῷ^{τ.μ.κ} χλαμύδα κοκκίνην περιεθηκαν^ν αὐτῷ^ν. **v.29** καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν ἐπὶ τῆς^ν τὴν^{τ.μ.κ} κεφαλῆς^ν κεφαλὴν^{τ.μ.κ} αὐτοῦ καὶ κάλαμον ἐν^ν ἐπὶ^{τ.μ.κ} τῇ^ν τὴν^{τ.μ.κ} δεξιᾷ^ν δεξιᾷ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐνέπαιζαν^ν ἐνέπαιζον^{τ.μ.κ} αὐτῷ λέγοντες χαῖρε βασιλεῦ^ν ὁ^{τ.μ.κ} βασιλεὺς^{τ.μ.κ} τῶν ἰουδαίων. **v.33** καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον γολγοθα ὁ^{μ.ν} ὃς^{τ.κ} ἐστὶν λεγόμενος^{τ.μ.κ} κρανίου τόπος λεγόμενος^ν. **v.34** ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν οἶνον^ν ὃς^{τ.μ.κ} μετὰ χολῆς μεμιγμένον καὶ γευσάμενος οὐκ ἠθέλησεν^ν ἠθέλεν^{τ.μ.κ} πιεῖν.

μετὰ χολῆς μεμιγμένον καὶ γευσάμενος οὐκ ἤθελεν πιεῖν. σταυρώσαντες 35*
 δὲ αὐτὸν διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον ἵνα πληρωθῇ τὸ
 ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ προφήτου διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια μου ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τὸν
 ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον. καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. καὶ 36, 37
 ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην οὗτός
 ἐστὶν ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων. τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο 38
 λησταί· εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων. οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλα- 39
 σφήμουν αὐτὸν κινουῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. καὶ λέγοντες ὁ καταλύων 40*
 τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν σῶσον σεαυτὸν εἰ υἱὸς εἶ τοῦ
 θεοῦ κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες 41*
 μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον. ἄλλους ἔσωσεν ἑαυτὸν οὐ 42*
 δύναται σῶσαι εἰ βασιλεὺς ἰσραὴλ ἐστὶν καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ
 καὶ πιστεύσομεν αὐτῷ. πέποιθεν ἐπὶ τὸν θεὸν ῥυσάσθω νῦν αὐτὸν εἰ θέλει 43*
 αὐτὸν εἶπεν γὰρ ὅτι θεοῦ εἰμι υἱός. τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λησταὶ οἱ συσταυρω- 44*
 θέντες αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτῷ. ἀπὸ δὲ ἑκτῆς ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν 45*
 τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ ἰησοῦς 46*
 φωνῇ μεγάλη λέγων ἡλι ἡλι λαμὰ σαβαχθανι τοῦτ' ἐστὶν θεέ μου θεέ μου
 ἵνατί με ἐγκατέλιπες. τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἐστώτων ἀκούσαντες ἔλεγον ὅτι 47*
 ἡλίαν φωνεῖ οὗτος. καὶ εὐθέως δραμὼν εἷς ἐξ αὐτῶν καὶ λαβὼν σπόγγον 48
 πλήσας τε ὄξους καὶ περιθείς καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν. οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον 49
 ἄφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται ἡλίας σῶσον αὐτόν. ὁ δὲ ἰησοῦς πάλιν κράζας φω- 50
 νῇ μεγάλῃ ἀφῆκεν τὸ πνεῦμα. καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη 51*
 εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν.
 καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεώχθησαν καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων 52*
 ἠγέρθη. καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλθον 53
 εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. ὁ δὲ ἐκατόνταρχος καὶ 54
 οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες τὸν ἰησοῦν ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γενόμενα

v.35 σταυρωσαντες δε αυτον διεμερισαντο τα ιματια αυτου βαλλοντες κληρον ινα ^{τ.κ} πληρωθη ^{τ.κ} το ^{τ.κ} ρηθεν ^{τ.κ} υπο ^{τ.κ} του ^{τ.κ} προφητου ^{τ.κ} διεμερισαντο ^{τ.κ} τα ^{τ.κ} ιματια ^{τ.κ} μου ^{τ.κ} εαυτοις ^{τ.κ} και ^{τ.κ} επι ^{τ.κ} τον ^{τ.κ} ιματισμον ^{τ.κ} μου ^{τ.κ} εβαλον ^{τ.κ} κληρον ^{τ.κ}. **v.40** και λεγοντες ο καταλυων τον ναον και εν τρισιν ημεραις οικοδομων σωσον σεαυτον ει υιος ει του θεου [και] ^ν καταβηθι απο του σταυρου. **v.41** ομοιως δε ^{τ.κ} και οι αρχιερεις εμπαιζοντες μετα των γραμματεων και πρεσβυτερων και ^μ φαρισαιων ^μ ελεγον. **v.42** αλλους εσωσεν εαυτον ου δυναται σωσαι ει ^{τ.κ} βασιλεως ^{τ.κ} ισραηλ ^{τ.κ} εστιν ^{τ.κ} καταβατω ^{τ.κ} νυν ^{τ.κ} απο του σταυρου και πιστευσομεν επι ^{μ.ν} αυτον ^ν αυτω ^{τ.κ}. **v.43** πεποιθεν επι τον θεον ρυσασθω νυν αυτον ^{τ.κ} ει θελει αυτον ειπεν γαρ οτι θεου ειμι υιος. **v.44** το δ αυτο και οι λησται οι συσταυρωθεντες συν ^ν αυτω ωνειδιζον αυτον ^{μ.ν} αυτω ^{τ.κ}. **v.45** απο δε εκτης ωρας σκοτος εγενετο επι πασαν την γην εως ωρας ενατης ^{μ.ν} εννατης ^{τ.κ}. **v.46** περι δε την ενατην ^{μ.ν} εννατην ^{τ.κ} ωραν ανεβοησεν ο ιησους φωνη μεγαλη λεγων ηλι ηλι λεμα ^ν λιμα ^μ λαμα ^{τ.κ} σαβαχθανι τουτ εστιν θεε μου θεε μου ινα ^μ τι ^μ ινατι ^{τ.κ.ν} με εγκατελιπες. **v.47** τινες δε των εκει εστηκοτων ^ν εστωτων ^{τ.κ} ακουσαντες ελεγον οτι ηλιαν φωνει ουτος. **v.51** και ιδου το καταπετασμα του ναου εσχισθη απ ^ν εις ^{τ.κ} δυο ^{τ.κ} απο ^{τ.κ} ανωθεν εως κατω εις ^ν δυο ^ν και η γη εσεισθη και αι πετραι εσχισθησαν. **v.52** και τα μνημεια ανεωχθησαν και πολλα σωματα των κεκοιμημενων αγιων ηγερθησαν ^ν ηγερθη ^{τ.κ}.

- 55 ἐφοβήθησαν σφόδρα λέγοντες ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος. ἦσαν δὲ ἐκεῖ
 γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ ἰησοῦ
 56* ἀπὸ τῆς γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ. ἐν αἷς ἦν μαρία ἡ μαγδαληνὴ καὶ
 μαρία ἡ τοῦ ἰακώβου καὶ ἰωσή μήτηρ καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν ζεβεδαίου.
 57* ὁψίας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ ἀριμαθαίας τοῦνομα
 58* ἰωσήφ ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσεν τῷ ἰησοῦ. οὗτος προσελθὼν τῷ πιλά-
 τῳ ῥήτησατο τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ τότε ὁ πιλάτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι τὸ
 59*, 60 σῶμα. καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρᾷ. καὶ
 ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ καὶ
 61* προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπῆλθεν. ἦν δὲ ἐκεῖ
 μαρία ἡ μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη μαριά καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.
 62 τῇ δὲ ἐπαύριον ἥτις ἐστὶν μετὰ τὴν παρασκευὴν συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς
 63 καὶ οἱ φαρισαῖοι πρὸς πιλάτον. λέγοντες κύριε ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ
 64* πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. κέλευσον οὖν ἀσφα-
 λισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ
 αὐτοῦ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἴπωσιν τῷ λαῷ ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν
 65* καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χειρῶν τῆς πρώτης. ἔφη δὲ αὐτοῖς ὁ πιλάτος
 66 ἔχετε κουστωδίαν ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε. οἱ δὲ πορευθέντες
 ἠσφάλισαν τὸν τάφον σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας.
- 28*** ὁπὲρ δὲ σαββάτων τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων ἦλθεν μαρία ἡ
 2* μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη μαριά θεωρῆσαι τὸν τάφον. καὶ ἰδοὺ σεισμὸς
 ἐγένετο μέγας ἄγγελος γὰρ κυρίου καταβάς ἐξ οὐρανοῦ προσελθὼν ἀπε-
 3* κύλισεν τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. ἦν δὲ ἡ ἰδέα
 4* αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὥσεί χιῶν. ἀπὸ δὲ τοῦ φό-
 5 βου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγένοντο ὥσεί νεκροί. ἀποκριθεὶς
 δὲ ὁ ἄγγελος εἶπεν ταῖς γυναῖξιν μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς οἶδα γὰρ ὅτι ἰησοῦν
 6* τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε. οὐκ ἔστιν ὧδε ἡγέρθη γὰρ καθὼς εἶπεν δεῦτε

v.56 εν αις ην μαρια η μαγδαληνη και μαρια η του ιακωβου και ιωσηφ^v ιωση^{τ.μ.κ} μητηρ και η μητηρ των υιων ζεβεдайου. **v.57** οψιας δε γενομενης ηλθεν ανθρωπος πλουσιος απο αριμαθαιας τουνομα ιωσηφ ος και αυτος εμαθητευθη^v εμαθητευσεν^{τ.μ.κ} τω ιησου. **v.58** ουτος προσελθων τω πιλατω ητησατο το σωμα του ιησου τοτε ο πιλατος εκελευσεν αποδοθηναι το^{τ.μ.κ} σωμα^{τ.μ.κ}. **v.59** και λαβων το σωμα ο ιωσηφ ενετυλιξεν αυτο [εν]^v σινδονι καθαρα. **v.61** ην δε εκει μαριαμ^v μαρια^{τ.μ.κ} η μαγδαληνη και η αλλη μαρια καθημεναι απεναντι του ταφου. **v.64** κελουσον ουν ασφαλισθηναι τον ταφον εως της τριτης ημερας μηποτε ελθοντες οι μαθηται αυτου νυκτος^{τ.μ.κ} κλεψωσιν αυτον και ειπωσιν τω λαω ηγερθη απο των νεκρων και εσται η εσχατη πλανη χειρων της πρωτης. **v.65** εφη δε^{τ.μ.κ} αυτοις ο πιλατος εχετε κουστωδιαν υπαγετε ασφαλισασθε ως οιδατε. **28 v.1** οψε δε σαββατων τη επιφωσκουση εις μιαν σαββατων ηλθεν μαριαμ^v μαρια^{τ.μ.κ} η μαγδαληνη και η αλλη μαρια θεωρησαι τον ταφον. **v.2** και ιδου σεισμος εγενετο μεγας αγγελος γαρ κυριου καταβας εξ ουρανου και^v προσελθων απεκυλισεν τον λιθον απο^{τ.μ.κ} της^{τ.μ.κ} θυρας^{τ.μ.κ} και εκαθητο επανω αυτου. **v.3** ην δε η ειδεα^v ιδεα^{τ.μ.κ} αυτου ως αστραπη και το ενδυμα αυτου λευκον ως^v ωσει^{τ.μ.κ} χιων. **v.4** απο δε του φοβου αυτου εσεισθησαν οι τηρουντες και εγενηθησαν^v εγενοντο^{τ.μ.κ} ως^v ωσει^{τ.μ.κ} νεκροι. **v.6** ουκ εστιν ωδε ηγερθη γαρ καθως ειπεν δευτε ιδετε τον τοπον οπου εκειτο ο^{τ.μ.κ} κυριος^{τ.μ.κ}.

ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ κύριος. καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἶπατε τοῖς 7
 μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν καὶ ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς
 τὴν γαλιλαίαν ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε ἰδοὺ εἶπον ὑμῖν. καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ 8*
 ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι
 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. ὥς δὲ ἐπορεύοντο ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ 9*
 καὶ ἰδοὺ ὁ ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐταῖς λέγων χαίρετε αἱ δὲ προσελθοῦσαι
 ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. τότε λέγει αὐταῖς 10*
 ὁ ἰησοῦς μὴ φοβεῖσθε ὑπάγετε ἀπαγγεῖλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου ἵνα ἀπέλ-
 θωσιν εἰς τὴν γαλιλαίαν κακεῖ με ὄψονται. πορευομένων δὲ αὐτῶν ἰδοὺ 11
 τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν
 ἅπαντα τὰ γενόμενα. καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων συμβούλιόν 12
 τε λαβόντες ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις. λέγοντες εἶπατε ὅτι 13
 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων. καὶ 14*
 ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος ἡμεῖς πείσομεν αὐτὸν καὶ ὑμᾶς ἀμε-
 ρίμους ποιήσομεν. οἱ δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια ἐποίησαν ὥς ἐδιδάχθησαν 15*
 καὶ διεφνημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον. οἱ 16
 δὲ ἑνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν γαλιλαίαν εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο
 αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς. καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν αὐτῷ οἱ δὲ ἐδίστασαν. 17*
 καὶ προσελθὼν ὁ ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία 18*
 ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη 19*
 βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
 πνεύματος. διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν καὶ 20*
 ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος
 ἀμήν.

v.8 και απελθουσαι^v εξελθουσαι^{τ.μ.κ} ταχυ απο του μνημειου μετα φοβου και χαρας μεγαλης εδραμον
 απαγγελαι τοις μαθηταις αυτου. **v.9** ως^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} επορευοντο^{τ.μ.κ} απαγγελαι^{τ.μ.κ} τοις^{τ.μ.κ}
 μαθηταις^{τ.μ.κ} αυτου^{τ.μ.κ} και ιδου ο^{τ.κ} ιησους υπηνητησεν^v απηνητησεν^{τ.μ.κ} αυταις λεγων χαιρετε αι δε
 προσελθουσαι εκρατησαν αυτου τους ποδας και προσεκυνησαν αυτω. **v.10** τοτε λεγει αυταις ο ιησους μη
 φοβεισθε υπαγετε απαγγειλατε τοις αδελφοις μου ινα απελθωσιν εις την γαλιλαιαν και ^μεκει^μ κακει^{τ.κ.ν}
 με οψονται. **v.14** και εαν ακουσθη τουτο επι του ηγεμονος ημεις πεισομεν [αυτον]^v αυτον^{τ.μ.κ} και υμας
 αμεριμνους ποιησομεν. **v.15** οι δε λαβοντες τα αργυρια εποιησαν ως εδιδαχθησαν και διεφνημισθη ο
 λογος ουτος παρα ιουδαιοις μεχρι της σημερον [ημερας]^v. **v.17** και ιδοντες αυτον προσεκυνησαν
 αυτω^{τ.μ.κ} οι δε εδιστασαν. **v.18** και προσελθων ο ιησους ελαλησεν αυτοις λεγων εδοθη μοι πασα εξουσια
 εν ουρανω και επι [της]^v γης. **v.19** πορευθεντες συν^{τ.κ.ν} μαθητευσατε παντα τα εθνη βαπτιζοντες αυτους
 εις το ονομα του πατρος και του υιου και του αγιου πνευματος. **v.20** διδασκοντες αυτους τηρειν παντα
 οσα ενετειλαμην υμιν και ιδου εγω μεθ υμων ειμι πασας τας ημερας εως της συντελειας του αιωνος
 αμην^{τ.μ.κ}.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

- 1*, 2* ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου ἰησοῦ χριστοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. ὥς γέγραπται
ἐν τοῖς προφήταις ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου
3 σου ὅς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. φωνὴ βοῶντος ἐν
τῇ ἐρήμῳ ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.
4* ἐγένετο ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας
5* εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ ἰουδαία χώρα
καὶ οἱ ἱεροσολυμίται καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ'
6* αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. ἦν δὲ ἰωάννης ἐνδεδυμένος
τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ καὶ ἐσθίων
7 ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. καὶ ἐκήρυσεν λέγων ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός
μου ὀπίσω μου οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδη-
8* μάτων αὐτοῦ. ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν
9* πνεύματι ἁγίῳ. καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν ἰησοῦς ἀπὸ
10* ναζαρέτ τῆς γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ ἰωάννου εἰς τὸν ἰορδάνην. καὶ
εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἶδεν σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ
11* τὸ πνεῦμα ὥσεί περὶ στερὰν καταβαῖνον ἐπ' αὐτόν. καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ
12 τῶν οὐρανῶν σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ εὐδόκησα. καὶ εὐθὺς τὸ
13* πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας
τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ σατανᾶ καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων καὶ
14* οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ. μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι τὸν ἰωάννην ἦλθεν ὁ
ἰησοῦς εἰς τὴν γαλιλαίαν κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ.

1 **v.1** αρχη του ευαγγελιου ιησου χριστου [υιου^v θεου]^v υιου^{τ.μ.κ} του^{τ.μ.κ} θεου^{τ.μ.κ}. **v.2** καθως^v ως^{τ.μ.κ} γεγραπται εν τω^v ησαια^v τω^v προφητη^v τοις^{τ.μ.κ} προφηταις^{τ.μ.κ} ιδου εγω^{τ.μ.κ} αποστελλω τον αγγελον μου προ προσωπου σου ος κατασκευασει την οδον σου^{τ.μ.κ} εμπροσθεν^{τ.μ.κ} σου. **v.4** εγενετο ιωαννης [ο]^v βαπτιζων εν τη ερημω και κηρυσσων βαπτισμα μετανοιας εις αφεσιν αμαρτιων. **v.5** και εξεπορευετο προς αυτον πασα η ιουδαια χωρα και οι ιεροσολυμιται παντες^v και εβαπτιζοντο υπ^v αυτου^v παντες^{τ.μ.κ} εν τω ιορδανη ποταμω υπ^{τ.μ.κ} αυτου^{τ.μ.κ} εξομολογουμενοι τας αμαρτιας αυτων. **v.6** και^v ην δε^{τ.μ.κ} ο^{μ.ν} ιωαννης ενδεδυμενος τριχας καμηλου και ζωνην δερματινην περι την οσφυν αυτου και εσθιων ακριδας και μελι αγριον. **v.8** εγω μεν^{τ.μ.κ} εβαπτισα υμας εν^{τ.μ.κ} υδατι αυτος δε βαπτισει υμας εν πνευματι αγιω. **v.9** και εγενετο εν εκειναις ταις ημεραις ηλθεν ιησους απο ναζαρεθ^κ ναζαρετ^{τ.μ.ν} της γαλιλαιας και εβαπτισθη υπο^{τ.μ.κ} ιωαννου^{τ.μ.κ} εις τον ιορδανην υπο^v ιωαννου^v. **v.10** και ευθυς^v ευθεως^{τ.μ.κ} αναβαινων εκ^v απο^{τ.μ.κ} του υδατος ειδεν σχιζομενους τους ουρανους και το πνευμα ως^v ωσει^{τ.μ.κ} περὶ στεραν καταβαινον εις^v επ^{τ.μ.κ} αυτον. **v.11** και φωνη εγενετο εκ των ουρανων συ ει ο υιος μου ο αγαπητος εν σοι^v ω^{τ.μ.κ} ευδοκησα. **v.13** και ην εκει^{τ.μ.κ} εν τη ερημω τεσσερακοντα^v ημερας τεσσαρακοντα^{τ.μ.κ} πειραζομενος υπο του σατανα και ην μετα των θηριων και οι αγγελοι διηκονουν αυτω. **v.14** μετα δε το παραδοθηναι τον ιωαννην ηλθεν ο ιησους εις την γαλιλαιαν κηρυσσων το ευαγγελιον της^{τ.μ.κ} βασιλειας^{τ.μ.κ} του θεου.

καὶ λέγων ὅτι πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ μετα- 15
 νοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν 16*
 τῆς γαλιλαίας εἶδεν σίμωνα καὶ ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ βάλλοντας
 ἀμφίβληστρον ἐν τῇ θαλάσῃ ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς 17
 δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἀλιεῖς ἀνθρώπων. καὶ εὐθέως 18*
 ἀφέντες τὰ δίκτυα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ προβάς ἐκεῖθεν ὀλίγον 19*
 εἶδεν ἰακώβον τὸν τοῦ ζεβεδαίου καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ αὐ-
 τοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα. καὶ εὐθέως ἐκάλεσεν αὐτοὺς 20*
 καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν
 ἀπηλθον ὀπίσω αὐτοῦ. καὶ εἰσπορεύονται εἰς καπερναούμ καὶ εὐθέως 21*
 τοῖς σάββασιν εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκεν. καὶ ἐξεπλήσσοντο 22
 ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ
 ὡς οἱ γραμματεῖς. καὶ ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι 23*
 ἀκαθάρτῳ καὶ ἀνέκραξεν. λέγων ἕα τί ἡμῖν καὶ σοὶ ἰησοῦ νάζαρην ἐλθες 24*
 ἀπολέσαι ἡμᾶς οἶδ' αὖτις σε τίς εἶ ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ 25
 ὁ ἰησοῦς λέγων φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ 26*
 πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ κράξαν φωνῇ μεγάλη ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. καὶ 27*
 ἐθαμβήθησαν πάντες ὥστε συζητεῖν πρὸς αὐτοὺς λέγοντας τί ἐστὶν τοῦτο τις
 ἡ διδαχὴ ἡ καινὴ αὕτη ὅτι κατ' ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασιν τοῖς ἀκαθάρ-
 τοις ἐπιτάσσει καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. ἐξῆλθεν δὲ ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς 28*
 εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς γαλιλαίας. καὶ εὐθέως ἐκ τῆς συναγωγῆς 29*
 ἐξελθόντες ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν σίμωνος καὶ ἀνδρέου μετὰ ἰακώβου καὶ
 ἰωάννου. ἡ δὲ πενθερὰ σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα καὶ εὐθὺς λέ- 30*
 γουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν κρατήσας τῆς 31*
 χειρὸς αὐτῆς καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός εὐθὺς καὶ διηκόνει αὐτοῖς.

v.16 καὶ^ν περιπατῶν^{τ.μ.κ} παραγών^ν δε^{τ.μ.κ} παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς γαλιλαίας εἶδεν σίμωνα καὶ ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ^{τ.μ.κ} τοῦ^μ σίμωνος^{μ.ν} ἀμφιβάλλοντας^ν βάλλοντας^{τ.μ.κ} ἀμφίβληστρον^{τ.μ.κ} ἐν τῇ θαλάσῃ ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς. **v.18** καὶ εὐθὺς^ν εὐθεως^{τ.μ.κ} ἀφέντες τὰ δίκτυα αὐτῶν^{τ.μ.κ} ἠκολούθησαν αὐτῷ. **v.19** καὶ προβάς ἐκεῖθεν^{τ.μ.κ} ὀλίγον εἶδεν ἰακώβον τὸν τοῦ ζεβεδαίου καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα. **v.20** καὶ εὐθὺς^ν εὐθεως^{τ.μ.κ} ἐκάλεσεν αὐτοὺς καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν ἀπηλθον ὀπίσω αὐτοῦ. **v.21** καὶ εἰσπορεύονται εἰς καπερναούμ^ν καπερναούμ^{τ.μ.κ} καὶ εὐθὺς^ν εὐθεως^{τ.μ.κ} τοῖς σάββασιν εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκεν. **v.23** καὶ εὐθὺς^ν ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ καὶ ἀνέκραξεν. **v.24** λέγων εἰ^{τ.μ.κ} τί ἡμῖν καὶ σοὶ ἰησοῦ νάζαρην ἐλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς οἶδα σε τίς εἶ ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. **v.26** καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ φωνῇ^ν κράξαν^{τ.μ.κ} φωνὴ μεγάλη ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. **v.27** καὶ ἐθαμβήθησαν πάντες^ν πάντες^{τ.μ.κ} ὥστε συζητεῖν πρὸς αὐτοὺς^{μ.ν} αὐτοὺς^{τ.κ} λέγοντας τί ἐστὶν τοῦτο τις^{τ.μ.κ} ἡ^{τ.μ.κ} διδαχὴ ἡ^{τ.μ.κ} καινὴ αὕτη^{τ.μ.κ} ὅτι^{τ.μ.κ} κατ' ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασιν^ν πνεύμασιν^{τ.μ.κ} τοῖς ἀκαθαρίτοις ἐπιτάσσει καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. **v.28** καὶ^ν ἐξῆλθεν δε^{τ.μ.κ} ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς πανταχοῦ^ν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς γαλιλαίας. **v.29** καὶ εὐθὺς^ν εὐθεως^{τ.μ.κ} ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν σίμωνος καὶ ἀνδρέου μετὰ ἰακώβου καὶ ἰωάννου. **v.30** ἡ δὲ πενθερὰ σίμωνος κατέκειτο πυρεσσουσα καὶ εὐθὺς^ν εὐθεως^{τ.μ.κ} λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. **v.31** καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς^{τ.μ.κ} καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός εὐθεως^{τ.μ.κ} καὶ διηκόνει αὐτοῖς.

32 ὀψίας δὲ γενομένης ὅτε ἔδου ὁ ἥλιος ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κα-
 33* κῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους. καὶ ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη
 34 ἦν πρὸς τὴν θύραν. καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις
 νόσοις καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλεν καὶ οὐκ ἤφιεν λαλεῖν τὰ δαιμόνια ὅτι
 35* ἤδεισαν αὐτόν. καὶ πρωτὶ ἐννυχον λῖαν ἀναστὰς ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς
 36* ἔρημον τόπον κάκεϊ προσηύχετο. καὶ κατεδιώξαν αὐτὸν ὁ σίμων καὶ οἱ
 37* μετ' αὐτοῦ. καὶ εὗροντες αὐτὸν λέγουσιν αὐτῷ ὅτι πάντες ζητοῦσιν σε.
 38* καὶ λέγει αὐτοῖς ἄγωμεν εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις ἵνα κάκεϊ κηρύξω
 39* εἰς τοῦτο γὰρ ἐξελέλυθα. καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν εἰς
 40* ὅλην τὴν γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων. καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν
 λεπρὸς παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγων αὐτῷ ὅτι ἐὰν
 41* θέλῃς δύνασαί με καθαρίσαι. ὁ δὲ ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς ἐκτείνας τὴν
 42* χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ θέλω καθαρίσθῃ. καὶ εἰπόντος αὐτοῦ
 43* εὐθέως ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα καὶ ἐκαθαρίσθη. καὶ ἐμβριμησάμενος
 44* αὐτῷ εὐθέως ἐξέβαλεν αὐτόν. καὶ λέγει αὐτῷ ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἶπῃς ἀλλ'
 ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ
 45* προσέταξεν μωσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν
 πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερώς
 εἰς πόλιν εἰσελθεῖν ἀλλ' ἐξῶ ἐν ἐρήμοις τοποῖς ἦν καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν
 πανταχόθεν.

2* καὶ πάλιν εἰσῆλθεν εἰς καπερναοὺμ δι' ἡμερῶν καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς
 2* οἶκον ἐστίν. καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοὶ ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ
 3* τὰ πρὸς τὴν θύραν καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. καὶ ἔρχονται πρὸς αὐ-
 4* τὸν παραλυτικὸν φέροντες αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. καὶ μὴ δυνάμενοι

v.33 και ην^v ολη^v η πολις ολη^{τ.μ.κ} επισυνηγμενη ην^{τ.μ.κ} προς την θυραν. **v.35** και πρωι εννυχα^v εννυχον^{τ.μ.κ} λιαν αναστας εξηλθεν και απηλθεν εις ερημον τοπον κακει προσηυχετο. **v.36** και κατεδιωξεν^v κατεδιωξαν^{τ.μ.κ} αυτον ο^{τ.μ.κ} σιμων και οι μετ αυτου. **v.37** και ευρον^v ευροντες^{τ.μ.κ} αυτον και^v λεγουσιν αυτω οτι παντες ζητουσιν^{τ.κ.ν} σε ζητουσιν^{μ.}. **v.38** και λεγει αυτοις αγωμεν αλλαχου^v εις τας εχομενας κωμοπολεις ινα και^{μ.ν} εκει^{μ.ν} κακει^{τ.κ} κηρυξω εις τουτο γαρ εξηλθον^v εξεληλυθα^{τ.μ.κ}. **v.39** και ηλθεν^v ην^{τ.μ.κ} κηρυσσων εις^v εν^{τ.μ.κ} τας^v ταις^{τ.μ.κ} συναγωγας^v συναγωγαις^{τ.μ.κ} αυτων εις ολην την γαλιλαιαν και τα δαιμονια εκβαλλων. **v.40** και ερχεται προς αυτον λεπρος παρακαλων αυτον [και^v γονυπετων]^v και^{τ.μ.κ} γονυπετων^{τ.μ.κ} αυτον^{τ.μ.κ} και λεγων αυτω οτι εαν θελῃς δυνασαι με καθαρισαι. **v.41** και^v ο^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} ιησους^{τ.μ.κ} σπλαγχνισθεις εκτεινας την χειρα ηψατο^{τ.μ.κ} αυτου ηψατο^v και λεγει αυτω θελω καθαρισθῃ. **v.42** και ευθῶς^v ειποντος^{τ.μ.κ} αυτου^{τ.μ.κ} ευθεως^{τ.μ.κ} απηλθεν απ αυτου η λεπρα και εκαθαρισθη. **v.43** και εμβριμησαμενος αυτω ευθῶς^v ευθεως^{τ.μ.κ} εξεβαλεν αυτον. **v.44** και λεγει αυτω ορα μηδενι μηδεν ειπῃς αλλα^v αλλ^{τ.μ.κ} υπαγε σεαυτον δεῖξον τω ιερει και προσενεγκε περὶ του καθαρισμου σου α προσεταξεν μωσῆς^v μωσῆς^{τ.μ.κ} εις μαρτυριον αυτοις. **v.45** ο δε εξελθων ηρξατο κηρυσσειν πολλα και διαφημιζειν τον λογον ωστε μηκετι αυτον δυνασθαι φανερωσ εις πολιν εισελθειν αλλ εξω επ^v εν^{τ.μ.κ} ερημοις τοποις ην και ηρχοντο προς αυτον παντοθεν^v πανταχοθεν^{τ.μ.κ}. **2 v.1** και εισελθων^v παλιν^{τ.κ.ν} εισηλθεν^{τ.μ.κ} παλιν^{μ.} εις καφαρναουμ^v καπερναουμ^{τ.μ.κ} δι ημερων και^{τ.μ.κ} ηκουσθη οτι εν^v εις^{τ.μ.κ} οικω^v οικον^{τ.μ.κ} εστιν. **v.2** και ευθεως^{τ.μ.κ} συνηχθησαν πολλοι ωστε μηκετι χωρειν μηδε τα προς την θυραν και ελαλει αυτοις τον λογον. **v.3** και ερχονται φεροντες^v προς αυτον παραλυτικον φεροντες^{τ.μ.κ} αιρομενον υπο τεσσαρων.

προσεγγίσει αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν καὶ ἐξο-
 ρύζαντες χαλῶσιν τὸν κράββατον ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικός κατέκειτο. ἰδὼν δὲ 5*
 ὁ ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ τέκνον ἀφέωνται σοὶ αἱ
 ἁμαρτίαι σου. ἦσαν δὲ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ δια- 6
 λογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. τί οὗτος οὕτως λαλεῖ βλασφημίας 7*
 τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ 8*
 ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς εἶπεν αὐτοῖς
 τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. τί ἐστὶν εὐκοπώτερον εἰπεῖν 9*
 τῷ παραλυτικῷ ἀφέωνταί σοί αἱ ἁμαρτίαι ἢ εἰπεῖν ἔγχειραι καὶ ἄρον σου τὸν
 κράββατον καὶ περιπάτει. ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ- 10*
 που ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας λέγει τῷ παραλυτικῷ. σοὶ λέγω ἔγχειραι 11*
 καὶ ἄρον τὸν κράββατον σου καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ ἡγέρθη 12*
 εὐθέως καὶ ἄρας τὸν κράββατον ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων ὥστε ἐξίστασθαι
 πάντας καὶ δοξάζειν τὸν θεὸν λέγοντας ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν. καὶ 13
 ἐξῆλθεν πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν καὶ
 ἐδίδασκεν αὐτούς. καὶ παράγων εἶδεν λευὴν τὸν τοῦ ἀλφαίου καθήμενον 14
 ἐπὶ τὸ τελώνιον καὶ λέγει αὐτῷ ἀκολούθει μοι καὶ ἀναστὰς ἡκολούθησεν
 αὐτῷ. καὶ ἐγενέτο ἐν τῷ κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ καὶ πολλοὶ 15*
 τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ
 ἦσαν γὰρ πολλοὶ καὶ ἡκολούθησαν αὐτῷ. καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φα- 16*
 ρισαῖοι ἰδόντες αὐτὸν ἐσθίοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἔλεγον
 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ τι ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ
 πίνει. καὶ ἀκούσας ὁ ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς οὐ χρειαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες 17*

v.4 καὶ μὴ δυναμενοι προσεγγεκαὶ^ν προσεγγισαι^{τ.μ.κ} αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου
 ἦν καὶ ἐξορύζαντες χαλῶσι^ν χαλῶσιν^{τ.μ.κ} τὸν κράββατον^ν ὅπου^ν κράββατον^{τ.μ.κ} ἐφ'^{τ.μ.κ} ᾧ^{τ.μ.κ} ὁ πα-
 ραλυτικός κατέκειτο. **v.5** καὶ^ν ἰδὼν δὲ^{τ.μ.κ} ὁ ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ τέκνον
 ἀφιενται^ν ἀφεωνται^{τ.μ.κ} σου^ν σοὶ^{τ.μ.κ} αἱ ἁμαρτίαι σου^{τ.μ.κ}. **v.7** τί οὗτος οὕτως λαλεῖ βλασφημει^ν
 βλασφημίας^{τ.μ.κ} τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. **v.8** καὶ εὐθεως^ν εὐθεως^{τ.μ.κ} ἐπι-
 γνοὺς ὁ ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως αὐτοὶ^ν διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς λέγει^ν εἶπεν^{τ.μ.κ} αὐτοῖς τί
 ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. **v.9** τί ἐστὶν εὐκοπώτερον εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ ἀφιενται^ν
 ἀφεωνται^{τ.μ.κ} σου^{τ.μ.κ} σοὶ^{τ.κ} αἱ ἁμαρτίαι ἢ εἰπεῖν ἔγχειρε^ν ἔγχειραι^{τ.μ.κ} καὶ ἄρον σου^{τ.μ.κ} τὸν κράββατον^ν
 σου^ν κράββατον^{τ.μ.κ} καὶ περιπάτει. **v.10** ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφι-
 εναι ἁμαρτίας^ν ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας^{τ.μ.κ} λέγει τῷ παραλυτικῷ. **v.11** σοὶ λέγω ἔγχειρε^ν ἔγχειραι^{τ.μ.κ}
 καὶ^{τ.μ.κ} ἄρον τὸν κράββατον^ν κράββατον^{τ.μ.κ} σου καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. **v.12** καὶ ἡγέρθη
 εὐθεως^{τ.μ.κ} καὶ εὐθους^ν ἄρας τὸν κράββατον^ν κράββατον^{τ.μ.κ} ἐξῆλθεν ἐμπροσθεν^ν ἐναντίον^{τ.μ.κ} παν-
 τῶν ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν θεὸν λέγοντας ὅτι οὐδεποτε^{τ.μ.κ} οὕτως οὐδεποτε^ν εἶδομεν.
v.15 καὶ γίνεται^ν ἐγενετο^{τ.μ.κ} ἐν^{τ.μ.κ} τῷ^{τ.μ.κ} κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ καὶ πολλοὶ τελῶ-
 ναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἦσαν γὰρ πολλοὶ καὶ ἡκολούθησαν^ν
 ἡκολούθησαν^{τ.μ.κ} αὐτῷ. **v.16** καὶ οἱ γραμματεῖς τῶν^ν φαρισαίων^ν καὶ^{τ.μ.κ} οἱ^{τ.μ.κ} φαρισαῖοι^{τ.μ.κ}
 ἰδόντες οἱ^ν αὐτὸν^{τ.μ.κ} ἐσθίει^ν ἐσθίοντα^{τ.μ.κ} μετὰ τῶν τελωνῶν^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} ἁμαρτωλῶν καὶ^ν τελωνῶν^ν
 ἐλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ τι^{τ.μ.κ} ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ^{τ.μ.κ} πίνει^{τ.μ.κ}.
v.17 καὶ ἀκούσας ὁ ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς [ὅτι]^ν οὐ χρειαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἐχόντες
 οὐκ ἤλθον καλεσθαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς^{τ.μ.κ} μετανοίαν^{τ.μ.κ}.

ἱατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτω-
 18* λούς εἰς μετάνοιαν. καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ ἰωάννου καὶ οἱ τῶν φαρισαίων
 νηστεύοντες καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ διατί οἱ μαθηταὶ ἰωάννου καὶ
 19* οἱ τῶν φαρισαίων νηστεύουσιν οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν. καὶ
 εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος
 μετ' αὐτῶν ἐστὶν νηστεύειν ὅσον χρόνον μεθ' ἑαυτῶν ἔχουσιν τὸν νυμφίον
 20* οὐ δύνανται νηστεύειν. ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν
 21* ὁ νυμφίος καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. καὶ οὐδεὶς
 ἐπιβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπιρράπτει ἐπὶ ἱμάτιῳ παλαιῷ εἰ δὲ μὴ αἶρει
 22* τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ καὶ χειρὸν σχίσμα γίνεται. καὶ
 οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκούς παλαιούς εἰ δὲ μὴ ῥήσσει ὁ οἶνος ὁ
 νέος τοὺς ἀσκούς καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπόλουνται ἀλλὰ οἶνον
 23* νέον εἰς ἀσκούς καινούς βλητέον. καὶ ἐγένετο παραπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν
 τοῖς σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων καὶ ἤρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν
 24* τίλλοντες τοὺς στάχους. καὶ οἱ φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ ἴδε τί ποιοῦσιν ἐν
 25* τοῖς σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστιν. καὶ αὐτὸς ἔλεγεν αὐτοῖς οὐδέποτε ἀνεγνώτε
 τί ἐποίησεν δαβὶδ ὅτε χρειαν ἔσχεν καὶ ἐπεινάσεν αὐτός καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ.
 26* πῶς εἰσηλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἀβιαθάρ τοῦ ἀρχιερέως καὶ τοὺς
 ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν
 27* καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς τὸ σάββατον διὰ
 28 τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον. ὥστε κύριός ἐστιν
 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

3 καὶ εἰσηλθεν πάλιν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμέ-
 2 νην ἔχων τὴν χειρά. καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς σάββασιν θεραπεύσει
 3* αὐτόν ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἐξηραμ-

v.18 καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ ἰωάννου καὶ οἱ φαρισαῖοι^{τ.μ.κ} τῶν^{τ.μ.κ} φαρισαίων^{τ.μ.κ} νηστεύοντες καὶ ἐρχονται
 καὶ λέγουσιν αὐτῷ^{τ.μ.κ} δια^{τ.μ.κ} τι^{τ.μ.κ} δια^{τ.μ.κ}τι^{τ.μ.κ} οἱ μαθηταὶ ἰωάννου καὶ οἱ μαθηταὶ^{τ.μ.κ} τῶν φαρισαίων νηστεύουσιν
 οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν. **v.19** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος
 ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστὶν νηστεύειν ὅσον χρόνον μεθ'^{τ.μ.κ} ἑαυτῶν^{τ.μ.κ} ἔχουσιν τὸν νυμφίον μετ'^{τ.μ.κ}
 αὐτῶν^{τ.μ.κ} οὐ δύνανται νηστεύειν. **v.20** ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος καὶ τότε
 νηστεύσουσιν ἐν ἐκείνῃ^{τ.μ.κ} ἐκείναις^{τ.μ.κ} τῇ^{τ.μ.κ} ταῖς^{τ.μ.κ} ἡμέραις^{τ.μ.κ} ἡμέραις^{τ.μ.κ}. **v.21** καὶ^{τ.μ.κ} οὐδεὶς
 ἐπιβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπιρράπτει^{τ.μ.κ} ἐπιρράπτει^{τ.μ.κ} ἐπὶ ἱματίῳ^{τ.μ.κ} ἱματίῳ^{τ.μ.κ} παλαιῷ^{τ.μ.κ} παλαιῷ^{τ.μ.κ}
 εἰ δὲ μὴ αἶρει τὸ πλήρωμα ἀπ'^{τ.μ.κ} αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ καὶ χειρὸν σχίσμα γίνεται. **v.22** καὶ οὐδεὶς
 βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκούς παλαιούς εἰ δὲ μὴ ῥήξει^{τ.μ.κ} ῥήσσει^{τ.μ.κ} ὁ οἶνος ὁ^{τ.μ.κ} νεὸς^{τ.μ.κ} τοὺς ἀσκούς
 καὶ ὁ οἶνος ἀπολλύται^{τ.μ.κ} ἐκχεῖται^{τ.μ.κ} καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπόλουνται^{τ.μ.κ} ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινούς
 βλητέον^{τ.μ.κ}. **v.23** καὶ ἐγένετο παραπορεύεσθαι^{τ.μ.κ} αὐτὸν ἐν τοῖς σαββάσιν παραπορεύεσθαι^{τ.μ.κ} διὰ τῶν
 σπορίμων καὶ ἤρξαντο^{τ.μ.κ} οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤρξαντο^{τ.μ.κ} ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς σταχούς. **v.24** καὶ οἱ
 φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ ἴδε τί ποιοῦσιν ἐν^{τ.μ.κ} τοῖς σαββάσιν ὃ οὐκ ἔξεστιν. **v.25** καὶ λέγει^{τ.μ.κ} αὐτός^{τ.μ.κ}
 ἔλεγεν^{τ.μ.κ} αὐτοῖς οὐδέποτε ἀνεγνώτε τί ἐποίησεν δαβὶδ^{τ.μ.κ} δαβὶδ^{τ.μ.κ} ὅτε χρειαν ἔσχεν καὶ ἐπεινάσεν αὐτός
 καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. **v.26** πῶς εἰσηλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἀβιαθάρ τοῦ^{τ.μ.κ} ἀρχιερέως καὶ τοὺς
 ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ τοὺς^{τ.μ.κ} τοῖς^{τ.μ.κ} ἱερεῖς^{τ.μ.κ} ἱερεῖς^{τ.μ.κ} καὶ
 ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν. **v.27** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο καὶ^{τ.μ.κ}
 οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον. **3**

μένην ἔχοντι τὴν χεῖρα ἐγεῖραι εἰς τὸ μέσον. καὶ λέγει αὐτοῖς ἔξεστιν 4*
 τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι
 οἱ δὲ ἐσιώπων. καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς συλλυπούμενος 5*
 ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν λέγει τῷ ἀνθρώπῳ ἔκτεινον τὴν χεῖρα
 σου καὶ ἐξέτεινεν καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. καὶ 6*
 ἐξελθόντες οἱ φαρισαῖοι εὐθέως μετὰ τῶν ἡρώδιανων συμβούλιον ἐποίουν
 κατ' αὐτοῦ ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. καὶ ὁ ἰησοῦς ἀνεχώρησεν μετὰ τῶν 7*
 μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς γαλιλαίας
 ἠκολούθησαν αὐτῷ καὶ ἀπὸ τῆς ἰουδαίας. καὶ ἀπὸ ἱεροσολύμων καὶ 8*
 ἀπὸ τῆς ἰδουμαίας καὶ πέραν τοῦ ἰορδάνου καὶ οἱ περὶ τύρον καὶ σιδῶνα
 πλῆθος πολὺ ἀκούσαντες ὅσα ἐποίει ἦλθον πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπεν τοῖς 9
 μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἵνα μὴ
 θλίβωσιν αὐτόν. πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ ἵνα αὐ- 10
 τοῦ ἅψωνται ὅσοι εἶχον μάλιστα. καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα ὅταν 11*
 αὐτὸν ἐθεώρει προσέπιπτεν αὐτῷ καὶ ἔκραζεν λέγοντα ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ
 θεοῦ. καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ αὐτὸν φανερόν ποιήσωσιν. καὶ 12*, 13
 ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος καὶ προσκαλεῖται οὓς ᾗθελεν αὐτός καὶ ἀπῆλθον
 πρὸς αὐτόν. καὶ ἐποίησεν δώδεκα ἵνα ᾧσιν μετ' αὐτοῦ καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ 14*
 αὐτοὺς κηρύσσειν. καὶ ἔχειν ἐξουσίαν θεραπεύειν τὰς νόσους καὶ ἐκβάλλ- 15*
 λειν τὰ δαιμόνια. καὶ ἐπέθηκεν τῷ σίμωνι ὄνομα πέτρον. καὶ ἰάκωβον τὸν 16*, 17*
 τοῦ ζεβεδαίου καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ ἰακώβου καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς
 ὀνόματα βοανεργές ὃ ἐστὶν υἱοὶ βροντῆς. καὶ ἀνδρέαν καὶ φίλιππον καὶ 18*
 βαρθολομαῖον καὶ ματθαῖον καὶ θωμᾶν καὶ ἰάκωβον τὸν τοῦ ἀλφαίου καὶ

v.3 και λεγει τω ανθρωπω τω εξηραμμενην^{τ.μ.κ} εχοντι^{τ.μ.κ} την ξηραν^ν χειρα εχοντι^ν εγειρει^ν
 εγειραι^{τ.μ.κ} εις το μεσον. **v.4** και λεγει αυτοις εξεστιν τοις σαββασιν αγαθον^ν ποιησαι^ν
 αγαθοποιησαι^{τ.μ.κ} η κακοποιησαι ψυχην σωσαι η αποκτειναι οι δε εσιωπων. **v.5** και περιβλεψα-
 μενος αυτοις μετ οργης συλλυπουμενος επι τη πωρωσει της καρδιας αυτων λεγει τω ανθρωπω εκτεινον την
 χειρα σου^{τ.μ.κ} και εξτεινεν και απεκατεσταθη^ν αποκατεσταθη^{τ.μ.κ} η χειρ αυτου υγιης^{τ.μ.κ} ως^{τ.μ.κ}
 η^{τ.μ.κ} αλλη^{τ.μ.κ}. **v.6** και εξελθοντες οι φαρισαιοι ευθυς^ν ευθεως^{τ.μ.κ} μετ των ηρωδιανων συμβου-
 λιον εδιδουν^ν εποιουν^{τ.μ.κ} κατ αυτου οπως αυτον απολεσωσιν. **v.7** και ο ιησους ανεχωρησεν^{τ.μ.κ} μετ
 των μαθητων αυτου ανεχωρησεν^ν προς την θαλασσαν και πολυ πληθος απο της γαλιλαιας [ηκολουθησεν]^ν
 ηκολουθησαν^{τ.μ.κ} αυτω^{τ.μ.κ} και απο της ιουδαίας. **v.8** και απο ιεροσολυμων και απο της ιδουμιας
 και περαν του ιορδανου και οι^{τ.μ.κ} περι τυρον και σιδωνα πληθος πολυ ακουοντες^ν ακουσαντες^{τ.μ.κ}
 οσα εποιει ηλθον προς αυτον. **v.11** και τα πνευματα τα ακαθαρτα οταν αυτον εθεωρου^ν εθεωρει^{τ.μ.κ}
 προσεπιπτον^ν προσεπιπτεν^{τ.μ.κ} αυτω και εκραζον^ν εκραζεν^{τ.μ.κ} λεγοντες^ν λεγοντα^{τ.μ.κ} οτι συ ει ο υιος
 του θεου. **v.12** και πολλα επετιμα αυτοις ινα μη αυτον^{τ.κ.ν} φανερον αυτον^μ ποιησωσιν. **v.14** και
 εποιησεν δωδεκα [ους^ν και^ν αποστολους^ν ωνομασεν]^ν ινα ωσιν μετ αυτου και ινα αποστελλη αυτους
 κηρυσσειν. **v.15** και εχειν εξουσιαν θεραπευειν^{τ.μ.κ} τας^{τ.μ.κ} νοσους^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} εκβαλλειν τα
 δαιμονια. **v.16** [και^ν εποιησεν^ν τους^ν δωδεκα]^ν και επεθηκεν ονομα^ν τω σιμωνι ονομα^{τ.μ.κ} πετρον.
v.17 και ιακωβον τον του ζεβεδαίου και ιωαννην τον αδελφον του ιακωβου και επεθηκεν αυτοις^ν ὀνοματα^{τ.μ.κ}
 ονοματα^{τ.μ.κ} βοανηργες^ν βοανεργες^{τ.μ.κ} ο εστιν υιοι βροντης. **v.18** και ανδρεαν και φιλιππον και
 βαρθολομαιον και μαθθαιον^ν ματθαιον^{τ.μ.κ} και θωμαν και ιακωβον τον του αλφαιου και θαδδαιον και
 σιμωνα τον καναναιον^ν κανανιτην^{τ.μ.κ}.

19* θαρδαῖον καὶ σίμωνα τὸν κανανίτην. καὶ ἰοῦδαν ἰσκαριώτην ὃς καὶ πα-
 20 ρέδωκεν αὐτόν καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον. καὶ συνέρχεται πάλιν ὄχλος ὥστε
 21 μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μήτε ἄρτον φαγεῖν. καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ
 22 ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη. καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ
 23 ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον ὅτι βεελζεβούλ ἔχει καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι
 24 παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς πῶς δύναται σατανᾶς σατανᾶν ἐκβάλλειν. καὶ
 25* καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ οὐ δύναται σταθῆναι ἢ βασιλεία ἐκείνη.
 26* καὶ εἰ ὁ σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ μεμερίσται οὐ δύναται σταθῆναι
 27* ἀλλὰ τέλος ἔχει. οὐ δύναται οὐδεὶς τὰ σκεύη τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν εἰς
 28* τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσαι ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δῆσῃ καὶ τότε
 29* τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τὰ
 30 ἁμαρτήματα τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων καὶ βλασφημίαι ὅσας ἂν βλασφη-
 31* μῶσιν. ὃς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον οὐκ ἔχει ἄφεσιν
 32* εἰς τὸν αἰῶνα ἀλλ' ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου κρίσεως. ὅτι ἔλεγον πνεῦμα ἀκά-
 33* θαρτον ἔχει. ἔρχονται οὖν οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἔξω ἐστῶτες
 34* ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν φωνοῦντες αὐτόν. καὶ ἐκάθητο ὄχλος περὶ αὐτόν
 35* εἶπον δὲ αὐτῷ ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ζητοῦσίν σε. καὶ
 36* ἀπεκριθὴ αὐτοῖς λέγων τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου ἢ οἱ ἀδελφοί μου. καὶ πε-
 37* ριβλεψάμενος κύκλῳ τοὺς περὶ αὐτόν καθημένους λέγει ἴδε ἡ μήτηρ μου
 38* καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ οὗτος ἀδελφός
 39* μου καὶ ἀδελφὴ μου καὶ μήτηρ ἐστίν.

4* καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν καὶ συνήχθη πρὸς

v.19 καὶ ἰουδαν ἰσκαριώτην^{τ.μ.κ} ὃς καὶ παρεδωκεν αὐτόν. **v.25** καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ οὐ δύναται^{τ.μ.κ} σταθῆναι^{τ.μ.κ} ἢ οἰκία ἐκείνη σταθῆναι^{τ.μ.κ}. **v.26** καὶ εἰ ὁ σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ ἐμερίσται^{τ.μ.κ} οὐ δύναται^{τ.μ.κ} σταθῆναι^{τ.μ.κ} ἀλλὰ τέλος ἔχει. **v.27** ἀλλ' οὐ^{τ.κ.ν} δύναται^{τ.κ.ν} οὐδεὶς δύναται^{τ.μ.κ} τὰ^{τ.μ.κ} σκευὴ^{τ.μ.κ} τοῦ^{τ.μ.κ} ἰσχυροῦ^{τ.μ.κ} εἰσελθὼν^{τ.μ.κ} εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ^{τ.μ.κ} ἰσχυροῦ^{τ.μ.κ} εἰσελθὼν^{τ.μ.κ} τὰ^{τ.μ.κ} σκευὴ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ διαρπάσαι ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δῆσῃ καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσῃ^{τ.μ.κ} διαρπάσει^{τ.κ.ν}. **v.28** ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τὰ^{τ.μ.κ} ἁμαρτήματα^{τ.μ.κ} τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὰ^{τ.μ.κ} ἁμαρτήματα^{τ.μ.κ} καὶ αἱ^{τ.μ.κ} βλασφημίαι^{τ.μ.κ} ὅσας^{τ.μ.κ} ἂν^{τ.μ.κ} βλασφημῶσιν. **v.29** ὃς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα ἀλλ' ἀλλ' ^{τ.μ.κ} ἐνοχός ἐστιν αἰωνίου ἁμαρτηματος^{τ.μ.κ} κρίσεως^{τ.μ.κ}. **v.31** ἐρχονται^{τ.μ.κ} οὖν^{τ.μ.κ} οἱ^{τ.μ.κ} ἀδελφοί^{τ.μ.κ} καὶ ἐρχεται^{τ.μ.κ} ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ^{τ.μ.κ} ἀδελφοί^{τ.μ.κ} αὐτοῦ^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} ἐξω^{τ.μ.κ} ἐστῶτες^{τ.μ.κ} ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν καλοῦντες^{τ.μ.κ} φωνοῦντες^{τ.μ.κ} αὐτόν. **v.32** καὶ ἐκάθητο ὄχλος^{τ.μ.κ} περὶ αὐτόν ὄχλος^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} λεγούσιν^{τ.μ.κ} εἶπον^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} αὐτῷ ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου^{τ.μ.κ} καὶ οἱ ἀδελφαί^{τ.μ.κ} σου^{τ.μ.κ} [καὶ^{τ.μ.κ} αἱ^{τ.μ.κ} ἀδελφαί^{τ.μ.κ} σου]^{τ.μ.κ} ἐξω^{τ.μ.κ} ζητοῦσιν σε. **v.33** καὶ ἀποκριθεὶς^{τ.μ.κ} ἀπεκριθὴ^{τ.μ.κ} αὐτοῖς λέγει^{τ.μ.κ} λέγων^{τ.μ.κ} τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου καὶ^{τ.μ.κ} ἡ^{τ.μ.κ} οἱ ἀδελφοί [μου]^{τ.μ.κ} μου^{τ.μ.κ}. **v.34** καὶ περιβλεψάμενος κύκλῳ^{τ.μ.κ} τοὺς περὶ αὐτόν κύκλῳ^{τ.μ.κ} καθημένους λέγει ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. **v.35** ὃς [γὰρ]^{τ.μ.κ} γὰρ^{τ.μ.κ} ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ μου^{τ.μ.κ} καὶ μήτηρ ἐστίν. **4**

αὐτὸν ὄχλος πολὺς ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον καθῆσθαι ἐν τῇ
θαλάσῃ καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦν. καὶ ἐδίδα- 2
σκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.
ἀκούετε ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπεῖρων τοῦ σπεῖραι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν 3*, 4*
ὁ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδὸν καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέ-
φαγεν αὐτό. ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν 5*
καὶ εὐθέως ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς. ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος 6*
ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη. καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς 7
τὰς ἀκάνθας καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό καὶ καρπὸν
οὐκ ἔδωκεν. καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν καὶ ἐδίδου καρπὸν 8*
ἀναβαίνοντα καὶ αὐξανόντα καὶ ἔφερεν ἐν τριάκοντα καὶ ἐν ἐξήκοντα καὶ
ἐν ἑκατόν. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. ὅτε δὲ ἐγένετο 9*, 10*
καταμόνας ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὴν παραβο-
λήν. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας 11*
τοῦ θεοῦ ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται. ἵνα βλέ- 12*
ποντες βλέπωσιν καὶ μὴ ἴδωσιν καὶ ἀκούοντες ἀκούωσιν καὶ μὴ συνιῶσιν
μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς τὰ ἁμαρτήματα. καὶ λέγει αὐτοῖς 13
οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνῶ-
σεσθε. ὁ σπεῖρων τὸν λόγον σπεῖρει. οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν 14, 15*
ὅπου σπεύρεται ὁ λόγος καὶ ὅταν ἀκούσωσιν εὐθέως ἔρχεται ὁ σατανᾶς
καὶ αἶρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. καὶ οὗτοί 16*
εἰσιν ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι οἱ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον
εὐθέως μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν. καὶ οὐκ ἔχουσιν ῥίζαν ἐν ἑαυτοῖς 17*
ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν εἴτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον

v.1 και παλιν ηρξατο διδασκειν παρα την θαλασσαν και συναγεται^v συνηχθη^{τ.μ.κ} προς αυτον οχλος πλειστος^v πολυς^{τ.μ.κ} ωστε αυτον εμβαντα^{τ.μ.κ} εις το^{τ.μ.κ} πλοιον εμβαντα^v καθησθαι εν τη θαλασση και πας ο οχλος προς την θαλασσαν επι της γης ησαν^v ην^{τ.μ.κ}. **v.3** ακουετε ιδου εξηλθεν ο σπειρων του^{τ.μ.κ} σπειραι. **v.4** και εγενετο εν τω σπειρειν ο μεν επεσεν παρα την οδον και ηλθεν τα πετεινα του^{τ.κ} ουρανου^{τ.κ} και κατεφαγεν αυτο. **v.5** και^v αλλο δε^{τ.μ.κ} επεσεν επι το πετρωδες οπου ουκ ειχεν γην πολ- λην και ευθυς^v ευθεως^{τ.μ.κ} εξανειτειλεν δια το μη εχειν βαθος γης. **v.6** και^v οτε^v ανετειλεν^v ο^v ηλιος^v ηλιου^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} ανατειλαντος^{τ.μ.κ} εκαυματισθη και δια το μη εχειν ριζαν εξηρανθη. **v.8** και αλλα^v αλλο^{τ.μ.κ} επεσεν εις την γην την καλην και εδιδου καρπον αναβαινοντα και αυξανομενα^v αυξανοντα^{τ.μ.κ} και εφερεν εν τριακοντα και εν εξηκοντα και εν εκατον. **v.9** και ελεγεν ος^v εχει^v αυτοις^{τ.κ} ο^{τ.μ.κ} εχων^{τ.μ.κ} ωτα ακουειν ακουετω. **v.10** και^v οτε δε^{τ.μ.κ} εγενετο καταμονας ηρωτων^v ηρωτησαν^{τ.μ.κ} αυτον οι περι αυτον συν τοις δωδεκα τας^v την^{τ.μ.κ} παραβολας^v παραβολην^{τ.μ.κ}. **v.11** και ελεγεν αυτοις υμιν δεδοται^{τ.μ.κ} γινωναι^{τ.μ.κ} το μυστηριον δεδοται^v της βασιλειας του θεου εκεινοις δε τοις εξω εν παραβολαις τα παντα γινεται. **v.12** ινα βλεποντες βλεπωσιν και μη ιδωσιν και ακουοντες ακουωσιν και μη συνιωσιν μηποτε επιστρεψωσιν και αφεθη αυτοις τα^{τ.μ.κ} αμαρτηματα^{τ.μ.κ}. **v.15** ουτοι δε εισιν οι παρα την οδον οπου σπειρεται ο λογος και οταν ακουσωσιν ευθυς^v ευθεως^{τ.μ.κ} ερχεται ο σατανας και αιρει τον λογον τον εσπαρμενον εις^v αυτους^v εν^{τ.μ.κ} τα^{τ.μ.κ} καρδια^{τ.μ.κ} αυτων^{τ.μ.κ}. **v.16** και ουτοι εισιν ομοιως^{τ.μ.κ} οι επι τα πετρωδη σπειρομενοι οι οταν ακουσωσιν τον λογον ευθυς^v ευθεως^{τ.μ.κ} μετὰ χαρας λαμβανουσιν αυτον. **v.17** και ουκ εχουσιν ριζαν εν εαυτοις αλλα προσκαιροι εισιν ειτα γενομενης θλιψεως η διωγμου δια τον λογον ευθυς^v ευθεως^{τ.μ.κ} σκανδαλιζονται.

18* εὐθὲς σκανδαλίζονται. καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι
 19* οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον ἀκούοντες. καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου
 καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι
 20* συμπνίγουσιν τὸν λόγον καὶ ἄκαρπος γίνεται. καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν
 γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ παραδέχονται
 21* καὶ καρποφοροῦσιν ἐν τριάκοντα καὶ ἐν ἑξήκοντα καὶ ἐν ἑκατόν. καὶ
 ἔλεγεν αὐτοῖς μήτι ὁ λύχνος ἔρχεται ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν
 22* κλίνην οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπιτεθῇ. οὐ γάρ ἐστιν τί κρυπτόν ὃ ἐὰν μὴ
 23 φανερωθῇ οὐδὲ ἐγένετο ἀποκρυφόν ἀλλ' ἵνα εἰς φανερόν ἔλθῃ. εἴ τις ἔχει
 24* ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς βλέπετε τί ἀκούετε ἐν ᾧ μέτρω
 25* μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν καὶ προστεθήσεται ὑμῖν τοῖς ἀκούουσιν. ὃς
 γὰρ ἂν ἔχη δοθήσεται αὐτῷ καὶ ὃς οὐκ ἔχει καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐ-
 26* τοῦ. καὶ ἔλεγεν οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ὡς ἐὰν ἄνθρωπος βάλῃ
 27* τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν
 28* καὶ ὁ σπόρος βλαστάνῃ καὶ μηκύνῃται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. αὐτομάτῃ
 γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ πρῶτον χόρτον εἶτα στάχυν εἶτα πλήρη σῖτον ἐν τῷ
 29* στάχυϊ. ὅταν δὲ παραδῷ ὁ καρπὸς εὐθέως ἀποστέλλει τὸ δρέπανον ὅτι
 30* παρέστηκεν ὁ θερισμός. καὶ ἔλεγεν τίνι ὁμοιωσώμεν τὴν βασιλείαν τοῦ
 31* θεοῦ ἢ ἐν ποίᾳ παραβολῇ παραβάλωμεν αὐτήν. ὡς κόκκῳ σινάπεως ὃς
 ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων ἐστὶν τῶν ἐπὶ
 32* τῆς γῆς. καὶ ὅταν σπαρῇ ἀναβαίνει καὶ γίνεται πάντων τῶν λαχάνων μεί-
 ζων καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτοῦ τὰ
 33* πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν. καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς

v.18 καὶ ἄλλοι^ν οὗτοι^{τ.μ.κ} εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρομένοι Αὐτοῖς^τ Αἰσιν^τ οἱ τὸν λόγον
 ἀκουσάντες^ν ἀκούοντες^{τ.μ.κ}. **v.19** καὶ αἱ μεριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου^{τ.μ.κ} καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου
 καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσιν τὸν λόγον καὶ ἀκαρπος γίνεται. **v.20** καὶ
 ἐκεῖνοι^ν οὗτοι^{τ.μ.κ} εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ παραδέχονται
 καὶ καρποφοροῦσιν ἐν τριάκοντα καὶ ἐν ἑξήκοντα καὶ ἐν ἑκατόν. **v.21** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς μήτι ἐρχεται^ν ὁ
 λύχνος ἐρχεται^{τ.μ.κ} ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν τεθῇ^ν ἐπιτεθῇ^{τ.μ.κ}.
v.22 οὐ γὰρ ἐστὶν τί^{τ.μ.κ} κρυπτόν ὃ^{τ.μ.κ} ἐὰν μὴ ἵνα^ν φανερωθῇ οὐδὲ ἐγένετο ἀποκρυφόν ἀλλ' ἵνα ἐλθῇ^ν
 εἰς φανερόν ἐλθῇ^{τ.μ.κ}. **v.24** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς βλέπετε τί ἀκούετε ἐν ᾧ μετρω μετρεῖτε μετρηθήσεται
 ὑμῖν καὶ προστεθήσεται ὑμῖν τοῖς^{τ.μ.κ} ἀκούουσιν^{τ.μ.κ}. **v.25** ὃς γὰρ ἔχει^ν ἀν^{τ.μ.κ} ἐχῇ^{τ.μ.κ} δοθη-
 σεται αὐτῷ καὶ ὃς οὐκ ἔχει καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. **v.26** καὶ ἔλεγεν οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία
 τοῦ θεοῦ ὡς ἐὰν^{τ.μ.κ} ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς. **v.27** καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα
 καὶ ἡμέραν καὶ ὁ σπόρος βλαστὰ^ν βλαστάνῃ^{τ.μ.κ} καὶ μηκύνῃται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. **v.28** αὐτομάτῃ
 γὰρ^{τ.μ.κ} ἡ γῆ καρποφορεῖ πρῶτον χόρτον εἶτα στάχυν εἶτα^ν ἰπλήρης^{τ.μ.κ} πλῆρη^{τ.μ.κ} σῖτον ἐν τῷ σταχυϊ.
v.29 ὅταν δὲ παραδῷ^ν παραδῷ^{τ.μ.κ} ὁ καρπὸς εὐθεὺς^ν εὐθεὺς^{τ.μ.κ} ἀποστέλλει τὸ δρέπανον ὅτι παρεστη-
 κεν ὁ θερισμός. **v.30** καὶ ἔλεγεν πῶς^ν τίνι^{τ.μ.κ} ὁμοιωσώμεν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἢ ἐν τίνι^ν ποίᾳ^{τ.μ.κ}
 παραβολῇ^{τ.μ.κ} παραβάλωμεν^{τ.μ.κ} αὐτήν παραβολῇ^ν θώμεν^ν. **v.31** ὡς κόκκῳ^μ κόκκῳ^{τ.κ.ν} σινάπεως
 ὃς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς μικρότερον^ν ὢν^ν μικρότερος^{τ.μ.κ} πάντων τῶν σπερμάτων ἐστὶν^{τ.μ.κ} τῶν ἐπὶ
 τῆς γῆς. **v.32** καὶ ὅταν σπαρῇ ἀναβαίνει καὶ γίνεται μείζον^ν πάντων τῶν λαχάνων μείζον^{τ.μ.κ} καὶ ποιεῖ
 κλάδους μεγάλους ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν. **v.33** καὶ
 τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον καθὼς ἐδυνάτο^μ ἡδυνάτο^{τ.κ.ν} ἀκούειν.

ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν. χωρὶς δὲ παραβολῆς 34*
οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπέλυεν πάντα. καὶ 35
λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὁψίας γενομένης διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν.
καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ καὶ 36*
ἄλλα δὲ πλοιάρια ἦν μετ' αὐτοῦ. καὶ γίνεται λαῖλαψ ἀνέμου μεγάλη τὰ 37*
δὲ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον ὥστε αὐτό ἤδη γεμίζεσθαι. καὶ ἦν 38*
αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων καὶ διεγείρουσιν
αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ διδάσκαλε οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα. καὶ 39
διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσῃ σιώπα πεφίμωσο
καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. καὶ εἶπεν αὐτοῖς τί 40*
δειλοί ἐστε οὕτως πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν. καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν καὶ 41*
ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους τίς ἄρα οὗτός ἐστιν ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα
ὑπακούουσιν αὐτῷ.

καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς τὴν χώραν τῶν γαδαρηνῶν. 5*
καὶ ἐξελθόντι αὐτῷ ἐκ τοῦ πλοίου εὐθέως ἀπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων 2*
ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ. ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμει- 3*
οις καὶ οὔτε ἀλύσεσιν οὐδεὶς ἠδύνατο αὐτὸν δῆσαι. διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις 4*
πέδαις καὶ ἀλύσεσιν δεδεσθαι καὶ διεσπασθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἀλύσεις καὶ
τὰς πέδας συντετριφθαι καὶ οὐδεὶς αὐτὸν ἴσχυεν δαμάσαι. καὶ διαπαντός 5*
νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς ὄρεσιν καὶ ἐν τοῖς μνήμασιν ἦν κρᾶζων καὶ κα-
τακόπων ἑαυτὸν λίθοις. ἰδὼν δὲ τὸν ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδραμεν καὶ 6*
προσεκύνησεν αὐτῷ. καὶ κρᾶζας φωνῇ μεγάλη εἶπεν τί ἐμοὶ καὶ σοὶ ἰησοῦ 7*
υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου ὀρκίζω σε τὸν θεὸν μή με βασανίσῃς. ἔλεγεν γὰρ 8
αὐτῷ ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. καὶ ἐπηρώτα αὐ- 9*

v.34 χωρὶς δε παραβολης ουκ ελαλει αυτοις κατ ιδιαν δε τοις ιδιοις^ν μαθηταις αυτου^{τ.μ.κ} επελυεν παντα. **v.36** και αφεντες τον οχλον παραλαμβανουσιν αυτον ως ην εν τω πλοιω και αλλα πλοια^ν δε^{τ.μ.κ} πλοιαρια^{τ.μ.κ} ην μετ αυτου. **v.37** και γινεται λαιλαψ ανεμου^{τ.μ.κ} μεγαλη ανεμου^ν και^ν τα δε^{τ.μ.κ} κυματα επεβαλλεν εἰς το πλοιον ωστε αυτο^{τ.μ.κ} ηδη γεμίζεσθαι το^ν πλοιον^ν. **v.38** και ην^{τ.μ.κ} αυτος ην^ν εν^ν επι^{τ.μ.κ} τη πρυμνη επι το προσκεφαλαιον καθευδων και εγειρουσιν^ν διεγειρουσιν^{τ.μ.κ} αυτον και λεγουσιν αυτω διδασκαλε ου μελει σοι οτι απολλυμεθα. **v.40** και ειπεν αυτοις τι δειλοι εστε ουπω^ν ουτως^{τ.μ.κ} πως^{τ.μ.κ} ουκ^{τ.μ.κ} εχετε πιστιν. **v.41** και εφοβηθησαν φοβον μεγαν και ελεγον προς αλληλους τις αρα ουτος εστιν οτι και ο ανεμος και η θαλασσα υπακουει^ν υπακουουσιν^{τ.μ.κ} αυτω. **5** **v.1** και ηλθον εἰς το περαν της θαλασσης εἰς την χωραν των γερασων^ν γαδαρηνων^{τ.μ.κ}. **v.2** και εξελθοντος^ν εξελθοντι^{τ.μ.κ} αυτου^ν αυτω^{τ.μ.κ} εκ του πλοίου ευθως^ν ευθεως^{τ.μ.κ} υπηντησεν^ν απηνητησεν^{τ.μ.κ} αυτω εκ των μνημειων ανθρωπος εν πνευματι ακαθαρτω. **v.3** ος την κατοικησιν ειχεν εν τοις μνημασιν^{μ.ν} μνημειοις^{τ.κ} και ουδε^ν αλυσει^ν ουκει^ν ουτε^{τ.μ.κ} αλυσεσιν^{τ.μ.κ} ουδεις εδυνατο^{μ.ν} ηδυνατο^{τ.κ} αυτον δησαι. **v.4** δια το αυτον πολλakis πεδαις και αλυσεσιν δεδεσθαι και διεσπασθαι υπ αυτου τας αλυσεις και τας πεδας συντετριφθαι και ουδεις αυτον^{τ.μ.κ} ισχυεν αυτον^ν δαμασαι. **v.5** και δια^{μ.ν} παντος^{μ.ν} διαπαντος^{τ.κ} νυκτος και ημερας εν τοις μνημασιν^ν ορεσιν^{τ.μ.κ} και εν τοις ορεσιν^ν μνημασιν^{τ.μ.κ} ην κρᾶζων και κατακοπων εαυτον λιθοις. **v.6** και^ν ιδων δε^{τ.μ.κ} τον ιησουν απο μακροθεν εδραμεν και προσεκυνησεν αυτω. **v.7** και κρᾶζας φωνη μεγαλη λεγει^ν ειπεν^{τ.μ.κ} τι εμοι και σοι ιησου υιε του θεου του υψιστου ορκιζω σε τον θεον μη με βασανισῃς. **v.9** και επηρωτα αυτον τι σοι^{τ.μ.κ} ονομα σοι^ν και λεγει^ν απεκριθη^{τ.μ.κ} αυτω^ν λεγων^{τ.μ.κ} λεγιων^ν λεγεων^{τ.μ.κ} ονομα μοι οτι πολλοι εσμεν.

- τόν τί σοι ὄνομά καὶ ἀπεκρίθη λέγων λεγεὼν ὄνομά μοι ὅτι πολλοὶ ἔσμεν.
 10*, 11* καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ αὐτοὺς ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας. ἦν
 12* δὲ ἐκεῖ πρὸς τὰ ὄρη ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη. καὶ παρεκάλεσαν
 αὐτὸν πάντες οἱ δαίμονες λέγοντες πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους ἵνα εἰς
 13* αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. καὶ ἐπέτρεπεν αὐτοῖς εὐθέως ὁ ἰησοῦς καὶ ἐξελθόντα
 τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη
 14* κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν ἦσαν δὲ ὡς δισχίλιοι καὶ ἐπνίγοντο
 15* ἐν τῇ θαλάσῃ. οἱ δὲ βόσκοντες τοὺς χοίρους ἔφυγον καὶ ἀνήγγειλάν εἰς
 τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ ἐξῆλθον ἰδεῖν τί ἐστὶν τὸ γεγονός. καὶ
 16* ἔρχονται πρὸς τὸν ἰησοῦν καὶ θεωροῦσιν τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον
 καὶ ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγεῶνα καὶ ἐφοβή-
 17* θησαν. καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ
 18* καὶ περὶ τῶν χοίρων. καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν
 19* ὀρίων αὐτῶν. καὶ ἐμβάντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμο-
 νισθεὶς ἵνα ᾖ μετ' αὐτοῦ. ὁ δὲ ἰησοῦς οὐκ ἀφῆκεν αὐτὸν ἀλλὰ λέγει αὐτῷ
 20 ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σούς καὶ ἀναγγείλον αὐτοῖς ὅσα σοι
 21* ὁ κύριός ἐποίησεν καὶ ἠλέησέν σε. καὶ ἀπῆλθεν καὶ ἤρξατο κηρύσσειν
 ἐν τῇ δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς καὶ πάντες ἐθαύμαζον. καὶ
 22* διαπεράσαντος τοῦ ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν συνήχθη ὄχλος
 πολὺς ἐπ' αὐτὸν καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. καὶ ἰδοὺ ἔρχεται εἰς τῶν
 23* ἀρχισυναγῶγων ὀνόματι ἰάειρος καὶ ἰδὼν αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας
 αὐτοῦ. καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ λέγων ὅτι τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως
 24 ἔχει ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς αὐτῇ τὰς χεῖρας ὅπως σωθῇ καὶ ζήσεται. καὶ ἀπῆλ-
 θεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς καὶ συνέθλιβον αὐτόν.

v.10 καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ αὐτὰ^ν αὐτοὺς^{τ.μ.κ} ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας. **v.11** ἦν
 δὲ ἐκεῖ πρὸς τῶν^{μ.ν} τα^{τ.κ} ὀρει^{μ.ν} ὀρη^{τ.κ} ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη. **v.12** καὶ παρεκα-
 σαν αὐτὸν πάντες^{τ.μ.κ} οἱ^{τ.μ.κ} δαίμονες^{τ.μ.κ} λέγοντες πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους ἵνα εἰς αὐτοὺς
 εἰσελθῶμεν. **v.13** καὶ ἐπέτρεπεν αὐτοῖς εὐθέως^{τ.μ.κ} ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς^{τ.μ.κ} καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ
 ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν ἦσαν^{τ.μ.κ}
 δε^{τ.μ.κ} ὡς δισχίλιοι καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσῃ. **v.14** καὶ^ν οἱ δε^{τ.μ.κ} βοσκόντες αὐτοὺς^ν τοὺς^{τ.μ.κ}
 χοίρους^{τ.μ.κ} ἐφυγον καὶ ἀπήγγειλάν^ν ἀνήγγειλάν^{τ.μ.κ} εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ ἦλθον^ν
 ἐξῆλθον^{τ.μ.κ} ἰδεῖν τί ἐστὶν τὸ γεγονός. **v.15** καὶ ἐρχονται πρὸς τὸν ἰησοῦν καὶ θεωροῦσιν τὸν δαιμονι-
 ζόμενον καθήμενον καὶ^{τ.μ.κ} ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγιῶνα^ν λεγεῶνα^{τ.μ.κ} καὶ
 ἐφοβήθησαν. **v.16** καὶ^{τ.κ.ν} διηγήσαντο δε^μ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ καὶ περὶ τῶν
 χοίρων. **v.18** καὶ ἐμβαινόντος^ν ἐμβάντος^{τ.μ.κ} αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα
 ἦ^{τ.μ.κ} μετ' αὐτοῦ ἦ^ν. **v.19** καὶ^ν ὁ^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} ἰησοῦς^{τ.μ.κ} οὐκ ἀφῆκεν αὐτὸν ἀλλὰ λέγει αὐτῷ ὑπάγε
 εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σούς καὶ ἀπαγγείλον^ν ἀναγγείλον^{τ.μ.κ} αὐτοῖς ὅσα σοι^{τ.μ.κ} ὁ κύριός σοι^ν
 πεποίηκεν^{μ.ν} ἐποίησεν^{τ.κ} καὶ ἠλέησεν σε. **v.21** καὶ διαπεράσαντος τοῦ ἰησοῦ [ἐν^ν ἐν^{τ.μ.κ} τῷ πλοίῳ]^ν
 πλοίῳ^{τ.μ.κ} πάλιν εἰς τὸ πέραν συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτὸν καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. **v.22** καὶ
 ἰδοὺ^{τ.μ.κ} ἐρχεται εἰς τῶν ἀρχισυναγῶγων ὀνόματι ἰαίρος^ν ἰαίρος^{τ.μ.κ} καὶ ἰδὼν αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς
 πόδας αὐτοῦ. **v.23** καὶ παρακαλεῖ^ν παρεκάλει^{τ.μ.κ} αὐτὸν πολλὰ λέγων ὅτι τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως
 ἔχει ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς αὐτῇ^{τ.μ.κ} τὰς χεῖρας αὐτῇ^ν ἵνα^ν ὁπῶς^{τ.μ.κ} σωθῇ καὶ ζῇ^ν ζήσεται^{τ.μ.κ}.

καὶ γυνὴ τις οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἔτη δώδεκα. καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ 25*, 26*
πολλῶν ἱατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ἑαυτῆς πάντα καὶ μηδὲν ὠφε-
ληθεῖσα ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χειρὸν ἐλθοῦσα. ἀκούσασα περὶ τοῦ ἰησοῦ 27
ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὅπισθεν ἤψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. ἔλεγεν γὰρ ὅτι κἂν 28*
τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἄψωμαι σωθήσομαι. καὶ εὐθέως ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ 29*
αἵματος αὐτῆς καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἵαται ἀπὸ τῆς μαστιγῆς. καὶ εὐθέως 30*
ὁ ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἐπιστραφεὶς
ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγεν τίς μου ἤψατο τῶν ἱματίων. καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μα- 31
θηταὶ αὐτοῦ βλέπετε τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε καὶ λέγεις τίς μου ἤψατο.
καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ 32, 33*
τρέμουσα εἰδυῖα ὃ γέγονεν ἐπ' αὐτῇ ἦλθεν καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν
αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ θυγατερ ἡ πίστις σου σέσωκέν 34*
σε ὑπάγε εἰς εἰρήνην καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μαστιγῆς σου. ἔτι αὐτοῦ 35
λαλοῦντος ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγοντες ὅτι ἡ θυγάτηρ σου
ἀπέθανεν τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον. ὁ δὲ ἰησοῦς εὐθέως ἀκούσας τὸν 36*
λόγον λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ μὴ φοβοῦ μόνον πίστευε. καὶ 37*
οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα αὐτῷ συνακολουθῆσαι εἰ μὴ πέτρον καὶ ἰάκωβον καὶ
ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν ἰακώβου. καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώ- 38*
γου καὶ θεωρεῖ θόρυβον κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά. καὶ εἰσελθὼν 39
λέγει αὐτοῖς τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ κα-
θεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ ὁ δὲ ἐκβαλὼν ἅπαντας παραλαμβάνει τὸν 40*
πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ καὶ εἰσπορεύεται
ὅπου ἦν τὸ παιδίον ἀνακείμενον. καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου 41*
λέγει αὐτῇ ταλιθα κουμι ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον τὸ κοράσιον σοὶ λέγω
ἔγειραι. καὶ εὐθέως ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει ἦν γὰρ ἐτῶν δώ- 42*

v.25 καὶ γυνὴ τις^{τ.μ.κ} οὖσα ἐν ρύσει αἵματος ἐτὶ^{τ.μ.κ} δώδεκα ἐτῶν^ν. **v.26** καὶ πολλὰ παθοῦσα
ὑπὸ πολλῶν ἱατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' αὐτῆς^{μ.ν} πάντα καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα ἀλλὰ
μᾶλλον εἰς τὸ χειρὸν ἐλθοῦσα. **v.28** ἔλεγεν γὰρ ὅτι ἐὰν^ν ἀψωμαι^ν καν τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἀψωμαι^{τ.μ.κ}
σωθήσομαι. **v.29** καὶ εὐθεὺς^ν εὐθεὺς^{τ.μ.κ} ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι
ἵαται ἀπὸ τῆς μαστιγῆς. **v.30** καὶ εὐθεὺς^ν εὐθεὺς^{τ.μ.κ} ὁ ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν
ἐξελθοῦσαν ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγεν τίς μου ἤψατο τῶν ἱματίων. **v.33** ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα
καὶ τρέμουσα εἰδυῖα ὃ γέγονεν ἐπ'^{τ.μ.κ} αὐτῇ ἦλθεν καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν
ἀλήθειαν. **v.34** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ θυγατερ^ν θυγατερ^{τ.μ.κ} ἡ πίστις σου σέσωκεν σε ὑπάγε εἰς εἰρήνην
καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μαστιγῆς σου. **v.36** ὁ δὲ ἰησοῦς ἀκούσας^ν εὐθεὺς^{τ.μ.κ} ἀκούσας^{τ.μ.κ} τὸν
λόγον λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ μὴ φοβοῦ μόνον πίστευε. **v.37** καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα μετ'^ν
αὐτοῦ^ν αὐτῷ^{τ.μ.κ} συνακολουθῆσαι εἰ μὴ τὸν^ν πέτρον καὶ ἰακώβον καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν ἰακώβου.
v.38 καὶ ἔρχονται^ν ἔρχεται^{τ.μ.κ} εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου καὶ θεωρεῖ θόρυβον καὶ^{κ.ν} κλαίοντας
καὶ ἀλαλάζοντας πολλά. **v.40** καὶ κατεγέλων αὐτοῦ αὐτοῦ^ν ὁ^{τ.μ.κ} δὲ ἐκβαλὼν πάντας^{μ.ν} ἅπαντας^{τ.κ}
παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν
τὸ παιδίον ἀνακείμενον^{τ.μ.κ}. **v.41** καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου λέγει αὐτῇ ταλιθα κουμι^ν
κουμι^{τ.μ.κ} ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον τὸ κοράσιον σοὶ λέγω ἐγειρε^ν ἐγειραι^{τ.μ.κ}. **v.42** καὶ εὐθεὺς^ν
εὐθεὺς^{τ.μ.κ} ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα καὶ ἐξεστησαν [εὐθεὺς]^ν ἐκστασεὶ
μεγαλῇ.

- 43* δεκα καὶ ἐξέστησαν ἑκοτάσει μεγάλη. καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς γνῶ τοῦτο καὶ εἶπεν δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.
- 6* καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ καὶ ἀκολουθοῦσιν
 2* αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ γενομένου σαββάτου ἤρξατο ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο λέγοντες πόθεν οὗτω ταῦτα καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα αὐτῷ ὅτι καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν
 3* αὐτοῦ γίνονται. οὐκ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων ὁ υἱὸς μαρίας ἀδελφὸς δὲ ἰακώβου καὶ ἰωσῆ καὶ ἰούδα καὶ σίμωνος καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε
 4* πρὸς ἡμᾶς καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ἔλεγεν δὲ αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενέσιν
 5* καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἡδύνατο ἐκεῖ οὐδεμίαν δύναμιν ποιῆσαι εἰ
 6 μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεῖς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσεν. καὶ ἐθαύμαζεν διὰ
 7 τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ περιῆγεν τὰς κώμας κύκλῳ διδάσκων. καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο καὶ ἐδίδου
 8* αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων. καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδὸν εἰ μὴ ῥάβδον μόνον μὴ πήραν μὴ ἄρτον μὴ
 9* εἰς τὴν ζώνην χαλκόν. ἀλλ' ὑποδεδεμένους σανδάλια καὶ μὴ ἐνδύσῃσθε
 10 δύο χιτῶνας. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅπου ἂν εἰσέλθῃτε εἰς οἰκίαν ἐκεῖ μένετε
 11* ἕως ἂν ἐξέλθῃτε ἐκεῖθεν. καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέξωνται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτινάξτε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἀνεκτοτερον ἔσται σοδόμοις ἢ
 12* γομόρροις ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυσσον ἵνα μετανοήσωσιν. καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ
 13 πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευσεν. καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς ἡρώδης

v.43 καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς γνῶ^v γνῶ^{τ.μ.κ} τοῦτο καὶ εἶπεν δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.
6 v.1 καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἐρχεται^v ἦλθεν^{τ.μ.κ} εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **v.2** καὶ γενομένου σαββάτου ἤρξατο διδάσκειν^v ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν^{τ.μ.κ} καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο λέγοντες πόθεν οὗτω ταῦτα καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα οὗτω^v αὐτῷ^{τ.μ.κ} ὅτι^{τ.κ} καὶ αἱ^v δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γίνονται^v γίνονται^{τ.μ.κ}. **v.3** οὐκ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων ὁ υἱὸς τῆς^v μαρίας καὶ^v ἀδελφὸς δὲ^{τ.μ.κ} ἰακώβου καὶ ἰωσή^v ἰωσῆ^{τ.μ.κ} καὶ ἰούδα καὶ σίμωνος καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. **v.4** καὶ^v ἔλεγεν δὲ^{τ.μ.κ} αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἐστιν προφήτης ἀτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενέσιν^v αὐτοῦ^v συγγενέσιν^{τ.μ.κ} καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. **v.5** καὶ οὐκ ἐδύνατο^v ἡδύνατο^{τ.μ.κ} ἐκεῖ ποιῆσαι^v οὐδεμίαν δύναμιν ποιῆσαι^{τ.μ.κ} εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεῖς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσεν. **v.8** καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδὸν εἰ μὴ ῥάβδον μόνον μὴ πήραν^{τ.μ.κ} μὴ^{τ.μ.κ} ἄρτον μὴ^v πήραν^v μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν. **v.9** ἀλλὰ^v ἀλλ'^{τ.μ.κ} ὑποδεδεμένους σανδάλια καὶ μὴ ἐνδύσασθαι^κ ἐνδύσῃσθε^{τ.μ.κ} δύο χιτῶνας. **v.11** καὶ ὅς^v ὅσοι^{τ.μ.κ} ἂν τοποσ^v μὴ δέξῃται^v δέξωνται^{τ.μ.κ} ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτινάξτε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον αὐτοῖς ἀμὴν^{τ.μ.κ} λέγω^{τ.μ.κ} ὑμῖν^{τ.μ.κ} ἀνεκτοτερον^{τ.μ.κ} ἔσται^{τ.μ.κ} σοδόμοις^{τ.μ.κ} ἢ^{τ.μ.κ} γομόρροις^{τ.μ.κ} ἐν^{τ.μ.κ} ἡμέρᾳ^{τ.μ.κ} κρίσεως^{τ.μ.κ} ἢ^{τ.μ.κ} τῇ πόλει^{τ.μ.κ} ἐκείνῃ^{τ.μ.κ}. **v.12** καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν^v ἐκήρυσσον^{τ.μ.κ} ἵνα μετανοήσωσιν^v μετανοήσωσιν^{τ.μ.κ}. **v.14** καὶ ἠκούσεν ὁ βασιλεὺς ἡρώδης φανερόν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ ἔλεγον^v ἔλεγεν^{τ.μ.κ} ὅτι ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐξηγεται^v ἐκ νεκρῶν ἠγερθῇ^{τ.μ.κ} καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ.

φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν ὅτι ἰωάννης ὁ βαπτίζων
ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. ἄλλοι 15*
ἔλεγον ὅτι ἡλίας ἐστὶν ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι προφήτης ἐστὶν ἢ ὡς εἰς τῶν
προφητῶν. ἀκούσας δὲ ὁ ἡρώδης εἶπεν ὅτι ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα ἰωάννην 16*
οὗτος ἐστὶν αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν. αὐτὸς γὰρ ὁ ἡρώδης ἀποστείλας 17*
ἐκράτησεν τὸν ἰωάννην καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ διὰ ἡρωδιάδα τὴν
γυναῖκα φιλιππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. ἔλεγεν γὰρ ὁ 18
ἰωάννης τῷ ἡρώδῃ ὅτι οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου.
ἡ δὲ ἡρωδιάς ἐνεῖχεν αὐτῷ καὶ ἠθέλεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι καὶ οὐκ ἠδύνατο. 19
ὁ γὰρ ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν ἰωάννην εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον 20*
καὶ συνετήρει αὐτόν καὶ ἀκούσας αὐτοῦ πολλὰ ἐποίει καὶ ἡδέως αὐτοῦ
ἤκουεν. καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαιροῦ ὅτε ἡρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ 21*
δεῖπνον ἐποίει τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις
τῆς γαλιλαίας. καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς ἡρωδιάδος καὶ 22*
ὀρχησαμένης καὶ ἄρεσας τῷ ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις εἶπεν ὁ
βασιλεὺς τῷ κορασίῳ αἰτησὼν με ὃ ἐὰν θέλῃς καὶ δώσω σοι. καὶ ὤμοσεν 23*
αὐτῇ ὅτι ὃ ἐὰν με αἰτήσῃς δώσω σοι ἕως ἡμίσεος τῆς βασιλείας μου. ἡ 24*
δὲ ἐξελθούσα εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτῆς τί αἰτήσομαι ἡ δὲ εἶπεν τὴν κεφαλὴν
ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ εἰσελθούσα εὐθέως μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν 25*
βασιλέα ᾗτήσατο λέγουσα θέλω ἵνα μοι δῷς ἕξ αὐτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν κε-
φαλὴν ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς διὰ 26*
τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους οὐκ ἠθέλησεν αὐτὴν ἀθετῆσαι.
καὶ εὐθέως ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτωρα ἐπέταξεν ἐνεχθῆναι τὴν 27*
κεφαλὴν αὐτοῦ ὁ δὲ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ. καὶ 28
ἤνεγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ καὶ

v.15 ἄλλοι δε^v ἔλεγον ὅτι ἡλίας ἐστὶν ἄλλοι δε ἔλεγον ὅτι προφήτης ἐστὶν^{τ.μ.κ} ἡ^{τ.κ} ὡς εἰς τῶν προφητῶν.
v.16 ἀκούσας δε [ο]^μ ο^{τ.κ.ν} ἡρώδης ἔλεγεν^v εἶπεν^{τ.μ.κ} ὅτι^{τ.μ.κ} ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα ἰωάννην οὗτος
ἐστὶν^{τ.μ.κ} αὐτός^{τ.μ.κ} ἠγέρθη ἐκ^{τ.μ.κ} νεκρῶν^{τ.μ.κ}. **v.17** αὐτός γὰρ ὁ ἡρώδης ἀποστείλας ἐκράτησεν
τὸν ἰωάννην καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐν τῇ^{τ.κ} φυλακῇ διὰ ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα φιλιππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. **v.20** ὁ γὰρ ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν ἰωάννην εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον καὶ
συνετήρει αὐτόν καὶ ἀκούσας αὐτοῦ πολλὰ ἡγορεῖ^v ἐποίει^{τ.μ.κ} καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουεν. **v.21** καὶ γε-
νομένης ἡμέρας εὐκαιροῦ ὅτε ἡρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίησεν^v ἐποίει^{τ.μ.κ} τοῖς μεγιστᾶσιν
αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς γαλιλαίας. **v.22** καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ^v
αὐτῆς^{τ.μ.κ} τῆς^{τ.μ.κ} ἡρωδιάδος καὶ ὀρχησαμένης ἡρᾶσεν^v καὶ^{τ.μ.κ} ἀρεσάσας^{τ.μ.κ} τῷ ἡρώδῃ καὶ τοῖς
συνανακειμένοις εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ αἰτησὼν με ὃ ἐὰν θέλῃς καὶ δώσω σοι. **v.23** καὶ ὤμοσεν
αὐτῇ [πολλὰ]^v ὅτι^{τ.μ.κ} ὃ ἐὰν με αἰτήσῃς δώσω σοι ἕως ἡμίσεος τῆς βασιλείας μου. **v.24** καὶ^v ἡ^{τ.μ.κ}
δε^{τ.μ.κ} ἐξελθούσα εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτῆς τί αἰτήσομαι^v αἰτησομαι^{τ.μ.κ} ἡ δὲ εἶπεν τὴν κεφαλὴν ἰωάννου τοῦ
βαπτίζοντος^v βαπτιστοῦ^{τ.μ.κ}. **v.25** καὶ εἰσελθούσα εὐθέως^v εὐθεως^{τ.μ.κ} μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα
ᾗτήσατο λέγουσα θέλω ἵνα ἐξαυτῆς^v μοι^{τ.μ.κ} δῷς μοι^v ἐξ^{τ.μ.κ} αὐτῆς^{τ.μ.κ} ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν ἰωαν-
νου τοῦ βαπτιστοῦ. **v.26** καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς ἀνακειμένους^v
συνανακειμένους^{τ.μ.κ} οὐκ ἠθέλησεν αὐτὴν^{τ.μ.κ} ἀθετῆσαι αὐτὴν^v. **v.27** καὶ εὐθὺς^v εὐθεως^{τ.μ.κ} ἀπο-
στείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτορα^{μ.ν} σπεκουλάτορα^{τ.κ} ἐπέταξεν ἐνεγκαι^v ἐνεχθῆναι^{τ.μ.κ} τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ καὶ^v.

- 29* τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθον καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν τῷ μνημείῳ.
- 30* καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν ἰησοῦν καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα
- 31* καὶ ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι
- 32* καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοὶ καὶ οὐδὲ φαγεῖν ἡυκαίρουν. καὶ ἀπῆλθον εἰς
- 33* ἔρημον τόπον τῷ πλοίῳ κατ' ἰδίαν. καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας οἱ ὄχλοι καὶ ἐπέγνωσαν αὐτὸν πολλοὶ καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον
- 34* ἐκεῖ καὶ προῆλθον αὐτοὺς καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτόν. καὶ ἐξελθὼν εἶδεν ὁ ἰησοῦς πολὺν ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ
- 35* ἔχοντα ποιμένα καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλὰ. καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγουσιν ὅτι ἔρημός
- 36* ἐστὶν ὁ τόπος καὶ ἤδη ὥρα πολλή. ἀπόλυσον αὐτοὺς ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς ἄρτους τί γὰρ φάγωσιν
- 37* οὐκ ἔχουσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν καὶ λέγουσιν αὐτῷ ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν διακοσίων δηναρίων ἄρτους καὶ
- 38* δώμεν αὐτοῖς φαγεῖν. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς πόσους ἄρτους ἔχετε ὑπάγετε καὶ
- 39 ἴδετε καὶ γνόντες λέγουσιν πέντε καὶ δύο ἰχθύας. καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς
- 40* ἀνακλῖναι πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. καὶ ἀνέπε-
- 41* σον πρᾶσαι πρᾶσαι ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πενήκοντα. καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ κατέκλασεν τοὺς ἄρτους καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παρα-
- 42 θῶσιν αὐτοῖς καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶσιν. καὶ ἔφαγον πάντες
- 43* καὶ ἐχορτάσθησαν. καὶ ἦραν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πληρεῖς καὶ

v.29 καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθον καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν τῷ ^τ μνημείῳ.

v.30 καὶ συναγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν ἰησοῦν καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα καὶ ^{τ.μ.κ} ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. **v.31** καὶ λέγει ^ν εἶπεν ^{τ.μ.κ} αὐτοῖς δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον καὶ ἀναπαύεσθε ^ν ἀναπαυεσθε ^{τ.μ.κ} ὀλίγον ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοὶ καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαιρουν ^{μ.ν} ηυκαίρουν ^{τ.κ}. **v.32** καὶ ἀπῆλθον ἐν ^ν τῷ ^ν πλοίῳ ^ν εἰς ἔρημον τόπον τῷ ^{τ.μ.κ} πλοίῳ ^{τ.μ.κ} κατ' ἰδίαν. **v.33** καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας οἱ ^{τ.κ} ὄχλοι ^{τ.κ} καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν ^{τ.μ.κ} πολλοὶ καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ καὶ προῆλθον αὐτοὺς καὶ ^{τ.μ.κ} συνῆλθον ^{τ.μ.κ} πρὸς ^{τ.μ.κ} αὐτόν ^{τ.μ.κ}. **v.34** καὶ ἐξελθὼν εἶδεν ὁ ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ^{τ.μ.κ} πολὺν ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοὺς ^ν αὐτοῖς ^{τ.μ.κ} ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλὰ.

v.35 καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐλέγον ^ν λέγουσιν ^{τ.μ.κ} ὅτι ἔρημος ἐστὶν ὁ τόπος καὶ ἤδη ὥρα πολλή. **v.36** ἀπόλυσον αὐτοὺς ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς ἄρτους ^{τ.μ.κ} τί γὰρ ^{τ.μ.κ} φάγωσιν οὐκ ^{τ.μ.κ} ἔχουσιν ^{τ.μ.κ}. **v.37** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν καὶ λέγουσιν αὐτῷ ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν διακοσίων ^{τ.κ} δηναρίων ^{μ.ν} διακοσίων ^{μ.ν} ἄρτους καὶ δώσωμεν ^ν δώμεν ^{τ.μ.κ} αὐτοῖς φαγεῖν. **v.38** ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς πόσους ἄρτους ἔχετε ὑπάγετε καὶ ^{τ.μ.κ} ἴδετε καὶ γνόντες λέγουσιν πέντε καὶ δύο ἰχθύας. **v.40** καὶ ἀνέπεσαν ^ν ἀνέπεσον ^{τ.μ.κ} πρᾶσαι πρᾶσαι κατὰ ^ν ἀνὰ ^{τ.μ.κ} ἑκατὸν καὶ κατὰ ^ν ἀνὰ ^{τ.μ.κ} πενήκοντα. **v.41** καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ κατέκλασεν τοὺς ἄρτους καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς [αὐτοῦ] ^ν αὐτοῦ ^{τ.μ.κ} ἵνα παρατιθῶσιν ^ν παραθῶσιν ^{τ.μ.κ} αὐτοῖς καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶσιν.

ἀπὸ τῶν ἰχθύων. καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους ὥσει πεντακισχίλιοι 44*
 ἄνδρες. καὶ εὐθὺς ἠνάγκασεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον 45*
 καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς βηθσαιδάν ἕως αὐτὸς ἀπολύσῃ τὸν ὄχλον.
 καὶ ἀποταζάμενος αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. καὶ ὁψίας 46, 47
 γενομένης ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς
 γῆς. καὶ εἶδεν αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος 48*
 ἐναντίος αὐτοῖς καὶ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐ-
 τοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἤθελεν παρελθεῖν αὐτούς. οἱ δὲ 49*
 ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἔδοξαν φάντασμα εἶναι καὶ
 ἀνέκραζαν. πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον καὶ ἐταράχθησαν καὶ εὐθὺς ἐλάλη- 50*
 σεν μετ' αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς θαρσεῖτε ἐγὼ εἰμι μὴ φοβεῖσθε. καὶ ἀνέβη 51*
 πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος καὶ λίαν ἐκ περισσοῦ
 ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο καὶ ἐθαύμαζον. οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις ἦν 52*
 γὰρ ἡ καρδιά αὐτῶν πεπωρωμένη. καὶ διαπεράσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν 53*
 γενησαρέτ καὶ προσωρμίσθησαν. καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου 54*
 εὐθὺς ἐπιγνόντες αὐτὸν. περιδραμόντες ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην 55*
 ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραββάτοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν ὅπου ἤκουον
 ὅτι ἐκεῖ ἐστίν. καὶ ὅπου ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας ἢ πόλεις ἢ ἀγροὺς 56*
 ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθουν τοὺς ἀσθενοῦντας καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν
 τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄψωνται καὶ ὅσοι ἂν ἤπτοντο αὐτοῦ
 ἐσώζοντο.

καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ φαρισαῖοι καὶ τινες τῶν γραμματέων ἐλ- 7
 θόντες ἀπὸ ἱεροσολύμων. καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ κοιναῖς 2*

v.43 και ηραν κλασματα^ν κλασματων^{τ.μ.κ} δωδεκα κοφινων^ν κοφινους^{τ.μ.κ} πληρωματα^ν πληρεις^{τ.μ.κ} και απο των ιχθυων. **v.44** και ησαν οι φαγοντες [τους^ν αρτους]^ν τους^{τ.μ.κ} αρτους^{τ.μ.κ} ωσει^{τ.κ} πεντα-
 κισχιλιοι ανδρες. **v.45** και ευθυς^ν ευθεως^{τ.μ.κ} ηναγκασεν τους μαθητας αυτου εμβηναι εις το πλοιον
 και προαγειν εις το περαν προς βηθσαιδα^κ βηθσαιδαν^{τ.μ.ν} εως αυτος απολυει^ν απολυση^{τ.μ.κ} τον οχλον.
v.48 και ιδων^ν ειδεν^{τ.μ.κ} αυτους βασανιζομενους εν τω ελαυνειν ην γαρ ο ανεμος εναντιος αυτοις και^{τ.μ.κ}
 περι τεταρτην φυλακην της νυκτος ερχεται προς αυτους περιπατων επι της θαλασσης και ηθελεν παρελ-
 θειν αυτους. **v.49** οι δε ιδοντες αυτον περιπατουντα^{τ.μ.κ} επι της θαλασσης περιπατουντα^ν εδοξαν
 οτι^ν φαντασμα εστιν^ν ειναι^{τ.μ.κ} και ανεκραζαν. **v.50** παντες γαρ αυτον ειδον και εταραχθησαν ο^ν
 δε^ν ευθυς^ν και^{τ.μ.κ} ευθεως^{τ.μ.κ} ελαλησεν μετ αυτων και λεγει αυτοις θαρσειτε εγω ειμι μη φοβεισθε.
v.51 και ανεβη προς αυτους εις το πλοιον και εκοπασεν ο ανεμος και λιαν [εκ^ν εκ^{τ.μ.κ} περισσου]^ν
 περισσου^{τ.μ.κ} εν εαυτοις εξισταντο και^{τ.μ.κ} εθαυμαζον^{τ.μ.κ}. **v.52** ου γαρ συνηκαν επι τοις αρτοις
 αλλ^ν ην γαρ^{τ.μ.κ} αυτων^{μ.ν} η καρδια αυτων^{τ.κ} πεπωρωμενη. **v.53** και διαπερασαντες ηλθον^{τ.μ.κ} επι
 την γην ηλθον^ν εις^ν γεννησαρετ^{κ.μ.ν} γεννησαρετ^τ και προσωρμισθησαν. **v.54** και εξελθοντων αυτων εκ
 του πλοιου ευθυς^ν ευθεως^{τ.μ.κ} επιγνοντες αυτον. **v.55** περιεδραμον^ν περιδραμοντες^{τ.μ.κ} ολην την
 χωραν^ν περιχωρον^{τ.μ.κ} εκεινην και^ν ηρξαντο επι τοις κραβατοις^ν κραββατοις^{τ.μ.κ} τους κακως εχοντας
 περιφερειν οπου ηκουον οτι εκει^{τ.μ.κ} εστιν. **v.56** και οπου αν εισεπορευετο εις κωμας η εις^ν πολεις η
 εις^ν αγρους εν ταις αγοραις ετιθεσαν^ν ετιθουν^{τ.μ.κ} τους ασθενουντας και παρεκαλουν αυτον ινα καν του
 κρασπεδου του ιματιου αυτου αψωνται και οσοι αν ηψαντο^ν ηπτοντο^{τ.μ.κ} αυτου εσωζοντο. **7 v.2** και
 ιδοντες τινας των μαθητων αυτου οτι^ν κοιναις χερσιν τουτ εστιν ανιπτοις εσθιουσιν^ν τους^ν εσθιοντας^{τ.μ.κ}
 αρτους εμεμψαντο^{τ.μ.κ}.

- 3 χερσίν τοῦτ' ἔστιν ἀνίπτοις ἐσθίοντας ἄρτους ἐμέμψαντο. οἱ γὰρ φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ ἰουδαῖοι ἐὰν μὴ πυγμῇ νήσωνται τὰς χεῖρας οὐκ ἐσθίουσιν
 4* κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων. καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς ἐὰν μὴ βαπτίσωνται οὐκ ἐσθίουσιν καὶ ἄλλα πολλά ἐστὶν ἃ παρέλαβον κρατεῖν
 5* βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων καὶ κλινῶν. ἔπειτα ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς διὰτι οἱ μαθηταί σου οὐ περιπατοῦσιν κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων ἀλλὰ ἀνίπτοις χερσίν
 6* ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὅτι καλῶς προεφήτευσεν ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν ὡς γέγραπται οὗτος ὁ λαὸς τοῖς
 7 χεῖλεσίν με τιμᾷ ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. μάτην δὲ
 8* σέβονταιί με διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων. ἀφέντες γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων βαπτισμοὺς
 9* ξεστῶν καὶ ποτηρίων καὶ ἄλλα παρόμοια τοιαῦτα πολλά ποιεῖτε. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν
 10* τηρήσητε. μωσῆς γὰρ εἶπεν τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καὶ ὁ
 11 κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω. ὑμεῖς δὲ λέγετε ἐὰν εἴπη ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ κορβᾶν ὃ ἐστὶν δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφε-
 12* ληθῇς. καὶ οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἢ τῇ μητρὶ αὐτοῦ. ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ἢ παρεδώκατε
 13 αὐτοῦ. ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ἢ παρεδώκατε
 14* καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλά ποιεῖτε. καὶ προσκαλεσάμενος πάντα τὸν
 15* ὄχλον ἔλεγεν αὐτοῖς ἀκούετε μου πάντες καὶ συνίετε. οὐδὲν ἐστὶν ἕξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν ὃ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι ἀλλὰ
 16* τὰ ἐκπορευόμενά ἀπ' αὐτοῦ ἐκεῖνά ἐστὶν τὰ κοινῶντα τὸν ἄνθρωπον. εἴ
 17* τις ἔχει ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω. καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου
 18 ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταί αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς. καὶ λέγει αὐτοῖς

v.4 καὶ ἀπ' ἀπο^{τ.μ.κ} ἀγορᾶς εἰς μὴ βαπτισμῶν οὐκ ἐσθίουσιν καὶ ἀλλὰ πολλά ἐστὶν ἃ παρέλαβον κρατεῖν βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων [καὶ^ν καὶ^{τ.μ.κ} κλινῶν]^ν κλινῶν^{τ.μ.κ}. **v.5** καὶ^ν ἐπειτα^{τ.μ.κ} ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς διὰ^{μ.ν} τι^{μ.ν} διὰτι^{τ.κ} οὐ^ν περιπατοῦσιν^ν οἱ μαθηταί σου οὐ^{τ.μ.κ} περιπατοῦσιν^{τ.μ.κ} κατὰ τὴν παραδοσιν τῶν πρεσβυτέρων ἀλλὰ κοινῶς^ν ἀνίπτοις^{τ.μ.κ} χερσίν ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον. **v.6** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς^{τ.μ.κ} εἶπεν αὐτοῖς ὅτι^{τ.μ.κ} καλῶς ἐπροφήτευσεν^ν προεφήτευσεν^{τ.μ.κ} ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν ὡς γέγραπται [οὗτος] οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσιν με τιμᾷ ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. **v.8** ἀφέντες γὰρ^{τ.μ.κ} τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ κρατεῖτε τὴν παραδοσιν τῶν ἀνθρώπων βαπτισμοὺς^{τ.μ.κ} ξεστῶν^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} ποτηρίων^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} ἀλλὰ^{τ.μ.κ} παρόμοια^{τ.μ.κ} τοιαῦτα^{τ.μ.κ} πολλά^{τ.μ.κ} ποιεῖτε^{τ.μ.κ}. **v.9** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ ἵνα τὴν παραδοσιν ὑμῶν στηρῇ^ν τηρῇ^{τ.μ.κ}. **v.10** μωσῆς^{τ.μ.κ} γὰρ εἶπεν τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καὶ ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω. **v.12** καὶ^{τ.μ.κ} οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ^{τ.μ.κ} ἢ τῇ μητρὶ αὐτοῦ^{τ.μ.κ}. **v.14** καὶ προσκαλεσάμενος πάλιν^ν πάντα^{τ.μ.κ} τὸν ὄχλον ἔλεγεν αὐτοῖς ἀκούσατε^ν ἀκούετε^{τ.μ.κ} μου πάντες καὶ συνέτε^ν συνίετε^{τ.μ.κ}. **v.15** οὐδὲν ἐστὶν ἕξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν ὃ δύναται αὐτὸν^{τ.μ.κ} κοινῶσαι αὐτὸν^ν ἀλλὰ τὰ ἐκ^ν τοῦ^ν ἀνθρώπου^ν ἐκπορευόμενα ἀπ' αὐτοῦ^{τ.μ.κ} ἐκεῖνα^{τ.μ.κ} ἐστὶν τὰ κοινῶντα τὸν ἀνθρώπον. **v.16** εἰ^{τ.μ.κ} τις^{τ.μ.κ} ἔχει^{τ.μ.κ} ὧτα^{τ.μ.κ} ἀκούειν^{τ.μ.κ} ἀκουέτω^{τ.μ.κ}. **v.17** καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταί αὐτοῦ τὴν^ν παραβολὴν^ν περὶ^{τ.μ.κ} τῆς^{τ.μ.κ} παραβολῆς^{τ.μ.κ}.

οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἔσωθεν εἰσπορευόμε-
 νον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι. ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται 19*
 αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπο-
 ρεύεται καθαρίζον πάντα τὰ βρώματα. ἔλεγεν δὲ ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου 20
 ἐκπορευόμενον ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας 21*
 τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται μοιχεῖαι πορνεῖαι
 φόνοι. κλοπαὶ πλεονεξίαι πονηρίαι δόλος ἀσέλγεια ὀφθαλμὸς πονηρὸς 22*
 βλασφημία ὑπερηφανία ἀφροσύνη. πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκ- 23
 πορεύεται καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς 24*
 τὰ μεθόρια τύρου καὶ σιδῶνος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν οὐδένα ἤθελεν
 γνῶναι καὶ οὐκ ἠδυνήθη λαθεῖν. ἀκούσασα γὰρ γυνὴ περὶ αὐτοῦ ἧς 25*
 εἶχεν τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον ἐλθοῦσα προσέπεσεν πρὸς
 τοὺς πόδας αὐτοῦ. ἦν δὲ ἡ γυνὴ ἑλληνίς συροφοινίσσα τῷ γενεὶ καὶ ἡρώτα 26*
 αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν 27*
 αὐτῇ ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα οὐ γὰρ καλὸν ἐστὶν λαβεῖν τὸν
 ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει 28*
 αὐτῷ ναὶ κύριε καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίει ἀπὸ τῶν
 ψιχίων τῶν παιδίων. καὶ εἶπεν αὐτῇ διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὑπάγε ἐξελή- 29*
 λυθεν τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρὸς σου. καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον 30*
 αὐτῆς εὗρεν τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθὸς καὶ τὴν θυγατέρα βεβλημένην ἐπὶ
 τῆς κλίνης. καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων τύρου καὶ σιδῶνος ἦλθεν 31*
 πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς γαλιλαίας ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων δεκαπόλεως. καὶ 32*
 φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν μογιλάλον καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐ-
 τῷ τὴν χεῖρα. καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν ἔβαλεν 33

v.19 ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορευε-
 ται καθαρίζον^ν καθαρίζον^{τ.μ.κ} πάντα τὰ βρώματα. **v.21** ἐσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώ-
 πων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται μοιχεῖαι^{τ.μ.κ} πορνεῖαι κλοπαὶ^ν φόνοι. **v.22** μοιχεῖαι^ν
 κλοπαὶ^{τ.μ.κ} πλεονεξίαι πονηρίαι δόλος ἀσελγία ὀφθαλμὸς πονηρὸς βλασφημία ὑπερηφανία ἀφροσύνη.
v.24 καὶ^{τ.μ.κ} ἐκεῖθεν δε^ν ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ ὄρια^ν μεθόρια^{τ.μ.κ} τυροῦ καὶ^{τ.μ.κ} σιδῶνος^{τ.μ.κ} καὶ
 εἰσελθὼν εἰς τὴν^{τ.κ} οἰκίαν οὐδένα ἠθελεν γνῶναι καὶ οὐκ ἠδυνήθη λαθεῖν. **v.25** ἀλλ' εὐθυς^ν ἀκου-
 σασα γὰρ^{τ.μ.κ} γυνὴ περὶ αὐτοῦ ἧς εἶχεν τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον ἐλθοῦσα προσέπεσεν πρὸς
 τοὺς πόδας αὐτοῦ. **v.26** ἦν^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} ἡ δε^ν γυνὴ ἦν^ν ἑλληνίς συροφοινικίσσα^μ συροφοινίσσα^{τ.κ}
 συροφοινικίσσα^ν τῷ γενεὶ καὶ ἡρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ^{μ.ν} ἐκβάλλῃ^{τ.κ} ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς.
v.27 καὶ^ν ἔλεγεν^ν ὁ^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} ἰησοῦς^{τ.μ.κ} εἶπεν^{τ.μ.κ} αὐτῇ ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα οὐ γὰρ
 καλὸν^{τ.μ.κ} ἐστὶν καλὸν^ν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν^{τ.μ.κ} τοῖς κυναρίοις βαλεῖν^ν. **v.28** ἡ
 δε ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ ναὶ^{τ.μ.κ} κύριε καὶ γὰρ^{τ.μ.κ} τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίουσιν^ν
 ἐσθίει^{τ.μ.κ} ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παιδίων. **v.29** καὶ εἶπεν αὐτῇ διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὑπάγε ἐξεληλυθεν
 τὸ^{τ.μ.κ} δαιμόνιον^{τ.μ.κ} ἐκ τῆς θυγατρὸς σου τὸ^ν δαιμόνιον^ν. **v.30** καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐ-
 τῆς εὗρεν τὸ παιδίον^ν βεβλημένον^ν ἐπὶ^ν τὴν^ν κλινὴν^ν καὶ^ν τὸ^ν δαιμόνιον ἐξεληλυθὸς καὶ^{τ.μ.κ} τὴν^{τ.μ.κ}
 θυγατέρα^{τ.μ.κ} βεβλημένην^{τ.μ.κ} ἐπὶ^{τ.μ.κ} τῆς^{τ.μ.κ} κλίνης^{τ.μ.κ}. **v.31** καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων
 τυροῦ καὶ^{τ.μ.κ} σιδῶνος^{τ.μ.κ} ἦλθεν διὰ^ν σιδῶνος^ν εἰς^ν πρὸς^{τ.μ.κ} τὴν θάλασσαν τῆς γαλιλαίας ἀνα με-
 σσον τῶν ὁρίων δεκαπόλεως. **v.32** καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν καὶ^ν μογιλάλον^μ μογιλάλον^{τ.κ.ν} καὶ
 παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα.

τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ καὶ πύσας ἤψατο τῆς γλώσσης
 34 αὐτοῦ. καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστενάξεν καὶ λέγει αὐτῷ ἐφθαθα
 35* ὃ ἐστὶν διανοίχθητι. καὶ εὐθέως διανοίχθησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαὶ καὶ ἐλύθη
 36* ὁ δεσμός τῆς γλώσσης αὐτοῦ καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. καὶ διεστείλατο αὐτοῖς
 ἵνα μηδενὶ εἰπωσιν ὅσον δὲ αὐτὸς αὐτοῖς διεστέλλετο μᾶλλον περισσότε-
 37* ρον ἐκήρυσσον. καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες καλῶς πάντα
 πεποίηκεν καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν καὶ τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.

8* ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις παμπολλοῦ ὄχλου ὄντος καὶ μὴ ἐχόντων τί
 φάγωσιν προσκαλεσάμενος ὁ ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς.
 2* σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον ὅτι ἤδη ἡμέρας τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ
 3* οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν. καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν
 4* ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ τινες γὰρ αὐτῶν μακρόθεν ἦκασιν. καὶ ἀπεκρί-
 θησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ πόθεν τούτους δυνήσεται τις ὧδε χορτάσαι
 5* ἄρτων ἐπ' ἐρημίας. καὶ ἐπηρώτα αὐτοὺς πόσους ἔχετε ἄρτους οἱ δὲ εἶπον
 6* ἑπτὰ. καὶ παρήγγειλεν τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ λαβὼν τοὺς
 ἑπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας ἐκλάσεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα
 7* παραθῶσιν καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα καὶ εὐ-
 8* λογήσας εἶπεν παραθεῖναι καὶ αὐτὰ. ἔφαγον δὲ καὶ ἐχορτάσθησαν καὶ
 9* ἦραν περισσεύματα κλασμάτων ἑπτὰ σφυρίδας. ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες ὡς
 10* τετρακισχίλιοι καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. καὶ εὐθέως ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ
 11 τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἦλθεν εἰς τὰ μέρη δαλμανουθά. καὶ ἐξῆλθον οἱ φα-
 ρισαῖοι καὶ ἥρξαντο συζητεῖν αὐτῷ ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ
 12* οὐρανοῦ πειράζοντες αὐτόν. καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει
 τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ ἀμὴν λέγω ὑμῖν εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ

v.35 καὶ [εὐθεως]^ν εὐθεως^{τ.μ.κ} ηνοιγθησαν^ν διανοιχθησαν^{τ.μ.κ} αὐτοῦ αἱ ἀκοαὶ καὶ ἐλύθη ὁ δεσμός τῆς γλώσσης αὐτοῦ καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. **v.36** καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λεγῶσιν^ν εἰπωσιν^{τ.μ.κ} ὅσον δὲ αὐτὸς^{τ.μ.κ} αὐτοῖς διεστέλλετο αὐτοῖς^ν μᾶλλον περισσοτερον^ν ἐκήρυσσον. **v.37** καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες καλῶς πάντα πεποίηκεν καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν καὶ [τούς]^ν τοὺς^{τ.μ.κ} ἀλάλους λαλεῖν. **8 v.1** ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις παλιν^ν πολλοῦ^ν παμπολλοῦ^{τ.μ.κ} ὄχλου ὄντος καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσιν προσκαλεσάμενος ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς^{τ.μ.κ} τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ^{τ.μ.κ} λέγει αὐτοῖς. **v.2** σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον ὅτι ἤδη ἡμερᾶς^{μ.ν} ἡμερᾶς^{τ.κ} τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν. **v.3** καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ καὶ^ν τινες γὰρ^{τ.μ.κ} αὐτῶν ἀπο^ν μακρόθεν ἠκούσιν^μ ἦκασιν^{τ.κ.ν}. **v.4** καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι^ν πόθεν τούτους δυνήσεται τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ' ἐρημίας. **v.5** καὶ ἐπηρώτα^ν αὐτοὺς πόσους ἔχετε ἄρτους οἱ δὲ εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ} ἑπτὰ. **v.6** καὶ παρήγγειλεν^ν παρήγγειλεν^{τ.μ.κ} τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας ἐκλάσεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παρατιθῶσιν^ν παραθῶσιν^{τ.μ.κ} καὶ παρεθηκαν τῷ ὄχλῳ. **v.7** καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα καὶ εὐλογήσας εἶπεν^{τ.μ.κ} παραθεῖναι^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} αὐτὰ εἶπεν^ν καὶ^ν ταυτὰ^ν παρατιθεῖναι^ν. **v.8** καὶ^ν ἔφαγον δὲ^{τ.μ.κ} καὶ ἐχορτάσθησαν καὶ ἦραν περισσεύματα κλασμάτων ἑπτὰ σφυρίδας. **v.9** ἦσαν δὲ οἱ^{τ.μ.κ} φαγόντες^{τ.μ.κ} ὡς τετρακισχίλιοι καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. **v.10** καὶ εὐθεως^ν εὐθεως^{τ.μ.κ} ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἦλθεν εἰς τὰ μέρη δαλμανουθά. **v.12** καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει τί ἡ γενεὰ αὕτη ζητεῖ^ν σημεῖον ἐπιζητεῖ^{τ.μ.κ} ἀμὴν λέγω ὑμῖν εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον.

ταύτη σημείον. καὶ ἀφείς αὐτοὺς ἐμβὰς πάλιν εἰς τὸ πλοῖον ἀπῆλθεν εἰς 13*
τὸ πέραν. καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους καὶ εἰ μὴ ἓνα ἄρτον οὐκ εἶχον 14*
μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς λέγων ὁράτε βλέπετε 15
ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης ἡρώδου. καὶ διελογίζοντο 16*
πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχομεν. καὶ γνοὺς ὁ ἰησοῦς λέγει 17*
αὐτοῖς τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε οὕπω νοεῖτε οὐδὲ συνίετε ἔτι
πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν. ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε 18
καὶ ὧτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε καὶ οὐ μνημονεύετε. ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους 19*
ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους πόσους κοφίνους πλήρεις κλασμάτων
ἤρατε λέγουσιν αὐτῷ δώδεκα. ὅτε δὲ τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους 20*
πόσων σπυρίδων πληρώματα κλασμάτων ἤρατε οἱ δὲ εἶπον ἑπτὰ. καὶ 21*
ἔλεγεν αὐτοῖς πῶς οὐ συνίετε. καὶ ἔρχεται εἰς βηθσαϊδάν καὶ φέρουσιν 22*
αὐτῷ τυφλὸν καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἄψῃται. καὶ ἐπιλαβό- 23*
μενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης καὶ πύσας
εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ ἐπιθείς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἐπηρώτα αὐτόν εἴ τι βλέπει.
καὶ ἀναβλέψας ἔλεγεν βλέπω τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ὡς δένδρα ὁρῶ περι- 24*
πατοῦντας. εἶπα πάλιν ἐπέθηκεν τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ 25*
καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἀναβλέψαι καὶ ἀποκατεστάθη καὶ ἐνέβλεπεν τηλαυγῶς
ἅπαντας. καὶ ἀπέστειλεν αὐτόν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ λέγων μηδὲ εἰς τὴν 26*
κώμην εἰσελθῆς μηδὲ εἰπῆς τινὶ ἐν τῇ κώμῃ. καὶ ἐξῆλθεν ὁ ἰησοῦς καὶ 27
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας καισαρείας τῆς φιλίππου καὶ ἐν τῇ ὁδῷ
ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι
εἶναι. οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν καὶ ἄλλοι ἡλίαν ἄλλοι δὲ 28*
ἓνα τῶν προφητῶν. καὶ αὐτὸς λέγει αὐτοῖς ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι 29*

v.13 και αφεις αυτους εμβας^{Τ.Μ.Κ} παλιν εμβας^ν εις^{Τ.Μ.Κ} το^{Τ.Κ} πλοιον^{Τ.Μ.Κ} απηλθεν εις το περαν.
v.14 και επελαθοντο οι^Κ μαθηται^Κ λαβειν αρτους και ει μη ενα αρτον ουκ ειχον μεθ εαυτων εν τω πλοιω.
v.16 και διελογιζοντο προς αλληλους λεγοντες^{Τ.Μ.Κ} οτι αρτους ουκ εχουσιν^ν εχομεν^{Τ.Μ.Κ}. **v.17** και
γνωυς ο^{Τ.Μ.Κ} ιησους^{Τ.Μ.Κ} λεγει αυτοις τι διαλογιζεσθε οτι αρτους ουκ εχετε ουπω νοειτε ουδε συνιετε
ετι^{Τ.Μ.Κ} πεπωρωμενην εχετε την καρδιαν υμων. **v.19** οτε τους πεντε αρτους εκλασα εις τους πεντακι-
σχιλιους ποσους κοφινους πληρεις^{Τ.Μ.Κ} κλασματων πληρεις^ν ηρατε λεγουσιν αυτω δωδεκα. **v.20** οτε
δε^{Τ.Μ.Κ} τους επτα εις τους τετρακισχιλιους ποσων σπυριδων πληρωματα κλασματων ηρατε και^ν οι^{Τ.Μ.Κ}
λεγουσιν^ν δε^{Τ.Μ.Κ} [αυτω]^ν ειπον^{Τ.Μ.Κ} επτα. **v.21** και ελεγεν αυτοις ουπω^ν πως^{Τ.Μ.Κ} ου^{Τ.Μ.Κ} συνιετε.
v.22 και ερχονται^ν ερχεται^{Τ.Μ.Κ} εις βηθσαιδα^Κ βηθσαιδαν^{Τ.Μ.Κ} και φερουσιν αυτω τυφλον και πα-
ρακαλουσιν αυτον ινα αυτου αψηται. **v.23** και επιλαβομενος της χειρος του τυφλου εξηνεγκεν^ν
εξηγαγεν^{Τ.Μ.Κ} αυτον εξω της κωμης και πτυσας εις τα ομματα αυτου επιθεις τας χειρας αυτω επη-
ρωτα αυτον ει τι βλεπεις^ν βλεπει^{Τ.Μ.Κ}. **v.24** και αναβλεψας ελεγεν βλεπω τους ανθρωπους οτι^{Τ.Μ.Κ}
ως δενδρα ορω^{Τ.Μ.Κ} περιπατουντας. **v.25** ειπα παλιν επεθηκεν τας χειρας επι τους οφθαλμους αυ-
του και διεβλεπεν^ν εποιησεν^{Τ.Μ.Κ} αυτον^{Τ.Μ.Κ} αναβλεψαι^{Τ.Μ.Κ} και απεκατεστη^ν αποκατεσταθη^{Τ.Μ.Κ} και
ενεβλεπεν^ν ενεβλεπεν^{Τ.Μ.Κ} τηλαυγως απαντα^ν απαντας^{Τ.Μ.Κ}. **v.26** και απεστειλεν αυτον εις [τον]^Μ
τον^{Τ.Κ} οικον αυτου λεγων μηδε εις την κωμην εισελθης μηδε^{Τ.Μ.Κ} ειπης^{Τ.Μ.Κ} τινι^{Τ.Μ.Κ} εν^{Τ.Μ.Κ} τη^{Τ.Μ.Κ}
κωμη^{Τ.Μ.Κ}. **v.28** οι δε ειπαν^ν αυτω^ν λεγοντες^ν [οτι]^ν απεκριθησαν^{Τ.Μ.Κ} ιωαννην τον βαπτιστην και
αλλοι ηλιαν αλλοι δε οτι^ν εις^ν ενα^{Τ.Μ.Κ} των προφητων. **v.29** και αυτος επηρωτα^ν λεγει^{Τ.Μ.Κ} αυτους^ν
αυτοις^{Τ.Μ.Κ} υμεις δε τινα με λεγετε ειναι αποκριθεις δε^{Τ.Μ.Κ} ο πετρος λεγει αυτω συ ει ο χριστος.

- 30 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πέτρος λέγει αὐτῷ σὺ εἶ ὁ χριστός. καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς
 31* ἵνα μηδενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ. καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν
 υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυ-
 32* τέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ τρεῖς
 33* αὐτὸν ὁ πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς
 μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησεν τῷ πέτρῳ λέγων ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ ὅτι
 34* οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. καὶ προσκαλεσάμενος τὸν
 ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν
 ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι.
 35* ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ
 36* τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου οὗτος σώσει αὐτήν. τί
 γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἂν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν
 37*, 38* ψυχὴν αὐτοῦ. ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. ὃς
 γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμούς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχα-
 λίδι καὶ ἁμαρτωλῷ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν
 ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων.
- 9* καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶν τινες τῶν ὧδε ἐσθηκόντων
 οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ
 2* ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει. καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ ἰησοῦς τὸν
 πέτρον καὶ τὸν ἰάκωβον καὶ τὸν ἰωάννην καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος
 3* ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν. καὶ τὰ
 ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα λευκὰ λίαν ὥς χιῶν οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς
 4* γῆς οὐ δύναται λευκᾶναι. καὶ ὥφθη αὐτοῖς ἡλίας σὺν μωσῇ καὶ ἦσαν συλ-

v.31 καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπο^ν ἀπο^{τ.μ.κ} τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν^{μ.ν} ἀρχιερέων καὶ τῶν^{μ.ν} γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι. **v.32** καὶ παρρησία τὸν λόγον ἐλάλει καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν^{τ.μ.κ} ὁ πέτρος αὐτὸν^ν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. **v.33** ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησεν τῷ^{τ.μ.κ} πέτρῳ καὶ^ν λέγει^ν λέγων^{τ.μ.κ} ὕπαγε ὀπίσω μου σατανά ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. **v.34** καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς εἰ^ν τις^ν ὅστις^{τ.μ.κ} θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν^{μ.ν} ἔλθειν^{τ.κ} ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. **v.35** ὃς γὰρ εἰαν^ν ἀν^{τ.μ.κ} θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν ὃς δ' ἀν ἀπολέσει^ν ἀπολέσῃ^{τ.μ.κ} τὴν ἑαυτοῦ^μ ψυχὴν αὐτοῦ^{τ.κ.ν} ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου οὗτος^{τ.μ.κ} σώσει αὐτήν. **v.36** τί γὰρ ὠφελεί^ν ὠφελήσει^{τ.μ.κ} ἄνθρωπον κερδήσαι^ν εἰαν^{τ.μ.κ} κερδήσῃ^{τ.μ.κ} τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ^ν ζημιωθῇ^{τ.μ.κ} τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. **v.37** ἢ^{τ.μ.κ} τί γὰρ^ν δοί^ν δώσει^{τ.μ.κ} ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. **v.38** ὃς γὰρ εἰαν^{μ.ν} ἀν^{τ.κ} ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμούς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων. **9 v.1** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶν τινες τῶν^{τ.μ.κ} ὧδε τῶν^ν ἐσθηκόντων οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει. **v.2** καὶ μεθ'^ν μεθ'^{τ.μ.κ} ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ ἰησοῦς τὸν πέτρον καὶ τὸν ἰακώβον καὶ [τον]^μ τὸν^{τ.κ.ν} ἰωάννην καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν. **v.3** καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένοντο^μ ἐγένετο^{τ.κ.ν} στίλβοντα λευκὰ λίαν ὥς^{τ.μ.κ} χιῶν^{τ.μ.κ} οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτως^ν λευκαναί.

λαλοῦντες τῷ ἰησοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ πέτρος λέγει τῷ ἰησοῦ ῥαββὶ καλὸν 5*
 ἔστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι καὶ ποιήσωμεν σκηνάς τρεῖς σοὶ μίαν καὶ μωσεὶ μίαν
 καὶ ἡλίᾳ μίαν. οὐ γὰρ ἤδει τί λαλήσῃ ἦσαν γὰρ ἔκφοβοι. καὶ ἐγένετο νε- 6*, 7*
 φέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς καὶ ἦλθεν φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα οὗτός
 ἔστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός αὐτοῦ ἀκούετε. καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι 8
 οὐκέτι οὐδένα εἶδον ἀλλὰ τὸν ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν. καταβαινόντων 9*
 δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ διηγήσωνται ἃ εἶδον
 εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. καὶ τὸν λόγον ἐκρά- 10
 τησαν πρὸς ἑαυτοὺς συζητοῦντες τί ἔστιν τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. καὶ 11
 ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ἡλίαν δεῖ ἔλθειν
 πρῶτον. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ἡλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθι- 12*
 στα πάντα καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἵνα πολλὰ πάθῃ
 καὶ ἐξουδενώθῃ. ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ ἡλίας ἐλήλυθεν καὶ ἐποίησαν 13*
 αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν. καὶ ἐλθὼν πρὸς τοὺς 14*
 μαθητὰς εἶδεν ὄχλον πολὺν περὶ αὐτοὺς καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας αὐ-
 τοῖς. καὶ εὐθέως πᾶς ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐτὸν ἐξεθαμβήθη καὶ προστρέχοντες 15*
 ἠσπάζοντο αὐτόν. καὶ ἐπηρώτησεν τοὺς γραμματεῖς τί συζητεῖτε πρὸς 16*
 αὐτούς. καὶ ἀποκριθεὶς εἰς ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν διδάσκαλε ἦνεγκα τὸν 17*
 υἱόν μου πρὸς σέ ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ 18*
 ῥήσσει αὐτόν καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ καὶ ξηραίνεται καὶ
 εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσιν καὶ οὐκ ἴσχυσαν. ὁ δὲ ἀπο- 19*
 κριθεὶς αὐτῷ λέγει ὦ γενεὰ ἄπιστος ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι ἕως πότε
 ἀνέξομαι ὑμῶν φέρετε αὐτὸν πρὸς με. καὶ ἦνεγκαν αὐτόν πρὸς αὐτόν 20*

v.4 και ωφθη αυτοις ηλιας συν μωυσει^ν μωσει^{τ.μ.κ} και ησαν συλλαλουντες τω ιησου. **v.5** και αποκρι-
 θεις ο πετρος λεγει τω ιησου ραββι καλον εστιν ημας ωδε ειναι και ποιησωμεν σκηνας^{τ.μ.κ} τρεις σκηνας^ν
 σοι μιαν και μωυσει^ν μωσει^{τ.μ.κ} μιαν και ηλια μιαν. **v.6** ου γαρ ηδει τι αποκριθη^ν λαλησει^μ λαληση^{τ.κ}
 ησαν^{τ.μ.κ} γαρ^{τ.μ.κ} εκφοβοι γαρ^ν εγενοντο^ν. **v.7** και εγενετο νεφελη επισκιαζουσα αυτοις και εγενετο^ν
 ηλθεν^{τ.μ.κ} φωνη εκ της νεφελης λεγουσα^{τ.κ} ουτος εστιν ο υιος μου ο αγαπητος αυτου^{τ.μ.κ} ακουετε
 αυτου^ν. **v.9** και^ν καταβαινοντων δε^{τ.μ.κ} αυτων εκ^ν απο^{τ.μ.κ} του ορους διεστείλατο αυτοις ινα μηδενι
 διηγησωνται^{τ.μ.κ} α ειδον διηγησωνται^ν ει μη οταν ο υιος του ανθρωπου εκ νεκρων αναστη. **v.12** ο
 δε εφη^ν αποκριθεις^{τ.μ.κ} ειπεν^{τ.μ.κ} αυτοις ηλιας μεν ελθων πρωτον αποκαθιστανει^ν αποκαθιστα^{τ.μ.κ}
 παντα και πως γεγραπται επι τον υιον του ανθρωπου ινα πολλα παθη και εξουδενηθη^ν εξουδενωθη^{τ.μ.κ}.
v.13 αλλα λεγω υμιν οτι και ηλιας εληλυθεν και εποιησαν αυτω οσα ηθελον^ν ηθελησαν^{τ.μ.κ} καθως γε-
 γραπται επι αυτον. **v.14** και ελθοντες^ν ελθων^{τ.μ.κ} προς τους μαθητας ειδον^ν ειδεν^{τ.μ.κ} οχλον πολυν
 περι αυτους και γραμματεις συζητουντας προς^ν αυτους^ν αυτοις^{τ.μ.κ}. **v.15** και ευθυσ^ν ευθεως^{τ.μ.κ}
 πας ο οχλος ιδοντες^ν ιδων^{τ.μ.κ} αυτον εξεθαμβηθησαν^ν εξεθαμβηθη^{τ.μ.κ} και προστρεχοντες ησπαζοντο
 αυτον. **v.16** και επηρωτησεν αυτους^ν τους^{τ.μ.κ} γραμματεις^{τ.μ.κ} τι συζητειτε προς αυτους. **v.17** και
 απεκριθη^ν αυτω^ν αποκριθεις^{τ.μ.κ} εις εκ του οχλου ειπεν^{τ.μ.κ} διδασκαλε ηνεγκα τον υιον μου προς σε
 εχοντα πνευμα αλαλον. **v.18** και οπου εαν^ν αν^{τ.μ.κ} αυτον καταλαβη ρησσει αυτον και αφριζει και
 τριζει τους οδοντας αυτου^{τ.μ.κ} και ξηραινεται και ειπα^ν ειπον^{τ.μ.κ} τοις μαθηταις σου ινα αυτο εκβαλω-
 σιν και ουκ ισχυσαν. **v.19** ο δε αποκριθεις αυτοις^ν αυτω^{τ.μ.κ} λεγει ω γενεα απιστος εως ποτε προς
 υμας εσομαι εως ποτε ανεξομαι υμων φερετε αυτον προς με. **v.20** και ηνεγκαν αυτον προς αυτον και
 ιδων αυτον ευθεως^{τ.μ.κ} το πνευμα ευθυσ^ν συνεσπαραξεν^ν εσπαραξεν^{τ.μ.κ} αυτον και πεσων επι της γης
 εκυλιετο αφριζων.

καὶ ἰδὼν αὐτὸν εὐθέως τὸ πνεῦμα εσπάραξεν αὐτόν καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς
 21* ἔκυλίετο ἀφρίζων. καὶ ἐπηρώτησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ πόσος χρόνος ἐστὶν
 22* ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ ὁ δὲ εἶπεν παιδιόθεν. καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς
 πῦρ ἔβαλεν καὶ εἰς ὕδατα ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν ἀλλ' εἴ τι δύνασαι βοήθη-
 23* σον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ τὸ εἰ δύνασαι
 24* πιστεῦσαι πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. καὶ εὐθέως κράζας ὁ πατήρ τοῦ
 25* παιδίου μετὰ δακρύων ἔλεγεν πιστεύω κύριε βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. ἰδὼν
 δὲ ὁ ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος ἐπετίμησεν τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ
 λέγων αὐτῷ τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν ἐγὼ σοὶ ἐπιτάσσω ἔξελθε ἐξ
 26* αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. καὶ κράζαν καὶ πολλὰ σπαράζαν
 αὐτόν ἔξηλθεν καὶ ἐγένετο ὥσει νεκρὸς ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθα-
 27* νεν. ὁ δὲ ἰησοῦς κρατήσας αὐτόν τῆς χειρὸς ἤγειρεν αὐτόν καὶ ἀνέστη.
 28* καὶ εἰσελθόντα αὐτόν εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτόν κατ'
 29* ἰδίαν ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό. καὶ εἶπεν αὐτοῖς τοῦτο
 30* τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἔξελθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. καὶ
 ἐκεῖθεν ἔξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς γαλιλαίας καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα
 31* τις γνῶ. ἐδίδασκεν γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ὁ υἱὸς
 τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν
 32 καὶ ἀποκτανθεὶς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα καὶ
 33* ἐφοβοῦντο αὐτόν ἐπερωτῆσαι. καὶ ἦλθεν εἰς καπερναοὺμ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ
 34 γενόμενος ἐπηρώτα αὐτοὺς τί ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς ἑαυτοὺς διελογίζεσθε. οἱ
 35 δὲ ἐσιώπων πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ τίς μείζων. καὶ
 καθίσας ἐφώνησεν τοὺς δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι
 36 ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος. καὶ λαβὼν παιδίον ἔστησεν
 37* αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ εἶπεν αὐτοῖς. ὃς ἐάν ἐν

v.21 καὶ ἐπηρώτησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ ὁ δὲ εἶπεν ἐκ^ν
 παιδιόθεν. **v.22** καὶ πολλάκις αὐτόν^{τ.μ.κ} καὶ εἰς τὸ^μ πῦρ αὐτόν^ν ἔβαλεν καὶ εἰς ὕδατα ἵνα ἀπο-
 λεσῇ αὐτόν ἀλλ' εἰ τι δύνη^ν δύνασαι^{τ.μ.κ} βοηθήσῃς ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. **v.23** ὁ δὲ ἰησοῦς
 εἶπεν αὐτῷ τὸ εἰ δύνη^ν δύνασαι^{τ.μ.κ} πιστεῦσαι^{τ.μ.κ} πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. **v.24** εὐθεὺς^ν καὶ^{τ.μ.κ}
 εὐθεὺς^{τ.μ.κ} κράζας ὁ πατήρ τοῦ παιδίου μετὰ^{τ.μ.κ} δακρύων^{τ.μ.κ} ἔλεγεν πιστεύω κύριε^{τ.μ.κ} βοήθει μου
 τῇ ἀπιστίᾳ. **v.25** ἰδὼν δὲ ὁ ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος ἐπετίμησεν τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων
 αὐτῷ τὸ πνεῦμα^{τ.μ.κ} τὸ^{τ.μ.κ} ἄλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα^ν ἐγὼ σοὶ^{τ.μ.κ} ἐπιτάσσω σοὶ^ν ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ
 καὶ μηκέτι εἰσελθῇς εἰς αὐτόν. **v.26** καὶ κράζας^ν κράζαν^{τ.μ.κ} καὶ πολλὰ σπαράζας^ν σπαράζαν^{τ.μ.κ}
 αὐτόν^{τ.μ.κ} ἔξηλθεν καὶ ἐγένετο ὥσει νεκρὸς ὥστε τοὺς^ν πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. **v.27** ὁ δὲ
 ἰησοῦς κρατήσας αὐτόν^{τ.μ.κ} τῆς χειρὸς αὐτοῦ^ν ἤγειρεν αὐτόν καὶ ἀνέστη. **v.28** καὶ εἰσελθόντος^ν
 εἰσελθόντα^{τ.μ.κ} αὐτοῦ^ν αὐτόν^{τ.μ.κ} εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτόν^{τ.μ.κ} αὐτόν^{τ.μ.κ} κατ' ἰδίαν
 ἐπηρώτων^ν αὐτόν^ν ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό. **v.29** καὶ εἶπεν αὐτοῖς τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐ-
 δενὶ δύναται ἔξελθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ^{τ.μ.κ} νηστείᾳ^{τ.μ.κ}. **v.30** ἐκεῖθεν^ν καὶ^{τ.μ.κ} ἐκεῖθεν^{τ.μ.κ}
 ἔξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς γαλιλαίας καὶ οὐκ ἠθελεν ἵνα τις γνῶ^ν γνῶ^{τ.μ.κ}. **v.31** ἐδίδασκεν
 γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων καὶ
 ἀποκτενοῦσιν αὐτόν καὶ ἀποκτανθεὶς μετὰ^ν τῇ^{τ.μ.κ} τρίτῃ^{τ.μ.κ} ἡμέρᾳ^ν ἡμέρα^{τ.μ.κ} ἀναστήσεται.
v.33 καὶ ἦλθον^ν ἦλθεν^{τ.μ.κ} εἰς καπερναοὺμ^ν καπερναοὺμ^{τ.μ.κ} καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα
 αὐτοὺς τί ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς^{τ.μ.κ} ἑαυτοὺς^{τ.μ.κ} διελογίζεσθε.

τῶν τοιούτων παιδίων δέξεται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ἐμὲ δέχεται καὶ ὃς ἐὰν
ἐμὲ δέξεται οὐκ ἐμὲ δέχεται ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με. ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ 38*
ὁ ἰωάννης λέγων διδάσκαλε εἰδομέν τινα τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαι-
μόνια ὃς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν καὶ ἐκώλυσαμεν αὐτόν ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ
ἡμῖν. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν μὴ κωλύετε αὐτόν οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς ποιήσει 39
δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαί με. ὃς γὰρ 40*
οὐκ ἔστιν καθ' ὑμῶν ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν. ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον 41*
ὑδατος ἐν τῷ ὀνόματι μου ὅτι χριστοῦ ἔστε ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐ μὴ ἀπολέσῃ
τὸν μισθὸν αὐτοῦ. καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τῶν πιστευόν- 42*
των εἰς ἐμέ καλὸν ἐστιν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περὶκειται λίθος μύλικός περὶ τὸν
τράχηλον αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. καὶ ἐὰν σκανδαλίξῃ σε ἡ 43*
χεὶρ σου ἀπόκοψον αὐτήν καλὸν σοι ἐστὶν κυλλὸν εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν
ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον.
ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. καὶ ἐὰν ὁ πούς 44*, 45*
σου σκανδαλίξῃ σε ἀπόκοψον αὐτόν καλὸν σοι εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν
χωλὸν ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν εἰς τὸ πῦρ τὸ
ἄσβεστον. ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. καὶ 46*, 47*
ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίξῃ σε ἔκβαλε αὐτόν καλὸν σοι ἐστὶν μονό-
φθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἢ δύο ὀφθαλμούς ἔχοντα
βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρὸς. ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ 48
καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθήσεται καὶ πᾶσα θυσία ἀλὶ 49*
ἀλισθήσεται. καλὸν τὸ ἅλας ἐὰν δὲ τὸ ἅλας ἄναλον γένηται ἐν τίνι αὐτὸ 50*
ἀρτύσετε ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἅλας καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

v.37 ὅς αν^ν εαν^{τ.μ.κ} εν των τοιουτων παιδιων δεξεται επι τω ονοματι μου εμε δεχεται και ὅς αν^ν εαν^{τ.μ.κ} εμε δεχεται^ν δεξεται^{τ.μ.κ} ουκ εμε δεχεται αλλα τον αποστειλαντα με. **v.38** εφη^ν απεκριθη^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} αυτω [ο]^μ ο^{τ.κ.ν} ιωαννης λεγων^{τ.μ.κ} διδασκαλε ειδομεν τινα εν^{κ.ν} τω ονοματι σου εκβαλ-
λοντα δαιμονια ὅς^{τ.μ.κ} ουκ^{τ.μ.κ} ακολουθει^{τ.μ.κ} ημιν^{τ.μ.κ} και εκωλυσαμεν^ν εκωλυσαμεν^{τ.μ.κ} αυτον
οτι ουκ ηκολουθει^ν ακολουθει^{τ.μ.κ} ημιν. **v.40** ὅς γαρ ουκ ἐστιν καθ' ημων^{κ.ν} υμων^{τ.μ} υπερ ημων^{κ.ν}
υμων^{τ.μ} ἐστιν. **v.41** ὅς γαρ αν ποτιση υμας ποτηριον υδατος εν τω^{τ.κ} ονοματι μου^{τ.μ.κ} οτι χρι-
στου εστε αμην λεγω υμιν οτι^ν ου μη απολεση τον μισθον αυτου. **v.42** και ὅς εαν^μ αν^{τ.κ.ν} σκανδα-
λιση ενα των μικρων τουτων^{κ.ν} των πιστευοντων [εις^ν εις^{τ.μ.κ} εμε]^ν εμε^{τ.μ.κ} καλον ἐστιν αυτω μαλλον
ει περικειται μυλος^ν λιθος^{τ.μ.κ} ονικος^ν μυλικος^{τ.μ.κ} περι τον τραχηλον αυτου και βεβληται εις την
θαλασσαν. **v.43** και εαν σκανδαλιξη σε η χειρ σου αποκοψον αυτην καλον σοι^{τ.μ.κ} ἐστιν σε^ν κυλλον
εισελθειν^ν εις την ζωην εισελθειν^{τ.μ.κ} η τας δυο χειρας εχοντα απελθειν εις την γεενναν εις το πυρ το
ασβεστον. **v.44** οπου^{τ.μ.κ} ο^{τ.μ.κ} σκωληξ^{τ.μ.κ} αυτων^{τ.μ.κ} ου^{τ.μ.κ} τελευτα^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} το^{τ.μ.κ}
πυρ^{τ.μ.κ} ου^{τ.μ.κ} σβεννυται^{τ.μ.κ}. **v.45** και εαν ο πους σου σκανδαλιξη σε αποκοψον αυτον καλον
ἐστιν σε^ν σοι^{τ.μ.κ} εισελθειν εις την ζωην χωλον η τους δυο ποδας εχοντα βληθηναι εις την γεενναν
εις^{τ.μ.κ} το^{τ.μ.κ} πυρ^{τ.μ.κ} το^{τ.μ.κ} ασβεστον^{τ.μ.κ}. **v.46** οπου^{τ.μ.κ} ο^{τ.μ.κ} σκωληξ^{τ.μ.κ} αυτων^{τ.μ.κ}
ου^{τ.μ.κ} τελευτα^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} το^{τ.μ.κ} πυρ^{τ.μ.κ} ου^{τ.μ.κ} σβεννυται^{τ.μ.κ}. **v.47** και εαν ο οφθαλμος
σου σκανδαλιξη σε εκβαλε αυτον καλον σε^ν σοι^{τ.μ.κ} ἐστιν μονοφθαλμον εισελθειν εις την βασιλειαν του
θεου η δυο οφθαλμους εχοντα βληθηναι εις την γεενναν του^{τ.μ.κ} πυρος^{τ.μ.κ}. **v.49** πας γαρ πυρι
αλισθησεται^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} πασα^{τ.μ.κ} θυσια^{τ.μ.κ} αλι^{τ.μ.κ} αλισθησεται. **v.50** καλον το αλας εαν δε το
αλας αναλον γενηται εν τινι αυτο αρτυσετε εχετε εν εαυτοις αλα^ν αλας^{τ.μ.κ} και ειρηνευετε εν αλληλοις.

- 10* κακειθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς ἰουδαίας διὰ τοῦ πέραν τοῦ ἰορδάνου καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν καὶ ὡς εἰώθει πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. καὶ προσελθόντες οἱ φαρισαῖοι ἐπηρώτησαν αὐτόν 2* εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι πειράζοντες αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 4* εἶπεν αὐτοῖς τί ὑμῖν ἐνετείλατο μωσῆς. οἱ δὲ εἶπον μωσῆς ἐπέτρεπεν βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ ἀπολῦσαι. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην. 6*, 7* ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς ὁ θεός. ἕνεκεν τούτου καταλείπει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα 9 μίαν ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ μία σὰρξ. ὁ οὖν ὁ θεός συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπηρώτησαν αὐτόν. καὶ λέγει αὐτοῖς ὅς ἐάν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν. καὶ ἐάν γυνὴ ἀπολύσῃ τὸν 13* ἄνδρα αὐτῆς καὶ γαμηθῇ ἄλλῳ μοιχᾶται. καὶ προσέφερον αὐτῷ παῖδια ἵνα ἄψῃται αὐτῶν οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσφέρουσιν. ἰδὼν δὲ ὁ ἰησοῦς ἠγανάκτησεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἄφετε τὰ παῖδια ἔρχεσθαι πρὸς με 15* καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅς ἐάν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον οὐ μὴ 16* εἰσελθῇ εἰς αὐτήν. καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὰ ἠυλόγει αὐτὰ. καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν προσδραμῶν εἰς καὶ γονυπετήσας αὐτόν ἐπηρώτα αὐτόν διδάσκαλε ἀγαθέ τί ποιήσω ἵνα ζῶην 18 αἰώνιον κληρονομήσω. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ τί με λέγεις ἀγαθόν οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. τὰς ἐντολὰς οἶδας μὴ μοιχεύσης μὴ φονεύσης μὴ

v.1 και^v εκκειθεν^v κακειθεν^{τ.μ.κ} αναστας ερχεται εις τα ορια της ιουδαίας [και]^v δια^{τ.μ.κ} του^{τ.μ.κ} περαν του ιορδανου και συμπορευονται παλιν οχλοι προς αυτον και ως ειωθει παλιν εδιδασκεν αυτους. **v.2** και προσελθοντες [οι]^μ οι^{τ.κ} φαρισαιοι επηρωτων^v επηρωτησαν^{τ.μ.κ} αυτον ει εξεστιν ανδρι γυναικα απολυσαι πειραζοντες αυτον. **v.3** ο δε αποκριθεις ειπεν αυτοις τι υμιν ενετειλατο μωυσης^v μωσης^{τ.μ.κ}. **v.4** οι δε ειπαν^v ειπον^{τ.μ.κ} μωσης^{τ.μ.κ} επετρεπεν μωυσης^v βιβλιον αποστασιου γραψαι και απολυσαι. **v.5** και^{τ.μ.κ} αποκριθεις^{τ.μ.κ} ο δε^v ιησους ειπεν αυτοις προς την σκληροκαρδιαν υμων εγραψεν υμιν την εντολην ταυτην. **v.6** απο δε αρχης κτισεως αρσεν και θηλυ εποιησεν αυτους ο^{τ.μ.κ} θεος^{τ.μ.κ}. **v.7** ενεκεν τουτου καταλειπει ανθρωπος τον πατερα αυτου και την μητερα [και^v και^{τ.μ.κ} προσκολληθησεται προς την γυναικα αυτου]^v αυτου^{τ.μ.κ}. **v.10** και εις^v εν^{τ.μ.κ} την^v τη^{τ.μ.κ} οικιαν^v οικια^{τ.μ.κ} παλιν οι μαθηται αυτου^{τ.μ.κ} περι τουτου^v επηρωτων^v του^{τ.μ.κ} αυτου^{τ.μ.κ} επηρωτησαν^{τ.μ.κ} αυτον. **v.11** και λεγει αυτοις ος αν^v εαν^{τ.μ.κ} απολυσῃ την γυναικα αυτου και γαμηση αλλην μοιχεται επ αυτην. **v.12** και εαν αυτη^v γυνη^{τ.μ.κ} απολυσασα^v απολυσῃ^{τ.μ.κ} τον ανδρα αυτης γαμηση^v αλλον^v και^{τ.μ.κ} γαμηθη^{τ.μ.κ} αλλω^{τ.μ.κ} μοιχεται. **v.13** και προσεφερον αυτω παιδια ινα αψηται^{τ.μ.κ} αυτων αψηται^v οι δε μαθηται επετιμωσαν^v αυτοις^v επετιμων^{τ.μ.κ} τοις^{τ.μ.κ} προσφερουσιν^{τ.μ.κ}. **v.14** ιδων δε ο ιησους ηγανακτησεν και ειπεν αυτοις αφετε τα παιδια ερχεσθαι προς με και^{τ.κ} μη κωλυετε αυτα των γαρ τοιουτων εστιν η βασιλεια του θεου. **v.15** αμην λεγω υμιν ος αν^v εαν^{τ.μ.κ} μη δεξηται την βασιλειαν του θεου ως παιδιον ου μη εισελθῃ εις αυτην. **v.16** και εναγκαλισαμενος αυτα κατευλογει^v τιθεις τας χειρας επ αυτα^{τ.μ.κ} ευλογει^μ ηυλογει^{τ.κ} αυτα.

κλέψης μὴ ψευδομαρτυρήσης μὴ ἀποστερήσης τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ διδάσκαλε ταῦτα πάντα ἐφυλά- 20*
 ζάμην ἐκ νεότητός μου. ὁ δὲ ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγάπησεν αὐτὸν καὶ 21*
 εἶπεν αὐτῷ ἔν σοι ὑστερεῖ ὕπαγε ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς
 καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι ἄρας τὸν σταυρόν.
 ὁ δὲ συγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθεν λυπούμενος ἦν γὰρ ἔχων κτήματα 22
 πολλά. καὶ περιβλεψάμενος ὁ ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πῶς δυ- 23
 σκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεύσονται.
 οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ ὁ δὲ ἰησοῦς πάλιν ἀπο- 24*
 κριθεὶς λέγει αὐτοῖς τέκνα πῶς δύσκολόν ἐστιν τοὺς πεποιοτάς ἐπὶ τοῖς
 χρημασιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμη- 25*
 λον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς ῥαφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν
 τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες πρὸς ἑαυτοὺς 26
 καὶ τίς δύναται σωθῆναι. ἐμβλέψας δὲ αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς λέγει παρὰ ἀνθρώ- 27*
 ποις ἀδύνατον ἄλλ' οὐ παρὰ τῷ θεῷ πάντα γὰρ δυνατὰ ἐστὶν παρὰ τῷ θεῷ.
 καὶ ἤρξατο ὁ πέτρος λέγειν αὐτῷ ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολου- 28*
 θήσαμέν σοι. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐδεὶς ἐστιν 29*
 ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ
 τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου. ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατον- 30
 ταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ οἰκίας καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφὰς καὶ
 μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς μετὰ διωγμῶν καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ
 ζῶν αἰώνιον. πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι. 31*
 ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς ἱεροσόλυμα καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς 32*
 ὁ ἰησοῦς καὶ ἐθαμβοῦντο καὶ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο καὶ παραλαβὼν
 πάλιν τοὺς δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν.

v.19 τας εντολας οιδας μη μοιχευσης^{Τ.Μ.Κ} μη^{Τ.Μ.Κ} φονευσης μη^ν μοιχευσης^ν μη κλεψης μη ψευδο-
 μαρτυρησης μη αποστερησης τιμα τον πατερα σου και την μητερα. **v.20** ο δε εφη^ν αποκριθεις^{Τ.Μ.Κ}
 ειπεν^{Τ.Μ.Κ} αυτω διδασκαλε ταυτα παντα εφυλαζαμην εκ νεοτητος μου. **v.21** ο δε ιησους εμβλεψας
 αυτω ηγαπησεν αυτον και ειπεν αυτω εν σε^ν σοι^{Τ.Μ.Κ} υστερει υπαγε οσα εχεις πωλησον και δος [τοις]^ν
 τοις^{Τ.Κ} πτωχοις και εξεις θησαυρον εν ουρανῳ και δευρο ακολουθει μοι αρας^{Τ.Μ.Κ} τον^{Τ.Μ.Κ} σταυρον^{Τ.Μ.Κ}.
v.24 οι δε μαθηται εθαμβουντο επι τοις λογοις αυτου ο δε ιησους παλιν αποκριθεις λεγει αυτοις τεκνα πως
 δυσκολον εστιν τους^{Τ.Μ.Κ} πεποιοτας^{Τ.Μ.Κ} επι^{Τ.Μ.Κ} τοις^{Τ.Κ} χρημασιν^{Τ.Μ.Κ} εις την βασιλειαν του θεου
 εισελθειν. **v.25** ευκοπωτερον εστιν καμηλον δια [της]^ν της^{Τ.Μ.Κ} τρυμαλιας [της]^ν της^{Τ.Μ.Κ} ραφιδος
 διελθειν^{Κ.ν} εισελθειν^{Τ.Μ} η πλουσιον εις την βασιλειαν του θεου εισελθειν. **v.27** εμβλεψας δε^{Τ.Μ.Κ}
 αυτοις ο ιησους λεγει παρα ανθρωποις αδυνατον αλλ ου παρα τῷ^{Τ.Κ} θεῷ παντα γαρ δυνατα εστιν^{Τ.Μ.Κ}
 παρα τῷ θεῷ. **v.28** και^{Τ.Κ} ηρξατο λεγειν^ν ο πετρος λεγειν^{Τ.Μ.Κ} αυτω ιδου ημεις αφηκαμεν παντα
 και ηκολουθηκαμεν^ν ηκολουθησαμεν^{Τ.Μ.Κ} σοι. **v.29** εφη^ν αποκριθεις^{Τ.Μ.Κ} [δε]^Μ δε^{Τ.Κ} ο ιησους
 ειπεν^{Τ.Μ.Κ} αμην λεγω υμιν ουδεις εστιν ος αφηκεν οικιαν η αδελφους η αδελφας η πατερα^{Τ.Μ.Κ} η^{Τ.Μ.Κ}
 μητερα η πατερα^ν γυναικα^{Τ.Μ.Κ} η τεκνα η αγρους ενεκεν εμου και ενεκεν^ν [ενεκεν]^Μ του ευαγγελιου.
v.31 πολλοι δε εσονται πρωτοι εσχατοι και [οι]^{Μ.ν} οι^{Τ.Κ} εσχατοι πρωτοι. **v.32** ησαν δε εν τη οδῳ αναβαι-
 νοντες εις ιεροσολυμα και ην προαγων αυτους ο ιησους και εθαμβουντο οι^ν δε^ν και^{Τ.Μ.Κ} ακολουθουντες
 εφοβουντο και παραλαβων παλιν τους δωδεκα ηρξατο αυτοις λεγειν τα μελλοντα αυτω συμβαινειν.

- 33* ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς ἱεροσόλυμα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδο-
θήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς γραμματεῦσιν καὶ κατακρινουσὶν αὐτὸν
34* θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν. καὶ ἐμπαίζουσιν αὐτῷ
καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ ἀποκτενουσὶν αὐτὸν
35* καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. καὶ προσπορεύονται αὐτῷ ἰακώβος καὶ
36*, 37* ποιήσης ἡμῖν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς τί θέλετέ ποιῆσαι με ὑμῖν. οἱ δὲ εἶπον
αὐτῷ δὸς ἡμῖν ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν
38* ἐν τῇ δόξῃ σου. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε δύνασθε
39* πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆ-
40* ναι. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ δυνάμεθα ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς τὸ μὲν ποτήριον
41* ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε. τὸ
42* δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι ἀλλ'
43* οἷς ἡτοίμασται. καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ ἰακώβου
44* καὶ ἰωάννου. ὁ δὲ ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς οἶδατε
45* ὅτι οἱ δοκοῦντες ἀρχεῖν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι
46* αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτως δέ ἔσται ἐν ὑμῖν ἀλλ' ὅς ἐάν
47* θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν ἔσται διάκονος ὑμῶν. καὶ ὅς ἂν θέλῃ ὑμῶν
γενέσθαι πρῶτος ἔσται πάντων δούλος. καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ
ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύ-
τρον ἀντὶ πολλῶν. καὶ ἔρχονται εἰς ἱερὶχὼ καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ
ἱερὶχὼ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκανοῦ υἱὸς τιμαίου βαρτιμαῖος
ὁ τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. καὶ ἀκούσας ὅτι ἰησοῦς ὁ

v.33 ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς ἱεροσόλυμα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς ^{τ.κ.ν} γραμματεῦσιν καὶ κατακρινουσὶν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἐθνεσιν. **v.34** καὶ ἐμπαίζουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν ^{τ.μ.κ} αὐτὸν ^{τ.μ.κ} καὶ ^{τ.μ.κ} ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν ^ν ἀποκτενουσὶν ^{τ.μ.κ} αὐτὸν καὶ ἀποκτενουσὶν ^ν καὶ ^ν μετὰ ^ν τρεῖς ^ν ἡμέρας ^ν τῇ ^{τ.μ.κ} τρίτῃ ^{τ.μ.κ} ἡμέρᾳ ^{τ.μ.κ} ἀναστήσεται. **v.35** καὶ προσπορεύονται αὐτῷ ἰακώβος καὶ ἰωάννης οἱ υἱοὶ ζεβεδαίου λέγοντες αὐτῷ διδάσκαλε θέλομεν ἵνα ὁ ἐάν αἰτησώμεν σε ^ν ποιήσης ἡμῖν. **v.36** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς τί θέλετε [με] ^ν ποιῆσαι ^{τ.μ.κ} ποιήσω ^ν με ^{τ.μ.κ} ὑμῖν. **v.37** οἱ δὲ εἶπαν ^ν εἶπον ^{τ.μ.κ} αὐτῷ δὸς ἡμῖν ἵνα εἷς σου ^ν ἐκ δεξιῶν σου ^{τ.μ.κ} καὶ εἷς ἐξ ἀριστερῶν ^ν εὐωνύμων ^{τ.μ.κ} σου ^{τ.μ.κ} καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. **v.38** ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω ^ν καὶ ^{τ.μ.κ} τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι. **v.39** οἱ δὲ εἶπαν ^ν εἶπον ^{τ.μ.κ} αὐτῷ δυνάμεθα ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς τὸ μὲν ^{τ.μ.κ} ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε. **v.40** τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου ^ν καὶ ^{τ.μ.κ} ἐξ εὐωνύμων μου ^{τ.μ.κ} οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. **v.42** καὶ ^ν ὁ ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ^{τ.μ.κ} προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ὁ ^ν ἰησοῦς ^ν λέγει αὐτοῖς οἶδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἀρχεῖν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. **v.43** οὐχ οὕτως δέ ἐστιν ^ν ἐσται ^{τ.μ.κ} ἐν ὑμῖν ἀλλ' ὅς ἐάν ^ν εἰς ^{τ.μ.κ} θέλῃ γενέσθαι ^{τ.μ.κ} μέγας γενέσθαι ^ν ἐν ὑμῖν ἐσται διάκονος ^{τ.κ} ὑμῶν διάκονος ^{μ.ν}. **v.44** καὶ ὅς ἐάν ^μ εἰς ^{τ.κ.ν} θέλῃ ἐν ^ν ὑμῖν ^ν εἶναι ^ν ὑμῶν ^{τ.μ.κ} γενέσθαι ^{τ.μ.κ} πρῶτος ἐσται πάντων δούλος. **v.46** καὶ ἔρχονται εἰς ἱερὶχὼ καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ ἱερὶχὼ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκανοῦ ὁ ^ν υἱὸς τιμαίου βαρτιμαῖος ὁ ^{τ.μ.κ} τυφλὸς προσαιτῶν ^{τ.μ.κ} ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν ^{τ.μ.κ}. **v.47** καὶ ἀκούσας ὅτι ἰησοῦς ὁ ναζαρηνοῦς ^ν ναζωραῖος ^{τ.μ.κ} ἐστὶν ἤρξατο κράζειν καὶ λεγέιν ὁ ^{τ.μ.κ} υἱὸς ^{τ.μ.κ} δαυὶδ ^{μ.ν} δαυὶδ ^{τ.κ} ἰησοῦ ἐλεῆσον με.

ναζωραῖος ἐστὶν ἥρξατο κράζειν καὶ λέγειν ὁ υἱὸς δαβὶδ ἰησοῦ ἐλέησόν με. καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ ὁ δὲ πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν υἱὲ 48*
 δαβὶδ ἐλέησόν με. καὶ στὰς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτόν φωνηθῆναι καὶ φωνοῦ- 49*
 σιν τὸν τυφλὸν λέγοντες αὐτῷ θάρσει ἔχεις φωνεῖ σε. ὁ δὲ ἀποβαλὼν 50*
 τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναστὰς ἦλθεν πρὸς τὸν ἰησοῦν. καὶ ἀποκριθεὶς λέγει 51*
 αὐτῷ ὁ ἰησοῦς τί θέλεις ποιήσω σοι ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ ῥαββονί ἵνα
 ἀναβλέψω. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ ὕπαγε ἡ πίστις σου σέσωκέν σε καὶ 52*
 εὐθέως ἀνέβλεψεν καὶ ἠκολούθει τῷ ἰησοῦ ἐν τῇ ὁδῷ.

καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς ἱερουσαλήμ εἰς βηθφαγὴ καὶ βηθανίαν πρὸς τὸ 11*
 ὄρος τῶν ἐλαιῶν ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. καὶ λέγει αὐτοῖς 2*
 ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν καὶ εὐθέως εἰσπορευόμενοι
 εἰς αὐτὴν εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον ἐφ’ ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων κεκάθικεν
 λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τί ποιεῖτε τοῦτο εἵπατε ὅτι 3*
 ὁ κύριος αὐτοῦ χρειαν ἔχει καὶ εὐθέως αὐτὸν ἀποστελεῖ ὧδε. ἀπηλθον 4*
 δὲ καὶ εὗρον τὸν πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου
 καὶ λύουσιν αὐτόν. καὶ τινες τῶν ἐκεῖ ἐστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς τί ποιεῖτε 5
 λύοντες τὸν πῶλον. οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς καθὼς ἐνετείλατο ὁ ἰησοῦς καὶ ἀφη- 6*
 καν αὐτούς. καὶ ἦγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν ἰησοῦν καὶ ἐπέβαλον αὐτῷ τὰ 7*
 ἱμάτια αὐτῶν καὶ ἐκάθισεν ἐπ’ αὐτῷ. πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν 8*
 εἰς τὴν ὁδὸν ἄλλοι δὲ στοιβάδας ἔκοπτον ἐκ τῶν δένδρων καὶ ἔστρώννυσον
 εἰς τὴν ὁδόν. καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγον- 9*
 τες ὡσαννὰ εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου. εὐλογημένη ἡ 10*
 ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι κυρίου τοῦ πατρὸς ἡμῶν δαβὶδ ὡσαννὰ ἐν

v.48 καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ ὁ δὲ πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν υἱὲ δαβὶδ^{ῃ.ν} δαβὶδ^{τ.κ} ἐλεησον με. **v.49** καὶ στας ὁ ἰησοῦς εἶπεν φωνήσατε^ν αὐτὸν φωνηθῆναι^{τ.ῃ.κ} καὶ φωνοῦσιν τὸν τυφλὸν λεγον-
 τες αὐτῷ θάρσει ἐγχεῖ^ν εἰσφαι^{τ.ῃ.κ} φωνεῖ σε. **v.50** ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναπηδησας^ν
 ἀναστὰς^{τ.ῃ.κ} ἦλθεν πρὸς τὸν ἰησοῦν. **v.51** καὶ ἀποκριθεὶς λέγει^{τ.ῃ.κ} αὐτῷ ὁ ἰησοῦς εἶπεν^ν τί σοι^ν
 θέλεις ποιήσω σοι^{τ.ῃ.κ} ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ ραββουνί^ν ραββονί^{τ.κ} ἵνα ἀναβλέψω. **v.52** καὶ^ν ὁ
 δὲ^{τ.ῃ.κ} ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ ὕπαγε ἡ πίστις σου σεσωκεν σε καὶ εὐθὺς^ν εὐθεως^{τ.ῃ.κ} ἀνέβλεψεν καὶ ἠκολου-
 θει αὐτῷ^ν τῷ^{τ.ῃ.κ} ἰησοῦ^{τ.ῃ.κ} ἐν τῇ ὁδῷ. **11 v.1** καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς ἱεροσόλυμα^ν ἱερουσαλήμ^{τ.ῃ.κ}
 εἰς βηθφαγὴ^ῃ βηθφαγὴ^{τ.κ.ν} καὶ βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.
v.2 καὶ λέγει αὐτοῖς ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν καὶ εὐθὺς^ν εὐθεως^{τ.ῃ.κ} εἰσπορευόμενοι
 εἰς αὐτὴν εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον ἐφ’ ὃν οὐδεὶς οὐπώ^ν ἀνθρώπων ἐκάθισεν^ν κεκαθικεν^{τ.ῃ.κ} λύσατε^ν
 λύσαντες^{τ.ῃ.κ} αὐτὸν καὶ^ν φερετε^ν ἀγάγετε^{τ.ῃ.κ}. **v.3** καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τί ποιεῖτε τοῦτο εἵπατε
 ὅτι^{τ.ῃ.κ} ὁ κύριος αὐτοῦ χρειαν ἔχει καὶ εὐθὺς^ν εὐθεως^{τ.ῃ.κ} αὐτὸν ἀποστέλλει^{ῃ.ν} παλιν^ν ἀποστέλλει^{τ.κ}
 ὧδε. **v.4** καὶ^ν ἀπηλθον δὲ^{τ.ῃ.κ} καὶ εὗρον [τον]^ῃ τὸν^{τ.κ} πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν^{τ.ῃ.κ} θύραν ἔξω ἐπὶ
 τοῦ ἀμφόδου καὶ λύουσιν αὐτόν. **v.6** οἱ δὲ εἶπαν^ν εἶπον^{τ.ῃ.κ} αὐτοῖς καθὼς εἶπεν^ν ἐνετείλατο^{τ.ῃ.κ} ὁ ἰη-
 σοῦς καὶ ἀφηκαν αὐτούς. **v.7** καὶ φέρουσιν^ν ἠγαγον^{τ.ῃ.κ} τὸν πῶλον πρὸς τὸν ἰησοῦν καὶ ἐπιβαλλουσιν^ν
 ἐπέβαλον^{τ.ῃ.κ} αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν καὶ ἐκάθισεν ἐπ’ αὐτόν^ν αὐτῷ^{τ.ῃ.κ}. **v.8** καὶ^ν πολλοὶ δὲ^{τ.ῃ.κ} τὰ
 ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδὸν ἄλλοι δὲ στιβάδας^ν στοιβάδας^{τ.ῃ.κ} κοψαντες^ν ἐκοπτον^{τ.ῃ.κ} ἐκ τῶν
 ἀγρῶν^ν δένδρων^{τ.ῃ.κ} καὶ^{τ.ῃ.κ} ἐστρώννυσον^{τ.ῃ.κ} εἰς^{τ.ῃ.κ} τὴν^{τ.ῃ.κ} ὁδόν^{τ.ῃ.κ}. **v.9** καὶ οἱ προάγον-
 τες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λεγοντες^{τ.ῃ.κ} ὡσαννὰ εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.
v.10 εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν^{τ.ῃ.κ} ὀνόματι^{τ.ῃ.κ} κυρίου^{τ.ῃ.κ} τοῦ πατρὸς ἡμῶν δαβὶδ^{ῃ.ν}
 δαβὶδ^{τ.κ} ὡσαννὰ ἐν τοῖς υψιστοις.

- 11* τοῖς ὑψίστοις. καὶ εἰσῆλθεν εἰς ἱεροσόλυμα ὁ ἰησοῦς καὶ εἰς τὸ ἱερόν καὶ περιβλεψάμενος πάντα ὁψίας ἤδη οὔσης τῆς ὥρας ἐξῆλθεν εἰς βηθανίαν
 12 μετὰ τῶν δώδεκα. καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ βηθανίας ἐπεί-
 13* νασεν. καὶ ἰδὼν συκὴν μακρόθεν ἔχουσαν φύλλα ἦλθεν εἰ ἄρα εὐρήσει τι
 ἐν αὐτῇ καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλλα οὐ γὰρ ἦν καιρὸς
 14* σύκων. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ μηκέτι ἐκ σοῦ εἰς τὸν αἰῶνα
 15* μηδεὶς καρπὸν φάγοι καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἔρχονται εἰς
 ἱεροσόλυμα καὶ εἰσελθὼν ὁ ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πω-
 λούντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυθιστῶν καὶ
 16 τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περισσότερὰς κατέστρεψεν. καὶ οὐκ ἤφιεν
 17* ἵνα τις διενέγκῃ σκευὸς διὰ τοῦ ἱεροῦ. καὶ ἐδίδασκεν λέγων αὐτοῖς οὐ
 γέγραπται ὅτι ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν
 18* ὑμεῖς δὲ ἐποιήσατε αὐτὸν σπηλαιὸν ληστῶν. καὶ ἤκουσαν οἱ γραμματεῖς
 καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσουσιν ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτόν
 19* ὅτι πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. καὶ ὅτε ὁψὲ ἐγένετο
 20* ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς πόλεως. καὶ πρωτὶ παραπορευόμενοι εἶδον τὴν συκὴν
 21 ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν. καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ πέτρος λέγει αὐτῷ ῥαββὶ ἴδε ἡ
 22* συκὴ ἣν κατηράσω ἐξήρανται. καὶ ἀποκριθεὶς ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς ἔχετε
 23* πίστιν θεοῦ. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ ἄρθῃτι
 καὶ βλήθῃτι εἰς τὴν θάλασσαν καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ
 24* πιστεύσῃ ὅτι ἃ λέγει γίνεται ἔσται αὐτῷ ὃ ἐὰν εἴπῃ. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν
 πάντα ὅσα ἂν προσεύχομενοι αἰτεῖσθε πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε καὶ ἔσται
 25* ὑμῖν. καὶ ὅταν στήκητε προσευχόμενοι ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατὰ τινος ἵνα

v.11 καὶ εἰσῆλθεν εἰς ἱεροσόλυμα ὁ ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ^{τ.μ.κ} καὶ ^{τ.μ.κ} εἰς τὸ ἱερόν καὶ περιβλεψάμενος πάντα ὁψίας ἤδη οὔσης τῆς ὥρας ἐξῆλθεν εἰς βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα. **v.13** καὶ ἰδὼν συκὴν ἀπο^ν μακρο-
 θεν εχουσαν φύλλα ἦλθεν εἰ ἀρα εὐρήσει ^{τ.μ.κ} τι εὐρήσει^ν ἐν αὐτῇ καὶ ἐλθὼν ἐπὶ αὐτὴν οὐδὲν εὗρεν εἰ
 μὴ φύλλα ο^ν οὐ ^{τ.μ.κ} γὰρ ἦν ^{τ.μ.κ} καιρὸς οὐκ^ν ἦν^ν σύκων. **v.14** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ^{τ.μ.κ} εἶπεν αὐτῇ μηκέτι ἐκ^{τ.μ.κ} σου^{τ.μ.κ} εἰς τὸν αἰῶνα ἐκ^ν σου^ν μηδεὶς καρπὸν φάγοι καὶ ἤκουον οἱ μα-
 θηταὶ αὐτοῦ. **v.15** καὶ ἐρχονται εἰς ἱεροσόλυμα καὶ εἰσελθὼν ὁ ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ^{τ.μ.κ} εἰς τὸ ἱερόν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλούντας καὶ τοὺς^ν ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυθιστῶν καὶ τὰς
 καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περισσότερὰς κατέστρεψεν. **v.17** καὶ ἐδίδασκεν καὶ^ν ἐλεγεν^ν λέγων ^{τ.μ.κ} αὐ-
 τοῖς οὐ γέγραπται ὅτι ὁ οἶκος μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ὑμεῖς δὲ πεποιηκατέ^ν
 ἐποιήσατε ^{τ.μ.κ} αὐτὸν σπηλαιὸν ληστῶν. **v.18** καὶ ἤκουσαν οἱ ἀρχιερεῖς^ν γραμματεῖς ^{τ.μ.κ} καὶ οἱ
 γραμματεῖς^ν ἀρχιερεῖς ^{τ.μ.κ} καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν ^{μ.ν} ἀπολέσουσιν ^{τ.κ} ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτόν
 ὅτι ^{τ.μ.κ} πᾶς γὰρ^ν ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. **v.19** καὶ ὅτε^ν ὅτε ^{τ.μ.κ} ὁψὲ ἐγένετο
 ἐξεπορεύοντο^ν ἐξεπορεύετο ^{τ.μ.κ} ἔξω τῆς πόλεως. **v.20** καὶ πρωτὶ ^{τ.μ.κ} παραπορευόμενοι πρωτὶ^ν εἶδον
 τὴν συκὴν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν. **v.22** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ^{μ.ν} ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς ἔχετε πίστιν θεοῦ.
v.23 ἀμὴν γὰρ ^{τ.μ.κ} λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ ἄρθῃτι καὶ βλήθῃτι εἰς τὴν θάλασσαν καὶ
 μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ πιστεύσῃ^ν πιστεύσῃ ^{τ.μ.κ} ὅτι ο^ν α^{τ.μ.κ} λαλεῖ^ν λέγει ^{τ.μ.κ} γίνε-
 ται ἔσται αὐτῷ ο^{τ.μ.κ} ἐὰν ^{τ.μ.κ} εἴπῃ ^{τ.μ.κ}. **v.24** διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν πάντα ὅσα προσευχεσθε^ν καὶ^ν
 ἀν^{τ.μ.κ} προσευχομενοὶ ^{τ.μ.κ} αἰτεῖσθε^μ αἰτεῖσθε ^{τ.κ.ν} πιστεύετε ὅτι ἐλάβετε^ν λαμβάνετε ^{τ.μ.κ} καὶ ἔσται
 ὑμῖν. **v.25** καὶ ὅταν στήκητε^ν στήκητε ^{τ.μ.κ} προσευχομενοὶ ἀφίετε εἰ τι ἔχετε κατὰ τινος ἵνα καὶ ὁ πατὴρ
 ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῆ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν.
εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφήσεται τὰ 26*
παραπτώματα ὑμῶν. καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς ἱεροσόλυμα καὶ ἐν τῷ ἱερῷ 27
περιπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς
καὶ οἱ πρεσβύτεροι. καὶ λέγουσιν αὐτῷ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς καὶ 28*
τίς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔδωκεν ἵνα ταῦτα ποιῇς. ὁ δὲ ἰησοῦς ἀποκρι- 29*
θὲν εἶπεν αὐτοῖς ἐπερωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἓνα λόγον καὶ ἀποκριθῆτέ μοι καὶ
ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. τὸ βάπτισμα ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ 30*
ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων ἀποκριθῆτέ μοι. καὶ ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες 31*
ἐὰν εἴπωμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐρεῖ διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ. ἀλλ' ἐὰν 32*
εἴπωμεν ἐξ ἀνθρώπων ἐφοβοῦντο τὸν λαόν ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν ἰωάννην
ὅτι ὄντως προφήτης ἦν. καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν τῷ ἰησοῦ οὐκ οἶδαμεν 33*
καὶ ὁ ἰησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
ταῦτα ποιῶ.

καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγειν ἀμπελῶνα ἐφύτευσεν ἄνθρω- 12*
πος καὶ περιέθηκεν φραγμὸν καὶ ὥρυξεν ὑπολήνιον καὶ ὠκοδόμησεν πύρ-
γον καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν. καὶ ἀπέστειλεν πρὸς 2*
τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δούλον ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τοῦ
καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος. οἱ δὲ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν 3*
κενόν. καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δούλον κἀκεῖνον λιθο- 4*
βολήσαντες ἐκεφαλαίωσαν καὶ ἀπέστειλαν ἡτίμωμένον. καὶ πάλιν ἄλλον 5*
ἀπέστειλεν κἀκεῖνον ἀπέκτειναν καὶ πολλοὺς ἄλλους τοὺς μὲν δέροντες
τοὺς δὲ ἀποκτείνοντες. ἔτι οὖν ἓνα υἱὸν ἔχων ἀγαπητόν αὐτοῦ ἀπέστειλεν 6*

v.26 εἰ^{Τ.Μ.Κ} δε^{Τ.Μ.Κ} υμεῖς^{Τ.Μ.Κ} ουκ^{Τ.Μ.Κ} αφιετε^{Τ.Μ.Κ} ουδε^{Τ.Μ.Κ} ο^{Τ.Μ.Κ} πατηρ^{Τ.Μ.Κ} υμων^{Τ.Μ.Κ} ο^{Τ.Μ.Κ} εν^{Τ.Μ.Κ} τοις^{Τ.Μ.Κ} ουρανοις^{Τ.Μ.Κ} αφησει^{Τ.Μ.Κ} τα^{Τ.Μ.Κ} παραπτωματα^{Τ.Μ.Κ} υμων^{Τ.Μ.Κ}. **v.28** και ελεγον^{Τ.Μ.Κ} λεγουσιν^{Τ.Μ.Κ} αυτω εν ποια εξουσια ταυτα ποιεις η^{Τ.Μ.Κ} και^{Τ.Μ.Κ} τις σοι εδωκεν^{Τ.Μ.Κ} την εξουσιαν ταυτην εδωκεν^{Τ.Μ.Κ} ινα ταυτα ποιης. **v.29** ο δε ιησους αποκριθεις^{Τ.Μ.Κ} ειπεν αυτοις επερωτησω υμας και^{Τ.Μ.Κ} εγω^{Τ.Μ.Κ} καγω^{Τ.Μ.Κ} ενα λογον και αποκριθητε μοι και ερω υμιν εν ποια εξουσια ταυτα ποιω. **v.30** το βαπτισμα το^{Τ.Μ.Κ} ιωαννου εξ ουρανου ην η εξ ανθρωπων αποκριθητε μοι. **v.31** και διελογιζοντο^{Τ.Μ.Κ} ελογιζοντο^{Τ.Μ.Κ} προς εαυτους λεγοντες εαν ειπωμεν εξ ουρανου ερει δια^{Τ.Μ.Κ} τι^{Τ.Μ.Κ} διατι^{Τ.Μ.Κ} [ουν]^{Τ.Μ.Κ} ουν^{Τ.Μ.Κ} ουκ επιστευσατε αυτω. **v.32** αλλα^{Τ.Μ.Κ} αλλ^{Τ.Μ.Κ} εαν^{Τ.Μ.Κ} ειπωμεν εξ ανθρωπων εφοβουντο τον οχλον^{Τ.Μ.Κ} λαον^{Τ.Μ.Κ} απαντες γαρ ειχον τον ιωαννην οτι^{Τ.Μ.Κ} οντως οτι^{Τ.Μ.Κ} προφητης ην. **v.33** και αποκριθεντες λεγουσιν^{Τ.Μ.Κ} τω ιησου λεγουσιν^{Τ.Μ.Κ} ουκ οιδαμεν και ο ιησους αποκριθεις^{Τ.Μ.Κ} λεγει αυτοις ουδε εγω λεγω υμιν εν ποια εξουσια ταυτα ποιω. **12 v.1** και ηρξατο αυτοις εν παραβολαις λαλειν^{Τ.Μ.Κ} λεγειν^{Τ.Μ.Κ} αμπελωνα εφυτευσεν^{Τ.Μ.Κ} ανθρωπος εφυτευσεν^{Τ.Μ.Κ} και περιεθηκεν φραγμα και ωρυξεν υποληνιον και ωκοδομησεν πυργον και εξεδετο^{Τ.Μ.Κ} εξεδετο^{Τ.Μ.Κ} αυτον γεωργοις και απεδημησεν. **v.2** και απεστειλεν προς τους γεωργους τω καιρω δουλον ινα παρα των γεωργων λαβη απο των^{Τ.Μ.Κ} του^{Τ.Μ.Κ} καρπων^{Τ.Μ.Κ} καρπου^{Τ.Μ.Κ} του αμπελωνος. **v.3** και^{Τ.Μ.Κ} οι^{Τ.Μ.Κ} δε^{Τ.Μ.Κ} λαβοντες αυτον εδειραν και απεστειλαν κενον. **v.4** και παλιν απεστειλεν προς αυτοους αλλον δουλον κακεινον εκεφαλιωσαν^{Τ.Μ.Κ} λιθοβολησαντες^{Τ.Μ.Κ} εκεφαλιωσαν^{Τ.Μ.Κ} και ητιμασαν^{Τ.Μ.Κ} απεστειλαν^{Τ.Μ.Κ} ητιμωμενον^{Τ.Μ.Κ}. **v.5** και παλιν^{Τ.Μ.Κ} αλλον απεστειλεν κακεινον απεκτειναν και πολλους αλλους ους^{Τ.Μ.Κ} τους^{Τ.Μ.Κ} μεν δερνοντες ους^{Τ.Μ.Κ} τους^{Τ.Μ.Κ} δε αποκτενοντες^{Τ.Μ.Κ} αποκτενοντες^{Τ.Μ.Κ} αποκτενοντες^{Τ.Μ.Κ}. **v.6** ετι ουν^{Τ.Μ.Κ} ενα ειχεν^{Τ.Μ.Κ} υιον εχων^{Τ.Μ.Κ} αγαπητον αυτου^{Τ.Μ.Κ} απεστειλεν και^{Τ.Μ.Κ} αυτον εσχατον^{Τ.Μ.Κ} προς αυτους εσχατον^{Τ.Μ.Κ} λεγων οτι εντραπησονται τον υιον μου.

καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς ἔσχατον λέγων ὅτι ἐντραπήσονται τὸν υἱὸν μου.
 7* ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἶπον πρὸς ἑαυτοὺς ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος
 8* δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. καὶ λαβόντες
 9* αὐτὸν ἀπέκτειναν καὶ ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. τί οὖν ποιήσει ὁ
 κύριος τοῦ ἀμπελῶνος ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς καὶ δώσει
 10 τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε λίθον ὃν ἀπε-
 11 δοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας. παρὰ
 12 κυρίου ἐγένετο αὕτη καὶ ἔστιν θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν. καὶ ἐζήτουν
 αὐτὸν κρατῆσαι καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς
 13 τὴν παραβολὴν εἶπεν καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. καὶ ἀποστέλλουσιν
 πρὸς αὐτὸν τινὰς τῶν φαρισαίων καὶ τῶν ἡρωδιανῶν ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν
 14* λόγῳ. οἱ δὲ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ διδάσκαλε οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ
 οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων ἀλλ'
 ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις ἔξεστιν κῆνσον καίσαρι δοῦναι
 15 ἢ οὐ. δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς
 16* τί με πειράζετε φέρετέ μοι δηνάριον ἵνα ἴδω. οἱ δὲ ἤνεγκαν καὶ λέγει
 αὐτοῖς τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ καίσαρος.
 17* καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ἀπόδοτε τὰ καίσαρος καίσαρι καὶ
 18* τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ καὶ ἐθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ. καὶ ἔρχονται σαδδουκαῖοι
 πρὸς αὐτὸν οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν
 19* λέγοντες. διδάσκαλε μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι ἐάν τις ἀδελφὸς ἀποθάνῃ
 καὶ καταλίπῃ γυναῖκα καὶ τέκνα μὴ ἀφῇ ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν
 20* γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἑπτὰ ἀδελφοὶ
 ἦσαν καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκεν σπέρμα.
 21* καὶ ὁ δευτέρος ἔλαβεν αὐτήν καὶ ἀπέθανεν καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκεν σπέρμα
 22* καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως. καὶ ἔλαβον αὐτήν οἱ ἑπτὰ καὶ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα

v.7 ἐκεῖνοι δε οἱ γεωργοι εἶπον^{τ.μ.κ} πρὸς εαυτοὺς εἶπαν^ν οτι ουτος εστιν ο κληρονομος δευτε αποκτεινω-
 μεν αυτον και ημων εσται η κληρονομια. **v.8** και λαβοντες αυτον^{τ.μ.κ} απεκτειναν αυτον^ν και εξεβαλον
 αυτον^ν εξω του αμπελωνος. **v.9** τι [ουν]^ν ουν^{τ.μ.κ} ποιησει ο κυριος του αμπελωνος ελευσεται και απο-
 λεσει τους γεωργους και δωσει τον αμπελωνα αλλοις. **v.14** και^ν οἱ^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} ελθοντες λεγουσιν αυτω
 διδασκαλε οιδαμεν οτι αληθης ει και ου μελει σοι περι ουδενος ου γαρ βλεπεις εις προσωπον ανθρωπων
 αλλ επ αληθειας την οδον του θεου διδασκεις εξεστιν δουναι^ν κηνσον καισαρι δουναι^{τ.μ.κ} η ου. **v.16** οἱ
 δε ηνεγκαν και λεγει αυτοις τινος η εικων αυτη και η επιγραφη οἱ δε εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ} αυτω καισαρος.
v.17 και^{τ.μ.κ} αποκριθεις^{τ.μ.κ} ο δε^ν ιησους εἶπεν αυτοις αποδοτε^{τ.μ.κ} τα καισαρος αποδοτε^ν καισαρι και
 τα του θεου τω θεω και εξεθαυμαζον^ν εθαυμασαν^{τ.μ.κ} επ αυτω. **v.18** και ερχονται σαδδουκαιοι πρὸς
 αυτον οἱτινες λεγουσιν αναστασιν μη ειναι και επηρωτων^ν επηρωτησαν^{τ.μ.κ} αυτον λεγοντες. **v.19** δι-
 δασκαλε μωυσης^ν μωυσης^{τ.μ.κ} εγραψεν ημιν οτι εαν τινος αδελφος αποθανη και καταλιπη γυναικα και
 τεκνα^{τ.μ.κ} μη αφη τεκνον^ν ινα λαβη ο αδελφος αυτου την γυναικα αυτου^{τ.μ.κ} και εξαναστηση σπερμα
 τω αδελφω αυτου. **v.20** επτα ουν^κ αδελφοι ησαν και ο πρωτος ελαβεν γυναικα και αποθνησκων ουκ
 αφηκεν σπερμα. **v.21** και ο δευτερος ελαβεν αυτην και απεθανεν μη^ν καταλιπων^ν και^{τ.μ.κ} ουδε^{τ.μ.κ}
 αυτος^{τ.μ.κ} αφηκεν^{τ.μ.κ} σπερμα και ο τριτος ωσαυτως. **v.22** και ελαβον^{τ.μ.κ} αυτην^{τ.μ.κ} οἱ επτα
 και^{τ.μ.κ} ουκ αφηκαν σπερμα εσχατον^ν εσχατη^{τ.μ.κ} παντων απεθανεν^{τ.μ.κ} και η γυνη απεθανεν^ν.

ἔσχατη πάντων ἀπέθανεν καὶ ἡ γυνή. ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει ὅταν ἀναστῶσιν 23*
 τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. καὶ ἀποκριθεὶς 24*
 ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ
 τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ. ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε 25*
 γαμίσκονται ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι οἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. περὶ δὲ τῶν νεκρῶν 26*
 ὅτι ἐγείρονται οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ μωσέως ἐπὶ τῆς βάτου ὡς εἶπεν
 αὐτῷ ὁ θεὸς λέγων ἐγὼ ὁ θεὸς ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς ἰακώβ.
 οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ θεὸς ζώντων ὑμεῖς οὖν πολὺ πλανᾶσθε. καὶ 27*, 28*
 προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων εἰδὼς ὅτι κα-
 λῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη ἐπηρώτησεν αὐτόν ποία ἐστὶν πρώτη πασῶν ἐντολῇ.
 ὁ δὲ ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ ὅτι πρώτη πασῶν τῶν ἐντολῶν ἄκουε ἰσραὴλ 29*
 κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἷς ἐστίν. καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν 30*
 σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς
 διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου αὕτη πρώτη ἐντολή. καὶ δευτέρα 31*
 ὁμοία αὕτη ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν μείζων τούτων ἄλλη
 ἐντολή οὐκ ἔστιν. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς καλῶς διδάσκαλε ἐπ' 32*
 ἀληθείας εἶπας ὅτι εἷς ἐστὶν θεὸς καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλην αὐτοῦ. καὶ 33*
 τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως καὶ ἐξ
 ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς
 ἑαυτὸν πλεῖον ἐστὶν πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ τῶν θυσιῶν. καὶ ὁ 34*
 ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη εἶπεν αὐτῷ οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ
 τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. καὶ 35*

v.23 ἐν τῇ οὖν ^{τ.κ} ἀναστασει [οταν^ν οταν^{τ.μ.κ} ἀναστῶσιν]^ν ἀναστῶσιν^{τ.μ.κ} τίνος αὐτῶν ἐστὶ γυνή οἱ
 γὰρ ἑπτὰ ἐσχον αὐτὴν γυναῖκα. **v.24** εφη^ν καὶ ^{τ.μ.κ} αὐτοῖς^ν ἀποκριθεὶς^{τ.μ.κ} ὁ ἰησοῦς εἶπεν^{τ.μ.κ}
 αὐτοῖς^{τ.μ.κ} οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε μὴ εἰδοτες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ. **v.25** οταν γὰρ
 ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν οὐτε γαμοῦσιν οὐτε γαμίζονται^ν γαμίσκονται^{τ.μ.κ} ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι οἱ ^{τ.μ.κ} ἐν
 τοῖς οὐρανοῖς. **v.26** περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι ἐγείρονται οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ μωυσεως^ν μωσεως^{τ.μ.κ}
 ἐπὶ τοῦ ^{μ.κ} τῆς^κ βάτου πω^ν ὡς^{τ.μ.κ} εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς λέγων ἐγὼ ὁ θεὸς ἀβραὰμ καὶ [ο]^ν ὁ ^{τ.μ.κ} θεὸς
 ἰσαὰκ καὶ [ο]^ν ὁ ^{τ.μ.κ} θεὸς ἰακώβ. **v.27** οὐκ ἐστὶν ὁ ^{τ.μ.κ} θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ θεὸς^{τ.μ.κ} ζώντων ὑμεῖς ^{τ.μ.κ}
 οὖν^{τ.μ.κ} πολὺ πλανᾶσθε. **v.28** καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων ἰδὼν^ν
 εἰδὼς^{τ.μ.κ} ὅτι καλῶς αὐτοῖς^{τ.μ.κ} ἀπεκρίθη αὐτοῖς^ν ἐπηρώτησεν αὐτὸν ποία ἐστὶν πρώτη ^{τ.μ.κ} παντῶν^μ
 πασῶν^{τ.κ} ἐντολὴ πρώτη^ν παντῶν^ν. **v.29** ὁ ^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} ἰησοῦς^{τ.μ.κ} ἀπεκρίθη ὁ^ν ἰησοῦς^ν αὐτῷ ^{τ.μ.κ}
 ὅτι πρώτη ἐστὶν^ν παντῶν^μ πασῶν^{τ.κ} τῶν ^{τ.μ.κ} ἐντολῶν^{τ.μ.κ} ἀκουε ἰσραὴλ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἷς
 ἐστίν. **v.30** καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ
 ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου αὕτη ^{τ.μ.κ} πρώτη^{τ.μ.κ} ἐντολὴ^{τ.μ.κ}. **v.31** καὶ ^{τ.μ.κ}
 δευτέρα ὁμοία^{τ.μ.κ} αὕτη ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἐστίν.
v.32 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς καλῶς διδάσκαλε ἐπ' ἀληθείας εἶπας ὅτι εἷς ἐστὶν θεὸς^{τ.κ} καὶ οὐκ ἐστὶν
 ἄλλος πλην αὐτοῦ. **v.33** καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως καὶ ἐξ
 ὅλης τῆς ψυχῆς^{τ.μ.κ} καὶ ^{τ.μ.κ} ἐξ^{τ.μ.κ} ὅλης^{τ.μ.κ} τῆς^{τ.μ.κ} ἰσχύος καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν
 περισσοτερον^ν πλεον^{τ.μ.κ} ἐστὶν παντῶν τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ τῶν ^{τ.κ} θυσιῶν. **v.34** καὶ ὁ ἰησοῦς
 ἰδὼν [αὐτὸν]^ν αὐτὸν^{τ.μ.κ} ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη εἶπεν αὐτῷ οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ
 οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. **v.35** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς ἐλεγεν διδασκὼν ἐν τῷ ἱερῷ πῶς
 λεγούσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ χριστὸς υἱὸς δαυὶδ^ν ἐστὶν δαυὶδ^μ δαβὶδ^{τ.κ}.

- ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς ἔλεγεν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ πῶς λέγουσιν οἱ γραμμα-
 36* τεῖς ὅτι ὁ χριστὸς υἱὸς ἐστὶν δαβὶδ. αὐτὸς γὰρ δαβὶδ εἶπεν ἐν τῷ πνεύματι
 τῷ ἁγίῳ εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς
 37* ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. αὐτὸς οὖν δαβὶδ λέγει αὐτὸν κύ-
 ριον καὶ πόθεν υἱὸς αὐτοῦ ἐστὶν καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως.
 38* καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν
 39 θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν καὶ ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. καὶ
 πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις.
 40* οἱ κατεσθιόντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμε-
 41* νοι οὗτοι λήψονται περισσότερον κρίμα. καὶ καθίσας ὁ ἰησοῦς κατέναντι
 τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλά-
 42 κιον καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά. καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχή
 43* ἔβαλεν λεπτὰ δύο ὃ ἐστὶν κοδράντης. καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθη-
 τὰς αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχή πλεῖον
 44 πάντων βέβληκεν τῶν βαλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. πάντες γὰρ ἐκ τοῦ
 περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑπερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα
 εἶχεν ἔβαλεν ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.
- 13** καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγει αὐτῷ εἰς τῶν μαθητῶν
 2* αὐτοῦ διδάσκαλε ἴδε ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί. καὶ ὁ ἰη-
 σοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομὰς οὐ
 3* μὴ ἀφεθῇ λίθος ἐπὶ λίθῳ ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ. καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς
 τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν πέτρος
 4* καὶ ἰάκωβος καὶ ἰωάννης καὶ ἀνδρέας. εἶπε ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται καὶ τί
 5* τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι. ὁ δὲ ἰησοῦς ἀποκριθεὶς
 6* αὐτοῖς ἤρξατο λέγειν βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ. πολλοὶ γὰρ ἐλεύσον-
 ται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι ἐγὼ εἰμι καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν.

v.36 αὐτος γὰρ ^{τ.μ.κ} δαυιδ ^{μ.ν} δαβιδ ^{τ.κ} εἶπεν ἐν τῷ ^{τ.κ.ν} πνεύματι τῷ ^{τ.κ.ν} ἁγίῳ λέγει ^μ εἶπεν ^{τ.κ.ν} ὁ ^{τ.μ.κ} κύριος τῷ κυρίῳ μου κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποκατὰ ^ν υποπόδιον ^{τ.μ.κ} τῶν ποδῶν σου. **v.37** αὐτος οὖν ^{τ.μ.κ} δαυιδ ^{μ.ν} δαβιδ ^{τ.κ} λέγει αὐτὸν κύριον καὶ πόθεν υἱὸς ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ ἐστὶν υἱὸς ^ν καὶ [ο] ^ν ὁ ^{τ.μ.κ} πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως. **v.38** καὶ ἔλεγεν ^{τ.μ.κ} αὐτοῖς ^{τ.μ.κ} ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ ἔλεγεν ^ν βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν καὶ ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. **v.40** οἱ κατεσθιόντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι οὗτοι ληψονται ^ν ληψονται ^{τ.μ.κ} περισσότερον κρίμα. **v.41** καὶ καθίσας ὁ ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ^{τ.μ.κ} κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά. **v.43** καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν ^ν λέγει ^{τ.μ.κ} αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχή πλεῖον πάντων ἔβαλεν ^ν βέβληκεν ^{τ.μ.κ} τῶν βαλόντων ^{μ.ν} βαλόντων ^{τ.κ} εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. **13 v.2** καὶ ὁ ἰησοῦς ἀποκριθεὶς ^{τ.μ.κ} εἶπεν αὐτῷ βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομὰς οὐ μὴ ἀφεθῇ ὡς ^ν λίθος ἐπὶ λίθῳ ^{τ.μ.κ} λίθῳ ^{τ.μ.κ} ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ. **v.3** καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ ἐπηρώτῃ ^ν ἐπηρώτων ^{τ.μ.κ} αὐτὸν κατ' ἰδίαν πέτρος καὶ ἰακώβος καὶ ἰωάννης καὶ ἀνδρέας. **v.4** εἶπον ^ν εἶπε ^{τ.μ.κ} ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ πάντα ^{τ.μ.κ} ταῦτα συντελεῖσθαι πάντα ^ν. **v.5** ὁ δὲ ἰησοῦς ἀποκριθεὶς ^{τ.μ.κ} αὐτοῖς ^{τ.μ.κ} ἤρξατο λέγειν αὐτοῖς ^ν βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ. **v.6** πολλοὶ γὰρ ^{τ.μ.κ} ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι ἐγὼ εἰμι καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν.

ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων μὴ θροεῖσθε δεῖ γὰρ γε- 7*
 νέσθαι ἀλλ' οὕτω τὸ τέλος. ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία 8*
 ἐπὶ βασιλείαν καὶ ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ τα-
 ραχαὶ ἀρχαὶ ὠδίνων ταῦτα. βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτοὺς παραδώσουσιν γὰρ 9*
 ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ εἰς συναγωγὰς δαρήσεσθε καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ
 βασιλέων σταθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. καὶ εἰς πάντα 10*
 τὰ ἔθνη δεῖ πρῶτον κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. ὅταν δὲ ἀγαγῶσιν ὑμᾶς 11*
 παραδιδόντες μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε μηδὲ μελετᾶτε ἀλλ' ὃ ἐὰν δο-
 θῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τοῦτο λαλεῖτε οὐ γὰρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες
 ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον 12*
 καὶ πατὴρ τέκνον καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσου-
 σιν αὐτούς. καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου ὃ δὲ 13
 ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται. ὅταν δὲ ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς 14*
 ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν ὑπὸ δανιὴλ τοῦ προφήτου ἐσὸς ὅπου οὐ δεῖ ὁ ἀνα-
 γινώσκων νοεῖτω τότε οἱ ἐν τῇ ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη. ὃ δὲ ἐπὶ 15*
 τοῦ δώματος μὴ καταβάτω εἰς τὴν οἰκίαν μηδὲ εἰσελθέτω ἅραί τι ἐκ τῆς
 οἰκίας αὐτοῦ. καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν ὢν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω ἅραι 16*
 τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις 17
 ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν 18*
 χειμῶνος. ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλίψις οἷα οὐ γέγονεν τοιαύτη 19*
 ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἣς ἔκτισεν ὁ θεὸς ἕως τοῦ νῦν καὶ οὐ μὴ γένηται. καὶ εἰ 20*
 μὴ κύριος ἐκολόβωσεν τὰς ἡμέρας οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ ἀλλὰ διὰ τοὺς
 ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο ἐκολόβωσεν τὰς ἡμέρας. καὶ τότε ἐὰν τις ὑμῖν 21*
 εἴπῃ ἴδου ὧδε ὁ χριστὸς ἢ ἴδου ἐκεῖ μὴ πιστεύσητε. ἐγερθήσονται γὰρ 22*

v.7 όταν δε ακουσητε πολεμους και ακοας πολεμων μη θροεισθε δει γαρ^{τ.μ.κ} γενεσθαι αλλ ουπω το
 τελος. **v.8** εγερθησεται γαρ εθνος επι^{τ.μ.κ} επι^{τ.μ.κ} εθνος και βασιλεια επι βασιλειαν και^{τ.μ.κ} εσονται
 σεισμοι κατα τοπους και^{τ.μ.κ} εσονται λιμοι αρχη^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} ταραχαι^{τ.μ.κ} αρχαι^{τ.μ.κ} ωδινων ταυτα.
v.9 βλεπετε δε υμεις εαυτους παραδωσουσιν γαρ^{τ.μ.κ} υμας εἰς συνεδρια και εἰς συναγωγας δαρησεσθε και
 επι ηγεμωνων και βασιλεων αχθησεσθε^κ σταθησεσθε^{τ.μ.ν} ενεκεν εμου εἰς μαρτυριον αυτοις. **v.10** και
 εἰς παντα τα εθνη δει^{τ.μ.κ} πρωτον δει^{τ.μ.κ} κηρυχθηναι το ευαγγελιον. **v.11** και^{τ.μ.κ} όταν αγωσιν^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ}
 αγαγωσιν^{τ.μ.κ} υμας παραδιδοντες μη προμεριμνατε τι λαλησητε μηδε^{τ.μ.κ} μελετατε^{τ.μ.κ} αλλ ο εαν
 δοθη υμιν εν εκεινη τη ωρα τουτο λαλειτε ου γαρ εστε υμεις οι λαλουντες αλλα το πνευμα το αγιον.
v.12 και^{τ.μ.κ} παραδωσει δε^{τ.μ.κ} αδελφος αδελφον εἰς θανατον και πατηρ τεκνον και επαναστησονται τεκνα
 επι γονεις και θανατωσουσιν αυτους. **v.14** όταν δε ιδητε το βδελυγμα της ερημωσεως εστηκοτα^{τ.μ.κ} το^{τ.μ.κ}
 ρηθεν^{τ.μ.κ} υπο^{τ.μ.κ} δανιηλ^{τ.μ.κ} του^{τ.μ.κ} προφητου^{τ.μ.κ} εσως^{κ.μ} εστος^τ οπου ου δει ο αναγινωσκων
 νοειτω τοτε οι εν τη ιουδαια φευγειωσαν εἰς τα ορη. **v.15** ο [δε]^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} επι του δωματος μη καταβατω
 εἰς^{τ.μ.κ} την^{τ.μ.κ} οικιαν^{τ.μ.κ} μηδε εἰσελθατω^{τ.μ.κ} εἰσελθετω^{τ.μ.κ} αραι τι εκ της οικιας αυτου. **v.16** και
 ο εἰς τον αγρον ων^{τ.μ.κ} μη επιστρεψατω εἰς τα οπισω αραι το ιματιον αυτου. **v.18** προσευχεσθε δε ινα
 μη γενηται η^{τ.μ.κ} φυγη^{τ.μ.κ} υμων^{τ.μ.κ} χειμωνος. **v.19** εσονται γαρ αι ημεραι εκειναι θλιψις οια ου
 γεγονεν τοιαυτη απ αρχης κτισεως ην^{τ.μ.κ} ης^{τ.μ.κ} εκτισεν ο θεος εως του νυν και ου μη γενηται. **v.20** και
 ει μη κυριος^{τ.μ.κ} εκολοβωσεν κυριος^{τ.μ.κ} τας ημερας ουκ αν εσωθη πασα σαρξ αλλα δια τους εκλεκτους ους
 εξελεξατο εκολοβωσεν τας ημερας. **v.21** [και]^μ και^{τ.κ.ν} τοτε εαν τις υμιν ειπη ιδε^{τ.μ.κ} ιδου^{τ.μ.κ} ωδε ο
 χριστος ιδε^{τ.μ.κ} η^{τ.μ.κ} ιδου^{τ.μ.κ} εκει μη πιστευετε^{μ.ν} πιστευσητε^{τ.κ}.

ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφηταὶ καὶ δώσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ
 23* ἀποπλανᾶν εἰ δυνατόν καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. ὑμεῖς δὲ βλέπετε ἰδοὺ προεί-
 24* ρηκα ὑμῖν πάντα. ἀλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην
 25* ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς. καὶ οἱ
 ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔσονται ἐκπίπτοντες καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρα-
 26 νοῖς σαλευθήσονται. καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον
 27* ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης. καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς
 ἀγγέλους αὐτοῦ καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτούς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων
 28* ἀνέμων ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου οὐρανοῦ. ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν
 παραβολὴν ὅταν αὐτῆς ἤδη ὁ κλάδος ἀπαλὸς γένηται καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα
 29* γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ταῦτα ἴδητε
 30* γινόμενα γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἐπὶ θύραις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ
 31* παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις οὗ πάντα ταῦτα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ
 32* γῆ παρελεύσονται οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν. περὶ δὲ τῆς ἡμέρας
 ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ οὐδὲ ὁ
 33* υἱὸς εἰ μὴ ὁ πατήρ. βλέπετε ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε οὐκ οἴδατε γὰρ
 34* πότε ὁ καιρὸς ἐστίν. ὥς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφείς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ
 35* θυρωρῷ ἐντεῖλατο ἵνα γρηγορῇ. γρηγορεῖτε οὖν οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ
 κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται ὅψε ἢ μεσονυκτίου ἢ ἀλεκτοροφωνίας ἢ πρωῒ.
 36, 37* μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης εὗρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας. ἃ δὲ ὑμῖν λέγω πᾶσιν λέγω
 γρηγορεῖτε.

14 ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς
 2* καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν. ἔλεγον
 3* δὲ μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ μήποτε θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ. καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν

v.22 ἐγερθησονται γὰρ ψευδοχριστοὶ καὶ ψευδοπροφηταὶ καὶ δώσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀπο-
 πλανᾶν εἰ δυνατόν καὶ ^{τ.μ.κ} τοὺς ἐκλεκτούς. **v.23** ὑμεῖς δὲ βλέπετε ἰδοὺ ^{τ.μ.κ} προεῖρηκα ὑμῖν πάντα.
v.24 ἀλλὰ ^{τ.μ.κ} ἀλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται καὶ ἡ σε-
 λήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς. **v.25** καὶ οἱ ἀστέρες ἔσονται ^{τ.μ.κ} ἐκ ^{τ.μ.κ} τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντες ^{τ.μ.κ} ἔσονται ^{τ.μ.κ}
 ἐκπίπτοντες ^{τ.μ.κ} καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται. **v.27** καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγ-
 γέλους αὐτοῦ ^{τ.μ.κ} καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτούς [αὐτοῦ] ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ ^{τ.μ.κ} ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἀκροῦ
 γῆς ἕως ἀκροῦ οὐρανοῦ. **v.28** ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολὴν ὅταν αὐτῆς ^{τ.μ.κ} ἤδη ὁ κλάδος
 αὐτῆς ^{τ.μ.κ} ἀπαλὸς γένηται καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. **v.29** οὕτως καὶ ὑμεῖς
 ὅταν ταῦτα ^{τ.μ.κ} ἴδητε ταῦτα ^{τ.μ.κ} γινόμενα γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἐπὶ θύραις. **v.30** ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
 οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις οὗ πάντα ^{τ.μ.κ} ταῦτα πάντα ^{τ.μ.κ} γένηται. **v.31** ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ
 παρελεύσονται ^{τ.μ.κ} παρελεύσονται ^{τ.μ.κ} οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν ^{τ.μ.κ} παρέλθωσιν ^{τ.μ.κ}. **v.32** περὶ
 δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡ ^{τ.μ.κ} καὶ ^{τ.μ.κ} τῆς ^{τ.μ.κ} ὥρας οὐδεὶς οἶδεν οὐδὲ οἱ ἀγγελοι οἱ ^{τ.μ.κ} ἐν οὐρανῷ οὐδὲ ὁ
 υἱὸς εἰ μὴ ὁ πατήρ. **v.33** βλέπετε ἀγρυπνεῖτε καὶ ^{τ.μ.κ} προσεύχεσθε ^{τ.μ.κ} οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρὸς
 ἐστίν. **v.34** ὥς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφείς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ δούς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν
 καὶ ^{τ.μ.κ} ἐκαστῷ τὸ ἔργον αὐτοῦ καὶ τῷ θυρωρῷ ἐντεῖλατο ἵνα γρηγορῇ. **v.35** γρηγορεῖτε οὖν οὐκ
 οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται ἡ ^{τ.μ.κ} ὅψε ἢ μεσονυκτίου ^{τ.μ.κ} μεσονυκτίου ^{τ.μ.κ} ἢ ἀλεκτοροφωνίας
 ἢ πρωῒ. **v.37** οὐ ^{τ.μ.κ} ἀ ^{τ.μ.κ} δε ὑμῖν λέγω πᾶσιν λέγω γρηγορεῖτε. **14 v.2** ἔλεγον γὰρ ^{τ.μ.κ} δε ^{τ.μ.κ} μὴ ἐν
 τῇ ἑορτῇ μήποτε θόρυβος ^{τ.μ.κ} ἐστὶ θόρυβος ^{τ.μ.κ} τοῦ λαοῦ.

βηθανία ἐν τῇ οἰκίᾳ σίμωνος τοῦ λεπροῦ κατακειμένου αὐτοῦ ἦλθεν γυνή
 ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς καὶ συντρίψασα
 τό ἀλάβαστρον κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς. ἦσαν δέ τινες ἀγα- 4*
 νακτοῦντες πρὸς ἑαυτοὺς καὶ λέγοντες εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου
 γέγονεν. ἡδύνατο γὰρ τοῦτο πραθῆναι ἐπάνω τριακοσίων δηναρίων καὶ 5*
 δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν ἄφετε 6*
 αὐτὴν τί αὐτῇ κόπους παρέχετε καλὸν ἔργον εἰργάσατο εἰς ἐμέ. πάντοτε 7*
 γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε αὐτοὺς εὖ
 ποιῆσαι ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. ὃ εἶχεν αὕτη ἐποίησεν προέλαβεν μυρί- 8*
 σαι μου τὸ σῶμά εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅπου ἂν κηρυχθῇ 9*
 τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσε-
 ται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. καὶ ὁ ἰούδας ὁ ἰσκαριώτης εἰς τῶν δώδεκα 10*
 ἀπῆλθεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα παραδῷ αὐτὸν αὐτοῖς. οἱ δὲ ἀκούσαντες 11*
 ἐχάρησαν καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι καὶ ἐζήτηι πῶς εὐκαί-
 ρως αὐτὸν παραδῷ. καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων ὅτε τὸ πάσχα ἔθυσον 12
 λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἐτοιμάσωμεν ἵνα
 φάγῃς τὸ πάσχα. καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει αὐ- 13
 τοῖς ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν καὶ ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος
 βαστάζων ἀκολουθήσατε αὐτῷ. καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ εἵπατε τῷ οἰκοδε- 14*
 σπότῃ ὅτι ὁ διδάσκαλος λέγει ποῦ ἐστὶν τὸ κατάλυμά ὅπου τὸ πάσχα μετὰ
 τῶν μαθητῶν μου φάγω. καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον 15*
 ἑτοιμον ἐκεῖ ἐτοιμάσατε ἡμῖν. καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἦλθον 16*
 εἰς τὴν πόλιν καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. καὶ 17
 ὁψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ 18*

v.3 και οντος αυτου εν βηθανια εν τη οικια σιμωνος του λεπρου κατακειμενου αυτου ηλθεν γυνη εχουσα αλαβαστρον μυρου ναρδου πιστικης πολυτελους και ^{τ.μ.κ} συντριψασα την ^{τ.μ.κ} το ^{τ.μ.κ} αλαβαστρον κατεχεεν αυτου κατα ^{τ.μ.κ} της κεφαλης. **v.4** ησαν δε τινες αγανακτουντες προς εαυτους και ^{τ.μ.κ} λεγοντες ^{τ.μ.κ} εἰς τι η απωλεια αυτη του μυρου γεγονεν. **v.5** ηδυνατο γαρ τουτο το ^{τ.μ.κ} μυρον ^{τ.μ.κ} πραθηναι επανω τριακοσιων ^{τ.μ.κ} δηναριων τριακοσιων ^{τ.μ.κ} και δοθηναι τοις πτωχοις και ενεβριμωντο αυτη. **v.6** ο δε ιησους ειπεν αφετε αυτην τι αυτη κοπους παρεχετε καλον εργον ηργασατο ^{τ.μ.κ} ειργασατο ^{τ.μ.κ} εν ^{τ.μ.κ} εἰς ^{τ.μ.κ} εμοι ^{τ.μ.κ} εμε ^{τ.κ}. **v.7** παντοτε γαρ τοις πτωχοις εχετε μεθ εαυτων και οταν θελητε δυνασθε αυτοις ^{τ.μ.κ} αυτοις ^{τ.μ.κ} ευ ποιησαι εμε δε ου παντοτε εχετε. **v.8** ο εσχεν ^{τ.μ.κ} ειχεν ^{τ.κ} αυτη ^{τ.μ.κ} εποιησεν προελαβεν μυρισαι μου ^{τ.μ.κ} το σωμα μου ^{τ.μ.κ} εἰς τον ενταφιασμόν. **v.9** αμην δε ^{τ.μ.κ} [δε] ^{τ.μ.κ} λεγω υμιν οπου εαν ^{τ.μ.κ} αν ^{τ.κ} κηρυχθη το ευαγγελιον τουτο ^{τ.μ.κ} εἰς ολον τον κοσμον και ο εποιησεν αυτη λαληθησεται εἰς μνημοσυνον αυτης. **v.10** και ο ^{τ.μ.κ} ιουδας ισκαριωθ ^{τ.μ.κ} ο ισκαριωτης ^{τ.μ.κ} εἰς των δωδεκα απηλθεν προς τους αρχιερεις ινα παραδω ^{τ.μ.κ} αυτον παραδοι ^{τ.μ.κ} αυτοις. **v.11** οι δε ακουσαντες εχαρησαν και επηγγειλαντο αυτω αργυριον δουναι και εζητει πως ευκαιρως ^{τ.μ.κ} αυτον ευκαιρως ^{τ.μ.κ} παραδοι ^{τ.μ.κ} παραδω ^{τ.μ.κ}. **v.14** και οπου εαν εισελθῃ ειπατε τω οικοδεσποτη οτι ο διδασκαλος λεγει που εστιν το καταλυμα μου ^{τ.μ.κ} οπου το πασχα μετα των μαθητων μου φαγω. **v.15** και αυτος υμιν δειξει αναγαιον ^{τ.μ.κ} ανωγειον ^{τ.μ.κ} μεγα εστρωμενον ετοιμον και ^{τ.μ.κ} εκει ετοιμασατε ημιν. **v.16** και εξηλθον οι μαθηται αυτου ^{τ.μ.κ} και ηλθον εἰς την πολιν και ευρον καθως ειπεν αυτοις και ητοιμασαν το πασχα. **v.18** και ανακειμενων αυτων και εσθιοντων ειπεν ^{τ.μ.κ} ο ιησους ειπεν ^{τ.μ.κ} αμην λεγω υμιν οτι εἰς εξ υμων παραδωσει με ο εσθιων μετ εμου.

ἐσθιόντων εἶπεν ὁ ἰησοῦς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με ὁ
 19* ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἰς καθ' εἰς
 20* μήτι ἐγὼ καὶ ἄλλος μήτι ἐγώ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς εἰς ἐκ τῶν
 21* δώδεκα ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρύβλιον. ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
 που ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι'
 οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ
 22* ἄνθρωπος ἐκεῖνος. καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν ὁ ἰησοῦς ἄρτον εὐλογήσας
 ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ εἶπεν λάβετε φάγετε τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά
 23* μου. καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ ἔπιον ἐξ
 24* αὐτοῦ πάντες. καὶ εἶπεν αὐτοῖς τοῦτό ἐστιν τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς
 25* διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ
 πῖω ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ
 26 πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος
 27* τῶν ἐλαιῶν. καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ὅτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν
 ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ ὅτι γέγραπται πατάξω τὸν ποιμένα καὶ διασκορ-
 28 πισθήσεται τὰ πρόβατα. ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς
 29* τὴν γαλιλαίαν. ὁ δὲ πέτρος ἔφη αὐτῷ καὶ εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται
 30* ἀλλ' οὐκ ἐγώ. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σήμερον ἐν
 31* τῇ νυκτὶ ταύτῃ πρὶν ἢ δις ἀλέκτορα φωνῆσαι τρίς ἀπαρνήσῃ με. ὁ δὲ ἐκ
 περισσοῦ ἔλεγεν μᾶλλον ἐὰν με δέῃ συναποθανεῖν σοι οὐ μὴ σε ἀπαρ-
 32* νήσομαι ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον. καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ
 ὄνομα γεθσημανῇ καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καθίσατε ὧδε ἕως προ-
 33* σεύξωμαι. καὶ παραλαμβάνει τὸν πέτρον καὶ τὸν ἰάκωβον καὶ ἰωάννην

v.19 οἱ ^{τ.μ.κ} δε ^{τ.μ.κ} ηρξαντο λυπεισθαι και λεγειν αυτω εις κατα ^{τ.μ.κ} καθ' ^{τ.μ.κ} εις ^{τ.μ.κ} μητι ^{τ.μ.κ} εγω ^{τ.μ.κ} και ^{τ.μ.κ} αλλος ^{τ.μ.κ} μητι εγω. **v.20** ο δε αποκριθεις ^{τ.μ.κ} ειπεν αυτοις εις εκ ^{τ.μ.κ} των δωδεκα ο εμβαπτομενος μετ εμου εις το τρυβλιον. **v.21** οτι ^{τ.μ.κ} ο μεν υιος του ανθρωπου υπαγει καθως γεγραπται περὶ αυτου ουαὶ δε τω ανθρωπω εκεινω δι ου ο υιος του ανθρωπου παραδιδοται καλον ην ^{τ.μ.κ} αυτω ει ουκ εγεννηθη ο ανθρωπος εκεινος. **v.22** και εσθιοντων αυτων λαβων ο ^{τ.μ.κ} ιησους ^{τ.μ.κ} αρτον ευλογησας εκλασεν και εδωκεν αυτοις και ειπεν λαβετε φαγετε ^{τ.μ.κ} τουτο εστιν το σωμα μου. **v.23** και λαβων το ^{τ.μ.κ} ποτηριον ευχαριστησας εδωκεν αυτοις και επιον εξ αυτου παντες. **v.24** και ειπεν αυτοις τουτο εστιν το αιμα μου το ^{τ.μ.κ} της καινης ^{τ.μ.κ} διαθηκης το εκχυννομενον ^{τ.μ.κ} υπερ ^{τ.μ.κ} περι ^{τ.μ.κ} πολλων εκχυννομενον ^{τ.μ.κ}. **v.25** αμην λεγω υμιν οτι ουκετι ου μη πιω εκ του γεννηματος ^{τ.μ.κ} γεννηματος ^{τ.μ.κ} της αμπελου εως της ημερας εκεινης οταν αυτο πινω καινον εν τη βασιλεια του θεου. **v.27** και λεγει αυτοις ο ιησους οτι παντες σκανδαλισθησεσθε εν ^{τ.μ.κ} εμοι ^{τ.μ.κ} εν ^{τ.μ.κ} τη ^{τ.μ.κ} νυκτι ^{τ.μ.κ} ταυτη ^{τ.μ.κ} οτι γεγραπται παταξω τον ποιμενα και διασκορπισθησεται ^{τ.μ.κ} τα προβατα διασκορπισθησονται ^{τ.μ.κ}. **v.29** ο δε πετρος εφη αυτω και ^{τ.μ.κ} ει και ^{τ.μ.κ} παντες σκανδαλισθησονται αλλ ουκ εγω. **v.30** και λεγει αυτω ο ιησους αμην λεγω σοι οτι συ ^{τ.μ.κ} σημερον ταυτη ^{τ.μ.κ} εν ^{τ.μ.κ} τη νυκτι ταυτη ^{τ.μ.κ} πριν η δις αλεκτορα φωνησαι τρις απαρνηση ^{τ.μ.κ} με απαρνηση ^{τ.μ.κ}. **v.31** ο δε εκπερισσως ^{τ.μ.κ} ελαλει ^{τ.μ.κ} εκ ^{τ.μ.κ} περισσου ^{τ.μ.κ} ελεγεν ^{τ.μ.κ} μαλλον ^{τ.μ.κ} εαν με ^{τ.μ.κ} δεη με ^{τ.μ.κ} συναποθανειν σοι ου μη σε απαρνησωμαι ^{τ.μ.κ} απαρνησομαι ^{τ.μ.κ} οσαυτως δε και παντες ελεγον. **v.32** και ερχονται εις χωριον ου το ονομα γεθσημανη ^{τ.μ.κ} γεθσημανη ^{τ.μ.κ} και λεγει τοις μαθηταις αυτου καθισατε ωδε εως προσευξωμαι. **v.33** και παραλαμβανει τον πετρον και ^{τ.μ.κ} τον ^{τ.μ.κ} ιακωβον και ^{τ.μ.κ} τον ^{τ.μ.κ} ιωαννην μετ ^{τ.μ.κ} μεθ ^{τ.μ.κ} αυτου ^{τ.μ.κ} εαυτου ^{τ.μ.κ} και ηρξατο εκθαμβεισθαι και αδημονειν.

μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. καὶ λέγει αὐτοῖς 34
περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε.
καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ προσηύχετο ἵνα εἰ δυνατόν 35*
ἐστὶν παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα. καὶ ἔλεγεν αὖθις ὁ πατήρ πάντα δυνατά 36*
σοι παρένεγκε τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ τοῦτο ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω ἀλλὰ τί
σύ. καὶ ἔρχεται καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας καὶ λέγει τῷ πέτρῳ 37
σίμων καθεύδεις οὐκ ἰσχυσας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι. γρηγορεῖτε καὶ 38*
προσεύχεσθε ἵνα μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἡ
δὲ σὰρξ ἀσθενής. καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν. 39
καὶ ὑποστρέψας εὗρεν αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας ἦσαν γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ 40*
αὐτῶν βεβαρῆμενοι καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί αὐτῷ ἀποκριθῶσιν. καὶ ἔρχεται τὸ 41*
τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε ἀπέχει ἡλθεν
ἡ ὥρα ἰδοὺ παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρ-
τωλῶν. ἐγείρεσθε ἄγωμεν ἰδοὺ ὁ παραδιδούς με ἤγγικεν. καὶ εὐθέως 42, 43*
ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος παραγίνεται ἰουδᾶς εἷς ὢν τῶν δώδεκα καὶ μετ' αὐτοῦ
ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμ-
ματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων. δεδώκει δὲ ὁ παραδιδούς αὐτὸν σύσσημον 44*
αὐτοῖς λέγων ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπαγάγετε
ἀσφαλῶς. καὶ ἐλθὼν εὐθέως προσελθὼν αὐτῷ λέγει ῥαββὶ ῥαββὶ καὶ κατε- 45*
φίλησεν αὐτόν. οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ ἐκράτησαν 46*
αὐτόν. εἷς δὲ τις τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἔπαισεν 47*
τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. καὶ ἀποκριθεὶς 48*
ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ὥς ἐπὶ λησὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων
συλλαβεῖν με. καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων καὶ 49
οὐκ ἐκρατήσατέ με ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. καὶ ἀφέντες αὐτόν 50*

v.35 καὶ προσελθὼν^ῃ προελθὼν^{τ.κ.ν} μικρὸν ἐπιπτεν^ν ἐπεσεν^{τ.ῃ.κ} ἐπὶ τῆς γῆς καὶ προσηύχετο ἵνα εἰ
δυνατὸν ἐστὶν παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα. **v.36** καὶ ἔλεγεν αὖθις ὁ πατήρ πάντα δυνατά σοι παρένεγκε
τὸ ποτήριον τοῦτο^ν ἀπ' ἐμοῦ τοῦτο^{τ.ῃ.κ} ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω ἀλλὰ τί σύ. **v.38** γρηγορεῖτε καὶ προ-
σεύχεσθε ἵνα μὴ ἐλθῇτε^ν εἰσελθῇτε^{τ.ῃ.κ} εἰς πειρασμόν τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.
v.40 καὶ πάλιν^ν ἐλθὼν^ν ὑποστρέψας^{τ.ῃ.κ} εὗρεν αὐτοὺς πάλιν^{τ.ῃ.κ} καθεύδοντας ἦσαν γὰρ αὐτῶν^ν οἱ
ὀφθαλμοὶ καταβαρυνόμενοι^ν αὐτῶν^{τ.ῃ.κ} βεβαρῆμενοι^{τ.ῃ.κ} καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί αὐτῷ^{τ.ῃ.κ} ἀποκριθῶσιν
αὐτῷ^ν. **v.41** καὶ ἐρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς καθεύδετε τὸ^{τ.κ.ν} λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε ἀπέ-
χει ἡλθεν ἡ ὥρα ἰδοὺ παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν. **v.43** καὶ
εὐθύς^ν εὐθέως^{τ.ῃ.κ} ἐπὶ αὐτοῦ λαλοῦντος παραγίνεται ἰουδᾶς εἷς ὢν^{τ.ῃ.κ} τῶν δώδεκα καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος
πολὺς^{τ.ῃ.κ} μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων.
v.44 δεδώκει δὲ ὁ παραδιδούς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς λέγων ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν κρατήσατε αὐτόν
καὶ ἀπαγάγετε^ν ἀπαγάγετε^{τ.ῃ.κ} ἀσφαλῶς. **v.45** καὶ ἐλθὼν εὐθύς^ν εὐθέως^{τ.ῃ.κ} προσελθὼν αὐτῷ λέγει
αὐτῷ^ῃ ραββὶ^{τ.ῃ.κ} ραββὶ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. **v.46** οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπὶ^{τ.ῃ.κ} αὐτόν^{τ.ῃ.κ} τὰς χεῖρας
αὐτῷ^ν αὐτῶν^{τ.ῃ.κ} καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. **v.47** εἷς δὲ [τις]^ν τις^{τ.ῃ.κ} τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν
μάχαιραν ἐπαισεν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον^ν ὠτίον^{τ.ῃ.κ}. **v.48** καὶ ἀπο-
κριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ὥς ἐπὶ λησὴν ἐξήλθατε^ν ἐξήλθετε^{τ.ῃ.κ} μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν
με. **v.50** καὶ ἀφέντες αὐτόν πάντες^{τ.ῃ.κ} ἐφυγον πάντες^ν.

- 51* πάντες ἔφυγον. καὶ εἰς τις νεανίσκος ἠκολούθει αὐτῷ περιβεβλημένος
 52* σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ καὶ κρατοῦσιν αὐτόν οἱ νεανίσκοι. ὁ δὲ καταλιπὼν
 53* τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν. καὶ ἀπήγαγον τὸν ἰησοῦν πρὸς
 54 τὸν ἀρχιερέα καὶ συνέρχονται αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
 55 καὶ οἱ γραμματεῖς. καὶ ὁ πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως
 56 ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν
 57 καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον
 58 ἐζήτουν κατὰ τοῦ ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατώσαι αὐτόν καὶ οὐχ εὗρι-
 59, 60* σκον. πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι
 61* οὐκ ἦσαν. καὶ τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ λέγοντες.
 62* ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον
 63 τὸν χειροποίητον καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω.
 64* καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς
 65 τὸ μέσον ἐπηρώτησεν τὸν ἰησοῦν λέγων οὐκ ἀποκρίνη οὐδὲν τί οὗτοί σου
 66* καταμαρτυροῦσιν. ὁ δὲ ἐσιῶπα καὶ οὐδὲν ἀπεκρίνατο πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς
 67* ἐπηρώτα αὐτόν καὶ λέγει αὐτῷ σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ. ὁ
 68* δὲ ἰησοῦς εἶπεν ἐγὼ εἰμι καὶ ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον
 ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.
 63 ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει τί ἔτι χρειάν ἔχομεν
 64* μαρτύρων. ἠκούσατε τῆς βλασφημίας τί ὑμῖν φαίνεται οἱ δὲ πάντες κατέ-
 65* κριναν αὐτόν εἶναι ἔνοχον θανάτου. καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ καὶ
 66* περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ κολαφίζειν αὐτόν καὶ λέγειν αὐτῷ
 67* προφήτευσον καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτόν ἔβαλλον. καὶ ὄντος τοῦ
 68* πέτρου ἐν τῇ αὐλῇ κάτω ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως. καὶ
 ἰδοῦσα τὸν πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει καὶ σὺ μετὰ τοῦ
 68* ναζαρηνοῦ ἰησοῦ ἦσθα. ὁ δὲ ἡρνήσατο λέγων οὐκ οἶδα οὐδέ ἐπίσταμαι τί

v.51 καὶ εἰς^{τ.μ.κ} τις^{τ.μ.κ} νεανίσκος τις^ν ἠκολούθησεν^μ συνηκολούθει^ν ἠκολούθει^{τ.κ} αὐτῷ περιβεβλη-
 μένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ καὶ κρατοῦσιν αὐτόν οἱ^{τ.μ.κ} νεανίσκοι^{τ.μ.κ}. **v.52** ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα
 γυμνὸς ἐφυγεν^ν ἀπ'^{τ.μ.κ} αὐτῶν^{τ.μ.κ}. **v.53** καὶ ἀπήγαγον τὸν ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα καὶ συνέρχονται
 αὐτῷ^{τ.μ.κ} πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. **v.55** οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ
 συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατώσαι αὐτόν καὶ οὐχ ἠυρίσκον^ν εὗρισκον^{τ.μ.κ}.
v.60 καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ^{τ.κ} μέσον ἐπηρώτησεν τὸν ἰησοῦν λέγων οὐκ ἀποκρίνη οὐδὲν τί οὗτοί
 σου καταμαρτυροῦσιν. **v.61** ὁ δὲ ἐσιῶπα καὶ οὐκ^ν οὐδεν^{τ.μ.κ} ἀπεκρίνατο οὐδεν^ν πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς
 ἐπηρώτα αὐτόν καὶ λέγει αὐτῷ σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ. **v.62** ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν ἐγὼ εἰμι καὶ
 ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον^{τ.κ} ἐκ δεξιῶν καθήμενον^{μ.ν} τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον μετὰ
 τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. **v.64** ἠκούσατε τῆς βλασφημίας τί ὑμῖν φαίνεται οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐ-
 τὸν εἶναι^{τ.μ.κ} ἔνοχον εἶναι^ν θανάτου. **v.65** καὶ ἤρξαντο τινες ἐμπτύειν αὐτῷ καὶ περικαλύπτειν αὐτοῦ^ν
 τὸ πρόσωπον αὐτοῦ^{τ.μ.κ} καὶ κολαφίζειν αὐτόν καὶ λέγειν αὐτῷ προφήτευσον καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν
 αὐτόν ἐλάβον^ν ἐβαλλον^{τ.μ.κ}. **v.66** καὶ ὄντος τοῦ πέτρου κατὰ^ν ἐν τῇ αὐλῇ κατὰ^{τ.μ.κ} ἔρχεται μία τῶν
 παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως. **v.67** καὶ ἰδοῦσα τὸν πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει καὶ σὺ
 μετὰ τοῦ ναζαρηνοῦ ἰησοῦ^{τ.μ.κ} ἦσθα τοῦ^ν ἰησοῦ^ν.

σὺ λέγεις καὶ ἐξηλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. καὶ ἡ 69*
 παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν ἤρξατο λέγειν τοῖς παρεστηκόσιν ὅτι οὗτος 70*
 ἐξ αὐτῶν ἐστίν. ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες 71*
 ἔλεγον τῷ πέτρῳ ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ καὶ γὰρ γαλιλαῖος εἶ καὶ ἡ λαλιά σου 72*
 ὁμοιάζει. ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρω-
 πον τοῦτον ὃν λέγετε. καὶ ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησεν καὶ ἀνεμνήσθη
 ὁ πέτρος τοῦ ῥήματος οὗ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι
 δις ἀπαρνήσῃ με τρίς καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιεν.

καὶ εὐθὺς ἐπὶ τὸ πρῶτ' συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν 15*
 πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων καὶ ὅλον τὸ συνέδριον δήσαντες τὸν ἰησοῦν
 ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν τῷ πιλάτῳ. καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ πιλάτος 2*
 σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ σὺ λέγεις. καὶ 3*
 κατηγοροῦν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. ὁ δὲ πιλάτος πάλιν ἐπηρώτησεν 4*
 αὐτὸν λέγων οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδὲν ἵδε πόσα σου καταμαρτυροῦσιν. ὁ 5
 δὲ ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη ὥστε θαυμάζειν τὸν πιλάτον. κατὰ δὲ 6*
 ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἓνα δέσμιον ὃνπερ ἠτοῦντο. ἦν δὲ ὁ λεγόμενος 7*
 βαραββᾶς μετὰ τῶν συστασιαστῶν δεδεμένος οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον
 πεποιήκεισαν. καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς αἰεὶ ἐποίει 8*
 αὐτοῖς. ὁ δὲ πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν 9
 βασιλέα τῶν ἰουδαίων. ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν 10
 αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν 11
 βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. ὁ δὲ πιλάτος ἀποκριθεὶς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς τί 12*
 οὖν θέλετε ποιήσω ὃν λέγετε βασιλέα τῶν ἰουδαίων. οἱ δὲ πάλιν ἔκραζαν 13
 σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οἱ 14*

v.68 ο δε ηρνησατο λεγων ουτε^ν ουκ^{τ.μ.κ} οιδα ουτε^ν ουδε^{τ.μ.κ} επισταμαι τι^{τ.μ.κ} συ τι^ν λεγεις και
 εξηλθεν εξω εις το προαυλιον [και^ν και^{τ.μ.κ} αλεκτωρ εφωνησεν]^ν εφωνησεν^{τ.μ.κ}. **v.69** και η παιδισκη
 ιδουσα αυτον παλιν^{τ.μ.κ} ηρξατο παλιν^ν λεγειν τοις παρεστωσιν^ν παρεστηκοσιν^{τ.μ.κ} οτι ουτος εξ αυτων
 εστιν. **v.70** ο δε παλιν ηρνειτο και μετα μικρον παλιν οι παρεστωτες ελεγον τω πετρω αληθως εξ
 αυτων ει και γαρ γαλιλαιος ει και^{τ.μ.κ} η^{τ.μ.κ} λαλια^{τ.μ.κ} σου^{τ.μ.κ} ομοιαζει^{τ.μ.κ}. **v.71** ο δε ηρξατο
 αναθεματιζειν και ομνυναι^{μ.ν} ομνυειν^{τ.κ} οτι ουκ οιδα τον ανθρωπον τουτον ον λεγετε. **v.72** και ευθυς^ν
 εκ δευτερου αλεκτωρ εφωνησεν και ανεμνησθη ο πετρος το^{μ.ν} του^{τ.κ} ρημα^{μ.ν} ρηματος^{τ.κ} ως^ν ο^μ ου^{τ.κ}
 ειπεν αυτω ο ιησους οτι πρην αλεκτορα φωνησαι δις απαρνηση^{τ.μ.κ} με^{τ.μ.κ} τρις με^ν απαρνηση^ν και
 επιβαλων εκλαιεν. **15 v.1** και ευθυς^ν ευθεως^{τ.μ.κ} επι^{τ.μ.κ} το^{τ.μ.κ} πρωι συμβουλιον ποιησαντες οι
 αρχιερεις μετα των πρεσβυτερων και γραμματεων και ολον το συνεδριον δησαντες τον ιησουν απηνεγκαν
 και παρεδωκαν τω^{τ.μ.κ} πιλατω. **v.2** και επηρωτησεν αυτον ο πιλατος συ ει ο βασιλευς των ιουδαιων
 ο δε αποκριθεις ειπεν^{τ.μ.κ} αυτω λεγει^ν συ λεγεις. **v.3** και κατηγορουν αυτου οι αρχιερεις πολλα
 αυτος^κ δε^κ ουδεν^κ απεκρινατο^κ. **v.4** ο δε πιλατος παλιν επηρωτα^ν επηρωτησεν^{τ.μ.κ} αυτον λεγων ουκ
 αποκρινη ουδεν ιδε ποσα σου κατηγορουσιν^ν καταμαρτυρουσιν^{τ.μ.κ}. **v.6** κατα δε εορτην απελυεν
 αυτοις ενα δεσμιον ον^ν ονπερ^{τ.μ.κ} παρητουντο^ν ητουντο^{τ.μ.κ}. **v.7** ην δε ο λεγομενος βαραββας
 μετα των στασιαστων^ν συστασιαστων^{τ.μ.κ} δεδεμενος οιτινες εν τη στασει φονον πεποιηκεισαν. **v.8** και
 αναβας^ν αναβοησας^{τ.μ.κ} ο οχλος ηρξατο αιτεισθαι καθως αιε^{τ.μ.κ} εποιει αυτοις. **v.12** ο δε πιλατος
 αποκριθεις^{τ.μ.κ} παλιν αποκριθεις^ν ελεγεν^ν ειπεν^{τ.μ.κ} αυτοις τι ουν [θελετε]^ν θελετε^{τ.μ.κ} ποιησω [ον^ν
 λεγετε]^ν τον^ν ον^{τ.μ.κ} λεγετε^{τ.μ.κ} βασιλεα των ιουδαιων.

15 δὲ περισσοτέρως ἔκραζαν σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ πιλάτος βουλόμενος
 τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν βαραββᾶν καὶ παρέδω-
 16 κεν τὸν ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα σταυρωθῇ. οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον
 αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς ὃ ἐστὶν πραιτώριον καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπει-
 17* ραν. καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες
 18* ἀκάνθινον στέφανον. καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν χαῖρε βασιλεῦ τῶν
 19 ἰουδαίων. καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ καὶ ἐνέπτυον αὐ-
 20* τῷ καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ. καὶ ὅτε ἐνέπαιζαν αὐτῷ
 ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν καὶ ἐνέδυσαν αὐτόν τὰ ἱμάτια τὰ ἴδια καὶ
 21 ἐξάγουσιν αὐτόν ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν. καὶ ἀγγαρεύουσιν παράγοντά
 τινα σίμωνα κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ τὸν πατέρα ἀλεξάνδρου καὶ
 22* ῥούφου ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. καὶ φέρουσιν αὐτόν ἐπὶ γολγοθᾶ
 23* τόπον ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον κρανίου τόπος. καὶ ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν
 24* ἐσμυρνισμένον οἶνον ὃ δὲ οὐκ ἔλαβεν. καὶ σταυρώσαντες αὐτόν διεμερίζον
 25 τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ τίς τί ἄρῃ. ἦν δὲ ὥρα τρίτη καὶ
 26 ἐσταύρωσαν αὐτόν. καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφή τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη
 27 ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων. καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσιν δύο ληστής ἓνα ἐκ
 28* δεξιῶν καὶ ἓνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἡ λέγουσα
 29* καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτόν
 κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγοντες οὐὰ ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ
 30* ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν. σῶσον σεαυτὸν καὶ καταβά ἀπὸ τοῦ σταυ-
 31* ροῦ. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν
 32* γραμματέων ἔλεγον ἄλλους ἔσωσεν ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. ὁ χριστὸς
 ὁ βασιλεὺς τοῦ ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ ἵνα ἴδωμεν καὶ
 33* πιστεύσωμεν καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν. γενομένης
 34* δὲ ὥρας ἑκτῆς σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης. καὶ

v.14 ο δε πιλατος ελεγεν αυτοις τι γαρ κακον^{Τ.Μ.Κ} εποιησεν κακον^Υ οι δε περισσως^Υ περισσοτερος^{Τ.Μ.Κ} εκραζαν σταυρωσον αυτον. **v.17** και ενδιδυσκουσιν^Υ ενδυουσιν^{Τ.Μ.Κ} αυτον πορφυραν και περιτιθεασιν αυτω πλεξαντες ακανθινον στεφανον. **v.18** και ηρξαντο ασπαζεσθαι αυτον χαιρε ο^Μ βασιλευς^Μ βασιλευ^{Τ.Κ.Υ} των ιουδαιων. **v.20** και οτε ενεπαιζαν αυτω εξεδυσαν αυτον την πορφυραν και ενεδυσαν αυτον τα ιματια αυτου^Υ τα^{Τ.Μ.Κ} ιδια^{Τ.Μ.Κ} και εξαγουσιν αυτον ινα σταυρωσωσιν αυτον. **v.22** και φερουσιν αυτον επι τον^Υ γολγοθαν^Υ γολγοθα^{Τ.Μ.Κ} τοπον ο εστιν μεθερμηνευομενον κρανιου τοπος. **v.23** και εδιδουν αυτω πιειν^{Τ.Μ.Κ} εσμυρνισμενον οινον ος^Υ ο^{Τ.Μ.Κ} δε ουκ ελαβεν. **v.24** και σταυρουσιν^Υ σταυρωσαντες^{Τ.Μ.Κ} αυτον και^Υ διαμεριζονται^{Μ.Υ} διεμεριζον^{Τ.Κ} τα ιματια αυτου βαλλοντες κληρον επι αυτα τις τι αρη. **v.28** και^{Τ.Μ.Κ} επληρωθη^{Τ.Μ.Κ} η^{Τ.Μ.Κ} γραφη^{Τ.Μ.Κ} η^{Τ.Μ.Κ} λεγουσα^{Τ.Μ.Κ} και^{Τ.Μ.Κ} μετα^{Τ.Μ.Κ} ανομων^{Τ.Μ.Κ} ελογισθη^{Τ.Μ.Κ}. **v.29** και οι παραπορευομενοι εβλασφημουν αυτον κινουντες τας κεφαλας αυτων και λεγοντες ουα ο καταλυων τον ναον και οικοδομων^Υ εν τρισιν ημεραις οικοδομων^{Τ.Μ.Κ}. **v.30** σωσον σεαυτον καταβας^Υ και^{Τ.Μ.Κ} καταβα^{Τ.Μ.Κ} απο του σταυρου. **v.31** ομοιως δε^{Τ.Κ} και οι αρχιερεις εμπαιζοντες προς αλληλους μετα των γραμματεων ελεγον αλλους εσωσεν εαυτον ου δυναται σωσαι. **v.32** ο χριστος ο βασιλευς του^{Τ.Μ.Κ} ισραηλ καταβατω νυν απο του σταυρου ινα ιδωμεν και πιστευσωμεν [αυτω]^Μ και οι συνεσταυρωμενοι συν^Υ αυτω ωνειδιζον αυτον. **v.33** και^Υ γενομενης δε^{Τ.Μ.Κ} ωρας εκτης σκοτος εγενετο εφ ολην την γην εως ωρας ενατης^{Μ.Υ} εννατης^{Τ.Κ}.

τῇ ὥρᾳ τῇ ἐννάτῃ ἐδόθησεν ὁ ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων ελὼι ελὼι λαμμὰ
σαβαχθανι ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον ὁ θεὸς μου ὁ θεὸς μου εἰς τί με
ἐγκατέλιπές. καὶ τινες τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον ἰδοὺ ἡλίαν 35*
φωνεῖ. δραμῶν δέ τις καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους περιθεῖς τε καλάμῳ 36*
ἐπότιζεν αὐτόν λέγων ἄφετε ἴδωμεν εἰ ἔρχεται ἡλίας καθελεῖν αὐτόν. ὁ 37
δὲ ἰησοῦς ἀφείς φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσεν. καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ 38*
ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω. ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ πα- 39*
ρεστηκῶς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτως κράζας ἐξέπνευσεν εἶπεν ἀληθῶς
ὁ ἄνθρωπος οὗτος υἱὸς ἦν θεοῦ. ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν 40*
θεωροῦσαι ἐν αἷς ἦν καὶ μαρία ἡ μαγδαληνὴ καὶ μαρία ἡ τοῦ ἱακώβου
τοῦ μικροῦ καὶ ἰωσὴ μήτηρ καὶ σαλώμη. αἶ καὶ ὅτε ἦν ἐν τῇ γαλιλαίᾳ 41*
ἠκολούθουν αὐτῷ καὶ διηκόνουν αὐτῷ καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβάσαι
αὐτῷ εἰς ἱεροσόλυμα. καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης ἐπεὶ ἦν παρασκευὴ ὃ 42
ἐστὶν προσάββατον. ἦλθεν ἰωσήφ ὁ ἀπὸ ἀριμαθαίας εὐσχήμων βουλευτῆς 43*
ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ τολμήσας εἰσῆλθεν
πρὸς πιλάτον καὶ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ. ὁ δὲ πιλάτος ἐθαύμασεν 44
εἰ ἤδη τέθνηκεν καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτόν
εἰ πάλοι ἀπέθανεν. καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ σῶμα 45*
τῷ ἰωσήφ. καὶ ἀγοράσας σινδόνα καὶ καθελὼν αὐτόν ἐνείλησεν τῇ σινδόνι 46*
καὶ κατέθηκεν αὐτόν ἐν μνημείῳ ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας καὶ προ-
σεκύλισεν λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. ἡ δὲ μαρία ἡ μαγδαληνὴ 47*
καὶ μαρία ἰωσὴ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται.

καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου μαρία ἡ μαγδαληνὴ καὶ μαρία ἡ τοῦ 16*
ἱακώβου καὶ σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν.

v.34 και τη ενατη^ν ωρα τη^{τ.μ.κ} ενατη^{μη} εννατη^{τ.κ} εδοθησεν ο ιησους φωνη μεγαλη λεγων^{τ.μ.κ} ελωι
ελωι λεμα^ν λιμα^{μη} λαμμα^{τ.κ} σαβαχθανι ο εστιν μεθερμηνευομενον ο θεος μου ο θεος μου εις τι με^{τ.μ.κ}
εγκατελιπες με^ν. **v.35** και τινες των παρεστηκοτων ακουσαντες ελεγον ιδε^ν ιδου^{τ.μ.κ} ηλιαν φωνει.
v.36 δραμων δε τις^ν εις^{τ.μ.κ} [και]^ν και^{τ.μ.κ} γεμισας σπογγον οξους περιθεις τε^{τ.μ.κ} καλαμω εποτιζεν
αυτον λεγων αφετε ιδωμεν ει ερχεται ηλιας καθελειν αυτον. **v.38** και το καταπετασμα του ναου εσχισθη
εις δυο απ^ν απο^{τ.μ.κ} ανωθεν εως κατω. **v.39** ιδων δε ο κεντυριων ο παρεστηκως εξ εναντιας αυτου
οτι ουτως κραζας^{τ.μ.κ} εξεπνευσεν ειπεν αληθως ο^{τ.μ.κ} ανθρωπος^{τ.μ.κ} ουτος ο^ν ανθρωπος^ν υιος ην^{τ.μ.κ}
θεου ην^ν. **v.40** ησαν δε και γυναικες απο μακροθεν θεωρουσαι εν αις ην^{τ.μ.κ} και μαρια η μαγδαληνη
και μαρια η του^{τ.μ.κ} ιακωβου του μικρου και ιωσηφ^ν ιωση^{τ.μ.κ} μητηρ και σαλωμη. **v.41** αι και^{τ.μ.κ}
οτε ην εν τη γαλιλαια ηκολουθουν αυτω και διηκονουν αυτω και αλλαι πολλαι αι συναναβασαι αυτω εις
ιεροσολυμα. **v.43** ελθων^ν ηλθεν^{τ.μ.κ} ιωσηφ [ο]^ν ο^{τ.μ.κ} απο αριμαθαιας ευσχημων βουλευτης ος και
αυτος ην προσδεχομενος την βασιλειαν του θεου τολμησας εισηλθεν προς τον^ν πιλατον και ητησατο το
σωμα του ιησου. **v.45** και γνους απο του κεντυριωνος εδωρησατο το πτωμα^ν σωμα^{τ.μ.κ} τω ιωσηφ.
v.46 και αγορασας σινδονα και^{τ.μ.κ} καθελων αυτον ενειλησεν τη σινδονι και εθηκεν^ν κατεθηκεν^{τ.μ.κ}
αυτον εν μνημειω ο ην λελατομημενον εκ πετρας και προσεκυλισεν λιθον επι την θυραν του μνημειου.
v.47 η δε μαρια η μαγδαληνη και μαρια η^ν ιωσηφ^ν ιωση^{τ.μ.κ} εθεωρουν που τεθειται^ν τιθεται^{τ.μ.κ}.
16 v.1 και διαγενομενου του σαββατου μαρια η μαγδαληνη και μαρια [η^{μη} η^{τ.κ.ν} του]^{μη} [του]^ν του^{τ.κ}
ιακωβου και σαλωμη ηγορασαν αρωματα ινα ελθουσαι αλειψωσιν αυτον.

2* καὶ λίαν πρωΐ τῆς μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον ἀνατείλαντος
 3 τοῦ ἡλίου. καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ
 4 τῆς θύρας τοῦ μνημείου. καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλι-
 5 σται ὁ λίθος ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον
 6 εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιotois περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν
 7* καὶ ἔξεθαμβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐταῖς μὴ ἐκθαμβεῖσθε ἰησοῦν ζητεῖτε
 τὸν ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον ἡγέρθη οὐκ ἔστιν ὧδε ἴδε ὁ τόπος ὅπου
 8* ἔθηκαν αὐτόν. ἀλλ' ὑπάγετε εἵπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ πέτρῳ
 ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν γαλιλαίαν ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε καθὼς εἶπεν ὑμῖν.
 9* καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου εἶχεν δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ
 10* ἔκστασις καὶ οὐδενὶ οὐδέν εἶπον ἐφοβοῦντο γὰρ. ἀναστὰς δὲ πρωΐ πρῶ-
 τη σαββάτου ἐφάνη πρῶτον μαρίᾳ τῇ μαγδαληνῇ ἀφ' ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ
 11 δαιμόνια. ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλεν τοῖς μετ' αὐτοῦ γενομένοις πεν-
 12 θοῦσιν καὶ κλαίουσιν. κἀκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς
 13 ἠπίστησαν. μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερῶθη ἐν
 14* τοῖς λοιποῖς οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν. ὕστερον ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς
 ἑνδεκα ἐφανερῶθη καὶ ὠνείδισεν τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν
 15 ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγεργμένον οὐκ ἐπίστευσαν. καὶ εἶπεν αὐ-
 τοῖς πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύττετε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ
 16 κτίσει. ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθή-
 17 σεται. σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύουσιν ταῦτα παρακολουθήσει ἐν τῷ ὀνόματί
 18* μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσιν γλώσσαις λαλήσουσιν καιναῖς. ὄφεις ἄροῦσιν
 19* καὶ θήσουσιν καὶ καλῶς ἔξουσιν. ὁ μὲν οὖν κύριος μετὰ τὸ λαλήσαι αὐτοῖς
 20* ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ. ἐκεῖνοι δὲ

v.2 καὶ λίαν πρωὶ τῆς μιᾶς τῶν τῆς^{τ.μ.κ} μιᾶς^{τ.μ.κ} σαββάτων ερχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. **v.7** ἀλλὰ^{τ.μ.κ} ἀλλ^{τ.μ.κ} ὑπάγετε εἵπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ πέτρῳ ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν γαλιλαίαν ἐκεῖ αὐτὸν ὀψεσθε καθὼς εἶπεν ὑμῖν. **v.8** καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ^{τ.κ} ἐφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου εἶχεν γὰρ^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} αὐτὰς τρόμος καὶ ἐκστασις καὶ οὐδενὶ οὐδέν εἶπαν^{τ.μ.κ} εἶπον^{τ.μ.κ} ἐφοβοῦντο γὰρ^{τ.μ.κ} [[παντα δε^{τ.μ.κ} τα^{τ.μ.κ} παρηγγελεμένα^{τ.μ.κ} τοῖς^{τ.μ.κ} περὶ^{τ.μ.κ} τὸν^{τ.μ.κ} πέτρον^{τ.μ.κ} συντομῶς^{τ.μ.κ} ἐξηγγείλαν^{τ.μ.κ} μετὰ^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} ταῦτα^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ^{τ.μ.κ} οὐ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς^{τ.μ.κ} ἀπὸ^{τ.μ.κ} ἀνατολῆς^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} ἀχρι^{τ.μ.κ} δυσσεως^{τ.μ.κ} ἐξαπεστείλεν^{τ.μ.κ} δι^{τ.μ.κ} αὐτῶν^{τ.μ.κ} τὸ^{τ.μ.κ} ἱερὸν^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} ἀφθαρτον^{τ.μ.κ} κηρυγμα^{τ.μ.κ} τῆς^{τ.μ.κ} αἰωνίου^{τ.μ.κ} σωτηρίας^{τ.μ.κ} ἀμην]]^{τ.μ.κ} γὰρ^{τ.μ.κ}. **v.9** [[ἀναστὰς^{τ.μ.κ} ἀναστὰς^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} πρωὶ πρωτῇ σαββάτου ἐφάνη πρῶτον μαρίᾳ τῇ μαγδαληνῇ παρ^{τ.μ.κ} ἀφ^{τ.μ.κ} ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. **v.10** ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλεν τοῖς μετ' αὐτοῦ γενομένοις πενθουσιν^{τ.μ.κ} πενθουσιν^{τ.μ.κ} καὶ κλαίουσιν. **v.14** ὕστερον [δε]^{τ.μ.κ} ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἑνδεκα ἐφανερῶθη καὶ ὠνείδισεν τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγεργμένον οὐκ ἐπίστευσαν. **v.18** [καὶ^{τ.μ.κ} ἐν^{τ.μ.κ} ταῖς^{τ.μ.κ} χερσὶν]^{τ.μ.κ} ὄφεις ἀροῦσιν καὶ θανασιμὸν τι πῖωσιν οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψῃ^{τ.μ.κ} βλάψῃ^{τ.κ} ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας ἐπιθησουσιν καὶ καλῶς ἔξουσιν. **v.19** ὁ μὲν οὖν κύριος ἰησοῦς^{τ.μ.κ} μετὰ τὸ λαλήσαι αὐτοῖς ἀνελήμφθη^{τ.μ.κ} ἀνελήμφθη^{τ.μ.κ} εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ. **v.20** ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκηρύξαν πανταχοῦ τοῦ κυρίου συνεργούντος καὶ τὸν λόγον βεβαιούντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημειῶν]]^{τ.μ.κ} σημειῶν^{τ.μ.κ} ἀμην^{τ.μ.κ}.

ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ τοῦ κυρίου συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον
βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων ἀμήν.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

1 ἐπειδὴ περ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ τῶν πεπλη-
2 ροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων. καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς
3* αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου. ἔδοξεν καμοὶ παρηκολου-
4 θηκὸτι ἀνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς καθεξῆς σοι γράψαι κράτιστε θεόφιλε. ἵνα
5* ἐπιγνῶς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν. ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις
ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς ἰουδαίας ἱερεὺς τις ὀνόματι ζαχαρίας ἐξ ἐφημε-
ρίας ἀβιά καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν θυγατέρων ἀαρῶν καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς
6* ἑλισάβετ. ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφοτέροι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πορευόμενοι ἐν
7* πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασιν τοῦ κυρίου ἀμεμπτοι. καὶ οὐκ ἦν
αὐτοῖς τέκνον καθότι ἡ ἑλισάβετ ἦν στείρα καὶ ἀμφοτέροι προβεβηκότες ἐν
8 ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς
9* ἐφημερίας αὐτοῦ ἐναντι τοῦ θεοῦ. κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλαχεν τοῦ
10* θυμιᾶσαι εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ κυρίου. καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ
11 ἦν προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. ὥφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος
12 κυρίου ἐστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. καὶ ἐταράχθη
13 ζαχαρίας ἰδὼν καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν ὁ ἄγ-
γελος μὴ φοβοῦ ζαχαρία διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου καὶ ἡ γυνὴ σου
14* ἑλισάβετ γεννήσει υἱὸν σοι καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰωάννην. καὶ
ἔσται χαρὰ σοι καὶ ἀγαλλίασις καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γεννήσει αὐτοῦ χαρήσον-
15* ται. ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον τοῦ κυρίου καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πῖν
16 καὶ πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ. καὶ πολ-
17 λοὺς τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν. καὶ αὐτὸς
προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει ἡλίου ἐπιστρέψαι
καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων ἐτοιμάσαι
18 κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. καὶ εἶπεν ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον κατὰ
τί γινώσκειαι τοῦτο ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης καὶ ἡ γυνὴ μου προβεβηκυῖα

1 v.3 εδοξε^ν εδοξεν^{τ.μ.κ} καμοι παρηκολουθηκοτι ανωθεν πασιν ακριβως καθεξης σοι γραψαι κρατιστε θεοφιλε. v.5 εγενετο εν ταις ημεραις ηρωδου του^{τ.μ.κ} βασιλεως της ιουδαιας ιερευς τις ονοματι ζαχαριας εξ εφημεριας αβια και η^{τ.μ.κ} γυνη αυτω^ν αυτου^{τ.μ.κ} εκ των θυγατερων ααρων και το ονομα αυτης ελισταβετ. v.6 ησαν δε δικαιοι αμφοτεροι εναντιον^ν ενωπιον^{τ.μ.κ} του θεου πορευομενοι εν πασαις ταις εντολαις και δικαιωμασιν του κυριου αμεμπτοι. v.7 και ουκ ην αυτοις τεκνον καθοτι ην^ν η ελισταβετ ην^{τ.μ.κ} στειρα και αμφοτεροι προβεβηκοτες εν ταις ημεραις αυτων ησαν. v.9 κατα το εθος της ιερατειας ελαχε^ν ελαχεν^{τ.μ.κ} του θυμιασαι εισελθων εις τον ναον του κυριου. v.10 και παν το πληθος ην^{μ.ν} του λαου ην^{τ.κ} προσευχομενον εξω τη ωρα του θυμιαματος. v.14 και εσται χαρα σοι και αγαλλιασις και πολλοι επι τη γενεσει^ν γεννησει^{τ.μ.κ} αυτου χαρησονται. v.15 εσται γαρ μεγας ενωπιον [του]^{μ.ν} του^{τ.κ} κυριου και οινον και σικερα ου μη πινη και πνευματος αγιου πλησθησεται ετι εκ κοιλιας μητρος αυτου.

ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ ἐγὼ εἰμι 19
 γαβριήλ ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σέ 20
 καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα. καὶ ἰδοὺ ἔσθι σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος 21*
 λαλῆσαι ἄχρι ἥς ἡμέρας γένηται ταῦτα ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις 22*
 μου οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν. καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδο- 23*
 κῶν τὸν ζαχαρίαν καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ. ἐξελθὼν 24*
 δὲ οὐκ ἠδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν 25*
 τῷ ναῷ καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς καὶ διέμενεν κωφός. καὶ ἐγένετο 26*
 ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον 27*
 αὐτοῦ. μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν ἑλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ 28*
 περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε λέγουσα. ὅτι οὕτως μοι πεποίηκεν ὁ 29*
 κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπέιδεν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις. ἐν 30*
 δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος γαβριήλ ὑπὸ τοῦ θεοῦ εἰς πόλιν 31*
 τῆς γαλιλαίας ἣ ὄνομα ναζαρέτ. πρὸς παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρὶ 32*
 ᾧ ὄνομα ἰωσήφ ἐξ οἴκου δαβὶδ καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου μαριάμ. καὶ 33*
 εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν εἶπεν χαῖρε κεχαριτωμένη ὁ κύριος μετὰ 34*
 σοῦ εὐλογημένη σὺ ἐν γυναῖξιν. ἡ δὲ ἰδοῦσα διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ 35*
 αὐτοῦ καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἶη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. καὶ εἶπεν ὁ ἄγ- 36*
 γελος αὐτῇ μὴ φοβοῦ μαριάμ εὖρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ θεῷ. καὶ ἰδοὺ 37*
 συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰησοῦν.
 οὗτος ἔσται μέγας καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται καὶ δώσει αὐτῷ κύριος ὁ 38*
 θεὸς τὸν θρόνον δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον 39*
 ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. εἶπεν δὲ 40*
 μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον πῶς ἔσται τοῦτο ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω. καὶ 41*
 ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ καὶ 42*
 δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται 43*
 υἱὸς θεοῦ. καὶ ἰδοὺ ἑλισάβετ ἡ συγγενὴς σου καὶ αὕτη συνείληφεν υἱὸν 44*

v.21 καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν ζαχαρίαν καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ^{τ.μ.κ} ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ ^ν.
v.22 ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἐδύνατο ^ν ἡδύνατο ^{τ.μ.κ} λαλῆσαι αὐτοῖς καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ
 ναῷ καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς καὶ διέμενεν κωφός. **v.25** ὅτι οὕτως μοι πεποίηκεν ὁ ^{τ.μ.κ} κύριος ἐν
 ἡμέραις αἷς ἐπέιδεν ἀφελεῖν τὸ ^{τ.μ.κ} ὄνειδος μου ἐν ἀνθρώποις. **v.26** ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη
 ὁ ἄγγελος γαβριήλ ἀπο^ν ὑπο^{τ.μ.κ} τοῦ θεοῦ εἰς πόλιν τῆς γαλιλαίας ἡ ὄνομα ναζαρέθ^{κ.ν} ναζαρέτ ^{τ.μ.}.
v.27 πρὸς παρθένον ἐμνηστευμένην^ν μεμνηστευμένην ^{τ.μ.κ} ἀνδρὶ ὃ ὄνομα ἰωσήφ ἐξ οἴκου δαβὶδ^{μ.ν}
 δαβὶδ ^{τ.κ} καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου μαριάμ. **v.28** καὶ εἰσελθὼν ὁ ^{τ.μ.κ} ἄγγελος ^{τ.μ.κ} πρὸς αὐτὴν
 εἶπεν χαῖρε κεχαριτωμένη ὁ κύριος μετὰ σοῦ εὐλογημένη ^{τ.μ.κ} σὺ ^{τ.μ.κ} ἐν ^{τ.μ.κ} γυναῖξιν ^{τ.μ.κ}. **v.29** ἡ
 δὲ ἰδοῦσα ^{τ.μ.κ} διεταράχθη ^{τ.μ.κ} ἐπὶ τῷ λόγῳ διεταράχθη^ν αὐτοῦ ^{τ.μ.κ} καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἶη ὁ
 ἀσπασμὸς οὗτος. **v.31** καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ^ν συλλήψῃ ^{τ.μ.κ} ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ
 ὄνομα αὐτοῦ ἰησοῦν. **v.32** οὗτος ἔσται μέγας καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται καὶ δώσει αὐτῷ κύριος
 ὁ θεὸς τὸν θρόνον δαβὶδ^{μ.ν} δαβὶδ ^{τ.κ} τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. **v.35** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ
 πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἐκ^κ σου^κ ἅγιον
 κληθήσεται υἱὸς θεοῦ. **v.36** καὶ ἰδοὺ ἑλισάβετ ἡ συγγενὴς^ν συγγενῆς ^{τ.μ.κ} σου καὶ αὕτη συνείληφεν^ν
 συνείληφεν ^{τ.μ.κ} υἱὸν ἐν γήρει^{μ.ν} γῆρα ^{τ.κ} αὐτῆς καὶ οὗτος μὴν ἐκτός ἐστιν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρα.

37* ἐν γήρα αὐτῆς καὶ οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρα. ὅτι
 38 οὐκ ἀδυνατήσῃ παρὰ τῷ θεῷ πᾶν ῥῆμα. εἶπεν δὲ μαριάμ ἰδού ἡ δούλη
 κυρίου γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.
 39 ἀναστᾶσα δὲ μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν ὄρεινὴν
 40 μετὰ σπουδῆς εἰς πόλιν ἰούδα. καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον ζαχαρίου καὶ
 41* ἡσπάσατο τὴν ἑλισάβετ. καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἡ ἑλισάβετ τὸν ἀσπα-
 σμὸν τῆς μαρίας ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς καὶ ἐπλήσθη
 42* πνεύματος ἁγίου ἡ ἑλισάβετ. καὶ ἀνεφώνησεν φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν
 εὐλογημένη σὺ ἐν γυναῖξιν καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου.
 43*, 44* καὶ πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ κυρίου μου πρὸς μέ. ἰδού
 γὰρ ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὠτά μου ἐσκίρτησεν ἐν
 45 ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα ὅτι
 46 ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ κυρίου. καὶ εἶπεν μαριάμ
 47 μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν κύριόν. καὶ ἠγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ
 48 θεῷ τῷ σωτήρῳ μου. ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ
 49* ἰδού γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με πᾶσαι αἱ γενεαί. ὅτι ἐποίησέν
 50* μοι μεγάλα ὁ δυνατός καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ. καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ
 51 εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. ἐποίησεν κράτος ἐν βραχίονι
 52 αὐτοῦ διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία καρδίας αὐτῶν. καθεῖλεν δυ-
 53 νάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσεν ταπεινούς. πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν
 54 καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλεν κενούς. ἀντελάβετο ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ
 55 μνησθῆναι ἐλέους. καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν τῷ ἄβραάμ
 56* καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα. ἔμεινεν δὲ μαριάμ σὺν αὐτῇ ὥσει
 57 μῆνας τρεῖς καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. τῇ δὲ ἑλισάβετ ἐπλήσθη
 58 ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτὴν καὶ ἐγέννησεν υἱόν. καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι
 καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐτῆς
 59* καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἦλθον περιτεμεῖν τὸ
 60 παιδίον καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ζαχαρίαν. καὶ
 61* ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν οὐχὶ ἀλλὰ κληθήσεται ἰωάννης. καὶ

v.37 οτι ουκ αδυνατησει παρα του^v τω^{τ.μ.κ} θεου^v θεω^{τ.μ.κ} παν ρημα. **v.41** και εγενετο ως ηκουσεν η^{τ.μ.κ} ελισαβετ^{τ.μ.κ} τον ασπασμον της μαριας η^v ελισαβετ^v εσκιρτησεν το βρεφος εν τη κοιλια αυτης και επλησθη πνευματος αγιου η ελισαβετ. **v.42** και ανεφωνησεν κραυγη^v φωνη^{τ.μ.κ} μεγαλη και ειπεν ευλογημενη συ εν γυναιξιν και ευλογημενος ο καρπος της κοιλιας σου. **v.43** και ποθεν μοι τουτο ινα ελθῃ η μητηρ του κυριου μου προς εμε^v με^{τ.μ.κ}. **v.44** ιδου γαρ ως εγενετο η φωνη του ασπασμου σου εις τα ωτα μου εσκιρτησεν εν^{τ.κ.ν} αγαλλιασει^{τ.κ.ν} το βρεφος εν^μ αγαλλιασει^μ εν τη κοιλια μου. **v.49** οτι εποιησεν μοι μεγαλα^v μεγαλεια^{τ.μ.κ} ο δυνατος και αγιον το ονομα αυτου. **v.50** και το ελεος αυτου εις γενεας και^v γενεας^v γενεων^{τ.μ.κ} τοις φοβουμενοις αυτον. **v.56** εμεινεν δε μαριαμ συν αυτη ως^v ωσει^{τ.μ.κ} μηνas τρεις και υπεστρεψεν εις τον οικον αυτης. **v.59** και εγενετο εν τη ογδοη^{τ.μ.κ} ημερα τη^v ογδοη^v ηλθον περιτεμειν το παιδιον και εκαλουν αυτο επι τω ονοματι του πατροs αυτου ζαχαριαν. **v.61** και ειπαν^v ειπον^{τ.μ.κ} προς αυτην οτι ουδεις εστιν εκ^v εν^{τ.μ.κ} της^v τη^{τ.μ.κ} συγγενειας^v συγγενεια^{τ.μ.κ} σου οs καλειται τω ονοματι τουτω.

εἶπον πρὸς αὐτὴν ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ἐν τῇ συγγενείᾳ σου ὃς καλεῖται τῷ ὀνό-
ματι τούτῳ. ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτόν. 62*
καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψεν λέγων ἰωάννης ἐστὶν τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ 63*
ἐθαύμασαν πάντες. ἀνεώχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα καὶ ἡ γλῶσσα 64
αὐτοῦ καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν θεόν. καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς 65
περιοικούντας αὐτούς καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὄρεινῃ τῆς ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα
τὰ ῥήματα ταῦτα. καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν 66*
λέγοντες τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται καὶ χεὶρ κυρίου ἦν μετ' αὐτοῦ. καὶ 67*
ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου καὶ προεφήτευσεν λέ-
γων. εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ ἰσραὴλ ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν 68
λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. καὶ ἡγείρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ 69*
δαβὶδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ. καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' 70*
αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ. σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάντων 71
τῶν μισούντων ἡμᾶς. ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ μνησθῆ- 72
ναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ. ὅρκον ὃν ὤμοσεν πρὸς ἄβραάμ τὸν πατέρα 73
ἡμῶν. τοῦ δοῦναί ἡμῖν ἀφόβως ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας 74*
λατρεύειν αὐτῷ. ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς 75*
ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. καὶ σὺ παιδίον προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ προ- 76*
πορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ. τοῦ δοῦναι 77
γνώσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν. διὰ σπλάγχχνα 78*
ἐλέους θεοῦ ἡμῶν ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους. ἐπιφάναι 79
τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις τοῦ κατευθῆναι τοὺς πόδας
ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης. τὸ δὲ παιδίον ἠΰξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι 80
καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδειξέως αὐτοῦ πρὸς τὸν ἰσραὴλ.

ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθεν δόγμα παρὰ καίσαρος αὐ- 2
γούστου ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. αὕτη ἡ ἀπογραφή πρώτη 2*
ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς συρίας κυρηνίου. καὶ ἐπορεύοντο πάντες 3*
ἀπογράφεσθαι ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. ἀνέβη δὲ καὶ ἰωσήφ ἀπὸ τῆς 4*

v.62 ενενευον δε τω πατρι αυτου το τι αν θελοι καλεισθαι αυτο^v αυτον^{τ.μ.κ.}. **v.63** και αιτησας πι-
νακιδιον εγραψεν λεγων ιωαννης εστιν το^{τ.μ.κ.} ονομα αυτου και εθαυμασαν παντες. **v.66** και εθεντο
παντες οι ακουσαντες εν τη καρδια αυτων λεγοντες τι αρα το παιδιον τουτο εσται και γαρ^v χειρ κυ-
ριου ην μετ αυτου. **v.67** και ζαχαριας ο πατηρ αυτου επλησθη πνευματος αγιου και επροφητευσεν^v
προεφητευσεν^{τ.μ.κ.} λεγων. **v.69** και ηγειρεν κερας σωτηριας ημιν εν τω^{τ.μ.κ.} οικω δαυιδ^v δαβιδ^{τ.κ.}
του^{τ.μ.κ.} παιδος αυτου. **v.70** καθως ελαλησεν δια στοματος των αγιων των^{τ.μ.κ.} απι αιωνος προφητων
αυτου. **v.74** αφοβως εκ χειρος των^{τ.μ.κ.} εχθρων ημων^{τ.μ.κ.} ρυσθεντας λατρευειν αυτω. **v.75** εν οσιο-
τητι και δικαιοσυνη ενωπιον αυτου πασαις^v ταις^v ημεραις^v πασας^{τ.μ.κ.} τας^{τ.μ.κ.} ημερας^{τ.μ.κ.} της^{τ.μ.κ.}
ζωης^{τ.μ.κ.} ημων. **v.76** και συ δε^v παιδιον προφητης υψιστου κληθηση προπορευση γαρ ενωπιον^v
προ^{τ.μ.κ.} προσωπου^{τ.μ.κ.} κυριου ετοιμασαι οδους αυτου. **v.78** δια σπλαγχνα ελεους θεου ημων εν
οις επισκεπεται^v επεσκεπαστο^{τ.μ.κ.} ημας ανατολη εξ υψους. **2** **v.2** αυτη η^{τ.μ.κ.} απογραφη πρωτη
εγενετο ηγεμονευοντος της συριας κυρηνιου. **v.3** και επορευοντο παντες απογραφεσθαι εκαστος εις την
εαυτου^v ιδιαν^{τ.μ.κ.} πολιν.

- γαλιλαίας ἐκ πόλεως ναζαρέτ εἰς τὴν ἰουδαίαν εἰς πόλιν δαβὶδ ἥτις καλεῖται
 5* βηθλέεμ διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς δαβὶδ. ἀπογράψασθαι
 6 σὺν μαριὰμ τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικὶ οὔσῃ ἐγκύῳ. ἐγένετο δὲ ἐν
 7* τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν. καὶ ἔτεκεν
 τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν
 8 αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι. καὶ ποι-
 μένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς
 9* τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποιμνὴν αὐτῶν. καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη αὐ-
 τοῖς καὶ δόξα κυρίου περιέλαμψεν αὐτοὺς καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν.
 10 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος μὴ φοβεῖσθε ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χα-
 11* ρὰν μεγάλην ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ. ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτὴρ ὃς
 12* ἔστιν χριστὸς κύριος ἐν πόλει δαβὶδ. καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον εὐρήσετε
 13 βρέφος ἐσπαργανωμένον κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν
 τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανοῦ αἰνούντων τὸν θεὸν καὶ λεγόντων.
 14*, 15* δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. καὶ ἐγένε-
 ντο ὡς ἀπηλθὼν ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ
 ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους διέλθωμεν δὴ ἕως βηθλέεμ καὶ ἴδωμεν τὸ
 16* ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονός ὃ ὁ κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. καὶ ἦλθον σπεύσαντες
 καὶ ἀνεῦρον τὴν τε μαριὰμ καὶ τὸν ἰωσήφ καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ
 17* φάτνῃ. ἰδόντες δὲ διεγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς
 18 περὶ τοῦ παιδίου τούτου. καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν
 19 λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτοὺς. ἡ δὲ μαριὰμ πάντα συνετή-
 20* ρει τὰ ῥήματα ταῦτα συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. καὶ ἐπέστρεψαν
 οἱ ποιμένες δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ
 21* εἶδον καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτοὺς. καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ

v.4 ανεβη δε και ιωσηφ απο της γαλιλαιας εκ πολεως ναζαρεθ^{κ.ν} ναζαρετ^{τ.μ} εις την ιουδαιαν εις πολιν δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ} ητις καλεται βηθλεεμ δια το ειναι αυτον εξ οικου και πατριας δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ}. **v.5** απογραψασθαι συν μαριαμ τη εμνηστευμενη^ν μεμνηστευμενη^{τ.μ.κ} αυτω γυναικι^{τ.μ.κ} ουση εγκυω. **v.7** και ετεκεν τον υιον αυτης τον πρωτοτοκον και εσπαργανωσεν αυτον και ανεκλινεν αυτον εν τη^{τ.μ.κ} φατνη διοτι ουκ ην αυτοις τοπος εν τω καταλυματι. **v.9** και ιδου^{τ.μ.κ} αγγελος κυριου επεστη αυτοις και δοξα κυριου περιελαμψεν αυτους και εφοβηθησαν φοβον μεγαν. **v.11** οτι ετεχθη υμιν σημερον σωτηρ ος εστιν χριστος κυριος εν πολει δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ}. **v.12** και τουτο υμιν το σημειον ευρησετε βρεφος εσπαργανωμενον και^ν κειμενον εν τη^{τ.κ} φατνη. **v.14** δοξα εν υψιστοις θεω και επι γης ειρηνη εν ανθρωποις ευδοκιας^ν ευδοκια^{τ.μ.κ}. **v.15** και εγενετο ως απηλθον απ αυτων εις τον ουρανον οι αγγελοι και^{τ.μ.κ} οι^{τ.μ.κ} ανθρωποι^{τ.μ.κ} οι ποιμενες ελαλουν^ν ειπον^{τ.μ.κ} προς αλληλους διελθωμεν δη εως βηθλεεμ και ιδωμεν το ρημα τουτο το γεγονος ο ο κυριος εγνωρισεν ημιν. **v.16** και ηλθαν^ν ηλθον^{τ.μ.κ} σπευσαντες και ανευρον την τε μαριαμ και τον ιωσηφ και το βρεφος κειμενον εν τη φατνη. **v.17** ιδοντες δε εγνωρισαν^ν διεγνωρισαν^{τ.μ.κ} περι του ρηματος του λαληθεντος αυτοις περι του παιδιου τουτου. **v.20** και υπεστρεψαν^{μ.ν} επεστρεψαν^{τ.κ} οι ποιμενες δοξάζοντες και αινουντες τον θεον επι πασιν οις ηκουσαν και ειδον καθως ελαληθη προς αυτους. **v.21** και οτε επλησθησαν ημεραι οκτω του περιτεμειν αυτον^{μ.ν} το^{τ.κ} παιδιον^{τ.κ} και εκληθη το ονομα αυτου ιησους το κληθεν υπο του αγγελου προ του συλλημφθηναι^ν συλληφθηναι^{τ.μ.κ} αυτον εν τη κοιλια.

περιτεμεῖν τὸ παιδίον καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰησοῦς τὸ κληθὲν ὑπὸ
 τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ. καὶ ὅτε ἐπλήσθη- 22*
 σαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον μωσέως ἀνήγαγον
 αὐτὸν εἰς ἱεροσόλυμα παραστήσαι τῷ κυρίῳ. καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ 23
 κυρίου ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοίγον μήτραν ἅγιον τῷ κυρίῳ κληθήσεται. καὶ 24*
 τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν νόμῳ κυρίου ζευγὸς τρυγόνων
 ἢ δύο νεοσσούς περιστερῶν. καὶ ἰδοὺ ἦν ἄνθρωπος ἐν ἱερουσαλήμ ᾧ 25*
 ὄνομα συμεὼν καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβὴς προσδεχόμενος
 παράκλησιν τοῦ ἱσραὴλ καὶ πνεῦμα ἅγιον ἦν ἐπ' αὐτόν. καὶ ἦν αὐτῷ 26*
 κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ
 ἴδῃ τὸν χριστὸν κυρίου. καὶ ἦλθεν ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν καὶ ἐν 27
 τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ
 εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκά- 28*
 λας αὐτοῦ καὶ εὐλόγησεν τὸν θεὸν καὶ εἶπεν. νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν
 σου δέσποτα κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ. ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου 30
 τὸ σωτήριόν σου. ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν. φῶς 31, 32
 εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου ἱσραὴλ. καὶ ἦν ἰωσήφ καὶ 33*
 ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. καὶ εὐ- 34*
 λόγησεν αὐτοὺς συμεὼν καὶ εἶπεν πρὸς μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ ἰδοὺ
 οὗτος κεῖται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ ἱσραὴλ καὶ εἰς ση-
 μεῖον ἀντιλεγόμενον. καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία 35*
 ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. καὶ ἦν ἄννα 36*
 προφητὶς θυγάτηρ φανουὴλ ἐκ φυλῆς ἀσήρ αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις
 πολλαῖς ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς. καὶ 37*
 αὕτη χήρα ὡς ἑτῶν ὀγδοηκοντατεσσάρων ἢ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ
 νηστείαις καὶ δεήσεσιν λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. καὶ αὕτῃ αὕτη 38*

v.22 καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῆς^κ αὐτῶν^{τ.μ.ν} κατὰ τὸν νόμον μωσέως^ν μωσέως^{τ.μ.κ} ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς ἱεροσόλυμα παραστήσαι τῷ κυρίῳ. **v.24** καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ^ν νόμῳ κυρίου ζευγὸς τρυγόνων ἢ δύο νεοσσούς^ν νεοσσούς^{τ.μ.κ} περιστερῶν. **v.25** καὶ ἰδοὺ ἦν^{τ.μ.κ} ἄνθρωπος ἦν^ν ἐν ἱερουσαλήμ ᾧ ὄνομα συμεων^κ συμεων^{τ.μ.ν} καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβὴς προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ ἱσραὴλ καὶ πνεῦμα ἅγιον^{τ.κ} ἦν ἅγιον^{μ.ν} ἐπ' αὐτόν. **v.26** καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν [ἢ]^ν ἀν^ν ἢ^{τ.μ.κ} ἴδῃ τὸν χριστὸν κυρίου. **v.28** καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ^{τ.μ.κ} καὶ εὐλόγησεν τὸν θεὸν καὶ εἶπεν. **v.33** καὶ ἦν ὁ^ν πατὴρ^ν αὐτοῦ^ν ἰωσήφ^{τ.μ.κ} καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ^{τ.μ.κ} θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. **v.34** καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς συμεων^κ συμεων^{τ.μ.ν} καὶ εἶπεν πρὸς μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ ἱσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον. **v.35** καὶ σοῦ [δε]^ν δε^{τ.μ.κ} αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. **v.36** καὶ ἦν ἄννα προφητὶς θυγάτηρ φανουὴλ ἐκ φυλῆς ἀσήρ αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς ζήσασα ἔτη^{τ.μ.κ} μετὰ ἀνδρὸς ἑτῇ^ν ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς. **v.37** καὶ αὕτη χήρα ἕως^ν ὡς^{τ.μ.κ} ἑτῶν ὀγδοηκοντα^{μ.ν} τεσσάρων^{μ.ν} ὀγδοηκοντατεσσάρων^{τ.κ} ἢ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ^{τ.μ.κ} τοῦ ἱεροῦ νηστείαις καὶ δεήσεσιν λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. **v.38** καὶ αὕτη αὕτη^{τ.μ.κ} τῇ ὥρᾳ ἐπιστάσα ἀνθωμολογεῖτο τῷ θεῷ^ν κυρίῳ^{τ.μ.κ} καὶ ἐλαλεῖ περὶ αὐτοῦ πασὶν τοῖς προσδεχομένοις λυτρώσιν ἐν^{τ.μ.κ} ἱερουσαλήμ.

τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα ἀνθρωπολογεῖτο τῷ κυρίῳ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσιν
 39* τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ ὥς ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ
 κατὰ τὸν νόμον κυρίου ὑπέστρεψαν εἰς τὴν γαλιλαίαν εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν
 40* ναζαρέτ. τὸ δὲ παιδίον ἠΰζανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι πληρούμενον
 41 σοφίας καὶ χάρις θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό. καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ'
 42* ἔτος εἰς ἱερουσαλήμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα. καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα
 43* ἀναβάντων αὐτῶν εἰς ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς. καὶ τελειω-
 σάντων τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ὑπέμεινεν ἰησοῦς ὁ παῖς
 44* ἐν ἱερουσαλήμ καὶ οὐκ ἔγνω ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. νομίσαντες δὲ
 αὐτὸν ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι ἦλθον ἡμέρας ὁδὸν καὶ ἀνεζήτησαν αὐτὸν ἐν τοῖς
 45* συγγενέσιν καὶ ἐν τοῖς γνωστοῖς. καὶ μὴ εὐρόντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν εἰς
 46* ἱερουσαλήμ ζητοῦντες αὐτόν. καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας τρεῖς εὗρον αὐτόν
 ἐν τῷ ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ
 47 ἐπερωτῶντα αὐτούς. ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέ-
 48* σει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες αὐτόν ἐξεπλάγησαν καὶ πρὸς
 αὐτόν ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν τέκνον τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως ἰδοὺ ὁ πατήρ
 49 σου καὶ γὰρ ὁδυνώμενοι ἐζητοῦμέν σε. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς τί ὅτι ἐζητεῖτέ
 50 με οὐκ ᾔδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναί με. καὶ αὐτοὶ οὐ συ-
 51* νῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν καὶ ἦλθεν εἰς
 ναζαρέτ καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα
 52* τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. καὶ ἰησοῦς προέκοπτεν σοφία καὶ
 ἡλικία καὶ χάριτι παρὰ θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

3* ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας τιβερίου καίσαρος ἡγεμο-
 νεύοντος ποντίου πιλάτου τῆς ἰουδαίας καὶ τετραρχοῦντος τῆς γαλιλαίας

v.39 καὶ ὥς ἐτέλεσαν παντὰ^v ἀπαντὰ^{τ.μ.κ} τὰ κατὰ τὸν νόμον κυρίου ἐπεστρεψαν^v ὑπεστρεψαν^{τ.μ.κ} εἰς τὴν γαλιλαίαν εἰς τὴν^{τ.μ.κ} πόλιν εαυτῶν^{μ.ν} αὐτῶν^{τ.κ} ναζαρεθ^{κ.ν} ναζαρετ^{τ.μ.}. **v.40** τὸ δὲ παιδίον ἠΰζανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι^{τ.μ.κ} πληρούμενον σοφία^v σοφίας^{τ.μ.κ} καὶ χάρις θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό. **v.42** καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα ἀναβαινόντων^v ἀναβάντων^{τ.μ.κ} αὐτῶν εἰς^{τ.μ.κ} ἱεροσόλυμα^{τ.μ.κ} κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς. **v.43** καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ὑπέμεινεν ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν ἱερουσαλήμ καὶ οὐκ ἐγνώσαν^v οἱ^v γονεῖς^v ἐγνώ^{τ.μ.κ} ἰωσήφ^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} ἡ^{τ.μ.κ} μήτηρ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ. **v.44** νομίσαντες δὲ αὐτὸν εἶναι^v ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι^{τ.μ.κ} ἦλθον ἡμέρας ὁδὸν καὶ ἀνεζήτησαν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενεῦσιν^v συγγενεσιν^{τ.μ.κ} καὶ ἐν^{τ.μ.κ} τοῖς γνωστοῖς. **v.45** καὶ μὴ εὐρόντες αὐτόν^{τ.μ.κ} ὑπεστρεψαν εἰς ἱερουσαλήμ ἀναζητοῦντες^v ζητοῦντες^{τ.μ.κ} αὐτόν. **v.46** καὶ ἐγένετο μετὰ^v μεθ'^{τ.μ.κ} ἡμέρας τρεῖς εὗρον αὐτόν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς. **v.48** καὶ ἰδόντες αὐτόν ἐξεπλάγησαν καὶ εἶπεν^v πρὸς αὐτόν ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν^{τ.μ.κ} τέκνον τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως ἰδοὺ ὁ πατήρ σου καὶ γὰρ ὁδυνώμενοι ἐζητοῦμέν σε. **v.51** καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν καὶ ἦλθεν εἰς ναζαρεθ^{κ.ν} ναζαρετ^{τ.μ.} καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα^{τ.μ.κ} ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. **v.52** καὶ ἰησοῦς προέκοπτεν [ἐν^v τῇ]^v σοφία καὶ ἡλικία καὶ χάριτι παρὰ θεῷ καὶ ἀνθρώποις. **3 v.1** ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας τιβερίου καίσαρος ἡγεμονευόντος ποντίου πιλάτου τῆς ἰουδαίας καὶ τετραρχοῦντος^v τετραρχοῦντος^{τ.μ.κ} τῆς γαλιλαίας Ἡρώδου φιλιπποῦ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος^v τετραρχοῦντος^{τ.μ.κ} τῆς ἰτουραίας καὶ τραχωνιτιδὸς χώρας καὶ λυσανίου τῆς ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος^v τετραρχοῦντος^{τ.μ.κ}.

ἡρώδου φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς ἰουραίας καὶ
 τραχωνίτιδος χώρας καὶ λυσανίου τῆς ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος. ἐπ' ἀρχιε- 2*
 ρέων ἄννα καὶ καϊάφα ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ ἐπὶ ἰωάννην τὸν τοῦ ζαχαρίου
 υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ ἰορδάνου κη- 3*
 ρύσσω βαπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. ὥς γέγραπται ἐν βίβλῳ 4*
 λόγων ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐτοιμά-
 σατε τὴν ὁδὸν κυρίου εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. πᾶσα φάραγξ 5
 πληρωθήσεται καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται καὶ ἔσται τὰ σκο-
 λιά εἰς εὐθείαν καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας. καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ 6
 σωτήριον τοῦ θεοῦ. ἔλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτισθῆναι 7
 ὑπ' αὐτοῦ γεννήματα ἐχιδνῶν τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλού-
 σης ὀργῆς. ποιήσατε οὖν καρποὺς ἁγίους τῆς μετανοίας καὶ μὴ ἄρξησθε 8
 λέγειν ἐν ἑαυτοῖς πατέρα ἔχομεν τὸν ἄβραάμ λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ
 θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ ἄβραάμ. ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη 9
 πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν
 καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι 10*
 λέγοντες τί οὖν ποιήσομεν. ἀποκριθεὶς δὲ λέγει αὐτοῖς ὁ ἔχων δύο χιτῶ- 11*
 νας μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως ποιεῖτω. ἦλθον 12*
 δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν διδάσκαλε τί ποιήσο-
 μεν. ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν 13
 πράσσετε. ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι λέγοντες καὶ ἡμεῖς τί 14*
 ποιήσομεν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς μηδένα διασεισητε μηδὲ συκοφαντή-
 σητε καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὁψωνίοις ὑμῶν. προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ 15
 διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ ἰωάννου μήποτε
 αὐτὸς εἴη ὁ χριστός. ἀπεκρίνατο ὁ ἰωάννης ἅπασιν λέγων ἐγὼ μὲν ὕδατι 16*
 βαπτίζω ὑμᾶς ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν
 ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ
 πυρί. οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ διακαθαρίει τὴν ἄλωνα αὐτοῦ καὶ 17*

v.2 ἐπι^{μ.ν} ἐπ^{τ.κ} αρχιερεως^{μ.ν} αρχιερεων^{τ.κ} αννα και καιαφα εγενετο ρημα θεου επι ιωαννην τον του^{τ.κ} ζαχαριου υιον εν τη ερημω. **v.3** και ηλθεν εις πασαν [την]^ν την^{τ.μ.κ} περιχωρον του ιορδανου κηρυσσων βαπτισμα μετανοιας εις αφεσιν αμαρτιων. **v.4** ως γεγραπται εν βιβλω λογων ησαιου του προφητου λεγοντος^{τ.μ.κ} φωνη βοωντος εν τη ερημω ετοιμασατε την οδον κυριου ευθειας ποιεите τας τριβους αυτου. **v.10** και επηρωτων αυτον οι οχλοι λεγοντες τι ουν ποιησωμεν^ν ποιησομεν^{τ.μ.κ}. **v.11** αποκριθεις δε ελεγεν^ν λεγει^{τ.μ.κ} αυτοις ο εχων δυο χιτωνας μεταδοτω τω μη εχοντι και ο εχων βρωματα ομοιως ποιειτω. **v.12** ηλθον δε και τελωναι βαπτισθηναι και ειπαν^ν ειπον^{τ.μ.κ} προς αυτον διδασκαλε τι ποιησωμεν^ν ποιησομεν^{τ.μ.κ}. **v.14** επηρωτων δε αυτον και στρατευομενοι λεγοντες τι^ν ποιησωμεν^ν και ημεις τι^{τ.μ.κ} ποιησομεν^{τ.μ.κ} και ειπεν αυτοις^ν προς^{τ.μ.κ} αυτοις^{τ.μ.κ} μηδεν διασεισητε μηδε συκοφαντησητε και αρκεισθε τοις οψωνιοις υμων. **v.16** απεκρινατο λεγων^ν πασιν^ν ο ιωαννης απασιν^{τ.μ.κ} λεγων^{τ.μ.κ} εγω μεν υδατι βαπτίζω υμας ερχεται δε ο ισχυροτερος μου ου ουκ ειμι ικανος λυσαι τον ιμαντα των υποδηματων αυτου αυτος υμας βαπτισει εν πνευματι αγιω και πυρι. **v.17** ου το πτυον εν τη χειρι αυτου διακαθαρει^ν και^{τ.μ.κ} διακαθαριει^{τ.μ.κ} την αλωνα αυτου και συναγαγειν^ν συναξει^{τ.μ.κ} τον σιτον εις την αποθηκην αυτου το δε αχυρον κατακαυσει πυρι ασβεστω.

- συναξει τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ
 18, 19* ἀσβέσῳ. πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν. ὁ
 δὲ ἡρώδης ὁ τετράρχης ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ ἡρωδιάδος τῆς γυναι-
 κὸς φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν πονηρῶν
 20* ὁ ἡρώδης. προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν καὶ κατέκλεισεν τὸν ἰωάννην
 21 ἐν τῇ φυλακῇ. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαὸν καὶ ἰησοῦ
 22* βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου ἀνεωχθῆναι τὸν οὐρανόν. καὶ κατα-
 βῆναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον σωματικῶ εἶδει ὥσει περιστερὰν ἐπ' αὐτόν καὶ
 φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι λέγουσαν σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός ἐν σοὶ
 23* ἡυδόκησα. καὶ αὐτὸς ἦν ὁ ἰησοῦς ὥσει ἐτῶν τριάκοντα ἀρχόμενος ὧν ὡς
 24* ἐνομιζέτο υἱὸς ἰωσήφ τοῦ ἡλὶ. τοῦ ματθαὶ τοῦ λευὶ τοῦ μελχὶ τοῦ ἰαννᾶ
 25, 26* τοῦ ἰωσήφ. τοῦ ματθαίου τοῦ ἀμῶς τοῦ ναοῦμ τοῦ ἐσλὶ τοῦ ναγγαί. τοῦ
 27* μάαθ τοῦ ματθαίου τοῦ σεμεῖ τοῦ ἰωσήφ τοῦ ἰουδᾶ. τοῦ ἰωάννα τοῦ ῥησᾶ
 28* τοῦ ζοροβαβέλ τοῦ σαλαθιήλ τοῦ νηρί. τοῦ μελχὶ τοῦ ἀδδὶ τοῦ κωσᾶμ τοῦ
 29* ἐλμωδάμ τοῦ ἥρ. τοῦ ἰωσή τοῦ ἐλιέζερ τοῦ ἰωρεῖμ τοῦ ματθαὶ τοῦ λευὶ.
 30*, 31* τοῦ συμεὼν τοῦ ἰούδα τοῦ ἰωσήφ τοῦ ἰωνάν τοῦ ἐλιακεῖμ. τοῦ μελεᾶ τοῦ
 32* μαϊνάν τοῦ ματθαὶ τοῦ ναθάν τοῦ δαβίδ. τοῦ ἰεσσαὶ τοῦ ὠβήδ τοῦ βόοζ
 33* τοῦ σαλμών τοῦ ναασσών. τοῦ ἀμιναδάβ τοῦ ἀράμ τοῦ ἐσρώμ τοῦ φαρές
 34, 35* τοῦ ἰούδα. τοῦ ἰακώβ τοῦ ἰσαάκ τοῦ ἀβραάμ τοῦ θάρα τοῦ ναχώρ. τοῦ
 36* σαρούχ τοῦ ῥαγαὺ τοῦ φαλέκ τοῦ ἔβερ τοῦ σαλά. τοῦ καϊνάν τοῦ ἀρφα-
 37* ξᾶδ τοῦ σὴμ τοῦ νῶε τοῦ λάμεχ. τοῦ μαθουσαλά τοῦ ἐνώχ τοῦ ἰαρέδ τοῦ
 38 μαλελεήλ τοῦ καϊνάν. τοῦ ἐνώς τοῦ σὴθ τοῦ ἀδάμ τοῦ θεοῦ.
 4* ἰησοῦς δὲ πνεύματος ἁγίου πλήρης ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ ἰορδάνου καὶ
 2* ἦγετο ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὴν ἐρήμον. ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμε-

v.19 ο δε ηρωδης ο τετραρχης^v τεταρχης^{τ.μ.κ} ελεγχομενος υπ αυτου περι ηρωδιαδος της γυναικος φιλιππου^{τ.κ} του αδελφου αυτου και περι παντων ων εποιησεν πονηρων ο ηρωδης. **v.20** προσεθηκεν και τουτο επι πασιν [και]^v και^{τ.μ.κ} κατεκλεισεν τον ιωαννην εν τη^{τ.μ.κ} φυλακη. **v.22** και καταβηναι το πνευμα το αγιον σωματικω ειδει ως^v ωσει^{τ.μ.κ} περιστεραν επ αυτον και φωνην εξ ουρανου γενεσθαι λεγουσαν^{τ.μ.κ} συ ει ο υιος μου ο αγαπητος εν σοι ευδοκησα^{μ.ν} ηυδοκησα^{τ.κ}. **v.23** και αυτος ην ο^{τ.μ.κ} ιησους αρχομενος^v ωσει ετων τριακοντα αρχομενος^{τ.μ.κ} ων υιος^v ως ενομιζετο υιος^{τ.μ.κ} ιωσηφ του ηλι. **v.24** του μαθθα^v ματθα^{τ.μ.κ} του λευι του μελχι του ιαννα^v ιαννα^{τ.μ.κ} του ιωσηφ. **v.26** του μααθ του ματθαίου του σεμει^v σεμει^{τ.μ.κ} του ιωσηφ^v ιωσηφ^{τ.μ.κ} του ιωδα^v ιουδα^{τ.μ.κ}. **v.27** του ιωαννα^{μ.ν} ιωαννα^{τ.κ} του ρησα του ζοροβαβελ του σαλαθιηλ του νηρι. **v.28** του μελχι του αδδι του κωσαμ του ελμαδαμ^v ελμωδαμ^{τ.μ.κ} του ηρ. **v.29** του ιησου^v ιωση^{τ.μ.κ} του ελιεζερ του ιωριμ^v ιωρειμ^{τ.μ.κ} του μαθθα^v ματθα^{τ.μ.κ} του λευι. **v.30** του συμεων^κ συμεων^{τ.μ.ν} του ιουδα του ιωσηφ του ιωναμ^v ιωναν^{τ.μ.κ} του ελιακιμ^v ελιακειμ^{τ.μ.κ}. **v.31** του μελεα του μεννα^v μεναμ^κ μαιναν^{τ.μ} του ματθα του ναθαμ^v ναθαν^{τ.μ.κ} του δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ}. **v.32** του ιεσσα του ιωβηδ^v ωβηδ^{τ.μ.κ} του βοος^v βοοζ^{τ.μ.κ} του σαλα^v σαλμων^{τ.μ.κ} του ναασσων. **v.33** του αμιναδαβ του αδμιν^v του^v αρνι^v αραμ^{τ.μ.κ} του εσρωμ του φαρες του ιουδα. **v.35** του σερουχ^{μ.ν} σαρουχ^{τ.κ} του ραγαυ του φαλεγ^μ φαλεκ^{τ.κ.ν} του εβερ του σαλα. **v.36** του καιναμ^v καιναν^{τ.μ.κ} του αρφαξαδ του σημ του νωε του λαμεχ. **v.37** του μαθουσαλα του ενωχ του ιαρετ^v ιαρεδ^{τ.μ.κ} του μαλελεηλ του καιναμ^v καιναν^{τ.μ.κ}. **4 v.1** ιησους δε πληρης^v πνευματος αγιου πληρης^{τ.μ.κ} υπεστρεψεν απο του ιορδανου και ηγετο εν τω πνευματι εν^v εις^{τ.μ.κ} τη^v την^{τ.μ.κ} ερημω^v ερημον^{τ.μ.κ}.

νος ὑπὸ τοῦ διαβόλου καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ
 συντελεσθεισῶν αὐτῶν ὕστερον ἐπείνασεν. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος εἰ 3*
 υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος. καὶ ἀπεκρίθη 4*
 ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν λέγων γέγραπται ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄν-
 θρωπος ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι θεοῦ. καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς 5*
 ὄρος ὑψηλὸν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ
 χρόνου. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν 6
 καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται καὶ ᾧ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν.
 σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιον μου ἔσται σοὶ πάντα. καὶ ἀποκριθεὶς 7*, 8*
 αὐτῷ εἶπεν ὁ ἰησοῦς ὑπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ γέγραπται γὰρ προσκυνή-
 σεις κύριον τὸν θεόν σου καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. καὶ ἤγαγεν αὐτὸν 9*
 εἰς ἱερουσαλήμ καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ περὺγιον τοῦ ἱεροῦ καὶ εἶπεν
 αὐτῷ εἰ ὁ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω. γέγραπται γὰρ 10
 ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάττει σε. καὶ ὅτι 11*
 ἐπὶ χειρῶν ἀρουσίν σε μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. καὶ 12
 ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ὅτι εἴρηται οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν
 θεόν σου. καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ 13
 ἄχρι καιροῦ. καὶ ὑπέστρεψεν ὁ ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος εἰς 14
 τὴν γαλιλαίαν καὶ φήμῃ ἐξῆλθεν καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ.
 καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων. 15
 καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ναζαρέτ οὗ ἦν τεθραμμένος καὶ εἰσῆλθεν κατὰ τὸ εἰωθὸς 16*
 αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ ἀνέστη ἀναγνώ-
 ναι. καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον ἡσαΐου τοῦ προφήτου καὶ ἀναπτύξας τὸ 17*
 βιβλίον εὗρεν τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον. πνεῦμα κυρίου ἐπ' ἐμέ οὗ 18*
 ἕνεκεν ἔχρισέν με εὐαγγελίζεσθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέν με ἰάσασθαι τοὺς

v.2 ημερας τεσσερακοντα^ν τεσσαρακοντα^{τ.μ.κ} πειραζομενος υπο του διαβολου και ουκ εφαγεν ου-
 δεν εν ταις ημεραις εκειναις και συντελεσθεισων αυτων υστερον^{τ.μ.κ} επεινασεν. **v.3** και^{τ.μ.κ} ει-
 πεν δε^ν αυτω ο διαβολος ει υιος ει του θεου ειπε τω λιθω τουτω ινα γενηται αρτος. **v.4** και απε-
 κριθη ιησους^{τ.μ.κ} προς αυτον ο^ν ιησους^ν λεγων^{τ.μ.κ} γεγραπται οτι ουκ επ αρτω μονω ζησεται [ο]^μ
 ο^{τ.κ.ν} ανθρωπος αλλ^{τ.μ.κ} επι^{τ.μ.κ} παντι^{τ.μ.κ} ρηματι^{τ.μ.κ} θεου^{τ.μ.κ}. **v.5** και αναγαγων αυτον
 ο^{τ.μ.κ} διαβολος^{τ.μ.κ} εις^{τ.μ.κ} ορος^{τ.μ.κ} υψηλον^{τ.μ.κ} εδειξεν αυτω πασας τας βασιλειας της οικουμε-
 νης εν στιγμη χρονου. **v.7** συ ουν εαν προσκυνησης ενωπιον εμου^{μ.ν} μου^{τ.κ} εσται σου πασα^{μ.ν}
 παντα^{τ.κ}. **v.8** και αποκριθεις αυτω^{τ.μ.κ} ειπεν^{τ.μ.κ} ο ιησους ειπεν^ν αυτω^ν υπαγε^{τ.μ.κ} οπισω^{τ.μ.κ}
 μου^{τ.μ.κ} σατανα^{τ.μ.κ} γεγραπται γαρ^{τ.κ} προσκυνησης^{τ.μ.κ} κυριον τον θεον σου προσκυνησης^ν και
 αυτω μονω λατρευσεις. **v.9** και^{τ.μ.κ} ηγαγεν δε^ν αυτον εις ιερουσαλημ και εστησεν αυτον^{τ.μ.κ} επι το
 περυγιον του ιερου και ειπεν αυτω ει ο^{τ.κ} υιος ει του θεου βαλε σεαυτον εντευθεν κατω. **v.11** και
 οτι^{τ.κ.ν} επι χειρων αρουσιν σε μηποτε προσκοψης προς λιθον τον ποδα σου. **v.16** και ηλθεν εις την^{τ.μ.κ}
 ναζαρα^ν ναζαρεθ^κ ναζαρετ^μ ου ην τεθραμμενος και εισηλθεν κατα το ειωθος αυτω εν τη ημερα των σαβ-
 βατων εις την συναγωγην και ανεστη αναγνωναι. **v.17** και επεδοθη αυτω βιβλιον ησαιου^{τ.μ.κ} του
 προφητου ησαιου^ν και αναπτυξας το βιβλιον ευρεν τον τοπον ου ην γεγραμμενον. **v.18** πνευμα κυριου
 επι εμε ου εινεκεν^{μ.ν} ενεκεν^{τ.κ} εχρισεν με ευαγγελισασθαι^{μ.ν} ευαγγελιζεσθαι^{τ.κ} πτωχοις απεσταλκεν με
 ιασασθαι^{τ.μ.κ} τους^{τ.μ.κ} συντετριμμενους^{τ.μ.κ} την^{τ.μ.κ} καρδιαν^{τ.μ.κ} κηρυξαι αιχμαλωτοις αφεσιν και
 τυφλοις αναβλεψιν αποστειλαι τεθραυσμενους εν αφεσει.

συντετριμμένους τὴν καρδίαν κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς
 19 ἀνάβλεψιν ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει. κηρύξαι ἐνιαυτὸν κυ-
 20* ρίου δεκτόν. καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ ἐκάθισεν καὶ
 21 πάντων ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. ἤρξατο δὲ
 λέγειν πρὸς αὐτοὺς ὅτι σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν
 22* ὑμῶν. καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς
 χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ ἔλεγον οὐχ οὗτος
 23* ἐστὶν ὁ υἱὸς Ἰωσήφ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν πα-
 ραβολὴν ταύτην ἰατρὲ θεράπευσον σεαυτὸν ὅσα ἠκούσαμεν γέγονε ἐν
 24 τῇ καπερναοὺμ ποίησον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου. εἶπεν δὲ ἀμὴν λέγω
 25 ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. ἐπ' ἀληθείας
 δὲ λέγω ὑμῖν πολλαὶ χήραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἡλίου ἐν τῷ Ἰσραὴλ ὅτε
 ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ ὥς ἐγένετο λιμὸς μέγας
 26* ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη ἡλίας εἰ μὴ εἰς
 27* σάρεπτα τῆς σιδωνος πρὸς γυναῖκα χήραν. καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ
 ἐλισσαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ μὴ
 28 νεεμᾶν ὁ σύρος. καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούον-
 29* τες ταῦτα. καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως καὶ ἤγαγον
 αὐτὸν ἕως τῆς ὄφρυος τοῦ ὄρους ἐφ' οὗ ἡ πόλις αὐτῶν ὠκοδόμητο εἰς τὸ
 30, 31* κατακρημνίσαι αὐτόν. αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο. καὶ
 κατήλθεν εἰς καπερναοὺμ πόλιν τῆς γαλιλαίας καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν
 32 τοῖς σάββασιν. καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν
 33 ὁ λόγος αὐτοῦ. καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμο-
 34* νίου ἀκαθάρτου καὶ ἀνέκραξεν φωνῇ μεγάλῃ. λέγων ἕα τί ἡμῖν καὶ σοί
 35* Ἰησοῦ ναζαρηνέ ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς οἶδά σε τίς εἶ ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. καὶ
 ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ ῥῖψαν
 αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ μηδὲν βλάψαν αὐτόν.

v.20 καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ ἐκάθισεν καὶ πάντων οἱ^ν ὀφθαλμοὶ^ν ἐν τῇ συναγωγῇ
 οἱ^ν ὀφθαλμοὶ^ν ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. **v.22** καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ
 τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ ἔλεγον οὐχ^ι οὐχ^ι οὗτος^ν
 ἐστὶν^ν ὁ υἱὸς^ν Ἰωσήφ οὗτος^ν. **v.23** καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβο-
 λην ταύτην ἰατρὲ θεράπευσον σεαυτὸν ὅσα ἠκούσαμεν γέγονε ἐν^ν τῇ^ν καπερναοὺμ^ν
 καπερναοὺμ^ν ποίησον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου. **v.26** καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη ἡλίας εἰ
 μὴ εἰς σάρεπτα τῆς σιδωνίας^ν σιδωνος^ν πρὸς γυναῖκα χήραν. **v.27** καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ^ν
 ἐλισσαίου^ν τοῦ^ν προφήτου^ν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ^ν ἐλισσαίου^ν τοῦ^ν προφήτου^ν καὶ οὐδεὶς αὐτῶν
 ἐκαθαρίσθη εἰ μὴ ναιμαν^ν νεεμᾶν^ν ὁ σύρος. **v.29** καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως
 καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως τῆς^ν ὄφρυος τοῦ ὄρους ἐφ' οὗ ἡ πόλις αὐτῶν^ν ὠκοδόμητο αὐτῶν^ν εἰς^ν
 ὥστε^ν τὸ^ν κατακρημνίσαι αὐτόν. **v.31** καὶ κατήλθεν εἰς καπερναοὺμ^ν καπερναοὺμ^ν πόλιν
 τῆς γαλιλαίας καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασιν. **v.34** λέγων^ν ἕα τί ἡμῖν καὶ σοί Ἰησοῦ
 ναζαρηνέ ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς οἶδά σε τίς εἶ ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. **v.35** καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς
 λέγων φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἀπ' αὐτοῦ^ν καὶ ῥῖψαν αὐτόν^ν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ^ν μέσον ἐξῆλθεν ἀπ'
 αὐτοῦ μηδὲν βλάψαν αὐτόν.

καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες 36
 τίς ὁ λόγος οὗτος ὅτι ἐν ἑξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις
 πνεύμασιν καὶ ἐξέρχονται. καὶ ἐξεπορεύετο ἦχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα 37
 τόπον τῆς περιχώρου. ἀναστὰς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν 38*
 οἰκίαν σίμωνος ἡ πενθερὰ δὲ τοῦ σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ
 καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς ἐπετίμησεν 39
 τῷ πυρετῷ καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει αὐτοῖς.
 δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις ποικίλαις 40*
 ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν ὁ δὲ ἐνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιθεὶς ἐθε-
 ράπευσεν αὐτούς. ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν κρίζοντα καὶ 41*
 λέγοντα ὅτι σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἶα αὐτὰ
 λαλεῖν ὅτι ᾔδεισαν τὸν χριστὸν αὐτὸν εἶναι. γενομένης δὲ ἡμέρας ἐξελθὼν 42*
 ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον καὶ οἱ ὄχλοι ἐζήτουν αὐτόν καὶ ἦλθον ἕως αὐ-
 τοῦ καὶ κατεῖχον αὐτόν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν πρὸς 43*
 αὐτοὺς ὅτι καὶ ταῖς ἐτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαι με δεῖ τὴν βασιλείαν
 τοῦ θεοῦ ὅτι εἰς τοῦτο ἀπεστάλμαι. καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς 44*
 τῆς γαλιλαίας.

ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ τοῦ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ 5*
 θεοῦ καὶ αὐτὸς ἦν ἐστὼς παρὰ τὴν λίμνην γεννησαρέτ. καὶ εἶδεν δύο πλοῖα 2*
 ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην οἱ δὲ ἀλιεῖς ἀποθάντες ἀπ' αὐτῶν ἀπέπλυναν τὰ
 δίκτυα. ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων ὃ ἦν τοῦ σίμωνος ἠρώτησεν αὐτόν ἀπὸ 3*
 τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς
 ὄχλους. ὥς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν εἶπεν πρὸς τὸν σίμωνα ἐπανάγαγε εἰς τὸ 4
 βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ σίμων 5*
 εἶπεν αὐτῷ ἐπιστάτα δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν ἐπὶ

v.38 ἀναστὰς δε απο^ν εκ^{τ.μ.κ} της συναγωγης εισηλθεν εις την οικιαν σιμωνος η^{τ.κ} πενθερα δε του σιμωνος ην συνεχομενη πυρετω μεγαλω και ηρωτησαν αυτον περι αυτης. **v.40** δυνοντος δε του ηλιου απαντες^ν παντες^{τ.μ.κ} οσοι ειχον ασθενουντας νοσοις ποικιλαις ηγαγον αυτους προς αυτον ο δε ενι εκαστω αυτων τας χειρας επιτιθεις^ν επιθεις^{τ.μ.κ} εθεραπευεν^ν εθεραπευσεν^{τ.μ.κ} αυτους. **v.41** εξηρχετο δε και δαιμονια απο πολλων ^νκραυγαζοντα^{τ.μ.κ} κριζοντα^{τ.μ.κ} και λεγοντα οτι συ ει ο χριστος^{τ.μ.κ} ο^{τ.μ.κ} υιος του θεου και επιτιμων ουκ εια αυτα λαλειν οτι ηδεισαν τον χριστον αυτον ειναι. **v.42** γενομενης δε ημερας εξελθων επορευθη εις ερημον τοπον και οι οχλοι επεζητουν^{μ.ν} εζητουν^{τ.κ} αυτον και ηλθον εως αυτου και κατειχον αυτον του μη πορευεσθαι απ αυτων. **v.43** ο δε ειπεν προς αυτους οτι και ταις ετεραις πολεσιν ευαγγελισασθαι με δει την βασιλειαν του θεου οτι επι^ν εις^{τ.μ.κ} τουτο απεσταλην^ν απεσταλμαι^{τ.μ.κ}. **v.44** και ην κηρυσσων εις^ν εν^{τ.μ.κ} τας^ν ταις^{τ.μ.κ} συναγωγας^ν συναγωγαῖς^{τ.μ.κ} της ιουδαιας^ν γαλιλαιας^{τ.μ.κ}. **5 v.1** εγενετο δε εν τω τον οχλον επικεισθαι αυτω και^ν του^{τ.μ.κ} ακουειν τον λογον του θεου και αυτος ην εστως παρα την λιμνην γεννησαρετ. **v.2** και ειδεν δυο πλοια εστωτα παρα την λιμνην οι δε αλιεις αποθαντες^{τ.μ.κ} απ αυτων αποθαντες^ν επλυνον^ν απεπλυναν^{τ.μ.κ} τα δικτυα. **v.3** εμβας δε εις εν των πλοιων ο ην του^{τ.μ.κ} σιμωνος ηρωτησεν αυτον απο της γης επαναγαγειν ολιγον και^{τ.μ.κ} καθισας δε^ν εδιδασκεν^{τ.μ.κ} εκ του πλοιου εδιδασκεν^ν τους οχλους. **v.5** και αποκριθεις ο^{τ.μ.κ} σιμων ειπεν αυτω^{τ.μ.κ} επιστατα δι ολης της^{τ.μ.κ} νυκτος κοπιασαντες ουδεν ελαβομεν επι δε τω ρηματι σου χαλασω τα^ν το^{τ.μ.κ} δικτυα^ν δικτυον^{τ.μ.κ}.

- 6* δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον. καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν
 7* ἰχθύων πλήθος πολὺ διερρήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν. καὶ κατένευσαν
 τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἐτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι αὐτοῖς καὶ
 8* ἦλθον καὶ ἔπλησαν ἀμφοτέρω τὰ πλοῖα ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. ἰδὼν δὲ σί-
 9* μων πέτρος προσέπεσεν τοῖς γόνασιν τοῦ ἰησοῦ λέγων ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι
 10* σὺν αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ἤ συνέλαβον. ὁμοίως δὲ καὶ ἰάκωβον
 καὶ ἰωάννην υἱοὺς ζεβεδαίου οἱ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ σίμωνι καὶ εἶπεν πρὸς
 11* τὸν σίμωνα ὁ ἰησοῦς μὴ φοβοῦ ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. καὶ
 καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν ἀφέντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτῷ.
 12* καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πλήρης
 λέπρας καὶ ἰδὼν τὸν ἰησοῦν πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων
 13* κύριε ἐὰν θέλῃς δύνασαι με καθαρίσαι. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο
 αὐτοῦ εἰπὼν θέλω καθαρίσθητι καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ.
 14* καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν
 τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου καθὼς προσέταξεν μω-
 15* σῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ καὶ
 συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν καὶ θεραπεύεσθαι ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν
 16* ἀσθενειῶν αὐτῶν. αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχό-
 17* μενος. καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων καὶ ἦσαν
 καθήμενοι φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι οἱ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης
 κώμης τῆς γαλιλαίας καὶ ἰουδαίας καὶ ἱερουσαλήμ καὶ δυνάμεις κυρίου
 18* ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτούς. καὶ ἰδοὺ ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον
 ὃς ἦν παραλελυμένος καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον
 19* αὐτοῦ. καὶ μὴ εὕρόντες διὰ ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον

v.6 καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν ἰχθυῶν^{τ.κ} πλήθος ἰχθυῶν^{μ.ν} πολὺ διερρήγνυτο^{τ.μ.κ} διερρηγνυτο^{τ.μ.κ} δε τα^ν το^{τ.μ.κ} δικτυα^ν δικτυον^{τ.μ.κ} αὐτῶν. **v.7** καὶ κατένευσαν τοῖς μετοχοῖς τοῖς^{τ.μ.κ} ἐν τῷ ἐτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντας συλλαβεσθαι αὐτοῖς καὶ ἦλθον καὶ ἐπλησαν ἀμφοτέρω τὰ πλοῖα ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. **v.8** ἰδὼν δὲ σίμων πέτρος προσέπεσεν τοῖς γόνασιν τοῦ^{τ.κ} ἰησοῦ λέγων ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι ἀνὴρ ἀμαρτωλὸς εἰμι κύριε. **v.9** θαμβὸς γὰρ περιεσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἀγρᾷ τῶν ἰχθυῶν^ν ἢ^{τ.μ.κ} συνέλαβον. **v.11** καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν ἀφέντες πάντα^ν ἅπαντα^{τ.μ.κ} ἠκολούθησαν αὐτῷ. **v.12** καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πλήρης λέπρας καὶ^{τ.μ.κ} ἰδὼν δε^ν τὸν ἰησοῦν πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων κύριε ἐὰν θέλῃς δύνασαι με καθαρίσαι. **v.13** καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ λέγων^ν εἰπὼν^{τ.μ.κ} θέλω καθαρίσθητι καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. **v.14** καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου καθὼς προσέταξεν μωυσῆς^ν μωσῆς^{τ.μ.κ} εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. **v.15** διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν καὶ θεραπευέσθαι ὑπ'^{τ.μ.κ} αὐτοῦ^{τ.μ.κ} ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. **v.17** καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων καὶ ἦσαν καθήμενοι φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι οἱ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώμης τῆς γαλιλαίας καὶ ἰουδαίας καὶ ἱερουσαλήμ καὶ δυνάμεις κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτὸν^ν αὐτούς^{τ.μ.κ}. **v.18** καὶ ἰδοὺ ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παραλελυμένος καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι [αὐτὸν]^ν ἐνώπιον αὐτοῦ.

ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα διὰ τῶν κεράμων καθήκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ
 εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ ἰησοῦ. καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν αὐ- 20*
 τῷ ἄνθρωπε ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ 21*
 γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι λέγοντες τίς ἐστὶν οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας
 τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ ὁ μόνος ὁ θεός. ἐπιγνούς δὲ ὁ ἰησοῦς 22
 τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτοὺς τί διαλογίζεσθε ἐν
 ταῖς καρδίαις ὑμῶν. τί ἐστὶν εὐκοπώτερον εἰπεῖν ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρ- 23*
 τίαί σου ἢ εἰπεῖν ἔγειραι καὶ περιπάτει. ἵνα δὲ εἰδῇτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ 24*
 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας εἶπεν τῷ παραλελυμένῳ
 σοὶ λέγω ἔγειραι καὶ ἄρας τὸ κλινιδίόν σου πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου.
 καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν ἄρας ἐφ' ᾧ κατέκειτο ἀπηλθεν 25*
 εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν θεόν. καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας καὶ 26
 ἐδόξαζον τὸν θεόν καὶ ἐπλήσθησαν φόβου λέγοντες ὅτι εἶδομεν παράδοξα
 σήμερον. καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν καὶ ἐθεάσατο τελώνην ὀνόματι λευὴν 27
 καθήμενον ἐπὶ τῷ τελώνιον καὶ εἶπεν αὐτῷ ἀκολούθει μοι. καὶ καταλι- 28*
 πὼν ἅπαντα ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. καὶ ἐποίησεν δοχὴν μεγάλην 29*
 ὁ λευὴς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ καὶ ἦν ὄχλος τελωνῶν πολὺς καὶ ἄλλων
 οἳ ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακεείμενοι. καὶ ἐγόγγυζον οἱ γραμματεῖς αὐτῶν 30*
 καὶ οἱ φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγοντες διατί μετὰ τελωνῶν
 καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν πρὸς 31*
 αὐτοὺς οὐ χρειάν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες.
 οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. οἱ δὲ εἰ- 32, 33*
 πον πρὸς αὐτὸν διατί οἱ μαθηταὶ ἰωάννου νηστεύουσιν πυκνὰ καὶ δεήσεις
 ποιοῦνται ὁμοίως καὶ οἱ τῶν φαρισαίων οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσιν καὶ πίνουσιν.
 ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμ- 34*

v.19 καὶ μὴ ευροντες δια^{τ.κ} ποιας εισενεγκωσιν αυτον δια τον οχλον αναβαντες επι το δωμα δια των
 κεραμων καθηκαν αυτον συν τω κλινιδιω εις το μεσον εμπροσθεν του ιησου. **v.20** και ιδων την πιστιν
 αυτων ειπεν αυτω^{τ.μ.κ} ανθρωπε αφεωνται σοι αι αμαρτιαι σου. **v.21** και ηρξαντο διαλογιζεσθαι οι γραμ-
 ματεις και οι φαρισαιοι λεγοντες τις εστιν ουτος ος λαλει βλασφημιας τις δυναται αφιεναι^{τ.μ.κ} αμαρτιας
 αφιεναι^ν ει μη μονος ο θεος. **v.23** τι εστιν ευκοπωτερον ειπειν αφεωνται σοι αι αμαρτιαι σου η ειπειν
 εγειρε^ν εγειραι^{τ.μ.κ} και περιπατει. **v.24** ινα δε ειδητε οτι εξουσιαν^{τ.μ.κ} εχει^{τ.μ.κ} ο υιος του ανθρωπου
 εξουσιαν^ν εχει^ν επι της γης αφιεναι αμαρτιας ειπεν τω παραλελυμενω σοι λεγω εγειρε^ν εγειραι^{τ.μ.κ} και
 αρας το κλινιδιον σου πορευου εις τον οικον σου. **v.25** και παραχρημα αναστας ενωπιον αυτων αρας
 εφ ο^{μ.ν} ω^{τ.κ} κατεκειτο απηλθεν εις τον οικον αυτου δοξαζων τον θεον. **v.28** και καταλιπων παντα^ν
 απαντα^{τ.μ.κ} αναστας ηκολουθει^ν ηκολουθησεν^{τ.μ.κ} αυτω. **v.29** και εποιησεν δοχην μεγαλην ο^{τ.κ}
 λευις αυτω εν τη οικια αυτου και ην οχλος τελωνων^{τ.μ.κ} πολυς τελωνων^ν και αλλων οι ησαν μετ αυ-
 των κατακειμενοι. **v.30** και εγογγυζον οι φαρισαιοι^ν γραμματεις^{τ.μ.κ} αυτων^{τ.μ.κ} και οι γραμματεις^ν
 αυτων^ν φαρισαιοι^{τ.μ.κ} προς τους μαθητας αυτου λεγοντες δια^{μ.ν} τι^{μ.ν} διατι^{τ.κ} μετα των^{μ.ν} τελωνων και
 αμαρτωλων εσθιετε και πινετε. **v.31** και αποκριθεις ο ιησους ειπεν προς αυτους ου χρειαν εχουσιν οι
 υγιαινοντες ιατρου αλλα^ν αλλ^{τ.μ.κ} οι κακως εχοντες. **v.33** οι δε ειπαν^ν ειπον^{τ.μ.κ} προς αυτον δια^μ
 τι^μ διατι^{τ.κ} οι μαθηται ιωαννου νηστεουσιν πυκνα και δεησεις ποιουνται ομοιως και οι των φαρισαιων
 οι δε σοι εσθιουσιν και πινουσιν. **v.34** ο δε ιησους^ν ειπεν προς αυτους μη δυνασθε τους υιους του
 νυμφωνος εν ω ο νυμφιος μετ αυτων εστιν ποιησαι^ν νηστευειν^{τ.μ.κ}.

- 35 φίος μετ' αὐτῶν ἐστὶν ποιῆσαι νηστεύειν. ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.
- 36* ἔλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς ὅτι οὐδεὶς ἐπίβλημα ἱματίου καινοῦ ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μήγε καὶ τὸ καινὸν σχίζει καὶ τῷ πα-
 37* λαιῷ οὐ συμφωνεῖ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκούς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε ῥήξει ὁ νέος οἶνος τοὺς ἀσκούς καὶ
 38* αὐτὸς ἐκχυθήσεται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολούνται. ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς
 39* καινοὺς βλητέον καὶ ἀμφοτέροι συντηροῦνται. καὶ οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν εὐθέως θέλει νέον λέγει γάρ ὁ παλαιὸς χρησιότερός ἐστιν.
- 6* ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ τῶν σπο-
 ρίμων καὶ ἐτίλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς στάχους καὶ ἥσθιον ψώχοντες
 2* ταῖς χερσίν. τινὲς δὲ τῶν φαρισαίων εἶπον αὐτοῖς τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστιν
 3* ποιεῖν ἐν τοῖς σάββασιν. καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ ἰησοῦς οὐδὲ
 4* τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ ἐποίησεν δαβὶδ ὅποτε ἐπεινάσεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ
 ὄντες. ὥς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέ-
 σεως ἔλαβεν καὶ ἔφαγεν καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ οὓς οὐκ ἔξεστιν
 5* φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι κύριός ἐστιν ὁ
 6* υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. ἐγένετο δὲ καὶ ἐν ἐτέρῳ σαββάτῳ
 εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσκειν καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος
 7* καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά. παρετήρουν δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς
 καὶ οἱ φαρισαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύσει ἵνα εὕρωσιν κατηγορίαν
 8* αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ᾗδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν καὶ εἶπεν τῷ ἀνθρώπῳ
 τῷ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα ἔγειραι καὶ στήθι εἰς τὸ μέσον ὃ δὲ ἀναστὰς

v.36 ελεγεν δε και παραβολην προς αυτους οτι ουδεις επιβλημα απο^v ιματιου καινου σχισας^v επι-
 βαλλει επι ιματιον παλαιον ει δε μη^v γε^v μηγε^{τ.μ.κ} και το καινον σχισει^v σχίζει^{τ.μ.κ} και τω παλαιω
 ου συμφωνησει^v συμφωνει^{τ.μ.κ} το^v επιβλημα^{τ.κ.ν} το απο του καινου. **v.37** και ουδεις βαλλει οι-
 νον νεον εις ασκους παλαιους ει δε μη^v γε^v μηγε^{τ.μ.κ} ρηξει ο νεος^{τ.μ.κ} οινος ο^v νεος^v τους ασκους
 και αυτος εκχυθησεται και οι ασκοι απολούνται. **v.38** αλλα οινον νεον εις ασκους καινους βλητεον
 και^{τ.μ.κ} αμφοτεροι^{τ.μ.κ} συντηρουνται^{τ.μ.κ}. **v.39** [και]^v και^{τ.μ.κ} ουδεις πιων παλαιον ευθεως^{τ.μ.κ}
 θελει νεον λεγει γαρ ο παλαιος χρηστος^v χρησιότερος^{τ.μ.κ} εστιν. **6 v.1** εγενετο δε εν σαββατω
 δευτεροπρωτω^{τ.μ.κ} διαπορευεσθαι αυτον δια των^{τ.μ.κ} σποριμων και ετιλλον οι μαθηται αυτου τους^{τ.μ.κ}
 σταχους^{τ.μ.κ} και ησθιον τους^v σταχους^v ψωχοντες ταις χερσιν. **v.2** τινες δε των φαρισαιων ειπαν^v
 ειπον^{τ.μ.κ} αυτοις^{τ.μ.κ} τι ποιετε ο ουκ εξεστιν ποιειν^{τ.μ.κ} εν^{τ.μ.κ} τοις σαββασιν. **v.3** και αποκριθεις
 προς αυτους ειπεν ο ιησους ουδε τουτο ανεγνωτε ο εποιησεν δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ} οτε^v οποτε^{τ.μ.κ} επεινασεν
 αυτος και οι μετ αυτου [οντες]^v οντες^{τ.μ.κ}. **v.4** [ως]^v ως^{τ.μ.κ} εισηλθεν εις τον οικον του θεου και τους
 αρτους της προθεσεως λαβων^v ελαβεν^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} εφαγεν και εδωκεν και^{τ.μ.κ} τοις μετ αυτου ους ουκ
 εξεστιν φαγειν ει μη μονους τους ιερεις. **v.5** και ελεγεν αυτοις οτι^{τ.μ.κ} κυριος εστιν του^v σαββατου^v
 ο υιος του ανθρωπου και^{τ.μ.κ} του^{τ.μ.κ} σαββατου^{τ.μ.κ}. **v.6** εγενετο δε και^{τ.μ.κ} εν ετερω σαββατω
 εισελθειν αυτον εις την συναγωγην και διδασκειν και ην εκει^{τ.μ.κ} ανθρωπος εκει^v και η χειρ αυτου η
 δεξια ην ξηρα. **v.7** παρετηρουντο^v παρετηρουν^{τ.μ.κ} δε αυτον^{τ.κ.ν} οι γραμματεις και οι φαρισαιοι ει εν
 τω σαββατω θεραπευει^v θεραπευσει^{τ.μ.κ} ινα ευρωσιν κατηγορειν^v κατηγοριαν^{τ.μ.κ} αυτου. **v.8** αυτος
 δε ηδει τους διαλογισμους αυτων και^{τ.μ.κ} ειπεν δε^v τω ανδρι^v ανθρωπω^{τ.μ.κ} τω ξηραν εχοντι την χειρα
 εγειρε^v εγειραι^{τ.μ.κ} και στηθι εις το μεσον και^v ο^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} αναστας εστι.

ἔσθῃ. εἶπεν οὖν ὁ ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς ἐπερωτήσω ὑμᾶς τί ἔξεστιν τοῖς 9*
 σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀπολέσαι. καὶ 10*
 περιβλεψάμενος πάντας αὐτοὺς εἶπεν τῷ ἀνθρώπῳ ἔκτεινον τὴν χειρὰ σου
 ὁ δὲ ἐποίησεν οὕτως καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὲς ὡς ἡ ἄλλη.
 αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους τί ἂν ποιή- 11*
 σειαν τῷ ἰησοῦ. ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξηλθεν εἰς τὸ ὄρος 12*
 προσεύξασθαι καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ θεοῦ. καὶ ὅτε 13
 ἐγένετο ἡμέρα προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ’
 αὐτῶν δώδεκα οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασεν. σίμωνα ὃν καὶ ὠνόμασεν 14*
 πέτρον καὶ ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἰάκωβον καὶ ἰωάννην φίλιππον καὶ
 βαρθολομαῖον. ματθαῖον καὶ θωμᾶν ἰάκωβον τὸν τοῦ ἀλφαίου καὶ σίμωνα 15*
 τὸν καλούμενον ζηλωτὴν. ἰούδαν ἰακώβου καὶ ἰούδαν ἰσκαριώτην ὃς καὶ 16*
 ἐγένετο προδότης. καὶ καταβὰς μετ’ αὐτῶν ἔσθῃ ἐπὶ τόπου πεδινοῦ καὶ 17*
 ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς ἰουδαίας
 καὶ ἱερουσαλήμ καὶ τῆς παραλίου τύρου καὶ σιδῶνος οἱ ἦλθον ἀκοῦσαί
 αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν. καὶ οἱ ὄχλούμενοι ὑπὸ πνευμά- 18
 των ἀκαθάρτων καὶ ἐθεραπεύοντο. καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτηι ἄπτεσθαι αὐτοῦ 19*
 ὅτι δύναμις παρ’ αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰάτο πάντα. καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς 20
 ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγεν μακάριοι οἱ πτωχοὶ ὅτι
 ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν ὅτι χορ- 21
 τασθήσεσθε μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν ὅτι γελάσετε. μακάριοί ἐστε ὅταν 22
 μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς καὶ ὀνειδίσωσιν
 καὶ ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώ-
 που. χαίrete ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν 23*
 πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποιοῦν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες
 αὐτῶν. πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν. 24
 οὐαὶ ὑμῖν οἱ ἐμπεπλησμένοι ὅτι πεινάσετε οὐαὶ ὑμῖν οἱ γελῶντες νῦν ὅτι 25*

v.9 εἶπεν δε^ν ουν^{τ.μ.κ} ο ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς ἐπερωτῶ^ν ἐπερωτήσω^{τ.μ.κ} ὑμᾶς εἰ^ν τι^{τ.μ.κ} ἐξεστιν
 τῶ^ν τοῖς^{τ.μ.κ} σαββατῶ^ν σαββασιν^{τ.μ.κ} ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτείνει^ν
 ἀπολεσαι^{τ.κ.ν}. **v.10** καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτοὺς εἶπεν αὐτῶ^ν τῷ^{τ.κ} ἀνθρώπῳ^{τ.κ} ἐκτεινον
 τὴν χεῖρα σου ὁ δὲ ἐποίησεν οὕτως^{τ.κ} καὶ ἀπεκατεσταθῇ^ν ἀποκατεσταθῇ^{τ.μ.κ} ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὲς^{τ.μ.κ}
 ὡς^{τ.μ.κ} ἡ^{τ.μ.κ} ἀλλῇ^{τ.μ.κ}. **v.11** αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους τι ἀν-
 ποιησαιεν^ν ποιησειαν^{τ.μ.κ} τῷ ἰησοῦ. **v.12** ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξελθεῖν^ν αὐτὸν^ν
 ἐξηλθεν^{τ.μ.κ} εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ θεοῦ. **v.14** σι-
 μωνα ὃν καὶ ὠνόμασεν πέτρον καὶ ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ^ν ἰακώβον καὶ ἰωάννην καὶ^ν φιλιππον
 καὶ βαρθολομαῖον. **v.15** καὶ^ν ματθαῖον^ν ματθαῖον^{τ.μ.κ} καὶ θωμᾶν καὶ^ν ἰακώβον τὸν^{τ.μ.κ} τοῦ^{τ.μ.κ}
 ἀλφαίου καὶ σίμωνα τὸν καλούμενον ζηλωτὴν. **v.16** καὶ^ν ἰούδαν ἰακώβου καὶ ἰούδαν ἰσκαριωθ^ν
 ἰσκαριωτῆν^{τ.μ.κ} ὃς καὶ^{τ.μ.κ} ἐγένετο προδότης. **v.17** καὶ καταβὰς μετ’ αὐτῶν ἔσθῃ ἐπὶ τοποῦ πεδι-
 νου καὶ ὄχλος πολὺς^ν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς ἰουδαίας καὶ ἱερουσαλήμ
 καὶ τῆς παραλίου τύρου καὶ σιδῶνος. **v.19** καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζητουν^ν ἐζητεῖ^{τ.μ.κ} ἀπτεσθαι αὐτοῦ ὅτι
 δύναμις παρ’ αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰάτο πάντα. **v.23** χαίrete^{μ.ν} χαίrete^{τ.κ} ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ
 σκιρτήσατε ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ κατὰ τα^ν αὐτα^ν ταῦτα^{τ.μ.κ} γὰρ ἐποιοῦν τοῖς
 προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

26* πενθήσετε καὶ κλαύσετε. οὐαὶ ὑμῖν ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἴπωσιν πάντες οἱ
 27* ἄνθρωποι κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐ-
 28* τῶν. ἀλλ' ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καλῶς
 29 ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς. εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμῖν καὶ προ-
 30* σεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγὸνα
 31* μὴ ἀπαίτει. καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι καὶ ὑμεῖς
 32 ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς ποία ὑμῖν
 33* χάρις ἐστὶν καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. καὶ
 34* ἐὰν ἀγαθοποιῇτε τοὺς ἀγαθοποιούντας ὑμᾶς ποία ὑμῖν χάρις ἐστὶν καὶ
 35* γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. καὶ ἐὰν δανείζητε παρ' ὧν ἐλπίζετε
 36* ἀπολαβεῖν ποία ὑμῖν χάρις ἐστὶν καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δα-
 37* νεῖζουσιν ἵνα ἀπολάβωσιν τὰ ἴσα. πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ
 38* ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανεῖζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν
 39* πολὺς καὶ ἔσεσθε υἱοὶ τοῦ ὑψίστου ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχα-
 40* ρίστους καὶ πονηροὺς. γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν
 οἰκτίρμων ἐστίν. καὶ μὴ κρίνετε καὶ οὐ μὴ κριθῇτε μὴ καταδικάζετε καὶ
 οὐ μὴ καταδικασθῇτε ἀπολύετε καὶ ἀπολυθήσεσθε. δίδετε καὶ δοθήσεται
 ὑμῖν μέτρον καλὸν πεπιεσμένον καὶ σεσαλευμένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον
 δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν τῷ γὰρ αὐτῷ μέτρῳ ᾧ μετρεῖτε ἀντιμετρη-
 θήσεται ὑμῖν. εἶπεν δὲ παραβολὴν αὐτοῖς μήτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν
 ὁδηγεῖν οὐχὶ ἀμφοτέροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται. οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ

v.25 ουαι υμιν οι εμπεπλησμενοι νυν^v οτι πεινασετε ουαι υμιν^{τ.μ.κ} οι γελωντες νυν οτι πενθησετε και κλαυσετε. **v.26** ουαι υμιν^{τ.κ} οταν καλως^{τ.μ.κ} υμας καλως^v ειπωσιν παντες^{τ.κ.ν} οι ανθρωποι κατα τα^v αυτα^v ταυτα^{τ.μ.κ} γαρ εποιουν τοις ψευδοπροφηταις οι πατερες αυτων. **v.27** αλλα^v αλλ^{τ.μ.κ} υμιν λεγω τοις ακουουσιν αγαπατε τους εχθρους υμων καλως ποιειτε τοις μισουσιν υμας. **v.28** ευλογειτε τους καταρωμενους υμας^v υμιν^{τ.μ.κ} και^{τ.κ} προσευχεσθε περι^v υπερ^{τ.μ.κ} των επηρεαζοντων υμας. **v.30** παντι δε^{τ.μ.κ} τω^{τ.μ.κ} αιτουντι σε διδου και απο του αιροντος τα σα μη απαιτει. **v.31** και καθως θελετε ινα ποιωσιν υμιν οι ανθρωποι και^{τ.μ.κ} υμεις^{τ.μ.κ} ποιειτε αυτοις ομοιως. **v.33** και [γαρ]^v εαν αγαθοποιητε τους αγαθοποιουντας υμας ποια υμιν χαρις εστιν και γαρ^{τ.μ.κ} οι αμαρτωλοι το αυτο ποιουσιν. **v.34** και εαν δανισθε^v δανειζητε^{τ.μ.κ} παρ ων ελπίζετε λαβειν^v απολαβειν^{τ.μ.κ} ποια υμιν χαρις [εστιν]^v εστιν^{τ.μ.κ} και γαρ^{τ.μ.κ} οι^{τ.κ} αμαρτωλοι αμαρτωλοις δανιζουσιν^v δανειζουσιν^{τ.μ.κ} ινα απολαβωσιν τα ισα. **v.35** πλην αγαπατε τους εχθρους υμων και αγαθοποιειτε και δανιζετε^v δανειζετε^{τ.μ.κ} μηδεν απελπίζοντες και εσται ο μισθος υμων πολυς και εσεσθε υιοι του^{τ.κ} υψιστου οτι αυτος χρηστος εστιν επι τους αχαριστους και πονηρους. **v.36** γινεσθε ουν^{τ.μ.κ} οικτιρμονες καθως [και]^v και^{τ.μ.κ} ο πατηρ υμων οικτιρμων εστιν. **v.37** και^{τ.μ.ν} μη κρινετε και ου μη κριθητε και^v μη καταδικαζετε και ου μη καταδικασθητε απολυετε και απολυθησεσθε. **v.38** διδοτε και δοθησεται υμιν μετρον καλον πεπιεσμενον και^{τ.μ.κ} σεσαλευμενον υπερεκχυνομενον^v και^{τ.μ.κ} υπερεκχυνομενον^{τ.μ.κ} δωσουσιν εις τον κολπον υμων τω^{τ.μ.κ} γαρ^{τ.μ.κ} αυτω^{τ.μ.κ} μετρω^{τ.μ.κ} ω γαρ^v μετρω^v μετρειτε αντιμετρηθησεται υμιν. **v.39** ειπεν δε και^v παραβολην αυτοις μητι δυναται τυφλος τυφλον οδηγειν ουχι αμφοτεροι εις βοθυνον εμπεσουνται^v πεσοουνται^{τ.μ.κ}. **v.40** ουκ εστιν μαθητης υπερ τον διδασκαλον αυτου^{τ.μ.κ} κατηρτισμενος δε πας εσται ως ο διδασκαλος αυτου.

τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.
 τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου τὴν δὲ δοκὸν 41
 τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς. ἢ πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ 42*
 σου ἀδελφέ ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου αὐτὸς τὴν ἐν τῷ
 ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων ὑποκριτὰ ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ
 ὀφθαλμοῦ σου καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ
 τοῦ ἀδελφοῦ σου. οὐ γάρ ἐστιν δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρὸν 43*
 οὐδὲ δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν. ἕκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ 44*
 ἰδίου καρποῦ γινώσκεται οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα οὐδὲ ἐκ
 βάτου τρυγῶσιν σταφυλὴν. ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ 45*
 τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ ἀγαθόν καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ
 πονηροῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ πονηρὸν ἐκ γὰρ τοῦ
 περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ. τί δέ με καλεῖτε κύριε 46
 κύριε καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω. πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με καὶ ἀκούων μου 47
 τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτοὺς ὑποδείξω ὑμῖν τί ἐστὶν ὅμοιος. ὅμοιός ἐστιν 48*
 ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν ὃς ἔσκαψεν καὶ ἐβάθυνεν καὶ ἔθηκεν θεμέ-
 λιον ἐπὶ τὴν πέτραν πλημμύρας δὲ γενομένης προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ
 οἰκίᾳ ἐκείνῃ καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλεῦσαι αὐτὴν τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέ-
 τραν. ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι 49*
 οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου ἣ προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς καὶ εὐθέως
 ἔπεσεν καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.

ἐπεὶ δὲ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ 7*
 εἰσῆλθεν εἰς καπερναοὺμ. ἑκατοντάρχου δέ τινος δούλος κακῶς ἔχων 2*
 ἡμελλεν τελευτᾶν ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος. ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ ἰησοῦ ἀπέ- 3
 στείλεν πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν ἰουδαίων ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθῶν

v.42 η^{τ.μ.κ} πως δυνασαι λεγειν τω αδελφω σου αδελφε αφες εκβαλω το καρφος το εν τω οφθαλμω σου αυτος την εν τω οφθαλμω σου δοκον ου βλεπων υποκριτα εκβαλε πρωτον την δοκον εκ του οφθαλμου σου και τοτε διαβλεψεις εκβαλειν^{τ.μ.κ} το καρφος το εν τω οφθαλμω του αδελφου σου εκβαλειν^ν. **v.43** ου γαρ εστιν δενδρον καλον ποιουν καρπον σαπρον ουδε παλιν^ν δενδρον σαπρον ποιουν καρπον καλον. **v.44** εκαστον γαρ δενδρον εκ του ιδιου καρπου γινωσκεται ου γαρ εξ ακανθων συλλεγουσιν συκα ουδε εκ βατου τρυγωσιν^{τ.μ.κ} σταφυλην τρυγωσιν^ν. **v.45** ο αγαθος ανθρωπος εκ του αγαθου θησαυρου της καρδιας αυτου^{τ.μ.κ} προφερει το αγαθον και ο πονηρος ανθρωπος^{τ.μ.κ} εκ του πονηρου θησαυρου^{τ.μ.κ} της^{τ.μ.κ} καρδιας^{τ.μ.κ} αυτου^{τ.μ.κ} προφερει το πονηρον εκ γαρ του^{τ.μ.κ} περισσευματος της^{τ.μ.κ} καρδιας λαλει το στομα αυτου. **v.48** ομοιος εστιν ανθρωπω οικοδομουντι οικιαν ος εσκαψεν και εβαθυνεν και εθηκεν θεμελιον επι την πετραν πλημμυρης^ν πλημμυρας^{τ.μ.κ} δε γενομενης προσερρηξεν^ν προσερρηξεν^{τ.μ.κ} ο ποταμος τη οικια εκεινη και ουκ ισχυσεν σαλευσαι αυτην δια^ν τεθεμελιωτο^{τ.μ.κ} το^ν γαρ^{τ.μ.κ} καλως^ν επι^{τ.μ.κ} οικοδομηθαι^ν την^{τ.μ.κ} αυτην^ν πετραν^{τ.μ.κ}. **v.49** ο δε ακουσας και μη ποιησας ομοιος εστιν ανθρωπω οικοδομησαντι οικιαν επι την γην χωρις θεμελιου η προσερρηξεν^ν προσερρηξεν^{τ.μ.κ} ο ποταμος και ευθως^ν ευθεως^{τ.μ.κ} συνεπεσεν^ν επεσεν^{τ.μ.κ} και εγενετο το ρηγμα της οικιας εκεινης μεγα. **7 v.1** επειδη^ν επει^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} επληρωσεν παντα τα ρηματα αυτου εις τας ακοας του λαου εισηλθεν εις καφαρναουμ^ν καπερναουμ^{τ.μ.κ}. **v.2** εκατονταρχου δε τινος δουλος κακως εχων εμελλεν^ν ημελλεν^{τ.κ.ν} τελευταν ος ην αυτω εντιμος.

- 4* διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν ἰησοῦν παρε-
 5 κάλουν αὐτὸν σπουδαίως λέγοντες ὅτι ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξῃ τοῦτο. ἀγαπᾷ
 6* γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ᾧκοδόμησεν ἡμῖν. ὁ δὲ
 ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ
 τῆς οἰκίας ἔπεμψεν πρὸς αὐτὸν ὁ ἑκατόνταρχος φίλους λέγων αὐτῷ κύριε
 7* μὴ σκύλλου οὐ γὰρ εἰμι ἱκανός ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς. διό
 οὐδὲ ἐμαυτὸν ἠξίωσα πρὸς σὲ ἐλθεῖν ἀλλὰ εἶπε λόγῳ καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς
 8 μου. καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος ἔχων ὑπ'
 ἐμαυτὸν στρατιώτας καὶ λέγω τούτῳ πορεύθητι καὶ πορεύεται καὶ ἄλλω
 9* ἔρχου καὶ ἔρχεται καὶ τῷ δούλῳ μου ποιήσον τοῦτο καὶ ποιεῖ. ἀκούσας
 δὲ ταῦτα ὁ ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτὸν καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ
 10* ὄχλῳ εἶπεν λέγω ὑμῖν οὐδὲ ἐν τῷ ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὑρον. καὶ
 ὑποστρέψαντες οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον εὑρον τὸν ἀσθενοῦντα δοῦλον
 11* ὑγιαίνοντα. καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἐξῆς ἐπορεύετο εἰς πόλιν καλουμένην ναῖν
 12* καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοὶ καὶ ὄχλος πολὺς. ὥς
 δὲ ἤγγισεν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκῶς υἱὸς μονο-
 γενῆς τῇ μητρὶ αὐτοῦ καὶ αὐτὴ ἦν χήρα καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς σὺν
 13 αὐτῇ. καὶ ἰδὼν αὐτήν ὁ κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ
 14 μὴ κλαῖε. καὶ προσελθὼν ἥψατο τῆς σοροῦ οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν
 15 καὶ εἶπεν νεανίσκε σοὶ λέγω ἐγέρθητι. καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρ-
 16* ξατο λαλεῖν καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. ἔλαβεν δὲ φόβος ἅπαντας
 καὶ ἐδόξαζον τὸν θεὸν λέγοντες ὅτι προφήτης μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν καὶ
 17* ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν
 18 ὅλῃ τῇ ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ καὶ ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ. καὶ ἀπήγγειλαν
 19* ἰωάννῃ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων. καὶ προσκαλεσάμενος
 δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ ἰωάννης ἔπεμψεν πρὸς τὸν ἰησοῦν λέγων

v.4 οἱ δε παραγενομενοι προς τον ιησουν παρεκαλουν αυτον σπουδαιως λεγοντες οτι αξιος εστιν ω παρεξῃ^ν παρεξῃ^{τ.μ.κ} τουτο. **v.6** ο δε ιησους επορευετο συν αυτοις ηδη δε αυτου ου μακραν απεχοντος απο της οικιας επεμψεν προς^{τ.μ.κ} αυτον^{τ.μ.κ} ο^{τ.μ.κ} εκατονταρχος^{τ.μ.κ} φιλους ο^ν εκατονταρχης^ν λεγων αυτω κυριε μη σκυλλου ου γαρ ειμι^{τ.μ.κ} ικανος ειμι^ν ινα υπο την στεγην μου εισελθῃς. **v.7** διο ουδε εμαυτον ηξιωσα προς σε ελθειν αλλ^μ αλλα^{τ.κ.ν} ειπε λογω και ιαθητω^ν ιαθησεται^{τ.μ.κ} ο παις μου. **v.9** ακουσας δε ταυτα ο ιησους εθαυμασεν αυτον και στραφεις τω ακολουθουντι αυτω οχλω ειπεν λεγω υμιν ουτε^μ ουδε^{τ.κ.ν} εν τω ισραηλ τοσαυτην πιστιν ευρον. **v.10** και υποστρεψαντες οἱ^{τ.μ.κ} πεμφθεντες^{τ.μ.κ} εἰς τον οικον οἱ^ν πεμφθεντες^ν ευρον τον ασθενουντα^{τ.μ.κ} δουλον υγιαινοντα. **v.11** και εγενετο εν τω^{μ.ν} τη^{τ.κ} εξῆς επορευθη^ν επορευετο^{τ.μ.κ} εἰς πολιν καλουμενην ναιν και συνεπορευοντο αυτω οἱ μαθηται αυτου ικανοι^{τ.μ.κ} και οχλος πολυς. **v.12** ως δε ηγγισεν τη πυλη της πολεως και ιδου εξεκομιζετο τεθνηκως υιος^{τ.μ.κ} μονογενῆς υιος^ν τη μητρι αυτου και αυτη [ην]^μ ην^{τ.κ.ν} χηρα και οχλος της πολεως ικανος ην^{κ.ν} συν αυτη. **v.16** ελαβεν δε φοβος παντας^{μ.ν} απαντας^{τ.κ} και εδοξαζον τον θεον λεγοντες οτι προφητης μεγας ηγερθη^ν εγηγερται^{τ.μ.κ} εν ημιν και οτι επεσκεψατο ο θεος τον λαον αυτου. **v.17** και εξηλθεν ο λογος ουτος εν ολη τη ιουδαια περι αυτου και εν^{τ.μ.κ} παση τη περιχωρω. **v.19** και προσκαλεσαμενος δυο τινας των μαθητων αυτου ο ιωαννης επεμψεν προς τον κυριον^ν ιησουν^{τ.μ.κ} λεγων συ ει ο ερχομενος η αλλον προσδοκωμεν.

οὐ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν. παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐ- 20*
 τὸν οἱ ἄνδρες εἶπον ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρὸς σέ λέγων
 οὐ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθερά- 21*
 πευσεν πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστιγῶν καὶ πνευμάτων πονηρῶν καὶ
 τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο τὸ βλέπειν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν 22*
 αὐτοῖς πορευθέντες ἀπαγγείλατε ἰωάννῃ ἃ εἶδετε καὶ ἠκούσατε ὅτι τυφλοὶ
 ἀναβλέπουσιν χωλοὶ περιπατοῦσιν λεπροὶ καθαρίζονται κωφοὶ ἀκούουσιν
 νεκροὶ ἐγείρονται πτωχοὶ εὐαγγελίζονται. καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ 23
 σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων ἰωάννου ἤρξατο λέγειν 24*
 πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ ἰωάννου τί ἐξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι
 κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον. ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν ἄνθρωπον 25*
 ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμφιεσμένον ἰδοὺ οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ
 ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσὶν. ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν προφήτην 26*
 ναὶ λέγω ὑμῖν καὶ περισσότερον προφήτου. οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται 27*
 ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου ὃς κατασκευά-
 σει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου. λέγω γὰρ ὑμῖν μείζων ἐν γεννητοῖς 28*
 γυναικῶν προφήτης ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ οὐδεὶς ἐστιν ὁ δὲ μικρότερος
 ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστιν. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ 29
 οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν θεόν βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα ἰωάννου. οἱ 30
 δὲ φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλήν τοῦ θεοῦ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτοὺς
 μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ. εἶπεν δὲ ὁ κύριος τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς 31*
 ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι. ὅμοιοί εἰσιν παιδί- 32*
 οῖς τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις καὶ λέγουσιν
 ἡυλῆσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὥρχήσασθε ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ἐκλαύ-
 σατε. ἐλήλυθεν γὰρ ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς μήτε ἄρτον ἐσθίων μήτε οἶνον 33*

v.20 παραγενομενοι δε προς αυτον οι ανδρες ειπαν^v ειπον^{τ.μ.κ} ιωαννης ο βαπτιστης απεστειλεν^v
 απεσταλκεν^{τ.μ.κ} ημας προς σε λεγων συ ει ο ερχομενος η αλλον προσδοκωμεν. **v.21** εν εκεινη^v
 αυτη^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} τη ωρα εθεραπευσεν πολλους απο νοσων και μαστιγων και πνευματων πονηρων και
 τυφλοις πολλοις εχαρισατο το^{τ.μ.κ} βλεπειν. **v.22** και αποκριθεις ο^{τ.μ.κ} ιησους^{τ.μ.κ} ειπεν αυτοις πο-
 ρευθεντες απαγγειλατε ιωαννη α ειδετε και ηκουσατε οτι^{τ.μ.κ} τυφλοι αναβλεπουσιν χωλοι περιπατουσιν
 λεπροι καθαριζονται και^v κωφοι ακουουσιν νεκροι εγειρονται πτωχοι ευαγγελιζονται. **v.24** απελθον-
 των δε των αγγελων ιωαννου ηρξατο λεγειν τοις^μ οχλοις^μ προς^{τ.κ.ν} τους^{τ.κ.ν} οχλους^{τ.κ.ν} περι ιωαννου τι
 εξηλθατε^v εξεληλυθατε^{τ.μ.κ} εις την ερημον θεασασθαι καλαμον υπο ανεμου σαλευομενον. **v.25** αλλα τι
 εξηλθατε^v εξεληλυθατε^{τ.μ.κ} ιδειν ανθρωπον εν μαλακοις ιματιοις ημφιεσμενον ιδου οι εν ιματισμω ενδοξω
 και τρυφη υπαρχοντες εν τοις βασιλαιοις εισιν. **v.26** αλλα τι εξηλθατε^v εξεληλυθατε^{τ.μ.κ} ιδειν προφητην
 ναι λεγω υμιν και περισσοτερον προφητου. **v.27** ουτος εστιν περι ου γεγραπται ιδου εγω^{τ.μ.κ} απο-
 στελλω τον αγγελον μου προ προσωπου σου ος κατασκευασει την οδον σου εμπροσθεν σου. **v.28** λεγω
 γαρ^{τ.μ.κ} υμιν μειζων εν γεννητοις γυναικων προφητης^{τ.μ.κ} ιωαννου του^{τ.μ.κ} βαπτιστου^{τ.μ.κ} ουδεις
 εστιν ο δε μικροτερος εν τη βασιλεια του θεου μειζων αυτου εστιν. **v.31** ειπεν^{τ.κ} δε^{τ.κ} ο^{τ.κ} κυριος^{τ.κ}
 τινι ουν ομοιωσω τους ανθρωπους της γενεας ταυτης και τινι εισιν ομοιοι. **v.32** ομοιοι εισιν παιδιοις
 τοις εν αγορα καθημενοις και προσφωνουσιν αλληλοις α^v και^{τ.μ.κ} λεγει^v λεγουσιν^{τ.μ.κ} ηυλησαμεν υμιν
 και ουκ ωρχησασθε εθρηνησαμεν υμιν^{τ.μ.κ} και ουκ εκλαυσατε.

- 34* πίνων καὶ λέγετε δαιμόνιον ἔχει. ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων καὶ λέγετε ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης τελωνῶν φίλος
35* καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων.
36* ἡρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν φαρισαίων ἵνα φάγῃ μετ' αὐτοῦ καὶ εἰσελθὼν εἰς
37* τὴν οἰκίαν τοῦ φαρισαίου ἀνεκλίθη. καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἐν τῇ πόλει ἥτις ἦν ἁμαρτωλὸς ἐπιγνοῦσα ὅτι ἀνάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ φαρισαίου κομίσασα
38* ἀλάβαστρον μύρου. καὶ στᾶσα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὀπίσω κλαίουσα ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ τοῖς δάκρυσιν καὶ ταῖς θριξίν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμασεν καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἤλειφεν τῷ
39 μύρῳ. ἰδὼν δὲ ὁ φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων οὗτος εἰ ἦν προφήτης ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ ἥτις ἄπτεται αὐτοῦ
40* ὅτι ἁμαρτωλὸς ἐστίν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν σίμων
41* ἔχω σοί τι εἰπεῖν ὁ δὲ φησὶν διδάσκαλε εἰπέ. δύο χρεωφειλέται ἦσαν δανειστῇ τινι ὁ εἷς ὥφειλεν δηνάρια πεντακόσια ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα.
42* μὴ ἐχόντων δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο τίς οὖν αὐτῶν εἶπε
43* πλεῖον αὐτόν ἀγαπήσει. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ σίμων εἶπεν ὑπολαμβάνω ὅτι ᾧ
44* τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὀρθῶς ἔκρινας. καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα τῷ σίμωνι ἔφη βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν ὕδωρ ἐπὶ τοὺς πόδας μου οὐκ ἔδωκας αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέν μου τοὺς πόδας καὶ ταῖς θριξίν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμαξεν.
45 φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας αὕτη δὲ ἀφ' ἧς εἰσῆλθον οὐ διέλιπεν καταφιλοῦ-
46* σά μου τοὺς πόδας. ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν μου οὐκ ἤλειψας αὕτη δὲ μύρῳ
47 ἤλειψεν μου τοὺς πόδας. οὗ χάριν λέγω σοι ἀφέωνται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς
48 αἱ πολλάι ὅτι ἠγάπησεν πολὺ ᾧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται ὀλίγον ἀγαπᾷ. εἶπεν
49 δὲ αὕτῃ ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι. καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν

v.33 ἐληλυθεν γὰρ ἰωάννης ὁ βαπτιστής μὴ^ν μῆτε^{τ.μ.κ} ἄρτον^{τ.μ.κ} ἐσθίων ἄρτον^ν μῆτε οἶνον^{τ.μ.κ} πίνων οἶνον^ν καὶ λέγετε δαιμόνιον ἐχει. **v.34** ἐληλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων καὶ λέγετε ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης τελωνῶν^{τ.κ} φίλος τελωνῶν^{μ.ν} καὶ ἁμαρτωλῶν. **v.35** καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ παντῶν^ν τῶν τέκνων αὐτῆς παντῶν^{τ.μ.κ}. **v.36** ἡρώτα δὲ τις αὐτὸν τῶν φαρισαίων ἵνα φάγῃ μετ' αὐτοῦ καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν^ν τὴν^{τ.μ.κ} οἶκον^ν οἰκίαν^{τ.μ.κ} τοῦ φαρισαίου κατεκλίθη^ν ἀνεκλίθη^{τ.μ.κ}. **v.37** καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἥτις^ν ἦν^ν ἐν τῇ πόλει ἥτις^{τ.μ.κ} ἦν^{τ.μ.κ} ἁμαρτωλὸς καὶ^ν [καὶ]^μ ἐπιγνοῦσα ὅτι κατακεῖται^ν ἀνάκειται^{τ.μ.κ} ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ φαρισαίου κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου. **v.38** καὶ στᾶσα ὀπίσω^ν παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὀπίσω^{τ.μ.κ} κλαίουσα τοῖς^ν δάκρυσιν^ν ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ τοῖς^{τ.μ.κ} δάκρυσιν^{τ.μ.κ} καὶ ταῖς θριξίν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμασεν καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἤλειφεν τῷ μύρῳ. **v.40** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτὸν σίμων ἐχω σοί τι εἰπεῖν ὁ δὲ φησὶν^{τ.μ.κ} διδάσκαλε εἰπέ φησὶν^ν. **v.41** δύο χρεωφειλέται^ν χρεωφειλέται^{τ.μ.κ} ἦσαν δανιστῇ^ν δανειστῇ^{τ.μ.κ} τινι ὁ εἷς ὥφειλεν δηνάρια πεντακόσια ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα. **v.42** μὴ ἐχόντων δὲ^{τ.μ.κ} αὐτῶν ἀποδοῦναι ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο τίς οὖν αὐτῶν εἶπε^{τ.μ.κ} πλεῖον αὐτόν^{τ.μ.κ} ἀγαπήσει αὐτόν^ν. **v.43** ἀποκριθεὶς δὲ^{τ.μ.κ} ὁ^{τ.μ.κ} σίμων εἶπεν ὑπολάβαν ὅτι ὦ τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὀρθῶς ἔκρινας. **v.44** καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα τῷ σίμωνι εἶφη βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν ὕδωρ μοι^ν ἐπὶ τοὺς^{τ.μ.κ} πόδας μου^{τ.μ.κ} οὐκ ἔδωκας αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέν μου τοὺς πόδας καὶ ταῖς θριξίν τῆς^{τ.μ.κ} κεφαλῆς^{τ.μ.κ} αὐτῆς ἐξέμαξεν. **v.46** ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν μου οὐκ ἤλειψας αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψεν μου^{τ.μ.κ} τοὺς πόδας μου^ν.

ἐν ἑαυτοῖς τίς οὗτός ἐστιν ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφίησιν. εἶπεν δὲ πρὸς τὴν 50
 γυναῖκα ἢ πίστις σου σέσωκέν σε πορεύου εἰς εἰρήνην.

καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεζῆς καὶ αὐτὸς διώδευεν κατὰ πόλιν καὶ κώμην 8
 κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ οἱ δώδεκα σὺν
 αὐτῷ. καὶ γυναῖκές τινες αἱ ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονη- 2
 ρῶν καὶ ἀσθενειῶν μαρία ἡ καλουμένη μαγδαληνὴ ἀφ' ἧς δαιμόνια ἑπτὰ
 ἐξεληλύθει. καὶ ἰωάννα γυνὴ χουζᾶ ἐπιτρόπου ἡρώδου καὶ σουσάννα 3*
 καὶ ἕτεραι πολλάι αἵτινες διηκόνουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.
 συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐ- 4
 τὸν εἶπεν διὰ παραβολῆς. ἐξηλθεν ὁ σπεῖρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον 5
 αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σπεῖρειν αὐτὸν ὃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδὸν καὶ κατεπα-
 τήθη καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό. καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ 6*
 τὴν πέτραν καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἱκμάδα. καὶ ἕτερον ἔπεσεν 7
 ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιζαν αὐτό. καὶ 8*
 ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν καὶ φυὲν ἐποίησεν καρπὸν ἑκατον-
 ταπλασίονα ταῦτα λέγων ἐφώνει ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. ἐπηρώτων 9*
 δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες τίς εἴη ἡ παραβολὴ αὕτη. ὁ δὲ εἶπεν 10
 ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ τοῖς δὲ λοιποῖς
 ἐν παραβολαῖς ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσιν καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν.
 ἔστιν δὲ αὕτη ἡ παραβολὴ ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. οἱ δὲ παρὰ 11, 12*
 τὴν ὁδὸν εἰσιν οἱ ἀκούοντες εἴτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον
 ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέ- 13
 τρας οἱ ὅταν ἀκούσωσιν μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον καὶ οὗτοι ῥίζαν
 οὐκ ἔχουσιν οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφί-
 στανται. τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες καὶ ὑπὸ 14
 μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται
 καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν. τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ 15
 καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσιν καὶ καρποφοροῦσιν ἐν
 ὑπομονῇ. οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἢ ὑποκάτω κλί- 16*
 νης τίθησιν ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας ἐπιτίθησιν ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσιν
 τὸ φῶς. οὐ γάρ ἐστιν κρυπτόν ὃ οὐ φανερόν γενήσεται οὐδὲ ἀπόκρυφον 17*

8 v.3 και ιωαννα γυνη χουζα επιτροπου ηρωδου και σουσαννα και ετεραι πολλαι αιτινες διηκουνουν αυτοις^ν εκ^ν αυτοις^{μι} αυτω^{τ.κ} απο^{τ.μ.κ} των υπαρχοντων αυταις. v.6 και ετερον κατεπεσεν^ν επεσεν^{τ.μ.κ} επι την πετραν και φυεν εξηρανθη δια το μη εχειν ικμαδα. v.8 και ετερον επεσεν εις^{μι.ν} επι^{τ.κ} την γην την αγαθην και φυεν εποιησεν καρπον εκατονταπλασιονα ταυτα λεγων εφωνει ο εχων ωτα ακουειν ακουετω. v.9 επηρωτων δε αυτον οι μαθηται αυτου λεγοντες^{τ.μ.κ} τις αυτη^ν ειη η παραβολη αυτη^{τ.μ.κ}. v.12 οι δε παρα την οδον εισιν οι ακουσαντες^ν ακουοντες^{τ.μ.κ} ειτα ερχεται ο διαβολος και αιρει τον λογον απο της καρδιας αυτων ινα μη πιστευσαντες σωθωσιν. v.16 ουδεις δε λυχνον αψας καλυπτει αυτον σκευει η υποκατω κλινης τιθησιν αλλ επι λυχνιας τιθησιν^ν επιτιθησιν^{τ.μ.κ} ινα οι εισπορευομενοι βλεπωσιν το φως. v.17 ου γαρ εστιν κρυπτον ο ου φανερον γενησεται ουδε αποκρυφον ο ου μη^ν γνωσθη^ν γνωσθησεται^{τ.μ.κ} και εις φανερον ελθη.

- 18* ὁ οὐ γνωσθήσεται καὶ εἰς φανερόν ἔλθῃ. βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε ὅς γὰρ
 19* ἂν ἔχη δοθήσεται αὐτῷ καὶ ὅς ἂν μὴ ἔχη καὶ ὁ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ’
 20* αὐτοῦ. παρεγένοντο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ οὐκ
 21* ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ λέγοντων
 22* ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἐστήκασιν ἔξω ἰδεῖν σε θέλοντές. ὁ δὲ
 23* ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτοὺς μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν οἱ
 24* τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες αὐτόν. καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ
 25* τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ εἶπεν
 26* πρὸς αὐτοὺς διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης καὶ ἀνήχθησαν. πλεόντων
 27* δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσεν καὶ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην καὶ συνε-
 28* πληροῦντο καὶ ἐκινδύνευον. προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτόν λέγοντες
 29* ἐπιστάτα ἐπιστάτα ἀπολλύμεθα ὁ δὲ ἐγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ
 30* κλύδωνι τοῦ ὕδατος καὶ ἐπαύσαντο καὶ ἐγένετο γαλήνη. εἶπεν δὲ αὐτοῖς
 31* ποῦ ἐστὶν ἡ πίστις ὑμῶν φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν λέγοντες πρὸς ἀλλή-
 32* λους τίς ἄρα οὗτός ἐστιν ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι καὶ
 33* ὑπακούουσιν αὐτῷ. καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν γαδαρηνῶν ἥτις
 34* ἐστὶν ἀντιπέραν τῆς γαλιλαίας. ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν
 35* αὐτῷ ἀνὴρ τις ἐκ τῆς πόλεως ὅς εἶχεν δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν καὶ ἰμά-
 36* τιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν ἀλλ’ ἐν τοῖς μνήμασιν. ἰδὼν
 37* δὲ τὸν ἰησοῦν καὶ ἀνακράζας προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν τί
 38* ἐμοὶ καὶ σοὶ ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου δέομαί σου μὴ με βασανίσῃς.
 39* παρήγγελλεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου
 40* πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν καὶ ἐδεσμεῖτο ἀλύσειν καὶ πέδαις

v.18 βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε ὅς ἂν^v γὰρ εἰς^m ἂν^{t.k} ἔχη δοθήσεται αὐτῷ καὶ ὅς ἂν^m ἂν^{t.k.v} μὴ ἔχη καὶ ὁ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ. **v.19** παρεγένετο^v παρεγένοντο^{t.m.k} δὲ πρὸς αὐτόν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. **v.20** καὶ^{t.m.k} ἀπηγγέλη δὲ^v αὐτῷ λέγοντων^{t.m.k} ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἐστήκασιν ἔξω ἰδεῖν σε^{t.m.k} θέλοντες σε^v. **v.21** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτοὺς μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες αὐτόν^{t.m.k}. **v.22** καὶ^{t.m.k} ἐγένετο δὲ^v ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης καὶ ἀνήχθησαν. **v.24** προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτόν λέγοντες ἐπιστάτα ἐπιστάτα ἀπολλύμεθα ὁ δὲ διεγερθεὶς^v ἐγερθεὶς^{t.m.k} ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος καὶ ἐπαύσαντο καὶ ἐγένετο γαλήνη. **v.25** εἶπεν δὲ αὐτοῖς ποῦ ἐστὶν^{t.m.k} ἡ πίστις ὑμῶν φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν λέγοντες πρὸς ἀλλήλους τίς ἄρα οὗτός ἐστιν ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. **v.26** καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν γαδαρηνῶν^v γαδαρηνῶν^{t.m.k} ἥτις ἐστὶν ἀντιπέραν^v ἀντιπεραν^{t.m.k} τῆς γαλιλαίας. **v.27** ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν αὐτῷ^{t.m.k} ἀνὴρ τις ἐκ τῆς πόλεως ἔχων^v ὅς^{t.m.k} εἶχεν^{t.m.k} δαιμόνια ἐκ^{t.m.k} χρόνων^{t.m.k} ἱκανῶν^{t.m.k} καὶ χρόνῳ^v ἱκανῶν^v ἱματίων^{t.m.k} οὐκ ἐνεδυσσάτο^v ἱματίων^v ἐνεδιδύσκετο^{t.m.k} καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν ἀλλ’ ἐν τοῖς μνήμασιν. **v.28** ἰδὼν δὲ τὸν ἰησοῦν καὶ^{t.m.k} ἀνακράζας προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν τί ἐμοὶ καὶ σοὶ ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου δέομαί σου μὴ με βασανίσῃς. **v.29** παρήγγειλεν^{k.m.v} παρήγγελλεν^t γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν καὶ ἐδεσμεύετο^v ἐδεσμεῖτο^{t.m.k} ἀλύσειν καὶ πέδαις φυλασσομένου καὶ διαρρησῶν τὰ δεσμά ἠλαυνετο ὑπὸ τοῦ δαιμονίου^v δαίμονος^{t.m.k} εἰς τὰς ἐρημούς.

φυλασσόμενος καὶ διαρρήσων τὰ δεσμὰ ἡλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς
 τὰς ἐρήμους. ἐπηρώτησεν δὲ αὐτὸν ὁ ἰησοῦς λέγων τί σοι ἐστὶν ὄνομά 30*
 ὁ δὲ εἶπεν λεγεὼν ὅτι δαιμόνια πολλά εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν. καὶ παρεκά- 31*
 λει αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. ἦν δὲ ἐκεῖ 32*
 ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα
 ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. ἐξελθόντα 33*
 δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθεν εἰς τοὺς χοίρους καὶ ὥρμησεν
 ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. ἰδόντες δὲ οἱ 34*
 βόσκοντες τὸ γεγεννημένον ἔφυγον καὶ ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πό-
 λιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός καὶ ἦλθον πρὸς τὸν 35*
 ἰησοῦν καὶ εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει
 ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ἰησοῦ καὶ ἐφοβήθη-
 σαν. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς. καὶ 36*, 37*
 ἠρώτησαν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν
 ἀπ' αὐτῶν ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέ-
 στρεψεν. ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια εἶναι σὺν 38*
 αὐτῷ ἀπέλυσεν δὲ αὐτὸν ὁ ἰησοῦς λέγων. ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ 39*
 διηγοῦ ὅσα ἐποίησεν σοι ὁ θεός καὶ ἀπῆλθεν καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσ-
 σων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ὑποστρέψαι τὸν ἰησοῦν 40*
 ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. καὶ ἰδού 41*
 ἦλθεν ἀνὴρ ᾧ ὄνομα ἰάειρος καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν
 καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ἰησοῦ παρεκάλει αὐτόν εἰσελθεῖν εἰς τὸν
 οἶκον αὐτοῦ. ὅτι θυγάτηρ μονογενῆς ἦν αὐτῷ ὡς ἑτῶν δώδεκα καὶ αὐτὴ 42
 ἀπέθνησκεν ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτόν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. καὶ γυνή 43*

v.30 ἐπηρώτησεν δε αὐτον ο ἰησους λεγων^{τ.μ.κ} τι σοι εστιν^{τ.μ.κ} ονομα εστιν^ν ο δε ειπεν λεγων^ν λεγεων^{τ.μ.κ} οτι εισηλθεν^ν δαιμονια πολλα εισηλθεν^{τ.μ.κ} εἰς αὐτον. **v.31** καὶ παρεκαλουν^{κ.ν} παρεκαλει^{τ.μ} αὐτον ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἀβυσσον ἀπελθεῖν. **v.32** ἦν δε ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομένη^ν βοσκομένων^{τ.μ.κ} ἐν τῷ ὄρει καὶ παρεκαλεσαν^ν παρεκαλουν^{τ.μ.κ} αὐτον ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. **v.33** ἐξελθόντα δε τα δαιμονια ἀπο τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον^{μ.ν} εἰσῆλθεν^{τ.κ} εἰς τοὺς χοίρους καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. **v.34** ἰδόντες δε οἱ βόσκοντες τὸ γεγονός^ν γεγεννημένον^{τ.μ.κ} ἔφυγον καὶ ἀπελθόντες^{τ.κ} ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. **v.35** ἐξῆλθον δε ἰδεῖν τὸ γεγονός καὶ ἦλθον πρὸς τὸν ἰησοῦν καὶ εὗρον καθήμενον τὸν ἀνθρώπον ἀφ' οὗ τα δαιμονια ἐξῆλθεν^ν ἐξεληλύθει^{τ.μ.κ} ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ἰησοῦ καὶ ἐφοβήθησαν. **v.36** ἀπήγγειλαν δε αὐτοῖς καὶ ^{τ.μ.κ} οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς. **v.37** καὶ ἠρώτησεν^ν ἠρώτησαν^{τ.μ.κ} αὐτον ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν γαδαρηνῶν^{τ.μ.κ} ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν οτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο αὐτος δε ἐμβὰς εἰς τὸ ^{τ.μ.κ} πλοῖον ὑπεστρεψεν. **v.38** ἐδεῖτο^ν ἐδέετο^{τ.μ.κ} δε αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τα δαιμονια εἶναι σὺν αὐτῷ ἀπέλυσεν δε αὐτόν ο ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ^{τ.μ.κ} λεγων. **v.39** ὑποστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησεν ^{τ.μ.κ} σοι ἐποίησεν^ν ὁ θεός καὶ ἀπῆλθεν καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς. **v.40** ἐγένετο ^{τ.μ.κ} δε ^{τ.μ.κ} ἐν δὲ ^ν τῷ ὑποστρέφειν^ν ὑποστρεψαί^{τ.μ.κ} τὸν ἰησοῦν ἀπεδέξατο αὐτόν ὁ ὄχλος ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. **v.41** καὶ ἰδού ἦλθεν ἀνὴρ ὃν ὄνομα ἰαίριος^{τ.μ.κ} καὶ οὗτος^ν αὐτος^{τ.μ.κ} ἀρχὼν τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας [του]^ν τοῦ ^{τ.μ.κ} ἰησοῦ παρεκαλεῖ αὐτόν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ.

- οὔσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα ἥτις εἰς ἱατροὺς προσαναλώσασα
 44 ὅλον τὸν βίον οὐκ ἴσχυσεν ὑπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι. προσελθοῦσα
 ὀπισθεν ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ
 45* ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. καὶ εἶπεν ὁ ἰησοῦς τίς ὁ ἀψάμενός μου ἀρ-
 νουμένων δὲ πάντων εἶπεν ὁ πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐπιστάτα οἱ ὄχλοι
 46* συνέχουσίν σε καὶ ἀποθλίβουσιν καὶ λέγεις τίς ὁ ἀψάμενός μου. ὁ δὲ
 ἰησοῦς εἶπεν ἤψατό μου τις ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ.
 47* ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθεν τρέμουσα ἦλθεν καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ
 δι' ἣν αἰτίαν ἤψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ
 48* ὡς ἰάθη παραχρῆμα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ θάρσει θυγάτηρ ἡ πίστις σου σέσω-
 49* κέν σε πορεύου εἰς εἰρήνην. ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεται τις παρὰ τοῦ
 ἀρχισυναγώγου λέγων αὐτῷ ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου μὴ σκύλλε τὸν
 50* διδάσκαλον. ὁ δὲ ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ λέγων μὴ φοβοῦ μόνον
 51* πίστευε καὶ σωθήσεται. εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν
 οὐδένα εἰ μὴ πέτρον καὶ ἰάκωβον καὶ ἰωάννην καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς
 52* καὶ τὴν μητέρα. ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν ὁ δὲ εἶπεν μὴ
 53 κλαίετε οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ εἰδότες ὅτι
 54* ἀπέθανεν. αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάντας καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς
 55 ἐφώνησεν λέγων ἡ παῖς ἔγειρου. καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτῆς καὶ
 56 ἀνέστη παραχρῆμα καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. καὶ ἐξέστησαν οἱ
 γονεῖς αὐτῆς ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.
- 9* συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα μαθητάς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δύνα-
 2* μιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια καὶ νόσους θεραπεύειν. καὶ ἀπέ-
 στειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθε-
 3* νοῦντας. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς μηδὲν αἶρετε εἰς τὴν ὁδὸν μήτε ῥάβδους

v.43 και γυνη ουσα εν ρυσει αιματος απο ετων δωδεκα ητις [ιατροις^ν ιατροις^μ εις^{τ.κ} ιατρους^{τ.κ} προσαναλωσασα ολον τον βιον]^ν βιον^{τ.μ.κ} ουκ ισχυσεν απ^ν υπ^{τ.μ.κ} ουδενος θεραπευθηναι. **v.45** και ειπεν ο ιησους τις ο αψαμενος μου αρνουμενων δε παντων ειπεν ο πετρος και^{τ.μ.κ} οι^{τ.μ.κ} μετ^{τ.μ.κ} αυτου^{τ.μ.κ} επιστατα οι οχλοι συνεχουσιν σε και αποθλιβουσιν και^{τ.μ.κ} λεγεις^{τ.μ.κ} τις^{τ.μ.κ} ο^{τ.μ.κ} αψαμενος^{τ.μ.κ} μου^{τ.μ.κ}. **v.46** ο δε ιησους ειπεν ηψατο μου τις εγω γαρ εγνων δυναμιν εξελθουσαν^ν εξελθουσαν^{τ.μ.κ} απ εμου. **v.47** ιδουσα δε η γυνη οτι ουκ ελαθεν τρεμουσα ηλθεν και προσπεσουσα αυτω δι ην αιτιαν ηψατο αυτου απηγγειλεν αυτω^{τ.μ.κ} ενωπιον παντος του λαου και ως ιαθη παραχρημα. **v.48** ο δε ειπεν αυτη θυγατηρ^ν θαρσει^{τ.μ.κ} θυγατερ^{τ.μ.κ} η πιστις σου σεσωκεν σε πορευου εις ειρηνην. **v.49** ετι αυτου λαλουντος ερχεται τις παρα του αρχισυναγωγου λεγων αυτω^{τ.μ.κ} οτι τεθνηκεν η θυγατηρ σου μηκει^ν μη^{τ.μ.κ} σκυλλε τον διδασκαλον. **v.50** ο δε ιησους ακουσας απεκριθη αυτω λεγων^{τ.μ.κ} μη φοβου μονον πιστευσον^ν πιστευε^{τ.μ.κ} και σωθησεται. **v.51** ελθων^{μ.ν} εισηλθων^{τ.κ} δε εις την οικιαν ουκ αφηκεν εισελθειν τινα^ν συν^ν αυτω^ν ουδενα^{τ.μ.κ} ει μη πετρον και ιακωβον^{τ.κ} και^{τ.κ} ιωαννην και^{μ.ν} ιακωβον^{μ.ν} και τον πατερα της παιδος και την μητερα. **v.52** εκλαιον δε παντες και εκοπτοντο αυτην ο δε ειπεν μη κλαιετε ου^ν γαρ^ν ουκ^{τ.μ.κ} απεθανεν αλλα καθευδει. **v.54** αυτος δε εκβαλων^{τ.μ.κ} εξω^{τ.μ.κ} παντας^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} κρατησας της χειρος αυτης εφωνησεν λεγων η παις εγειρε^ν εγειρου^{τ.μ.κ}. **9 v.1** συγκαλεσαμενος δε τους δωδεκα μαθητας^{τ.κ} αυτου^{τ.κ} εδωκεν αυτοις δυναμιν και εξουσιαν επι παντα τα δαιμονια και νοσους θεραπευειν. **v.2** και απεστειλεν αυτους κηρυσσειν την βασιλειαν του θεου και ιασθαι [τους^ν τους^{τ.μ.κ} ασθενεις]^ν ασθενουντας^{τ.μ.κ}.

μήτε πήραν μήτε ἄρτον μήτε ἀργύριον μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν. καὶ 4
εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθῃτε ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. καὶ ὅσοι ἂν 5*
μὴ δέξωνται ὑμᾶς ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ τὸν κονιορτὸν
ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάξατε εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς. ἐξερχόμενοι 6
δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες παντα-
χοῦ. ἤκουσεν δὲ ἡρώδης ὁ τετράρχης τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ πάντα καὶ 7*
διηπόρει διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπὸ τινων ὅτι ἰωάννης ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν. ὑπὸ 8*
τινων δὲ ὅτι ἡλίας ἐφάνη ἄλλων δὲ ὅτι προφήτης εἰς τῶν ἀρχαίων ἀνέστη.
καὶ εἶπεν ὁ ἡρώδης ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα τίς δὲ ἐστὶν οὗτος περὶ οὗ 9*
ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα καὶ ἐζήτει ἰδεῖν αὐτόν. καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστο- 10*
λοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ὑπεχώρησεν
κατ' ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον πόλεως καλουμένης βηθσαιδᾶ. οἱ δὲ ὄχλοι 11*
γνόντες ἠκολούθησαν αὐτῷ καὶ δεξάμενος αὐτοὺς ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς
βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς χρειὰν ἔχοντας θεραπείας ἱᾶτο. ἡ δὲ ἡμέρα 12*
ἤρξατο κλίνειν προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶπον αὐτῷ ἀπόλυσον τὸν ὄχλον
ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κύκλῳ κώμας καὶ τοὺς ἀγροὺς καταλύσωσιν καὶ
εὕρωσιν ἐπισιτισμόν ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς 13*
δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν οἱ δὲ εἶπον οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρτοι
καὶ δύο ἰχθύες εἰ μήτι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν
τοῦτον βρώματα. ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι εἶπεν δὲ πρὸς 14*
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ κατακλίνετε αὐτοὺς κλισίας ἀνὰ πεντήκοντα. καὶ 15*
ἐποίησαν οὕτως καὶ ἀνέκλιναν ἅπαντας. λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ 16*
τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ κατέ-

v.3 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς μὴδὲν αἰρετε εἰς τὴν ὁδὸν μήτε ραβδὸν^v ραβδους^{τ.μ.κ} μήτε πήραν μήτε
ἀρτον μήτε ἀργύριον μήτε [ἀνα]^v ἀνα^{τ.μ.κ} δύο χιτῶνας εἶναι. **v.5** καὶ ὅσοι εἰς^μ ἀν^{τ.κ.ν} μὴ δεχῶνται^v
δεξῶνται^{τ.μ.κ} ὑμᾶς ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ^{τ.μ.κ} τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν
ἀποτινάσσετε^v ἀποτινάξατε^{τ.μ.κ} εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς. **v.7** ἤκουσεν δὲ ἡρώδης ὁ τετράρχης^v
τετράρχης^{τ.μ.κ} τὰ γινόμενα ὑπ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ^{τ.μ.κ} πάντα καὶ διηπόρει διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπὸ τινων ὅτι ἰωάννης
ἠγέρθη^v ἐγήγερται^{τ.μ.κ} ἐκ νεκρῶν. **v.8** ὑπὸ τινων δὲ ὅτι ἡλίας ἐφάνη ἄλλων δὲ ὅτι προφήτης τις^v
εἰς^{τ.μ.κ} τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. **v.9** καὶ^{τ.μ.κ} εἶπεν δὲ^v ὁ^{τ.κ} ἡρώδης ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα τίς δὲ ἐστὶν
οὗτος περὶ οὗ ἐγὼ^{τ.μ.κ} ἀκούω τοιαῦτα καὶ ἐζήτει ἰδεῖν αὐτόν. **v.10** καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι
διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ὑπεχώρησεν κατ' ἰδίαν εἰς πόλιν^v καλουμένην^v
τόπον^{τ.μ.κ} ἔρημον^{τ.μ.κ} πόλεως^{τ.μ.κ} καλουμένης^{τ.μ.κ} βηθσαιδαν^μ βηθσαιδα^{τ.κ.ν}. **v.11** οἱ δὲ ὄχλοι
γνόντες ἠκολούθησαν αὐτῷ καὶ ἀποδεξάμενος^v δεξάμενος^{τ.μ.κ} αὐτοὺς ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας
τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς χρειὰν ἔχοντας θεραπείας ἱᾶτο. **v.12** ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν προσελθόντες
δὲ οἱ δώδεκα εἶπαν^v εἶπον^{τ.μ.κ} αὐτῷ ἀπόλυσον τὸν ὄχλον ἵνα πορευθέντες^v ἀπελθόντες^{τ.μ.κ} εἰς τὰς
κύκλῳ κώμας καὶ τοὺς^{τ.μ.κ} ἀγροὺς καταλύσωσιν καὶ εὕρωσιν ἐπισιτισμόν ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν.
v.13 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν οἱ δὲ εἶπαν^v εἶπον^{τ.μ.κ} οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ
πέντε^{τ.μ.κ} ἄρτοι πέντε^v καὶ δύο^{τ.κ} ἰχθύες δύο^{μ.ν} εἰ μήτι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα
τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα. **v.14** ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ κατακλίνετε αὐτοὺς κλισίας [ὡσεὶ]^v ἀνὰ πεντήκοντα. **v.15** καὶ ἐποίησαν οὕτως καὶ κατεκλιναν^v
ἀνεκλιναν^{τ.μ.κ} ἅπαντας. **v.16** λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν
οὐρανὸν εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ κατεκλάσεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παραθεῖναι^v παρατιθεῖναι^{τ.μ.κ} τῷ
ὄχλῳ.

17 κλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παρατιθέναι τῷ ὄχλῳ. καὶ ἔφαγον καὶ
 18* ἐχορτάσθησαν πάντες καὶ ἦρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων κόφι-
 19* νοι δώδεκα. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον κατὰμόνας
 20* συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς λέγων τίνα με λέγουσιν
 21* οἱ ὄχλοι εἶναι. οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν ἄλλοι δὲ
 22* ἡλίαν ἄλλοι δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. εἶπεν δὲ αὐτοῖς
 23* ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πέτρος εἶπεν τὸν χριστὸν τοῦ
 24* θεοῦ. ὁ δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλεν μηδενὶ εἰπεῖν τοῦτο. εἰπὼν
 25* ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ
 26* τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ
 27* τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. ἔλεγεν δὲ πρὸς πάντας εἰ τις θέλει ὀπίσω μου
 28* ἐλθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν
 29* καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει
 30* αὐτήν ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ οὗτος σώσει αὐτήν.
 31* τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον ἑαυτὸν δὲ ἀπολέ-
 32* σας ἢ ζημιωθείς. ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνηθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους τοῦτον
 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνηθήσεται ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ
 τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς εἰσὶν τινες τῶν
 ὧδε ἐσθηκόντων οἱ οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν
 τοῦ θεοῦ. ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὥσει ἡμέραι ὀκτὼ καὶ
 παραλαβὼν τὸν πέτρον καὶ ἰωάννην καὶ ἰάκωβον ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προ-
 σεύξασθαι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν τὸ εἶδος τοῦ προσώπου
 αὐτοῦ ἕτερον καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἑξαστράπτων. καὶ ἰδοὺ ἄν-
 δρες δύο συνελάλουν αὐτῷ οἵτινες ἦσαν μωσῆς καὶ ἡλίας. οἱ ὀφθέντες
 ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἣν ἔμελλεν πληροῦν ἐν ἱερουσαλήμ. ὁ
 δὲ πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὕπνῳ διαγρηγορήσαντες δὲ

v.18 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον κατὰ^ν μόνον^ν καταμόνας^{τ.μ.κ} συνῆσαν αὐτῷ οἱ μα-
 θηταί καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς λέγων τίνα με λέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι. **v.19** οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν^ν
 εἶπον^{τ.μ.κ} ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν ἄλλοι δὲ ἡλίαν ἄλλοι δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. **v.20** εἶ-
 πεν δὲ αὐτοῖς ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι ἀποκριθεὶς^{τ.μ.κ} δὲ^{τ.μ.κ} ὁ^{τ.μ.κ} πέτρος δὲ^ν ἀποκριθεὶς^ν εἶπεν
 τὸν χριστὸν τοῦ θεοῦ. **v.21** ὁ δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλεν μηδενὶ λεγέιν^ν εἰπεῖν^{τ.μ.κ} τοῦτο.
v.22 εἰπὼν ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ
 ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι^μ ἐγερθῆναι^{τ.κ.ν}. **v.23** ἐλε-
 γεν δὲ πρὸς πάντας εἰ τις θέλει ὀπίσω μου ἐρχεσθαι^ν ἐλθεῖν^{τ.μ.κ} ἀρνησάσθω^ν ἀπαρνησάσθω^{τ.μ.κ} ἑαυτὸν
 καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ'^{τ.κ.ν} ἡμέραν^{τ.κ.ν} καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. **v.24** ὃς γὰρ εἰς^μ ἀν^{τ.κ.ν}
 θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν ὃς δ' ἀν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ οὗτος σώσει
 αὐτήν. **v.27** λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς εἰσὶν τινες τῶν αὐτοῦ^ν ὧδε^{τ.μ.κ} ἐσθιόντων^μ ἐσθηκόντων^{τ.κ.ν} οἱ οὐ
 μὴ γεύσονται^{μ.ν} γεύσονται^{τ.κ} θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **v.28** ἐγένετο δὲ μετὰ
 τοὺς λόγους τούτους ὥσει ἡμέραι ὀκτὼ [καὶ]^ν καὶ^{τ.μ.κ} παραλαβὼν τὸν^{τ.κ} πέτρον καὶ ἰωάννην καὶ ἰακώβον
 ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. **v.30** καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ οἵτινες ἦσαν μωσῆς^ν
 μωσῆς^{τ.μ.κ} καὶ ἡλίας. **v.31** οἱ ὀφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἣν ἔμελλεν^ν ἐμελλεν^{τ.μ.κ}
 πληροῦν ἐν ἱερουσαλήμ.

εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. καὶ 33*
 ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ εἶπεν ὁ πέτρος πρὸς τὸν
 ἰησοῦν ἐπιστάτα καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι καὶ ποιήσωμεν σκηνάς τρεῖς
 μίαν σοὶ καὶ μωσεῖ μίαν καὶ μίαν ἡλίαν μὴ εἰδῶς ὃ λέγει. ταῦτα δὲ αὐ- 34*
 τοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ ἐπεσκίασεν αὐτοὺς ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ
 ἐκείνους εἰσελθεῖν εἰς τὴν νεφέλην. καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης 35*
 λέγουσα οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός αὐτοῦ ἀκούετε. καὶ ἐν τῷ 36*
 γενέσθαι τὴν φωνὴν εὐρέθη ὁ ἰησοῦς μόνος καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ
 ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὧν ἐώρακασιν. ἐγένετο δὲ ἐν 37*
 τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους συνήνητησεν αὐτῷ ὄχλος
 πολὺς. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἀνεβόησεν λέγων διδάσκαλε δέομαί 38*
 σου ἐπιβλέψον ἐπὶ τὸν υἱόν μου ὅτι μονογενὴς ἐστὶν μοί. καὶ ἰδοὺ πνεῦμα 39
 λαμβάνει αὐτόν καὶ ἐξαίφνης κράζει καὶ σπαράσσει αὐτόν μετὰ ἀφροῦ καὶ
 μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ συντρίβον αὐτόν. καὶ ἐδεήθη τῶν μαθητῶν 40*
 σου ἵνα ἐκβάλλωσιν αὐτό καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς 41*
 εἶπεν ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ
 ἀνέξομαι ὑμῶν προσάγαγε ὧδε τὸν υἱόν σου. ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ 42
 ἔρρηξεν αὐτόν τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν ἐπετίμησεν δὲ ὁ ἰησοῦς τῷ
 πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ καὶ ἰάσατο τὸν παῖδα καὶ ἀπέδωκεν αὐτόν τῷ πατρὶ
 αὐτοῦ. ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ θεοῦ πάντων δὲ 43*
 θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητάς
 αὐτοῦ. θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὧτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ 44
 ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ 45
 ῥῆμα τοῦτο καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν ἵνα μὴ αἰσθῶνται αὐτό
 καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτόν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. εἰσῆλθεν δὲ 46
 διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς τὸ τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. ὁ δὲ ἰησοῦς ἰδὼν τὸν 47*
 διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν ἐπιλαβόμενος παιδίου ἔστησεν αὐτὸ παρ'

v.33 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ εἶπεν ὁ ^{τ.κ.ν} πέτρος πρὸς τὸν ἰησοῦν ἐπιστάτα καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι καὶ ποιήσωμεν σκηνας τρεῖς μίαν σοὶ καὶ μωσεῖ ^{τ.κ} μίαν μωυσεῖ ^ν μωσεῖ ^μ καὶ μίαν ἡλίαν μὴ εἰδῶς ὁ λέγει. **v.34** ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ ἐπεσκίαζεν ^ν ἐπεσκίασεν ^{τ.μ.κ} αὐτοὺς ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ ἐκείνους ^{τ.μ.κ} εἰσελθεῖν αὐτοὺς ^ν εἰς τὴν νεφέλην. **v.35** καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἐκλελεγμένος ^ν ἀγαπητός ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ ἀκούετε. **v.36** καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν εὐρέθη ὁ ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς μόνος καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὧν ἐώρακαν ^ν ἐώρακασιν ^{τ.μ.κ}. **v.37** ἐγένετο δὲ ἐν ^{τ.μ.κ} τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους συνήνητησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. **v.38** καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἀνεβόησεν ^ν ἀνεβοῆσεν ^{τ.μ.κ} λέγων διδάσκαλε δέομαι σου ἐπιβλέψαι ^{μ.ν} ἐπιβλεψον ^{τ.κ} ἐπὶ τὸν υἱόν μου ὅτι μονογενὴς ἐστὶν ^{τ.μ.κ} μοί ἐστὶν ^ν. **v.40** καὶ ἐδεήθη τῶν μαθητῶν σου ἵνα ἐκβάλωσιν ^{μ.ν} ἐκβάλλωσιν ^{τ.κ} αὐτό καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. **v.41** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν ὦ γενεὰ ἀπιστος καὶ διεστραμμένη ἕως ποτε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν προσάγαγε ὧδε ^{τ.κ.ν} τὸν υἱόν σου ὧδε ^μ. **v.43** ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ θεοῦ πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησεν ^ν ἐποίησεν ^{τ.μ.κ} ὁ ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ^{τ.μ.κ} εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ. **v.47** ὁ δὲ ἰησοῦς εἰδὼς ^ν ἰδὼν ^{τ.μ.κ} τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν ἐπιλαβόμενος παιδίου ^ν παιδίου ^{τ.μ.κ} ἔστησεν αὐτὸ παρ' εαυτοῦ.

- 48* ἑαυτῷ. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅς ἐάν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ἐμὲ δέχεται καὶ ὅς ἐάν ἐμὲ δέξηται δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με ὁ
 49* γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων οὗτός ἐστι μέγας. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰωάννης εἶπεν ἐπιστάτα εἰδομέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα
 50* τὰ δαιμόνια καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτὸν ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ ἰησοῦς μὴ κωλύετε ὅς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ἡμῶν ὑπὲρ
 51* ἡμῶν ἔστιν. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐστήριξεν τοῦ πορεύεσθαι εἰς ἱερου-
 52* σαλήμ. καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ καὶ πορευθέντες
 53 εἰσῆλθον εἰς κώμην σαμαρειτῶν ὥστε ἐτοιμάσαι αὐτῷ. καὶ οὐκ ἐδέξαντο
 54* αὐτόν ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς ἱερουσαλήμ. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἰάκωβος καὶ ἰωάννης εἶπον κύριε θέλεις εἰπῶμεν πῦρ
 καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς ὥς καὶ ἡλίας ἐποίησεν.
 55* στραφεὶς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς καὶ εἶπεν οὐκ οἴδατε οἴου πνεύματος ἔστε
 56* ὑμεῖς. ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι
 57* ἀλλὰ σῶσαι καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην. ἐγένετο δὲ πορευομένων
 αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπέν τις πρὸς αὐτόν ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἂν ἀπέρχῃ
 58 κύριε. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πε-
 τεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ
 59* τὴν κεφαλὴν κλίνει. εἶπεν δὲ πρὸς ἕτερον ἀκολουθεῖ μοι ὁ δὲ εἶπεν κύριε
 60* ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθόντι πρῶτον θάψαι τὸν πατέρα μου. εἶπεν δὲ αὐτῷ
 ὁ ἰησοῦς ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς σὺ δὲ ἀπελθὼν
 61 διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. εἶπεν δὲ καὶ ἕτερος ἀκολουθήσω σοι
 62* κύριε πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου. εἶπεν

v.48 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅς ἐάν δεξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ἐμὲ δεχεται καὶ ὅς ἐάν
 εἰς τ.μ.κ. ἐμὲ δεξηται δεχεται τὸν ἀποστείλαντά με ὁ γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων οὗτος ἐστὶν
 εἰς τ.μ.κ. μέγας. **v.49** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ τ.μ.κ. ἰωάννης εἶπεν ἐπιστάτα εἰδομέν τινα ἐν τ.μ.κ. τῷ
 ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα τὰ τ.κ. δαιμόνια καὶ ἐκωλύομεν τ.μ.κ. αὐτὸν ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ
 μεθ' ἡμῶν. **v.50** καὶ τ.μ.κ. εἶπεν δε τ.κ. πρὸς αὐτὸν ὁ ἰησοῦς μὴ κωλύετε ὅς γὰρ οὐκ ἐστὶν καθ' ὑμῶν
 ἡμῶν τ.μ.κ. ὑπὲρ ὑμῶν τ.μ.κ. ἡμῶν τ.μ.κ. ἐστὶν. **v.51** ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς
 ἀναλήψεως τ.μ.κ. αὐτοῦ καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον ἐστήριξεν τ.μ.κ. αὐτοῦ τ.μ.κ. ἐστήριξεν τ.μ.κ. τοῦ
 πορεύεσθαι εἰς ἱερουσαλήμ. **v.52** καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ καὶ πορευθέντες
 εἰσῆλθον εἰς κώμην σαμαριτῶν τ.μ.κ. σαμαρειτῶν τ.μ.κ. ὡς τ.μ.κ. ὥστε τ.μ.κ. ἐτοιμάσαι αὐτῷ. **v.54** ἰδόντες δὲ οἱ
 μαθηταὶ αὐτοῦ τ.μ.κ. ἰακώβος καὶ ἰωάννης εἶπαν τ.μ.κ. εἶπον τ.μ.κ. κύριε θέλεις εἰπῶμεν πῦρ καταβῆναι ἀπο
 τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς ὡς τ.μ.κ. καὶ τ.μ.κ. ἡλίας τ.μ.κ. ἐποίησεν τ.μ.κ. **v.55** στραφεὶς δὲ
 ἐπετίμησεν αὐτοῖς [καὶ τ.μ.κ. καὶ τ.κ. εἶπεν τ.μ.κ. οὐκ τ.μ.κ. οἴδατε τ.μ.κ. οἴου τ.μ.κ. πνεύματος τ.μ.κ. ἔστε τ.μ.κ.
 ὑμεῖς] τ.μ.κ. **v.56** [ὁ τ.κ. γὰρ τ.μ.κ. υἱὸς τ.μ.κ. τοῦ τ.μ.κ. ἀνθρώπου τ.μ.κ. οὐκ τ.μ.κ. ἦλθεν τ.μ.κ.
 ψυχὰς τ.μ.κ. ἀνθρώπων τ.μ.κ. ἀπολέσαι τ.μ.κ. ἀλλὰ τ.μ.κ. σῶσαι] τ.μ.κ. σῶσαι τ.κ. καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν
 κώμην. **v.57** καὶ τ.μ.κ. ἐγένετο τ.μ.κ. δε τ.μ.κ. πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν τις πρὸς αὐτὸν ἀκολου-
 θήσω σοι ὅπου ἐάν τ.μ.κ. ἀπέρχῃ κύριε τ.μ.κ. **v.59** εἶπεν δὲ πρὸς ἕτερον ἀκολουθεῖ μοι ὁ δὲ εἶπεν
 [κύριε] τ.μ.κ. κύριε τ.μ.κ. ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθόντι πρῶτον θάψαι τὸν πατέρα μου. **v.60** εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ τ.μ.κ.
 ἰησοῦς τ.μ.κ. ἀφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς σὺ δὲ ἀπελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ
 Θεοῦ.

δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἰησοῦς οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω εὐθετὸς ἐστὶν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.

μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ κύριος καὶ ἑτέρους ἑβδομήκοντα καὶ ἀπέ- 10*
στειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον
οὗ ἔμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. ἔλεγεν οὖν πρὸς αὐτοὺς ὁ μὲν θερισμὸς 2*
πολὺς οἱ δὲ ἔργαται ὀλίγοι δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως
ἐκβάλλῃ ἔργατας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. ὑπάγετε ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω 3*
ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. μὴ βαστάζετε βαλάντιον μὴ πήραν μηδὲ 4*
ὑποδήματα καὶ μηδὲνα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. εἰς ἣν δ' ἂν οἰκίαν 5*
εἰσέρχησθε πρῶτον λέγετε εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. καὶ ἐὰν μὲν ᾗ ἐκεῖ υἱὸς 6*
εἰρήνης ἐπαναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν εἰ δὲ μήγε ἐφ' ὑμᾶς ἀνα-
κάμψῃ. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε ἐσθιόντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν 7*
ἄξιός γάρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστὶν μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς
οἰκίαν. καὶ εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ δέχωνται ὑμᾶς ἐσθίετε τὰ 8*
παρατιθέμενα ὑμῖν. καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς καὶ λέγετε αὐ- 9
τοῖς ἡγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέρχησθε 10*
καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἶπατε. καὶ τὸν 11*
κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν ἀπομασσόμεθα ὑμῖν
πλὴν τοῦτο γινώσκετε ὅτι ἡγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. λέγω δὲ 12*
ὑμῖν ὅτι σοδομοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.
οὐαὶ σοι χωραζὶν οὐαὶ σοι βηθσαιῖδᾳ ὅτι εἰ ἐν τύρῳ καὶ σιδῶνι ἐγένοντο αἱ 13*
δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθήμεναι
μετενόησαν. πλὴν τύρῳ καὶ σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει ἢ ὑμῖν. 14
καὶ σύ καπερναοὺμ ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθείσα ἕως ἄβου καταβιβασθή- 15*

v.62 εἶπεν δε [πρὸς^ν πρὸς^{τ.κ} αὐτον]^ν αὐτον^{τ.κ} ο ἰησους πρὸς^μ αὐτον^μ ουδεις επιβαλων την χειρα
αυτου^{τ.μ.κ} επι αροτρον και βλεπων εις τα οπισω ευθετος εστιν τη^ν βασιλεια^ν εις^{τ.μ.κ} την^{τ.μ.κ}
βασιλειαν^{τ.μ.κ} του θεου. **10 v.1** μετα δε ταυτα ανεδειξεν ο κυριος και^{τ.μ.κ} ετερους εβδομηκοντα
[δυο]^ν και απεστειλεν αυτους ανα δυο [δυο]^ν προ προσωπου αυτου εις πασαν πολιν και τοπον ου ημελλεν^ν
εμελλεν^{τ.μ.κ} αυτος ερχεσθαι. **v.2** ελεγεν δε^ν ουν^{τ.μ.κ} προς αυτους ο μεν θερισμος πολυς οι δε εργатаи
ολιγοι δεηθητε ουν του κυριου του θερισμου οπως εκβαλη^μ εκβαλλη^{τ.κ} εργатаи εκβαλη^ν εις τον θερι-
σμον αυτου. **v.3** υπαγετε ιδου εγω^{τ.μ.κ} αποστελλω υμας ως αρνας εν μεσω λυκων. **v.4** μη βασταζετε
βαλλαντιον^ν βαλαντιον^{τ.μ.κ} μη πηραν μη^ν μηδε^{τ.μ.κ} υποδηματα και μηδενα κατα την οδον ασπασησθε.
v.5 εις ην δ αν εισελθητε^ν οικιαν εισερχησθε^{τ.μ.κ} πρωτον λεγετε ειρηνη τω οικω τουτω. **v.6** και εαν
μεν^{τ.κ} η^{τ.μ.κ} εκει η^ν ο^κ υιος ειρηνης επαναπαυσεται^ν επαναπαυσεται^{τ.μ.κ} επι αυτον η ειρηνη υμων ει
δε μη^ν γε^ν μηγε^{τ.μ.κ} εφ υμας ανακαμψει. **v.7** εν αυτη δε τη οικια μενετε εσθιοντες και πινωντες τα παρ
αυτων αξιος γαρ ο εργатаи του μισθου αυτου εστιν^{τ.μ.κ} μη μεταβαινετε εξ οικιας εις οικιαν. **v.8** και εις
ην δ^{τ.κ} αν πολιν εισερχησθε και δεχωνται υμας εσθιετε τα παρατιθεμενα υμιν. **v.10** εις ην δ αν πολιν
εισελθητε^ν εισερχησθε^{τ.μ.κ} και μη δεχωνται υμας εξελθοντες εις τας πλατειας αυτης ειπατε. **v.11** και
τον κονιορτον τον κολληθεντα ημιν εκ της πολεως υμων εις^ν τους^ν ποδας^ν απομασσομεθα υμιν πλην τουτο
γινωσκετε οτι ηγγικεν εφ^{τ.μ.κ} υμας^{τ.μ.κ} η βασιλεια του θεου. **v.12** λεγω δε^{τ.κ} υμιν οτι σοδομοις εν
τη ημερα εκεινη ανεκτοτερον εσται η τη πολει εκεινη. **v.13** ουαι σοι χωραζιν^{μ.ν} χωραзин^{τ.κ} ουαι σοι
βηθσαιδα οτι ει εν τυρω και σιδωνι εγεννηθησαν^ν εγενοντο^{τ.μ.κ} αι δυναμεις αι γενομεναι εν υμιν παλαι αν
εν σακκω και σποδω καθημενοι^ν καθημεναι^{τ.μ.κ} μετενοησαν.

16 ση. ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ ὁ δὲ ἐμὲ
 17* ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με. ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ
 χαρᾶς λέγοντες κύριε καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί
 18 σου. εἶπεν δὲ αὐτοῖς ἐθεώρουν τὸν σατανᾶν ὡς ἄστραπην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
 19* πεσόντα. ἰδοὺ δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ
 σκορπιῶν καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ
 20* ἀδικήσῃ. πλην ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται
 21* χαίρετε δὲ μᾶλλον ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ἐν αὐτῇ
 τῇ ὥρᾳ ἡγαλλιάσατο τῷ πνεύματι ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν ἐξομολογοῦμαί σοι
 πάτερ κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν
 καὶ συνετῶν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις ναὶ ὁ πατὴρ ὅτι οὕτως ἐγένετο
 22* εὐδοκία ἔμπροσθέν σου. καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶπεν πάντα
 παρεδόθη μοι ὑπὸ τοῦ πατρός μου καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστὶν ὁ υἱὸς εἰ
 μὴ ὁ πατὴρ καὶ τίς ἐστὶν ὁ πατὴρ εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς
 23 ἀποκαλύψαι. καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς κατ' ἰδίαν εἶπεν μακάριοι
 24* οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφηταὶ
 καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε καὶ οὐκ εἶδον καὶ ἀκοῦσαι ἃ
 25* ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν. καὶ ἰδοὺ νομικός τις ἀνέστη ἐκπειράζων αὐτὸν
 26 καὶ λέγων διδάσκαλε τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω. ὁ δὲ εἶπεν
 27* πρὸς αὐτόν ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται πῶς ἀναγινώσκεις. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
 εἶπεν ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης
 τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου
 28 καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὀρθῶς ἀπεκρίθης τοῦτο
 29* ποίει καὶ ζήσῃ. ὁ δὲ θέλων δικαιοῦν ἑαυτὸν εἶπεν πρὸς τὸν ἰησοῦν καὶ τίς

v.15 καὶ συ καφαρναουμ^ν μὴ^ν εἰς^ν οὐρανοῦ^ν ὑψώθησιν^ν καπερναουμ^ν ἡ^ν εἰς^ν τοῦ οὐρανοῦ^ν ὑψωθείσα^ν εἰς^ν αἰῶνα^ν αἰῶνα^ν καταβῆσθαι^ν καταβιβάσθαι^ν. **v.17** ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα [δύο]^ν μετὰ χαρᾶς λέγοντες κύριε καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. **v.19** ἰδοὺ δεδωκα^ν δίδωμι^ν ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπιῶν καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ^ν ἀδικήσῃ^ν. **v.20** πλην ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται χαίρετε δὲ μᾶλλον^ν ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγγεγραπται^ν ἐγγράφη^ν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **v.21** ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἡγαλλιάσατο [ἐν]^ν τῷ πνεύματι τῷ^ν ὁ^ν ἀγῶ^ν ἰησοῦς^ν καὶ εἶπεν ἐξομολογοῦμαί σοι πάτερ κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις ναὶ ὁ πατὴρ ὅτι οὕτως ἐγένετο^ν εὐδοκία ἐγένετο^ν ἔμπροσθέν σου. **v.22** καὶ^ν στραφεὶς^ν πρὸς^ν τοὺς^ν μαθητὰς^ν εἶπεν^ν πάντα παρεδόθη^ν μοι παρεδόθη^ν ὑπὸ τοῦ πατρός μου καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστὶν ὁ υἱὸς εἰ μὴ ὁ πατὴρ καὶ τίς ἐστὶν ὁ πατὴρ εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. **v.24** λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφηταὶ καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε καὶ οὐκ εἶδαν^ν εἶδον^ν καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν. **v.25** καὶ ἰδοὺ νομικός τις ἀνέστη ἐκπειράζων αὐτόν καὶ^ν λέγων διδάσκαλε τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω. **v.27** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης [τῆς]^ν τῆς^ν καρδίας σου καὶ ἐν^ν ἐξ^ν ὅλης^ν ὅλης^ν τῆς^ν ψυχῆς^ν ψυχῆς^ν σου καὶ ἐν^ν ἐξ^ν ὅλης^ν ὅλης^ν τῆς^ν ἰσχύος^ν σου καὶ ἐν^ν ἐξ^ν ὅλης^ν ὅλης^ν τῆς^ν διανοίας^ν σου καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. **v.29** ὁ δὲ θέλων δικαιοῦσαι^ν δικαιοῦν^ν ἑαυτόν εἶπεν πρὸς τὸν ἰησοῦν καὶ τίς ἐστὶν μου πλησίον.

ἐστίν μου πλησίον. ὑπολαβὼν δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν ἄνθρωπός τις κατέβαι- 30*
 νεν ἀπὸ ἱερουσαλήμ εἰς ἱερὶχὸν καὶ λησταῖς περιέπεσεν οἱ καὶ ἐκδύσαντες
 αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα. κατὰ 31
 συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀν-
 τιπαρῆλθεν. ὁμοίως δὲ καὶ λευίτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον ἐλθὼν καὶ 32*
 ἰδὼν ἀντιπαρῆλθεν. σαμαρείτης δὲ τις ὁδεύων ἦλθεν κατ' αὐτὸν καὶ ἰδὼν 33*
 αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη. καὶ προσελθὼν κατέδησεν τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπι- 34
 χέων ἔλαιον καὶ οἶνον ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν
 αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ τὴν αὐρίον ἐξελθὼν 35*
 ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκεν τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ ἐπιμελήθητι αὐ-
 τοῦ καὶ ὃ τι ἂν προσδαπανήσης ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαι με ἀποδώσω σοι.
 τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν δοκεῖ σοι πλησίον γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς 36*
 τοὺς ληστές. ὁ δὲ εἶπεν ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ 37*
 ἰησοῦς πορεύου καὶ σὺ ποίει ὁμοίως. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς 38*
 καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινὰ γυνὴ δὲ τις ὀνόματι μάρθα ὑπεδέξατο
 αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη μαριὰ ἣ καὶ 39*
 παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ἰησοῦ ἤκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ. ἡ 40*
 δὲ μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν ἐπιστᾶσα δὲ εἶπεν κύριε οὐ
 μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μόνην με κατέλιπεν διακονεῖν εἰπέ οὖν αὐ-
 τῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἰησοῦς μάρθα 41*
 μάρθα μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλά. ἐνὸς δὲ ἐστὶν χρεῖα μαριὰ δὲ 42*
 τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς.

καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον ὡς ἐπαύσατο 11
 εἰπέν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν κύριε δίδαξον ἡμᾶς προσεύχε-
 σθαι καθὼς καὶ ἰωάννης ἐδίδαξεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. εἶπεν δὲ αὐτοῖς 2*

v.30 υπολαβὼν δε^{τ.μ.κ} ο ἰησοῦς εἶπεν ἄνθρωπος τις κατέβαινεν ἀπὸ ἱερουσαλήμ εἰς ἱερὶχὸν καὶ λησταῖς περιέπεσεν οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα^{τ.μ.κ}.
v.32 ὁμοίως δε καὶ λευίτης [γενόμενος]^ν γενόμενος^{τ.μ.κ} κατὰ τὸν τόπον ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθεν.
v.33 σαμαριτῆς^ν σαμαρείτης^{τ.μ.κ} δε τις ὁδεύων ἦλθεν κατ' αὐτὸν καὶ ἰδὼν αὐτὸν^{τ.μ.κ} ἐσπλαγχνίσθη.
v.35 καὶ ἐπὶ τὴν αὐρίον ἐξελθὼν^{τ.μ.κ} ἐκβαλὼν ἐδωκεν^ν δύο δηνάρια ἐδωκεν^{τ.μ.κ} τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶ-
 πεν αὐτῷ^{τ.μ.κ} ἐπιμελήθητι αὐτοῦ καὶ ὃ τι ἂν προσδαπανήσης ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαι με ἀποδώσω σοι.
v.36 τίς οὖν^{τ.μ.κ} τούτων τῶν τριῶν πλησίον^{μ.ν} δοκεῖ σοι πλησίον^{τ.κ} γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς
 ληστας. **v.37** ὁ δε εἶπεν ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ εἶπεν δε^ν οὖν^{τ.μ.κ} αὐτῷ ὁ ἰησοῦς πορεύου καὶ σὺ
 ποίει ὁμοίως. **v.38** ἐγένετο^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} ἐν δε^ν τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς καὶ^{τ.μ.κ} αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώ-
 μην τινὰ γυνὴ δε τις ὀνόματι μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς^{τ.μ.κ} τὸν^{τ.μ.κ} οἶκον^{τ.μ.κ} αὐτῆς^{τ.μ.κ}. **v.39** καὶ
 τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη μαριαμ^ν μαριὰ^{τ.μ.κ} [ἡ]^ν ἡ^{τ.μ.κ} καὶ παρακαθεσθεῖσα^ν παρακαθίσασα^{τ.μ.κ}
 πρὸς^ν παρὰ^{τ.μ.κ} τοὺς πόδας τοῦ κυρίου^ν ἰησοῦ^{τ.μ.κ} ἤκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ. **v.40** ἡ δε μάρθα
 περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν ἐπιστᾶσα δε εἶπεν κύριε οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μόνην με
 κατέλειπεν^μ κατέλειπεν^{τ.κ.ν} διακονεῖν εἶπε οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. **v.41** ἀποκριθεὶς δε εἶπεν
 αὐτῇ ὁ κύριος^ν ἰησοῦς^{τ.μ.κ} μάρθα μάρθα μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ^ν τυρβαζῇ^{τ.μ.κ} περὶ πολλά. **v.42** ἐνός
 δε ἐστὶν χρεῖα μαριαμ^ν μαριὰ^{τ.μ.κ} γὰρ^ν δε^{τ.μ.κ} τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται
 ἀπ' αὐτῆς. 11

- ὅταν προσεύχησθε λέγετε πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἁγιασθήτω τὸ
 ὄνομά σου ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ
 3 καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν.
 4* καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίεμεν παντὶ ὀφείλοντι
 ἡμῖν καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ
 5 πονηροῦ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς τίς ἐξ ὑμῶν ἔξει φίλον καὶ πορεύσε-
 ται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου καὶ εἴπῃ αὐτῷ φίλε χρησόν μοι τρεῖς ἄρτους.
 6* ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρὸς με καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω
 7 αὐτῷ. κάκεῖνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἶπῃ μὴ μοι κόπους παρέχε ἤδη ἡ
 θύρα κέκλεισται καὶ τὰ παιδιά μου μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσὶν οὐ δύ-
 8* ναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι. λέγω ὑμῖν εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ
 τὸ εἶναι αὐτοῦ φίλον διὰ γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων
 9 χρήζει. καὶ γὰρ ὑμῖν λέγω αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν ζητεῖτε καὶ εὕρησете
 10* κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν
 11* εὕρισκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. τίνα δὲ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσῃ
 ὁ υἱὸς ἄρτον μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ εἰ καὶ ἰχθύν μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν
 12*, 13* ἐπιδώσει αὐτῷ. ἢ καὶ ἐὰν αἰτήσῃ ὥον μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον. εἰ
 οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε ἀγαθὰ δόματα διδόναι τοῖς τέκνοις
 14* σιν αὐτόν. καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν ἐγένετο δὲ τοῦ
 15* δαιμονίου ἐξελθόντος ἐλάλησεν ὁ κωφός καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι. τινὲς δὲ
 ἐξ αὐτῶν εἶπον ἐν βεελζεβούλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.
 16*, 17 ἔτεροι δὲ πειράζοντες σημεῖον παρ' αὐτοῦ ἐζήτουν ἐξ οὐρανοῦ. αὐτὸς δὲ
 εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν διαμε-
 18 ρισθεῖσα ἐρημοῦται καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον πίπτει. εἰ δὲ καὶ ὁ σατανᾶς ἐφ'
 ἑαυτὸν διεμερίσθη πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ ὅτι λέγετε ἐν βεελ-

v.2 εἶπεν δε αυτοις οταν προσευχησθε λεγετε πατερ ημων^{τ.μ.κ} ο^{τ.μ.κ} εν^{τ.μ.κ} τοις^{τ.μ.κ} ουρανοις^{τ.μ.κ} αγιασθητω το ονομα σου ελθετω η βασιλεια σου γενηθητω^{τ.μ.κ} το^{τ.μ.κ} θελημα^{τ.μ.κ} σου^{τ.μ.κ} ως^{τ.μ.κ} εν^{τ.μ.κ} ουρανῷ^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} επι^{τ.μ.κ} της^{τ.μ.κ} γης^{τ.μ.κ}. **v.4** και αφες ημιν τας αμαρτίας ημων και γαρ αυτοι αφιομεν^ν αφιεμεν^{τ.μ.κ} παντι οφειλοντι ημιν και μη εισενεγκῃς ημας εἰς πειρασμον αλλα^{τ.μ.κ} ρυσαι^{τ.μ.κ} ημας^{τ.μ.κ} απο^{τ.μ.κ} του^{τ.μ.κ} πονηρου^{τ.μ.κ}. **v.6** επειδη φιλος μου^{τ.κ.ν} παρεγενετο εξ οδου προς με και ουκ εχω ο παραθησω αυτω. **v.8** λεγω υμιν ει και ου δωσει αυτω αναστας δια το ειναι αυτου^{τ.μ.κ} φιλον αυτου^ν δια γε την αναιδειαν αυτου εγερθεις δωσει αυτω οσον^μ οσων^{τ.κ.ν} χρῆζει. **v.10** πας γαρ ο αιτων λαμβανει και ο ζητων ευρισκει και τω κρουοντι^ν ἀνοιγησεται^ν ανοιγησεται^{τ.μ.κ}. **v.11** τινα δε εξ^ν υμων τον πατερα αιτησει ο υιος αρτον^{τ.μ.κ} μη^{τ.μ.κ} λιθον^{τ.μ.κ} επιδωσει^{τ.μ.κ} αυτω^{τ.μ.κ} η^μ ει^{τ.κ} και^{τ.μ.κ} ιχθυον και^ν μη^{τ.μ.κ} αντι ιχθυος οφιν επιδωσει^{τ.μ.κ} αυτω επιδωσει^ν. **v.12** η και αιτησει^ν εαν^{τ.μ.κ} αιτηση^{τ.μ.κ} ων μη^{τ.μ.κ} επιδωσει αυτω σκορπιον. **v.13** ει ουν υμεις πονηροι υπαρχοντες οιδατε αγαθα^{τ.κ} δοματα αγαθα^{μ.ν} διδοναι τοις τεκνοις υμων ποσω μαλλον ο πατηρ [ο]^ν ο^{τ.μ.κ} εξ ουρανου δωσει πνευμα αγιον τοις αιτουσιν αυτον. **v.14** και ην εκβαλλων δαιμονιον [και^ν και^{τ.μ.κ} αυτο ην]^ν ην^{τ.μ.κ} κωφον εγενετο δε του δαιμονιου εξελθοντος ελαλησεν ο κωφος και εθαυμασαν οι οχλοι. **v.15** τινες δε εξ αυτων ειπον εν βεελζεβουλ τω^ν αρχοντι των δαιμονιων εκβαλλει τα δαιμονια. **v.16** ετεροι δε πειραζοντες σημειον παρ^{τ.μ.κ} αυτου^{τ.μ.κ} εζητουν^{τ.μ.κ} εξ ουρανου εζητουν^ν παρ^ν αυτου^ν.

ζεβούλ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. εἰ δὲ ἐγὼ ἐν βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ 19*
 δαιμόνια οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν διὰ τοῦτο κριταὶ ὑμῶν αὐτοὶ
 ἔσονται. εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια ἄρα ἔφθασεν ἐφ’ 20*
 ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσῃ τὴν 21
 ἑαυτοῦ αὐλὴν ἐν εἰρήνῃ ἐστὶν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. ἐπὰν δὲ ὁ ἰσχυρότερος 22*
 αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἶρει ἐφ’ ἣ ἐπεποιθεῖ
 καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. ὁ μὴ ὢν μετ’ ἐμοῦ κατ’ ἐμοῦ ἐστὶν καὶ 23
 ὁ μὴ συνάγων μετ’ ἐμοῦ σκορπίζει. ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ 24*
 ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου διέρχεται δι’ ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν καὶ μὴ
 εὐρίσκον λέγει ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον. καὶ ἐλθὼν 25
 εὐρίσκει σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. τότε πορεύεται καὶ παραλαμ- 26*
 βάνει ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ
 ἐκεῖ καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χεῖρονα τῶν πρώτων.
 ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτόν ταῦτα ἐπάρασά τις γυνὴ φωνὴν ἐκ τοῦ ὄχλου 27*
 εἶπεν αὐτῷ μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας.
 αὐτὸς δὲ εἶπεν μενουῖνγε μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ 28*
 φυλάσσοντες αὐτόν. τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροισμένων ἤρξατο λέγειν ἡ γενεὰ 29*
 αὕτη πονηρά ἐστὶν σημεῖον ἐπιζητεῖ καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ
 τὸ σημεῖον ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. καθὼς γὰρ ἐγένετο ἰωνᾶς σημεῖον τοῖς νι- 30*
 νευταῖς οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ. βασίλισσα 31*
 νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ
 κατακρινεῖ αὐτούς ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν
 σολομῶντος καὶ ἰδοὺ πλεῖον σολομῶντος ᾧδε. ἄνδρες νινευεῖ ἀναστήσονται 32*
 ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινουσὶν αὐτήν ὅτι μετενόη-
 σαν εἰς τὸ κήρυγμα ἰωνᾶ καὶ ἰδοὺ πλεῖον ἰωνᾶ ᾧδε. οὐδεὶς δὲ λύχνον 33*

v.19 εἰ δε εγω εν βεελζεβουλ εκβαλλω τα δαιμονια οι υιοι υμων εν τινι εκβαλλουσιν δια τουτο κριται ^{τ.μ.κ} υμων ^{τ.μ.κ} αυτοι υμων ^ν κριται ^ν εσονται. **v.20** εἰ δε εν δακτυλῳ θεου [εγω] ^ν εκβαλλω τα δαιμονια αρα εφθασεν εφ υμας η βασιλεια του θεου. **v.22** επαν δε ο ^{τ.μ.κ} ισχυροτερος αυτου επελθων νικηση αυτον την πανοπλιαν αυτου αιρει εφ η επεποιθει και τα σκυλα αυτου διαδιδωσιν. **v.24** οταν το ακαθαρτον πνευμα εξελθῃ απο του ανθρωπου διερχεται δι ανυδρων τοπων ζητουν αναπαυσιν και μη ευρισκον [τοτε] ^ν λεγει υποστρεψω εἰς τον οικον μου οθεν εξηλθον. **v.26** τοτε πορευεται και παραλαμβάνει επτα ^{τ.μ.κ} ετερα πνευματα πονηροτερα εαυτου επτα ^ν και ελθοντα ^μ εισελθοντα ^{τ.κ.ν} κατοικει εκει και γίνεται τα εσχατα του ανθρωπου εκεινου χειρονα των πρωτων. **v.27** εγενετο δε εν τω λεγειν αυτον ταυτα επαρασα τις γυνη ^{τ.μ.κ} φωνην γυνη ^ν εκ του οχλου ειπεν αυτω μακαρια η κοιλια η βαστασασα σε και μαστοι ους εθηλασας. **v.28** αυτος δε ειπεν μενου ^ν μενου ^{τ.μ.κ} γε μακαριοι οι ακουοντες τον λογον του θεου και φυλασσοντες αυτον ^{τ.μ.κ}. **v.29** των δε οχλων επαθροισμενων ηρξατο λεγειν η γενεα αυτη γενεα ^ν πονηρα εστιν σημειον ζητει ^ν επιζητει ^{τ.μ.κ} και σημειον ου δοθησεται αυτη εἰ μη το σημειον ιωνα του ^{τ.μ.κ} προφητου ^{τ.μ.κ}. **v.30** καθως γαρ εγενετο ιωνας σημειον ^{τ.μ.κ} τοις νινευιταις σημειον ^ν ουτως εσται και ο υιος του ανθρωπου τη γενεα ταυτη. **v.31** βασιλισσα νοτου εγερθησεται εν τη κρισει μετα των ανδρων της γενεας ταυτης και κατακρινει αυτους οτι ηλθεν εκ των περατων της γης ακουσαι την σοφιαν σολομωνος ^{μ.ν} σολομωντος ^{τ.κ} και ιδου πλειον σολομωνος ^{μ.ν} σολομωντος ^{τ.κ} ωδε. **v.32** ανδρες νινευιται ^ν νινευι ^{τ.μ.κ} αναστησονται εν τη κρισει μετα της γενεας ταυτης και κατακρινουσιν αυτην οτι μετενοησαν εἰς το κηρυγμα ιωνα και ιδου πλειον ιωνα ωδε.

ἄψας εἰς κρυπτόν τίθησιν οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἵνα
 34* οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος βλέπωσιν. ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ
 ὀφθαλμός ὅταν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ᾖ καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φω-
 35 τεινόν ἐστιν ἐπὶ δὲ πονηρὸς ᾖ καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν. σκοπεῖ οὖν
 36* μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν μὴ
 ἔχον τι μέρος σκοτεινόν ἔσται φωτεινόν ὅλον ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ
 37* φωτίζῃ σε. ἐν δὲ τῷ λαλήσαι ἡρώτῃ αὐτὸν φαρισαῖος τις ὅπως ἀριστησῇ
 38 παρ' αὐτῷ εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. ὁ δὲ φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι οὐ
 39 πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. εἶπεν δὲ ὁ κύριος πρὸς αὐτὸν νῦν
 ὑμεῖς οἱ φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε τὸ
 40 δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἀρπαγῆς καὶ πονηρίας. ἄφρονες οὐχ ὁ ποιήσας
 41 τὸ ἔξωθεν καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησεν. πλήν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην καὶ
 42* ἰδοὺ πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἐστιν. ἀλλ' οὐαὶ ὑμῖν τοῖς φαρισαίοις ὅτι ἀπο-
 δεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ πήγανον καὶ πᾶν λάχανον καὶ παρέρχεσθε
 τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ ταῦτα ἔδει ποιῆσαι κακεῖνα μὴ ἀφιέ-
 43 ναι. οὐαὶ ὑμῖν τοῖς φαρισαίοις ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς
 44* συναγωγαῖς καὶ τοὺς ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς
 καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα καὶ οἱ ἄνθρω-
 45 ποι οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἶδασιν. ἀποκριθεὶς δὲ τις τῶν νομικῶν
 46 λέγει αὐτῷ διδάσκαλε ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. ὁ δὲ εἶπεν καὶ ὑμῖν
 τοῖς νομικοῖς οὐαὶ ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα καὶ
 47 αὐτοὶ ἐνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσψαύετε τοῖς φορτίοις. οὐαὶ ὑμῖν
 ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν
 48* αὐτούς. ἄρα μάρτυρεῖτε καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν
 ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτούς ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε αὐτῶν τὰ μνημεῖα.
 49* διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ θεοῦ εἶπεν ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ
 50* ἀποστόλους καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσιν καὶ ἐκδιώξουσιν. ἵνα ἐκζητηθῇ

v.33 ουδεις δε^{Τ.Μ.Κ} λυχνον αψας εις κρυπτην^{Μ.Ν} κρυπτον^{Τ.Κ} τιθησιν [ουδε^Ν ουδε^{Τ.Μ.Κ} υπο τον μοδιον]^Ν μοδιον^{Τ.Μ.Κ} αλλ επι την λυχνιαν ινα οι εισπορευομενοι το φως^Ν φεγγος^{Τ.Μ.Κ} βλεπωσιν. **v.34** ο λυχνος του σωματος εστιν ο οφθαλμος σου^Ν οταν συν^{Τ.Μ.Κ} ο οφθαλμος σου απλους η και ολον το σωμα σου φωτεινον εστιν επαν δε πονηρος η και το σωμα σου σκοτεινον. **v.36** ει ουν το σωμα σου ολον φωτεινον μη εχον τι^{Τ.Μ.Κ} μέρος τι^Ν σκοτεινον εσται φωτεινον ολον ως οταν ο λυχνος τη αστραπη φωτιζη σε. **v.37** εν δε τω λαλησαι ερωτα^Ν ηρωτα^{Τ.Μ.Κ} αυτον φαρισαιος τις^{Τ.Μ.Κ} οπως αριστηση παρ αυτω εισελθων δε ανεπεσεν. **v.42** αλλα^Ν αλλ^{Τ.Μ.Κ} ουαι υμιν τοις φαρισαιοις οτι αποδεκατουτε το ηδυοσμον και το πηγανον και παν λαχανον και παρερχεσθε την κρισιν και την αγαπην του θεου ταυτα δε^Ν εδει ποιησαι κακεινα μη παρειναι^Ν αφιεναι^{Τ.Μ.Κ}. **v.44** ουαι υμιν γραμματεις^{Τ.Μ.Κ} και^{Τ.Μ.Κ} φαρισαιοι^{Τ.Μ.Κ} υποκριται^{Τ.Μ.Κ} οτι εστε ως τα μνημεια τα αδηλα και οι ανθρωποι [οι]^Ν οι^{Τ.Κ} περιπατουντες επανω ουκ οιδασιν. **v.48** αρα μαρτυρες^Ν εστε^Ν μαρτυρετε^{Τ.Μ.Κ} και συνευδοκετε τοις εργοις των πατερων υμων οτι αυτοι μεν απεκτειναν αυτοις υμεις δε οικοδομετε αυτων^{Τ.Μ.Κ} τα^{Τ.Μ.Κ} μνημεια^{Τ.Μ.Κ}. **v.49** δια τουτο και η σοφια του θεου ειπεν αποστελω εις αυτοις προφητας και αποστολους και εξ αυτων αποκτενουσιν και διωξουσιν^Ν εκδιωξουσιν^{Τ.Μ.Κ}. **v.50** ινα εκζητηθη το αιμα παντων των προφητων το εκκεχυμενον^Ν εκχυνομενον^{Τ.Μ.Κ} απο καταβολης κοσμου απο της γενεας ταυτης.

τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. ἀπὸ τοῦ αἵματος ἄβελ ἕως τοῦ αἵματος ζαχαρίου 51* τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου ναὶ λέγω ὑμῖν ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς ὅτι ἤρατε 52* τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθετε καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκώλυσατε. λέγοντος δὲ αὐτοῦ ταῦτα πρὸς αὐτοὺς ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς 53* καὶ οἱ φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων. ἐνεδρεύοντες αὐτὸν καὶ ζητούντες θηρεῦσαί τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἵνα 54* κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.

ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου ὥστε καταπατεῖν ἀλλή- 12* λους ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρῶτον προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων ἣτις ἐστὶν ὑπόκρισις. οὐδὲν δὲ συγκεκα- 2 λυμμένον ἐστὶν ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. ἀνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἶπατε ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται καὶ ὃ πρὸς τὸ 3 οὖς ἐλάλησατε ἐν τοῖς ταμείοις κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωματίων. λέγω δὲ 4* ὑμῖν τοῖς φίλοις μου μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων περισσώτερόν τι ποιῆσαι. ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα 5* φοβηθῆτε φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ἐξουσίαν ἔχοντα ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν ναὶ λέγω ὑμῖν τοῦτον φοβήθητε. οὐχὶ πέντε στρουθία πωλεῖ- 6* ται ἀσσαρίων δύο καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἡρίθμηνται μὴ οὖν φο- 7* βεῖσθε πολλῶν στρουθίων διαφέρετε. λέγω δὲ ὑμῖν πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ 8 ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσῃ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ ἄρνησάμενός με ἐνώ- 9 πιον τῶν ἀνθρώπων ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ. καὶ 10 πᾶς ὃς ἔρει λόγον εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀφεθήσεται αὐτῷ τῷ δὲ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα βλασφημήσαντι οὐκ ἀφεθήσεται. ὅταν δὲ προσφέρωσιν 11*

v.51 ἀπο τοῦ ^{τ.μ.κ} αἵματος ἄβελ ἕως τοῦ ^{τ.μ.κ} αἵματος ζαχαρίου τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου ναὶ λέγω ὑμῖν ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. **v.52** οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθετε ^{τ.μ.κ} εἰσήλθετε ^{τ.μ.κ} καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκώλυσατε. **v.53** κακειθεν ^{τ.μ.κ} λεγοντος ^{τ.μ.κ} ἐξελθοντος ^{τ.μ.κ} δε ^{τ.μ.κ} αὐτου ταυτα ^{τ.μ.κ} προς ^{τ.μ.κ} αὐτους ^{τ.μ.κ} ηρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων. **v.54** ἐνεδρεῦοντες αὐτὸν καὶ ^{τ.κ} ζητούντες ^{τ.μ.κ} θηρεῦσαι τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ^{τ.μ.κ} ἵνα ^{τ.μ.κ} κατηγορήσωσιν ^{τ.μ.κ} αὐτου. **12 v.1** ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρῶτον προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν ^{τ.μ.κ} φαρισαίων ^{τ.μ.κ} ἣτις ἐστὶν ὑπόκρισις τῶν ^{τ.κ} φαρισαίων ^{τ.κ}. **v.4** λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτείνοντων ^{τ.κ} ἀποκτείνοντων ^{τ.κ} τὸ σῶμα καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων περισσώτερον τι ποιῆσαι. **v.5** ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ἐξουσίαν ^{τ.μ.κ} ἔχοντα ἐξουσίαν ^{τ.κ} ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν ναὶ λέγω ὑμῖν τοῦτον φοβήθητε. **v.6** οὐχὶ πέντε στρουθία πωλονται ^{τ.κ} πωλεῖται ^{τ.μ.κ} ἀσσαρίων δύο καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **v.7** ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἡρίθμηνται μὴ οὖν φοβεῖσθε πολλῶν στρουθίων διαφέρετε.

ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας μὴ μεριμνᾶτε
 12 πῶς ἢ τί ἀπολογήσησθε ἢ τί εἵπητε. τὸ γὰρ ἅγιον πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς
 13* ἐν αὐτῇ τῇ ᾠρᾷ ἃ δεῖ εἰπεῖν. εἶπεν δέ τις αὐτῷ ἐκ τοῦ ὄχλου διδάσκαλε
 14* εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν. ὁ δὲ εἶπεν
 15* αὐτῷ ἄνθρωπε τίς με κατέστησεν δικαστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς. εἶπεν
 δὲ πρὸς αὐτούς ὁράτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ τῆς πλεονεξίας ὅτι οὐκ ἐν τῷ
 16 περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. εἶπεν δὲ
 παραβολὴν πρὸς αὐτούς λέγων ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ
 17 χώρα. καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων τί ποιήσω ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω
 18* τοὺς καρπούς μου. καὶ εἶπεν τοῦτο ποιήσω καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας
 καὶ μείζονας οἰκοδομήσω καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ γενήματά μου καὶ τὰ
 19 ἀγαθὰ μου. καὶ ἔρῳ τῇ ψυχῇ μου ψυχὴ ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς
 20* ἔτη πολλά ἀναπαύου φάγε πίε εὐφραίνου. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ θεὸς ἄφρων
 ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ ἃ δὲ ἡτοίμασας τίνι
 21, 22* ἔσται. οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν. εἶπεν δὲ
 πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ διὰ τοῦτο ὑμῖν λέγω μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ
 23* ὑμῶν τί φάγητε μηδὲ τῷ σώματι τί ἐνδύσησθε. ἡ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶν τῆς
 24 τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. κατανοήσατε τοὺς κόρακας ὅτι οὐ
 σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οἷς οὐκ ἔστιν ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη καὶ ὁ
 25* θεὸς τρέφει αὐτούς πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν. τίς δὲ ἐξ
 26* ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πηχυν ἓνα. εἰ
 27 οὖν οὐτὲ ἐλάχιστον δύνασθε τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε. κατανοήσατε
 τὰ κρίνα πῶς αὐξάνει οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει λέγω δὲ ὑμῖν οὐδὲ σολομών ἐν
 28* πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὥς ἐν τούτων. εἰ δὲ τὸν χόρτον ἐν τῷ ἀγρῷ
 σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιέν-
 29* νυσιν πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς ὀλιγόπιστοι. καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε ἢ τί

v.11 όταν δε εισφερῶσιν^ν προσφερῶσιν^{τ.μ.κ} ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας
 μὴ μεριμνησητε^ν μεριμνατε^{τ.μ.κ} πῶς ἢ τί ἀπολογησησθε ἢ τί εἵπητε. **v.13** εἶπεν δε τις αὐτῷ^{τ.μ.κ}
 ἐκ τοῦ ὄχλου αὐτῷ^ν διδάσκαλε εἶπε τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν. **v.14** ὁ
 δε εἶπεν αὐτῷ ἄνθρωπε τίς με κατέστησεν κριτὴν^ν δικαστὴν^{τ.μ.κ} ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς. **v.15** εἶπεν δε
 πρὸς αὐτούς ὁράτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης^ν τῆς^{τ.μ.κ} πλεονεξίας ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ
 αὐτῷ^μ αὐτοῦ^{τ.κ.ν} ἐστὶν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ^ν αὐτοῦ^{τ.μ.κ}. **v.18** καὶ εἶπεν τοῦτο ποιήσω καθελῶ
 μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὸν^ν σίτον^ν τὰ^{τ.μ.κ} γενήματα^{τ.μ.κ}
 μου^{τ.μ.κ} καὶ τὰ ἀγαθὰ μου. **v.20** εἶπεν δε αὐτῷ ὁ θεὸς ἀφρων^{κ.μ} ἀφρων^τ ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν
 ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ ἃ δε ἡτοίμασας τίνι ἔσται. **v.22** εἶπεν δε πρὸς τοὺς μαθητάς [αὐτοῦ]^ν
 αὐτοῦ^{τ.μ.κ} διὰ τοῦτο ὑμῖν^{τ.μ.κ} λέγω ὑμῖν^ν μὴ μεριμνατε τῇ ψυχῇ ὑμῶν^{τ.μ.κ} τί φαγητε μηδὲ τῷ σώματι
 τί ἐνδύσησθε. **v.23** ἡ γὰρ^ν ψυχὴ πλεον ἐστὶν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. **v.25** τίς δε ἐξ
 ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι^{τ.μ.κ} ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ προσθεῖναι^ν πηχυν ἓνα^{τ.μ.κ}. **v.26** εἰ
 οὐν οὐδὲ^ν οὔτε^{τ.μ.κ} ἐλάχιστον δύνασθε τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνατε. **v.28** εἰ δε τὸν^{τ.μ.κ} χόρτον^{τ.μ.κ}
 ἐν τῷ^{τ.μ.κ} ἀγρῷ τὸν^ν χόρτον^ν σήμερον^{τ.μ.κ} ὄντα σήμερον^ν καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς
 οὕτως ἀμφιέν-
 νυσιν πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς ὀλιγόπιστοι. **v.29** καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φαγητε ἢ τί
 καὶ^ν ἡ^{τ.μ.κ} τί πητε καὶ μὴ μετεωρίζεσθε.

πίητε καὶ μὴ μετεωρίζεσθε. ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητεῖ 30*
 ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρήζετε τούτων. πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν 31*
 τοῦ θεοῦ καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν ποί- 32
 μνιον ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν. πωλήσατε 33*
 τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε ἐλεημοσύνην ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλάντια μὴ
 παλαιούμενα θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς ὅπου κλέπτῃς οὐκ
 ἐγγίζει οὐδὲ σῆς διαφθείρει. ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν ἐκεῖ καὶ 34
 ἡ καρδιά ὑμῶν ἔσται. ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι καὶ οἱ λύ- 35
 χνοι καϊόμενοι. καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις τὸν κύριον 36*
 ἑαυτῶν πότε ἀναλύσει ἐκ τῶν γάμων ἵνα ἐλθόντος καὶ κρούσαντος εὐθέως
 ἀνοίξωσιν αὐτῷ. μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος εὕρήσει 37
 γρηγοροῦντας ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς καὶ
 παρελθὼν διακονήσει αὐτοῖς. καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ καὶ 38*
 ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ καὶ εὕρῃ οὕτως μακάριοί εἰσιν οἱ δοῦλοι ἐκεῖ-
 νοι. τοῦτο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἤδει ὁ οἰκοδεσπότης ποία ὥρα ὁ κλέπτῃς 39*
 ἔρχεται ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν ἀφῆκεν διορυγῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ.
 καὶ ὑμεῖς οὖν γίνεσθε ἔτοιμοι ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου 40*
 ἔρχεται. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ πέτρος κύριε πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην 41*
 λέγεις ἢ καὶ πρὸς πάντας. εἶπεν δὲ ὁ κύριος τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκο- 42*
 νόμος καὶ φρόνιμος ὃν καταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ
 διδόναι ἐν καιρῷ τὸ σιτομέτριον. μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν ὁ 43
 κύριος αὐτοῦ εὕρήσει ποιοῦντα οὕτως. ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν 44
 τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος 45
 ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ χρονίζει ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι καὶ ἄρξηται τύπτειν
 τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι.
 ἤξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ἣ 46
 οὐ γινώσκει καὶ διχοτομήσει αὐτόν καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων
 θήσει. ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ καὶ 47*

v.30 ταυτα γαρ παντα τα εθνη του κοσμου επιζητουσιν^υ επιζητει^{τ.μ.κ} υμων δε ο πατηρ οιδεν οτι χρηζετε τουτων. **v.31** πλην ζητετε την βασιλειαν αυτου^υ του^{τ.μ.κ} θεου^{τ.μ.κ} και ταυτα παντα^{τ.μ.κ} προστεθησεται υμιν. **v.33** πωλησατε τα υπαρχοντα υμων και δοτε ελεημοσυνην ποιησατε εαυτοις βαλλαντια^υ βαλλαντια^{τ.μ.κ} μη παλαιουμενα θησαυρον ανεκλειπτον εν τοις ουρανοις οπου κλεπτῃς ουκ ἐγγίζει ουδε σῆς διαφθειρει. **v.36** και υμεις ομοιοι ανθρωποις προσδεχομενοις τον κυριον εαυτων ποτε αναλυση^{μ.υ} αναλυσει^{τ.κ} εκ των γαμων ινα ελθοντος και κρουσαντος ευθεως ανοιξωσιν αυτω. **v.38** καν^υ και^{τ.μ.κ} εαν^{τ.μ.κ} ελθη^{τ.μ.κ} εν τη δευτερα καν^υ φυλακη^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} εν τη τριτη φυλακη ελθη και ευρη ουτως μακαριοι εισιν οι^{τ.μ.κ} δουλοι^{τ.μ.κ} εκεινοι. **v.39** τουτο δε γινωσκετε οτι ει ηδει ο οικοδεσποτης ποια ωρα ο κλεπτῃς ερχεται εγρηγορησεν^{τ.μ.κ} αν^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} ουκ αν αφηκεν διορυχθηναι^υ διορυγηναι^{τ.μ.κ} τον οικον αυτου. **v.40** και υμεις ουν^{τ.μ.κ} γινεσθε ετοιμοι οτι η ωρα ου δοκειτε ο υιος του ανθρωπου ερχεται. **v.41** ειπεν δε αυτω^{τ.μ.κ} ο πετρος κυριε προς ημας την παραβολην ταυτην λεγεις η και προς παντας. **v.42** και^υ ειπεν δε^{τ.μ.κ} ο κυριος τις αρα εστιν ο πιστος οικονομος ο^υ και^{τ.μ.κ} φρονιμος ον καταστησει ο κυριος επι της θεραπειας αυτου του διδοναι εν καιρω [το]^υ το^{τ.μ.κ} σιτομετριον.

- 48 μὴ ἐτοιμάσας μὴδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ δαρήσεται πολλάς. ὁ
 δὲ μὴ γνούς ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν δαρήσεται ὀλίγας παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη
 πολὺ πολὺ ζητηθήσεται παρ’ αὐτοῦ καὶ ᾧ παρέθεντο πολὺ περισσότερον
 49* αἰτήσουσιν αὐτόν. πῦρ ἦλθον βαλεῖν εἰς τὴν γῆν καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνή-
 50* φθη. βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι καὶ πῶς συνέχομαι ἕως οὗ τελεσθῇ.
 51 δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ οὐχὶ λέγω ὑμῖν ἀλλ’ ἡ
 52* διαμερισμόν. ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν οἴκῳ ἐνὶ διαμεμερισμένοι
 53* τρεῖς ἐπὶ δυσὶν καὶ δύο ἐπὶ τρισίν. διαμερισθήσεται πατὴρ ἐφ’ υἱῷ καὶ
 υἱὸς ἐπὶ πατρὶ μήτηρ ἐπὶ θυγατρὶ καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητρὶ πενθερὰ ἐπὶ τὴν
 54* νύμφην αὐτῆς καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθεράν αὐτῆς. ἔλεγεν δὲ καὶ τοῖς
 ὄχλοις ὅταν ἴδητε τὴν νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἀπὸ δυσμῶν εὐθέως λέγετε
 55 ὄμβρος ἔρχεται καὶ γίνεται οὕτως. καὶ ὅταν νότον πνέοντα λέγετε ὅτι καύ-
 56* σων ἔσται καὶ γίνεται. ὑποκριταὶ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ
 57 οἶδατε δοκιμάζειν τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς οὐ δοκιμάζετε. τί δὲ καὶ ἀφ’
 58* ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον. ὥς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ’
 ἄρχοντα ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ’ αὐτοῦ μήποτε κατασύρῃ
 59* σε βάλλῃ εἰς φυλακὴν. λέγω σοι οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως οὐ καὶ τὸ
 ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῷς.
- 13** παρήσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν γαλι-
 2* λαίων ὧν τὸ αἷμα πιλάτος ἔμιξεν μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. καὶ ἀποκριθεὶς
 ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς δοκεῖτε ὅτι οἱ γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάν-
 3* τας τοὺς γαλιλαίους ἐγένοντο ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν. οὐχὶ λέγω ὑμῖν
 4* ἀλλ’ ἐὰν μὴ μετανοῇτε πάντες ὡσαύτως ἀπολεισθε. ἡ ἐκεῖνοι οἱ δεκα

v.47 ἐκεῖνος δὲ ὁ δούλος ὁ γνούς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ^v εαυτοῦ^{τ.μ.κ} καὶ μὴ ἐτοιμάσας ἡ^v
 μὴδὲ^{τ.μ.κ} ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ δαρήσεται πολλάς. **v.49** πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ^v εἰς^{τ.μ.κ}
 τὴν γῆν καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνηφθη. **v.50** βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι καὶ πῶς συνέχομαι ἕως οὐ^v
 οὐ^{τ.μ.κ} τελεσθῇ. **v.52** ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν οἴκῳ^{τ.μ.κ} ἐνὶ οἴκῳ^v διαμεμερισμένοι τρεῖς ἐπὶ
 δυσὶν καὶ δύο ἐπὶ τρισίν. **v.53** διαμερισθῶσιν^v διαμερισθήσεται^{τ.μ.κ} πατὴρ ἐπὶ^{μ.ν} ἐφ’^{τ.κ} υἱῷ καὶ
 υἱὸς ἐπὶ πατρὶ μήτηρ ἐπὶ τὴν^v θυγατέρα^v θυγατρὶ^{τ.μ.κ} καὶ θυγάτηρ ἐπὶ τὴν^v μητέρα^v μητρὶ^{τ.μ.κ} πενθερὰ
 ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθεράν αὐτῆς^{τ.μ.κ}. **v.54** ἔλεγεν δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις ὅταν
 ἴδητε [τὴν]^v τὴν^{τ.μ.κ} νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἐπὶ^v ἀπὸ^{τ.μ.κ} δυσμῶν εὐθέως λέγετε ὅτι^v ὄμβρος ἔρχεται καὶ
 γίνεται οὕτως. **v.56** ὑποκριταὶ τὸ πρόσωπον τῆς^{τ.μ.ν} γῆς^{τ.μ.ν} καὶ^{τ.μ.ν} τοῦ οὐρανοῦ καὶ^κ τῆς^κ γῆς^κ
 οἶδατε δοκιμάζειν τὸν δὲ^{τ.μ.κ} καιρὸν δὲ^v τοῦτον πῶς οὐκ^v οἶδατε^v δοκιμάζειν^v οὐ^{τ.μ.κ} δοκιμάζετε^{τ.μ.κ}.
v.58 ὥς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπὶ ἄρχοντα ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ’ αὐτοῦ
 μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτὴν καὶ ὁ κριτὴς σε παραδώσει^v παραδῶ^{τ.μ.κ} τῷ πράκτορι καὶ ὁ πράκτωρ
 σε βαλεῖ^v βαλῇ^μ βαλλῇ^{τ.κ} εἰς φυλακὴν. **v.59** λέγω σοι οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως οὐ^{τ.μ.κ} καὶ τὸν^μ
 τὸ^{τ.κ.ν} ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῷς. **13 v.2** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς^{τ.μ.κ} εἶπεν αὐτοῖς δοκεῖτε ὅτι
 οἱ γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς γαλιλαίους ἐγένοντο ὅτι ταῦτα^v τοιαῦτα^{τ.μ.κ} πεπόνθασιν.
v.3 οὐχὶ λέγω ὑμῖν ἀλλ’ ἐὰν μὴ μετανοῇτε πάντες ὁμοίως^v ὡσαύτως^{τ.μ.κ} ἀπολεισθε. **v.4** ἡ ἐκεῖνοι οἱ
 δεκαοκτὼ^v δεκά^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} ὀκτὼ^{τ.μ.κ} ἐφ’ οὓς ἐπεσεν ὁ πυργὸς ἐν τῷ σιλωάμ καὶ ἀπεκτείνεν αὐτοὺς
 δοκεῖτε ὅτι αὐτοὶ^v οὗτοι^{τ.μ.κ} ὀφείλεται ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς^v ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν^{τ.μ.κ}
 ἱερουσαλὴμ.

καὶ οκτὼ ἐφ' οὓς ἔπαισαν ὁ πύργος ἐν τῷ σιλῶν καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς
δοκεῖτε ὅτι οὗτοι ὀφειλῆται ἐγένοντο παρὰ πάντας ἀνθρώπους τοὺς κατοι-
κοῦντας ἐν ἱερουσαλήμ. οὐχὶ λέγω ὑμῖν ἀλλ' ἐάν μὴ μετανοήτε πάντες 5*
ὁμοίως ἀπολεισθε. ἔλεγεν δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν συκὴν εἶχεν τις ἐν 6*
τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ πεφυτευμένην καὶ ἦλθεν καρπὸν ζητῶν ἐν αὐτῇ καὶ
οὐχ εὗρεν. εἶπεν δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν· ἰδοὺ τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν 7*
καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ καὶ οὐχ εὗρισκω· ἐκκοψον αὐτήν· ἵνατί καὶ τὴν
γῆν καταργεῖ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ· κύριε, ἄφες αὐτήν καὶ τοῦτο 8*
τὸ ἔτος ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτήν καὶ βάλω κόπριαν. κἂν μὲν ποιήσῃ 9*
καρπὸν εἰ δὲ μήγε εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν. ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ 10
τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασιν. καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθε- 11*
νείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτὼ καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι
εἰς τὸ παντελές. ἰδὼν δὲ αὐτήν ὁ ἰησοῦς προσεφώνησεν καὶ εἶπεν αὐτῇ 12
γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου. καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας καὶ 13
παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζεν τὸν θεόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνά- 14*
γωγος ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ ἰησοῦς ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ ἕξ
ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε
καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ κύριος καὶ εἶπεν 15*
ὑποκριτὰ· ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βόυν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον
ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει. ταύτην δὲ θυγατέρα ἀβραάμ οὐ- 16
σαν ἦν ἔδωκεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ
τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ 17
κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ
πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ. ἔλεγεν δὲ τίνι ὁμοία ἐστὶν 18*
ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ τίνι ὁμοιωσῶ αὐτήν. ὁμοία ἐστὶν κόκκῳ σινάπεως 19*
ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ καὶ ἠὔξησεν καὶ ἐγένετο εἰς
δένδρον μέγα καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις

v.5 ουχι λεγω υμιν αλλ εαν μη μετανοητε παντες ωσαυτως^v ομοιως^{τ.μ.κ} απολεισθε. **v.6** ελεγεν δε ταυτην την παραβολην συκην ειχεν τις πεφυτευμενην^v εν τω αμπελωνι αυτου πεφυτευμενην^{τ.μ.κ} και ηλθεν καρπον^{τ.κ} ζητων καρπον^{μ.ν} εν αυτη και ουχ ευρεν. **v.7** ειπεν δε προς τον αμπελουργον ιδου τρια ετη αφ^v ου^v ερχομαι ζητων καρπον εν τη συκη ταυτη και ουχ ευρισκω εκκοψον [ουν]^v αυτην ινα^μ τι^μ ινατι^{τ.κ.ν} και την γην καταργει. **v.8** ο δε αποκριθεις λεγει αυτω κυριε αφες αυτην και τουτο το ετος εως ουτου σκαψω περι αυτην και βαλω κοπρια^{μ.ν} κοπριαν^{τ.κ}. **v.9** καν μεν ποιηση καρπον ει^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} μηγε^{τ.μ.κ} εις το μελλον ει^v δε^v μη^v γε^v εκκοψεις αυτην. **v.11** και ιδου γυνη ην^{τ.μ.κ} πνευμα εχουσα ασθενειας ετη δεκαοκτω^v δεκα^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} οκτω^{τ.μ.κ} και ην συγκυπτουσα και μη δυναμενη ανακυψαι εις το παντελες. **v.14** αποκριθεις δε ο αρχισυναγωγος αγανακτων οτι τω σαββατω εθεραπευσεν ο ιησους ελεγεν τω οχλω οτι^v εξ ημεραι εισιν εν αις δει εργαζεσθαι εν αυταις^v ταυταις^{τ.μ.κ} ουν ερχομενοι θεραπευεσθε και μη τη ημερα του σαββατου. **v.15** απεκριθη δε^v ουν^{τ.μ.κ} αυτω ο κυριος και ειπεν υποκριται^{μ.ν} υποκριτα^{τ.κ} εκαστος υμων τω σαββατω ου λυει τον βουν αυτου η τον ονον απο της φατνης και απαγαγων ποτίζει. **v.18** ελεγεν ουν^v δε^{τ.μ.κ} τινι ομοια εστιν η βασιλεια του θεου και τινι ομοιωσω αυτην. **v.19** ομοια εστιν κοκκω σιναπεως ον λαβων ανθρωπος εβαλεν εις κηπον εαυτου και ηυξησεν και εγενετο εις δενδρον μεγα^{τ.μ.κ} και τα πετεινα του ουρανου κατεσκηνωσεν εν τοις κλαδοις αυτου.

20*, 21* αὐτοῦ. καὶ πάλιν εἶπεν τίνι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. ὁμοία ἐστὶν
 ζύμη ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυπεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία ἕως οὗ ἐζυμώθη
 22* ὅλον. καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδασκὼν καὶ πορείαν
 23 ποιούμενος εἰς ἱερουσαλήμ. εἶπεν δέ τις αὐτῷ κύριε εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμε-
 24* νοι ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς. ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς πύλης
 25* ὅτι πολλοὶ λέγω ὑμῖν ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. ἀφ' οὗ ἂν
 ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν καὶ ἄρξησθε ἔξω ἐστάναι
 καὶ κρούειν τὴν θύραν λέγοντες κύριε κύριε ἀνοίξον ἡμῖν καὶ ἀποκριθεὶς
 26 ἐρεῖ ὑμῖν οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ. τότε ἄρξεσθε λέγειν ἐφάγομεν ἐνώ-
 27* πιόν σου καὶ ἐπίομεν καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας. καὶ ἐρεῖ λέγω
 ὑμῖν οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργάται τῆς
 28 ἀδικίας. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων ὅταν ὄψησθε
 ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακώβ καὶ πάντας τοὺς προφῆτας ἐν τῇ βασιλείᾳ
 29* τοῦ θεοῦ ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. καὶ ἤξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ
 δυσμῶν καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
 30 θεοῦ. καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἔσχατοι οἱ ἔσσονται πρῶτοι καὶ εἰσὶν πρῶτοι οἱ ἔσον-
 31* ται ἔσχατοι. ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ προσήλθόν τινες φαρισαῖοι λέγοντες αὐτῷ
 32* ἔξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν ὅτι ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. καὶ εἶπεν
 αὐτοῖς πορευθέντες εἶπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ
 33 ἰάσεις ἐπιτελῶ σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. πλὴν δεῖ με
 σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένῃ πορεύεσθαι ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφή-
 34* τὴν ἀπολέσθαι ἔξω ἱερουσαλήμ. ἱερουσαλήμ ἱερουσαλήμ ἡ ἀποκτείνουσα
 τοὺς προφῆτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν ποσάκις
 ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ὄρνις τὴν ἑαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ
 35* τὰς πτέρυγας καὶ οὐκ ἠθελήσατε. ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος

v.20 καὶ^{τ.κ.ν} πάλιν εἶπεν τίνι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **v.21** ὁμοία ἐστὶν ζύμη ἣν λαβοῦσα γυνὴ^ν ἐνέκρυπεν^ν ἐνέκρυπεν^{τ.μ.κ} εἰς ἀλεύρου σάτα τρία ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον. **v.22** καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδασκὼν καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς ἱεροσόλυμα^ν ἱερουσαλήμ^{τ.μ.κ}. **v.24** ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς θύρας^ν πύλης^{τ.μ.κ} ὅτι πολλοὶ λέγω ὑμῖν ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. **v.25** ἀφ' οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν καὶ ἄρξησθε ἔξω ἐστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν λέγοντες κύριε κύριε^{τ.μ.κ} ἀνοίξον ἡμῖν καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ. **v.27** καὶ ἐρεῖ λέγων^ν λέγω^{τ.μ.κ} ὑμῖν οὐκ οἶδα [ὑμᾶς]^ν ὑμᾶς^{τ.μ.κ} πόθεν ἐστέ ἀποστητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ^{τ.μ.κ} ἐργάται τῆς^{τ.μ.κ} ἀδικίας. **v.29** καὶ ἤξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ ἀπὸ^{τ.κ.ν} βορρᾶ καὶ νότου καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. **v.31** ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ^ν ἡμέρᾳ^{τ.μ.κ} προσήλθον^ν προσήλθον^{τ.μ.κ} τινες φαρισαῖοι λέγοντες αὐτῷ ἔξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν ὅτι ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. **v.32** καὶ εἶπεν αὐτοῖς πορευθέντες εἶπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις ἐπιτελῶ^ν ἐπιτελῶ^{τ.μ.κ} σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. **v.34** ἱερουσαλήμ ἱερουσαλήμ ἡ ἀποκτείνουσα^ν ἀποκτείνουσα^{τ.κ.ν} τοὺς προφῆτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ὄρνις τὴν ἑαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας καὶ οὐκ ἠθελήσατε. **v.35** ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος^{τ.μ.κ} ἀμην^{τ.κ} δε^{τ.κ} λέγω [δε]^ν δε^μ ὑμῖν ὅτι^{τ.μ.κ} οὐ μὴ με^{τ.μ.κ} ἰδῆτε με^ν ἕως [ἡξεί]^ν ὅτε]^ν ἀν^{τ.μ.κ} ἡξεί^μ ἡξῇ^{τ.κ} ὅτε^{τ.μ.κ} εἰπητε εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

ἀμὴν δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ με ἴδητέ ἕως ἂν ἦξη ὅτε εἴπητε εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν ἀρχόντων τῶν φαρι- 14*
 σαίων σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν. καὶ 2
 ἰδοὺ ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικός ἔμπροσθεν αὐτοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰη- 3*
 σοὺς εἶπεν πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ φαρισαίους λέγων ἐἴξεσθιν τῷ σαββάτῳ
 θεραπεύειν. οἱ δὲ ἠσύχασαν καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτόν καὶ ἀπέλυ- 4
 σεν. καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν τίνος ὑμῶν ὄνος ἢ βοὺς εἰς φρέαρ 5*
 ἐμπεσεῖται καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτόν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.
 καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι αὐτῷ πρὸς ταῦτα. ἔλεγεν δὲ πρὸς τοὺς 6*, 7
 κεκλημένους παραβολὴν ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο λέγων
 πρὸς αὐτούς. ὅταν κληθῇς ὑπὸ τινος εἰς γάμους μὴ κατακλιθῇς εἰς τὴν 8
 πρωτοκλισίαν μήποτε ἐντιμότερός σου ἢ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ. καὶ ἐλ- 9*
 θὼν ὁ σὲ καὶ αὐτόν καλέσας ἐρεῖ σοι δὸς τούτῳ τόπον καὶ τότε ἄρξῃ μετ'
 αἰσχύνῃς τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. ἀλλ' ὅταν κληθῇς πορευθεὶς ἀνά- 10*
 πεσον εἰς τὸν ἔσχατον τόπον ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκὼς σε εἴπῃ σοι φίλε
 προσανάβηθι ἀνώτερον τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον τῶν συνανακειμένων
 σοι. ὅτι πᾶς ὁ ὑψὼν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται καὶ ὁ ταπεινὼν ἑαυτὸν ὑψω- 11
 θήσεται. ἔλεγεν δὲ καὶ τῷ κεκληκότι αὐτόν ὅταν ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον 12*
 μὴ φώνει τοὺς φίλους σου μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου μηδὲ τοὺς συγγενεῖς
 σου μηδὲ γείτονας πλουσίους μήποτε καὶ αὐτοὶ σε ἀντικαλέσωσιν καὶ γέ-
 νηται σοι ἀνταπόδομά. ἀλλ' ὅταν ποιῇς δοχὴν κάλει πτωχοὺς ἀναπήρους 13*
 χωλοὺς τυφλοὺς. καὶ μακάριος ἔσῃ ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι 14
 ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων. ἀκούσας δὲ τις τῶν 15*
 συνανακειμένων ταῦτα εἶπεν αὐτῷ μακάριος ὃς φάγεται ἄρτον ἐν τῇ βασι-
 λεύᾳ τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ἄνθρωπός τις ἐποίησεν δεῖπνον μέγα καὶ 16*
 ἐκάλεσεν πολλούς. καὶ ἀπέστειλεν τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου 17*

14 **v.1** και εγενετο εν τω ελθειν αυτον εις οικον τινος των αρχοντων [των]^ν των^{τ.μ.κ} φαρισαιων σαβ-
 βατω φαγειν αρτον και αυτοι ησαν παρατηρουμενοι αυτον. **v.3** και αποκριθεις ο ιησους ειπεν προς
 τους νομικους και φαρισαιους λεγων ει^{τ.μ.κ} εξεσθιν τω σαββατω θεραπευσαι^ν η^ν ου^ν θεραπευειν^{τ.μ.κ}.
v.5 και αποκριθεις^{τ.μ.κ} προς αυτους ειπεν τινος υμων υιος^{μ.ν} ονος^{τ.κ} η βους εις φρεαρ πεσειται^ν
 εμπεσειται^{τ.μ.κ} και ουκ ευθεως ανασπασει αυτον εν τη^{τ.μ.κ} ημερα του σαββατου. **v.6** και ουκ ισχυσαν
 ανταποκριθηναι αυτω^{τ.μ.κ} προς ταυτα. **v.9** και ελθων ο σε και αυτον καλεσας ερει σοι δος τουτω τοπον
 και τοτε αρξη μετα^ν μετ^{τ.μ.κ} αισχυνης τον εσχατον τοπον κατεχειν. **v.10** αλλ οταν κληθης πορευθεις
 αναπεσε^{μ.ν} αναπεσον^{τ.κ} εις τον εσχατον τοπον ινα οταν ελθῃ ο κεκληκως σε ερει^ν ειπη^{τ.μ.κ} σοι φιλε
 προσαναβηθι ανωτερον τοτε εσται σοι δοξα ενωπιον παντων^ν των συνανακειμενων σοι. **v.12** ελεγεν δε
 και τω κεκληκοτι αυτον οταν ποιης αριστον η δειπνον μη φωνει τους φιλους σου μηδε τους αδελφους σου
 μηδε τους συγγενεις σου μηδε γειτονας πλουσιους μηποτε και αυτοι σε^{τ.μ.κ} αντικαλεσωσιν σε^ν και γενη-
 ται σοι^{τ.μ.κ} ανταποδομα σοι^ν. **v.13** αλλ οταν ποιης^{τ.μ.κ} δοχην ποιης^ν καλει πτωχους αναπειρους^ν
 αναπηρους^{τ.μ.κ} χωλους τυφλους. **v.15** ακουσας δε τις των συνανακειμενων ταυτα ειπεν αυτω μακαριος
 οστις^ν ος^{τ.μ.κ} φαγεται αριστον^μ αρτον^{τ.κ.ν} εν τη βασιλεια του θεου. **v.16** ο δε ειπεν αυτω ανθρωπος
 τις εποιει^ν εποιησεν^{τ.μ.κ} δειπνον μεγα και εκαλεσεν πολλους.

- 18* εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις ἔρχεσθε ὅτι ἤδη ἑτοιμὰ ἐστὶν πάντα. καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ ἀγρόν ἡγόρασα καὶ
 19 ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτόν ἐρωτῶ σε ἔχε με παρητημένον. καὶ ἕτερος εἶπεν ζεύγη βοῶν ἡγόρασα πέντε καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτὰ
 20 ἐρωτῶ σε ἔχε με παρητημένον. καὶ ἕτερος εἶπεν γυναῖκα ἔγνημα καὶ διὰ
 21* τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἀπήγγει-
 λεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλῳ
 αὐτοῦ ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως καὶ τοὺς πτω-
 22* χοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. καὶ εἶπεν ὁ
 23* δοῦλος κύριε γέγονεν ὡς ἐπέταξας καὶ ἔτι τόπος ἐστίν. καὶ εἶπεν ὁ κύ-
 ριος πρὸς τὸν δοῦλον ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον
 24* εἰσελθεῖν ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκος μου. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν
 25 ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ δεῖπνου. συνεπορεύοντο δὲ
 26* αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ καὶ στραφεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς. εἴ τις ἔρχεται πρὸς
 με καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ἑαυτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ
 τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφούς καὶ τὰς ἀδελφάς ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν οὐ
 27* δύναται μου μαθητὴς εἶναί. καὶ ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ
 28* ἔρχεται ὀπίσω μου οὐ δύναται μου εἶναί μαθητὴς. τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν θέλων
 πύργον οἰκοδομῆσαι οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν δαπάνην εἰ ἔχει τὰ
 29* πρὸς ἀπαρτισμόν. ἵνα μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύοντος
 30 ἐκτελέσαι πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξονται ἐμπαίζειν αὐτῷ. λέγοντες ὅτι
 31* οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι. ἢ τίς
 βασιλεὺς πορευόμενος συμβαλεῖν ἑτέρῳ βασιλεῖ εἰς πόλεμον οὐχὶ καθίσας
 πρῶτον βουλευέται εἰ δυνατός ἐστὶν ἐν δέκα χιλιάσιν ἀπαντῆσαι τῷ μετὰ

v.17 καὶ ἀπεστείλεν τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δεῖπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις ἐρχεσθε ὅτι ἤδη ἑτοιμὰ ἐστὶν πάντα^{τ.μ.κ.}. **v.18** καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι^{τ.μ.κ.} πάντες παραιτεῖσθαι^{τ.μ.κ.} ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ ἀγρόν ἡγόρασα καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν^{τ.μ.κ.} ἐξελθεῖν^{τ.μ.κ.} καὶ^{τ.μ.κ.} ἰδεῖν αὐτόν ἐρωτῶ σε ἔχε με παρητημένον. **v.21** καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος^{τ.μ.κ.} ἀπήγγειλεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλῳ αὐτοῦ ἐξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπειρούς^{τ.μ.κ.} ἀναπήρους^{τ.μ.κ.} καὶ^{τ.μ.κ.} χωλοὺς^{τ.μ.κ.} καὶ τυφλοὺς καὶ^{τ.μ.κ.} χωλοὺς^{τ.μ.κ.} εἰσάγαγε ὧδε. **v.22** καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος κύριε γέγονεν ὡς^{τ.μ.κ.} ἐπέταξας καὶ ἔτι τόπος ἐστίν. **v.23** καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον ἐξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν ἵνα γεμισθῇ μου^{τ.μ.κ.} ὁ οἶκος μου^{τ.μ.κ.}. **v.24** λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ δεῖπνου [πολλοὶ^{μ.} γὰρ^{μ.} εἰσιν^{μ.} κλητοὶ^{μ.} ὀλιγοὶ^{μ.} δὲ^{μ.} ἐκλεκτοὶ]^{μ.}. **v.26** εἰ τις ἐρχεται πρὸς με καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα αὐτοῦ^{μ.} ἑαυτοῦ^{τ.κ.ν.} καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφούς καὶ τὰς ἀδελφάς ἐτι τε^{ν.} δὲ^{τ.μ.κ.} καὶ τὴν ἑαυτοῦ^{τ.μ.κ.} ψυχὴν ἑαυτοῦ^{ν.} οὐ δύναται εἶναί^{ν.} μου μαθητὴς εἶναί^{τ.μ.κ.}. **v.27** καὶ^{τ.μ.κ.} ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ^{ν.} αὐτοῦ^{τ.μ.κ.} καὶ ἐρχεται ὀπίσω μου οὐ δύναται μου^{τ.κ.} εἶναί^{μ.} μου^{μ.ν.} μαθητὴς. **v.28** τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν ὁ^{μ.} θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν δαπάνην εἰ ἔχει τὰ^{τ.μ.κ.} εἰς^{μ.ν.} πρὸς^{τ.κ.} ἀπαρτισμόν. **v.29** ἵνα μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξονται ἐμπαίζειν^{τ.μ.κ.} αὐτῷ ἐμπαίζειν^{ν.}. **v.31** ἢ τίς βασιλεὺς πορευόμενος συμβαλεῖν^{τ.μ.κ.} ἑτέρῳ βασιλεῖ συμβαλεῖν^{ν.} εἰς πόλεμον οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλευέται^{ν.} βουλευέται^{τ.μ.κ.} εἰ δυνατός ἐστὶν ἐν δέκα χιλιάσιν ἀπαντῆσαι^{ν.} ἀπαντῆσαι^{τ.μ.κ.} τῷ μετὰ εἰκοσὶ χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ' αὐτόν.

εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ’ αὐτόν. εἰ δὲ μήγε ἔτι αὐτοῦ πόρρῳ ὄντος 32*
 πρεσβείαν ἀποστείλας ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν 33*
 ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσιν τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν οὐ δύναται μου εἶναί
 μαθητής. καλὸν τὸ ἅλας ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ ἐν τίνι ἀρτυθήσεται. 34*
 οὔτε εἰς γῆν οὔτε εἰς κοπρίαν εὐθετόν ἐστιν ἔξω βάλλουσιν αὐτό ὁ ἔχων 35
 ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω.

ἦσαν δὲ ἐγγίζοντες αὐτῷ πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν 15*
 αὐτοῦ. καὶ διεγόγγυζον οἱ φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι οὗτος 2*
 ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν 3
 παραβολὴν ταύτην λέγων. τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα 4*
 καὶ ἀπολέσας ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ καταλείπει τὰ ἐννεήκονταεννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ
 καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς ἕως εὗρη αὐτό. καὶ εὗρών ἐπιτίθουσιν 5*
 ἐπὶ τοὺς ὦμους ἑαυτοῦ χαίρων. καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον συγκαλεῖ τοὺς 6
 φίλους καὶ τοὺς γείτονας λέγων αὐτοῖς συγχάρητέ μοι ὅτι εὑρον τὸ πρό-
 βατόν μου τὸ ἀπολωλός. λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ 7*
 ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐννεήκονταεννέα δικαίοις οἵτινες οὐ
 χρειαν ἔχουσιν μετανοίας. ἢ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα ἐὰν ἀπολέσῃ 8*
 δραχμὴν μίαν οὐχὶ ἅπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς
 ἕως ὅτου εὗρῃ. καὶ εὗρουσα συγκαλεῖται τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας λέ- 9*
 γουσα συγχάρητέ μοι ὅτι εὑρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. οὕτως λέγω 10*
 ὑμῖν χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετα-
 νοοῦντι. εἶπεν δὲ ἄνθρωπός τις εἶχεν δύο υἱούς. καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος 11, 12*
 αὐτῶν τῷ πατρὶ πάτερ δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας καὶ διεῖλεν
 αὐτοῖς τὸν βίον. καὶ μετ’ οὗ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτε- 13*
 ρος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν

v.32 εἰ δε μῆ^ν γε^ν μῆγε^{τ.μ.κ} ἐπὶ αὐτοῦ^{τ.κ.ν} πόρρω αὐτοῦ^μ ὄντος πρεσβειαν ἀποστείλας ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. **v.33** οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσιν τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν οὐ δύναται μου^{τ.μ.κ} εἶναί μου^ν μαθητῆς. **v.34** καλὸν οὖν^ν τὸ ἅλας ἐὰν δε καὶ^ν τὸ ἅλας μωρανθῇ ἐν τίνι ἀρτυθήσεται. **15** **v.1** ἦσαν δε ἐγγίζοντες^{τ.μ.κ} αὐτῷ ἐγγίζοντες^ν πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. **v.2** καὶ διεγόγγυζον οἱ τε^ν φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. **v.4** τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἐχὼν ἑκατὸν πρόβατα καὶ ἀπολέσας ἐν^{τ.μ.κ} ἐξ αὐτῶν ἐν^ν οὐ καταλείπει τὰ ἐννεήκοντα^{μ.ν} ἐννέα^{μ.ν} ἐννεήκονταεννέα^{τ.κ} ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός ἕως εὖρη αὐτό. **v.5** καὶ εὗρών ἐπιτίθουσιν ἐπὶ τοὺς ὦμους αὐτοῦ^ν ἑαυτοῦ^{τ.μ.κ} χαίρων. **v.7** λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἔσται^{τ.μ.κ} ἐν τῷ οὐρανῷ ἔσται^ν ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐννεήκοντα^{μ.ν} ἐννέα^{μ.ν} ἐννεήκονταεννέα^{τ.κ} δικαίοις οἵτινες οὐ χρειαν ἔχουσιν μετανοίας. **v.8** ἢ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν οὐχὶ ἅπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς ἕως οὐ^ν οὐτοῦ^{τ.μ.κ} εὖρη. **v.9** καὶ εὗρουσα συγκαλεῖ^ν συγκαλεῖται^{τ.μ.κ} τὰς φίλας καὶ τὰς^{τ.μ.κ} γείτονας λεγούσα συγχάρητέ μοι ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. **v.10** οὕτως λέγω ὑμῖν χαρὰ^{τ.μ.κ} γίνεται χαρὰ^ν ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι. **v.12** καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρὶ πάτερ δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας ὃ^ν δε^ν καὶ^{τ.μ.κ} διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. **v.13** καὶ μετ’ οὗ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν πάντα^ν ἅπαντα^{τ.μ.κ} ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσωτῶς.

- 14* αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὸς
 15 κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. καὶ πορευθεὶς
 ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς
 16* ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ
 17* ἀπὸ τῶν κερατίων ὧν ἦσθιον οἱ χοῖροι καὶ οὐδείς ἐδίδου αὐτῷ. εἰς ἑαυτὸν
 δὲ ἐλθὼν εἶπεν πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων ἐγὼ
 18 δὲ λιμῷ ἀπόλλυμαι. ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ
 19* αὐτῷ πάτερ ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου. καὶ οὐκέτι εἰμὶ
 20* ἄξιος κληθῆναι υἱὸς σου ποιήσόν με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου. καὶ ἀναστὰς
 ἦλθεν πρὸς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν
 ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον
 21* αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ υἱὸς πάτερ ἥμαρτον εἰς τὸν
 22* οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱὸς σου. εἶπεν
 δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην
 καὶ ἐνδύσατε αὐτόν καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδή-
 23* ματα εἰς τοὺς πόδας. καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύσατε καὶ
 24* φαγόντες εὐφρανθῶμεν. ὅτι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν καὶ
 25 ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὐρέθη καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ
 πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισεν τῇ οἰκίᾳ ἤκουσεν συμφω-
 26* νίας καὶ χορῶν. καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα τῶν παιδῶν αὐτοῦ ἐπυνθάνετο
 27 τί εἶη ταῦτα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦκει καὶ ἔθυσεν ὁ πατὴρ
 28* σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτόν ἀπέλαβεν. ὠργίσθη δὲ
 29* καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν ὁ οὖν πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. ὁ
 δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρὶ ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε
 ἐντολήν σου παρῆλθον καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν φί-
 30* λων μου εὐφρανθῶ. ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον

v.14 δαπανησαντος δε αυτου εγενετο λιμος ισχυρα^v ισχυρος^{τ.μ.κ} κατα την χωραν εκεινην και αυτος ηρξατο υστερεισθαι. **v.16** και επεθυμει χορτασθηναι^v εκ^v γεμισαι^{τ.μ.κ} την^{τ.μ.κ} κοιλιαν^{τ.μ.κ} αυτου^{τ.μ.κ} απο^{τ.μ.κ} των κερατιων ων ησθιον οι χοιροι και ουδεις εδιδου αυτω. **v.17** εις εαυτον δε ελθων εφη^v ειπεν^{τ.μ.κ} ποσοι μισθιοι του πατρος μου περισσευονται^v περισσευουσιν^{τ.μ.κ} αρτων εγω δε λιμω ωδε^v απολλυμαι. **v.19** και^{τ.μ.κ} ουκετι ειμι αξιος κληθηναι υιος σου ποιησον με ως ενα των μισθίων σου. **v.20** και αναστας ηλθεν προς τον πατερα αυτου^μ εαυτου^{τ.κ.ν} ετι δε αυτου μακρान απεχοντος ειδεν αυτον ο πατηρ αυτου και εσπλαγχνισθη και δραμων επεπεσεν επι τον τραχηλον αυτου και κατεφιλησεν αυτον. **v.21** ειπεν δε αυτω^{τ.μ.κ} ο υιος αυτω^v πατερ ημαρτον εις τον ουρανον και ενωπιον σου και^{τ.μ.κ} ουκετι ειμι αξιος κληθηναι υιος σου. **v.22** ειπεν δε ο πατηρ προς τους δουλους αυτου ταχυ^v εξενεγκατε την^{τ.μ.κ} στολην την πρωτην και ενδυσατε αυτον και δοτε δακτυλιον εις την χειρα αυτου και υποδηματα εις τους ποδας. **v.23** και φερετε^v ενεγκαντες^{τ.μ.κ} τον μοσχον τον σιτευτον θυσατε και φαγοντες ευφρανθωμεν. **v.24** οτι ουτος ο υιος μου νεκρος ην και ανεζησεν και^{τ.μ.κ} απολωλως^{τ.μ.κ} ην απολωλως^v και ευρεθη και ηρξαντο ευφραινεσθαι. **v.26** και προσκαλεσαμενος ενα των παιδων αυτου^τ επυνθανετο τι αν^v ειη ταυτα. **v.28** ωργισθη δε και ουκ ηθελεν εισελθειν ο δε^v ουν^{τ.μ.κ} πατηρ αυτου εξελθων παρεκαλει αυτον. **v.29** ο δε αποκριθεις ειπεν τω πατρι αυτου^v ιδου τοσαυτα ετη δουλευω σοι και ουδεποτε εντολην σου παρηλθον και εμοι ουδεποτε εδωκας εριφον ινα μετα των φιλων μου ευφρανθω.

μετὰ πορνῶν ἦλθεν ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ 31
τέκνον σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἐστίν. εὐφρανθήναι 32*
δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν καὶ
ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὐρέθη.

ἔλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος ὃς 16*
εἶχεν οἰκονόμον καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα
αὐτοῦ. καὶ φωνήσας αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ ἀπόδος 2*
τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου οὐ γὰρ δύνησῃ ἔτι οἰκονομεῖν. εἶπεν δὲ ἐν 3
ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος τί ποιήσω ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν
ἀπ' ἐμοῦ σκάπτειν οὐκ ἰσχύω ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι. ἔγνων τί ποιήσω ἵνα 4*
ὅταν μετασταθῶ τῆς οἰκονομίας δεξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν. καὶ 5*
προσκαλεσάμενος ἓνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ ἔλε-
γεν τῷ πρώτῳ πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου. ὁ δὲ εἶπεν ἑκατὸν βάτους 6*
ἐλαίου καὶ εἶπεν αὐτῷ δεῖξαι σου τὸ γράμμα καὶ καθίσας ταχέως γράψον
πεντήκοντα. ἔπειτα ἑτέρῳ εἶπεν σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις ὁ δὲ εἶπεν ἑκατὸν 7*
κόρους σίτου καὶ λέγει αὐτῷ δεῖξαι σου τὸ γράμμα καὶ γράψον ὀγδοήκοντα.
καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας ὅτι φρονίμως ἐποίησεν 8*
ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτός εἰς
τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσιν. κα' γὼ ὑμῖν λέγω ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ 9*
τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας ἵνα ὅταν ἐκλίπητε δεξωνταί ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους
σκηνάς. ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ καὶ ἐν πολλῷ πιστὸς ἐστίν καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ 10
ἄδικος καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν. εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾷ πιστοὶ οὐκ 11
ἐγένεσθε τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει. καὶ εἰ ἐν τῷ ἁλλοτρίῳ πιστοὶ 12
οὐκ ἐγένεσθε τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει. οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ 13
κυρίοις δουλεύειν ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει ἢ ἐνὸς
ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ
μαμωνᾷ. ἤκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ φαρισαῖοι φιλάργυροι ὑπάρχον- 14*

v.30 οτε δε ο υιος σου ουτος ο καταφαγων σου τον βιον μετα πορνων ηλθεν εθυσας αυτω τον μοσχον^{τ.μ.κ} τον^{τ.μ.κ} σιτευτον μοσχον^ν. **v.32** ευφρανθηναι δε και χαρηναι εδει οτι ο αδελφος σου ουτος νεκρος ην και εξησεν^ν ανεζησεν^{τ.μ.κ} και απολωλως ην^{τ.μ.κ} και ευρεθη. **16 v.1** ελεγεν δε και προς τους μαθητας αυτου^{τ.μ.κ} ανθρωπος τις ην πλουσιος ος ειχεν οικονομον και ουτος διεβληθη αυτω ως διασκορπιζων τα υπαρχοντα αυτου. **v.2** και φωνησας αυτον ειπεν αυτω τι τουτο ακουω περι σου αποδος τον λογον της οικονομιας σου ου γαρ δυνη^ν δυνηση^{τ.μ.κ} ετι οικονομειν. **v.4** εγνων τι ποιησω ινα οταν μετασταθω εκ^ν της οικονομιας δεξωνται με εις τους οικους αυτων. **v.5** και προσκαλεσαμενος ενα εκαστον των χρεωφειλετων^ν χρεωφειλετων^{τ.μ.κ} του κυριου εαυτου ελεγεν τω πρωτω ποσον οφειλεις τω κυριω μου. **v.6** ο δε ειπεν εκατον βατους ελαιου ο^ν δε^ν και^{τ.μ.κ} ειπεν αυτω δεξαι σου τα^ν το^{τ.μ.κ} γραμματα^ν γραμμα^{τ.μ.κ} και καθισας ταχεως γραψον πεντηκοντα. **v.7** επειτα ετερω ειπεν συ δε ποσον οφειλεις ο δε ειπεν εκατον κορους σιτου και^{τ.μ.κ} λεγει αυτω δεξαι σου τα^ν το^{τ.μ.κ} γραμματα^ν γραμμα^{τ.μ.κ} και γραψον ογδοηκοντα. **v.8** και επηνεσεν ο κυριος τον οικονομον της αδικιας οτι φρονιμως εποιησεν οτι οι υιοι του αιωνος τουτου φρονιμωτεροι υπερ τους υιους του φωτος εις την γενεαν την^{τ.μ.ν} εαυτων εισιν. **v.9** και^ν εγω^ν καγω^{τ.μ.κ} υμιν λεγω ποιησατε^{τ.μ.κ} εαυτοις ποιησατε^ν φιλους εκ του μαμωνα της αδικιας ινα οταν εκλιπη^ν εκλιπητε^{τ.μ.κ} δεξωνται υμας εις τας αιωνιους σκηνας.

- 15* τες καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες
 16* ἐαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ὁ δὲ θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν ὅτι
 17 τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐστίν. ὁ νόμος καὶ
 18 οἱ προφῆται ἕως ἰωάννου ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ εὐαγγελίζεται καὶ
 19 πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. εὐκοπώτερον δέ ἐστιν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν
 20 παρελθεῖν ἢ τοῦ νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν. πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα
 21 αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν μοιχεύει καὶ πᾶς ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς
 22 γαμῶν μοιχεύει. ἄνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύ-
 23 ραν καὶ βύσσον εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. πτωχὸς δέ τις ἦν
 24 ὀνόματι λάζαρος ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἡλκωμένος. καὶ ἐπι-
 25 θυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ
 26 πλουσίου ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. ἐγένετο
 27 δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν
 28 κόλπον τοῦ ἀβραάμ ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. καὶ ἐν τῷ
 29 ᾧδε ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐν βασάνοις ὅρᾳ τὸν ἀβραάμ
 30 ἀπὸ μακρόθεν καὶ λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς φωνήσας
 31 εἶπεν πάτερ ἀβραάμ ἐλέησόν με καὶ πέμψον λάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον
 32 τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου ὅτι ὀδυνῶμαι
 33 ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. εἶπεν δὲ ἀβραάμ τέκνον μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ
 34 ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου καὶ λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ νῦν δὲ ὅδε παρα-
 35 καλεῖται σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι. καὶ ἐπὶ πάσιν τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν
 36 χάσμα μέγα ἐστήρικται ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἐντεῦθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ
 37 δύνωνται μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. εἶπεν δὲ ἐρωτῶ οὖν σε
 38 πάτερ ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκόν τοῦ πατρός μου. ἔχω γὰρ πέντε
 39 ἀδελφούς ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν
 40 τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. λέγει αὐτῷ ἀβραάμ ἔχουσιν μωσέα καὶ τοὺς

v.14 ηκουουν δε ταυτα παντα και ^{τ.μ.κ} οι φαρισαι φιλαργυροι υπαρχοντες και εξεμυκτηριζον αυτον.
v.15 και ειπεν αυτοις υμεις εστε οι δικαιοουντες εαυτους ενωπιον των ανθρωπων ο δε θεος γινωσκει τας καρδιας υμων οτι το εν ανθρωποις υψηλον βδελυγμα ενωπιον του θεου εστιν ^{τ.κ}. **v.16** ο νομος και οι προφηται μεχρι ^ν εως ^{τ.μ.κ} ιωαννου απο τοτε η βασιλεια του θεου ευαγγελιζεται και πας εις αυτην βιαζεται.
v.18 πας ο απολυων την γυναικα αυτου και γαμων ετεραν μοιχευει και πας ^{τ.μ.κ} ο απολελυμενην απο ανδρος γαμων μοιχευει. **v.20** πτωχος δε τις ην ^{τ.μ.κ} ονοματι λαζαρος ος ^{τ.μ.κ} εβεβλητο προς τον πυλωνα αυτου ειλωμενος ^ν ηλωμενος ^{τ.μ.κ}. **v.21** και επιθυμων χορτασθηναι απο των ψιχιων ^{τ.μ.κ} των ^{τ.μ.κ} πιπτοντων απο της τραπεζης του πλουσιου αλλα και οι κυνες ερχομενοι επελειχον ^ν απελειχον ^{τ.μ.κ} τα ελκη αυτου. **v.22** εγενετο δε αποθανειν τον πτωχον και απενεχθηναι αυτον υπο των αγγελων εις τον κολπον του ^{τ.κ} αβρααμ απεθανεν δε και ο πλουσιος και εταφη. **v.23** και εν τω αδη επαρας τους οφθαλμους αυτου υπαρχων εν βασανοις ορα τον ^{τ.μ.κ} αβρααμ απο μακροθεν και λαζαρον εν τοις κολποις αυτου.
v.25 ειπεν δε αβρααμ τεκνον μνησθητι οτι απελαβες συ ^{τ.μ.κ} τα αγαθα σου εν τη ζωη σου και λαζαρος ομοιως τα κακα νυν δε ωδε ^{μ.ν} οδε ^{τ.κ} παρακαλειται συ δε οδυνασαι. **v.26** και εν ^ν επι ^{τ.μ.κ} πασι ^ν πασιν ^{τ.μ.κ} τουτοις μεταξυ ημων και υμων χασμα μεγα εστηρικται οπως οι θελοντες διαβηναι ενθεν ^{μ.ν} εντευθεν ^{τ.κ} προς υμας μη δυνωνται μηδε οι ^{τ.μ.κ} εκειθεν προς ημας διαπερωσιν. **v.27** ειπεν δε ερωτω ουν ^{τ.μ.κ} σε ουν ^ν πατερ ινα πεμψης αυτον εις τον οικον του πατρος μου.

προφήτας ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν οὐχί πάτερ ἀβραάμ ἀλλ' ἐάν 30
τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτοὺς μετανοήσουσιν. εἶπεν δὲ αὐτῷ εἰ 31*
μωσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ
πειοθήσονται.

εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς ἀνένδεκτόν ἐστιν τοῦ μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάν- 17*
δαλα οὐαὶ δὲ δι' οὗ ἔρχεται. λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ μύλος ὀνικός περικείται 2*
περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν ἢ ἵνα σκανδαλίση
ἓνα τῶν μικρῶν τούτων. προσέχετε ἑαυτοῖς ἐάν δὲ ἀμάρτη εἰς σὲ ὁ ἀδελ- 3*
φός σου ἐπιτίμησον αὐτῷ καὶ ἐάν μετανοήσῃ ἄφες αὐτῷ. καὶ ἐάν ἐπτάκις 4*
τῆς ἡμέρας ἀμάρτη εἰς σὲ καὶ ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ ἐπὶ σὲ λέγων
μετανοῶ ἀφήσεις αὐτῷ. καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι τῷ κυρίῳ πρόσθετες ἡμῖν 5*
πίστιν. εἶπεν δὲ ὁ κύριος εἰ εἵχετε πίστιν ὥς κόκκον σινάπεως ἐλέγετε ἂν 6*
τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ ἐκριζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ ὑπήκου-
σεν ἂν ὑμῖν. τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα ὃς 7*
εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσαι. ἀλλ' οὐχί ἐρεῖ 8
αὐτῷ ἐτοίμασον τί δειπνήσω καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι ἕως φάγω
καὶ πίω καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ. μὴ χάριν ἔχει τῷ δού- 9*
λῳ ἐκεῖνῳ ὅτι ἐποίησεν τὰ διαταχθέντα αὐτῷ οὐ δοκῶ. οὕτως καὶ ὑμεῖς 10*
ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν λέγετε ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν
ὅτι ὁ ὀφείλομεν ποιῆσαι πεποιθήκαμεν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι 11*
αὐτὸν εἰς ἱερουσαλήμ καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσου σαμαρείας καὶ γα-
λιλαίας. καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἰς τινα κώμην ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα 12*
λεπροὶ ἄνδρες οἱ ἔστησαν πόρρωθεν. καὶ αὐτοὶ ἦραν φωνὴν λέγοντες ἰη- 13
σοῦ ἐπιστάτα ἐλέησον ἡμᾶς. καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς πορευθέντες ἐπιδείξτε 14
ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἑκαθαρίσθησαν.

v.29 λέγει δε^v αὐτῷ^{τ.μ.κ} ἀβραὰμ ἐχουσί^v ἐχουσιν^{τ.μ.κ} μωυσεα^v μωσεα^{τ.μ.κ} καὶ τοὺς προφήτας ἀκου-
σατωσαν αὐτῶν. **v.31** εἶπεν δε αὐτῷ εἰ μωυσεως^v μωσεως^{τ.μ.κ} καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν οὐδ^v
οὐδε^{τ.μ.κ} εἰαν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ πειοθήσονται. **17** **v.1** εἶπεν δε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ^v
ἀνένδεκτον ἐστιν τοῦ μὴ^{τ.μ.κ} ἐλθεῖν^{τ.μ.κ} τὰ σκανδαλα μὴ^v ἐλθεῖν^v πλην^v οὐαὶ δε^{τ.μ.κ} δι' οὗ ἐρχεται.
v.2 λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ λιθος^v μυλος^{τ.μ.κ} μυλικός^v ὀνικός^{τ.μ.κ} περικείται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ
ἐρριπται εἰς τὴν θάλασσαν ἢ ἵνα σκανδαλίση ἐνα^{τ.μ.κ} τῶν μικρῶν τούτων ἐνα^v. **v.3** προσέχετε ἐαυ-
τοῖς ἐαν δε^{τ.μ.κ} ἀμάρτη εἰς^{τ.μ.κ} σὲ^{τ.μ.κ} ὁ ἀδελφός σου ἐπιτίμησον αὐτῷ καὶ ἐαν μετανοήσῃ ἀφες αὐτῷ.
v.4 καὶ ἐαν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἀμάρτησῃ^v ἀμάρτη^{τ.μ.κ} εἰς σὲ καὶ ἐπτάκις τῆς^{τ.μ.κ} ἡμέρας^{τ.μ.κ} ἐπι-
στρέψῃ πρὸς^v ἐπὶ^{τ.κ} σὲ^{τ.κ.ν} λέγων μετανοῶ ἀφήσεις αὐτῷ. **v.5** καὶ εἶπαν^v εἶπον^{τ.μ.κ} οἱ ἀποστολοὶ τῷ
κυρίῳ πρόσθετες ἡμῖν πίστιν. **v.6** εἶπεν δε ὁ κύριος εἰ ἐχετε^{μ.ν} εἵχετε^{τ.κ} πίστιν ὥς κόκκον σινάπεως ἐλε-
γετε ἂν τῇ συκαμίνῳ [ταύτῃ]^v ταύτῃ^{τ.μ.κ} ἐκριζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν.
v.7 τίς δε ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ αὐτῷ^v εὐθεως
παρελθὼν ἀνάπεσε^{μ.ν} ἀνάπεσαι^{τ.κ}. **v.9** μὴ χάριν^{τ.μ.κ} ἔχει χάριν^v τῷ δούλῳ ἐκεῖνῳ^{τ.μ.κ} ὅτι ἐποίησεν
τὰ διαταχθέντα αὐτῷ^{τ.κ} οὐ^{τ.μ.κ} δοκῶ^{τ.μ.κ}. **v.10** οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διατα-
χθέντα ὑμῖν λέγετε ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν ὅτι^{τ.μ.κ} ὁ οφείλομεν^μ ὀφείλομεν^{τ.κ.ν} ποιῆσαι πεποιοθήκαμεν.
v.11 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν^{τ.μ.κ} εἰς ἱερουσαλήμ καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσου^v μέσου^{τ.μ.κ}
σαμαρείας καὶ γαλιλαίας. **v.12** καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἰς τινα κώμην ἀπήντησαν [αὐτῷ]^v αὐτῷ^{τ.μ.κ}
δέκα λεπροὶ ἄνδρες οἱ ἔστησαν πόρρωθεν.

- 15 εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν ἰδὼν ὅτι ἰάθη ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων
 16* τὸν θεόν. καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ εὐχαριστῶν
 17 αὐτῷ καὶ αὐτὸς ἦν σαμαρείτης. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν οὐχὶ οἱ
 18 δέκα ἐκαθαρίσθησαν οἱ δὲ ἑννέα ποῦ. οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες
 19 δοῦναι δόξαν τῷ θεῷ εἰ μὴ ὁ ἄλλογενὴς οὗτος. καὶ εἶπεν αὐτῷ ἀναστὰς
 20 πορεύου ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν φαρισαίων
 πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν οὐκ ἔρχεται
 21* ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως. οὐδὲ ἐροῦσιν ἰδοὺ ᾧδε ἢ ἰδοὺ
 22 ἐκεῖ ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστίν. εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς
 μαθητάς ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ υἱοῦ
 23* τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν καὶ οὐκ ὄψεσθε. καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν ἰδοὺ ᾧδε ἢ ἰδοὺ
 24* ἔκει ἢ ἐκεῖ μὴ ἀπέλθῃτε μηδὲ διώξητε. ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπή ἡ ἀστράπτουσα
 ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν λάμπει οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς
 25 τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν
 26* καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς
 ἡμέραις τοῦ νῶε οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
 27* ἥσθιον ἔπινον ἐγάμουν ἐξεγαμίζοντο ἄχρι ἥς ἡμέρας εἰσηλθεν νῶε εἰς τὴν
 28* κιβωτόν καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας. ὁμοίως καὶ
 ὡς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις λῶτ ἥσθιον ἔπινον ἡγόραζον ἐπώλουν ἐφύτευον
 29* ὠκοδόμουν. ἦ δὲ ἡμέρα ἐξηλθεν λῶτ ἀπὸ σοδόμων ἔβρεξεν πῦρ καὶ θεῖον
 30* ἀπ' οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας. κατὰ ταῦτα ἔσται ἡ ἡμέρα ὁ υἱὸς τοῦ
 31* ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὅς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος
 καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ μὴ καταβάτω ἄραι αὐτά καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ
 32, 33* ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. μνημονεύετε τῆς γυναικὸς λῶτ. ὅς
 ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν καὶ ὅς ἐὰν ἀπολέσῃ
 34* αὐτήν ζωογονήσῃ αὐτήν. λέγω ὑμῖν ταύτη τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλί-

v.16 και επεσεν επι προσωπον παρα τους ποδας αυτου ευχαριστων αυτω και αυτος ην σαμαριτης^v σαμαρειτης^{τ.μ.κ.}. **v.21** ουδε ερουσιν ιδου ωδε η ιδου^{τ.μ.κ.} εκει ιδου γαρ η βασιλεια του θεου εντος υμων εστιν. **v.23** και ερουσιν υμιν ιδου ωδε^{τ.μ.κ.} η^{τ.μ.κ.} ιδου^{τ.μ.κ.} εκει [η]^v ιδου^v ωδε^v μη απελθῃτε μηδε διωξητε. **v.24** ωσπερ γαρ η αστραπη η^{τ.μ.κ.} αστραπτουσα εκ της υπο^v τον^v υπ^{τ.μ.κ.} ουρα-
 νον εις την υπ ουρανον λαμπει ουτως εσται και^{τ.κ.} ο υιος του ανθρωπου [εν^v εν^{τ.μ.κ.} τη ημερα αυτου]^v αυτου^{τ.μ.κ.}. **v.26** και καθως εγενετο εν ταις ημεραις του^{τ.κ.} νωε ουτως εσται και εν ταις ημεραις του υιου του ανθρωπου. **v.27** ησθιον επινον εγαμουν εγαμιζοντο^v εξεγαμιζοντο^{τ.μ.κ.} αχρι ης ημερας εισηλθεν νωε εις την κιβωτον και ηλθεν ο κατακλυσμος και απωλεσεν παντας^v απαντας^{τ.μ.κ.}. **v.28** ομοιως καθως^v και^{τ.μ.κ.} ως^{τ.μ.κ.} εγενετο εν ταις ημεραις λωτ ησθιον επινον ηγοραζον επωλουν εφυτευον ωκοδομουν. **v.29** η δε ημερα εξηλθεν λωτ απο σοδομων εβρεξεν πυρ και θειον απ ουρανου και απωλεσεν παντας^v απαντας^{τ.μ.κ.}. **v.30** κατα τα^v αυτα^v ταυτα^{τ.μ.κ.} εσται η ημερα ο υιος του ανθρωπου αποκαλυπτεται. **v.31** εν εκεινη τη ημερα ος εσται επι του δωματος και τα σκευη αυτου εν τη οικια μη καταβατω αραι αυτα και ο εν τω^{τ.μ.κ.} αγρω ομοιως μη επιστρεψατω εις τα οπισω. **v.33** ος εαν ζητηση την ψυχην αυτου περιποιησασθαι^v σωσαι^{τ.μ.κ.} απολεσει αυτην και^{τ.μ.κ.} ος δ^v αν^v εαν^{τ.μ.κ.} απολεση αυτην^{τ.μ.κ.} ζωογονη-
 σει αυτην. **v.34** λεγω υμιν ταυτη τη νυκτι εσονται δυο επι κλινης μιας ο^{τ.κ.ν} εις παραλημφθησεται^v παραληφθησεται^{τ.μ.κ.} και ο ετερος αφεθησεται.

νης μιᾶς ὁ εἷς παραληφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται. δύο ἔσονται 35*
ἀλήθουςαι ἐπὶ τὸ αὐτό μία παραληφθήσεται καὶ ἡ ἑτέρα ἀφεθήσεται. καὶ 37*
ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ ποῦ κύριε ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς ὅπου τὸ σῶμα
ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἄετοί.

ἔλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι 18*
καὶ μὴ ἐκκακεῖν. λέγων κριτὴς τις ἦν ἐν τινὶ πόλει τὸν θεὸν μὴ φοβούμε- 2
νος καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρεπόμενος. χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ καὶ 3
ἤρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. καὶ 4*
οὐκ ἤθελησεν ἐπὶ χρόνον μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ εἰ καὶ τὸν θεὸν οὐ
φοβοῦμαι καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι. διὰ γε τὸ παρέχειν μοι κόπον 5*
τὴν χήραν ταύτην ἐκδικήσω αὐτήν ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ
με. εἶπεν δὲ ὁ κύριος ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει. ὁ δὲ θεὸς 6, 7*
οὐ μὴ ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων πρὸς αὐτὸν
ἡμέρας καὶ νυκτός καὶ μακροθυμῶν ἐπ' αὐτοῖς. λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει 8
τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα εὐ-
ρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς. εἶπεν δὲ καὶ πρὸς τινὰς τοὺς πεποιθότας 9*
ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶν δίκαιοι καὶ ἐξουθενοῦντας τοὺς λοιποὺς τὴν παρα-
βολὴν ταύτην. ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι ὁ εἷς 10
φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. ὁ φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα 11
προσηύχετο ὁ θεὸς εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώ-
πων ἄρπαγες ἄδικοι μοιχοί ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης. νηστεύω δις τοῦ 12
σαββάτου ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἐστὼς 13*
οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπᾶραι ἀλλ' ἔτυπεν
εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ λέγων ὁ θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. λέγω ὑμῖν 14*
κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ ἐκεῖνος ὅτι πᾶς ὁ ὑψὼν
ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται ὁ δὲ ταπεινὼν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. προσέφερον 15*
δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη ἵνα αὐτῶν ἅπτηται ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμη-

v.35 δυο^{τ.μ.κ} εσονται δυο^ν αληθουςαι επι το αυτο η^κ μια^{τ.μ.κ} παραληφθησεται^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} η μια^ν παραλημφθησεται^ν η^ν δε^ν ετερα αφεθησεται. **v.37** και αποκριθεντες λεγουσιν αυτω που κυριε ο δε ει-
πεν αυτοις οπου το σωμα εκει και^ν συναχθησονται^{τ.μ.κ} οι αετοι επισυναχθησονται^ν. **18 v.1** ελεγεν δε
και^{τ.μ.κ} παραβολην αυτοις προς το δειν παντοτε προσευχεσθαι αυτοις^ν και μη εκκακειν^ν εκκακειν^{τ.μ.κ}.
v.4 και ουκ ηθελεν^ν ηθελησεν^{τ.μ.κ} επι χρονον μετα δε ταυτα ειπεν εν εαυτω ει και τον θεον ου φοβουμαι
ουδε^ν και^{τ.μ.κ} ανθρωπον ουκ^{τ.μ.κ} εντρεπομαι. **v.5** δια γε το παρεχειν μοι κοπον την χηραν ταυτην εκ-
δικησω αυτην ινα μη εις τελος ερχομενη υποπιαζη^μ υπωπιαζη^{τ.κ.ν} με. **v.7** ο δε θεος ου μη ποιηση^{μ.ν}
ποιησει^{τ.κ} την εκδικησιν των εκλεκτων αυτου των βοωντων αυτω^ν προς^{τ.μ.κ} αυτον^{τ.μ.κ} ημερας και νυ-
κτος και μακροθυμει^ν μακροθυμων^{τ.μ.κ} επ αυτοις. **v.9** ειπεν δε και^{τ.κ.ν} προς τινας τους πεποιθотας
εφ εαυτοις οτι εισιν δικαιοι και εξουθενουντας τους λοιπους την παραβολην ταυτην. **v.13** και^{τ.μ.κ} ο
δε^ν τελωνης μακροθεν εστως ουκ ηθελεν ουδε τους οφθαλμους επαιρει^ν εις τον ουρανον επαιρει^{τ.μ.κ} αλλ
ετυπεν εις^{τ.μ.κ} το στηθος αυτου λεγων ο θεος ιλασθητι μοι τω αμαρτωλω. **v.14** λεγω υμιν κατεβη
ουτος δεδικαιωμενος εις τον οικον αυτου παρ^ν εκεινον^ν η^{τ.μ.κ} γαρ^μ εκεινος^{τ.μ.κ} οτι πας ο υψων εαυτον
ταπεινωθησεται ο δε ταπεινων εαυτον υψωθησεται. **v.15** προσεφερον δε αυτω και τα βρεφη ινα αυτων
απηται ιδοντες δε οι μαθηται επετιμων^ν επετιμησαν^{τ.μ.κ} αυτοις.

16* σαν αὐτοῖς. ὁ δὲ ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτὰ εἶπεν ἄφετε τὰ παιδιά
 17* ἔρχεσθαι πρὸς με καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία
 18 τοῦ θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅς ἐάν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς
 19 παιδίον οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν ἄρχων λέγων
 20* ὁ ἰησοῦς τί με λέγεις ἀγαθόν οὐδεις ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. τὰς ἐντολὰς
 21* οἶδας μὴ μοιχεύσης μὴ φονεύσης μὴ κλέψης μὴ ψευδομαρτυρήσης τίμα
 22* τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. ὁ δὲ εἶπεν ταῦτα πάντα ἐφύλαξαμην
 23* ἐκ νεότητος μου. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ ἔτι ἓν σοι λείπει
 24* πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρα-
 25* νῷ καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι. ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα περίλυπος ἐγένετο ἦν
 26* γὰρ πλούσιος σφόδρα. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον εἶπεν
 27* πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
 28* θεοῦ. εὐκοπώτερον γὰρ ἐστὶν κάμηλον διὰ τρυμαλίας ῥαφίδος εἰσελθεῖν
 29* ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες
 30* καὶ τίς δύναται σωθῆναι. ὁ δὲ εἶπεν τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ
 31* ἐστὶν παρὰ τῷ θεῷ. εἶπεν δὲ ὁ πέτρος ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφηκαμεν πάντα καὶ
 32* ἠκολουθήσαμεν σοι. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ὅς
 ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ γονεῖς ἢ ἀδελφούς ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἕνεκεν τῆς βασι-
 λείας τοῦ θεοῦ. ὅς οὐ μὴ ἀπολάβῃ πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ
 ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζῶν αἰώνιον. παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα εἶπεν
 πρὸς αὐτοὺς ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς ἱεροσόλυμα καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ
 γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου. παραδοθήσεται
 γὰρ τοῖς ἔθνεσιν καὶ ἐμπαιχθήσεται καὶ ὕβρισθήσεται καὶ ἐμπτυσθήσεται.

v.16 ο δε ιησους προσεκαλεσατο^{Τ.Μ.Κ} προσκαλεσαμενος^{Τ.Μ.Κ} αυτα λεγων^Ν ειπεν^{Τ.Μ.Κ} αφετε τα παιδια ερ-
 χεσθαι προς με και μη κωλυετε αυτα των γαρ τοιουτων εστιν η βασιλεια του θεου. **v.17** αμην λεγω
 υμιν ος αν^Ν εαν^{Τ.Μ.Κ} μη δεξηται την βασιλειαν του θεου ως παιδιον ου μη εισελθῃ εἰς αὐτήν. **v.20** τας
 εντολας οιδας μη μοιχευσης μη φονευσης μη κλεψης μη ψευδομαρτυρησης τιμα τον πατερα σου και την
 μητερα σου^{Τ.Μ.Κ}. **v.21** ο δε ειπεν ταυτα παντα εφυλαξα^Ν εφυλαξαμην^{Τ.Μ.Κ} εκ νεοτητος μου^{Τ.Μ.Κ}.
v.22 ακουσας δε ταυτα^{Τ.Μ.Κ} ο ιησους ειπεν αυτω ετι εν σοι λειπει παντα οσα εχεις πωλησον και δια-
 δος πτωχοις και εξεις θησαυρον εν [τοις]^Ν ουρανοις^Ν ουρανῳ^{Τ.Μ.Κ} και δευρο ακολουθει μοι. **v.23** ο
 δε ακουσας ταυτα περιλυπος εγενηθη^Ν εγενετο^{Τ.Μ.Κ} ην γαρ πλουσιος σφοδρα. **v.24** ιδων δε αυτον
 ο ιησους [περιλυπον^Ν περιλυπον^{Τ.Μ.Κ} γενομενον]^Ν γενομενον^{Τ.Μ.Κ} ειπεν πως δυσκολως οι τα χρηματα
 εχοντες εισελευσονται^{Τ.Μ.Κ} εἰς την βασιλειαν του θεου εισπορευονται^Ν. **v.25** ευκοπωτερον γαρ εστιν
 καμηλον δια τρηματος^Ν τρυμαλιας^{Τ.Μ.Κ} βελονης^Ν ραφιδος^{Τ.Μ.Κ} εισελθειν η πλουσιον εἰς την βασιλειαν
 του θεου εισελθειν. **v.26** ειπαν^Ν ειπον^{Τ.Μ.Κ} δε οι ακουσαντες και τις δυναται σωθῆναι. **v.27** ο δε
 ειπεν τα αδυνατα παρα ανθρωποις δυνατα εστιν^{Τ.Μ.Κ} παρα τῷ θεῷ εστιν^Ν. **v.28** ειπεν δε ο^{Τ.Κ.Ν} πετρος
 ιδου ημεις αφεντες^Ν αφηκαμεν^{Τ.Μ.Κ} τα^Ν παντα^{Τ.Μ.Κ} ιδια^Ν και^{Τ.Μ.Κ} ηκολουθησαμεν σοι. **v.29** ο δε
 ειπεν αυτοις αμην λεγω υμιν οτι ουδεις εστιν ος αφηκεν οικιαν η γυναικα^Ν γονεις^{Τ.Μ.Κ} η αδελφους η
 γονεις^Ν γυναικα^{Τ.Μ.Κ} η τεκνα ενεκεν της βασιλειας του θεου. **v.30** ος ουχι^Ν ου^{Τ.Μ.Κ} μη^Ν ἀπολαβῇ^Ν
 απολαβῇ^{Τ.Μ.Κ} πολλαπλασιονα εν τῷ καιρῳ τουτω και εν τῷ αιωνι τῷ ερχομενῳ ζων αιωνιον. **v.31** πα-
 ραλαβων δε τους δωδεκα ειπεν προς αυτους ιδου αναβαινομεν εἰς ιερουσαλημ^Ν ιεροσολυμα^{Τ.Μ.Κ} και
 τελεσθησεται παντα τα γεγραμμενα δια των προφητων τῷ υιω του ανθρωπου.

καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν αὐτόν καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσε- 33
ται. καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον 34
ἀπ’ αὐτῶν καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίξειν αὐ- 35*
τὸν εἰς ἱερὶχὼ τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. ἀκούσας 36
δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί εἶη τοῦτο. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ 37
ὅτι ἰησοῦς ὁ ναζωραῖος παρέρχεται. καὶ ἐβόησεν λέγων ἰησοῦ υἱὲ δαβὶδ 38*
ἐλέησόν με. καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ αὐτὸς δὲ πολ- 39*
λῷ μᾶλλον ἔκραζεν υἱὲ δαβὶδ ἐλέησόν με. σταθεῖς δὲ ὁ ἰησοῦς ἐκέλευσεν 40
αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτόν. λέγων 41*
τί σοι θέλεις ποιήσω ὁ δὲ εἶπεν κύριε ἵνα ἀναβλέψω. καὶ ὁ ἰησοῦς εἶπεν 42
αὐτῷ ἀνάβλεψον ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψεν καὶ 43
ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν θεόν καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ
θεῷ.

καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν ἱερὶχῶ. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος 19, 2*
ζακχαῖος καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης καὶ οὗτος ἦν πλούσιος. καὶ ἐζήτηι 3
ἰδεῖν τὸν ἰησοῦν τίς ἐστιν καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου ὅτι τῇ ἡλικίᾳ
μικρὸς ἦν. καὶ προδραμὼν ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομωραίαν ἵνα ἴδῃ 4*
αὐτόν ὅτι δι’ ἐκείνης ἤμελλεν διέρχεσθαι. καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον 5*
ἀναβλέψας ὁ ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν ζακχαῖε σπεύσας
κατάβηθι σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μείναι. καὶ σπεύσας κατέβη 6
καὶ ὑπεδέξατο αὐτόν χαίρων. καὶ ἰδόντες ἅπαντες διεγόγγυζον λέγοντες 7*
ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσηλθεν καταλῦσαι. σταθεῖς δὲ ζακχαῖος εἶπεν 8*
πρὸς τὸν κύριον ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου κύριε δίδωμι τοῖς
πτωχοῖς καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. εἶπεν δὲ 9
πρὸς αὐτόν ὁ ἰησοῦς ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο καθότι
καὶ αὐτὸς υἱὸς ἀβραάμ ἐστιν. ἦλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆ- 10
σαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός. ἀκούοντων δὲ αὐτῶν ταῦτα προσθεῖς εἶπεν 11*
παραβολὴν διὰ τὸ ἐγγὺς αὐτόν εἶναι ἱερουσαλὴμ καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι

v.35 ἐγένετο δε ἐν τῷ ἐγγίξειν αὐτὸν εἰς ἱερὶχῶ τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ἐπαιτῶν^v
προσαιτῶν^{τ.μ.κ.}. **v.38** καὶ ἐβόησεν λέγων ἰησοῦ υἱὲ δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ.} ἐλεησον με. **v.39** καὶ οἱ προ-
άγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιγήσῃ^v σιωπήσῃ^{τ.μ.κ.} αὐτὸς δε πολλῶ μᾶλλον ἐκραζεν υἱὲ δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ.}
ἐλεησον με. **v.41** λέγων^{τ.μ.κ.} τί σοι θέλεις ποιήσω ὁ δε εἶπεν κυριε ἵνα ἀναβλέψω. **19 v.2** καὶ ἰδοὺ
ἀνὴρ ὀνοματι καλούμενος ζακχαῖος καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης καὶ αὐτὸς^v οὗτος^{τ.μ.κ.} ἦν^{τ.μ.κ.} πλούσιος.
v.4 καὶ προδραμὼν εἰς^v τὸ^v ἐμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομωρεᾶν^v συκομωραίαν^{τ.μ.κ.} ἵνα ἴδῃ αὐτόν ὅτι [δι]^μ
δι^{τ.κ.} ἐκείνης ἐμελλεν^μ ἤμελλεν^{τ.κ.ν} διέρχεσθαι. **v.5** καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον ἀναβλέψας ὁ ἰησοῦς
εἶδεν^{τ.μ.κ.} αὐτόν^{τ.μ.κ.} καὶ^{τ.μ.κ.} εἶπεν πρὸς αὐτόν ζακχαῖε σπεύσας κατέβηθι σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου
δεῖ με μείναι. **v.7** καὶ ἰδόντες πάντες^{μ.ν} ἅπαντες^{τ.κ.} διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῷ ἀνδρὶ
εἰσηλθεν καταλῦσαι. **v.8** σταθεῖς δε ζακχαῖος εἶπεν πρὸς τὸν κύριον ἰδοὺ τὰ ἡμίση^v μου^v ἡμισὴ^{τ.μ.κ.}
τῶν ὑπαρχόντων μου^{τ.μ.κ.} κύριε δίδωμι^{τ.μ.κ.} τοῖς πτωχοῖς δίδωμι^v καὶ εἰ τινός τι ἐσυκοφάντησα ἀποδίδωμι
τετραπλοῦν. **v.11** ἀκούοντων δε αὐτῶν ταῦτα προσθεῖς εἶπεν παραβολὴν διὰ τὸ ἐγγὺς αὐτόν^{τ.μ.κ.} εἶναι
ἱερουσαλὴμ αὐτόν^v καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μελλεῖ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀναφανεῖσθαι.

12 παραχρήμα μέλλει ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. εἶπεν οὖν ἄν-
 13* θρωπός τις εὐγενῆς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν
 14 μνᾶς καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς πραγματεύσασθε ἕως ἔρχομαι. οἱ δὲ πολῖται
 15* θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν
 16* λαβόντα τὴν βασιλείαν καὶ εἶπεν φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους
 17* οἷς ἔδωκεν τὸ ἀργύριον ἵνα γνῶ τίς τί διεπραγματεύσατο. παρεγένετο δὲ
 18* ὁ πρῶτος λέγων κύριε ἡ μνᾶ σου προσειργάσατο δέκα μνᾶς. καὶ εἶπεν
 19* αὐτῷ εὖ ἀγαθὲ δοῦλε ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς ἐγένου ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων
 20* ἐπάνω δέκα πόλεων. καὶ ἦλθεν ὁ δεῦτερος λέγων κύριε ἡ μνᾶ σου ἐποίη-
 21* σεν πέντε μνᾶς. εἶπεν δὲ καὶ τούτῳ καὶ σὺ γίνου ἐπάνω πέντε πόλεων.
 22* καὶ ἕτερος ἦλθεν λέγων κύριε ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου ἦν εἶχον ἀποκειμένην ἐν
 23* σουδαρίῳ. ἐφοβούμην γάρ σε ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ αἵρεις ὃ οὐκ
 24* ἔθηκας καὶ θερίζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας. λέγει δὲ αὐτῷ ἐκ τοῦ στόματός σου
 25*, 26* κρινῶ σε πονηρὲ δοῦλε ἥδεις ὅτι ἐγὼ ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἰμι αἵρων ὃ
 27* οὐκ ἔθηκα καὶ θερίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα. καὶ διατί οὐκ ἔδωκάς τὸ ἀργύριον
 28* μου ἐπὶ τὴν τράπεζαν καὶ ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν ἔπραξα αὐτό. καὶ τοῖς
 29* παρεστῶσιν εἶπεν ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς
 25*, 26* ἔχοντι. καὶ εἶπον αὐτῷ κύριε ἔχει δέκα μνᾶς. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ
 27* ἔχοντι δοθήσεται ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.
 28* πλὴν τοὺς ἐχθροὺς μου ἐκείνους τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ'
 29* αὐτοὺς ἀγάγετε ὧδε καὶ κατασφάζετε ἔμπροσθέν μου. καὶ εἰπὼν ταῦτα
 29* ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀναβαίνων εἰς ἱεροσόλυμα. καὶ ἐγένετο ὥς ἤγγισεν
 εἰς βηθφαγὴ καὶ βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον ἐλαιῶν ἀπέστειλεν

v.13 καλεσας δε δεκα δουλους εαυτου εδωκεν αυτοις δεκα μνας και ειπεν προς αυτους πραγματευσασθε εν^v ω^v εως^{τ.μ.κ} ερχομαι. **v.15** και εγενετο εν τω επανελθειν αυτον λαβοντα την βασιλειαν [και]^μ και^{τ.κ.ν} ειπεν φωνηθηναι αυτω τους δουλους τουτους οις δεδωκει^v εδωκεν^{τ.μ.κ} το αργυριον ινα γνοι^v γνω^{τ.μ.κ} τις^{τ.μ.κ} τι διεπραγματευσαντο^v διεπραγματευσατο^{τ.μ.κ}. **v.16** παρεγενετο δε ο πρωτος λεγων κυριε η μνα σου προσειργασατο^{τ.μ.κ} δεκα προσηργασατο^v μνας. **v.17** και ειπεν αυτω ευγε^v ευ^{τ.μ.κ} αγαθε δουλε οτι εν ελαχιστω πιστος εγενου ισθι εξουσιαν εχων επανω δεκα πολεων. **v.18** και ηλθεν ο δευτερος λεγων κυριε^{τ.μ.κ} η μνα σου κυριε^v εποιησεν πεντε μνας. **v.19** ειπεν δε και τουτω και σου γινου^{τ.μ.κ} επανω γινου^v πεντε πολεων. **v.20** και ο^v ετερος ηλθεν λεγων κυριε ιδου η μνα σου ην ειχον αποκειμενην εν σουδαριω. **v.22** λεγει δε^{τ.μ.κ} αυτω εκ του στοματος σου κρινω σε πονηρε δουλε ηδεις οτι εγω ανθρωπος αυστηρος ειμι αιρων ο ουκ εθηκα και θεριζων ο ουκ εσπειρα. **v.23** και δια^{μ.ν} τι^{μ.ν} διατι^{τ.κ} ουκ εδωκας μου^v το αργυριον μου^{τ.μ.κ} επι την^{τ.κ} τραπεζαν καγω^v και^{τ.μ.κ} εγω^{τ.μ.κ} ελθων συν τοκω αν επραξα^{τ.μ.κ} αυτο επραξα^v. **v.25** και ειπαν^v ειπον^{τ.μ.κ} αυτω κυριε εχει δεκα μνας. **v.26** λεγω γαρ^{τ.μ.κ} υμιν οτι παντι τω εχοντι δοθησεται απο δε του μη εχοντος και ο εχει αρθησεται απ^{τ.μ.κ} αυτου^{τ.μ.κ}. **v.27** πλην τους εχθρους μου τουτους^v εκεινους^{τ.μ.κ} τους μη θελησαντας με βασιλευσαι επι αυτους αγαγετε ωδε και κατασφαζατε αυτους^v εμπροσθεν μου. **v.29** και εγενετο ως ηγγισεν εις βηθσφαγη^μ βηθφαγη^{τ.κ.ν} και^v ν^v βηθανιαν^{τ.μ.κ} βηθανιαν^{τ.μ.κ} προς το ορος το καλουμενον ελαιων απεστειλεν δυο των μαθητων αυτου^{τ.μ.κ}.

δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. εἰπὼν ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην ἐν ᾗ εἰ- 30*
 σπορευόμενοι εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων 31*
 ἐκάθισεν λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ διατί λύετε 32*
 οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει. ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπε- 33*
 σταλμένοι εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς. λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπον 34*
 οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτοὺς τί λύετε τὸν πῶλον. οἱ δὲ εἶπον ὁ κύριος 35*
 αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει. καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν ἰησοῦν καὶ ἐπιρρίψαντες 36*
 ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον ἐπεβίβασαν τὸν ἰησοῦν. πορευομένου 37*
 δὲ αὐτοῦ ὑπεστρώννυσον τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. ἐγγίζοντας δὲ αὐτοῦ 38*
 ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος 39*
 τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν θεὸν φωνῇ μεγάλῃ περὶ πασῶν ὧν εἶ- 40*
 δον δυνάμεων. λέγοντες εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι 41*
 κυρίου εἰρήνῃ ἐν οὐρανῷ καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις. καὶ τινες τῶν φαρισαίων 42*
 ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτὸν διδάσκαλε ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου. 43*
 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσωσιν οἱ λίθοι 44*
 κεκράζονται. καὶ ὡς ἤγγισεν ἰδὼν τὴν πόλιν ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτή. λέγων 45*
 ὅτι εἰ ἔγνων καὶ σὺ καὶ γε ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ τὰ πρὸς εἰρήνην σου 46*
 νῦν δὲ ἐκρύβῃ ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου. ὅτι ἤξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σὲ καὶ περιβα- 47*
 λούσιν οἱ ἐχθροί σου χάρακά σοι καὶ περικυκλώσουσίν σε καὶ συνέξουσίν 48*
 σε πάντοθεν. καὶ ἐδαφιοῦσίν σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοὶ καὶ οὐκ ἀφή- 49*
 σουσιν ἐν σοὶ λίθον ἐπὶ λίθῳ ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνων τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς 50*
 σου. καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας ἐν αὐτῷ 51*
 καὶ ἀγοράζοντας. λέγων αὐτοῖς γέγραπται ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς 52*
 ἐστίν ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον ληστῶν. καὶ ἦν διδάσκων τὸ 53*
 καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν 54*

v.30 λεγων^v ειπων^{τ.μ.κ} υπαγετε εις την κατεναντι κωμην εν η εισπορευομενοι ευρησετε πωλον δεδεμενον
 εφ' ον ουδεις πωποτε ανθρωπων εκαθισεν και^v λυσαντες αυτον αγαγετε. **v.31** και εαν τις υμας ερωτα
 δια^{μ.ν} τι^{μ.ν} διατι^{τ.κ} λυετε ουτως ερειτε αυτω^{τ.μ.κ} οτι ο κυριος αυτου χρειαν εχει. **v.33** λυοντων δε
 αυτων τον πωλον ειπαν^v ειπον^{τ.μ.κ} οι κυριοι αυτου προς αυτους τι λυετε τον πωλον. **v.34** οι δε ειπαν^v
 οτι^v ειπον^{τ.μ.κ} ο κυριος αυτου χρειαν εχει. **v.35** και ηγαγον αυτον προς τον ιησουν και επιρριψαντες^v
 επιρριψαντες^{τ.μ.κ} αυτων^v εαυτων^{τ.μ.κ} τα ιματια επι τον πωλον επεβιβασαν τον ιησουν. **v.38** λεγοντες
 ευλογημενος ο ερχομενος ο^v βασιλευς εν ονοματι κυριου ειρηνη^{τ.μ.κ} εν ουρανω ειρηνη^v και δοξα εν
 υψιστοις. **v.39** και τινες των φαρισαιων απο του οχλου ειπαν^v ειπον^{τ.μ.κ} προς αυτον διδασκαλε
 επιτιμησον τοις μαθηταις σου. **v.40** και αποκριθεις ειπεν αυτοις^{τ.μ.κ} λεγω υμιν οτι^{τ.μ.κ} εαν ουτοι
 σιωπησουσιν^v σιωπησωσιν^{τ.μ.κ} οι λιθοι κραζουσιν^v κεκραζονται^{τ.μ.κ}. **v.41** και ως ηγγισεν ιδων την
 πολιν εκλαυσεν επ αυτην^v αυτη^{τ.μ.κ}. **v.42** λεγων οτι ει εγνων και^{τ.μ.κ} συ^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} γε^{τ.μ.κ}
 εν τη ημερα σου^{τ.μ.κ} ταυτη και^v συ^v τα προς ειρηνην σου^{τ.μ.κ} νυν δε εκρυβη απο οφθαλμων σου.
v.43 οτι ηξουσιν ημεραι επι σε και παρεμβalousin^v περιβαλουςιν^{τ.μ.κ} οι εχθροι σου χαρακα σοι και
 περικυκλωσουσιν σε και συνεξουσιν σε παντοθεν. **v.44** και εδαφιοουσιν σε και τα τεκνα σου εν σοι και
 ουκ αφησουσιν εν^{τ.μ.κ} σοι^{τ.μ.κ} λιθον επι λιθον^v εν^v σοι^v λιθω^{τ.μ.κ} ανθ' ων ουκ εγνων τον καιρον της
 επισκοπης σου. **v.45** και εισελθων εις το ιερον ηρξατο εκβαλλειν τους πωλουντας εν^{τ.μ.κ} αυτω^{τ.μ.κ}
 και^{τ.μ.κ} αγοραζοντας^{τ.μ.κ}. **v.46** λεγων αυτοις γεγραπται και^v εσται^v ο οικος μου οικος προσευχης
 εστιν^{τ.μ.κ} υμεις δε αυτον εποηισατε σπηλαιον ληστων.

48 ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ. καὶ οὐχ εὗρισκον τὸ τί ποιήσωσιν ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων.

- 20*** καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμμα-
 2* τειῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις. καὶ εἰπὼν πρὸς αὐτόν λέγοντες εἶπε ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς ἢ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην.
 3* ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἓνα λόγον καὶ εἴ-
 4, 5* πατέ μοι. τὸ βάπτισμα ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων. οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες ὅτι ἐὰν εἰπώμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐρεῖ
 6* διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ. ἐὰν δὲ εἰπώμεν ἐξ ἀνθρώπων πᾶς ὁ λαὸς
 7 καταλιθάσει ἡμᾶς πεπεισμένος γὰρ ἐστὶν ἰωάννην προφήτην εἶναι. καὶ
 8 ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν. καὶ ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς οὐδὲ ἐγὼ λέγω
 9* ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. ἤρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην ἄνθρωπος τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν
 10* γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν χρόνους ἱκανούς. καὶ ἐν καιρῷ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δώσιν
 11* αὐτῷ οἱ δὲ γεωργοὶ δείραντες αὐτὸν ἐξαπέστειλαν κενόν. καὶ προσέθετο πέμπαι ἕτερον δοῦλον οἱ δὲ κἀκεῖνον δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστει-
 12* λαν κενόν. καὶ προσέθετο πέμπαι τρίτον οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον. εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τί ποιήσω πέμπω τὸν υἱόν
 13* μου τὸν ἀγαπητόν ἵσως τοῦτον ἰδόντες ἐντραπήσονται. ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος
 14* δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. καὶ ἐκβαλόν-
 15* τες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος ἀπέκτειναν τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος
 16* τοῦ ἀμπελῶνος. ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους καὶ δώ-

20 **v.1** καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων^{τ.μ.κ} διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγε-
 λιζομένου ἐπέστησαν οἱ ἱερεῖς^μ ἀρχιερεῖς^{τ.κ.ν} καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις. **v.2** καὶ εἶπαν^ν
 λέγοντες^ν εἶπον^{τ.μ.κ} πρὸς αὐτὸν εἶπον^ν λέγοντες^{τ.μ.κ} εἶπε^{τ.μ.κ} ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς ἢ τίς
 ἐστὶν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην. **v.3** ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ἐρωτήσω ὑμᾶς καγὼ ἓνα^{τ.μ.κ}
 λόγον καὶ εἶπατέ μοι. **v.5** οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες ὅτι ἐὰν εἰπώμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐρεῖ
 δια^{μ.ν} τι^{μ.ν} διατι^{τ.κ} οὐν^{τ.κ} οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ. **v.6** ἐὰν δὲ εἰπώμεν ἐξ ἀνθρώπων πᾶς^{τ.μ.κ} ὁ λαὸς
 ἅπας^ν καταλιθάσει ἡμᾶς πεπεισμένος γὰρ ἐστὶν ἰωάννην προφήτην εἶναι. **v.9** ἤρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν
 λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην ἄνθρωπος [τις]^ν τις^{τ.κ} ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ ἐξεδετο^ν ἐξεδετο^{τ.μ.κ} αὐτὸν
 γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν χρόνους ἱκανούς. **v.10** καὶ ἐν^{τ.μ.κ} καιρῷ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς
 δοῦλον ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δώσουσιν^ν δώσιν^{τ.μ.κ} αὐτῷ οἱ δὲ γεωργοὶ δείραντες^{τ.μ.κ}
 αὐτὸν^{τ.μ.κ} ἐξαπέστειλαν αὐτόν^ν δείραντες^ν κενόν. **v.11** καὶ προσέθετο πέμπαι^{τ.μ.κ} ἕτερον πέμπαι^ν
 δοῦλον οἱ δὲ κἀκεῖνον δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν κενόν. **v.12** καὶ προσέθετο πέμπαι^{τ.μ.κ}
 τρίτον πέμπαι^ν οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον. **v.13** εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τί
 ποιήσω πέμπω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν ἵσως τοῦτον ἰδόντες^{τ.μ.κ} ἐντραπήσονται. **v.14** ἰδόντες δὲ αὐ-
 τὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους^ν ἑαυτοῦς^{τ.μ.κ} λέγοντες οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος δεῦτε^{τ.μ.κ}
 ἀποκτείνωμεν αὐτόν ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. **v.16** ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς
 τούτους καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἀλλοῖς ἀκουσάντες δὲ εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ} μὴ γένοιτο.

σει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις ἀκούσαντες δὲ εἶπον μὴ γένοιτο. ὁ δὲ ἐμβλέψας 17
αὐτοῖς εἶπεν τί οὖν ἔστιν τὸ γεγραμμένον τοῦτο λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν
οἱ οἰκοδομοῦντες οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας. πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ’ 18
ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασθήσεται ἐφ’ ὃν δ’ ἂν πέσῃ λικμήσει αὐτόν. καὶ 19*
ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ’ αὐτόν τὰς χεῖρας ἐν
αὐτῇ τῇ ὥρᾳ καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν
παραβολὴν ταύτην εἶπεν. καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους 20*
ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου εἰς
τὸ παραδοῦναι αὐτόν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. καὶ ἐπηρώ- 21
τησαν αὐτόν λέγοντες διδάσκαλε οἶδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις
καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον ἄλλ’ ἐπ’ ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδά-
σκεις. ἔξεστιν ἡμῖν καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὐ. κατανοήσας δὲ αὐτῶν 22*, 23*
τὴν πανουργίαν εἶπεν πρὸς αὐτοὺς τί μέ πειράζετε. ἐπιδείξατέ μοι δηνά- 24*
ριον τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφὴν ἀποκριθέντες δὲ εἶπον καίσαρος. ὁ 25*
δὲ εἶπεν αὐτοῖς ἀπόδοτε τοῖνυν τὰ καίσαρος καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ
θεῷ. καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ καὶ 26
θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ ἐσίγησαν. προσελθόντες δέ τινες 27*
τῶν σαδδουκαίων οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι ἐπηρώτησαν αὐτόν.
λέγοντες διδάσκαλε μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων 28*
γυναῖκα καὶ οὗτος ἄτεκνος ἀποθάνῃ ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυ-
ναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἐπτα οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν 29
καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα ἀπέθανεν ἄτεκνος. καὶ ἔλαβεν ὁ δεῦτερος τὴν 30*
γυναῖκα καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος. καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτὴν ὡσαύτως 31*
δὲ καὶ οἱ ἐπτα οὐ κατέλιπον τέκνα καὶ ἀπέθανον. ὕστερον δὲ πάντων ἀπέ- 32*
θανεν καὶ ἡ γυνή. ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή οἱ γὰρ 33*
ἐπτα ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς οἱ υἱοὶ 34*

v.19 καὶ ἐζήτησαν οἱ γραμματεῖς^{τ.μ.κ} ἀρχιερεῖς^{τ.μ.κ} καὶ οἱ ἀρχιερεῖς^{τ.μ.κ} γραμματεῖς^{τ.μ.κ} ἐπιβαλεῖν ἐπ’ αὐτόν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ καὶ ἐφοβήθησαν τὸν^{τ.κ.ν} λαόν^{τ.κ.ν}· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπεν^ν τὴν παραβολὴν ταύτην εἶπεν^{τ.μ.κ}. **v.20** καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου ὥστε^ν εἰς^{τ.μ.κ} τὸ^{τ.μ.κ} παραδοῦναι αὐτόν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. **v.22** ἔξεστιν ἡμῖν^{τ.μ.κ} καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὐ. **v.23** κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν εἶπεν πρὸς αὐτοὺς τί^{τ.μ.κ} μέ^{τ.μ.κ} πειράζετε^{τ.μ.κ}. **v.24** δεῖξατέ μοι^ν ἐπιδείξατέ μοι^{τ.μ.κ} δηναρίον τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφὴν οἱ^ν ἀποκριθέντες^{τ.μ.κ} δὲ εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ} καίσαρος. **v.25** ὁ δὲ εἶπεν πρὸς^ν αὐτοὺς^{τ.μ.κ} αὐτοὺς^ν ἀπόδοτε^{τ.μ.κ} τοῖνυν ἀπόδοτε^ν τὰ καίσαρος καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. **v.27** προσελθόντες δὲ τινες τῶν σαδδουκαίων οἱ^ν ἀντιλέγοντες^{τ.μ.κ} ἀντιλέγοντες^{τ.μ.κ} ἀνάστασιν μὴ εἶναι ἐπηρώτησαν αὐτόν. **v.28** λέγοντες διδάσκαλε μωσῆς^{τ.μ.κ} μωσῆς^{τ.μ.κ} ἔγραψεν ἡμῖν ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα καὶ οὗτος ἀτεκνος ἢ^ν ἀποθάνῃ^{τ.μ.κ} ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. **v.30** καὶ ἔλαβεν^{τ.μ.κ} ὁ δεῦτερος τὴν^{τ.μ.κ} γυναῖκα^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} οὗτος^{τ.μ.κ} ἀπέθανεν^{τ.μ.κ} ἀτεκνος^{τ.μ.κ}. **v.31** καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτὴν ὡσαύτως ὡσαύτως^μ δὲ καὶ οἱ ἐπτα καὶ^κ οὐ κατέλιπον τέκνα καὶ ἀπέθανον. **v.32** ὕστερον [δε]^μ δε^τ πάντων^{τ.μ.κ} ἀπέθανεν^{τ.μ.κ} καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν^ν. **v.33** ἢ^ν γυνὴ^ν οὐ^ν ἐν τῇ οὐν^{τ.μ.κ} ἀνάστασει τίνος αὐτῶν γίνεται γυνὴ οἱ γὰρ ἐπτα ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.

- 35* τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσιν καὶ ἐκγαμίσκονται. οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκεῖνου τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν οὔτε γαμοῦσιν
 36* οὔτε ἐκγαμίσκονται. οὔτε γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται ἰσαγγελοὶ γὰρ εἰσιν
 37* καὶ υἱοὶ εἰσιν τοῦ θεοῦ τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροὶ καὶ μωσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου ὡς λέγει κύριον τὸν θεὸν ἀβραάμ
 38 καὶ τὸν θεὸν ἰσαάκ καὶ τὸν θεὸν ἰακώβ. θεὸς δὲ οὐκ ἔστιν νεκρῶν ἀλλὰ
 39* ζώντων πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν. ἀποκριθέντες δέ τινες τῶν γραμματέων
 40* εἶπον διδάσκαλε καλῶς εἶπας. οὐκέτι δὲ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν.
 41*, 42* εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς πῶς λέγουσιν τὸν χριστὸν υἱὸν δαβὶδ εἶναι. καὶ αὐτὸς δαβὶδ λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου κάθου
 43 ἐκ δεξιῶν μου. ἕως ἄν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.
 44*, 45* δαβὶδ οὖν κύριον αὐτὸν καλεῖ καὶ πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστίν. ἀκούοντος δὲ
 46 παντὸς τοῦ λαοῦ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς καὶ φιλοῦντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν
 47* τοῖς δείπνοις. οἱ κατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν πτωχῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχονται οὗτοι λήψονται περισσότερον κρίμα.
- 21*** ἀναβλέψας δὲ εἶδεν τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον
 2* πλουσίους. εἶδεν δὲ καὶ τινα χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτά.
 3* καὶ εἶπεν ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλεῖον πάντων ἔβα-
 4* λεν. ἅπαντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἅπαντα τὸν βίον ὃν εἶχεν
 5 ἔβαλεν. καὶ τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθή-
 6 μαισιν κεκόσμηται εἶπεν. ταῦτα ἃ θεωρεῖτε ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ
 7 ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ ὃς οὐ καταλυθήσεται. ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν

v.34 καὶ ἀποκριθεὶς^{Τ.Μ.Κ} εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσιν καὶ γαμίσκονται^Υ ἐκγαμίσκονται^{Τ.Μ.Κ}. **v.35** οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκεῖνου τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται^Υ ἐκγαμίζονται^Μ ἐκγαμίσκονται^{Τ.Κ}. **v.36** οὐδε^Υ οὔτε^{Τ.Μ.Κ} γὰρ ἀποθανεῖν ἐτι δύνανται ἰσαγγελοὶ γὰρ εἰσιν καὶ υἱοὶ εἰσιν τοῦ^{Τ.Μ.Κ} θεοῦ τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. **v.37** ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροὶ καὶ μωσῆς^Υ μωσῆς^{Τ.Μ.Κ} ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου ὡς λέγει κύριον τὸν θεὸν ἀβραάμ καὶ τὸν^{Τ.Μ.Κ} θεὸν ἰσαάκ καὶ τὸν^{Τ.Μ.Κ} θεὸν ἰακώβ. **v.39** ἀποκριθέντες δὲ τινες τῶν γραμματέων εἶπαν^Υ εἶπον^{Τ.Μ.Κ} διδάσκαλε καλῶς εἶπας. **v.40** οὐκέτι γὰρ^Υ δε^{Τ.Μ.Κ} ἐτολμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν. **v.41** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς πῶς λέγουσιν τὸν χριστὸν υἱὸν^{Τ.Μ.Κ} δαυιδ^Μ δαβιδ^{Τ.Κ} εἶναι δαυιδ^Υ υἱόν^Υ. **v.42** καὶ^{Τ.Μ.Κ} αὐτὸς γὰρ^Υ δαυιδ^{Μ.Υ} δαβιδ^{Τ.Κ} λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν εἶπεν ὁ^{Τ.Μ.Κ} κύριος τῷ κυρίῳ μου κάθου ἐκ δεξιῶν μου. **v.44** δαυιδ^{Μ.Υ} δαβιδ^{Τ.Κ} οὖν κύριον αὐτὸν καλεῖ καὶ πῶς υἱὸς^{Τ.Μ.Κ} αὐτοῦ υἱός^Υ ἐστίν. **v.45** ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς [αὐτοῦ]^Υ αὐτοῦ^{Τ.Μ.Κ}. **v.47** οἱ κατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν πτωχῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχονται οὗτοι λήψονται^Υ λήψονται^{Τ.Μ.Κ} περισσότερον κρίμα. **21 v.1** ἀναβλέψας δὲ εἶδεν τοὺς βάλλοντας τὰ^{Τ.Μ.Κ} δῶρα^{Τ.Μ.Κ} αὐτῶν^{Τ.Μ.Κ} εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τὰ^Υ δῶρα^Υ αὐτῶν^Υ πλουσίους. **v.2** εἶδεν δὲ καὶ^{Τ.Κ} τινα καὶ^Μ χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ δυο^{Τ.Μ.Κ} λεπτά δυο^Υ. **v.3** καὶ εἶπεν ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη^Υ ἡ πτωχὴ αὕτη^{Τ.Μ.Κ} πλεῖον πάντων ἐβαλεν. **v.4** πάντες^Υ ἅπαντες^{Τ.Μ.Κ} γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἐβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ^{Τ.Μ.Κ} θεοῦ^{Τ.Μ.Κ} αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς πάντα^Υ ἅπαντα^{Τ.Μ.Κ} τὸν βίον ὃν εἶχεν ἐβαλεν.

λέγοντες διδάσκαλε πότε οὖν ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ
ταῦτα γίνεσθαι. ὁ δὲ εἶπεν βλέπετε μὴ πλανηθῆτε πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται 8*
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι ἐγὼ εἰμι καὶ ὁ καιρὸς ἤγγικεν μὴ οὖν πο-
ρευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας μὴ 9
πτοηθῆτε δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος. τότε 10*
ἔλεγεν αὐτοῖς ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν.
σεισμοί τε μεγάλοι κατὰ τόπους καὶ λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται φόβητρά τε 11*
καὶ σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ μεγάλα ἔσται. πρὸ δὲ τούτων ἅπαντων ἐπιβαλοῦ- 12*
σιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χειρὰς αὐτῶν καὶ διώξουσιν παραδιδόντες εἰς συναγωγὰς
καὶ φυλακὰς ἀγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός
μου. ἀποθήσεται δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύριον. θέσθε οὖν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν 13*, 14*
μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι. ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν 15*
ἥ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν οὐδὲ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν.
παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων 16*
καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν. καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνο- 17
μά μου. καὶ θριξέτω ἡ κεφαλὴ ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται. ἐν τῇ ὑπομονῇ 18, 19
ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. ὅταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρα- 20*
τοπέδων τὴν ἱερουσαλήμ τότε γνῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. τότε οἱ 21
ἐν τῇ ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκχωρεῖτωσαν
καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν. ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως 22*
αὐταῖ εἰσιν τοῦ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ 23*
ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἔσται γὰρ ἀνάγκη
μεγάλῃ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὀργὴ ἐν τῷ λαῷ τούτῳ. καὶ πεσοῦνται στόματι μα- 24*
χαίρας καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς πάντα τὰ ἔθνη καὶ ἱερουσαλήμ ἔσται
πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν ἄχρι πληρωθῶσιν καιροὶ ἐθνῶν. καὶ ἔσται σημεῖα 25*

v.8 ο δε ειπεν βλεπετε μη πλανηθητε πολλοι γαρ ελευσονται επι τω ονοματι μου λεγοντες οτι ^{τ.μ.κ} εγω
ειμι και ο καιρος ηγγικεν μη συν^{τ.μ.κ} πορευθητε οπισω αυτων. **v.10** τοτε ελεγεν αυτοις εγερθησεται
εθνος επ^ν επι^{τ.μ.κ} εθνος και βασιλεια επι βασιλειαν. **v.11** σεισμοι τε μεγαλοι κατα^{τ.μ.κ} τοπους^{τ.μ.κ}
και κατα^ν τοπους^ν λιμοι και λοιμοι εσονται φοβητρα τε και σημεια^{τ.μ.κ} απ ουρανου σημεια^ν μεγαλα
εσται. **v.12** προ δε τουτων παντων^{μ.ν} απαντων^{τ.κ} επιβαλουσιν εφ υμας τας χειρας αυτων και διωξουσιν
παραδιδοντες εις τας^ν συναγωγας και φυλακας απαγομενους^ν αγομενους^{τ.μ.κ} επι βασιλεις και ηγεμονας
ενεκεν του ονοματος μου. **v.13** αποθησεται δε^{τ.μ.κ} υμιν εις μαρτυριον. **v.14** θετε^ν θεσθε^{τ.μ.κ} συν
εν^ν εις^{τ.μ.κ} ταις^ν τας^{τ.μ.κ} καρδιαις^ν καρδιας^{τ.μ.κ} υμων μη προμελεταν απολογηθηναι. **v.15** εγω γαρ
δωσω υμιν στομα και σοφια η ου δυνησονται αντειπειν^{τ.μ.κ} ουδε^{τ.μ.κ} αντιστηναι η^ν αντειπειν^ν απαντες^{τ.μ.κ}
παντες^{τ.μ.κ} οι αντικειμενοι υμιν. **v.16** παραδοθησεσθε δε και υπο γονεων και αδελφων^{τ.κ.ν} και^{τ.κ.ν}
συγγενων και φιλων και αδελφων^μ και^μ θανατωσουσιν εξ υμων. **v.20** οταν δε ιδητε κυκλουμενην υπο
στρατοπεδων την^{τ.μ.κ} ιερουσαλημ τοτε γνωτε οτι ηγγικεν η ερημωσις αυτης. **v.22** οτι ημεραι εκδικησεως
αυται εισιν του πλησθηναι^{μ.ν} πληρωθηναι^{τ.κ} παντα τα γεγραμμενα. **v.23** ουαι δε^{τ.μ.κ} ταις εν γαστρι
εχουσαις και ταις θηλαζουσαις εν εκειναις ταις ημεραις εσται γαρ αναγκη μεγαλη επι της γης και οργη
εν^{τ.μ.κ} τω λαω τουτω. **v.24** και πεσουνται στοματι μαχαιρας^ν μαχαιρας^{τ.μ.κ} και αιχμαλωτισθησονται
εις παντα^{τ.μ.κ} τα εθνη παντα^ν και ιερουσαλημ εσται πατουμενη υπο εθνων αχρι ου^ν πληρωθωσιν καιροι
εθνων.

ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἄστροις καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχή ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ
 26 ἡχούσης θαλάσσης καὶ σάλου. ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ
 προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν
 27 σαλευθήσονται. καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν
 28 νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι
 ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις
 29 ὑμῶν. καὶ εἶπεν παραβολὴν αὐτοῖς ἴδετε τὴν συκὴν καὶ πάντα τὰ δένδρα.
 30 ὅταν προβάλῃ ἤδη βλέποντες ἀφ' ἑαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ
 31 θέρος ἐστίν. οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα γινώσκετε ὅτι
 32 ἐγγὺς ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ
 33* γενεὰ αὕτη ἕως ἂν πάντα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται οἱ
 34* δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν. προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς μήποτε βαρυνθῶ-
 σιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς καὶ
 35* αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα ἐκείνη. ὥς παγὶς γὰρ ἐπελεύσεται
 36* ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. ἀγρυπνεῖτε
 οὖν ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα καταξιωθῆτε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ
 37 μέλλοντα γίνεσθαι καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ἦν
 δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ἠυλίζετο
 38 εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον ἑλαιῶν. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὠρθριζεν πρὸς αὐτὸν
 ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.

22, 2 ἤγγιζεν δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων ἡ λεγομένη πάσχα. καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρ-
 χιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς ἀνέλθωσιν αὐτὸν ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν.
 3* εἰσηλθεν δὲ ὁ σατανᾶς εἰς ἰουδαν τὸν ἐπικαλούμενον ἰσκαριώτην ὄντα
 4* ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα. καὶ ἀπελθὼν συνελάλησεν τοῖς ἀρχιερεῦσιν
 5 καὶ τοῖς στρατηγοῖς τὸ πῶς αὐτὸν παραδῶ αὐτοῖς. καὶ ἐχάρησαν καὶ συ-
 6* νέθεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. καὶ ἐξωμολόγησεν καὶ ἐξήτει εὐκαιρίαν
 7* τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν αὐτοῖς ἄτερ ὄχλου. ἦλθεν δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων
 8 ἐν ᾗ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα. καὶ ἀπέστειλεν πέτρον καὶ ἰωάννην εἰπὼν
 9* πορευθέντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα ἵνα φάγωμεν. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ

v.25 καὶ εἰσονται^v ἐσται^{τ.μ.κ} σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἀστροῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχή ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ ἡχους^v ἡχουσης^{τ.μ.κ} θαλάσσης καὶ σάλου. **v.33** ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται^v παρελθῶσιν^{τ.μ.κ}. **v.34** προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς μήποτε βαρυνθῶσιν^{μ.ν} βαρυνθῶσιν^{τ.κ} ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς καὶ ἐπιστῇ^v αἰφνίδιος^{τ.μ.κ} ἐφ' ὑμᾶς αἰφνίδιος^v ἐπιστῇ^{τ.μ.κ} ἡ ἡμέρα ἐκείνη. **v.35** ὥς παγὶς ἐπεισελεύσεται^v γὰρ ἐπελεύσεται^{τ.μ.κ} ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. **v.36** ἀγρυπνεῖτε δὲ^v οὖν^{τ.μ.κ} ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα κατισχυσητε^v καταξιωθῆτε^{τ.μ.κ} ἐκφυγεῖν ταῦτα^{τ.κ.ν} πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. **22 v.3** εἰσηλθεν δὲ ὁ^{τ.κ} σατανᾶς εἰς ἰουδαν τὸν καλούμενον^v ἐπικαλούμενον^{τ.μ.κ} ἰσκαριώτην ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα. **v.4** καὶ ἀπελθὼν συνελάλησεν τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς^{τ.κ} στρατηγοῖς τὸ πῶς αὐτὸν^{τ.μ.κ} παραδῶ^{τ.μ.κ} αὐτοῖς παραδῶ^v αὐτὸν^v. **v.6** καὶ ἐξωμολόγησεν καὶ ἐξήτει εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν αὐτοῖς^{τ.μ.κ} ἀτερ ὄχλου αὐτοῖς^v. **v.7** ἦλθεν δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων [ἐν]^v ἐν^{τ.μ.κ} ἡ ἐδει θύεσθαι τὸ πάσχα.

ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμεν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς ἰδοὺ εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν 10*
 πόλιν συναντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων ἀκολουθή-
 σατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν οὗ εἰσπορεύεται. καὶ ἔρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς 11
 οἰκίας λέγει σοι ὁ διδάσκαλος ποῦ ἐστὶν τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ
 τῶν μαθητῶν μου φάγω. κἀκεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον 12*
 ἐκεῖ ἐτοιμάσατε. ἀπελθόντες δὲ εὗρον καθὼς εἰρήκεν αὐτοῖς καὶ ἡτοίμα- 13*
 σαν τὸ πάσχα. καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα ἀνέπεσεν καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι 14*
 σὺν αὐτῷ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ἐπιθυμία ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα 15
 φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ 16*
 φάγω ἐξ αὐτοῦ ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. καὶ δεξάμε- 17*
 νος ποτήριον εὐχαριστήσας εἶπεν λάβετε τοῦτο καὶ διαμερίσατε ἑαυτοῖς.
 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πῖω ἀπὸ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου ἕως ὅτου 18*
 ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἔλθῃ. καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ 19
 ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον
 τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ 20*
 τὸ δειπνήσαι λέγων τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου
 τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον. πλὴν ἰδοὺ ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ' 21
 ἑμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. καὶ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πορεύεται κατὰ τὸ 22*
 ὠρισμένον πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ παραδίδοται. καὶ αὐτοὶ 23
 ἤρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὸ τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων
 πράσσειν. ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι 24
 μείζων. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν καὶ 25
 οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται. ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἀλλ' ὁ 26*
 μείζων ἐν ὑμῖν γενέσθω ὡς ὁ νεώτερος καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν.
 τίς γὰρ μείζων ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος ἐγὼ δὲ 27*
 εἰμι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν. ὑμεῖς δὲ ἔστε οἱ διαμεμενηκότες μετ' 28
 ἑμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου. κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν καθὼς διέθετό μοι 29

v.9 οἱ δε ειπαν^ν ειπον^{τ.μ.κ} αυτω που θελεις ετοιμασωμεν^μ ετοιμασωμεν^{τ.κ.ν}. **v.10** ο δε ειπεν αυτοις
 ιδου εισελθοντων υμων εις την πολιν συναντησει υμιν ανθρωπος κεραμιον υδατος βασταζων ακολουθησατε
 αυτω εις την οικιαν εις^ν ην^ν ου^{τ.μ.κ} εισπορευεται. **v.12** κακεινος υμιν δειξει αναγαιον^ν ανωγειον^{τ.μ.κ}
 μεγα εστρωμενον εκει ετοιμασατε. **v.13** απελθοντες δε ευρον καθως ειρηκει^ν ειρηκεν^{τ.μ.κ} αυτοις
 και ητοιμασαν το πασχα. **v.14** και οτε εγενετο η ωρα ανεπεσεν και οι δωδεκα^{τ.μ.κ} αποστολοι συν
 αυτω. **v.16** λεγω γαρ υμιν οτι ουκει^{τ.μ.κ} ου μη φαγω αυτο^ν εξ^{τ.μ.κ} αυτου^{τ.μ.κ} εως οτου πλη-
 ρωθη εν τη βασιλεια του θεου. **v.17** και δεξαμενος ποτηριον ευχαριστησας ειπεν λαβετε τουτο και
 διαμερισατε εις^ν εαυτους^ν εαυτοις^{τ.μ.κ}. **v.18** λεγω γαρ υμιν [οτι]^ν οτι^{τ.μ.κ} ου μη πιω απο του νυν^ν
 απο^ν του^ν γεννηματος^{μ.ν} γεννηματος^{τ.κ} της αμπελου εως ου^ν οτου^{τ.μ.κ} η βασιλεια του θεου ελθῃ.
v.20 ωσαυτως^{τ.μ.κ} και το ποτηριον ωσαυτως^ν μετα το δειπνησαι λεγων τουτο το ποτηριον η καινη δια-
 θηκη εν τω αιματι μου το υπερ υμων εκχυννομενον^ν εκχυννομενον^{τ.μ.κ}. **v.22** οτι^ν και^{τ.μ.κ} ο μεν^{τ.μ.κ}
 υιος μεν^ν του ανθρωπου πορευεται^{τ.μ.κ} κατα το ωρισμενον πορευεται^ν πλην ουαι τω ανθρωπω εκεινω δι
 ου παραδιδοται. **v.26** υμεις δε ουχ ουτως αλλ ο μειζων εν υμιν γινεσθω^ν γενεσθω^{τ.μ.κ} ως ο νεωτερος
 και ο ηγουμενος ως ο διακονων. **v.27** τις γαρ μειζων ο ανακειμενος η ο διακονων ουχι ο ανακειμενος
 εγω δε ειμι^{τ.μ.κ} εν μεσω υμων ειμι^ν ως ο διακονων.

- 30* ὁ πατήρ μου βασιλείαν. ἵνα ἐσθίητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν
τῇ βασιλείᾳ μου καὶ καθίσησθε ἐπὶ θρόνων κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς
31* τοῦ ἰσραήλ. εἶπεν δὲ ὁ κύριος σίμων σίμων ἰδοὺ ὁ σατανᾶς ἐζητήσατο
32* ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον. ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλείπῃ
33 ἡ πίστις σου καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας στήριζον τοὺς ἀδελφούς σου. ὁ δὲ
εἶπεν αὐτῷ κύριε μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον
34* πορεύεσθαι. ὁ δὲ εἶπεν λέγω σοι πέτρε οὐ μὴ φωνήσῃ σήμερον ἀλέκτωρ
35* πρὶν ἢ τρίς ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι με. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς
ἄτερ βαλαντίου καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων μὴ τινος ὑστερήσατε οἱ δὲ εἶ-
36* πον οὐδενός. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλάντιον ἀράτω ὁμοίως
καὶ πήραν καὶ ὁ μὴ ἔχων πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἀγορασάτω μά-
37* χαιραν. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἔτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί
38* τὸ καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη καὶ γὰρ τὰ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. οἱ δὲ εἶπον
39* κύριε ἰδοὺ μάχαιραι ᾧδε δύο ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς ἱκανόν ἐστιν. καὶ ἐξελθὼν
ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ
40 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν αὐτοῖς προσεύχεσθε
41 μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὥσεί λίθου
42* βολὴν καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσηύχετο. λέγων πάτερ εἰ βούλει παρενεγκεῖν
τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ πλήν μὴ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ τὸ σὸν γενέσθω.
43*, 44* ὦφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. καὶ γενόμενος ἐν
ἀγωνίᾳ ἐκτενέστερον προσηύχετο ἐγένετο δὲ ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὥσεί θρόμβοι
45* αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς ἐλ-
46 θὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς λύπης. καὶ
εἶπεν αὐτοῖς τί καθεύδετε ἀναστάντες προσεύχεσθε ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς

v.30 ἵνα ἐσθίητε^ν ἐσθίητε^{τ.μ.κ} καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου [ἐν^μ ἐν^{τ.κ.ν} τῇ βασιλείᾳ μου]^μ μου^{τ.κ.ν} καὶ καθίσησθε^ν καθίσησθε^μ καθίσησθε^{τ.κ} ἐπὶ θρόνων κρίνοντες^{τ.μ.κ} τὰς δώδεκα φυλάς κρίνοντες^ν τοῦ ἰσραήλ. **v.31** εἶπεν^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} ὁ^{τ.μ.κ} κύριος^{τ.μ.κ} σίμων σίμων ἰδοὺ ὁ σατανᾶς ἐζητήσατο ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον. **v.32** ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλείπῃ^{μ.ν} ἐκλείπῃ^{τ.κ} ἡ πίστις σου καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας στήριξον^ν στήριζον^{τ.μ.κ} τοὺς ἀδελφούς σου. **v.34** ὁ δὲ εἶπεν λέγω σοι πέτρε οὐ μὴ^{τ.μ.κ} φωνήσῃ^μ φωνήσῃ^{τ.κ.ν} σήμερον ἀλέκτωρ εὖς^ν πρὶν^{τ.μ.κ} ἢ^{τ.μ.κ} τρίς ἀπαρνήσῃ^{τ.μ.κ} μὴ^{τ.μ.κ} εἰδέναι^{τ.μ.κ} με ἀπαρνήσῃ^ν εἰδέναι^ν. **v.35** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλλαντίου^ν βαλλαντίου^{τ.μ.κ} καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων μὴ τινος ὑστερήσατε οἱ δὲ εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ} οὐθένος^{μ.ν} οὐδενός^{τ.κ}. **v.36** εἶπεν δε^ν οὖν^{τ.μ.κ} αὐτοῖς ἀλλὰ νῦν ὁ ἐχὼν βαλλαντίον^ν βαλλαντίον^{τ.μ.κ} ἀράτω ὁμοίως καὶ πήραν καὶ ὁ μὴ ἐχὼν πωλησάτω^μ πωλησάτω^{τ.κ.ν} τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἀγορασάτω^μ ἀγορασάτω^{τ.κ.ν} μάχαιραν. **v.37** λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐτι^{τ.μ.κ} τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί τὸ καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη καὶ γὰρ τὸ^ν τὰ^{τ.μ.κ} περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. **v.38** οἱ δὲ εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ} κύριε ἰδοὺ μάχαιραι ᾧδε δύο ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς ἱκανόν ἐστιν. **v.39** καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ^{τ.μ.κ}. **v.42** λέγων πάτερ εἰ βούλει παρενεγκε^{κ.ν} τοῦτο^ν παρενεγκεῖν^{τ.μ} τὸ ποτήριον τοῦτο^{τ.μ.κ} ἀπ' ἐμοῦ πλήν μὴ τὸ θέλημα μου ἀλλὰ τὸ σὸν γενέσθω^ν γενέσθω^{τ.μ.κ}. **v.43** [[ὦφθη^ν ὦφθη^{τ.μ.κ} δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. **v.44** καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ ἐκτενέστερον προσηύχετο καὶ^ν ἐγένετο δε^{τ.μ.κ} ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὥσεί θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν]^ν γῆν^{τ.μ.κ}. **v.45** καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ^κ εὗρεν αὐτοὺς^{τ.μ.κ} κοιμωμένους αὐτοὺς^ν ἀπὸ τῆς λύπης.

πειρασμόν. ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ ὄχλος καὶ ὁ λεγόμενος ἰούδας 47*
 εἰς τῶν δώδεκα προήρχετο αὐτῶν καὶ ἤγγισεν τῷ ἰησοῦ φιλήσαι αὐτόν. ὁ 48*
 δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ ἰούδα φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδως.
 ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτόν τὸ ἐσόμενον εἶπον αὐτῷ κύριε εἰ πατάζομεν ἐν 49*
 μαχαίρᾳ. καὶ ἐπάταξεν εἰς τις ἐξ αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ 50*
 ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ οὖς τὸ δεξιόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν ἔατε ἕως 51*
 τούτου καὶ ἀψάμενος τοῦ ὠτίου αὐτοῦ ἰάσατο αὐτόν. εἶπεν δὲ ὁ ἰησοῦς 52*
 πρὸς τοὺς παραγενομένους ἐπ' αὐτόν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγούς τοῦ ἱεροῦ
 καὶ πρεσβυτέρους ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ζύλων.
 καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ οὐκ ἐξετείνετε τὰς χεῖρας ἐπ' 53*
 ἐμέ ἀλλ' αὕτη ὑμῶν ἐστὶν ἡ ὥρα καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους. συλλαβόντες 54*
 δὲ αὐτόν ἤγαγον καὶ εἰσήγαγον αὐτόν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως ὁ δὲ
 πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν. ἀψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς καὶ 55*
 συγκαθισάντων αὐτῶν ἐκάθητο ὁ πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν. ἰδοῦσα δὲ αὐ- 56
 τὸν παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ εἶπεν καὶ
 οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. ὁ δὲ ἠρνήσατο αὐτόν λέγων γύναι οὐκ οἶδα αὐτόν. 57*
 καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτόν ἔφη καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ ὁ δὲ πέτρος 58*
 εἶπεν ἄνθρωπε οὐκ εἰμί. καὶ διαστάσης ὥσεί ὥρας μιᾶς ἄλλος τις δι- 59
 σχυρίζετο λέγων ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν καὶ γὰρ γαλιλαῖός
 ἐστίν. εἶπεν δὲ ὁ πέτρος ἄνθρωπε οὐκ οἶδα ὃ λέγεις καὶ παραχρῆμα ἔτι 60*
 λαλοῦντος αὐτοῦ ἐφώνησεν ὁ ἀλέκτωρ. καὶ στραφεὶς ὁ κύριος ἐνέβλεψεν 61*
 τῷ πέτρῳ καὶ ὑπεμνήσθη ὁ πέτρος τοῦ λόγου τοῦ κυρίου ὡς εἶπεν αὐτῷ
 ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι ἀπαρνήσῃ με τρίς. καὶ ἐξελθὼν ἔξω ὁ πέτρος 62*
 ἔκλαυσεν πικρῶς. καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες τὸν ἰησοῦν ἐνέπαιζον αὐτῷ 63*

v.47 ἐτι δε^{Τ.Μ.Κ} αυτου λαουντος ιδου οχλος και ο λεγομενος ιουδας εις των δωδεκα προηρχετο αυτους^{Μ.Υ} αυτων^{Τ.Κ} και ηγγισεν τω ιησου φιλησαι αυτον. **v.48** ο^{Τ.Μ.Κ} δε^{Τ.Μ.Κ} ιησους δε^Υ ειπεν αυτω ιουδα φιληματι τον υιον του ανθρωπου παραδιδως. **v.49** ιδοντες δε οι περι αυτον το εσομενον ειπαν^Υ ειπον^{Τ.Μ.Κ} αυτω^{Τ.Μ.Κ} κυριε ει παταζομεν εν μαχαρη^Υ μαχαира^{Τ.Μ.Κ}. **v.50** και επатаξεν εις τις εξ αυτων τον^{Τ.Μ.Κ} δουλον^{Τ.Μ.Κ} του αρχιερεως τον^Υ δουλον^Υ και αφειλεν αυτου^{Τ.Μ.Κ} το ους αυτου^Υ το δεξιον. **v.51** αποκριθεις δε ο ιησους ειπεν εατε εως τουτου και αψαμενος του ωτιου αυτου^{Τ.Μ.Κ} ιασατο αυτον. **v.52** ειπεν δε ο^{Τ.Μ.Κ} ιησους προς τους παραγενομενους επι αυτον αρχιερεις και στρατηγους του ιερου και πρεσβυτερους ως επι ληστην εξηλθατε^Υ εξεληλυθατε^{Τ.Μ.Κ} μετα μαχαιρων και ζυλων. **v.53** καθ ημεραν οντος μου μεθ υμων εν τω ιερω ουκ εξετεινετε τας χειρας επι εμε αλλ αυτη υμων^{Τ.Μ.Κ} εστιν υμων^Υ η ωρα και η εξουσια του σκοτους. **v.54** συλλαβοντες δε αυτον ηγαγον και εισηγαγον αυτον^{Τ.Μ.Κ} εις την^Υ τον^{Τ.Μ.Κ} οικιαν^Υ οικον^{Τ.Μ.Κ} του αρχιερεως ο δε πετρος ηκολουθει μακροθεν. **v.55** περιαψαντων^Υ αψαντων^{Τ.Μ.Κ} δε πυρ εν μεσω της αυλης και συγκαθισαντων αυτων^{Τ.Μ.Κ} εκαθητο ο πετρος μεσος^Υ εν^{Τ.Μ.Κ} μεσω^{Τ.Μ.Κ} αυτων. **v.57** ο δε ηρνησατο αυτον^{Τ.Μ.Κ} λεγων γυναι^{Τ.Μ.Κ} ουκ οιδα αυτον γυναι^Υ. **v.58** και μετα βραχυ ετερος ιδων αυτον εφη και συ εξ αυτων ει ο δε πετρος εφη^Υ ειπεν^{Τ.Μ.Κ} ανθρωπε ουκ ειμι. **v.60** ειπεν δε ο πετρος ανθρωπε ουκ οιδα ο λεγεις και παραχρημα επι λαουντος αυτου εφωνησεν ο^{Τ.Κ} αλεκτωρ. **v.61** και στραφεις ο κυριος ενεβλεψεν τω πετρω και υπεμνησθη ο πετρος του ρηματος^Υ λογου^{Τ.Μ.Κ} του κυριου ως ειπεν αυτω οτι πριν αλεκτορα φωνησαι σημερον^Υ απαρνηση με τρις. **v.62** και εξελθων εξω ο^{Τ.Μ.Κ} πετρος^{Τ.Μ.Κ} εκλαυσεν πικρως. **v.63** και οι ανδρες οι συνεχοντες αυτον^Υ τον^{Τ.Μ.Κ} ιησουν^{Τ.Μ.Κ} ενεπαιζον αυτω δεροντες.

64* δέροντες. καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν ἔτυπτον αὐτοῦ τὸ πρόσωπον καὶ
 65 ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες προφήτευσον τίς ἐστὶν ὁ παίσας σε. καὶ ἕτερα
 66* πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν. καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα συνήχθη
 τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς καὶ ἀνήγαγον αὐ-
 67* τὸν εἰς τὸ συνέδριον ἑαυτῶν λέγοντες. εἰ σὺ εἶ ὁ χριστός εἰπὲ ἡμῖν εἶπεν
 68* δὲ αὐτοῖς ἐὰν ὑμῖν εἴπω οὐ μὴ πιστεύσητε. ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω οὐ μὴ
 69* ἀποκριθῆτε μοι ἢ ἀπολύσητε. ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
 70* καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ. εἶπον δὲ πάντες σὺ οὖν εἶ ὁ
 71* υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγὼ εἰμι. οἱ δὲ εἶπον
 τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτυρίας αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος
 αὐτοῦ.

23* καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἤγαγεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν πῖλᾶτον.
 2* ἤρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες τοῦτον εὗρομεν διαστρέφοντα τὸ
 ἔθνος καὶ κωλύοντα καίσαρι φόρους διδόναι λέγοντα ἑαυτὸν χριστὸν βα-
 3* σιλέα εἶναι. ὁ δὲ πῖλᾶτος ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν
 4 ἰουδαίων ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη σὺ λέγεις. ὁ δὲ πῖλᾶτος εἶπεν πρὸς
 τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους οὐδὲν εὗρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τού-
 5* τῳ. οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες ὅτι ἀνασείει τὸν λαὸν διδάσκων καθ' ὅλης
 6* τῆς ἰουδαίας ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γαλιλαίας ἕως ᾧδε. πῖλᾶτος δὲ ἀκούσας
 7 γαλιλαίαν ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἀνθρώπος γαλιλαῖός ἐστιν. καὶ ἐπιγνούς ὅτι ἐκ
 τῆς ἐξουσίας ἡρώδου ἐστὶν ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς ἡρώδη ὄντα καὶ αὐτὸν
 8* ἐν ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. ὁ δὲ ἡρώδης ἰδὼν τὸν ἰησοῦν
 ἐχάρη λίαν ἦν γὰρ θέλων ἐξ ἱκανοῦ ἰδεῖν αὐτὸν διὰ τὸ ἀκούειν πολλὰ περὶ
 9 αὐτοῦ καὶ ἠλπίζεν τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. ἐπηρώτα δὲ αὐ-
 10 τὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. εἰστήκεισαν δὲ οἱ

v.64 καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν ἐτύπτον^{τ.μ.κ} αὐτοῦ^{τ.μ.κ} τὸ^{τ.μ.κ} πρόσωπον^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} ἐπηρώτων αὐτὸν^{τ.μ.κ} λέγοντες προφήτευσον τίς ἐστὶν ὁ παίσας σε. **v.66** καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα συνήχθη τὸ πρεσβυτεριον τοῦ λαοῦ ἀρχιερεῖς τε^{τ.κ.ν} καὶ γραμματεῖς καὶ ἀνήγαγον^ν αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν^{μ.ν} ἑαυτῶν^{τ.κ} λέγοντες. **v.67** εἰ σὺ εἶ ὁ χριστός εἶπον^ν εἶπε^{τ.μ.κ} ἡμῖν εἶπεν δὲ αὐτοῖς ἐὰν ὑμῖν εἴπω οὐ μὴ πιστεύσητε. **v.68** ἐὰν δὲ καὶ^{τ.μ.κ} ἐρωτήσω οὐ μὴ ἀποκριθῆτε μοι^{τ.μ.κ} ἢ^{τ.μ.κ} ἀπολύσητε^{τ.μ.κ}. **v.69** ἀπὸ τοῦ νῦν δε^ν ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ. **v.70** εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ} δὲ πάντες σὺ οὖν εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς εἶπε ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγὼ εἰμι. **v.71** οἱ δὲ εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ} τί ἔτι χρεῖαν^{τ.μ.κ} ἔχομεν μαρτυρίας χρεῖαν^ν αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ. **23 v.1** καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἤγαγον^{μ.ν} ἤγαγεν^{τ.κ} αὐτὸν ἐπὶ τὸν πῖλᾶτον. **v.2** ἤρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες τοῦτον εὗραμεν^ν εὗρομεν^{τ.μ.κ} διαστρέφοντα τὸ ἔθνος ἡμῶν^ν καὶ κωλύοντα καίσαρι^{τ.μ.κ} φόρους καίσαρι^ν διδόναι καὶ^ν λέγοντα ἑαυτὸν χριστὸν βασιλέα εἶναι. **v.3** ὁ δὲ πῖλᾶτος ἠρώτησεν^ν ἐπηρώτησεν^{τ.μ.κ} αὐτὸν λέγων σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ εἶπε σὺ λέγεις. **v.5** οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες ὅτι ἀνασείει τὸν λαὸν διδάσκων καθ' ὅλης τῆς ἰουδαίας καὶ^ν ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γαλιλαίας ἕως ᾧδε. **v.6** πῖλᾶτος δὲ ἀκούσας γαλιλαίαν^{τ.μ.κ} ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἀνθρώπος γαλιλαῖός ἐστιν. **v.8** ὁ δὲ ἡρώδης ἰδὼν τὸν ἰησοῦν ἐχάρη λίαν ἦν γὰρ θέλων^{τ.μ.κ} ἐξ ἱκανῶν^ν χρόνων^ν θελὼν^ν ἱκανοῦ^{τ.μ.κ} ἰδεῖν αὐτὸν διὰ τὸ ἀκούειν πολλὰ^{τ.μ.κ} περὶ αὐτοῦ καὶ ἠλπίζεν τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον.

ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. ἐξουθενήσας 11*
 δὲ αὐτὸν ὁ ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίζας περιβαλὼν
 αὐτὸν ἐσθήτα λαμπρὰν ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ πιλάτῳ. ἐγένοντο δὲ φίλοι ὁ 12*
 τε πιλάτος καὶ ὁ ἡρώδης ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων προϋπήρχον γὰρ
 ἐν ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς ἑαυτούς. πιλάτος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς 13
 καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν. εἶπεν πρὸς αὐτοὺς προσηνέγκατέ μοι τὸν 14*
 ἄνθρωπον τοῦτον ὥς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν
 ἀνακρίνας οὐδὲν εὗρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὧν κατηγορεῖτε κατ'
 αὐτοῦ. ἀλλ' οὐδὲ ἡρώδης ἀνέπεμψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτὸν καὶ ἰδοὺ οὐδὲν 15*
 ἄξιον θανάτου ἐστὶν πεπραγμένον αὐτῷ. παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. 16
 ἀνάγκην δὲ εἶχεν ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἐορτὴν ἓνα. ἀνέκραζαν δὲ παμ- 17*, 18*
 πληθεὶ λέγοντες αἶρε τοῦτον ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν βαραββᾶν. ὅστις ἦν 19*
 διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον βεβλημένος εἰς φυλα-
 κήν. πάλιν οὖν ὁ πιλάτος προσεφώνησεν θέλων ἀπολύσαι τὸν ἰησοῦν. οἱ 20*, 21*
 δὲ ἐπεφώνουν λέγοντες σταύρωσον σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ τρίτον εἶπεν 22
 πρὸς αὐτοὺς τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος οὐδὲν αἴτιον θανάτου εὗρον ἐν
 αὐτῷ παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις 23*
 αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἁρ-
 χιερέων. ὁ δὲ πιλάτος ἐπέκρινεν γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν. ἀπέλυσεν δὲ 24*, 25*
 αὐτοῖς τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακὴν ὃν ἦτοῦντο
 τὸν δὲ ἰησοῦν παρέδωκεν τῷ θελήματι αὐτῶν. καὶ ὥς ἀπήγαγον αὐτόν 26*
 ἐπιλαβόμενοι σίμωνος τινος κυρηναίου τοῦ ἐρχόμενου ἀπ' ἀγροῦ ἐπέθη-
 καν αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν ὀπισθεν τοῦ ἰησοῦ. ἠκολούθει δὲ αὐτῷ 27*
 πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν αἱ καὶ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐ-

v.11 ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν [καὶ]^ν ὁ ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίζας περιβαλὼν αὐτόν^{τ.μ.κ} ἐσθήτα λαμπρὰν ἀνέπεμψεν αὐτόν τῷ πιλάτῳ. **v.12** ἐγένοντο δὲ φίλοι ὁ τε ἡρώδης^ν πιλάτος^{τ.μ.κ} καὶ ὁ πιλάτος^ν ἡρώδης^{τ.μ.κ} ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων προϋπήρχον γὰρ ἐν ἐχθρᾷ ὄντες πρὸς αὐτούς^ν ἑαυτούς^{τ.μ.κ}. **v.14** εἶπεν πρὸς αὐτοὺς προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὥς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας οὐθεν^ν οὐδεν^{τ.μ.κ} εὗρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. **v.15** ἀλλ' οὐδὲ ἡρώδης ἀνέπεμψεν^ν ἀνέπεμψα^{τ.μ.κ} γὰρ ὑμᾶς^{τ.μ.κ} πρὸς^{τ.μ.κ} αὐτόν πρὸς^ν ἡμᾶς^ν καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶν πεπραγμένον αὐτῷ. **v.17** ἀνάγκην^{τ.μ.κ} δὲ^{τ.μ.κ} εἶχεν^{τ.μ.κ} ἀπολύειν^{τ.μ.κ} αὐτοῖς^{τ.μ.κ} κατὰ^{τ.μ.κ} ἐορτὴν^{τ.μ.κ} ἓνα^{τ.μ.κ}. **v.18** ἀνέκραγον^ν ἀνέκραζαν^{τ.μ.κ} δὲ παμπληθεὶ λέγοντες αἶρε τοῦτον ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν^{τ.κ.ν} βαραββᾶν. **v.19** ὅστις ἦν διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον βληθεὶς^ν ἐν^ν τῇ^ν φυλακῇ^ν βεβλημένος^{τ.μ.κ} εἰς^{τ.μ.κ} φυλακὴν^{τ.μ.κ}. **v.20** πάλιν δὲ^ν οὖν^{τ.μ.κ} ὁ πιλάτος προσεφώνησεν αὐτοῖς^ν θέλων ἀπολύσαι τὸν ἰησοῦν. **v.21** οἱ δὲ ἐπεφώνουν λέγοντες σταυροῦ^ν σταύρωσον^{τ.μ.κ} σταυροῦ^ν σταύρωσον^{τ.μ.κ} αὐτόν. **v.23** οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις αἰτούμενοι αὐτόν σταυρωθῆναι καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ^{τ.μ.κ} τῶν^{τ.μ.κ} ἀρχιερέων^{τ.μ.κ}. **v.24** καὶ^ν ὁ^{τ.μ.κ} δὲ^{τ.μ.κ} πιλάτος ἐπέκρινεν γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν. **v.25** ἀπέλυσεν δὲ αὐτοῖς^{τ.κ} τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν^{τ.μ.κ} φυλακὴν ὃν ἦτοῦντο τὸν δὲ ἰησοῦν παρέδωκεν τῷ θελήματι αὐτῶν. **v.26** καὶ ὥς ἀπήγαγον αὐτόν ἐπιλαβόμενοι σίμων^ν τιν^ν κυρηναίου^ν ἐρχόμενον^ν σίμωνος^{τ.μ.κ} τινος^{τ.μ.κ} κυρηναίου^{τ.μ.κ} τοῦ^{τ.κ} ἐρχόμενου^{τ.μ.κ} ἀπ' ἀγροῦ ἐπεθήκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν ὀπισθεν τοῦ ἰησοῦ. **v.27** ἠκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν αἱ καὶ^{τ.μ.κ} ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν.

28* τόν. στραφείς δὲ πρὸς αὐτὰς ὁ ἰησοῦς εἶπεν θυγατέρες ἱερουσαλήμ μὴ
 29* κλαίετε ἐπ' ἐμέ πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν. ὅτι ἰδοὺ
 30 ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσιν μακάριαι αἱ στεῖραι καὶ κοιλίαι αἱ οὐκ
 31 ἐγέννησαν καὶ μαστοὶ οἱ οὐκ ἐθήλασαν. τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρε-
 32* ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται. ἤγοντο δὲ καὶ ἕτεροι δύο
 33* κακοῦργοι σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν
 34* καλούμενον κρανίον ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακοῦργους ὃν μὲν
 35* ἐκ δεξιῶν ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. ὁ δὲ ἰησοῦς ἔλεγεν πᾶτερ ἄφες αὐτοῖς οὐ
 36* γὰρ οἶδασιν τί ποιοῦσιν διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔβαλον κλῆρον.
 37 καὶ εἰσπτήκει ὁ λαὸς θεωρῶν ἐξεμυκτῆριζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες σὺν αὐτοῖς
 38 λέγοντες ἄλλους ἔσωσεν σωσάτω ἑαυτὸν εἰ οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς ὁ τοῦ θεοῦ
 39* ἐκλεκτός. ἐνέπαιζον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερχόμενοι καὶ ὄξος
 40 προσφέροντες αὐτῷ. καὶ λέγοντες εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων σῶσον
 41 σεαυτὸν. ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ γεγραμμένη ἐπ' αὐτῷ γράμμασιν ἐλληνικοῖς
 42* καὶ ῥωμαικοῖς καὶ ἐβραϊκοῖς οὗτος ἔστιν ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων. εἷς δὲ
 43 τῶν κρεμασθέντων κακοῦργων ἔβλασφήμει αὐτὸν λέγων εἰ σὺ εἶ ὁ χριστὸς
 44* σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπετίμα αὐτῷ λέγων
 45 οὐδὲ φοβῆ σὺ τὸν θεόν ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ. καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως
 ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξεν.
 42* καὶ ἔλεγεν τῷ ἰησοῦ μνήσθητί μου κύριε ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.
 43* καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἀμὴν λέγω σοι σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ πα-
 44* ραδείσῳ. ἦν δὲ ὥσεί ὥρα ἕκτη καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως
 45* ὥρας ἐννάτης. καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα τοῦ

v.28 στραφεις δε προς αυτας [ο]ν^ο ο^{τ.μ.κ} ιησους ειπεν θυγατερες ιερουσαλημ μη κλαιετε επι εμε πλην εφ
 εαυτας κλαιετε και επι τα τεκνα υμων. **v.29** οτι ιδου ερχονται ημεραι εν αις ερουσιν μακαριαι αι στειραι
 και αι^ν κοιλιαι αι ουκ εγεννησαν και μαστοι οι ουκ εθρεψαν^ν εθηλασαν^{τ.μ.κ}. **v.32** ηγοντο δε και ετεροι
 δυο^{τ.μ.κ} κακουργοι δυο^ν συν αυτω αναιρεθηναι. **v.33** και οτε ηλθον^ν απηλθον^{τ.μ.κ} επι τον τοπον τον
 καλουμενον κρανιον εκει εσταυρωσαν αυτον και τους κακουργους ον μεν εκ δεξιων ον δε εξ αριστερων.
v.34 [[ο^ν ο^{τ.μ.κ} δε ιησους ελεγεν πατερ αφες αυτοις ου γαρ οιδασιν τι ποιουσιν]]^ν ποιουσιν^{τ.μ.κ} δια-
 μεριζομενοι δε τα ιματια αυτου εβαλον κληρους^ν κληρον^{τ.μ.κ}. **v.35** και εισπτηκει ο λαος θεωρων
 εξεμυκτηριζον δε και οι αρχοντες συν^{τ.μ.κ} αυτοις^{τ.μ.κ} λεγοντες αλλους εσωσεν σωσατω εαυτον ει ουτος
 εστιν ο χριστος ο^{τ.μ.κ} του θεου ο^ν εκλεκτος. **v.36** ενεπαιζαν^ν ενεπαιζον^{τ.μ.κ} δε αυτω και οι στρα-
 τιωται προσερχομενοι και^{τ.μ.κ} οξος προσφεροντες αυτω. **v.38** ην δε και επιγραφη γεγραμμενη^{τ.μ.κ}
 επι αυτω γραμμασιν^{τ.μ.κ} ελληνικοις^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} ρωμαικοις^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} εβραικοις^{τ.μ.κ} ουτος^{τ.μ.κ}
 εστιν^{τ.μ.κ} ο βασιλευς των ιουδαιων ουτος^ν. **v.39** εις δε των κρεμασθεντων κακουργων εβλασφημει αυ-
 τον λεγων ουχι^ν ει^{τ.μ.κ} συ ει ο χριστος σωσον σεαυτον και ημας. **v.40** αποκριθεις δε ο ετερος επιτιμων^ν
 επιτιμα^{τ.μ.κ} αυτω εφη^ν λεγων^{τ.μ.κ} ουδε φοβη συ τον θεον οτι εν τω αυτω κριματι ει. **v.42** και ελεγεν
 τω^{τ.μ.κ} ιησου μνησθητι μου κυριε^{τ.μ.κ} οταν ελθης εις^ν εν^{τ.μ.κ} την^ν τη^{τ.μ.κ} βασιλειαν^ν βασιλεια^{τ.μ.κ}
 σου. **v.43** και ειπεν αυτω ο^{τ.μ.κ} ιησους^{τ.μ.κ} αμην λεγω^{τ.μ.κ} σοι λεγω^ν σημερον μετ εμου εση εν τω
 παραδεισω. **v.44** και^ν ην ηδη^ν δε^{τ.μ.κ} ωσει ωρα εκτη και σκοτος εγενετο εφ ολην την γην εως ωρας
 ενατης^{μ.ν} εννατης^{τ.κ}. **v.45** του^ν ηλιου^ν εκλιποντος^ν και^{τ.μ.κ} εσκοτισθη^{τ.μ.κ} ο^{τ.μ.κ} ηλιος^{τ.μ.κ}
 και^{τ.μ.κ} εσχισθη δε^ν το καταπετασμα του ναου μεσον.

ναοῦ μέσον. καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ ἰησοῦς εἶπεν πάτερ εἰς χειράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν. ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατόνταρχος τὸ γινόμενον ἐδόξασεν τὸν θεὸν λέγων ὄντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. καὶ πάντες οἱ συμπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην θεωροῦντες τὰ γινόμενα τύπτοντες ἑαυτῶν τὰ στήθη ὑπέστρεφον. εἰσπήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ μακρόθεν καὶ γυναῖκες αἱ συνακολουθήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς γαλιλαίας ὁρῶσαι ταῦτα. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι ἰωσήφ βουλευτῆς ὑπάρχων ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος. οὗτος οὐκ ἦν συγκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν ἀπὸ ἀριμαθαίας πόλεως τῶν ἰουδαίων ὃς καὶ προσεδέχετο καὶ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. οὗτος προσελθὼν τῷ πιλάτῳ ῥήτησατο τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ. καὶ καθελὼν αὐτὸ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν μνήματι λαξευτῷ οὐ οὐκ ἦν οὐδέπω οὐδεὶς κείμενος. καὶ ἡμέρα ἦν παρασκευὴ καὶ σάββατον ἐπέφωσκεν. κατακολουθήσασαι δὲ καὶ γυναῖκες αἵτινες ἦσαν συνεληλυθυῖαι αὐτῷ ἐκ τῆς γαλιλαίας ἐθαύσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὥς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ. ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὀρθροῦ βαθέος ἦλθον ἐπὶ τὸ μνήμα φέρουσαι ἃ ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ τινὲς σὺν αὐταῖς. εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου. καὶ εἰσελθοῦσαι οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ κυρίου ἰησοῦ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου καὶ ἰδοὺ δύο ἄνδρες ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθήσεσιν ἀστραπτούσαις. ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν εἶπον πρὸς αὐτὰς τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν. οὐκ ἔστιν ὧδε ἀλλ' ἡγέρθη

v.46 και φωνησας φωνη μεγαλη ο ιησους ειπεν πατερ εις χειρας σου παρατιθελαι^v παραθησομαι^{τ.μ.κ} το πνευμα μου τουτο^v και^{τ.μ.κ} δε^v ταυτα^{τ.μ.κ} ειπων εξεπνευσεν. **v.47** ιδων δε ο εκατονταρχης^v εκατονταρχος^{τ.μ.κ} το γενομενον εδοξαζεν^v εδοξασεν^{τ.μ.κ} τον θεον λεγων οντως ο ανθρωπος ουτος δικαιος ην. **v.48** και παντες οι συμπαραγενομενοι οχλοι επι την θεωριαν ταυτην θεωρησαντες^v θεωρουντες^{τ.μ.κ} τα γενομενα τυπτοντες εαυτων^{τ.μ.κ} τα στηθη υπεστρεφον. **v.49** ειστηκεισαν δε παντες οι γνωστοι αυτω^v απο^v αυτου^{τ.μ.κ} μακροθεν και γυναικες αι συνακολουθουσαι^v συνακολουθησασαι^{τ.μ.κ} αυτω απο της γαλιλαιας ορωσαι ταυτα. **v.50** και ιδου ανηρ ονοματι ιωσηφ βουλευτης υπαρχων [και]^v ανηρ αγαθος και δικαιος. **v.51** ουτος ουκ ην συγκατατεθειμενος τη βουλη και τη πραξει αυτων απο αριμαθαιας πολεως των ιουδαιων ος και^{τ.μ.κ} προσεδεχετο και^{τ.μ.κ} αυτος^{τ.μ.κ} την βασιλειαν του θεου. **v.53** και καθελων αυτο^{τ.μ.κ} ενετυλιξεν αυτο σινδονι και εθηκεν αυτον^v αυτο^{τ.μ.κ} εν μνηματι λαξευτω ου ουκ ην ουδεπω^{τ.μ.κ} ουδεις ουπω^v κειμενος. **v.54** και ημερα ην παρασκευης^v παρασκευη^{τ.μ.κ} και^{τ.κ.ν} σαββατον επεφωσκεν. **v.55** κατακολουθησασαι δε αι^v και^{τ.κ} γυναικες αιτινες ησαν συνεληλυθυιαι αυτω^{τ.μ.κ} εκ της γαλιλαιας αυτω^v εθαεσαντο το μνημειον και ως ειεθη το σωμα αυτου. **24 v.1** τη δε μια των σαββατων ορθρου βαθεως^v βαθεος^{τ.μ.κ} ηλθον^{τ.μ.κ} επι το μνημα ηλθον^v φερουσαι α ητοιμασαν αρωματα και^{τ.μ.κ} τινες^{τ.μ.κ} συν^{τ.μ.κ} αυταις^{τ.μ.κ}. **v.3** και^{τ.μ.κ} εισελθουσαι δε^v ουχ ευρον το σωμα του κυριου ιησου. **v.4** και εγενετο εν τω απορεισθαι^v διαπορεισθαι^{τ.μ.κ} αυτας περι τουτου και ιδου δυο^{τ.κ} ανδρες δυο^{μ.ν} επεστησαν αυταις εν εσθητι^v εσθησεσιν^{τ.μ.κ} αστραπτουση^v αστραπτουσαις^{τ.μ.κ}. **v.5** εμφοβων δε γενομενων αυτων και κλινουσων τα^v το^{τ.μ.κ} προσωπα^v προσωπον^{τ.μ.κ} εις την γην ειπαν^v ειπον^{τ.μ.κ} προς αυτας τι ζητειτε τον ζωντα μετα των νεκρων.

- 7* μνησθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὧν ἐν τῇ γαλιλαίᾳ. λέγων ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ. καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα
- 10* τοῖς ἑνδεκα καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς. ἦσαν δὲ ἡ μαγδαληνὴ μαρία καὶ ἰωάννα καὶ μαρία ἰακώβου καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς αἱ ἔλεγον πρὸς τοὺς
- 11* ἀποστόλους ταῦτα. καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὥσει λῆρος τὰ ῥήματα
- 12* αὐτῶν καὶ ἠπίστουν αὐταῖς. ὁ δὲ πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα καὶ ἀπήλθεν πρὸς
- 13* ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός. καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους ἐξήκοντα ἀπὸ ἱερουσα-
- 14 λήμ ἥ ὄνομα ἐμμαοῦς. καὶ αὐτοὶ ὠμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων
- 15* τῶν συμβεβηκότων τούτων. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν
- 16 καὶ αὐτὸς ὁ ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν
- 17* ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες καὶ ἐστὲ σκυθρωποί.
- 18* ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἰς ᾧ ὄνομα κλεοπᾶς εἶπεν πρὸς αὐτόν σὺ μόνος παροικεῖς ἐν ἱερουσαλήμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις
- 19* ταύταις. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ποῖα οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ τὰ περὶ ἰησοῦ τοῦ ναζωραίου ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον τοῦ
- 20 θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ. ὅπως τε παρέδωκαν αὐτόν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ
- 21* οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραὴλ ἀλλὰ γε σὺν πᾶσιν τούτοις τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει σήμερον ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο.
- 22* ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς γενόμεναι ὀρθριαὶ ἐπὶ τὸ

v.6 ουκ εστιν ὡδε ἀλλὰ^v ἀλλ^{τ.μ.κ} ηγερθη μνησθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν ἐπὶ ὧν ἐν τῇ γαλιλαίᾳ. **v.7** λέγων ὅτι^{τ.μ.κ} δεῖ^{τ.μ.κ} τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ὅτι^v δεῖ^v παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. **v.10** ἦσαν δὲ ἡ μαγδαληνὴ μαρία καὶ ἰωάννα καὶ μαρία ἡ^v [η]^μ ἰακώβου καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς αἱ^{τ.μ.κ} ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. **v.11** καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὥσει λῆρος τὰ ῥήματα ταῦτα^v αὐτῶν^{τ.μ.κ} καὶ ἠπίστουν αὐταῖς. **v.12** ὁ δὲ πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα^{τ.μ.κ} μόνα καὶ ἀπήλθεν πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός. **v.13** καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν^{τ.μ.κ} πορευόμενοι^{τ.μ.κ} ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἦσαν^v πορευόμενοι^v εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους ἐξήκοντα ἀπὸ ἱερουσαλήμ ἡ ὄνομα ἐμμαοῦς. **v.15** καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν καὶ αὐτὸς ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς. **v.17** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες καὶ ἐσταθῆσαν^v ἐστὲ^{τ.μ.κ} σκυθρωποί. **v.18** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ^{τ.μ.κ} εἰς ὀνοματι^v ὡ^{τ.μ.κ} ὀνομα^{τ.μ.κ} κλεοπᾶς εἶπεν πρὸς αὐτόν σὺ μόνος παροικεῖς ἐν^{τ.κ} ἱερουσαλήμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις. **v.19** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ποῖα οἱ δὲ εἶπαν^v εἶπον^{τ.μ.κ} αὐτὰ τὰ περὶ ἰησοῦ τοῦ ναζαρηνοῦ^v ναζωραίου^{τ.μ.κ} ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον τοῦ θεοῦ καὶ παντός τοῦ λαοῦ. **v.21** ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραὴλ ἀλλὰ γε καὶ^v σὺν πᾶσιν τούτοις τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει σήμερον^{τ.μ.κ} ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο. **v.22** ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς γενόμεναι ὀρθριαὶ^v ὀρθριαὶ^{τ.μ.κ} ἐπὶ τὸ μνημεῖον.

μνημεῖον. καὶ μὴ εὐροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ ἦλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν 23
 ἀγγέλων ἑωρακεῖναι οἱ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν. καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν 24
 ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον καὶ εὗρον οὕτως καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον αὐτὸν
 δὲ οὐκ εἶδον. καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ὦ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρ- 25
 δία τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται. οὐχὶ ταῦτα ἔδει 26
 παθεῖν τὸν χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ. καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ 27*
 μωσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν διηρμήνευεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς
 γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ. καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο καὶ 28*
 αὐτὸς προσεποιεῖτο πορρωτέρω πορεύεσθαι. καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν λέ- 29*
 γοντες μεῖνον μεθ' ἡμῶν ὅτι πρὸς ἐσπέραν ἐστὶν καὶ κέκλικεν ἡ ἡμέρα καὶ
 εἰσηλθεν τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' 30
 αὐτῶν λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησεν καὶ κλάσας ἐπέδίδου αὐτοῖς. αὐτῶν δὲ 31
 διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἐπέγνωσαν αὐτὸν καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγέ-
 νετο ἀπ' αὐτῶν. καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη 32*
 ἦν ἐν ἡμῖν ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς.
 καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς ἱερουσαλήμ καὶ εὗρον συ- 33*
 νηθροισμένους τοὺς ἑνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς. λέγοντας ὅτι ἡγέρθη ὁ 34*
 κύριος ὄντως καὶ ὤφθη σίμωνι. καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς 35
 ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου. ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς 36*
 ὁ ἰησοῦς ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς εἰρήνη ὑμῖν. πτοηθέντες δὲ 37
 καὶ ἔμβοθοι γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς τί τετα- 38*
 ραγμένοι ἐστέ καὶ διατί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν.
 ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου ὅτι αὐτὸς ἐγὼ εἰμι ψηλαφήσατέ 39*
 με καὶ ἴδετε ὅτι πνεῦμα σὰρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε
 ἔχοντα. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐπέδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. ἔτι 40*, 41
 δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων εἶπεν αὐτοῖς ἔχετε
 τι βρώσιμον ἐνθάδε. οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος καὶ ἀπὸ 42*

v.27 και αρξαμενος απο μωυσεως^v μωσεως^{τ.μ.κ} και απο παντων των προφητων διερμηνευσεν^v διερμηνευεν^{τ.μ.κ} αυτοις εν πασαις ταῖς γραφαις τα περι εαυτου. **v.28** και ηγγισαν εἰς τὴν κωμην ου επορευοντο και αυτος προσεποιησατο^v προσεποιετο^{τ.μ.κ} πορρωτερον^v πορρωτερω^{τ.μ.κ} πορευεσθαι. **v.29** και παρεβιασαντο αυτον λεγοντες μεινον μεθ ημων οτι προς εσπεραν εστιν και κεκλικεν ηδη^v η ημερα και εισηλθεν του μειναι συν αυτοις. **v.32** και ειπαν^v ειπον^{τ.μ.κ} προς αλληλους ουχι η καρδια ημων καιομενη ην [εν^v εν^{τ.μ.κ} ημιν]^v ημιν^{τ.μ.κ} ως ελαλει ημιν εν τη οδω και^{τ.μ.κ} ως διηνοιγεν ημιν τας γραφας. **v.33** και ανασταντες αυτη τη ωρα υπεστρεψαν εἰς ἱερουσαλημ και ευρον ηθροισμενους^v συνηθροισμενους^{τ.μ.κ} τους ενδεκα και τους συν αυτοις. **v.34** λεγοντας οτι οντως^v ηγερθη ο κυριος οντως^{τ.μ.κ} και ωφθη σιμωνι. **v.36** ταυτα δε αυτων λαλουντων αυτος ο^{τ.μ.κ} ιησους^{τ.μ.κ} εστη εν μεσω αυτων και λεγει αυτοις ειρηνη υμιν. **v.38** και ειπεν αυτοις τι τεταραγμενοι εστε και δια^{μ.ν} τι^{μ.ν} διατι^{τ.κ} διαλογισμοι αναβαινουσιν εν τη^v ταῖς^{τ.μ.κ} καρδια^v καρδιαῖς^{τ.μ.κ} υμων. **v.39** ιδετε τας χειρας μου και τους ποδας μου οτι αυτος^{τ.μ.κ} εγω ειμι αυτος^v ψηλαφησατε με και ιδετε οτι πνευμα σαρκα και οστεα ουκ εχει καθως εμε θεωρειτε εχοντα. **v.40** και τουτο ειπων εδειξεν^v επεδειξεν^{τ.μ.κ} αυτοις τας χειρας και τους ποδας. **v.42** οι δε επεδωκαν αυτω ιχθυος οπτου μερος και^{τ.μ.κ} απο^{τ.μ.κ} μελισσιου^{τ.μ.κ} κηριου^{τ.μ.κ}.

- 43, 44* μελισσίου κηρίου. καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. εἶπεν δὲ αὐτοῖς οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὧν σὺν ὑμῖν ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ μωσέως καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς
- 45, 46* περὶ ἐμοῦ. τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι οὕτως γέγραπται καὶ οὕτως ἔδει παθεῖν τὸν χριστὸν καὶ
- 47* ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ. καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη ἀρξάμενον ἀπὸ
- 48*, 49* ἱερουσαλήμ. ὑμεῖς δὲ ἐστε μάρτυρες τούτων. καὶ ἰδού ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει
- 50* ἱερουσαλήμ ἕως οὔ ἐνδύσησθε δύναμιν ἐξ ὕψους. ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς ἔξω
- 51 ἕως εἰς βηθανίαν καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ' αὐτῶν καὶ ἀνεφέρετο εἰς
- 52 τὸν οὐρανόν. καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν εἰς ἱερουσα-
- 53* λήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης. καὶ ἦσαν διαπαντός ἐν τῷ ἱερῷ αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν θεὸν ἀμὴν.

v.44 εἶπεν δε πρὸς^ν αὐτοὺς^ν αὐτοῖς^{τ.μ.κ} οὗτοι οἱ λόγοι μου^ν οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἐτι ὧν σὺν ὑμῖν ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ μωσέως^ν μωσέως^{τ.μ.κ} καὶ τοῖς^ν προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. **v.46** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι οὕτως γέγραπται καὶ^{τ.μ.κ} οὕτως^{τ.μ.κ} ἔδει^{τ.μ.κ} παθεῖν τὸν χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ. **v.47** καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν εἰς^ν καὶ^{τ.μ.κ} ἀφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη ἀρξάμενοι^ν ἀρξάμενον^{τ.μ.κ} ἀπὸ ἱερουσαλήμ. **v.48** ὑμεῖς δε^{τ.μ.κ} ἐστε^{τ.μ.κ} μάρτυρες τούτων. **v.49** καὶ [ἰδου]^ν ἰδου^{τ.μ.κ} ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς ὑμεῖς δε καθίσατε ἐν τῇ πόλει ἱερουσαλήμ^{τ.μ.κ} ἕως οὗ ἐνδύσησθε δύναμιν^{τ.μ.κ} ἐξ ὕψους δύναμιν^ν. **v.50** ἐξήγαγεν δε αὐτοὺς [ἐξω]^ν ἐξω^{τ.μ.κ} ἕως πρὸς^ν εἰς^{τ.μ.κ} βηθανίαν καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. **v.53** καὶ ἦσαν δια^{μ.ν} παντός^ν διαπαντός^{τ.κ} ἐν τῷ ἱερῷ αἰνοῦντες^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} εὐλογοῦντες τὸν θεὸν ἀμὴν^{τ.μ.κ}.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν καὶ θεὸς ἦν ὁ λό- **1**
γος. οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν. πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο καὶ **2, 3**
χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ **4**
φῶς τῶν ἀνθρώπων. καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ **5**
οὐ κατέλαβεν. ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ ὄνομα αὐτῷ **6**
ἰωάννης. οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός ἵνα **7**
πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ. οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ **8**
περὶ τοῦ φωτός. ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχό- **9**
μενον εἰς τὸν κόσμον. ἐν τῷ κόσμῳ ἦν καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο **10**
καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ **11**
παρέλαβον. ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ **12**
γενέσθαι τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ. οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ **13**
ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννήθη-
σαν. καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν καὶ ἐθεασάμεθα **14**
τὴν δόξαν αὐτοῦ δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός πλήρης χάριτος καὶ
ἀληθείας. ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων οὗτος ἦν **15**
ὃν εἶπον ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν ὅτι πρῶτός μου
ἦν. καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν καὶ χάριν ἀντὶ **16***
χάριτος. ὅτι ὁ νόμος διὰ μωσέως ἐδόθη ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ ἰησοῦ **17***
χριστοῦ ἐγένετο. θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν πώποτε ὁ μονογενὴς υἱὸς ὃς ὢν εἰς **18***
τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς ἐκεῖνος ἐξηγήσατο. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία **19***
τοῦ ἰωάννου ὅτε ἀπέστειλαν οἱ ἰουδαῖοι ἐξ ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ λευίτας
ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτὸν σὺ τίς εἶ. καὶ ὠμολόγησεν καὶ οὐκ ἡρνήσατο καὶ **20***
ὠμολόγησεν ὅτι οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ χριστός. καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν τί οὖν ἡλίας **21***
εἶ σὺ καὶ λέγει οὐκ εἰμὶ ὁ προφήτης εἶ σὺ καὶ ἀπεκρίθη οὐ. εἶπον οὖν **22***
αὐτῷ τίς εἶ ἵνα ἀποκρισὶν δώμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς τί λέγεις περὶ σεαυ-
τοῦ. ἔφη ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ εὐθύνατε τὴν ὁδὸν κυρίου καθὼς **23**

1 **v.16** οτι^ν και^{τ.μ.κ} εκ του πληρωματος αυτου ημεις παντες ελαβομεν και χαριν αντι χαριτος.
v.17 οτι ο νομος δια μωσεως^ν μωσεως^{τ.μ.κ} εδοθη η χαρις και η αληθεια δια ιησου χριστου εγενετο.
v.18 θεον ουδεις εωρακεν πωποτε ο^{τ.μ.κ} μονογενης θεος^ν υιος^{τ.μ.κ} ο ων εις τον κολπον του πατρος
εκεινος εξηγησατο. **v.19** και αυτη εστιν η μαρτυρια του ιωαννου οτε απεστειλαν [προς^ν αυτον]^ν οι
ιουδαιοι εξ ιεροσολυμων ιερεις και λευιτας ινα ερωτησωσιν αυτον συ τις ει. **v.20** και ωμολογησεν και
ουκ ηρνησατο και ωμολογησεν οτι εγω^ν ουκ ειμι εγω^{τ.μ.κ} ο χριστος. **v.21** και ηρωτησαν αυτον τι ουν
συ^ν ηλίας ει συ^{τ.μ.κ} και λεγει ουκ ειμι ο προφητης ει συ και απεκριθη ου. **v.22** ειπαν^ν ειπον^{τ.μ.κ}
ουν αυτω τις ει ινα αποκρισιν δωμεν τοις πεμψασιν ημας τι λεγεις περι σεαυτου.

σίμων καὶ λέγει αὐτῷ εὐρήκαμεν τὸν μεσσίαν ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον
ὁ χριστός. καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν ἰησοῦν ἐμβλέψας δὲ αὐτῷ ὁ ἰησοῦς 42*
εἶπεν σὺ εἶ σίμων ὁ υἱὸς ἰωνᾶ σὺ κληθήσῃ κηφᾶς ὃ ἐρμηνεύεται πέτρος.
τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν γαλιλαίαν καὶ εὐρίσκει 43*
φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ ἀκολούθει μοι. ἦν δὲ ὁ φίλιππος ἀπὸ βηθσαϊδᾶ 44
ἐκ τῆς πόλεως ἀνδρέου καὶ πέτρου. εὐρίσκει φίλιππος τὸν ναθαναήλ καὶ 45*
λέγει αὐτῷ ὃν ἔγραψεν μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται εὐρήκαμεν
ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ ἰωσήφ τὸν ἀπὸ ναζαρέτ. καὶ εἶπεν αὐτῷ ναθαναήλ 46*
ἐκ ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι λέγει αὐτῷ φίλιππος ἔρχου καὶ ἵδε.
εἶδεν ὁ ἰησοῦς τὸν ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ 47
ἴδε ἀληθῶς ἰσραηλῆτης ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστιν. λέγει αὐτῷ ναθαναήλ πό- 48*
θεν με γινώσκεις ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ πρὸ τοῦ σε φίλιππον
φωνῆσαι ὄντα ὑπὸ τὴν συκὴν εἰδόν σε. ἀπεκρίθη ναθαναήλ καὶ λέγει 49*
αὐτῷ ῥαββί σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ ἰσραήλ. ἀπεκρίθη 50*
ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ ὅτι εἰπὸν σοι εἰδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς πιστεύεις
μείζω τούτων ὅψει. καὶ λέγει αὐτῷ ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἅπ' ἄρτι ὅψε- 51*
σθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγότα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ
καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν κανὰ τῆς γαλιλαίας καὶ ἦν ἡ 2
μήτηρ τοῦ ἰησοῦ ἐκεῖ. ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς 2
τὸν γάμον. καὶ ὑπερήσαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ ἰησοῦ πρὸς αὐτόν 3
οἶνον οὐκ ἔχουσιν. λέγει αὐτῇ ὁ ἰησοῦς τί ἐμοὶ καὶ σοὶ γύναι οὕπω 4*
ἤκει ἡ ὥρα μου. λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις ὃ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν 5
ποιήσατε. ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαὶ λίθιναι ἑξ κείμεναι κατὰ τὸν καθαρισμὸν 6*
τῶν ἰουδαίων χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς 7
γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. καὶ λέγει αὐτοῖς 8*

v.42 καὶ ^{τ.μ.κ} ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν ἰησοῦν ἐμβλέψας [δε]^μ δε^{τ.κ} αὐτῷ ὁ ἰησοῦς εἶπεν σὺ εἶ σίμων ὁ υἱὸς ἰωαννου^ν ἰωνᾶ^{τ.μ.κ} σὺ κληθήσῃ κηφᾶς ὁ ἐρμηνεύεται πέτρος. **v.43** τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ ^{τ.κ} ἰησοῦς ^{τ.κ} ἐξελθεῖν εἰς τὴν γαλιλαίαν καὶ εὐρίσκει φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ ὁ^ν [ο^μ ἰησοῦς^ν ἰησοῦς]^μ ἀκολούθει μοι. **v.45** εὐρίσκει φίλιππος τὸν ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ ὃν ἐγραψεν μωσῆς^ν μωσῆς^{τ.μ.κ} ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται εὐρήκαμεν ἰησοῦν τὸν^{τ.μ.κ} υἱὸν τοῦ ἰωσήφ τὸν ἀπὸ ναζαρεθ^κ ναζαρέτ^{τ.μ.ν}. **v.46** καὶ εἶπεν αὐτῷ ναθαναήλ ἐκ ναζαρεθ^κ ναζαρέτ^{τ.μ.ν} δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι λέγει αὐτῷ [ο]^ν φίλιππος ἔρχου καὶ ἴδε. **v.48** λέγει αὐτῷ ναθαναήλ ποθεν με γινώσκεις ἀπεκρίθη ὁ ^{τ.κ} ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ πρὸ τοῦ σε φίλιππον φωνῆσαι ὄντα ὑπὸ τὴν συκὴν εἰδόν σε. **v.49** ἀπεκρίθη ναθαναήλ^{τ.μ.κ} καὶ ^{τ.μ.κ} λέγει ^{τ.μ.κ} αὐτῷ ναθαναήλ^ν ῥαββί σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ σὺ εἶ^{τ.μ.κ} ὁ ^{τ.μ.κ} βασιλεὺς εἰ^ν τοῦ ἰσραήλ. **v.50** ἀπεκρίθη ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ ὅτι εἰπὸν σοι ὅτι^ν εἰδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς πιστεύεις μείζω τούτων ὀψ^ν ὀψ^{τ.μ.κ}ει. **v.51** καὶ λέγει αὐτῷ ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἀπ^{τ.μ.κ} ἀρ^{τ.μ.κ}τι ^{τ.μ.κ} οψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγότα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου. **2** **v.4** [καὶ]^ν λέγει αὐτῇ ὁ ἰησοῦς τί ἐμοὶ καὶ σοὶ γύναι οὕπω ἤκει ἡ ὥρα μου. **v.6** ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαὶ ^{τ.μ.κ} λίθιναι ὑδριαὶ^ν ἑξ κείμεναι ^{τ.μ.κ} κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν ἰουδαίων κείμεναι^ν χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. **v.8** καὶ λέγει αὐτοῖς ἀντήλσατε νῦν καὶ φερετε τὴν ἀρχιτεκτονικὴν οἱ^ν δε^ν καὶ ^{τ.μ.κ} ἤνεγκαν.

- 9 ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ καὶ ἤνεγκαν. ὥς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγεννημένον καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστὶν οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλι-
 10* νος. καὶ λέγει αὐτῷ πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησιν καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν τότε τὸν ἐλάσσω σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι.
 11* ταύτην ἐποίησεν τὴν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ ἰησοῦς ἐν κανὰ τῆς γαλιλαίας καὶ ἐφανέρωσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ
 12* αὐτοῦ. μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς καπερναοὺμ αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς
 13 ἡμέρας. καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν ἰουδαίων καὶ ἀνέβη εἰς ἱεροσόλυμα
 14 ὁ ἰησοῦς. καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ
 15* περιστερὰς καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους. καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ τὰ τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας καὶ
 16 τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεεν τὸ κέρμα καὶ τὰς τραπέζας ἀνέστρεψεν. καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον
 17* τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου. ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι
 18* γεγραμμένον ἐστὶν ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγεν με. ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν ὅτι ταῦτα ποιεῖς.
 19* ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον καὶ ἐν τρισὶν
 20* ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. εἶπον οὖν οἱ ἰουδαῖοι τεσσαράκοντα καὶ ἑξ ἔτεσιν
 21 ὠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν. ἐκεῖνος
 22* δὲ ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν αὐτοῖς καὶ ἐπίστευσαν τῇ
 23* γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν ὁ ἰησοῦς. ὥς δὲ ἦν ἐν ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πά-
 24* σχα ἐν τῇ ἑορτῇ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ θεωροῦντες αὐτοῦ

v.10 καὶ λέγει αὐτῷ πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησιν καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν τότε ^{τ.μ.κ} τὸν ἐλάσσω σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. **v.11** ταύτην ἐποίησεν τὴν ^{τ.μ.κ} ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ ἰησοῦς ἐν κανὰ τῆς γαλιλαίας καὶ ἐφανέρωσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **v.12** μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς καπερναοὺμ ^ν καπερναοὺμ ^{τ.μ.κ} αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ [αὐτοῦ] ^ν αὐτοῦ ^{τ.μ.κ} καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας. **v.15** καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ τὰ τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεεν τὸ κέρμα καὶ τὰς τραπέζας ἀνέστρεψεν ^ν ἀνέστρεψεν ^{τ.μ.κ}. **v.17** ἐμνήσθησαν δὲ ^{τ.μ.κ} οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστὶν ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγεται ^{μ.ν} κατέφαγεν ^{τ.κ} με. **v.18** ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν ^ν εἶπον ^{τ.μ.κ} αὐτῷ τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν ὅτι ταῦτα ποιεῖς. **v.19** ἀπεκρίθη ^{ο.τ.κ} ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. **v.20** εἶπαν ^ν εἶπον ^{τ.μ.κ} οὖν οἱ ἰουδαῖοι τεσσαράκοντα ^ν τεσσαράκοντα ^{τ.μ.κ} καὶ ἑξ ἔτεσιν ὠκοδομήθη ^ν ὠκοδομήθη ^{τ.μ.κ} ὁ ναὸς οὗτος καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν. **v.22** ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν αὐτοῖς ^{τ.κ} καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ^ν ὧ ^{τ.μ.κ} εἶπεν ὁ ἰησοῦς. **v.23** ὥς δὲ ἦν ἐν τοῖς ^{μ.ν} ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ θεωροῦντες αὐτόν τα σημεῖα α ἐποίηει. **v.24** αὐτὸς δὲ ὁ ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν αὐτόν ^ν ἑαυτόν ^{τ.μ.κ} αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας.

αὐτὸν γινώσκειν πάντας. καὶ ὅτι οὐ χρεῖαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ 25
τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ γὰρ ἐγίνωσκεν τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν φαρισαίων νικόδημος ὄνομα αὐτῷ ἄρχων τῶν 3
ἰουδαίων. οὗτος ἦλθεν πρὸς τὸν ἰησοῦν νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ ῥαββί 2*
οἶδαμεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος οὐδείς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα
δύναται ποιεῖν ἢ σὺ ποιεῖς ἐὰν μὴ ἡ ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς 3*
καὶ εἶπεν αὐτῷ ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἄνωθεν οὐ δύναται
ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ νικόδημος πῶς δύναται 4*
ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρον ὧν μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς
αὐτοῦ δευτέρον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς ἀμὴν ἀμὴν 5*
λέγω σοι ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος οὐ δύναται εἰσελθεῖν
εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἐστίν 6
καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμά ἐστιν. μὴ θαυμάσης ὅτι 7
εἶπόν σοι δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ καὶ 8
τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει
οὕτως ἐστὶν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος. ἀπεκρίθη νικόδημος 9
καὶ εἶπεν αὐτῷ πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν 10*
αὐτῷ σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις. ἀμὴν ἀμὴν 11
λέγω σοι ὅτι ὁ οἶδαμεν λαλοῦμεν καὶ ὁ ἑώρακαμεν μαρτυροῦμεν καὶ τὴν
μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε 12
πῶς ἐὰν εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε. καὶ οὐδείς ἀναβέβηκεν εἰς 13*
τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν
ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ καθὼς μωσῆς ὑψωσεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ οὕτως 14*
ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου. ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ 15*
ἀπόληται ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον 16*
ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν
μὴ ἀπόληται ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν 17*

3 **v.2** ουτος ηλθεν προς αυτον^{μ.ν} τον^{τ.κ} ιησουν^{τ.κ} νυκτος και ειπεν αυτω ραββι οιδαμεν οτι απο θεου εληλυθας διδασκαλος ουδεις γαρ δυναται^ν ταυτα τα σημεια δυναται^{τ.μ.κ} ποιειν α συ ποιεις εαν μη η ο θεος μετ αυτου. **v.3** απεκριθη ο^{τ.μ.κ} ιησους και ειπεν αυτω αμην αμην λεγω σοι εαν μη τις γεννηθη ανωθεν ου δυναται ιδειν την βασιλειαν του θεου. **v.4** λεγει προς αυτον [ο]^ν ο^{τ.μ.κ} νικοδημος πως δυναται ανθρωπος γεννηθηναι γερον ων μη δυναται εις την κοιλιαν της μητρος αυτου δευτερον εισελθειν και γεννηθηναι. **v.5** απεκριθη ο^{τ.κ} ιησους αμην αμην λεγω σοι εαν μη τις γεννηθη εξ υδατος και πνευματος ου δυναται εισελθειν εις την βασιλειαν του θεου. **v.10** απεκριθη ο^{τ.κ} ιησους και ειπεν αυτω συ ει ο διδασκαλος του ισραηλ και ταυτα ου γινωσκεις. **v.13** και ουδεις αναβεβηκεν εις τον ουρανον ει μη ο εκ του ουρανου καταβας ο υιος του ανθρωπου ο^{τ.μ.κ} ων^{τ.μ.κ} εν^{τ.μ.κ} τω^{τ.μ.κ} ουρανω^{τ.μ.κ}. **v.14** και καθως μωυσης^ν μωυσης^{τ.μ.κ} υψωσεν τον οφιν εν τη ερημω ουτως υψωθηναι δει τον υιον του ανθρωπου. **v.15** ινα πας ο πιστευων εν^ν αυτω^ν εις^{τ.μ.κ} αυτον^{τ.μ.κ} μη^{τ.μ.κ} αποληται^{τ.μ.κ} αλλ^{τ.μ.κ} εχη ζων αιωνιον. **v.16** ουτως γαρ ηγαπησεν ο θεος τον κοσμον ωστε τον υιον αυτου^{τ.μ.κ} τον μονογενη εδωκεν ινα πας ο πιστευων εις αυτον μη αποληται αλλ εχη ζων αιωνιον. **v.17** ου γαρ απεστειλεν ο θεος τον υιον αυτου^{τ.μ.κ} εις τον κοσμον ινα κρινη τον κοσμον αλλ ινα σωθη ο κοσμος δι αυτου.

αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον ἄλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι'
 18 αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται ὁ δὲ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται
 19* ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ. αὕτη
 δέ ἐστιν ἡ κρίσις ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἠγάπησαν οἱ
 20 ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκοτός ἢ τὸ φῶς ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα. πᾶς
 γὰρ ὁ φαῦλα πράσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς ἵνα μὴ
 21 ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ. ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς ἵνα
 22 φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα ὅτι ἐν θεῷ ἐστὶν εἰργασμένα. μετὰ ταῦτα ἦλθεν
 ὁ ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἰουδαίαν γῆν καὶ ἐκεῖ διέτριβεν
 23* μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. ἦν δὲ καὶ ἰωάννης βαπτίζων ἐν αἰνῶν ἐγγὺς τοῦ
 24 σαλείμ ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο. οὐπω
 25* γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ ἰωάννης. ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ
 26* τῶν μαθητῶν ἰωάννου μετὰ ἰουδαίων περὶ καθαρισμοῦ. καὶ ἦλθον πρὸς
 τὸν ἰωάννην καὶ εἶπον αὐτῷ ῥαββί ὅς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ ἰορδάνου
 ὃ σὺ μεμαρτύρηκας ἴδε οὗτος βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.
 27* ἀπεκρίθη ἰωάννης καὶ εἶπεν οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν οὐδὲν ἔάν μὴ
 28* ἡ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον
 29 οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ χριστός ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου. ὁ
 ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου ὁ ἐστηκὼς καὶ
 ἀκούων αὐτοῦ χαρᾷ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου αὕτη οὖν ἡ χαρὰ
 30, 31* ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. ἐκείνον δεῖ αὐξάνειν ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι. ὁ ἄνωθεν
 ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστὶν καὶ ἐκ
 32* τῆς γῆς λαλεῖ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν. καὶ
 ὁ ἑώρακεν καὶ ἤκουσεν τοῦτο μαρτυρεῖ καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς
 33 λαμβάνει. ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ θεὸς ἀληθὴς
 34* ἐστίν. ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ λαλεῖ οὐ γὰρ ἐκ
 35 μέτρου δίδωσιν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα. ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱὸν καὶ πάντα
 36* δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον ὁ δὲ

v.19 αὕτη δε ἐστὶν ἡ κρίσις ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκο-
 τὸς ἢ τὸ φῶς ἦν γὰρ πονηρὰ^{τ.μ.κ} αὐτῶν πονηρὰ^ν τὰ ἔργα. **v.23** ἦν δε καὶ ὁ^ν ἰωάννης βαπτίζων ἐν αἰνῶν
 ἐγγὺς τοῦ σαλείμ^μ σαλείμ^{τ.κ.ν} ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο. **v.25** ἐγένετο
 οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν ἰωάννου μετὰ ἰουδαίου^{μ.ν} ἰουδαίων^{τ.κ} περὶ καθαρισμοῦ. **v.26** καὶ ἦλθον
 πρὸς τὸν ἰωάννην καὶ εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ} αὐτῷ ῥαββί ὅς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ ἰορδάνου ὃ σὺ μεμαρτυρη-
 κας ἴδε οὗτος βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. **v.27** ἀπεκρίθη ἰωάννης καὶ εἶπεν οὐ δύναται
 ἄνθρωπος λαμβάνειν οὐδε^ν ἐν^ν οὐδεν^{τ.μ.κ} ἐάν μὴ ἡ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. **v.28** αὐτοὶ ὑμεῖς
 μοι^{τ.κ.ν} μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον [ὅτι]^ν οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ χριστός ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου.
v.31 ὁ ἀνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστὶν ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστὶν καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ ὁ ἐκ
 τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος [ἐπάνω^ν ἐπάνω^{τ.μ.κ} πάντων ἐστίν]^ν ἐστίν^{τ.μ.κ}. **v.32** καὶ^{τ.μ.κ} ὁ ἑώρακεν καὶ
 ἤκουσεν τοῦτο μαρτυρεῖ καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. **v.34** ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὰ
 ῥήματα τοῦ θεοῦ λαλεῖ οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν ὁ^{τ.μ.κ} θεὸς^{τ.μ.κ} τὸ πνεῦμα. **v.36** ὁ πιστεύων εἰς τὸν
 υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον ὁ δὲ ἀπειθὼν τῷ υἱῷ οὐκ ὀφείλει [τὴν]^μ ζωὴν ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.

ἀπειθῶν τῷ υἱῷ οὐκ ὄψεται ζωὴν ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.

ὥς οὖν ἔγνω ὁ κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ φαρισαῖοι ὅτι ἰησοῦς πλείονας 4*
μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ ἰωάννης. καίτοιγε ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐδάπτι- 2
ζεν ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ἀφῆκεν τὴν ἰουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν πάλιν εἰς 3*
τὴν γαλιλαίαν. ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς σαμαρείας. ἔρχεται οὖν 4, 5*
εἰς πόλιν τῆς σαμαρείας λεγομένην συχάρ πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν
ἰακώβ ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ ἰακώβ ὃ οὖν ἰησοῦς κεκο- 6*
πιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ ὥρα ἦν ὥσει ἔκτη.
ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς σαμαρείας ἀντλήσαι ὕδωρ λέγει αὐτῇ ὁ ἰησοῦς δός 7*
μοι πειν. οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν ἵνα τροφὰς 8
ἀγοράσωσιν. λέγει οὖν αὐτῇ ἡ γυνὴ ἡ σαμαρεῖτις πῶς σὺ ἰουδαῖος ὢν 9*
παρ' ἐμοῦ πειν αἰτεῖς οὔσης γυναικὸς σαμαρεῖτιδος οὐ γὰρ συγχρῶνται
ἰουδαῖοι σαμαρεῖταις. ἀπεκρίθη ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ εἰ ἤδεις τὴν δω- 10*
ρεὰν τοῦ θεοῦ καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι δός μοι πειν σὺ ἂν ἤτησας αὐτὸν
καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν. λέγει αὐτῇ ἡ γυνὴ κύριε οὔτε ἀντλημα ἔχεις 11*
καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶν βαθύ πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν. μὴ σὺ μείζων εἶ 12
τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἰακώβ ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν
καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν 13*
αὐτῇ πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν. ὃς δ' ἂν πίῃ ἐκ 14*
τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα ἀλλὰ τὸ ὕδωρ
ὃ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον.
λέγει πρὸς αὐτόν ἡ γυνὴ κύριε δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ 15*
έρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. λέγει αὐτῇ ὁ ἰησοῦς ὑπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα 16*
σου καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν οὐκ ἔχω ἄνδρα λέγει 17*
αὐτῇ ὁ ἰησοῦς καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω. πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες 18

4 v.1 ως συν εγνω ο ιησους^ν κυριος^{τ.μ.κ} οτι ηκουσαν οι φαρισαιοι οτι ιησους πλειονας μαθητας ποιει και βαπτίζει η ιωαννης. v.3 αφηκεν την ιουδαιαν και απηλθεν παλιν^{τ.κ.ν} εις την γαλιλαιαν. v.5 ερχεται ουν εις πολιν της σαμαρειας λεγομενην συχαρ πλησιον του χωριου ο εδωκεν ιακωβ [τω]^ν ιωσηφ τω υιω αυτου. v.6 ην δε εκει πηγη του ιακωβ ο ουν ιησους κεκοπιακως εκ της οδοιποριας εκαθεζετο ουτως επι τη πηγη ωρα ην ως^ν ωσει^{τ.μ.κ} εκτη. v.7 ερχεται γυνη εκ της σαμαρειας αντλησαι υδωρ λεγει αυτη ο ιησους δος μοι πειν^ν πειν^{τ.μ.κ}. v.9 λεγει ουν αυτω η γυνη η σαμαριτις^ν σαμαρειτις^{τ.μ.κ} πως συ ιουδαιος ων παρ εμου πειν^ν πειν^{τ.μ.κ} αιτεις ουσης^{τ.μ.κ} γυναικος σαμαριτιδος^ν ουσης^ν σαμαρειτιδος^{τ.μ.κ} ου γαρ συγχρωνται ιουδαιοι σαμαριταις^ν σαμαρειταις^{τ.μ.κ}. v.10 απεκριθη ιησους και ειπεν αυτη ει ηδεις την δωρεαν του θεου και τις εστιν ο λεγων σοι δος μοι πειν^ν πειν^{τ.μ.κ} συ αν ητησας αυτον και εδωκεν αν σοι υδωρ ζων. v.11 λεγει αυτω [η]^ν η^{τ.μ.κ} γυνη^ν γυνη^{τ.μ.κ} κυριε ουτε αντλημα εχεις και το φρεαρ εστιν βαθυ ποθεν ουν εχεις το υδωρ το ζων. v.13 απεκριθη ο^{τ.κ} ιησους και ειπεν αυτη πας ο πινων εκ του υδατος τουτου διψησει παλιν. v.14 ος δ αν πιη εκ του υδατος ου εγω δωσω αυτω ου μη διψησει^ν διψηση^{τ.μ.κ} εις τον αιωνα αλλα το υδωρ ο δωσω αυτω γενησεται εν αυτω πηγη υδατος αλλομενου εις ζωην αιωνιον. v.15 λεγει προς αυτον η γυνη κυριε δος μοι τουτο το υδωρ ινα μη διψω μηδε διερχωμαι^ν ερχομαι^μ ερχομαι^{τ.κ} ενθαδε αντλειν. v.16 λεγει αυτη ο^{τ.μ.κ} ιησους^ν υπαγε φωνησον τον ανδρα σου και ελθε ενθαδε. v.17 απεκριθη η γυνη και ειπεν αυτω^ν ουκ εχω ανδρα λεγει αυτη ο ιησους καλως ειπας οτι ανδρα ουκ εχω.

19 καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστιν σου ἀνὴρ τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας. λέγει αὐτῷ ἡ
 20* γυνὴ κύριε θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τούτῳ τῷ ὅρει
 προσεκύνησαν καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου
 21* δεῖ προσκυνεῖν. λέγει αὐτῇ ὁ ἰησοῦς γύναι πιστεύσον μοι ὅτι ἔρχεται
 ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὅρει τούτῳ οὔτε ἐν ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πα-
 22 τρί. ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἶδατε ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἶδαμεν ὅτι ἡ
 23* σωτηρία ἐκ τῶν ἰουδαίων ἐστίν. ἀλλ' ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστὶν ὅτε οἱ ἀλη-
 θινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσιν τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ καὶ
 24 γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. πνεῦμα ὁ θεὸς
 καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν.
 25* λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ οἶδα ὅτι μεσσίας ἔρχεται ὁ λεγόμενος χριστὸς ὅταν ἔλθῃ
 26 ἐκεῖνος ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα. λέγει αὐτῇ ὁ ἰησοῦς ἐγὼ εἰμι ὁ λαλῶν σοι.
 27* καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς
 28 ἐλάλει οὐδείς μέντοι εἶπεν τί ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς. ἀφῆκεν οὖν τὴν
 ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις.
 29 δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέν μοι πάντα ὅσα ἐποίησα μήτι οὗτός ἐστιν
 30*, 31* ὁ χριστός. ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἦρχοντο πρὸς αὐτόν. ἐν δὲ
 32 τῷ μεταξὺ ἡρώτων αὐτόν οἱ μαθηταὶ λέγοντες ῥαββί φάγε. ὁ δὲ εἶπεν αὐ-
 33 τοῖς ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν ἣν ὑμεῖς οὐκ οἶδατε. ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ
 34* πρὸς ἀλλήλους μή τις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν. λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἐμὸν
 βρῶμά ἐστιν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ
 35* ἔργον. οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἔτι τετράμηνόν ἐστιν καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται
 ἰδοὺ λέγω ὑμῖν ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας
 36* ὅτι λευκαὶ εἰσιν πρὸς θερισμόν ἤδη. καὶ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ
 συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερί-
 37* ζων. ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινὸς ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ
 38 ἄλλος ὁ θερίζων. ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε

v.20 οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τούτῳ^{τ.κ} τῷ ὅρει τούτῳ^{μ.ν} προσεκύνησαν καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ^{τ.μ.κ} προσκυνεῖν δεῖ^ν. **v.21** λέγει αὐτῇ ὁ ἰησοῦς πιστεύε^ν γύναι^{τ.μ.κ} πιστεύσον^{τ.μ.κ} μοι γύναι^ν ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὅρει τούτῳ οὔτε ἐν ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρὶ. **v.23** ἀλλὰ^ν ἀλλ^{τ.μ.κ} ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστὶν ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσιν τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. **v.25** λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ οἶδα ὅτι μεσσίας^μ μεσσίας^{τ.κ.ν} ἔρχεται ὁ λεγόμενος χριστὸς ὅταν ἐλθῇ ἐκεῖνος ἀναγγελεῖ ἡμῖν ἀπαντα^ν πάντα^{τ.μ.κ}. **v.27** καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον^ν ἦλθον^{τ.μ.κ} οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἐθαυμάζον^ν ἐθαύμασαν^{τ.μ.κ} ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει οὐδείς μέντοι εἶπεν τί ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς. **v.30** ἐξῆλθον οὖν^{τ.κ} ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἦρχοντο πρὸς αὐτόν. **v.31** ἐν δὲ^{τ.μ.κ} τῷ μεταξὺ ἡρώτων αὐτόν οἱ μαθηταὶ λέγοντες ῥαββί φάγε. **v.34** λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἐμὸν βρῶμα ἐστὶν ἵνα ποιῶ^ν ποιῶ^{τ.μ.κ} τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. **v.35** οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἔτι τετράμηνος^{μ.ν} τετράμηνον^{τ.κ} ἐστὶν καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται ἰδοὺ λέγω ὑμῖν ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας ὅτι λευκαὶ εἰσιν πρὸς θερισμόν ἤδη. **v.36** καὶ^{τ.μ.κ} ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον ἵνα καὶ^{τ.μ.κ} ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. **v.37** ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ^{τ.μ} ἀληθινὸς ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων.

ἄλλοι κεκοπιάκασιν καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. ἐκ δὲ 39*
 τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν σαμαρειτῶν διὰ τὸν
 λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυροῦσης ὅτι εἶπέν μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. ὥς 40*
 οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ σαμαρεῖται ἡρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς καὶ
 ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. καὶ πολλῶ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον 41
 αὐτοῦ. τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλίαν πιστεύομεν 42*
 αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν καὶ οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσ-
 μου ὁ χριστός. μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς 43*
 τὴν γαλιλαίαν. αὐτὸς γὰρ ὁ ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ 44*
 πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν γαλιλαίαν ἐδέξαντο αὐτὸν 45*
 οἱ γαλιλαῖοι πάντα ἑωρακότες ἃ ἐποίησεν ἐν ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ
 αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν. ἦλθεν οὖν ὁ ἰησοῦς πάλιν εἰς τὴν κανὰ 46*
 τῆς γαλιλαίας ὅπου ἐποίησεν τὸ ὕδωρ οἶνον καὶ ἦν τις βασιλικὸς οὗ ὁ υἱὸς
 ἡσθένει ἐν καπερναούμ. οὗτος ἀκούσας ὅτι ἰησοῦς ἦκει ἐκ τῆς ἰουδαίας 47*
 εἰς τὴν γαλιλαίαν ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὸν καὶ ἡρώτα αὐτὸν ἵνα καταβῇ καὶ
 ἰάσῃται αὐτοῦ τὸν υἱόν ἥμελλεν γὰρ ἀποθνήσκειν. εἶπεν οὖν ὁ ἰησοῦς 48
 πρὸς αὐτὸν ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδῃτε οὐ μὴ πιστεύσητε. λέγει 49
 πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικὸς κύριε κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου.
 λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς πορεύου ὁ υἱὸς σου ζῇ καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ 50*
 λόγῳ ᾧ εἶπεν αὐτῷ ἰησοῦς καὶ ἐπορεύετο. ἤδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος οἱ 51*
 δούλοι αὐτοῦ ἀπήντησαν αὐτῷ καὶ ἀπήγγειλαν λέγοντες ὅτι ὁ παῖς σου ζῇ.
 ἐπύθετο οὖν παρ' αὐτῶν τὴν ὥραν ἐν ᾗ κομψότερον ἔσχεν καὶ εἶπον αὐτῷ 52*
 ὅτι χθὲς ὥραν ἐβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός. ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ ὅτι ἐν 53*
 ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ὅτι ὁ υἱὸς σου ζῇ καὶ ἐπίστευσεν

v.39 ἐκ δε της πολεως εκεινης πολλοι επιστευσαν εις αυτον των σαμαριτων^ν σαμαρειτων^{τ.μ.κ} δια τον
 λογον της γυναικος μαρτυρουσης οτι ειπεν μοι παντα α^ν οσα^{τ.μ.κ} εποιησα. **v.40** ως ουν ηλθον προς
 αυτον οι σαμαριται^ν σαμαρειται^{τ.μ.κ} ηρωτων αυτον μειναι παρ αυτοις και εμεινεν εκει δυο ημερας.
v.42 τη τε γυναικι ελεγον οτι ουκετι δια την σην λαλιαν πιστευομεν αυτοι γαρ ακηκοαμεν και οιδαμεν οτι
 ουτος εστιν αληθως ο σωτηρ του κοσμου ο^{τ.μ.κ} χριστος^{τ.μ.κ}. **v.43** μετα δε τας δυο ημερας εξηλθεν
 εκειθεν και^{τ.μ.κ} απηλθεν^{τ.μ.κ} εις την γαλιλαιαν. **v.44** αυτος γαρ ο^{τ.μ.κ} ιησους εμαρτυρησεν οτι
 προφητης εν τη ιδια πατριδι τιμην ουκ εχει. **v.45** οτε ουν ηλθεν εις την γαλιλαιαν εδεξαντο αυτον
 οι γαλιλαιοι παντα εωρακοτες οσα^ν α^{τ.μ.κ} εποιησεν εν ιεροσολυμοις εν τη εορτη και αυτοι γαρ ηλθον
 εις την εορτην. **v.46** ηλθεν ουν παλιν^{μ.ν} ο^{τ.μ.κ} ιησους^{τ.μ.κ} παλιν^{τ.κ} εις την κανα της γαλιλαιας
 οπου εποιησεν το υδωρ οινον και ην τις βασιλικος ου ο υιος ησθενει εν καφαρναουμ^ν καπερναουμ^{τ.μ.κ}.
v.47 ουτος ακουσας οτι ιησους ηκει εκ της ιουδαιας εις την γαλιλαιαν απηλθεν προς αυτον και ηρωτα
 αυτον^{τ.μ.κ} ινα καταβη και ιασηται αυτου τον υιον εμελλεν^μ ημελλεν^{τ.κ.ν} γαρ αποθνησκειν. **v.50** λεγει
 αυτω ο ιησους πορευου ο υιος σου ζη και^{τ.μ.κ} επιστευσεν ο ανθρωπος τω λογω ον^ν ω^{τ.μ.κ} ειπεν αυτω ο^{μ.ν}
 ιησους και επορευετο. **v.51** ηδη δε αυτου καταβαινοντος οι δουλοι αυτου υπηνητησαν^ν απηνητησαν^{τ.μ.κ}
 αυτω και^{τ.μ.κ} απηγγειλαν^{τ.μ.κ} λεγοντες οτι ο παις αυτου^ν σου^{τ.μ.κ} ζη. **v.52** επυθετο ουν παρ^{τ.μ.κ}
 αυτων^{τ.μ.κ} την ωραν παρ^ν αυτων^ν εν η κομψοτερον εσχεν ειπαν^ν και^{τ.μ.κ} ουν^ν ειπον^{τ.μ.κ} αυτω οτι
 εχθες^ν χθες^{τ.μ.κ} ωραν εβδομην αφηκεν αυτον ο πυρετος. **v.53** εγνω ουν ο πατηρ οτι [εν]^ν εν^{τ.μ.κ}
 εκεινη τη ωρα εν η ειπεν αυτω ο ιησους οτι^{τ.μ.κ} ο υιος σου ζη και επιστευσεν αυτος και η οικια αυτου
 ολη.

- 54* αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. τοῦτο πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς ἐλθὼν ἐκ τῆς ἰουδαίας εἰς τὴν γαλιλαίαν.
- 5* μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν ἰουδαίων καὶ ἀνέβη ὁ ἰησοῦς εἰς ἱεροσόλυμα.
- 2* ἔστιν δὲ ἐν τοῖς ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρᾳ ἡ ἐπιλεγο-
- 3* μένη ἑβραϊστὶ βηθεσδά πέντε στοᾶς ἔχουσα. ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος
- 4* πολὺ τῶν ἀσθενούντων τυφλῶν χωλῶν ξηρῶν ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος
- 5* κίνησιν. ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ καὶ ἐτά-
- 6* ρασσεν τὸ ὕδωρ ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος ὑγιῆς
- 7* ἐγίνετο ᾧ δήποτε κατειχέτο νοσήματι. ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριακον-
- 8* ταοκτῶ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ. τοῦτον ἰδὼν ὁ ἰησοῦς κατακείμενον
- 9* καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει λέγει αὐτῷ θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι.
- 10* ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενὼν κύριε ἄνθρωπον οὐκ ἔχω ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ
- 11* ὕδωρ βάλλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγὼ ἄλλος πρὸ ἐμοῦ
- 12* καταβαίνει. λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἐγείραι ἄρον τὸν κράββατον σου καὶ
- 13* περιπάτει. καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιῆς ὁ ἄνθρωπος καὶ ἦρεν τὸν κράββα-
- 14* τον αὐτοῦ καὶ περιεπάτει ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. ἔλεγον
- 15* οὖν οἱ ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ σάββατόν ἐστιν οὐκ ἔξεστίν σοι ἄραι
- 16* τὸν κράββατον. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ποιήσας με ὑγιῆ ἐκεῖνός μοι εἶπεν
- 17* ἄρον τὸν κράββατον σου καὶ περιπάτει. ἠρώτησαν οὖν αὐτόν τίς ἐστιν
- 18* ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι ἄρον τὸν κράββατον σου καὶ περιπάτει. ὁ δὲ
- 19* ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν ὁ γὰρ ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ.
- 20* μετὰ ταῦτα εὕρισκει αὐτόν ὁ ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ ἴδε ὑγιῆς
- 21* γέγονας μηκέτι ἀμάρτανε ἵνα μὴ χειρόν τι σοί γένηται. ἀπῆλθεν ὁ ἄν-
- 22* θρωπος καὶ ἀνήγγειλεν τοῖς ἰουδαίοις ὅτι ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτόν

v.54 τοῦτο [δε]^ν πάλιν δευτερον σημειον εποιησεν ο ιησους ελθων εκ της ιουδαιας εις την γαλιλαιαν.

5 v.1 μετα ταυτα ην [η]^ν εορτη των ιουδαιων και ανεβη ο^{τ.μ.κ} ιησους εις ιεροσολυμα. **v.2** εστιν δε εν τοις ιεροσολυμοις επι τη προβατικη κολυμβηθρα η επιλεγομενη εβραιστι βηθθα^ν βηθεσδα^{τ.μ.κ} πεντε στοας εχουσα. **v.3** εν ταυταις κατεκειτο πληθος πολυ^{τ.μ.κ} των ασθενουντων τυφλων χωλων ξηρων εκδεχομενων^{τ.μ.κ} την^{τ.μ.κ} του^{τ.μ.κ} υδατος^{τ.μ.κ} κινησιν^{τ.μ.κ}. **v.4** αγγελος^{τ.μ.κ} γαρ^{τ.μ.κ} κατὰ^{τ.μ.κ} καιρον^{τ.μ.κ} κατεβαινεν^{τ.μ.κ} εν^{τ.μ.κ} τη^{τ.μ.κ} κολυμβηθρα^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} εταρασσεν^{τ.μ.κ} το^{τ.μ.κ} υδωρ^{τ.μ.κ} ο^{τ.μ.κ} ουν^{τ.μ.κ} πρωτος^{τ.μ.κ} εμβας^{τ.μ.κ} μετα^{τ.μ.κ} την^{τ.μ.κ} ταραχην^{τ.μ.κ} του^{τ.μ.κ} υδατος^{τ.μ.κ} υγιης^{τ.μ.κ} εγινετο^{τ.μ.κ} ω^{τ.μ.κ} δηποτε^{τ.μ.κ} κατειχετο^{τ.μ.κ} νοσηματι^{τ.μ.κ}. **v.5** ην δε τις ανθρωπος εκει τριακοντα^{κ.μ.ν} και^κ [και]^{μ.ν} οκτω^{κ.μ.ν} τριακονταοκτω^τ ετη εχων εν τη ασθενεια αυτου^ν. **v.7** απεκριθη αυτω ο ασθενων κυριε ανθρωπον ουκ εχω ινα οταν ταραχθη το υδωρ βαλη^{μ.ν} βαλλη^{τ.κ} με εις την κολυμβηθραν εν ω δε ερχομαι εγω αλλος προ εμου καταβαινει. **v.8** λεγει αυτω ο ιησους εγειρε^ν εγειραι^{τ.μ.κ} αρον τον κραβαττον^ν κραββατον^{τ.μ.κ} σου και περιπατει. **v.9** και ευθεως εγενετο υγιης ο ανθρωπος και ηρεν τον κραβαττον^ν κραββατον^{τ.μ.κ} αυτου και περιεπατει ην δε σαββατον εν εκεινη τη ημερα. **v.10** ελεγον ουν οι ιουδαιοι τω τεθεραπευμενω σαββατον εστιν και^ν ουκ εξεστιν σοι αραι τον κραβαττον^ν σου^ν κραββατον^{τ.μ.κ}. **v.11** ο^ν δε^ν απεκριθη αυτοις ο ποιησας με υγιη εκεινος μοι ειπεν αρον τον κραβαττον^ν κραββατον^{τ.μ.κ} σου και περιπατει. **v.12** ηρωτησαν ουν^{τ.μ.κ} αυτον τις εστιν ο ανθρωπος ο ειπων σοι αρον τον^{τ.μ.κ} κραββατον^{τ.μ.κ} σου^{τ.μ.κ} και περιπατει. **v.14** μετα ταυτα ευρισκει αυτον ο ιησους εν τω ιερω και ειπεν αυτω ιδε υγιης γεγονας μηκει αμαρτανε ινα μη χειρον τι^{τ.μ.κ} σοι τι^ν γενηται.

ὑγιῇ. καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον τὸν ἰησοῦν οἱ ἰουδαῖοι καὶ ἐζήτουν αὐτὸν 16*
 ἀποκτεῖναι ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν σαββάτῳ. ὁ δὲ ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς 17*
 ὁ πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται καὶ ἐγὼ ἐργάζομαι. διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον 18
 ἐζήτουν αὐτὸν οἱ ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι ὅτι οὐ μόνον ἔλυεν τὸ σάββατον ἀλλὰ
 καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγεν τὸν θεόν ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ θεῷ. ἀπεκρίνατο 19*
 οὖν ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐ δύναται ὁ υἱὸς
 ποιεῖν ἄφ' ἑαυτοῦ οὐδὲν ἐὰν μὴ τι βλέπῃ τὸν πατέρα ποιοῦντα ἃ γὰρ ἂν
 ἐκεῖνος ποιῇ ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. ὁ γὰρ πατήρ φιλεῖ τὸν υἱόν 20
 καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ
 ἔργα ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. ὥστε γὰρ ὁ πατήρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ 21
 ζωοποιεῖ οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει ζωοποιεῖ. οὐδὲ γὰρ ὁ πατήρ κρίνει 22
 οὐδένα ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκεν τῷ υἱῷ. ἵνα πάντες τιμῶσιν τὸν 23*
 υἱὸν καθὼς τιμῶσιν τὸν πατέρα ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα
 τὸν πέμψαντα αὐτόν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων 24
 καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται
 ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι 25*
 ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστὶν ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ
 τοῦ θεοῦ καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται. ὥστε γὰρ ὁ πατήρ ἔχει ζωὴν ἐν 26*
 ἑαυτῷ οὕτως ἔδωκεν καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ. καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν 27*
 αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν. μὴ θαυμάζετε τοῦτο 28*
 ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ἣ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς
 αὐτοῦ. καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς οἱ 29
 δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν 30*
 ἀπ' ἑμαυτοῦ οὐδὲν καθὼς ἀκούω κρίνω καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν
 ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός.
 ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθής. ἄλλος 31, 32
 ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστὶν ἡ μαρτυρία ἣν μαρ-
 τυρεῖ περὶ ἐμοῦ. ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς ἰωάννην καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ 33

v.16 καὶ δια τοῦτο ἐδίωκον τὸν^{τ.μ.κ} ἰησοῦν^{τ.μ.κ} οἱ ἰουδαῖοι τὸν^ν ἰησοῦν^ν καὶ^{τ.μ.κ} ἐζήτουν^{τ.μ.κ} αὐτόν^{τ.μ.κ} ἀποκτεῖναι^{τ.μ.κ} ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν σαββάτῳ. **v.17** ὁ δὲ [ἰησοῦς]^ν ἰησοῦς^{τ.μ.κ} ἀπεκρί-
 νατο αὐτοῖς ὁ πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται καὶ ἐγὼ ἐργάζομαι. **v.19** ἀπεκρίνατο οὖν ὁ ἰησοῦς καὶ
 ἐλέγεν^ν εἶπεν^{τ.μ.κ} αὐτοῖς ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐ δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἄφ' ἑαυτοῦ οὐδὲν ἐὰν μὴ τι
 βλέπῃ τὸν πατέρα ποιῶντα ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. **v.23** ἵνα πάντες
 τιμῶσιν^ν τιμῶσιν^{τ.μ.κ} τὸν υἱὸν καθὼς τιμῶσιν^ν τιμῶσιν^{τ.μ.κ} τὸν πατέρα ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν
 πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν. **v.25** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστὶν ὅτε οἱ νεκροὶ
 ἀκουσούσιν^ν ἀκούσονται^{τ.μ.κ} τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσουσιν^ν ζήσονται^{τ.μ.κ}.
v.26 ὥστε γὰρ ὁ πατήρ ἐχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ οὕτως ἔδωκεν^ν καὶ τῷ υἱῷ ἔδωκεν^ν ζωὴν ἐχειν ἐν ἑαυτῷ.
v.27 καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ^{τ.μ.κ} κρίσιν ποιεῖν ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν. **v.28** μὴ θαυμάζετε
 τοῦτο ὅτι ἐρχεται ὥρα ἐν ἣ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκουσούσιν^ν ἀκούσονται^{τ.μ.κ} τῆς φωνῆς αὐτοῦ.
v.30 οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ' ἑμαυτοῦ οὐδὲν καθὼς ἀκούω κρίνω καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστὶν ὅτι οὐ
 ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός^{τ.μ.κ}.

34 ἀληθεία. ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω ἀλλὰ ταῦτα
 35* λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων ὑμεῖς
 36* δὲ ἠθελήσατε ἀγαλλιασθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ἔχω
 τὴν μαρτυρίαν μεῖζω τοῦ ἰωάννου τὰ γὰρ ἔργα ἃ ἔδωκεν μοι ὁ πατήρ ἵνα
 τελειώσω αὐτά αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ
 37* με ἀπέσταλκεν. καὶ ὁ πέμψας με πατήρ αὐτὸς μεμαρτύρηκεν περὶ ἐμοῦ
 38* οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ἀκηκόατε πώποτε οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἐωράκατε. καὶ τὸν
 λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε μένοντα ἐν ὑμῖν ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος τούτῳ
 39* ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζῶν
 40 αἰώνιον ἔχειν καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ. καὶ οὐ θέλετε
 41, 42* ἐλθεῖν πρὸς με ἵνα ζῶν ἔχητε. δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω. ἀλλ'
 43* ἔγνωκα ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. ἐγὼ ἐλήλυθα
 ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου καὶ οὐ λαμβάνετε με ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ
 44 ὀνόματι τῷ ἰδίῳ ἐκεῖνον λήψεσθε. πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι δόξαν
 παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου θεοῦ οὐ
 45* ζητεῖτε. μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα ἔστιν ὁ
 46* κατηγορῶν ὑμῶν μωσῆς εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. εἰ γὰρ ἐπιστεύετε μωσῇ
 47 ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου
 γράμμασιν οὐ πιστεύετε πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασιν πιστεύσετε.

6 μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς γαλιλαίας τῆς
 2* τιβεριάδος. καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς ὅτι ἐώρων αὐτοῦ τὰ σημεῖα
 3* ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. ἀνῆλθεν δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ ἰησοῦς καὶ ἐκεῖ
 4 ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα ἡ ἑορτὴ τῶν ἰου-
 5* δαίων. ἐπάρας οὖν ὁ ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς
 ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λέγει πρὸς τὸν φίλιππον πόθεν ἀγοράσομεν ἄρ-
 6* τούς ἵνα φάγωσιν οὗτοι. τοῦτο δὲ ἔλεγεν πειράζων αὐτὸν αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί

v.35 ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε ἀγαλλιασθῆναι^{μ.ν} ἀγαλλιασθῆναι^{τ.κ} πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ. **v.36** ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μεῖζω τοῦ ἰωάννου τὰ γὰρ ἔργα ἃ ἔδωκεν^ν ἔδωκεν^{τ.μ.κ} μοι ὁ πατήρ ἵνα τελειώσω αὐτὰ αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ^{τ.μ.κ} ποιῶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ με ἀπέσταλκεν. **v.37** καὶ ὁ πέμψας με πατήρ ἐκεῖνος^ν αὐτός^{τ.μ.κ} μεμαρτύρηκεν περὶ ἐμοῦ οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ἀκηκόατε^{τ.μ.κ} πώποτε ἀκηκόατε^ν οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἐωράκατε. **v.38** καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε μένοντα^{τ.μ.κ} ἐν ὑμῖν μένοντα^ν ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. **v.39** ἐραυνάτε^ν ἐρευνάτε^{τ.μ.κ} τὰς γραφάς ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζῶν αἰώνιον ἔχειν καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ. **v.42** ἀλλὰ^ν ἀλλ^{τ.μ.κ} ἐγνώκα ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. **v.43** ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου καὶ οὐ λαμβάνετε με ἐὰν ἄλλος ἐλθῇ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ ἐκεῖνον λήψεσθε^ν λήψεσθε^{τ.μ.κ}. **v.45** μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν μωσῆς^ν μωσῆς^{τ.μ.κ} εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. **v.46** εἰ γὰρ ἐπιστεύετε μωσῇ^ν μωσῇ^{τ.μ.κ} ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. **6 v.2** καὶ^{τ.μ.κ} ἠκολούθει δὲ^ν αὐτῷ ὄχλος πολὺς ὅτι ἐθεώρουν^ν ἐώρων^{τ.μ.κ} αὐτοῦ^{τ.μ.κ} τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. **v.3** ἀνῆλθεν δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. **v.5** ἐπάρας οὖν ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς^{τ.μ.κ} τοὺς ὀφθαλμοὺς οὐ^ν ἰησοῦς^{τ.μ.κ} καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λέγει πρὸς τὸν^{τ.μ.κ} φίλιππον πόθεν ἀγοράσομεν^ν ἀγοράσομεν^{τ.μ.κ} ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι.

ἔμελλεν ποιεῖν. ἀπεκρίθη αὐτῷ φίλιππος διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ 7*
 ἀρκουσιν αὐτοῖς ἵνα ἕκαστος αὐτῶν βραχύ τι λάβῃ. λέγει αὐτῷ εἰς ἕκ τῶν 8
 μαθητῶν αὐτοῦ ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς σίμωνος πέτρου. ἔστιν παιδάριον ἐν 9*
 ᾧδε ὃ ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστὶν εἰς
 τοσοῦτους. εἶπεν δὲ ὁ ἰησοῦς ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν ἣν δὲ 10*
 χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ ἀνέπεσον οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὥσει πεν-
 τακισχίλιοι. ἔλαβεν δὲ τοὺς ἄρτους ὁ ἰησοῦς καὶ εὐχαριστήσας διέδωκεν 11*
 τοῖς μαθηταῖς οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων
 ὅσον ἤθελον. ὥς δὲ ἐνεπλήσθησαν λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ συναγά- 12
 γετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα ἵνα μὴ τι ἀπόληται. συνήγαγον οὖν καὶ 13*
 ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων
 ἃ ἐπερίσσευσεν τοῖς βεβρωκόσιν. οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν 14*
 σημεῖον ὁ ἰησοῦς ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὃ ἐρχόμενος
 εἰς τὸν κόσμον. ἰησοῦς οὖν γνούς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἀρπάξιν 15*
 αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν αὐτὸν βασιλέα ἀνεχώρησεν πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς
 μόνος. ὥς δὲ ὀψία ἐγένετο κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν. 16
 καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς καπερναοὺμ 17*
 καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει καὶ οὐκ ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ ἰησοῦς. ἡ τε 18*
 θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διηγείρετο. ἐληλακότες οὖν ὥς στα- 19*
 δίους εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα θεωροῦσιν τὸν ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς
 θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον καὶ ἐφοβήθησαν. ὁ δὲ λέγει 20
 αὐτοῖς ἐγὼ εἰμι μὴ φοβεῖσθε. ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον καὶ 21*
 εὐθέως τὸ πλοῖον ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον. τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος 22*

v.7 ἀπεκρίθη αὐτῷ [οἱ]´ φιλιππος διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκουσιν αὐτοῖς ἵνα ἕκαστος αὐτῶν ^{τ.μ.κ} βραχυ [τι]´ ^{τ.μ.κ} λαβῇ. **v.9** ἐστὶν παιδάριον ἐν ^{τ.μ.κ} ᾧδε ὃς ^{τ.μ.κ} ὁ ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ^{τ.μ.κ} ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστὶν εἰς τοσοῦτους. **v.10** εἶπεν δὲ ^{τ.μ.κ} ὁ ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ^{τ.μ.κ} ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν ἣν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ ἀνέπεσαν ^{τ.μ.κ} ἀνέπεσον ^{τ.μ.κ} οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὥς ^{τ.μ.κ} ὥσει ^{τ.μ.κ} πεντακισχίλιοι. **v.11** ἔλαβεν οὖν ^{τ.μ.κ} δὲ ^{τ.μ.κ} τοὺς ἄρτους ^{τ.μ.κ} ὁ ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ^{τ.μ.κ} καὶ εὐχαριστήσας διέδωκεν τοῖς ^{τ.μ.κ} μαθηταῖς ^{τ.μ.κ} οἱ ^{τ.μ.κ} δὲ ^{τ.μ.κ} μαθηταὶ ^{τ.μ.κ} τοῖς ἀνακειμένοις ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἠθελον. **v.13** συνήγαγον οὖν καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων ^{τ.μ.κ} α ^{τ.μ.κ} ἐπερίσσευσαν ^{τ.μ.κ} ἐπερίσσευσεν ^{τ.μ.κ} τοῖς βεβρωκόσιν. **v.14** οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν σημεῖον ^{τ.μ.κ} ὁ ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ^{τ.μ.κ} ἔλεγον ὅτι οὗτος ἐστὶν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον. **v.15** ἰησοῦς οὖν γνούς ὅτι μέλλουσιν ἐρχεσθαι καὶ ἀρπάξιν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν αὐτὸν ^{τ.μ.κ} βασιλέα ἀνεχώρησεν πάλιν ^{τ.κ.ν} εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος. **v.17** καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ ^{τ.μ.κ} πλοῖον ^{τ.μ.κ} ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς καπερναοὺμ ^{τ.μ.κ} καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει καὶ οὐπῶ ^{τ.μ.κ} οὐκ ^{τ.μ.κ} ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ ἰησοῦς. **v.18** ἡ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνεοντος διηγείρετο ^{τ.μ.κ} διηγείρετο ^{τ.μ.κ}. **v.19** ἐληλακότες οὖν ὥς σταδίου ^{μ.ν} εἰκοσι ^{μ.ν} πέντε ^{μ.ν} εἰκοσιπέντε ^{τ.κ} ἢ τριάκοντα θεωροῦσιν τὸν ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον καὶ ἐφοβήθησαν. **v.21** ἠθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον καὶ εὐθέως τὸ ^{τ.μ.κ} πλοῖον ^{τ.μ.κ} ἐγένετο τὸ ^{τ.μ.κ} πλοῖον ^{τ.μ.κ} ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον. **v.22** τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἐσθικῶς πέραν τῆς θαλάσσης εἶδον ^{τ.μ.κ} ἰδων ^{τ.μ.κ} ὅτι πλοῖον αἰετοῦ οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἐν ἐκείνῳ ^{τ.μ.κ} εἰς ^{τ.μ.κ} ὁ ^{τ.μ.κ} ἐνεβησαν ^{τ.μ.κ} οἱ ^{τ.μ.κ} μαθηταὶ ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ ^{τ.μ.κ} καὶ ὅτι οὐ συνεισηλθεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον ^{τ.μ.κ} πλοῖον ^{τ.μ.κ} ἀλλὰ μόνον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπηλθον.

ὁ ἔσθηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης ἰδὼν ὅτι πλοiάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ
 μὴ ἔν ἐκεῖνο εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ὅτι οὐ συνεισηλθεν τοῖς
 μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ ἰησοῦς εἰς τὸ πλοiάριον ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
 23* ἀπῆλθον. ἄλλα δὲ ἦλθεν πλοiάρια ἐκ τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου
 24* ἔφαγον τὸν ἄρτον εὐχαριστήσαντος τοῦ κυρίου. ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος
 ὅτι ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐνέβησαν καὶ αὐτοὶ εἰς
 25 τὰ πλοiα καὶ ἦλθον εἰς καπερναοὺμ ζητοῦντες τὸν ἰησοῦν. καὶ εὐρόντες
 26 αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης εἶπον αὐτῷ ῥαββὶ πότε ὧδε γέγονας. ἀπεκρίθη
 αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι εἴδετε
 27 σημεῖα ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. ἐργάζεσθε μὴ
 τὴν βρωσιν τὴν ἀπολλυμένην ἀλλὰ τὴν βρωσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώ-
 νιον ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν
 28* ὁ θεός. εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν τί ποιούμεν ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ
 29* θεοῦ. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς τοῦτό ἐστιν τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ
 30 ἵνα πιστεύσητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. εἶπον οὖν αὐτῷ τί οὖν ποιεῖς
 31 σὺ σημεῖον ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι τί ἐργάζῃ. οἱ πατέρες ἡμῶν
 τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ καθὼς ἐστιν γεγραμμένον ἄρτον ἐκ τοῦ οὐ-
 32* ρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἀμὴν ἀμὴν λέγω
 ὑμῖν οὐ μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀλλ' ὁ πατὴρ μου
 33 δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ
 34 θεοῦ ἐστιν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ. εἶπον
 35* οὖν πρὸς αὐτόν κύριε πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. εἶπεν δὲ αὐτοῖς
 ὁ ἰησοῦς ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς ὁ ἐρχόμενος πρὸς μὲ οὐ μὴ πεινάσῃ
 36* καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε. ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ
 37* ἐωράκατέ με καὶ οὐ πιστεύετε. πᾶν ὃ δίδωσίν μοι ὁ πατὴρ πρὸς ἐμὲ ἤξει
 38* καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω. ὅτι καταβέβηκα ἐκ τοῦ
 οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός
 39* με. τοῦτο δὲ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός ἵνα πᾶν ὃ δέδω-

v.23 ἀλλα δε^{Τ.Μ.Κ} ἦλθεν^Υ πλοiαρια^Υ πλοiαρια^{Τ.Μ.Κ} ἐκ τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τοπου οπου εφαγον τον αρτον ευχαριστησαντος του κυριου. **v.24** οτε ουν ειδεν ο οχλος οτι ιησους ουκ εστιν ἐκεῖ ουδε οἱ μαθηται αουτου ενεβησαν και^{Τ.Κ} αυτοι εἰς τα πλοiαρια^Υ πλοiα^{Τ.Μ.Κ} και ἦλθον εἰς καφαρναουμ^Υ καπερναουμ^{Τ.Μ.Κ} ζητουντες τον ιησουν. **v.28** ειπον ουν προς αυτον τι ποιωμεν^{Κ.Μ.Υ} ποιουμεν^Τ ινα εργαζωμεθα τα εργα του θεου. **v.29** απεκριθη [ο]^Υ ο^{Τ.Κ} ιησους και ειπεν αυτοις τουτο εστιν το εργον του θεου ινα πιστευητε^Υ πιστευσητε^{Τ.Μ.Κ} εἰς ον απεστειλεν εκεινος. **v.32** ειπεν ουν αυτοις ο ιησους αμην αμην λεγω υμιν ου μωυσης^{Μ.Υ} μωσης^{Τ.Κ} δεδωκεν υμιν τον αρτον εκ του ουρανου αλλ ο πατηρ μου διδωσιν υμιν τον αρτον εκ του ουρανου τον αληθινον. **v.35** ειπεν δε^{Τ.Μ.Κ} αυτοις ο ιησους εγω ειμι ο αρτος της ζωης ο ερχομενος προς εμε^Υ με^{Τ.Μ.Κ} ου μη πειναση και ο πιστευων εἰς εμε ου μη διψησει^Υ διψηση^{Τ.Μ.Κ} πωποτε. **v.36** αλλ ειπον υμιν οτι και εωρακατε [με]^Υ με^{Τ.Μ.Κ} και ου πιστευετε. **v.37** παν ο διδωσιν μοι ο πατηρ προς εμε ηξει και τον ερχομενον προς εμε^Υ με^{Τ.Μ.Κ} ου μη εκβαλω εξω. **v.38** οτι καταβεβηκα απο^Υ εκ^{Τ.Μ.Κ} του ουρανου ουχ ινα ποιω το θελημα τὸ ἐμὸν αλλὰ το θελημα του πεμψαντος με. **v.39** τουτο δε εστιν το θελημα του πεμψαντος με πατρος^{Τ.Μ.Κ} ινα παν ο δεδωκεν μοι μη απολεσω εξ αυτου αλλα αναστησω αυτο [εν]^{Μ.Υ} εν^{Τ.Κ} τη εσχατη ημερα.

κέν μοι μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.
 τοῦτο δὲ ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντος με ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ 40*
 πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ
 ἡμέρᾳ. ἐγόγγυζον οὖν οἱ ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι εἶπεν ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ 41
 καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἔλεγον οὐχ οὗτός ἐστιν ἰησοῦς ὁ υἱὸς ἰωσήφ 42*
 οὗ ἡμεῖς οἶδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα πῶς οὖν λέγει οὗτός ὅτι ἐκ
 τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα. ἀπεκρίθη οὖν ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς μὴ 43*
 γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς με ἐὰν μὴ ὁ πατήρ ὁ 44*
 πέμψας με ἐλκύσῃ αὐτόν καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἔστιν 45*
 γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις καὶ ἔσονται πάντες διδασκτοὶ τοῦ θεοῦ πᾶς
 οὖν ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ μαθὼν ἔρχεται πρὸς με. οὐχ ὅτι τὸν 46*
 πατέρα τις ἐώρακέν εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ θεοῦ οὗτος ἐώρακεν τὸν πατέρα.
 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν αἰώνιον. ἐγὼ εἰμι ὁ 47*, 48
 ἄρτος τῆς ζωῆς. οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἀπέ- 49*
 θανον. οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ 50
 φάγῃ καὶ μὴ ἀποθάνῃ. ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς 51*
 ἐὰν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὁ ἄρτος δὲ
 ὃν ἐγὼ δώσω ἡ σὰρξ μου ἐστὶν ἣν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.
 ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ ἰουδαῖοι λέγοντες πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν 52*
 δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἀμὴν ἀμὴν λέγω 53
 ὑμῖν ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίνητε αὐτοῦ τὸ
 αἷμα οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου 54*
 τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἡ 55*
 γὰρ σὰρξ μου ἀληθῶς ἐστὶν βρῶσις καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς ἐστὶν πόσις.
 ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει καὶ ἐγὼ ἐν 56
 αὐτῷ. καθὼς ἀπέστειλέν με ὁ ζῶν πατήρ καὶ ἐγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα καὶ ὁ 57*

v.40 τουτο γαρ^v δε^{τ.μ.κ} ἐστὶν το θέλημα του πατρος^v πεμψαντος^{τ.μ.κ} μου^v με^{τ.μ.κ} ινα πας ο θεω-
 ρων τον υιον και πιστευων εις αυτον εχη ζωην αιωνιον και αναστησω αυτον εγω [εν]^v τη εσχατη ημερα.
v.42 και ελεγον ουχ ουτος ἐστιν ἰησοῦς ὁ υἱὸς ἰωσήφ οἱ ημεῖς οἶδαμεν τον πατερα και την μητερα πως νυν^v
 ουν^{τ.μ.κ} λεγει ουτος^{τ.μ.κ} οτι εκ του ουρανου καταβεβηκα. **v.43** απεκριθη ουν^{τ.μ.κ} ο^{τ.μ.κ} ἰησοῦς και
 ειπεν αυτοις μη γογγυζετε μετ αλληλων. **v.44** ουδεις δυναται ελθειν προς με εαν μη ο πατηρ ο πεμψας
 με ελκυση αυτον καγω^v και^{τ.μ.κ} εγω^{τ.μ.κ} αναστησω αυτον εν^{μ.ν} τη εσχατη ημερα. **v.45** ἐστιν γεγραμ-
 μενον εν τοις προφηταις και εσονται παντες διδασκτοι του^{τ.κ} θεου πας ουν^{τ.μ.κ} ο ακουων^μ ακουσας^{τ.κ.ν}
 παρα του πατρος και μαθων ερχεται προς εμε^v με^{τ.μ.κ}. **v.46** ουχ οτι τον πατερα τις^{τ.μ.κ} εωρακεν τις^v
 ει μη ο ων παρα του θεου ουτος εωρακεν τον πατερα. **v.47** αμην αμην λεγω υμιν ο πιστευων εις^{τ.μ.κ}
 εμε^{τ.μ.κ} εχει ζωην αιωνιον. **v.49** οἱ πατερες υμων εφαγον το^{τ.μ.κ} μαννα^{τ.μ.κ} εν τη ερημω το^v μαννα^v
 και απεθανον. **v.51** εγω ειμι ο αρτος ο ζων ο εκ του ουρανου καταβας εαν τις φαγη εκ τουτου του
 αρτου ζησει^v ζησεται^{τ.μ.κ} εις τον αιωνα και ο αρτος δε ον εγω δωσω η σαρξ μου ἐστιν ην^{τ.μ.κ} εγω^{τ.μ.κ}
 δωσω^{τ.μ.κ} υπερ της του κοσμου ζωης. **v.52** εμαχοντο ουν προς αλληλους οἱ ιουδαιοι λεγοντες πως
 δυναται ουτος ημιν δουναι την σαρκα [αυτου]^v φαγειν. **v.54** ο τρωγων μου την σαρκα και πινων μου το
 αιμα εχει ζωην αιωνιον καγω^v και^{τ.μ.κ} εγω^{τ.μ.κ} αναστησω αυτον [εν]^μ τη εσχατη ημερα. **v.55** η γαρ
 σαρξ μου αληθης^v αληθως^{τ.μ.κ} ἐστιν βρωσις και το αιμα μου αληθης^v αληθως^{τ.μ.κ} ἐστιν ποσις.

- 58* τρώγων με κάκεϊνος ζήσεται δι' ἐμέ. οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρα-
 νου καταβάς οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ μάννα καὶ ἀπέθανον ὁ
 59* τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ
 60* διδάσκων ἐν καπερναούμ. πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
 61 εἶπον σκληρός ἐστιν οὗτος ὁ λόγος τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν. εἰδὼς δὲ
 ὁ ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσιν περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπεν
 62 αὐτοῖς τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει. ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου
 63* ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον. τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ ζωοποιοῦν ἡ σὰρξ
 οὐκ ὠφελεῖ οὐδὲν τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν πνεῦμά ἐστιν καὶ ζωὴ ἐστιν.
 64 ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἱ οὐ πιστεύουσιν ἥδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ ἰησοῦς τίνες
 65* εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων αὐτόν. καὶ ἔλεγεν διὰ
 τοῦτο εἶρηκα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς με ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον
 66* αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρὸς μου. ἐκ τούτου πολλοὶ ἀπῆλθον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
 67 εἰς τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν. εἶπεν οὖν ὁ ἰησοῦς τοῖς
 68* δώδεκα μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν. ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ σίμων πέτρος
 69* κύριε πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις. καὶ ἡμεῖς
 πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ
 70* ζώντος. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην
 71* καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν. ἔλεγεν δὲ τὸν ἰούδαν σίμωνος ἰσκαριώτην
 οὗτος γὰρ ἤμελλεν αὐτόν παραδιδόναι εἰς ὧν ἐκ τῶν δώδεκα.
- 7* καὶ περιεπάτει ὁ ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ γαλιλαίᾳ οὐ γὰρ ἠθέλεν ἐν τῇ
 2 ἰουδαίᾳ περιπατεῖν ὅτι ἐζήτουν αὐτόν οἱ ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι. ἦν δὲ ἐγγὺς
 3* ἡ ἑορτὴ τῶν ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία. εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν οἱ ἀδελφοὶ
 αὐτοῦ μετάβηθι ἐντεῦθεν καὶ ὑπαγε εἰς τὴν ἰουδαίαν ἵνα καὶ οἱ μαθηταὶ
 4* σου θεωρήσωσιν τὰ ἔργα σου ἃ ποιεῖς. οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπτῷ τι ποιεῖ

v.57 καθὼς ἀπεστείλεν με ὁ ζῶν πατὴρ καγὼ ζῶ δια τὸν πατέρα καὶ ὁ τρώγων με κακεῖνος ζήσει^v ζήσεται^{τ.μ.κ} δι' ἐμέ. **v.58** οὗτος ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐξ^v ἐκ^{τ.μ.κ} τοῦ^{τ.μ.κ} οὐρανοῦ καταβάς οὐ καθὼς ἐφαγον οἱ πατέρες ὑμῶν^{τ.μ.κ} τὸ^{τ.μ.κ} μάννα^{τ.μ.κ} καὶ ἀπέθανον ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσει^v ζήσεται^{τ.μ.κ} εἰς τὸν αἰῶνα. **v.59** ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν καπερναοῦμ^v καπερναοῦμ^{τ.μ.κ}. **v.60** πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπαν^v εἶπον^{τ.μ.κ} σκληρὸς ἐστὶν οὗτος^{τ.μ.κ} ὁ λόγος οὗτος^v τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν. **v.63** τὸ πνεῦμα ἐστὶν τὸ ζωοποιοῦν ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδὲν τὰ ῥήματα ἀ ἐγὼ λελάληκα^v λαλῶ^{τ.μ.κ} ὑμῖν πνεῦμα ἐστὶν καὶ ζωὴ ἐστὶν. **v.65** καὶ ἔλεγεν διὰ τοῦτο εἶρηκα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς με ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρὸς μου^{τ.μ.κ}. **v.66** ἐκ τούτου πολλοὶ [ἐκ]^v ἀπῆλθον^{τ.μ.κ} τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀπῆλθον^v εἰς τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν. **v.68** ἀπεκρίθη οὖν^{τ.μ.κ} αὐτῷ σίμων πέτρος κύριε πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις. **v.69** καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ ἅγιος^v χριστὸς^{τ.μ.κ} ὁ^{τ.μ.κ} υἱὸς^{τ.μ.κ} τοῦ θεοῦ τοῦ^{τ.μ.κ} ζώντος^{τ.μ.κ}. **v.70** ἀπεκρίθη αὐτοῖς [ὁ^μ ὁ^{τ.κ.ν} ἰησοῦς]^μ ἰησοῦς^{τ.κ.ν} οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν. **v.71** ἔλεγεν δὲ τὸν ἰουδαν σίμωνος ἰσκαριώτου^v ἰσκαριώτην^{τ.μ.κ} οὗτος γὰρ ἐμελλεν^{μ.ν} ἠμελλεν^{τ.κ} αὐτόν^{τ.μ.κ} παραδιδόναι αὐτόν^v εἰς ὧν^{τ.μ.κ} ἐκ τῶν δώδεκα. **7 v.1** καὶ περιεπάτει^{τ.μ.κ} ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς^{τ.μ.κ} μετὰ ταῦτα περιεπάτει^v ὁ^v ἰησοῦς^v ἐν τῇ γαλιλαίᾳ οὐ γὰρ ἠθέλεν ἐν τῇ ἰουδαίᾳ περιπατεῖν ὅτι ἐζήτουν αὐτόν οἱ ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι. **v.3** εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ μετάβηθι ἐντεῦθεν καὶ ὑπαγε εἰς τὴν ἰουδαίαν ἵνα καὶ οἱ μαθηταὶ σου θεωρήσωσιν^v σου^v θεωρήσωσιν^{τ.μ.κ} τὰ ἔργα σου^{τ.μ.κ} ἃ ποιεῖς.

καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι εἰ ταῦτα ποιεῖς φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. λέγει οὖν αὐτοῖς 5, 6 ὁ ἰησοῦς ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὕπω πάρεστιν ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτε ἔστιν ἔτοιμος. οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς ἐμὲ δὲ μισεῖ ὅτι ἐγὼ 7 μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἔστιν. ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς 8* τὴν ἑορτὴν ταύτην ἐγὼ οὕπω ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὕπω πεπλήρωται. ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς ἔμεινεν ἐν τῇ γαλιλαίᾳ. 9* ὥς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτὴν οὐ 10* φανερώς ἀλλ' ὥς ἐν κρυπτῷ. οἱ οὖν ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτόν ἐν τῇ ἑορτῇ 11 καὶ ἔλεγον ποῦ ἔστιν ἐκεῖνος. καὶ γογγυσμὸς πολὺς περὶ αὐτοῦ ἦν ἐν 12* τοῖς ὄχλοις οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι ἀγαθὸς ἔστιν ἄλλοι δὲ ἔλεγον οὐ ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. οὐδεὶς μὲντοι παρρησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον 13 τῶν ἰουδαίων. ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης ἀνέβη ὁ ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν 14* καὶ ἐδίδασκεν. καὶ ἐθαύμαζον οἱ ἰουδαῖοι λέγοντες πῶς οὗτος γράμματα 15* οἶδεν μὴ μεμαθηκώς. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν ἡ ἐμὴ διδαχὴ 16* οὐκ ἔστιν ἐμὴ ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με. ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ 17 ποιεῖν γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς πότερον ἐκ τοῦ θεοῦ ἔστιν ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ. ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ ὁ δὲ ζητῶν 18 τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτόν οὗτος ἀληθὴς ἔστιν καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. οὐ μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ 19* τὸν νόμον τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι. ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ εἶπεν δαιμόνιον 20* ἔχεις τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἐν 21* ἔργον ἐποίησα καὶ πάντες θαυμάζετε. διὰ τοῦτο μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν 22* περιτομὴν οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ μωσέως ἔστιν ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ ἵνα 23* μὴ λυθῇ ὁ νόμος μωσέως ἐμοὶ χολᾷτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῇ ἐποίησα ἐν

v.4 ουδεις γαρ τι^ν εν κρυπτῳ τι^τ ποιει και ζητει αυτος εν παρρησια ειναι ει ταυτα ποιεεις φανερωσον σεαυτον τω κοσμῳ. **v.8** υμεις αναβητε εις την εορτην ταυτην^{τ.μ.κ} εγω ουκ^ν ουπω^{τ.μ.κ} αναβαινω εις την εορτην ταυτην οτι ο καιρος^{τ.μ.κ} ο^{τ.μ.κ} εμος καιρος^ν ουπω πεπληρωται. **v.9** ταυτα δε ειπων αυτος^ν αυτοις^{τ.μ.κ} εμεινεν εν τη γαλιλαια. **v.10** ως δε ανεβησαν οι αδελφοι αυτου εις^ν την^ν εορτην^ν τοτε και αυτος ανεβη εις^{τ.μ.κ} την^{τ.μ.κ} εορτην^{τ.μ.κ} ου φανερωσ αλλα^ν αλλ^{τ.μ.κ} [ως]^ν ως^{τ.μ.κ} εν κρυπτῳ. **v.12** και γογγυσμος πολυς^{τ.μ.κ} περι αυτου ην πολυς^ν εν τοις οχλοις οι μεν ελεγον οτι αγαθος εστιν αλλοι [δε]^ν δε^{τ.κ} ελεγον ου αλλα πλανα τον οχλον. **v.14** ηδη δε της εορτης μεσοσης ανεβη ο^{τ.μ.κ} ιησους εις το ιερον και εδιδασκεν. **v.15** και^{τ.μ.κ} εθαυμαζον συν^ν οι ιουδαιοι λεγοντες πως ουτος γραμματα οιδεν μη μεμαθηκως. **v.16** απεκριθη συν^{μ.ν} αυτοις [ο]^ν ο^{τ.μ.κ} ιησους και ειπεν η εμη διδαχη ουκ εστιν εμη αλλα του πεμψαντος με. **v.19** ου μωυσης^ν μωσης^{τ.μ.κ} δεδωκεν υμιν τον νομον και ουδεις εξ υμων ποιει τον νομον τι με ζητετε αποκτειναι. **v.20** απεκριθη ο οχλος και^{τ.μ.κ} ειπεν^{τ.μ.κ} δαιμονιον εχεις τις σε ζητει αποκτειναι. **v.21** απεκριθη ο^{τ.κ} ιησους και ειπεν αυτοις εν εργον εποιησα και παντες θαυμαζετε. **v.22** δια τουτο μωυσης^ν μωσης^{τ.μ.κ} δεδωκεν υμιν την περιτομην ουχ οτι εκ του μωυσεως^ν μωσεως^{τ.μ.κ} εστιν αλλ εκ των πατερων και εν σαββατω περιτεμνετε ανθρωπον. **v.23** ει περιτομην λαμβανει ανθρωπος εν σαββατω ινα μη λυθη ο νομος μωυσεως^ν μωσεως^{τ.μ.κ} εμοι χολατε οτι ολον ανθρωπον υγιη εποιησα εν σαββατω.

- 24*, 25 σαββάτω. μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε. ἔλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν ἱεροσολυμιτῶν οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι.
- 26* καὶ ἶδε παρρησίᾳ λαλεῖ καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν μήποτε ἀληθῶς ἐγνώσαν
- 27 οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ χριστός. ἀλλὰ τοῦτον οἶδαμεν πόθεν
- 28 ἐστὶν ὁ δὲ χριστὸς ὅταν ἔρχηται οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστὶν. ἔκραζεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ ἰησοῦς καὶ λέγων κάμἐ οἶδατε καὶ οἶδατε πόθεν εἰμί καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα ἀλλ' ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με ὃν
- 29* ὑμεῖς οὐκ οἶδατε. ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι κάκεῖνός με
- 30 ἀπέστειλεν. ἐζήτουν οὖν αὐτόν πιάσαι καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν
- 31* τὴν χεῖρα ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν καὶ ἔλεγον ὅτι ὁ χριστὸς ὅταν ἔλθῃ μῆτι πλείονα
- 32* σημεῖα τούτων ποιήσει ὢν οὗτος ἐποίησεν. ἤκουσαν οἱ φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα καὶ ἀπέστειλαν οἱ φαρισαῖοι καὶ οἱ
- 33* ἀρχιερεῖς ὑπηρέτας ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἔτι
- 34* μικρὸν χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὐρήσετέ καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. εἶπον οὖν οἱ ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὐρήσομεν αὐτόν μή εἰς τὴν διασποράν τῶν ἐλλήνων μέλλει πορεύεσθαι
- 36* καὶ διδάσκειν τοὺς ἔλληνας. τίς ἐστὶν οὗτος ὁ λόγος ὃν εἶπεν ζητήσετέ με
- 37 καὶ οὐχ εὐρήσετέ καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἐορτῆς εἰστήκει ὁ ἰησοῦς καὶ ἔκραζεν λέγων
- 38 ἐάν τις διψᾷ ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω. ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ καθὼς εἶπεν
- 39* ἡ γραφὴ ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. τοῦτο δὲ εἶπεν περὶ τοῦ πνεύματος οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν
- 40* οὐπω γὰρ ἦν πνεῦμα ἅγιον ὅτι ὁ ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη. πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον ἔλεγον οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης.
- 41* ἄλλοι ἔλεγον οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς ἄλλοι δὲ ἔλεγον μὴ γὰρ ἐκ τῆς γαλιλαίας

v.24 μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνετε^{τ.μ.κ.}. **v.26** καὶ ἶδε παρρησία λαλεῖ καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν μήποτε ἀληθῶς ἐγνώσαν οἱ ἀρχοντες ὅτι οὗτος ἐστὶν ἀληθῶς^{τ.μ.κ.} ὁ χριστός. **v.29** ἐγὼ δὲ^{τ.κ.} οἶδα αὐτόν ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι κάκεῖνός με ἀπέστειλεν. **v.31** πολλοὶ^{τ.μ.κ.} δὲ^{τ.μ.κ.} ἐκ τοῦ ὄχλου δὲ^{τ.κ.} πολλοὶ^{τ.κ.} ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν καὶ ἔλεγον ὅτι^{τ.μ.κ.} ὁ χριστὸς ὅταν ἐλθῇ μῆτι^{τ.μ.κ.} πλείονα σημεῖα τούτων^{τ.μ.κ.} ποιήσει ὢν οὗτος ἐποίησεν. **v.32** ἤκουσαν οἱ φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα καὶ ἀπέστειλαν ὑπηρέτας^{μ.} οἱ^{τ.μ.κ.} φαρισαῖοι^{τ.μ.κ.} καὶ^{τ.μ.κ.} οἱ ἀρχιερεῖς καὶ^{τ.κ.} οἱ^{τ.κ.} φαρισαῖοι^{τ.κ.} ὑπηρέτας^{τ.κ.ν.} ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. **v.33** εἶπεν οὖν αὐτοῖς^{τ.κ.} ὁ ἰησοῦς ἔτι μικρὸν^{τ.μ.κ.} χρόνον μικρὸν^{τ.κ.} μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. **v.34** ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὐρήσετέ [με]^{τ.κ.} καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. **v.36** τίς ἐστὶν οὗτος^{τ.μ.κ.} ὁ λόγος οὗτος^{τ.κ.} ὃν εἶπεν ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὐρήσετέ [με]^{τ.κ.} καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. **v.39** τοῦτο δὲ εἶπεν περὶ τοῦ πνεύματος οὗ^{τ.μ.κ.} ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύσαντες^{τ.κ.} πιστεύοντες^{τ.μ.κ.} εἰς αὐτόν οὐπω γὰρ ἦν πνεῦμα ἅγιον^{τ.μ.κ.} ὅτι ὁ^{τ.κ.} ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη. **v.40** πολλοὶ^{τ.μ.κ.} οὖν^{τ.μ.κ.} ἐκ τοῦ ὄχλου οὖν^{τ.κ.} ἀκούσαντες τῶν^{τ.κ.} λόγων^{τ.κ.} τούτων^{τ.κ.} τὸν^{τ.μ.κ.} λόγον^{τ.μ.κ.} ἔλεγον οὗτος ἐστὶν ἀληθῶς ὁ προφήτης. **v.41** ἄλλοι ἔλεγον οὗτος ἐστὶν ὁ χριστός οἱ^{τ.κ.} ἄλλοι^{τ.μ.κ.} δὲ^{τ.κ.ν.} ἔλεγον μὴ γὰρ ἐκ τῆς γαλιλαίας ὁ χριστὸς ἐρχεται.

ὁ χριστὸς ἔρχεται. οὐχὶ ἡ γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος δαβὶδ καὶ 42*
 ἀπὸ βηθλέεμ τῆς κώμης ὅπου ἦν δαβὶδ ὁ χριστὸς ἔρχεται. σχίσμα οὖν 43*
 ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν. τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν 44
 ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας. ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς 45*
 τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ φαρισαίους καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι διατί οὐκ ἡγάγετε
 αὐτόν. ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος ὡς 46*
 οὗτος ὁ ἄνθρωπος. ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ φαρισαῖοι μὴ καὶ ὑμεῖς 47
 πεπλάνησθε. μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν ἢ ἐκ τῶν 48
 φαρισαίων. ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπικατάρτοι 49*
 εἰσιν. λέγει νικόδημος πρὸς αὐτοὺς ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς αὐτόν εἰς ὧν 50*
 ἐξ αὐτῶν. μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ' 51*
 αὐτοῦ πρότερον καὶ γνῶ τί ποιεῖ. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ μὴ καὶ σὺ 52*
 ἐκ τῆς γαλιλαίας εἰ ἐρεύνησον καὶ ἴδε ὅτι προφήτης ἐκ τῆς γαλιλαίας οὐκ 53*
 ἐγγιγέρται. καὶ ἐπορεύθη ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. ὄρθρου δὲ πάλιν παρεγέ- 8, 2*
 νετο εἰς τὸ ἱερόν καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν καὶ καθίσας ἐδίδασκεν
 αὐτούς. ἄγουσιν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι πρὸς αὐτόν γυναῖκα 3*
 ἐν μοιχείᾳ κατελιγμένην καὶ στήσαντες αὐτήν ἐν μέσῳ. λέγουσιν αὐ- 4*
 τῷ διδάσκαλε αὕτη ἡ γυνὴ κατελιγθῆ ἐπαυτοφώρῳ μοιχευομένη. ἐν 5*
 δὲ τῷ νόμῳ μωσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λιθοβολεῖσθαι σὺ οὖν τί
 λέγεις. τοῦτο δὲ ἔλεγον πειράζοντες αὐτόν ἵνα ἔχωσιν κατηγορεῖν αὐτοῦ 6*
 ὁ δὲ ἰησοῦς κάτω κύψας τῷ δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. ὡς δὲ ἐπέμε- 7*

v.42 ουχ^ν ουχι^{τ.μ.κ} η γραφη ειπεν οτι εκ του σπερματος δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ} και απο βηθλεεμ της κω-
 μης οπου ην δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ} ερχεται^ν ο χριστος ερχεται^{τ.μ.κ}. **v.43** σχισμα ουν εγενετο^ν εν τω οχλω
 εγενετο^{τ.μ.κ} δι αυτον. **v.45** ηλθον ουν οι υπηρεται προς τους αρχιερεις και φαρισαιους και ειπον αυτοις
 εκεινοι δια^{μ.ν} τι^{μ.ν} διατι^{τ.κ} ουκ ηγαγετε αυτον. **v.46** απεκριθησαν οι υπηρεται ουδεποτε ουτως^{τ.μ.κ}
 ελαλησεν ουτως^ν ανθρωπος^{τ.μ.κ} ως^{τ.μ.κ} ουτος^{τ.μ.κ} ο^{τ.μ.κ} ανθρωπος. **v.49** αλλα^ν αλλ^{τ.μ.κ} ο οχλος
 ουτος ο μη γινωσκων τον νομον επατατοι^ν επικαταρατοι^{τ.μ.κ} εισιν. **v.50** λεγει νικοδημος προς αυτους ο
 ελθων νυκτος^{τ.μ.κ} προς αυτον [το]^ν προτερον^ν εις ων εξ αυτων. **v.51** μη ο νομος ημων κρινει τον ανθρω-
 πον εαν μη ακουση πρωτον^ν παρ αυτου προτερον^{τ.μ.κ} και γνω τι ποiei. **v.52** απεκριθησαν και ειπαν^ν
 ειπον^{τ.μ.κ} αυτω μη και συ εκ της γαλιλαιας ει εραυνησον^ν ερευνησον^{τ.μ.κ} και ιδε οτι προφητης^{τ.μ.κ}
 εκ της γαλιλαιας προφητης^ν ουκ εγειρεται^ν εγγιγερται^{τ.μ.κ}. **v.53** [[και^ν επορευθησαν^ν και^{τ.μ.κ}
 απηλθεν^μ επορευθη^{τ.κ} εκαστος εις τον οικον αυτου. **8 v.2** ορθρου δε παλιν παρεγενετο εις το ιερον
 και πας ο λαος ηρχετο [προς^μ προς^{τ.κ.ν} αυτον]^μ αυτον^{τ.κ.ν} και καθισας εδιδασκεν αυτους. **v.3** αγου-
 σιν δε οι γραμματεις και οι φαρισαιοι προς^{τ.μ.κ} αυτον^{τ.μ.κ} γυναικα επι^{μ.ν} εν^{τ.κ} μοιχεια κατελιγμενην
 και στησαντες αυτην εν μεσω. **v.4** λεγουσιν αυτω [πειραζοντες]^μ διδασκαλε ταυτην^μ ευρομεν^μ επι^μ
 αυτοφωρ^μ μοιχευομενην^μ αυτη^{τ.κ.ν} η^{τ.κ.ν} γυνη^{τ.κ.ν} κατελιγθη^{τ.κ} κατελιγπται^ν επαυτοφωρ^{τ.κ}
 επι^ν αυτοφωρ^ν μοιχευομενη^{τ.κ.ν}. **v.5** εν δε τω νομω ημιν^ν ημων^μ μωσης^{τ.κ} μωυσης^{μ.ν} ημιν^{τ.κ}
 ενετειλατο τας τοιαυτας λιθαζειν^ν λιθοβολεισθαι^{τ.μ.κ} συ ουν τι λεγεις [περι^μ αυτης]^μ. **v.6** τουτο δε
 ελεγον πειραζοντες αυτον ινα εχωσιν κατηγοριαν^μ και^μ κατηγορειν^{τ.κ.ν} αυτου ο δε ιησους κατω κυψας
 τω δακτυλω κατεγραφεν^ν εγραφεν^{τ.μ.κ} εις την γην μη^{κ.μ} προσποιουμενος^{κ.μ}. **v.7** ως δε επεμενον
 ερωτωντες αυτον ανεκυψεν^ν και^ν ανακυψας^{τ.μ.κ} ειπεν αυτοις^ν προς^{τ.μ.κ} αυτους^{τ.μ.κ} ο αναμαρτητος
 υμων πρωτος επι^{μ.ν} αυτην^{μ.ν} τον^{τ.μ.κ} λιθον^{τ.μ.κ} επι^{τ.κ} αυτη^{τ.κ} βαλετω λιθον^ν.

- νον ἐρωτῶντες αὐτόν ἀνάκυψας εἶπεν πρὸς αὐτούς ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν
 8* πρῶτος τὸν λίθον ἐπ' αὐτῇ βαλέτω. καὶ πάλιν κάτω κύψας ἔγραφεν εἰς
 9* τὴν γῆν. οἱ δὲ ἀκούσαντες καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι ἐξήρ-
 χοντο εἰς καθ' εἰς ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἕως τῶν ἐσχάτων καὶ
 10* κατελείφθη μόνος ὁ ἰησοῦς καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ ἐστῶσα. ἀνακύψας δὲ ὁ
 ἰησοῦς καὶ μηδένα θεασάμενος πλήν τῆς γυναικὸς εἶπεν αὐτῇ ἡ γυνὴ ποῦ
 11* εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί σου οὐδεὶς σε κατέκρινεν. ἡ δὲ εἶπεν οὐδεὶς
 κύριε εἶπεν δὲ αὐτῇ ὁ ἰησοῦς οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρίνω πορεύου καὶ μηκέτι
 12* ἀμάρτανε. πάλιν οὖν ὁ ἰησοῦς αὐτοῖς ἐλάλησεν λέγων ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς
 τοῦ κόσμου ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ ἀλλ' ἐξει τὸ
 13 φῶς τῆς ζωῆς. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ φαρισαῖοι σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς ἢ
 14* μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής. ἀπεκρίθη ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς κἂν
 ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία μου ὅτι οἶδα πόθεν
 ἦλθον καὶ ποῦ ὑπάγω ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι καὶ ποῦ ὑπάγω.
 15, 16* ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγὼ
 ἢ κρίσις ἢ ἐμὴ ἀληθής ἐστιν ὅτι μόνος οὐκ εἰμί ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας
 17 με πατήρ. καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ
 18 μαρτυρία ἀληθής ἐστιν. ἐγὼ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ καὶ μαρτυρεῖ
 19* περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ. ἔλεγον οὖν αὐτῷ ποῦ ἐστιν ὁ πατήρ σου
 ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς οὔτε ἐμὲ οἴδατε οὔτε τὸν πατέρα μου εἰ ἐμὲ ᾔδειτε καὶ
 20* τὸν πατέρα μου ᾔδειτε ἂν. ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ὁ ἰησοῦς ἐν τῷ γαζο-
 φυλακίῳ διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν ὅτι οὐπω ἐληλύθει
 21* ἡ ὥρα αὐτοῦ. εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετέ με
 καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε
 22 ἐλθεῖν. ἔλεγον οὖν οἱ ἰουδαῖοι μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν ὅτι λέγει ὅπου ἐγὼ

v.8 και παλιν κατακυψας^ν κατω^{τ.μ.κ} κυψας^{τ.μ.κ} εγραφεν εις την γην. **v.9** οι δε ακουσαντες και^{τ.μ.κ} υπο^{τ.μ.κ} της^{τ.μ.κ} συνειδησεως^{τ.μ.κ} ελεγχόμενοι^{τ.μ.κ} εξηρχοντο εις καθ εις αρξάμενοι απο των πρεσβυτε-
 ρων [εως^μ εως^{τ.κ} των^{τ.μ.κ} εσχάτων]^μ εσχάτων^{τ.κ} και κατελειφθη μονος ο^{τ.μ.κ} ιησους^{τ.μ.κ} και η γυνη
 εν μεσω ουσα^{μ.ν} εστῶσα^{τ.κ}. **v.10** ανακυψας δε ο ιησους και^{τ.μ.κ} μηδεν^{τ.μ.κ} θεασάμενος^{τ.μ.κ}
 πλην^{τ.μ.κ} της^{τ.μ.κ} γυναικος^{τ.μ.κ} ειπεν αυτη γυναι^ν [γυναί]^μ η^{τ.κ} γυνη^{τ.κ} που εισιν εκεινοι^{τ.μ.κ}
 οι^{τ.μ.κ} κατηγοροι^{τ.μ.κ} σου^{τ.μ.κ} ουδεις σε κατεκρινεν. **v.11** η δε ειπεν ουδεις κυριε ειπεν δε [αυτη]^μ
 αυτη^{τ.κ} ο ιησους ουδε εγω σε κατακρινω πορευου [και]^ν και^{τ.μ.κ} απο^ν [απο^μ του^{μ.ν} νυν^ν νυν]^μ μηκετι
 αμαρτανε^ν αμαρτανε^{τ.μ.κ}. **v.12** παλιν ουν αυτοις^{μ.ν} ελαλησεν^ν ο ιησους αυτοις^{τ.κ} ελαλησεν^{τ.μ.κ}
 λεγων εγω ειμι το φως του κοσμου ο ακολουθων εμοι ου μη περιπατησῃ^{μ.ν} περιπατησει^{τ.κ} εν τη σκοτια
 αλλ εξει το φως της ζωης. **v.14** απεκριθη ιησους και ειπεν αυτοις καν εγω μαρτυρω περὶ εμαυτου
 αληθης εστιν η μαρτυρια μου οτι οιδα ποθεν ηλθον και που υπαγω υμεις δε ουκ οιδετε ποθεν ερχομαι
 η^ν και^{τ.μ.κ} που υπαγω. **v.16** και εαν κρινω δε εγω η κρισις η εμη αληθινη^ν αληθης^{τ.μ.κ} εστιν οτι
 μονος ουκ ειμι αλλ εγω και ο πεμψας με πατηρ. **v.19** ελεγον ουν αυτω που εστιν ο πατηρ σου απεκριθη
 ο^{τ.κ} ιησους ουτε εμε οιδετε ουτε τον πατερα μου ει εμε ηδειτε και τον πατερα μου ηδειτε^{τ.μ.κ} αν ηδειτε^ν.
v.20 ταυτα τα ρηματα ελαλησεν ο^{τ.μ.κ} ιησους^{τ.μ.κ} εν τω γαζοφυλακιω διδασκων εν τω ιερω και ουδεις
 επιασεν αυτον οτι ουπω εληλυθει η ωρα αυτου. **v.21** ειπεν ουν παλιν αυτοις ο^{τ.μ.κ} ιησους^{τ.μ.κ} εγω
 υπαγω και ζητησετε με και εν τη αμαρτια υμων αποθανεισθε οπου εγω υπαγω υμεις ου δυνασθε ελθειν.

υπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ 23*
 ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμὶ ὑμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἐστέ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ
 τοῦ κόσμου τούτου. εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις 24
 ὑμῶν ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἰμι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις
 ὑμῶν. ἔλεγον οὖν αὐτῷ σὺ τίς εἶ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς τὴν ἀρχὴν ὅτι 25*
 καὶ λαλῶ ὑμῖν. πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν ἀλλ' ὁ πέμψας 26*
 με ἀληθὴς ἐστὶν καὶ γὰρ ἃ ἤκουσα παρ' αὐτοῦ ταῦτα λέγω εἰς τὸν κόσμον.
 οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς 27, 28*
 ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι καὶ ἀπ'
 ἑμαυτοῦ ποιῶ οὐδὲν ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέν με ὁ πατήρ μου ταῦτα λαλῶ.
 καὶ ὁ πέμψας με μετ' ἐμοῦ ἐστὶν οὐκ ἀφήκεν με μόνον ὁ πατήρ ὅτι ἐγὼ 29*
 τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε. ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν 30
 εἰς αὐτόν. ἔλεγεν οὖν ὁ ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ ἰουδαίους 31
 ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ ἀληθῶς μαθηταί μου ἐστέ. καὶ γνῶ- 32
 σεσθε τὴν ἀλήθειαν καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ 33*
 σπέρμα ἀβραάμ ἐσμεν καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε πῶς σὺ λέγεις
 ὅτι ἐλεύθεροι γενήσεσθε. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν 34
 ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλός ἐστιν τῆς ἁμαρτίας. ὁ δὲ δοῦλος 35
 οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. ἐὰν οὖν ὁ 36
 υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε. οἶδα ὅτι σπέρμα ἀβραάμ 37
 ἐστέ ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. ἐγὼ 38*
 ὃ ἐώρακα παρὰ τῷ πατρὶ μου λαλῶ καὶ ὑμεῖς οὖν ὃ ἐωράκατε παρὰ τῷ
 πατρὶ ὑμῶν ποιεῖτε. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ ὁ πατήρ ἡμῶν ἀβραάμ 39*
 ἐστὶν λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς εἰ τέκνα τοῦ ἀβραάμ ἦτε τὰ ἔργα τοῦ ἀβραάμ
 ἐποιεῖτε ἄν. νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν 40
 λελάληκα ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ θεοῦ τοῦτο ἀβραάμ οὐκ ἐποίησεν. ὑμεῖς 41*
 ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν εἶπον οὖν αὐτῷ ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ
 γεγεννήμεθα ἓνα πατέρα ἔχομεν τὸν θεόν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς εἰ 42*

v.23 καὶ ἐλεγεν^v εἶπεν^{τ.μ.κ} αὐτοῖς ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμι ὑμεῖς ἐκ τούτου^v
 τοῦ κόσμου τούτου^{τ.μ.κ} ἐστέ ἐγὼ οὐκ εἰμι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. **v.25** ἐλεγον οὖν αὐτῷ σὺ τίς εἶ
 καὶ^{τ.μ.κ} εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς τὴν ἀρχὴν ὅτι καὶ λαλῶ ὑμῖν. **v.26** πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ
 κρίνειν ἀλλ' ὁ πέμψας με ἀληθὴς ἐστὶν καὶ γὰρ ἃ ἤκουσα παρ' αὐτοῦ ταῦτα λαλῶ^v λέγω^{τ.μ.κ} εἰς τὸν κόσμον.
v.28 εἶπεν οὖν [αὐτοῖς]^v αὐτοῖς^{τ.μ.κ} ὁ ἰησοῦς ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ
 εἰμι καὶ ἀπ' ἑμαυτοῦ ποιῶ οὐδὲν ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέν με ὁ πατήρ μου^{τ.μ.κ} ταῦτα λαλῶ. **v.29** καὶ ὁ
 πέμψας με μετ' ἐμοῦ ἐστὶν οὐκ ἀφήκεν με μόνον ὁ^{τ.μ.κ} πατήρ^{τ.μ.κ} ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε.
v.33 ἀπεκρίθησαν πρὸς^v αὐτόν^v αὐτῷ^{τ.μ.κ} σπέρμα ἀβραάμ ἐσμεν καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε
 πῶς σὺ λέγεις ὅτι ἐλεύθεροι γενήσεσθε. **v.38** α^v ἐγὼ ὁ^{τ.μ.κ} ἐώρακα παρὰ τῷ πατρὶ μου^{τ.μ.κ} λαλῶ καὶ
 ὑμεῖς οὖν α^v ὁ^{τ.μ.κ} ἤκουσατε^v ἐωράκατε^{τ.μ.κ} παρὰ τοῦ^v πατρὸς^v τῷ^{τ.μ.κ} πατρὶ^{τ.μ.κ} ὑμῶν^{τ.μ.κ} ποιεῖτε.
v.39 ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν^v εἶπον^{τ.μ.κ} αὐτῷ ὁ πατήρ ἡμῶν ἀβραάμ ἐστὶν λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς εἰ τέκνα
 τοῦ ἀβραάμ ἐστέ^v ἦτε^{τ.μ.κ} τὰ ἔργα τοῦ ἀβραάμ ἐποιεῖτε [ἀν]^μ ἀν^{τ.κ}. **v.41** ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ
 πατρὸς ὑμῶν εἶπαν^v εἶπον^{τ.μ.κ} [οὖν]^v οὖν^{τ.μ.κ} αὐτῷ ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα ἓνα πατέρα
 ἐχομεν τὸν θεόν.

ὁ θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν ἡγαπᾶτε ἂν ἐμέ ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐξηλθον καὶ
 43* ἤκω οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα ἀλλ' ἐκεῖνός με ἀπέστειλεν. διὰ τὴν
 τὴν λαλίαν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν
 44* ἐμόν. ὑμεῖς ἐκ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστὲ καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς
 ὑμῶν θέλετε ποιεῖν ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἐν τῇ ἀλη-
 45 θείᾳ οὐχ ἔστηκεν ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος ἐκ
 46* θείαν λέγω οὐ πιστεύετε μοι. τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας εἰ δὲ
 47 ἀλήθειαν λέγω διὰ τὴν ὑμεῖς οὐ πιστεύετε μοι. ὁ ὢν ἐκ τοῦ θεοῦ τὰ ῥήματα
 τοῦ θεοῦ ἀκούει διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ.
 48* ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι
 49 σαμαρείτης εἶ σὺ καὶ δαιμόνιον ἔχεις. ἀπεκρίθη ἰησοῦς ἐγὼ δαιμόνιον
 50 οὐκ ἔχω ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα μου καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετε με. ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ
 51* τὴν δόξαν μου ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐάν τις τὸν
 52* λόγον τὸν ἐμὸν τηρήσῃ θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. εἶπον οὖν
 αὐτῷ οἱ ἰουδαῖοι νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις ἀβραὰμ ἀπέθανεν καὶ
 οἱ προφηταὶ καὶ σὺ λέγεις ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ οὐ μὴ γεύσεται
 53* θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα. μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἀβραὰμ ὅστις
 54* ἀπέθανεν καὶ οἱ προφηταὶ ἀπέθανον τίνα σεαυτὸν σὺ ποιεῖς. ἀπεκρίθη
 ἰησοῦς ἐάν ἐγὼ δοξάζω ἐμαυτὸν ἢ δόξα μου οὐδέν ἐστιν ἔστιν ὁ πατὴρ μου
 55* ὁ δοξάζων με ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι θεὸς ὑμῶν ἐστιν. καὶ οὐκ ἐγνώκατε
 αὐτόν ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν καὶ ἐάν εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν ἔσομαι ὅμοιος
 56 ὑμῶν ψεύστης ἀλλ' οἶδα αὐτόν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. ἀβραὰμ ὁ πα-
 τὴρ ὑμῶν ἡγαλλίασατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμὴν καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη.
 57 εἶπον οὖν οἱ ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν πεντήκοντα ἔτη οὕτω ἔχεις καὶ ἀβραὰμ
 58* ἑώρακας. εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν πρὶν ἀβραὰμ γενέ-

v.42 εἶπεν οὖν^{τ.μ} αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς εἰ ὁ θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν ἡγαπᾶτε ἂν ἐμέ ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐξηλθον καὶ ἤκω οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα ἀλλ' ἐκεῖνός με ἀπέστειλεν. **v.43** διὰ^{μ.ν} τι^{μ.ν} διὰ^{τ.κ} τὴν λαλίαν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν. **v.44** ὑμεῖς ἐκ τοῦ^{μ.ν} πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστὲ καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐκ^ν οὐχ^{τ.μ.κ} ἔστηκεν ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ ὅτι ψεύστης ἐστὶν καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. **v.46** τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας εἰ δὲ^{τ.μ.κ} ἀλήθειαν λέγω διὰ^{μ.ν} τι^{μ.ν} διὰ^{τ.κ} ὑμεῖς οὐ πιστεύετε μοι. **v.48** ἀπεκρίθησαν οὖν^{τ.μ.κ} οἱ ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ} αὐτῷ οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι σαμαρείτης^ν σαμαρείτης^{τ.μ.κ} εἶ σὺ καὶ δαιμόνιον ἔχεις. **v.51** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐάν τις τὸν λόγον^{τ.μ.κ} τὸν^{τ.μ.κ} ἐμὸν λόγον^ν τηρήσῃ θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. **v.52** εἶπον [οὖν]^ν οὖν^{τ.μ.κ} αὐτῷ οἱ ἰουδαῖοι νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις ἀβραὰμ ἀπέθανεν καὶ οἱ προφηταὶ καὶ σὺ λέγεις ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ οὐ μὴ γεύσεται^{μ.ν} γεύσεται^{τ.κ} θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα. **v.53** μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἀβραὰμ ὅστις ἀπέθανεν καὶ οἱ προφηταὶ ἀπέθανον τίνα σεαυτὸν σὺ^{τ.μ.κ} ποιεῖς. **v.54** ἀπεκρίθη ἰησοῦς ἐάν ἐγὼ δοξάσω^ν δοξάζω^{τ.μ.κ} ἐμαυτὸν ἢ δόξα μου οὐδέν ἐστιν ἔστιν ὁ πατὴρ μου ὁ δοξάζων με ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι θεὸς ἡμῶν^{μ.ν} ὑμῶν^{τ.κ} ἐστίν. **v.55** καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν καὶ^ν καὶ^{τ.μ.κ} ἐάν^{τ.μ.κ} εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν ἔσομαι ὅμοιος ὑμῖν^ν ὑμῶν^{τ.μ.κ} ψεύστης ἀλλὰ^ν ἀλλ^{τ.μ.κ} οἶδα αὐτόν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ.

σθαι ἐγὼ εἰμί. ἦσαν οὖν λίθους ἵνα βάλῃσιν ἐπ' αὐτόν ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη 59*
καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν καὶ παρήγεν οὕτως.

καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. καὶ ἠρώτησαν αὐτόν 9, 2
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες ῥαββί τίς ἥμαρτεν οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ ἵνα
τυφλὸς γεννηθῇ. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς οὔτε οὗτος ἥμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς 3*
αὐτοῦ ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῷ. ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι 4*
τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρα ἐστὶν ἔρχεται νύξ ὅτε οὐδεὶς δύναται
ἐργάζεσθαι. ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾧ φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. ταῦτα εἰπὼν 5, 6*
ἔπτυσεν χαμαὶ καὶ ἐποίησεν πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος καὶ ἐπέχρισεν τὸν
πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὕπαγε νίψαι εἰς 7
τὴν κολυμβήθραν τοῦ σιλωάμ ὃ ἐρμηνεύεται ἀπεσταλμένος ἀπῆλθεν οὖν
καὶ ἐνίψατο καὶ ἦλθεν βλέπων. οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτόν τὸ 8*
πρότερον ὅτι τυφλὸς ἦν ἔλεγον οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθημένος καὶ προσαι-
τῶν. ἄλλοι ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν ἄλλοι δὲ ὅτι ὅμοιος αὐτῷ ἐστὶν ἐκεῖνος 9*
ἔλεγεν ὅτι ἐγὼ εἰμι. ἔλεγον οὖν αὐτῷ πῶς ἀνεώχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί. 10*
ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν ἄνθρωπος λεγόμενος ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησεν 11*
καὶ ἐπέχρισέν μου τοὺς ὀφθαλμούς καὶ εἶπεν μοι ὕπαγε εἰς τὴν κολυμβή-
θραν τοῦ σιλωάμ καὶ νίψαι ἀπελθὼν δὲ καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα. εἶπον 12*
οὖν αὐτῷ ποῦ ἐστὶν ἐκεῖνος λέγει οὐκ οἶδα. ἄγουσιν αὐτόν πρὸς τοὺς 13
φαρισαίους τὸν ποτε τυφλόν. ἦν δὲ σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ 14*
ἰησοῦς καὶ ἀνέωξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτόν καὶ 15*
οἱ φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς πηλὸν ἐπέθηκέν ἐπὶ τοὺς
ὀφθαλμούς μου καὶ ἐνιψάμην καὶ βλέπω. ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν φαρισαίων 16*
τινὲς οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστιν παρὰ τοῦ θεοῦ ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ

v.58 εἶπεν αὐτοῖς ὁ ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν πρὶν ἀβραὰμ γενεσθαι ἐγὼ εἰμι. **v.59** ἦσαν
οὖν λίθους ἵνα βάλῃσιν ἐπὶ αὐτόν ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ διελθὼν ^{τ.μ.κ} διὰ ^{τ.μ.κ} με-
σου ^{τ.μ.κ} αὐτῶν ^{τ.μ.κ} καὶ ^{τ.μ.κ} παρήγεν ^{τ.μ.κ} οὕτως ^{τ.μ.κ}. **9** **v.3** ἀπεκρίθη ὁ ^{τ.κ} ἰησοῦς οὔτε
οὗτος ἥμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῷ. **v.4** ἡμᾶς ^{τ.μ.κ} ἐμὲ ^{τ.μ.κ}
δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρα ἐστὶν ἔρχεται νύξ ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι.
v.6 ταῦτα εἰπὼν ἐπτυσεν χαμαὶ καὶ ἐποίησεν πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος καὶ ἐπέχρισεν αὐτοῦ ^{τ.μ.κ} τὸν πηλὸν
ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ ^{τ.μ.κ} τυφλοῦ ^{τ.μ.κ}. **v.8** οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτόν τὸ πρότερον
ὅτι προσαιτῆς ^{τ.μ.κ} τυφλὸς ^{τ.μ.κ} ἦν ἔλεγον οὐχ οὗτος ἐστὶν ὁ καθημένος καὶ προσαιτῶν. **v.9** ἄλλοι ἔλεγον
ὅτι οὗτος ἐστὶν ἄλλοι ἔλεγον ^{τ.μ.κ} οὐχι ^{τ.μ.κ} ἀλλὰ ^{τ.μ.κ} δε ^{τ.μ.κ} ὅτι ^{τ.μ.κ} ὅμοιος αὐτῷ ἐστὶν ἐκεῖνος ἔλεγεν ὅτι ἐγὼ εἰμι.
v.10 ἔλεγον οὖν αὐτῷ πῶς [οὖν] ^{τ.μ.κ} ἠνεώχθησάν ^{τ.μ.κ} ἀνεώχθησάν ^{τ.μ.κ} σου οἱ ὀφθαλμοί. **v.11** ἀπεκρίθη
ἐκεῖνος ὁ ^{τ.μ.κ} καὶ ^{τ.μ.κ} εἶπεν ^{τ.μ.κ} ἄνθρωπος ὁ ^{τ.μ.κ} λεγόμενος ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησεν καὶ ἐπέχρισέν μου τοὺς
ὀφθαλμούς καὶ εἶπεν μοι ὅτι ^{τ.μ.κ} ὕπαγε εἰς τὸν ^{τ.μ.κ} τὴν ^{τ.μ.κ} κολυμβήθραν ^{τ.μ.κ} τοῦ ^{τ.μ.κ} σιλωάμ καὶ νίψαι
ἀπελθὼν οὖν ^{τ.μ.κ} δε ^{τ.μ.κ} καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα. **v.12** καὶ ^{τ.μ.κ} εἶπον ^{τ.μ.κ} εἶπαν ^{τ.μ.κ} οὖν ^{τ.μ.κ} αὐτῷ ποῦ ἐστὶν
ἐκεῖνος λέγει οὐκ οἶδα. **v.14** ἦν δὲ σάββατον ἐν ^{τ.μ.κ} ἡ ^{τ.μ.κ} ἡμέρα ^{τ.μ.κ} ὅτε ^{τ.μ.κ} τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς καὶ
ἀνέωξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. **v.15** πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτόν καὶ οἱ φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν ὁ δὲ
εἶπεν αὐτοῖς πηλὸν ἐπέθηκέν μου ^{τ.μ.κ} ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου ^{τ.κ} καὶ ἐνιψάμην καὶ βλέπω. **v.16** ἔλεγον
οὖν ἐκ τῶν φαρισαίων τινες οὗτος ^{τ.μ.κ} ὁ ^{τ.μ.κ} ἄνθρωπος ^{τ.μ.κ} οὐκ ἐστὶν οὗτος ^{τ.μ.κ} παρὰ τοῦ ^{τ.μ.κ} θεοῦ ὁ ^{τ.μ.κ}
ἄνθρωπος ^{τ.μ.κ} ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ ἄλλοι [δε] ^{τ.μ.κ} ἔλεγον πῶς δύναται ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα
ποιεῖν καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς.

ἄλλοι ἔλεγον πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν καὶ
 17* σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. λέγουσιν τῷ τυφλῷ πάλιν σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ
 18* ὅτι ἤνοιξεν σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν ὅτι προφήτης ἐστίν. οὐκ ἐπί-
 στευσαν οὖν οἱ ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν ἕως ὅτου
 19* ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος. καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς
 λέγοντες οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη πῶς
 20* οὖν ἄρτι βλέπει. ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον οἶδαμεν
 21* ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη. πῶς δὲ νῦν βλέπει
 οὐκ οἶδαμεν ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς; ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν αὐτὸς
 22* ἡλικίαν ἔχει αὐτὸν ἐρωτήσατε αὐτὸς περὶ αὐτοῦ λαλήσει. ταῦτα εἶπον οἱ
 γονεῖς αὐτοῦ ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς ἰουδαίους ἥδη γὰρ συνετέθειντο οἱ ἰου-
 23* δαῖοι ἵνα ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ χριστὸν ἀποσυνάγωγος γένηται. διὰ
 24* τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον ὅτι ἡλικίαν ἔχει αὐτὸν ἐρωτήσατε. ἐφώνησαν
 οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον ὃς ἦν τυφλὸς καὶ εἶπον αὐτῷ δὸς δόξαν
 25* τῷ θεῷ ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἁμαρτωλὸς ἐστίν. ἀπεκρίθη
 οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν εἰ ἁμαρτωλὸς ἐστίν οὐκ οἶδα ἐν οἶδα ὅτι τυφλὸς ὢν
 26* ἄρτι βλέπω. εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν τί ἐποίησέν σοι πῶς ἤνοιξέν σου τοὺς
 27 ὀφθαλμούς; ἀπεκρίθη αὐτοῖς εἶπον ὑμῖν ἥδη καὶ οὐκ ἠκούσατε τί πάλιν
 28* θέλετε ἀκούειν μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι. ἐλοιδόρησαν
 οὖν αὐτὸν καὶ εἶπον σὺ εἰ μαθητὴς ἐκείνου ἡμεῖς δὲ τοῦ μωσέως ἐσμέν
 29* μαθηταί. ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι μωσὴ λελάληκεν ὁ θεὸς τοῦτον δὲ οὐκ οἶδα-
 30* μεν πόθεν ἐστίν. ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἐν γὰρ τούτῳ
 θαυμαστόν ἐστιν ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστίν καὶ ἀνέωξεν μου τοὺς
 31* ὀφθαλμούς. οἶδαμεν δὲ ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ θεὸς οὐκ ἀκούει ἀλλ' ἐάν τις

v.17 λεγουσιν ουν^ν τω τυφλω παλιν συ^{τ.μ.κ} τι συ^ν λεγεις περι αυτου οτι ηνεωξεν^ν ηνοιξεν^{τ.μ.κ} σου
 τους οφθαλμους ο δε ειπεν οτι προφητης εστιν. **v.18** ουκ επιστευσαν ουν οι ιουδαιοι περι αυτου
 οτι τυφλος^{τ.μ.κ} ην τυφλος^ν και ανεβλεψεν εως ουτου εφωνησαν τους γονεις αυτου του αναβλεψαντος.
v.19 και ηρωτησαν αυτους λεγοντες ουτος εστιν ο υιος υμων ον υμεις λεγετε οτι τυφλος εγεννηθη πως
 ουν αρτι^{τ.μ.κ} βλεπει αρτι^ν. **v.20** απεκριθησαν ουν^ν δε^μ αυτοις^{τ.μ.κ} οι γονεις αυτου και ειπαν^ν
 ειπον^{τ.μ.κ} οιδαμεν οτι ουτος εστιν ο υιος ημων και οτι τυφλος εγεννηθη. **v.21** πως δε νυν βλεπει ουκ
 οιδαμεν η τις ηνοιξεν αυτου τους οφθαλμους ημεις ουκ οιδαμεν αυτος^{τ.μ.κ} ηλικιαν^{τ.μ.κ} εχει^{τ.μ.κ} αυτον
 ερωτησατε ηλικιαν^ν εχει^ν αυτος περι εαυτου^{μ.ν} αυτου^{τ.κ} λαλησει. **v.22** ταυτα ειπαν^ν ειπον^{τ.μ.κ} οι
 γονεις αυτου οτι εφοβουντο τους ιουδαιους ηδη γαρ συνετεθειντο οι ιουδαιοι ινα εαν τις αυτον ομολογησῃ
 χριστον αποσυναγωγος γενηται. **v.23** δια τουτο οι γονεις αυτου ειπαν^ν ειπον^{τ.μ.κ} οτι ηλικιαν εχει αυτον
 επερωτησατε^ν ερωτησατε^{τ.μ.κ}. **v.24** εφωνησαν ουν εκ^{τ.μ.κ} δευτερου^{τ.μ.κ} τον ανθρωπον εκ^ν δευτερου^ν
 ος ην τυφλος και ειπαν^ν ειπον^{τ.μ.κ} αυτω δος δοξαν τω θεω ημεις οιδαμεν οτι ο^{τ.μ.κ} ανθρωπος^{τ.μ.κ} ουτος
 ο^ν ανθρωπος^ν αμαρτωλος εστιν. **v.25** απεκριθη ουν εκεινος και^{τ.μ.κ} ειπεν^{τ.μ.κ} ει αμαρτωλος εστιν
 ουκ οιδα εν οιδα οτι τυφλος ων αρτι βλεπω. **v.26** ειπον ουν^ν δε^{τ.μ.κ} αυτω παλιν^{τ.μ.κ} τι εποιησεν σοι
 πως ηνοιξεν σου τους οφθαλμους. **v.28** και^ν ελοιδορησαν ουν^{τ.κ} αυτον και ειπον συ ει^{τ.μ.κ} μαθητης
 ει^ν εκεινου ημεις δε του μωυσεως^ν μωσεως^{τ.μ.κ} εσμεν μαθηται. **v.29** ημεις οιδαμεν οτι μωυσει^ν
 μωση^{τ.μ.κ} λελαληκεν ο θεος τουτον δε ουκ οιδαμεν ποθεν εστιν. **v.30** απεκριθη ο ανθρωπος και
 ειπεν αυτοις εν γαρ^{τ.μ.κ} τουτω γαρ^ν το^ν θαυμαστον εστιν οτι υμεις ουκ οιδατε ποθεν εστιν και ηνοιξεν^ν
 ανεωξεν^{τ.μ.κ} μου τους οφθαλμους.

θεοσεβῆς ἦ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ τούτου ἀκούει. ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ 32*
 ἤκούσθη ὅτι ἤνοιζεν τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου. εἰ μὴ ἦν οὗτος 33
 παρὰ θεοῦ οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ ἐν 34*
 ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν
 ἔξω. ἤκουσεν ὁ ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω καὶ εὐρὼν αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ 35*
 σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ. ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν τίς ἐστιν 36*
 κύριε ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ ἰησοῦς καὶ ἐώρακας αὐτόν 37*
 καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. ὁ δὲ ἔφη πιστεύω κύριε καὶ προσε- 38
 κύνησεν αὐτῷ. καὶ εἶπεν ὁ ἰησοῦς εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον 39
 ἦλθον ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσιν καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται.
 καὶ ἤκουσαν ἐκ τῶν φαρισαίων ταῦτα οἱ ὄντες μετ' αὐτοῦ καὶ εἶπον αὐτῷ 40*
 μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν. εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς εἰ τυφλοὶ ἦτε οὐκ ἂν 41*
 εἴχετε ἁμαρτίαν νῦν δὲ λέγετε ὅτι βλέπομεν ἢ οὖν ἁμαρτία ὑμῶν μένει.

ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐ- 10
 λὴν τῶν προβάτων ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν ἐκεῖνος κλέπτῃς ἐστὶν καὶ
 ληστής. ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ποιμὴν ἐστὶν τῶν προβάτων. 2
 τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει καὶ τὰ 3*
 ἴδια πρόβατα καλεῖ κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά. καὶ ὅταν τὰ ἴδια πρόβατα 4*
 ἐκβάλῃ ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ ὅτι
 οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ. ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν ἀλλὰ φεύ- 5*
 ζονται ἀπ' αὐτοῦ ὅτι οὐκ οἶδασιν τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. ταύτην τὴν 6
 παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει
 αὐτοῖς. εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ 7*
 εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. πάντες ὅσοι πρὸ ἐμοῦ ἦλθον κλέπται εἰσὶν καὶ 8*
 λησταί ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα δι' ἐμοῦ 9
 ἐάν τις εἰσέλθῃ σωθήσεται καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομὴν εὐ-

v.31 οἶδαμεν δε^{τ.μ.κ} ὅτι ἁμαρτωλὼν ὁ θεὸς οὐκ ἀκούει ἀλλ' εἰ τις θεοσεβῆς ἦ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ τούτου ἀκούει. **v.32** ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἠνεώξεν^ν ἠνοιξεν^{τ.μ.κ} τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου. **v.34** ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ} αὐτῷ ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. **v.35** ἠκούσεν ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω καὶ εὐρὼν αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ^{τ.μ.κ} σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου^ν θεοῦ^{τ.μ.κ}. **v.36** ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν καὶ^{μ.ν} τίς ἐστὶν κύριε ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν. **v.37** εἶπεν δε^{τ.μ.κ} αὐτῷ ὁ ἰησοῦς καὶ ἐώρακας αὐτόν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. **v.40** καὶ^{τ.μ.κ} ἤκουσαν ἐκ τῶν φαρισαίων ταῦτα οἱ ὄντες^{τ.μ.κ} μετ' αὐτοῦ ὄντες^ν καὶ εἶπον αὐτῷ μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν. **v.41** εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς εἰ τυφλοὶ ἦτε οὐκ ἂν εἴχετε ἁμαρτίαν νῦν δὲ λέγετε ὅτι βλέπομεν ἢ οὖν ἁμαρτία ὑμῶν μένει. **10 v.3** τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει καὶ τὰ ἴδια πρόβατα φωνεῖ^ν καλεῖ^{τ.μ.κ} κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά. **v.4** καὶ^{τ.μ.κ} ὅταν τὰ ἴδια πάντα^ν πρόβατα^{τ.μ.κ} ἐκβάλῃ ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ ὅτι οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ. **v.5** ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσουσιν^ν ἀκολουθήσωσιν^{τ.μ.κ} ἀλλὰ φεύζονται ἀπ' αὐτοῦ ὅτι οὐκ οἶδασιν τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. **v.7** εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς^{τ.μ.κ} ὁ ἰησοῦς ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. **v.8** πάντες ὅσοι πρὸ^{τ.κ} ἐμοῦ^{τ.κ} ἦλθον [πρὸ^ν ἐμοῦ]^ν κλέπται εἰσὶν καὶ λησταί ἀλλ' οὐκ ἠκούσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα.

- 10 ρήσει. ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ ἐγὼ
 11 ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσιν καὶ περισσὸν ἔχωσιν. ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς ὁ
 12* ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων. ὁ μισθω-
 τὸς δὲ καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν οὐ οὐκ εἰσιν τὰ πρόβατα ἴδια θεωρεῖ τὸν λύκον
 ἐρχόμενον καὶ ἀφίησιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτὰ
 13* καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα. ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει ὅτι μισθωτὸς ἐστὶν καὶ οὐ
 14* μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς καὶ γινώσκω
 15 τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν. καθὼς γινώσκει με ὁ πατὴρ κἀγὼ
 16* γινώσκω τὸν πατέρα καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. καὶ
 ἄλλα πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἐστὶν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης κάκεῖνα με δεῖ ἀγαγεῖν
 17* καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσιν καὶ γενήσεται μία ποίμνη εἰς ποιμὴν. διὰ
 τοῦτο ὁ πατὴρ με ἀγαπᾷ ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου ἵνα πάλιν λάβω
 18 αὐτήν. οὐδεὶς αἶρει αὐτήν ἀπ' ἐμοῦ ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτήν ἀπ' ἐμαυτοῦ
 ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν ταύτην
 19* τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρὸς μου. σχίσμα οὖν πάλιν ἐγένετο
 20 ἐν τοῖς ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους. ἔλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν
 21* δαιμόνιον ἔχει καὶ μαίνεται τί αὐτοῦ ἀκούετε. ἄλλοι ἔλεγον ταῦτα τὰ ῥή-
 ματα οὐκ ἐστὶν δαιμονιζομένου μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς
 22*, 23* ἀνοίγειν. ἐγένετο δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν τοῖς ἱεροσολύμοις καὶ χειμῶν ἦν. καὶ
 24 περιεπάτει ὁ ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ σολομῶντος. ἐκύκλωσαν
 οὖν αὐτὸν οἱ ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον αὐτῷ ἕως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἶρεις
 25 εἰ σὺ εἶ ὁ χριστὸς εἶπὲ ἡμῖν παρρησίᾳ. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς εἶπον
 ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου
 26* ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. ἀλλ' ὑμεῖς οὐ πιστεύετε οὐ γὰρ ἐστὲ ἐκ τῶν
 27* προβάτων τῶν ἐμῶν καθὼς εἶπον ὑμῖν. τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου
 28* ἀκούει κἀγὼ γινώσκω αὐτὰ καὶ ἀκολουθοῦσίν μοι. κἀγὼ ζωὴν αἰώνιον
 δίδωμι αὐτοῖς καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα καὶ οὐχ ἀρπάσει τις αὐτὰ

v.12 ο μισθωτος δε^{τ.μ.κ} και ουκ ων ποιμην ου ουκ εστιν^ν εισιν^{τ.μ.κ} τα προβατα ιδια θεωρει τον λυκον ερ-
 χομενον και αφησιν τα προβατα και φευγει και ο λυκος αρπαζει αυτα και σκορπιζει τα^{τ.μ.κ} προβατα^{τ.μ.κ}.
v.13 ο^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} μισθωτος^{τ.μ.κ} φευγει^{τ.μ.κ} οτι μισθωτος εστιν και ου μελει αυτω περι των προβατων.
v.14 εγω ειμι ο ποιμην ο καλος και γινωσκω τα εμα και γινωσκουσι^ν γινωσκομαι^{τ.μ.κ} με^ν υπο^{τ.μ.κ}
 τα^ν των^{τ.μ.κ} εμα^ν εμων^{τ.μ.κ}. **v.16** και αλλα προβατα εχω α ουκ εστιν εκ της αυλης ταυτης κακεινα
 με^{τ.μ.κ} δει με^ν αγαγειν και της φωνης μου ακουσουσιν και γενησονται^ν γενησεται^{τ.μ.κ} μια ποιμνη εις
 ποιμην. **v.17** δια τουτο με^ν ο πατηρ με^{τ.μ.κ} αγαπα οτι εγω τιθημι την ψυχην μου ινα παλιν λαβω
 αυτην. **v.19** σχισμα ουν^{τ.μ.κ} παλιν εγενετο εν τοις ιουδαιοις δια τους λογους τουτους. **v.21** αλλοι
 ελεγον ταυτα τα ρηματα ουκ εστιν δαιμονιζομενου μη δαιμονιον δυναται τυφλων οφθαλμους ανοιζει^ν
 ανοιγειν^{τ.μ.κ}. **v.22** εγενετο τοτε^ν δε^{τ.μ.κ} τα εγκανια εν τοις^{τ.κ.ν} ιεροσολυμοις και^{τ.μ.κ} χειμων ην.
v.23 και περιεπατει ο ιησους εν τω ιερω εν τη στοα του^{τ.κ.ν} σολομωνος^{μ.ν} σολομωντος^{τ.κ}. **v.26** αλλα^ν
 αλλ^{τ.μ.κ} υμεις ου πιστευετε οτι^ν ου^{τ.μ.κ} ουκ^ν γαρ^{τ.μ.κ} εστε εκ των προβατων των εμων καθως^{τ.μ.κ}
 ειπον^{τ.μ.κ} υμιν^{τ.μ.κ}. **v.27** τα προβατα τα εμα της φωνης μου ακουσουσιν^ν ακουει^{τ.μ.κ} καγω γινωσκω
 αυτα και ακολουθουσιν μοι. **v.28** καγω ζων^{τ.μ.κ} αιωνιον^{τ.μ.κ} διδωμι αυτοις ζων^ν αιωνιον^ν και ου
 μη απολωνται εις τον αιωνα και ουχ αρπασει τις αυτα εκ της χειρος μου.

ἐκ τῆς χειρός μου. ὁ πατήρ μου ὃς δέδωκέν μοι μεῖζόν πάντων ἐστίν καὶ 29*
οὐδείς δύναται ἀρπάξειν ἐκ τῆς χειρός τοῦ πατρός μου. ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ 30
ἐν ἑσμεν. ἐβάστασαν οὖν πάλιν λίθους οἱ ἰουδαῖοι ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν. 31*
ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρός 32*
μου διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον λιθάζετε μέ. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ ἰουδαῖοι 33*
λέγοντες περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε ἀλλὰ περὶ βλασφημίας καὶ
ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν θεόν. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς οὐκ 34*
ἐστίν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν ἐγὼ εἶπα θεοὶ ἐστε. εἰ ἐκείνους εἶ- 35
πεν θεοὺς πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐγένετο καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ
γραφὴ. ὃν ὁ πατήρ ἡγίασεν καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον ὑμεῖς λέγετε 36
ὅτι βλασφημεῖς ὅτι εἶπον υἱὸς τοῦ θεοῦ εἰμι. εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ 37
πατρός μου μὴ πιστεύετε μοι. εἰ δὲ ποιῶ κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε τοῖς 38*
ἔργοις πιστεύσατε ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατήρ καὶ ἐγὼ ἐν
αὐτῷ. ἐζήτουν οὖν πάλιν αὐτόν πιάσαι καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρός αὐτῶν. 39*
καὶ ἀπῆλθεν πάλιν πέραν τοῦ ἰορδάνου εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν ἰωάννης τὸ 40
πρῶτον βαπτίζων καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ. καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτόν καὶ ἔλε- 41
γον ὅτι ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν οὐδέν πάντα δὲ ὅσα εἶπεν ἰωάννης
περὶ τούτου ἀληθὴ ἦν. καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτόν. 42*

ἦν δέ τις ἀσθενῶν λάζαρος ἀπὸ βηθανίας ἐκ τῆς κώμης μαρίας καὶ 11
μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. ἦν δὲ μαρία ἡ ἀλείψασα τὸν κύριον μύρῳ 2*
καὶ ἐκμάζασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν αὐτῆς ἧς ὁ ἀδελφὸς λάζαρος
ἠσθένει. ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτόν λέγουσαι κύριε ἴδε ὃν 3
φιλεῖς ἀσθενεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἐστίν 4
πρὸς θάνατον ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ
δι' αὐτῆς. ἡγάπα δὲ ὁ ἰησοῦς τὴν μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν 5
λάζαρον. ὥς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ τότε μὲν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο 6
ἡμέρας. ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς ἄγωμεν εἰς τὴν ἰουδαίαν 7
πάλιν. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ ῥαββί νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι οἱ ἰου- 8
δαῖοι καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς οὐχὶ δώδεκα εἰσιν ὥραί 9*

v.29 ο πατηρ μου ο' ος ^{τ.μ.κ} δεδωκεν μοι μειζων ^{τ.μ.κ} παντων μειζον' ^{τ.μ.κ} εστιν και ουδεις δυναται αρπαζειν εκ της χειρος του πατρος μου ^{τ.μ.κ}. **v.31** εβαστασαν ουν ^{τ.μ.κ} παλιν λιθους οι ιουδαιοι ινα λιθασωσιν αυτον. **v.32** απεκριθη αυτοις ο ιησους πολλα καλα ^{τ.μ.κ} εργα καλα' ^{τ.μ.κ} εδειξα υμιν εκ του πατρος μου ^{τ.μ.κ} δια ποιον αυτων εργων εμε' ^{τ.μ.κ} λιθαζετε με ^{τ.μ.κ}. **v.33** απεκριθησαν αυτω οι ιουδαιοι λεγοντες ^{τ.μ.κ} περι καλου εργου ου λιθαζομεν σε αλλα περι βλασφημιας και οτι συ ανθρωπος ων ποιεεις σεαυτον θεον. **v.34** απεκριθη αυτοις [ο]' ^{τ.μ.κ} ο ^{τ.μ.κ} ιησους ουκ εστιν γεγραμμενον εν τω νομω υμων οτι' ^{τ.μ.κ} εγω ειπα θεοι εστε. **v.38** ει δε ποιω καν εμοι μη πιστευητε τοις εργοις πιστευετε' ^{τ.μ.κ} πιστευσατε ^{τ.μ.κ} ινα γνωτε και γινωσκητε' ^{τ.μ.κ} πιστευσητε ^{τ.μ.κ} οτι εν εμοι ο πατηρ καγω εν τω' ^{τ.μ.κ} πατρι' ^{τ.μ.κ} αυτω ^{τ.μ.κ}. **v.39** εξητουν [ουν]' ^{τ.μ.κ} ουν ^{τ.μ.κ} παλιν ^{τ.μ.κ} αυτον παλιν' ^{τ.μ.κ} πιασαι και εξηλθεν εκ της χειρος αυτων. **v.42** και επιστευσαν ^{τ.μ.κ} πολλοι επιστευσαν' ^{τ.μ.κ} εκει ^{τ.μ.κ} εις αυτον εκει'. **11 v.2** ην δε μαριαμ' ^{τ.μ.κ} μαρια ^{τ.μ.κ} η αλειψασα τον κυριον μυρω και εκμαζασα τους ποδας αυτου ταϊς θριξιν αυτης ης ο αδελφος λαζαρος ησθενει.

τῆς ἡμέρας ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ οὐ προσκóπτει ὅτι τὸ φῶς τοῦ
 10 κόσμου τούτου βλέπει. ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί προσκóπτει ὅτι τὸ
 11 φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. ταῦτα εἶπεν καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς λάζαρος ὁ
 12* φίλος ἡμῶν κεκοίμηται ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν. εἶπον οὖν οἱ
 13 μαθηταὶ αὐτοῦ, κύριε εἰ κεκοίμηται σωθήσεται. εἰρήκει δὲ ὁ ἰησοῦς περὶ
 τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου
 14, 15* λέγει. τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς παρρησίᾳ λάζαρος ἀπέθανεν. καὶ
 χαίρω δι' ὑμᾶς ἵνα πιστεύσητε ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ ἀλλ' ἄγωμεν πρὸς αὐτόν.
 16 εἶπεν οὖν θωμᾶς ὁ λεγόμενος δίδυμος τοῖς συμμαθηταῖς ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς
 17* ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ. ἐλθὼν οὖν ὁ ἰησοῦς εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας
 18 ἡμέρας ἤδη ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. ἦν δὲ ἡ βηθανία ἐγγὺς τῶν ἱεροσολύ-
 19* μων ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε. καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν ἰουδαίων ἐληλύθεισαν
 πρὸς τὰς περὶ μάρθαν καὶ μαρίαν ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ
 20* ἀδελφοῦ αὐτῶν. ἡ οὖν μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι ὁ ἰησοῦς ἔρχεται ὑπήντη-
 21* σεν αὐτῷ μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. εἶπεν οὖν ἡ μάρθα πρὸς τὸν
 22* ἰησοῦν κύριε εἰ ἦς ᾧδε ὁ ἀδελφός μου οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. ἀλλὰ καὶ νῦν
 23 οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν θεὸν δώσει σοι ὁ θεός. λέγει αὐτῇ ὁ ἰησοῦς
 24* ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου. λέγει αὐτῷ μάρθα οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ
 25 ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. εἶπεν αὐτῇ ὁ ἰησοῦς ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις
 26 καὶ ἡ ζωὴ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται. καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ
 27 πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα πιστεύεις τοῦτο. λέγει
 αὐτῷ ναὶ κύριε ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ εἰς
 28* τὸν κόσμον ἐρχόμενος. καὶ ταῦτά εἰποῦσα ἀπῆλθεν καὶ ἐφώνησεν μα-
 ρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρα εἰποῦσα ὁ διδάσκαλος πάρεστιν καὶ φωνεῖ
 29*, 30* σε. ἐκεῖνη ὡς ἤκουσεν ἐγείρεται ταχὺ καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν. οὐπω
 δὲ ἐληλύθει ὁ ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην ἀλλ' ἦν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν
 31* αὐτῷ ἡ μάρθα. οἱ οὖν ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ πα-

v.9 ἀπεκριθῇ ο^{τ.κ} ἰησοῦς οὐχὶ δώδεκα εἰσιν^{τ.μ.κ} ὥραι εἰσιν^ν τῆς ἡμέρας ἐὰν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ οὐ προσκóπτει ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει. **v.12** εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ} οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτῷ^ν αὐτοῦ^{τ.μ.κ} κύριε εἰ κεκοίμηται σωθήσεται. **v.15** καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς ἵνα πιστεύσητε ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ ἀλλὰ^{μ.ν} ἀλλ'^{τ.κ} ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. **v.17** ἐλθὼν οὖν ὁ ἰησοῦς εὗρεν αὐτόν τέσσαρας ἡμέρας^{τ.μ.κ} ἡδη ἡμέρας^ν ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. **v.19** καὶ^{τ.μ.κ} πολλοὶ δὲ^ν ἐκ τῶν ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὴν^ν τὰς^{τ.μ.κ} περὶ^{τ.μ.κ} μάρθαν καὶ μαρίαν^ν μαρίαν^{τ.μ.κ} ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν^{τ.μ.κ}. **v.20** ἡ οὖν μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι ο^{τ.κ} ἰησοῦς ἔρχεται ὑπήντησεν αὐτῷ μαρίαν^ν μαρία^{τ.μ.κ} δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. **v.21** εἶπεν οὖν ἡ^{τ.κ.ν} μάρθα πρὸς τὸν ἰησοῦν κύριε εἰ ἦς ᾧδε οὐκ^ν ἀν^ν ἀπέθανεν^ν ὁ ἀδελφός μου οὐκ^{τ.μ.κ} ἀν^{τ.μ.κ} ἐτεθνήκει^{τ.μ.κ}. **v.22** [ἀλλὰ]^ν ἀλλὰ^{τ.μ.κ} καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν θεὸν δώσει σοι ὁ θεός. **v.24** λέγει αὐτῷ ἡ^ν μάρθα οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. **v.28** καὶ τοῦτο^ν ταῦτα^{τ.μ.κ} εἰποῦσα ἀπῆλθεν καὶ ἐφώνησεν μαρίαν^ν μαρίαν^{τ.μ.κ} τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρα εἰποῦσα ὁ διδάσκαλος πάρεστιν καὶ φωνεῖ σε. **v.29** ἐκεῖνη δὲ^ν ὡς ἤκουσεν ἠγέρθη^ν ἐγείρεται^{τ.μ.κ} ταχὺ καὶ ἦρχετο^ν ἔρχεται^{τ.μ.κ} πρὸς αὐτόν. **v.30** οὐπω δὲ ἐληλύθει ὁ ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην ἀλλ' ἦν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ μάρθα.

ραμυθούμενοι αὐτήν ἰδόντες τὴν μαρίαν ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν
 ἠκολούθησαν αὐτῇ λέγοντες ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ.
 ἡ οὖν μαρία ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν ὁ ἰησοῦς ἰδοῦσα αὐτὸν ἔπεσεν εἰς τοὺς 32*
 πόδας αὐτοῦ λέγουσα αὐτῷ κύριε εἰ ἦς ὧδε οὐκ ἂν ἀπέθανεν μου ὁ ἀδελ-
 φός. ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτήν κλαίουσαν καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ 33
 ἰουδαίους κλαίοντας ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν. καὶ 34
 εἶπεν ποῦ τεθείκατε αὐτόν λέγουσιν αὐτῷ κύριε ἔρχου καὶ ἴδε. ἐδάκρυσεν 35
 ὁ ἰησοῦς. ἔλεγον οὖν οἱ ἰουδαῖοι ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν. τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν 36, 37*
 εἶπον οὐκ ἠδύνατο οὗτος ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ ποιῆσαι
 ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ. ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ ἔρ- 38
 χεται εἰς τὸ μνημεῖον ἦν δὲ σπήλαιον καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. λέγει ὁ 39*
 ἰησοῦς ἄρατε τὸν λίθον λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφή τοῦ τεθνηκότος μάρθα κύριε
 ἤδη ὅζει τεταρταῖος γὰρ ἐστίν. λέγει αὐτῇ ὁ ἰησοῦς οὐκ εἶπόν σοι ὅτι 40*
 ἐὰν πιστεύσῃς ὅψει τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. ἦραν οὖν τὸν λίθον οὗ ἦν ὁ 41*
 τεθνηκὼς κείμενος ὁ δὲ ἰησοῦς ἦρεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω καὶ εἶπεν πάτερ
 εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου. ἐγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις 42
 ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιστώτα εἶπον ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέ-
 στειλας. καὶ ταῦτα εἰπὼν φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασεν λάζαρε δεῦρο ἔξω. 43
 καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις καὶ 44*
 ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς λύσατε αὐτόν
 καὶ ἄφετε ὑπάγειν. πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν ἰουδαίων οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν 45*
 μαρίαν καὶ θεασάμενοι ἃ ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. τινὲς 46*
 δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπηλθον πρὸς τοὺς φαρισαίους καὶ εἶπον αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν ὁ
 ἰησοῦς. συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι συνέδριον καὶ ἔλε- 47*
 γον τί ποιούμεν ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ σημεῖα ποιεῖ. ἐὰν ἀφῶμεν 48
 αὐτόν οὕτως πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν καὶ ἐλεύσονται οἱ ῥωμαῖοι καὶ

v.31 οἱ οὖν ἰουδαῖοι οἱ οὐκ μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτὴν ἰδόντες τὴν μαριὰμ^v
 μαριὰν^{τ.μ.κ} ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν ἠκολούθησαν αὐτῇ δοξάζοντες^v λέγοντες^{τ.μ.κ} ὅτι ὑπάγει εἰς
 τὸ μνημεῖον ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. **v.32** ἡ οὖν μαριὰμ^v μαριὰ^{τ.μ.κ} ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς
 ἰδοῦσα αὐτόν ἐπεσεν αὐτοῦ^{μ.ν} πρὸς^v εἰς^{τ.μ.κ} τοὺς πόδας αὐτοῦ^{τ.κ} λέγουσα αὐτῷ κύριε εἰ ἦς ὧδε οὐκ
 ἂν ἀπέθανεν^{τ.μ.κ} μου ἀπέθανεν^v ὁ ἀδελφός. **v.37** τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπαν^v εἶπον^{τ.μ.κ} οὐκ ἐδύνατο^v
 ἠδύνατο^{τ.μ.κ} οὗτος ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ. **v.39** λε-
 γει ὁ ἰησοῦς ἀρατε τὸν λίθον λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφή τοῦ τετελευτηκότος^v τεθνηκότος^{τ.μ.κ} μάρθα κύριε ἤδη
 ὀζει τεταρταῖος γὰρ ἐστίν. **v.40** λέγει αὐτῇ ὁ ἰησοῦς οὐκ εἶπον σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς ὀψει^v ὀψει^{τ.μ.κ}
 τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. **v.41** ἦραν οὖν τὸν λίθον οὗ^{τ.μ.κ} ἦν^{τ.μ.κ} ὁ^{τ.μ.κ} τεθνηκὼς^{τ.μ.κ} κείμενος^{τ.μ.κ} ὁ
 δὲ ἰησοῦς ἦρεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω καὶ εἶπεν πάτερ εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου. **v.44** καὶ^{τ.μ.κ}
 ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο
 λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς λύσατε αὐτόν καὶ ἀφετε αὐτόν^v ὑπάγειν. **v.45** πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν ἰουδαίων οἱ
 ἐλθόντες πρὸς τὴν μαριὰμ^v μαριὰν^{τ.μ.κ} καὶ θεασάμενοι ἃ ἐποίησεν ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς^{τ.μ.κ} ἐπίστευσαν εἰς
 αὐτόν. **v.46** τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπηλθον πρὸς τοὺς φαρισαίους καὶ εἶπαν^v εἶπον^{τ.μ.κ} αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν
 ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς. **v.47** συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι συνέδριον καὶ ἐλεγον τί ποιούμεν ὅτι
 οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ σημεῖα^{τ.μ.κ} ποιεῖ σημεῖα^v.

- 49 ἄρουσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. εἷς δέ τις ἐξ αὐτῶν καϊάφας ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου εἶπεν αὐτοῖς ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν. 50* οὐδὲ διαλογίζεσθε ὅτι συμφέρει ἡμῖν ἵνα εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ 51* λαοῦ καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται. τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου προεφήτευσεν ὅτι ἔμελλεν ὁ ἰησοῦς 52 ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους. καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον ἀλλ' ἵνα 53* καὶ τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἓν. ἀπ' ἐκείνης 54* οὖν τῆς ἡμέρας συνεβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. ἰησοῦς οὖν οὐκ ἔτι παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς ἰουδαίοις ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου εἰς ἐφραιμ λεγομένην πόλιν κάκεϊ διέτριβεν 55 μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν ἰουδαίων καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα ἵνα ἀγνίσωσιν 56 ἑαυτούς. ἐζήτουν οὖν τὸν ἰησοῦν καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ 57* ἐστηκότες τί δοκεῖ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν. δεδώκεισαν δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι ἐντολὴν ἵνα ἐάν τις γνῶ ποῦ ἐστὶν μηνύση ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.
- 12*** ὁ οὖν ἰησοῦς πρὸ ἐξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς βηθανίαν ὅπου ἦν 2* λάζαρος ὁ τεθνηκώς ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ καὶ ἡ μάρθα διηκόνει ὁ δὲ λάζαρος εἷς ἦν τῶν συνανακειμένων αὐτῷ. 3* ἡ οὖν μαρία λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου ἥλειψεν τοὺς πόδας τοῦ ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξεν ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ 4* ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου. λέγει οὖν εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἰούδας σίμωνος ἰσκαριώτης ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι. 5* διατί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς. 6* εἶπεν δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ ἀλλ' ὅτι κλέπτῃς ἦν

v.50 ουδε λογιζεσθε^v διαλογιζεσθε^{τ.μ.κ} οτι συμφερει υμιν^v ημιν^{τ.μ.κ} ινα εις ανθρωπος αποθανη υπερ του λαου και μη ολον το εθνος αποληται. **v.51** τουτο δε αφ εαυτου ουκ ειπεν αλλα αρχιερευσ ων του ενιαυτου εκεινου επροφητευσεν^v προεφητευσεν^{τ.μ.κ} οτι εμελλεν ο^{τ.κ} ιησους αποθνησκειν υπερ του εθνους. **v.53** απ εκεινης ουν της ημερας εβουλευσαντο^v συνεβουλευσαντο^{τ.μ.κ} ινα αποκτεινωσιν αυτον. **v.54** ο^v ιησους^{τ.μ.κ} ουν ιησους^v ουκει^{μ.ν} ουκ^{τ.κ} ετι^{τ.κ} παρρησια περιεπατει εν τοις ιουδαιοις αλλα απηλθεν εκειθεν εις την χωραν εγγυς της ερημου εις εφραιμ λεγομενην πολιν κακει εμεινεν^v διετριβεν^{τ.μ.κ} μετα των μαθητων αυτου^{τ.μ.κ}. **v.57** δεδωκεισαν δε και^{τ.μ.κ} οι αρχιερεις και οι φαρισαιοι εντολας^v εντολην^{τ.μ.κ} ινα εαν τις γνω που εστιν μηνυση οπως πιασωσιν αυτον. **12 v.1** ο ουν ιησους προ εξ ημερων του πασχα ηλθεν εις βηθανιαν οπου ην λαζαρος ο^{τ.μ.κ} τεθνηκως^{τ.μ.κ} ον ηγειρεν εκ νεκρων ιησους^v. **v.2** εποιησαν ουν αυτω δειπνον εκει και η μαρθα διηκονει ο δε λαζαρος εις ην εκ^v των ανακειμενων^{μ.ν} συν^{μ.ν} συνανακειμενων^{τ.κ} αυτω. **v.3** η ουν μαριαμ^v μαρια^{τ.μ.κ} λαβουσα λιτραν μυρου ναρδου πιστικης πολυτιμου ηλειψεν τους ποδας του ιησου και εξεμαξεν ταις θριξιν αυτης τους ποδας αυτου η δε οικια επληρωθη εκ της οσμης του μυρου. **v.4** λεγει δε^v ιουδας^v ο^v ισκαριωτης^v ουν^{τ.μ.κ} εις [εκ]^v εκ^{τ.μ.κ} των μαθητων αυτου ιουδας^{τ.μ.κ} σιμωνος^{τ.μ.κ} ισκαριωτης^{τ.μ.κ} ο μελλων αυτον παραδιδοναι. **v.5** δια^{μ.ν} τι^{μ.ν} διατι^{τ.κ} τουτο το μυρον ουκ επραθη τριακοσιων δηναριων και εδοθη πτωχοις. **v.6** ειπεν δε τουτο ουχ οτι περι των πτωχων εμελεν αυτω αλλα^κ αλλ^{τ.μ.ν} οτι κλεπτῃς ην και το γλωσσοκομον εχων^v ειχεν^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} τα βαλλομενα εβασταζεν.

καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχέν καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. εἶπεν οὖν ὁ 7*
 ἰησοῦς ἄφες αὐτὴν εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετηρήκεν αὐτό.
 τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. 8
 ἔγνω οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστὶν καὶ ἦλθον οὐ διὰ 9*
 τὸν ἰησοῦν μόνον ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν λάζαρον ἴδωσιν ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν.
 ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν λάζαρον ἀποκτείνωσιν. ὅτι 10, 11
 πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν ἰησοῦν. τῇ 12*
 ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἐορτὴν ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ
 ἰησοῦς εἰς ἱεροσόλυμα. ἔλαβον τὰ βαῖα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς 13*
 ὑπάντησιν αὐτῷ καὶ ἔκραζον ὡσαννά εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι
 κυρίου ὁ βασιλεὺς τοῦ ἰσραὴλ. εὐρὼν δὲ ὁ ἰησοῦς ὀνάριον ἐκάθισεν ἐπ' 14
 αὐτό καθὼς ἐστὶν γεγραμμένον. μὴ φοβοῦ θύγατερ σιών ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς 15*
 σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου. ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ 16*
 αὐτοῦ τὸ πρῶτον ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ ἰησοῦς τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν
 ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος 17
 ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ ὅτε τὸν λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἤγειρεν
 αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. διὰ τοῦτο καὶ ὑπῆντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος ὅτι ἤκουσεν 18*
 τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. οἱ οὖν φαρισαῖοι εἶπον πρὸς ἑαυτοὺς 19*
 θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν ἴδε ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν. ἦσαν 20*
 δὲ τινες ἑλλήνες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἐορτῇ.
 οὗτοι οὖν προσῆλθον φιλίππῳ τῷ ἀπὸ βηθσαϊδᾶ τῆς γαλιλαίας καὶ ἡρώτων 21
 αὐτὸν λέγοντες κύριε θέλομεν τὸν ἰησοῦν ἰδεῖν. ἔρχεται φίλιππος καὶ 22*
 λέγει τῷ ἀνδρῆα καὶ πάλιν ἀνδρέας καὶ φίλιππος λέγουσιν τῷ ἰησοῦ. ὁ 23*
 δὲ ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς λέγων ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς
 τοῦ ἀνθρώπου. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν 24
 εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ αὐτὸς μόνος μένει ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ πολὺν καρπὸν
 φέρει. ὁ φιλὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν καὶ ὁ μισὼν τὴν ψυχὴν 25*

v.7 ειπεν ουν ο ιησους αφες αυτην ινα^v εἰς την ημεραν του ενταφιασμου μου τηρηση^v τετηρηκεν^{τ.μ.κ} αυτο. **v.9** εγνω ουν [ο]^v οχλος πολυς εκ των ιουδαιων οτι εκει εστιν και ηλθον ου δια τον ιησουν μονον αλλ ινα και τον λαζαρον ιδωσιν ον ηγειρεν εκ νεκρων. **v.12** τη επαυριον ο^v οχλος πολυς ο ελθων εἰς την εορτην ακουσαντες οτι ερχεται ο^{τ.κ.ν} ιησους εἰς ιεροσολυμα. **v.13** ελαβον τα βαῖα των φοινικων και εξηλθον εἰς υπαντησιν αυτω και εκραυγαζον^v εκραζον^{τ.μ.κ} ωσαννα ευλογημενος ο ερχομενος εν ονοματι κυριου [και]^v ο^{τ.κ.ν} βασιλευς του ισραηλ. **v.15** μη φοβου θυγατηρ^v θυγατερ^{τ.μ.κ} σιων ιδου ο βασιλευς σου ερχεται καθημενος επι πωλον ονου. **v.16** ταυτα δε^{τ.μ.κ} ουκ εγνωσαν αυτου^v οι μαθηται αυτου^{τ.μ.κ} το πρωτον αλλ οτε εδοξασθη [ο]^μ ο^{τ.κ} ιησους τοτε εμνησθησαν οτι ταυτα ην επι αυτω γεγραμμενα και ταυτα εποιησαν αυτω. **v.18** δια τουτο [και]^v και^{τ.μ.κ} υπηντησεν αυτω ο οχλος οτι ηκουσαν^v ηκουσεν^{τ.μ.κ} τουτο αυτον πεποιηκεναι το σημειον. **v.19** οι ουν φαρισαιοι ειπαν^v ειπον^{τ.μ.κ} προς εαυτους θεωρεῖτε οτι ουκ ωφελεῖτε ουδεν ιδε ο κοσμος οπισω αυτου απηλθεν. **v.20** ησαν δε τινες^{τ.μ.κ} ελληνες τινες^v εκ των αναβαινοντων ινα προσκυνησωσιν εν τη εορτη. **v.22** ερχεται ο^v φιλιππος και λεγει τω ανδρεα ερχεται^v και^{τ.μ.κ} παλιν^{τ.μ.κ} ανδρεας και φιλιππος και^v λεγουσιν τω ιησου. **v.23** ο δε ιησους αποκρινεται^v απεκρινατο^{τ.μ.κ} αυτοις λεγων εληλυθεν η ωρα ινα δοξασθη ο υιος του ανθρωπου.

- 26* αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. ἐὰν ἐμοὶ
 διακονῇ τις ἐμοὶ ἀκολουθεῖτω καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ
 27 ἐμὸς ἔσται καὶ ἐὰν τις ἐμοὶ διακονῇ τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ. νῦν ἡ ψυχὴ
 μου τετάρακται καὶ τί εἶπω πάτερ σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης ἀλλὰ διὰ
 28 τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. πάτερ δόξασόν σου τὸ ὄνομα ἦλθεν
 29 οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω. ὁ οὖν ὄχλος ὁ
 ἐστὼς καὶ ἀκούσας ἔλεγεν βροντὴν γεγονέναι ἄλλοι ἔλεγον ἄγγελος αὐτῷ
 30* λελάληκεν. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν οὐ δι' ἐμὲ αὕτη ἡ φωνὴ γέγονεν
 31 ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ κόσμου τούτου νῦν ὁ ἄρχων τοῦ
 32 κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω. καὶ ἐγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς πάντας
 33* ἐλκύσω πρὸς ἑμαυτόν. τοῦτο δὲ ἔλεγεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν
 34* ἀποθνήσκειν. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου
 ὅτι ὁ χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα καὶ πῶς σὺ λέγεις ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν
 35* υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου τίς ἐστὶν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. εἶπεν οὖν αὐτοῖς
 ὁ ἰησοῦς ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς μεθ' ὑμῶν ἐστὶν περιπατεῖτε ἕως τὸ
 φῶς ἔχετε ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ
 36* οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει. ἕως τὸ φῶς ἔχετε πιστεύετε εἰς τὸ φῶς ἵνα υἱοὶ
 φωτὸς γένησθε ταῦτα ἐλάλησεν ὁ ἰησοῦς καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν.
 37 τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐπίστευσον
 38 εἰς αὐτόν. ἵνα ὁ λόγος ἡσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῇ ὃν εἶπεν κύριε
 τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν καὶ ὁ βραχίων κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη.
 39, 40* διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν ὅτι πάλιν εἶπεν ἡσαΐας. τετύφλωκεν
 αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν ἵνα μὴ ἴδωσιν
 τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ νοήσωσιν τῇ καρδίᾳ καὶ ἐπιστραφῶσιν καὶ ἰάσωμαι
 41* αὐτούς. ταῦτα εἶπεν ἡσαΐας ὅτε εἶδεν τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ ἐλάλησεν περὶ
 42 αὐτοῦ. ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν
 ἀλλὰ διὰ τοὺς φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γένωνται.
 43 ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢπερ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.

v.25 ο φιλων την ψυχην αυτου απολλυει^v απολεσει^{τ.μ.κ} αυτην και ο μισων την ψυχην αυτου εν τω κοσμω τουτω εἰς ζωην αιωνιον φυλαξει αυτην. **v.26** εαν εμοι διακονη^{τ.μ.κ} τις διακονη^v εμοι ακολουθειτω και οπου εἰμι ἐγὼ ἐκεῖ και ο διακονος ο εμος εσται και^{τ.μ.κ} εαν τις εμοι διακονη τιμησει αυτον ο πατηρ. **v.30** απεκριθη [ο]^μ ο^{τ.κ} ιησους και ειπεν ου δι εμε αυτη^{τ.μ.κ} η φωνη αυτη^v γεγονεν αλλα δι υμας. **v.33** τουτο δε ελεγεν σημαινων ποιω θανατω εμελλεν^μ ημελλεν^{τ.κ.ν} αποθνησκειν. **v.34** απεκριθη ουν^v αυτω ο οχλος ημεις ηκουσαμεν εκ του νομου οτι ο χριστος μενει εἰς τον αιωνα και πως συ^{τ.μ.κ} λεγεις συ^v οτι^{τ.κ.ν} δεῖ υψωθῆναι τον υιον του ανθρωπου τις εστιν ουτος ο υιος του ανθρωπου. **v.35** ειπεν ουν αυτοις ο ιησους ετι μικρον χρονον το φως εν^v μεθ^{τ.μ.κ} υμιν^v υμων^{τ.μ.κ} εστιν περιπατετε ως^v εως^{τ.μ.κ} το φως εχετε ινα μη σκοτια υμας καταλαβῃ και ο περιπατων εν τη σκοτια ουκ οιδεν που υπαγει. **v.36** ως^v εως^{τ.μ.κ} το φως εχετε πιστευετε εἰς το φως ινα υιοι φωτος γενησθε ταυτα ελαλησεν ο^{τ.μ.κ} ιησους και απελθων εκρυβη απ αυτων. **v.40** τετυφλωκεν αυτων τους οφθαλμους και επωρωσεν^v πεπωρωκεν^{τ.μ.κ} αυτων την καρδιαν ινα μη ιδωσιν τοις οφθαλμοις και νοησωσιν τη καρδια και στραφωσιν^v επιστραφωσιν^{τ.μ.κ} και ιασομαι^v ιασομαι^{τ.μ.κ} αυτους. **v.41** ταυτα ειπεν ησαιας οτι^v οτε^{τ.μ.κ} ειδεν την δοξαν αυτου και ελαλησεν περὶ αυτου.

ἰησοῦς δὲ ἔκραζεν καὶ εἶπεν ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ ἀλλ' εἰς 44*
 τὸν πέμψαντά με. καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. ἐγὼ φῶς 45, 46
 εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνη.
 καὶ ἐάν τις μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων καὶ μὴ πιστεύσῃ ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν 47*
 οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. ὁ ἀθετῶν 48
 ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν ὁ λόγος ὃν
 ἐλάλησα ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτόν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ὅτι ἐγὼ ἐξ ἑμαυτοῦ 49*
 οὐκ ἐλάλησα ἀλλ' ὁ πέμψας με πατὴρ αὐτός μοι ἐντολὴν ἔδωκεν τί εἴπω
 καὶ τί λαλήσω. καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐστὶν ἃ οὖν λαλῶ 50*
 ἐγὼ καθὼς εἴρηκέν μοι ὁ πατὴρ οὕτως λαλῶ.

πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς ὁ ἰησοῦς ὅτι ἐλήλυθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα 13*
 ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους
 τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς. καὶ δεῖπνου γενομένου τοῦ 2*
 διαβόλου ἤδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν ἰούδα σίμωνος ἰσκαριώτου ἵνα
 αὐτὸν παραδῷ. εἰδὼς ὁ ἰησοῦς ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ πατὴρ εἰς τὰς 3*
 χεῖρας καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξηλθεν καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει. ἐγείρεται ἐκ 4
 τοῦ δεῖπνου καὶ τίθησιν τὰ ἱμάτια καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν. εἶτα 5
 βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν
 καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένος. ἔρχεται οὖν πρὸς σίμωνα πέ- 6*
 τρον καὶ λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος κύριε σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας. ἀπεκρίθη 7
 ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἐγὼ ποιῶ σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα.
 λέγει αὐτῷ πέτρος οὐ μὴ νίψῃς τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα ἀπεκρίθη 8*
 αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἐάν μὴ νίψω σε οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. λέγει αὐτῷ 9
 σίμων πέτρος κύριε μὴ τοὺς πόδας μου μόνον ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ
 τὴν κεφαλὴν. λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ὁ λελουμένος οὐ χρεῖαν ἔχει ἢ τοὺς 10*
 πόδας νίψασθαι ἀλλ' ἐστὶν καθαρὸς ὅλος καὶ ὑμεῖς καθαροί ἐστε ἀλλ' οὐχὶ
 πάντες. ἥδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν διὰ τοῦτο εἶπεν οὐχὶ πάντες 11*

v.44 ἰησοῦς δε ἐκραζεν καὶ εἶπεν ὁ πιστεύων εἰς ἐμε οὐ πιστεύει εἰς ἐμε ἀλλὰ^v ἀλλ^{τ.μ.κ} εἰς τὸν πέμψαντα με. **v.47** καὶ ἐάν τις μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων καὶ μὴ φυλαξῇ^v πιστεύσῃ^{τ.μ.κ} ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. **v.49** ὅτι ἐγὼ ἐξ ἑμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα ἀλλ' ὁ πέμψας με πατὴρ αὐτός μοι ἐντολὴν δέδωκεν^v ἔδωκεν^{τ.μ.κ} τί εἴπω καὶ τί λαλήσω. **v.50** καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐστὶν ἃ οὖν λαλῶ^{τ.μ.κ} ἐγὼ λαλῶ^v καθὼς εἴρηκέν μοι ὁ πατὴρ οὕτως λαλῶ. **13 v.1** πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς ὁ ἰησοῦς ὅτι ἦλθεν^v ἐλήλυθεν^{τ.μ.κ} αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς. **v.2** καὶ δεῖπνου γενομένου^v γενομένου^{τ.μ.κ} τοῦ διαβόλου ἤδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν ἵνα^v παραδοί^v αὐτόν^v ἰουδᾶς^v ἰουδᾶ^{τ.μ.κ} σίμωνος ἰσκαριώτου ἵνα^{τ.μ.κ} αὐτόν^{τ.μ.κ} παραδῷ^{τ.μ.κ}. **v.3** εἰδὼς ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς^{τ.μ.κ} ὅτι πάντα ἔδωκεν^v δέδωκεν^{τ.μ.κ} αὐτῷ ὁ πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξηλθεν καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει. **v.6** ἐρχεται οὖν πρὸς σίμωνα πέτρον καὶ^{τ.μ.κ} λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος^{τ.μ.κ} κύριε σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας. **v.8** λέγει αὐτῷ πέτρος οὐ μὴ νίψῃς μου^v τοὺς πόδας μου^{τ.μ.κ} εἰς τὸν αἰῶνα ἀπεκρίθη αὐτῷ^{τ.μ.κ} ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς αὐτῷ^v ἐάν μὴ νίψω σε οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. **v.10** λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ὁ λελουμένος οὐκ^v οὐ^{τ.μ.κ} χρεῖαν^{τ.μ.κ} ἔχει χρεῖαν^v εἰ^v μὴ^v ἢ^{τ.μ.κ} τοὺς πόδας νίψασθαι ἀλλ' ἐστὶν καθαρὸς ὅλος καὶ ὑμεῖς καθαροί ἐστε ἀλλ' οὐχὶ πάντες.

- 12* καθαροί ἐστε. ὅτε οὖν ἔνιψεν τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἔλαβεν τὰ ἱμάτια
 13 αὐτοῦ ἀναπεσὼν πάλιν εἶπεν αὐτοῖς γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν. ὑμεῖς
 14 φωνεῖτέ με ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ κύριος καὶ καλῶς λέγετε εἰμὶ γάρ. εἰ οὖν
 15 ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε
 16 ἐποίησα ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐκ ἔστιν δοῦλος
 17, 18* εἰ ταῦτα οἴδατε μακάριοί ἐστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά. οὐ περὶ πάντων ὑμῶν
 19* λέγω ἐγὼ οἶδα οὕς ἐξελεξάμην ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ ὁ τρώγων μετ'
 20* ἐμοῦ τὸν ἄρτον ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν
 21* πρὸ τοῦ γενέσθαι ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἰμι. ἀμὴν ἀμὴν
 22* λέγω ὑμῖν ὁ λαμβάνων ἐὰν τινα πέμψω ἐμὲ λαμβάνει ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων
 23* λαμβάνει τὸν πέμψαντά με. ταῦτα εἰπὼν ὁ ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι
 24* καὶ ἐμαρτύρησεν καὶ εἶπεν ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παρα-
 25* δώσει με. ἔβλεπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταὶ ἀπορούμενοι περὶ τίνος
 26* λέγει. ἦν δὲ ἀνακείμενος εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ ἰησοῦ
 27 ὃν ἠγάπα ὁ ἰησοῦς. νεύει οὖν τούτῳ σίμων πέτρος πυθέσθαι τίς ἂν εἴη
 28* περὶ οὗ λέγει. ἐπιπεσὼν δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στήθος τοῦ ἰησοῦ λέγει αὐτῷ
 29* κύριε τίς ἐστιν. ἀποκρίνεται ὁ ἰησοῦς ἐκεῖνός ἐστιν ᾧ ἐγὼ βάψας τὸ ψω-
 30* μίον ἐπιδώσω καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον δίδωσιν ἰουδα σίμωνος ἰσκαριώτη.
 31* καὶ μετὰ τὸ ψωμίον τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ σατανᾶς λέγει οὖν αὐτῷ ὁ
 32* ἰησοῦς ὃ ποιεῖς ποίησον τάχιον. τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων
 33* πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ. τινὲς γὰρ ἐδόκουν ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν ὁ ἰου-
 34* δας ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἀγόρασον ὧν χρεῖαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν ἢ
 35* τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῷ. λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος εὐθέως ἐξῆλθεν ἦν
 36* δὲ νύξ. ὅτε ἐξῆλθεν λέγει ὁ ἰησοῦς νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου

v.11 ἤδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτὸν διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι^ν οὐχὶ πάντες καθαροὶ ἐστε. **v.12** ὅτε οὖν ἐνίψεν τοὺς πόδας αὐτῶν [καὶ]^ν καὶ^{τ.μ.κ} ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ^ν ἀνεπεσεν^ν ἀναπεσὼν^{τ.μ.κ} πάλιν εἶπεν αὐτοῖς γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν. **v.18** οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω ἐγὼ οἶδα τινὰς^ν οὓς^{τ.μ.κ} ἐξελεξάμην ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ ὁ τρώγων μου^ν μετ'^{τ.μ.κ} ἐμοῦ^{τ.μ.κ} τὸν ἄρτον ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. **v.19** ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι ἵνα πιστεύσητε^ν ὅταν γένηται πιστεύσητε^{τ.μ.κ} ὅτι ἐγὼ εἰμι. **v.20** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὁ λαμβάνων ἀν^ν ἐὰν^{τ.μ.κ} τινα πέμψω ἐμὲ λαμβάνει ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με. **v.21** ταῦτα εἰπὼν [οἱ]^ν ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν καὶ εἶπεν ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. **v.22** ἐβλεπον οὖν^{τ.μ.κ} εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταὶ ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. **v.23** ἦν δὲ^{τ.μ.κ} ἀνακείμενος εἷς ἐκ^ν τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ ἰησοῦ ὃν ἠγάπα ὁ ἰησοῦς. **v.25** ἀναπεσὼν^ν ἐπιπεσὼν^{τ.μ.κ} οὖν^ν δὲ^{τ.μ.κ} ἐκεῖνος οὕτως^{μ.ν} ἐπὶ τὸ στήθος τοῦ ἰησοῦ λέγει αὐτῷ κύριε τίς ἐστιν. **v.26** ἀποκρίνεται [οἱ]^ν ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ἐκεῖνος ἐστὶν ὃ ἐγὼ βάψω^ν βάψας^{τ.μ.κ} τὸ ψωμίον ἐπιδώσω^{τ.μ.κ} καὶ δώσω^ν αὐτῷ βάψας^ν οὖν^ν ἐμβάψας^{τ.μ.κ} τὸ ψωμίον [λαμβάνει^ν καὶ]^ν δίδωσιν ἰουδα σίμωνος ἰσκαριώτου^ν ἰσκαριώτη^{τ.μ.κ}. **v.28** τοῦτο [δε]^ν δὲ^{τ.μ.κ} οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ. **v.29** τινὲς γὰρ ἐδοκουν ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν ὁ^{τ.μ.κ} ἰουδᾶς ὅτι λέγει αὐτῷ [οἱ]^ν ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ἀγόρασον ὧν χρεῖαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῷ. **v.30** λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος εὐθέως^{τ.μ.κ} ἐξῆλθεν εὐθὺς^ν ἦν δὲ νύξ.

καὶ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. εἰ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ καὶ ὁ θεὸς 32*
 δοξάσει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. τέκνία ἔτι μικρὸν μεθ' 33*
 ὑμῶν εἰμι ζητήσετέ με καὶ καθὼς εἶπον τοῖς ἰουδαίοις ὅτι ὅπου ὑπάγω
 ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. ἐντολὴν καινὴν δίδωμι 34
 ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἡγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε
 ἀλλήλους. ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἔστε ἐὰν ἀγάπην 35
 ἔχητε ἐν ἀλλήλοις. λέγει αὐτῷ σίμων πέτρος κύριε ποῦ ὑπάγεις ἀπεκρίθη 36*
 αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ὅπου ὑπάγω οὐ δύνασαι μοι νῦν ἀκολουθῆσαι ὕστερον δὲ
 ἀκολουθήσεις μοι. λέγει αὐτῷ ὁ πέτρος κύριε διατί οὐ δύναμαί σοι ἀκο- 37*
 λουθῆσαι ἄρτι τὴν ψυχὴν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς 38*
 τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι οὐ μὴ ἀλέκτωρ
 φωνήσῃ ἕως οὗ ἀπαρνήσῃ με τρίς.

μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά πιστεύετε εἰς τὸν θεόν καὶ εἰς ἐμὲ πι- 14
 στεύετε. ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς μου μοναὶ πολλαὶ εἰσιν εἰ δὲ μὴ εἶπον 2*
 ἂν ὑμῖν πορεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν. καὶ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω 3*
 ὑμῖν τόπον πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς ἑμαυτὸν ἵνα ὅπου
 εἰμι ἐγὼ καὶ ὑμεῖς ᾔητε. καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε καὶ τὴν ὁδὸν οἴδατε. 4*
 λέγει αὐτῷ θωμᾶς κύριε οὐκ οἶδαμεν ποῦ ὑπάγεις καὶ πῶς δυνάμεθα τὴν 5*
 ὁδὸν εἰδέναί. λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ 6*
 ζωὴ οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. εἰ ἐγνώκετέ με καὶ 7*
 τὸν πατέρα μου ἐγνώκετε ἂν καὶ ἀπ' ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἑώρακατε
 αὐτόν. λέγει αὐτῷ φίλιππος κύριε δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. 8
 λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ οὐκ ἔγνωκάς με 9*
 φίλιππε ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακεν τὸν πατέρα καὶ πῶς σὺ λέγεις δεῖξον ἡμῖν

v.31 οτε συν^{κ.ν} εξηλθεν λεγει ο^{τ.μ.κ} ιησους νυν εδοξασθη ο υιος του ανθρωπου και ο θεος εδοξασθη εν αυτω. **v.32** [ει^ν ει^{τ.μ.κ} ο θεος εδοξασθη εν αυτω]^ν αυτω^{τ.μ.κ} και ο θεος δοξασει αυτον εν αυτω^ν εαυτω^{τ.μ.κ} και ευθυσ δοξασει αυτον. **v.33** τεκνια ετι μικρον μεθ υμων ειμι ζητησετε με και καθως ειπον τοις ιουδαιοις οτι οπου υπαγω^{τ.μ.κ} εγω υπαγω^ν υμεις ου δυνασθε ελθειν και υμιν λεγω αρτι. **v.36** λεγει αυτω σιμων πετρος κυριε που υπαγεις απεκριθη [αυτω]^ν αυτω^{τ.μ.κ} ο^{τ.μ.κ} ιησους οπου υπαγω ου δυνασαι μοι νυν ακολουθησαι υστερον^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} ακολουθησεις δε^ν υστερον^ν μοι^{τ.μ.κ}. **v.37** λεγει αυτω ο^{τ.κ.ν} πετρος κυριε δια^{μ.ν} τι^{μ.ν} διατι^{τ.κ} ου δυναμαι σοι ακολουθησαι αρτι την ψυχην μου υπερ σου θησω. **v.38** αποκρινεται^ν απεκριθη^{τ.μ.κ} αυτω^{τ.μ.κ} ο^{τ.μ.κ} ιησους την ψυχην σου υπερ εμου θησεις αμην αμην λεγω σοι ου μη αλεκτωρ φωνηση^{μ.ν} φωνησει^{τ.κ} εως ου αρνηση^ν απαρνηση^{τ.μ.κ} με τρις. **14 v.2** εν τη οικια του πατρος μου μοναι πολλαι εισιν ει δε μη ειπον αν υμιν οτι^ν πορευομαι ετοιμασαι τοπον υμιν. **v.3** και εαν πορευθω [και]^μ και^{τ.κ.ν} ετοιμασω υμιν^{τ.μ.κ} τοπον υμιν^ν παλιν ερχομαι και παραλημψομαι^ν παραληψομαι^{τ.μ.κ} υμας προς εμαυτον ινα οπου ειμι εγω και υμεις ητε. **v.4** και οπου [εγω]^ν εγω^{τ.μ.κ} υπαγω οιδατε και^{τ.μ.κ} την οδον οιδατε^{τ.μ.κ}. **v.5** λεγει αυτω θωμας κυριε ουκ οιδαμεν που υπαγεις και^{τ.μ.κ} πως δυναμεθα την οδον ειδεναι. **v.6** λεγει αυτω [ο]^ν ο^{τ.μ.κ} ιησους εγω ειμι η οδος και η αληθεια και η ζωη ουδεις ερχεται προς τον πατερα ει μη δι εμου. **v.7** ει εγνωκατε^ν εγνωκετε^{τ.μ.κ} με και τον πατερα μου γνωσεσθε^ν εγνωκετε^{τ.μ.κ} αν^{τ.μ.κ} και απ αρτι γινωσκετε αυτον και εωρακατε αυτον. **v.9** λεγει αυτω ο ιησους τοσοιτω^ν τοσοιτον^{τ.μ.κ} χρονω^ν χρονον^{τ.μ.κ} μεθ υμων ειμι και ουκ εγνωκας με φιλιππε ο εωρακως εμε εωρακεν τον πατερα και^{τ.μ.κ} πως συ λεγεις δειξον ημιν τον πατερα.

- 10* τὸν πατέρα. οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἐμοί ἐστιν
 τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ ὁ δὲ πατήρ ὁ ἐν ἐμοί
 11* μένων αὐτὸς ποιεῖ τὰ ἔργα. πιστεύετε μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατήρ
 12* ἐν ἐμοί εἰ δὲ μὴ διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε μοι. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὁ
 πιστεύων εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ κάκεῖνος ποιήσει καὶ μείζονα τούτων
 13 ποιήσει ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα μου πορεύομαι. καὶ ὃ τι ἂν αἰτήσητε
 14* ἐν τῷ ὀνόματί μου τοῦτο ποιήσω ἵνα δοξασθῇ ὁ πατήρ ἐν τῷ υἱῷ. ἐάν
 15* τι αἰτήσητέ ἐν τῷ ὀνόματί μου ἐγὼ ποιήσω. ἐὰν ἀγαπᾷτέ με τὰς ἐντολὰς
 16* τὰς ἐμὰς τηρήσατε. καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παρακλήτον
 17* δώσει ὑμῖν ἵνα μένη μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα. τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ
 ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει αὐτό ὑμεῖς
 18 δὲ γινώσκετε αὐτὸ ὅτι παρ' ὑμῖν μένει καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται. οὐκ ἀφήσω
 19* ὑμᾶς ὀρφανούς ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκ ἔτι
 20* θεωρεῖ ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με ὅτι ἐγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε. ἐν ἐκείνῃ τῇ
 ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοί καὶ ἐγὼ ἐν
 21* ὑμῖν. ὁ ἔχων τὰς ἐντολὰς μου καὶ τηρῶν αὐτὰς ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν
 με ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω
 22* αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν. λέγει αὐτῷ ἰούδας οὐχ ὁ ἰσκαριώτης
 κύριε τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ.
 23* ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ ἐάν τις ἀγαπᾷ με τὸν λόγον μου τηρήσει
 καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτὸν καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν
 24 παρ' αὐτῷ ποιησόμεν. ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ καὶ ὁ
 25 λόγος ὃν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρὸς. ταῦτα
 26* λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων. ὁ δὲ παρακλήτος τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὃ

v.10 ου πιστευεις οτι εγω εν τω πατρι και ο πατηρ εν εμοι εστιν τα ρηματα α εγω λεγω^v λαλω^{τ.μ.κ} υμιν
 απ εμαυτου ου λαλω ο δε πατηρ ο^{τ.μ.κ} εν εμοι μενων αυτος^{τ.μ.κ} ποιει τα εργα αυτου^v. **v.11** πιστευετε
 μοι οτι εγω εν τω πατρι και ο πατηρ εν εμοι ει δε μη δια τα εργα αυτα πιστευετε μοι^{τ.μ.κ}. **v.12** αμην
 αμην λεγω υμιν ο πιστευων εις εμε τα εργα α εγω ποιω κακεινος ποιησει και μειζονα τούτων ποιησει οτι
 εγω προς τον πατερα μου^{τ.μ.κ} πορευομαι. **v.14** εαν τι αιτησητε με^v [με]^μ εν τω ονοματι μου εγω
 ποιησω. **v.15** εαν αγαπατε με τας εντολας τας εμας τηρησετε^v τηρησατε^{τ.μ.κ}. **v.16** καγω^v και^{τ.μ.κ}
 εγω^{τ.μ.κ} ερωτησω τον πατερα και αλλον παρακλητον δώσει υμιν ινα μενη^{τ.μ.κ} μεθ υμων εις τον αιωνα η^v.
v.17 το πνευμα της αληθειας ο ο κοσμος ου δυναται λαβειν οτι ου θεωρει αυτο ουδε γινωσκει αυτο^{τ.μ.κ}
 υμεις δε^{τ.μ.κ} γινωσκετε αυτο οτι παρ υμιν μενει και εν υμιν εσται. **v.19** ετι μικρον και ο κοσμος με
 ουκετι^{μ.ν} ουκ^{τ.κ} ετι^{τ.κ} θεωρει υμεις δε θεωρειτε με οτι εγω ζω και υμεις ζησετε^v ζησεσθε^{τ.μ.κ}. **v.20** εν
 εκεινη τη ημερα γνωσεσθε υμεις οτι εγω εν τω πατρι μου και υμεις εν εμοι και^μ εγω^μ καγω^{τ.κ.ν} εν υμιν.
v.21 ο εχων τας εντολας μου και τηρων αυτας εκεινος εστιν ο αγαπων με ο δε αγαπων με αγαπηθησεται
 υπο του πατρος μου καγω^v και^{τ.μ.κ} εγω^{τ.μ.κ} αγαπησω αυτον και εμφανισω αυτω εμαυτον. **v.22** λεγει
 αυτω ιουδας ουχ ο ισκαριωτης κυριε [και]^v και^μ τι γεγονεν οτι ημιν μελλεις εμφανιζειν σεαυτον και ουχι τω
 κοσμῳ. **v.23** απεκριθη ο^{τ.κ} ιησους και ειπεν αυτω εαν τις αγαπα με τον λογον μου τηρησει και ο πατηρ
 μου αγαπησει αυτον και προς αυτον ελευσομεθα και μονην παρ αυτω ποιησομεθα^v ποιησομεν^{τ.μ.κ}.
v.26 ο δε παρακλητος το πνευμα το αγιον ο πεμψει ο πατηρ εν τω ονοματι μου εκεινος υμας διδαξει παντα
 και υπομνησει υμας παντα α ειπον υμιν [εγω]^v.

πέμψει ὁ πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπο-
 μνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν. εἰρήνην ἀφήμι ὑμῖν εἰρήνην τὴν ἐμὴν 27
 δίδωμι ὑμῖν οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν μὴ ταρασσέσθω
 ὑμῶν ἡ καρδιά μηδὲ δειλιάτω. ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν ὑπάγω καὶ 28*
 ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς εἰ ἡγαπᾶτέ με ἐχάρητε ἂν ὅτι εἶπον πορεύομαι πρὸς
 τὸν πατέρα ὅτι ὁ πατήρ μου μέζων μου ἐστίν. καὶ νῦν εἶρηκα ὑμῖν πρὶν 29
 γενέσθαι ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε. οὐκ ἔτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν 30*
 ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου τούτου ἄρχων καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν. ἀλλ' 31
 ἵνα γνῶ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα καὶ καθὼς ἐνετείλατο μοι ὁ πατήρ
 οὕτως ποιῶ ἐγείρεσθε ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός ἐστίν. πᾶν 15, 2*
 κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν αἶρει αὐτό καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον
 καθαίρει αὐτὸ ἵνα πλείονα καρπὸν φέρῃ. ἤδη ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε διὰ 3
 τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν. μέναιτε ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν καθὼς τὸ 4*
 κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ
 οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε. ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος ὑμεῖς τὰ 5
 κλήματα ὁ μένων ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ οὗτος φέρει καρπὸν πολὺν ὅτι
 χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. ἐὰν μὴ τις μείνῃ ἐν ἐμοὶ ἐβλήθη ἔξω 6*
 ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς πῦρ βάλλουσιν
 καὶ καίεται. ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοὶ καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ ὃ ἐὰν 7*
 θέλητε αἰτήσεσθε καὶ γενήσεται ὑμῖν. ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου 8*
 ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί. καθὼς ἡγάπησέν 9*
 με ὁ πατήρ καὶ ἐγὼ ἡγάπησα ὑμᾶς μέναιτε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. ἐὰν τὰς 10
 ἐντολάς μου τηρήσητε μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολάς τοῦ
 πατρός μου τετήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. ταῦτα λελάληκα ὑμῖν 11*
 ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνῃ καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. αὕτη ἐστίν 12
 ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἡγάπησα ὑμᾶς. μέζονα 13
 ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων
 αὐτοῦ. ὑμεῖς φίλοι μου ἐστε ἐὰν ποιῇτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. οὐκέτι 14*

v.28 ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς εἰ ἡγαπᾶτε με ἐχάρητε ἂν ὅτι εἶπον ^{Τ.Μ.Κ} πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα ὅτι ὁ πατήρ μου ^{Τ.Μ.Κ} μέζων μου ἐστίν. **v.30** οὐκέτι ^{Μ.Ν} οὐκ ^{Τ.Κ} ἐτι ^{Τ.Κ} πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν ἐρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου τούτου ^{Τ.Κ} ἄρχων καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν. **15 v.2** πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν αἶρει αὐτό καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον καθαίρει αὐτό ἵνα πλείονα ^{Τ.Μ.Κ} καρπὸν πλείονα ^Ν φερῇ. **v.4** μέναιτε ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ ἐὰν μὴ μείνῃ ^{Τ.Μ.Κ} ἐν τῇ ἀμπέλῳ οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε ^{Τ.Μ.Κ} μείνητε ^{Τ.Μ.Κ}. **v.6** ἐὰν μὴ τις μείνῃ ^Ν μείνῃ ^{Τ.Μ.Κ} ἐν ἐμοὶ ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ ^{Μ.Ν} πῦρ βάλλουσιν καὶ καίεται. **v.7** ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοὶ καὶ τὰ ῥήματα μου ἐν ὑμῖν μείνῃ ὃ ἐὰν θέλητε αἰτήσεσθε ^Ν αἰτήσεσθε ^{Τ.Μ.Κ} καὶ γενήσεται ὑμῖν. **v.8** ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε καὶ γενήσεσθε ^Ν γενήσεσθε ^{Τ.Μ.Κ} ἐμοὶ μαθηταί. **v.9** καθὼς ἡγάπησέν με ὁ πατήρ καὶ ἐγὼ ἡγάπησα ^{Τ.Μ.Κ} ὑμᾶς ἡγάπησα ^Ν μέναιτε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. **v.11** ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν ^Ν μείνῃ ^{Τ.Μ.Κ} καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ.

- ὑμᾶς λέγω δούλους ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος ὑμᾶς
 δὲ εἶρηκα φίλους ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρὸς μου ἐγνώρισα
 16 ὑμῖν. οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς καὶ ἔθηκα ὑμᾶς
 ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένη ἵνα ὁ τι
 17 ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δῶ ὑμῖν. ταῦτα ἐντέλλομαι
 18 ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ γινώσκετε ὅτι ἐμὲ
 19 πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν. εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον
 ἐφίλει ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστὲ ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ
 20 κόσμου διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ
 εἶπον ὑμῖν οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν καὶ
 ὑμᾶς διώξουσιν εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν.
 21* ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ὑμῖν διὰ τὸ ὄνομά μου ὅτι οὐκ οἶδασιν τὸν
 22* πέμψαντά με. εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον νῦν
 23 δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσιν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ
 24* τὸν πατέρα μου μισεῖ. εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος
 πεποίηκεν ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον νῦν δὲ καὶ ἐωράκασιν καὶ μεμισήκασιν καὶ
 25* ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου. ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ
 26* νόμῳ αὐτῶν ὅτι ἐμίσησάν με δωρεάν. ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ
 πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρὸς τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς
 27 ἐκπορεύεται ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ. καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε ὅτι
 ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστε.
- 16, 2 ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε. ἀποσυναγώγους ποιή-
 σουσιν ὑμᾶς ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν
 3* προσφέρειν τῷ θεῷ. καὶ ταῦτα ποιήσουσιν ὑμῖν ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν
 4* πατέρα οὐδὲ ἐμέ. ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα μνη-
 μονεύητε αὐτῶν ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον ὅτι
 5 μεθ' ὑμῶν ἤμην. νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με καὶ οὐδεὶς ἐξ

v.14 ὑμεῖς φίλοι μου ἐστε εἰς τὸ ποιῆτε αὐτὸ ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. **v.15** οὐκετι ὑμᾶς λέγω ὑμᾶς δούλους ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος ὑμᾶς δὲ εἶρηκα φίλους ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρὸς μου ἐγνώρισα ὑμῖν. **v.21** ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν εἰς ὑμᾶς ὑμῖν διὰ τὸ ὄνομα μου ὅτι οὐκ οἶδασιν τὸν πέμψαντά με. **v.22** εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσιν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. **v.24** εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος ἐποίησεν πεποίηκεν ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον νῦν δὲ καὶ ἐωράκασιν καὶ μεμισήκασιν καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου. **v.25** ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν γεγραμμένος ὅτι ἐμίσησάν με δωρεάν. **v.26** ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρὸς τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ. **16 v.3** καὶ ταῦτα ποιήσουσιν ὑμῖν ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ. **v.4** ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα αὐτῶν μνημονεύητε αὐτῶν ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον ὅτι μεθ' ὑμῶν ἤμην.

ὑμῶν ἐρωτᾷ με ποῦ ὑπάγεις. ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἡ λύπη πε- 6
 πλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν συμφέρει 7*
 ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω ὁ παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται
 πρὸς ὑμᾶς ἐὰν δὲ πορευθῶ πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος 8
 ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως.
 περὶ ἁμαρτίας μὲν ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ. περὶ δικαιοσύνης δέ ὅτι 9, 10*
 πρὸς τὸν πατέρα μου ὑπάγω καὶ οὐκ ἔτι θεωρεῖτέ με. περὶ δὲ κρίσεως ὅτι 11
 ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται. ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν ἀλλ' οὐ 12*
 δύνασθε βαστάζειν ἄρτι. ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας 13*
 ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πάσαν τὴν ἀληθειαν οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ ἀλλ'
 ὅσα ἂν ἀκούσῃ λαλήσει καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. ἐκεῖνος ἐμέ 14*
 δοξάσει ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. πάντα ὅσα ἔχει ὁ 15*
 πατήρ ἐμὰ ἐστὶν διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται καὶ ἀναγγελεῖ
 ὑμῖν. μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με ὅτι ἐγὼ 16*
 ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα. εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους 17*
 τί ἐστὶν τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με καὶ πάλιν μικρὸν
 καὶ ὄψεσθέ με καὶ ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα. ἔλεγον οὖν τοῦτο 18*
 τί ἐστὶν ὃ λέγει τὸ μικρὸν οὐκ οἶδαμεν τί λαλεῖ. ἔγνω οὖν ὁ ἰησοῦς ὅτι 19*
 ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν καὶ εἶπεν αὐτοῖς περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων ὅτι
 εἶπον μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με. ἀμὴν 20*
 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται
 ὑμεῖς δὲ λυπηθήσεσθε ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. ἡ γυνή 21*
 ὅταν τίκτῃ λύπην ἔχει ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον
 οὐκ ἔτι μνημονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς
 τὸν κόσμον. καὶ ὑμεῖς οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς 22*

v.7 ἀλλ ἐγὼ τὴν ἀληθειαν λέγω ὑμῖν συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπελθῶ εἰς γὰρ ἐγὼ^μ μὴ ἀπελθῶ ὁ παρα-
 κλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς εἰς δὲ πορευθῶ πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. **v.10** περὶ δικαιοσύνης δὲ
 ὅτι πρὸς τὸν πατέρα μου^{τ.μ.κ} ὑπάγω καὶ οὐκετι^{μ.ν} οὐκ^{τ.κ} ἐτι^{τ.κ} θεωρεῖτε με. **v.12** ἐτι πολλὰ ἐχω
 λέγειν^{τ.μ.κ} ὑμῖν λέγειν^ν ἀλλ οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι. **v.13** ὅταν δὲ ἐλθῇ ἐκεῖνος τὸ πνεῦμα τῆς
 ἀληθείας ὁδηγήσει ὑμᾶς ἐν^ν εἰς^{τ.μ.κ} τὴν^ν πᾶσαν^{τ.μ.κ} ἀληθειαν^ν τὴν^{τ.μ.κ} πᾶση^ν ἀληθειαν^{τ.μ.κ} οὐ γὰρ
 λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ ἀλλ ὅσα ἀκούσει^ν ἀν^{τ.μ.κ} ἀκουσῇ^{τ.μ.κ} λαλήσει καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν.
v.14 ἐκεῖνος ἐμέ δοξάσει ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ ληψεται^ν ληψεται^{τ.μ.κ} καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. **v.15** πάντα
 ὅσα ἐχει ὁ πατήρ ἐμὰ ἐστὶν διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβανει^{μ.ν} ληψεται^{τ.κ} καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.
v.16 μικρὸν καὶ οὐκετι^ν οὐ^{τ.μ.κ} θεωρεῖτε με καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με ὅτι^{τ.μ.κ} ἐγὼ^{τ.κ} ὑπάγω^{τ.μ.κ}
 πρὸς^{τ.μ.κ} τὸν^{τ.μ.κ} πατέρα^{τ.μ.κ}. **v.17** εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ} οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους
 τί ἐστὶν τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτε με καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με καὶ ὅτι ἐγὼ^{τ.μ.κ}
 ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα. **v.18** ἐλεγον οὖν τοῦτο^{τ.μ.κ} τί ἐστὶν τοῦτο^ν [ο^ν λέγει]^ν ὁ^{τ.μ.κ} λέγει^{τ.μ.κ} τὸ
 μικρὸν οὐκ οἶδαμεν τί λαλεῖ. **v.19** ἔγνω [ο]^ν οὖν^{τ.μ.κ} ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ὅτι ἠθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν καὶ εἶπεν
 αὐτοῖς περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων ὅτι εἶπον μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτε με καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ
 με. **v.20** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται ὑμεῖς δὲ^{τ.μ.κ}
 λυπηθήσεσθε ἀλλ ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. **v.21** ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ λύπην ἔχει ὅτι ἦλθεν ἡ
 ὥρα αὐτῆς ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον οὐκετι^{μ.ν} οὐκ^{τ.κ} ἐτι^{τ.κ} μνημονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι
 ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον.

- καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδιά καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν.
- 23* καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδὲν ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
- 24* ὅσα ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δώσει ὑμῖν. ἕως ἄρτι οὐκ ἠτήσατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτεῖτε καὶ λήψεσθε ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν
- 25* ᾗ πεπληρωμένη. ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκ ἔτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς
- 26 ἀναγγελῶ ὑμῖν. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε καὶ οὐ
- 27* λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν. αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ
- 28 θεοῦ ἐξῆλθον. ἐξῆλθον παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον πά-
- 29* λιν ἀφήμι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἴδε νῦν παρρησίᾳ λαλεῖς καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέ-
- 30 γεις. νῦν οἶδαμεν ὅτι οἶδας πάντα καὶ οὐ χρεῖαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ ἐν
- 31* τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθες. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἄρτι
- 32* πιστεύετε. ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐλήλυθεν ἵνα σκορπισθῇτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια καὶ ἐμὲ μόνον ἀφήτε καὶ οὐκ εἰμι μόνος ὅτι ὁ πατὴρ μετ' ἐμοῦ
- 33* ἐστίν. ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε ἀλλὰ θαρσεῖτε ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.
- 17* ταῦτα ἐλάλησεν ὁ ἰησοῦς καὶ ἐπῆρεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπεν πάτερ ἐλήλυθεν ἡ ὥρα δόξασόν σου τὸν υἱόν ἵνα καὶ
- 2* ὁ υἱὸς σου δοξάσῃ σέ. καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκὸς ἵνα
- 3 πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ ἵνα γινώσκωσιν σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας ἰησοῦν
- 4* χριστόν. ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς τὸ ἔργον ετελείωσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα
- 5 ποιήσω. καὶ νῦν δόξασόν με σύ πάτερ παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον πρὸ
- 6* τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις

v.22 καὶ ὑμεῖς οὖν λυπήν^{τ.μ.κ} μὲν^{τ.μ.κ} νῦν μὲν^ν λυπήν^ν ἔχετε παλιν δὲ οἴσθαι ὑμᾶς καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδιά καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν. **v.23** καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδὲν ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι^{τ.μ.κ} ὅσα^{τ.μ.κ} ἂν τι^ν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δώσει ὑμῖν. **v.24** ἕως ἄρτι οὐκ ἠτήσατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτεῖτε καὶ λήψεσθε^ν λήψεσθε^{τ.μ.κ} ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ἡ πεπληρωμένη. **v.25** ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν ἀλλ'^{τ.μ.} ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκετι^{μ.ν} οὐκ^{τ.κ} ἐτι^{τ.κ} ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς ἀπαγγελῶ^ν ἀναγγελῶ^{τ.μ.κ} ὑμῖν. **v.27** αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ [του]^ν τοῦ^{τ.μ.κ} θεοῦ ἐξῆλθον. **v.29** λέγουσιν αὐτῷ^{τ.μ.κ} οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἴδε νῦν ἐν^ν παρρησίᾳ λαλεῖς καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λεγεις. **v.31** ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ἄρτι πιστεύετε. **v.32** ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν^{τ.μ.κ} ἐλήλυθεν ἵνα σκορπισθῇτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια καὶ ἐμὲ^{τ.μ.κ} μόνον ἀφήτε καὶ οὐκ εἰμι μόνος ὅτι ὁ πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστίν. **v.33** ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε^{τ.μ.ν} ἀλλὰ θαρσεῖτε ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον. **17 v.1** ταῦτα ἐλάλησεν ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς καὶ ἐπῆρεν^ν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ^{τ.μ.κ} εἶπεν πάτερ ἐλήλυθεν ἡ ὥρα δόξασόν σου τὸν υἱόν ἵνα καὶ^{τ.μ.κ} ὁ υἱὸς σου^{τ.μ.κ} δοξάσῃ σε. **v.2** καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκὸς ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσει^μ δώσῃ^{τ.κ.ν} αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. **v.4** ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς τὸ ἔργον ετελείωσα^ν ετελείωσα^{τ.μ.κ} ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω.

οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου σοὶ ἦσαν καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας καὶ
τὸν λόγον σου τετηρήκασιν. νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι 7*
παρὰ σοῦ ἐστίν. ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς καὶ αὐτοὶ 8*
ἔλαβον καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ
με ἀπέστειλας. ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ ἀλλὰ 9
περὶ ᾧν δέδωκάς μοι ὅτι σοὶ εἰσιν. καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἐστίν καὶ τὰ σὰ 10
ἐμὰ καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. καὶ οὐκ ἔτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ καὶ οὗτοι ἐν 11*
τῷ κόσμῳ εἰσὶν καὶ ἐγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι πάτερ ἅγιε τήρησον αὐτοὺς ἐν
τῷ ὀνόματί σου οὓς δέδωκάς μοι ἵνα ᾧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς. ὅτε ἤμην μετ' 12*
αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου οὓς δέδωκάς
μοι ἐφύλαξα καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας ἵνα
ἡ γραφή πληρωθῇ. νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ 13*
ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς. ἐγὼ δέδωκα 14
αὐτοῖς τὸν λόγον σου καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτοὺς ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ
κόσμου καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς 15
ἐκ τοῦ κόσμου ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. ἐκ τοῦ κόσμου 16*
οὐκ εἰσὶν καθὼς ἐγὼ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰμὶ. ἀγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ 17*
ἀληθείᾳ σου ὁ λόγος ὁ σὸς ἀληθεία ἐστίν. καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς 18
τὸν κόσμον κἀγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον. καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ 19*
ἀγιάζω ἑμαυτὸν ἵνα καὶ αὐτοὶ ᾧσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. οὐ περὶ τούτων 20*
δὲ ἐρωτῶ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευσόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς
ἐμέ. ἵνα πάντες ἐν ᾧσιν καθὼς σύ πάτερ ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν σοὶ ἵνα καὶ 21*
αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν ᾧσιν ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. καὶ 22*
ἐγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς ἵνα ᾧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς ἐν
ἐσμεν. ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σύ ἐν ἐμοὶ ἵνα ᾧσιν τετελειωμένοι εἰς ἐν καὶ ἵνα 23*

v.6 εφανερῶσα σου το ὀνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς ἐδωκας^ν δεδωκας^{τ.μ.κ} μοι ἐκ τοῦ κοσμου σοι ἦσαν καμοι^ν καὶ^{τ.μ.κ} ἐμοι^{τ.μ.κ} αὐτοὺς ἐδωκας^ν δεδωκας^{τ.μ.κ} καὶ τὸν λογὸν σου τετηρηκαν^ν τετηρηκασιν^{τ.μ.κ}. **v.7** νυν ἐγνωνκαν ὅτι παντα ὅσα δεδωκας μοι παρὰ σοῦ εἰσιν^ν ἐστίν^{τ.μ.κ}. **v.8** ὅτι τα ῥήματα α ἐδωκας^ν δεδωκας^{τ.μ.κ} μοι δέδωκα αὐτοῖς καὶ αὐτοὶ ἐλάβον καὶ ἐγνωνσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον καὶ ἐπίστευσαν ὅτι συ με ἀπέστειλας. **v.11** καὶ οὐκετι^{μ.ν} οὐκ^{τ.κ} ἐτι^{τ.κ} εἰμι ἐν τῷ κοσμῳ καὶ αὐτοὶ^ν οὗτοι^{τ.μ.κ} ἐν τῷ κοσμῳ εἰσιν καγῶ^ν καὶ^{τ.μ.κ} ἐγῶ^{τ.μ.κ} πρὸς σε ἐρχομαι πατερ ἅγιε τηρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνοματι σου ὡ^{μ.ν} οὓς^{τ.κ} δεδωκας μοι ἵνα ᾧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς. **v.12** ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν^{τ.μ.κ} τῷ^{τ.μ.κ} κοσμῳ^{τ.μ.κ} ἐγῶ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνοματι σου ὡ^ν οὓς^{τ.μ.κ} δεδωκας μοι καὶ^ν ἐφύλαξα καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας ἵνα ἡ γραφή πληρωθῇ. **v.13** νυν δε πρὸς σε ἐρχομαι καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κοσμῳ ἵνα ἐχῶσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς^ν αὐτοῖς^{τ.μ.κ}. **v.16** ἐκ τοῦ κοσμου οὐκ εἰσιν καθὼς ἐγῶ οὐκ^ν εἰμι^ν ἐκ τοῦ κοσμου οὐκ^{τ.μ.κ} εἰμι^{τ.μ.κ}. **v.17** ἀγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου^{τ.μ.κ} ὁ λογὸς ὁ σὸς ἀληθεία ἐστίν. **v.19** καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγῶ ἀγιάζω ἑμαυτὸν ἵνα ᾧσιν^ν καὶ αὐτοὶ ᾧσιν^{τ.μ.κ} ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. **v.20** συ περὶ τούτων δε ἐρωτῶ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων^{μ.ν} πιστευσόντων^{τ.κ} διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ. **v.21** ἵνα πάντες ἐν ᾧσιν καθὼς συ πατερ ἐν ἐμοὶ καγῶ ἐν σοὶ ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν^{τ.μ.κ} ᾧσιν ἵνα ὁ κοσμος πιστευῇ^ν πιστευσῇ^{τ.μ.κ} ὅτι συ με ἀπέστειλας. **v.22** καγῶ^ν καὶ^{τ.μ.κ} ἐγῶ^{τ.μ.κ} τὴν δόξαν ἣν δεδωκας μοι δέδωκα αὐτοῖς ἵνα ᾧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς ἐν ἐσμεν^{τ.μ.κ}.

- γινώσκη ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας καὶ ἠγάπησας αὐτοὺς καθὼς ἐμέ
 24* ἠγάπησας. πᾶτερ οὓς δέδωκάς μοι θέλω ἵνα ὅπου εἰμι ἐγὼ κακεῖνοι ὧσιν
 μετ' ἐμοῦ ἵνα θεωρῶσιν τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν ἔδωκάς μοι ὅτι ἠγάπησάς
 25 με πρὸ καταβολῆς κόσμου. πᾶτερ δίκαιε καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω ἐγὼ
 26 δέ σε ἔγνων καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς
 τὸ ὄνομά σου καὶ γνωρίσω ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς με ἐν αὐτοῖς ἦ καγὼ
 ἐν αὐτοῖς.
- 18* ταῦτα εἰπὼν ὁ ἰησοῦς ἐξῆλθεν σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χει-
 μάρρου τῶν κεδρῶν ὅπου ἦν κήπος εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ
 2* αὐτοῦ. ἦδει δὲ καὶ ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν τὸν τόπον ὅτι πολλάκις
 3* συνήχθη ὁ ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ὁ οὖν ἰούδας λαβὼν τὴν
 σπεῖραν καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ φαρισαίων ὑπηρέτας ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ
 4* φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὄπλων. ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα
 5* ἐπ' αὐτὸν ἐξελθὼν εἶπεν αὐτοῖς τίνα ζητεῖτε. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ ἰησοῦν
 τὸν ναζωραῖον λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἐγὼ εἰμι εἰσθήκει δὲ καὶ ἰούδας ὁ πα-
 6* ραδιδούς αὐτὸν μετ' αὐτῶν. ὥς οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὅτι ἐγὼ εἰμι ἀπηλθὼν εἰς
 7* τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσον χαμαί. πάλιν οὖν αὐτοὺς ἐπηρώτησεν τίνα ζητεῖτε οἱ
 8* δὲ εἶπον ἰησοῦν τὸν ναζωραῖον. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι
 9 εἰ οὖν ἐμέ ζητεῖτε ἄφετε τούτους ὑπάγειν. ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν
 10* ὅτι οὓς δέδωκάς μοι οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. σίμων οὖν πέτρος
 ἔχων μάχαιραν εἵλκυσεν αὐτὴν καὶ ἔπαισεν τὸν τοῦ ἀρχιερέως δούλον καὶ
 11* ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν ἣν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ μάλχος. εἶπεν
 οὖν ὁ ἰησοῦς τῷ πέτρῳ βάλε τὴν μάχαιραν σου εἰς τὴν θήκην τὸ ποτήριον
 12 ὃ δέδωκέν μοι ὁ πατήρ σου μὴ πῖω αὐτό. ἡ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλιάρχος καὶ
 13* οἱ ὑπηρέται τῶν ἰουδαίων συνέλαβον τὸν ἰησοῦν καὶ ἔδησαν αὐτόν. καὶ

v.23 ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σύ ἐν ἐμοὶ ἵνα ὦσιν τετελειωμένοι εἰς ἐν καὶ ^{τ.μ.κ} ἵνα γινώσκη ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας καὶ ἠγάπησας αὐτοὺς καθὼς ἐμε ἠγάπησας. **v.24** πατέρ ο ^{τ.μ.κ} οὓς δέδωκάς μοι θέλω ἵνα ὅπου εἰμι ἐγὼ κακεῖνοι ὦσιν μετ' ἐμοῦ ἵνα θεωρῶσιν τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν δέδωκάς ^{τ.μ.κ} ἐδωκάς ^{τ.μ.κ} μοι ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου. **18 v.1** ταῦτα εἰπὼν ὁ ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ἐξῆλθεν σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τοῦ ^{τ.μ.κ} τῶν ^{τ.μ.κ} κεδρῶν ὅπου ἦν κήπος εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτός καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **v.2** ἦδει δὲ καὶ ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν τὸν τόπον ὅτι πολλάκις συνήχθη [καὶ] ^{τ.μ.κ} ὁ ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. **v.3** ὁ οὖν ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ ἐκ ^{τ.μ.κ} τῶν ^{τ.μ.κ} φαρισαίων ὑπηρέτας ἐρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὄπλων. **v.4** ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτόν ἐξελθὼν ^{τ.μ.κ} καὶ ^{τ.μ.κ} λέγει ^{τ.μ.κ} ἐξελθὼν ^{τ.μ.κ} εἶπεν ^{τ.μ.κ} αὐτοῖς τίνα ζητεῖτε. **v.5** ἀπεκρίθησαν αὐτῷ ἰησοῦν τὸν ναζωραῖον λέγει αὐτοῖς ὁ ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς ^{τ.μ.κ} ἐγὼ εἰμι εἰσθήκει δὲ καὶ ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτόν μετ' αὐτῶν. **v.6** ὥς οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὅτι ^{τ.μ.κ} ἐγὼ εἰμι ἀπηλθὼν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσαν ^{τ.μ.κ} ἔπεσον ^{τ.μ.κ} χαμαί. **v.7** πάλιν οὖν αὐτοὺς ^{τ.μ.κ} ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ^{τ.μ.κ} τίνα ζητεῖτε οἱ δὲ εἶπαν ^{τ.μ.κ} εἶπον ^{τ.μ.κ} ἰησοῦν τὸν ναζωραῖον. **v.8** ἀπεκρίθη ὁ ^{τ.κ} ἰησοῦς εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι εἰ οὖν ἐμε ζητεῖτε ἀφετε τούτους ὑπάγειν. **v.10** σίμων οὖν πέτρος ἔχων μάχαιραν εἵλκυσεν αὐτήν καὶ ἐπαισεν τὸν τοῦ ἀρχιερέως δούλον καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον ^{τ.μ.κ} ὠτίον ^{τ.μ.κ} τὸ δεξιόν ἣν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ μάλχος. **v.11** εἶπεν οὖν ὁ ἰησοῦς τῷ πέτρῳ βάλε τὴν μάχαιραν σου ^{τ.μ.κ} εἰς τὴν θήκην τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέν μοι ὁ πατήρ σου μὴ πῖω αὐτό. **v.13** καὶ ἠγαγόν ^{τ.μ.κ} ἀπηγαγόν ^{τ.μ.κ} αὐτόν ^{τ.μ.κ} πρὸς ἀνναν πρῶτον ἣν γὰρ πενθερός του καϊαφα ὡς ἦν ἀρχιερεὺς του ἐνιαυτοῦ ἐκείνου.

ἀπήγαγον αὐτὸν πρὸς ἄνναν πρῶτον ἣν γὰρ πενθερὸς τοῦ καϊάφα ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. ἦν δὲ καϊάφας ὁ συμβουλευσας τοῖς ἰου- 14*
δαίοις ὅτι συμφέρει ἓνα ἄνθρωπον ἀπολέσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. ἠκολούθει 15*
δὲ τῷ ἰησοῦ σίμων πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ καὶ συνεισηλθεν τῷ ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιε-
ρέως. ὁ δὲ πέτρος εἰστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω ἔξηλθεν οὖν ὁ μαθητὴς ὁ 16*
ἄλλος ὃς ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ καὶ εἶπεν τῇ θυρωρῷ καὶ εἰσήγαγεν τὸν πέτρον. λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρὸς τῷ πέτρῳ μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μα- 17*
θητῶν εἰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου λέγει ἐκεῖνος οὐκ εἰμί. εἰστήκεισαν δὲ οἱ 18*
δούλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακιὰν πεποιηκότες ὅτι ψυχὸς ἦν καὶ ἐθερμαί-
νοντο ἦν δὲ μετ' αὐτῶν ὁ πέτρος ἐστὼς καὶ θερμαινόμενος. ὁ οὖν ἀρχιε- 19
ρεὺς ἠρώτησεν τὸν ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἐγὼ παρρησίᾳ ἐλάλησα τῷ κόσμῳ ἐγὼ 20*
πάντοτε ἐδίδαξα ἐν τῇ συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ ὅπου πάντοτε οἱ ἰουδαῖοι συνέρχονται καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν. τί με ἐπερωτᾷς ἐπερώτησον 21*
τοὺς ἀκηκοότας τί ἐλάλησα αὐτοῖς ἴδε οὗτοι οἶδασιν ἃ εἶπον ἐγώ. ταῦτα δὲ 22*
αὐτοῦ εἰπόντος εἰς τῶν ὑπηρετῶν παρεστηκὼς ἔδωκεν ῥάπισμα τῷ ἰησοῦ εἰπὼν οὕτως ἀποκρίνη τῷ ἀρχιερεῖ. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς εἰ κακῶς 23*
ἐλάλησα μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ εἰ δὲ καλῶς τί με δέρεις. ἀπέστειλεν 24*
αὐτὸν ὁ ἄννας δεδεμένον πρὸς καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα. ἦν δὲ σίμων πέτρος 25*
ἐστὼς καὶ θερμαινόμενος εἶπον οὖν αὐτῷ μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐ-
τοῦ εἰ ἡρνήσατο ἐκεῖνος καὶ εἶπεν οὐκ εἰμί. λέγει εἰς ἐκ τῶν δούλων τοῦ 26
ἀρχιερέως συγγενῆς ὢν οὗ ἀπέκοψεν πέτρος τὸ ὠτίον οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν
τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ. πάλιν οὖν ἡρνήσατο ὁ πέτρος καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ 27*
ἐφώνησεν. ἄγουσιν οὖν τὸν ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον 28*

v.14 ἦν δε καιαφας ο συμβουλευσας τοις ιουδαιοις οτι συμφερει ενα ανθρωπον αποθανειν^ν απολεσθαι^{τ.μ.κ} υπερ του λαου. **v.15** ηκολουθει δε τω ιησου σιμων πετρος και ο^{τ.μ} αλλος μαθη-
της ο δε μαθητης εκεινος ην γνωστος τω αρχιερει και συνεισηλθεν τω ιησου εις την αυλην του αρχιερεως.
v.16 ο δε πετρος εισητηκει προς τη θυρα εξω εξηλθεν ουν ο μαθητης ο αλλος ο^ν ος^{τ.μ.κ} ην^{τ.μ.κ} γνωστος του^ν τω^{τ.μ.κ} αρχιερεως^ν αρχιερει^{τ.μ.κ} και ειπεν τη θυρωρω και εισηγαγεν τον πετρον. **v.17** λεγει ουν τω^ν πετρω^ν η παιδισκη η θυρωρος τω^{τ.μ.κ} πετρω^{τ.μ.κ} μη και συ εκ των μαθητων ει του ανθρωπου τουτου λεγει εκεινος ουκ ειμι. **v.18** εισητηκεισαν δε οι δουλοι και οι υπηρεται ανθρακιαν πεποιηκοτες οτι ψυ-
χος ην και εθερμαινοντο ην δε και^ν μετ^{τ.μ.κ} αυτων^{τ.μ.κ} ο πετρος μετ^ν αυτων^ν εστως και θερμαινομενος.
v.20 απεκριθη αυτω ο^{τ.μ.κ} ιησους εγω παρρησια λελαληκα^ν ελαλησα^{τ.μ.κ} τω κοσμω εγω παντοτε εδι-
δαξα εν τη^{τ.κ} συναγωγη και εν τω ιερω οπου παντες^ν παντοτε^{τ.μ.κ} οι ιουδαιοι συνερχονται και εν κρυπτω ελαλησα ουδεν. **v.21** τι με ερωτας^ν επερωτας^{τ.μ.κ} ερωτησον^ν επερωτησον^{τ.μ.κ} τους ακηκοοτας τι ελα-
λησα αυτοις ιδε ουτοι οιδασιν α ειπον εγω. **v.22** ταυτα δε αυτου ειποντος εις παρεστηκως^ν των υπηρετων παρεστηκως^{τ.μ.κ} εδωκεν ραπισμα τω ιησου ειπον ουτως αποκρινη τω αρχιερει. **v.23** απεκριθη αυτω ο^{τ.μ.κ} ιησους ει κακως ελαλησα μαρτυρησον περι του κακου ει δε καλως τι με δερεις. **v.24** απεστει-
λεν ουν^{κ.ν} αυτον ο αννας δεδεμενον προς καιαφαν τον αρχιερεα. **v.25** ην δε σιμων πετρος εστως και θερμαινομενος ειπον ουν αυτω μη και συ εκ των μαθητων αυτου ει ηρνησατο ουν^μ εκεινος και ειπεν ουκ ειμι. **v.27** παλιν ουν ηρνησατο ο^{τ.μ.κ} πετρος και ευθεως αλεκτωρ εφωνησεν.

ἦν δὲ πρωΐα καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον ἵνα μὴ μιανθῶσιν
 29* ἀλλ' ἵνα φάγωσιν τὸ πάσχα. ἐξῆλθεν οὖν ὁ πιλάτος πρὸς αὐτοὺς καὶ εἶπεν
 30* τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου. ἀπεκρίθησαν καὶ
 εἶπον αὐτῷ εἰ μὴ ἦν οὗτος κακὸποιός οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν.
 31* εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ πιλάτος λάβετε αὐτόν ὑμεῖς καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν
 κρίνατε αὐτόν εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ ἰουδαῖοι ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐ-
 32 δένα. ἵνα ὁ λόγος τοῦ ἰησοῦ πληρωθῇ ὃν εἶπεν σημαίνων ποῖω θανάτῳ
 33* ἡμελλεν ἀποθνήσκειν. εἰσῆλθεν οὖν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν ὁ πιλάτος
 καὶ ἐφώνησεν τὸν ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων.
 34* ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις ἢ ἄλλοι σοι εἰπόν
 35 περὶ ἐμοῦ. ἀπεκρίθη ὁ πιλάτος μήτι ἐγὼ ἰουδαῖός εἰμι τὸ ἔθνος τὸ σὸν
 36* καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί τί ἐποίησας. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς ἡ
 βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου
 ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οἱ ὑπηρεταὶ ἄν οἱ ἐμοὶ ἡγωνίζοντο ἵνα μὴ παραδοθῶ
 37* τοῖς ἰουδαίοις νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. εἶπεν οὖν
 αὐτῷ ὁ πιλάτος οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σὺ ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς σὺ λέγεις ὅτι
 βασιλεὺς εἰμι ἐγὼ ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν
 κόσμον ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου
 38* τῆς φωνῆς. λέγει αὐτῷ ὁ πιλάτος τί ἐστὶν ἀλήθεια καὶ τοῦτο εἰπὼν πάλιν
 ἐξῆλθεν πρὸς τοὺς ἰουδαίους καὶ λέγει αὐτοῖς ἐγὼ οὐδεμίαν αἰτίαν εὗρί-
 39* σκω ἐν αὐτῷ. ἔστιν δὲ συνήθεια ὑμῖν ἵνα ἓνα ὑμῖν ἀπολύσω ἐν τῷ πάσχα
 40* βούλεσθε οὖν ὑμῖν ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν ἰουδαίων. ἐκραύγασαν οὖν
 πάλιν πάντες λέγοντες μὴ τοῦτον ἀλλὰ τὸν βαρabbān ἦν δὲ ὁ βαρabbās
 ληστής.

19, 2 τότε οὖν ἔλαβεν ὁ πιλάτος τὸν ἰησοῦν καὶ ἐμαστίγωσεν. καὶ οἱ στρα-

v.28 ἀγουσιν οὖν τον ἰησουν ἀπο του καιαφα εἰς το πραιτωριον ἡν δε πρωι^{μ.ν} πρωια^{τ.κ} και αυτοι οὐκ
 εἰσηλθον εἰς το πραιτωριον ἵνα μὴ μιανθῶσιν ἀλλὰ^ν ἀλλ^{τ.μ.κ} ἵνα^{τ.μ.κ} φαγωσιν το πασχα. **v.29** ἐξῆλθεν
 οὖν ο πιλατος ἐξω^ν πρὸς αὐτους και φησιν^ν εἶπεν^{τ.μ.κ} τίνα κατηγοριαν φερετε [κατα]^ν κατα^{τ.μ.κ} του
 ἀνθρώπου τούτου. **v.30** ἀπεκριθησαν και εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ} αὐτῷ εἰ μὴ ἦν οὗτος κακόν^ν ποιῶν^ν
 κακοποιός^{τ.μ.κ} οὐκ ἀν σοι παρεδώκαμεν αὐτον. **v.31** εἶπεν οὖν αὐτοῖς ο πιλατος λαβετε αὐτον ὑμεῖς
 και κατα τον νομον ὑμῶν κρίνατε αὐτον εἶπον οὖν^{τ.μ.κ} αὐτῷ οἱ ἰουδαιοι ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι
 οὐδενά. **v.33** εἰσηλθεν οὖν παλιν^ν εἰς το πραιτωριον παλιν^{τ.μ.κ} ο πιλατος και ἐφώνησεν τον ἰησουν
 και εἶπεν αὐτῷ συ εἰ ο βασιλεὺς τῶν ἰουδαιων. **v.34** ἀπεκριθη αὐτῷ^{τ.μ.κ} ο^{τ.μ.κ} ἰησους ἀπο^ν ἀφ^{τ.μ.κ}
 σεαυτοῦ^ν ἑαυτοῦ^{τ.μ.κ} συ τουτο λεγεις η αλλοι σοι^{τ.μ.κ} εἶπον σοι^ν περὶ ἐμου. **v.36** ἀπεκριθη ο^{τ.κ}
 ἰησους η βασιλεια η ἐμῃ οὐκ ἐστιν ἐκ του κοσμου τουτου εἰ ἐκ του κοσμου τουτου ἦν η βασιλεια η
 ἐμῃ οἱ υπηρεται ἀν^{τ.μ.κ} οἱ ἐμοι ἡγωνίζοντο [αν]^ν ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς ἰουδαιοῖς νυν δε η βασιλεια η
 ἐμῃ οὐκ ἐστιν ἐντεῦθεν. **v.37** εἶπεν οὖν αὐτῷ ο πιλατος οὐκοῦν βασιλεὺς εἰ συ ἀπεκριθη [ο]^μ ο^{τ.κ.ν}
 ἰησους συ λεγεις οτι βασιλεὺς εἰμι ἐγὼ ἐγὼ^{τ.μ.κ} εἰς τουτο γεγεννημαι και εἰς τουτο ἐλήλυθα εἰς τον
 κοσμον ἵνα μαρτυρησω τη ἀληθεια πᾶς ο ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς. **v.38** λέγει αὐτῷ ο
 πιλατος τι ἐστὶν ἀληθεια και τουτο εἰπὼν παλιν ἐξῆλθεν πρὸς τοὺς ἰουδαιοὺς και λέγει αὐτοῖς ἐγὼ οὐδεμίαν
 αἰτιαν^{τ.μ.κ} εὗρισκω ἐν αὐτῷ αἰτιαν^ν. **v.39** ἐστὶν δὲ συνήθεια ὑμῖν ἵνα ἓνα ὑμῖν^{τ.μ.κ} ἀπολύσω ὑμῖν^ν
 ἐν τῷ πασχα βούλεσθε οὖν ὑμῖν^{τ.μ.κ} ἀπολύσω ὑμῖν^ν τον βασιλέα τῶν ἰουδαιων. **v.40** ἐκραυγασαν οὖν
 παλιν παντες^{τ.μ.κ} λεγοντες μὴ τουτον ἀλλὰ τον βαρabbān ἡν δε ο βαρabbās ληστής.

τιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν. καὶ ἔλεγον χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν 3*
 ἰουδαίων καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ῥαπίσματα. ἐξῆλθεν οὖν πάλιν ἔξω ὁ πιλάτος 4*
 καὶ λέγει αὐτοῖς ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτόν ἔξω ἵνα γνῶτε ὅτι ἐν αὐτῷ οὐδεμίαν 5*
 αἰτίαν εὐρίσκω. ἐξῆλθεν οὖν ὁ ἰησοῦς ἔξω φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον 6*
 καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον καὶ λέγει αὐτοῖς ἴδε ὁ ἄνθρωπος. ὅτε οὖν εἶ- 7*
 δον αὐτόν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται ἐκραύγασαν λέγοντες σταύρωσον 8*
 σταύρωσον λέγει αὐτοῖς ὁ πιλάτος λάβετε αὐτόν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε ἐγὼ 9*
 γὰρ οὐχ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ ἰουδαῖοι ἡμεῖς 10*
 νόμον ἔχομεν καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν ὅτι ἐαυτὸν υἱὸν 11*
 θεοῦ ἐποίησεν. ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον μᾶλλον ἐφο- 12*
 βήθη. καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν καὶ λέγει τῷ ἰησοῦ πόθεν εἶ 13*
 σύ ὁ δὲ ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. λέγει οὖν αὐτῷ ὁ πιλάτος 14*
 ἐμοὶ οὐ λαλεῖς οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυρώσαί σε καὶ ἐξουσίαν ἔχω 15*
 ἀπολύσαί σε. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς οὐκ εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ
 εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένον ἄνωθεν διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς μέ σοι μείζονα
 ἁμαρτίαν ἔχει. ἐκ τούτου ἐζητεῖ ὁ πιλάτος ἀπολύσαι αὐτόν οἱ δὲ ἰουδαῖοι
 ἔκραζον λέγοντες ἐὰν τοῦτον ἀπολύσης οὐκ εἶ φίλος τοῦ καίσαρος πᾶς ὁ
 βασιλέα αὐτόν ποιῶν ἀντιλέγει τῷ καίσαρι. ὁ οὖν πιλάτος ἀκούσας τοῦτον
 τὸν λόγον ἤγαγεν ἔξω τὸν ἰησοῦν καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος εἰς τόπον
 λεγόμενον λιθόστρωτον ἐβραϊστὶ δὲ γαββαθα. ἦν δὲ παρασκευὴ τοῦ πά-
 σχα ὥρα δὲ ὥσει ἔκτη καὶ λέγει τοῖς ἰουδαίοις ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. οἱ
 δὲ ἐκραύγασαν ἄρον ἄρον σταύρωσον αὐτόν λέγει αὐτοῖς ὁ πιλάτος τὸν
 βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ

19 v.3 και ηρχοντο^ν προς^ν αυτον^ν και^ν ελεγον χαιρε ο βασιλευς των ιουδαιων και εδιδουσαν^ν εδιδουν^ν αυτω ραπισματα. **v.4** και^ν εξηλθεν ουν^ν παλιν εξω ο πιλατος και λεγει αυτοις ιδε αγω υμιν αυτον εξω ινα γνωτε οτι εν^ν αυτω ουδεμιαν αιτιαν ευρισκω εν^ν αυτω^ν. **v.5** εξηλθεν ουν ο ιησους εξω φορων τον ακανθινον στεφανον και το πορφυρουν ιματιον και λεγει αυτοις ιδου^ν ιδε^ν ο ανθρωπος. **v.6** οτε ουν ειδον αυτον οι αρχιερεις και οι υπηρεται εκραυγασαν λεγοντες σταυρωσον σταυρωσον αυτον^ν λεγει αυτοις ο πιλατος λαβετε αυτον υμεις και σταυρωσατε εγω γαρ ουχ ευρισκω εν αυτω αιτιαν. **v.7** απεκριθησαν αυτω οι ιουδαιοι ημεις νομον εχομεν και κατα τον νομον ημων οφειλει αποθανειν οτι εαυτον υιον του θεου εαυτον^ν εποιησεν. **v.10** λεγει ουν αυτω ο πιλατος εμοι ου λαλεις ουκ οιδας οτι εξουσιαν εχω απολυσαι^ν σταυρωσαι^ν σε και εξουσιαν εχω σταυρωσαι^ν απολυσαι^ν σε. **v.11** απεκριθη [αυτω]^ν ο ιησους ουκ ειχες εξουσιαν ουδεμιαν^ν κατ εμου ουδεμιαν^ν ει μη ην σοι δεδομενον σοι^ν ανωθεν δια τουτο ο παραδους^ν παραδιδους^ν με σοι μειζονα αμαρτιαν εχει. **v.12** εκ τουτου εξητει^ν ο πιλατος εξητει^ν απολυσαι^ν αυτον οι δε ιουδαιοι εκραυγασαν^ν εκραζον^ν λεγοντες εαν τουτον απολυσης ουκ ει φιλος του καισαρος πας ο βασιλεα εαυτον^ν αυτον^ν ποιων αντιλεγει τω καισαρι. **v.13** ο ουν πιλατος ακουσας των^ν τουτον^ν λογων^ν τον^ν τουτων^ν λογον^ν ηγαγεν εξω τον ιησουν και εκαθισεν επι του^ν βηματος εις τοπον λεγομενον λιθοστρωτον εβραιστι δε γαββαθα. **v.14** ην δε παρασκευη του πασχα ωρα ην^ν δε^ν ως^ν ωσει^ν εκτη και λεγει τοις ιουδαιοις ιδε ο βασιλευς υμων. **v.15** οι^ν δε^ν εκραυγασαν ουν^ν εκεινοι^ν αρον αρον σταυρωσον αυτον λεγει αυτοις ο πιλατος τον βασιλεα υμων σταυρωσω απεκριθησαν οι αρχιερεις ουκ εχομεν βασιλεα ει μη καισαρα.

- 16* μὴ καίσαρα. τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ παρέλαβον
 17* δὲ τὸν ἰησοῦν καὶ ἀπήγαγον. καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς
 18 τὸν λεγόμενον κρανίου τόπον ὃς λέγεται ἐβραϊστὶ γολγοθα. ὅπου αὐτὸν
 ἐσταύρωσαν καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν μέσον δὲ
 19 τὸν ἰησοῦν. ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ πιλάτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ
 20* ἦν δὲ γεγραμμένον ἰησοῦς ὁ ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων. τοῦτον
 οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν ἰουδαίων ὅτι ἐγγὺς ἦν τῆς πόλεως ὁ
 τόπος ὅπου ἐσταυρώθη ὁ ἰησοῦς καὶ ἦν γεγραμμένον ἐβραϊστὶ ἑλληνιστί
 21 ῥωμαϊστί. ἔλεγον οὖν τῷ πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν ἰουδαίων μὴ γράφε ὁ
 βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν βασιλεὺς εἰμι τῶν ἰουδαίων.
 22, 23* ἀπεκρίθη ὁ πιλάτος ὁ γέγραφα γέγραφα. οἱ οὖν στρατιῶται ὅτε ἐσταύ-
 ρωσαν τὸν ἰησοῦν ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη
 ἐκάστῳ στρατιώτῃ μέρος καὶ τὸν χιτῶνα ἦν δὲ ὁ χιτῶν ἄρραφος ἐκ τῶν
 24* ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου. εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους μὴ σχίσωμεν αὐτὸν
 ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ ἡ λέγουσα
 διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον
 25 κλῆρον οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν. εἰσθήκεισαν δὲ παρὰ τῷ
 σταυρῷ τοῦ ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ μαρία ἡ
 26* τοῦ κλωπᾶ καὶ μαρία ἡ μαγδαληνὴ. ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν
 μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠγάπα λέγει τῇ μητρί αὐτοῦ γύναι ἰδοὺ ὁ υἱός σου.
 27* εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν
 28* αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὰ ἴδια. μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ ἰησοῦς ὅτι πάντα ἤδη
 29* τετέλεσται ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφὴ λέγει διψῶ. σκεῦος οὖν ἔκειτο ὄξους με-
 στὸν οἱ δὲ πλήσαντες σπόγγον ὄξους καὶ ὑσώπῳ περιθέντες προσήνεγκαν
 30* αὐτοῦ τῷ στόματι. ὅτε οὖν ἔλαβεν τὸ ὄξος ὁ ἰησοῦς εἶπεν τετέλεσται καὶ
 31* κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκεν τὸ πνεῦμα. οἱ οὖν ἰουδαῖοι ἵνα μὴ μείνῃ

v.16 τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ παρέλαβον οὖν^ν δε^{τ.μ.κ} τον ιησουν και^{τ.μ.κ} ηγαγον^μ απηγαγον^{τ.κ}. **v.17** και βασταζων εαυτω^ν τον σταυρον αυτου^{τ.μ.κ} εξηλθεν εις τοπον^μ τον^{τ.κ.ν} λεγομενον κρανιου τοπον ο^ν ος^{τ.μ.κ} λεγεται εβραιστι γολγοθα. **v.20** τουτον οὖν τον τιτλον πολλοι ανεγνωσαν των ιουδαιων οτι εγγυς ην της^{τ.κ} πολεως^{τ.κ} ο τοπος της^{μ.ν} πολεως^{μ.ν} οπου εσταυρωθη ο ιησους και ην γεγραμμενον εβραιστι ελληνιστι^{τ.μ.κ} ρωμαιστι ελληνιστι^ν. **v.23** οι οὖν στρατιωται οτε εσταυρωσαν τον ιησουν ελαβον τα ιματια αυτου και εποιησαν τεσσαρα μερη εκαστω στρατιωτη μέρος και τον χιτωνα ην δε ο χιτων αραφος^{μ.ν} αρραφος^{τ.κ} εκ των ανωθεν υφαντος δι ολου. **v.24** ειπαν^ν ειπον^{τ.μ.κ} οὖν προς αλληλους μη σχισωμεν αυτον αλλα λαχωμεν περι αυτου τινος εσται ινα η γραφη πληρωθη [η^ν η^{τ.μ.κ} λεγουσα]^ν λεγουσα^{τ.μ.κ} διεμερισαντο τα ιματια μου εαυτοις και επι τον ιματισμον μου εβαλον κληρον οι μεν οὖν στρατιωται ταυτα εποιησαν. **v.26** ιησους οὖν ιδων την μητερα και τον μαθητην παρεστωτα ον ηγαπα λεγει τη μητρι αυτου^{τ.μ.κ} γυναι ιδε^ν ιδου^{τ.μ.κ} ο υιος σου. **v.27** ειτα λεγει τω μαθητη ιδε^ν ιδου^{τ.μ.κ} η μητηρ σου και απ εκεινης της ωρας ελαβεν αυτην^{τ.κ} ο μαθητης αυτην^{μ.ν} εις τα ιδια. **v.28** μετα τουτο ιδων^μ ειδως^{τ.κ.ν} ο ιησους οτι παντα^{τ.μ.κ} ηδη παντα^ν τετελεσται ινα τελειωθη η γραφη λεγει διψω. **v.29** σκευος οὖν^{τ.μ.κ} εκειτο οξους μεστον οι^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} πλησαντες^{τ.μ.κ} σπογγον ουν^ν μεστον^ν του^ν οξους και^{τ.μ.κ} υσσωπω περιθεντες προσηνεγκαν αυτου τω στοματι. **v.30** οτε οὖν ελαβεν το οξος [ο]^ν ο^{τ.μ.κ} ιησους ειπεν τετελεσται και κλινας την κεφαλην παρεδωκεν το πνευμα.

ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν ἦν γὰρ
 μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ σαββάτου ἠρώτησαν τὸν πιλάτον ἵνα κατεα-
 γῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη καὶ ἀρθῶσιν. ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται καὶ τοῦ μὲν 32
 πρώτου κατέαζαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ. ἐπὶ 33*
 δὲ τὸν ἰησοῦν ἐλθόντες ὥς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα οὐ κατέαζαν αὐτοῦ
 τὰ σκέλη. ἀλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἐνυζεν καὶ 34*
 εὐθὺς ἐξηλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ. καὶ ὁ ἐωρακὼς μεμαρτύρηκεν καὶ ἀληθινὴ 35*
 αὐτοῦ ἐστὶν ἡ μαρτυρία καὶ ὁ κεῖνος οἶδεν ὅτι ἀληθὴ λέγει ἵνα ὑμεῖς πιστεύ-
 σῃτε. ἐγένετο γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ ὅσοι οὐ συντριβήσεται 36*
 αὐτοῦ. καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει ὅψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν. μετὰ δὲ 37, 38*
 ταῦτα ἠρώτησεν τὸν πιλάτον ὁ ἰωσήφ ὁ ἀπὸ ἀριμαθαίας ὢν μαθητὴς τοῦ
 ἰησοῦ κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν ἰουδαίων ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ
 ἰησοῦ καὶ ἐπέτρεπεν ὁ πιλάτος ἦλθεν οὖν καὶ ἦρεν τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ.
 ἦλθεν δὲ καὶ νικόδημος ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν ἰησοῦν νυκτὸς τὸ πρῶτον φέρων 39*
 μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὥσει λίτρας ἑκατόν. ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ 40*
 ἰησοῦ καὶ ἔδησαν αὐτὸ ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων καθὼς ἔθος ἐστὶν τοῖς
 ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κήπος καὶ ἐν 41*
 τῷ κήπῳ μνημεῖον καὶνὸν ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη. ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν 42
 παρασκευὴν τῶν ἰουδαίων ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον ἔθηκαν τὸν ἰησοῦν.

τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων μαρία ἡ μαγδαληνὴ ἔρχεται πρωτῆ σκοτίας ἔτι 20
 οὔσης εἰς τὸ μνημεῖον καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημείου.
 τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς σίμωνα πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν 2
 ἐφίλει ὁ ἰησοῦς καὶ λέγει αὐτοῖς ἦραν τὸν κύριον ἐκ τοῦ μνημείου καὶ οὐκ
 οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. ἐξηλθεν οὖν ὁ πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς 3
 καὶ ἦρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς 4
 προέδραμεν τάχιον τοῦ πέτρου καὶ ἦλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον. καὶ 5
 παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. ἔρχεται οὖν 6*

v.31 οἱ οὖν ἰουδαῖοι ἐπεὶ^{κ.ν} παρασκευὴ^{κ.ν} ἦν^{κ.ν} ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ
 ἐπεὶ^{τ.μ} παρασκευὴ^{τ.μ} ἦν^{τ.μ} ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ σαββάτου ἠρώτησαν τὸν πιλάτον ἵνα
 κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη καὶ ἀρθῶσιν. **v.33** ἐπὶ δὲ τὸν ἰησοῦν ἐλθόντες ὥς εἶδον αὐτόν^{τ.μ.κ} ἤδη
 αὐτόν^ν τεθνηκότα οὐ κατέαζαν αὐτοῦ τὰ σκέλη. **v.34** ἀλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν
 ἐνυζεν καὶ εὐθεὶς^μ εὐθὺς^{τ.κ} ἐξηλθεν εὐθὺς^ν αἷμα καὶ ὕδωρ. **v.35** καὶ ὁ ἐωρακὼς μεμαρτύρηκεν
 καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ^{τ.κ.ν} ἐστὶν αὐτοῦ^μ ἡ μαρτυρία καὶ^ν ἐκεῖνος^ν κακεῖνος^{τ.μ.κ} οἶδεν ὅτι ἀληθὴ λέγει ἵνα
 καὶ^ν ὑμεῖς^ν πιστευσῃτε^ν πιστευσῃτε^{τ.μ.κ}. **v.36** ἐγένετο γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ ὅσοι οὐ
 συντριβήσεται ἀπ^μ αὐτοῦ. **v.38** μετὰ δὲ^{τ.κ.ν} ταῦτα ἠρώτησεν τὸν πιλάτον [ο]^μ ὁ^{τ.κ} ἰωσήφ [ο]^ν ὁ^{τ.μ.κ}
 ἀπὸ ἀριμαθαίας ὢν μαθητὴς τοῦ ἰησοῦ κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν ἰουδαίων ἵνα ἀρῇ τὸ σῶμα τοῦ
 ἰησοῦ καὶ ἐπέτρεπεν ὁ πιλάτος ἦλθεν οὖν καὶ ἦρεν τὸ σῶμα αὐτοῦ^ν τοῦ^{τ.μ.κ} ἰησοῦ^{τ.μ.κ}. **v.39** ἦλθεν
 δὲ καὶ νικόδημος ὁ ἐλθὼν πρὸς αὐτόν^ν τὸν^{τ.μ.κ} ἰησοῦν^{τ.μ.κ} νυκτὸς τὸ πρῶτον φερὼν μίγμα σμύρνης καὶ
 ἀλόης ὥς^{μ.ν} ὥσει^{τ.κ} λίτρας ἑκατόν. **v.40** ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ καὶ ἔδησαν αὐτὸ ἐν^μ ὀθονίοις
 μετὰ τῶν ἀρωμάτων καθὼς ἔθος ἐστὶν τοῖς ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. **v.41** ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη
 κήπος καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καὶνὸν ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἦν^ν τεθειμένος^ν ἐτεθῇ^{τ.μ.κ}. **20**

σίμων πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον καὶ θεωρεῖ
 7 τὰ ὀθόνια κείμενα. καὶ τὸ σουδάριον ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ οὐ
 8 μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἓνα τόπον. τότε
 οὖν εἰσῆλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητῆς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον καὶ
 9 εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν. οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ
 10*, 11* νεκρῶν ἀναστῆναι. ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μαθηταί. μαρία
 δὲ εἰστήκει πρὸς τὸ μνημεῖον κλαίουσα ἔξω ὡς οὖν ἔκλαιεν παρέκυψεν εἰς
 12 τὸ μνημεῖον. καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους ἓνα πρὸς
 13 τῇ κεφαλῇ καὶ ἓνα πρὸς τοῖς ποσίν ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ. καὶ
 λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι γύναι τί κλαίεις λέγει αὐτοῖς ὅτι ἦραν τὸν κύριόν
 14* μου καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ
 15* ὀπίσω καὶ θεωρεῖ τὸν ἰησοῦν ἐστῶτα καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ὁ ἰησοῦς ἐστιν. λέγει
 αὐτῇ ὁ ἰησοῦς γύναι τί κλαίεις τίνα ζητεῖς ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός
 ἐστὶν λέγει αὐτῷ κύριε εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν εἶπέ μοι ποῦ αὐτόν ἔθηκας
 16* καγὼ αὐτόν ἄρῶ. λέγει αὐτῇ ὁ ἰησοῦς μαρία στραφεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ
 17* ῥάββουνι ὃ λέγεται διδάσκαλε. λέγει αὐτῇ ὁ ἰησοῦς μή μου ἅπτου οὕτω
 γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα μου πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς
 μου καὶ εἶπε αὐτοῖς ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν καὶ
 18* θεόν μου καὶ θεὸν ὑμῶν. ἔρχεται μαρία ἡ μαγδαληνὴ ἀπαγγέλλουσα
 19* τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἐώρακεν τὸν κύριον καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ. οὔσης οὖν
 ὁψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων
 ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταί συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν ἰουδαίων ἦλθεν ὁ
 20* ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ λέγει αὐτοῖς εἰρήνη ὑμῖν. καὶ τοῦτο
 εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ ἐχάρησαν οὖν οἱ
 21* μαθηταί ἰδόντες τὸν κύριον. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς πάλιν εἰρήνη
 22 ὑμῖν καθὼς ἀπέσταλκέν με ὁ πατήρ καγὼ πέμπω ὑμᾶς. καὶ τοῦτο εἰπὼν

v.6 ἐρχεται οὖν καὶ^v σίμων πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια
 κείμενα. **v.10** ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς αὐτοὺς^v ἑαυτοὺς^{τ.μ.κ} οἱ μαθηταί. **v.11** μαρία δὲ εἰστήκει
 πρὸς τῷ^v μνημείῳ^v τὸ^{τ.μ.κ} μνημεῖον^{τ.μ.κ} κλαίουσα^{τ.μ.κ} ἔξω κλαίουσα^v ὡς οὖν ἐκλαιεν παρέκυψεν εἰς
 τὸ μνημεῖον. **v.14** καὶ^{τ.μ.κ} ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω καὶ θεωρεῖ τὸν ἰησοῦν ἐστῶτα καὶ οὐκ
 ᾔδει ὅτι ὁ^{τ.κ} ἰησοῦς ἐστιν. **v.15** λέγει αὐτῇ ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς γύναι τί κλαίεις τίνα ζητεῖς ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι
 ὁ κηπουρός ἐστὶν λέγει αὐτῷ κύριε εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν εἶπε μοι ποῦ αὐτόν^{τ.κ} ἔθηκας αὐτόν^{μ.ν} καγὼ
 αὐτόν ἄρῶ. **v.16** λέγει αὐτῇ ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς μαρία^v μαρία^{τ.μ.κ} στραφεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ ἐβραϊστί^v
 ῥάββουνι ὃ λέγεται διδάσκαλε. **v.17** λέγει αὐτῇ ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς μή μου ἅπτου οὕτω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς
 τὸν πατέρα μου^{τ.μ.κ} πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου καὶ εἶπε αὐτοῖς ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα
 μου καὶ πατέρα ὑμῶν καὶ θεὸν μου καὶ θεὸν ὑμῶν. **v.18** ἐρχεται μαρία^v μαρία^{τ.μ.κ} ἡ μαγδαληνὴ
 ἀπαγγέλλουσα^v ἀπαγγέλλουσα^{τ.μ.κ} τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἐώρακα^v ἐώρακεν^{τ.μ.κ} τὸν κύριον καὶ ταῦτα εἶπεν
 αὐτῇ. **v.19** οὔσης οὖν ὁψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν^{τ.μ.κ} σαββάτων καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων
 ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταί συνηγμένοι^{τ.μ.κ} διὰ τὸν φόβον τῶν ἰουδαίων ἦλθεν ὁ ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον
 καὶ λέγει αὐτοῖς εἰρήνη ὑμῖν. **v.20** καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς^{τ.μ.κ} τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν
 αὐτοῖς^v αὐτοῦ^{τ.μ.κ} ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταί ἰδόντες τὸν κύριον. **v.21** εἶπεν οὖν αὐτοῖς [ο^v ὁ^{τ.μ.κ}
 ἰησοῦς]^v ἰησοῦς^{τ.μ.κ} πάλιν εἰρήνη ὑμῖν καθὼς ἀπέσταλκέν με ὁ πατήρ καγὼ πέμπω ὑμᾶς.

ἐνεφύσησεν καὶ λέγει αὐτοῖς λάβετε πνεῦμα ἅγιον. ἂν τινων ἀφήτε τὰς 23*
 ἁμαρτίας ἀφιένται αὐτοῖς ἂν τινων κρατῆτε κεκρατῆνται. Θωμᾶς δὲ εἰς ἐκ 24*
 τῶν δώδεκα ὁ λεγόμενος δίδυμος οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ ἰησοῦς.
 ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταὶ ἐώρακαμεν τὸν κύριον ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς 25*
 ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν
 μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βάλω τὴν χεῖρα μου εἰς τὴν πλευράν αὐτοῦ
 οὐ μὴ πιστεύσω. καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 26
 καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν ἔρχεται ὁ ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων καὶ ἔστη
 εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν εἰρήνη ὑμῖν. εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ φέρε τὸν δάκτυλόν 27
 σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν
 πλευράν μου καὶ μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός. καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς 28*
 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου. λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ὅτι 29*
 ἐώρακάς με Θωμᾷ πεπίστευκας μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες.
 πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν 30*
 αὐτοῦ ἃ οὐκ ἔστιν γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα 31*
 πιστεύσητε ὅτι ὁ ἰησοῦς ἐστὶν ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ἵνα πιστεύοντες
 ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

μετὰ ταῦτα ἐφάνερωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς 21*
 θαλάσσης τῆς τιβεριάδος ἐφάνερωσεν δὲ οὕτως. ἦσαν ὁμοῦ σίμων πέτρος 2
 καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος δίδυμος καὶ ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ κανὰ τῆς γαλιλαίας
 καὶ οἱ τοῦ ζεβεδαίου καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. λέγει αὐτοῖς 3*
 σίμων πέτρος ὑπάγω ἀλιεύειν λέγουσιν αὐτῷ ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί
 ἐξῆλθον καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον εὐθὺς καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν
 οὐδέν. πρωΐας δὲ ἤδη γενομένης ἔστη ὁ ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλὸν οὐ 4*
 μέντοι ἤδειςαν οἱ μαθηταὶ ὅτι ἰησοῦς ἐστίν. λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς 5*
 παιδιὰ μὴ τι προσφάγιον ἔχετε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οὐ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς 6*

v.23 ἂν τινων ἀφήτε τὰς ἁμαρτίας ἀφεωνται^ν ἀφιενται^{τ.μ.κ} αὐτοῖς ἂν τινων κρατῆτε κεκρατῆνται.
v.24 Θωμᾶς δε εἰς ἐκ τῶν δώδεκα ὁ λεγόμενος δίδυμος οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς.
v.25 ἐλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταὶ ἐώρακαμεν τὸν κύριον ὁ δε εἶπεν αὐτοῖς ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν
 αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βαλῶ τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βαλῶ μου^ν τὴν χεῖρα
 μου^{τ.μ.κ} εἰς τὴν πλευράν αὐτοῦ οὐ μὴ πιστεύσω. **v.28** καὶ^{τ.μ.κ} ἀπεκρίθη ὁ^{τ.κ} Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ
 ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου. **v.29** λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ὅτι ἐώρακάς με Θωμᾷ^{τ.κ} πεπίστευκας μακάριοι
 οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες. **v.30** πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν
 μαθητῶν [αὐτοῦ]^ν αὐτοῦ^{τ.μ.κ} ἃ οὐκ ἐστὶν γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. **v.31** ταῦτα δε γέγραπται ἵνα
 ν'πιστεύσητε" πιστεύσητε^{τ.μ.κ} ὅτι ὁ^{τ.κ} ἰησοῦς ἐστὶν ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν
 ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. **21 v.1** μετὰ ταῦτα ἐφάνερωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς
 [αὐτοῦ]^μ ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς τιβεριάδος ἐφάνερωσεν δε οὕτως. **v.3** λέγει αὐτοῖς σίμων πέτρος ὑπάγω
 ἀλιεύειν λέγουσιν αὐτῷ ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί ἐξῆλθον καὶ ἐνέβησαν^{μ.ν} ἀνέβησαν^{τ.κ} εἰς τὸ πλοῖον
 εὐθὺς^{τ.μ.κ} καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν. **v.4** πρωΐας δε ἤδη γενομένης ἔστη ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς
 εἰς τὸν αἰγιαλὸν οὐ μέντοι ἤδειςαν οἱ μαθηταὶ ὅτι ἰησοῦς ἐστίν. **v.5** λέγει οὖν αὐτοῖς [ο]^ν ὁ^{τ.μ.κ} ἰησοῦς
 παιδιὰ μὴ τι προσφάγιον ἔχετε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οὐ.

βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον καὶ εὐρήσετε ἔβαλον οὖν
7 καὶ οὐκ ἔτι αὐτὸ ἐλκύσαι ἰσχυσαν ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. λέγει
οὖν ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος ὃν ἠγάπα ὁ ἰησοῦς τῷ πέτρῳ ὁ κύριός ἐστιν σίμων
οὖν πέτρος ἀκούσας ὅτι ὁ κύριός ἐστιν τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο ἦν γὰρ
8* γυμνός καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ
πλοιαρίῳ ἦλθον οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς ἀλλ' ὥς ἀπὸ πηχῶν
9 διακοσίων σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων. ὥς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν
10 βλέπουσιν ἀνθρακίαν κειμένην καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον καὶ ἄρτον. λέγει
11* αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν. ἀνέβη σίμων
πέτρος καὶ εἴλκυσεν τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς μεστὸν ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν
12 πεντηκοντατριῶν καὶ τοσοῦτων ὄντων οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. λέγει αὐτοῖς
ὁ ἰησοῦς δεῦτε ἀριστήσατε οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτόν
13* σὺ τίς εἶ εἰδότες ὅτι ὁ κύριός ἐστιν. ἔρχεται οὖν ὁ ἰησοῦς καὶ λαμβάνει
14* τὸν ἄρτον καὶ δίδωσιν αὐτοῖς καὶ τὸ ὀψάριον ὁμοίως. τοῦτο ἤδη τρίτον
15* ἐφανερώθη ὁ ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν. ὅτε οὖν
ἠρίστησαν λέγει τῷ σίμωνι πέτρῳ ὁ ἰησοῦς σίμων ἰωνᾶ ἀγαπᾷς με πλεῖον
τούτων λέγει αὐτῷ ναὶ κύριε σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε λέγει αὐτῷ βόσκε τὰ
16* ἄρνία μου. λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον σίμων ἰωνᾶ ἀγαπᾷς με λέγει αὐτῷ
17* ναὶ κύριε σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε λέγει αὐτῷ ποιμαίνει τὰ πρόβατά μου. λέγει
αὐτῷ τὸ τρίτον σίμων ἰωνᾶ φιλεῖς με ἐλυπήθη ὁ πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ
τρίτον φιλεῖς με καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριε σὺ πάντα οἶδας σὺ γινώσκεις ὅτι
18 φιλῶ σε λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς βόσκε τὰ πρόβατά μου. ἀμὴν ἀμὴν λέγω
σοι ὅτε ἦς νεώτερος ἐζώννυες σεαυτὸν καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες ὅταν
19 θέλεις. τοῦτο δὲ εἶπεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν θεόν καὶ τοῦτο
20* εἰπὼν λέγει αὐτῷ ἀκολούθει μοι. ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ πέτρος βλέπει τὸν

v.6 ο δε ειπεν αυτοις βαλετε εις τα δεξια μερη του πλοιου το δικτυον και ευρησετε εβαλον ουν και ουκετι^{μ.ν} ουκ^{τ.κ} επι^{τ.κ} αυτο ελκυσαι ισχυον^ν ισχυσαν^{τ.μ.κ} απο του πληθους των ιχθυων. **v.8** οι δε αλλοι μαθηται τω πλοιαριω ηλθον ου γαρ ησαν μακραν απο της γης αλλα^ν αλλ^{τ.μ.κ} ως απο πηχων διακοσιων συροντες το δικτυον των ιχθυων. **v.11** ανεβη ουν^ν σιμων πετρος και ειλκυσεν το δικτυον εις^ν επι^{τ.μ.κ} την^ν της^{τ.μ.κ} γην^ν γης^{τ.μ.κ} μεστον ιχθυων μεγαλων εκατον πεντηκοντα^{μ.ν} τριων^{μ.ν} πεντηκοντατριων^{τ.κ} και τοσοιτων οντων ουκ εσχισθη το δικτυον. **v.13** ερχεται ουν^{τ.μ.κ} ο^{τ.μ.κ} ιησους και λαμβανει τον αρτον και διδωσιν αυτοις και το οψαριον ομοιως. **v.14** τουτο ηδη τριτον εφανερωθη ο^{τ.μ.κ} ιησους τοις μαθηταις αυτου^{τ.μ.κ} εγερθεις εκ νεκρων. **v.15** οτε ουν ηριστησαν λεγει τω σιμωνι πετρω ο ιησους σιμων ιωαννου^ν ιωνα^{τ.μ.κ} αγαπας με πλεον^ν πλειον^{τ.μ.κ} τουτων λεγει αυτω ναι κυριε συ οιδας οτι φιλω σε λεγει αυτω βοσκε τα αρνια μου. **v.16** λεγει αυτω παλιν δευτερον σιμων ιωαννου^ν ιωνα^{τ.μ.κ} αγαπας με λεγει αυτω ναι κυριε συ οιδας οτι φιλω σε λεγει αυτω ποιμαινε τα προβατα μου. **v.17** λεγει αυτω το τριτον σιμων ιωαννου^ν ιωνα^{τ.μ.κ} φιλεις με ελυπηθη ο πετρος οτι ειπεν αυτω το τριτον φιλεις με και λεγει^ν ειπεν^{τ.μ.κ} αυτω κυριε συ^{τ.μ.κ} παντα συ^ν οιδας συ γινωσκεις οτι φιλω σε λεγει αυτω [ο^ν ο^{τ.μ.κ} ιησους]^ν ιησους^{τ.μ.κ} βοσκε τα προβατα μου. **v.20** επιστραφεις δε^{τ.μ.κ} ο πετρος βλεπει τον μαθητην ον ηγαπα ο ιησους ακολουθουντα ος και ανεπεσεν εν τω δειπνω επι το στηθος αυτου και ειπεν κυριε τις εστιν ο παραδιδους σε.

μαθητήν ὃν ἠγάπα ὁ ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ
ἐπὶ τὸ σιῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπεν κύριε τίς ἐστὶν ὁ παραδιδούς σε. τοῦτον 21*
ἰδὼν ὁ πέτρος λέγει τῷ ἰησοῦ κύριε οὗτος δὲ τί. λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἐὰν 22*
αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι τί πρὸς σέ σύ ἀκολουθεῖ μοι. ἐξηλθεν οὖν 23*
ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφούς ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει
καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει ἀλλ' ἐὰν αὐτὸν θέλω
μένειν ἕως ἔρχομαι τί πρὸς σέ. οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ 24*
τούτων καὶ γράψας ταῦτα καὶ οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς ἐστὶν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.
ἔστιν δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ὅσα ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' 25*
ἐν οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία ἀμήν.

v.21 τουτον ουν^ν ιδων ο πετρος λεγει τω ιησου κυριε ουτος δε τι. **v.22** λεγει αυτω ο ιησους εαν αυτον
θελω μενειν εως ερχομαι τι προς σε συ ακολουθει^{τ.μ.κ} μοι ακολουθει^ν. **v.23** εξηλθεν ουν ουτος^ν ο
λογος ουτος^{τ.μ.κ} εις τους αδελφους οτι ο μαθητης εκεινος ουκ αποθνησκει και^{τ.μ.κ} ουκ ειπεν δε^ν αυτω
ο ιησους οτι ουκ αποθνησκει αλλ εαν αυτον θελω μενειν εως ερχομαι [τι^ν τι^{τ.μ.κ} προς σε]^ν σε^{τ.μ.κ}.
v.24 ουτος εστιν ο μαθητης ο μαρτυρων περι τουτων και ο^ν γραψας ταυτα και οιδαμεν οτι αληθης αυτου^ν
εστιν^{τ.μ.κ} η μαρτυρια εστιν^ν αυτου^{τ.μ.κ}. **v.25** εστιν δε και αλλα πολλα α^ν οσα^{τ.μ.κ} εποιησεν ο
ιησους ατινα εαν γραφηται καθ εν ουδ^ν ουδε^{τ.μ.κ} αυτον οιμαι τον κοσμον χωρησαι τα γραφομενα βιβλια
αμην^{τ.μ.κ}.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

- 1** τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων ᾧ θεόφιλε ὧν ἤρξατο
2* ὁ ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν. ἄχρι ἣς ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς
3* ἀποστόλοις διὰ πνεύματος ἁγίου οὓς ἐξελέξατο ἀνελήφθη. οἷς καὶ παρέ-
στησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις δι’ ἡμε-
ρῶν τεσσαράκοντα ὁπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας
4* τοῦ θεοῦ. καὶ συναλιζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ ἱεροσολύμων μὴ
χωρίζεσθαι ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς ἣν ἠκούσατέ μου.
5* ὅτι ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ
6* οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας. οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἐπὶ ῥώτων αὐτὸν
λέγοντες κύριε εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ ἰσ-
7 ραήλ. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς οὐχ ὑμῶν ἐστὶν γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς
8* οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ. ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος
τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ’ ὑμᾶς καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἔν τε ἱερουσα-
9 λῇ καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἰουδαίᾳ καὶ σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. καὶ
ταῦτα εἰπὼν βλέπόντων αὐτῶν ἐπὶ ῥῶν καὶ νεφέλῃ ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν
10* ὀφθαλμῶν αὐτῶν. καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομένου
11* αὐτοῦ καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθήτῃ λευκῇ. οἱ
καὶ εἶπον ἄνδρες γαλιλαῖοι τί ἐστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανὸν οὐ-
τος ὁ ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ’ ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οὕτως ἐλεύσεται ὃν
12 τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν. τότε ὑπέστρεψαν
εἰς ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου ἐλαιῶνος ὃ ἐστὶν ἐγγὺς ἱερου-
13* σαλῇμ σαββάτου ἔχον ὁδόν. καὶ ὅτε εἰσῆλθον ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῶν

1 **v.2** ἀχρι ἡς ἡμερας ἐντειλαμενος τοις ἀποστολοις δια πνευματος ἁγίου οὓς ἐξελέξατο ἀνελημφθῇ^ν ἀνεληφθῇ^{τ.μ.κ.}. **v.3** οἷς καὶ παρεστήσεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις δι’ ἡμερῶν τεσσαράκοντα^ν τεσσαράκοντα^{τ.μ.κ.} ὁπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. **v.4** καὶ συναλιζόμενος μετ^κ αὐτῶν^κ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς ἣν ἠκούσατέ μου. **v.5** ὅτι ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε^{τ.μ.κ.} ἐν πνεύματι βαπτισθήσεσθε^ν ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας. **v.6** οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἡρώτων^ν ἐπὶ ῥώτων^{τ.μ.κ.} αὐτὸν λέγοντες κύριε εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ ἰσραήλ. **v.8** ἀλλὰ λήψεσθε^ν λήψεσθε^{τ.μ.κ.} δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ’ ὑμᾶς καὶ ἔσεσθέ μοι^ν μοι^{τ.μ.κ.} μάρτυρες ἐν τε ἱερουσαλὴμ καὶ [ἐν]^ν ἐν^{τ.μ.κ.} πάσῃ τῇ ἰουδαίᾳ καὶ σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. **v.10** καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομένου αὐτοῦ καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθήσει^ν ἐσθήτῃ^{τ.μ.κ.} λευκαῖς^ν λευκῇ^{τ.μ.κ.}. **v.11** οἱ καὶ εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ.} ἄνδρες γαλιλαῖοι τί ἐστήκατε^ν ἐμβλέποντες^{τ.μ.κ.} ἐμβλέποντες^{τ.μ.κ.} εἰς τὸν οὐρανὸν οὗτος ὁ ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς^ν ἀναληφθεὶς^{τ.μ.κ.} ἀφ’ ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν.

οὗ ἦσαν καταμένοντες ὃ τε πέτρος καὶ ἰάκωβος καὶ ἰωάννης καὶ ἀνδρέας
φίλιππος καὶ θωμᾶς βαρθολομαῖος καὶ ματθαῖος ἰάκωβος ἀλφαίου καὶ σί-
μων ὁ ζηλωτὴς καὶ ἰούδας ἰακώβου. οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες 14*
ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει σὺν γυναιξίν καὶ μαριὰ τῇ μητρὶ
τοῦ ἰησοῦ καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀνα- 15*
στάς πέτρος ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν εἶπεν ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ
ὥς ἑκατὸν εἴκοσιν. ἄνδρες ἀδελφοί ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην 16*
ἣν προεῖπεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ στόματος δαβὶδ περὶ ἰούδα τοῦ γενο-
μένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσιν τὸν ἰησοῦν. ὅτι κατηριθμημένος ἦν σὺν 17*
ἡμῖν καὶ ἔλαχεν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης. οὗτος μὲν οὖν ἐκτί- 18*
σατο χωρίον ἐκ τοῦ μισθοῦ τῆς ἀδικίας καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησεν
μέσος καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ. καὶ γνωστὸν ἐγένετο πά- 19*
σιν τοῖς κατοικοῦσιν ἱερουσαλὴμ ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ
διαλέκτῳ αὐτῶν ἀκελδαμά τοῦτ' ἔστιν χωρίον αἵματος. γέγραπται γὰρ ἐν 20*
βίβλῳ ψαλμῶν γενηθήτω ἡ ἑπαυλὶς αὐτοῦ ἔρημος καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν
ἐν αὐτῇ καὶ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος. δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων 21*
ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ ἐν ᾧ εἰσῆλθεν καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ κύριος
ἰησοῦς. ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας ἣς ἀνε- 22*
λήφθη ἀφ' ἡμῶν μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἕνα
τούτων. καὶ ἔστησαν δύο ἰωσήφ τὸν καλούμενον βαρσαβᾶν ὃς ἐπεκλήθη 23*
ἰοῦστος καὶ ματθίαν. καὶ προσευξάμενοι εἶπον σὺ κύριε καρδιογνώστα 24*
πάντων ἀνάδειξον ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα ὃν ἐξελέξω. λαβεῖν τὸν κλῆρον 25*

v.13 και οτε εισηλθον ανεβησαν^{τ.μ.κ} εις το υπερων ανεβησαν^ν ου ησαν καταμενοντες ο τε πετρος και ιακωβος^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} ιωαννης και^ν ιακωβος^ν και ανδρεας φιλιππος και θωμας βαρθολομαιος και ματθαιος^ν ματθαιος^{τ.μ.κ} ιακωβος αλφαιου και σιμων ο ζηλωτης και ιουδας ιακωβου. **v.14** ουτοι παντες ησαν προσκαρτερουντες ομοθυμαδον τη προσευχη και^{τ.μ.κ} τη^{τ.μ.κ} δεησει^{τ.μ.κ} συν γυναιξιν και μαριαμ^ν μαρια^{τ.μ.κ} τη μητρι του ιησου και συν^{τ.μ.κ} τοις αδελφοις αυτου. **v.15** και εν ταις ημεραις ταυταις αναστας πετρος εν μεσω των αδελφων^ν μαθητων^{τ.μ.κ} ειπεν ην τε οχλος ονοματων επι το αυτο ωσει^ν ως^{τ.μ.κ} εκατον εικοσι^ν εικοσιν^{τ.μ.κ}. **v.16** ανδρες αδελφοι εδει πληρωθηναι την γραφην ταυτην^{τ.μ.κ} ην προειπεν το πνευμα το αγιον δια στοματος δαυιδ^ν δαβιδ^{τ.κ} περι ιουδα του γενομενου οδηγου τοις συλλαβουσιν τον^{τ.μ.κ} ιησουν. **v.17** οτι κατηριθμημενος ην εν^ν συν^{τ.μ.κ} ημιν και ελαχεν τον κληρον της διακονιας ταυτης. **v.18** ουτος μεν ουν εκτησατο χωριον εκ του^{τ.κ} μισθου της αδικιας και πρηνης γενομενος ελακησεν μεσος και εξεχυθη παντα τα σπλαγχνα αυτου. **v.19** και γνωστον εγενετο πασι^ν πασιν^{τ.μ.κ} τοις κατοικουσιν ιερουσαλημ ωστε κληθηναι το χωριον εκεινο τη ιδια διαλεκτω αυτων ακελδαμα^ν ακελδαμα^{τ.μ.κ} τουτ'^ν εστιν^ν τουτεστιν^{τ.κ} χωριον αιματος. **v.20** γεγραπται γαρ εν βιβλω ψαλμων γενηθητω η επαυλις αυτου ερημος και μη εστω ο κατοικων εν αυτη και την επισκοπην αυτου λαβετω^ν λαβοι^{τ.μ.κ} ετερος. **v.21** δει ουν των συνελθοντων ημιν ανδρων εν παντι χρονω εν^{τ.μ.κ} ω εισηλθεν και εξηλθεν εφ ημας ο κυριος ιησους. **v.22** αρξαμενος απο του βαπτισματος ιωαννου εως της ημερας ης ανελημφθη^ν ανεληφθη^{τ.μ.κ} αφ ημων μαρτυρα της αναστασεως αυτου γενεσθαι^{τ.μ.κ} συν ημιν γενεσθαι^ν ενα τουτων. **v.23** και εστησαν δυο ιωσηφ τον καλουμενον βαρσαββαν^ν βαρσαβαν^{τ.μ.κ} ος επεκληθη ιουστος και μαθθιαν^ν μαθθιαν^{τ.μ.κ}. **v.24** και προσευξαμενοι ειπαν^ν ειπον^{τ.μ.κ} συ κυριε καρδιογνωστα παντων αναδειξον ον^{μ.ν} εξελεξω^{μ.ν} εκ τουτων των δυο ενα^{τ.μ.ν} ον^{τ.κ} ενα^κ εξελεξω^{τ.κ}. **v.25** λαβειν τον τοπον^ν κληρον^{τ.μ.κ} της διακονιας ταυτης και αποστολης αφ^ν εξ^{τ.μ.κ} της παρεβη ιουδας πορευθηναι εις τον τοπον τον ιδιον.

τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς ἐξ ἧς παρέβη ἰούδας πορευθῆναι εἰς
 26* τὸν τόπον τὸν ἴδιον. καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ
 ματθίαν καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἑνδεκα ἀποστόλων.

2* καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς ἦσαν ἅπαν-
 2 τες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος
 ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν
 3* καθήμενοι. καὶ ὠφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὥσεί πυρός
 4* ἐκάθισεν τε ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν. καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες πνεύμα-
 τος ἁγίου καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου
 5* αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι. ἦσαν δὲ ἐν ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες ἰουδαῖοι ἄν-
 6 δρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. γενομένης δὲ τῆς
 φωνῆς ταύτης συνῆλθεν τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη ὅτι ἤκουον εἰς ἕκαστος
 7* τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον
 λέγοντες πρῶτος ἀλλήλους οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες γα-
 8 λιλᾶι. καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ᾗ
 9 ἐγεννήθημεν. πάρθοι καὶ μῆδοι καὶ ἐλαμίται καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν με-
 10 σοποταμίαν ἰουδαίαν τε καὶ καππαδοκίαν πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν. φρυγίαν
 τε καὶ παμφυλίαν αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς λιθύης τῆς κατὰ κυρήνην καὶ
 11 οἱ ἐπιδημοῦντες ῥωμαῖοι ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι. κρῆτες καὶ ἄρα-
 βες ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ
 12* θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηπόρουν ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες τί
 13* ἂν θέλοι τοῦτο εἶναι. ἕτεροι δὲ χλευάζοντες ἔλεγον ὅτι γλεύκους μεμεστω-
 14* μένοι εἰσίν. σταθεῖς δὲ πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκα ἐπῆρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ
 καὶ ἀπεφθέγγετο αὐτοῖς ἄνδρες ἰουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες ἱερουσαλὴμ
 15 ἅπαντες τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. οὐ γὰρ
 ὥς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε οὗτοι μεθύουσιν ἔστιν γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας.
 16, 17* ἀλλὰ τοῦτο ἔστιν τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου ἰωήλ. καὶ ἔσται ἐν ταῖς

v.26 καὶ ἔδωκαν κληρους αυτοῖς^v αὐτῶν^{τ.μ.κ} καὶ ἐπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ ματθίαν^v ματθίαν^{τ.μ.κ} καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἑνδεκα ἀποστόλων. **2 v.1** καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς ἦσαν πάντες^v ἅπαντες^{τ.μ.κ} ὁμοῦ^v ὁμοθυμαδόν^{τ.μ.κ} ἐπὶ τὸ αὐτό. **v.3** καὶ ὠφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὥσεί πυρός καὶ^v ἐκάθισεν τε^{τ.μ.κ} ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν. **v.4** καὶ ἐπλήσθησαν πάντες^v ἅπαντες^{τ.μ.κ} πνεύματος ἁγίου καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς^{τ.μ.κ} ἀποφθέγγεσθαι αὐτοῖς^v. **v.5** ἦσαν δὲ εἰς^v ἐν^{τ.μ.κ} ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες ἰουδαῖοι ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. **v.7** ἐξίσταντο δὲ πάντες^{τ.κ} καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες οὐχ^v πρὸς^{τ.μ.κ} ἀλλήλους^{τ.μ.κ} οὐκ^{τ.μ.κ} ἰδοὺ ἅπαντες^v πάντες^{τ.μ.κ} οὗτοι εἰσιν οἱ λαλοῦντες γαλιλαῖοι. **v.12** ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηπόρουν ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες τί θέλει^v ἂν^{τ.μ.κ} θέλοι^{τ.μ.κ} τοῦτο εἶναι. **v.13** ἕτεροι δὲ διαχλευάζοντες^v χλευάζοντες^{τ.μ.κ} ἔλεγον ὅτι γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσιν. **v.14** σταθεῖς δὲ ὁ^v πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκα ἐπῆρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἀπεφθέγγετο αὐτοῖς ἄνδρες ἰουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες ἱερουσαλὴμ πάντες^v ἅπαντες^{τ.μ.κ} τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματα μου. **v.17** καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις λέγει ὁ θεὸς ἐκχωρᾶ ἀπὸ τοῦ πνεύματος μου ἐπὶ πᾶσαν σὰρκα καὶ προφητευσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁρασεῖς ὁπνῶνται καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνυπνιοῖς^v ἐνυπνία^{τ.μ.κ} ἐνυπνιασθήσονται.

ἐσχάταις ἡμέραις λέγει ὁ θεὸς ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὀράσεις ὄψονται καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνυπνία ἐνυπνιασθήσονται. καὶ γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν 18* ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου καὶ προφητεύσουσιν. καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω 19 αἶμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ. ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος 20* καὶ ἡ σελήνη εἰς αἶμα πρὶν ἢ ἔλθειν τὴν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῇ. καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται. 21 ἄνδρες ἰσραηλῖται ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους ἰησοῦν τὸν ναζωραῖον 22* ἄνδρα ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀποδεδειγμένον εἰς ὑμᾶς δυνάμεσιν καὶ τέρασιν καὶ σημείοις οἷς ἐποίησεν δι' αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν καθὼς καὶ αὐτοὶ οἴδατε. τοῦτον τῇ ὀρισμένη βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ θεοῦ ἔκδοτον λα- 23* βόντες διὰ χειρῶν ἀνόμων προσπήξαντες" ἀνείλετε. ὃν ὁ θεὸς ἀνέστησεν 24 λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ θανάτου καθότι οὐκ ἦν δυνατόν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ. δαβὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτὸν προωρώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν 25* μου διὰ παντός ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστὶν ἵνα μὴ σαλευθῶ. διὰ τοῦτο εὐ- 26* φράνθη ἡ καρδία μου καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι. ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς 27* ἄδου οὐδὲ δώσεις τὸν ὀσίόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς 28 ζωῆς πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου. ἄνδρες ἀδελφοί 29* ἔξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου δαβὶδ ὅτι καὶ ἐτελεύτησεν καὶ ἐτάφη καὶ τὸ μνημα αὐτοῦ ἔστιν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. προφήτης οὖν ὑπάρχων καὶ εἰδὼς ὅτι ὄρκῳ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ θεὸς 30* ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν τὸν χριστὸν κα- θίσαι ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ. προΐδων ἐλάλησεν περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ 31*

v.18 καιγε^Μ και^{Τ.Κ.Υ} γε^{Τ.Κ.Υ} επι τους δουλους μου και επι τας δουλαις μου εν ταις ημεραις εκειναις εκχεω απο του πνευματος μου και προφητευσουσιν. **v.20** ο ηλιος μεταστραφησεται εις σκοτος και η σεληνη εις αιμα πριν η^{Τ.Μ.Κ} ελθειν την^{Τ.Μ.Κ} ημεραν κυριου την μεγαλην και επιφανη. **v.22** ανδρες ισραηλιται ακουσατε τους λογους τουτους ιησουν τον ναζωραιον ανδρα αποδεδειγμενον^Υ απο του θεου αποδεδειγμενον^{Τ.Μ.Κ} εις υμας δυναμεσι^Υ δυναμεσιν^{Τ.Μ.Κ} και τερασι^Υ τερασιν^{Τ.Μ.Κ} και σημειοις οις εποισεν δι αυτου ο θεος εν μεσω υμων καθως και^{Τ.Μ.Κ} αυτοι οιδετε. **v.23** τουτον τη ωρισμενη βουλη και προγνωση του θεου εκδοτον λαβοντες^{Τ.Μ.Κ} δια χειρος^Υ χειρων^{Τ.Μ.Κ} ανομων προσπηξαντες ανειλατε^Υ ανειλετε^{Τ.Μ.Κ}. **v.25** δαυιδ^{Μ.Υ} δαβιδ^{Τ.Κ} γαρ λεγει εις αυτον προορωμην^Υ προορωμην^{Τ.Μ.Κ} τον κυριον ενωπιον μου δια παντος οτι εκ δεξιων μου εστιν ινα μη σαλευθω. **v.26** δια τουτο ηυφρανθη^Υ ευφρανθη^{Τ.Μ.Κ} η καρδια μου και ηγαλλιασατο η γλωσσα μου επι δε και η σαρξ μου κατασκηνωσει επι ελπιδι. **v.27** οτι ουκ εγκαταλειψεις την ψυχην μου εις αδην^Υ αδου^{Τ.Μ.Κ} ουδε δωσεις τον οσιον σου ιδειν διαφθοραν. **v.29** ανδρες αδελφοι εξον ειπειν μετα παρρησιας προς υμας περι του πατριάρχου δαυιδ^{Μ.Υ} δαβιδ^{Τ.Κ} οτι και ετελευτησεν και εταφη και το μνημα αυτου εστιν εν ημιν αχρι της ημερας ταυτης. **v.30** προφητης ουν υπαρχων και ειδως οτι ορκω ωμοσεν αυτω ο θεος εκ καρπου της οσφυος αυτου το^{Τ.Μ.Κ} κατα^{Τ.Μ.Κ} σαρκα^{Τ.Μ.Κ} αναστησειν^{Τ.Μ.Κ} τον^{Τ.Μ.Κ} χριστον^{Τ.Μ.Κ} καθισαι επι τον^Υ του^{Τ.Μ.Κ} θρονον^Υ θρονου^{Τ.Μ.Κ} αυτου.

χριστοῦ ὅτι οὐ κατελείφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς ᾄδου οὔδε ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν
 32 διαφθοράν. τοῦτον τὸν ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ θεός οἱ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν
 33* μάρτυρες. τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ θεοῦ ὑψώθητε τὴν τε ἐπαγγελίαν τοῦ ἁγίου
 πνεύματος λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς ἐξέχεεν τοῦτο ὃ νὺν ὑμεῖς βλέπετε καὶ
 34* ἀκούετε. οὐ γὰρ δαβὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς λέγει δὲ αὐτός εἶπεν ὁ
 35 κύριος τῷ κυρίῳ μου κάθου ἐκ δεξιῶν μου. ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου
 36* ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος ἰσραὴλ
 ὅτι καὶ κύριον καὶ χριστὸν αὐτὸν ὁ θεός ἐποίησεν τοῦτον τὸν ἰησοῦν ὃν
 37* ὑμεῖς ἐσταυρώσατε. ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν τῇ καρδίᾳ εἰπόν τε πρὸς
 τὸν πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους τί ποιήσομεν ἄνδρες ἀδελφοί.
 38* πέτρος δὲ ἔφη πρὸς αὐτοὺς μετανοήσατε καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν
 ἐπὶ τῷ ὀνόματι ἰησοῦ χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ λήψεσθε τὴν δωρεὰν
 39 τοῦ ἁγίου πνεύματος. ὑμῖν γὰρ ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν
 καὶ πᾶσιν τοῖς εἰς μακρὰν ὅσους ἂν προσκαλέσῃται κύριος ὁ θεός ἡμῶν.
 40* ἑτέροις τε λόγοις πλείοσιν διεμαρτύρετο καὶ παρεκάλει λέγων σῶθητε ἀπὸ
 41* τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. οἱ μὲν οὖν ἀσμένως ἀποδεξάμενοι τὸν λό-
 γον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν καὶ προσετέθησαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ
 42* τρισχίλια. ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ
 43* κοινωνίᾳ καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς. ἐγένετο δὲ πά-
 ση ψυχῇ φόβος πολλά τε τέρατα καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο.
 44, 45 πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά. καὶ τὰ
 κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καὶ διμερίζον αὐτὰ πᾶσιν καθότι
 46 ἂν τις χρεῖαν εἶχεν. καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ
 ἱερῷ κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ
 47* ἀφελότητι καρδίας. αἰνοῦντες τὸν θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν

v.31 προιδὼν ἐλάλησεν περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ χριστοῦ ὅτι οὐτε^v ἐγκατελείφθη^v οὐ^{τ.μ.κ}
 κατελείφθη^{τ.μ.κ} ἡ^{τ.μ.κ} ψυχὴ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ^{τ.μ.κ} εἰς ἄδην^v αἰδοῦ^{τ.μ.κ} οὐτε^v οὐδε^{τ.μ.κ} ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν
 διαφθοράν. **v.33** τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ θεοῦ ὑψώθητε τὴν τε ἐπαγγελίαν τοῦ ἁγίου^{τ.μ.κ} πνεύματος τοῦ^v
 ἁγίου^v λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς ἐξέχεεν τοῦτο ὃ νὺν^{τ.μ.κ} ὑμεῖς [καὶ]^v βλέπετε καὶ ἀκούετε. **v.34** οὐ γὰρ
 δαυὶδ^{μ.ν} δαβὶδ^{τ.κ} ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς λέγει δὲ αὐτὸς εἶπεν [οἱ]^v ὁ^{τ.μ.κ} κύριος τῷ κυρίῳ μου κάθου
 ἐκ δεξιῶν μου. **v.36** ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος ἰσραὴλ ὅτι καὶ κύριον αὐτὸν^v καὶ χριστὸν
 ἐποίησεν^v αὐτὸν^{τ.μ.κ} ὁ θεὸς ἐποίησεν^{τ.μ.κ} τοῦτον τὸν ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε. **v.37** ἀκου-
 σαντες δὲ κατενύγησαν τὴν^v τῇ^{τ.μ.κ} καρδίαν^v καρδίᾳ^{τ.μ.κ} εἶπον τε πρὸς τὸν πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς
 ἀποστόλους τί ποιήσωμεν^v ποιήσομεν^{τ.μ.κ} ἄνδρες ἀδελφοί. **v.38** πέτρος δὲ εἶπε^{τ.μ.κ} πρὸς αὐτοὺς με-
 τανοήσατε [φησὶν]^v καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι ἰησοῦ χριστοῦ εἰς ἄφεσιν τῶν^v ἁμαρτιῶν
 ὑμῶν^v καὶ λήψεσθε^v λήψεσθε^{τ.μ.κ} τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου πνεύματος. **v.40** ἑτέροις τε λόγοις πλείο-
 σιν διεμαρτυράτο^v διεμαρτυρετο^{τ.μ.κ} καὶ παρεκάλει αὐτοὺς^v λέγων σῶθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς
 ταύτης. **v.41** οἱ μὲν οὖν ἀσμένως^{τ.μ.κ} ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν καὶ προσετέθησαν
 ἐν^v τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχίλια. **v.42** ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων
 καὶ τῇ κοινωνίᾳ καὶ^{τ.μ.κ} τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς. **v.43** ἐγένετο^v ἐγένετο^{τ.μ.κ} δὲ παση
 ψυχῇ φόβος πολλά τε τέρατα καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο. **v.47** αἰνοῦντες τὸν θεὸν καὶ ἔχοντες
 χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαὸν ὁ δὲ κύριος προσετίθει τοὺς σωζομένους καθ' ἡμέραν τῇ^{τ.μ.κ} ἐκκλησίᾳ^{τ.μ.κ}.

λαόν ὁ δὲ κύριος προσετίθει τοὺς σωζομένους καθ' ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ.

ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ πέτρος καὶ ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὥραν **3**
 τῆς προσευχῆς τὴν ἐννάτην. καὶ τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ **2**
 ὑπάρχων ἐβαστάζετο ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ
 τὴν λεγομένην ὠραίαν τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων
 εἰς τὸ ἱερὸν. ὃς ἰδὼν πέτρον καὶ ἰωάννην μέλλοντας εἰσέναι εἰς τὸ ἱερὸν **3***
 ἡρώτα ἐλεημοσύνην λαβεῖν. ἀτενίσας δὲ πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ ἰωάννῃ **4**
 εἶπεν βλέψον εἰς ἡμᾶς. ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν **5**
 λαβεῖν. εἶπεν δὲ πέτρος ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι ὁ δὲ ἔχω **6***
 τοῦτό σοι δίδωμι ἐν τῷ ὀνόματι ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ ναζωραίου ἐγείραι καὶ
 περιπάτει. καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρεν παραχρῆμα δὲ **7***
 ἐστερεώθησαν αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυῖρα. καὶ ἐξαλλόμενος ἔστη καὶ **8**
 περιεπάτει καὶ εἰσῆλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν περιπατῶν καὶ ἀλλόμε-
 νος καὶ αἰνῶν τὸν θεόν. καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ **9***
 αἰνοῦντα τὸν θεόν. ἐπεγίνωσκον τε αὐτὸν ὅτι οὗτός ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημο- **10***
 σύνην καθημένος ἐπὶ τῇ ὠραίᾳ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους
 καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ. κρατοῦντος δὲ τοῦ ἰαθέντος **11***
 χωλοῦ τὸν πέτρον καὶ ἰωάννην συνέδραμεν πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ
 τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ σολομώντος ἔκθαμβοι. ἰδὼν δὲ πέτρος ἀπεκρί- **12***
 νατο πρὸς τὸν λαόν ἄνδρες ἰσραηλῖται τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ ἢ ἡμῖν τί
 ἀτενίζετε ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιηκόσιν τοῦ περιπατεῖν αὐτόν.
 ὁ θεὸς ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακώβ ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἐδόξασεν **13***
 τὸν παῖδα αὐτοῦ ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς παρεδώκατε καὶ ἡρνήσασθε αὐτόν κατὰ
 πρόσωπον πιλάτου κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν. ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ **14**
 δίκαιον ἡρνήσασθε καὶ ᾐτήσασθε ἄνδρα φονέα χαρισθῆναι ὑμῖν. τὸν δὲ **15**
 ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνετε ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν οὗ ἡμεῖς μάρ-
 τυρές ἐσμεν. καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τοῦτον ὃν θεωρεῖτε καὶ **16**
 οἴδατε ἐστερέωσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ

3 **v.3** ὃς ἰδὼν πέτρον καὶ ἰωάννην μέλλοντας εἰσέναι εἰς τὸ ἱερὸν ἡρώτα ἐλεημοσύνην λαβεῖν^τ.
v.6 εἶπεν δὲ πέτρος ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι ὁ δὲ ἔχω τοῦτό σοι δίδωμι ἐν τῷ ὀνόματι
 ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ ναζωραίου [ἐγείρει^ν ἐγείραι^{τ.μ.κ} καί]^ν καὶ^{τ.μ.κ} περιπάτει. **v.7** καὶ πιάσας αὐ-
 τὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἡγειρεν αὐτόν^ν παραχρῆμα δὲ ἐστερεώθησαν αὐτοῦ^{τ.μ.κ} αἱ βάσεις αὐτοῦ^ν καὶ τὰ
 σφυῖρα^ν σφυῖρα^{τ.μ.κ}. **v.9** καὶ εἶδεν αὐτόν^{τ.μ.κ} πᾶς ὁ λαὸς αὐτόν^ν περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν θεόν.
v.10 ἐπεγίνωσκον δὲ^ν τε^{τ.μ.κ} αὐτόν^ν ὅτι αὐτός^ν οὗτός^{τ.μ.κ} ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην καθημένος ἐπὶ τῇ
 ὠραίᾳ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ. **v.11** κρατοῦν-
 τος δὲ αὐτοῦ^ν τοῦ^{τ.μ.κ} ἰαθέντος^{τ.μ.κ} χωλοῦ^{τ.μ.κ} τὸν πέτρον καὶ τὸν^ν ἰωάννην συνέδραμεν πρὸς^{τ.μ.κ}
 αὐτούς^{τ.μ.κ} πᾶς ὁ λαὸς πρὸς^ν αὐτούς^ν ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ σολομώντος ἔκθαμβοι. **v.12** ἰδὼν δὲ
 ο^ν πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν ἄνδρες ἰσραηλῖται τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε ὡς ἰδίᾳ
 δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιηκόσιν τοῦ περιπατεῖν αὐτόν. **v.13** ὁ θεὸς ἀβραὰμ καὶ [ο^ν θεός]^ν ἰσαὰκ καὶ
 [ο^ν θεός]^ν ἰακώβ ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἐδόξασεν τὸν παῖδα αὐτοῦ ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς μὲν^{μ.ν} παρεδώκατε
 καὶ ἡρνήσασθε αὐτόν^{τ.μ.κ} κατὰ πρόσωπον πιλάτου κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν.

17 τὴν ὀλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. καὶ νῦν ἀδελφοί οἶδα ὅτι
 18* κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε ὥστε καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν. ὁ δὲ θεὸς ἃ προκα-
 τήγγειλεν διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ παθεῖν τὸν χριστὸν
 19 ἐπλήρωσεν οὕτως. μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι
 ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας ὅπως ἂν ἔλθωσιν καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου
 20 τοῦ κυρίου. καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεκηρυγμένον ὑμῖν ἰησοῦν χριστόν.
 21* ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων ὧν
 ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ στόματος πάντων ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν ἀπ' αἰῶνος.
 22* μωσῆς μὲν γὰρ πρὸς τοὺς πατέρας εἶπεν ὅτι προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει
 κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ
 23* πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. ἔσται δὲ πᾶσα ψυχὴ ἥτις ἂν μὴ ἀκούσῃ
 24* τοῦ προφήτου ἐκείνου ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ. καὶ πάντες δὲ οἱ
 προφῆται ἀπὸ σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς ὅσοι ἐλάλησαν καὶ προκατήγγει-
 25* λαν τὰς ἡμέρας ταύτας. ὑμεῖς ἐστε υἱοὶ τῶν προφητῶν καὶ τῆς διαθήκης
 ἣς διέθετο ὁ θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν λέγων πρὸς ἀβραάμ καὶ τῷ
 26* σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς. ὑμῖν πρῶτον
 ὁ θεὸς ἀναστήσας τὸν παῖδα αὐτοῦ ἰησοῦν ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα
 ὑμᾶς ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

4 λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαὸν ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ
 2* στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ σαδδουκαῖοι. διαπονούμενοι διὰ τὸ διδά-
 σκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ
 3 νεκρῶν. καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν
 4* αὔριον ἦν γὰρ ἑσπέρα ἤδη. πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπί-
 5* στευσαν καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡσεὶ χιλιάδες πέντε. ἐγένετο
 δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ πρεσβυτέρους
 6* καὶ γραμματεῖς. εἰς ἱερουσαλὴμ καὶ ἄνναν τὸν ἀρχιερέα καὶ καϊάφαν

v.18 ο δε θεος α προκατηγγειλεν δια στοματος παντων των προφητων αυτου^{Τ.Μ.Κ} παθειν τον χριστον αυτου^ν επληρωσεν ουτως. **v.21** ον δει ουρανον μεν δεξασθαι αχρι χρονων αποκαταστασεως παντων ων ελαλησεν ο θεος δια στοματος παντων^{Τ.Μ.Κ} των^{Μ.ν} αγιων αυτου^{Τ.Μ.Κ} προφητων^{Τ.Μ.Κ} απ αιωνος αυτου^ν προφητων^ν. **v.22** μωυσης^ν μωυσης^{Τ.Μ.Κ} μεν γαρ^{Τ.Μ.Κ} προς^{Τ.Μ.Κ} τους^{Τ.Μ.Κ} πατερας^{Τ.Μ.Κ} ειπεν οτι προφητην υμιν αναστησει κυριος ο θεος ημων^Μ υμων^{Τ.Κ.ν} εκ των αδελφων υμων ως εμε αυτου ακουσεσθε κατα παντα οσα αν λαληση προς υμας. **v.23** εσται δε πασα ψυχη ητις εαν^{Μ.ν} αν^{Τ.Κ} μη ακουση του προφητου εκεινου εξολεθρευθησεται^ν εξολοθρευθησεται^{Τ.Μ.Κ} εκ του λαου. **v.24** και παντες δε οι προφηται απο σαμουηλ και των καθεξης οσοι ελαλησαν και κατηγγειλαν^{Μ.ν} προκατηγγειλαν^{Τ.Κ} τας ημερας ταυτας. **v.25** υμεις εστε οι^ν υιοι των προφητων και της διαθηκης ης διεθετο ο θεος προς τους πατερας υμων^ν ημων^{Τ.Μ.Κ} λεγων προς αβρααμ και εν^{Μ.ν} τω σπερματι σου ^νενευλογηθησονται^ν ενευλογηθησονται^{Τ.Μ.Κ} πασαι αι πατριαι της γης. **v.26** υμιν πρωτον αναστησας^ν ο θεος αναστησας^{Τ.Μ.Κ} τον παιδα αυτου ιησουν^{Τ.Μ.Κ} απεστειλεν αυτον ευλογουντα υμας εν τω αποστρεφειν εκαστον απο των πονηριων υμων. **4** **v.2** διαπονουμενοι δια το διδασκειν αυτους τον λαον και καταγγελλειν εν τω ιησου την αναστασιν των^Μ την^{Τ.Κ.ν} εκ^{Τ.Κ.ν} νεκρων. **v.4** πολλοι δε των ακουσαντων τον λογον επιστευσαν και εγενηθη [ο]^ν ο^{Τ.Μ.Κ} αριθμος των ανδρων [ως]^ν ωσει^{Τ.Μ.Κ} χιλιαδες πεντε. **v.5** εγενετο δε επι την αυριον συναχθηναι αυτων τους αρχοντας και τους^ν πρεσβυτερους και τους^ν γραμματεις εν^ν εις^{Τ.Μ.Κ} ιερουσαλημ.

καὶ ἰωάννην καὶ ἀλέξανδρον καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ. καὶ 7*
 στήσαντες αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ ἐπυνθάνοντο ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ
 ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς. τότε πέτρος πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου 8*
 εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι τοῦ ἰσραὴλ. εἰ 9*
 ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς ἐν τίνι
 οὗτος σέσωσται. γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ ἰσραὴλ ὅτι 10
 ἐν τῷ ὀνόματι ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ ναζωραίου ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε ὃν ὁ
 θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν ἐν τούτῳ οὗτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής.
 οὗτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδομούντων ὁ γενό- 11*
 μενος εἰς κεφαλὴν γωνίας. καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ σωτηρία οὔτε 12*
 γὰρ ὄνομα ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ
 δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς. θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ πέτρου παρρησίαν καὶ ἰωάννου 13
 καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσιν καὶ ἰδιῶται ἐθαύμα-
 ζον ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ ἰησοῦ ἦσαν. τὸν δὲ ἄνθρωπον 14*
 βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἐστώτα τὸν τεθεραπευμένον οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν.
 κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν συνέβαλον πρὸς ἀλλή- 15*
 λους. λέγοντες τί ποιήσομεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν 16*
 σημεῖον γέγονεν δι' αὐτῶν πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν ἱερουσαλὴμ φανερόν
 καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνήσασθαι. ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν 17*
 λαὸν ἀπειλὴ ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ
 μηδενὶ ἀνθρώπων. καὶ καλέσαντες αὐτοὺς παρήγγειλαν αὐτοῖς τὸ κα- 18*
 θόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ ἰησοῦ. ὁ δὲ 19*
 πέτρος καὶ ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς αὐτοὺς εἶπον εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώ-
 πιον τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ θεοῦ κρίνατε. οὐ δυνάμεθα 20*
 γὰρ ἡμεῖς ἂ εἶδομεν καὶ ἠκούσαμεν μὴ λαλεῖν. οἱ δὲ προσαπειλησάμενοι 21*

v.6 και αννας^ν ανναν^{τ.μ.κ} ο^ν τον^{τ.μ.κ} αρχιερευς^ν αρχιερεα^{τ.μ.κ} και καιαφας^ν καιαφαν^{τ.μ.κ} και
 ιωαννης^ν ιωαννην^{τ.μ.κ} και αλεξανδρος^ν αλεξανδρον^{τ.μ.κ} και οσοι ησαν εκ γενους αρχιερατικου.
v.7 και στήσαντες αυτοους εν τω^{τ.κ.ν} μεσω επυνθανοντο εν ποια δυναμει η εν ποιω ονοματι εποιησατε
 τουτο υμεις. **v.8** τοτε πετρος πλησθεις πνευματος αγιου ειπεν προς αυτοους αρχοντες του λαου και
 πρεσβυτεροι του^{τ.μ.κ} ισραηλ^{τ.μ.κ}. **v.9** ει ημεις σημερον ανακρινομεθα επι ευεργεσια ανθρωπου ασθε-
 νους εν τινι ουτος σεσωται^ν σεσωσται^{τ.μ.κ}. **v.11** ουτος εστιν ο λιθος ο εξουθενηθεις υφ υμων των
 οικοδομων^ν οικοδομουντων^{τ.μ.κ} ο γενομενος εις κεφαλην γωνιας. **v.12** και ουκ εστιν εν αλλω ου-
 δени η σωτηρια ουδε^ν ουτε^{τ.μ.κ} γαρ ονομα εστιν ετερον [υπο^μ υπο^{τ.κ.ν} τον ουρανον]^μ ουρανον^{τ.κ.ν} το
 δεδομενον εν ανθρωποις εν ω δει σωθηναι ημας. **v.14** τον τε^ν δε^{τ.μ.κ} ανθρωπον βλεποντες συν αυ-
 τοις εστωτα τον τεθεραπευμενον ουδεν ειχον αντειπειν. **v.15** κελευσαντες δε αυτοους εξω του συνεδριου
 απελθειν συνεβαλλον^{μ.ν} συνεβαλον^{τ.κ} προς αλληλους. **v.16** λεγοντες τι ποιησωμεν^ν ποιησομεν^{τ.μ.κ}
 τοις ανθρωποις τουτοις οτι μεν γαρ γνωστον σημειον γεγονεν δι αυτων πασιν τοις κατοικουσιν ιερουσα-
 λημ φανερον και ου δυναμεθα αρνεισθαι^ν αρνησασθαι^{τ.μ.κ}. **v.17** αλλ ινα μη επι πλειον διανεμηθη
 εις τον λαον απειλη^{τ.μ.κ} απειλησομεθα^μ απειλησωμεθα^{τ.κ.ν} αυτοις μηκετι λαλειν επι τω ονοματι τουτω
 μηдени ανθρωπων. **v.18** και καλεσαντες αυτοους παρηγγειλαν αυτοις^{τ.μ.κ} το καθολου μη φθεγγεσθαι
 μηδε διδασκειν επι τω ονοματι του ιησου. **v.19** ο δε πετρος και ιωαννης αποκριθεντες ειπον^ν προς
 αυτοους ειπον^{τ.μ.κ} ει δικαιον εστιν ενωπιον του θεου υμων ακουειν μαλλον η του θεου κρινατε. **v.20** ου
 δυναμεθα γαρ ημεις α ειδαμεν^ν ειδομεν^{τ.μ.κ} και ηκουσαμεν μη λαλειν.

ἀπέλυσαν αὐτούς μηδὲν εὐρίσκοντες τὸ πῶς κολάσονται αὐτούς διὰ τὸν
 22* λαόν ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι. ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων
 23* τεσσαράκοντα ὁ ἄνθρωπος ἐφ' ὃν ἐγεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως.
 24* ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς
 25* οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπον. οἱ δὲ ἀκούσαντες ὁμοθυμαδὸν
 26 ἦραν φωνὴν πρὸς τὸν θεὸν καὶ εἶπον δέσποτα σὺ ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν
 27* οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. ὁ διὰ
 28* στόματος δαβὶδ τοῦ παιδὸς σου εἰπὼν ἵνατί ἐφρύαζαν ἔθνη καὶ λαοὶ ἐμελέ-
 29 τησαν κενά. παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν
 30* ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ. συνήχθησαν
 31* γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά σου ἰησοῦν ὃν ἔχρισας ἡρώδης τε καὶ
 32* πόντιος πιλάτος σὺν ἔθνεσιν καὶ λαοῖς ἰσραήλ. ποιῆσαι ὅσα ἡ χεὶρ σου καὶ
 33* ἡ βουλή σου προώρισεν γενέσθαι. καὶ τὰ νῦν κύριε ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς
 34* αὐτῶν καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον
 35* σου. ἐν τῷ τὴν χειρὰ σου ἐκτείνειν σε εἰς ἴασιν καὶ σημεῖα καὶ τέρατα
 36* γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδὸς σου ἰησοῦ. καὶ δεηθέντων
 37* αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες
 38* πνεύματος ἁγίου καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ παρρησίας. τοῦ
 39* δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδιά καὶ ἡ ψυχὴ μία καὶ οὐδὲ εἷς τι
 40* τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά. καὶ
 41* μεγάλῃ δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ
 42* κυρίου ἰησοῦ χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις
 43* ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκίων ὑπῆρχον πωλοῦν-
 44* τες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων. καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας

v.21 οἱ δε προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτοὺς μηδὲν εὐρίσκοντες τὸ πῶς κολάσονται^ᾤ κολάσονται^{τ.κ.ν} αὐτοὺς διὰ τὸν λαόν ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν θεόν ἐπὶ τῷ γεγονότι. **v.22** ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων τεσσαράκοντα^ν τεσσαράκοντα^{τ.ᾤ.κ} ὁ ἄνθρωπος ἐφ' ὃν ἐγεγόνει^ν ἐγεγόνει^{τ.ᾤ.κ} τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως. **v.23** ἀπολυθέντες δε ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπαν^ν εἶπον^{τ.ᾤ.κ}. **v.24** οἱ δε ἀκούσαντες ὁμοθυμαδὸν ἦραν φωνὴν πρὸς τὸν θεόν καὶ εἶπαν^ν εἶπον^{τ.ᾤ.κ} δέσποτα σὺ ὁ^{τ.ᾤ.κ} θεός^{τ.ᾤ.κ} ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. **v.25** ὁ τοῦ^ν πατρὸς^ν ἡμῶν^ν διὰ πνεύματος^ν ἁγίου^ν στόματος δαβὶδ^{ᾤ.ν} δαβὶδ^{τ.κ} τοῦ^{τ.κ} παιδὸς σου εἰπὼν ἵνα^ᾤ τι^ᾤ ἵνατι^{τ.κ.ν} ἐφρύαζαν ἔθνη καὶ λαοὶ ἐμελετήσαν κενά. **v.27** συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐν^ν τῇ^ν πολεὶ^ν ταυτῇ^ν ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδα σου ἰησοῦν ὃν ἐχρίσας ἡρώδης τε καὶ πόντιος πιλάτος σὺν ἔθνεσιν καὶ λαοῖς ἰσραήλ. **v.28** ποιῆσαι ὅσα ἡ χεὶρ σου καὶ ἡ βουλή [σου]^ν σου^{τ.ᾤ.κ} προώρισεν γενέσθαι. **v.30** ἐν τῷ τὴν χειρὰ [σου]^ν σου^{τ.ᾤ.κ} ἐκτείνειν σε εἰς ἴασιν καὶ σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδὸς σου ἰησοῦ. **v.31** καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες τοῦ^ν πνεύματος^{τ.ᾤ.κ} ἁγίου πνεύματος^ν καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ παρρησίας. **v.32** τοῦ δε πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ^{τ.ᾤ.κ} καρδιά καὶ ἡ^{τ.ᾤ.κ} ψυχὴ μία καὶ οὐδ^κ οὐδε^{τ.ᾤ.ν} εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν^ᾤ αὐτῷ^{τ.κ.ν} ἔλεγεν ἴδιον εἶναι ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά. **v.33** καὶ μεγάλῃ^{τ.ᾤ.κ} δυνάμει μεγάλῃ^ν ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ κυρίου ἰησοῦ χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. **v.34** οὐδε γὰρ ἐνδεής τις ἦν^ν ὑπῆρχεν^{τ.ᾤ.κ} ἐν αὐτοῖς ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκίων ὑπῆρχον πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων.

τῶν ἀποστόλων διεδίδото δὲ ἑκάστῳ καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν. ἰωσήs 36*
 δὲ ὁ ἐπικληθεὶς βαρναβᾶς ὑπὸ τῶν ἀποστόλων ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον
 υἱὸς παρακλήσεως λευίτης κύπριος τῷ γενεῖ. ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ 37*
 πωλήσας ἤνεγκεν τὸ χρῆμα καὶ ἔθηκεν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

ἄνθρωπος δὲ τις ἀνανίας ὀνόματι σὺν σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησεν 5*
 κτῆμα. καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς συνειδυίας καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ 2*
 καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. εἶπεν δὲ 3*
 πέτρος ἀνανία διατί ἐπλήρωσεν ὁ σατανᾶς τὴν καρδίαν σου ψεύσασθαί σε
 τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου. οὐχὶ μένον 4
 σοὶ ἔμενεν καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ
 σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο οὐκ ἐψεύσω ἄνθρωποις ἀλλὰ τῷ θεῷ. ἀκούων δὲ 5*
 ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους πεσὼν ἐξέψυξεν καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ
 πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν 6
 αὐτὸν καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν. ἐγένετο δὲ ὡς ὥρων τριῶν διάστημα καὶ 7
 ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονός ἐῖσηλθεν. ἀπεκρίθη δὲ αὕτη ὁ πέτρος 8*
 εἶπέ μοι εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε ἡ δὲ εἶπεν ναὶ τοσούτου. ὁ δὲ πέ- 9*
 τρος εἶπεν πρὸς αὐτήν τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ πνεῦμα κυρίου
 ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ καὶ ἐξοίσουσίν σε.
 ἔπεσεν δὲ παραχρῆμα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἐξέψυξεν εἰσελθόντες 10*
 δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν
 ἄνδρα αὐτῆς. καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐπὶ 11
 πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο 12*
 σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ πολλὰ καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ
 στοᾷ σολομώντος. τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς ἀλλ' 13
 ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός. μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ κυρίῳ 14
 πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν. ὥστε κατὰ τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς 15*

v.35 και επιθουν παρα τους ποδας των αποστολων διεδιδετο^v διεδιδото^{τ.μ.κ} δε εκαστω καθοτι αν τις χρεϊαν ειχεν. **v.36** ιωσηφ^v ιωσηs^{τ.μ.κ} δε ο επικληθειs βαρναβας απο^{μ.ν} υπο^{τ.κ} των αποστολων ο εστιν μεθερμηνευομενον υιος παρακλησεως λευιτης κυπριος τω γενει. **v.37** υπαρχοντος αυτω αγρου πωλησας ηνεγκεν το χρημα και εθηκεν προς^v παρα^{τ.μ.κ} τους ποδας των αποστολων. **5** **v.1** ανηρ δε τις ανανιας ονοματι συν σαπφιρη^v σαπφειρη^{τ.μ.κ} τη γυναικι αυτου επωλησεν κτημα. **v.2** και ενοςφισατο απο της τιμης συνειδυιης^v συνειδυιας^{τ.μ.κ} και της γυναικος αυτου^{τ.μ.κ} και ενεγκας μέρος τι παρα τους ποδας των αποστολων εθηκεν. **v.3** ειπεν δε ο^{μ.ν} πετρος ανανια δια^{μ.ν} τι^{μ.ν} διατι^{τ.κ} επληρωσεν ο σατανας την καρδιαν σου ψευσασθαι σε το πνευμα το αγιον και νοσφισασθαι σε^μ απο της τιμης του χωριου. **v.5** ακουων δε ο^{μ.ν} ανανιας τους λογους τουτους πεσων εξεψυξεν και εγενετο φοβος μεγας επι παντας τους ακουοντας ταυτα^{τ.μ.κ}. **v.8** απεκριθη δε προς^v αυτη^{τ.μ.κ} αυτην^v ο^{τ.μ.κ} πετρος ειπε μοι ει τοσουτου το χωριον απεδοσθε η δε ειπεν ναι τοσουτου. **v.9** ο δε πετρος ειπεν^{τ.μ.κ} προς αυτην τι οτι συνεφωνηθη υμιν πειρασαι το πνευμα κυριου ιδου οι ποδες των θαψαντων τον ανδρα σου επι τη θυρα και εξοισουσιν σε. **v.10** επεσεν δε παραχρημα προς^v παρα^{τ.μ.κ} τους ποδας αυτου και εξεψυξεν εισελθοντες δε οι νεανισκοι ευρον αυτην νεκραν και εξενεγκαντες εθαψαν προς τον ανδρα αυτης. **v.12** δια δε των χειρων των αποστολων εγινετο^{κ.μ.ν} εγενετο^τ σημεια και τερατα πολλα^v εν τω λαω πολλα^{τ.μ.κ} και ησαν ομοθυμαδον απαντες εν τη στοα σολομωντος.

ἀσθενεῖς καὶ τιθέναι ἐπὶ κλίνων καὶ κραββάτων ἵνα ἐρχομένου πέτρου κἂν
 16* ἡ σκιά ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν. συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν πέριξ πό-
 λεων εἰς ἱερουσαλήμ φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων
 17 ἀκαθάρτων οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες. ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ
 πάντες οἱ σὺν αὐτῷ ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν σαδδουκαίων ἐπλήσθησαν ζήλου.
 18* καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν
 19* τηρήσει δημοσίᾳ. ἄγγελος δὲ κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοιξεν τὰς θύρας
 20 τῆς φυλακῆς ἐξαγαγόν τε αὐτοὺς εἶπεν. πορεύεσθε καὶ σταθέντες λαλεῖτε
 21 ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης. ἀκούσαντες δὲ
 εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκον παραγενόμενος δὲ
 ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν
 γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀχθῆναι
 22* αὐτοὺς. οἱ δὲ ὑπηρεταὶ παραγενόμενοι οὐχ εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ
 23* ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν. λέγοντες ὅτι τὸ μὲν δεσμωτήριον εὗρομεν
 κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ καὶ τοὺς φύλακας ἔξω ἐστῶτας πρὸ τῶν
 24* θυρῶν ἀνοίξαντες δὲ ἔσω οὐδένα εὗρομεν. ὥς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους
 τούτους ὁ τε ἱερεὺς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς διηπόρουν
 25* περὶ αὐτῶν τί ἂν γένοιτο τοῦτο. παραγενόμενος δὲ τις ἀπήγγειλεν αὐ-
 τοῖς λέγων ὅτι ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ
 26* ἐστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν. τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς
 ὑπηρεταῖς ἤγαγεν αὐτοὺς οὐ μετὰ βίας ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν ἵνα μὴ
 27 λιθασθῶσιν. ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ καὶ ἐπηρώτη-
 28* σεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς. λέγων οὐ παραγγελία παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ
 διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ καὶ ἰδοὺ πεπληρώκατε τὴν ἱερουσαλήμ
 τῆς διδαχῆς ὑμῶν καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώ-
 29* που τούτου. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπον πειθαρχεῖν

v.15 ὥστε καὶ^ν εἰς^ν κατὰ^{τ.μ.κ} τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τιθέναι ἐπὶ κλινῶν^ν κλινῶν^{τ.μ.κ} καὶ κραββάτων^ν κραββάτων^{τ.μ.κ} ἵνα ἐρχομένου πέτρου κἂν ἡ σκία ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν.
v.16 συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν περὶ πόλεων εἰς^{τ.μ.κ} ἱερουσαλήμ φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλου-
 μένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες. **v.18** καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας
 αὐτῶν^{τ.μ.κ} ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. **v.19** ἄγγελος δὲ κυρίου διὰ
 τῆς^{τ.μ.κ} νυκτὸς ἀνοίξας^ν ἠνοιξεν^{τ.μ.κ} τὰς θύρας τῆς φυλακῆς ἐξαγαγόν τε αὐτοὺς εἶπεν. **v.22** οἱ δὲ
 ὑπηρεταὶ^{τ.μ.κ} παραγενόμενοι ὑπηρεταὶ^ν οὐχ εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν.
v.23 λέγοντες ὅτι τὸ μὲν^{τ.μ.κ} δεσμωτήριον εὗρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ καὶ τοὺς φύλακας
 ἔξω^{τ.κ} ἐστῶτας ἐπὶ^ν πρὸ^{τ.μ.κ} τῶν θυρῶν ἀνοίξαντες δὲ ἔσω οὐδένα εὗρομεν. **v.24** ὥς δὲ ἤκουσαν τοὺς
 λόγους τούτους ὁ τε ἱερεὺς^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} ὁ^{τ.μ.κ} στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς διηπόρουν περὶ
 αὐτῶν τί ἂν γένοιτο τοῦτο. **v.25** παραγενόμενος δὲ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς λέγων^{τ.κ} ὅτι ἰδοὺ οἱ ἄνδρες
 οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἐστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν. **v.26** τότε ἀπελθὼν ὁ στρα-
 τηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρεταῖς ἤγαγεν^{τ.μ.κ} αὐτοὺς οὐ μετὰ βίας ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν ἵνα^{τ.μ.κ} μὴ
 λιθασθῶσιν. **v.28** λέγων [οὐ]^ν οὐ^{τ.μ.κ} παραγγελία παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
 τούτῳ καὶ ἰδοὺ πεπληρώκατε τὴν ἱερουσαλήμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα
 τοῦ ἀνθρώπου τούτου. **v.29** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ^{τ.κ} πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ} πειθαρχεῖν
 δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις.

δεῖ θεῶ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν ἰησοῦν 30
ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. τοῦτον ὁ θεὸς ἀρχηγόν 31*
καὶ σωτῆρα ὑψωσεν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφε-
σιν ἁμαρτιῶν. καὶ ἡμεῖς ἐσμεν αὐτοῦ μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων καὶ 32*
τὸ πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον ὃ ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ. οἱ δὲ 33*
ἀκούσαντες διεπρίοντο καὶ ἐβουλεύοντο ἀνελεῖν αὐτούς. ἀναστὰς δέ τις 34*
ἐν τῷ συνεδρίῳ φαρισαῖος ὀνόματι γαμαλιήλ νομοδιδάσκαλος τίμιος παντὶ
τῷ λαῷ ἐκέλευσεν ἔξω βραχὺ τί τοὺς ἀποστόλους ποιῆσαι. εἶπέν τε πρὸς 35
αὐτούς ἄνδρες Ἰσραηλῖται προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις τί
μέλλετε πράσσειν. πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη θευδᾶς λέγων εἶναί 36*
τινα ἑαυτὸν ᾧ προσεκολλήθη ἀριθμὸς ἀνδρῶν ὥσει τετρακοσίων ὃς ἀνη-
ρέθη καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν.
μετὰ τοῦτον ἀνέστη ἰούδας ὁ γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς καὶ 37*
ἀπέστησεν λαὸν ἱκανὸν ὀπίσω αὐτοῦ κάκεῖνος ἀπώλετο καὶ πάντες ὅσοι
ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν ἀπόσπῃτε ἀπὸ 38*
τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ ἐάσατε αὐτούς ὅτι ἐὰν ᾗ ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλή
αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο καταλυθήσεται. εἰ δὲ ἐκ θεοῦ ἐστὶν οὐ δύνασθε 39*
καταλῦσαι αὐτὸ μήποτε καὶ θεομάχοι εὔρεθῇτε. ἐπείσθησαν δέ αὐτῷ 40*
καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους δείραντες παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν
ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ ἰησοῦ καὶ ἀπέλυσαν αὐτούς. οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο 41*
χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ κα-
τηξιώθησαν ἀτιμασθῆναι. πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον οὐκ 42*
ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι ἰησοῦν τὸν χριστόν.

ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν ἐγένετο γογγυ- 6
σμός τῶν ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς ἐβραίους ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ

v.31 τούτον ο θεος αρχηγον και σωτηρα υψωσεν τη δεξια αυτου [του]ὕ δουναι μετανοιαν τω ισραηλ και αφεσιν αμαρτιων. **v.32** και ημεις εσμεν αυτου^{τ.μ.κ} μαρτυρες των ρηματων τούτων και το πνευμα δε^{τ.μ.κ} το αγιον ο εδωκεν ο θεος τοις πειθαρχουσιν αυτω. **v.33** οι δε ακουοντες^μ ακουσαντες^{τ.κ.ν} διεπριοντο και εβουλοντο^ν εβουλευοντο^{τ.μ.κ} ανελειν αυτους. **v.34** αναστας δε τις εν τω συνεδριω φαρισαιος ονοματι γαμαλιηλ νομοδιδασκαλος τιμιος παντι τω λαω εκελευσεν εξω βραχυ τι^{τ.μ.κ} τους ανθρωπους^ν αποστολους^{τ.μ.κ} ποιησαι. **v.36** προ γαρ τούτων των ημερων ανεστη θευδας λεγων ειναι τινα εαυτον ω προσεκλιθη^ν προσεκληθη^μ προσεκολληθη^{τ.κ} αριθμος^{τ.μ.κ} ανδρων αριθμος^ν ως^ν ωσει^{τ.μ.κ} τετρακοσιων ος ανηρεθη και παντες οσοι επειθοντο αυτω διελυθησαν και εγενοντο εις ουδεν. **v.37** μετα τούτον ανεστη ιουδας ο γαλιλαιος εν ταις ημεραις της απογραφης και απεστησεν λαον ικανον^{τ.μ.κ} οπισω αυτου κακεινος απωλετο και παντες οσοι επειθοντο αυτω διεσκορπισθησαν. **v.38** και τα νυν λεγω υμιν αποσπῃτε απο των ανθρωπων τούτων και αφετε^ν εασατε^{τ.μ.κ} αυτους οτι εαν η εξ ανθρωπων η βουλη αυτη^{τ.κ.ν} η το εργον τούτο καταλυθησεται. **v.39** ει δε εκ θεου εστιν ου δυνησεσθε^ν δυνασθε^{τ.μ.κ} καταλυσαι αυτους^ν αυτο^{τ.μ.κ} μηποτε και θεομαχοι ευρεθητε. **v.40** επεισθησαν δε αυτω και προσκαλεσαμενοι τους αποστολους δειραντες παρηγγειλαν μη λαλειν επι τω ονοματι του ιησου και απελυσαν αυτους^{τ.μ.κ}. **v.41** οι μεν ουν επορευοντο χαιροντες απο προσωπου του συνεδριου οτι κατηξιωθησαν^ν υπερ του ονοματος του^μ ιησου^μ αυτου^{τ.κ} κατηξιωθησαν^{τ.μ.κ} ατιμασθῆναι. **v.42** πασαν τε ημεραν εν τω ιερω και κατ οικον ουκ επαυοντο διδασκοντες και ευαγγελιζομενοι ιησουν^{τ.μ.κ} τον χριστον ιησουν^ν.

- 2* τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλή-
 3* τοῦ θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις. ἐπισκέψασθε οὖν ἀδελφοί ἄνδρας ἐξ ὑμῶν
 μαρτυρουμένους ἑπτὰ πλήρεις πνεύματος ἁγίου καὶ σοφίας οὓς καταστή-
 4 σομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης. ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ
 5* λόγου προσκαρτερήσομεν. καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλή-
 θους καὶ ἐξελέξαντο στέφανον ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ πνεύματος ἁγίου
 καὶ φίλιππον καὶ πρόχορον καὶ νικάνορα καὶ τίμωνα καὶ παρμενᾶν καὶ
 6 νικόλαον προσηλύτον ἀντιοχέα. οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων καὶ
 7 προσευζάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ηὔξα-
 νεν καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν ἱερουσαλὴμ σφόδρα πολὺς
 8* τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ πίστει. στέφανος δὲ πλήρης πίστεως
 9 καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. ἀνέστησαν δέ
 τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης λιβερτίνων καὶ κυρηναίων καὶ
 10 ἀλεξανδρέων καὶ τῶν ἀπὸ κιλικίας καὶ ἀσίας συζητοῦντες τῷ στεφάνῳ. καὶ
 11* οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει. τότε ὑπέβαλον
 ἄνδρας λέγοντας ὅτι ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάσφημα εἰς
 12 μωσῆν καὶ τὸν θεόν. συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους
 καὶ τοὺς γραμματεῖς καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν αὐτὸν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ
 13* συνέδριον. ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ
 παύεται ῥήματα βλάσφημα λαλῶν κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου τούτου καὶ
 14* τοῦ νόμου. ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι ἰησοῦς ὁ ναζωραῖος οὗτος
 καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθνη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν μωϋσῆς.
 15* καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ εἶδον τὸ
 πρόσωπον αὐτοῦ ὥσει πρόσωπον ἀγγέλου.
- 7*, 2 εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς εἰ ἄρα ταῦτα οὕτως ἔχει. ὁ δὲ ἔφη ἄνδρες ἀδελφοί
 καὶ πατέρες ἀκούσατε ὁ θεὸς τῆς δόξης ὥφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν ἄβραάμ ὄντι
 3* ἐν τῇ μεσοποταμίᾳ πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν χαρράν. καὶ εἶπεν πρὸς

6 **v.2** προσκαλεσαμενοι δε οι δωδεκα το πληθος των μαθητων ειπαν^v ειπον^{τ.μ.κ} ουκ αρεστον εστιν ημας καταλειψαντας τον λογον του θεου διακονειν τραπεζαις. **v.3** επισκεψασθε δε^v ουν^{τ.μ.κ} αδελφοι ανδρας εξ υμων μαρτυρουμενους επτα πληρεις πνευματος αγιου^{τ.μ.κ} και σοφιας ους καταστησωμεν^μ καταστησομεν^{τ.κ.ν} επι της χρειας ταυτης. **v.5** και ηρρεσεν ο λογος ενωπιον παντος του πληθους και εξελεξαντο στεφανον ανδρα πληρης^{μ.ν} πληρη^{τ.κ} πιστεως και πνευματος αγιου και φιλιππον και προχορον και νικανορα και τιμωνα και παρμεναν και νικολαον προσηλυτον αντιοχεια. **v.8** στεφανος δε πληρης χαριτος^v πιστεως^{τ.μ.κ} και δυναμεως εποiei τερατα και σημεια μεγαλα εν τω λαω. **v.11** τοτε υπεβαλον ανδρας λεγοντας οτι ακηκοαμεν αυτου λαλουντος ρηματα βλασφημα εις μωυσην^v μωσην^{τ.μ.κ} και τον θεον. **v.13** εστησαν τε μαρτυρας ψευδεις λεγοντας ο ανθρωπος ουτος ου παυεται ρηματα^{τ.μ.κ} βλασφημα^{τ.μ.κ} λαλων ρηματα^v κατα του τοπου του αγιου [τουτου]^v τουτου^{τ.κ} και του νομου. **v.14** ακηκοαμεν γαρ αυτου λεγοντος οτι ιησους ο ναζωραιος ουτος καταλυσει τον τοπον τουτον και αλλαξει τα εθνη α παρεδωκεν ημιν μωσης^μ μωυσης^{τ.κ.ν}. **v.15** και ατενισαντες εις αυτον παντες^v απαντες^{τ.μ.κ} οι καθεζομενοι εν τω συνεδριω ειδον το προσωπον αυτου ωσει προσωπον αγγελου. **7** **v.1** ειπεν δε ο αρχιερευς ει αρα^{τ.μ.κ} ταυτα ουτως εχει.

αὐτόν ἐξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου καὶ δεῦρο εἰς γῆν ἣν ἂν σοι δείξω. τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς χαλδαίων κατῴκησεν ἐν χαρρὰν 4
 κάκειθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ μετώκισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε. καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν 5*
 αὐτῇ οὐδὲ βῆμα ποδός καὶ ἐπηγγέिलाτο αὐτῷ δοῦναι εἰς κατάσχεσιν αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. ἐλάλησεν δὲ 6
 οὕτως ὁ θεὸς ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν γῇ ἁλλοτρία καὶ δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια. καὶ τὸ ἔθνος ᾧ ἐὰν 7*
 δουλεύσωσιν κρινῶ ἐγὼ εἶπεν ὁ θεὸς καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται καὶ λατρεύσουσιν μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς 8*
 καὶ οὕτως ἐγέννησεν τὸν ἰσαάκ καὶ περιέτεμεν αὐτόν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ καὶ ὁ ἰσαάκ τὸν ἰακώβ καὶ ὁ ἰακώβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας. καὶ οἱ 9
 πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν ἰωσήφ ἀπέδοντο εἰς αἴγυπτον καὶ ἦν ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ. καὶ ἐξείλετο αὐτόν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ καὶ ἔδωκεν 10*
 αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον φαραῶ βασιλέως αἰγύπτου καὶ κατέστησεν αὐτόν ἡγούμενον ἐπ' αἴγυπτον καὶ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. ἦλθεν δὲ λιμὸς 11*
 ἐφ' ὅλην τὴν γῆν αἰγύπτου καὶ χανάαν καὶ θλίψις μεγάλη καὶ οὐχ εὕρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. ἀκούσας δὲ ἰακώβ ὄντα σιτὰ ἐν αἰγύπτῳ 12*
 ἔξαπέστειλεν τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον. καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη 13*
 ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ καὶ φανερόν ἐγένετο τῷ φαραῶ τὸ γένος τοῦ ἰωσήφ. ἀποστείλας δὲ ἰωσήφ μετεκαλέσατο τὸν πατέρα αὐτοῦ ἰακώβ καὶ 14*
 πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ ἐν ψυχαῖς ἐβδομήκοντα πέντε. κατέβη δὲ 15*
 ἰακώβ εἰς αἴγυπτον καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν. καὶ 16*
 μετετέθησαν εἰς συχέμ καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ὃ ὠνήσατο ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν ἐμμὸρ τοῦ συχέμ. καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ 17*

v.3 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἐξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ [εκ]^ν ἐκ^{τ.μ.κ} τῆς συγγενείας σου καὶ δευρο εἰς τὴν^ν γῆν ἣν ἂν σοι δείξω. **v.5** καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ οὐδὲ βῆμα ποδός καὶ ἐπηγγέilaτο αὐτῷ^{τ.κ} δοῦναι αὐτῷ^{μ.ν} εἰς κατάσχεσιν αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. **v.7** καὶ τὸ ἔθνος ὡς εἰς εἰς δουλεύσωσιν^ν δουλεύσωσιν^{τ.μ.κ} κρινῶ ἐγὼ εἶπεν^{τ.μ.κ} ὁ θεὸς εἶπεν^ν καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται καὶ λατρεύσουσιν μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. **v.8** καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς καὶ οὕτως ἐγέννησεν τὸν ἰσαάκ καὶ περιέτεμεν αὐτόν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ καὶ ὁ^{τ.μ.κ} ἰσαάκ τὸν ἰακώβ καὶ ὁ^{τ.μ.κ} ἰακώβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας. **v.10** καὶ ἐξείλετο^ν ἐξείλετο^{τ.μ.κ} αὐτόν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον φαραῶ βασιλέως αἰγύπτου καὶ κατέστησεν αὐτόν ἡγούμενον ἐπ' αἰγυπτον καὶ [εφ]^ν ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. **v.11** ἦλθεν δὲ λιμὸς ἐφ' ὅλην τὴν αἰγυπτον^ν γῆν^{τ.μ.κ} αἰγύπτου^{τ.μ.κ} καὶ χανάαν καὶ θλίψις μεγάλη καὶ οὐχ εὕρισκον^ν εὕρισκον^{τ.μ.κ} χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. **v.12** ἀκούσας δὲ ἰακώβ ὄντα σιτὰ^ν σιτὰ^{τ.μ.κ} εἰς^ν ἐν^{τ.μ.κ} αἰγύπτῳ^ν αἰγύπτῳ^{τ.μ.κ} ἔξαπέστειλεν τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον. **v.13** καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ καὶ φανερόν ἐγένετο τῷ φαραῶ τὸ γένος [του]^ν τοῦ^{τ.μ.κ} ἰωσήφ. **v.14** ἀποστείλας δὲ ἰωσήφ μετεκαλέσατο ἰακώβ^ν τὸν πατέρα αὐτοῦ ἰακώβ^{τ.μ.κ} καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν [αὐτοῦ]^μ αὐτοῦ^{τ.κ} ἐν ψυχαῖς ἐβδομήκοντα πέντε. **v.15** καὶ^ν κατέβη δὲ^{τ.μ.κ} ἰακώβ εἰς αἰγυπτον καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν. **v.16** καὶ μετετέθησαν εἰς συχέμ^κ συχέμ^{τ.μ.ν} καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ὃ ὠνήσατο ἀβραὰμ^ν ο^{τ.μ.κ} ὠνήσατο ἀβραὰμ^{τ.μ.κ} τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν ἐμμὸρ^κ ἐμμὸρ^{τ.μ.κ} ἐμμὸρ^{τ.μ.κ} ἐν^ν τοῦ^{τ.μ.κ} συχέμ^κ συχέμ^{τ.μ.ν}.

χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἧς ὤμοσεν ὁ θεὸς τῷ ἀβραάμ ηὔξησεν ὁ λαὸς καὶ
 18* ἐπληθύνθη ἐν αἰγύπτῳ. ἄχρις οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος ὃς οὐκ ᾔδει τὸν
 19* ἰωσήφ. οὗτος κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν ἐκάκωσεν τοὺς πατέρας
 20* ἡμῶν τοῦ ποιεῖν ἔκθετα τὰ βρέφη αὐτῶν εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι. ἐν ᾧ
 καιρῷ ἐγεννήθη μωσῆς καὶ ἦν ἀστεῖος τῷ θεῷ ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ἐν
 21* τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.
 22* καὶ ἐπαιδεύθη μωσῆς πάσῃ σοφίᾳ αἰγυπτίων ἣν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις
 23* καὶ ἐν ἔργοις. ὥς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρακονταετῆς χρόνος ἀνέβη
 ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ τοὺς υἱούς
 24 ἰσραήλ. καὶ ἰδὼν τινα ἀδικούμενον ἡμύνατο καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ
 25* καταπονουμένῳ πατάξας τὸν αἰγύπτιον. ἐνόμιζεν δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελ-
 φούς αὐτοῦ ὅτι ὁ θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν οἱ δὲ οὐ
 26* συνῆκαν. τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὦφθη αὐτοῖς μαχομένοις καὶ συνήλασεν
 αὐτοὺς εἰς εἰρήνην εἰπὼν ἄνδρες ἀδελφοί ἐστε ὑμεῖς ἵνατί ἀδικεῖτε ἀλλή-
 27* λους. ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπώσατο αὐτὸν εἰπὼν τίς σε κατέστησεν
 28* ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς. μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις ὃν τρόπον ἀνεῖ-
 29* λες χθὲς τὸν αἰγύπτιον. ἔφυγεν δὲ μωσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ καὶ ἐγένετο
 30* πάροικος ἐν γῇ μαδιάμ οὗ ἐγέννησεν υἱούς δύο. καὶ πληρωθέντων ἐτῶν
 τεσσαράκοντα ὦφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους σινᾶ ἄγγελος κυρίου ἐν
 31* φλογὶ πυρὸς βάτου. ὁ δὲ μωσῆς ἰδὼν ἐθαύμασεν τὸ ὄραμα προσερχομέ-
 32* νου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι ἐγένετο φωνὴ κυρίου πρὸς αὐτὸν. ἐγὼ ὁ θεὸς
 τῶν πατέρων σου ὁ θεὸς ἀβραάμ καὶ ὁ θεὸς ἰσαάκ καὶ ὁ θεὸς ἰακώβ ἔντρο-

v.17 καθὼς δε ηγγιζεν ο χρονος της επαγγελιας ης ωμολογησεν^v ωμοσεν^{τ.μ.κ} ο θεος τω αβρααμ ηυξησεν
 ο λαος και επληθυνθη εν αιγυπτω. **v.18** αχρι^v αχρις^{τ.μ.κ} ου ανεστη βασιλευς ετερος [επ^v αιγυπτον]^v
 ος ουκ ηδει τον ιωσηφ. **v.19** ουτος κατασοφισαμενος το γενος ημων εκακωσεν τους πατερας [ημων]^v
 ημων^{τ.μ.κ} του ποιεин εκθετα^{τ.μ.κ} τα βρεφη εκθετα^v αυτων εις το μη ζωογονεισθαι. **v.20** εν ω καιρω
 εγεννηθη μωυσης^v μωσης^{τ.μ.κ} και ην αστειος τω θεω ος ανετραφη μηνas τρεις εν τω οικω του πατροs
 αυτου^{τ.κ}. **v.21** εκτεθεντος^v εκτεθεντα^{τ.μ.κ} δε αυτου^v ανειλατο^v αυτον ανειλετο^{τ.μ.κ} αυτον^{τ.κ} η θυ-
 γατηρ φαraw και ανεθρεψατο αυτον εαυτη εις υιον. **v.22** και επαιδευθη μωυσης^v [εν]^v μωσης^{τ.μ.κ}
 παση σοφια αιγυπτίων ην δε δυνατος εν λογoιs και εν^{τ.κ} εργοιs αυτου^v. **v.23** ως δε επληρουτο αυτω
 τεσσαρακονταετης^v τεσσαρακονταετης^{τ.μ.κ} χρονος ανεβη επι την καρδιαν αυτου επισκεψασθαι τους αδελ-
 φους αυτου τους υιους ισραηλ. **v.25** ενομιζεν δε συνιεναι τους αδελφους [αυτου]^v αυτου^{τ.μ.κ} οτι ο
 θεος δια χειρος αυτου διδωσιν αυτοιs^{τ.μ.κ} σωτηριαν αυτοιs^v οι δε ου συνηκαν. **v.26** τη δε^κ τε^{τ.μ.κ}
 επιουση ημερα ωφθη αυτοιs μαχομενοιs και συνηλασεν^v συνηλασεν^{τ.μ.κ} αυτους εις ειρηνην ειπων
 ανδρες αδελφοι εστε υμεις^{τ.μ.κ} ινα^μ τι^μ ινατι^{τ.κ.ν} αδικειτε αλληλους. **v.27** ο δε αδικων τον πλησιον
 απωσατο αυτον ειπων τις σε κατεστησεν αρχοντα και δικαστην εφ ημων^v ημαs^{τ.μ.κ}. **v.28** μη ανελειν
 με συ θελεις ον τροπον ανειλεs εχθες^v χθες^{τ.μ.κ} τον αιγυπτιον. **v.29** εφυγεν δε μωυσης^v μωσης^{τ.μ.κ}
 εν τω λογω τουτω και εγενετο παροικος εν γη μαδιαμ ου εγεννησεν υιους δυο. **v.30** και πληρωθεντων
 ετων τεσσαρακοντα^v τεσσαρακοντα^{τ.μ.κ} ωφθη αυτω εν τη ερημω του ορους σινα αγγελος κυριου^{τ.μ.κ}
 εν φλογι πυρος βατου. **v.31** ο δε μωυσης^v μωσης^{τ.μ.κ} ιδων εθαυμαzen^{μ.ν} εθαυμασεν^{τ.κ} το οραμα
 προσερχομενου δε αυτου κατανοησαι εγενετο φωνη κυριου προς^{τ.μ.κ} αυτον^{τ.μ.κ}. **v.32** εγω ο θεος
 των πατερων σου ο θεος αβρααμ και ο^{τ.μ.κ} θεος^{τ.μ.κ} ισαακ και ο^{τ.μ.κ} θεος^{τ.μ.κ} ιακωβ εντρομος δε
 γενομενος μωυσης^v μωσης^{τ.μ.κ} ουκ ετολμα κατανοησαι.

μος δὲ γενόμενος μωσῆς οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ κύριος 33*
 λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ ἔστηκας γῆ ἁγία ἐστίν.
 ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν αἰγύπτῳ καὶ τοῦ στεναγμοῦ 34*
 αὐτῶν ἤκουσα καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτούς καὶ νῦν δεῦρο ἀποστέλω σε
 εἰς αἴγυπτον. τοῦτον τὸν μωϋσῆν ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες τίς σε κατέστησεν 35*
 ἄρχοντα καὶ δικαστὴν τοῦτον ὁ θεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέστειλεν ἐν
 χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. οὗτος ἐξήγαγεν αὐτούς 36*
 ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ αἰγυπτίου καὶ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσῃ καὶ
 ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσσαράκοντα. οὗτός ἐστιν ὁ μωϋσῆς ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς 37*
 ἰσραὴλ προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν
 ὑμῶν ὡς ἐμέ αὐτοῦ ἀκούσεσθε. οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ 38*
 ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει σινᾶ καὶ
 τῶν πατέρων ἡμῶν ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα δοῦναι ἡμῖν. ᾧ οὐκ ἠθέλησαν 39*
 ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν ἀλλ' ἀπώσαντο καὶ ἐστράφησαν ταῖς
 καρδίαις αὐτῶν εἰς αἴγυπτον. εἰπόντες τῷ ἀαρὼν ποιήσον ἡμῖν θεοὺς οἱ 40*
 προπορεύονται ἡμῶν ὁ γὰρ μωσῆς οὗτος ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς αἰγύ-
 πτου οὐκ οἶδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις 41
 ἐκείναις καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδῶλῳ καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις
 τῶν χειρῶν αὐτῶν. ἔστρεψεν δὲ ὁ θεὸς καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ 42*
 στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν μὴ σφάγια
 καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι ἔτη τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ οἶκος ἰσ-
 ραὴλ. καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ μολοχ καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν 43*
 ῥεμφὰν τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς καὶ μετοικιδῶ ὑμᾶς
 ἐπέκεινα βαβυλῶνος. ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν ἐν τοῖς πατράσιν ἡμῶν 44*

v.33 ειπεν δε αυτω ο κυριος λυσον το υποδημα των ποδων σου ο γαρ τοπος εφ' εν^{τ.μ.κ} ω εστηκας γη
 αγια εστιν. **v.34** ιδων ειδον την κακωσιν του λαου μου του εν αιγυπτω και του στεναγμου αυτων ηκουσα
 και κατεβην εξελεσθαι αυτους και νυν δευρο αποστειλω^{τ.μ.κ} αποστειλω^{τ.μ.κ} σε εις αιγυπτον. **v.35** τουτον
 τον μωσην^μ μωυσην^{τ.κ.ν} ον ηρνησαντο ειποντες τις σε κατεστησεν αρχοντα και δικαστην τουτον ο θεος
 [και]^ν αρχοντα και λυτρωτην απεσταλκεν^ν απεστειλεν^{τ.μ.κ} συν^ν εν^{τ.μ.κ} χειρι αγγελου του οφθεντος αυτω
 εν τη βατω. **v.36** ουτος εξηγαγεν αυτους ποιησας τερατα και σημεια εν γη αιγυπτω^{μ.ν} αιγυπτου^{τ.κ}
 και εν ερυθρα θαλασση και εν τη ερημω ετη τεσσερακοντα^ν τεσσαρακοντα^{τ.μ.κ}. **v.37** ουτος εστιν ο
 μωσης^μ μωυσης^{τ.κ.ν} ο ειπας^ν ειπων^{τ.μ.κ} τοις υιοις ισραηλ προφητην υμιν αναστησει κυριος^{τ.μ.κ} ο θεος
 ημων^μ υμων^{τ.κ} εκ των αδελφων υμων ως εμε αυτου^{τ.κ} ακουσεσθε^{τ.κ}. **v.38** ουτος εστιν ο γενομενος εν
 τη εκκλησια εν τη ερημω μετα του αγγελου του λαλουντος αυτω εν τω ορει σινα και των πατερων ημων ος
 εδεξατο λογον^μ λογια^{τ.κ.ν} ζωντα δουναι ημιν. **v.39** ω ουκ ηθελησαν υπηκοοι γενεσθαι οι πατερες ημων
 αλλα^ν αλλ^{τ.μ.κ} απωσαντο και εστραφησαν εν^ν τη^μ τα^{τ.κ.ν} καρδια^μ καρδια^{τ.κ.ν} αυτων εις αιγυπτον.
v.40 ειποντες τω ααρων ποιησον ημιν θεους οι προπορευουσιν ημων ο γαρ μωυσης^ν μωυσης^{τ.μ.κ} ουτος
 ος εξηγαγεν ημας εκ γης αιγυπτου ουκ οίδαμεν τι εγενετο^ν γεγονεν^{τ.μ.κ} αυτω. **v.42** εστρεψεν δε ο
 θεος και παρεδωκεν αυτους λατρευειν τη στρατια του ουρανου καθως γεγραπται εν βιβλω των προφητων μη
 σφαγια και θυσιας προσηνεγκατε μοι ετη τεσσερακοντα^ν τεσσαρακοντα^{τ.μ.κ} εν τη ερημω οικος ισραηλ.
v.43 και ανελαβετε την σκηνην του μολοχ και το αστρον του θεου [υμων]^ν υμων^{τ.μ.κ} ραιφαν^ν ρεμφαν^{τ.μ.κ}
 τους τυπους ους εποιησατε προσκυνειν αυτοις και μετοικιδω υμας επεκεινα βαβυλωνος.

ἐν τῇ ἐρήμῳ καθὼς διετάξατο ὁ λαλὼν τῷ μωσῇ ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν
 45* τύπον ὃν ἐώρακει. ἦν καὶ εἰσήγαγον διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ
 ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν ὃν ἐξώσεν ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν
 46* πατέρων ἡμῶν ἕως τῶν ἡμερῶν δαβίδ. ὃς εὗρεν χάριν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ
 47* καὶ ἡτήσατο εὐρεῖν σκηνῶμα τῷ θεῷ ἱακώβ. σολομὼν δὲ ὠκοδόμησεν
 48* αὐτῷ οἶκον. ἀλλ' οὐχ ὁ ὑψιστος ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ καθὼς
 49 ὁ προφήτης λέγει. ὁ οὐρανὸς μοι θρόνος ἢ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν
 μου ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι λέγει κύριος ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύ-
 50, 51* σεώς μου. οὐχὶ ἡ χεὶρ μου ἐποίησεν ταῦτα πάντα. σκληροτράχηλοι καὶ
 ἀπερίτμητοι τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς ὠσίν ὑμεῖς αἰεὶ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντι-
 52* πίπτετε ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν
 οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλευ-
 53 σεως τοῦ δικαίου οὗ νῦν ὑμεῖς προδοταὶ καὶ φονεῖς γεγέννησθε. οἵτινες
 54 ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων καὶ οὐκ ἐφυλάξατε. ἀκούοντες
 δὲ ταῦτα διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐτῶν καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ'
 55 αὐτόν. ὑπάρχων δὲ πλήρης πνεύματος ἁγίου ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν
 56* εἶδεν δόξαν θεοῦ καὶ ἰησοῦν ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ. καὶ εἶπεν ἰδοὺ
 θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεωγμένους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν
 57 ἐστῶτα τοῦ θεοῦ. κράζαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ συνέσχον τὰ ὦτα αὐτῶν καὶ
 58* ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν. καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβό-
 λουν καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν παρὰ τοὺς πόδας νεανίου
 59 καλουμένου σαύλου. καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν στέφανον ἐπικαλούμενον καὶ
 60* λέγοντα κύριε ἰησοῦ δέξαι τὸ πνεῦμά μου. θεῖς δὲ τὰ γόνατα ἔκραξεν φω-
 νῇ μεγάλῃ κύριε μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην καὶ τοῦτο εἰπὼν
 ἐκοιμήθη.

8* σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ

v.44 ἡ σκηνή του μαρτυρίου ἦν ἐν^τ τοῖς πατρασιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρημῳ καθὼς διετάξατο ὁ λαλὼν τῷ μωσῇ^{τ.μ.κ} ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἐώρακει. **v.45** ἦν καὶ εἰσηγαγον διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν ὃν ἐξώσεν ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν ἕως τῶν ἡμερῶν δαβίδ^{μ.ν} δαβίδ^{τ.κ}. **v.46** ὃς εὗρεν χάριν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ἡτήσατο εὐρεῖν σκηνῶμα τῷ οἴκῳ^ν θεῷ^{τ.μ.κ} ἱακώβ. **v.47** σολομὼν δὲ οἰκοδόμησεν^ν ὠκοδόμησεν^{τ.μ.κ} αὐτῷ οἶκον. **v.48** ἀλλ' οὐχ ὁ ὑψιστος ἐν χειροποιήτοις ναοῖς^{τ.μ.κ} κατοικεῖ καθὼς ὁ προφήτης λέγει. **v.51** σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι καρδίαις^ν τῇ^{τ.μ.κ} καρδίᾳ^{τ.μ.κ} καὶ τοῖς ὠσίν ὑμεῖς αἰεὶ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπίπτετε ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. **v.52** τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλευσεως τοῦ δικαίου οὗ νῦν ὑμεῖς προδοταὶ καὶ φονεῖς ἐγενεσθε^ν γεγεννησθε^{τ.μ.κ}. **v.56** καὶ εἶπεν ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς διανοιγμένους^ν ἀνεωγμένους^{τ.μ.κ} καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ θεοῦ. **v.58** καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβολοῦν καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν^{τ.κ.ν} παρὰ τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου σαύλου. **v.60** θεῖς δὲ τὰ γόνατα ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ κύριε μὴ στήσης αὐτοῖς ταύτην^ν τὴν ἁμαρτίαν ταύτην^{τ.μ.κ} καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη. **8**

ἡμέρα διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν ἱεροσολύμοις πάντες τε
 διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς ἰουδαίας καὶ σαμαρείας πλὴν τῶν ἀπο-
 στόλων. συνεκόμισαν δὲ τὸν στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ ἐποίησαντο 2*
 κοπετὸν μέγαν ἐπ’ αὐτῷ. σαῦλος δὲ ἐλυμαίνεται τὴν ἐκκλησίαν κατὰ 3
 τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου
 εἰς φυλακὴν. οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διήλθον εὐαγγελιζόμενοι τὸν λό- 4
 γον. φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς πόλιν τῆς σαμαρείας ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν 5*
 χριστόν. προσεῖχον τὲ οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ φιλίππου ὁμοθυ- 6*
 μαδὸν ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. πολλῶν γὰρ 7*
 τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα βοῶντα μεγάλη φωνῇ ἐξήρχετο πολλοὶ
 δὲ παραλελυμένοι καὶ χῶλοι ἐθεραπεύθησαν. καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη 8*
 ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. ἀνὴρ δὲ τις ὀνόματι σίμων προὔπηρχεν ἐν τῇ πόλει 9*
 μαγεύων καὶ ἐξιστῶν τὸ ἔθνος τῆς σαμαρείας λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέ-
 γαν. ᾧ προσεῖχον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου λέγοντες οὗτός ἐστιν ἡ 10*
 δύναμις τοῦ θεοῦ ἡ μεγάλη. προσεῖχον δὲ αὐτῷ διὰ τὸ ἱκανῶ χρόνῳ ταῖς 11
 μαγείαις ἐξεστακέναι αὐτοῦς. ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ φιλίππῳ εὐαγγελιζο- 12*
 μένῳ τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἰησοῦ χριστοῦ
 ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. ὁ δὲ σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν καὶ 13*
 βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν τῷ φιλίππῳ θεωρῶν τε σημεῖα καὶ δυνάμεις
 μεγάλας γινομένας ἐξίστατο. ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι 14*
 ὅτι δέδεκται ἡ σαμάρεια τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν
 πέτρον καὶ ἰωάννην. οἵτινες καταβάντες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν ὅπως 15
 λάβωσιν πνεῦμα ἅγιον. οὕπῳ γὰρ ἦν ἐπ’ οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκὸς μόνον 16*
 δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἰησοῦ. τότε ἐπετίθουν 17*

v.1 σαυλος δε ην συνευδοκων τη αναιρεσει αυτου εγενετο δε εν εκεινη τη ημερα διωγμος μεγας επι την εκ-
 κλησιαν την εν ιεροσολυμοις παντες δε^{μ.ν} τε^{τ.κ} διεσπαρησαν κατα τας χωρας της ιουδαϊας και σαμαρειας
 πλην των αποστολων. **v.2** συνεκομισαν δε τον στεφανον ανδρες ευλαβεις και εποιησαν^ν εποιησαντο^{τ.μ.κ}
 κοπετον μεγαν επι αυτω. **v.5** φιλιππος δε κατελθων εις [την]^ν πολιν της σαμαρειας εκηρυσσεν αυτοις
 τον χριστον. **v.6** προσειχον δε^ν τε^{τ.μ.κ} οι οχλοι τοις λεγομενοις υπο του φιλιππου ομοθυμαδον εν
 τω ακουειν αυτους και βλεπειν τα σημεια α εποιει. **v.7** πολλοι^ν πολλων^{τ.μ.κ} γαρ των εχοντων πνευ-
 ματα ακαθαρτα βοωντα μεγαλη^{τ.κ} φωνη μεγαλη^{μ.ν} εξηρχοντο^ν εξηρχετο^{τ.μ.κ} πολλοι δε παραλελυμενοι
 και χωλοι εθεραπευθησαν. **v.8** και^{τ.μ.κ} εγενετο δε^ν πολλη^ν χαρα μεγαλη^{τ.μ.κ} εν τη πολει εκεινη.
v.9 ανηρ δε τις ονοματι σιμων προυπηρχεν εν τη πολει μαγευων και εξιστανων^ν εξιστων^{τ.μ.κ} το εθνος
 της σαμαρειας λεγων ειναι τινα εαυτον μεγαν. **v.10** ω προσειχον παντες^{τ.κ.ν} απο μικρου εως μεγαλου
 λεγοντες ουτος εστιν η δυναμις του θεου η καλουμενη^ν μεγαλη. **v.12** οτε δε επιστευσαν τω φιλιππω
 ευαγγελιζομενω τα^{τ.μ.κ} περι της βασιλειας του θεου και του ονοματος του^{τ.κ} ιησου χριστου εβαπτιζοντο
 ανδρες τε και γυναικες. **v.13** ο δε σιμων και αυτος επιστευσεν και βαπτισθεις ην προσκαρτερων τω
 φιλιππω θεωρων τε Ασημεια^τ Ακαι^τ δυναμεις και^{κ.μ} σημεια^{κ.μ} γινομενα^{κ.μ} Αμεγαλας^τ Αγινομενας^τ
 εξιστατο. **v.14** ακουσαντες δε οι εν ιεροσολυμοις αποστολοι οτι δεδεκται η σαμαρεια τον λογον του
 θεου απεστειλαν προς αυτους τον^{τ.μ.κ} πετρον και ιωαννην. **v.16** ουδεπω^ν ουπω^{τ.μ.κ} γαρ ην επι ου-
 δени αυτων επιπεπτωκος μονον δε βεβαπτισμενοι υπηρχον εις το ονομα του χριστου^μ κυριου^{τ.κ.ν} ιησου.
v.17 τοτε επετιθεσαν^ν επετιθουν^{τ.μ.κ} τας χειρας επι αυτους και ελαμβανον πνευμα αγιον.

18* τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς καὶ ἐλάμβανον πνεῦμα ἅγιον. θεασάμενος δὲ ὁ
 σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ πνεῦμα
 19* τὸ ἅγιον προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα. λέγων δότε καὶ ἡμεῖς τὴν ἐξουσίαν
 20 ταύτην ἵνα ὃ ἂν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας λαμβάνῃ πνεῦμα ἅγιον. πέτρος δὲ εἶπεν
 πρὸς αὐτόν τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἶη εἰς ἀπώλειαν ὅτι τὴν δωρεάν τοῦ
 21* θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. οὐκ ἔστιν σοι μερίς οὐδὲ κλῆρος
 ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ ἡ γὰρ καρδιά σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.
 22* μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης καὶ δεήθητι τοῦ θεοῦ εἰ ἄρα
 23 ἀφεθήσεται σοὶ ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου. εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ
 24 σύνδεσμον ἀδικίας ὁρῶ σε ὄντα. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ σίμων εἶπεν δεήθητε
 ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν κύριον ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρή-
 25* κατε. οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ κυρίου
 ὑπέστρεψαν εἰς ἱερουσαλὴμ πολλὰς τε κώμας τῶν σαμαρειτῶν εὐηγγελί-
 26 σαντο. ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησεν πρὸς φίλιππον λέγων ἀνάστηθι καὶ
 πορεύου κατὰ μεσημβρίαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ ἱερουσα-
 27* λῆμ εἰς γάζαν αὕτη ἐστὶν ἔρημος. καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ
 αἰθίοψ εὐνοῦχος δυνάστης κανδάκης τῆς βασιλείσης αἰθίοπων ὃς ἦν ἐπὶ
 28* πάσης τῆς γάζης αὐτῆς ὃς ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς ἱερουσαλὴμ. ἦν
 τε ὑποστρέφων καὶ καθημένος ἐπὶ τοῦ ἅρματος αὐτοῦ καὶ ἀνεγίνωσκεν
 29 τὸν προφήτην ἡσαΐαν. εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμα τῷ φιλίππῳ πρόσελθε καὶ
 30* κολλήθητι τῷ ἅρματι τούτῳ. προσδραμών δὲ ὁ φίλιππος ἤκουσεν αὐ-
 τοῦ ἀναγινώσκοντος τὸν προφήτην ἡσαΐαν καὶ εἶπεν ἄρα γε γινώσκεις ἃ
 31* ἀναγινώσκεις. ὁ δὲ εἶπεν πῶς γὰρ ἂν δυναίμην ἐὰν μὴ τις ὁδήγησέ με
 32* παρεκάλεσέν τε τὸν φίλιππον ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ. ἡ δὲ περιοχὴ
 τῆς γραφῆς ἣν ἀνεγίνωσκεν ἦν αὕτη ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη καὶ ὡς
 ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα
 33* αὐτοῦ. ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἦρθη τὴν δὲ γενεάν αὐτοῦ

v.18 ἰδων^v θεασάμενος^{τ.μ.κ} δε ο σιμων οτι δια της επιθεσεως των χειρων των αποστολων διδοται το πνευμα το^{τ.μ.κ} αγιον^{τ.μ.κ} προσηνεγκεν αυτοις χρηματα. **v.19** λεγων δοτε καμοι την εξουσιαν ταυτην ινα ω εαν^{κ.μ.ν} αν^τ επιθω τας χειρας λαμβανη πνευμα αγιον. **v.21** ουκ εστιν σοι μερις ουδε κληρος εν τω λογω τουτω η γαρ καρδια σου ουκ εστιν ευθεια εναντι^v ενωπιον^{τ.μ.κ} του θεου. **v.22** μετανोησον ουν απο της κακίας σου ταυτης και δεηθητι του κυριου^v θεου^{τ.μ.κ} ει αρα αφεθησεται σοι η επινοια της καρδιας σου. **v.25** οι μεν ουν διαμαρτυραμενοι και λαλησαντες τον λογον του κυριου υπεστρεφον^v υπεστρεψαν^{τ.μ.κ} εις ιεροσολυμα^v ιερουσαλημ^{τ.μ.κ} πολλας τε κωμας των σαμαριτων^v σαμαρειτων^{τ.μ.κ} ευηγγελιζοντο^v ευηγγελισαντο^{τ.μ.κ}. **v.27** και αναστας επορευθη και ιδου ανηρ αιθιοψ ευνουχος δυναστης κανδακης της^{τ.μ.κ} βασιλεισης αιθιοπων ος ην επι πασης της γαζης αυτης ος εληλυθει προσκυνησων εις ιερουσαλημ. **v.28** ην τε υποστρεφων και καθημενος επι του αρματος αυτου και^{τ.μ.ν} ανεγινωσκεν τον προφητην ησαιαν. **v.30** προσδραμων δε ο φιλιππος ηκουσεν αυτου αναγινωσκοντος ησαιαν^v τον προφητην ησαιαν^{τ.μ.κ} και ειπεν αρα γε γινωσκεις α αναγινωσκεις. **v.31** ο δε ειπεν πως γαρ αν δυναιμην εαν μη τις οδηγησει^v οδηγηση^{τ.μ.κ} με παρεκαλεσεν τε τον φιλιππον αναβαντα καθισαι συν αυτω. **v.32** η δε περιοχη της γραφης ην ανεγινωσκεν ην αυτη ως προβατον επι σφαγην ηχθη και ως αμνος εναντιον του κειραντος^v κειροντος^{τ.μ.κ} αυτον αφωνος ουτως ουκ ανοιγει το στομα αυτου.

τίς διηγήσεται ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ 34
 εὐνοῦχος τῷ φιλίπῳ εἶπεν δέομαί σου περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο
 περὶ ἑαυτοῦ ἢ περὶ ἑτέρου τινός. ἀνοίξας δὲ ὁ φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ 35
 καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν ἰησοῦν. ὥς 36
 δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδὸν ἦλθον ἐπὶ τι ὕδωρ καὶ φησιν ὁ εὐνοῦχος
 ἰδοὺ ὕδωρ τί κωλύει με βαπτισθῆναι. εἶπεν δὲ ὁ φίλιππος εἰ πιστεύεις ἔξ 37*
 ὅλης τῆς καρδίας ἔξεστιν ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ
 εἶναι τὸν ἰησοῦν χριστόν. καὶ ἐκέλευσεν στήναι τὸ ἄρμα καὶ κατέβησαν 38
 ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ ὃ τε φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν.
 ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος πνεῦμα κυρίου ἤρπασεν τὸν φίλιππον καὶ 39
 οὐκ εἶδεν αὐτόν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων.
 φίλιππος δὲ εὐρέθη εἰς ἄζωτον καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις 40
 πάσας ἕως τοῦ ἔλθεῖν αὐτόν εἰς καισάρειαν.

ὁ δὲ σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ κυ- 9
 ρίου προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ. ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς δαμασκόν 2
 πρὸς τὰς συναγωγὰς ὅπως ἐάν τινας εὕρῃ τῆς ὁδοῦ ὄντας ἄνδρας τε καὶ
 γυναῖκας δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς ἱερουσαλήμ. ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι ἐγέ- 3*
 νετο αὐτόν ἐγγίζειν τῇ δαμασκῷ καὶ ἐξαίφνης περιήστραψεν αὐτόν φῶς
 ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσεν φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ 4
 σαοὺλ σαοὺλ τί με διώκεις. εἶπεν δὲ τίς εἰ κύριε ὁ δὲ κύριος εἶπεν ἐγώ 5*
 εἰμι ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. τρέμων τε 6*
 καὶ θαμβῶν εἶπεν κύριε τί μέ θέλεις ποιῆσαι καὶ ὁ κύριος πρὸς αὐτόν ἀνά-
 στηθι καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν καὶ λαληθήσεται σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. οἱ δὲ 7*
 ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἰστήκεισαν ἔννεοί ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς
 μηδένα δὲ θεωροῦντες. ἠγέρθη δὲ ὁ σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς ἀνεωγμένων δὲ 8*
 τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οὐδένα ἔβλεπεν χειραγωγοῦντες δὲ αὐτόν εἰσήγαγον
 εἰς δαμασκόν. καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ 9
 ἔπιεν. ἦν δὲ τις μαθητὴς ἐν δαμασκῷ ὀνόματι ἀνανίας καὶ εἶπεν πρὸς 10*

v.33 ἐν τῇ ταπεινώσει [αὐτοῦ]^ν αὐτοῦ^{τ.μ.κ} ἡ κρίσις αὐτοῦ ἦρθη τὴν δε^{τ.μ.κ} γενεάν αὐτοῦ τίς διηγήσεται
 ὅτι αἱρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ. **v.37** εἶπεν^{τ.κ} δε^{τ.κ} ὁ^{τ.κ} φίλιππος^{τ.κ} εἰ^{τ.κ} πιστεύεις^{τ.κ} ἔξ^{τ.κ}
 ὅλης^{τ.κ} τῆς^{τ.κ} καρδίας^{τ.κ} ἔξεστιν^{τ.κ} ἀποκριθεὶς^{τ.κ} δε^{τ.κ} εἶπεν^{τ.κ} πιστεύω^{τ.κ} τὸν^{τ.κ} υἱὸν^{τ.κ} τοῦ^{τ.κ}
 θεοῦ^{τ.κ} εἶναι^{τ.κ} τὸν^{τ.κ} ἰησοῦν^{τ.κ} χριστόν^{τ.κ}. **9 v.3** ἐν δε τῷ πορεύεσθαι ἐγενετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ
 δαμασκῷ καὶ^{τ.μ.κ} ἐξαίφνης τε^ν περιήστραψεν^{τ.μ.κ} αὐτὸν περιήστραψεν^ν φῶς εκ^ν ἀπο^{τ.μ.κ} τοῦ οὐρανοῦ.
v.5 εἶπεν δε τίς εἰ κύριε ὁ δε κύριος^{τ.μ.κ} εἶπεν^{τ.μ.κ} ἐγώ εἰμι ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις σκληρόν^{τ.κ} σοι^{τ.κ}
 πρὸς^{τ.κ} κέντρα^{τ.κ} λακτίζειν^{τ.κ}. **v.6** ἀλλὰ^{μ.ν} τρέμων^{τ.κ} τε^{τ.κ} καὶ^{τ.κ} θαμβῶν^{τ.κ} εἶπεν^{τ.κ} κύριε^{τ.κ}
 τί^{τ.κ} με^{τ.κ} θέλεις^{τ.κ} ποιῆσαι^{τ.κ} καὶ^{τ.κ} ὁ^{τ.κ} κύριος^{τ.κ} πρὸς^{τ.κ} αὐτόν^{τ.κ} ἀναστηθι καὶ εἰσελθε εἰς τὴν
 πόλιν καὶ λαληθήσεται σοι ὅ^ν τι σε δεῖ ποιεῖν. **v.7** οἱ δε ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτὰ εἰστήκεισαν
 ἔννεοι^{μ.ν} ἔννεοι^{τ.κ} ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς μηδένα δε θεωροῦντες. **v.8** ἠγέρθη δε ὁ^{τ.μ.κ} σαῦλος ἀπο
 τῆς γῆς ἀνεωγμένων τε^μ δε^{τ.κ.ν} τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οὐδεν^ν οὐδένα^{τ.μ.κ} ἔβλεπεν χειραγωγοῦντες δε
 αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς δαμασκόν. **v.10** ἦν δε τίς μαθητὴς ἐν δαμασκῷ ὀνόματι ἀνανίας καὶ εἶπεν πρὸς
 αὐτόν ὁ^{τ.μ.κ} κύριος^{τ.μ.κ} ἐν ὁραματι ὅ^ν κύριος^ν ἀνανία ὁ δε εἶπεν ἰδοὺ ἐγώ κύριε.

- 11 αὐτὸν ὁ κύριος ἐν ὁράματι ἀνανία ὁ δὲ εἶπεν ἰδοὺ ἐγὼ κύριε. ὁ δὲ κύριος
 πρὸς αὐτὸν ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην εὐθείαν
 καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ ἰούδα σαῦλον ὀνόματι ταρσέα ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται.
 12* καὶ εἶδεν ἐν ὁράματι ἄνδρα ὀνόματι ἀνανίαν εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ
 13* χεῖρα ὅπως ἀναβλέψῃ. ἀπεκρίθη δὲ ὁ ἀνανίας κύριε ἤκῃκοα ἀπὸ πολλῶν
 περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου ὅσα κακὰ ἐποίησεν τοῖς ἁγίοις σου ἐν ἱερουσαλήμ.
 14 καὶ ᾧδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων δηῆσαι πάντας τοὺς ἐπικαλου-
 15* μένους τὸ ὄνομά σου. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος πορεύου ὅτι σκευὸς
 ἐκλογῆς μοι ἐστὶν οὗτος τοῦ βασιτάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ
 16 βασιλέων υἱῶν τε ἰσραήλ. ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ
 17* ὀνόματός μου παθεῖν. ἀπηλθεν δὲ ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν
 καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπεν σαοὺλ ἀδελφέ ὁ κύριος ἀπέσταλκέν
 με ἰησοῦς ὁ ὀφθεὶς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἥ ἤρχου ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῇς
 18* πνεύματος ἁγίου. καὶ εὐθέως ἀπέπεσον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὥσει
 19* λεπίδες ἀνέβλεψέν τε παραχρῆμα καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη. καὶ λαβὼν τρο-
 φὴν ἐνίσχυσεν ἐγένετο δὲ ὁ σαῦλος μετὰ τῶν ἐν δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας
 20* τινάς. καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσεν τὸν χριστὸν ὅτι οὗτός
 21* ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον οὐχ
 οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας ἐν ἱερουσαλήμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα
 τοῦτο καὶ ᾧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς
 22* ἀρχιερεῖς. σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο καὶ συνέχυνεν τοὺς ἰουδαί-
 οὺς τοὺς κατοικοῦντας ἐν δαμασκῷ συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός.
 23 ὥς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί συνεβουλεύσαντο οἱ ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐ-
 24* τόν. ἐγνώσθη δὲ τῷ σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν παρετηροῦν τε τὰς πύλας
 25* ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσιν. λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ

v.12 καὶ εἶδεν ^{εν^{τ.μ.κ}} οραματι^{τ.μ.κ} ἀνδρα [εν^ν οραματι]^ν ονοματι^{τ.μ.κ} ἀνανιαν ονοματι^ν εἰσελθοντα καὶ ἐπιθεντα αὐτῷ [τας]^ν χειρας^ν χεῖρα^{τ.μ.κ} ὅπως ἀναβλεψῇ. **v.13** ἀπεκρίθη δὲ ο^{τ.κ} ἀνανιας κυ-
 ριε ἠκουσα^ν ἀκηκοα^{τ.μ.κ} ἀπο πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου ὅσα κακὰ ἐποίησεν^{τ.μ.κ} τοῖς ἁγίοις σου
 ἐποίησεν^ν ἐν ἱερουσαλήμ. **v.15** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος πορεύου ὅτι σκευὸς ἐκλογῆς μοι^{τ.μ.κ}
 ἐστὶν μοι^ν οὗτος τοῦ βασιτάσαι τὸ ὄνομα μου ἐνώπιον ἐθνῶν τε^ν καὶ βασιλέων υἱῶν τε ἰσραήλ. **v.17** ἀπηλ-
 θεν δὲ ἀνανιας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπεν σαοὺλ ἀδελφέ ὁ κύριος
 ἀπέσταλκέν με ἰησοῦς^{τ.κ.ν} ὁ ὀφθεὶς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἥ ἤρχου ὅπως ἀναβλεψῇς καὶ πλησθῇς πνεύματος ἁγίου.
v.18 καὶ εὐθέως ἀπέπεσαν^ν αὐτοῦ^ν ἀπέπεσον^{τ.μ.κ} ἀπο τῶν ὀφθαλμῶν ὥς^ν αὐτοῦ^{τ.μ.κ} ὥσει^{τ.μ.κ} λεπίδες
 ἀνέβλεψεν τε [παραχρημα]^μ παραχρημα^{τ.κ} καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη. **v.19** καὶ λαβὼν τροφὴν ἐνίσχυσεν
 ἐγένετο δὲ ο^{τ.μ.κ} σαῦλος^{τ.μ.κ} μετὰ τῶν ἐν δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινάς. **v.20** καὶ εὐθέως ἐν ταῖς
 συναγωγαῖς ἐκήρυσεν τὸν ἰησοῦν^ν χριστὸν^{τ.μ.κ} ὅτι οὗτος ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. **v.21** ἐξίσταντο δὲ
 πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον οὐχ οὗτος ἐστὶν ὁ πορθήσας εἰς^ν ἐν^{τ.μ.κ} ἱερουσαλήμ τοὺς ἐπικαλουμέ-
 νους τὸ ὄνομα τοῦτο καὶ ᾧδε εἰς τοῦτο ἐληλυθεν^μ ἐληλυθει^{τ.κ.ν} ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς
 ἀρχιερεῖς. **v.22** σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο καὶ συνέχυνεν^ν συνέχυνεν^{τ.μ.κ} [τούς]^ν τοὺς^{τ.μ.κ}
 ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν δαμασκῷ συμβιβάζων ὅτι οὗτος ἐστὶν ὁ χριστός. **v.24** ἐγνώσθη δὲ τῷ
 σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν παρετηροῦντο^ν δε^ν καὶ^ν παρετηροῦν^{τ.μ.κ} τε^{τ.μ.κ} τὰς πύλας ἡμέρας τε καὶ
 νυκτὸς ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσιν. **v.25** λαβόντες δὲ αὐτὸν^{τ.μ.κ} οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ^ν νυκτὸς καθῆκαν^{τ.μ.κ}
 δια τοῦ τειχοῦς καθῆκαν^ν αὐτὸν^ν χαλασάντες ἐν σπιριδί.

νυκτὸς καθῆκαν διὰ τοῦ τείχους χαλάσαντες ἐν σφυρίδι. παραγενόμενος 26*
 δὲ ὁ σαῦλος εἰς ἱερουσαλὴμ ἐπειράτο κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς καὶ πάντες
 ἐφοβοῦντο αὐτόν μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶν μαθητῆς. βαρναβᾶς δὲ ἐπιλαβό- 27
 μενος αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν
 τῇ ὁδῷ εἶδεν τὸν κύριον καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ καὶ πῶς ἐν δαμασκῷ ἐπαρ-
 ρησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ ἰησοῦ. καὶ ἦν μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος 28*
 καὶ ἐκπορευόμενος ἐν ἱερουσαλὴμ. καὶ παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνόμα- 29*
 τί τοῦ κυρίου ἰησοῦ ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς ἑλληνιστάς οἱ δὲ
 ἐπεχείρουν αὐτόν ἀνελεῖν. ἐπιγνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτόν εἰς 30
 καισάρειαν καὶ ἔξαπέστειλαν αὐτόν εἰς ταρσόν. αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι καθ' 31*
 ὅλης τῆς ἰουδαίας καὶ γαλιλαίας καὶ σαμαρείας εἶχον εἰρήνην οἰκοδομου-
 μέναι καὶ πορευομέναι τῷ φόβῳ τοῦ κυρίου καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἁγίου
 πνεύματος ἐπληθύνοντο. ἐγένετο δὲ πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων κα- 32*
 τελεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας λύδδαν. εὗρεν δὲ ἐκεῖ 33*
 ἄνθρωπὸν τινα αἰνέαν ὀνόματι ἐξ ἐτῶν ὀκτῶ κατακείμενον ἐπὶ κραββάτω
 ὃς ἦν παραλελυμένος. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πέτρος αἰνέα ἰᾶταί σε ἰησοῦς ὁ 34*
 χριστὸς ἀνάστηθι καὶ στρώσον σεαυτῷ καὶ εὐθέως ἀνέστη. καὶ εἶδον αὐτόν 35*
 πάντες οἱ κατοικοῦντες λύδδαν καὶ τὸν σαρῶναν οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ
 τὸν κύριον. ἐν ἰόππῃ δέ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι ταβιθά ἣ διερμηνευο- 36*
 μένη λέγεται δορκάς αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν
 ἐποίει. ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν 37*
 λούσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερώῳ. ἐγγὺς δὲ οὔσης λύδδης τῇ ἰόππῃ 38*
 οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας
 πρὸς αὐτόν παρακαλοῦντες μὴ ὀκνήσαι διελθεῖν ἕως αὐτῶν. ἀναστὰς δὲ 39

v.26 παραγενόμενος δε ο^{τ.μ.κ} σαυλος^{τ.μ.κ} εν^μ εις^{τ.κ.ν} ιερουσαλημ επειραζεν^ν επειρατο^{τ.μ.κ} κολλα-
 σθαι τοις μαθηταις και παντες εφοβουντο αυτον μη πιστευοντες οτι εστιν μαθητης. **v.28** και ην μετ αυ-
 των εισπορευομενος [και^μ και^{τ.κ} εκπορευομενος]^μ εκπορευομενος^{τ.κ} εις^μ εν^{τ.κ} ιερουσαλημ^{τ.μ.κ} και
 εκπορευομενος^ν εις^ν ιερουσαλημ^ν παρρησιαζομενος εν τω ονοματι του κυριου ιησου^{τ.μ.κ}. **v.29** ελαλει
 τε και συνεζητει προς τους ελληνιστας οι δε επεχειρουν αυτον^{τ.μ.κ} ανελειν αυτον^ν. **v.31** η^ν αι^{τ.μ.κ}
 μεν ουν εκκλησια^ν εκκλησαι^{τ.μ.κ} καθ ολης της ιουδαιας και γαλιλαιας και σαμαρειας ειχεν^ν ειχον^{τ.μ.κ}
 ειρηνην οικοδομουμενη^ν οικοδομουμεναι^{τ.μ.κ} και πορευομενη^ν πορευομεναι^{τ.μ.κ} τω φοβω του κυ-
 ριου και τη παρακλησει του αγιου πνευματος επληθυνετο^ν επληθυνοντο^{τ.μ.κ}. **v.32** εγενετο δε πε-
 τρον διερχομενον δια παντων κατελθειν και προς τους αγιους τους κατοικουντας λυδδα^ν λυδδαν^{τ.μ.κ}.
v.33 ευρεν δε εκει ανθρωπον τινα αινεαν^{τ.μ.κ} ονοματι αινεαν^ν εξ ετων οκτω κατακειμενον επι κραβαττου^ν
 κραββατω^{τ.μ.κ} ος ην παραλελυμενος. **v.34** και ειπεν αυτω ο πετρος αινεα ιαται σε ιησους ο^{τ.μ.κ}
 χριστος αναστηθι και στρωσον σεαυτω και ευθεως ανεστη. **v.35** και ειδαν^ν ειδον^{τ.μ.κ} αυτον παντες
 οι κατοικουντες λυδδα^ν λυδδαν^{τ.μ.κ} και τον ασσαρωνα^μ σαρωνα^{κ.ν} σαρωναν^τ οιτινες επεστρεψαν επι
 τον κυριον. **v.36** εν ιοπιπη δε τις ην μαθητρια ονοματι ταβιθα^μ ταβιθα^{τ.κ.ν} η διερμηνευομενη λεγε-
 ται δορκας αυτη ην πληρης αγαθων^{τ.μ.κ} εργων αγαθων^ν και ελεημοσυνων ων εποiei. **v.37** εγενετο
 δε εν ταις ημεραις εκειναις ασθενησασαν αυτην αποθανειν λουσαντες δε αυτην^{τ.μ.κ} εθηκαν [αυτην]^ν εν
 υπερω. **v.38** εγγυς δε ουσης λυδδας^ν λυδδης^{τ.μ.κ} τη ιοπιπη οι μαθηται ακουσαντες οτι πετρος εστιν
 εν αυτη απεστειλαν δυο^{τ.κ.ν} ανδρας^{τ.κ.ν} προς αυτον παρακαλουντες μη οκνησης^ν οκνησαι^{τ.μ.κ} διελθειν
 εως ημων^ν αυτων^{τ.μ.κ}.

- πέτρος συνήλθεν αὐτοῖς ὃν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῶν καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας
 40* καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὕσα ἡ δορκάς. ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάν-
 τας ὁ πέτρος θεῖς τὰ γόνατα προσηύξατο καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα
 εἶπεν ταβιθά ἀνάστηθι ἡ δὲ ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς καὶ ἰδοῦσα τὸν
 41 πέτρον ἀνεκάθισεν. δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν φωνήσας δὲ
 42* τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας παρέστησεν αὐτήν ζῶσαν. γνωστὸν δὲ ἐγένετο
 43* καθ' ὅλης τῆς ἰοπίης καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν κύριον. ἐγένετο δὲ
 ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι αὐτὸν ἐν ἰοπίῃ παρά τινι σίμωνι βυρσεῖ.
- 10* ἀνὴρ δέ τις ἦν ἐν καισαρείᾳ ὀνόματι κορνήλιος ἑκατοντάρχης ἐκ σπει-
 2* ρης τῆς καλουμένης ἰταλικῆς. εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν σὺν
 παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ποιῶν τε ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ καὶ δεόμε-
 3* νος τοῦ θεοῦ διαπαντός. εἶδεν ἐν ὁράματι φανερώς ὥσπερ ὥραν ἐννάτην
 τῆς ἡμέρας ἄγγελον τοῦ θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν καὶ εἰπόντα αὐτῷ
 4* κορνήλιε. ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμβοδος γενόμενος εἶπεν τί ἐστὶν κύ-
 ριε εἶπεν δὲ αὐτῷ αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν
 5* εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. καὶ νῦν πέμπω εἰς ἰοπίην ἄνδρας
 6* καὶ μετάπεμψαι σίμωνά ὃς ἐπικαλεῖται πέτρος. οὗτος ξενίζεται παρά τινι
 σίμωνι βυρσεῖ ᾧ ἐστὶν οἰκία παρά θάλασσαν οὗτος λαλήσει σοι τί σε δεῖ
 7* ποιεῖν. ὥς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν τῷ κορνηλίῳ φωνήσας δύο τῶν
 8* οἰκετῶν αὐτοῦ καὶ στρατιωτὴν εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ. καὶ
 9 ἐξηγησάμενος αὐτοῖς ἅπαντα ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἰοπίην. τῇ δὲ
 ἐπαύριον ὁδοιπορούντων ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων ἀνέβη πέτρος
 10* ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι περὶ ὥραν ἕκτην. ἐγένετο δὲ πρόσπεινος καὶ
 ἤθελεν γεύσασθαι παρασκευαζόντων δὲ ἐκείνων ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἕκ-

v.40 ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ πέτρος καὶ^v θεῖς τὰ γόνατα προσηύξατο καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπεν ταβιθά^m ταβιθά^{T,K,v} ἀνάστηθι ἡ δὲ ἠνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς καὶ ἰδοῦσα τὸν πέτρον ἀνεκάθισεν.
v.42 γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς ἰοπίης καὶ πολλοὶ^{T,m,K} ἐπίστευσαν πολλοὶ^v ἐπὶ τὸν κύριον.
v.43 ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι αὐτὸν^{T,m,K} ἐν ἰοπίῃ παρά τινι σίμωνι βυρσεῖ. **10 v.1** ἀνὴρ δὲ τις ἦν^{T,m,K} ἐν καισαρείᾳ ὀνόματι κορνήλιος ἑκατοντάρχης ἐκ σπειρῆς τῆς καλουμένης ἰταλικῆς. **v.2** εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ποιῶν τε^{T,m,K} ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ καὶ δεόμενος τοῦ θεοῦ δια^{m,v} παντός^{m,v} διαπαντός^{T,K}. **v.3** εἶδεν ἐν ὁράματι φανερώς ὥσπερ ὥραν ἐννάτην^v ἐνατὴν^m ἐννατὴν^{T,K} τῆς ἡμέρας ἄγγελον τοῦ θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν καὶ εἰπόντα αὐτῷ κορνήλιε. **v.4** ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἐμβοδος γενόμενος εἶπεν τί ἐστὶν κύριε εἶπεν δὲ αὐτῷ αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἐμπροσθεν^v ἐνώπιον^{T,m,K} τοῦ θεοῦ. **v.5** καὶ νῦν πέμπω ἄνδρας^v εἰς ἰοπίην ἄνδρας^{T,m,K} καὶ μετάπεμψαι σίμωνα τινά^v τὸν^m ὃς^{T,K,v} ἐπικαλούμενον^m ἐπικαλεῖται^{T,K,v} πέτρον^m πέτρος^{T,K,v}. **v.6** οὗτος ξενίζεται παρά τινι σίμωνι βυρσεῖ ὃς ἐστὶν οἰκία παρά θάλασσαν οὗτος^{T,K} λαλήσει^{T,K} σοι^{T,K} τί^{T,K} σε^{T,K} δεῖ^{T,K} ποιεῖν^{T,K}. **v.7** ὥς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν αὐτῷ^v τῷ^{T,m,K} κορνηλίῳ^{T,m,K} φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ^{T,m,K} καὶ στρατιωτὴν εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ. **v.8** καὶ ἐξηγησάμενος αὐτοῖς^{T,m,K} ἅπαντα αὐτοῖς^v ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἰοπίην. **v.10** ἐγένετο δὲ πρόσπεινος καὶ ἤθελεν γεύσασθαι παρασκευαζόντων δὲ αὐτῶν^v ἐκείνων^{T,m,K} ἐπέπεσεν^v ἐπ' αὐτὸν ἐκστασίς.

στας. καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον καὶ καταβαῖνον ἐπ’ αὐτὸν 11*
 σκευὸς τι ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον καὶ καθιέμενον
 ἐπὶ τῆς γῆς. ἐν ᾧ ὑπῆρχεν πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία 12*
 καὶ τὰ ἔρπετα καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν 13
 ἀναστάς πέτρε θύσον καὶ φάγε. ὁ δὲ πέτρος εἶπεν μηδαμῶς κύριε ὅτι 14*
 οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον. καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου 15
 πρὸς αὐτόν ἃ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς 16*
 καὶ πάλιν ἀνελήφθη τὸ σκευὸς εἰς τὸν οὐρανόν. ὥς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει 17*
 ὁ πέτρος τί ἂν εἴη τὸ ὄραμα ὃ εἶδεν καὶ ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι
 ἀπὸ τοῦ κορνηλίου διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν σίμωνος ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν
 πυλῶνα. καὶ φωνήσαντες ἐπυνθάνοντο εἰ σίμων ὁ ἐπικαλούμενος πέτρος 18
 ἐνθάδε ξενίζεται. τοῦ δὲ πέτρου ἐνθυμουμένου περὶ τοῦ ὁράματος εἶπεν 19*
 αὐτῷ τὸ πνεῦμα ἰδοὺ ἄνδρες τρεῖς ζητοῦσιν σε. ἀλλὰ ἀναστάς κατάβηθι 20*
 καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς μηδὲν διακρινόμενος διότι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐ-
 τοὺς. καταβάς δὲ πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀπεσταλμενοὺς ἀπὸ 21*
 τοῦ κορνηλίου πρὸς αὐτὸν εἶπεν ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι ὃν ζητεῖτε τίς ἢ αἰτία δι’
 ἣν πάρεστε. οἱ δὲ εἶπον κορνήλιος ἑκατοντάρχης ἀνὴρ δίκαιος καὶ φο- 22*
 βούμενος τὸν θεὸν μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν ἰουδαίων
 ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ
 καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτοὺς ἐξένισεν τῇ 23*
 δὲ ἐπαύριον ὁ πέτρος ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ
 τῆς ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. καὶ τῇ ἐπαύριον εἰσῆλθον εἰς τὴν καισάρειαν 24*
 ὁ δὲ κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτοὺς συγκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς
 αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους. ὥς δὲ ἐγένετο εἰσελθεῖν τὸν πέτρον 25*

v.11 καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον καὶ καταβαῖνον ἐπ’ αὐτόν σκευὸς τι ὡς ὀθόνην μεγα-
 λὴν τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον καὶ καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς. **v.12** ἐν ᾧ ὑπῆρχεν πάντα τὰ τε-
 τραποδα καὶ ἔρπετα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἔρπετα τοῦ οὐρανοῦ. **v.14** ὁ δὲ πέτρος εἶπεν μηδαμῶς κύριε ὅτι οὐδέποτε
 ἔφαγον πᾶν κοινὸν καὶ ἄκαθαρτον. **v.16** τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς καὶ εὐθὺς πάλιν ἀνελημφθῆναι ἀνελημφθῆναι
 τὸ σκευὸς εἰς τὸν οὐρανόν. **v.17** ὥς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ πέτρος τί ἂν εἴη τὸ ὄραμα ὃ εἶδεν καὶ ἰδοὺ οἱ ἄνδρες
 οἱ ἀπεσταλμένοι ὑπὸ τοῦ κορνηλίου διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν τοῦ σίμωνος ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν
 πυλῶνα. **v.19** τοῦ δὲ πέτρου ἐνθυμουμένου περὶ τοῦ ὁράματος εἶπεν [αὐτῷ] τὸ πνεῦμα ἰδοὺ ἄνδρες
 τρεῖς ζητοῦντες σε. **v.20** ἀλλὰ ἀναστάς κατάβηθι καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς μηδὲν διακρινόμενος
 διότι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτοὺς. **v.21** καταβάς δὲ πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀπεσταλμενοὺς ἀπὸ
 τοῦ κορνηλίου πρὸς αὐτόν εἶπεν ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι ὃν ζητεῖτε τίς ἢ αἰτία δι’ ἣν πάρεστε. **v.22** οἱ δὲ
 εἶπον κορνήλιος ἑκατοντάρχης ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου
 τοῦ ἔθνους τῶν ἰουδαίων ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ
 καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. **v.23** εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτοὺς ἐξένισεν τῇ δὲ ἐπαύριον ἀναστάς
 ὁ πέτρος ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ τῆς ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. **v.24** καὶ
 τῇ ἐπαύριον εἰσῆλθον εἰς τὴν καισάρειαν ὁ δὲ κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτοὺς συγκαλεσάμενος
 τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους. **v.25** ὥς δὲ ἐγένετο τοῦ πέτρου εἰσελθεῖν τὸν
 πέτρον συναντήσας αὐτὸν ὁ κορνήλιος πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας προσεκύνησεν.

- 26* συναντήσας αὐτῷ ὁ κορνήλιος πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας προσεκύνησεν. ὁ δὲ πέτρος αὐτὸν ἤγειρεν λέγων ἀνάστηθι καὶ γὰρ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι.
- 27, 28* καὶ συνομιλῶν αὐτῷ εἰσῆλθεν καὶ εὗρίσκει συνεληλυθότας πολλούς. ἔφη τε πρὸς αὐτοὺς ὑμεῖς ἐπίστασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἀλλοφύλῳ καὶ ἐμοὶ ὁ θεὸς ἔδειξεν μηδένα κοινὸν ἢ
- 29 ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον. διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἦλθον μεταπεμφθεὶς
- 30* πυνθάνομαι οὖν τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ με. καὶ ὁ κορνήλιος ἔφη ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἡμὴν νηστεύων καὶ τὴν ἐννάτην ὥραν προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν
- 31 ἔσθῃτι λαμπρᾷ. καὶ φησὶν κορνήλιε εἰσηκούσθη σου ἡ προσευχή καὶ αἱ
- 32* ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. πέμπων οὖν εἰς ἰόππην καὶ μετακάλεσαι σίμωνα ὃς ἐπικαλεῖται πέτρος οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ σί-
- 33* μωνος βυρσέως παρὰ θάλασσαν ὃς παραγενόμενος λαλήσει σοι. ἑξαυτῆς οὖν ἔπεμψα πρὸς σέ σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος νῦν οὖν πάν-
- 34* σοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ. ἀνοίξας δὲ πέτρος τὸ στόμα εἶπεν ἐπ' ἀληθείας κατα-
- 35 λαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἔστιν προσωπολήπτης ὁ θεός. ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ
- 36* φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῷ ἐστιν. τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλεν τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ ἰη-
- 37* σοῦ χριστοῦ οὗτός ἐστιν πάντων κύριος. ὑμεῖς οἴδατε τὸ γεγόμενον ῥῆμα καθ' ὅλης τῆς ἰουδαίας ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς γαλιλαίας μετὰ τὸ βάπτισμα
- 38* ὃ ἐκήρυξεν ἰωάννης. ἰησοῦν τὸν ἀπὸ ναζαρέτ ὡς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ θεὸς πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνάμει ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς
- 39* καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου ὅτι ὁ θεὸς ἦν μετ' αὐτοῦ. καὶ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἐν τε τῇ χώρᾳ τῶν ἰουδαίων

v.26 ο δε πετρος αυτον^{τ.μ.κ} ηγειρεν αυτον^ν λεγων αναστηθι και^ν εγω^ν καγω^{τ.μ.κ} αυτος ανθρωπος ειμι. **v.28** εφη τε προς αυτους υμεις επιστασθε ως αθεμιτον εστιν ανδρι ιουδαιω κολλασθαι η προσερχεσθαι αλλοφυλω καμοι^ν και^{τ.μ.κ} εμοι^{τ.μ.κ} ο θεος εδειξεν μηδενα κοινον η ακαθαρτον λεγειν ανθρωπον. **v.30** και ο κορνηλιος εφη απο τεταρτης ημερας μεχρι ταυτης της ωρας ημην νηστευων^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} την ενατην^{μ.ν} εννατην^{τ.κ} ωραν^{τ.μ.κ} προσευχομενος εν τω οικω μου και ιδου ανηρ εστη ενωπιον μου εν εσθητι λαμπρα. **v.32** πεμψον ουν εις ιοπιτην και μετακαλεσαι σιμωνα ος επικαλειται πετρος ουτος ξενιζεται εν οικια σιμωνος βυρσεως παρα θαλασσαν ος^{τ.μ.κ} παραγενομενος^{τ.μ.κ} λαλησει^{τ.μ.κ} σοι^{τ.μ.κ}. **v.33** εξ αυτης ουν επεμψα προς σε συ τε καλως εποιησας παραγενομενος νυν ουν παντες ημεις ενωπιον του θεου παρεσμεν ακουσαι παντα τα προστεταγμενα σοι υπο του κυριου^ν θεου^{τ.μ.κ}. **v.34** ανοιξας δε πετρος το στομα ειπεν επι αληθειας καταλαμβανομαι οτι ουκ εστιν προσωπολημπτης^ν προσωπολημπτης^{τ.μ.κ} ο θεος. **v.36** τον λογον [ον]^ν ον^{τ.μ.κ} απεστειλεν τοις υιοις ισραηλ ευαγγελιζομενος ειρηνην δια ιησου χριστου ουτος εστιν παντων κυριος. **v.37** υμεις οιδατε το γενομενον ρημα καθ ολης της ιουδαιας αρξαμενος^ν αρξαμενον^{τ.μ.κ} απο της γαλιλαιας μετα το βαπτισμα ο εκηρυξεν ιωαννης. **v.38** ιησουν τον απο ναζαρεθ^{κ.ν} ναζαρετ^{τ.μ} ως εχρισεν αυτον ο θεος πνευματι αγιω και δυναμει ος διηλθεν ευεργετων και ιωμενος παντας τους καταδυναστευομενους υπο του διαβολου οτι ο θεος ην μετ αυτου. **v.39** και ημεις εσμεν^{τ.μ.κ} μαρτυρες παντων ων εποιησεν εν τε τη χωρα των ιουδαιων και [εν]^ν εν^{τ.μ.κ} ιερουσαλημον και^{μ.ν} ανειλαν^ν ανεILON^{τ.μ.κ} κρεμασαντες επι ξυλου.

καὶ ἐν ἱερουσαλήμ ὃν ἀνεῖλον κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. τοῦτον ὁ θεὸς 40*
 ἤγειρεν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῇ γενέσθαι. οὐ παντὶ τῷ 41
 λαῷ ἀλλὰ μάρτυσιν τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἡμῖν οἵτινες
 συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.
 καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύττειν τῷ λαῷ καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι αὐτός ἐστιν 42*
 ὁ ὠρισμένος ὑπὸ τοῦ θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. τούτῳ πάντες οἱ 43
 προφῆται μαρτυροῦσιν ἅφεσιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ
 πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν. ἔτι λαλοῦντος τοῦ πέτρου τὰ ῥήματα 44
 ταῦτα ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον.
 καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ ὅσοι συνήλθον τῷ πέτρῳ ὅτι καὶ ἐπὶ 45*
 τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκκέχυται. ἤκουον γὰρ αὐτῶν 46*
 λαλούντων γλώσσαις καὶ μεγαλυνόντων τὸν θεόν τότε ἀπεκρίθη ὁ πέτρος.
 μήτι τὸ ὕδωρ κωλύσαι δύναται τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους οἵτινες τὸ 47*
 πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον καθὼς καὶ ἡμεῖς. προσέταξεν τε αὐτοὺς βαπτι- 48*
 σθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου τότε ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας
 τινάς.

ἤκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν ἰουδαίαν 11
 ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. καὶ ὅτε ἀνέβη πέτρος εἰς 2*
 ἱεροσόλυμα διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς. λέγοντες ὅτι πρὸς 3*
 ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας εἰσῆλθες καὶ συνέφαγες αὐτοῖς. ἀρξάμενος 4*
 δὲ ὁ πέτρος ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς λέγων. ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει ἰόπ- 5*
 πη προσευχόμενος καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὄραμα καταβαῖνον σκευὸς τι ὡς
 ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἦλθεν
 ἄχρις ἐμοῦ. εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς 6
 καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. ἤκουσα δὲ 7*
 φωνῆς λεγούσης μοι ἀναστάς πέτρε θύσον καὶ φάγε. εἶπον δέ μεθαμῶς 8*
 κύριε ὅτι πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου.

v.40 τουτον ο θεος ηγειρεν [εν]^v τη τριτη ημερα και εδωκεν αυτον εμφανη γενεσθαι. **v.42** και παρηγγει-
 λεν ημιν κηρυττειν τω λαω και διαμαρτυρασθαι οτι ουτος^v αυτος^{τ.μ.κ} εστιν ο ωρισμενος υπο του θεου κριτης
 ζωντων και νεκρων. **v.45** και εξεστησαν οι εκ περιτομης πιστοι οσοι συνηλθαν^v συνηλθον^{τ.μ.κ} τω πετρω
 οτι και επι τα εθνη η δωρεα του αγιου πνευματος εκκεχυται. **v.46** ηκουον γαρ αυτων λαλουντων γλωσ-
 σαις και μεγαλυνοντων τον θεον τοτε απεκριθη ο^{τ.μ.κ} πετρος. **v.47** μητι το υδωρ κωλυσαι^{τ.μ.κ} δυναται
 κωλυσαι^v τις του μη βαπτισθηναι τουτους οιτινες το πνευμα το αγιον ελαβον ως^v καθως^{τ.μ.κ} και ημεις.
v.48 προσεταξεν δε^v τε^{τ.μ.κ} αυτους βαπτισθηναι^{τ.μ.κ} εν τω ονοματι ιησου^v χριστου^v βαπτισθηναι^v
 του^{τ.μ.κ} κυριου^{τ.μ.κ} τοτε ηρωτησαν αυτον επιμεναι ημερας τινας. **11 v.2** και^{τ.μ.κ} οτε δε^v ανεβη
 πετρος εις ιερουσαλημ^v ιεροσολυμα^{τ.μ.κ} διεκρινοντο προς αυτον οι εκ περιτομης. **v.3** λεγοντες οτι
 εισηλθες^v προς ανδρας ακροβυστιαν εχοντας εισηλθες^{τ.μ.κ} και συνεφαγες αυτοις. **v.4** αρξαμενος δε
 ο^{τ.μ.κ} πετρος εξετιθετο αυτοις καθεξης λεγων. **v.5** εγω ημην εν πολει ιοπιτη προσευχομενος και ειδον
 εν εκστασει οραμα καταβαινον σκευος τι ως οθονην μεγαλην τεσσαρσιν αρχαις καθιεμενην εκ του ουρανου
 και ηλθεν αχρι^v αχρις^{τ.μ.κ} εμου. **v.7** ηκουσα δε και^v φωνης λεγουσης μοι αναστας πετρε θυσον και
 φαγε. **v.8** ειπον δε μεθαμως κυριε οτι παν^{τ.μ.κ} κοινον η ακαθαρτον ουδεποτε εισηλθεν εις το στομα
 μου.

9* ἀπεκρίθη δὲ μοι φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἃ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν
 10* σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς καὶ πάλιν ἀνεσπάσθη ἅπαντα εἰς
 11* τὸν οὐρανόν. καὶ ἰδοὺ ἐξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ
 12* ἤμην ἀπεσταλμένοι ἀπὸ καισαρείας πρὸς με. εἶπεν δὲ μοι τὸ πνεῦμά συ-
 νελθεῖν αὐτοῖς μηδὲν διακρινόμενον ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἐξ ἀδελφοὶ
 13* οὗτοι καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός. ἀπήγγειλεν τε ἡμῖν πῶς
 εἶδεν τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ εἰπόντα αὐτῷ ἀποστείλον
 14 εἰς ἰόππην ἄνδρας καὶ μετάπεμψαι σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον πέτρον. ὃς
 15 λαλήσει ῥήματα πρὸς σὲ ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. ἐν δὲ
 τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ’ αὐτοὺς ὥστερ καὶ
 16* ἐφ’ ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. ἐμνήσθη δὲ τοῦ ῥήματος κυρίου ὡς ἔλεγεν ἰωάννης
 17* μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ. εἰ οὖν τὴν
 ἴσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν πιστεύσασι ἐπὶ τὸν κύριον
 18* ἰησοῦν χριστόν ἐγὼ δὲ τίς ἤμην δυνατὸς κωλύσαι τὸν θεόν. ἀκούσαντες
 δὲ ταῦτα ἡσύχασαν καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν λέγοντες ἄραγε καὶ τοῖς ἔθνεσιν
 19 ὁ θεὸς τὴν μετάνοιαν ἔδωκεν εἰς ζωὴν. οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς
 θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ στεφάνῳ διῆλθον ἕως φοινίκης καὶ κύπρου καὶ
 20* ἀντιοχείας μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον ἰουδαίοις. ἦσαν δέ
 τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες κύπριοι καὶ κυρηναῖοι οἵτινες εἰσελθόντες εἰς ἀντιό-
 χειαν ἐλάλουν πρὸς τοὺς ἐλληνιστὰς εὐαγγελιζόμενοι τὸν κύριον ἰησοῦν.
 21* καὶ ἦν χεὶρ κυρίου μετ’ αὐτῶν πολὺς τε ἀριθμὸς πιστεύσας ἐπέστρεψεν
 22* ἐπὶ τὸν κύριον. ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν ἱερο-
 σολύμοις περὶ αὐτῶν καὶ ἐξαπέστειλαν βαρναβᾶν διελθεῖν ἕως ἀντιοχείας.
 23* ὃς παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἐχάρη καὶ παρεκάλει πάν-
 24 τας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ κυρίῳ. ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθός

v.9 απεκριθη δε μοι^{τ.μ.κ} φωνη εκ δευτερου εκ του ουρανου α ο θεος εκαθαρισεν συ μη κοινου.
v.10 τουτο δε εγενετο επι τρις και παλιν^{τ.μ.κ} ανεσπασθη παλιν^ν απαντα εις τον ουρανον. **v.11** και ιδου
 εξ αυτης τρεις ανδρες επεστησαν επι την οικιαν εν η ημεν^ν ημην^{τ.μ.κ} απεσταλμενοι απο καισαρειας προς
 με. **v.12** ειπεν δε μοι^{τ.μ.κ} το πνευμα μοι^ν συνελθειν αυτοις μηδεν διακριναντα^ν διακρινομενον^{τ.μ.κ}
 ηλθον δε συν εμοι και οι εξ αδελφοι ουτοι και εισηλθομεν εις τον οικον του ανδρος. **v.13** απηγγειλεν
 δε^ν τε^{τ.μ.κ} ημιν πως ειδεν [τον]^ν τον^{τ.μ.κ} αγγελον εν τω οικω αυτου σταθεντα και ειποντα αυτω^{τ.μ.κ}
 αποστειλον εις ιοππην ανδρας^{τ.μ.κ} και μεταπεμψαι σιμωνα τον επικαλουμενον πετρον. **v.16** εμνησθη
 δε του ρηματος του^ν κυριου ως ελεγεν ιωαννης μεν εβαπτισεν υδατι υμεις δε βαπτισθησεσθε εν πνευματι
 αγιω. **v.17** ει ουν την ισην δωρεαν εδωκεν αυτοις ο θεος ως και ημιν πιστευσασιν επι τον κυριον ιη-
 σουν χριστον εγω δε^{τ.μ.κ} τις ημην δυνατος κωλυσαι τον θεον. **v.18** ακουσαντες δε ταυτα ησυχασαν
 και εδοξασαν^ν εδοξαζον^{τ.μ.κ} τον θεον λεγοντες αρα^ν αραγε^{τ.μ.κ} και τοις εθνεσιν ο θεος την μετανοιαν
 εδωκεν^{τ.μ.κ} εις ζωην εδωκεν^ν. **v.20** ησαν δε τινες εξ αυτων ανδρες κυπριοι και κυρηναιοι οιτινες
 ελθοντες^ν εισελθοντες^{τ.μ.κ} εις αντιοχειαν ελαλουν και^ν προς τους ελληνιστας ευαγγελιζομενοι τον κυριον
 ιησουν. **v.21** και ην χειρ κυριου μετ αυτων πολυς τε αριθμος ο^ν πιστευσας επεστρεψεν επι τον κυριον.
v.22 ηκουσθη δε ο λογος εις τα ωτα της εκκλησιας της ουσης^ν εν ιερουσαλημ^ν ιεροσολυμοις^{τ.μ.κ} περι
 αυτων και εξαπεστειλαν βαρναβαν [διελθειν]^ν διελθειν^{τ.μ.κ} εως αντιοχειας. **v.23** ος παραγενομενος
 και ιδων την χαριν [την]^ν του θεου εχαρη και παρεκαλει παντας τη προθεσει της καρδιας προσμενειν τω
 κυριω.

καὶ πλήρης πνεύματος ἁγίου καὶ πίστεως καὶ προσετέθη ὄχλος ἱκανὸς τῷ κυρίῳ. ἐξήλθεν δὲ εἰς ταρσὸν ὁ βαρνάβας ἀναζητῆσαι σαῦλον. καὶ εὐρὼν αὐτὸν ἤγαγεν αὐτὸν εἰς ἀντιόχειαν ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανὸν χρηματίζειν τε πρῶτον ἐν ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς χριστιανούς. ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ ἱεροσολύμων προφητὰι εἰς ἀντιόχειαν. ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι ἄγαθος ἐσήμανεν διὰ τοῦ πνεύματος λιμὸν μέγαν μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην ὅστις καὶ ἐγένετο ἐπὶ κλαυδίου καίσαρος. τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς ἠὺπορεῖτό τις ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς. ὁ καὶ ἐποίησαν ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς βαρναβᾶ καὶ σαύλου.

κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κα-
κῶσαί τινας τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. ἀνείλεν δὲ ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν
ἰωάννου μαχαίρα. καὶ ἰδὼν ὅτι ἀρεστὸν ἐστὶν τοῖς ἰουδαίοις προσέθετο
συλλαβεῖν καὶ πέτρον ἦσαν δὲ ἡμέραι τῶν ἀζύμων. ὃν καὶ πιάσας ἔθετο
εἰς φυλακὴν παραδούς τέσσαρσιν τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτὸν
βουλόμενος μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ. ὁ μὲν οὖν πέτρος
ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενὴς γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλη-
σίας πρὸς τὸν θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. ὅτε δὲ ἔμελλεν αὐτὸν προάγειν ὁ ἡρώδης
τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ πέτρος κοιμώμενος μεταξὺ δύο στρατιωτῶν δεδεμένος
ἀλύσεσιν δυσὶν φύλακές τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακὴν. καὶ ἰδού
ἄγγελος κυρίου ἐπέστη καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἴκῳ πατάξας δὲ τὴν
πλευρὰν τοῦ πέτρου ἤγειρεν αὐτὸν λέγων ἀνάστα ἐν τάχει καὶ ἐξέπεσον
αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. εἶπεν τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὸν περὶ-
ζῶσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου ἐποίησεν δὲ οὕτως καὶ λέγει αὐτῷ
περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου καὶ ἀκολούθει μοι. καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐ-

v.25 ἐξήλθεν δε εἰς ταρσον ο^{Τ.Μ.Κ} βαρναβας^{Τ.Μ.Κ} αναζητησαι σαυλον. **v.26** και ευρων αυτον^{Τ.Κ} ηγαγεν αυτον^{Τ.Μ.Κ} εἰς αντιοχειαν εγενετο δε αυτοις^ν και^ν αυτοις^{Τ.Μ.Κ} ενιαυτον ολον συναχθηναι εν^{Τ.Κ.ν} τη εκκλησια και διδασαι οχλον ικανον χρηματισαι τε πρωτως^ν πρωτον^{Τ.Μ.Κ} εν αντιοχεια τους μαθητας χριστιανους. **v.28** αναστας δε εἰς εξ αυτων ονοματι αγαθος εσημανεν δια του πνευματος λιμον μεγαλην^ν μεγαν^{Τ.Μ.Κ} μελλειν εσεσθαι εφ ολην την οικουμενην ητις^ν οστις^{Τ.Μ.Κ} και^{Τ.Μ.Κ} εγενετο επι κλαυδιου καισαρος^{Τ.Μ.Κ}. **v.29** των δε μαθητων καθως ευπορειτο^{Μ.ν} ηυπορειτο^{Τ.Κ} τις ωρισαν εκαστος αυτων εἰς διακονιαν πεμψαι τοις κατοικουσιν εν τη ιουδαια αδελφοις. **12 v.2** ανειλεν δε ιακωβον τον αδελφον ιωαννου μαχαيره^ν μαχαира^{Τ.Μ.Κ}. **v.3** και^{Τ.Μ.Κ} ιδων δε^ν οτι αρεστον εστιν τοις ιουδαιοις προσεθετο συλλαβειν και πετρον ησαν δε [αι]^ν αι^Μ ημεραι των αζυμων. **v.5** ο μεν ουν πετρος ετηρειτο εν τη φυλακη προσευχη δε ην εκτενω^νς εκτενης^{Τ.Μ.Κ} γινομενη υπο της εκκλησιας προς τον θεον περι^ν υπερ^{Τ.Μ.Κ} αυτου. **v.6** οτε δε ημελλεν^ν προαγαγειν^ν εμελλεν^{Τ.Μ.Κ} αυτον προαγειν^{Τ.Μ.Κ} ο ηρωδης τη νυκτι εκεινη ην ο πετρος κοιμωμενος μεταξυ δυο στρατιωτων δεδεμενος αλυσεσιν δυσιν φυλακες τε προ της θυρας ετηρουν την φυλακην. **v.7** και ιδου αγγελος κυριου επεστη και φως ελαμψεν εν τω οικηματι παταξας δε την πλευραν του πετρου ηγειρεν αυτον λεγων αναστα εν ταχει και εξεπεσαν^ν εξεπεσον^{Τ.Μ.Κ} αυτου αι αλυσεις εκ των χειρων. **v.8** ειπεν δε^ν τε^{Τ.Μ.Κ} ο αγγελος προς αυτον ζωσαι^ν περιζωσαι^{Τ.Μ.Κ} και υποδησαι τα σανδαλια σου εποιησεν δε ουτως και λεγει αυτω περιβαλου το ιματιον σου και ακολουθει μοι.

- τῷ καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθὲς ἐστὶν τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου ἐδόκει δὲ
 10* ὄραμα βλέπειν. διελθόντες δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν ἦλθον ἐπὶ
 τὴν πύλην τὴν σιδηρὰν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν ἣτις αὐτομάτῃ ἠνοιχθῇ
 αὐτοῖς καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην μίαν καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος
 11* ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ὁ πέτρος γενόμενος ἐν ἑαυτῷ εἶπεν νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι
 ἐξαπέστειλεν κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλετο με ἐκ χειρὸς ἡρώδου
 12* καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν ἰουδαίων. συνιδὼν τε ἦλθεν
 ἐπὶ τὴν οἰκίαν μαρίας τῆς μητρὸς ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου μάρκου
 13* οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. κρούσαντος δὲ τοῦ
 πέτρου τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος προσῆλθεν παιδίσκη ὑπακοῦσαι ὀνόματι
 14 ῥόδη. καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ πέτρου ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ᾔνοιξεν
 τὸν πυλῶνα εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἐστάναι τὸν πέτρον πρὸ τοῦ πυ-
 15* λῶνος. οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον μαίνῃ ἢ δὲ διῆσχυρίζετο οὕτως ἔχειν οἱ δ'
 16* ἔλεγον ὁ ἄγγελός αὐτοῦ ἐστίν. ὁ δὲ πέτρος ἐπέμενεν κρούων ἀνοίξαντες δὲ
 17* εἶδον αὐτὸν καὶ ἐξέστησαν. κατασεύσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν διηγήσατο
 αὐτοῖς πῶς ὁ κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς εἰπέν δὲ ἀπαγγεῖλατε
 ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον.
 18 γενομένης δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις τί ἄρα ὁ
 19* πέτρος ἐγένετο. ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὐρὼν ἀνακρίνας
 τοὺς φύλακας ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς ἰουδαίας εἰς
 20* τὴν καισάρειαν διέτριβεν. ἦν δὲ ὁ ἡρώδης θυμομαχῶν τυρίοις καὶ σιδω-
 νίοις ὁμοθυμαδὸν δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτὸν καὶ πείσαντες βλάστον τὸν ἐπὶ
 τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως ἡτοῦντο εἰρήνην διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν
 21* χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα

v.9 καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτῷ^{τ.μ.κ} καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθὲς ἐστὶν τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου ἐδοκεῖ
 δε ὄραμα βλέπειν. **v.10** διελθόντες δε πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν ἦλθον^ν ἦλθον^{τ.μ.κ} ἐπὶ τὴν
 πύλην τὴν σιδηρὰν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν ἣτις αὐτομάτῃ ἠνοιχθῇ^ν ἠνοιχθῇ^{τ.μ.κ} αὐτοῖς καὶ ἐξελθόντες
 προῆλθον ῥύμην μίαν καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ. **v.11** καὶ ὁ πέτρος γενόμενος^{τ.μ.κ} ἐν
 ἑαυτῷ γενόμενος^ν εἶπεν νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλεν [ο]^ν κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλετο^ν
 ἐξείλετο^{τ.μ.κ} με ἐκ χειρὸς ἡρώδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν ἰουδαίων. **v.12** συνιδὼν
 τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τῆς^ν μαρίας τῆς μητρὸς ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου μάρκου οὗ ἦσαν ἱκανοὶ
 συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. **v.13** κρούσαντος δὲ αὐτοῦ^ν τοῦ^{τ.μ.κ} πέτρου^{τ.μ.κ} τὴν θύραν τοῦ
 πυλῶνος προσῆλθεν παιδίσκη ὑπακοῦσαι ὀνόματι ῥόδη. **v.15** οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ} μαίνῃ
 ἢ δὲ διῆσχυρίζετο οὕτως ἔχειν οἱ δὲ^{μ.ν} δ^{τ.κ} ἐλεγον ὁ ἄγγελος αὐτοῦ^{τ.μ.κ} ἐστὶν αὐτοῦ^ν. **v.16** ὁ δὲ πέτρος
 ἐπέμενεν κρούων ἀνοίξαντες δὲ εἶδαν^ν εἶδον^{τ.μ.κ} αὐτὸν καὶ ἐξέστησαν. **v.17** κατασεύσας δὲ αὐτοῖς τῇ
 χειρὶ σιγᾶν διηγήσατο [αὐτοῖς]^ν αὐτοῖς^{τ.μ.κ} πῶς ὁ κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς εἶπεν τε^ν δὲ^{τ.μ.κ}
 ἀπαγγεῖλατε ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον. **v.19** ἡρώδης δὲ
 ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὐρὼν ἀνακρίνας τοὺς φύλακας ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς
 ἰουδαίας εἰς τὴν^{τ.μ.κ} καισάρειαν διέτριβεν. **v.20** ἦν δὲ ὁ^{τ.μ.κ} ἡρώδης^{τ.μ.κ} θυμομαχῶν τυρίοις καὶ
 σιδωνίοις ὁμοθυμαδὸν δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτὸν καὶ πείσαντες βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως
 ἡτοῦντο εἰρήνην διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. **v.21** τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ ἡρώδης
 ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν [καί]^ν καὶ^{τ.μ.κ} καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐδημηγορεῖ πρὸς αὐτοὺς.

βασιλικήν καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς. ὁ δὲ 22*
 δῆμος ἐπεφώνει θεοῦ φωνὴ καὶ οὐκ ἀνθρώπου. παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν 23*
 αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἀνθ' ὧν οὐκ ἔδωκεν τὴν δόξαν τῷ θεῷ καὶ γενόμενος
 σκωληκόβρωτος ἐξέψυξεν. ὁ δὲ λόγος τοῦ θεοῦ ηὔξανεν καὶ ἐπληθύ- 24
 νετο. βαρναβᾶς δὲ καὶ σαῦλος ὑπέστρεψαν ἐξ ἱερουσαλήμ πληρώσαντες 25*
 τὴν διακονίαν συμπαραλαβόντες καὶ ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα μάρκον.

ἦσαν δὲ τινες ἐν ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ 13*
 διδάσκαλοι ὃ τε βαρναβᾶς καὶ συμεὼν ὁ καλούμενος νίγερ καὶ λούκιος
 ὁ κυρηναῖος μαναὴν τε ἡρώδου τοῦ τετράρχου σύντροφος καὶ σαῦλος.
 λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ κυρίῳ καὶ νηστευόντων εἶπεν τὸ πνεῦμα τὸ 2*
 ἅγιον ἀφορίσατε δὴ μοι τὸν τε βαρναβᾶν καὶ τὸν σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ
 προσκέκλημαι αὐτούς. τότε νηστεύσαντες καὶ προσευζάμενοι καὶ ἐπιθέν- 3
 τες τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἀπέλυσαν. οὗτοι μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ 4*
 πνεύματος τοῦ ἁγίου κατήλθον εἰς τὴν σελεύκειαν ἐκεῖθεν τε ἀπέπλευσαν
 εἰς τὴν κύπρον. καὶ γενόμενοι ἐν σαλαμῖνι κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ 5
 θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν ἰουδαίων εἶχον δὲ καὶ ἰωάννην ὑπηρέτην.
 διελθόντες δὲ τὴν νῆσον ἄχρι πάφου εὗρον τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην 6*
 ἰουδαῖον ᾧ ὄνομα βαριησοῦς. ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ σεργίῳ παύλῳ 7
 ἀνδρὶ συνετῷ οὗτος προσκαλεσάμενος βαρναβᾶν καὶ σαῦλον ἐπεζήτησεν
 ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς ἐλύμας ὁ μάγος οὕτως 8
 γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ
 τῆς πίστεως. σαῦλος δὲ ὁ καὶ παῦλος πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου καὶ ἀτε- 9*
 νίσας εἰς αὐτὸν. εἶπεν ᾧ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥαδιουργίας υἱὲ 10*
 διαβόλου ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης οὐ παύσῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς κυ-
 ρίου τὰς εὐθείας. καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ τοῦ κυρίου ἐπὶ σέ καὶ ἔση τυφλὸς μὴ 11*
 βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ παραχρῆμά δὲ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς

v.22 ο δε δημος επεφωνει θεου^{τ.κ.ν} φωνη θεου^μ και ουκ ανθρωπου. **v.23** παραχρημα δε επαταξεν αυτον αγγελος κυριου ανθ' ων ουκ εδωκεν την^{τ.κ.ν} δοξαν τω θεω και γενομενος σκωληκοβρωτος εξεψυξεν. **v.25** βαρναβας δε και σαυλος υπεστρεψαν εις^{μ.ν} εξ^{τ.κ} ιερουσαλημ πληρωσαντες την διακονιαν συμπαραλαβοντες και^{τ.μ.κ} ιωαννην τον επικληθεντα μαρκον. **13 v.1** ησαν δε τινες^{τ.μ.κ} εν αντιοχεια κατα την ουσαν εκκλησιαν προφηται και διδασκαλοι ο τε βαρναβας και συμεων ο καλουμενος νιγερ και λουκιος ο κυρηναιος μαναην τε ηρωδου του τετραρχου^ν τετραρχου^{τ.μ.κ} συντροφος και σαυλος. **v.2** λειτουργουντων δε αυτων τω κυριω και νηστευοντων ειπεν το πνευμα το αγιον αφορισατε δη μοι τον τε^{τ.κ} βαρναβαν και τον^{τ.μ.κ} σαυλον εις το εργον ο προσκεκλημαι αυτους. **v.4** αυτοι^ν ουτοι^{τ.μ.κ} μεν συν εκπεμφθεντες υπο του πνευματος^{τ.μ.κ} του^{τ.μ.κ} αγιου πνευματος^ν κατηλθον εις την^{τ.μ.κ} σελευκειαν εκειθεν δε^μ τε^{τ.κ.ν} απεπλευσαν εις την^{τ.μ.κ} κυπρον. **v.6** διελθοντες δε ολην^ν την νησον αχρι παφου ευρον ανδρα^ν τινα μαγον ψευδοπροφητην ιουδαιον ω ονομα βαριησου^ν βαριησοους^{τ.μ.κ}. **v.9** σαυλος δε ο και παυλος πλησθεις πνευματος αγιου και^{τ.μ.κ} ατενισας εις αυτον. **v.10** ειπεν ω πληρης παντος δολου και πασης ραδιουργιας υιε διαβολου εχθρε πασης δικαιοσυνης ου παυση διαστρεφων τας οδους [του]^ν κυριου τας ευθειας. **v.11** και νυν ιδου χειρ του^{τ.κ} κυριου επι σε και εση τυφλος μη βλεπων τον ηλιον αχρι καιρου παραχρημα τε^ν δε^{τ.μ.κ} επεσεν^ν επεπεσεν^{τ.μ.κ} επ αυτον αχλυσ και περιαγων εξητει χειραγωγους.

- 12 καὶ σκότος καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς. τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ
 13* γεγονὸς ἐπίστευσεν ἐκπλησσομένοις ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ κυρίου. ἀναχθέντες
 δὲ ἀπὸ τῆς πάφου οἱ περὶ τὸν παῦλον ἦλθον εἰς πέργην τῆς παμφυλίας
 14* ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς ἱεροσόλυμα. αὐτοὶ δὲ
 διελθόντες ἀπὸ τῆς πέργης παρεγένοντο εἰς ἀντιόχειαν τῆς πισιδίας καὶ
 15* εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐκάθισαν. μετὰ δὲ
 τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι
 πρὸς αὐτοὺς λέγοντες ἄνδρες ἀδελφοί εἴ ἐστιν λόγος ἐν ὑμῖν παρακλή-
 16 σεως πρὸς τὸν λαὸν λέγετε. ἀναστὰς δὲ παῦλος καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ
 17* εἶπεν ἄνδρες ἰσραηλῖται καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεὸν ἀκούσατε. ὁ θεὸς τοῦ
 λαοῦ τούτου ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν καὶ τὸν λαὸν ὕψωσεν ἐν
 τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ αἰγύπτῳ καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς
 18* ἐξ αὐτῆς. καὶ ὡς τεσσαρακονταετὴ χρόνον ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ
 19* ἐρήμῳ. καὶ καθελὼν ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῇ χανάαν κατεκληροδότησεν αὐτοῖς
 20* τὴν γῆν αὐτῶν. καὶ μετὰ ταῦτα ὡς ἔτεσιν τετρακοσίοις καὶ πεντήκοντα
 21* ἔδωκεν κριτὰς ἕως σαμουὴλ τοῦ προφήτου. κακεῖθεν ἠτήσαντο βασιλεῖα
 καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς τὸν σαοὺλ υἱὸν κίς ἄνδρα ἐκ φυλῆς βενιαμίν
 22* ἔτη τεσσαράκοντα. καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἤγειρεν αὐτοῖς τὸν δαβὶδ εἰς
 βασιλεῖα ᾧ καὶ εἶπεν μαρτυρήσας εὖρον δαβὶδ τὸν τοῦ ἰεσσαί ἄνδρα κα-
 23* τὰ τὴν καρδίαν μου ὅς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου. τούτου ὁ θεὸς
 ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν ἤγειρεν τῷ ἰσραὴλ σωτῆρα ἰησοῦν.
 24* προκηρύξαντος ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ βάπτισμα με-
 25* τανοίας παντὶ τῷ λαῷ ἰσραὴλ. ὡς δὲ ἐπλήρου ὁ ἰωάννης τὸν δρόμον ἔλεγεν
 τίνα με ὑπονοεῖτε εἶναι οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ἀλλ' ἰδοὺ ἔρχεται μετ' ἐμὲ οὗ οὐκ εἰμὶ

v.13 ἀναχθέντες δε ἀπο τῆς παφου οἱ περὶ τὸν^{τ.μ.κ} παυλον ἦλθον εἰς πέργην τῆς παμφυλίας ἰωάννης δε ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν ὑπεστρεψεν εἰς ἱεροσόλυμα. **v.14** αὐτοὶ δε διελθόντες ἀπο τῆς πέργης παρεγένοντο εἰς ἀντιόχειαν τὴν^ν τῆς^{τ.μ.κ} πισιδίαν^ν πισιδίας^{τ.μ.κ} καὶ ^νεἰσελθόντες^ν εἰσελθόντες^{τ.μ.κ} εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐκάθισαν. **v.15** μετὰ δε τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες ἄνδρες ἀδελφοί εἰ τις^ν ἐστὶν λόγος^{τ.μ.κ} ἐν ὑμῖν λόγος^ν παρακλήσεως πρὸς τὸν λαὸν λέγετε. **v.17** ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου ἰσραὴλ^{τ.κ.ν} ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν καὶ τὸν λαὸν ὕψωσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ αἰγυπτῶ^ν αἰγυπτῶ^{τ.μ.κ} καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς. **v.18** καὶ ὡς τεσσαρακονταετὴ^ν τεσσαρακονταετὴ^{τ.μ.κ} χρόνον ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ. **v.19** καὶ καθελὼν ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῇ χανάαν κατεκληρονομήσεν^{μ.ν} αὐτοῖς^{τ.κ} τὴν γῆν αὐτῶν. **v.20** καὶ^{τ.μ.κ} μετὰ^{τ.μ.κ} ταῦτα^{τ.μ.κ} ὡς ἔτεσιν τετρακοσίοις καὶ πεντήκοντα καὶ^ν μετὰ^ν ταῦτα^ν ἔδωκεν κριτὰς ἕως σαμουὴλ [του]^ν τοῦ^{τ.μ.κ} προφήτου. **v.21** κακεῖθεν ἠτήσαντο βασιλεῖα καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς τὸν σαοὺλ υἱὸν κίς ἄνδρα ἐκ φυλῆς βενιαμίν ἐτὶ τεσσαρακοντα^ν τεσσαρακοντα^{τ.μ.κ}. **v.22** καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἤγειρεν αὐτοῖς^{τ.μ.κ} τὸν δαβὶδ^{μ.ν} αὐτοῖς^ν δαβὶδ^{τ.κ} εἰς βασιλεῖα ᾧ καὶ εἶπεν μαρτυρήσας εὖρον δαβὶδ^{μ.ν} δαβὶδ^{τ.κ} τὸν τοῦ ἰεσσαί ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου ὅς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου. **v.23** τούτου ὁ θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν ἤγαγεν^{μ.ν} ἤγειρεν^{τ.κ} τῷ ἰσραὴλ σωτῆριαν^μ σωτῆρα^{τ.κ.ν} ἰησοῦν^{τ.κ.ν}. **v.24** προκηρύξαντος ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας παντὶ^{τ.κ.ν} τῷ λαῷ^{τ.κ.ν} ἰσραὴλ. **v.25** ὡς δε ἐπλήρου [ο]^μ ο^{τ.κ} ἰωάννης τὸν δρόμον ἔλεγεν τι^ν τίνα^{τ.μ.κ} ἐμε^ν με^{τ.μ.κ} ὑπονοεῖτε εἶναι οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ἀλλ' ἰδοὺ ἐρχεται μετ' ἐμὲ οὐ οὐκ εἰμὶ ἀξιὸς τοῦ υποδήματός των ποδῶν λυσαί.

ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι. ἄνδρες ἀδελφοί υἱοὶ γένους ἀβραάμ 26*
καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν θεὸν ὑμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης
ἀπεστάλη. οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν 27*
τοῦτον ἀγνοήσαντες καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον
ἀναγινωσκομένας κρίναντες ἐπλήρωσαν. καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου 28
εὐρόντες ἤτήσαντο πιλᾶτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν. ὥς δὲ ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ 29*
περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου ἔθηκαν εἰς μνημεῖον.
ὁ δὲ θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. ὃς ὥφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς 30, 31*
συναναβάσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς γαλιλαίας εἰς ἱερουσαλὴμ οἵτινες εἰσιν μάρ-
τυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς 32
τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην. ὅτι ταύτην ὁ θεὸς ἐκπεπλήρωκεν 33
τοῖς τέκνοις αὐτῶν ἡμῖν ἀναστήσας ἰησοῦν ὥς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ
γέγραπται υἱὸς μου εἶ σύ ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. ὅτι δὲ ἀνέστησεν 34*
αὐτὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν οὕτως εἴ-
ρηκεν ὅτι δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια δαβὶδ τὰ πιστά. διό καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει οὐ 35*
δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. δαβὶδ μὲν γὰρ ἰδία γενεᾷ ὑπη- 36*
ρετήσας τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας
αὐτοῦ καὶ εἶδεν διαφθοράν. ὃν δὲ ὁ θεὸς ἤγειρεν οὐκ εἶδεν διαφθο- 37
ράν. γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ἄνδρες ἀδελφοί ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις 38
ἁμαρτιῶν καταγγέλλεται. καὶ ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε ἐν τῷ νόμῳ 39*
μωσέως δικαιοθῆναι ἐν τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιούται. βλέπετε οὖν μὴ 40*
ἐπέλθῃ ἐφ' ὑμᾶς τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις. ἴδετε οἱ καταφρονηταί 41*
καὶ θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε ὅτι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις
ὑμῶν ἔργον ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε ἐάν τις ἐκδιηγῇται ὑμῖν. ἐξιόντων δὲ ἐκ 42*
τῆς συναγωγῆς τῶν ἰουδαίων παρεκάλουν τὰ ἔθνη εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον
λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα. λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς ἤκο- 43*

v.26 ἄνδρες ἀδελφοί υἱοὶ γένους ἀβραάμ καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν θεὸν ἡμῖν^v ὑμῖν^{τ.μ.κ} ὁ λόγος
τῆς σωτηρίας ταύτης ἐξαπεσταλῆ^v ἀπεσταλῆ^{τ.μ.κ}. **v.27** οἱ γὰρ κατοικοῦντες [ἐν]^μ ἐν^{τ.κ.ν} ἱερουσαλὴμ
καὶ οἱ ἀρχοντες αὐτῶν τοῦτον ἀγνοήσαντες καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σαββατον ἀναγινω-
σκομένας κρίναντες ἐπλήρωσαν. **v.29** ὥς δὲ ἐτέλεσαν πάντα^{μ.ν} ἅπαντα^{τ.κ} τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα
καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου ἐθηκαν εἰς μνημεῖον. **v.31** ὃς ὥφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβάσιν
αὐτῷ ἀπὸ τῆς γαλιλαίας εἰς ἱερουσαλὴμ οἵτινες [νυν]^v εἰσιν μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. **v.34** ὅτι
δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν οὕτως εἰρηκεν ὅτι δώσω ὑμῖν
τὰ ὅσια δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ} τὰ πιστά. **v.35** διότι^v διό^{τ.μ.κ} καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει οὐ δώσεις τὸν ὄσιόν σου
ἰδεῖν διαφθοράν. **v.36** δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ} μὲν γὰρ ἰδία γενεὰ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη
καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ καὶ εἶδεν διαφθοράν. **v.39** [καὶ]^v καὶ^{τ.μ.κ} ἀπὸ πάντων ὧν
οὐκ ἠδυνήθητε ἐν τῷ^{τ.μ.κ} νόμῳ μωσέως^{μ.ν} μωσέως^{τ.κ} δικαιοθῆναι ἐν τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιούται.
v.40 βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' ὑμᾶς^{τ.μ.κ} τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις. **v.41** ἴδετε οἱ κα-
ταφρονηταὶ καὶ θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε ὅτι ἔργον ἐγὼ^{τ.μ.κ} ἐργάζομαι ἐγὼ^v ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν
ὁ^μ ἔργον^{τ.κ.ν} ὁ^v ὦ^{τ.κ} οὐ μὴ πιστεύσητε ἐάν τις ἐκδιηγῇται ὑμῖν. **v.42** ἐξιόντων δὲ αὐτῶν^v ἐκ^{τ.μ.κ}
τῆς^{τ.μ.κ} συναγωγῆς^{τ.μ.κ} τῶν^{τ.μ.κ} ἰουδαίων^{τ.μ.κ} παρεκάλουν τὰ^{τ.μ.κ} ἔθνη^{τ.μ.κ} εἰς τὸ μεταξὺ σαββατον
λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα [ταῦτα]^μ ταῦτα^{τ.κ.ν}.

λούθησαν πολλοὶ τῶν ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων τῷ παύλῳ καὶ τῷ βαρναβᾷ οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς ἔπειθον αὐτοὺς ἐπιμένειν τῇ
 44* χάριτι τοῦ θεοῦ. τῷ δὲ ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη
 45* ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. ἰδόντες δὲ οἱ ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ἐπλή-
 σθησαν ζήλου καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ τοῦ παύλου λεγομένοις ἀντιλέγοντες
 46* καὶ βλασφημοῦντες. παρρησιασάμενοί δὲ ὁ παῦλος καὶ ὁ βαρναβᾶς εἶ-
 πον ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐπειδὴ δὲ
 ἀπωθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς ἰδού
 47 στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. οὕτως γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ κύριος τέθεικά σε
 48* εἰς φῶς ἐθνῶν τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. ἀκούοντα
 δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ κυρίου καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι
 49 ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον. διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ κυρίου δι’
 50* ὅλης τῆς χώρας. οἱ δὲ ἰουδαῖοι παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας καὶ
 τὰς εὐσχήμονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ
 τὸν παῦλον καὶ τὸν βαρναβάν καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.
 51* οἱ δὲ ἐκτιναζάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ’ αὐτοὺς ἦλθον εἰς
 52* ἱκόνιον. οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ πνεύματος ἁγίου.

14 ἐγένετο δὲ ἐν ἱκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν
 τῶν ἰουδαίων καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι ἰουδαίων τε καὶ ἐλλήνων
 2* πολὺ πλῆθος. οἱ δὲ ἀπειθοῦντες ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς
 3* ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. ἱκανὸν μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν
 παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ
 4 καὶ διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. ἐσχίσθη δὲ
 τὸ πλῆθος τῆς πόλεως καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς ἰουδαίοις οἱ δὲ σὺν τοῖς
 5 ἀποστόλοις. ὥς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρ-
 6 χουσιν αὐτῶν ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς. συνιδόντες κατέφυγον εἰς

v.43 λυθείσης δε της συναγωγης ηκολουθησαν πολλοι των ιουδαιων και των σεβομενων προσηλυτων τω παυλω και τω βαρναβα οιτινες προσλαλουντες αυτοις^{τ.κ.ν} επειθον αυτοους προσμενειν^ν επιμενειν^{τ.μ.κ} τη χαριτι του θεου. **v.44** τω τε^μ δε^{τ.κ.ν} ερχομενω σαββατω σχεδον πασα η πολις συνηχθη ακουσαι τον λογον του κυριου^ν θεου^{τ.μ.κ}. **v.45** ιδοντες δε οι ιουδαιοι τους οχλους επλησθησαν ζηλου και αντελεγον τοις υπο του^{τ.μ.κ} παυλου λαλουμενοις^ν λεγομενοις^{τ.μ.κ} αντιλεγοντες^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} βλασφημουντες. **v.46** παρρησιασαμενοι τε^ν δε^{τ.μ.κ} ο παυλος και ο βαρναβας ειπαν^ν ειπον^{τ.μ.κ} υμιν ην αναγκαιον πρωτον λαληθηναι τον λογον του θεου επειδη δε^{τ.μ.κ} απωθεισθε αυτον και ουκ αξιους κρινετε εαυτους της αιωνιου ζωης ιδου στρεφουμεθα εις τα εθνη. **v.48** ακουοντα δε τα εθνη εχαιρεν^μ εχαιρον^{τ.κ.ν} και εδοξαζον τον λογον του κυριου και επιστευσαν οσοι ησαν τεταγμενοι εις ζωην αιωνιον. **v.50** οι δε ιουδαιοι παρωτρυναν τας σεβομενας γυναικας και^{τ.μ.κ} τας ευσχημονας και τους πρωτους της πολεως και επηγειραν διωγμον επι τον παυλον και τον^{τ.μ.κ} βαρναβαν και εξεβαλον αυτους απο των οριων αυτων. **v.51** οι δε εκτιναζαμενοι τον κονιορτον των ποδων αυτων^{τ.μ.κ} επι αυτους ηλθον εις ικονιον. **v.52** οι τε^ν δε^{τ.μ.κ} μαθηται επληρουντο χαρας και πνευματος αγιου. **14 v.2** οι δε απειθησαντες^ν απειθουντες^{τ.μ.κ} ιουδαιοι επηγειραν και εκακωσαν τας ψυχας των εθνων κατα των αδελφων. **v.3** ικανον μεν ουν χρονον διετριψαν παρρησιαζομενοι επι τω κυριω τω μαρτυρουντι [επι]^ν τω λογω της χαριτος αυτου και^{τ.κ} διδοντι σημεια και τερατα γινεσθαι δια των χειρων αυτων.

τὰς πόλεις τῆς λυκαονίας λύστραν καὶ δέρβην καὶ τὴν περίχωρον. κακεῖ 7*
 ἦσαν εὐαγγελιζόμενοι. καὶ τις ἀνὴρ ἐν λύστροις ἀδύνατος τοῖς ποσὶν 8*
 ἐκάθητο χῶλός ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ὃς οὐδέποτε περιπεπα-
 τήκει. οὗτος ἤκουεν τοῦ παύλου λαλοῦντος ὃς ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἰδὼν ὅτι 9*
 πίστιν ἔχει τοῦ σωθῆναι. εἶπεν μεγάλη τῇ φωνῇ ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας 10*
 σου ὀρθός καὶ ἤλλετο καὶ περιεπάτει. οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν 11*
 ὁ παῦλος ἐπήραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λυκαονιστὶ λέγοντες οἱ θεοὶ ὁμοιω-
 θέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς. ἐκάλουν τε τὸν μὲν βαρναβᾶν 12*
 δία τὸν δὲ παῦλον ἑρμῆν ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. ὁ δὲ 13*
 ἱερεὺς τοῦ διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως αὐτῶν ταύρους καὶ στέμματα
 ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελεν θύειν. ἀκούσαντες δὲ 14*
 οἱ ἀπόστολοι βαρναβᾶς καὶ παῦλος διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰσε-
 πήδησαν εἰς τὸν ὄχλον κρίζοντες. καὶ λέγοντες ἄνδρες τί ταῦτα ποιεῖτε 15*
 καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ
 τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν θεὸν τὸν ζῶντα ὃς ἐποίησεν τὸν
 οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. ὃς ἐν 16
 ταῖς παρωχημέναις γενεαῖς εἶασεν πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς
 αὐτῶν. καὶ τοι γε οὐκ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν ἀφῆκεν ἀγαθοποιῶν οὐρανό- 17*
 θεν ἡμῖν ὑετοὺς διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ
 εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν. καὶ ταῦτα λέγοντες μόλις κατέπαυσαν 18
 τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς. ἐπῆλθον δὲ ἀπὸ ἀντιοχείας καὶ ἰκονίου 19*
 ἰουδαῖοι καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους καὶ λιθάσαντες τὸν παῦλον ἔσυρον
 ἔξω τῆς πόλεως νομίσαντες αὐτὸν τεθνάναι. κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν τῶν 20*
 μαθητῶν ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθεν σὺν τῷ

v.7 κακεῖ ἦσαν^{τ.μ.κ} εὐαγγελιζόμενοι ἦσαν^ν. **v.8** καὶ τις ἀνὴρ ἀδύνατος^ν ἐν λυστροῖς ἀδύνατος^{τ.μ.κ} τοῖς ποσὶν ἐκάθητο χῶλος ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων^{τ.μ.κ} ὃς οὐδέποτε περιεπατήσεν^ν περιεπατήκει^κ περιεπατήκει^{τ.μ.}. **v.9** οὗτος ἠκουσεν^{μ.ν} ἠκουεν^{τ.κ} τοῦ παύλου λαλοῦντος ὃς ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἰδὼν ὅτι πίστιν^{τ.μ.κ} ἔχει πιστίν^ν τοῦ σωθῆναι. **v.10** εἶπεν μεγάλη τῇ^{τ.μ.κ} φωνῇ ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός^μ ὀρθος^{τ.κ.ν} καὶ ἤλατο^ν ἤλλετο^{τ.μ.κ} καὶ περιεπάτει. **v.11** οἱ τε^ν δε^{τ.μ.κ} ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν ὁ^{τ.μ.κ} παῦλος ἐπήραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λυκαονιστὶ λέγοντες οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς. **v.12** ἐκάλουν τε τὸν μὲν^{τ.μ.κ} βαρναβᾶν διὰ τὸν δε^ν παῦλον ἑρμῆν ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. **v.13** ὁ τε^ν δε^{τ.μ.κ} ἱερεὺς τοῦ διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως αὐτῶν^{τ.μ.κ} ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελεν θύειν. **v.14** ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι βαρναβᾶς καὶ παῦλος διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐξεπήδησαν^ν εἰσεπήδησαν^{τ.μ.κ} εἰς τὸν ὄχλον κρίζοντες. **v.15** καὶ λέγοντες ἄνδρες τί ταῦτα ποιεῖτε καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν^{τ.μ.κ} θεὸν τὸν^{τ.μ.κ} ζῶντα ὃς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. **v.17** καίτοι^ν καίτοιγε^μ καὶ^{τ.κ} τοι^{τ.κ} γε^{τ.κ} οὐκ ἀμάρτυρον αὐτὸν^ν ἑαυτὸν^{τ.μ.κ} ἀφῆκεν ἀγαθοῦργων^ν ἀγαθοποιῶν^{τ.μ.κ} οὐρανοθεν ὑμῖν^{μ.ν} ἡμῖν^{τ.κ} υετοὺς διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ὑμῶν^ν ἡμῶν^{τ.μ.κ}. **v.19** ἐπῆλθαν^ν ἐπῆλθον^{τ.μ.κ} δε^ν ἀπὸ ἀντιοχείας καὶ ἰκονίου ἰουδαῖοι καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους καὶ λιθάσαντες τὸν παῦλον ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως νομίζοντες^ν νομίσαντες^{τ.μ.κ} αὐτὸν τεθνήκεναι^ν τεθνάναι^{τ.μ.κ}. **v.20** κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν^{τ.μ.κ} τῶν μαθητῶν αὐτοῦ^ν ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθεν σὺν τῷ βαρναβᾶ εἰς δερβην.

- 21* βαρναβᾶ εἰς δέρβην. εὐαγγελισάμενοί τε τὴν πόλιν ἐκείνην καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν λύστραν καὶ ἰκόνιον καὶ ἀντιόχειαν.
- 22 ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.
- 23* χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς πρεσβυτέρους κατ' ἐκκλησίαν προσευξάμενοι
- 24* μετὰ νηστειῶν παρέθεντο αὐτοὺς τῷ κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. καὶ
- 25 διελθόντες τὴν πισιδίαν ἦλθον εἰς παμφυλίαν. καὶ λαλήσαντες ἐν πέργῃ
- 26 τὸν λόγον κατέβησαν εἰς ἀπάλειαν. κάκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς ἀντιόχειαν ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν.
- 27* παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν ἀνήγγειλάν ὅσα ἐποίη-
- 28* σεν ὁ θεὸς μετ' αὐτῶν καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως. διέτριβον δὲ ἐκεῖ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.
- 15*** καὶ τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς ἰουδαίας ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι
- 2* ἐὰν μὴ περιτέμνησθε τῷ ἔθει μωϋσέως οὐ δύνασθε σωθῆναι. γενομένης οὖν στάσεως καὶ συζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ παύλῳ καὶ τῷ βαρναβᾶ πρὸς αὐτοὺς ἔταξαν ἀναβαίνειν παῦλον καὶ βαρναβᾶ καὶ τινὰς ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς ἱερουσαλὴμ περὶ τοῦ ζητή-
- 3* ματος τούτου. οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας διήρχοντο τὴν φοινίκην καὶ σαμάρειαν ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν καὶ
- 4* ἐποιοῦν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. παραγενόμενοι δὲ εἰς ἱερουσαλὴμ ἀπεδέχθησαν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν
- 5 πρεσβυτέρων ἀνήγγειλάν τε ὅσα ὁ θεὸς ἐποίησεν μετ' αὐτῶν. ἐξανέστησαν δὲ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν φαρισαίων πεπιστευκότες λέγοντες ὅτι δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον μωϋσέως.
- 6* συνήχθησάν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τού-
- 7* του. πολλῆς δὲ συζητήσεως γενομένης ἀναστὰς πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτοὺς

v.21 ευαγγελισαμενοι τε την πολιν εκεινην και μαθητευσαντες ικανους υπεστρεψαν εις την λυστραν και εις^v ικονιον και εις^v αντιοχειαν. **v.23** χειροτονησαντες δε αυτοις πρεσβυτερους^{τ.μ.κ} κατ εκκλησιαν πρεσβυτερους^v προσευξαμενοι μετα νηστειων παρεθεντο αυτοις τω κυριω εις ον πεπιστευκεισαν. **v.24** και διελθοντες την πισιδιαν ηλθον εις την^v παμφυλιαν. **v.27** παραγενομενοι δε και συναγαγοντες την εκκλησιαν ανηγγελλον^v ανηγγειλαν^{τ.μ.κ} οσα εποιησεν ο θεος μετ αυτων και οτι ηνοιξεν τοις εθνεσιν θυραν πιστεως. **v.28** διετριβον δε εκει^{τ.μ.κ} χρονον ουκ ολιγον συν τοις μαθηταις. **15 v.1** και τινες κατελθοντες απο της ιουδαϊας εδιδασκον τους αδελφους οτι εαν μη περιτεμνητε^v περιτεμνησθε^{τ.μ.κ} τω εθει τω^v μωυσεως ου δυνασθε σωθηναι. **v.2** γενομενης δε^v ουν^{τ.μ.κ} στασεως και ζητησεως^{μ.ν} συζητησεως^{τ.κ} ουκ ολιγης τω παυλω και τω βαρναβα προς αυτοις εταξαν αναβαινειν παυλον και βαρναβαν και τινας αλλους εξ αυτων προς τους αποστολους και πρεσβυτερους εις ιερουσαλημ περι του ζητηματος τουτου. **v.3** οι μεν ουν προπεμφθεντες υπο της εκκλησιας διηρχοντο την τε^v φοινικην και σαμαρειαν εκδιηγουμενοι την επιστροφην των εθνων και εποιουν χαραν μεγαλην πασιν τοις αδελφοις. **v.4** παραγενομενοι δε εις ιερουσαλημ παρεδεχθησαν^v απεδεχθησαν^{τ.μ.κ} απο^v υπο^{τ.μ.κ} της εκκλησιας και των αποστολων και των πρεσβυτερων ανηγγειλαν τε οσα ο θεος εποιησεν μετ αυτων. **v.6** συνηχθησαν τε^v δε^{τ.μ.κ} οι αποστολοι και οι πρεσβυτεροι ιδειν περι του λογου τουτου.

ἄνδρες ἀδελφοί ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν
 ἐξελέξατο διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου
 καὶ πιστεῦσαι. καὶ ὁ καρδιογνώστης θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς δούς αὐ- 8*
 τοῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καθὼς καὶ ἡμῖν. καὶ οὐδὲν διέκρινεν μεταξὺ ἡμῶν 9*
 τε καὶ αὐτῶν τῇ πίστει καθάρισας τὰς καρδίας αὐτῶν. νῦν οὖν τί πειράζετε 10
 τὸν θεόν ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν ὃν οὔτε οἱ πατέρες
 ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βαστάσαι. ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος κυρίου ἰησοῦ 11*
 χριστοῦ πιστεύομεν σωθῆναι καθ' ὃν τρόπον κἀκεῖνοι. ἐσίγησεν δὲ πᾶν 12
 τὸ πλῆθος καὶ ἤκουον βαρναβᾶ καὶ παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν
 ὁ θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι' αὐτῶν. μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι 13
 αὐτοὺς ἀπεκρίθη ἰάκωβος λέγων ἄνδρες ἀδελφοί ἀκούσατέ μου. συμεῶν 14*
 ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν ἐπὶ τῷ
 ὀνόματι αὐτοῦ. καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν καθὼς 15
 γέγραπται. μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν δαβὶδ 16*
 τὴν πεπτωκυῖαν καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω καὶ ἀνορθώσω
 αὐτήν. ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν κύριον καὶ 17*
 πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτοὺς λέγει κύριος
 ὁ ποιῶν ταῦτα πάντα. γνωστὰ ἀπ' αἰῶνος ἐστὶν τῷ θεῷ πάντα τὰ ἔργα 18*
 αὐτοῦ. διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν 19
 ἐπὶ τὸν θεόν. ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων 20*
 τῶν εἰδώλων καὶ τῆς πορνείας καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος. μωσῆς 21*
 γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει ἐν ταῖς
 συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος. τότε ἔδοξεν τοῖς ἀπο- 22*
 στόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκλεξαμένους ἄνδρας
 ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς ἀντιόχειαν σὺν τῷ παύλῳ καὶ βαρναβᾶ ἰούδαν τὸν

v.7 πολλῆς δε ζητησεως^ν συζητησεως^{τ.μ.κ} γενομενης αναστας πετρος ειπεν προς αυτους ανδρες αδελφοι υμεις επιστασθε οτι αφ ημερων αρχαιων ο^{τ.μ.κ} θεος^{τ.μ.κ} εν υμιν^ν ημιν^{τ.μ.κ} εξελεξατο ο^ν θεος^ν δια του στοματος μου ακουσαι τα εθνη τον λογον του ευαγγελιου και πιστευσαι. **v.8** και ο καρδιογνωστης θεος εμαρτυρησεν αυτοις δους αυτοις^{τ.μ.κ} το πνευμα το αγιον καθως και ημιν. **v.9** και ουθεν^ν ουδεν^{τ.μ.κ} διεκρινεν μεταξυ ημων τε και αυτων τη πιστει καθαρισας τας καρδιας αυτων. **v.11** αλλα δια της χαριτος του^{μ.ν} κυριου ιησου χριστου^{τ.κ} πιστευομεν σωθηναι καθ ον τροπον κακεινοι. **v.14** συμεων εξηγησατο καθως πρωτον ο θεος επεσκεψατο λαβειν εξ εθνων λαον επι^{τ.μ.κ} τω ονοματι αυτου. **v.16** μετα ταυτα αναστρεψω και ανοικοδομησω την σκηνην δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ} την πεπτωκυιαν και τα κατεσκαμμενα αυτης ανοικοδομησω και ανορθωσω αυτην. **v.17** οπως αν εκζητησωσιν οι καταλοιποι των ανθρωπων τον κυριον και παντα τα εθνη εφ ους επικεκληται το ονομα μου επ αυτους λεγει κυριος ο^{τ.μ.κ} ποιων ταυτα παντα^{τ.μ.κ}. **v.18** γνωστα απ αιωνος εστιν^{τ.μ.κ} τω^{τ.μ.κ} θεω^{τ.μ.κ} παντα^{τ.μ.κ} τα^{τ.μ.κ} εργα^{τ.μ.κ} αυτου^{τ.μ.κ}. **v.20** αλλα επιστεilai αυτοις του απεχεσθαι απο^{τ.μ.κ} των αλισγηματων των ειδωλων και της πορνειας και του πνικτου και του αιματος. **v.21** μωσσης^{μ.ν} μωσσης^{τ.κ} γαρ εκ γενεων αρχαιων κατα πολιν τους κηρυσσοντας αυτον εχει εν ταις συναγωγαῖς κατα παν σαββατον αναγινωσκομενος. **v.22** τοτε εδοξε^ν εδοξεν^{τ.μ.κ} τοις αποστολοις και τοις πρεσβυτεροις συν ολη τη εκκλησια εκλεξαμενους ανδρας εξ αυτων πεμψαι εις αντιοχειαν συν τω^{τ.κ.ν} παυλω και βαρναβα ιουδαν τον καλουμενον^ν επικαλουμενον^{τ.μ.κ} βαρσαββαν^{μ.ν} βαρσαβαν^{τ.κ} και σιλαν ανδρας ηγουμενους εν τοις αδελφοις.

ἐπικαλούμενον βαρσαβᾶν καὶ σιλᾶν ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς.
 23* γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν τάδε οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ
 ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν ἀντιόχειαν καὶ συρίαν καὶ κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ
 24* ἐθνῶν χαίρειν. ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξελθόντες ἐτάραζαν
 ὑμᾶς λόγοις ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν λέγοντες περιτέμνεσθαι καὶ
 25* τηρεῖν τὸν νόμον οἷς οὐ διεστείλαμεθα. ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυ-
 μαδὸν ἐκλεξαμένους ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν
 26* βαρναβᾶ καὶ παύλῳ. ἀνθρώποις παραδεδωκόσιν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ
 27 τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. ἀπεστάλκαμεν οὖν ἰούδαν
 28* καὶ σιλᾶν καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. ἔδοξεν γὰρ τῷ
 ἀγίῳ πνεύματι καὶ ἡμῖν μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος πλὴν τῶν
 29* ἐπάναγκες τούτων. ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος καὶ πνικτοῦ καὶ
 30* πορνείας ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς εὖ πράξετε ἔρρωσθε. οἱ μὲν οὖν
 ἀπολυθέντες ἦλθον εἰς ἀντιόχειαν καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος ἐπέδωκαν
 31, 32* τὴν ἐπιστολήν. ἀναγνόντες δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. ἰούδας τε
 καὶ σιλᾶς καὶ αὐτοὶ προφήται ὄντες διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς
 33* ἀδελφούς καὶ ἐπεστήριζαν. ποιήσαντες δὲ χρόνον ἀπελύθησαν μετ' εἰρή-
 34* νης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους. ἔδοξεν δὲ τῷ σίλᾳ ἐπιμεῖναι
 35 αὐτοῦ. παῦλος δὲ καὶ βαρναβᾶς διέτριβον ἐν ἀντιοχείᾳ διδάσκοντες καὶ
 36* εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἐτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ κυρίου. μετὰ
 δὲ τινος ἡμέρας εἶπεν παῦλος πρὸς βαρναβᾶ ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκε-
 ψώμεθα τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν κατὰ πάσαν πόλιν ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν
 37* λόγον τοῦ κυρίου πῶς ἔχουσιν. βαρναβᾶς δὲ ἐβούλεύσατο συμπαραλαβεῖν
 38* τὸν ἰωάννην τὸν καλούμενον μάρκον. παῦλος δὲ ἤξιον τὸν ἀποστάντα ἀπ'

v.23 γραψαντες δια χειρος αυτων ταδε^{τ.μ.κ} οι αποστολοι και οι πρεσβυτεροι και^{τ.μ.κ} οι^{τ.μ.κ} αδελφοι
 τοις κατα την αντιοχειαν και συριαν και κιλικιαν αδελφοις τοις εξ εθνων χαιρειν. **v.24** επειδη ηκου-
 σαμεν οτι τινες εξ ημων [εξελθοντες]^ν εξελθοντες^{τ.μ.κ} εταραζαν υμας λογοις ανασκευαζοντες τας ψυχας
 υμων λεγοντες^{τ.μ.κ} περιτεμνεσθαι^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} τηρειν^{τ.μ.κ} τον^{τ.μ.κ} νομον^{τ.μ.κ} οις ου διεστείλαμεθα.
v.25 εδοξεν ημιν γενομενοις ομοθυμαδον εκλεξαμενοις^ν εκλεξαμενους^{τ.μ.κ} ανδρας πεμψαι προς υμας
 συν τοις αγαπητοις ημων βαρναβα και παυλω. **v.26** ανθρωποις παραδεδωκοσι^ν παραδεδωκοσιν^{τ.μ.κ} τας
 ψυχας αυτων υπερ του ονοματος του κυριου ημων ιησου χριστου. **v.28** εδοξεν γαρ τω αγιω^{τ.μ.κ} πνευ-
 ματι τω^ν αγιω^ν και ημιν μηδεν πλεον επιτιθεσθαι υμιν βαρος πλην τουτων^ν των επαναγκες τουτων^{τ.μ.κ}.
v.29 απεχεσθαι ειδωλοθυτων και αιματος και πνικτων^ν πνικτου^{τ.μ.κ} και πορνειας εξ ων διατηρουν-
 τες εαυτους ευ πραζετε ερρωσθε. **v.30** οι μεν ουν απολυθεντες κατηλθον^ν ηλθον^{τ.μ.κ} εις αντιο-
 χειαν και συναγαγοντες το πληθος επεδωκαν την επιστολην. **v.32** ιουδας δε^κ τε^{τ.μ.ν} και σιλας και
 αυτοι προφηται οντες δια λογου πολλου παρεκαλεσαν τους αδελφους και επεστηριζαν. **v.33** ποιη-
 σαντες δε χρονον απελυθησαν μετ ειρηνης απο των αδελφων προς τους αποστειλαντας^ν αυτοις^ν
 αποστολους^{τ.μ.κ}. **v.34** εδοξεν^{τ.κ} δε^{τ.κ} τω^{τ.κ} σιλα^{τ.κ} επιμεναι^{τ.κ} αυτου^{τ.κ}. **v.36** μετα δε τι-
 νας ημερας ειπεν παυλος^{τ.μ.κ} προς βαρναβαν παυλος^ν επιστρεψαντες δη επισκεψωμεθα τους αδελφους
 ημων^{τ.μ.κ} κατα πασαν^{τ.μ.κ} πολιν πασαν^ν εν αις κατηγγειλαμεν τον λογον του κυριου πως εχουσιν.
v.37 βαρναβας δε εβουλετο^ν εβουλευσατο^{τ.μ.κ} συμπαραλαβειν και^ν τον ιωαννην τον καλουμενον μαρκον.
v.38 παυλος δε ηξιου τον αποσταντα απ αυτων απο παμφυλιας και μη συνελθοντα αυτοις εις το εργον μη
 συμπαραλαβανειν^ν συμπαραλαβειν^{τ.μ.κ} τουτον.

αὐτῶν ἀπὸ παμφυλίας καὶ μὴ συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον μὴ συμπα-
 ραλαβεῖν τοῦτον. ἐγένετο οὖν παροξυσμὸς ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς 39*
 ἀπ’ ἀλλήλων τὸν τε βαρναβᾶν παραλαβόντα τὸν μάρκον ἐκπλεῦσαι εἰς κύ-
 προν. παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος σιλᾶν ἐξῆλθεν παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ 40*
 θεοῦ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν. διήρχετο δὲ τὴν συρίαν καὶ κιλικίαν ἐπιστηρίζων 41*
 τὰς ἐκκλησίας.

κατήντησεν δὲ εἰς δέρβην καὶ λύστραν καὶ ἰδού μαθητὴς τις ἦν ἐκεῖ ὄνό- 16*
 ματι τιμόθεος υἱὸς γυναικὸς τινος ἰουδαίας πιστῆς πατρὸς δὲ Ἕλληνας. ὃς 2
 ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν λύστροις καὶ ἰκονίῳ ἀδελφῶν. τοῦτον ἠθέλησεν ὁ 3*
 παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν διὰ τοὺς ἰουδαίους
 τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις ἥδεισαν γὰρ ἅπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ
 ὅτι Ἕλληνα ὑπῆρχεν. ὥς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις παρεδίδουν αὐτοῖς 4*
 φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυ-
 τέρων τῶν ἐν ἱερουσαλὴμ. αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο τῇ πίστει 5
 καὶ ἐπερίσσευσεν τῷ ἀριθμῷ καθ’ ἡμέραν. διελθόντες δὲ τὴν φρυγίαν καὶ 6*
 τὴν γαλατικὴν χώραν κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος λαλήσαι τὸν
 λόγον ἐν τῇ ἀσίᾳ. ἐλθόντες κατὰ τὴν μυσίαν ἐπείραζον κατὰ τὴν βιθυνίαν 7*
 πορεύεσθαι καὶ οὐκ εἶασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα. παρελθόντες δὲ τὴν μυσίαν 8
 κατέβησαν εἰς τρωάδα. καὶ ὄραμα διὰ τῆς νυκτὸς ὥφθη τῷ παύλῳ ἀνὴρ 9*
 τις ἦν μακεδὼν ἐστὼς παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων διαβάς εἰς μακεδονίαν
 βοήθησον ἡμῖν. ὥς δὲ τὸ ὄραμα εἶδεν εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς 10*
 τὴν μακεδονίαν συμβιβάζοντες ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ κύριος εὐαγγε-
 λίσασθαι αὐτούς. ἀναχθέντες οὖν ἀπὸ τῆς τρωάδος εὐθυδρομήσαμεν εἰς 11*
 σαμοθράκην τῇ τε ἐπιούσῃ εἰς νεάπολιν. ἐκειθὲν τε εἰς φιλίππους ἦτις 12*

v.39 ἐγενετο δε^v ουν^{τ.μ.κ} παροξυσμος ὡστε αποχωρισθηναι αὐτοὺς ἀπ ἀλλήλων τὸν τε βαρναβαν παρα-
 λαβόντα τὸν μαρκον ἐκπλεῦσαι εἰς κυπρον. **v.40** παυλος δε ἐπιλεξαμενος σιλαν ἐξῆλθεν παραδοθεὶς τῇ
 χάριτι τοῦ κυρίου^v θεοῦ^{τ.μ.κ} ὑπο τῶν ἀδελφῶν. **v.41** διήρχετο δε τὴν συρίαν καὶ [τὴν]^v κιλικίαν ἐπι-
 στηρίζων τὰς ἐκκλησίας. **16 v.1** κατήντησεν δε [καὶ]^v εἰς δερβην καὶ εἰς^v λυστραν καὶ ἰδου μαθητῆς
 τις ἦν ἐκεῖ ὀνοματι τιμοθεος υἱος γυναικος τινος^{τ.μ.κ} ἰουδαίας πιστῆς πατρὸς δε Ἕλληνας. **v.3** του-
 τον ἠθέλησεν ο παυλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν καὶ λαβὼν περιετέμεν αὐτον δια τοὺς ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν
 τοῖς τοποῖς ἐκείνοις ἠδεισαν γὰρ ἅπαντες τὸν^{τ.μ.κ} πατέρα^{τ.μ.κ} αὐτοῦ^{τ.μ.κ} ὅτι Ἕλληνα ο^v πατὴρ^v αὐτοῦ^v
 ὑπῆρχεν. **v.4** ὥς δε διεπορευοντο τὰς πόλεις παρεδίδουν^v παρεδίδουν^{τ.μ.κ} αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δογ-
 ματα τὰ κεκριμένα ὑπο τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν^{τ.μ.κ} πρεσβυτερων τῶν ἐν ἱεροσολυμοῖς^v ἱερουσαλημ^{τ.μ.κ}.
v.6 διήλθον^v διελθόντες^{τ.μ.κ} δε τὴν φρυγίαν καὶ τὴν^{τ.μ.κ} γαλατικὴν χώραν κωλυθέντες ὑπο τοῦ ἁγίου
 πνεύματος λαλήσαι τὸν λόγον ἐν τῇ ἀσίᾳ. **v.7** ἐλθόντες δε^v κατὰ τὴν μυσίαν ἐπείραζον εἰς^v κατὰ^{τ.μ.κ}
 τὴν βιθυνίαν πορεύεσθαι^v πορεύεσθαι^{τ.μ.κ} καὶ οὐκ εἶασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα τοῦ κυρίου^v. **v.9** καὶ ὄραμα
 δια [τῆς]^v τῆς^{τ.μ.κ} νυκτὸς ὥφθη^{τ.μ.κ} τῷ παύλῳ ὥφθη^v ἀνὴρ μακεδὼν^v τις ἦν μακεδὼν^{τ.μ.κ} ἐστὼς καὶ^v
 παρακαλῶν αὐτον καὶ λέγων διαβάς εἰς μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν. **v.10** ὥς δε τὸ ὄραμα εἶδεν εὐθέως
 ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν^{τ.μ.κ} μακεδονίαν συμβιβάζοντες ὅτι προσκεκληται ἡμᾶς ὁ θεός^{τ.μ.κ} κύριος^{τ.μ.κ}
 εὐαγγελίσασθαι αὐτούς. **v.11** ἀναχθέντες δε^v ουν^{τ.μ.κ} ἀπο τῆς^{τ.μ.κ} τρωάδος εὐθυδρομήσαμεν εἰς
 σαμοθράκην τῇ δε^v τε^{τ.μ.κ} ἐπιούσῃ εἰς νεαν^v πόλιν^v νεάπολιν^{τ.μ.κ}. **v.12** κακειθεν^v ἐκειθεν^{τ.μ.κ}
 τε^{τ.μ.κ} εἰς φιλίππους ἦτις εἰσιν^v πρῶτης^{τ.μ.κ} πρῶτη^{τ.μ.κ} τῆς^{τ.μ.κ} μερίδος τῆς μακεδονίας πόλις κολωνεία^μ
 κολωνία^{τ.κ.ν} ἡμεν δε ἐν αὐτῇ^μ ταυτῇ^{τ.κ.ν} τῇ πόλει διατριβόντες ἡμέρας τινάς.

ἐστὶν πρώτη τῆς μερίδος τῆς μακεδονίας πόλις κολωνία ἡμεν δὲ ἐν ταύτῃ
 13* τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τινάς. τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν
 ἔξω τῆς πόλεως παρὰ ποταμὸν οὗ ἐνομιζέτο προσευχὴ εἶναι καὶ καθίσαν-
 14 τες ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναῖξιν. καὶ τις γυνὴ ὀνόματι λυδία
 πορφυρόπωλις πόλεως θυατείρων σεβομένη τὸν θεὸν ἤκουεν ἧς ὁ κύριος
 15* διήνοιξεν τὴν καρδίαν προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ παύλου. ὥς
 δὲ ἐβαπτίσθη καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς παρεκάλεσεν λέγουσα εἰ κεκρίκατέ με πι-
 στὴν τῷ κυρίῳ εἶναι εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου μένате καὶ παρεβιάσατο
 16* ἡμᾶς. ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς προσευχὴν παιδίσκην τινὰ ἔχου-
 σαν πνεῦμα πύθωνος ἀπαντῆσαι ἡμῖν ἣτις ἐργασίαν πολλὴν παρείχεν τοῖς
 17* κυρίοις αὐτῆς μαντευομένη. αὕτη κατακολουθήσασα τῷ παύλῳ καὶ ἡμῖν
 ἔκραζεν λέγουσα οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσὶν
 18* οἵτινες καταγγέλλουσιν ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας. τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς
 ἡμέρας διαπονηθεὶς δὲ ὁ παῦλος καὶ ἐπιστρέψας τῷ πνεύματι εἶπεν πα-
 ραγγέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι ἰησοῦ χριστοῦ ἐξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς καὶ ἐξήλθεν
 19 αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξήλθεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας
 αὐτῶν ἐπιλαβόμενοι τὸν παῦλον καὶ τὸν σιλᾶν εἴλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ
 20* τοὺς ἄρχοντας. καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς εἶπον οὗτοι οἱ
 21 ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες. καὶ κα-
 ταγγέλλουσιν ἔθνη ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν ῥωμαίοις
 22* οὖσιν. καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρρήξαντες
 23 αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίζειν. πολλὰς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς
 ἔβαλον εἰς φυλακὴν παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐ-
 24* τοὺς. ὃς παραγγελίαν τοιαύτην εἰληφώς ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν
 25 φυλακὴν καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἡσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον. κατὰ δὲ τὸ με-
 σονύκτιον παῦλος καὶ σιλᾶς προσευχόμενοι ὕμνουν τὸν θεὸν ἐπηκροῶντο
 26* δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι. ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας ὥστε σαλευθῆναι

v.13 τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πυλῆς^v πόλεως^{τ.μ.κ} παρὰ ποταμὸν οὐ ἐνομιζομεν^v
 ἐνομιζέτο^{τ.μ.κ} προσευχὴν^v προσευχὴ^{τ.μ.κ} εἶναι καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναῖξιν.

v.15 ὥς δὲ ἐβαπτίσθη καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς παρεκάλεσεν λέγουσα εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ κυρίῳ εἶναι
 εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου μένετε^v μένате^{τ.μ.κ} καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς. **v.16** ἐγένετο δὲ πορευο-
 μένων ἡμῶν εἰς τὴν^v προσευχὴν παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα πύθωνα^v πύθωνος^{τ.μ.κ} ἀπαντῆσαι^v
 ἀπαντῆσαι^{τ.μ.κ} ἡμῖν ἣτις ἐργασίαν πολλὴν παρείχεν τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαντευομένη. **v.17** αὕτη
 κατακολουθούσα^v κατακολουθήσασα^{τ.μ.κ} τῷ παύλῳ καὶ ἡμῖν ἔκραζεν λέγουσα οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δούλοι
 τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσὶν οἵτινες καταγγέλλουσιν ὑμῖν^v ἡμῖν^{τ.μ.κ} ὁδὸν σωτηρίας. **v.18** τοῦτο δὲ ἐποίει
 ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας διαπονηθεὶς δὲ ὁ^{τ.μ.κ} παῦλος καὶ ἐπιστρέψας τῷ πνεύματι εἶπεν παραγγέλλω σοι ἐν
 τῷ^{τ.μ.κ} ὀνόματι ἰησοῦ χριστοῦ ἐξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς καὶ ἐξήλθεν αὕτη τῇ ὥρᾳ. **v.20** καὶ προσαγαγον-
 τες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς εἶπαν^v εἶπον^{τ.μ.κ} οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν ἰουδαῖοι
 ὑπάρχοντες. **v.22** καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρρήξαντες^v περιρρήξαντες^{τ.μ.κ}
 αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίζειν. **v.24** ὃς παραγγελίαν τοιαύτην λαβὼν^v εἰληφώς^{τ.μ.κ} ἔβαλεν αὐτοὺς
 εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν^{τ.μ.κ} ἡσφαλίσατο αὐτῶν^v εἰς τὸ ξύλον.

τὰ θεμέλια τοῦ δεσμοτηρίου ἀνεώχθησαν τε παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι
καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ καὶ 27*
ἰδὼν ἀνεωγμένους τὰς θύρας τῆς φυλακῆς σπασάμενος μάχαιραν ἔμελλεν
ἐαυτὸν ἀναιρεῖν νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμίους. ἐφώνησεν δὲ φωνῇ 28*
μεγάλῃ ὁ παῦλος λέγων μηδὲν πράξης σεαυτῷ κακὸν ἅπαντες γὰρ ἐσμεν
ἐνθάδε. αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησεν καὶ ἔντρομος γενόμενος προσέ- 29*
πεσεν τῷ παύλῳ καὶ τῷ σιλᾷ. καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω ἔφη κύριοι τί 30
με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ. οἱ δὲ εἶπον πιστεύσον ἐπὶ τὸν κύριον ἰησοῦν 31*
χριστὸν καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον 32*
τοῦ κυρίου καὶ πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν 33
ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς
καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα. ἀναγαγὼν τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐ- 34*
τοῦ παρέθηκεν τράπεζαν καὶ ἡγαλλιάσατο πανοικί πεπιστευκῶς τῷ θεῷ.
ἡμέρας δὲ γενομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδούχους λέγον- 35
τες ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους. ἀπήγγειλεν δὲ ὁ δεσμοφύλαξ 36*
τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν παῦλον ὅτι ἀπεστάλκασιν οἱ στρατηγοὶ ἵνα
ἀπολυθῆτε νῦν οὖν ἐξελθόντες πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. ὁ δὲ παῦλος ἔφη 37*
πρὸς αὐτοὺς δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ ἀκατακρίτους ἀνθρώπους ῥωμαίους
ὑπάρχοντας ἔβαλον εἰς φυλακὴν καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν οὐ γὰρ
ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν. ἀνήγγειλάν δὲ τοῖς στρατηγοῖς 38*
οἱ ῥαβδούχοι τὰ ῥήματα ταῦτα καὶ ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι ῥωμαῖοί
εἰσιν. καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτοὺς καὶ ἐξαγαγόντες ἡρώτων ἐξελθεῖν 39*
τῆς πόλεως. ἐξελθόντες δὲ ἐκ τῆς φυλακῆς εἰσῆλθον εἰς τὴν λυδίαν καὶ 40*
ἰδόντες τοὺς ἀδελφούς παρεκάλεσαν αὐτοὺς καὶ ἐξῆλθον.

v.26 αφνω δε σεισμος εγενετο μεγας ωστε σαλευθηναι τα θεμελια του δεσμοτηριου ηνεωχθησαν^v
ανεωχθησαν^{τ.μ.κ} δε^v τε^{τ.μ.κ} παραχρημα αι θυραι πασαι και παντων τα δεσμα ανεθη. **v.27** εξυ-
πνος δε γενομενος ο δεσμοφυλαξ και ιδων ανεωγμενας τας θυρας της φυλακης σπασαμενος [την]^v μα-
χαιραν ημελλεν^v εμελλεν^{τ.μ.κ} εαυτον αναιρειν νομιζων εκπεφευγεναι τους δεσμιους. **v.28** εφωνησεν
δε φωνη^{τ.μ.κ} μεγαλη φωνη^v [ο]^v ο^{τ.μ.κ} παυλος λεγων μηδεν πραξης σεαυτω κακον απαντες γαρ εσμεν
ενθαδε. **v.29** αιτησας δε φωτα εισεπηδησεν και εντρομος γενομενος προσεπεσεν τω παυλω και [τω]^v
τω^{τ.μ.κ} σιλα. **v.31** οι δε ειπαν^v ειπον^{τ.μ.κ} πιστευσον επι τον κυριον ιησουν χριστον^{τ.μ.κ} και σωθηση
συ και ο οικος σου. **v.32** και ελαλησαν αυτω τον λογον του κυριου συν^v και^{τ.μ.κ} πασιν τοις εν τη
οικια αυτου. **v.34** αναγαγων τε αυτους εις τον οικον αυτου^{τ.μ.κ} παρεθηκεν τραπεζαν και ηγαλλιατο^μ
ηγαλλιασατο^{τ.κ.ν} πανοικι^{τ.μ.κ} πανοικει^v πεπιστευκως τω θεω. **v.36** απηγγειλεν δε ο δεσμοφυλαξ τους
λογους [τουτους]^v τουτους^{τ.μ.κ} προς τον παυλον οτι απεσταλκαν^v απεσταλκασιν^{τ.μ.κ} οι στρατηγοι ινα
απολυθητε νυν ουν εξελθοντες πορευεσθε εν ειρηνη. **v.37** ο δε παυλος εφη προς αυτους δειραντες
ημας δημοσια ακατακριτους ανθρωπους ρωμαιους υπαρχοντας εβαλον^v εβαλον^{τ.μ.κ} εις φυλακην και
νυν λαθρα ημας εκβαλλουσιν ου γαρ αλλα ελθοντες αυτοι ημας^{τ.κ.ν} εξαγαγετωσαν. **v.38** απηγγειλαν^v
ανηγγειλαν^{τ.μ.κ} δε τοις στρατηγοις οι ραβδουχοι τα ρηματα ταυτα και^{τ.μ.κ} εφοβηθησαν δε^v ακουσαντες
οτι ρωμαιοι εισιν. **v.39** και ελθοντες παρεκαλεσαν αυτους και εξαγαγοντες ηρωτων απελθειν^v απο^v
εξελθειν^{τ.μ.κ} της πολεως. **v.40** εξελθοντες δε απο^v εκ^{τ.μ.κ} της φυλακης εισηλθον προς^{μ.ν} εις^{τ.κ} την
λυδιαν και ιδοντες τους^{τ.μ.κ} αδελφους^{τ.μ.κ} παρεκαλεσαν τους^v αδελφους^v αυτους^{τ.μ.κ} και εξηλθον^v
εξηλθον^{τ.μ.κ}. **17**

- 17* διοδεύσαντες δὲ τὴν ἀμφίπολιν καὶ ἀπολλωνίαν ἦλθον εἰς θεσσαλονίκην
 2* ὅπου ἦν ἡ συναγωγὴ τῶν ἰουδαίων. κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ παύλῳ εἰσηλ-
 θεν πρὸς αὐτοὺς καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελέγετο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν.
 3* διανοίγων καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι
 ἐκ νεκρῶν καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς ἰησοῦς ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν.
 4* καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν καὶ προσεκληρώθησαν τῷ παύλῳ καὶ τῷ
 σιλᾷ τῶν τε σεβομένων ἐλλήνων πολὺ πλῆθος γυναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ
 5* ὀλίγαι. ζηλώσαντες δὲ οἱ ἀπειθοῦντες ἰουδαῖοι καὶ προσλαβόμενοι τῶν
 ἀγοραίων τινὰς ἄνδρας πονηροὺς καὶ ὀχλοποιήσαντες ἐθορύβουν τὴν πό-
 λιν ἐπιστάντες τε τῇ οἰκίᾳ ἰάσονος ἐζήτουν αὐτοὺς ἀγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον.
 6* μὴ εὐρόντες δὲ αὐτοὺς ἔσυρον τὸν ἰάσονα καὶ τινὰς ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πο-
 λιτάρχας βοῶντες ὅτι οἱ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες οὗτοι καὶ ἐνθάδε
 7* παρέεισιν. οὓς ὑποδέδεκται ἰάσων καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμά-
 8 των καίσαρος πράττουσιν βασιλέα λέγοντες ἕτερον εἶναι ἰησοῦν. ἐτάραξαν
 9 δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα. καὶ λαβόντες τὸ ἱκα-
 10* νὸν παρὰ τοῦ ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν ἀπέλυσαν αὐτούς. οἱ δὲ ἀδελφοὶ
 εὐθέως διὰ τῆς νυκτὸς ἐξέπεμψαν τὸν τε παῦλον καὶ τὸν σιλᾶν εἰς βέροϊαν
 11* οἵτινες παραγενόμενοι εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν ἰουδαίων ἀπήεσαν. οὗτοι
 δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν θεσσαλονίκη οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ
 πάσης προθυμίας τὸ καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς γραφὰς εἰ ἔχοι ταῦτα
 12 οὕτως. πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν καὶ τῶν ἐλληνίδων γυναι-
 13* κῶν τῶν εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. ὥς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς
 θεσσαλονίκης ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ παύλου ὁ
 14* λόγος τοῦ θεοῦ ἦλθον κάκεῖ σαλεύοντες τοὺς ὄχλους. εὐθέως δὲ τότε τὸν

v.1 διοδευσαντες δε την αμφιπολιν και την^v απολλωνιαν ηλθον εις θεσσαλονικην οπου ην η^{τ.μ.κ} συ-
 ναγωγη των ιουδαιων. **v.2** κατα δε το ειωθος τω παυλω εισηλθεν προς αυτους και επι σαββατα τρια
 διελεξατο^{μ.ν} διελεγετο^{τ.κ} αυτοις απο των γραφων. **v.3** διανοιγων και παρατιθεμενος οτι τον χριστον
 εδει παθειν και αναστηναι εκ νεκρων και οτι ουτος εστιν ο χριστος [ο]^v ιησους ον εγω καταγγελλω υμιν.
v.4 και τινες εξ αυτων επεισθησαν και προσεκληρωθησαν τω παυλω και τω σιλα των τε σεβομενων ελληνων
 πολυ^{τ.μ.κ} πληθος πολυ^v γυναικων τε των πρωτων ουκ ολιγαι. **v.5** προσλαβομενοι^μ ζηλωσαντες^{τ.κ.ν}
 δε οι απειθουντες^{τ.κ} ιουδαιοι οι^μ και^{τ.κ.ν} απειθουντες^μ προσλαβομενοι^{τ.κ.ν} των αγοραιων τινας^{τ.μ.κ}
 ανδρας τινας^v πονηρους και οχλοποιησαντες εθορυβουν την πολιν και^v επισταντες τε^{τ.μ.κ} τη οικια ια-
 σονος εξητουν αυτους προαγαγειν^v αγαγειν^{τ.μ.κ} εις τον δημον. **v.6** μη ευροντες δε αυτους εσυρον
 τον^{τ.μ.κ} ιασονα και τινας αδελφους επι τους πολιταρχας βοωντες οτι οι την οικουμενην αναστατωσαντες
 ουτοι και ενθαδε παρεεισιν. **v.7** ους υποδεδεκται ιασων και ουτοι παντες απεναντι των δογματων και-
 σαρος πραττουσιν^{μ.ν} πραττουσιν^{τ.κ} βασιλεα λεγοντες^{τ.μ.κ} ετερον λεγοντες^v ειναι ιησουν. **v.10** οι δε
 αδελφοι ευθεως δια της^{τ.μ.κ} νυκτος εξεπεμψαν τον τε παυλον και τον σιλαν εις βεροϊαν οιτινες παραγε-
 νομενοι εις την συναγωγην απηεσαν^μ των ιουδαιων απηεσαν^{τ.κ.ν}. **v.11** ουτοι δε ησαν ευγενεστεροι
 των εν θεσσαλονικη οιτινες εδεξαντο τον λογον μετα πασης προθυμιας το^{τ.μ.κ} καθ ημεραν ανακρινοντες
 τας γραφας ει εχοι ταυτα ουτως. **v.13** ως δε εγνωσαν οι απο της θεσσαλονικης ιουδαιοι οτι και εν τη
 βεροια κατηγγελη υπο του παυλου ο λογος του θεου ηλθον κακει σαλευοντες και^v ταρασσοντες^v τους
 οχλους. **v.14** ευθεως δε τοτε τον παυλον εξαπεστειλαν οι αδελφοι πορευεσθαι εως^v ως^{τ.μ.κ} επι την
 θαλασσαν υπεμειναν^v υπεμενον^{τ.μ.κ} τε^v δε^{τ.μ.κ} ο τε σιλας και ο τιμοθεος εκει.

παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν ὑπέ-
 μενον δὲ ὃ τε σιλᾶς καὶ ὁ τιμόθεος ἐκεῖ. οἱ δὲ καθιστώντες τὸν παῦλον 15*
 ἤγαγον αὐτὸν ἕως ἀθηνῶν καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν σιλᾶν καὶ τι-
 μόθεον ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσιν πρὸς αὐτὸν ἐξήεσαν. ἐν δὲ ταῖς ἀθήναις 16*
 ἐκδεχομένου αὐτοῦ τοῦ παύλου παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ
 θεωροῦντι κατείδωλον οὔσαν τὴν πόλιν. διελέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ 17
 τοῖς ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν
 πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. τινὲς δὲ τῶν ἐπικουρείων καὶ τῶν στωϊκῶν 18*
 φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ καὶ τινες ἔλεγον τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος
 οὗτος λέγειν οἱ δὲ ξένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι ὅτι τὸν ἰησοῦν
 καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῖς εὐηγγελίζετο. ἐπιλαβόμενοί τε αὐτοῦ ἐπὶ τὸν 19
 ἄρειον πάγον ἤγαγον λέγοντες δυνάμεθα γνῶναι τίς ἢ καινὴ αὕτη ἢ ὑπὸ
 σοῦ λαλουμένη διδαχὴ. ξενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν 20*
 βουλόμεθα οὖν γνῶναι τί ἂν θέλοι ταῦτα εἶναι. ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ 21*
 οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαιροῦν ἢ λέγειν τι καὶ ἀκούειν
 καινότερον. σταθεῖς δὲ ὁ παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ ἀρείου πάγου ἔφη ἄνδρες 22*
 ἀθηναῖοι κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ. διερχόμενος 23*
 γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὗρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπεγέ-
 γραπτο ἀγνώστῳ θεῷ ὃν οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε τοῦτον ἐγὼ καταγγέλλω
 ὑμῖν. ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ οὗτος οὐρανοῦ 24*
 καὶ γῆς κύριος ὑπάρχων οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ. οὐδὲ ὑπὸ 25*
 χειρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται προσδεόμενός τινος αὐτὸς διδοὺς πάσιν
 ζωὴν καὶ πνοὴν κατὰ πάντα. ἐποίησέν τε ἐξ ἑνὸς αἵματός πᾶν ἔθνος ἀν- 26*
 θρώπων κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ προσῶπον τῆς γῆς ὀρίσας προτεταγμένους
 καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν. ζητεῖν τὸν κύριον εἰ ἄρα 27*

v.15 οἱ δε καθιστανοντες^{τ.μ.κ} καθιστωντες^{τ.μ.κ} τον παυλον ηγαγον αυτον^{τ.μ.κ} εως αθηνων και λαβοντες εν-
 τολην προς τον σιλαν και τον^ν τιμοθεον ινα ως ταχιστα ελθωσιν προς αυτον εξηεσαν. **v.16** εν δε ταις αθη-
 ναις εκδεχομενου αυτους του παυλου παρωξυνετο το πνευμα αυτου εν αυτω θεωρουντος^ν θεωρουντι^{τ.μ.κ}
 κατειδωλον ουσαν την πολιν. **v.18** τινες δε και^{μ.ν} των επικουρειων και των^{τ.μ.κ} στωικων^{μ.ν} στωικων^{τ.κ}
 φιλοσοφων συνεβαλλον αυτω και τινες ελεγον τι αν θελοι ο σπερμολογος ουτος λεγειν οι δε ξενων δαιμονιων
 δοκει καταγγελευς ειναι οτι τον ιησουν και την αναστασιν αυτοις^{τ.κ} ευηγγελιζετο. **v.20** ξενιζοντα γαρ
 τινα εισφερεις εις τας ακοας ημων βουλομεθα ουν γνωναι τινα^ν θελει^ν τι^{τ.μ.κ} αν^{τ.μ.κ} θελοι^{τ.μ.κ} ταυτα
 ειναι. **v.21** αθηναιοι δε παντες και οι επιδημουντες ξενοι εις ουδεν ετερον ηυκαιρου^ν ευκαιρου^{τ.μ.κ}
 η λεγειν τι η^ν και^{τ.μ.κ} ακουειν τι^ν καινοτερον. **v.22** σταθεις δε [ο]^ν ο^{τ.μ.κ} παυλος εν μεσω του αρειου
 παγου εφη ανδρες αθηναιοι κατα παντα ως δεισιδαιμονεστερους υμας θεωρω. **v.23** διερχομενος γαρ
 και αναθεωρων τα σεβασματα υμων ευρον και βωμον εν ω επεγεγραπτο αγνωστω θεω ο^ν ο^{τ.μ.κ} ουν
 αγνοουντες ευσεβειτε τουτο^ν τουτον^{τ.μ.κ} εγω καταγγελλω υμιν. **v.24** ο θεος ο ποιησας τον κοσμον
 και παντα τα εν αυτω ουτος ουρανου και γης κυριος^{τ.μ.κ} υπαρχων κυριος^ν ουκ εν χειροποιητοις ναοις
 κατοικει. **v.25** ουδε υπο χειρων ανθρωπων^ν ανθρωπων^{τ.μ.κ} θεραπευεται προσδεομενος τινος αυ-
 τος διδους πασι^ν πασιν^{τ.μ.κ} ζωην και πνοην και^{κ.ν} τα^{κ.ν} κατα^{τ.μ.κ} παντα. **v.26** εποιησεν τε εξ ενος
 αιματος^{τ.μ.κ} παν εθνος ανθρωπων κατοικειν επι παντος^ν προσωπου^ν παν^{τ.μ.κ} το^{τ.μ.κ} προσωπον^{τ.μ.κ}
 της γης ορισας προστεταγμενους^{μ.ν} προτεταγμενους^{τ.κ} καιρους και τας οροθεσιας της κατοικιας αυτων.

- γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὗροιεν καίτοιγε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἐνὸς ἐκάστου
 28 ἡμῶν ὑπάρχοντα. ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν ὥς καὶ
 29 τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασιν τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν. γένος
 οὖν ὑπάρχοντες τοῦ θεοῦ οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ
 30* χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. τοὺς
 μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ θεὸς τὰ νῦν παραγγέλλει τοῖς
 31* ἀνθρώποις πάσιν πανταχοῦ μετανοεῖν. διότι ἔστησεν ἡμέραν ἐν ᾗ μέλλει
 κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὥρισεν πίστιν παρασχὼν
 32* πᾶσιν ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν οἱ
 33 μὲν ἐχλεύαζον οἱ δὲ εἶπον ἀκουσόμεθά σου πάλιν περὶ τούτου. καὶ οὕτως
 34 ὁ παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ
 ἐπίστευσαν ἐν οἷς καὶ διονύσιος ὁ ἄρεοπαγίτης καὶ γυνὴ ὀνόματι δάμαρις
 καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.
- 18* μετὰ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς ὁ παῦλος ἐκ τῶν ἀθηνῶν ἦλθεν εἰς κόρινθον.
 2* καὶ εὗρών τινα ἰουδαῖον ὀνόματι ἀκύλαν ποντικὸν τῷ γένει προσφάτως
 ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς ἰταλίας καὶ πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ διὰ τὸ διατετα-
 χέναι κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς ἰουδαίους ἐκ τῆς ῥώμης προσῆλ-
 3* θεν αὐτοῖς. καὶ διὰ τὸ ὁμοτεχνον εἶναι ἔμενεν παρ' αὐτοῖς καὶ εἰργάζετο
 4 ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τὴν τέχνην. διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν
 5* σάββατον ἔπειθὲν τε ἰουδαίους καὶ ἔλληνας. ὥς δὲ κατήλθον ἀπὸ τῆς
 μακεδονίας ὃ τε σιλᾶς καὶ ὁ τιμόθεος συνείχετο τῷ πνεύματι ὁ παῦλος
 6 διαμαρτυρόμενος τοῖς ἰουδαίοις τὸν χριστὸν ἰησοῦν. ἀντιτασσομένων δὲ
 αὐτῶν καὶ βλασφημούντων ἐκτιναζάμενος τὰ ἱμάτια εἶπεν πρὸς αὐτοὺς τὸ
 αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη
 7* πορεύσομαι. καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς ὀνόματι ἰούστου
 8 σεβομένου τὸν θεόν οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. κρίσπος δὲ
 ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσεν τῷ κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ πολλοὶ
 9* τῶν κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευσον καὶ ἐβαπτίζοντο. εἶπεν δὲ ὁ κύριος

v.27 ζητεῖν τὸν θεόν^ν κυρίον^{τ.μ.κ} εἰ ἀρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὗροιεν καὶ^ν γε^ν καίγε^μ καίτοιγε^{τ.κ} οὐ μακρὰν ἀπὸ ἐνὸς ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. **v.30** τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ θεὸς τὰ νῦν παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πάντας^ν πᾶσιν^{τ.μ.κ} πανταχοῦ μετανοεῖν. **v.31** καθότι^ν διότι^{τ.μ.κ} ἔστησεν ἡμέραν ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὥρισεν πίστιν παρασχὼν πᾶσιν ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. **v.32** ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν οἱ μὲν ἐχλεύαζον οἱ δὲ εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ} ἀκουσόμεθα σου πάλιν^{τ.μ.κ} περὶ τούτου. **18 v.1** μετὰ δὲ^{τ.μ.κ} ταῦτα χωρισθεὶς ὁ^{τ.μ.κ} παῦλος^{τ.μ.κ} ἐκ τῶν ἀθηνῶν ἦλθεν εἰς κόρινθον. **v.2** καὶ εὗρών τινα ἰουδαῖον ὀνοματὶ ἀκύλαν ποντικὸν τῷ γένει προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς ἰταλίας καὶ πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ διὰ τὸ τεταχέναι^μ διατεταχέναι^{τ.κ.ν} κλαυδίον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς ἰουδαίους ἀπὸ^ν ἐκ^{τ.μ.κ} τῆς ῥώμης προσῆλθεν αὐτοῖς. **v.3** καὶ διὰ τὸ ὁμοτεχνον εἶναι ἔμενεν παρ' αὐτοῖς καὶ ἐργάζετο^ν εἰργάζετο^{τ.μ.κ} ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τῇ^ν τῇ^{τ.μ.κ} τέχνῃ^ν τέχνην^{τ.μ.κ}. **v.5** ὥς δὲ κατήλθον ἀπὸ τῆς μακεδονίας ὁ τε σιλᾶς καὶ ὁ τιμόθεος συνείχετο τῷ λογῷ^ν πνεύματι^{τ.μ.κ} ὁ παῦλος διαμαρτυροῦμενος τοῖς ἰουδαίοις εἶναι^ν τὸν χριστὸν ἰησοῦν. **v.7** καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν εἰσηλθεν^ν ἦλθεν^{τ.μ.κ} εἰς οἰκίαν τινὸς ὀνόματι τιτίου^ν ἰουστοῦ σεβομένου τὸν θεόν οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ.

δι' ὄραματος ἐν νυκτὶ τῷ παύλῳ μὴ φοβοῦ ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπῆσης. διότι ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοὶ τοῦ κακῶσαί σε διότι 10*
 λαὸς ἐστὶν μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. ἐκάθισεν τε ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας 11*
 ἐξ διδασκῶν ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. γαλλίωνος δὲ ἀνθυπατεύοντος 12*
 τῆς ἀχαΐας κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ ἰουδαῖοι τῷ παύλῳ καὶ ἤγαγον
 αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα. λέγοντες ὅτι παρὰ τὸν νόμον οὗτος ἀναπείθει τοὺς ἀν- 13*
 θρώπους σέβεσθαι τὸν θεόν. μέλλοντος δὲ τοῦ παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα 14*
 εἶπεν ὁ γαλλίων πρὸς τοὺς ἰουδαίους εἰ μὲν οὖν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥαδιούρ-
 γημα πονηρὸν ᾧ ἰουδαῖοι κατὰ λόγον ἂν ἠνεσχόμεν ὑμῶν. εἰ δὲ ζήτημά 15*
 ἐστὶν περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς ὄψεσθε αὐτοὶ
 κριτῆς γὰρ ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι. καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ 16
 βήματος. ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγω- 17*
 γον ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ βήματος καὶ οὐδὲν τούτων τῷ γαλλίῳ ἐμελεν.
 ὁ δὲ παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἱκανὰς τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος 18*
 ἐξέπλει εἰς τὴν συρίαν καὶ σὺν αὐτῷ πρίσκιλλα καὶ ἀκύλας κειράμενος τὴν
 κεφαλὴν ἐν κεγχρεαῖς εἶχεν γὰρ εὐχὴν. κατήντησεν δὲ εἰς ἔφεσον κάκει- 19*
 νους κατέλιπεν αὐτοῦ αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν διελέχθη τοῖς
 ἰουδαίοις. ἐρωτῶντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλεῖονα χρόνον μείναι παρ' αὐτοῖς 20*
 οὐκ ἐπένευσεν. ἀλλ' ἀπετάξατο αὐτοῖς εἰπὼν δεῖ με πάντως τὴν ἐορτὴν 21*
 τὴν ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς ἱεροσόλυμα πάλιν δὲ ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς
 τοῦ θεοῦ θέλοντος καὶ ἀνήχθη ἀπὸ τῆς ἐφέσου. καὶ κατελθὼν εἰς καισά- 22
 ρειαν ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν κατέβη εἰς ἀντιόχειαν. καὶ 23
 ποιήσας χρόνον τινὰ ἐξῆλθεν διερχόμενος καθεξῆς τὴν γαλατικὴν χώραν
 καὶ φρυγίαν ἐπιστηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς. ἰουδαῖος δὲ τις ἀπολλῶς 24

v.9 εἶπεν δὲ ὁ κύριος δι^{τ.μ.κ} ὄραματος^{τ.μ.κ} ἐν νυκτὶ δι^ν ὄραματος^ν τῷ παύλῳ μὴ φοβοῦ ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπῆσης. **v.10** διότι ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοὶ τοῦ κακῶσαί σε διότι λαὸς ἐστὶν^ν ἐστὶν^{τ.μ.κ} μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. **v.11** ἐκάθισεν δὲ^ν τε^{τ.μ.κ} ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἐξ διδασκῶν ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. **v.12** γαλλίωνος δὲ ἀνθυπατου^ν ὄντος^ν ἀνθυπατευόντος^{τ.μ.κ} τῆς ἀχαΐας κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ ἰουδαῖοι τῷ παύλῳ καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα. **v.13** λέγοντες ὅτι παρὰ τὸν νόμον οὗτος^{τ.μ.κ} ἀναπείθει οὗτος^ν τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν θεόν. **v.14** μέλλοντος δὲ τοῦ παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα εἶπεν ὁ γαλλίων πρὸς τοὺς ἰουδαίους εἰ μὲν οὖν^{τ.μ.κ} ἦν ἀδίκημα τι ἢ ῥαδιούργημα πονηρὸν ᾧ ἰουδαῖοι κατὰ λόγον ἂν ἀνεσχομην^ν ἠνεσχομην^{τ.μ.κ} ὑμῶν. **v.15** εἰ δὲ ζήτηματα^ν ζήτημα^{τ.μ.κ} ἐστὶν περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς ὄψεσθε αὐτοὶ κριτῆς γὰρ^{τ.μ.κ} ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι. **v.17** ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ^{τ.μ.κ} Ἕλληνες^{τ.μ.κ} σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπτον ἐμπροσθεν τοῦ βήματος καὶ οὐδὲν τούτων τῷ γαλλίῳ ἐμελλεν^μ ἐμελεν^{τ.κ.ν}. **v.18** ὁ δὲ παῦλος ἐπὶ προσμείνας ἡμέρας ἱκανὰς τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος ἐξέπλει εἰς τὴν συρίαν καὶ σὺν αὐτῷ πρίσκιλλα καὶ ἀκύλας κειράμενος τὴν^{τ.μ.κ} κεφαλὴν^{τ.μ.κ} ἐν κεγχρεαῖς τὴν^ν κεφαλὴν^ν εἶχεν γὰρ εὐχὴν. **v.19** κατήντησεν^ν κατήντησεν^{τ.μ.κ} δὲ εἰς ἐφεσον καὶ^μ ἐκεῖνους^μ κακεῖνους^{τ.κ.ν} κατέλιπεν αὐτοῦ αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν διελέξατο^ν διελέχθη^{τ.μ.κ} τοῖς ἰουδαίοις. **v.20** ἐρωτῶντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλεῖονα χρόνον μείναι παρ'^{τ.μ.κ} αὐτοῖς^{τ.μ.κ} οὐκ ἐπένευσεν. **v.21** ἀλλὰ^ν ἀλλ'^{τ.μ.κ} ἀποταξάμενος^ν ἀπετάξατο^{τ.μ.κ} καὶ^ν αὐτοῖς^{τ.μ.κ} εἰπὼν δεῖ^{τ.μ.κ} με^{τ.μ.κ} πάντως^{τ.μ.κ} τὴν^{τ.μ.κ} ἐορτὴν^{τ.μ.κ} τὴν^{τ.μ.κ} ἐρχομένην^{τ.μ.κ} ποιῆσαι^{τ.μ.κ} εἰς^{τ.μ.κ} ἱεροσόλυμα^{τ.μ.κ} πάλιν δὲ^{τ.μ.κ} ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς τοῦ θεοῦ θέλοντος καὶ^{τ.μ.κ} ἀνήχθη ἀπὸ τῆς ἐφέσου.

- ὀνόματι ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει ἀνὴρ λόγιος κατήντησεν εἰς ἔφεσον δυνατὸς
 25* ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ κυρίου καὶ ζέων
 τῷ πνεύματι ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ κυρίου ἐπιστά-
 26* μενος μόνον τὸ βάπτισμα ἰωάννου. οὗτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν
 τῇ συναγωγῇ ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ ἀκύλας καὶ πρίσκιλλα προσελάβοντο
 27 αὐτὸν καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν τοῦ θεοῦ ὁδόν. βουλομένου
 δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν ἀχαΐαν προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς
 μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτὸν ὃς παραγενόμενος συνεβάλετο πολὺ τοῖς πε-
 28 πιστευκόσιν διὰ τῆς χάριτος. εὐτόνως γάρ τοις ἰουδαίοις διακατηλέγχετο
 δημοσίᾳ ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν γραφῶν εἶναι τὸν χριστὸν ἰησοῦν.
- 19* ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ἀπολλῶ εἶναι ἐν κορίνθῳ παῦλον διελθόντα τὰ
 2* ἀνωτερικὰ μέρη ἐλθεῖν εἰς ἔφεσον καὶ εὐρὼν τινας μαθητάς. εἶπέν πρὸς
 αὐτοὺς εἰ πνεῦμα ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν ἄλλ
 3* οὐδὲ εἰ πνεῦμα ἅγιον ἔστιν ἠκούσαμεν. εἶπέν τε πρὸς αὐτοὺς εἰς τί οὖν
 4* ἐβαπτίσθητε οἱ δὲ εἶπον εἰς τὸ ἰωάννου βάπτισμα. εἶπεν δὲ παῦλος ἰωάν-
 νης μὲν ἐβάπτισεν βάπτισμα μετανοίας τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον
 5 μετ’ αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσιν τοῦτ’ ἔστιν εἰς τὸν χριστὸν ἰησοῦν. ἀκούσαντες
 6* δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἰησοῦ. καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς
 τοῦ παύλου τὰς χεῖρας ἦλθεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ’ αὐτοὺς ἐλάλουν τε
 7* γλώσσαις καὶ προεφήτευον. ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὥσει δεκαδύο.
 8* εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμε-
 9* νος καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. ὥς δέ τινες ἐσκληρύνοντο
 καὶ ἠπειθουν κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους ἀποστάς ἀπ’
 αὐτῶν ἀφώρισεν τοὺς μαθητάς καθ’ ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ τυ-
 10* ράννου τινός. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο ὥστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας

v.25 ουτος ην κατηχημενος την οδον του κυριου και ζεων τω πνευματι ελαλει και εδιδασκεν ακριβως τα περι του ιησου^v κυριου^{τ.μ.κ} επισταμενος μονον το βαπτισμα ιωαννου. **v.26** ουτος τε ηρξατο παρρησιαζεσθαι εν τη συναγωγη ακουσαντες δε αυτου ακυλας^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} πρισκιλλα και^v ακυλας^v προσελαβοντο αυτον και ακριβεστερον αυτω εξεθεντο την του^{τ.μ.κ} θεου^{τ.μ.κ} οδον [του^v θεου]^v. **19 v.1** εγενετο δε εν τω τον απολλω ειναι εν κορινθω παυλον διελθοντα τα ανωτερικα μερη^v κατελθειν^v ελθειν^{τ.μ.κ} εις εφεσον και ευρειν^v ευρων^{τ.μ.κ} τινας μαθητας. **v.2** ειπεν τε^v προς αυτους ει πνευμα αγιον ελαβετε πιστευσαντες οι δε ειπον^{τ.μ.κ} προς αυτον αλλ ουδ^v ουδε^{τ.μ.κ} ει πνευμα αγιον εστιν ηκουσαμεν. **v.3** ειπεν τε προς^{τ.μ.κ} αυτους^{τ.μ.κ} εις τι ουν εβαπτισθητε οι δε ειπαν^v ειπον^{τ.μ.κ} εις το ιωαννου βαπτισμα. **v.4** ειπεν δε παυλος ιωαννης μεν^{τ.μ.κ} εβαπτισεν βαπτισμα μετανοιας τω λαω λεγων εις τον ερχομενον μετ αυτον ινα πιστευσωσιν τουτ^{μ.ν} εστιν^{μ.ν} τουτεστιν^{τ.κ} εις τον χριστον^{τ.μ.κ} ιησουν. **v.6** και επιθεντος αυτοις του παυλου [τας]^v τας^{τ.μ.κ} χειρας ηλθε^v ηλθεν^{τ.μ.κ} το πνευμα το αγιον επ αυτους ελαλουν τε γλωσσαις και επροφητευον^v προεφητευον^{τ.μ.κ}. **v.7** ησαν δε οι παντες ανδρες ωσει δωδεκα^v δεκαδυο^{τ.μ.κ}. **v.8** εισελθων δε εις την συναγωγην επαρρησιαζετο επι μηνας τρεις διαλεγομενος και πειθων [τα]^v τα^{τ.μ.κ} περι της βασιλειας του θεου. **v.9** ως δε τινες εσκληρυνοντο και ηπειθουν κακολογουντες την οδον ενωπιον του πληθους αποστας απ αυτων αφωρισεν τους μαθητας καθ ημεραν διαλεγομενος εν τη σχολη τυραννου τινος^{τ.μ.κ}. **v.10** τουτο δε εγενετο επι ετη δυο ωστε παντας τους κατοικουντας την ασιαν ακουσαι τον λογον του κυριου ιησου^{τ.μ.κ} ιουδαιους τε και ελληνας.

τὴν ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ κυρίου ἰησοῦ ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας. δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας ἐποίει ὁ θεὸς διὰ τῶν χειρῶν παύλου. ὥστε 11*, 12* καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἐπιφέρεισθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους τὰ τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρχεσθαι ἀπ' αὐτῶν. ἐπεχείρησαν δέ τινες ἀπὸ τῶν περιερχο- 13* μένων ἰουδαίων ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἰησοῦ λέγοντες ὀρκίζομεν ὑμᾶς τὸν ἰησοῦν ὃν ὁ παῦλος κηρύσσει. ἦσαν δέ τινες υἱοὶ σκευᾶ ἰουδαίου ἀρχιερέως 14* ἐπτα οἱ τοῦτο ποιοῦντες. ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπεν 15* τὸν ἰησοῦν γινώσκω καὶ τὸν παῦλον ἐπίσταμαι ὑμεῖς δὲ τίνες ἐστέ. καὶ 16* ἐφαλλόμενος ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν καὶ κατακυριεύσας αὐτῶν ἴσχυσεν κατ' αὐτῶν ὥστε γυμνοὺς καὶ τετραυματι- 17 σμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν 18 ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν τοῖς κατοικοῦσιν τὴν ἔφεσον καὶ ἐπέπεσεν φόβος ἐπὶ πάντας αὐτοὺς καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἰησοῦ. πολλοί 19 τε τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραζάντων συνενέγκαντες τὰς 20 βίβλους κατέκαιον ἐνώπιον πάντων καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε. οὕτως κατὰ κράτος ὁ λόγος τοῦ κυ- 21 ρίου ηὔξανεν καὶ ἴσχυεν. ὥς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα ἔθετο ὁ παῦλος ἐν τῷ 22 πνεύματι διελθὼν τὴν μακεδονίαν καὶ ἀχαΐαν πορεύεσθαι εἰς ἱερουσάλημ εἰπὼν ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ δεῖ με καὶ ῥώμην ἰδεῖν. ἀποστείλας 23 δὲ εἰς τὴν μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ τιμόθεον καὶ ἔραστον αὐτὸς ἐπέσχεν χρόνον εἰς τὴν ἀσίαν. ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον 24 τάραχος οὐκ ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ. δημήτριος γάρ τις ὀνόματι ἀργυροκό- 25 πος ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς ἀρτέμιδος παρείχετο τοῖς τεχνίταις ἐργασίαν οὐκ ὀλίγην. οὗς συναθροίσας καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας εἶπεν

v.11 δυνάμεις τε ου τας τυχουσας εποiei^{τ.μ.κ} ο θεος εποiei^ν δια των χειρων παυλου. **v.12** ωστε και επι τους ασθενουντας αποφερεσθαι^ν επιφερεσθαι^{τ.μ.κ} απο του χρωτος αυτου σουδαρια η σιμικινθια και απαλλασσεσθαι απ αυτων τας νοσους τα τε πνευματα τα πονηρα εκπορευεσθαι^ν εξερχεσθαι^{τ.μ.κ} απ^{τ.μ.κ} αυτων^{τ.μ.κ}. **v.13** επεχειρησαν δε τινες και^ν απο^{τ.μ.κ} των περιερχομενων ιουδαιων εξορκιστων ονομαζειν επι τους εχοντας τα πνευματα τα πονηρα το ονομα του κυριου ιησου λεγοντες ορκιζω^ν ορκιζομεν^{τ.μ.κ} υμας τον ιησουν ον ο^{τ.μ.κ} παυλος κηρυσσει. **v.14** ησαν δε τινος^ν τινες^{τ.μ.κ} υιοι^{τ.μ.κ} σκευα ιουδαιου αρχιερεως επτα υιοι^ν οι^{τ.μ.κ} τουτο ποιουντες. **v.15** αποκριθεν δε το πνευμα το πονηρον ειπεν αυτοις^ν τον [μεν]^ν ιησουν γινωσκω και τον παυλον επισταμαι υμεις δε τινες εστε. **v.16** και εφαλομενος^ν εφαλλομενος^{τ.μ.κ} επ^{τ.μ.κ} αυτους^{τ.μ.κ} ο ανθρωπος επ^ν αυτους^ν εν ω ην το πνευμα το πονηρον και^{τ.μ.κ} κατακυριευσαν^μ κατακυριευσας^{τ.κ.ν} αμφοτερων^ν αυτων^{τ.μ.κ} ισχυσεν κατ αυτων ωστε γυμνους και τετραυματισμενους εκφυγειν εκ του οικου εκεινου. **v.20** ουτως κατα κρατος ο^{τ.μ.κ} λογος^{τ.μ.κ} του κυριου ο^ν λογος^ν ηυξανεν και ισχυεν. **v.21** ως δε επληρωθη ταυτα εθετο ο παυλος εν τω πνευματι διελθων την μακεδονιαν και αχαιαν πορευεσθαι εἰς ἱερουσολυμα^ν ἱερουσαλημ^{τ.μ.κ} ειπων οτι μετα το γενεσθαι με εκει δει με και ρωμην ιδειν. **v.24** δημητριος γαρ τις ονοματι αργυροκοπος ποιων ναους αργυρους αρτεμιδος παρειχετο τοις τεχνιταις εργασιαν^{τ.μ.κ} ουκ ολιγην εργασιαν^ν.

- 26 ἄνδρες ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῶν ἐστίν. καὶ
 θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον ἐφέσου ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς ἀσίας
 ὁ παῦλος οὗτος πείσας μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοὶ
 27* οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ μέρος εἰς
 ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς ἀρτεμίδος ἱερὸν εἰς οὐδὲν
 λογισθῆναι μέλλειν δὲ καὶ καθαιρεῖσθαι τὴν μεγαλειότητα αὐτῆς ἣν ὅλη
 28 ἡ ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται. ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις
 29* θυμοῦ ἔκραζον λέγοντες μεγάλη ἡ ἄρτεμις ἐφεσίων. καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις
 ὅλη συγχύσεως ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον συναρπάσαντες
 30* γαῖον καὶ ἀρίσταρχον μακεδόνας συνεκδήμους τοῦ παύλου. τοῦ δὲ παύ-
 31 λου βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον οὐκ εἶων αὐτὸν οἱ μαθηταί. τινὲς
 δὲ καὶ τῶν ἀσιαρχῶν ὄντες αὐτῷ φίλοι πέμψαντες πρὸς αὐτὸν παρεκάλουν
 32* μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον. ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον ἦν γὰρ ἡ
 ἐκκλησία συγκεχυμένη καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν τίνος ἕνεκεν συνελη-
 33* λύθεισαν. ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προεβίβασαν ἀλέξανδρον προβαλόντων αὐτὸν
 τῶν ἰουδαίων ὁ δὲ ἀλέξανδρος κατασεισας τὴν χεῖρα ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι
 34* τῷ δῆμῳ. ἐπιγνόντων δὲ ὅτι ἰουδαῖός ἐστιν φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων
 35* ὥς ἐπὶ ὥρας δύο κρᾶζόντων μεγάλη ἡ ἄρτεμις ἐφεσίων. καταστείλας δὲ
 ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον φησὶν ἄνδρες ἐφέσιοι τίς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος
 ὃς οὐ γινώσκει τὴν ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης θεᾶς ἀρ-
 36* τέμιδος καὶ τοῦ διοπετιῦς. ἀναντιρρήτων οὖν ὄντων τούτων δέον ἐστὶν
 37* ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν καὶ μηδὲν προπετεὲς πράττειν. ἡγάγετε
 γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους οὔτε ἱεροσούλους οὔτε βλασφημοῦντας τὴν θεὰν
 38* ὑμῶν. εἰ μὲν οὖν δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται πρὸς τινα λόγον

v.25 οὗς συναθροίσας καὶ τοὺς περὶ τα τοιαῦτα ἐργαίας εἶπεν ἄνδρες ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργα-
 σίας ἡ εὐπορία ἡμῶν^v ἡμῶν^{τ.μ.κ} ἐστίν. **v.27** οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν
 ἐλθεῖν ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς ἀρτεμίδος^{τ.κ.ν} ἱερὸν ἀρτεμίδος^μ εἰς οὐθεν^{μ.ν} οὐδεν^{τ.κ} λογισθῆναι
 μέλλειν^{τε.ν} δε^{τ.μ} καὶ καθαιρεῖσθαι τῆς^v τὴν^{τ.μ.κ} μεγαλειότητος^v μεγαλειότητα^{τ.μ.κ} αὐτῆς ἣν ὅλη ἡ
 ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται. **v.29** καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις ὅλη^{τ.μ.κ} τῆς^{μ.ν} συγχύσεως ὥρμησάν τε ὁμο-
 θυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον συναρπάσαντες γαῖον καὶ ἀρίσταρχον μακεδόνας συνεκδήμους τοῦ^{τ.κ} παύλου.
v.30 παύλου^v τοῦ^{τ.μ.κ} δε παύλου^{τ.μ.κ} βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον οὐκ εἶων αὐτὸν οἱ μαθηταί.
v.32 ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν τίνος
 ἕνεκα^v ἕνεκεν^{τ.μ.κ} συνεληλύθεισαν. **v.33** ἐκ δὲ τοῦ οἴχλου συνεβίβασαν^v προεβίβασαν^{τ.μ.κ} ἀλεξαν-
 δρον προβαλόντων^v προβαλόντων^κ προβαλόντων^{τ.μ} αὐτὸν τῶν ἰουδαίων ὁ δὲ ἀλέξανδρος κατασεισας τὴν
 χεῖρα ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δῆμῳ. **v.34** ἐπιγνόντες^{μ.ν} ἐπιγνόντων^{τ.κ} δε ὅτι ἰουδαῖός ἐστιν φωνὴ
 ἐγένετο μία ἐκ πάντων ὥς ἐπὶ ὥρας δύο κρᾶζόντων μεγάλη ἡ ἀρτεμις ἐφεσίων. **v.35** καταστείλας δὲ
 ὁ γραμματεὺς τὸν οἴχλον φησὶν ἄνδρες ἐφέσιοι τίς γὰρ ἐστὶν ἀνθρώπων^v ἀνθρώπος^{τ.μ.κ} ὃς οὐ γινώσκει
 τὴν ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης θεᾶς^{τ.μ.κ} ἀρτεμίδος καὶ τοῦ διοπετιῦς. **v.36** ἀναν-
 τιρρήτων οὖν ὄντων τούτων δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν καὶ μηδὲν προπετεὲς πράσσειν^{μ.ν}
 πράττειν^{τ.κ}. **v.37** ἡγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους οὔτε ἱεροσούλους οὔτε βλασφημοῦντας τὴν θεο^{μ.ν}
 θεαν^{τ.κ} ὑμῶν^{τ.μ.κ} ἡμῶν^v. **v.38** εἰ μὲν οὖν δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται ἐχουσί^v ἐχουσιν^μ πρὸς
 τινα λόγον ἐχουσιν^{τ.κ} ἀγοραῖοι ἀγονταὶ καὶ ἀνθυπατοὶ εἰσὶν ἐγκαλειπώσαν ἀλλήλοις.

ἔχουσιν ἀγοραῖοι ἄγονται καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν ἐγκαλείωσαν ἀλλήλοις. εἰ 39*
 δέ τι περὶ ἐτέρων ἐπιζητεῖτε ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. καὶ 40*
 γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι στάσεως περὶ τῆς σήμερον μηδενὸς αἰτίου
 ὑπάρχοντος περὶ οὗ δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον τῆς συστροφῆς ταύτης.
 καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπέλυσεν τὴν ἐκκλησίαν. 41

μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον προσκαλεσάμενος ὁ παῦλος τοὺς 20*
 μαθητὰς καὶ ἀσπασάμενος ἐξῆλθεν πορευθῆναι εἰς τὴν μακεδονίαν.
 διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ ἦλθεν 2
 εἰς τὴν ἐλλάδα. ποιήσας τε μῆνας τρεῖς γενομένης αὐτῷ ἐπιβουλῆς ὑπὸ 3*
 τῶν ἰουδαίων μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν συρίαν ἐγένετο γνώμη τοῦ ὑπο-
 στρέφειν διὰ μακεδονίας. συνέειπετο δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς ἀσίας σῶπατρος 4*
 βεροιαῖος θεσσαλονικέων δὲ ἀρίσταρχος καὶ σεκοῦνδος καὶ γαῖος δερ-
 βαῖος καὶ τιμόθεος ἀσιανοὶ δὲ τυχικὸς καὶ τρόφιμος. οὗτοι προελθόντες 5*
 ἔμενον ἡμᾶς ἐν τρωάδι. ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύ- 6*
 μων ἀπὸ φιλίππων καὶ ἦλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν τρωάδα ἄχρις ἡμερῶν
 πέντε οὐ διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτὰ. ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων συνηγ- 7*
 μένων τῶν μαθητῶν τοῦ κλάσαι ἄρτον ὁ παῦλος διελέγετο αὐτοῖς μέλλων
 ἐξιέναι τῇ ἐπαύριον παρέτεινέν τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. ἦσαν 8*
 δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερώῳ οὗ ἦσαν συνηγμένοι. καθήμενος δὲ 9*
 τις νεανίας ὀνόματι εὐτυχὸς ἐπὶ τῆς θυρίδος καταφερόμενος ὑπνῷ βαθεῖ
 διαλεγομένου τοῦ παύλου ἐπὶ πλεῖον κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἔπεσεν
 ἀπὸ τοῦ τριστεγίου κάτω καὶ ἦρθη νεκρός. καταβάς δὲ ὁ παῦλος ἐπέπε- 10
 σεν αὐτῷ καὶ συμπεριλαβὼν εἶπεν μὴ θορυβεῖσθε ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν
 αὐτῷ ἐστίν. ἀναβάς δὲ καὶ κλάσας ἄρτον καὶ γευσάμενος ἐφ' ἱκανόν τε 11*
 ὁμιλήσας ἄχρις αὐγῆς οὕτως ἐξῆλθεν. ἤγαγον δὲ τὸν παῖδα ζῶντα καὶ πα- 12

v.39 εἰ δε τι περαιτερω^v περι^{τ.μ.κ} ετερων^{τ.μ.κ} επιζητετε εν τη εννομω εκκλησια επιλυθησεται.
v.40 και γαρ κινδυνευομεν εγκαλεισθαι στασεως περι της σημερον μηδενος αιτιου υπαρχοντος περι
 ου [ου]^v ου^μ δυνησομεθα δουναι^μ αποδουναι^{τ.κ.ν} λογον περι^v της συστροφης ταυτης. **20**
v.1 μετα δε το παυσασθαι τον θορυβον μεταπεμψαμενος^v προσκαλεσαμενος^{τ.μ.κ} ο παυλος τους μα-
 θητας και παρακαλεσας^v ασπασαμενος εξηλθεν πορευεσθαι^v πορευθηναι^{τ.μ.κ} εις την^{τ.μ.κ} μακεδονιαν.
v.3 ποιησας τε μηνas τρεις γενομενης αυτω^{τ.μ.κ} επιβουλης αυτω^v υπο των ιουδαιων μελλοντι αναγεσθαι
 εις την συριαν εγενετο γνωμης^v γνωμη^{τ.μ.κ} του υποστρεφειν δια μακεδονιας. **v.4** συνειπετο δε αυτω
 αχρι^{τ.μ.κ} της^{τ.μ.κ} ασιας^{τ.μ.κ} σωπατρος πυρρου^v βεροιαιος θεσσαλονικεων δε αρισταρχος και σεκου-
 νδος και γαιος δερβαιος και τιμοθεος ασιανοι δε τυχικος και τροφιμος. **v.5** ουτοι δε^v προσελθοντες^μ
 προελθοντες^{τ.κ.ν} εμενον ημας εν τρωαδι. **v.6** ημεις δε εξεπλευσαμεν μετα τας ημερας των αζυμων
 απο φιλιππων και ηλθομεν προς αυτους εις την τρωαδα αχρι^{μ.ν} αχρισ^{τ.κ} ημερων πεντε οπου^v ου^{τ.μ.κ}
 διετριψαμεν ημερας επτα. **v.7** εν δε τη μια των σαββατων συνηγμενων ημων^v των^{τ.μ.κ} μαθητων^{τ.μ.κ}
 του^{τ.κ} κλασαι αρτον ο παυλος διελεγετο αυτοις μελλων εξιεναι τη επαυριον παρετεινεν τε τον λογον
 μεχρι μεσονυκτιου. **v.8** ησαν δε λαμπαδες ικαναι εν τω υπερω ου ημεν^{μ.ν} ησαν^{τ.κ} συνηγμενοι.
v.9 καθεζομενος^v καθημενος^{τ.μ.κ} δε τις νεανιας ονοματι ευτυχος επι της θυριδος καταφερομενος υπνω
 βαθει διαλεγομενου του παυλου επι πλειον κατενεχθεις απο του υπνου επεσεν απο του τριστεγυ κατα
 και ηρθη νεκρος. **v.11** αναβας δε και κλασας τον^v αρτον και γευσαμενος εφ ικανον τε ομιλησας αχρι^v
 αχρισ^{τ.μ.κ} αυγης ουτως εξηλθεν.

- 13* ρεκλήθησαν οὐ μετρίως. ἡμεῖς δὲ προελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον ἀνήχθημεν
 εἰς τὴν ἄσσον ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν παῦλον οὕτως γὰρ ἦν
 14* διατεταγμένος μέλλον αὐτὸς πεζεύειν. ὥς δὲ συνέβαλεν ἡμῖν εἰς τὴν ἄσσον
 15* ἀναλαβόντες αὐτὸν ἤλθομεν εἰς μιτυλήνην. κακεῖθεν ἀποπλεύσαντες τῇ
 ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν ἀντικρὺ χίου τῇ δὲ ἑτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς σάμον
 16* καὶ μείναντες ἐν τρωγυλλίῳ τῇ ἐχομένῃ ἤλθομεν εἰς μίλητον. ἔκρινεν γὰρ
 ὁ παῦλος παραπλεῦσαι τὴν ἔφεσον ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι
 ἐν τῇ ἀσίᾳ ἔσπευδεν γὰρ εἰ δυνατόν ἦν αὐτῷ τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς
 17 γενέσθαι εἰς ἱεροσόλυμα. ἀπὸ δὲ τῆς μιλήτου πέμψας εἰς ἔφεσον μετεκα-
 18 λέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. ὥς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν
 εἶπεν αὐτοῖς ὑμεῖς ἐπίστασθε ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην εἰς τὴν
 19* ἀσίαν πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην. δουλεύων τῷ κυρίῳ
 μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πολλῶν δακρύων καὶ πειρασμῶν τῶν
 20 συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν ἰουδαίων. ὥς οὐδὲν ὑπεστειλάμην
 τῶν συμφερόντων τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ
 21* κατ' οἴκους. διαμαρτυρόμενος ἰουδαίοις τε καὶ ἔλλησιν τὴν εἰς τὸν θεὸν
 22* μετάνοιαν καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστόν. καὶ νῦν
 ἰδοὺ ἐγὼ δεδεμένος τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς ἱερουσαλήμ τὰ ἐν αὐτῇ
 23* συναντήσοντά μοι μὴ εἰδώς. πλὴν ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ πόλιν δια-
 24* μαρτύρεται λέγον ὅτι δεσμὰ με καὶ θλίψεις μένουσιν. ἀλλ' οὐδενὸς λόγον
 ποιοῦμαι οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχὴν μου τιμίαν ἐμαυτῷ ὥς τελειῶσαι τὸν δρόμον
 μου μετὰ χαρᾶς καὶ τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ κυρίου ἰησοῦ δια-
 25* μαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ. καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ οἶδα
 ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες ἐν οἷς διήλθον κηρύσ-
 26* σων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. διὸ μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ

v.13 ἡμεῖς δε προσελθόντες^Μ προελθόντες^{Τ,Κ,Υ} ἐπὶ τὸ πλοῖον ἀνήχθημεν ἐπὶ^Υ εἰς^{Τ,Μ,Κ} τὴν ἀσσον ἐκεῖ-
 θεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν παῦλον οὕτως γὰρ ἦν^{Τ,Μ,Κ} διατεταγμένος ἦν^Υ μέλλον αὐτὸς πεζεύειν.
v.14 ὥς δε συνεβαλλεν^Υ συνεβαλεν^{Τ,Μ,Κ} ἡμῖν εἰς τὴν ἀσσον ἀναλαβόντες αὐτὸν ἤλθομεν εἰς μιτυλήνην.
v.15 κακεῖθεν ἀποπλεύσαντες τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν ἀντικρὺς^Υ ἀντικρὺ^{Τ,Μ,Κ} χίου τῇ δε ἑτέρα παρε-
 βαλομεν εἰς σάμον καὶ^{Τ,Μ,Κ} μείναντες^{Τ,Μ,Κ} ἐν^{Τ,Μ,Κ} τρωγυλλίῳ^{Τ,Μ,Κ} τῇ δε^Υ ἐχομένῃ ἤλθομεν εἰς μίλητον.
v.16 κεκρικεῖ^Υ ἐκρινεν^{Τ,Μ,Κ} γὰρ ὁ παῦλος παραπλεῦσαι τὴν ἐφεσον ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτρι-
 βῆσαι ἐν τῇ ἀσίᾳ ἔσπευδεν γὰρ εἰ δυνατόν ἦν^Υ ἦν^{Τ,Μ,Κ} αὐτῷ τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς
 ἱεροσόλυμα. **v.19** δουλεύων τῷ κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πολλῶν^{Τ,Μ,Κ} δακρύων καὶ
 πειρασμῶν τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν ἰουδαίων. **v.21** διαμαρτυρομενος ἰουδαίοις τε
 καὶ ἔλλησιν τὴν εἰς τὸν^{Τ,Μ,Κ} θεὸν μετάνοιαν καὶ πίστιν τὴν^{Τ,Μ,Κ} εἰς τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστόν^{Τ,Κ}.
v.22 καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ^{Τ,Μ,Κ} δεδεμένος ἐγὼ^Υ τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς ἱερουσαλήμ τὰ ἐν αὐτῇ συναντη-
 σόντά μοι μὴ εἰδώς. **v.23** πλὴν ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεται μοι^Υ λέγον ὅτι δεσμά
 με^{Τ,Μ,Κ} καὶ θλίψεις με^Υ μένουσιν. **v.24** ἀλλ' οὐδενὸς λόγου^Υ λόγον^{Τ,Μ,Κ} ποιοῦμαι οὐδε^{Τ,Μ,Κ} ἐχω^{Τ,Μ,Κ}
 τὴν ψυχὴν μου^{Τ,Μ,Κ} τιμίαν ἐμαυτῷ ὥς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου μετὰ^{Τ,Μ,Κ} χαρᾶς^{Τ,Μ,Κ} καὶ τὴν διακονίαν
 ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ κυρίου ἰησοῦ διαμαρτυρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ. **v.25** καὶ νῦν
 ἰδοὺ ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες ἐν οἷς διήλθον κηρύσσω^{Τ,Μ,Κ}
 τὸν^{Τ,Μ,Κ} θεοῦ^{Τ,Μ,Κ}. **v.26** διότι^{Μ,Υ} διὸ^{Τ,Κ} μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι καθαρὸς εἰμι^Υ
 ἐγὼ^{Τ,Μ,Κ} ἀπὸ τοῦ αἱματος παντῶν.

ὅτι καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων. οὐ γὰρ ὑπεστείλαμην τοῦ μὴ 27*
ἀναγγεῖλαι ὑμῖν πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ. προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ 28*
παντὶ τῷ ποιμνίῳ ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους ποι-
μαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ ἣν περιποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος.
ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς 29*
εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου. καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται 30
ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὁπίσω αὐτῶν.
διὸ γρηγορεῖτε μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσά- 31
μην μετὰ δακρύων νουθετῶν ἓνα ἕκαστον. καὶ τανῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς 32*
ἀδελφοὶ τῷ θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ τῷ δυναμένῳ ἐποικοδομη-
σαι καὶ δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. ἀργυρίου 33
ἢ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύμησα. αὐτοὶ δὲ γινώσκετε ὅτι ταῖς 34*
χρεαίαις μου καὶ τοῖς οὖσιν μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὐταί. πάντα 35*
ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτως κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων
μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ κυρίου ἰησοῦ ὅτι αὐτὸς εἶπεν μακάριόν
ἐστὶν διδόναι μᾶλλον ἢ λαμβάνειν. καὶ ταῦτα εἰπὼν θεῖς τὰ γόνατα αὐτοῦ 36
σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύζατο. ἱκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς πάντων καὶ 37*
ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ παύλου κατεφίλουν αὐτόν. ὁδυνώμενοι 38
μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει ὅτι οὐκέτι μέλλουσιν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
θεωρεῖν προέπεμπον δὲ αὐτόν εἰς τὸ πλοῖον.

ὥς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέντας ἀπ' αὐτῶν εὐθυδρομή- 21*
σαντες ἤλθομεν εἰς τὴν κῶν τῇ δὲ ἐξῆς εἰς τὴν ῥόδον κάκειθεν εἰς πά-
ταρα. καὶ εὐρόντες πλοῖον διαπερῶν εἰς φοινίκην ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. 2
ἀναφάναντες δὲ τὴν κύπρον καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον ἐπλέομεν 3*
εἰς συρίαν καὶ κατήχθημεν εἰς τύρον ἐκεῖσε γὰρ ἦν τὸ πλοῖον ἀποφορ-
τιζόμενον τὸν γόμον. καὶ ἀνευρόντες τοὺς μαθητὰς ἐπεμείναμεν αὐτοῦ 4*

v.27 ου γαρ υπεστείλαμην του μη αναγγεῖλαι υμιν^{Τ,Μ,Κ} πασαν την βουλην του θεου υμιν^Υ. **v.28** προ-
σεχετε ουν^{Τ,Μ,Κ} εαυτοις και παντι τω ποιμνιω εν ω υμας το πνευμα το αγιον εθετο επισκοπους ποιμαι-
νειν την εκκλησιαν του κυριου^Μ και^Μ θεου ην περιποιησατο δια του ιδιου^{Τ,Μ,Κ} αιματος του^Υ ιδιου^Υ.
v.29 εγω γαρ^{Τ,Μ,Κ} οйда τουτο^{Τ,Μ,Κ} οτι εισελευσονται μετα την αφιξιν μου λυκοι βαρεις εις υμας μη φει-
δομενοι του ποιμνιου. **v.32** και τα^{Κ,Μ,Υ} νυν^{Κ,Μ,Υ} τανυν^Τ παρατιθεμαι υμας αδελφοι^{Τ,Μ,Κ} τω θεω και
τω λογω της χαριτος αυτου τω δυναμενω οικοδομησαι^Υ εποικοδομησαι^{Τ,Μ,Κ} και δουναι την^Υ υμιν^{Τ,Μ,Κ}
κληρονομιαν εν τοις ηγιασμενοις πασιν. **v.34** αυτοι δε^{Τ,Κ} γινωσκετε οτι ταῖς χρεαῖαις μου και τοῖς ουσιν
μετ' εμου υπηρετησαν αι χειρες αυται. **v.35** παντα υπεδειξα υμιν οτι ουτως κοπιωντας δεῖ αντιλαμ-
βανεσθαι των ασθενουντων μνημονευειν τε των λογων του κυριου ιησου οτι αυτος ειπεν μακαριον εστιν
διδοναι^{Τ,Κ} μαλλον διδοναι^{Μ,Υ} η λαμβανειν. **v.37** ικανος δε εγενετο^{Τ,Μ,Κ} κλαυθμος εγενετο^Υ παντων
και επιπεσοντες επι τον τραχηλον του παυλου κατεφιλουσιν αυτον. **21** **v.1** ως δε εγενετο αναχθηναι
ημας αποσπασθεντας απ αυτων ευθυδρομησαντες ηλθομεν εις την κω^Υ κων^{Τ,Μ,Κ} τη δε εξης εις την ρο-
δον κακειθεν εις παταρα. **v.3** αναφανεντες^Μ αναφαναντες^{Τ,Κ,Υ} δε την κυπρον και καταλιποντες αυτην
ευωνυμον επλεομεν εις συριαν και κατηλθομεν^Υ κατηχθημεν^{Τ,Μ,Κ} εις τυρον εκεισε γαρ ην^{Τ,Μ,Κ} το πλοιον
ην^Υ αποφορτιζομενον τον γομον. **v.4** και^{Τ,Μ,Κ} ανευροντες δε^Υ Ατους^Τ μαθητας επεμειναμεν αυτου
ημερας επτα οτινες τω παυλω ελεγον δια του πνευματος μη επιβαινεν^Υ αναβαινεν^{Τ,Μ,Κ} εις ιεροσολυμα^Υ
ιερουσαλημ^{Τ,Μ,Κ}.

5* ἡμέρας ἑπτὰ οἵτινες τῷ παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ πνεύματος μὴ ἀναβαίνειν
 εἰς ἱερουσαλήμ. ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέρας ἐξελθόντες
 ἐπορευόμεθα προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναῖξιν καὶ τέκνοις ἕως
 ἕξω τῆς πόλεως καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσηυζάμεθα.
 6* καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους ἐπέβημεν εἰς τὸ πλοῖον ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν
 7 εἰς τὰ ἴδια. ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ τύρου κατηντήσαμεν
 εἰς πτολεμαῖδα καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφούς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν
 8* παρ' αὐτοῖς. τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες οἱ περὶ τὸν παῦλον ἦλθον εἰς
 καισαρείαν καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ τοῦ
 9* ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες παρ-
 10* θένοι τέσσαρες προφητεύουσαι. ἐπιμενόντων δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλείους
 11* κατηλθὲν τις ἀπὸ τῆς ἰουδαίας προφήτης ὀνόματι ἄγαθος. καὶ ἐλθὼν
 πρὸς ἡμᾶς καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ παύλου δήσας τε αὐτοῦ τὰς χεῖρας
 καὶ τοὺς πόδας εἶπεν τάδε λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τὸν ἄνδρα οὗ ἐστιν
 ἡ ζώνη αὕτη οὕτως δηόσουσιν ἐν ἱερουσαλήμ οἱ ἰουδαῖοι καὶ παραδώσου-
 12 σιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν. ὥς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε
 13* καὶ οἱ ἐντόπιοι τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς ἱερουσαλήμ. ἀπεκρίθη δὲ
 ὁ παῦλος τί ποιεῖτε κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν ἐγὼ
 γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς ἱερουσαλήμ ἐτοιμῶς ἔχω
 14* ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἰησοῦ. μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ ἡσυ-
 15* χάσαμεν εἰπόντες τὸ θέλημα τοῦ κυρίου γενέσθω. μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας
 16 ταύτας ἀποσκευασάμενοι ἀνεβαίνομεν εἰς ἱερουσαλήμ. συνῆλθον δὲ καὶ
 τῶν μαθητῶν ἀπὸ καισαρείας σὺν ἡμῖν ἄγοντες παρ' ᾧ ξενισθῶμεν μνά-
 17* σωνί τινι κυπρίῳ ἀρχαίῳ μαθητῇ. γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς ἱεροσόλυμα
 18 ἀσμένως ἐδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰσῆει ὁ παῦλος σὺν
 19 ἡμῖν πρὸς ἰάκωβον πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. καὶ ἀσπασά-

v.5 οτε δε εγενετο ημας εξαρτισαι τας ημερας εξελθοντες επορευομεθα προπεμποντων ημας παντων
 συν γυναιξιν^v γυναιξιν^{τ.μ.κ} και τεκνοις εως εξω της πολεως και θεντες τα γονατα επι τον αιγιαλον
 προσευξαμενοι^v προσηυξαμεθα^{τ.μ.κ}. **v.6** απησπασαμεθα^v και^{τ.μ.κ} ασπασαμενοι^{τ.μ.κ} αλληλους και^v
 ανεβημεν^v επεβημεν^{τ.μ.κ} εἰς το πλοιον εκεινοι δε υπεστρεψαν εἰς τα ιδια. **v.8** τη δε επαυριον εξελ-
 θοντες οι^{τ.μ.κ} περι^{τ.μ.κ} τον^{τ.μ.κ} παυλον^{τ.μ.κ} ηλθομεν^{κ.ν} ηλθον^{τ.μ.} εἰς καισαρειαν και εἰσελθοντες εἰς
 τον οικον φιλιππου του ευαγγελιστου του^{τ.κ} οντος εκ των επτα εμειναμεν παρ αυτω. **v.9** τουτω δε
 ησαν θυγατερες παρθενοι^{τ.μ.κ} τεσσαρες παρθενοι^v προφητεουσαι. **v.10** επιμενοντων δε ημων^{τ.μ.κ}
 ημερας πλειους κατηλθεν τις απο της ιουδαιας προφητης ονοματι αγαθος. **v.11** και ελθων προς ημας
 και αρας την ζωνην του παυλου δησας εαυτου^v τε^{τ.μ.κ} αυτου^{τ.μ.κ} τας^{τ.κ} χειρας^{τ.κ} και^{τ.κ} τους ποδας
 και^{μ.ν} τας^{μ.ν} χειρας^{μ.ν} ειπεν ταδε λεγει το πνευμα το αγιον τον ανδρα ου εστιν η ζωνη αυτη ουτως
 δησουσιν εν ιερουσαλημ οι ιουδαιοι και παραδωσουσιν εἰς χειρας εθνων. **v.13** τοτε^v απεκριθη τε^{μ.}
 δε^{τ.κ} ο παυλος τι ποιεῖτε κλαιοντες και συνθρυπτοντες μου την καρδιαν εγω γαρ ου μονον δεθηναι αλλα
 και αποθανειν εἰς ιερουσαλημ ετοιμῶς εχω υπερ του ονοματος του κυριου ιησου. **v.14** μη πειθομενου
 δε αυτου ησυχασαμεν ειποντες το^{τ.μ.κ} θελημα^{τ.μ.κ} του κυριου το^v θελημα^v γινεσθω^v γενεσθω^{τ.μ.κ}.
v.15 μετα δε τας ημερας ταυτας επισκευασαμενοι^{μ.ν} αποσκευασαμενοι^{τ.κ} ανεβαινομεν εἰς ιεροσολυμα^v
 ιερουσαλημ^{τ.μ.κ}. **v.17** γενομενων δε ημων εἰς ιεροσολυμα ασμενως απεδεξαντο^v εδεξαντο^{τ.μ.κ} ημας
 οι αδελφοι.

μενος αὐτοὺς ἐξηγεῖτο καθ' ἑκάστον ὧν ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν κύριον εἰπὼν τε 20* αὐτῷ θεωρεῖς ἀδελφέ πόσαι μυριάδες εἰσὶν ἰουδαίων τῶν πεπιστευκότων καὶ πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν. κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ ὅτι 21* ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ μωσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας ἰουδαίους λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα μηδὲ τοῖς ἔθεσιν περιπατεῖν. τί οὖν 22* ἐστὶν πάντως δεῖ πληθὺς συνελθεῖν ἀκούσονται γὰρ ὅτι ἐλήλυθας. τοῦτο 23 οὖν ποίησον ὅ σοι λέγομεν εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν. τούτους παραλαβὼν ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς καὶ δαπάνησον ἐπ' 24* αὐτοῖς ἵνα ξυρήσωνται τὴν κεφαλὴν καὶ γνῶσιν πάντες ὅτι ὧν κατήχηνται περὶ σοῦ οὐδὲν ἐστὶν ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς τὸν νόμον φυλάσσων. περὶ 25* δὲ τῶν πεπιστευκότων ἔθνων ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν κρίναντες μηδὲν τοιοῦτον τηρεῖν αὐτοὺς εἰ μὴ φυλάσσεσθαι αὐτοὺς τὸ τε εἰδωλόθυτον καὶ τὸ αἷμα καὶ πνικτὸν καὶ πορνείαν. τότε ὁ παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας τῇ 26 ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεῖς εἰσῆει εἰς τὸ ἱερὸν διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγνισμοῦ ἕως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ ἑνὸς ἐκά- 27* στοῦ αὐτῶν ἢ προσφορά. ὥς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι οἱ 28* ἀπὸ τῆς ἀσίας ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτόν. κράζοντες ἄνδρες ἰσραηλῖται 29* βοηθεῖτε οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας πανταχοῦ διδάσκων ἔτι τε καὶ Ἕλληνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ κεκοίνωκεν τὸν ἅγιον τόπον τοῦτον. ἦσαν γὰρ προεωρακότες 30* τροφίμον τὸν ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ παῦλος. ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ 31* λαοῦ καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ παύλου εἶλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ καὶ εὐ- 32* θέως ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. ζητούντων δὲ αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἀνέβη φάσις 33*

v.20 οἱ δε ακουσαντες εδοξαζον τον κυριον^{τ.μ.κ} ειποντες^μ θεον^ν ειπον^{τ.κ.ν} τε^{τ.κ.ν} αυτω θεωρεις αδελφε ποσαι μυριαδες εισιν εν^ν τοις^ν ιουδαιοις^ν ιουδαιων^{τ.μ.κ} των πεπιστευκοτων και παντες ζηλω-ται του νομου υπαρχουσιν. **v.21** κατηχηθησαν δε περι σου οτι αποστασιαν διδασκεις απο μωυσεως^{μ.ν} μωσεως^{τ.κ} τους κατα τα εθνη παντας ιουδαιους λεγων μη περιτεμνειν αυτους τα τεκνα μηδε τοις εθεσιν περιπατειν. **v.22** τι ουν εστιν παντως δει^{τ.μ.κ} πληθος^{τ.μ.κ} συνελθειν^{τ.μ.κ} ακουσονται γαρ^{τ.μ.κ} οτι εληλυθας. **v.24** τουτους παραλαβων αγνισθητι συν αυτοις και δαπανησον επ αυτοις ινα ξυρησωνται^ν ξυρησωνται^{τ.μ.κ} την κεφαλην και γνωσονται^ν γνωσιν^{τ.μ.κ} παντες οτι ων κατηχηνται περι σου ουδεν εστιν αλλα στοιχεις και αυτος φυλασσων^ν τον νομον φυλασσων^{τ.μ.κ}. **v.25** περι δε των πεπιστευκοτων εθνων ημεις επετειλαμεν κριναντες μηδεν^{τ.μ.κ} τοιουτο^μ τοιουτον^{τ.κ} τηρειν^{τ.μ.κ} αυτους^{τ.μ.κ} ει^{τ.μ.κ} μη^{τ.μ.κ} φυλασσεσθαι αυτους το τε ειδωλοθυτον και το^{τ.μ.κ} αιμα και πνικτον και πορνειαν. **v.27** ως δε εμελλον αι επτα ημεραι συντελεισθαι οι απο της ασιας ιουδαιοι θεασαμενοι αυτον εν τω ιερω συνεχεον παντα τον οχλον και επεβαλον τας^{τ.μ.κ} χειρας^{τ.μ.κ} επ αυτον τας^ν χειρας^ν. **v.28** κραζοντες ανδρες ισραηλιται βοηθειτε ουτος εστιν ο ανθρωπος ο κατα του λαου και του νομου και του τοπου τουτου παντας πανταχη^ν πανταχου^{τ.μ.κ} διδασκων ετι τε και ελληνας εισηγαγεν εις το ιερον και κεκοινωκεν τον αγιον τοπον τουτον. **v.29** ησαν γαρ εωρακοτες^μ προεωρακοτες^{τ.κ.ν} τροφιμον τον εφεσιον εν τη πολει συν αυτω ον ενομιζον οτι εις το ιερον εισηγαγεν ο παυλος.

- 32* τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπειρῆς ὅτι ὅλη συγκέχυται ἱερουσαλήμ. ὃς ἐξαυτῆς
 παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχους κατέδραμεν ἐπ’ αὐτούς οἱ δὲ
 ἰδόντες τὸν χιλιάρχον καὶ τοὺς στρατιώτας ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν παῦ-
 33* λον. τότε ἐγγίσας ὁ χιλιάρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσεν δεθῆναι
 34* ἀλύσεσιν δυσὶν καὶ ἐπυνθάνετο τίς ἂν εἴη καὶ τί ἐστὶν πεποιηκώς. ἄλλοι
 δὲ ἄλλο τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ μὴ δυναμένος δὲ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν
 35 θόρυβον ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν. ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ
 τοὺς ἀναβαθμοὺς συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν
 36* βίαν τοῦ ὄχλου. ἠκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κρᾶζον αἶρε αὐτόν.
 37* μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν ὁ παῦλος λέγει τῷ χιλιάρχῳ εἰ
 38 ἔξεστίν μοι εἰπεῖν τι πρὸς σέ ὁ δὲ ἔφη ἑλληνιστὶ γινώσκεις. οὐκ ἄρα σὺ εἶ
 ὁ αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν
 39 ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων. εἶπεν δὲ ὁ παῦλος ἐγὼ
 ἄνθρωπος μὲν εἰμι ἰουδαῖος ταρσεὺς τῆς κιλικίας οὐκ ἀσήμεου πόλεως πο-
 40* λίτης δέομαι δέ σου ἐπιτρέψόν μοι λαλήσαι πρὸς τὸν λαόν. ἐπιτρέψαντος
 δὲ αὐτοῦ ὁ παῦλος ἐστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν κατέσεισεν τῇ χειρὶ τῷ λαῷ
 πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης προσεφώνησεν τῇ ἐβραϊδὶ διαλέκτῳ λέγων.
- 22*** ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νῦν ἀπολο-
 2 γίας. ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ ἐβραϊδὶ διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς μᾶλλον
 3* παρέσχον ἡσυχίαν καὶ φησὶν. ἐγὼ μὲν εἰμι ἀνὴρ ἰουδαῖος γεγεννημένος
 ἐν ταρσῷ τῆς κιλικίας ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πό-
 δας γαμαλιὴλ πεπαιδευμένος κατὰ ἀκριβείαν τοῦ πατρῶου νόμου ζηλωτῆς
 4 ὑπάρχων τοῦ θεοῦ καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε σήμερον. ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν
 ἐδίωξα ἄχρι θανάτου δεσμεύων καὶ παραδιδούς εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε
 5 καὶ γυναῖκας. ὥς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέ-
 ριον παρ’ ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς εἰς δαμασκὸν
 ἐπορευόμην ἄζων καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους εἰς ἱερουσαλήμ ἵνα

v.31 ζητουντων τε^v δε^{τ.μ.κ} αυτον αποκτειναι ανεβη φασις τω χιλιαρχω της σπειρης οτι ολη συγχυννεται^v συγκεχυται^{τ.μ.κ} ιερουσαλημ. **v.32** ος εξαυτης παραλαβων στρατιωτας και εκατονταρχας^v εκατονταρχους^{τ.μ.κ} κατεδραμεν επι αυτους οι δε ιδοντες τον χιλιαρχον και τους στρατιωτας επαυσαντο τυπτοντες τον παυλον. **v.33** τοτε^{τ.κ.ν} εγγισας δε^μ ο χιλιαρχος επελαβετο αυτου και εκελευσεν δεθηναι αλυσει^v αλυσειν^{τ.μ.κ} δυσιν^v δυσιν^{τ.μ.κ} και επυνθανετο τις αν^{τ.μ.κ.ν} ειη και τι εστιν πεποιηκως. **v.34** αλλοι δε αλλο τι επεφωνουν^v εβοων^{τ.μ.κ} εν τω οχλω μη δυναμενου^v δυναμενος^{τ.μ.κ} δε αυτου^v γνωναι το ασφαλές δια τον θορυβον εκελευσεν αγεσθαι αυτον εις την παρεμβολην. **v.36** ηκολουθει γαρ το πληθος του λαου κραζοντες^v κραζον^{τ.μ.κ} αιρε αυτον. **v.37** μελλων τε εισαγεσθαι εις την παρεμβολην ο παυλος λεγει τω χιλιαρχω ει εξεστιν μοι ειπειν τι^{τ.κ.ν} προς σε ο δε εφη ελληνιστι γινωσκεις. **v.40** επιτρεψαντος δε αυτου ο παυλος εστως επι των αναβαθμων κατεσεισεν τη χειρι τω λαω πολλης δε σιγης γενομενης προσεφωνει^μ προσεφωνησεν^{τ.κ.ν} τη εβραιδι διαλεκτω λεγων. **22 v.1** ανδρες αδελφοι και πατερες ακουσατε μου της προς υμας νυνι^{μ.ν} νυν^{τ.κ} απολογιας. **v.3** εγω μεν^{τ.μ.κ} ειμι ανηρ ιουδαιος γεγεννημενος εν ταρσω της κιλικιας ανατεθραμμενος δε εν τη πολει ταυτη παρα τους ποδας γαμαλιηλ πεπαιδευμενος κατα ακριβειαν του πατρωου νομου ζηλωτης υπαρχων του θεου καθως παντες υμεις εστε σημερον.

τιμωρηθῶσιν. ἐγένετο δέ μοι πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ δαμασκῷ περὶ 6
 μεσημβρίαν ἑξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ.
 ἔπεσον τε εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι σαοὺλ σαοὺλ τί 7*
 με διώκεις. ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην τίς εἶ κύριε εἶπέν τε πρὸς με ἐγὼ εἰμι ἰησοῦς 8
 ὁ ναζωραῖος ὃν σὺ διώκεις. οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο καὶ 9*
 ἔμφοβοι ἐγένοντο τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. εἶπον 10
 δέ τί ποιήσω κύριε ὁ δὲ κύριος εἶπεν πρὸς με ἀναστὰς πορεύου εἰς δα-
 μασκὸν κάκεῖ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακταί σοι ποιῆσαι. ὥς 11
 δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου χειραγωγούμενος ὑπὸ
 τῶν συνόντων μοι ἦλθον εἰς δαμασκόν. ἀνανίας δὲ τις ἀνὴρ εὐσεβὴς κατὰ 12*
 τὸν νόμον μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων ἰουδαίων. ἐλθὼν 13
 πρὸς με καὶ ἐπιστὰς εἶπέν μοι σαοὺλ ἀδελφέ ἀνάβλεψον κάγῳ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ
 ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. ὁ δὲ εἶπεν ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό 14
 σε γνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ
 τοῦ στόματος αὐτοῦ. ὅτι ἔση μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἐώ- 15
 ρακας καὶ ἤκουσας. καὶ νῦν τί μέλλεις ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλουσαι 16*
 τὰς ἀμαρτίας σου ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου. ἐγένετο δέ μοι 17
 ὑποστρέψαντι εἰς ἱερουσαλὴμ καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ γενέσθαι
 με ἐν ἐκστάσει. καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι σπεῦσον καὶ ἔξελθε ἐν τάχει 18*
 ἐξ ἱερουσαλὴμ διότι οὐ παραδέχονται σου τὴν μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. κάγῳ 19
 εἶπον κύριε αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς
 συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ. καὶ ὅτε ἔξεχεῖτο τὸ αἷμα στεφάνου 20*
 τοῦ μάρτυρός σου καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστῶς καὶ συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει
 αὐτοῦ καὶ φυλάσσω τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρουντῶν αὐτόν. καὶ εἶπεν πρὸς 21
 με πορεύου ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἔξαποστελῶ σε. ἤκουον δὲ αὐτοῦ 22*
 ἄχρι τούτου τοῦ λόγου καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες αἶρε ἀπὸ τῆς
 γῆς τὸν τοιοῦτον οὐ γὰρ καθῆκον αὐτὸν ζῆν. κραυγαζόντων δὲ αὐτῶν καὶ 23*
 ῥιπτούντων τὰ ἱμάτια καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα. ἐκέλευσεν 24*

v.7 επεσα^{μ.ν} επεσον^{τ.κ} τε εἰς τὸ εδαφος καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι σαοὺλ σαοὺλ τι με διώκεις.
v.9 οἱ δὲ συν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς εθεασαντο καὶ^{τ.μ.κ} εμφοβοὶ^{τ.μ.κ} εγενοντο^{τ.μ.κ} τὴν δὲ φωνὴν οὐκ
 ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντος μοι. **v.12** ἀνανίας δὲ τις ἀνὴρ εὐλαβὴς^ν εὐσεβὴς^{τ.μ.κ} κατὰ τὸν νόμον μαρ-
 τυρούμενος ὑπὸ παντῶν τῶν κατοικούντων ἰουδαίων. **v.16** καὶ νῦν τι μέλλεις ἀναστὰς βάπτισαι καὶ
 ἀπολῶσαι τὰς ἀμαρτίας σου ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα αὐτοῦ^ν τοῦ^{τ.μ.κ} κυρίου^{τ.μ.κ}. **v.18** καὶ ἰδεῖν
 αὐτὸν λέγοντά μοι σπεῦσον καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ ἱερουσαλὴμ διότι οὐ παραδέχονται σου τὴν^{τ.μ.κ} μαρτυ-
 ρίαν περὶ ἐμοῦ. **v.20** καὶ ὅτε ἐξεχυννέτο^ν ἐξεχεῖτο^{τ.μ.κ} τὸ αἷμα στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου καὶ αὐτὸς
 ἤμην ἐφεστῶς καὶ συνευδοκῶν τῇ^{τ.μ.κ} ἀναιρέσει^{τ.μ.κ} αὐτοῦ^{τ.μ.κ} [καὶ]^μ καὶ^{τ.κ.ν} φυλάσσω τὰ ἱμάτια
 τῶν ἀναιρουντῶν αὐτόν. **v.22** ἤκουον δὲ αὐτοῦ ἀχρι τούτου τοῦ λόγου καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν
 λέγοντες αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον οὐ γὰρ καθῆκον^{μ.ν} καθῆκον^{τ.κ} αὐτόν ζῆν. **v.23** κραυγάζοντων^μ
 κραυγαζόντων^{τ.κ.ν} τε^ν δὲ^{τ.μ.κ} αὐτῶν καὶ ῥιπτούντων τὰ ἱμάτια καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα.
v.24 ἐκέλευσεν αὐτόν^{τ.μ.κ} ὁ χιλιάρχος εἰσαγεσθαι^ν αὐτόν^ν ἀγεσθαι^{τ.μ.κ} εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰπας^ν
 εἰπών^{τ.μ.κ} μαστιγὴν ἀνεταξέσθαι αὐτόν ἵνα ἐπιγνῶ διὰ τὴν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ.

αὐτὸν ὁ χιλιάρχος ἄγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰπὼν μαστίζιν ἀνετάζεσθαι
 25* αὐτὸν ἵνα ἐπιγνῶ δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. ὥς δὲ προέτεινεν
 αὐτὸν τοῖς ἱμαῖσιν εἶπεν πρὸς τὸν ἐστώτα ἐκατόνταρχον ὁ παῦλος εἰ ἄν-
 26* θρωπον ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν. ἀκούσας δὲ ὁ
 ἐκατόνταρχος προσελθὼν ἀπηγγείλεν τῷ χιλιάρχῳ λέγων ὅρα τί μέλλεις
 27* ποιεῖν ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος ῥωμαῖός ἐστιν. προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρ-
 28* χος εἶπεν αὐτῷ λέγε μοι εἰ σὺ ῥωμαῖός εἰ ὁ δὲ ἔφη ναι. ἀπεκρίθη τε ὁ
 χιλιάρχος ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην ὁ δὲ
 29* παῦλος ἔφη ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι. εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ
 μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν καὶ ὁ χιλιάρχος δὲ ἐφοβήθη ἐπιγνοὺς ὅτι ῥω-
 30* μαῖός ἐστιν καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν δεδεκώς. τῇ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γνῶναι
 τὸ ἀσφαλές τὸ τί κατηγορεῖται παρὰ τῶν ἰουδαίων ἔλυσεν αὐτόν ἀπὸ τῶν
 δεσμῶν καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν
 καὶ καταγαγὼν τὸν παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτούς.

23 ἀτενίσας δὲ ὁ παῦλος τῷ συνεδρίῳ εἶπεν ἄνδρες ἀδελφοί ἐγὼ πάσῃ
 2 συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. ὁ δὲ ἀρ-
 χιερεὺς ἀνανίας ἐπέταξεν τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα.
 3 τότε ὁ παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν τύπτειν σε μέλλει ὁ θεός τοίχῃ κεκονια-
 μένε καὶ σὺ κάθη κρίνων με κατὰ τὸν νόμον καὶ παρανομῶν κελεύεις με
 4* τύπτεσθαι. οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπον τὸν ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ λοιδορεῖς.
 5* ἔφη τε ὁ παῦλος οὐκ ᾔδειν ἀδελφοί ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεὺς γέγραπται γὰρ ἄρ-
 6* χοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἔρεῖς κακῶς. γνοὺς δὲ ὁ παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος
 ἐστὶν σαδδουκαίων τὸ δὲ ἕτερον φαρισαίων ἔκραξεν ἐν τῷ συνεδρίῳ ἄνδρες
 ἀδελφοί ἐγὼ φαρισαῖός εἰμι υἱὸς φαρισαίου περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως
 7* νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος ἐγένετο στάσις τῶν φα-
 8* ρισαίων καὶ τῶν σαδδουκαίων καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. σαδδουκαῖοι μὲν

v.25 ὡς δε προτειναν^{κ.ν} προτεινεν^{τ.μ} αὐτον τοις ἱμασιν εἶπεν πρὸς τον εστωτα εκατονταρχον ο παυ-
 λος εἰ ανθρωπον ρωμαιον και ακατακριτον εξεστιν υμιν μαστιζειν. **v.26** ακουσας δε ο εκατονταρχης^ν
 εκατονταρχος^{τ.μ.κ} προσελθων απηγγειλεν^{τ.μ.κ} τω χιλιαρχω απηγγειλεν^ν λεγων ορα^{τ.μ.κ} τι μελλεις ποιειν
 ο γαρ ανθρωπος ουτος ρωμαιος εστιν. **v.27** προσελθων δε ο χιλιαρχος εἶπεν αὐτω λεγε μοι εἰ^{τ.μ.κ} συ
 ρωμαιος εἰ ο δε εφη ναι. **v.28** απεκριθη δε^ν τε^{τ.μ.κ} ο χιλιαρχος εγω πολλου κεφαλαιου την πολιτειαν
 ταυτην εκτησαμην ο δε παυλος εφη εγω δε και γεγεννημαι. **v.29** ευθεως ουν απεστησαν απ αὐτου οι
 μελλοντες αὐτον ανεταζειν και ο χιλιαρχος δε εφοβηθη επιγνοους οτι ρωμαιος εστιν και οτι ην^{τ.μ.κ} αὐτον
 ην^ν δεδεκως. **v.30** τη δε επαυριον βουλομενος γνῶναι το ασφαλές το τι κατηγορεται υπο^ν παρα^{τ.μ.κ}
 των ιουδαιων ελυσεν αὐτον απο^{τ.μ.κ} των^{τ.μ.κ} δεσμων^{τ.μ.κ} και εκελευσεν συνελθειν^ν ελθειν^{τ.μ.κ} τους
 αρχιερεις και παν^ν ολον^{τ.μ.κ} το συνεδριον αυτων^{τ.μ.κ} και καταγαγων τον παυλον εστησεν εἰς αὐτους.
23 **v.4** οι δε παρεστιωτες εἶπαν^ν εἶπον^{τ.μ.κ} τον αρχιερεα του θεου λοιδορεις. **v.5** εφη τε ο παυ-
 λος ουκ ηδειν αδελφοι οτι εστιν αρχιερευς γεγραπται γαρ οτι^ν αρχοντα του λαου σου ουκ ερεις κακως.
v.6 γνους δε ο παυλος οτι το εν μέρος εστιν σαδδουκαιων το δε ετερον φαρισαιων εκραξεν^ν εκραξεν^{τ.μ.κ}
 εν τω συνεδριω ανδρες αδελφοι εγω φαρισαιος εἰμι υιος φαρισαιων^ν φαρισαιου^{τ.μ.κ} περι ελπιδος και
 αναστασεως νεκρων [εγω]^ν εγω^{τ.μ.κ} κρινομαι. **v.7** τουτο δε αὐτου εἰποντος^ν λαλησαντος^{τ.μ.κ} εγενετο
 στασις των φαρισαιων [και^μ και^{τ.κ.ν} των^{τ.μ.κ} σαδδουκαιων]^μ σαδδουκαιων^{τ.κ.ν} και εσχισθη το πληθος.

γὰρ λέγουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν μηδὲ ἄγγελον μήτε πνεῦμα φαρισαῖοι δὲ
ὁμολογοῦσιν τὰ ἀμφοτέρω. ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη καὶ ἀναστάντες οἱ ^{9*}
γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν φαρισαίων διεμάχοντο λέγοντες οὐδὲν κακὸν
εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος
μὴ θεομαχῶμεν. πολλῆς δὲ γενομένης στάσεως εὐλαβηθεὶς ὁ χιλιάρ- ^{10*}
χος μὴ διασπασθῇ ὁ παῦλος ὑπ' αὐτῶν ἐκέλευσεν τὸ στρατεύμα καταβὰν
ἀρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν. τῇ δὲ ἐπιού- ^{11*}
σῃ νυκτὶ ἐπιστάς αὐτῷ ὁ κύριος εἶπεν θάρσει παῦλε ὥς γὰρ διεμαρτύρω
τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς ἱερουσαλήμ οὕτως σε δεῖ καὶ εἰς ῥώμην μαρτυρῆσαι.
γενομένης δὲ ἡμέρας ποιήσαντες τινες τῶν ἰουδαίων συστροφὴν ἀνεθε- ^{12*}
μάτισαν ἑαυτοὺς λέγοντες μήτε φαγεῖν μήτε πίνειν ἕως οὗ ἀποκτείνωσιν
τὸν παῦλον. ἦσαν δὲ πλείους τεσσαράκοντα οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν ^{13*}
πεποιηκότες. οἵτινες προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέ- ^{14*}
ροις εἶπον ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς μηδενὸς γεύσασθαι ἕως οὗ
ἀποκτείνωμεν τὸν παῦλον. νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ ^{15*}
συνεδρίῳ ὅπως αὖριον αὐτὸν καταγάγῃ πρὸς ὑμᾶς ὥς μέλλοντας διαγινώ-
σκεν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσει αὐτὸν ἐτοιμοὶ
ἔσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς παύλου τό ^{16*}
ἐνεδρον παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπήγγειλεν τῷ
παύλῳ. προσκαλεσάμενος δὲ ὁ παῦλος ἕνα τῶν ἑκατονταρχῶν ἔφη τὸν ^{17*}
νεανίαν τοῦτον ἀπάγαγε πρὸς τὸν χιλιάρχον ἔχει γὰρ τι ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ.
ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν χιλιάρχον καὶ φησὶν ὁ δέ- ^{18*}
σμιος παῦλος προσκαλεσάμενός με ἠρώτησεν τοῦτον τὸν νεανίαν ἀγαγεῖν

v.8 σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέγουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν μητε^v μηδε^{τ.μ.κ} ἄγγελον μήτε πνεῦμα φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσιν τὰ ἀμφοτέρω. **v.9** ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη καὶ ἀναστάντες τινες^v τῶν^v γραμματέων^v οἱ^{τ.μ.κ} γραμματεῖς^{τ.μ.κ} τοῦ μέρους τῶν φαρισαίων διεμάχοντο λέγοντες οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος μὴ^{τ.μ.κ} θεομαχῶμεν^{τ.μ.κ}. **v.10** πολλῆς δὲ γινομένης^v γενομένης^{τ.μ.κ} στάσεως φοβηθεὶς^v εὐλαβηθεὶς^{τ.μ.κ} ὁ χιλιάρχος μὴ διασπασθῇ ὁ παῦλος ὑπ' αὐτῶν ἐκέλευσεν τὸ στρατεύμα καταβῆναι^μ καὶ^μ καταβὰν^{τ.κ.ν} ἀρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν. **v.11** τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστάς αὐτῷ ὁ κύριος εἶπεν θάρσει παῦλε^{τ.μ.κ} ὥς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς ἱερουσαλήμ οὕτως^v οὕτως^{τ.μ.κ} σε δεῖ καὶ εἰς ῥώμην μαρτυρῆσαι. **v.12** γενομένης δὲ ἡμέρας ποιήσαντες τινες^{τ.μ.κ} τῶν^{τ.μ.κ} ἰουδαίων^{τ.μ.κ} συστροφὴν οἱ^v ἰουδαῖοι^v ἀνεθεματίσαν ἑαυτοὺς λέγοντες μήτε φαγεῖν μήτε πίνειν ἕως οὗ ἀποκτείνωσιν τὸν παῦλον. **v.13** ἦσαν δὲ πλείους τεσσαράκοντα^v τεσσαράκοντα^{τ.μ.κ} οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν ποιήσαντες^v πεποιηκότες^{τ.μ.κ}. **v.14** οἵτινες προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπαν^v εἶπον^{τ.μ.κ} ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς μηδενὸς γεύσασθαι ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν παῦλον. **v.15** νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ συνεδρίῳ ὅπως αὖριον^{τ.μ.κ} αὐτόν^{τ.μ.κ} καταγάγῃ αὐτόν^v εἰς^v πρὸς^{τ.μ.κ} ὑμᾶς ὥς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσει αὐτόν ἐτοιμοὶ ἔσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. **v.16** ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς παύλου τὴν^{κ.ν} τὸ^{τ.μ} ἐνεδρον^{κ.ν} ἐνεδρον^{τ.μ} παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπήγγειλεν τῷ παύλῳ. **v.17** προσκαλεσάμενος δὲ ὁ παῦλος ἕνα τῶν ἑκατονταρχῶν εἶπε τὸν νεανίαν τοῦτον ἀπάγαγε πρὸς τὸν χιλιάρχον ἔχει γὰρ τι^{τ.μ.κ} ἀπαγγεῖλαι τι^v αὐτῷ. **v.18** ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτόν ἤγαγεν πρὸς τὸν χιλιάρχον καὶ φησὶν ὁ δεσμιος παῦλος προσκαλεσάμενός με ἠρώτησεν τοῦτον τὸν νεανίσκον^v νεανίαν^{τ.μ.κ} ἀγαγεῖν πρὸς σε ἔχοντα τι λαλήσαι σοι.

- 19 πρὸς σέ ἔχοντά τι λαλήσαι σοι. ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλί-
 20* αρχος καὶ ἀναχωρήσας κατ' ἰδίαν ἐπυνθάνετο τί ἐστὶν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαι
 21* μοι. εἶπεν δὲ ὅτι οἱ ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαι σε ὅπως αὖριον εἰς
 τὸ συνέδριον καταγάγῃς τὸν παῦλον ὥς μέλλοντές τι ἀκριβέστερον πυνθά-
 22* νεσθαι περὶ αὐτοῦ. σὺ οὖν μὴ πεισθῇς αὐτοῖς ἐνεδρεύουσιν γὰρ αὐτὸν ἐξ
 αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσαράκοντα οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε
 23* φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν καὶ νῦν ἔτοιμοι εἰσιν προσδεχό-
 24* μενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. ὁ μὲν οὖν χιλιάρχος ἀπέλυσεν τὸν νεανίαν
 25*, 26 παραγγείλας μηδενὶ ἐκλαλήσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρὸς με. καὶ προ-
 27* σκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν ἑκατονταρχῶν εἶπεν ἐτοιμάσατε στρατιώτας
 28* διακοσίους ὅπως πορευθῶσιν ἕως καισαρείας καὶ ἵππεῖς ἑβδομήκοντα καὶ
 29* δεξιολάβους διακοσίους ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός. κτήνη τε παραστή-
 30* σαι ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν παῦλον διασώσωσιν πρὸς φήλिका τὸν ἡγεμόνα.
 31* γράψας ἐπιστολὴν περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦτον. κλαύδιος λυσίας τῷ
 32* κρατίστῳ ἡγεμόνι φήλικι χαίρειν. τὸν ἄνδρα τοῦτον συλληφθέντα ὑπὸ
 τῶν ἰουδαίων καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἐπιστάς σὺν τῷ στρα-
 28* τεύματι ἐξειλόμην αὐτὸν μαθὼν ὅτι ῥωμαῖός ἐστιν. βουλόμενός δὲ γνῶναι
 τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ κατήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐ-
 29* τῶν. ὃν εὗρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν μηδὲν
 30* δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν ἐγκλημα ἔχοντα. μηνυθείσης δέ μοι ἐπι-
 βουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα μελλεῖν ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν ἰουδαίων ἐξαυτῆς ἐπεμψα
 πρὸς σέ παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγοροῖς λέγειν τὰ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ
 31* ἔρρωσο. οἱ μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς ἀναλαβόντες
 32* τὸν παῦλον ἤγαγον διὰ τῆς νυκτός εἰς τὴν ἀντιπατρίδα. τῇ δὲ ἐπαύριον

v.20 εἶπεν δε οτι οι ιουδαιοι συνεθεντο του ερωτησαι σε οπως αυριον τον^ν παυλον^ν καταγαγῃς^ν εἰς το
 συνεδριον καταγαγῃς^{τ.μ.κ} τον^{τ.μ.κ} παυλον^{τ.μ.κ} ως μελλον^ν μελλοντα^μ μελλοντες^{τ.κ} τι ακριβεστερον
 πυνθανεσθαι περι αυτου. **v.21** συ ουν μη πεισθῃς αυτοις ενεδρευουσιν γαρ αυτον εξ αυτων ανδρες
 πλειους τεσσερακοντα^ν τεσσαρακοντα^{τ.μ.κ} οιτινες ανεθεματισαν εαυτους μητε φαγειν μητε πιειν εως ου
 ανελωσιν αυτον και νυν ετοιμοι^{τ.μ.κ} εἰσιν ετοιμοι^ν προσδεχομενοι την απο σου επαγγελιαν. **v.22** ο
 μεν ουν χιλιάρχος απελυσε^ν απελυσεν^{τ.μ.κ} τον νεανισκον^ν νεανιαν^{τ.μ.κ} παραγγειλας μηδενι εκλαλησαι
 οτι ταυτα ενεφανισας προς με. **v.23** και προσκαλεσαμενος δυο [τινας]^ν τινας^{τ.μ.κ} των εκατονταρχων
 ειπεν ετοιμασατε στρατιωτας διακοσιους οπως πορευθωσιν εως καισαρειας και ιππεις εβδομηκοντα και
 δεξιολαβους διακοσιους απο τριτης ωρας της νυκτος. **v.24** κτηνη τε παραστησαι ινα επιβιδασαντες τον
 παυλον διασωσωσι^ν διασωσωσιν^{τ.μ.κ} προς φηλικά τον ηγεμονα. **v.25** γραψας επιστολην εχουσαν^ν
 περιεχουσαν^{τ.μ.κ} τον τυπον τουτον. **v.27** τον ανδρα τουτον συλλημφθεντα^ν συλληφθεντα^{τ.μ.κ} υπο
 των ιουδαιων και μελλοντα ανααιρεισθαι υπ αυτων επιστας συν τω στρατευματι εξειλαμην^ν εξειλομην^{τ.μ.κ}
 αυτον^{τ.μ.κ} μαθων οτι ρωμαιος εστιν. **v.28** βουλομενος τε^ν δε^{τ.μ.κ} επιγνωναι^ν γνωναι^{τ.μ.κ} την αι-
 τιαν δι ην ενεκαλουν αυτω κατηγαγον αυτον^{τ.μ.κ} εἰς το συνεδριον αυτων. **v.29** ον ευρον εγκαλου-
 μενον περι ζητηματων του νομου αυτων μηδεν δε^{τ.κ.ν} αξιον θανατου η δεσμων εγκλημα^{τ.μ.κ} εχοντα
 εγκλημα^ν. **v.30** μηνυθεισης δε μοι επιβουλῃς εἰς τον ανδρα μελλειν^{τ.μ.κ} εσεσθαι υπο^{τ.μ.κ} των^{τ.μ.κ}
 ιουδαιων^{τ.μ.κ} εξαυτης επεμψα προς σε παραγγειλας και τοις κατηγοροις λεγειν [τα]^ν τα^{τ.μ.κ} προς αυτον
 επι σου ερρωσο^{τ.μ.κ}. **v.31** οι μεν ουν στρατιωται κατα το διατεταγμενον αυτοις αναλαβοντες τον παυλον
 ηγαγον δια της^{τ.μ.κ} νυκτος εἰς την αντιπατριδα.

ἔασαντες τοὺς ἵππεῖς πορεύεσθαι σὺν αὐτῷ ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν. οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν καισάρειαν καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολήν 33
τῷ ἡγεμόνι παρέστησαν καὶ τὸν παῦλον αὐτῷ. ἀναγνοὺς δὲ ὁ ἡγεμὼν 34*
καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχίας ἐστὶν καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπὸ κιλικίας.
διακούσομαί σου ἔφη ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται ἐκέλευσεν 35*
τε αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ ἡρώδου φυλάσσεσθαι.

μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς ἀνανίας μετὰ τῶν πρεσβυτέ- 24*
ρων καὶ ῥήτορος τερτύλλου τινὸς οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ
παύλου. κληθέντος δὲ αὐτοῦ ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ τέρτυλλος λέγων πολ- 2
λῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ σοῦ καὶ κατορθωμάτων γινομένων τῷ ἔθνει
τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας. πάντα τε καὶ πανταχοῦ ἀποδεχόμεθα κρά- 3
τιστε φῆλιξ μετὰ πάσης εὐχαριστίας. ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλείον σε ἐγκόπτω 4
παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. εὐρόντες γὰρ τὸν 5*
ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν καὶ κινουῖντα στάσιν πᾶσιν τοῖς ἰουδαίοις τοῖς κατὰ
τὴν οἰκουμένην πρωτοστάτην τε τῆς τῶν ναζωραίων αἵρέσεως. ὃς καὶ τὸ 6*
ἱερὸν ἐπείρασεν βεβηλῶσαι ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νό-
μον ἠθελήσαμεν κρίνειν. παρελθὼν δὲ λυσίας ὁ χιλιάρχος μετὰ πολλῆς 7*
βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγεν. κελεύσας τοὺς κατηγοροὺς αὐτοῦ 8*
ἔρχεσθαι ἐπὶ σέ παρ' οὗ δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάντων τούτων
ἐπιγνῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. συνέθεντο δὲ καὶ οἱ ἰουδαῖοι 9*
φάσκοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν. ἀπεκρίθη δὲ ὁ παῦλος νεύσαντος αὐτῷ τοῦ 10*
ἡγεμόνος λέγειν ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμε-
νος εὐθύμωτερον τὰ περὶ ἑμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι. δυναμένου σου γνῶναι 11*
ὅτι οὐ πλείους εἰσὶν μοι ἡμέραι ἢ δεκαδύο ἀφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων
ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὐρόν με πρὸς τινα διαλεγόμενον ἢ 12*

v.32 τη δε επαυριον εασαντες τους ιππεις απερχεσθαι^v πορευεσθαι^{τ.μ.κ} συν αυτω υπεστρεψαν εις την παρεμβολην. **v.34** αναγνοους δε ο^{τ.μ.κ} ηγεμων^{τ.μ.κ} και επερωτησας εκ ποιας επαρχιας^v επαρχιας^{τ.μ.κ} εστιν και πυθομενος οτι απο κιλικιας. **v.35** διακουσομαι σου εφη οταν και οι κατηγοροι σου παραγενωνται κελευσας^v εκελευσεν^{τ.μ.κ} τε^{τ.μ.κ} αυτον^{τ.μ.κ} εν τω πραιτωριω του^{τ.κ.ν} ηρωδου φυλασσεσθαι αυτον^v. **24 v.1** μετα δε πεντε ημερας κατεβη ο αρχιερευς ανανιας μετα των^{τ.μ.κ} πρεσβυτερων των^v και ρητορος τερτυλλου τινος οιτινες ενεφανισαν τω ηγεμονι κατα του παυλου. **v.5** ευροντες γαρ τον ανδρα τουτον λοιμον και κινουντα στασεις^v στασιν^{τ.μ.κ} πασιν τοις ιουδαιοις τοις κατα την οικουμενην πρωτοστατην τε της των ναζωραιων αιρεσεως. **v.6** ος και το ιερον επειρασεν βεβηλωσαι ον και εκρατησαμεν και^{τ.κ} κατα^{τ.κ} τον^{τ.κ} ημετερον^{τ.κ} νομον^{τ.κ} ηθελησαμεν^{τ.κ} κρινειν^{τ.κ}. **v.7** παρελθων^{τ.κ} δε^{τ.κ} λυσιας^{τ.κ} ο^{τ.κ} χιλιάρχος^{τ.κ} μετα^{τ.κ} πολλης^{τ.κ} βιας^{τ.κ} εκ^{τ.κ} των^{τ.κ} χειρων^{τ.κ} ημων^{τ.κ} απηγαγεν^{τ.κ}. **v.8** κελευσας^{τ.κ} τους^{τ.κ} κατηγορους^{τ.κ} αυτου^{τ.κ} ερχεσθαι^{τ.κ} επι^{τ.κ} σε^{τ.κ} παρ ου δυνηση αυτοσ ανακρινας περι παντων τουτων επιγνωναι ων ημεις κατηγορουμεν αυτου. **v.9** συνεπεθεντο^{μ.ν} συνεθεντο^{τ.κ} δε και οι ιουδαιοι φασκοντες ταυτα ουτως εχειν. **v.10** απεκριθη τε^v δε^{τ.μ.κ} ο παυλος νευσαντος αυτω του ηγεμονος λεγειν εκ πολλων ετων οντα σε κριτην τω εθνει τουτω επισταμενος ευθυμωσ^v ευθυμωτερον^{τ.μ.κ} τα περι εμαυτου απολογουμαι. **v.11** δυναμενου σου επιγνωναι^v γνωναι^{τ.μ.κ} οτι ου πλειους εισιν μοι ημεραι η^{τ.κ} δωδεκα^v δεκαδυο^{τ.μ.κ} αφ ης ανεβην προσκυνησων εις^v εν^{τ.μ.κ} ιερουσαλημ. **v.12** και ουτε εν τω ιερω ευρον με προς τινα διαλεγομενον η επιστασιν^v επισυστασιν^{τ.μ.κ} ποιουντα οχλου ουτε εν ταις συναγωγαις ουτε κατα την πολιν.

- ἐπισύστασιν ποιοῦντα ὄχλου οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς οὔτε κατὰ τὴν πόλιν.
 13*, 14* οὔτε παραστήσαι με δύνανταί περὶ ᾧ νῦν κατηγοροῦσίν μου. ὁμολογῶ
 δὲ τοῦτό σοι ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἣν λέγουσιν αἵρεσιν οὕτως λατρεύω τῷ
 πατρώῳ θεῷ πιστεύων πάσιν τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς προφήταις γε-
 15* γραμμένοις. ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν θεόν ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται
 16* ἀνάστασιν μέλλειν ἔσσεσθαι νεκρῶν δικαίων τε καὶ ἀδίκων. ἐν τούτῳ δὲ αὐ-
 τὸς ἀσκῶ ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχειν πρὸς τὸν θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους
 17* διαπαντός. δι' ἐτῶν δὲ πλειόνων παρεγενόμην ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς
 18* τὸ ἔθνος μου καὶ προσφοράς. ἐν οἷς εὐρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ ἱερῷ οὐ
 19* μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου τινὲς δὲ ἀπὸ τῆς ἀσίας ἰουδαῖοί. οὓς δεῖ
 20* ἐπὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν εἴ τι ἔχοιεν πρὸς μέ. ἡ αὐτοὶ οὗτοι εἰπά-
 21* τωσαν εἴ τί εὐρον ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα στάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου. ἡ περὶ
 μιᾶς ταύτης φωνῆς ἥς ἔκραξα ἐστὼς ἐν αὐτοῖς ὅτι περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν
 22* ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ὑφ' ὑμῶν. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ φῆλιξ ἀνεβάλετο
 αὐτοὺς ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ εἰπὼν ὅταν λυσίας ὁ χιλιάρ-
 23* χος καταβῇ διαγνώσομαι τὰ καθ' ὑμᾶς. διαταζάμενος τε τῷ ἑκατοντάρχη
 τηρεῖσθαι τὸν παῦλον ἔχειν τε ἄνεσιν καὶ μηδένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ
 24* ὑπηρετεῖν ἢ προσέρχεσθαι αὐτῷ. μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς παραγενόμενος
 ὁ φῆλιξ σὺν δρουσίλλῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ οὔσῃ ἰουδαία μετεπέμψατο τὸν
 25* παῦλον καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς χριστὸν πίστεως. διαλεγομένου δὲ
 αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ κρίματος τοῦ μέλλοντος
 ἔσσεσθαι ἔμφοβος γενόμενος ὁ φῆλιξ ἀπεκρίθη τὸ νῦν ἔχον πορεύου καιρὸν
 26* δὲ μεταλαβὼν μετακαλέσομαί σε. ἅμα δὲ καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθή-

v.13 ουδε^v ουτε^{τ.μ.κ} παραστησαι με^{τ.μ} δυνανται σοι^v περι ων νυνι^v νυν^{τ.μ.κ} κατηγορουσιν μου.
v.14 ομολογω δε τουτο σοι οτι κατα την οδον ην λεγουσιν αιρεσιν ουτως λατρευω τω πατρω θεω πιστευων πασι^v πασιν^{τ.μ.κ} τοις κατα τον νομον και τοις^v εν^v τοις προφηταις γεγραμμενοις. **v.15** ελπιδα εχων εις τον θεον ην και αυτοι ουτοι προσδεχονται αναστασιν μελλειν εσεσθαι νεκρων^{τ.μ.κ} δικαιων τε και αδικων.
v.16 εν τουτω και^v δε^{τ.μ.κ} αυτος ασκω απροσκοπον συνειδησιν εχων^μ εχειν^{τ.κ.ν} προς τον θεον και τους ανθρωπους δια^{μ.ν} παντος^{μ.ν} διαπαντος^{τ.κ}. **v.17** δι ετων δε πλειονων παρεγενομην^{τ.μ.κ} ελεημοσυνας ποιησων εις το εθνος μου παρεγενομην^v και προσφορας. **v.18** εν αις^v οις^{τ.μ.κ} ευρον με ηγνισμενον εν τω ιερω ου μετα οχλου ουδε μετα θορυβου τινες Αδε^τ απο της ασιας ιουδαιοι. **v.19** ους εδει^{κ.ν} δει^{τ.μ} επι σου παρειναι και κατηγορειν ει τι εχοιεν προς εμε^v με^{τ.μ.κ}. **v.20** η αυτοι ουτοι ειπατωσαν ει^{τ.κ} τι ευρον εν^{τ.μ.κ} εμοι^{τ.μ.κ} αδίκημα σταντος μου επι του συνεδριου. **v.21** η περι μιας ταυτης φωνης ης εκεκραξα^v εκραξα^{τ.μ.κ} εστως^{τ.μ.κ} εν αυτοις εστως^v οτι περι αναστασεως νεκρων εγω κρινομαι σημερον εφ^v υφ^{τ.μ.κ} υμων. **v.22** ανεβαλετο^v ακουσας^{τ.μ.κ} δε αυτους^v ταυτα^{τ.μ.κ} ο φηλιξ ανεβαλετο^{τ.μ.κ} αυτους^{τ.μ.κ} ακριβεστερον ειδως τα περι της οδου ειπας^v ειπων^{τ.μ.κ} οταν λυσιας ο χιλιαρχος καταβη διαγνωσσομαι τα καθ υμας. **v.23** διαταζαμενος τε^{τ.μ.κ} τω εκατονταρχη τηρεισθαι αυτον^v τον^{τ.μ.κ} παυλον^{τ.μ.κ} εχειν τε ανεσιν και μηδεν κωλυειν των ιδιων αυτου υπηρετειν η^{τ.μ.κ} προσερχεσθαι^{τ.μ.κ} αυτω. **v.24** μετα δε ημερας τινας παραγενομενος ο φηλιξ συν δρουσιλλη τη ιδια^v γυναικι αυτου^{τ.κ} ουση ιουδαία μετεπεμψατο τον παυλον και ηκουσεν αυτου περι της εις χριστον ιησουν^v πιστεως. **v.25** διαλεγομενου δε αυτου περι δικαιοσυνης και εγκρατειας και του κριματος του μελλοντος εσεσθαι^{τ.μ.κ} εμφοβος γενομενος ο φηλιξ απεκριθη το νυν εχον πορευου καιρον δε μεταλαβων μετακαλεσομαι σε.

σεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ παύλου ὅπως λύσῃ αὐτὸν διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος ὠμίλει αὐτῷ. διετίας δὲ πληρωθείσης ἔλαβεν διάδοχον ὁ 27* φῆλιξ πόρκιον φῆστον θέλων τε χάριτας καταθέσθαι τοῖς ἰουδαίοις ὁ φῆλιξ κατέλιπεν τὸν παῦλον δεδεμένον.

φῆστος οὖν ἐπιβάς τῇ ἐπαρχίᾳ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς ἱεροσό- 25* λυμα ἀπὸ καισαρείας. ἐνεφάνισάν δὲ αὐτῷ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ πρῶτοι 2* τῶν ἰουδαίων κατὰ τοῦ παύλου καὶ παρεκάλουν αὐτὸν. αἰτούμενοι χάριν 3 καὶ αὐτοῦ ὅπως μεταπέμψῃται αὐτὸν εἰς ἱερουσαλήμ ἐνέδραν ποιοῦντες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν. ὁ μὲν οὖν φῆστος ἀπεκρίθη τηρεῖσθαι 4* τὸν παῦλον ἐν καισαρείᾳ ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι. οἱ 5* οὖν δυνατοὶ ἐν ὑμῖν φησὶν συγκαταβάντες εἴ τί ἐστὶν ἐν τῷ ἀνδρὶ τούτῳ κατηγορεῖωσαν αὐτοῦ. διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας πλείους ἢ δέκα 6* καταβάς εἰς καισάρειαν τῇ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευ- σεν τὸν παῦλον ἀχθῆναι. παραγενομένου δὲ αὐτοῦ περιέστησαν οἱ ἀπὸ 7* ἱεροσολύμων καταβεβηκότες ἰουδαῖοι πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιάματα φέρον- τες κατὰ τοῦ παύλου ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδείξαι. ἀπολογουμένου αὐτοῦ 8* ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν ἰουδαίων οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν οὔτε εἰς καίσαρά τι ἥμαρτον. ὁ φῆστος δὲ τοῖς ἰουδαίοις θέλων χάριν καταθέσθαι ἀποκριθεὶς 9* τῷ παύλῳ εἶπεν θέλεις εἰς ἱεροσόλυμα ἀναβάς ἐκεῖ περὶ τούτων κρίνεσθαι ἐπ' ἐμοῦ. εἶπεν δὲ ὁ παῦλος ἐπὶ τοῦ βήματος καίσαρός ἐστὼς εἰμι οὐ 10 με δεῖ κρίνεσθαι ἰουδαίους οὐδὲν ἡδίκησα ὥς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώ- σκεις. εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι οὐ παραιτοῦμαι 11* τὸ ἀποθανεῖν εἰ δὲ οὐδὲν ἐστὶν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσίν μου οὐδεὶς με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι καίσαρα ἐπικαλοῦμαι. τότε ὁ φῆστος συλλα- 12 λήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου ἀπεκρίθη καίσαρα ἐπικέκλησαι ἐπὶ καίσαρα

v.26 αμα δε^{τ.κ} και ελπίζων οτι χρηματα δοθησεται αυτω υπο του παυλου οπως^{τ.μ.κ} λυση^{τ.μ.κ} αυτον^{τ.μ.κ} διο και πυκνότερον αυτον μεταπεμπομενος ωμιλει αυτω. **v.27** διετίας δε πληρωθείσης ελαβεν διαδοχον ο φηλιξ πορκιον φηστον θελων τε χαριτα^ν χαριτας^{τ.μ.κ} καταθεσθαι τοις ιουδαιοις ο φηλιξ κατελιπε^ν κατελιπεν^{τ.μ.κ} τον παυλον δεδεμενον. **25 v.1** φηστος ουν επιβας τη επαρχεια^ν επαρχια^{τ.μ.κ} μετα τρεις ημερας ανεβη εις ιεροσολυμα απο καισαρειας. **v.2** ενεφανισαν τε^ν δε^{τ.μ.κ} αυτω οι^ν ο^{τ.μ.κ} αρχιερεις^ν αρχιερευσ^{τ.μ.κ} και οι πρωτοι των ιουδαιων κατα του παυλου και παρεκαλουν αυτον. **v.4** ο μεν ουν φηστος απεκριθη τηρεισθαι τον παυλον εις^ν εν^{τ.μ.κ} καισαρειαν^ν καισαρεια^{τ.μ.κ} εαυτον δε μελλειν εν ταχει εκπορευεσθαι. **v.5** οι ουν δυνατοι^{τ.μ.κ} εν υμιν φησιν δυνατοι^ν συγκαταβαντες ει τι εστιν ατοπον^κ εν τω ανδρι ατοπον^ν τουτω^{τ.μ.κ} κατηγορειωσαν αυτου. **v.6** διατριψας δε εν αυτοις ημερας ου^ν πλειους οκτω^ν η δεκα καταβας εις καισαρειαν τη επαυριον καθισας επι του βηματος εκελευσεν τον παυλον αχθηναι. **v.7** παραγενομενου δε αυτου περιεστησαν αυτον^ν οι απο ιεροσολυμων καταβεβηκοτες ιουδαιοι πολλα και βαρεα αιτωματα^{μ.ν} αιτιαματα^{τ.κ} φεροντες^{τ.μ.κ} καταφεροντες^ν κατα^{τ.μ.κ} του^{τ.μ.κ} παυλου^{τ.μ.κ} α ουκ ισχυον αποδειξαι. **v.8** του^ν παυλου^ν απολογουμενου αυτου^{τ.μ.κ} οτι ουτε εις τον νομον των ιουδαιων ουτε εις το ιερων ουτε εις καισαρα τι ημαρτον. **v.9** ο φηστος δε θελων^ν τοις ιουδαιοις θελων^{τ.μ.κ} χαριν καταθεσθαι αποκριθεις τω παυλω ειπεν θελεις εις ιεροσολυμα αναβας εκει περι τουτων κριθηναι^ν κρινεσθαι^{τ.μ.κ} επι εμου. **v.11** ει μεν ουν^ν γαρ^{τ.μ.κ} αδικω και αξιον θανατου πεπραχα τι ου παραιτομαι το αποθανειν ει δε ουδεν εστιν ων ουτοι κατηγορουσιν μου ουδεις με δυναται αυτοις χαρισασθαι καισαρα επικαλουμαι.

- 13* πορεύσῃ. ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ βερ-
 14* νίκη κατήντησαν εἰς καισάρειαν ἀσπασόμενοι τὸν φῆστον. ὥς δὲ πλείους
 15* ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ ὁ φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν παῦλον
 16* λέγων ἀνὴρ τίς ἐστιν καταλελειμμένος ὑπὸ φήλικος δέσμιος. περὶ οὗ γε-
 17* νομένου μου εἰς ἱεροσόλυμα ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
 18* τῶν ἰουδαίων αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ δίκην. πρὸς οὓς ἀπεκρίθην ὅτι οὐκ
 19* ἔστιν ἔθος ῥωμαίοις χαρίζεσθαι τινα ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν πρὶν ἢ ὁ κα-
 20* τηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχῃ τοὺς κατηγοροὺς τόπον τε ἀπολογίας
 21* λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε ἀναβολὴν
 22* μηδεμίαν ποιησάμενος τῇ ἐξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσα ἀχθῆ-
 23* ναι τὸν ἄνδρα. περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν ἐπέφερον
 24* ὧν ὑπενόουν ἐγώ. ζητήματα δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας εἶχον
 πρὸς αὐτὸν καὶ περὶ τινος ἰησοῦ τεθνηκότος ὃν ἔφασκεν ὁ παῦλος ζῆν.
 ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ εἰς τὴν περὶ τούτου ζήτησιν ἔλεγον εἰ βούλοιτο πο-
 ρεύεσθαι εἰς ἱερουσαλήμ κάκεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων. τοῦ δὲ παύλου
 ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ σεβαστοῦ διάγνωσιν ἐκέ-
 λευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν ἕως οὗ πέμψω αὐτὸν πρὸς καίσαρα. ἀγρίππας δὲ
 πρὸς τὸν φῆστον ἔφη ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι ὁ δὲ
 αὖριον φησὶν ἀκούσῃ αὐτοῦ. τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος τοῦ ἀγρίππα καὶ
 τῆς βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον
 σὺν τε τοῖς χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσιν τοῖς κατ' ἐξοχὴν οὖσιν τῆς πόλεως καὶ
 κελεύσαντος τοῦ φηστου ἤχθη ὁ παῦλος. καὶ φησιν ὁ φῆστος ἀγρίππα
 βασιλεῦ καὶ πάντες οἱ συμπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ
 πᾶν τὸ πλῆθος τῶν ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι ἔν τε ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε

v.13 ημερων δε διαγενομενων τινων αγριππας ο βασιλευς και βερνικη κατηντησαν εις καισαρειαν ασπασαμενοι^{μ.ν} ασπασομενοι^{τ.κ} τον φηστον. **v.14** ως δε πλειους ημερας διετριβεν^μ διετριβον^{τ.κ.ν} εκει ο φηστος τω βασιλει ανεθετο τα κατα τον παυλον λεγων ανηρ τις εστιν καταλελειμμενος υπο φηλικος δεσμιος. **v.15** περι ου γενομενου μου εις ιεροσολυμα ενεφανισαν οι αρχιερεις και οι πρεσβυτεροι των ιουδαιων αιτουμενοι κατ αυτου καταδικην^ν δικην^{τ.μ.κ}. **v.16** προς ους απεκριθην οτι ουκ εστιν εθος ρωμαιοις χαριζεσθαι τινα ανθρωπον εις^{τ.μ.κ} απωλειαν^{τ.μ.κ} πριν η ο κατηγορουμενος κατα προσωπον εχει τους κατηγορους τοπον τε απολογιας λαβοι περι του εγκληματος. **v.17** συνελθοντων ουν [αυτων]^ν αυτων^{τ.μ.κ} ενθαδε αναβολην μηδεμιαν ποιησαμενος τη εξης καθισας επι του βηματος εκελευσα αχθηναι τον ανδρα. **v.18** περι ου σταθεντες οι κατηγοροι ουδεμιαν αιτιαν εφερον^ν επεφερον^{τ.μ.κ} ων υπενοουν^{τ.μ.κ} εγω υπενοουν^ν πονηρων^ν. **v.20** απορουμενος δε εγω εις^{τ.κ} την περι τουτων^ν τουτου^{τ.μ.κ} ζητησιν ελεγον ει βουλοιτο πορευεσθαι εις ιεροσολυμα^ν ιερουσαλημ^{τ.μ.κ} κακει κρινεσθαι περι τουτων. **v.21** του δε παυλου επικαλεσαμενου τηρηθηναι αυτον εις την του σεβαστου διαγνωσιν εκελευσα τηρεισθαι αυτον εως ου αναπεμψω^ν πεμψω^{τ.μ.κ} αυτον προς καισαρα. **v.22** αγριππας δε προς τον φηστον εφη^{τ.μ.κ} εβουλομην και αυτος του ανθρωπου ακουσαι ο^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} αυριον φησιν ακουση αυτου. **v.23** τη ουν επαυριον ελθοντος του αγριππα και της βερνικης μετα πολλης φαντασιας και εισελθοντων εις το ακροατηριον συν τε τοις^{τ.μ.κ} χιλιαρχοις και ανδρασιν τοις κατ εξοχην οουσιν^{τ.μ.κ} της πολεως και κελευσαντος του φηστου ηχθη ο παυλος. **v.24** και φησιν ο φηστος αγριππα βασιλευ και παντες οι συμπαροντες ημιν ανδρες θεωρειτε τουτον περι ου απαν^ν παν^{τ.μ.κ} το πληθος των ιουδαιων ενετυχον μοι εν τε ιεροσολυμοις και ενθαδε βοωντες^ν επιβοωντες^{τ.μ.κ} μη δειν ζην^{τ.μ.κ} αυτον ζην^ν μηκετι.

ἐπιβοῶντες μὴ δεῖν ζῆν αὐτὸν μηκέτι. ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος μηδὲν ἄξιον 25*
θανάτου αὐτὸν πεπραχέναι καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν σε-
βαστὸν ἔκρινα πέμπειν αὐτὸν. περὶ οὗ ἄσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ 26*
ἔχω διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ βασιλεῦ ἀγρίππα
ὅπως τῆς ἀνακρίσεως γενομένης σχῶ τί γράψαι. ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ 27
πέμποντα δέσμιον μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι.

ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν παῦλον ἔφη ἐπιτρέπεται σοι ὑπὲρ σεαυτοῦ λέγειν 26*
τότε ὁ παῦλος ἀπελογεῖτο ἐκτείνας τὴν χεῖρα. περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι 2*
ὑπὸ ἰουδαίων βασιλεῦ ἀγρίππα ἡγημαὶ ἐμαυτὸν μακάριον μέλλων ἀπο-
λογεῖσθαι ἐπὶ σοῦ σήμερον. μάλιστα γνώστην ὄντα σε πάντων τῶν κατὰ 3*
ἰουδαίους ἔθων τε καὶ ζητημάτων διὸ δέομαι σου μακροθύμως ἀκοῦσαί
μου. τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου τὴν ἐκ νεότητος τὴν ἀπ' ἀρχῆς γενομένην ἐν 4*
τῷ ἔθνει μου ἐν ἱεροσολύμοις ἴσασιν πάντες οἱ ἰουδαῖοι. προγινώσκοντές 5*
με ἄνωθεν ἐὰν θέλωσιν μαρτυρεῖν ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἴρεσιν τῆς
ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα φαρισαῖος. καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς πρὸς τοὺς 6*
πατέρας ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἔστηκα κρινόμενος. εἰς 7*
ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενεῖα νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον ἐλπίζει
καταντῆσαι περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι βασιλεῦ ἀγρίππα ὑπὸ τῶν ἰου-
δαίων. τί ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν εἰ ὁ θεὸς νεκροὺς ἐγείρει. ἐγὼ μὲν 8, 9
οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα ἰησοῦ τοῦ ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία
πρᾶξαι. ὃ καὶ ἐποίησα ἐν ἱεροσολύμοις καὶ πολλοὺς τῶν ἁγίων ἐγὼ φυλα- 10*
καῖς κατέκλεισα τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβὼν ἀναιρουμένων
τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον. καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις 11
τιμωρῶν αὐτοὺς ἠνάγκαζον βλασφημεῖν περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς
ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. ἐν οἷς καὶ πορευόμενος εἰς τὴν δα- 12*

v.25 ἐγὼ δὲ κατελαβὼν^ν καταλαβόμενος^{τ.μ.κ} μηδὲν ἄξιον θανάτου^{τ.μ.κ} αὐτὸν θανάτου^ν πεπραχε-
ναι καὶ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν σεβαστὸν ἐκρινά πεμπειν αὐτὸν^{τ.μ.κ}. **v.26** περὶ
οὐ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ βασιλεῦ
ἀγρίππα ὅπως τῆς ἀνακρίσεως γενομένης σχῶ τί γράψω^ν γράψαι^{τ.μ.κ}. **26 v.1** ἀγρίππας δὲ πρὸς
τὸν παῦλον ἐφη ἐπιτρέπεται σοὶ περὶ^ν ὑπὲρ^{τ.μ.κ} σεαυτοῦ λέγειν τότε ὁ παῦλος ἀπελογεῖτο^{τ.μ.κ} ἐκτείνας
τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο^ν. **v.2** περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ ἰουδαίων βασιλεῦ ἀγρίππα ἡγημαὶ ἐμαυ-
τὸν μακάριον μέλλων^{τ.κ} ἀπολογεῖσθαι^{τ.κ} ἐπὶ σοῦ μέλλων^{μ.ν} ἀπολογεῖσθαι^μ σήμερον ἀπολογεῖσθαι^ν.
v.3 μάλιστα γνώστην ὄντα σε εἰδώς^κ πάντων τῶν κατὰ ἰουδαίους ἠθῶν^μ ἐθῶν^{τ.κ.ν} τε καὶ ζητημάτων διὸ
δέομαι σου^{τ.μ.κ} μακροθύμως ἀκοῦσαί μου. **v.4** τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου [τὴν]^ν τὴν^{τ.μ.κ} ἐκ νεότητος τὴν
ἀπ' ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν τε^ν ἱεροσολύμοις ἴσασιν^ν ἴσασιν^{τ.μ.κ} πάντες [οἱ]^ν οἱ^{τ.μ.κ} ἰουδαῖοι.
v.5 προγινώσκοντές με ἄνωθεν ἐὰν θέλωσιν^ν θέλωσιν^{τ.μ.κ} μαρτυρεῖν ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἴρεσιν τῆς
ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα φαρισαῖος. **v.6** καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς εἰς^ν πρὸς^{τ.μ.κ} τοὺς πατέρας ἡμῶν^ν
ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἔστηκα κρινόμενος. **v.7** εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενεῖα
νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον ἐλπίζει καταντῆσαι περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι βασιλεῦ^{τ.μ.κ} ἀγρίππα^{τ.μ.κ}
ὑπὸ τῶν^{τ.κ} ἰουδαίων βασιλεῦ^ν. **v.10** ὁ καὶ ἐποίησα ἐν ἱεροσολύμοις καὶ πολλοὺς τε^ν τῶν ἁγίων ἐγὼ
ἐν^ν φυλακαῖς κατέκλεισα τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβὼν ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα
ψῆφον. **v.12** ἐν οἷς καὶ^{τ.μ.κ} πορευόμενος εἰς τὴν δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς παρὰ^{τ.μ.κ}
τῶν ἀρχιερέων.

- 13 μασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς παρὰ τῶν ἀρχιερέων. ἡμέρας
 μέσης κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον βασιλεῦ οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ
 14* ἡλίου περιλάμπαν με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους. πάντων δὲ
 καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν ἤκουσα φωνὴν λαλοῦσαν πρὸς με καὶ λέ-
 γουσάν τῇ ἐβραΐδι διαλέκτῳ σαοὺλ σαοὺλ τί με διώκεις σκληρόν σοι πρὸς
 15* κέντρα λακτίζειν. ἐγὼ δὲ εἶπον τίς εἶ κύριε ὁ δὲ εἶπεν ἐγὼ εἰμι ἰησοῦς
 16* ὃν σὺ διώκεις. ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ στηθὶ ἐπὶ τοὺς πόδας σου εἰς τοῦτο
 γὰρ ὥφθην σοι προχειρίσασθαι σε ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα ὧν τε εἶδές ὧν τε
 17* ὀφθήσομαί σοι. ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐθνῶν εἰς οὓς νῦν
 18* σε ἀποστέλλω. ἀνοίξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν τοῦ ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκοτόους εἰς
 φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ σατανᾶ ἐπὶ τὸν θεόν τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν
 19 ἀμαρτιῶν καὶ κλῆρον ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ. ὅθεν βασιλεῦ
 20* ἀγρίππα οὐκ ἐγενόμην ἀπειθῆς τῇ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ. ἀλλὰ τοῖς ἐν δα-
 μασκῷ πρῶτον καὶ ἱεροσολύμοις εἰς πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς ἰουδαίας καὶ
 τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγέλλων μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν θεόν ἅξια τῆς
 21* μετανοίας ἔργα πράσσοντας. ἔνεκα τούτων με οἱ ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι
 22* ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρῶντο διαχειρίσασθαι. ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς παρὰ τοῦ
 θεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἔστηκα μαρτυρούμενος μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ
 οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ προφῆται ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι καὶ
 23* μωσῆς. εἰ παθητὸς ὁ χριστὸς εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλλει
 24* καταγγέλλειν τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσιν. ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου
 ὁ φῆτος μεγάλη τῇ φωνῇ ἔφη μαίνῃ παῦλε τὰ πολλὰ σε γράμματα εἰς
 25* μανίαν περιτρέπει. ὁ δὲ οὐ μαίνομαι φησὶν κράτιστε φῆστε ἀλλ' ἀληθείας
 26* καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ βα-

v.14 παντων τε^v δε^{τ.μ.κ} καταπεσοντων ημων εις την γην ηκουσα φωνην λεγουσαν^v λαλουσαν^{τ.μ.κ} προς με και^{τ.μ.κ} λεγουσαν^{τ.μ.κ} τη εβραιδι διαλεκτω σαουλ σαουλ τι με διωκεις σκληρον σοι προς κεν-
 τρα λακτιζειν. **v.15** εγω δε ειπα^v ειπον^{τ.μ.κ} τις ει κυριε ο δε κυριος^v ειπεν εγω ειμι ιησους ον συ
 διωκεις. **v.16** αλλα αναστηθι και στηθι επι τους ποδας σου εις τουτο γαρ ωφθην σοι προχειρισα-
 σθαι σε υπηρετην και μαρτυρα ων τε ειδες [με]^v ων τε οφθησομαι σοι. **v.17** εξαιρουμενος σε εκ
 του λαου και εκ^v των εθνων εις ους εγω^{μ.ν} νυν^{τ.κ} σε^{τ.μ.κ} αποστελλω σε^v. **v.18** ανοιξαι οφθαλ-
 μους αυτων και^κ του^{τ.μ.ν} επιστρεψαι^{τ.κ.ν} υποστρεψαι^μ απο σκοτους εις φως και της εξουσιας του
 σατανα επι τον θεον του λαβειν αυτους αφεσιν αμαρτιων και κληρον εν τοις ηγιασμενοις πιστει τη εις εμε.
v.20 αλλα τοις εν δαμασκω πρωτον τε^v και ιεροσολυμοις εις^{τ.μ.κ} πασαν τε την χωραν της ιουδαίας και
 τοις εθνεσιν απηγγελλον^{κ.ν} απαγγελλον^{τ.μ} μετανοειν και επιστρεφειν επι τον θεον αξια της μετανοιας
 εργα πρασσοντας. **v.21** ενεκα τούτων με^{τ.κ.ν} οι^{τ.μ.κ} ιουδαιοι με^μ συλλαβομενοι [οντα]^v εν τω ιερω
 επειρωντο διαχειρισασθαι. **v.22** επικουριας ουν τυχων της απο^v παρα^{τ.μ.κ} του θεου αχρι της ημε-
 ρας ταυτης εστηκα μαρτυρομενος^{μ.ν} μαρτυρουμενος^{τ.κ} μικρω τε και μεγαλω ουδεν εκτος λεγων ων τε
 οι προφηται ελαλησαν μελλοντων γινεσθαι και μωσσης^{μ.ν} μωσης^{τ.κ}. **v.23** ει παθητος ο χριστος ει
 πρωτος εξ αναστασεως νεκρων φως μελλει καταγγελλειν τω τε^v λαω και τοις εθνεσιν. **v.24** ταυτα δε
 αυτου απολογουμενου ο φητος μεγαλη τη φωνη φησιν^v εφη^{τ.μ.κ} μαινη παυλε τα πολλα σε γραμματα
 εις μανιαν περιτρεπει. **v.25** ο δε παυλος^v ου μαινομαι φησιν κρατιστε φηστε αλλα^{μ.ν} αλλ^{τ.κ} αλη-
 θειας και σωφροσυνης ρηματα αποφθεγγομαι. **v.26** επισταται γαρ περι τούτων ο βασιλευς προς ον και
 παρρησιαζομενος λαλω λανθανειν γαρ αυτον [τι]^v τι^{τ.μ.κ} τούτων ου πειθομαι ουθεν^v ουδεν^{τ.μ.κ} ου γαρ
 εστιν^{τ.κ.ν} εν γωνια πεπραγμενον τουτο.

σιλεύς πρὸς ὃν καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ λανθάνειν γὰρ αὐτὸν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐδὲν οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνία πεπραγμένον τοῦτο. πιστεύεις 27 βασιλεῦ ἀγρίππα τοῖς προφήταις οἶδα ὅτι πιστεύεις. ὁ δὲ ἀγρίππας πρὸς 28* τὸν παῦλον ἔφη ἐν ὀλίγῳ με πείθεις χριστιανὸν γενέσθαι. ὁ δὲ παῦλος 29* εἶπεν εὐζαίμην ἂν τῷ θεῷ καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν πολλῷ οὐ μόνον σὲ ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον γενέσθαι τοιούτους ὅποῖος κἀγὼ εἰμι παρεκτός τῶν δεσμῶν τούτων. καὶ ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ ἀνέ- 30* στη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν ἢ τε βερνίκη καὶ οἱ συγκαθήμενοι αὐτοῖς. καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι οὐδὲν θανάτου 31* ἄξιον ἢ δεσμῶν πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. ἀγρίππας δὲ τῷ φήσῳ ἔφη 32 ἀπολελεύσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἰ μὴ ἐπεκέκλητο καίσαρα.

ὥς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν ἰταλίαν παρεδίδουν τὸν τε 27 παῦλον καὶ τινὰς ἑτέρους δεσμώτας ἑκατοντάρχῃ ὀνόματι ἰουλίῳ σπείρης σεβαστῆς. ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ ἀδραμυττηνῷ μέλλοντες πλεῖν τοὺς κα- 2* τὰ τὴν ἀσίαν τόπους ἀνήχθημεν ὄντος σὺν ἡμῖν ἀριστάρχου μακεδόνης θεσσαλονικέως. τῇ τε ἑτέρᾳ κατήχθημεν εἰς σιδῶνα φιλανθρωπῶς τε ὁ 3* ἰούλιος τῷ παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψεν πρὸς φίλους πορευθέντα ἐπιμελείας τυχεῖν. κἀκεῖθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν κύπρον διὰ τὸ τοὺς 4 ἀνέμους εἶναι ἐναντίους. τό τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν κιλικίαν καὶ παμ- 5 φυλίαν διαπλεύσαντες κατήλθομεν εἰς μύρα τῆς λυκίας. κἀκεῖ εὐρὼν ὁ 6* ἑκατόνταρχος πλοῖον ἀλεξανδρινὸν πλέον εἰς τὴν ἰταλίαν ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις γενόμενοι κα- 7 τὰ τὴν κνίδον μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου ὑπεπλεύσαμεν τὴν κρήτην κατὰ σαλμώνην. μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν ἦλθομεν εἰς τόπον τινὰ 8* καλούμενον καλοὺς λιμένας ᾧ ἐγγὺς ἦν πόλις λασαία. ἱκανοῦ δὲ χρόνου 9 διαγενομένου καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοῦς διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι παρήνει ὁ παῦλος. λέγων αὐτοῖς ἄνδρες θεωρῶ ὅτι 10* μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τοῦ φορτίου καὶ τοῦ πλοίου ἀλλὰ

v.28 ο δε αγριππας προς τον παυλον εφη^{τ.μ.κ} εν ολιγω με πειθεις χριστιανον ποιησαι^ν γενεσθαι^{τ.μ.κ}.
v.29 ο δε παυλος ειπεν^{τ.μ.κ} ευζαιμην αν τω θεω και εν ολιγω και εν μεγαλω^ν πολλω^{τ.μ.κ} ου μονον σε αλλα και παντας τους ακουοντας μου σημερον γενεσθαι τοιουτους οποιος και^ν εγω^ν καγω^{τ.μ.κ} ειμι παρεκτος των δεσμων τουτων. **v.30** και^{τ.μ.κ} ταυτα^{τ.μ.κ} ειποντος^{τ.μ.κ} αυτου^{τ.μ.κ} ανεστη τε^ν ο βασι- λευς και ο ηγεμων η τε βερνικη και οι συγκαθημενοι αυτοις. **v.31** και αναχωρησαντες ελαλουν προς αλληλους λεγοντες οτι ουδεν θανατου αξιον^{τ.μ.κ} η δεσμων αξιον^ν [τι]^ν πρασσει ο ανθρωπος ουτος. **27 v.2** επιβαντες δε πλοιω αδραμυττηνω μελλοντι^ν μελλοντες^{τ.μ.κ} πλειν εις^ν τους κατα την ασιαν τοπους ανηχθημεν οντος συν ημιν αρισταρχου μακεδονος θεσσαλονικεως. **v.3** τη τε ετερα κατηχθημεν εις σιδωνα φιλανθρωπως τε ο ιουλιος τω παυλω χρησαμενος επιτρεψεν προς τους^{κ.μ.ν} φιλους πορευθεντι^ν πορευθεντα^{τ.μ.κ} επιμελειας τυχειν. **v.6** κακει ευρων ο εκατονταρχης^ν εκατονταρχος^{τ.μ.κ} πλοιον αλε- ξανδρινον πλεον εις την ιταλιαν ενεβιβασεν ημας εις αυτο. **v.8** молис τε παραλεγόμενοι αυτην ηλθομεν εις τοπον τινα καλουμενον καλους λιμενας ω εγγυς ην^{τ.μ.κ} πολις ην^ν λασαια. **v.10** λεγων αυτοις ανδρες θεωρω οτι μετα υβρεως και πολλης ζημιας ου μονον του φορτιου^{μ.ν} φορτου^{τ.κ} και του πλοιου αλλα και των ψυχων ημων μελλειν εσεσθαι τον πλουν.

- 11* καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. ὁ δὲ ἑκατόνταρχος τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ ἐπείθετο μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὸ τοῦ παύλου λε-
 12* γομένοις. ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν οἱ πλείους ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι κάκειθεν εἴπως δύναιτο καταντήσαντες εἰς φοίνικα παραχειμάσαι λιμένα τῆς κρήτης βλέποντα κατὰ λίβα καὶ κατὰ
 13* χῶρον. ὑποπνεύσαντος δὲ νότου δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι
 14* ἄραντες ἄσσον παρελέγοντο τὴν κρήτην. μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβαλεν κατ'
 15* αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικὸς ὁ καλούμενος εὐροκλύδων. συναρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ ἐπιδόντες ἐφερό-
 16* μεθα. νησίον δέ τι ὑποδραμόντες καλούμενον κλαύδην μόλις ἰσχύσαμεν
 17* περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης. ἦν ἄραντες βοηθείαις ἐχρῶντο ὑποζων-
 18* νύντες τὸ πλοῖον φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν σύρτιν ἐκπέσωσιν χαλάσαντες τὸ
 19* ἐποιοῦντο. καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἔρριψαμεν.
 20* μῆτε δὲ ἡλίου μῆτε ἄστρων ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου λοιπὸν περιηρεῖτο πᾶσα ἐλπίς τοῦ σῶζεσθαι ἡμᾶς.
 21* πολλῆς δὲ ἀσιτίας ὑπαρχούσης τότε σταθεῖς ὁ παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶ-
 22* πεν ἔδει μὲν ὧ ἄνδρες πειθαρχήσαντάς μοι μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς κρήτης
 23* κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. καὶ τανῦν παραινῶ ὑμᾶς
 24* εὐθυμεῖν ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν πλήν τοῦ πλοίου.
 25* παρέστη γάρ μοι τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἄγγελος τοῦ θεοῦ οὗ εἰμι ὧ καὶ λατρεύω.
 26* λέγων μὴ φοβοῦ παῦλε καίσαρί σε δεῖ παραστῆναι καὶ ἰδοὺ κεχάρισταί σοι
 27* ὁ θεὸς πάντας τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ. διὸ εὐθυμεῖτε ἄνδρες πιστεύω γὰρ
 28* τῷ θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται καθ' ὃν τρόπον λελάληταί μοι. εἰς νῆσον δέ τινα
 29* δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. ὥς δὲ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ νυξ ἐγένετο διαφερομένων
 30* ἡμῶν ἐν τῷ ἁδρία κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν οἱ ναῦται προσάγειν
 31* τινὰ αὐτοῖς χώραν. καὶ βολίσαντες εὗρον ὀργυιᾶς εἴκοσι βραχὺ δὲ δια-

v.11 ο δε εκατονταρχης^{μ.ν} εκατονταρχος^{τ.κ} τω κυβερνητη και τω ναυκληρω επειθετο^{τ.μ.κ} μαλλον επειθετο^ν η τοις υπο^ν υπο^{τ.μ.κ} του^{τ.μ.κ} παυλου λεγομενοις. **v.12** ανευθετου δε του λιμενος υπαρ-
 χοντος προς παραχειμασιαν οι πλειονες^ν πλειους^{τ.μ.κ} εθεντο βουλην αναχθηναι εκειθεν^ν κακειθεν^{τ.μ.κ} ειπως δυναιτο καταντησαντες εις φοινικα παραχειμασαι λιμενα της κρητης βλεποντα κατα λιβα και κατα χωρον. **v.14** μετ ου πολυ δε εβαλεν κατ αυτης ανεμος τυφωνικος ο καλουμενος ευρακυλων^ν ευροκλυδων^{τ.μ.κ}. **v.16** νησιον δε τι υποδραμοντες καλουμενον καυδα^ν κλαυδην^{τ.μ.κ} μολις^{τ.μ.κ} ισχυσαμεν μολις^ν περικρατεις γενεσθαι της σκαφης. **v.17** ην αραντες βοηθειαις εχρωντο υποζωννυντες το πλοιον φοβουμενοι τε μη εις την συρτην^μ συρτιν^{τ.κ.ν} εκπεσωσιν χαλασαντες το σκευος ουτως εφεροντο. **v.19** και τη τριτη αυτοχειρες την σκευην του πλοιου ερριψαν^ν ερριψαμεν^{τ.μ.κ}. **v.20** μητε δε ηλιου μητε αστρων επιφαινοντων επι πλειονας ημερας χειμωνος τε ουκ ολιγου επικειμενου λοιπον περιηρειτο πασα^{τ.μ.κ} ελπις πασα^ν του σωζεσθαι ημας. **v.21** πολλης τε^ν δε^{τ.μ.κ} ασιτιας υπαρχουσας τοτε σταθεις ο παυλος εν μεσω αυτων ειπεν εδει μεν ω ανδρες πειθαρχησαντας μοι μη αναγεσθαι απο της κρητης κερ-
 22* δησαι τε την υβριν ταυτην και την ζημιαν. **v.22** και τα^{κ.μ.ν} νυν^{κ.μ.ν} τανυν^τ παραινω υμας ευθυμειν αποβολη γαρ ψυχης ουδεμια εσται εξ υμων πλην του πλοιου. **v.23** παρεστη γαρ μοι ταυτη^{μ.ν} τη νυκτι ταυτη^{τ.κ} αγγελος^{τ.μ.κ} του θεου ου ειμι [εγω]^ν ω και λατρευω αγγελος^ν.

στήσαντες καὶ πάλιν βολίσαντες εὗρον ὀργυιάς δεκαπέντε. φοβούμενοί 29*
 τε μήπως εἰς τραχεῖς τόπους ἐκπέσωσιν ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας
 τέσσαρας ἤϋχοντο ἡμέραν γενέσθαι. τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ 30*
 τοῦ πλοίου καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν προφάσει ὥς ἐκ
 πλώρας μελλόντων ἀγκύρας ἐκτείνειν. εἶπεν ὁ παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ 31
 καὶ τοῖς στρατιώταις ἔάν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ ὑμεῖς σωθῆναι οὐ
 δύνασθε. τότε οἱ στρατιῶται ἀπέκοψαν τὰ σχοινία τῆς σκάφης καὶ εἶασαν 32*
 αὐτὴν ἐκπeseῖν. ἄχρι δὲ οὗ ἔμελλεν ἡμέρα γίνεσθαι παρεκάλει ὁ παῦλος 33*
 ἅπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς λέγων τεσσαρεσκαίδεκάτην σήμερον ἡμέραν
 προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε μηδὲν προσλαβόμενοι. διὸ παρακαλῶ 34*
 ὑμᾶς προσλαβεῖν τροφῆς τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει
 οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θριξ̃ ἐκ τῆς κεφαλῆς πεσεῖται. εἰπὼν δὲ ταῦτα καὶ λα- 35*
 βὼν ἄρτον εὐχαρίστησεν τῷ θεῷ ἐνώπιον πάντων καὶ κλάσας ἥρξατο ἐσθί-
 ειν. εὐθυμοὶ δὲ γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο τροφῆς. ἦμεν 36, 37*
 δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ διακόσiai ἐβδομήκονταξ̃. κορεσθέντες 38*
 δὲ τροφῆς ἐκούφιζον τὸ πλοῖον ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν.
 ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον κόλπον δέ τινα κατενόουν 39*
 ἔχοντα αἰγιαλὸν εἰς ὃν ἐβουλεύσαντο εἰ δύναιντο ἐξῶσαι τὸ πλοῖον. καὶ 40*
 τὰς ἀγκύρας περιελόντες εἶων εἰς τὴν θάλασσαν ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτη-
 ρίας τῶν πηδαλίων καὶ ἐπάραντες τὸν ἀρτέμονα τῇ πνεύσει κατεῖχον εἰς
 τὸν αἰγιαλόν. περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον ἐπώκειλαν τὴν ναῦν 41*
 καὶ ἡ μὲν πρῶρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς
 βίας τῶν κυμάτων. τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλὴ ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας 42*
 ἀποκτείνωσιν μήτις ἐκκολυμβήσας διαφύγοι. ὁ δὲ ἑκατόνταρχος βουλό- 43*

v.29 φοβουμενοι τε μηπου^v μηπως^{τ.μ.κ} κατα^v εἰς^{τ.μ.κ} τραχεις τοπους εκπεσωμεν^{κ.μ.ν} εκπεσωσιν^τ εκ πρυμνης ριψαντες αγκυρας τεσσαρας ηυχοντο ημεραν γενεσθαι. **v.30** των δε ναυτων ζητουντων φυγειν εκ του πλοιου και χαλασαντων την σκαφην εις την θαλασσαν προφασει ως εκ πλωρης^v πρωρας^{τ.μ.κ} μελλοντων^{τ.μ.κ} αγκυρας μελλοντων^v εκτεινειν. **v.32** τοτε απεκοψαν^v οι στρατιωται απεκοψαν^{τ.μ.κ} τα σχοινια της σκαφης και ειασαν αυτην εκπeseιν. **v.33** αχρι δε ου ημελλεν^μ εμελλεν^{τ.κ} ημερα ημελλεν^v γινεσθαι παρεκαλει ο παυλος απαντας μεταλαβειν τροφης λεγων τεσσαρεσκαιδεκατην σημερον ημεραν προσδοκωντες ασιτοι διατελειτε μηθεν^v μηδεν^{τ.μ.κ} προσλαβομενοι. **v.34** διο παρακαλω υμας μεταλαβειν^v προσλαβειν^{τ.μ.κ} τροφης τουτο γαρ προς της υμετερας σωτηριας υπαρχει ουδενος γαρ υμων θριξ απο^v εκ^{τ.μ.κ} της κεφαλης απολειται^v πεσειται^{τ.μ.κ}. **v.35** ειπας^v ειπων^{τ.μ.κ} δε ταυτα και λαβων αρτον ευχαριστησεν τω θεω ενωπιον παντων και κλασας ηρξατο εσθιειν. **v.37** ημεθα^v ημεν^{τ.μ.κ} δε εν^{τ.μ.κ} τω^{τ.μ.κ} πλοιω^{τ.μ.κ} αι πασαι ψυχαι εν^v τω^v πλοιω^v διακοσαι εβδομηκοντα^{μ.ν} εξ^{μ.ν} εβδομηκονταξ̃^{τ.κ}. **v.38** κορεσθεντες δε της^μ τροφης εκουφιζον το πλοιον εκβαλλομενοι τον σιτον εις την θαλασσαν. **v.39** οτε δε ημερα εγενετο την γην ουκ επεγινωσκον κολπον δε τινα κατενοουν εχοντα αιγιαλον εις ον εβουλευοντο^v εβουλευσαντο^{τ.μ.κ} ει δυνατον^μ δυναιντο^{τ.κ.ν} εξωσαι το πλοιον. **v.40** και τας αγκυρας περιελοντες ειων εις την θαλασσαν αμα ανεντες τας ζευκτηριας των πηδαλιων και επارانτες τον αρτεμονα^v αρτεμονα^{τ.μ.κ} τη πνεουση κατειχον εις τον αιγιαλον. **v.41** περιπεσοντες δε εις τοπον διθαλασσον επεκειλαν^v επωκειλαν^{τ.μ.κ} την ναυν και η μεν πρωρα ερεισασα εμεινεν ασαλευτος η δε πρυμνα ελυετο υπο της βιας [των^v των^{τ.μ.κ} κυματων]^v κυματων^{τ.μ.κ}. **v.42** των δε στρατιωτων βουλη εγενετο ινα τους δεσμωτας αποκτεινωσιν μη^{μ.ν} τις^{μ.ν} μητις^{τ.κ} εκκολυμβησας διαφυγη^{μ.ν} διαφυγοι^{τ.κ}.

μενος διασωσαι τὸν παῦλον ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος ἐκέλευσέν τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν ἀπορρίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι.
 44 καὶ τοὺς λοιποὺς οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν οὓς δὲ ἐπὶ τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου καὶ οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

28*, 2* καὶ διασωθέντες τότε ἐπέγνωσαν ὅτι μελίτη ἡ νῆσος καλεῖται. οἱ δὲ
 βάρβαροι παρεῖχον οὐ τὴν τυχούσαν φιланθρωπίαν ἡμῖν ἀνάψαντες γὰρ
 πυρὰν προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφεστῶτα καὶ διὰ τὸ
 3* ψυχος. συστρέψαντος δὲ τοῦ παύλου φρυγάνων πλήθος καὶ ἐπιθέντος
 ἐπὶ τὴν πυρὰν ἔχιδνα ἐκ τῆς θερμῆς ἐξελθούσα καθῆπεν τῆς χειρὸς αὐ-
 4* τοῦ. ὥς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ
 ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους πάντως φονεὺς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὃν διασω-
 5 θέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ δίκη ζῆν οὐκ εἶασεν. ὁ μὲν οὖν ἀποτινάξας τὸ
 6* θηρίον εἰς τὸ πῦρ ἔπαθεν οὐδὲν κακόν. οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν
 πίμπρασθαι ἢ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκῶν-
 των καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον μεταβαλλόμενοι
 7 ἔλεγον θεὸν αὐτὸν εἶναι. ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχεν χωρία
 τῷ πρώτῳ τῆς νήσου ὀνόματι ποπλίῳ ὃς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας
 8* φιλοφρόνως ἐξένισεν. ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ ποπλίου πυρετοῖς καὶ
 δυσεντερίᾳ συνεχόμενον κατακεῖσθαι πρὸς ὃν ὁ παῦλος εἰσελθὼν καὶ προ-
 9* σευξάμενος ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἰάσατο αὐτόν. τούτου οὖν γενομένου
 καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες ἀσθενείας ἐν τῇ νήσῳ προσήρχοντο καὶ ἐθερα-
 10* πεύοντο. οἱ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο
 11* τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν. μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν ἐν πλοίῳ παρακεχει-
 12 μακότι ἐν τῇ νήσῳ ἀλεξανδρίνῳ παρασήμῳ διοσκούροις. καὶ καταχθέντες
 13* εἰς συρακούσας ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς. ὅθεν περιελθόντες κατηντή-

v.43 ο δε εκατονταρχης^v εκατονταρχος^{τ.μ.κ} βουλομενος διασωσαι τον παυλον εκωλυσεν αυτους του βουληματος εκελευσεν τε τους δυναμενους κολυμβαν απορριψαντας^v απορριψαντας^{τ.μ.κ} πρωτους επι την γην εξιεναι. **28 v.1** και διασωθεντες τοτε επεγνωμεν^v επεγνωσαν^{τ.μ.κ} οτι μελιτη η νησος καλεται. **v.2** οι τε^v δε^{τ.μ.κ} βαρβαροι παρειχον ου την τυχουσαν φιλανθρωπιαν ημιν αψαντες^v αναψαντες^{τ.μ.κ} γαρ πυραν προσελαβοντο παντας ημας δια τον υετον τον εφεστωτα και δια το ψυχος. **v.3** συστρεψαν-τος δε του παυλου φρυγανων τι^v πληθος και επιθεντος επι την πυραν εχιδνα απο^v εκ^{τ.μ.κ} της θερμης διεξελθουσα^μ εξελθουσα^{τ.κ.ν} καθηπεν της χειρος αυτου. **v.4** ως δε ειδον οι βαρβαροι κρεμαμενον το θηριον εκ της χειρος αυτου ελεγον^{τ.μ.κ} προς αλληλους ελεγον^v παντως φονευς εστιν ο ανθρωπος ουτος ον διασωθεντα εκ της θαλασσης η δικη ζην ουκ ειασεν. **v.6** οι δε προσεδοκων αυτον μελλειν πιμπρασθαι η καταπιπτειν αφνω νεκρον επι πολυ δε αυτων προσδοκωντων και θεωρουντων μηδεν ατοπον εις αυτον γινομενον μεταβαλομενοι^v μεταβαλλομενοι^{τ.μ.κ} ελεγον θεον^{τ.μ.κ} αυτον ειναι θεον^v. **v.8** εγενετο δε τον πατερα του ποπλιου πυρετοις και δυσεντεριω^v δυσεντερια^{τ.μ.κ} συνεχομενον κατακεισθαι προς ον ο παυλος εισελθων και προσευξαμενος επιθεις τας χειρας αυτω ιασατο αυτον. **v.9** τουτου δε^v ουν^{τ.μ.κ} γενομενου και οι λοιποι οι εχοντες^{τ.μ.κ} ασθενειας^{τ.μ.κ} εν τη νησω εχοντες^v ασθενειας^v προσηρχοντο και εθεραπευοντο. **v.10** οι και πολλαις τιμαις επιμησαν ημας και αναγομενοις επεθεντο τα προς τας^v την^{τ.μ.κ} χρειας^v χρειαν^{τ.μ.κ}. **v.11** μετα δε τρεις μηνας ηχθημεν^μ ανηχθημεν^{τ.κ.ν} εν πλοιω παρακε-χειμακότι εν τη νησω αλεξανδρινω παρασημω διοσκούροις.

σαμεν εἰς ῥήγιον καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου δευτεραῖοι
 ἦλθομεν εἰς ποτιόλους. οὗ εὐρόντες ἀδελφούς παρεκλήθημεν ἐπ' αὐτοῖς 14*
 ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτὰ καὶ οὕτως εἰς τὴν ῥώμην ἦλθομεν. κάκειθεν οἱ 15*
 ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρις ἀπ-
 πίου φόρου καὶ τριῶν ταβερνῶν οὓς ἰδὼν ὁ παῦλος εὐχαριστήσας τῷ θεῷ
 ἔλαβεν θάρσος. ὅτε δὲ ἦλθομεν εἰς ῥώμην ὁ ἐκατόνταρχος παρέδωκεν 16*
 τοὺς δεσμίους τῷ στρατοπεδάρχῃ τῷ δὲ παύλῳ ἐπετράπη μένειν καθ' ἑαυ-
 τὸν σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ. ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς 17*
 συγκαλέσασθαι τὸν παῦλον τοὺς ὄντας τῶν ἰουδαίων πρῶτους συνελθόντων
 δὲ αὐτῶν ἔλεγεν πρὸς αὐτοὺς ἄνδρες ἀδελφοί ἐγὼ οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας
 τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσιν τοῖς πατρώοις δέσμιος ἐξ ἱεροσολύμων παρεδόθην
 εἰς τὰς χεῖρας τῶν ῥωμαίων. οἵτινες ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολυ- 18
 σαι διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. ἀντιλεγόντων δὲ 19*
 τῶν ἰουδαίων ἠναγκάσθην ἐπικαλέσασθαι καίσαρα οὐχ ὥς τοῦ ἔθνους μου
 ἔχων τι κατηγορῆσαι. διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν 20
 καὶ προσλαλῆσαι ἕνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν ταύτην
 περίκειμαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπον ἡμεῖς οὔτε γράμματα περὶ σοῦ ἐδεξά- 21*
 μεθα ἀπὸ τῆς ἰουδαίας οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν
 ἢ ἐλάλησέν τι περὶ σοῦ πονηρόν. ἀξιούμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρο- 22*
 νεῖς περὶ μὲν γὰρ τῆς αἰρέσεως ταύτης γνωστὸν ἐστὶν ἡμῖν ὅτι πανταχοῦ
 ἀντιλέγεται. ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν ἤκον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν 23*
 πλείονες οἷς ἐξετίθετο διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ πείθων τε
 αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ ἰησοῦ ἀπὸ τε τοῦ νόμου μωσέως καὶ τῶν προφητῶν ἀπὸ
 πρωτῆ ἕως ἑσπέρας. καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις οἱ δὲ ἠπίστουν. 24

v.13 οθεν περιελοντες^v περιελθοντες^{τ.μ.κ} κατηνησαμεν εἰς ρηγιον και μετα μίαν ημεραν επιγενο-
 μενου νοτου δευτεραιοι ηλθομεν εἰς ποτιολους. **v.14** ου ευροντες αδελφους παρεκληθημεν παρ^v
 επ^{τ.μ.κ} αυτοις επιμεναι ημερας επτα και ουτως εἰς την ρωμην ηλθαμεν^v ηλθομεν^{τ.μ.κ}. **v.15** κα-
 κειθεν οι αδελφοι ακουσαντες τα περι ημων ηλθαν^v εξηλθον^{τ.μ.κ} εἰς απαντησιν ημιν αχρι^v αχρις^{τ.μ.κ}
 αππιου φορου και τριων ταβερνων ους ιδων ο παυλος ευχαριστησας τω θεω ελαβε^v ελαβεν^{τ.μ.κ} θαρσος.
v.16 οτε δε εισηλθομεν^v ηλθομεν^{τ.μ.κ} εἰς ρωμην ο^{τ.μ.κ} εκατονταρχος^{τ.μ.κ} παρεδωκεν^{τ.μ.κ} τους^{τ.μ.κ}
 δεσμους^{τ.μ.κ} τω^{τ.μ.κ} στρατοπεδαρχω^μ στρατοπεδαρχη^{τ.κ} τω^{τ.μ.κ} δε^{τ.μ.κ} παυλω^{τ.μ.κ} επιτραπη τω^v
 παυλω^v μενειν καθ εαυτον συν τω φυλασσοντι αυτον στρατιωτη. **v.17** εγενετο δε μετα ημερας τρεις συγ-
 καλεσασθαι αυτον^v τον^{τ.μ.κ} παυλον^{τ.μ.κ} τους οντας των ιουδαιων πρωτους συνελθοντων δε αυτων ελεγεν
 προς αυτους εγω^v ανδρες αδελφοι εγω^{τ.μ.κ} ουδεν εναντιον ποιησας τω λαω η τοις εθεσι^v εθεσιν^{τ.μ.κ} τοις
 πατρωοις δεσμιος εξ ιεροσολυμων παρεδοθην εἰς τας χειρας των ρωμαιων. **v.19** αντιλεγοντων δε των ιου-
 δαιων ηναγκασθην επικαλεσασθαι καισαρα ουχ ως του εθνους μου εχων τι κατηγορειν^v κατηγορησαι^{τ.μ.κ}.
v.21 οι δε προς αυτον ειπαν^v ειπον^{τ.μ.κ} ημεις ουτε γραμματα περι σου εδεξαμεθα απο της ιουδαίας ουτε
 παραγενομενος τις των αδελφων απηγγειλεν η ελαλησεν τι περι σου πονηρον. **v.22** αξιουμεν δε παρα
 σου ακουσαι α φρονεις περι μεν γαρ της αιρεσεως ταυτης γνωστον εστιν^{τ.μ.κ} ημιν εστιν^v οτι πανταχου
 αντιλεγεται. **v.23** ταξαμενοι δε αυτω ημεραν ηλθον^v ηκον^{τ.μ.κ} προς αυτον εἰς την ξενιαν πλειονες οἱς
 εξετιθετο διαμαρτυρομενος την βασιλειαν του θεου πειθων τε αυτους τα^{τ.μ.κ} περι του ιησου απο τε του
 νομου μωυσεως^v μωσεως^{τ.μ.κ} και των προφητων απο πρωι εως εσπερας.

- 25* असुंमफोनोι दे ढंते प्रोस अल्लहलुस अपेलुंनोते ऐपोंनोते तु पुावुलु र्हमा
 26* एन ढुते कालुवुस तु पुनेुमा तु अगुोन एलालησεν दुा ησαΐου तु पुροφηतु पुροस
 27* तुस पुατερας ημων. λεγον पुορευθητε पुροस तुन λαον तुουτον कल ऐपे
 28* अकुη अकुसुते कल ου μη सुनηते कल ब्लेपुनते ब्लेψुते कल ου μη ळुते.
 29* एपाχुंनθη गार η καρδुा तु पु λαου तुतुतु कल तुस ωसुन बारεως ηकुसल
 30* कल तुस οφθαλμουस अुतुव ηκαμमुसल मηपोते ळदुसल तुस οφθαλमुस कल
 31* तुस ωसुन अकुसुसल कल तुη καρδुा सुनωसल कल एपुसुतρεψुसल कल ळासु-
 32* मल अुतुस. गुवुसुतुन ουν ळसुव ημुन ढुते तुस ळθनेसल अपेसुतल तु सवुतुηरण
 33* तु पु θεου अुतु कल अकुसुनल. कल तुतु अुतु ऐपोंनोते अपηλθον ο
 34* ळουδलओल पुल्लην ळχονते एन ळαुतुस सुζηतुसल. ळμεलन दे ο पुαυλος दुε-
 35* तुलन ढलην एन ळदुω मुσθωμल कल अपेदुखेतु पुनतल तुस ळसुपोρευουमेंनुस
 36* पुροस अुतुन. कηरुसुव तुην वलसुलैलन तु पु θεου कल दुदलसकुन तु पुेरु तु पु
 37* कुरणु ळηसु ळुरुसुतु μεतल पुसησ पुलरρηसुल अकुलुतुव.

v.25 असुंमफोनोι दे ढंते प्रोस अल्लहलुस अपेलुंनोते ऐपोंनोते तु पुावुलु र्हमा एन ढुते कालुवुस तु पुनेुमा तु अगुोन एलालησεν दुा ησαΐου तु पुροφηतु पुροस तुस पुατερας ημων^v ημων^{τ.μ.κ.}. **v.26** λεγων^v λεγον^{τ.μ.κ.} पुορευθητε पुροस तुन λαον तुतुतु कल ऐपु^{μ.ν} ऐपु^{τ.κ.} अकुη अकुसुते कल ου μη सुनηते कल ब्लेपुनते ब्लेψुते कल ου μη ळुते. **v.27** एपाχुंनθη गार η καρδुा तु पु λαου तुतुतु कल तुस ωसुन बारεως ηकुसल कल तुस οφθαλμουस अुतुव ηκαμमुसल मηपोते ळदुसल तुस οφθαλमुस कल तुस ωसुन अकुसुसल कल तुη καρδुा सुनωसल कल एपुसुतρεψुसल कल ळासु^{μ.ν} ळासु^{τ.κ.} अुतुस. **v.28** गुवुसुतुन सुन ळसुव ημुन ढुते तुस ळθनेसल अपेसुतल तुतु^v तु सवुतुηरण तु पु θεου अुतु कल अकुसुनल. **v.29** कल^{τ.μ.κ.} तुतु^{τ.μ.κ.} अुतु^{τ.μ.κ.} ऐपोंनोते^{τ.μ.κ.} अपηλθον^{τ.μ.κ.} ο^{τ.μ.κ.} ळουδलओल^{τ.μ.κ.} पुल्लην^{τ.μ.κ.} ळχονते^{τ.μ.κ.} एन^{τ.μ.κ.} ळαुतुस^{τ.μ.κ.} सुζηतुसल^{τ.μ.κ.}. **v.30** एनेμεलन^v एμεलन^{τ.μ.κ.} दे ο^{τ.μ.κ.} पुαυλος^{τ.μ.κ.} दुेतुलन ढलην एन ळदुω मुσθωμल कल अपेदुखेतु पुनतल तुस ळसुपोρευουमेंनुस पुροस अुतुन.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

παῦλος δοῦλος ἰησοῦ χριστοῦ κλητὸς ἀπόστολος ἀφωρισμένος εἰς **1***
εὐαγγέλιον θεοῦ. ὁ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γρα- **2**
φαῖς ἀγίαις. περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος δαβὶδ **3***
κατὰ σάρκα. τοῦ ὁρισθέντος υἱοῦ θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἁγίω- **4**
σύνης ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. δι' οὗ **5**
ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πάσιν τοῖς ἔθνεσιν
ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ ἰησοῦ χριστοῦ. **6**
πάσιν τοῖς οὖσιν ἐν ῥώμῃ ἀγαπητοῖς θεοῦ κλητοῖς ἁγίοις χάρις ὑμῖν καὶ **7**
εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. πρῶτον μὲν **8***
εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου διὰ ἰησοῦ χριστοῦ ὑπὲρ πάντων ὑμῶν ὅτι ἡ πίστις
ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. μάρτυς γάρ μου ἐστὶν ὁ θεός **9**
λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ὡς ἀδιαλεί-
πτως μνησθῆναι ὑμῶν ποιοῦμαι. πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου δεόμενος **10***
εἴπως ἤδη ποτὲ εὐδοθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς.
ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ **11**
στηριχθῆναι ὑμᾶς. τοῦτο δὲ ἐστὶν συμπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν **12**
ἀλλήλοις πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί ὅτι **13***
πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ἐκωλύθην ἄχρι τοῦ δεῦρο ἵνα
καρπὸν τινὰ σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. ἔλλησίν **14**
τε καὶ βαρβάρους σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰμί. οὕτως τὸ κατ' **15**
ἐμὲ πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι. οὐ γὰρ ἐπαισχύ- **16***
νομαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ δύναμις γὰρ θεοῦ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν
παντὶ τῷ πιστεύοντι ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ ἑλληνι. δικαιοσύνη γὰρ θεοῦ **17**
ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν καθὼς γέγραπται ὁ δὲ δί-
καιος ἐκ πίστεως ζήσεται. ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ **18**
ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ

1 **v.1** παυλος δουλос ιησου^{τ.μ.κ} χριστου ιησου^ν κλητος αποστολος αφωρισμενος εις ευαγγελιον θεου.
v.3 περι του υιου αυτου του γενομενου εκ σπερματος δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ} κατα σαρκα. **v.8** πρωτον μεν
ευχαριστω τω θεω μου δια ιησου χριστου περι^ν υπερ^{τ.μ.κ} παντων υμων οτι η πιστις υμων καταγγελλεται
εν ολω τω κοσμω. **v.10** παντοτε επι των προσευχων μου δεομενος ει^ν πως^ν ειπως^{τ.μ.κ} ηδη ποτε
ευδοθησομαι εν τω θεληματι του θεου ελθειν προς υμας. **v.13** ου θελω δε υμας αγνοειν αδελφοι
οτι πολλாகις προεθεμην ελθειν προς υμας και εκωλυθην αχρι του δευρο ινα καρπον^{τ.κ} τινα καρπον^{μ.ν}
σχω και εν υμιν καθως και εν τοις λοιποις εθνεσιν. **v.16** ου γαρ επαισχυνομαι το ευαγγελιον του^{τ.μ.κ}
χριστου^{τ.μ.κ} δυναμις γαρ θεου εστιν εις σωτηριαν παντι τω πιστευοντι ιουδαιω τε πρωτον και ελληνι.

19* κατεχόντων. διότι τὸ γνωστὸν τοῦ θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς ὁ γὰρ
 20 θεὸς αὐτοῖς ἐφανερώσεν. τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς
 ποιήμασιν νοούμενα καθορᾶται ἢ τε ἀίδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης
 21* εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους. διότι γνόντες τὸν θεὸν οὐχ ὡς θεὸν
 ἐδόξασαν ἢ εὐχαρίστησαν ἀλλ' ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν
 22 καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδιά. φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράν-
 23 θησαν. καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνης
 24* φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἑρπετῶν. διὸ καὶ
 παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκα-
 25 θαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς. οἵτινες μετήλλαξαν
 τὴν ἀλήθειαν τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ
 26 κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα ὃς ἐστὶν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. διὰ
 τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας αἵ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν
 27* μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν. ὁμοίως τε καὶ οἱ ἄρ-
 ρενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει
 αὐτῶν εἰς ἀλλήλους ἄρσενες ἐν ἄρσεσιν τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι
 καὶ τὴν ἀντιμισίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες.
 28 καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει παρέδωκεν αὐ-
 29* τοὺς ὁ θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα. πεπληρωμένους
 πάσῃ ἀδικίᾳ πορνείᾳ πονηρίᾳ πλεονεξίᾳ κακίᾳ μεστοὺς φθόνου φόνου
 30 ἔριδος δόλου κακοηθείας ψιθυριστάς. καταλάλους θεοσυγεῖς ὕβριστάς
 31* ὑπερηφάνους ἀλαζόνας ἐφευρετὰς κακῶν γονεῦσιν ἀπειθεῖς. ἀσυνέτους
 32 ἀσυνθέτους ἀστόργους ἀσπόνδους ἀνελεήμονας. οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ
 θεοῦ ἐπιγνόντες ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσὶν οὐ μόνον
 αὐτὰ ποιοῦσιν ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν τοῖς πράσσουσιν.

2 διὸ ἀναπολόγητος εἶ ὦ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις τὸν
 2 ἕτερον σεαυτὸν κατακρίνεις τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων. οἶδαμεν δὲ
 ὅτι τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ ἐστὶν κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας.
 3 λογίζῃ δὲ τοῦτο ὦ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας καὶ ποιῶν
 4 αὐτὰ ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ. ἢ τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος
 αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς ἀγνοῶν ὅτι τὸ

v.19 διότι τὸ γνωστὸν τοῦ θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς ὁ γὰρ^{τ.μ.κ} θεὸς γὰρ^ν αὐτοῖς ἐφανερώσεν.
v.21 διότι γνόντες τὸν θεὸν οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν ἢ εὐχαρίστησαν^ν εὐχαρίστησαν^{τ.μ.κ} ἀλλ' ἐματαιώθη-
 σαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδιά. **v.24** διὸ καὶ^{τ.μ.κ} παρέδωκεν
 αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν
 αὐτοῖς^ν ἑαυτοῖς^{τ.μ.κ}. **v.27** ὁμοίως τε καὶ οἱ ἄρσενες^{κ.ν} ἄρρενες^{τ.μ} ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς
 θηλείας ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους ἄρσενες ἐν ἄρσεσιν τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζο-
 μένοι καὶ τὴν ἀντιμισίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. **v.29** πεπληρωμένους
 πάσῃ ἀδικίᾳ πορνείᾳ^{τ.μ.κ} πονηρίᾳ πλεονεξίᾳ κακίᾳ μεστοὺς φθόνου φόνου ἐριδος δόλου κακοηθείας
 ψιθυριστάς. **v.31** ἀσυνέτους ἀσυνθέτους ἀστόργους ἀσπόνδους^{τ.μ.κ} ἀνελεήμονας.

χρηστὸν τοῦ θεοῦ εἰς μετάνοιάν σε ἄγει. κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου 5*
καὶ ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ
ἀποκαλύψεως δικαιοκρισίας τοῦ θεοῦ. ὅς ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὰ 6
ἔργα αὐτοῦ. τοῖς μὲν καθ' ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ 7
ἀφθαρσίαν ζητοῦσιν ζωὴν αἰώνιον. τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας καὶ ἀπειθοῦσιν 8*
μὲν τῇ ἀληθείᾳ πειθομένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ θυμὸς καὶ ὀργή. θλίψις καὶ 9
στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακὸν
ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ ἑλλήνου. δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ 10
τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθὸν ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ ἑλληνι. οὐ γὰρ ἐστὶν 11*
προσωποληψία παρὰ τῷ θεῷ. ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἥμαρτον ἀνόμως καὶ 12
ἀπολοῦνται καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἥμαρτον διὰ νόμου κριθήσονται. οὐ γὰρ 13*
οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ θεῷ ἀλλ' οἱ ποιηταὶ τοῦ νόμου
δικαιωθήσονται. ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου 14*
ποιῇ οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσιν νόμος. οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ 15
ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν συμμαρτυροῦσης αὐτῶν
τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ
ἀπολογουμένων. ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρίνει ὁ θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων 16*
κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου διὰ ἰησοῦ χριστοῦ. ἴδε σὺ ἰουδαῖος ἐπονομάζη 17*
καὶ ἐπαναπαύῃ τῷ νόμῳ καὶ καυχᾶσαι ἐν θεῷ. καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα 18
καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου. πέποιθάς 19
τε σεαυτὸν ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν φῶς τῶν ἐν σκότει. παιδευτὴν ἀφρόνων 20
διδάσκαλον νηπίων ἔχοντα τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας
ἐν τῷ νόμῳ. ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον σεαυτὸν οὐ διδάσκεις ὁ κηρύσσων μὴ 21
κλέπτειν κλέπτεις. ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν μοιχεύεις ὁ βδελυσσόμενος τὰ 22
εἰδῶλα ἱεροσυλεῖς. ὅς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου 23
τὸν θεὸν ἀτιμάζεις. τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς 24
ἔθνεσιν καθὼς γέγραπται. περιτομὴ μὲν γὰρ ὠφελεῖ ἐὰν νόμον πράσσης 25
ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾖς ἢ περιτομὴ σου ἀκροβυστία γέγονεν. ἐὰν οὖν 26*
ἢ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσῃ οὐχὶ ἢ ἀκροβυστία αὐτοῦ
εἰς περιτομὴν λογισθήσεται. καὶ κρίνεται ἢ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία τὸν νόμον 27
τελοῦσα σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου. οὐ γὰρ ὁ 28

2 v.5 κατα δε την σκληροτητα σου και αμετανοητον καρδιαν θησαυριζεις σεαυτω οργην εν ημερα οργης και αποκαλυψεως και^{mt} δικαιοκρισιας του θεου. **v.8** τοις δε εξ εριθειας και απειθουσι^v απειθουσιν^{τ.μ.κ} μεν^{τ.μ.κ} τη αληθεια πειθομενοις δε τη αδικια θυμος^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} οργη και^v θυμος^v. **v.11** ου γαρ εστιν προσωποληψια^v προσωποληψια^{τ.μ.κ} παρα τω θεω. **v.13** ου γαρ οι ακροαται του^{τ.μ.κ} νομου δικαιοι παρα [τω]^v τω^{τ.μ.κ} θεω αλλ οι ποιηται του^{τ.μ.κ} νομου δικαιωθησονται. **v.14** οταν γαρ εθνη τα μη νομον εχοντα φυσει τα του νομου ποιωσιν^v ποιη^{τ.μ.κ} ουτοι νομον μη εχοντες εαυτοις εισιν νομος. **v.16** εν ημερα οτε κρινει ο θεος τα κρυπτα των ανθρωπων κατα το ευαγγελιον μου δια ιησου^{τ.μ.κ} χριστου ιησου^v. **v.17** ει^v δε^v ιδε^{τ.μ.κ} συ ιουδαιος επονομαζη και επαναπαυη τω^{τ.μ.κ} νομω και καυχασαι εν θεω. **v.26** εαν ουν η ακροβυστια τα δικαιωματα του νομου φυλασση ουχ^v ουχι^{τ.μ.κ} η ακροβυστια αυτου εις περιτομην λογισθησεται.

29 ἐν τῷ φανερῷ ἰουδαϊὸς ἐστὶν οὐδὲ ἢ ἐν τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περιτομή. ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ ἰουδαῖος καὶ περιτομή καρδίας ἐν πνεύματι οὐ γράμματι οὐ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐκ τοῦ θεοῦ.

- 3, 2* τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ ἰουδαίου ἢ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς περιτομῆς. πολὺ κατὰ πάντα τρόπον πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ.
 3 τί γὰρ εἰ ἠπίστησάν τινες μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ θεοῦ καταρ-
 4* γήσει. μὴ γένοιτο γινέσθω δὲ ὁ θεὸς ἀληθῆς πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης καθὼς γέγραπται ὅπως ἂν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου καὶ νικήσῃς ἐν
 5 τῷ κρίνεσθαί σε. εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησιν τί ἐροῦμεν μὴ ἄδικος ὁ θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργὴν κατὰ ἄνθρωπον λέγω.
 6, 7* μὴ γένοιτο ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ θεὸς τὸν κόσμον. εἰ γὰρ ἡ ἀλήθεια τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ τί ἔτι καγὼ ὡς
 8 ἁμαρτωλὸς κρίνομαι. καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα καὶ καθὼς φασὶν τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι ποιήσωμεν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθὰ ὧν τὸ κρίμα
 9 ἔνδικόν ἐστιν. τί οὖν προεχόμεθα οὐ πάντως προητιασάμεθα γὰρ ἰου-
 10* δαίους τε καὶ ἔλληνας πάντας ὑφ' ἁμαρτίαν εἶναι. καθὼς γέγραπται ὅτι
 11 οὐκ ἔστιν δίκαιος οὐδὲ εἷς. οὐκ ἔστιν ὁ συνίων οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν
 12* θεόν. πάντες ἐξέκλιναν ἅμα ἠχρειώθησαν οὐκ ἔστιν ποιὼν χρησιότητα
 13 οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός. τάφος ἀνεωγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν ταῖς γλώσσαις
 14 αὐτῶν ἐδολιούσαν ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν. ὧν τὸ στόμα ἁρᾶς
 15, 16 καὶ πικρίας γέμει. ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα. σύντριμμα καὶ
 17, 18 τάλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν. οὐκ
 19 ἔστιν φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. οἶδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει τοῖς ἐν τῷ νόμῳ λαλεῖ ἵνα πᾶν στόμα φραγῇ καὶ ὑπόδικος γέ-
 20 νηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ θεῷ. διότι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα
 21 σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας. νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη θεοῦ πεφανέρωται μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ
 22* τῶν προφητῶν. δικαιοσύνη δὲ θεοῦ διὰ πίστεως ἰησοῦ χριστοῦ εἰς πάν-
 23 τας καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πιστεύοντας οὐ γὰρ ἐστὶν διαστολή. πάντες γὰρ
 24 ἥμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ θεοῦ. δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ
 25* αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ὃν προέθετο

3 **v.2** πολὺ κατὰ πάντα τρόπον πρῶτον μὲν [γὰρ]^ν γὰρ^{τ.μ.κ} ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ. **v.4** μὴ γένοιτο γινέσθω δὲ ὁ θεὸς ἀληθῆς πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης καθὼς γέγραπται ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου καὶ νικήσῃς^ν νικήσης^{τ.μ.κ} ἐν τῷ κρίνεσθαί σε. **v.7** εἰ δὲ^ν γὰρ^{τ.μ.κ} ἡ ἀλήθεια τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ τί ἐτι καγὼ ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι. **v.10** καθὼς γέγραπται [οὕτως]^μ ὅτι^{τ.κ.ν} οὐκ ἔστιν δίκαιος οὐδὲ εἷς. **v.12** πάντες ἐξέκλιναν ἅμα ἠχρεώθησαν^ν ἠχρεώθησαν^{τ.μ.κ} οὐκ ἔστιν οὐ^ν ποιὼν χρησιότητα [οὐκ^ν οὐκ^{τ.μ.κ} ἐστὶν]^ν ἐστὶν^{τ.μ.κ} ἕως ἑνός. **v.22** δικαιοσύνη δὲ θεοῦ διὰ πίστεως ἰησοῦ χριστοῦ εἰς πάντας καὶ^{τ.μ.κ} ἐπὶ^{τ.μ.κ} πάντας^{τ.μ.κ} τοὺς πιστεύοντας οὐ γὰρ ἐστὶν διαστολή. **v.25** ὃν προέθετο ὁ θεὸς ἰλαστήριον διὰ [τῆς]^ν τῆς^{τ.μ.κ} πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι εἰς ἐνδείξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν παρέσιν τῶν προγεγονοτῶν ἁμαρτημάτων.

ὁ θεὸς ἱλαστήριον διὰ τῆς πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων. ἐν τῇ ^{26*} ἀνοχῇ τοῦ θεοῦ πρὸς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως ἰησοῦ. ποῦ οὖν ἡ ²⁷ καύχησις ἐξεκλείσθη διὰ ποίου νόμου τῶν ἔργων οὐχὶ ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. λογιζόμεθα οὖν πιστεῖ δικαιοῦσθαι ἄνθρωπον χωρὶς ἔργων νόμου. ^{28*} ἢ ἰουδαίων ὁ θεὸς μόνον οὐχὶ δὲ καὶ ἐθνῶν ναὶ καὶ ἐθνῶν. ἐπείπερ εἰς ὁ ^{29*, 30*} θεὸς ὃς δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πίστεως καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως. νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως μὴ γένοιτο ἀλλὰ νόμον ἰστώμεν. ^{31*}

τί οὖν ἐροῦμεν ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὐρηκέναι κατὰ σάρκα. εἰ ^{4*, 2*} γὰρ ἀβραάμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη ἔχει καύχημα ἀλλ' οὐ πρὸς τὸν θεόν. τί ³ γὰρ ἡ γραφὴ λέγει ἐπίστευσεν δὲ ἀβραάμ τῷ θεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν ἀλλὰ ^{4*} κατὰ τὸ ὀφείλημα. τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιοῦντα ⁵ τὸν ἀσεβῇ λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην. καθάπερ καὶ δαβὶδ ^{6*} λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ᾧ ὁ θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων. μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ⁷ ἁμαρτίαι. μακάριος ἀνὴρ ᾧ οὐ μὴ λογισθῇ κύριος ἁμαρτίαν. ὁ μακα- ^{8*, 9*} ρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν ἢ καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν λέγομεν γάρ ὅτι ἐλογίσθη τῷ ἀβραάμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην. πῶς οὖν ἐλογίσθη ¹⁰ ἐν περιτομῇ ὄντι ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ οὐκ ἐν περιτομῇ ἀλλ' ἐν ἀκροβυστίᾳ. καὶ σημεῖον ἔλαβεν περιτομῆς σφραγίδα τῆς δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ^{11*} ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι' ἀκροβυστίας εἰς τὸ λογισθῆναι καὶ αὐτοῖς τὴν δικαιοσύνην. καὶ πατέρα ^{12*} περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσιν τοῖς ἴχνε- ^{13*} σιν τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἀβραάμ. οὐ γὰρ διὰ

v.26 ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ θεοῦ πρὸς τὴν^ν ἐνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως ἰησοῦ. **v.28** λογιζόμεθα γὰρ^ν οὖν^{τ.μ.κ} πιστεῖ^{τ.μ.κ} δικαιοῦσθαι πιστεῖ^ν ἄνθρωπον χωρὶς ἔργων νόμου. **v.29** ἡ ἰουδαίων ὁ θεὸς μόνον οὐχὶ δὲ^{τ.μ.κ} καὶ ἐθνῶν ναὶ καὶ ἐθνῶν. **v.30** ἐπερ^ν ἐπείπερ^{τ.μ.κ} εἰς ὁ θεὸς ὃς δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πίστεως καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως. **v.31** νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως μὴ γένοιτο ἀλλὰ νόμον ἰστανόμεν^ν ἰστώμεν^{τ.μ.κ}. **4 v.1** τί οὖν ἐροῦμεν εὐρηκέναι^ν ἀβραάμ τὸν προπατορὰ^ν πατέρα^{τ.μ.κ} ἡμῶν εὐρηκέναι^{τ.μ.κ} κατὰ σάρκα. **v.2** εἰ γὰρ ἀβραάμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη ἔχει καύχημα ἀλλ' οὐ πρὸς τὸν^{τ.μ.κ} θεόν. **v.4** τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν ἀλλὰ κατὰ τὸ^{τ.κ} ὀφείλημα. **v.6** καθάπερ καὶ δαβὶδ^{μ.ν} λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ᾧ ὁ θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων. **v.8** μακάριος ἀνὴρ οὐ^ν ᾧ^{τ.μ.κ} οὐ μὴ λογισθῇ κύριος ἁμαρτίαν. **v.9** ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν ἢ καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν λέγομεν γὰρ ὅτι^{τ.μ.κ} ἐλογίσθη τῷ ἀβραάμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην. **v.11** καὶ σημεῖον ἔλαβεν περιτομῆς σφραγίδα τῆς δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι' ἀκροβυστίας εἰς τὸ λογισθῆναι [καὶ]^ν καὶ^{τ.μ.κ} αὐτοῖς [τὴν]^ν τὴν^{τ.μ.κ} δικαιοσύνην. **v.12** καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσιν τοῖς ἴχνεσιν τῆς πίστεως^μ τῆς^μ ἐν τῇ^{τ.μ.κ} ἀκροβυστίᾳ πίστεως^{τ.κ.ν} τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἀβραάμ.

νόμου ἢ ἐπαγγελία τῷ ἀβραάμ ἢ τῷ σπέρματι αὐτοῦ τὸ κληρονόμον αὐτὸν
 14 εἶναι τοῦ κόσμου ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως. εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κλη-
 15* ρονόμοι κεκένωται ἢ πίστις καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία. ὁ γὰρ νόμος
 16 ὀργὴν κατεργάζεται οὐ γὰρ οὐκ ἔστιν νόμος οὐδὲ παράβασις. διὰ τοῦτο
 ἐκ πίστεως ἵνα κατὰ χάριν εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ
 σπέρματι οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως ἀβραάμ ὃς
 17 ἔστιν πατὴρ πάντων ἡμῶν. καθὼς γέγραπται ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέ-
 θεικά σε κατέναντι οὗ ἐπίστευσεν θεοῦ τοῦ ζωοποιούντος τοὺς νεκροὺς καὶ
 18 καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα. ὃς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ἐπίστευσεν εἰς
 τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν κατὰ τὸ εἰρημένον οὕτως ἔσται
 19* τὸ σπέρμα σου. καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει οὐ κατενόησεν τὸ ἑαυτοῦ
 σῶμα ἤδη νεκρωμένον ἑκατονταετῆς που ὑπάρχων καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς
 20 μήτρας σάρρας. εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ
 21 ἀλλ' ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει δοὺς δόξαν τῷ θεῷ. καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι
 22* ὁ ἐπήγγελται δυνατὸς ἔστιν καὶ ποιῆσαι. διὸ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δι-
 23, 24 καιοσύνην. οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ. ἀλλὰ καὶ
 δι' ἡμᾶς οἷς μέλλει λογίζεσθαι τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα ἰησοῦν
 25 τὸν κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν. ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ
 ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

5 δικαιοθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν θεὸν διὰ τοῦ
 2* κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. δι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν
 τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ᾗ ἐστήκαμεν καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι
 3 τῆς δόξης τοῦ θεοῦ. οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν
 4 εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται. ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν ἢ
 5 δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα. ἡ δὲ ἐλπίς οὐ κατασχύνει ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐκ-
 κέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν.
 6* ἔτι γὰρ χριστὸς ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανεν.
 7 μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις
 8 καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν. συνίστησιν δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ θεὸς
 9 ὅτι ἔτι ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανεν. πολλῷ οὖν
 μᾶλλον δικαιοθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ
 10 τῆς ὀργῆς. εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ θεῷ διὰ τοῦ θανάτου
 τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πολλῷ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐ-

v.13 ου γαρ δια νομου η επαγγελια τω αβρααμ η τω σπερματι αυτου το κληρονομον αυτον ειναι του ^{τ.μ.κ} κοσμου αλλα δια δικαιοσυνης πιστεως. **v.15** ο γαρ νομος οργην κατεργαζεται ου δε ^ν γαρ ^{τ.μ.κ} ουκ εστιν νομος ουδε παραβασις. **v.19** και μη ασθενησας τη πιστει ου ^{τ.μ.κ} κατενοησεν το εαυτου σωμα [ηδη] ^ν ηδη ^{τ.μ.κ} νεκρωμενον εκατονταετης που υπαρχων και την νεκρωσιν της μητρας σαρρας. **v.22** διο [και] ^ν και ^{τ.μ.κ} ελογισθη αυτω εις δικαιοσυνην. **5 v.2** δι ου και την προσαγωγην εσχηκαμεν [τη] ^ν τη ^{τ.μ.κ} πιστει ^ν πιστει ^{τ.μ.κ} εις την χαριν ταυτην εν η εστηκαμεν και καυχωμεθα επι ελπιδι της δοξης του θεου. **v.6** ετι γαρ χριστος οντων ημων ασθενων επι ^ν κατα καιρον υπερ ασεβων απεθανεν.

τοῦ. οὐ μόνον δέ ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ θεῷ διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν 11
 ἰησοῦ χριστοῦ δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν. διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' 12
 ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ 13
 θάνατος καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν ἐφ' ᾧ πάντες 14
 ἥμαρτον. ἄχρι γὰρ νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ ἁμαρτία δὲ οὐκ ἐλλογεῖ- 15
 ται μὴ ὄντος νόμου. ἀλλ' ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ ἀδὰμ μέχρι μωσέως 16
 καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως ἀδὰμ 17
 ὃς ἐστὶν τύπος τοῦ μέλλοντος. ἀλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα οὕτως καὶ τὸ 18
 χάρισμα εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον πολλῷ μᾶλ- 19
 λον ἢ χάρις τοῦ θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου ἰησοῦ 20
 χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσεν. καὶ οὐχ ὡς δι' ἑνὸς ἁμαρτήσαν- 21
 τος τὸ δώρημα τὸ μὲν γὰρ κρίμα ἐξ ἑνὸς εἰς κατάκριμα τὸ δὲ χάρισμα ἐκ 22
 πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα. εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι ὁ 23
 θάνατος ἐβασίλευσεν διὰ τοῦ ἑνὸς πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσεῖαν τῆς χά- 24
 ριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύσουσιν 25
 διὰ τοῦ ἑνὸς ἰησοῦ χριστοῦ. ἄρα οὖν ὡς δι' ἑνὸς παραπτώματος εἰς πάν- 26
 τας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα οὕτως καὶ δι' ἑνὸς δικαιώματος εἰς πάντας 27
 ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς. ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἑνὸς 28
 ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοὶ οὕτως καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς 29
 τοῦ ἑνὸς δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί. νόμος δὲ παρεῖσθαι ἵνα 30
 πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία ὑπερεπερίσσευσεν 31
 ἡ χάρις. ἵνα ὥσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ οὕτως καὶ ἡ 32
 χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ 33
 κυρίου ἡμῶν.

τί οὖν ἐροῦμεν ἐπιμενουμένῃ τῇ ἁμαρτίᾳ ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ. μὴ γέ- 6*, 2
 νοιτο οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ. ἡ ἀγνοεῖτε 3
 ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς χριστὸν ἰησοῦν εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτί- 4
 σθημεν. συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον 5
 ἵνα ὥσπερ ἡγέρθη χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς οὕτως καὶ 6
 ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ 7
 ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα. τοῦτο 8
 γινώσκοντες ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη ἵνα καταργηθῇ 9
 τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ. ὁ γὰρ 10
 ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν χριστῷ 11
 πιστεύομεν ὅτι καὶ συζήσομεν αὐτῷ. εἰδότες ὅτι χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νε- 12
 κρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. ὁ γὰρ ἀπέθανεν 13

v.14 ἀλλὰ^v ἀλλ^{τ.μ.κ} ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ ἀδὰμ μέχρι μωσέως^v μωσέως^{τ.μ.κ} καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως ἀδὰμ ὃς ἐστὶν τύπος τοῦ μέλλοντος. **6** **v.1** τι οὖν ἐροῦμεν ἐπιμενουμέν^v ἐπιμενουμέν^{τ.μ.κ} τῇ ἁμαρτίᾳ ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ.

- 11* τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ ὃ δὲ ζῇ ζῇ τῷ θεῷ. οὕτως καὶ ὑμεῖς λογί-
 12* ζεσθε ἑαυτοὺς νεκροὺς μὲν εἶναι τῇ ἁμαρτίᾳ ζῶντας δὲ τῷ θεῷ ἐν χριστῷ
 13* σώματι εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ. μηδὲ παριστά-
 14* νετε τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς
 15* τῷ θεῷ ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶντας καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα δικαιοσύνης τῷ θεῷ.
 16* ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ νόμον ἀλλ' ὑπὸ χάριν.
 17* τί οὖν ἀμαρτήσομεν ὅτι οὐκ ἐσμέν ὑπὸ νόμον ἀλλ' ὑπὸ χάριν μὴ γένοιτο.
 18 οὐκ οἶδατε ὅτι ᾧ παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοήν δοῦλοί ἐστε ᾧ
 19 ὑπακούετε ἤτοι ἁμαρτίας εἰς θάνατον ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην. χάρις
 20 δὲ τῷ θεῷ ὅτι ἦτε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὃν
 21 παρεδόθητε τύπον διδαχῆς. ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ἐδου-
 22 λώθητε τῇ δικαιοσύνῃ. ἀνθρώπινον λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς
 23 ὑμῶν ὥστε γὰρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ
 24 ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν οὕτως νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ
 25 δικαιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν. ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἁμαρτίας ἐλεύθεροι ἦτε
 26 τῇ δικαιοσύνῃ. τίνα οὖν καρπὸν εἶχετε τότε ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε τὸ
 27 γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος. νυνὶ δὲ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας
 28 δουλωθέντες δὲ τῷ θεῷ ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν τὸ δὲ τέλος
 29 ζωὴν αἰώνιον. τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος τὸ δὲ χάρισμα τοῦ
 30 θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.
- 7 ἢ ἀγνοεῖτε ἀδελφοί γινώσκουσιν γὰρ νόμον λαλῶ ὅτι ὁ νόμος κυριεύει
 2 τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ. ἢ γὰρ ὕπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ
 3 δέδεται νόμῳ ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀν-
 4 δρός. ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρός μοιχαλὶς χρηματίζει ἐὰν γένηται ἀνδρὶ
 5 ἐτέρῳ ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ μὴ εἶναι
 6 αὐτὴν μοιχαλίδα γενομένην ἀνδρὶ ἐτέρῳ. ὥστε ἀδελφοί μου καὶ ὑμεῖς
 7 ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς
 8 ἐτέρῳ τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ θεῷ. ὅτε γὰρ ἦμεν
 9 ἐν τῇ σαρκὶ τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς
 10 μέλεσιν ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορήσαι τῷ θανάτῳ. νυνὶ δὲ κατηργήθημεν
 11 ἀπὸ τοῦ νόμου ἀποθανόντες ἐν ᾧ κατειχόμεθα ὥστε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν

v.11 οὕτως καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς [εἶναι]^ν νεκροὺς μὲν εἶναι^{τ.μ.κ} τῇ ἁμαρτίᾳ ζῶντας δὲ τῷ θεῷ ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ^{τ.μ.κ} κυρίῳ^{τ.μ.κ} ἡμῶν^{τ.μ.κ}. **v.12** μὴ οὖν βασιλευετώ ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτῇ^{τ.μ.κ} ἐν^{τ.μ.κ} ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ. **v.13** μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ θεῷ ὡς^{τ.μ.κ} ἐκ νεκρῶν ζῶντας καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα δικαιοσύνης τῷ θεῷ. **v.14** ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει οὐ γὰρ ἐστε ὑπὸ νόμον ἀλλὰ^ν ἀλλ^{τ.μ.κ} ὑπὸ χάριν. **v.15** τί οὖν ἀμαρτήσομεν^ν ἀμαρτήσομεν^{τ.μ.κ} ὅτι οὐκ ἐσμέν ὑπὸ νόμον ἀλλὰ^ν ἀλλ^{τ.μ.κ} ὑπὸ χάριν μὴ γένοιτο. **7 v.6** νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου ἀποθανόντες^{τ.μ.ν} ἐν ᾧ κατειχόμεθα ὥστε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος καὶ οὐ παλαιότητι γραμματος.

καινότητι πνεύματος καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος. τί οὖν ἐροῦμεν ὁ 7
νόμος ἁμαρτία μὴ γένοιτο ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνω ἐν μὴ διὰ νόμου
τὴν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ἤδειν εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν οὐκ ἐπιθυμήσεις.
ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς κατεργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶ- 8
σαν ἐπιθυμίαν χωρὶς γὰρ νόμου ἁμαρτία νεκρά. ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου 9
ποτέ ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν ἐγὼ δὲ ἀπέθανον. καὶ 10
εὐρέθη μοι ἡ ἐντολὴ ἡ εἰς ζωὴν αὕτη εἰς θάνατον. ἡ γὰρ ἁμαρτία ἀφορμὴν 11
λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς ἐξηπάτησέν με καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν. ὥστε 12
ὁ μὲν νόμος ἅγιος καὶ ἡ ἐντολὴ ἀγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή. τὸ οὖν ἀγα- 13*
θὸν ἐμοὶ γέγονεν θάνατος μὴ γένοιτο ἀλλὰ ἡ ἁμαρτία ἵνα φανῇ ἁμαρτία
διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον ἵνα γένηται καθ' ὑπερβολὴν
ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς. οἶδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευμα- 14*
τικός ἐστίν ἐγὼ δὲ σάρκικος εἰμι πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν. ὁ γὰρ 15
κατεργάζομαι οὐ γινώσκω οὐ γὰρ ὁ θέλω τοῦτο πράσσω ἀλλ' ὁ μισῶ τοῦτο
ποιῶ. εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω τοῦτο ποιῶ σύμφημι τῷ νόμῳ ὅτι καλός. νυνὶ δὲ 16, 17*
οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. οἶδα γὰρ 18*
ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοὶ τοῦτ' ἐστὶν ἐν τῇ σαρκὶ μου ἀγαθὸν τὸ γὰρ θέλειν πα-
ράκειται μοι τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν οὐχ εὐρίσκω. οὐ γὰρ ὁ θέλω 19*
ποιῶ ἀγαθὸν ἀλλ' ὁ οὐ θέλω κακὸν τοῦτο πράσσω. εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω ἐγὼ 20*
τοῦτο ποιῶ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία.
εὐρίσκω ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ καλὸν ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν 21
παράκειται. συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον. 22
βλέπω δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσίν μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ 23*
τοῦ νοός μου καὶ αἰχμαλωτίζοντά με τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς
μέλεσίν μου. ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος 24
τοῦ θανάτου τούτου. εὐχάριστῶ τῷ θεῷ διὰ ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου 25*
ἡμῶν ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ μὲν νοῷ δουλεύω νόμῳ θεοῦ τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ
ἁμαρτίας.

οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν χριστῷ ἰησοῦ μὴ κατὰ σάρκα περιπα- 8*

v.13 το ουν αγαθον εμοι εγενετο^v γεγονεν^{τ.μ.κ} θανατος μη γενοιτο αλλα η αμαρτια ινα φανη αμαρτια δια του αγαθου μοι κατεργαζομενη θανατον ινα γενηται καθ υπερβολην αμαρτωλος η αμαρτια δια της εντολης.
v.14 οιδαμεν γαρ οτι ο νομος πνευματικος εστιν εγω δε σαρκικος^v σαρκικος^{τ.μ.κ} ειμι πεπραμενος υπο την αμαρτιαν. **v.17** νυνι δε ουκετι εγω κατεργαζομαι αυτο αλλα^v αλλ^{τ.μ.κ} η οικουσα εν εμοι αμαρτια.
v.18 οιδα γαρ οτι ουκ οικει εν εμοι τουτ^{μ.ν} εστιν^{μ.ν} τουτεστιν^{τ.κ} εν τη σαρκι μου αγαθον το γαρ θελειν παρακειται μοι το δε κατεργαζεσθαι το καλον ου^v ουχ^{τ.μ.κ} ευρισκω^{τ.μ.κ}. **v.19** ου γαρ ο θελω ποιω αγαθον αλλα^v αλλ^{τ.μ.κ} ο ου θελω κακον τουτο πρασσω. **v.20** ει δε ο ου θελω [εγω]^v εγω^{τ.μ.κ} τουτο ποιω ουκετι εγω κατεργαζομαι αυτο αλλα^v αλλ^{τ.μ.κ} η οικουσα εν εμοι αμαρτια. **v.23** βλεπω δε ετερον νομον εν τοις μελεσιν μου αντιστρατευομενον τω νομω του νοος μου και αιχμαλωτιζοντα με εν^{μ.ν} τω νομω της αμαρτίας τω οντι εν τοις μελεσιν μου. **v.25** χαρις^v δε^v ευχαριστω^{τ.μ.κ} τω θεω δια ιησου χριστου του κυριου ημων αρα ουν αυτος εγω τω μεν νοι δουλευω νομω θεου τη δε σαρκι νομω αμαρτίας. **8**

- 2* τοῦσιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν χριστῷ
 3 ἰησοῦ ἠλευθέρωσέν με ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. τὸ
 γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου ἐν ᾧ ἡσθένει διὰ τῆς σαρκὸς ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ
 υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας καὶ περὶ ἁμαρτίας κατέκρινεν
 4 τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί. ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν
 5 τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. οἱ γὰρ κατὰ σάρκα
 6 ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος. τὸ
 γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ
 7 εἰρήνη. διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα εἰς θεόν τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ
 8 θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται οὐδὲ γὰρ δύναται. οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες θεῷ ἀρέσαι
 9* οὐ δύνανται. ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκὶ ἀλλ' ἐν πνεύματι εἴπερ πνεῦμα
 θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν εἰ δέ τις πνεῦμα χριστοῦ οὐκ ἔχει οὗτος οὐκ ἔστιν αὐ-
 10* τοῦ. εἰ δὲ χριστὸς ἐν ὑμῖν τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν δι' ἁμαρτίαν τὸ δὲ πνεῦμα
 11* ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν
 οἰκεῖ ἐν ὑμῖν ὁ ἐγείρας τὸν χριστὸν ἐκ νεκρῶν ζωοποιήσει καὶ τὰ θνητὰ
 12 σώματα ὑμῶν διὰ τὸ ἐνοικεῖν αὐτοῦ πνεῦμα ἐν ὑμῖν. ἄρα οὖν ἀδελφοί
 13 ὀφειλέται ἐσμέν οὐ τῇ σαρκὶ τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν. εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε
 μέλλετε ἀποθνήσκειν εἰ δὲ πνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε
 14*, 15* ζήσεσθε. ὅσοι γὰρ πνεύματι θεοῦ ἄγονται οὗτοι εἰσιν υἱοὶ θεοῦ. οὐ γὰρ
 ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας
 16 ἐν ᾧ κρᾶζομεν ἀββὰ ὁ πατήρ. αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι
 17 ἡμῶν ὅτι ἐσμέν τέκνα θεοῦ. εἰ δὲ τέκνα καὶ κληρονόμοι κληρονόμοι μὲν
 θεοῦ συγκληρονόμοι δὲ χριστοῦ εἴπερ συμπάσχομεν ἵνα καὶ συνδοξασθῶ-
 18 μεν. λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν
 19 μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. ἡ γὰρ ἀποκαταδοκία τῆς
 20* κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ θεοῦ ἀπεκδέχεται. τῇ γὰρ ματαιό-
 21 τητι ἡ κτίσις ὑπετάγη οὐχ ἑκοῦσα ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα ἐπ' ἐλπίδι. ὅτι
 καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν
 22 ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ θεοῦ. οἶδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις
 23* συστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν. οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν

v.1 ουδεν αρα νυν κατακριμα τοις εν χριστω ιησου μη^{τ.μ.κ} κατα^{τ.μ.κ} σαρκα^{τ.μ.κ} περιπατουσιν^{τ.μ.κ} αλλα^{τ.μ.κ} κατα^{τ.μ.κ} πνευμα^{τ.μ.κ}. **v.2** ο γαρ νομος του πνευματος της ζωης εν χριστω ιησου ηλευ-
 θερωσεν σε^ν με^{τ.μ.κ} απο του νομου της αμαρτίας και του θανατου. **v.9** υμεις δε ουκ εστε εν σαρκι
 αλλα^ν αλλ^{τ.μ.κ} εν πνευματι ειπερ πνευμα θεου οικει εν υμιν ει δε τις πνευμα χριστου ουκ εχει ουτος
 ουκ εστιν αυτου. **v.10** ει δε χριστος εν υμιν το μεν σωμα νεκρον δια^{μ.ν} δι^{τ.κ} αμαρτιαν το δε πνευμα
 ζωη δια δικαιοσυνην. **v.11** ει δε το πνευμα του εγειραντος τον^ν ιησουν εκ νεκρων οικει εν υμιν ο εγει-
 ρας τον^{τ.μ.κ} χριστον εκ νεκρων ζωοποιησει και τα θνητα σωματα υμων δια του^{κ.ν} το^{τ.μ} ενοικουντος^{κ.ν}
 ενοικουν^{τ.μ} αυτου πνευματος^{κ.ν} πνευμα^{τ.μ} εν υμιν. **v.14** οσοι γαρ πνευματι θεου αγονται ουτοι
 εισιν^{τ.μ.κ} υιοι θεου εισιν^ν. **v.15** ου γαρ ελαβετε πνευμα δουλειας παλιν εις φοβον αλλα^ν αλλ^{τ.μ.κ}
 ελαβετε πνευμα υιοθεσίας εν ω κρᾶζομεν ἀββὰ ὁ πατήρ. **v.20** τη γαρ ματαιοτητι η κτισις υπεταγη ουχ
 εκουσα αλλα δια τον υποταξαντα εφ^ν επ^{τ.μ.κ} ελπιδι.

ἀπαρχὴν τοῦ πνεύματος ἔχοντες καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν
 υἰοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν. τῇ γὰρ 24*
 ἐλπίδι ἐσώθημεν ἐλπίς δὲ βλεπομένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς ὃ γὰρ βλέπει τίς τί
 καὶ ἐλπίζει. εἰ δὲ ὃ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν δι' ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα. 25
 ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ πνεῦμα συναντιλαμβάνεται ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν τὸ 26*
 γὰρ τί προσευζώμεθα καθὼς δεῖ οὐκ οἶδαμεν ἀλλ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπερεν-
 τυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις. ὁ δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας 27*
 οἶδεν τί τὸ φρόνημα τοῦ πνεύματος ὅτι κατὰ θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων.
 οἶδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσιν τὸν θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν τοῖς κατὰ 28
 πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν. ὅτι οὓς προέγνω καὶ προώρισεν συμμόρφους τῆς 29
 εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελ-
 φοῖς. οὓς δὲ προώρισεν τούτους καὶ ἐκάλεσεν καὶ οὓς ἐκάλεσεν τούτους 30
 καὶ ἐδικαίωσεν οὓς δὲ ἐδικαίωσεν τούτους καὶ ἐδόξασεν. τί οὖν ἐροῦμεν 31
 πρὸς ταῦτα εἰ ὁ θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν τίς καθ' ἡμῶν. ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ 32*
 οὐκ ἐφείσατο ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν πῶς οὐχὶ καὶ σὺν
 αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίζεται. τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν θεοῦ θεὸς ὁ 33
 δικαίων. τίς ὁ κατακρινὼν χριστὸς ὁ ἀποθανὼν μᾶλλον δὲ καὶ ἐγερθεὶς 34*
 ὃς καὶ ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ ὃς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. τίς ἡμᾶς 35
 χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ χριστοῦ θλίψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ
 λιμὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα. καθὼς γέγραπται ὅτι ἕνεκά σου 36*
 θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς. ἀλλ' ἐν 37
 τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. πέπεισμαι γὰρ 38*
 ὅτι οὔτε θάνατος οὔτε ζωὴ οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε δυνάμεις οὔτε
 ἐνεστῶτα οὔτε μέλλοντα. οὔτε ὕψωμα οὔτε βάθος οὔτε τις κτίσις ἑτέρα 39
 δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ τῆς ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ
 κυρίῳ ἡμῶν.

ἀλήθειαν λέγω ἐν χριστῷ οὐ ψεύδομαι συμμαρτυρούσης μοι τῆς συνει- 9
 δήσεώς μου ἐν πνεύματι ἁγίῳ. ὅτι λύπη μοί ἐστιν μεγάλη καὶ ἀδιάλειπτος 2
 ὁδύνη τῇ καρδίᾳ μου. ἡϋχόμην γὰρ αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ τοῦ 3*

v.23 ου μονον δε αλλα και αυτοι την απαρχην του πνευματος εχοντες και ^{τ.μ.κ} ημεις και ^ν αυτοι εν εαυτοις στεναζομεν υιοθεσιαν απεκδεχομενοι την απολυτρωσιν του σωματος ημων. **v.24** τη γαρ ελπιδι εσωθημεν ελπις δε βλεπομενη ουκ εστιν ελπις ο γαρ βλέπει τις τι ^{τ.μ.κ} και ^{τ.μ.κ} ελπίζει. **v.26** ωσαυτως δε και το πνευμα συναντιλαμβανεται τη ^ν ταις ^{τ.μ.κ} ασθενεια ^ν ασθενειαις ^{τ.μ.κ} ημων το γαρ τι προσευζομεθα ^μ προσευζωμεθα ^{τ.κ.ν} καθο δει ουκ οιδαμεν αλλα ^ν αλλ ^{τ.μ.κ} αυτο το πνευμα υπερεντυγχανει υπερ ^{τ.μ.κ} ημων ^{τ.μ.κ} στεναγμοις αλαλητοις. **v.27** ο δε εραυνων ^ν ερευνων ^{τ.μ.κ} τας καρδιας οιδεν τι το φρονημα του πνευματος οτι κατα θεον εντυγχανει υπερ αγιων. **v.32** ος γε του ιδιου υιου ουκ εφεισατο αλλα ^ν αλλ ^{τ.μ.κ} υπερ ημων παντων παρεδωκεν αυτον πως ουχι και συν αυτω τα παντα ημιν χαριζεται. **v.34** τις ο κατακρινων χριστος [ιησους] ^ν ο αποθανων μαλλον δε και ^{τ.μ.κ} εγερθεις ος και εστιν εν δεξια του θεου ος και εντυγχανει υπερ ημων. **v.36** καθως γεγραπται οτι ενεκεν ^{μ.ν} ενεκα ^{τ.κ} σου θανατουμεθα ολην την ημεραν ελογισθημεν ως προβατα σφαγης. **v.38** πεπεισμαι γαρ οτι ουτε θανατος ουτε ζωη ουτε αγγελοι ουτε αρχαι ουτε δυναμεις ^{τ.μ.κ} ουτε ^{τ.μ.κ} ενεστωτα ουτε μελλοντα ουτε ^ν δυναμεις ^ν. **9**

4 χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα. οἵτινές
 εἰσιν ἰσραηλῖται ὧν ἡ υἰοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ αἱ διαθήκαι καὶ ἡ νομοθε-
 5 σία καὶ ἡ λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι. ὧν οἱ πατέρες καὶ ἐξ ὧν ὁ χριστὸς
 τὸ κατὰ σάρκα ὁ ὢν ἐπὶ πάντων θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν.
 6 οὐχ οἷον δὲ ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ οὐ γὰρ πάντες οἱ ἐξ ἰσραὴλ
 7 οὗτοι ἰσραήλ. οὐδ' ὅτι εἰσὶν σπέρμα ἀβραάμ πάντες τέκνα ἀλλ' ἐν ἰσαάκ
 8* κληθήσεται σοι σπέρμα. τοῦτ' ἔστιν οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς ταῦτα τέκνα
 9 τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα. ἐπαγγελίας
 γὰρ ὁ λόγος οὗτος κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι καὶ ἔσται τῇ σάρρι
 10 υἱός. οὐ μόνον δέ ἀλλὰ καὶ ῥεβέκκα ἐξ ἑνὸς κοίτην ἔχουσα ἰσαάκ τοῦ
 11* πατρὸς ἡμῶν. μήπω γὰρ γεννηθέντων μηδὲ πραζάντων τι ἀγαθὸν ἢ κα-
 κόν ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν τοῦ θεοῦ πρόθεσις μένη οὐκ ἐξ ἔργων ἀλλ' ἐκ τοῦ
 12*, 13 καλοῦντος. ἐρρήθη αὐτῇ ὅτι ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι. καθὼς
 14 γέγραπται τὸν ἰακώβ ἠγάπησα τὸν δὲ ἡσαῦ ἐμίσησα. τί οὖν ἐροῦμεν μὴ
 15* ἀδικία παρὰ τῷ θεῷ μὴ γένοιτο. τῷ γὰρ μωσῇ λέγει ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ
 16* καὶ οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτειρῶ. ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέ-
 17 χοντος ἀλλὰ τοῦ ἐλεοῦντος θεοῦ. λέγει γὰρ ἡ γραφή τῷ φαθαὶ ὅτι εἰς
 αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου καὶ ὅπως
 18 διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ἄρα οὖν ὃν θέλει ἐλεεῖ ὃν δὲ θέλει
 19* σκληρύνει. ἐρεῖς οὖν μοι τί ἔτι μέμφεται τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς
 20* ἀνθέστηκεν. μενοῦνγε ὦ ἄνθρωπε σὺ τίς εἶ ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ θεῷ
 21 μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι τί με ἐποίησας οὕτως. ἢ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν
 ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν
 22 σκεῦος ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. εἰ δὲ θέλων ὁ θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν ὀργὴν καὶ
 γνωρίσαι τὸ δυνατόν αὐτοῦ ἤνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ σκευὴ ὀργῆς
 23 κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν. καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ
 24 ἐπὶ σκευῇ ἐλέους ἃ προητοίμασεν εἰς δόξαν. οὓς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ
 25 μόνον ἐξ ἰουδαίων ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐθνῶν. ὥς καὶ ἐν τῷ ὧσῃ λέγει καλέσω τὸν
 26* οὐ λαόν μου λαόν μου καὶ τὴν οὐκ ἠγαπημένην ἠγαπημένην. καὶ ἔσται
 ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρήθη αὐτοῖς οὐ λαός μου ὑμεῖς ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ

v.3 ευχομην^Μ ηυχομην^{Τ.Κ.Υ} γαρ αυτος^{Τ.Μ.Κ} εγω^{Τ.Μ.Κ} αναθεμα ειναι αυτος^Υ εγω^Υ απο του χριστου υπερ των αδελφων μου των συγγενων μου κατα σαρκα. **v.8** τουτ^{Μ.Υ} εστιν^{Μ.Υ} τουτεστιν^{Τ.Κ} ου τα τεκνα της σαρκος ταυτα τεκνα του θεου αλλα τα τεκνα της επαγγελιας λογιζεται εις σπερμα. **v.11** μηπω γαρ γεννηθεντων μηδε πραζαντων τι αγαθον η φαυλον^Υ κακον^{Τ.Μ.Κ} ινα η κατ εκλογην προθεσις^{Μ.Υ} του θεου προθεσις^{Τ.Κ} μενη ουκ εξ εργων αλλ εκ του καλουντος. **v.12** ερρεθη^Υ ερρηθη^{Τ.Μ.Κ} αυτη οτι ο μειζων δουλευσει τω ελασσονι. **v.15** τω μωυση^Υ γαρ μωυση^Μ μωση^{Τ.Κ} λεγει ελεησω ον αν ελεω και οικτιρησω^Υ οικτειρησω^{Τ.Μ.Κ} ον αν οικτιρω^Υ οικτειρω^{Τ.Μ.Κ}. **v.16** αρα ουν ου του θελοντος ουδε του τρεχοντος αλλα του ελεωντος^Υ ελεουντος^{Τ.Μ.Κ} θεου. **v.19** ερεις ουν^{Τ.Μ.Κ} μοι ουν^Υ τι [ουν]^Υ επι μεμφεται τω γαρ βουληματι αυτου τις ανθεστηκεν. **v.20** μενουνγε^{Τ.Μ.Κ} ω ανθρωπε μενουνγε^Υ συ τις ει ο ανταποκρινομενος τω θεω μη ερει το πλασμα τω πλασαντι τι με εποιησας ουτως. **v.26** και εσται εν τω τοπω ου ερρεθη^Υ ερρηθη^{Τ.Μ.Κ} αυτοις ου λαος μου υμεις εκει κληθησονται υιοι θεου ζωντος.

θεοῦ ζώντος. ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ ἰσραὴλ ἐὰν ᾗ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν 27*
 ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης τὸ κατάλειμμα σωθήσεται. λόγον γὰρ 28*
 συντελῶν καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσυνῇ ὅτι λόγον συντετμημένον ποιήσει
 κύριος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ καθὼς προείρηκεν ἡσαΐας εἰ μὴ κύριος σαβαὼθ 29
 ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα ὡς σόδομα ἃν ἐγενήθημεν καὶ ὡς γόμορρα ἃν
 ὠμοιώθημεν. τί οὖν ἐροῦμεν ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην κα- 30
 τέλαβεν δικαιοσύνην δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως. ἰσραὴλ δὲ διώκων 31*
 νόμον δικαιοσύνης εἰς νόμον δικαιοσύνης οὐκ ἔφθασεν. διατί ὅτι οὐκ ἐκ 32*
 πίστεως ἀλλ' ὡς ἐξ ἔργων νόμου προσέκοψαν γὰρ τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμ-
 ματος. καθὼς γέγραπται ἰδοὺ τίθημι ἐν σιῶν λίθον προσκόμματος καὶ 33*
 πέτραν σκανδάλου καὶ πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.

ἀδελφοί ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέησις ἡ πρὸς τὸν θεὸν 10*
 ὑπὲρ τοῦ ἰσραὴλ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν. μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον θεοῦ 2
 ἔχουσιν ἀλλ' οὐ κατ' ἐπίγνωσιν. ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ δικαιοσύ- 3*
 νην καὶ τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ζητοῦντες στήσαι τῇ δικαιοσυνῇ τοῦ θεοῦ
 οὐχ ὑπετάγησαν. τέλος γὰρ νόμου χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πι- 4
 στεύοντι. μωσῆς γὰρ γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ 5*
 ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζῆσεται ἐν αὐτοῖς. ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη 6
 οὕτως λέγει μὴ εἵπης ἐν τῇ καρδίᾳ σου τίς ἀναθήσεται εἰς τὸν οὐρανόν
 τοῦτ' ἔστιν χριστὸν καταγαγεῖν. ἢ τίς καταθήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦτ' 7
 ἔστιν χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. ἀλλὰ τί λέγει ἐγγὺς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν 8
 ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου τοῦτ' ἔστιν τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ
 κηρύσσομεν. ὅτι ἐὰν ὁμολογήσης ἐν τῷ στόματί σου κύριον ἰησοῦν καὶ 9
 πιστεύσης ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν σωθή-
 ση. καρδιά γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς 10
 σωτηρίαν. λέγει γὰρ ἡ γραφή πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθή- 11
 σεται. οὐ γάρ ἐστιν διαστολή ἰουδαίου τε καὶ Ἕλληνο^ς ὁ γὰρ αὐτὸς κύριος 12
 πάντων πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν. πᾶς γὰρ ὃς ἂν 13
 ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται. πῶς οὖν ἐπικαλέσονται εἰς ὃν 14*

v.27 ἡσαιας δε κραζει υπερ του ισραηλ εαν η ο αριθμος των υιων ισραηλ ως η αμμος της θαλασσης το υπολειμμα^v καταλειμμα^{τ.μ.κ} σωθησεται. **v.28** λογον γαρ συντελων και συντεμνων εν^{τ.μ.κ} δικαιοσυνη^{τ.μ.κ} οτι^{τ.μ.κ} λογον^{τ.μ.κ} συντετμημενον^{τ.μ.κ} ποιησει κυριος επι της γης. **v.31** ισραηλ δε διωκων νομον δικαιοσυνης εις νομον δικαιοσυνης^{τ.μ.κ} ουκ εφθασεν. **v.32** δια^{μ.ν} τι^{μ.ν} διατι^{τ.κ} οτι ουκ εκ πιστεως αλλ ως εξ εργων νομου^{τ.μ.κ} προσεκοψαν γαρ^{τ.μ.κ} τω λιθω του προσκομματος. **v.33** καθως γεγραπται ιδου τιθημι εν σιων λιθον προσκομματος και πετραν σκανδαλου και πας^{τ.μ.κ} ο πιστευων επ αυτω ου καταισχυνησεται. **10 v.1** αδελφοι η μεν ευδοκια της εμης καρδιας και η δεησις η^{τ.μ.κ} προς τον θεον υπερ αυτων^v του^{τ.μ.κ} ισραηλ^{τ.μ.κ} εστιν^{τ.μ.κ} εις σωτηριαν. **v.3** αγνοουντες γαρ την του θεου δικαιοσυνην και την ιδιαν [δικαιοσυνην]^v δικαιοσυνην^{τ.μ.κ} ζητουντες στησαι τη δικαιοσυνη του θεου ουχ υπεταγησαν. **v.5** μωυσης^{μ.ν} μωυσης^{τ.κ} γαρ γραφει την δικαιοσυνην την εκ [του]^v του^{τ.μ.κ} νομου οτι ο ποιησας αυτα ανθρωπος ζησεται εν αυτοις.

οὐκ ἐπίστευσαν πῶς δὲ πιστεύουσιν οὐ οὐκ ἤκουσαν πῶς δὲ ἀκούσου-
 15* σιν χωρὶς κηρύσσοντος. πῶς δὲ κηρύξουσιν ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσιν καθὼς
 γέγραπται ὡς ὥραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην τῶν εὐαγγελι-
 16 ζομένων τὰ ἀγαθὰ. ἀλλ' οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ ἡσαΐας γὰρ
 17* λέγει κύριε τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν. ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς ἢ δὲ ἀκοῇ
 18 διὰ ῥήματος θεοῦ. ἀλλὰ λέγω μὴ οὐκ ἤκουσαν μενοῦνγε εἰς πᾶσαν τὴν
 γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα
 19* αὐτῶν. ἀλλὰ λέγω μὴ οὐκ ἔγνω ἰσραὴλ πρῶτος μωσῆς λέγει ἐγὼ παρα-
 20* ζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτω παροργιστῶ ὑμᾶς. ἡσαΐας δὲ
 ἀποτολμᾷ καὶ λέγει εὐρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν ἐμφανῆς ἐγενόμην τοῖς
 21 ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν. πρὸς δὲ τὸν ἰσραὴλ λέγει ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα
 τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.

11 λέγω οὖν μὴ ἀπώσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ μὴ γένοιτο καὶ γὰρ ἐγὼ
 2* ἰσραηλίτης εἰμὶ ἐκ σπέρματος ἀβραάμ φυλῆς βενιαμίν. οὐκ ἀπώσατο ὁ
 θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω ἢ οὐκ οἶδατε ἐν ἡλίᾳ τί λέγει ἡ γραφή
 3* ὡς ἐντυγχάνει τῷ θεῷ κατὰ τοῦ ἰσραὴλ λέγων. κύριε τοὺς προφήτας σου
 ἀπέκτειναν καὶ τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν καγὼ ὑπελείφθην μόνος
 4 καὶ ζητοῦσιν τὴν ψυχὴν μου. ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμὸς κατέλιπον
 5 ἐμαυτῷ ἐπτακισχιλίους ἄνδρας οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ βάαλ. οὕτως
 6* οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λείμμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν. εἰ δὲ χά-
 ριτι οὐκέτι ἐξ ἔργων ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις εἰ δὲ ἐξ ἔργων οὐκέτι
 7* ἐστὶν χάρις ἐπεὶ τὸ ἔργον οὐκέτι ἐστὶν ἔργον. τί οὖν ὁ ἐπιζητεῖ ἰσραὴλ τοῦ-
 8 του οὐκ ἐπέτυχεν ἢ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν. καθὼς
 γέγραπται ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς πνεῦμα κατανύξεως ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ
 9* βλέπειν καὶ ὦτα τοῦ μὴ ἀκούειν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. καὶ δαβὶδ λέγει
 γεννηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς θήραν καὶ εἰς σκάνδαλον
 10* καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς. σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ

v.14 πῶς οὖν επικαλεσονται^v επικαλεσονται^{τ.μ.κ} εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν πῶς δὲ πιστεύουσιν^v πιστεύουσιν^{τ.μ.κ} οὐ οὐκ ἤκουσαν πῶς δὲ ἀκούουσιν^v ἀκούουσιν^{τ.μ.κ} χωρὶς κηρύσσοντος. **v.15** πῶς δὲ κηρύξουσιν^v κηρύξουσιν^{τ.μ.κ} ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσιν καθὼς γέγραπται ὡς ὥραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων [τα]^v εἰρήνην^{τ.μ.κ} τῶν^{τ.μ.κ} εὐαγγελιζομένων^{τ.μ.κ} τα^{τ.μ.κ} ἀγαθὰ. **v.17** ἀρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς ἢ δὲ ἀκοῇ διὰ ῥήματος χριστοῦ^v θεοῦ^{τ.μ.κ}. **v.19** ἀλλὰ λέγω μὴ οὐκ^{τ.μ.κ} ἐγὼ^{τ.μ.κ} ἰσραὴλ οὐκ^v ἐγὼ^v πρῶτος μωσῆς^{μ.ν} μωσῆς^{τ.κ} λέγει ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει ἐπὶ^v ἐπὶ^{τ.μ.κ} ἔθνει ἀσυνέτω παροργιστῶ ὑμᾶς. **v.20** ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ καὶ λέγει εὐρέθην [ἐν]^v τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν ἐμφανῆς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν. **11 v.2** οὐκ ἀπώσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω ἢ οὐκ οἶδατε ἐν ἡλίᾳ τί λέγει ἡ γραφή ὡς ἐντυγχάνει τῷ θεῷ κατὰ τοῦ ἰσραὴλ λέγων^{τ.μ.κ}. **v.3** κύριε τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν καὶ^{τ.μ.κ} τὰ θυσιαστήρια σου κατέσκαψαν καγὼ ὑπελείφθην μόνος καὶ ζητοῦσιν τὴν ψυχὴν μου. **v.6** εἰ δὲ χάριτι οὐκέτι ἐξ ἔργων ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις εἰ^{τ.μ.κ} δὲ^{τ.μ.κ} ἐξ^{τ.μ.κ} ἔργων^{τ.μ.κ} οὐκέτι^{τ.μ.κ} ἐστὶν^{τ.μ.κ} χάρις^{τ.μ.κ} ἐπεὶ^{τ.μ.κ} τὸ^{τ.μ.κ} ἔργον^{τ.μ.κ} οὐκέτι^{τ.μ.κ} ἐστὶν^{τ.μ.κ} ἔργον^{τ.μ.κ}. **v.7** τί οὖν ὁ ἐπιζητεῖ ἰσραὴλ τοῦτο^{μ.ν} τοῦτο^{τ.κ} οὐκ ἐπέτυχεν ἢ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν. **v.9** καὶ δαβὶδ^{μ.ν} δαβὶδ^{τ.κ} λέγει γεννηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς θήραν καὶ εἰς σκάνδαλον καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς.

βλέπειν καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διαπαντός σύγκαμψον. λέγω οὖν μὴ ἔπται- 11
 σαν ἵνα πέσωσιν μὴ γένοιτο ἀλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἢ σωτηρία τοῖς 12
 ἔθνεσιν εἰς τὸ παραζηλῶσαι αὐτούς. εἰ δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος 12
 κόσμου καὶ τὸ ἥτημα αὐτῶν πλοῦτος ἔθνων πόσῳ μᾶλλον τὸ πλήρωμα 13*
 αὐτῶν. ὑμῖν γὰρ λέγω τοῖς ἔθνεσιν ἐφ' ὅσον μὲν εἰμι ἐγὼ ἔθνων ἀπόστο- 13*
 λος τὴν διακονίαν μου δοξάζω. εἴ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα καὶ 14
 σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου τίς ἢ 15*
 πρόσληψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν. εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία καὶ τὸ φύραμα καὶ 16
 εἰ ἡ ῥίζα ἁγία καὶ οἱ κλάδοι. εἰ δὲ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν σὺ δὲ 17*
 ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συγκοινωνὸς τῆς ῥίζης καὶ τῆς 17*
 πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου. μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων εἰ δὲ κατακαυχᾶ- 18*
 σαι οὐ σὺ τὴν ῥίζαν βασιτάξεις ἀλλ' ἡ ῥίζα σέ. ἐρεῖς οὖν ἐξεκλάσθησαν οἱ 19*
 κλάδοι ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρισθῶ. καλῶς τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν σὺ δὲ τῇ πί- 20*
 στει ἔστηκας μὴ ὑψηλοφρόνει ἀλλὰ φοβοῦ. εἰ γὰρ ὁ θεὸς τῶν κατὰ φύσιν 21*
 κλάδων οὐκ ἐφείσατο μήπως οὐδὲ σοῦ φείσεται. ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ 22*
 ἀποτομίαν θεοῦ ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ἀποτομίαν ἐπὶ δὲ σέ χρηστότητα 23*
 ἐὰν ἐπιμείνῃς τῇ χρηστότητι ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. καὶ ἐκεῖνοι δὲ ἐὰν μὴ 23*
 ἐπιμείνωσιν τῇ ἀπιστίᾳ ἐγκεντρισθήσονται δυνατὸς γὰρ ἐστὶν ὁ θεὸς πάλιν 24
 ἐγκεντρίσαι αὐτούς. εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης ἀγριελαίου 24
 καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον πόσῳ μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ 25*
 φύσιν ἐγκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ. σὺ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελ- 25*
 φοί τὸ μυστήριον τοῦτο ἵνα μὴ ᾗτε παρ' ἑαυτοῖς φρόνιμοι ὅτι πώρως ἀπὸ 26*
 μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρισ οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἔθνων εἰσέλθῃ. καὶ 26*
 οὕτως πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται καθὼς γεγραπται ἥξει ἐκ σιών ὁ ῥυόμενος 27
 καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ ἱακῶβ. καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ δια- 27
 θήκη ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἐχθροὶ 28

v.10 σκοτισθητωσαν οι οφθαλμοι αυτων του μη βλεπειν και τον νωτον αυτων δια^ν παντος^ν διαπαντος^{τ.μ.κ} συγκαμψον. **v.13** υμιν δε^ν γαρ^{τ.μ.κ} λεγω τοις εθνεσιν εφ οσον μεν ουν^ν ειμι εγω εθνων αποστολος την διακονιαν μου δοξαζω. **v.15** ει γαρ η αποβολη αυτων καταλλαγη κοσμου τις η προσληψις^ν προσληψις^{τ.μ.κ} ει μη ζωη εκ νεκρων. **v.17** ει δε τινες των κλαδων εξεκλασθησαν συ δε αγριελαιος ων ενεκεντρισθης εν αυτοις και συγκοινωνος της ριζης και^{τ.μ.κ} της πιότητος της ελαιας εγενου. **v.18** μη κατακαυχω των κλαδων ει δε κατακαυχασαι ου συ την ριζαν βασιταξεις αλλα^ν αλλ^{τ.μ.κ} η ριζα σε. **v.19** ερεις ουν εξεκλασθησαν οι^{τ.κ} κλαδοι ινα εγω ἐγκεντρισθῶ. **v.20** καλως τη απιστια εξεκλασθησαν συ δε τη πιστει εστηκας μη υψηλα^ν φρονει^ν υψηλοφρονει^{τ.μ.κ} αλλα φοβου. **v.21** ει γαρ ο θεος των κατα φυσιν κλαδων ουκ εφεισατο [μη^ν πως]^ν μηπως^{τ.μ.κ} ουδε σου φεισεται^{μ.ν} φεισεται^{τ.κ}. **v.22** ιδε ουν χρηστοτητα και αποτομιαν θεου επι μεν τους πεσοντας αποτομια^ν αποτομιαν^{τ.μ.κ} επι δε σε χρηστοτης^ν θεου^ν χρηστοτητα^{τ.μ.κ} εαν επιμενης^ν επιμεινης^{τ.μ.κ} τη χρηστοτητι επει και συ εκκοπησῃ. **v.23** κακεινοι^ν και^{τ.μ.κ} εκεινοι^{τ.μ.κ} δε εαν μη επιμενωσιν^ν επιμεινωσιν^{τ.μ.κ} τη απιστια ἐγκεντρισθήσονται δυνατος γαρ ἐστὶν^{τ.κ.ν} ο θεος ἐστὶν^μ παλιν ἐγκεντρίσαι αὐτούς. **v.25** ου γαρ θελω υμας αγνοειν αδελφοι το μυστηριον τουτο ινα μη ητε [παρ]^ν παρ^{τ.μ.κ} εαυτοις φρονιμοι οτι πωρως απο μέρους τω ισραηλ γεγονεν αχρι^ν αχρις^{τ.μ.κ} ου το πληρωμα των εθνων εισελθῃ. **v.26** και ουτως πας ισραηλ σωθησεται καθως γεγραπται ηξει εκ σιων ο ρυομενος και^{τ.μ.κ} αποστρεψει ασεβειας απο ιακωβ.

29 δι' ὑμᾶς κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας. ἀμεταμέλητα
 30* γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις τοῦ θεοῦ. ὥσπερ γὰρ καὶ ὑμεῖς ποτε
 31* ἠπειθήσατε τῷ θεῷ νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ. οὕτως καὶ οὗτοι
 32 νῦν ἠπειθήσαν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐλεηθῶσιν. συνέκλεισεν
 33* γὰρ ὁ θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀπείθειαν ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ. ὃ βάθος
 πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως θεοῦ ὡς ἀνεξερευνήτα τὰ κρίματα αὐτοῦ
 34 καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ. τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου ἢ τίς σύμβου-
 35, 36 λος αὐτοῦ ἐγένετο. ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ. ὅτι
 ἐξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα αὐτῷ ἢ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας
 ἀμήν.

12 παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἀδελφοί διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ θεοῦ παραστή-
 σαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν ἁγίαν εὐάρεστον τῷ θεῷ τὴν λογικὴν
 2* λατρείαν ὑμῶν. καὶ μὴ συσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ μεταμορ-
 φοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοός ὑμῶν εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα
 3 τοῦ θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον. λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος
 τῆς δοθείσης μοι παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν
 ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν ἐκάστω ὡς ὁ θεὸς ἐμέρισεν μέτρον πίστεως.
 4* καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι μέλη πολλὰ ἔχομεν τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν
 5* αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν. οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σῶμα ἔσμεν ἐν χριστῷ ὁ δὲ καθ' εἷς
 6 ἀλλήλων μέλη. ἔχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθείσαν ἡμῖν
 7 διάφορα εἴτε προφητείαν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως. εἴτε διακονίαν
 8 ἐν τῇ διακονίᾳ εἴτε ὁ διδάσκων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ. εἴτε ὁ παρακαλῶν ἐν τῇ
 παρακλήσει ὁ μεταδιδούς ἐν ἀπλότητι ὁ προϊστάμενος ἐν σπουδῇ ὁ ἐλεῶν
 9 ἐν ἰλαρότητι. ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρόν κολλώμε-
 10 νοι τῷ ἀγαθῷ. τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι τῇ τιμῇ ἀλλήλους
 11* προηγούμενοι. τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροὶ τῷ πνεύματι ζέοντες τῷ καιρῷ
 12 δουλεύοντες. τῇ ἐλπίδι χαίροντες τῇ θλίψει ὑπομένοντες τῇ προσευχῇ
 13 προσκαρτεροῦντες. ταῖς χρεαίαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες τὴν φιλοξενίαν
 14* διώκοντες. εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε.
 15*, 16 χαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν μετὰ κλαιόντων. τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους

v.30 ὥσπερ γὰρ καὶ ^{τ.μ.κ} ὑμεῖς ποτε ἠπειθήσατε τῷ θεῷ νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ. **v.31** οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἠπειθήσαν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ἵνα καὶ αὐτοὶ [νῦν]^ν ἐλεηθῶσιν. **v.33** ὃ βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως θεοῦ ὡς ἀνεξεραυνήτα^ν ἀνεξερευνήτα^{τ.μ.κ} τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ. **12 v.2** καὶ μὴ συσχηματίζεσθαι^μ συσχηματίζεσθε^{τ.κ.ν} τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ μεταμορφοῦσθαι^μ μεταμορφουσθε^{τ.κ.ν} τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοός ὑμῶν^{τ.μ.κ} εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον. **v.4** καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι μέλη^{τ.μ.κ} πολλὰ μέλη^ν ἔχομεν τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν. **v.5** οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σῶμα ἔσμεν ἐν χριστῷ^{τ.μ.κ} ὁ δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη. **v.11** τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροὶ τῷ πνεύματι ζέοντες τῷ κυρίῳ^{κ.μ.ν} καιρῷ^τ δουλεύοντες. **v.14** εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας [ὑμᾶς]^ν ὑμᾶς^{τ.μ.κ} εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε. **v.15** χαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ^{τ.μ.κ} κλαίειν μετὰ κλαιόντων.

φρονούντες μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονούντες ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι
μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς. μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες 17
προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων. εἰ δυνατόν τὸ ἐξ ὑμῶν 18
μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες. μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες ἀγαπητοί 19
ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ γέγραπται γάρ ἔμοι ἐκδίκησις ἐγὼ ἀνταποδώσω
λέγει κύριος. ἐὰν οὖν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου ψώμιζε αὐτόν ἐὰν διψᾷ πό- 20*
τιζε αὐτόν τοῦτο γὰρ ποιῶν ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ. μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν. 21

πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω οὐ γάρ ἐστὶν ἐξου- 13*
σία εἰ μὴ ἀπὸ θεοῦ αἱ δὲ οὐσαι ἐξουσίαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν.
ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν οἱ δὲ 2*
ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρίμα λήπονται. οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶν φόβος 3*
τῶν ἀγαθῶν ἔργων ἀλλὰ τῶν κακῶν θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν τὸ
ἀγαθὸν ποιεῖ καὶ ἔξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς. θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν σοὶ εἰς 4
τὸ ἀγαθὸν ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῇς φοβοῦ οὐ γὰρ εἰκὴ τὴν μάχαιραν φορεῖ
θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν ἐκδικὸς εἰς ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι. διὸ 5
ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι οὐ μόνον διὰ τὴν ὀργὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδη-
σιν. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε λειτουργοὶ γὰρ θεοῦ εἰσὶν εἰς αὐτὸ 6
τοῦτο προσκαρτεροῦντες. ἀπόδοτε οὖν πᾶσιν τὰς ὀφειλάς τῷ τὸν φόρον 7*
τὸν φόρον τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος τῷ τὸν φόβον τὸν φόβον τῷ τὴν τιμὴν τὴν τι-
μὴν. μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε εἰ μὴ τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν 8*
ἕτερον νόμον πεπλήρωκεν. τὸ γὰρ οὐ μοιχεύσεις οὐ φονεύσεις οὐ κλέψεις 9*
οὐ ψευδομαρτυρήσεις οὐκ ἐπιθυμήσεις καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντολὴ ἐν τούτῳ
τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται ἐν τῷ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν.
ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη. 10
καὶ τοῦτο εἰδότες τὸν καιρὸν ὅτι ὥρα ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι νῦν 11*
γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. ἡ νύξ προέκοπεν ἡ 12*

v.20 ἀλλὰ^v εἰς οὖν^{τ.μ.κ} πείνα ὁ ἐχθρὸς σου ψώμιζε αὐτὸν εἰς διψᾷ ποτιζε αὐτὸν τοῦτο γὰρ ποιῶν
ἀνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. **13 v.1** πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις
ὑποτασσέσθω οὐ γὰρ ἐστὶν ἐξουσία εἰ μὴ ὑπο^{μ.ν} ἀπο^{τ.κ} θεοῦ αἱ δὲ οὐσαι ὑπο^v ἐξουσίαι^{τ.μ.κ} ὑπο^{τ.μ.κ}
τοῦ^{τ.μ.κ} θεοῦ τεταγμέναι εἰσιν. **v.2** ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν
οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρίμα λήπονται^v λήπονται^{τ.μ.κ}. **v.3** οἱ γὰρ ἀρχοντες οὐκ εἰσὶν φόβος
τῶ^v τῶν^{τ.μ.κ} ἀγαθῶ^v ἀγαθῶν^{τ.μ.κ} ἐργῶ^v ἐργῶν^{τ.μ.κ} ἀλλὰ τῶ^v τῶν^{τ.μ.κ} κακῶ^v κακῶν^{τ.μ.κ} θέλεις δὲ
μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν τὸ ἀγαθὸν ποιεῖ καὶ ἔξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς. **v.7** ἀποδοτε οὖν^{τ.μ.κ} πᾶσιν
τὰς ὀφείλας τῷ τὸν φόρον τὸν φόρον τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος τῷ τὸν φόβον τὸν φόβον τῷ τὴν τιμὴν τὴν τιμὴν.
v.8 μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε εἰ μὴ τὸ ἀγαπᾶν^{τ.μ.κ} ἀλλήλους ἀγαπᾶν^v ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον νόμον
πεπλήρωκεν. **v.9** τὸ γὰρ οὐ μοιχεύσεις οὐ φονεύσεις οὐ κλέψεις [οὐ^μ οὐ^{τ.κ} ψευδομαρτυρήσεις]^μ
ψευδομαρτυρήσεις^{τ.κ} οὐκ ἐπιθυμήσεις καὶ εἰ τις ἑτέρα ἐντολὴ ἐν τούτῳ^{τ.μ.κ} τῷ λόγῳ τούτῳ^v ἀνακεφα-
λαιοῦται [ἐν^v ἐν^{τ.μ.κ} τῷ]^v τῷ^{τ.μ.κ} ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν^{μ.ν} ἑαυτὸν^{τ.κ}. **v.11** καὶ
τοῦτο εἰδότες τὸν καιρὸν ὅτι ὥρα ἡμᾶς^{τ.μ.κ} ἤδη ὑμᾶς^v ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ
σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. **v.12** ἡ νύξ προέκοπεν ἡ δὲ ἡμέρα ἡγγικεν ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ
σκοτοῦ καὶ^{τ.μ.κ} ἐνδυσώμεθα [δε]^v τὰ ὄπλα τοῦ φωτός.

- δὲ ἡμέρα ἤγγικεν ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα
 13 τὰ ὅπλα τοῦ φωτός. ὥς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν μὴ κώμοις
 14* καὶ μέθαις μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ. ἀλλ' ἐνδύσα-
 σθε τὸν κύριον ἰησοῦν χριστόν καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιήσθε εἰς
 ἐπιθυμίας.
- 14** τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε μὴ εἰς διακρίσεις διαλο-
 2, 3* γισμῶν. ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. ὁ
 ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενείτω καὶ ὁ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ
 4* κρινέτω ὁ θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον
 οἰκέτην τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει σταθήσεται δὲ δυνατὸς γὰρ ἐστὶν
 5* ὁ θεὸς στήσαι αὐτόν. ὃς μὲν κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν ὃς δὲ κρίνει
 6* πᾶσαν ἡμέραν ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοῦ πληροφορεῖσθω. ὁ φρονῶν τὴν
 ἡμέραν κυρίῳ φρονεῖ καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν κυρίῳ οὐ φρονεῖ ὁ
 ἐσθίων κυρίῳ ἐσθίει εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ θεῷ καὶ ὁ μὴ ἐσθίων κυρίῳ οὐκ
 7 ἐσθίει καὶ εὐχαριστεῖ τῷ θεῷ. οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ
 8 ἀποθνήσκει. ἐάν τε γὰρ ζῶμεν τῷ κυρίῳ ζῶμεν ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν τῷ
 κυρίῳ ἀποθνήσκομεν ἐάν τε οὖν ζῶμεν ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν τοῦ κυρίου
 9* ἐσμέν. εἰς τοῦτο γὰρ χριστὸς καὶ ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη καὶ ἀνέζησεν ἵνα
 10* καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ. σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου ἢ καὶ
 σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι
 11 τοῦ χριστοῦ. γέγραπται γὰρ ζῶ ἐγὼ λέγει κύριος ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν
 12* γόνυ καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ θεῷ. ἄρα οὖν ἕκαστος ἡμῶν
 13 περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει τῷ θεῷ. μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν ἀλλὰ
 τοῦτο κρίνατε μᾶλλον τὸ μὴ τιθέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον.
 14* οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν κυρίῳ ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' ἑαυτοῦ εἰ μὴ τῷ
 15* λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι ἐκείνῳ κοινόν. εἰ δὲ διὰ βρῶμα ὁ ἀδελφός σου
 λυπεῖται οὐκέτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς μὴ τῷ βρώματί σου ἐκεῖνον ἀπόλ-

v.14 ἀλλὰ^v ἀλλ^{τ.μ.κ} ἐνδυσασθε τὸν κύριον ἰησοῦν χριστόν καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιήσθε εἰς ἐπιθυμίας. **14 v.3** ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενείτω καὶ^{τ.μ.κ} ὁ δὲ^v μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω ὁ θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. **v.4** σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει σταθήσεται δὲ δυνατεῖ^v δυνατὸς^{τ.μ.κ} γὰρ ἐστὶν^{τ.μ.κ} ὁ κύριος^v θεὸς^{τ.μ.κ} στήσαι αὐτόν. **v.5** ὃς μὲν [γὰρ]^v κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοὶ πληροφορεῖσθω. **v.6** ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν κυρίῳ φρονεῖ καὶ ὁ^{τ.μ.κ} μὴ^{τ.μ.κ} φρονῶν^{τ.μ.κ} τὴν^{τ.μ.κ} ἡμέραν^{τ.μ.κ} κυρίῳ^{τ.μ.κ} οὐ^{τ.μ.κ} φρονεῖ^{τ.μ.κ} καὶ^μ ὁ ἐσθίων κυρίῳ ἐσθίει εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ θεῷ καὶ ὁ μὴ ἐσθίων κυρίῳ οὐκ ἐσθίει καὶ εὐχαριστεῖ τῷ θεῷ. **v.9** εἰς τοῦτο γὰρ χριστὸς καὶ^{τ.μ.κ} ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} ἀνέζησεν^{μ.ν} ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ. **v.10** σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου ἢ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ θεοῦ^v χριστοῦ^{τ.μ.κ}. **v.12** ἀρα [οὖν]^v οὖν^{τ.μ.κ} ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει [τῷ^v τῷ^{τ.μ.κ} θεῷ]^v θεῷ^{τ.μ.κ}. **v.14** οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν κυρίῳ ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' αὐτοῦ^μ ἑαυτοῦ^{τ.κ.ν} εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι ἐκείνῳ κοινόν. **v.15** εἰ γὰρ^v δὲ^{τ.μ.κ} διὰ βρῶμα ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται οὐκέτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς μὴ τῷ βρώματι σου ἐκεῖνον ἀπολλυεῖς ὑπερ' οὗ χριστὸς ἀπέθανεν.

λυε ὑπὲρ οὗ χριστὸς ἀπέθανεν. μὴ βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. 16
οὐ γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ 17
εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν πνεύματι ἁγίῳ. ὁ γὰρ ἐν τούτοις δουλεύων τῷ χριστῷ 18*
εὐάρεστος τῷ θεῷ καὶ δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης 19
διώκωμεν καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους. μὴ ἔνεκεν βρώματος 20
κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ πάντα μὲν καθαρὰ ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ
διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι. καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα μηδὲ πιεῖν οἶνον 21*
μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει ἢ σκανδαλίζεται ἢ ἀσθενεῖ. σὺ πί- 22*
στιν ἔχεις κατὰ σαυτὸν ἔχε ἐνώπιον τοῦ θεοῦ μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν
ἐν ᾧ δοκιμάζει. ὁ δὲ διακρινόμενος ἐὰν φάγη κατακέκριται ὅτι οὐκ ἐκ 23
πίστεως πᾶν δὲ ὁ οὐκ ἐκ πίστεως ἁμαρτία ἐστίν.

ὀφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν 15
καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. ἕκαστος γάρ ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς 2*
τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν. καὶ γὰρ ὁ χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρεσεν ἀλ- 3*
λὰ καθὼς γέγραπται οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδίζοντων σε ἐπέπεσον ἐπ’ ἐμέ.
ὅσα γὰρ προεγράφη εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν προεγράφη ἵνα διὰ τῆς 4*
ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. ὁ δὲ 5
θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δώῃ ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλ-
λήλοις κατὰ χριστὸν ἰησοῦν. ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζητε τὸν 6
θεὸν καὶ πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. διὸ προσλαμβάνεσθε 7*
ἀλλήλους καθὼς καὶ ὁ χριστὸς προσελάβετο ἡμᾶς εἰς δόξαν θεοῦ. λέγω 8*
δὲ ἰησοῦν χριστὸν διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας θεοῦ
εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων. τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους 9
δοξάσαι τὸν θεὸν καθὼς γέγραπται διὰ τοῦτο ἔξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνε-
σιν καὶ τῷ ὀνοματί σου ψαλῶ. καὶ πάλιν λέγει εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ 10
λαοῦ αὐτοῦ. καὶ πάλιν αἰνεῖτε τὸν κύριον πάντα τὰ ἔθνη καὶ ἐπαινέσατε 11*
αὐτὸν πάντες οἱ λαοί. καὶ πάλιν ἡσαΐας λέγει ἔσται ἡ ῥίζα τοῦ ἰεσσαί 12
καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν ἐπ’ αὐτῷ ἔθνη ἐλπιούσιν. ὁ δὲ θεὸς τῆς 13
ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν εἰς τὸ

v.18 ο γὰρ ἐν τούτῳ^v τούτοις^{τ.μ.κ} δουλεύων τῷ χριστῷ εὐαρεστος τῷ θεῷ καὶ δοκιμος τοῖς ἀνθρώποις.
v.21 καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα μηδὲ πιεῖν οἶνον μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει ἢ^{τ.μ.κ}
σκανδαλίζεται^{τ.μ.κ} ἢ^{τ.μ.κ} ἀσθενεῖ^{τ.μ.κ}. **v.22** σὺ πιστὶν [ἡν]^v ἔχεις κατὰ σεαυτὸν^{μ.ν} σαυτὸν^{τ.κ} ἔχε
ἐνώπιον τοῦ θεοῦ μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει. **15** **v.2** ἕκαστος γὰρ^{τ.κ} ἡμῶν
τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν. **v.3** καὶ γὰρ ὁ χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρεσεν ἀλλὰ
καθὼς γέγραπται οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδίζοντων σε ἐπέπεσαν^v ἐπέπεσον^{τ.μ.κ} ἐπ’ ἐμέ. **v.4** ὅσα γὰρ
προεγράφη εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν ἐγγραφή^v προεγράφη^{τ.μ.κ} ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ δια^{μ.ν}
τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. **v.7** διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους καθὼς καὶ ὁ
χριστὸς προσελάβετο ὑμᾶς^{μ.ν} ἡμᾶς^{τ.κ} εἰς δόξαν τοῦ^v θεοῦ. **v.8** λέγω γὰρ^v δε^{τ.μ.κ} ἰησοῦν^{τ.κ} χρι-
στον ἰησοῦν^μ διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας θεοῦ εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν
πατέρων. **v.11** καὶ πάλιν αἰνεῖτε τὸν^{τ.μ.κ} κύριον^{τ.μ.κ} πάντα τὰ ἔθνη τὸν^v κύριον^v καὶ ἐπαινέσατοσαν^v
ἐπαινέσατε^{τ.μ.κ} αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.

- 14* περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει πνεύματος ἁγίου. πέπεισμαι δέ ἀδελφοί μου καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοὶ ἐστε ἀγαθωσύνης πεπληρωμένοι πάσης γνώσεως δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους νουθετεῖν.
- 15* τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν ἀδελφοί ἀπὸ μέρους ὡς ἐπαναμιμνήσκων
- 16* ὑμᾶς διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ. εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν ἰησοῦ χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη ἱεουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἵνα γένηται ἡ προσφορά τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος ἡγιασμένη ἐν πνεύματι
- 17*, 18* ἁγίῳ. ἔχω οὖν καύχησιν ἐν χριστῷ ἰησοῦ τὰ πρὸς θεόν. οὐ γὰρ τολμήσω λαλεῖν τι ὧν οὐ κατειργάσατο χριστὸς δι' ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν λόγῳ
- 19* καὶ ἔργῳ. ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων ἐν δυνάμει πνεύματος θεοῦ ὥστε με ἀπὸ ἱερουσαλήμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι
- 20 τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ. οὕτως δὲ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι οὐχ
- 21 ὅπου ὠνομάσθη χριστὸς ἵνα μὴ ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ. ἀλλὰ καθὼς γέγραπται οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ ὅψονται καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασιν συνήσουσιν. διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς.
- 23* νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασιν τούτοις ἐπιποθίαν δὲ ἔχων τοῦ
- 24* ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν. ὥς ἐὰν πορεύωμαι εἰς τὴν σπανίαν ἐλεύσομαι πρὸς ὑμᾶς ἐλπίζω γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ.
- 25, 26 νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς ἱερουσαλήμ διακονῶν τοῖς ἁγίοις. εὐδόκησαν γὰρ μακεδονία καὶ ἀχαΐα κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν
- 27* ἁγίων τῶν ἐν ἱερουσαλήμ. εὐδόκησαν γὰρ καὶ ὀφειλέται αὐτῶν εἶσιν εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινωνήσαν τὰ ἔθνη ὀφείλουσιν καὶ ἐν τοῖς
- 28* σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας καὶ σφραγισάμενος
- 29* αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον ἀπελεύσομαι δι' ὑμῶν εἰς τὴν σπανίαν. οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας τοῦ εὐαγγελίου τοῦ

v.14 πέπεισμαι δε ἀδελφοι μου και αὐτος ἐγὼ περὶ ὑμῶν ὅτι και αὐτοὶ μεστοὶ ἐστε ἀγαθωσύνης πεπληρωμένοι πάσης [της]^v γνώσεως δυνάμενοι και ἀλλους^m ἀλλήλους^{τ.κ.ν} νουθετεῖν. **v.15** τολμηροτερον δε ἐγραψα ὑμῖν ἀδελφοί^{τ.μ.κ} ἀπο μέρους ὡς ἐπαναμιμνήσκων ὑμᾶς δια τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν μοι ὑπο τοῦ θεοῦ. **v.16** εἰς τὸ εἶναι με λειτουργὸν ἰησοῦ^{τ.μ.κ} χριστοῦ ἰησοῦ^v εἰς τὰ ἔθνη ἱεουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἵνα γένηται ἡ προσφορά τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος ἡγιασμένη ἐν πνεύματι ἁγίῳ. **v.17** ἐχω οὖν [τὴν]^v καύχησιν ἐν χριστῷ ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν^{m,v} θεόν. **v.18** οὐ γὰρ τολμήσω λαλεῖν^{τ.μ.κ} τι λαλεῖν^v ὧν οὐ κατειργάσατο χριστὸς δι' ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν λόγῳ και ἐργῳ. **v.19** ἐν δυνάμει σημείων και τεράτων ἐν δυνάμει πνεύματος [θεοῦ]^v θεοῦ^{τ.μ.κ} ὥστε με ἀπο ἱερουσαλήμ και κύκλῳ μέχρι τοῦ ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ. **v.23** νυνὶ δε μηκέτι τόπον ἐχων ἐν τοῖς κλίμασι^v κλίμασιν^{τ.μ.κ} τούτοις ἐπιποθίαν δε ἐχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπο πολλῶν ἐτῶν. **v.24** ὡς ἀν^v εἰαν^{τ.μ.κ} πορεύωμαι εἰς τὴν σπανίαν ἐλεύσομαι^{τ.μ.κ} πρὸς^{τ.μ.κ} ὑμᾶς^{τ.μ.κ} ἐλπίζω γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς και ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ εἰαν ὑμῶν πρῶτον ἀπο μέρους ἐμπλησθῶ. **v.27** εὐδοκησαν γὰρ και ὀφειλέται αὐτῶν^{τ.μ.κ} εἰσιν αὐτῶν^v εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινωνήσαν τὰ ἔθνη ὀφείλουσιν και ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. **v.28** τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας και σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν τούτον ἀπελεύσομαι δι' ὑμῶν εἰς τὴν^{τ.μ.κ} σπανίαν. **v.29** οἶδα δε ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας τοῦ^{τ.μ.κ} εὐαγγελίου^{τ.μ.κ} τοῦ^{τ.μ.κ} χριστοῦ ἐλεύσομαι.

χριστοῦ ἐλεύσομαι. παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν 30*
 ἰησοῦ χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ πνεύματος συναγωνίσασθαι μοι ἐν
 ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν θεόν. ἵνα ῥυθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούν- 31*
 των ἐν τῇ ἰουδαίᾳ καὶ ἵνα ἡ διακονία μου ἢ εἰς ἱερουσαλὴμ εὐπρόσδεκτος
 γένηται τοῖς ἀγίοις. ἵνα ἐν χαρᾷ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος θεοῦ καὶ 32*
 συναναπαύσωμαι ὑμῖν. ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν. 33

συνίστημι δὲ ὑμῖν φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν οὖσαν διάκονον τῆς ἐκ- 16*
 κλησίας τῆς ἐν κεγχρεαῖς. ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε ἐν κυρίῳ ἀξίως τῶν 2*
 ἁγίων καὶ παραστήτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρήζη πράγματι καὶ γὰρ αὕτη
 προστάτις πολλῶν ἐγενήθη καὶ αὐτοῦ ἐμοῦ. ἀσπάσασθε πρίσκιλλαν καὶ 3*
 ἀκύλαν τοὺς συνεργούς μου ἐν χριστῷ ἰησοῦ. οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς 4
 μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν οἷς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ ἀλλὰ
 καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν. καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν 5*
 ἀσπάσασθε ἐπαίνεται τὸν ἀγαπητὸν μου ὃς ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς ἀχαΐας εἰς
 χριστόν. ἀσπάσασθε μαρίαν ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ἡμᾶς. ἀσπάσασθε 6*, 7*
 ἀνδρόνικον καὶ ἰουνιᾶν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου οἵτι-
 νές εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις οἱ καὶ πρὸ ἐμοῦ γέγονασιν ἐν χριστῷ.
 ἀσπάσασθε ἀμπλίαν τὸν ἀγαπητὸν μου ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε οὐρβανὸν 8*, 9
 τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν χριστῷ καὶ στάχυν τὸν ἀγαπητὸν μου. ἀσπάσασθε 10
 ἀπελλῆν τὸν δόκιμον ἐν χριστῷ ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν ἀριστοβούλου.
 ἀσπάσασθε ἡροδίωνα τὸν συγγενῆ μου ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν ναρκίσσου 11*
 τοὺς ὄντας ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε τρύφαιναν καὶ τρυφῶσαν τὰς κοπιώ- 12
 σας ἐν κυρίῳ ἀσπάσασθε περσίδα τὴν ἀγαπητὴν ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν
 κυρίῳ. ἀσπάσασθε ῥοῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν κυρίῳ καὶ τὴν μητέρα αὐ- 13
 τοῦ καὶ ἐμοῦ. ἀσπάσασθε ἀσύγκριτον φλέγοντα ἔρμᾶν πατροβᾶν ἔρμῃν 14*
 καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς. ἀσπάσασθε φιλόλογον καὶ ἰουλίαν νηρέα 15
 καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ καὶ ὀλυμπᾶν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁγίους.

v.30 παρακαλω δε υμας [αδελφοι]´ ἀδελφοι ^{τ.μ.κ} δια του κυριου ημων ιησου χριστου και δια της αγαπης του πνευματος συναγωνισασθαι μοι εν ταις προσευχαις υπερ εμου προς τον θεον. **v.31** ινα ρυθω απο των απειθουντων εν τη ιουδαια και ινα ^{τ.μ.κ} η διακονια μου η εις ιερουσαλημ ευπροσδεκτος γενηται ^{τ.μ.κ} τοις αγιοις γενηται´. **v.32** ινα εν χαρα ελθω´ ελθω ^{τ.μ.κ} προς υμας δια θεληματος θεου και ^{τ.μ.κ} συναναπαυσωμαι υμιν. **16 v.1** συνιστημι δε υμιν φοιβην την αδελφην ημων ουσαν [και]´ διακονον της εκκλησιας της εν κεγχρεαις. **v.2** ινα αυτην προσδεξησθε εν κυριω αξιως των αγιων και παραστητε αυτη εν ω αν υμων χρηζη πραγματι και γαρ αυτη προστατις πολλων εγενηθη και αυτου ^{τ.μ.κ} εμου αυτου´. **v.3** ασπασασθε πρισκαν´ πρισκιλλαν ^{τ.κ} και ακυλαν τους συνεργους μου εν χριστω ιησου. **v.5** και την κατ οικον αυτων εκκλησιαν ασπασασθε επαινετον τον αγαπητον μου ος εστιν απαρχη της ασιας´ αχαιας ^{τ.μ.κ} εις χριστον. **v.6** ασπασασθε μαριαν´ μαριαμ ^{τ.μ.κ} ητις πολλα εκοπιασεν εις υμας´ ημας ^{τ.μ.κ}. **v.7** ασπασασθε ανδρονικον και ιουνιαν τους συγγενεις μου και συναιχμαλωτους μου οιτινες εισιν επισημοι εν τοις αποστολοις οι και προ εμου γεγοναν´ γεγονασιν ^{τ.μ.κ} εν χριστω. **v.8** ασπασασθε αμπλιατον´ αμπλιαν ^{τ.μ.κ} τον αγαπητον μου εν κυριω. **v.11** ασπασασθε ηρωδιωνα´ ηρωδιωνα ^{τ.κ} τον συγγενη μου ασπασασθε τους εκ των ναρκισσου τους οντας εν κυριω. **v.14** ασπασασθε ασυγκριτον φλεγοντα ερμαν´ πατροβαν ^{τ.μ.κ} ερμην πατροβαν´ ερμαν´ και τους συν αυτοις αδελφους.

- 16* ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τοῦ
 17* χριστοῦ. παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ
 τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ποιοῦντας καὶ ἐκκλίνατε
 18* ἀπ' αὐτῶν. οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἰησοῦ χριστῷ οὐ δουλεύουσιν
 ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας ἐξαπατῶ-
 19* σιν τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας ἀφίκετο
 χαίρω οὖν τὸ ἐφ' ὑμῖν θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς μὲν εἶναι εἰς τὸ ἀγαθὸν ἀκε-
 20* ραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν σατανᾶν
 ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει ἢ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ
 21* μεθ' ὑμῶν. ἀσπάζονται ὑμᾶς τιμόθεος ὁ συνεργός μου καὶ λούκιος καὶ
 22 ἰάσων καὶ σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου. ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ τέρτιος
 23* ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν κυρίῳ. ἀσπάζεται ὑμᾶς γάϊος ὁ ξένος μου
 καὶ τῆς ἐκκλησίας ὅλης ἀσπάζεται ὑμᾶς ἔραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως
 24* καὶ κούαρτος ὁ ἀδελφός. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ
 25* πάντων ὑμῶν ἀμήν. τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίζαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν
 μου καὶ τὸ κήρυγμα ἰησοῦ χριστοῦ κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις
 26* αἰωνίοις σεσιγημένου. φανερωθέντος δὲ νῦν διὰ τε γραφῶν προφητικῶν
 κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη
 27* γνωρισθέντος. μόνῳ σοφῷ θεῷ διὰ ἰησοῦ χριστοῦ ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶ-
 νας ἀμήν πρὸς ῥωμαίους ἐγράφη ἀπὸ κορίνθου διὰ φοίβης τῆς διακόνου
 τῆς ἐν κεγχρεαῖς ἑκκλησίας.

v.16 ἀσπασασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι πασαι^ν τοῦ χριστοῦ.
v.17 παρακαλῶ δε ὑμᾶς ἀδελφοί σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκανδαλα παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν
 ὑμεῖς ἐμάθετε ποιοῦντας καὶ ἐκκλινετε^ν ἐκκλινετε^{τ.μ.κ} ἀπ' αὐτῶν. **v.18** οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ κυρίῳ ἡμῶν
 ἰησοῦ^{τ.μ.κ} χριστῷ οὐ δουλεύουσιν ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας ἐξα-
 πατωσιν τὰς καρδίας τῶν ἀκακῶν. **v.19** ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας ἀφίκετο χαίρω^{τ.μ.κ} οὖν^{τ.μ.κ}
 τὸ^{τ.μ.κ} ἐφ' ὑμῖν οὖν^ν χαίρω^ν θέλω δε ὑμᾶς σοφοὺς μὲν^{τ.μ.κ} εἶναι εἰς τὸ ἀγαθὸν ἀκεραιούς δε εἰς τὸ
 κακόν. **v.20** ὁ δε θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει ἢ χάρις τοῦ
 κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ^{τ.μ.κ} μεθ' ὑμῶν ἀμήν^κ. **v.21** ἀσπάζεται^ν ἀσπάζονται^{τ.μ.κ} ὑμᾶς τιμόθεος
 ὁ συνεργός μου καὶ λούκιος καὶ ἰάσων καὶ σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου. **v.23** ἀσπάζεται ὑμᾶς γάϊος ὁ
 ξένος μου καὶ τῆς^{τ.μ.κ} ἐκκλησίας^{τ.μ.κ} ὅλης τῆς^ν ἐκκλησίας^ν ἀσπάζεται ὑμᾶς ἔραστος ὁ οἰκονόμος τῆς
 πόλεως καὶ κούαρτος ὁ ἀδελφός. **v.24** ἡ^{τ.μ.κ} χάρις^{τ.μ.κ} τοῦ^{τ.μ.κ} κυρίου^{τ.μ.κ} ἡμῶν^{τ.μ.κ} ἰησοῦ^{τ.μ.κ}
 χριστοῦ^{τ.μ.κ} μετὰ^{τ.μ.κ} πάντων^{τ.μ.κ} ὑμῶν^{τ.μ.κ} ἀμήν^{τ.μ.κ}. **v.25** [τῷ^ν [ᾧ^{τ.μ.κ} 14:24] τῷ^{τ.μ.κ} δε δυναμένῳ
 ὑμᾶς στηρίζαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα ἰησοῦ χριστοῦ κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις
 αἰωνίοις σεσιγημένου. **v.26** [ᾧ^{τ.μ.κ} 14:25] φανερωθέντος δε νῦν διὰ τε γραφῶν προφητικῶν κατ' ἐπιταγὴν
 τοῦ αἰωνίου θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος. **v.27** [ᾧ^{τ.μ.κ} 14:26] μόνῳ σοφῷ θεῷ
 διὰ ἰησοῦ χριστοῦ ᾧ^{τ.μ.κ} ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν^ν ἀμήν^{τ.μ.κ}.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

παῦλος κλητὸς ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ σω- 1*
σθένης ὁ ἀδελφός. τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὓσῃ ἐν κορίνθῳ ἡγιασμέ- 2*
νοις ἐν χριστῷ ἰησοῦ κλητοῖς ἁγίοις σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ
ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν.
χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. 3
εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ δοθεί- 4
σῃ ὑμῖν ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ ἐν παντὶ λόγῳ 5
καὶ πάσῃ γνώσει. καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν. 6
ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι ἀπεκδεχομένους τὴν ἀπο- 7
κάλυψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. ὅς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως 8*
τέλους ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. πιστὸς 9
ὁ θεὸς δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ
κυρίου ἡμῶν. παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου 10
ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες καὶ μὴ ᾗ ἐν ὑμῖν σχίσματα
ᾗτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῷ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. ἐδηλώθη γάρ 11
μοι περὶ ὑμῶν ἀδελφοί μου ὑπὸ τῶν χλόης ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσιν. λέγω 12
δὲ τοῦτο ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει ἐγὼ μὲν εἰμι παύλου ἐγὼ δὲ ἀπολλῶ ἐγὼ
δὲ κηφᾶ ἐγὼ δὲ χριστοῦ. μεμέρισται ὁ χριστὸς μὴ παῦλος ἐσταυρώθη 13
ὑπὲρ ὑμῶν ἢ εἰς τὸ ὄνομα παύλου ἐβαπτίσθητε. εὐχαριστῶ τῷ θεῷ ὅτι 14*
οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ κρίσπον καὶ γαῖον. ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς 15*
τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν στεφανᾶ οἶκον λοιπὸν οὐκ 16
οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. οὐ γὰρ ἀπέστειλέν με χριστὸς βαπτίζειν ἀλλ' 17*
εὐαγγελίζεσθαι οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ χριστοῦ.
ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστίν τοῖς δὲ σω- 18
ζομένοις ἡμῖν δύναμις θεοῦ ἐστίν. γέγραπται γὰρ ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν 19
σοφῶν καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω. ποῦ σοφός ποῦ γραμματεὺς 20*

1 **v.1** παυλος κλητος αποστολος ιησου^{τ.μ.κ} χριστου ιησου^ν δια θεληματος θεου και σωσθενης ο αδελφος. **v.2** τη εκκλησια του θεου τη ουση εν κορινθω ηγιασμενοις εν χριστω ιησου κλητοις αγιοις συν πασιν τοις επικαλουμενοις το ονομα του κυριου ημων ιησου χριστου εν παντι τοπω αυτων τε^{τ.μ.κ} και ημων. **v.8** ος και βεβαιωσει υμας εως τελους ανεγκλητους εν τη ημερα του κυριου ημων ιησου [χριστου]^ν χριστου^{τ.μ.κ}. **v.14** ευχαριστω [τω^ν τω^{τ.μ.κ} θεω]^ν θεω^{τ.μ.κ} οτι ουδενα υμων εβαπτισα ει μη κρισπον και γαιον. **v.15** ινα μη τις ειπη οτι εις το εμον ονομα εβαπτισθητε^ν εβαπτισα^{τ.μ.κ}. **v.17** ου γαρ απεστειλεν με χριστος βαπτίζειν αλλα^ν αλλ^{τ.μ.κ} ευαγγελιζεσθαι ουκ εν σοφια λογου ινα μη κενωθη ο σταυρος του χριστου. **v.20** που σοφος που γραμματευσ που συζητητης του αιωνος τουτου ουχι εμωρανεν ο θεος την σοφian του κοσμου τουτου^{τ.μ.κ}.

ποῦ συζητητῆς τοῦ αἰῶνος τούτου οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ
 21 κόσμου τούτου. ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ
 τῆς σοφίας τὸν θεόν εὐδόκησεν ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σω-
 22* σαι τοὺς πιστεύοντας. ἐπειδὴ καὶ ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσιν καὶ Ἕλληνες
 23* σοφίαν ζητοῦσιν. ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν χριστὸν ἐσταυρωμένον ἰουδαίοις
 24 μὲν σκάνδαλον Ἕλλησιν δὲ μωρίαν. αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς ἰουδαίοις τε
 25* καὶ Ἕλλησιν χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν. ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ
 θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστὶν καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον
 26 τῶν ἀνθρώπων ἐστίν. βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν ἀδελφοί ὅτι οὐ πολλοὶ
 27* σοφοὶ κατὰ σὰρκα οὐ πολλοὶ δυνατοὶ οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς. ἀλλὰ τὰ μωρὰ
 τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεὸς ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνη καὶ τὰ ἀσθενῆ
 28* τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεὸς ἵνα καταισχύνη τὰ ἰσχυρά. καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ
 κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ θεὸς καὶ τὰ μὴ ὄντα ἵνα τὰ ὄντα
 29*, 30* καταργήσῃ. ὅπως μὴ καυχῆσθαι πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ. ἐξ αὐτοῦ δὲ
 ὑμεῖς ἐστε ἐν χριστῷ ἰησοῦ ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ θεοῦ δικαιοσύνη
 31 τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις. ἵνα καθὼς γέγραπται ὁ καυχώμενος
 ἐν κυρίῳ καυχάσθω.

2* καὶ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς ἀδελφοί ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σο-
 2* φίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ θεοῦ. οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ εἰδέναι
 3* τι ἐν ὑμῖν εἰ μὴ ἰησοῦν χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθε-
 4* νείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. καὶ ὁ λόγος
 μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις ἀλλ'
 5 ἐν ἀποδείξει πνεύματος καὶ δυνάμεως. ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ
 6 ἀνθρώπων ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ. σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις
 σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου
 7* τῶν καταργουμένων. ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν θεοῦ ἐν μυστηρίῳ τὴν ἀπο-
 8 κεκρυμμένην ἣν προώρισεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν. ἦν

v.22 ἐπειδὴ καὶ ἰουδαῖοι σημεία^v σημειοῦ^{τ.μ.κ} αἰτοῦσιν καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν. **v.23** ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν χριστὸν ἐσταυρωμένον ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον ἐθνέσιν^v Ἕλλησιν^{τ.μ.κ} δὲ μωρίαν. **v.25** ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστὶν καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστὶν^{τ.μ.κ}. **v.27** ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεὸς ἵνα καταισχύνη^v τοὺς σοφοὺς καταισχύνη^{τ.μ.κ} καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεὸς ἵνα καταισχύνη τὰ ἰσχυρά. **v.28** καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ θεὸς καὶ^{τ.μ.κ} τὰ μὴ ὄντα ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ. **v.29** ὅπως μὴ καυχῆσθαι πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ^{μ.ν} θεοῦ^{μ.ν} αὐτοῦ^{τ.κ}. **v.30** ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν χριστῷ ἰησοῦ ὃς ἐγενήθη ἡμῖν^{τ.μ.κ} σοφία ἡμῖν^v ἀπὸ θεοῦ δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις. **2 v.1** καὶ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς ἀδελφοί ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μυστήριον^v μαρτύριον^{τ.μ.κ} τοῦ θεοῦ. **v.2** οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ^{τ.μ.κ} εἰδέναι^{τ.μ.κ} τι εἰδέναι^v ἐν ὑμῖν εἰ μὴ ἰησοῦν χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. **v.3** καὶ^v καὶ^{τ.μ.κ} ἐγὼ^{τ.μ.κ} ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. **v.4** καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμα μου οὐκ ἐν^v πειθοῖς^{τ.μ.κ} ἀνθρωπίνης^{τ.μ.κ} σοφίας [λόγοις]^v λόγοις^{τ.μ.κ} ἀλλ' ἐν ἀποδείξει πνεύματος καὶ δυνάμεως. **v.7** ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν^{τ.μ.κ} θεοῦ σοφίαν^v ἐν μυστηρίῳ τὴν ἀποκεκρυμμένην ἣν προώρισεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν.

οὐδείς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν εἰ γὰρ ἔγνωσαν οὐκ ἂν
τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν. ἀλλὰ καθὼς γέγραπται ἃ ὀφθαλμοὶ 9
οὐκ εἶδεν καὶ οὐς οὐκ ἤκουσεν καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη ἃ
ἠτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. ἡμῖν δὲ ὁ θεὸς ἀπεκάλυψεν διὰ 10*
τοῦ πνεύματος αὐτοῦ τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ καὶ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ.
τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου 11*
τὸ ἐν αὐτῷ οὕτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδείς οἶδεν εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ.
ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ 12
θεοῦ ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν. ἃ καὶ λαλοῦμεν 13*
οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις ἀλλ' ἐν διδακτοῖς πνεύματος
ἀγίου πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντας. ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ 14
δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστὶν καὶ οὐ δύναται
γνῶναι ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται. ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν 15*
πάντα αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται. τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου ὃς 16
συμβιβάζει αὐτόν ἡμεῖς δὲ νοῦν χριστοῦ ἔχομεν.

καὶ ἐγὼ ἀδελφοί οὐκ ἠδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὡς πνευματικοῖς ἀλλ' ὡς 3*
σαρκικοῖς ὡς νηπίοις ἐν χριστῷ. γάλα ὑμᾶς ἐπότισα καὶ οὐ βρῶμα οὕπω 2*
γὰρ ἠδύνασθε ἀλλ' οὐτε ἔτι νῦν δύνασθε. ἔτι γὰρ σαρκικοὶ ἐστε ὅπου 3*
γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις καὶ διχοστασίαι οὐχὶ σαρκικοὶ ἐστε καὶ κατὰ
ἄνθρωπον περιπατεῖτε. ὅταν γὰρ λέγῃ τις ἐγὼ μὲν εἰμι παύλου ἕτερος 4*
δέ ἐγὼ ἀπολλῶ οὐχὶ σαρκικοὶ ἐστε. τίς οὖν ἐστὶν παῦλος τίς δὲ ἀπολλῶς 5*
ἀλλ' ἢ διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύσατε καὶ ἐκάστω ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν. ἐγὼ 6*
ἐφύτευσα ἀπολλῶς ἐπότισεν ἀλλ' ὁ θεὸς ἡὔξανεν. ὥστε οὐτε ὁ φυτεύων 7
ἐστὶν τι οὐτε ὁ ποτίζων ἀλλ' ὁ αὐξάνων θεός. ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων 8*
ἐν εἰσιν ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. θεοῦ 9
γὰρ ἐσμεν συνεργοί θεοῦ γεώργιον θεοῦ οἰκοδομῇ ἐστε. κατὰ τὴν χάριν 10*

v.10 ἡμιν δε απεκαλυψεν^v ο θεος απεκαλυψεν^{τ.μ.κ} δια του πνευματος αυτου^{τ.μ.κ} το γαρ πνευμα παντα
εραυνα^v ερευνα^{τ.μ.κ} και τα βαθη του θεου. **v.11** τις γαρ οιδεν ανθρωπων τα του ανθρωπου ει μη το
πνευμα του ανθρωπου το εν αυτω ουτως και τα του θεου ουδεις εγνωκεν^v οιδεν^{τ.μ.κ} ει μη το πνευμα του
θεου. **v.13** α και λαλουμεν ουκ εν διδακτοις ανθρωπινης σοφιας λογοις αλλ εν διδακτοις πνευματος
αγιου^{τ.μ.κ} πνευματικοις πνευματικα συγκρινοντας. **v.15** ο δε πνευματικος ανακρινει [τα]^v μεν^{τ.μ.κ}
παντα αυτος δε υπ ουδενος ανακρινεται. **3** **v.1** καγω^v και^{τ.μ.κ} εγω^{τ.μ.κ} αδελφοι ουκ ηδυνηθην
λαλησαι^{τ.κ.ν} υμιν λαλησαι^μ ως πνευματικοις αλλ ως σαρκινοις^v σαρκικοις^{τ.μ.κ} ως νηπιοις εν χριστω.
v.2 γαλα υμας εποτισα και^{τ.μ.κ} ου βρωμα ουπω γαρ εδυνασθε^{μ.ν} ηδυνασθε^{τ.κ} αλλ ουδε^v ουτε^{τ.μ.κ} επι
νυν δυνασθε. **v.3** επι γαρ σαρκικοι εστε οπου γαρ εν υμιν ζηλος και ερις και^{τ.μ.κ} διχοστασαι^{τ.μ.κ} ουχι
σαρκικοι εστε και κατα ανθρωπον περιπατειτε. **v.4** οταν γαρ λεγῃ τις εγω μεν ειμι παυλου ετερος δε εγω
απολλω ουκ^v ουχι^{τ.μ.κ} ανθρωποι^v σαρκικοι^{τ.μ.κ} εστε. **v.5** τι^v τις^{τ.μ.κ} ουν εστιν παυλος^{τ.μ.κ} τις^{τ.μ.κ}
δε^{τ.μ.κ} απολλως τι^v δε^v εστιν^v παυλος^v αλλ^{τ.μ.κ} η^{τ.μ.κ} διακονοι δι ων επιστευσατε και εκαστω ως ο
κυριος εδωκεν. **v.6** εγω εφυτευσα απολλως εποτισεν αλλα^v αλλ^{τ.μ.κ} ο θεος ηυξανεν. **v.8** ο φυτευων
δε και ο ποτιζων εν εισιν εκαστος δε τον ιδιον μισθον λημψεται^v ληψεται^{τ.μ.κ} κατα τον ιδιον κοπον.
v.10 κατα την χάριν του θεου την δοθεισαν μοι ως σοφος αρχιτεκτων θεμελιον εθηκα^v τεθεικα^{τ.μ.κ} αλλος
δε εποικοδομει εκαστος δε βλεπω πως εποικοδομει.

τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον τέθεικα ἄλλος δὲ
 11* ἐποικοδομεῖ ἕκαστος δὲ βλέπew πῶς ἐποικοδομεῖ. θεμέλιον γὰρ ἄλλον
 12* οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον ὃς ἐστὶν ἰησοῦς ὁ χριστός. εἰ δὲ
 τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον χρυσὸν ἄργυρον λίθους τιμίους
 13* ξύλα χόρτον καλάμην. ἐκάστου τὸ ἔργον φανερόν γενήσεται ἡ γὰρ ἡμέρα
 δηλώσει ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον ὅποιόν ἐστὶν τὸ
 14* πῦρ δοκιμάσει. εἴ τις τὸ ἔργον μενεῖ ὃ ἐπωκοδόμησεν μισθὸν λήψεται.
 15 εἴ τις τὸ ἔργον κατακαήσεται ζημιωθήσεται αὐτὸς δὲ σωθήσεται οὕτως
 16 δὲ ὡς διὰ πυρός. οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς θεοῦ ἐστε καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ
 17 οἴκεῖ ἐν ὑμῖν. εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ φθείρει φθερεῖ τοῦτον ὁ θεὸς ὁ γὰρ
 18 ναὸς τοῦ θεοῦ ἅγιός ἐστιν οἵτινές ἐστε ὑμεῖς. μηδεὶς ἐαυτὸν ἐξαπατάτω
 εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ μωρὸς γενέσθω ἵνα
 19 γένηται σοφός. ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ θεῷ
 ἐστὶν γέγραπται γὰρ ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν.
 20 καὶ πάλιν κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν ὅτι εἰσὶν μάταιοι.
 21, 22* ὥστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστὶν. εἴτε παῦλος
 εἴτε ἀπολλῶς εἴτε κηφᾶς εἴτε κόσμος εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος εἴτε ἐνεστῶτα
 23 εἴτε μέλλοντα πάντα ὑμῶν ἐστὶν. ὑμεῖς δὲ χριστοῦ χριστὸς δὲ θεοῦ.
 4 οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἀνθρώπος ὡς ὑπηρέτας χριστοῦ καὶ οἰκονόμους
 2* μυστηρίων θεοῦ. ὃ δὲ λοιπὸν ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις ἵνα πιστός τις
 3 εὐρεθῇ. ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρώ-
 4 πίνης ἡμέρας ἄλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω. οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ σύνοιδα
 5 ἄλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι ὁ δὲ ἀνακρίνων με κύριός ἐστιν. ὥστε
 μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ
 τοῦ σκοτίους καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν καὶ τότε ὁ ἔπαινος
 6* γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ. ταῦτα δὲ ἀδελφοί μετεσχημάτισα εἰς
 ἐμαυτὸν καὶ ἀπολλῶ δι' ὑμᾶς ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται
 7 φρονεῖν ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἐτέρου. τίς γὰρ
 σε διακρίνει τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες εἰ δὲ καὶ ἔλαβες τί καυχᾶσαι ὡς μὴ
 8 λαβών. ἤδη κεκορεσμένοι ἐστέ ἤδη ἐπλουτήσατε χωρὶς ἡμῶν ἐβασίλευ-
 σατε καὶ ὄφελόν γε ἐβασίλευσατε ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν.

v.11 θεμελιον γαρ αλλον ουδεις δυναται θειναι παρα τον κειμενον ος εστιν ιησους ο^{τ.κ} χριστος. **v.12** ει
 δε τις εποικοδομει επι τον θεμελιον τουτον^{τ.μ.κ} χρυσον αργυρον λιθους τιμιους ξυλα χορτον καλαμην.
v.13 εκαστου το εργον φανερον γενησεται η γαρ ημερα δηλωσει οτι εν πυρι αποκαλυπτεται και εκαστου
 το εργον οποιον εστιν το πυρ [αυτο]^ν δοκιμασει. **v.14** ει τινος το εργον μενει ο εποικοδομησεν^{μ.ν}
 επωκοδομησεν^{τ.κ} μισθον λημψεται^ν ληψεται^{τ.μ.κ}. **v.22** ειτε παυλος ειτε απολλως ειτε κηφας ειτε
 κοσμος ειτε ζωη ειτε θανατος ειτε ενεστωτα ειτε μελλοντα παντα υμων εστιν^{τ.μ.κ}. **4 v.2** ωδε^ν ο^{τ.μ.κ}
 δε^{τ.μ.κ} λοιπον ζητειται εν τοις οικονομοις ινα πιστος τις ευρεθῃ. **v.6** ταυτα δε αδελφοι μετεσχηματισα
 εις εμαυτον και απολλων^ν απολλω^{τ.μ.κ} δι υμας ινα εν ημιν μαθητε το μη υπερ α^ν ο^{τ.μ.κ} γεγραπται
 φρονειν^{τ.μ.κ} ινα μη εις υπερ του ενος φυσιουσθε κατα του ετερου.

δοκῶ γάρ ὅτι ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθα- 9*
 νατίους ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις.
 ἡμεῖς μωροὶ διὰ χριστόν ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν χριστῷ ἡμεῖς ἀσθενεῖς ὑμεῖς 10
 δὲ ἰσχυροὶ ὑμεῖς ἔνδοξοι ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πει- 11*
 νῶμεν καὶ διψῶμεν καὶ γυμνητεύομεν καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν.
 καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσὶν λειδορούμενοι εὐλογοῦμεν 12
 διωκόμενοι ἀνεχόμεθα. βλασφημούμενοι παρακαλοῦμεν ὡς περικαθάρ- 13*
 ματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν πάντων περίφημα ἕως ἄρτι. οὐκ ἐντρέπων 14*
 ὑμᾶς γράφω ταῦτα ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ. ἐὰν γὰρ μυρί- 15
 οὺς παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν χριστῷ ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας ἐν γὰρ χριστῷ
 ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς μι- 16
 μηταί μου γίνεσθε. διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν τιμόθεον ὃς ἐστὶν τέκνον μου 17*
 ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν
 χριστῷ καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. ὡς μὴ ἐρχομένου δέ 18
 μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν τινες. ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς ἐὰν 19
 ὁ κύριος θελήσῃ καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων ἀλλὰ τὴν
 δύναμιν. οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀλλ' ἐν δυνάμει. τί θέλετε 20, 21*
 ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πραότητος.

ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία καὶ τοιαύτη πορνεία ἣτις οὐδὲ ἐν τοῖς 5*
 ἔθνεσιν ὀνομάζεται ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. καὶ ὑμεῖς πεφυ- 2*
 σιωμένοι ἐστέ καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε ἵνα ἐξαρθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ
 τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας. ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ἀπὼν τῷ σώματι παρὼν δὲ τῷ 3*
 πνεύματι ἤδη κέκρικα ὡς παρὼν τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον. ἐν τῷ 4*
 ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ
 πνεύματος σὺν τῇ δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. παραδοῦναι 5*
 τὸν τοιοῦτον τῷ σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκὸς ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν
 τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἰησοῦ. οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν οὐκ οἶδατε ὅτι 6

v.9 δοκῶ γὰρ ὅτι^{τ.μ.κ} ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανατίους ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. **v.11** ἀχρι τῆς ἀρτι ὥρας καὶ πεινῶμεν καὶ διψῶμεν καὶ γυμνιτεύομεν^ν γυμνητεύομεν^{τ.μ.κ} καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν. **v.13** βλασφημούμενοι^ν παρακαλοῦμεν ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν πάντων περίφημα ἕως ἄρτι. **v.14** οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ^ν νουθετῶ^ν νουθετῶ^{τ.μ.κ}. **v.17** διὰ τοῦτο ἐπέμψα ὑμῖν τιμόθεον ὃς ἐστὶν τέκνον^{τ.μ.κ} μου τέκνον^ν ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν χριστῷ [ἰησοῦ]^ν καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. **v.21** τί θέλετε ἐν ῥάβδῳ ελθῶ πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματι τε πραυτητος^ν πραοτητος^{τ.μ.κ}. **5** **v.1** ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία καὶ τοιαύτη πορνεία ἣτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται^{τ.μ.κ} ὥστε γυναῖκα τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. **v.2** καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε ἵνα ἀρθῇ^ν ἐξαρθῇ^{τ.μ.κ} ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο πράξας^ν ποιήσας^{τ.μ.κ}. **v.3** ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς^{τ.μ.κ} ἀπὼν τῷ σώματι παρὼν δὲ τῷ πνεύματι ἤδη κέκρικα ὡς παρὼν τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον. **v.4** ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου [ἡμῶν]^ν ἡμῶν^{τ.μ.κ} ἰησοῦ χριστοῦ^{τ.μ.κ} συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος σὺν τῇ δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ^{τ.μ.κ}. **v.5** παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκὸς ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἰησοῦ^{τ.μ.κ}.

7* μικρά ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. ἐκκαθάρατε οὖν τὴν παλαιὰν ζύμην
 ἵνα ᾗτε νέον φύραμα καθὼς ἐστε ἄζυμοι καὶ γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ
 8 ἡμῶν ἐτύθη χριστός. ὥστε ἐορτάζωμεν μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ μηδὲ ἐν ζύμῃ
 9 κακίας καὶ πονηρίας ἀλλ' ἐν ἄζυμοις εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας. ἔγραψα
 10* ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις. καὶ οὐ πάντως τοῖς
 πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις ἢ ἄρπαξιν ἢ εἰδωλολάτραις
 11* ἐπεὶ ὀφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. νυνὶ δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συ-
 ναναμίγνυσθαι ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ἢ πόρνος ἢ πλεονέκτης ἢ
 εἰδωλολάτρης ἢ λοῖδορος ἢ μέθυσος ἢ ἄρπαξ τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν.
 12*, 13* τί γὰρ μοι καὶ τοὺς ἔξω κρίνειν οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε. τοὺς δὲ ἔξω
 ὁ θεὸς κρίνει καὶ ἐξαρεῖτε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

6 τολμᾷ τις ὑμῶν πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων
 2* καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων. οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινούσιν
 3 καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων. οὐκ
 4 οἶδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν μήτι γε βιωτικά. βιωτικά μὲν οὖν κριτήρια
 5* ἐὰν ἔχητε τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τούτους καθίζετε. πρὸς
 ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω οὕτως οὐκ ἐστὶν ἐν ὑμῖν σοφὸς οὐδὲ εἷς ὃς δυνήσεται
 6 διακρίναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ
 7* κρίνεται καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων. ἤδη μὲν οὖν ὅλως ἡττημα ἐν ὑμῖν ἐστὶν ὅτι
 κρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν διὰ τὸ οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε διὰ τὸ οὐχὶ μᾶλλον
 8* ἀποστερεῖσθε. ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε καὶ ταῦτά ἀδελφούς.
 9* ἢ οὐκ οἶδατε ὅτι ἄδικοι βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν μὴ πλανᾶσθε
 οὔτε πόρνοι οὔτε εἰδωλολάτραι οὔτε μοιχοὶ οὔτε μαλακοὶ οὔτε ἀρσενικοῖ-
 10* ται. οὔτε κλέπται οὔτε πλεονέκται οὔτε μέθυσοι οὐ λοῖδοροι οὐχ ἄρπαγες
 11* βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. καὶ ταῦτά τινες ᾗτε ἀλλὰ ἀπελού-

v.7 εκκαθαρατε συν^{τ.κ} την παλαιαν ζυμην ινα ητε νεον φυραμα καθως εστε αζυμοι και γαρ το πασχα ημων υπερ^{τ.μ.κ} ημων^{τ.μ.κ} εθυθη^κ ετυθη^{τ.μ.ν} χριστος. **v.10** και^{τ.μ.κ} ου παντως τοις πορνοις του κοσμου τουτου η τοις πλεονεκταις και^ν η^{τ.μ.κ} αρπαξιν η ειδωλολατραις επει ωφειλετε^ν οφειλετε^{τ.μ.κ} αρα εκ του κοσμου εξελθειν. **v.11** νυν^{μ.ν} νυνι^{τ.κ} δε εγραψα υμιν μη συναναμιγνυσθαι εαν τις αδελφος ονομαζομενος η πορνος η πλεονεκτης η ειδωλολατρης η λοιδωρος η μεθυσος η αρπαξ τω τοιουτω μηδε συνεσθιειν. **v.12** τι γαρ μοι και^{τ.μ.κ} τους εξω κρινειν ουχι τους εσω υμεις κρινετε. **v.13** τους δε εξω ο θεος κρινει εξαρατε^ν και^{τ.μ.κ} εξαρειτε^{τ.μ.κ} τον πονηρον εξ υμων αυτων. **6 v.2** η^ν ουκ οιδατε οτι οι αγιοι τον κοσμον κρινουσιν και ει εν υμιν κρινεται ο κοσμος αναξιοι εστε κριτηριων ελαχιστων. **v.5** προς εντροπην υμιν λεγω ουτως ουκ ενι^{μ.ν} εστιν^{τ.κ} εν υμιν ουδεις^ν σοφος ουδε^{τ.μ.κ} εις^{τ.μ.κ} ος δυνησεται διακριναι ανα μεσον του αδελφου αυτου. **v.7** ηδη μεν [ουν]^ν συν^{τ.μ.κ} ολως ηττημα εν^{τ.κ} υμιν εστιν οτι κριματα εχετε μεθ εαυτων δια^{μ.ν} τι^{μ.ν} διατι^{τ.κ} ουχι μαλλον αδικεισθε δια^{μ.ν} τι^{μ.ν} διατι^{τ.κ} ουχι μαλλον αποστερεισθε. **v.8** αλλα υμεις αδικειτε και αποστερειτε και τουτο^ν ταυτα^{τ.μ.κ} αδελφους. **v.9** η ουκ οιδατε οτι αδικοι βασιλειαν^{τ.μ.κ} θεου βασιλειαν^ν ου κληρονομησουσιν μη πλανασθε ουτε πορνοι ουτε ειδωλολατραι ουτε μοιχοι ουτε μαλακοι ουτε αρσενικοιται. **v.10** ουτε κλεπται^{τ.κ.ν} ουτε^{τ.κ} πλεονεκται^{τ.μ.κ} ουτε^μ κλεπται^μ ουτε πλεονεκται^ν ου^ν μεθυσοι ου λοιδωροι ουχ αρπαγες βασιλειαν θεου ου^{τ.μ.κ} κληρονομησουσιν. **v.11** και ταυτα τινες ητε αλλα απελουσασθε αλλα ηγιασθητε αλλα^ν αλλ^{τ.μ.κ} εδικαιωθητε εν τω ονοματι του κυριου ιησου χριστου^ν και εν τω πνευματι του θεου ημων.

σασθε ἀλλὰ ἡγιάσθητε ἀλλ' ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἰησοῦ
 καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν. πάντα μοι ἔξεστιν ἀλλ' οὐ πάντα 12
 συμφέρει πάντα μοι ἔξεστιν ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπὸ τινος. τὰ 13
 βρώματα τῇ κοιλίᾳ καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν ὁ δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ
 ταῦτα καταργήσῃ τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ ἀλλὰ τῷ κυρίῳ καὶ ὁ κύριος
 τῷ σώματι. ὁ δὲ θεὸς καὶ τὸν κύριον ἡγείρεν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς 14
 δυνάμεως αὐτοῦ. οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη χριστοῦ ἐστίν 15
 ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη μὴ γένοιτο. ἢ οὐκ 16*
 οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ ἐν σῶμά ἐστιν ἔσονται γὰρ φησὶν οἱ δύο
 εἰς σάρκα μίαν. ὁ δὲ κολλώμενος τῷ κυρίῳ ἐν πνευμᾷ ἐστίν. 17, 18
 πορνείαν πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματος ἐστίν
 ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα 19
 ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματος ἐστίν οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ καὶ οὐκ
 ἐστὲ ἑαυτῶν. ἡγοράσθητε γὰρ τιμῆς δοξάσατε δὴ τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι 20*
 ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν ἅτινά ἐστίν τοῦ θεοῦ.

περὶ δὲ ὧν ἐγράψατε μοι καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἄπτεσθαι. διὰ 7*, 2
 δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἔχέτω καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον
 ἄνδρα ἔχέτω. τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὐνοίαν ἀποδιδότω 3*
 ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει 4*
 ἀλλ' ὁ ἀνὴρ ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει ἀλλ' ἡ
 γυνή. μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους εἰ μὴ τι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν ἵνα 5*
 σχολάζητε τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε
 ἵνα μὴ πειράξῃ ὑμᾶς ὁ σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. τοῦτο δὲ λέγω 6
 κατὰ συγγνώμην οὐ κατ' ἐπιταγὴν. θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι 7*
 ὡς καὶ ἑμαυτὸν ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ θεοῦ ὅς μὲν οὕτως ὅς
 δὲ οὕτως. λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις καλὸν αὐτοῖς ἐστίν ἐὰν 8*
 μείνωσιν ὡς καγώ. εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται γαμησάτωσαν κρείσσον γὰρ 9*
 ἐστίν γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι. τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν παραγγέλλω οὐκ ἐγὼ 10*

v.16 [η] ^{μη.ν} η ^{τ.κ} τ ουκ οιδετε οτι ο κολλωμενος τη πορνῃ εν σωμα εστιν εσονται γαρ φησιν οι δυο εις σαρκα
 μιαν. **v.20** ηγορασθητε γαρ τιμης δοξασατε δη τον θεον εν τω σωματι υμων και ^{τ.μη.κ} εν ^{τ.μη.κ} τω ^{τ.μη.κ} πνευματι
^{τ.μη.κ} υμων ^{τ.μη.κ} ατινα ^{τ.μη.κ} εστιν ^{τ.μη.κ} του ^{τ.μη.κ} θεου ^{τ.μη.κ}. **7 v.1** περι δε ων εγραψατε
 μοι ^{τ.μη.κ} καλον ανθρωπω γυναικος μη απτεσθαι. **v.3** τη γυναικι ο ανηρ την οφειλην ^{τ.μη.κ} οφειλομενην
 ευνοιαν ^{τ.μη.κ} αποδιδωτω ομοιως δε και η γυνη τω ανδρι. **v.4** η γυνη του ιδιου σωματος ουκ εξουσιάζει
 αλλα ^{τ.μη.κ} αλλ ^{τ.μη.κ} ο ανηρ ομοιως δε και ο ανηρ του ιδιου σωματος ουκ εξουσιάζει αλλα ^{τ.μη.κ} αλλ ^{τ.μη.κ} η γυνη.
v.5 μη αποστερειτε αλληλους ει μητι ^{τ.μη.κ} μη ^{τ.μη.κ} τι ^{τ.μη.κ} αν εκ συμφωνου προς καιρον ινα σχολασθητε ^{τ.μη.κ}
 σχολαζητε ^{τ.μη.κ} τη ^{τ.μη.κ} νηστεια ^{τ.μη.κ} και ^{τ.μη.κ} τη προσευχη και παλιν επι το αυτο ητε ^{τ.μη.κ} συνερχησθε ^{τ.μη.κ}
 ινα μη πειραξη υμας ο σατανας δια την ακρασιαν υμων. **v.7** θελω δε ^{τ.μη.κ} γαρ ^{τ.μη.κ} παντας ανθρωπους ειναι
 ως και εμαυτον αλλα ^{τ.μη.κ} αλλ ^{τ.μη.κ} εκαστος ιδιον χαρισμα ^{τ.μη.κ} εχει χαρισμα ^{τ.μη.κ} εκ θεου ο ^{τ.μη.κ} ος ^{τ.μη.κ} μεν ουτως
 ο ^{τ.μη.κ} ος ^{τ.μη.κ} δε ουτως. **v.8** λεγω δε τοις αγαμοις και ταις χηραις καλον αυτοις εστιν ^{τ.μη.κ} εαν μεινωσιν
 ως καγω. **v.9** ει δε ουκ εγκρατευονται γαμησατωσαν κρειπτον ^{τ.μη.κ} κρεισσον ^{τ.μη.κ} γαρ εστιν γαμησαι η
 πυροουσθαι. **v.10** τοις δε γεγαμηκοσιν παραγγελλω ουκ εγω αλλα ^{τ.μη.κ} αλλ ^{τ.μη.κ} ο κυριος γυναικα απο
 ανδρος μη χωρισθηναι.

- 11 ἄλλ' ὁ κύριος γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι. ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ
 12* μενέτω ἄγαμος ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι.
 13* τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέγω οὐχ ὁ κύριος εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον
 14* καὶ αὕτη συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ μὴ ἀφιέτω αὐτήν. καὶ γυνή ἣτις
 15* ἔχει ἄνδρα ἄπιστον καὶ αὐτὸς συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς μὴ ἀφιέτω αὐ-
 16* τόν. ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί καὶ ἡγίασται ἡ γυνή ἡ
 17* ἄπιστος ἐν τῷ ἀνδρὶ ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν νῦν δὲ ἁγία
 18* ἐστιν. εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται χωριζέσθω οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ
 19* ἀδελφή ἐν τοῖς τοιοῦτοις ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ θεός. τί γὰρ οἶδας
 20* γύναι εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις ἢ τί οἶδας ἄνερ εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις. εἰ μὴ
 21* ἐκάστω ὡς ἐμέρισεν ὁ θεός ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ κύριος οὕτως περιπα-
 22* τεῖτω καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι. περιτετμημένος
 23* τις ἐκλήθη μὴ ἐπισηπάσθω ἐν ἀκροβυστίᾳ τις ἐκλήθη μὴ περιτεμνέσθω. ἡ
 24* περιτομή οὐδὲν ἐστὶν καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδὲν ἐστὶν ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν
 25* θεοῦ. ἕκαστος ἐν τῇ κλήσει ἢ ἐκλήθη ἐν ταύτῃ μενέτω. δοῦλος ἐκλήθη
 26* μὴ σοι μελέτω ἄλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι μᾶλλον χρῆσαι.
 27* ὁ γὰρ ἐν κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος ἀπελευθερὸς κυρίου ἐστὶν ὁμοίως καὶ ὁ
 28* ἐλεύθερος κληθεὶς δοῦλός ἐστιν χριστοῦ. τιμῆς ἡγοράσθητε μὴ γίνεσθε
 29* δοῦλοι ἀνθρώπων. ἕκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη ἀδελφοί ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ τῷ
 30* θεῷ. περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν κυρίου οὐκ ἔχω γνώμην δὲ δίδωμι
 31* ὡς ἡλεημένος ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν
 32* διὰ τὴν ἐνεστώσαν ἀνάγκην ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι. δέδεσσαι
 33* γυναῖκί μὴ ζητεῖ λύσιν λέλυσαι ἀπὸ γυναικὸς μὴ ζητεῖ γυναῖκα. ἐὰν δὲ
 34* καὶ γήμης οὐχ ἡμαρτες καὶ ἐὰν γήμη ἢ παρθένος οὐχ ἡμαρτεν θλίψιν δὲ
 35* τῇ σαρκὶ ἐξουσιν οἱ τοιοῦτοι ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι. τοῦτο δὲ φημι ἀδελ-
 36* φοί ὁ καιρὸς συνεσταλμένος τὸ λοιπὸν ἐστὶν ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας
 37* ὡς μὴ ἔχοντες ᾧσιν. καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες καὶ οἱ χαίροντες
 38* ὡς μὴ χαίροντες καὶ οἱ ἀγοράζοντες ὡς μὴ κατέχοντες. καὶ οἱ χρώμενοι

v.12 τοῖς δε λοιποῖς ἐγὼ ^{τ.μ.κ} λέγω ἐγὼ ^ν οὐχ ὁ κύριος εἰ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἀπιστον καὶ αὕτη συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ μὴ ἀφιέτω αὐτήν. **v.13** καὶ γυνή εἰ ^ν τις ^ν ἡτις ^{τ.μ.κ} ἔχει ἄνδρα ἀπιστον καὶ οὗτος ^ν αὐτός ^{τ.μ.κ} συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς μὴ ἀφιέτω τὸν ^ν ἄνδρα ^ν αὐτόν ^{τ.μ.κ}. **v.14** ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἀπιστος ἐν τῇ γυναικί καὶ ἡγίασται ἡ γυνή ἡ ἀπιστος ἐν τῷ ἀδελφῷ ^ν ἀνδρὶ ^{τ.μ.κ} ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτα ἐστὶν νῦν δὲ ἁγία ἐστὶν. **v.15** εἰ δὲ ὁ ἀπιστος χωρίζεται χωριζέσθω οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφή ἐν τοῖς τοιοῦτοις ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ὑμᾶς ^ν ἡμᾶς ^{τ.μ.κ} ὁ θεός. **v.17** εἰ μὴ ἐκάστω ὡς ἐμέρισεν ὁ κύριος ^ν θεός ^{τ.μ.κ} ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ θεός ^ν κυρίως ^{τ.μ.κ} οὕτως περιπατεῖτω καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι. **v.18** περιτετμημένος τις ἐκλήθη μὴ ἐπισηπάσθω ἐν ἀκροβυστίᾳ κέκληται ^ν τις ἐκλήθη ^{τ.μ.κ} μὴ περιτεμνέσθω. **v.22** ὁ γὰρ ἐν κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος ἀπελευθερὸς κυρίου ἐστὶν ὁμοίως καὶ ^{τ.μ.κ} ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς δοῦλος ἐστὶν χριστοῦ. **v.24** ἕκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη ἀδελφοί ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ τῷ ^{τ.κ} θεῷ. **v.28** ἐὰν δὲ καὶ γαμήσῃς ^ν γήμης ^{τ.μ.κ} οὐχ ἡμαρτες καὶ ἐὰν γήμη ἢ παρθένος οὐχ ἡμαρτεν θλίψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἐξουσιν οἱ τοιοῦτοι ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι. **v.29** τοῦτο δὲ φημι ἀδελφοί ὅτι ^κ ὁ καιρὸς συνεσταλμένος ἐστὶν ^ν τὸ λοιπὸν ἐστὶν ^{τ.μ.κ} ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ᾧσιν.

τῷ κόσμῳ τούτῳ ὥς μὴ καταχρώμενοι παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου
τούτου. θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου 32*
πῶς ἀρέσει τῷ κυρίῳ. ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου πῶς ἀρέσει 33*
τῇ γυναικί. μεμέρισται ἡ γυνή καὶ ἡ παρθένος ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ 34*
κυρίου ἵνα ᾗ ἁγία καὶ σώματι καὶ πνεύματι ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ
τοῦ κόσμου πῶς ἀρέσει τῷ ἀνδρί. τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον 35*
λέγω οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημον καὶ εὐπρό-
σεδρον τῷ κυρίῳ ἀπερισπάστως. εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον 36
αὐτοῦ νομίζει ἐὰν ᾗ ὑπέρακμος καὶ οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι ὁ θέλει ποιεῖτω
οὐχ ἁμαρτάνει γαμεῖτωσαν. ὅς δὲ ἔστηκεν ἐδραῖος ἐν τῇ καρδίᾳ μὴ ἔχων 37*
ἀνάγκην ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος καὶ τοῦτο κέκρικεν
ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον καλῶς ποιεῖ. ὥστε 38*
καὶ ὁ ἐκγαμίζων καλῶς ποιεῖ ὁ δὲ μὴ ἐκγαμίζων κρεῖσσον ποιεῖ. γυνή 39*
δέδεταί νόμῳ ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἐὰν δὲ κοιμηθῇ ὁ ἀνὴρ
αὐτῆς ἐλευθέρα ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι μόνον ἐν κυρίῳ. μακαριωτέρα 40
δὲ ἐστὶν ἐὰν οὕτως μείνῃ κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην δοκῶ δὲ κάγῳ πνεῦμα
θεοῦ ἔχειν.

περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων οἶδαμεν ὅτι πάντες γνῶσιν ἔχομεν ἢ γνῶσις 8
φυσιῶν ἢ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. εἴ δέ τις δοκεῖ εἰδέναι τι οὐδέπω οὐδὲν 2*
ἔγνωκεν καθὼς δεῖ γνῶναι. εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν θεόν οὗτος ἔγνωσται ὑπ' 3
αὐτοῦ. περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων οἶδαμεν ὅτι οὐδὲν εἰδῶλον 4*
ἐν κόσμῳ καὶ ὅτι οὐδεὶς θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἷς. καὶ γὰρ εἶπερ εἰσὶν 5*
λεγόμενοι θεοὶ εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς ὥσπερ εἰσὶν θεοὶ πολλοὶ καὶ
κύριοι πολλοί. ἀλλ' ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ πατήρ ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς 6
αὐτόν καὶ εἷς κύριος ἰησοῦς χριστός δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ.
ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις τινὲς δὲ τῇ συνειδήσει τοῦ εἰδώλου ἕως ἄρτι ὥς 7*

v.31 καὶ οἱ χρωμενοὶ τον^v κοσμον^v τῷ^{τ.μ.κ} κοσμῷ^{τ.μ.κ} τουτω^{τ.μ.κ} ὡς μὴ καταχρωμενοὶ παραγει γὰρ το
σχῆμα τοῦ κοσμοῦ τουτου. **v.32** θελω δε υμας αμεριμνους ειναι ο αγαμος μεριμνα τα του κυριου πως
αρεση^v αρεσει^{τ.μ.κ} τῷ κυρίῳ. **v.33** ο δε γαμησας μεριμνα τα του κοσμου πως αρεση^v αρεσει^{τ.μ.κ} τη
γυναικι. **v.34** καὶ^v μεμερισται καὶ^{μ.ν} ἡ γυνὴ ἡ^v ἀγαμος^v καὶ ἡ παρθένος ἡ^{τ.μ.κ} ἀγαμος^{τ.μ.κ} μεριμνα
τα του κυριου ινα ἡ ἀγία καὶ τῷ^v σώματι καὶ τῷ^v πνεύματι ἡ δὲ γαμησασα μεριμνα τα του κοσμου πως
αρεση^v αρεσει^{τ.μ.κ} τῷ ἀνδρί. **v.35** τουτο δε προς το υμων αυτων συμφορον^v συμφερον^{τ.μ.κ} λεγω
ουχ ινα βροχον υμιν επιβαλω αλλα προς το ευσχημον καὶ ευπαρεδρον^v ευπροσεδρον^{τ.μ.κ} τῷ κυρίῳ
απερισπαστως. **v.37** ος δε εστηκεν εδραιος^{τ.μ.κ} ἐν τη καρδια αυτου^v εδραιος^v μὴ ἐχὼν ἀνάγκην
ἐξουσίαν δε εχει περι του ιδιου θεληματος καὶ τουτο κερικεν ἐν τη ιδια^v καρδια αυτου^{τ.μ.κ} του^{τ.μ.κ}
τηρειν την εαυτου παρθενον καλως ποιησει^v ποιει^{τ.μ.κ}. **v.38** ωστε καὶ ο γαμιζων^v την^v εαυτου^v
παρθενον^v εκγαμιζων^{τ.μ.κ} καλως ποιει καὶ^v ο δε^{τ.μ.κ} μὴ γαμιζων^v εκγαμιζων^{τ.μ.κ} κρεισσον ποιησει^v
ποιει^{τ.μ.κ}. **v.39** γυνη δεδεταί νόμῳ^{τ.μ.κ} ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ο ἀνηρ αυτης εαν δε καὶ^μ κοιμηθη ο ἀνηρ
αυτης^{τ.κ} ἐλευθερα ἐστιν ὡ θέλει γαμηθῆναι μονον ἐν κυρίῳ. **8 v.2** εὶ δε^{τ.μ.κ} τις δοκεὶ ἐγνωκεναι^v
ειδεναι^{τ.μ.κ} τι ουπω^v ἐγνω^v ουδεπω^{τ.μ.κ} ουδεν^{τ.μ.κ} ἐγνωκεν^{τ.μ.κ} καθὼς δεῖ γνῶναι. **v.4** περι της
βρωσεως ουν των ειδωλοθυτων οιδαμεν οτι ουδεν ειδωλον ἐν κοσμῳ καὶ οτι ουδεὶς θεος ετερος^{τ.μ.κ} εὶ μὴ
εἷς. **v.5** καὶ γὰρ εἶπερ εἰσιν λεγομενοι θεοι εἴτε ἐν ουρανῳ εἴτε ἐπὶ [της]^μ της^{τ.κ} γῆς ὥσπερ εἰσιν θεοὶ
πολλοὶ καὶ κυριοὶ πολλοὶ.

εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀσθενῆς οὖσα μολύνεται.
 8* βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παρίστησιν τῷ θεῷ οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν
 9* οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα. βλέπετε δὲ μήπως ἡ ἐξουσία ὑμῶν
 10 αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενοῦσιν. ἐὰν γὰρ τις ἴδῃ σὲ τὸν ἔχοντα
 γνῶσιν ἐν εἰδωλείῳ κατακείμενον οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος
 11* οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθута ἐσθίειν. καὶ ἀπολεῖται ὁ ἀσθενῶν
 12 ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῇ γνώσει δι' ὃν χριστὸς ἀπέθανεν. οὕτως δὲ ἁμαρτάνοντες
 εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἀσθενοῦσαν εἰς
 13 χριστὸν ἁμαρτάνετε. διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου οὐ
 μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.
 9* οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος οὐχὶ ἰησοῦν χριστὸν τὸν κύριον
 2* ἡμῶν ἑώρακα οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ. εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ
 ἀπόστολος ἀλλὰ γε ὑμῖν εἰμι ἡ γὰρ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς
 3*, 4* ἐστε ἐν κυρίῳ. ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν αὕτη ἐστίν. μὴ
 5 οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν. μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν
 γυναικὰ περιάγειν ὥς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου
 6* καὶ κηφᾶς. ἢ μόνος ἐγὼ καὶ βαρναβᾶς οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν τοῦ μὴ ἐρ-
 7* γάζεσθαι. τίς στρατεύεται ἰδίῳις ὧσωνίοις ποτέ τίς φυτεύει ἀμπελῶνα καὶ
 ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει ἢ τίς ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γάλα-
 8* κτος τῆς ποιμνῆς οὐκ ἐσθίει. μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ ἢ οὐχὶ καὶ ὁ
 9* νόμος ταῦτα λέγει. ἐν γὰρ τῷ μωσέως νόμῳ γέγραπται οὐ φιμώσεις βοῦν
 10* ἀλοῶντα μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ θεῷ. ἢ δι' ἡμᾶς πάντως λέγει δι' ἡμᾶς
 γὰρ ἐγράφη ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν καὶ ὁ ἀλοῶν τῆς
 11 ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν ἐπ' ἐλπίδι. εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπεί-
 12* ραμεν μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν. εἰ ἄλλοι τῆς ἐξουσίας

v.7 ἀλλ οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνώσις τινες δὲ τὴ συνήθειαν συνειδησεῖ ^{τ.μ.κ} τοῦ ^{τ.μ.κ} εἰδωλοῦ ^{τ.μ.κ} εὖς
 ἀρτι τοῦ ^ν εἰδωλοῦ ^ν ὡς εἰδωλοθυτον ἐσθίουσιν καὶ ἡ συνειδησις αὐτῶν ἀσθενῆς οὖσα μολυνεται.
v.8 βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παρῆσθησιν ^{τ.μ.κ} παρῆσθησιν ^{τ.μ.κ} τῷ θεῷ οὐτε ^{τ.μ.κ} γὰρ ^{τ.μ.κ} εἰαν ^{τ.μ.κ} φαγῶμεν ^{τ.μ.κ}
 περισσεύομεν ^{τ.μ.κ} οὐτε εἰαν μὴ φαγῶμεν ὑστερούμεθα οὐτε ^ν εἰαν ^ν φαγῶμεν ^ν περισσεύομεν ^ν. **v.9** βλέ-
 πετε δὲ μὴ ^ν πῶς ^ν μὴπως ^{τ.μ.κ} ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενέσιν ^ν ἀσθενοῦσιν ^{τ.μ.κ}.
v.11 ἀπολλυταὶ ^ν καὶ ^{τ.μ.κ} γὰρ ^ν ἀπολεῖται ^{τ.μ.κ} ὁ ἀσθενῶν ἐν ^ν ἀδελφῷ ^{τ.μ.κ} ἐπὶ ^{τ.μ.κ} τῇ σῇ γνώσει ὁ ^ν
 ἀδελφός ^ν δι' ὃν χριστὸς ἀπέθανεν. **9** **v.1** οὐκ εἰμι ἐλεύθερος ^ν ἀπόστολος ^{τ.μ.κ} οὐκ εἰμι ἀπόστολος ^ν
 ἐλεύθερος ^{τ.μ.κ} οὐχὶ ἰησοῦν χριστὸν ^{τ.μ.κ} τὸν κύριον ἡμῶν ἑώρακα ^ν ἑώρακα ^{τ.μ.κ} οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς
 ἐστε ἐν κυρίῳ. **v.2** εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμι ἀπόστολος ἀλλὰ γε ὑμῖν εἰμι ἡ γὰρ σφραγὶς μου ^ν τῆς ἐμῆς ^{τ.μ.κ}
 ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ. **v.3** ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν αὕτη ^{τ.μ.κ} ἐστίν αὕτη ^ν.
v.4 μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πινεῖν ^ν πινεῖν ^{τ.μ.κ}. **v.6** ἢ μόνος ἐγὼ καὶ βαρναβᾶς οὐκ ἔχομεν
 ἐξουσίαν τοῦ ^{τ.μ.κ} μὴ ἐργάζεσθαι. **v.7** τίς στρατεύεται ἰδίῳις ὧσωνίοις ποτέ τίς φυτεύει ἀμπελῶνα καὶ
 τὸν ^ν καρπὸν ^ν ἐκ ^{τ.μ.κ} τοῦ ^{τ.μ.κ} καρποῦ ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει ἢ τίς ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γα-
 λακτος τῆς ποιμνῆς οὐκ ἐσθίει. **v.8** μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ ἢ οὐχὶ ^{τ.μ.κ} καὶ ὁ νόμος ταῦτα
 οὐ ^ν λέγει. **v.9** ἐν γὰρ τῷ μωσέως ^{τ.μ.κ} μωσέως ^{τ.κ} νόμῳ γέγραπται οὐ κημώσεις ^ν φιμώσεις ^{τ.μ.κ} βου-
 ἀλοῶντα μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ θεῷ. **v.10** ἢ δι' ἡμᾶς πάντως λέγει δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη ὅτι ὀφείλει ^ν ἐπὶ
 ἐλπίδι ὀφείλει ^{τ.μ.κ} ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν καὶ ὁ ἀλοῶν τῆς ^{τ.μ.κ} ἐλπίδος ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ ^{τ.μ.κ} μετεχειν ^{τ.μ.κ} ἐπὶ
 ἐλπίδι τοῦ ^ν μετεχειν ^ν.

ὑμῶν μετέχουσιν οὐ μᾶλλον ἡμεῖς ἀλλ οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ
 ἀλλὰ πάντα στεγόμεν ἵνα μὴ ἐγκοπὴν τινα δώμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χρι-
 στοῦ. οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν οἱ τῷ 13*
 θυσιαστηρίῳ προσεδρεύοντες τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται. οὕτως καὶ 14
 ὁ κύριος διέταξεν τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου
 ζῆν. ἐγὼ δὲ οὐδενὶ ἐχρησάμην τούτων οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως 15*
 γένηται ἐν ἐμοί καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ τὸ καύχημά μου ἵνα
 τις κενώσῃ. ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι οὐκ ἔστιν μοι καύχημα ἀνάγκη γάρ 16*
 μοι ἐπὶ κεῖται οὐαὶ δὲ μοί ἐστιν ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι. εἰ γὰρ ἐκὼν τοῦτο 17
 πράσσω μισθὸν ἔχω εἰ δὲ ἄκων οἰκονομίαν πεπίστευμαι. τίς οὖν μοί ἐστιν 18*
 ὁ μισθός ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ
 εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. ἐλεύθερος γὰρ 19
 ὢν ἐκ πάντων πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω. καὶ 20*
 ἐγενόμην τοῖς ἰουδαίοις ὡς ἰουδαῖος ἵνα ἰουδαίους κερδήσω τοῖς ὑπὸ νό-
 μον ὡς ὑπὸ νόμον ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω. τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος 21*
 μὴ ὢν ἄνομος θεῷ ἀλλ' ἐννομος χριστῷ ἵνα κερδήσω ἀνόμους. ἐγενόμην 22*
 τοῖς ἀσθενέσιν ὡς ἀσθενής ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω τοῖς πᾶσιν γέγονα τὰ
 πάντα ἵνα πάντως τινὰς σώσω. τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον ἵνα συγ- 23*
 κοινωνῶς αὐτοῦ γένωμαι. οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες πάντες 24
 μὲν τρέχουσιν εἰς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον οὕτως τρέχετε ἵνα καταλάβητε.
 πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν 25
 στέφανον λάβωσιν ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω ὡς οὐκ 26
 ἀδήλως οὕτως πυκτεύω ὡς οὐκ ἀέρα δέρων. ἀλλ' ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα 27*
 καὶ δουλαγωγῶ μήπως ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν 10*

v.12 εἰ ἄλλοι τῆς ἐξουσίας^{τ.μ.κ} ὑμῶν ἐξουσίας^ν μετεχουσιν οὐ μᾶλλον ἡμεῖς ἀλλ οὐκ ἐχρησάμεθα
 τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ ἀλλὰ πάντα στεγόμεν ἵνα μὴ ἐγκοπὴν^{τ.μ.κ} τινα ἐγκοπὴν^ν δώμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ
 χριστοῦ. **v.13** οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι [τα]^ν ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ
 παρεδρεύοντες^ν προσεδρεύοντες^{τ.μ.κ} τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται. **v.15** ἐγὼ δὲ οὐ^ν κεχρημαι^ν
 οὐδενὶ ἐχρησάμην^{τ.μ.κ} τούτων οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί καλὸν γάρ μοι μαλ-
 λον ἀποθανεῖν ἢ τὸ καύχημα μου οὐδεὶς^ν κενώσει^ν ἵνα^{τ.μ.κ} τις^{τ.μ.κ} κενώσῃ^{τ.μ.κ}. **v.16** ἐὰν γὰρ
 εὐαγγελίζωμαι οὐκ ἐστιν μοι καύχημα ἀνάγκη γάρ μοι ἐπικεῖται οὐαὶ γὰρ^ν δε^{τ.μ.κ} μοι ἐστιν ἐὰν μὴ
 εὐαγγελισωμαι^ν εὐαγγελίζωμαι^{τ.μ.κ}. **v.18** τίς οὖν μου^ν μοι^{τ.μ.κ} ἐστιν ὁ μισθός ἵνα εὐαγγελιζόμε-
 νος ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ^{τ.μ.κ} χριστοῦ^{τ.μ.κ} εἰς τὸ μὴ καταχρησασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ
 εὐαγγελίῳ. **v.20** καὶ ἐγενόμην τοῖς ἰουδαίοις ὡς ἰουδαῖος ἵνα ἰουδαίους κερδήσω τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ
 νόμον μὴ^ν ὢν^ν αὐτὸς^ν ὑπὸ^ν νόμον^ν ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω. **v.21** τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος μὴ ὢν
 ἄνομος θεοῦ^ν θεῷ^{τ.μ.κ} ἀλλ' ἐννομος χριστοῦ^ν χριστῷ^{τ.μ.κ} ἵνα κερδανῶ^ν τοὺς^ν κερδήσω^{τ.μ.κ} ἀνόμους.
v.22 ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς^{τ.μ.κ} ἀσθενής ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω τοῖς πᾶσιν γέγονα τὰ^{τ.μ.κ}
 πάντα ἵνα πάντως τινὰς σώσω. **v.23** πάντα^ν τοῦτο^{τ.μ.κ} δε ποιῶ δια τὸ εὐαγγέλιον ἵνα συγκοινωνῶς
 αὐτοῦ γένωμαι. **v.27** ἀλλὰ^ν ἀλλ^{τ.μ.κ} ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ μὴ^ν πῶς^ν μὴπως^{τ.μ.κ}
 ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι. **10**

- 2* νεφέλην ἦσαν καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον. καὶ πάντες εἰς τὸν
 3* μωσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφελῇ καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ. καὶ πάντες τὸ αὐτὸ
 4* βρῶμα πνευματικὸν ἔφαγον. καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα πνευματικὸν ἔπιον
 5 ἔπιον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθοῦσης πέτρας ἥ δὲ πέτρα ἦν ὁ χρι-
 6 στός. ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ θεὸς κατεστρώθησαν
 7* γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς
 8* ἐπιθυμητὰς κακῶν καθὼς κἀκεῖνοι ἐπεθύμησαν. μηδὲ εἰδωλολάτραι γί-
 9 νεσθε καθὼς τινες αὐτῶν ὡς γέγραπται ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν
 10* καὶ ἀνέστησαν παίζειν. μηδὲ πορνεύωμεν καθὼς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν
 11* καὶ ἔπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἴκοσιτρεῖς χιλιάδες. μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν
 12 χριστὸν καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐπείρασαν καὶ ὑπὸ τῶν ὄφρων ἀπώλονται.
 13* μηδὲ γογγύζετε καθὼς καὶ τινὲς αὐτῶν ἐγόγγυσαν καὶ ἀπώλονται ὑπὸ τοῦ
 14* ὀλοθρευτοῦ. ταῦτα δὲ πάντα τύποι συνέβαινον ἐκεῖνοις ἐγράφη δὲ πρὸς
 15 νουθεσίαν ἡμῶν εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντησεν. ὥστε ὁ δοκῶν
 16* ἐστάναι βλεπέτω μὴ πέσῃ. πειρασμός ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπι-
 17 νος πιστὸς δὲ ὁ θεὸς ὃς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε ἀλλὰ
 18 ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν.
 19 διόπερ ἀγαπητοὶ μου φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας. ὡς φρονίμοις
 20* λέγω κρίνατε ὑμεῖς ὃ φημι. τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν οὐχὶ
 21 κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ χριστοῦ ἐστὶν τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν οὐχὶ κοινωνία
 22 τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ ἐστὶν. ὅτι εἷς ἄρτος ἐν σῶμα οἱ πολλοὶ ἐσμεν οἱ
 23* γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν. βλέπετε τὸν ἰσραὴλ κατὰ σάρκα
 24* οὐχὶ οἱ ἐσθιόντες τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσὶν. τί οὖν φημι
 25* ὅτι εἰδωλὸν τί ἐστὶν ἢ ὅτι εἰδωλόθυτόν τί ἐστὶν. ἀλλ' ὅτι ἃ θύει τὰ ἔθνη

v.1 ου θελω γαρ^v δε^{τ.μ.κ} υμας αγνοειν αδελφοι οτι οι πατερες ημων παντες υπο την νεφελην ησαν και παντες δια της θαλασσης διηλθον. **v.2** και παντες εις τον μωυσην^{μ.ν} μωσην^{τ.κ} εβαπτισθησαν^v εβαπτισαντο^{τ.μ.κ} εν τη νεφελη και εν τη θαλασση. **v.3** και παντες το αυτο βρωμα^{τ.μ.κ} πνευματικον βρωμα^v εφαγον. **v.4** και παντες το αυτο πομα^{τ.μ.κ} πνευματικον επιον πομα^v επιον γαρ εκ πνευματικης ακολουθουσης πετρας η δε^{τ.μ.κ} πετρα δε^v ην ο χριστος. **v.7** μηδε ειδωλολατραι γινεσθε καθως τινες αυτων ωσπερ^{μ.ν} ως^{τ.κ} γεγραπται εκαθισεν ο λαος φαγειν και πειν^v πειν^{τ.μ.κ} και ανεστησαν παιζειν. **v.8** μηδε πορνευωμεν καθως τινες αυτων επορνευσαν και επεσον εν^{τ.μ.κ} μια ημερα εικοσι^v τρεις^v εικοσιτρεις^{τ.μ.κ} χιλιαδες. **v.9** μηδε εκπειραζωμεν τον χριστον καθως και^{τ.μ.κ} τινες αυτων επειρασαν και υπο των οφρων απωλλυντο^v απωλονται^{τ.μ.κ}. **v.10** μηδε γογγυζετε καθαπερ^v καθως^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} τινες αυτων εγογγυσαν και απωλονται υπο του ολοθρευτου. **v.11** ταυτα δε τυπικως^v συνεβαινεν^v παντα^{τ.μ.κ} τυποι^{τ.μ.κ} συνεβαινον^{τ.μ.κ} εκεινοις εγραφη δε προς νουθεσιαν ημων εις ους τα τελη των αιωνων κατηντηκεν^v κατηντησεν^{τ.μ.κ}. **v.13** πειρασμος υμας ουκ ειληφεν ει μη ανθρωπινος πιστος δε ο θεος ος ουκ εασει υμας πειρασθηναι υπερ ο δυνασθε αλλα ποιησει σун τω πειρασμω και την εκβασιν του δυνασθαι υμας^{τ.μ.κ} υπενεγκειν. **v.14** διοπερ αγαπητοι μου φευγετε απο της ειδωλολατρειας^v ειδωλολατρειας^{τ.μ.κ}. **v.16** το ποτηριον της ευλογιας ο ευλογουμεν ουχι κοινωνια εστιν^v του αιματος του χριστου εστιν^{τ.μ.κ} τον αρτον ον κλωμεν ουχι κοινωνια του σωματος του χριστου εστιν. **v.18** βλέπετε τον ισραηλ κατα σαρκα ουχ^v ουχι^{τ.μ.κ} οι εσθιοντες τας θυσιας κοινωνοι του θυσιαστηριου εισιν. **v.19** τι ουν φημι οτι ειδωλοθυτον^v ειδωλων^{τ.μ.κ} τι εστιν η οτι ειδωλων^v ειδωλοθυτον^{τ.μ.κ} τι εστιν.

δαιμονίοις θύει καὶ οὐ θεῶ οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων
 γίνεσθαι. οὐ δύνασθε ποτήριον κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων οὐ 21
 δύνασθε τραπέζης κυρίου μετέχειν καὶ τραπέζης δαιμονίων. ἢ παραζη- 22
 λούμεν τὸν κύριον μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἔσμεν. πάντα μοι ἔξεστιν ἀλλ' 23*
 οὐ πάντα συμφέρει πάντα μοι ἔξεστιν ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. μηδεὶς τὸ 24*
 ἑαυτοῦ ζητεῖω ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος. πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλού- 25
 μενον ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντας διὰ τὴν συνείδησιν. τοῦ γὰρ κυρίου ἡ 26*
 γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. εἴ δὲ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων καὶ θέλετε 27*
 πορεύεσθαι πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντας διὰ
 τὴν συνείδησιν. ἐὰν δὲ τις ὑμῖν εἴπῃ τοῦτο εἰδωλόθυτόν ἐστιν μὴ ἐσθίετε 28*
 δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ
 πλήρωμα αὐτῆς. συνείδησιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου 29
 ἵνα τί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως. εἴ δὲ ἐγὼ 30*
 χάριτι μετέχω τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ. εἴτε οὖν ἐσθίετε 31
 εἴτε πίνετε εἴτε τι ποιεῖτε πάντα εἰς δόξαν θεοῦ ποιεῖτε. ἀπρόσκοποι γί- 32*
 νεσθε καὶ ἰουδαίοις καὶ ἔλλησιν καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ. καθὼς καὶ ἐγὼ 33*
 πάντα πᾶσιν ἀρέσκω μὴ ζητῶν τὸ ἑμαυτοῦ συμφέρον ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν
 ἵνα σωθῶσιν.

μιμηταί μου γίνεσθε καθὼς καὶ ἐγὼ χριστοῦ. ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί 11, 2*
 ὅτι πάντα μου μέμνησθε καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέ-
 χετε. θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ χριστός ἐστιν 3*
 κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ κεφαλὴ δὲ χριστοῦ ὁ θεός. πᾶς ἀνὴρ προ- 4
 σευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς ἔχων καταισχύνει τὴν κεφαλὴν
 αὐτοῦ. πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατακαλύπτῳ 5*
 τῇ κεφαλῇ καταισχύνει τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς ἐν γὰρ ἐστὶν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ
 ἐξυρημένη. εἴ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνὴ καὶ κειράσθω εἴ δὲ αἰσχρὸν 6
 γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυράσθαι κατακαλυπτέσθω. ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ 7*

v.20 ἀλλ' ὅτι α' θύουσιν^v θύει^{τ.μ.κ} τὰ^{τ.μ.κ} ἐθνη^{τ.μ.κ} δαιμονίοις θύει^{τ.μ.κ} καὶ οὐ θεῶ [θύουσιν]^v οὐ
 θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. **v.23** πάντα μοι^{τ.μ.κ} ἔξεστιν ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει
 πάντα μοι^{τ.μ.κ} ἔξεστιν ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. **v.24** μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖω ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου
 ἕκαστος^{τ.μ.κ}. **v.26** τοῦ γὰρ^{τ.μ.κ} κυρίου γὰρ^v ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. **v.27** εἴ δὲ^{τ.μ.κ} τις
 καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων καὶ θέλετε πορεύεσθαι πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντας
 διὰ τὴν συνείδησιν. **v.28** ἐὰν δὲ τις ὑμῖν εἴπῃ τοῦτο ἱεροθυτόν^v εἰδωλόθυτόν^{τ.μ.κ} ἐστὶν μὴ ἐσθίετε
 δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν τοῦ^{τ.μ.κ} γὰρ^{τ.μ.κ} κυρίου^{τ.μ.κ} ἡ^{τ.μ.κ} γῆ^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ}
 τὸ^{τ.μ.κ} πλήρωμα^{τ.μ.κ} αὐτῆς^{τ.μ.κ}. **v.30** εἴ δὲ^{τ.κ} ἐγὼ χάριτι μετέχω τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ
 εὐχαριστῶ. **v.32** ἀπρόσκοποι γίνεσθε^{τ.μ.κ} καὶ ἰουδαίοις γίνεσθε^v καὶ ἔλλησιν καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ
 θεοῦ. **v.33** καθὼς καὶ ἐγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω μὴ ζητῶν τὸ ἑμαυτοῦ συμφέρον^v συμφέρον^{τ.μ.κ} ἀλλὰ τὸ
 τῶν πολλῶν ἵνα σωθῶσιν. **11 v.2** ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί^{τ.μ.κ} ὅτι πάντα μου μέμνησθε καὶ καθὼς
 παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέχετε. **v.3** θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ χριστός
 ἐστὶν κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ κεφαλὴ δὲ τοῦ^v χριστοῦ ὁ θεός. **v.5** πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ
 προφητεύουσα ἀκατακαλύπτῳ τῇ κεφαλῇ καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτῆς^v ἑαυτῆς^{τ.μ.κ} ἐν γὰρ ἐστὶν καὶ
 τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένη.

ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν εἰκὼν καὶ δόξα θεοῦ ὑπάρχων γυν-
 8 νὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν. οὐ γάρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικὸς ἀλλὰ γυνὴ ἐξ
 9 ἀνδρός. καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν
 10 ἄνδρα. διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ
 11* τοὺς ἀγγέλους. πλὴν οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρός
 12 ἐν κυρίῳ. ὥπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς
 13 γυναικὸς τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνате πρέπον ἐστὶν
 14* γυναῖκα ἀκατακάλυπτον τῷ θεῷ προσεύχεσθαι. ἡ οὐδὲ αὕτη ἢ φύσις
 15* διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾶ ἀτιμία αὐτῷ ἐστὶν. γυνὴ δὲ ἐὰν
 16 κομᾶ δόξα αὐτῇ ἐστὶν ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου δέδοται αὐτῇ. εἰ δέ
 17* τις δοκεῖ φιλόνηκος εἶναι ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν οὐδὲ αἱ
 18* ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ. τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ ὅτι οὐκ εἰς τὸ
 19* κρεῖπτον ἀλλ' εἰς τὸ ἡπτον συνέρχεσθε. πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων
 20 ὑμῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν καὶ μέρος τι πι-
 21* στεύω. δεῖ γὰρ καὶ αἵρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται
 22 ἐν ὑμῖν. συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ οὐκ ἔστιν κυριακὸν δεῖπνον
 23* φαγεῖν. ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν καὶ ὅς
 24* μὲν πεινᾷ ὅς δὲ μεθύει. μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν
 25* ἢ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε καὶ καταισχύnete τοὺς μὴ ἔχοντας
 26* τί ὑμῖν εἶπω ἐπαινέσω ὑμᾶς ἐν τούτῳ οὐκ ἐπαινῶ. ἐγὼ γὰρ παρέλαβον
 ἀπὸ τοῦ κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν ὅτι ὁ κύριος ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἥ
 24* παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον. καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ εἶπεν λάβετε
 25* φαγετε τοῦτό μου ἐστὶν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλῶμενον τοῦτο ποιεῖτε εἰς
 26* τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνήσαι λέγων
 τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι τοῦτο ποιεῖτε
 26* ὡσάκις ἂν πίνητε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὡσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον

v.7 ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν εἰκὼν καὶ δόξα θεοῦ ὑπάρχων ἡ γυνὴ
 δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν. **v.11** πλὴν οὔτε ἀνὴρ ^{τ.μ.κ} χωρὶς ^{τ.μ.κ} γυναικὸς ^{τ.μ.κ} οὔτε ^{τ.μ.κ} γυνὴ χωρὶς
 ἀνδρός οὔτε ^{τ.μ.κ} ἀνὴρ ^{τ.μ.κ} χωρὶς ^{τ.μ.κ} γυναικὸς ^{τ.μ.κ} ἐν κυρίῳ. **v.14** ἡ ^{τ.μ.κ} οὐδὲ αὕτη ^{τ.μ.κ} ἡ φύσις αὕτη ^{τ.μ.κ} διδάσκει
 ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾶ ἀτιμία αὐτῷ ἐστὶν. **v.15** γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾶ δόξα αὐτῇ ἐστὶν ὅτι ἡ κόμη
 ἀντὶ περιβολαίου δέδοται [αὕτη] ^{τ.κ} αὕτη ^{τ.κ}. **v.17** τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ ὅτι οὐκ εἰς τὸ
 κρεῖσσον ^{τ.μ.κ} κρεῖπτον ^{τ.μ.κ} ἀλλὰ ^{τ.μ.κ} ἀλλ ^{τ.μ.κ} εἰς τὸ ἡσσον ^{τ.μ.κ} ἡπτον ^{τ.μ.κ} συνέρχεσθε. **v.18** πρῶτον μὲν γὰρ
 συνερχομένων ὑμῶν ἐν τῇ ^{τ.κ} ἐκκλησίᾳ ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν καὶ μέρος τι πιστεύω. **v.19** δεῖ
 γὰρ καὶ αἵρεσεις ἐν ὑμῖν εἶναι ἵνα [καὶ] ^{τ.κ} οἱ δοκιμοὶ φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν. **v.22** μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ
 ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν ἢ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε καὶ καταισχύnete τοὺς μὴ ἔχοντας
 τί ὑμῖν ^{τ.μ.κ} εἶπω ὑμῖν ^{τ.μ.κ} ἐπαινέσω ὑμᾶς ἐν τούτῳ οὐκ ἐπαινῶ. **v.23** ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ κυρίου
 ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν ὅτι ὁ κύριος ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἡ παρεδίδοτο ^{τ.μ.κ} παρεδίδοτο ^{τ.μ.κ} ἔλαβεν ἄρτον.
v.24 καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ εἶπεν λάβετε ^{τ.μ.κ} φαγετε ^{τ.μ.κ} τοῦτο μου ἐστὶν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν
 κλῶμενον ^{τ.μ.κ} τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. **v.25** ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνήσαι
 λέγων τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι τοῦτο ποιεῖτε ὡσάκις ἐὰν ^{τ.μ.κ} ἀν ^{τ.μ.κ} πίνητε
 εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. **v.26** ὡσάκις γὰρ ἐὰν ^{τ.μ.κ} ἀν ^{τ.μ.κ} ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον
 τοῦτο ^{τ.μ.κ} πίνητε τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε ἀχρι ^{τ.μ.κ} ἀχρις ^{τ.μ.κ} οὐ ^{τ.μ.κ} ἐλθῇ.

τουτον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνετε τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε
 ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ. ὥστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνη τὸ ποτήριον 27*
 τοῦ κυρίου ἀναξίως ἐνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ κυρίου.
 δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτὸν καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ 28
 τοῦ ποτηρίου πινέτω. ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει 29*
 καὶ πίνει μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ κυρίου. διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ 30
 ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι καὶ κοιμῶνται ἱκανοί. εἰ γὰρ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν 31*
 οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα. κρινόμενοι δὲ ὑπὸ κυρίου παιδευόμεθα ἵνα μὴ σὺν 32*
 τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν. ὥστε ἀδελφοί μου συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν 33
 ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. εἴ δὲ τις πεινᾷ ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω ἵνα μὴ εἰς κρίμα 34*
 συνέρχησθε τὰ δέ λοιπὰ ὡς ἂν ἔλθω διατάξομαι.

περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν ἀδελφοί οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. οἴδατε ὅτι 12, 2*
 ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἰδῶλα τὰ ἄφωνα ὡς ἂν ἤγεσθε ἀπαγόμενοι. διὸ γνωρίζω 3*
 ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν λέγει ἀνάθεμα ἰησοῦν καὶ οὐδεὶς
 δύναται εἰπεῖν κύριον ἰησοῦν εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ. διαιρέσεις δὲ χα- 4
 ρισμάτων εἰσὶν τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα. καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσιν καὶ ὁ 5
 αὐτὸς κύριος. καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσὶν ὁ δὲ αὐτὸς ἐστὶν θεὸς ὁ 6*
 ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. ἐκάστῳ δὲ δίδοται ἢ φανέρωσις τοῦ πνεύ- 7
 ματος πρὸς τὸ συμφέρον. ᾧ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδοται λόγος 8
 σοφίας ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα. ἐτέρῳ δὲ πίστις ἐν 9*
 τῷ αὐτῷ πνεύματι ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι. ἄλλῳ 10*
 δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων ἄλλῳ δὲ προφητεία ἄλλῳ δὲ διακρίσεις πνευμά-
 των ἐτέρῳ δὲ γένη γλωσσῶν ἄλλῳ δὲ ἐρμηνεία γλωσσῶν. πάντα δὲ ταῦτα 11
 ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα διαιροῦν ἰδίᾳ ἐκάστῳ καθὼς βούλεται.
 καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἓν ἐστὶν καὶ μέλη ἔχει πολλὰ πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ 12*
 σώματος τοῦ ἐνός πολλὰ ὄντα ἓν ἐστὶν σῶμα οὕτως καὶ ὁ χριστός. καὶ γὰρ 13*
 ἐν ἐνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν εἴτε ἰουδαῖοι εἴτε

v.27 ὥστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον^{τ.μ.κ} ἢ πίνη τὸ ποτήριον τοῦ κυρίου ἀναξίως τοῦ^μ κυρίου^μ ἐνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ^{μ.ν} αἵματος τοῦ κυρίου. **v.29** ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως^{τ.μ.κ} κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ^{τ.μ.κ} κυρίου^{τ.μ.κ}. **v.31** εἰ δὲ^ν γὰρ^{τ.μ.κ} ἑαυτοὺς διεκρίνομεν οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα. **v.32** κρινόμενοι δὲ ὑπὸ [τοῦ]^ν κυρίου παιδευόμεθα ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν. **v.34** εἰ δὲ^{τ.μ.κ} τις πεινᾷ ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἂν ἔλθω διατάξομαι. **12 v.2** οἴδατε ὅτι ὅτε^{μ.ν} ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἰδῶλα τὰ ἀφωνα ὡς ἂν ἤγεσθε ἀπαγόμενοι. **v.3** διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν λέγει ἀνάθεμα ἰησοῦς^ν ἰησοῦν^{τ.μ.κ} καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν κύριος^ν κύριον^{τ.μ.κ} ἰησοῦς^ν ἰησοῦν^{τ.μ.κ} εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ. **v.6** καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσιν ὁ δὲ αὐτὸς ἐστὶν^{τ.μ.κ} θεὸς ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. **v.9** ἐτέρῳ δὲ^{τ.μ.κ} πίστις ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι ἀλλῳ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ ἐνὶ^ν αὐτῷ^{τ.μ.κ} πνεύματι. **v.10** ἀλλῳ δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων ἀλλῳ [δὲ]^ν δὲ^{τ.μ.κ} προφητεία ἀλλῳ [δὲ]^ν δὲ^{τ.μ.κ} διακρίσεις πνευματικῶν ἐτέρῳ δὲ^{τ.μ.κ} γένη γλωσσῶν ἀλλῳ δὲ ἐρμηνεία γλωσσῶν. **v.12** καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἐν ἐστὶν καὶ μέλη ἔχει^{τ.μ.κ} πολλὰ ἔχει^ν πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ^{τ.μ.κ} ἐνός^{τ.μ.κ} πολλὰ ὄντα ἐν ἐστὶν σῶμα οὕτως καὶ ὁ χριστός. **v.13** καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν εἴτε ἰουδαῖοι εἴτε ἐλλήνες εἴτε δούλοι εἴτε ἐλευθεροὶ καὶ πάντες εἰς^{τ.μ.κ} ἐν πνεύμα ἐποτίσθημεν.

- Ἕλληνες εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι καὶ πάντες εἰς ἓν πνεῦμα ἐποτίσθημεν.
 14, 15 καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἓν μέλος ἀλλὰ πολλά. ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς ὅτι οὐκ
 εἰμὶ χεὶρ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώμα-
 16 τος. καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος
 17 οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός
 18 ποῦ ἢ ἀκοή εἰ ὅλον ἀκοή ποῦ ἢ ὁσφρησις. νυνὶ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη
 19 ἓν ἕκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν. εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἓν
 20, 21* μέλος ποῦ τὸ σῶμα. νῦν δὲ πολλά μὲν μέλη ἓν δὲ σῶμα. οὐ δύναται δὲ
 ὀφθαλμός εἰπεῖν τῇ χειρὶ χρεῖαν σου οὐκ ἔχω ἢ πάλιν ἢ κεφαλὴ τοῖς ποσίν
 22 χρεῖαν ὑμῶν οὐκ ἔχω. ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώ-
 23 ματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖά ἐστιν. καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα
 εἶναι τοῦ σώματος τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν καὶ τὰ ἀσχή-
 24* μονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει. τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ
 χρεῖαν ἔχει ἀλλ' ὁ θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα τῷ ὑστερουντι περισσοτέραν
 25* δούς τιμὴν. ἵνα μὴ ᾖ σχίσμα ἐν τῷ σώματι ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων
 26* μεριμνῶσιν τὰ μέλη. καὶ εἴτε πάσχει ἓν μέλος συμπάσχει πάντα τὰ μέλη
 27 εἴτε δοξάζεται ἓν μέλος συγχαίρει πάντα τὰ μέλη. ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα
 28* χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους. καὶ οὖς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ
 πρῶτον ἀποστόλους δεύτερον προφήτας τρίτον διδασκάλους ἔπειτα δυνά-
 29 μεις εἴτα χαρίσματα ἱαμάτων ἀντιλήψεις κυβερνήσεις γένη γλώσσων. μὴ
 πάντες ἀπόστολοι μὴ πάντες προφῆται μὴ πάντες διδάσκαλοι μὴ πάντες
 30 δυνάμεις. μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἱαμάτων μὴ πάντες γλώσσαις λα-
 31* λοῦσιν μὴ πάντες διερμηνεύουσιν. ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ κρείττονα
 καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.
- 13** ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων ἀγάπην δὲ μὴ
 2* ἔχω γέγονα χαλκὸς ἡχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. καὶ ἐὰν ἔχω προ-
 φητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν καὶ ἐὰν ἔχω
 3* πᾶσαν τὴν πίστιν ὥστε ὅρη μεθιστάνειν ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω οὐθέν εἰμι. καὶ
 ἐὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα

v.21 ου δυναται δε ο^{μ.ν} οφθαλμος ειπειν τη χειρι χρειαν σου ουκ εχω η παλιν η κεφαλη τοις ποσιν χρειαν
 υμων ουκ εχω. **v.24** τα δε ευσχημονα ημων ου χρειαν εχει αλλα^ν αλλ^{τ.μ.κ} ο θεος συνεκερασεν το σωμα
 τω υστερουμενω^ν υστερουντι^{τ.μ.κ} περισσοτεραν δους τιμην. **v.25** ινα μη η σχισματα^μ σχισμα^{τ.κ.ν} εν
 τω σωματι αλλα το αυτο υπερ αλληλων μεριμνωσιν τα μελη. **v.26** και ειτε πασχει εν μελος συμπασχει
 παντα τα μελη ειτε δοξάζεται [εν]^ν εν^{τ.μ.κ} μελος συγχαίρει παντα τα μελη. **v.28** και ους μεν εθετο ο
 θεος εν τη εκκλησια πρωτον αποστολους δευτερον προφητας τριτον διδασκαλους επειτα δυναμεις επειτα^ν
 ειτα^{τ.μ.κ} χαρισματα ιαματων αντιλημψεις^ν αντιληψεις^{τ.μ.κ} κυβερνησεις γενη γλωσσων. **v.31** ζηλουτε
 δε τα χαρισματα τα μειζονα^ν κρειττονα^{τ.μ.κ} και επι καθ υπερβολην οδον υμιν δεικνυμι. **13 v.2** και εαν
 εχω προφητειαν και ειδω τα μυστηρια παντα και πασαν την γνωσιν και εαν εχω πασαν την πιστιν ωστε ορη
 μεθισταναι^ν μεθιστανειν^{τ.μ.κ} αγαπην δε μη εχω ουδεν^κ ουθεν^{τ.μ.ν} ειμι. **v.3** καν^ν και^{τ.μ.κ} εαν^{τ.μ.κ}
 ψωμισω παντα τα υπαρχοντα μου και εαν παραδω το σωμα μου ινα καυχησωμαι^ν καυθησωμαι^{τ.μ.κ}
 αγαπην δε μη εχω ουδεν ωφελουμαι.

καυθήσωμαι ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω οὐδὲν ὠφελοῦμαι. ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ 4*
 χρηστεύεται ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται οὐ φυσιοῦται.
 οὐκ ἀσχημονεῖ οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς οὐ παροξύνεται οὐ λογίζεται τὸ κακόν. 5
 οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ. πάντα στέγει πάντα 6, 7
 πιστεύει πάντα ἐλπίζει πάντα ὑπομένει. ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει εἴτε 8*
 δὲ προφητεῖαι καταργηθήσονται εἴτε γλῶσσαι παύσονται εἴτε γνῶσις κα-
 ταργηθήσεται. ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν. 9*
 ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον τότε τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. ὅτε ἤμην νή- 10*, 11*
 πιος ὡς νήπιος ἐλάλουν ὡς νήπιος ἐφρόνουν ὡς νήπιος ἐλογιζόμην ὅτε δὲ
 γέγονα ἀνὴρ κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου 12
 ἐν αἰνίγματι τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους
 τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην. νυνὶ δὲ μένει πίστις ἐλπίς 13
 ἀγάπη τὰ τρία ταῦτα μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

διώκετε τὴν ἀγάπην ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά μᾶλλον δὲ ἵνα προφη- 14
 τεύητε. ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ ἀλλὰ τῷ θεῷ οὐδεὶς 2*
 γὰρ ἀκούει πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια. ὁ δὲ προφητεύων ἀνθρώποις λα- 3
 λεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. ὁ λαλῶν γλώσση ἑαυτὸν 4
 οἰκοδομεῖ ὁ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς 5*
 λαλεῖν γλώσσαις μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε μείζων γὰρ ὁ προφητεύων
 ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύῃ ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν
 λάβῃ. νυνὶ δὲ ἀδελφοί ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν τί ὑμᾶς ὠφε- 6*
 λήσω ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει ἢ ἐν γνώσει ἢ ἐν προφητείᾳ
 ἢ ἐν διδαχῇ. ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα ἐὰν 7*
 διαστολὴν τοῖς φθόγγοις μὴ δῶ πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθα-
 ριζόμενον. καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον φωνὴν σάλπιγξ δῶ τίς παρασκευάζεται εἰς 8*
 πόλεμον. οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὖσημον λόγον δῶτε 9
 πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. τοσαῦτα 10*

v.4 ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ χρηστεύεται ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ [ἡ^v ἡ^{τ.μ.κ} ἀγάπη]^v ἀγάπη^{τ.μ.κ} οὐ περπερεύεται οὐ φυσιοῦται. **v.8** ἡ ἀγάπη οὐδέποτε πιπτει^v ἐκπίπτει^{τ.μ.κ} εἴτε δὲ προφητεῖαι καταργηθήσονται εἴτε γλῶσσαι παύσονται εἴτε γνῶσις καταργηθήσεται. **v.9** ἐκ μέρους δε^μ γὰρ^{τ.κ.ν} γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν. **v.10** ὅταν δε ἐλθῇ τὸ τέλειον τότε^{τ.μ.κ} τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. **v.11** ὅτε ἤμην νήπιος ὡς^{τ.μ.κ} νήπιος^{τ.μ.κ} ἐλάλουν ὡς νήπιος ἐφρόνουν ὡς νήπιος ἐλογιζόμην ὡς^v νήπιος^v ὅτε δε^{τ.μ.κ} γέγονα ἀνὴρ κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. **14 v.2** ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ ἀλλὰ τῷ^{τ.μ.κ} θεῷ οὐδεὶς γὰρ ἀκούει πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια. **v.5** θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις μᾶλλον δε ἵνα προφητεύητε μείζων δε^v γὰρ^{τ.μ.κ} ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύει^μ διερμηνεύει^{τ.κ.ν} ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ. **v.6** νυν^v νυνὶ^{τ.μ.κ} δε ἀδελφοί ἐὰν ἐλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν τί ὑμᾶς ὠφελήσω ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει ἢ ἐν γνώσει ἢ ἐν προφητείᾳ ἢ [ἐν]^v ἐν^{τ.μ.κ} διδαχῇ. **v.7** ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις μὴ δίδω^μ δῶ^{τ.κ.ν} πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον. **v.8** καὶ γὰρ ἐὰν ἀδηλον φωνὴν^{τ.μ.κ} σάλπιγξ φωνὴν^v δῶ τίς παρασκευάζεται εἰς πόλεμον. **v.10** τοσαῦτα εἰ τυχὸν γενῇ φωνῶν εἰσιν^v ἐστὶν^{τ.μ.κ} ἐν κόσμῳ καὶ οὐδὲν αὐτῶν^{τ.μ} ἀφώνον.

11 εἰ τύχοι γένη φωνῶν ἔστιν ἐν κόσμῳ καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον. ἐὰν οὖν
 12 μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος καὶ ὁ λαλῶν
 13* τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε. διόπερ ὁ λαλῶν
 14* γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ. ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσση
 15 τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν. τί οὖν ἐστιν
 16* ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοῖ. ἐπεὶ ἐὰν εὐλογήσῃς τῷ πνεύματι ὁ ἀναπληρῶν τὸν
 17 τόπον τοῦ ιδιώτου πῶς ἔρει τὸ ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ ἐπειδὴ τί λέγεις
 18*, 19 εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν. ἀλλ' ἐν
 20 ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους διὰ τοῦ νοός μου λαλῆσαι ἵνα καὶ ἄλλους
 21* κατηχήσω ἢ μυρίους λόγους ἐν γλώσση. ἀδελφοί μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς
 22 φρεσὶν ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε ταῖς δὲ φρεσὶν τέλειοι γίνεσθε. ἐν τῷ νό-
 23* μῳ γέγραπται ὅτι ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χεῖλεσιν ἑτέροις λαλήσω τῷ λαῷ
 24 τοῦτῳ καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονται μου λέγει κύριος. ὥστε αἱ γλώσσαι
 25* εἰς σημεῖόν εἰσιν οὐ τοῖς πιστεύουσιν ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις ἢ δὲ προφητεία
 26* οὐ τοῖς ἀπίστοις ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη
 27 ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν εἰσέλθωσιν δὲ ιδιώται ἢ ἄπιστοι
 28 οὐκ ἔροῦσιν ὅτι μαίνεσθε. ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν εἰσέλθῃ δέ τις
 29 ἄπιστος ἢ ιδιώτης ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων. καὶ
 30 οὕτως τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερά γίνεται καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ
 31 πρόσωπον προσκυνήσει τῷ θεῷ ἀπαγγέλλων ὅτι ὁ θεὸς ὄντως ἐν ὑμῖν ἐστιν.

v.13 διο^v διοπερ^{τ.μ.κ} ο λαλων γλωσση προσευχεσθω ινα διερμηνευη. **v.14** εαν [γαρ]^v γαρ^{τ.μ.κ} προσευχωμαι γλωσση το πνευμα μου προσευχεται ο δε νους μου ακαρπος εστιν. **v.16** επει εαν ευλογης^v ευλογησης^{τ.μ.κ} [εν]^v τω^{τ.μ.κ} πνευματι ο αναπληρων τον τοπον του ιδιωτου πως ερει το αμην επι τη ση ευχαριστια επειδη τι λεγεις ουκ οιδεν. **v.18** ευχαριστω τω θεω μου^{τ.μ.κ} παντων υμων μαλλον γλωσσαις λαλω^v. **v.21** εν τω νομω γεγραπται οτι εν ετερογλωσσοις και εν χειλεσιν ετερων^v ετεροις^{τ.μ.κ} λαλησω τω λαω τουτω και ουδ ουτως εισακουσονται μου λεγει κυριος. **v.23** εαν ουν συνελθῃ η εκκλησια ολη επι το αυτο και παντες γλωσσαις^{τ.μ.κ} λαλωσιν γλωσσαις^v εισελθωσιν δε ιδιωται η απιστοι ουκ ερουσιν οτι μαινεσθε. **v.25** και^{τ.μ.κ} ουτως^{τ.μ.κ} τα κρυπτα της καρδιας αυτου φανερα γινεται και ουτως πεσων επι προσωπον προσκυνησει τω θεω απαγγελων οτι οντως^v ο θεος οντως^{τ.μ.κ} εν υμιν εστιν. **v.26** τι ουν εστιν αδελφοι οταν συνερχησθε εκαστος υμων^{τ.μ.κ} ψαλμον εχει διδαχην εχει γλωσσαν^{τ.μ.κ} εχει^{τ.μ.κ} αποκαλυψιν εχει^v γλωσσαν^v εχει ερμηνειαν εχει παντα προς οικοδομην γινεσθω^{μ.ν} γενεσθω^{τ.κ}.

καὶ πάντες παρακαλῶνται. καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις ὑποτάσ- 32
 σεται. οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας ὁ θεὸς ἀλλ' εἰρήνης ὡς ἐν πάσαις ταῖς 33*
 ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων. αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν 34*
 οὐ γὰρ ἐπιτέτραπται αὐταῖς λαλεῖν ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι καθὼς καὶ ὁ νόμος
 λέγει. εἰ δέ τι μαθεῖν θέλουσιν ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν 35*
 αἰσχρὸν γάρ ἐστιν γυναιξὶν ἐν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν. ἡ ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ 36
 θεοῦ ἐξηλθεν ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήνησεν. εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι 37*
 ἢ πνευματικὸς ἐπιγινώσκειτω ἃ γράφω ὑμῖν ὅτι τοῦ κυρίου εἰσὶν ἐντολαί.
 εἰ δέ τις ἀγνοεῖ ἀγνοεῖτω. ὥστε ἀδελφοί ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν καὶ τὸ 38*, 39*
 λαλεῖν γλώσσαις μὴ κωλύετε. πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω. 40*

γνωρίζω δὲ ὑμῖν ἀδελφοί τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν ὃ καὶ 15
 παρελάβετε ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε. δι' οὗ καὶ σῶζεσθε τίνι λόγῳ εὐηγγελισά- 2
 μην ὑμῖν εἰ κατέχετε ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῇ ἐπιστεύσατε. παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν 3
 πρώτοις ὃ καὶ παρέλαβον ὅτι χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν
 κατὰ τὰς γραφάς. καὶ ὅτι ἐτάφη καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ 4*
 τὰς γραφάς. καὶ ὅτι ὥφθη κηφᾶ εἴτα τοῖς δώδεκα. ἔπειτα ὥφθη ἐπάνω 5, 6*
 πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι τινὲς
 δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν. ἔπειτα ὥφθη ἰακώβῳ εἴτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν. 7
 ἔσχατον δὲ πάντων ὥσπερ ἐν τῷ ἐκτρώματι ὥφθη κἀμοί. ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ 8, 9
 ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων ὃς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος διότι
 ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ. χάριτι δὲ θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι καὶ ἡ χάρις αὐ- 10*
 τοῦ ἢ εἰς ἐμὲ οὐ κενὴ ἐγενήθη ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα
 οὐκ ἐγὼ δὲ ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἢ σὺν ἐμοί. εἴτε οὖν ἐγὼ εἴτε ἐκεῖνοι 11
 οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε. εἰ δὲ χριστὸς κηρύσσεται ὅτι 12*
 ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται πῶς λέγουσιν τινες ἐν ὑμῖν ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ
 ἔστιν. εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν οὐδὲ χριστὸς ἐγήγερται. εἰ δὲ 13, 14*
 χριστὸς οὐκ ἐγήγερται κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις

v.33 ου γαρ εστιν ακαταστασις ο θεος αλλα^{μ.ν} αλλ^{τ.κ} ειρηνης ως εν πασαις ταῖς εκκλησαις των αγίων. **v.34** αι γυναικες υμων^{τ.μ.κ} εν ταῖς εκκλησαις σιγατωσαν ου γαρ επιτρεπεται^ν επιτετραπται^{τ.μ.κ} αυταις λαλειν αλλα^ν αλλ^{τ.μ.κ} υποτασσεσθωσαν^ν υποτασσεσθαι^{τ.μ.κ} καθως και ο νομος λεγει. **v.35** ει δε τι μαθειν θελουσιν εν οικω τους ιδιους ανδρας επερωτατωσαν αισχρον γαρ εστιν γυναικι^ν λαλειν^ν γυναιξιν^{τ.μ.κ} εν εκκλησια λαλειν^{τ.μ.κ}. **v.37** ει τις δοκει προφητης ειναι η πνευματικος επιγινωσκειτω α γραφω υμιν οτι του^{τ.κ} κυριου εστιν^ν εισιν^{τ.μ.κ} εντολη^ν εντολαι^{τ.μ.κ}. **v.38** ει δε τις αγνοει αγνοειται^ν αγνοειτω^{τ.μ.κ}. **v.39** ωστε αδελφοι [μου]^ν ζηλουτε το προφητευειν και το λαλειν γλωσσαις^{τ.μ.κ} μη κωλυετε γλωσσαις^ν. **v.40** παντα δε^ν ευσχημονως και κατα ταξιν γινεσθω. **15 v.4** και οτι εταφη και οτι εγηγερται τη τριτη^{τ.μ.κ} ημερα τη^ν τριτη^ν κατα τας γραφας. **v.6** επειτα ωφθη επανω πεντακοσίοις αδελφοις εφαπαξ εξ ων οι πλειονες^ν πλειους^{τ.μ.κ} μενουσιν εως αρτι τινες δε και^{τ.μ.κ} εκοιμηθησαν. **v.10** χαριτι δε θεου ειμι ο ειμι και η χαρις αυτου η εις εμε ου κενη εγενηθη αλλα περισσότερον αυτων παντων εκοπιασα ουκ εγω δε αλλα^ν αλλ^{τ.μ.κ} η χαρις του θεου [η]^ν η^{τ.μ.κ} σουν εμοι. **v.12** ει δε χριστος κηρυσσεται οτι εκ νεκρων εγηγερται πως λεγουσιν τινες^{τ.μ.κ} εν υμιν τινες^ν οτι αναστασις νεκρων ουκ εστιν. **v.14** ει δε χριστος ουκ εγηγερται κενον αρα [και]^ν το κηρυγμα ημων κενη δε^{τ.μ.κ} και η πιστις υμων.

15 ὑμῶν. εὕρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ θεοῦ ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν
κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι ἤγειρεν τὸν χριστόν ὃν οὐκ ἤγειρεν εἴπερ ἄρα νεκροὶ
16, 17 οὐκ ἐγείρονται. εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται οὐδὲ χριστὸς ἐγήγερται. εἰ
δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται ματαία ἡ πίστις ὑμῶν ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτί-
18, 19* αῖς ὑμῶν. ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν χριστῷ ἀπώλονται. εἰ ἐν τῇ ζωῇ
ταύτῃ ἡλπικότες ἐσμέν ἐν χριστῷ μόνον ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων
20* ἐσμέν. νυνὶ δὲ χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων
21* ἐγένετο. ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις
22 νεκρῶν. ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ ἀδάμ πάντες ἀποθνήσκουσιν οὕτως καὶ ἐν τῷ
23* χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. ἕκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι ἀπαρχὴ
24* χριστός ἐπεὶ οἱ χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. εἴτα τὸ τέλος ὅταν πα-
ραδῷ τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ πατρί ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ
25* πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν ἄχρις οὗ ἂν θῇ
26 πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖ-
27 ται ὁ θάνατος. πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὅταν δὲ εἴπῃ
ὅτι πάντα ὑποτέτακται δῆλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα.
28* ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ
29* ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα ἵνα ᾗ ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. ἐπεὶ τί ποιή-
σουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται
30 τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν. τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν
31* ὥραν. καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω νῆ τὴν ἡμετέραν καύχησιν ἣν ἔχω ἐν
32 χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ἐν ἐφέ-
σῃ τί μοι τὸ ὄφελος εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται φάγωμεν καὶ πίωμεν αὐρίον
33* γὰρ ἀποθνήσκομεν. μὴ πλανᾶσθε φθείρουσιν ἥθη χρηστὰ ὁμιλίας κακαί.
34* ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἁμαρτάνετε ἀγνωσίαν γὰρ θεοῦ τινες ἔχουσιν
35* πρὸς ἐντροπὴν ὑμῶν λέγω. ἀλλ' ἐρεῖ τις πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροὶ ποίῳ δὲ
36* σώματι ἔρχονται. ἄφρον σὺ ὁ σπείρεις οὐ ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ.

v.19 εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταυτῇ ἡλπικότες^{τ.μ.κ} ἐσμέν^{τ.μ.κ} ἐν χριστῷ ἡλπικότες^ν ἐσμέν^ν μόνον ἐλεεινότεροι παν-
τῶν ἀνθρώπων ἐσμέν. **v.20** νυνὶ δὲ χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο^{τ.μ.κ}.
v.21 ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ^{τ.μ.κ} θάνατος καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. **v.23** ἕκαστος δὲ ἐν
τῷ ἰδίῳ τάγματι ἀπαρχὴ χριστὸς ἐπεὶ οἱ τοῦ^{μ.ν} χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. **v.24** εἴτα τὸ τέλος
ὅταν παραδῷ^{τ.μ.κ} παραδῷ^{τ.μ.κ} τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ πατρί ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν
ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. **v.25** δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν ἀχρι^ν ἀχρις^{τ.μ.κ} οὗ ἀν^{τ.μ.κ} θῇ πάντας τοὺς
ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. **v.28** ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα τότε [καὶ]^ν καὶ^{τ.μ.κ} αὐτὸς ὁ
υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα ἵνα ᾗ ὁ θεὸς [τα]^ν τὰ^{τ.μ.κ} πάντα ἐν πᾶσιν. **v.29** ἐπεὶ
τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ
αὐτῶν^ν τῶν^{τ.μ.κ} νεκρῶν^{τ.μ.κ}. **v.31** καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω νῆ τὴν ὑμετέραν^{κ.μ.ν} ἡμετέραν^τ καύχη-
σιν [ἀδελφοί]^ν ἣν ἔχω ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. **v.33** μὴ πλανᾶσθε φθείρουσιν ἥθη χρηστὰ^{μ.ν}
χρηστὰ^{τ.κ} ὁμιλίας κακαί. **v.34** ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἁμαρτάνετε ἀγνωσίαν γὰρ θεοῦ τινες ἔχουσιν
πρὸς ἐντροπὴν ὑμῶν λαλῶ^ν λέγω^{τ.μ.κ}. **v.35** ἀλλὰ^ν ἀλλ^{τ.μ.κ} ἐρεῖ τις πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροὶ ποίῳ δὲ
σώματι ἐρχονται. **v.36** ἀφρων^ν ἀφρων^{τ.μ.κ} σὺ ὁ σπείρεις οὐ ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ.

καὶ ὃ σπεῖρεις οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπεῖρεις ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον 37
εἰ τύχοι σίτου ἢ τινος τῶν λοιπῶν. ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ δίδωσιν σῶμα καθὼς 38*
ἠθέλησεν καὶ ἐκάστω τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα. οὐ πᾶσα σὰρξ ἢ 39*
αὐτὴ σὰρξ ἀλλὰ ἄλλη μὲν σὰρξ ἀνθρώπων ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν ἄλλη δὲ
ἰχθύων ἄλλη δὲ πτηνῶν. καὶ σώματα ἐπουράνια καὶ σώματα ἐπίγεια ἀλλ' 40*
ἐτέρα μὲν ἢ τῶν ἐπουρανίων δόξα ἐτέρα δὲ ἢ τῶν ἐπιγείων. ἄλλη δόξα 41
ἡλίου καὶ ἄλλη δόξα σελήνης καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος
διαφέρει ἐν δόξῃ. οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν σπεύρεται ἐν φθορᾷ 42
ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ. σπεύρεται ἐν ἀτιμίᾳ ἐγείρεται ἐν δόξῃ σπεύρεται ἐν 43
ἀσθενείᾳ ἐγείρεται ἐν δυνάμει. σπεύρεται σῶμα ψυχικόν ἐγείρεται σῶμα 44*
πνευματικόν ἔστιν σῶμα ψυχικόν καὶ ἔστιν σῶμα πνευματικόν. οὕτως καὶ 45
γέγραπται ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἀδάμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν ὁ ἔσχατος
ἀδάμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν ἀλλὰ τὸ 46
ψυχικόν ἔπειτα τὸ πνευματικόν. ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός ὁ 47*
δεύτερος ἄνθρωπος ὁ κύριος ἐξ οὐρανοῦ. οἷος ὁ χοϊκός τοιοῦτοι καὶ οἱ 48
χοϊκοὶ καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι. καὶ καθὼς ἐφο- 49*
ρέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ φορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου.
τοῦτο δέ φημι ἀδελφοί ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ κληρονομήσαι οὐ 50*
δύνανται οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. ἰδοὺ μυστήριον ὑμῖν 51*
λέγω πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα. ἐν ἀτόμῳ 52
ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι σαλπίζει γὰρ καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερ-
θήσονται ἄφθαρτοι καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο 53
ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. ὅταν 54
δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσῃται
ἀθανασίαν τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς
νίκος. ποῦ σου θάνατε τὸ κέντρον ποῦ σου ἄδη τὸ νίκος. τὸ δὲ κέντρον 55*, 56
τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία ἡ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος. τῷ δὲ θεῷ 57
χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. ὥστε 58
ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ ἐδραῖοι γίνεσθε ἀμετακίνητοι περισσεύοντες ἐν τῷ
ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν

v.38 ο δε θεος αυτω^{τ.μ.κ} διδωσιν αυτω^ν σωμα καθως ηθελησεν και εκαστω των σπερματων το^{τ.μ.κ} ιδιον σωμα. **v.39** ου πασα σαρξ η αυτη σαρξ αλλα αλλη μεν σαρξ^{τ.κ} ανθρωπων αλλη δε σαρξ κτηνων αλλη δε σαρξ^ν πτηνων^ν ιχθυων^{τ.μ.κ} αλλη δε ιχθυων^ν πτηνων^{τ.μ.κ}. **v.40** και σωματα επουρανια και σωματα επιγεια αλλα^ν αλλ^{τ.μ.κ} ετερα μεν η των επουρανιων δοξα ετερα δε η των επιγειων. **v.44** σπειρεται σωμα ψυχικον εγειρεται σωμα πνευματικον ει^ν εστιν σωμα ψυχικον και^{τ.μ.κ} εστιν και^ν σωμα^{τ.μ.κ} πνευματικον. **v.47** ο πρωτος ανθρωπος εκ γης χοικος ο δευτερος ανθρωπος ο^{τ.μ.κ} κυριος^{τ.μ.κ} εξ ουρανου. **v.49** και καθως εφορεσαμεν την εικονα του χοικου φορεσωμεν^μ φορεσωμεν^{τ.κ.ν} και την εικονα του επουρανιου. **v.50** τουτο δε φημι αδελφοι οτι σαρξ και αιμα βασιλειαν θεου κληρονομησαι ου δυναται^ν δυναται^{τ.μ.κ} ουδε η φθορα την αφθαρσιαν κληρονομει. **v.51** ιδου μυστηριον υμιν λεγω παντες μεν^{τ.μ.κ} ου κοιμηθησομεθα παντες δε αλλαγησομεθα. **v.55** που σου θανατε το νικος^ν κεντρον^{τ.μ.κ} που σου θανατε^ν αδη^{τ.μ.κ} το κεντρον^ν νικος^{τ.μ.κ}.

κυρίῳ.

- 16* περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους ὥσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησί-
 2* αῖς τῆς γαλατίας οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. κατὰ μίαν σαββάτων ἕκαστος
 ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω θησαυρίζων ὃ τι ἂν εὐδοῶται ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε
 3 λογίαι γίνωνται. ὅταν δὲ παραγένωμαι οὕς ἐὰν δοκιμάσητε δι' ἐπιστολῶν
 4* τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς ἱερουσαλήμ. ἐὰν δὲ ἦ
 5 ἄξιον τοῦ κάμει πορεύεσθαι σὺν ἐμοὶ πορεύσονται. ἐλεύσομαι δὲ πρὸς
 6 ὑμᾶς ὅταν μακεδονίαν διέλθω μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι. πρὸς ὑμᾶς
 δὲ τυχὸν παραμενῶ ἢ καὶ παραχειμάσω ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε οὐ ἐὰν
 7* πορεύωμαι. οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν ἐλπίζω δὲ χρόνον
 8 τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέπῃ. ἐπιμενῶ δὲ ἐν ἐφέσῳ
 9 ἕως τῆς πεντηκοστῆς. θύρα γάρ μοι ἀνέωγεν μεγάλη καὶ ἐνεργὴς καὶ
 10* ἀντικείμενοι πολλοί. ἐὰν δὲ ἔλθῃ τιμόθεος βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται
 11 πρὸς ὑμᾶς τὸ γὰρ ἔργον κυρίου ἐργάζεται ὡς καὶ ἐγώ. μὴ τις οὖν αὐτὸν
 ἐξουθενήσῃ προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ ἵνα ἔλθῃ πρὸς με ἐκδέχομαι
 12 γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. περὶ δὲ ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ πολλὰ παρε-
 κάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν καὶ πάντως οὐκ ἦν
 13 θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ. γρηγορεῖτε στήκετε
 14 ἐν τῇ πίστει ἀνδρίζεσθε κραταιοῦσθε. πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω.
 15 παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί οἴδατε τὴν οἰκίαν στεφανᾶ ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ
 16 τῆς ἀχαΐας καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς. ἵνα καὶ ὑμεῖς
 17* ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. χαίρω
 δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ στεφανᾶ καὶ φουρτουνατοῦ καὶ ἀχαΐκοῦ ὅτι τὸ ὑμῶν
 18 ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν. ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ
 19* ὑμῶν ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους. ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι
 τῆς ἀσίας ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν κυρίῳ πολλὰ ἀκύλας καὶ πρίσκιλλα σὺν τῇ
 20 κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες ἀσπά-
 21, 22* σασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ παύλου. εἴ
 23* τις οὐ φιλεῖ τὸν κύριον ἰησοῦν χριστόν ἦτω ἀνάθεμα μαρὰν ἄθα. ἡ χάρις

16 v.1 περὶ δε της λογειας^ν λογιας^{τ.μ.κ} της εις τους αγιους ωσπερ διεταξα ταις εκκλησιας της γαλατιας ουτως και υμεις ποιησατε. **v.2** κατα μιαν σαββατου^ν σαββατων^{τ.μ.κ} εκαστος υμων παρ εαυτω τιθετω θησαυριζων ο τι εαν^ν αν^{τ.μ.κ} ευοδωται ινα μη οταν ελθω τοτε λογειαι^ν λογiai^{τ.μ.κ} γινωνται. **v.4** εαν δε η^{τ.μ.κ} αξιον η^ν του καμει πορευεσθαι συν εμοι πορευουσονται. **v.7** ου θελω γαρ υμας αρτι εν παροδω ιδειν ελπίζω γαρ^ν δε^{τ.μ.κ} χρονον τινα επιμειναι προς υμας εαν ο κυριος επιτρεψη^ν επιτρεπη^{τ.μ.κ}. **v.10** εαν δε ελθῃ τιμοθεος βλέπετε ινα αφοβως γενηται προς υμας το γαρ εργον κυριου εργαζεται ως καγω^ν και^{τ.μ.κ} εγω^{τ.μ.κ}. **v.17** χαιρω δε επι τη παρουσια στεφανα και φορτουνατου^ν φουρτουνατου^{τ.μ.κ} και αχαικου οτι το υμετερον^ν υμων^{τ.μ.κ} υστερημα ουτοι ανεπληρωσαν. **v.19** ασπαζονται υμας αι εκκλησαι της ασιας ασπαζεται^ν ασπαζονται^{τ.μ.κ} υμας εν κυριω πολλα ακυλας και πρισκα^ν πρισκιλλα^{τ.μ.κ} συν τη κατ οικον αυτων εκκλησια. **v.22** ει τις ου φιλει τον κυριον ιησουν^{τ.μ.κ} χριστον^{τ.μ.κ} ητω αναθεμα μαρανα^ν μαραν^{τ.μ.κ} θα^ν αθα^{τ.μ.κ}. **v.23** η χαρις του κυριου ιησου χριστου^{τ.μ.κ} μεθ υμων.

τοῦ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν 24*
ἐν χριστῷ ἰησοῦ ἀμήν πρὸς κορινθίους πρώτη ἐγράφη ἀπὸ φιλίππων διὰ
στεφανᾶ καὶ φουρτουνάτου καὶ ἀχαΐκοῦ καὶ τιμοθέου.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

- 1* παῦλος ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ τιμόθεος ὁ
ἀδελφός τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν κορίνθῳ σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσιν
2 τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ ἀχαΐᾳ. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν
3 καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν
4 ἰησοῦ χριστοῦ ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ θεὸς πάσης παρακλήσεως. ὁ
παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακα-
λεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ
5* ὑπὸ τοῦ θεοῦ. ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ χριστοῦ εἰς ἡμᾶς
6* οὕτως διὰ χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. εἴτε δὲ θλιβόμεθα
ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ
τῶν αὐτῶν παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν εἴτε παρακαλούμεθα ὑπὲρ
τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν.
7* εἰδότες ὅτι ὥσπερ κοινωνοὶ ἐστε τῶν παθημάτων οὕτως καὶ τῆς παρακλή-
8* σεως. οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς
γενομένης ἡμῖν ἐν τῇ ἀσίᾳ ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐβαρῆθημεν ὑπὲρ δύναμιν
9 ὥστε ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν. ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα
τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν ἵνα μὴ πεποιθότες ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς ἀλλ' ἐπὶ τῷ
10* θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς. ὃς ἐκ τηλικούτου θανάτου ἐρρύσατο ἡμᾶς
11* καὶ ῥύεται εἰς ὃν ἠλπίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται. συνυπουργούντων καὶ
ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα
12* διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ἡμῶν. ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστὶν τὸ

1 v.1 παυλος αποστολος ιησου^{τ.μ.κ} χριστου ιησου^ν δια θεληματος θεου και τιμοθεος ο αδελφος τη εκκλησια του θεου τη ουση εν κορινθω συν τοις αγιοις πασιν τοις ουσιν εν ολη τη αχαια. **v.5** οτι καθως περισσευει τα παθηματα του χριστου εις ημας ουτως δια του^{μ.ν} χριστου περισσευει και η παρακλησις ημων. **v.6** ειτε δε θλιβομεθα υπερ της υμων παρακλησεως και σωτηριας ειτε^ν παρακαλουμεθα^ν υπερ^ν της υμων^ν παρακλησεως^ν της^ν ενεργουμενης εν υπομονη των αυτων παθηματων ων και ημεις πασχομεν και^μ η^μ ελπις^μ ημων^μ βεβαια^μ υπερ^μ υμων^μ ειτε^{τ.μ.κ} παρακαλουμεθα^{τ.μ.κ} υπερ^{τ.μ.κ} της^{τ.μ.κ} υμων^{τ.μ.κ} παρακλησεως^{τ.μ.κ} και σωτηριας^{τ.μ.κ} και^{τ.κ} η^{τ.κ.ν} ελπις^{τ.κ.ν} ημων^{τ.κ.ν} βεβαια^{τ.κ.ν} υπερ^{τ.κ.ν} υμων^{τ.κ.ν}. **v.7** ειδοτες οτι ως^ν ωσπερ^{τ.μ.κ} κοινωνοι εστε των παθηματων ουτως και της παρακλησεως. **v.8** ου γαρ θελομεν υμας αγνοειν αδελφοι υπερ της θλιψεως ημων της γενομενης ημιν^{τ.μ.κ} εν τη ασια οτι καθ υπερβολην εβαρηθημεν^{τ.μ.κ} υπερ δυναμιν εβαρηθημεν^ν ωστε εξαπορηθηναι ημας και του ζην. **v.10** ος εκ τηλικουτου θανατου ερρυσατο ημας και ρυσεται^ν ρυεται^{τ.μ.κ} εις ον ηλπικαμεν [οτι]^ν οτι^{τ.μ.κ} και επι ρυσεται. **v.11** συνυπουργουντων και υμων υπερ ημων τη δεήσει ινα εκ πολλων προσωπων το εις ημας χαρισμα δια πολλων ευχαριστηθη υπερ υμων^μ ημων^{τ.κ.ν}. **v.12** η γαρ καυχησις ημων αυτη εστιν το μαρτυριον της συνειδησεως ημων οτι εν απλοτητι και ειλικρινεια του^ν θεου [και]^ν ουκ εν σοφια σαρκικη αλλ εν χαριτι θεου ανεστραφημεν εν τω κοσμω περισσοτερωσ δε προς υμας.

μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν ὅτι ἐν ἀπλότητι καὶ εἰλικρινείᾳ θεοῦ οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ ἀλλ' ἐν χάριτι θεοῦ ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν ἀλλ' ἢ ἃ ἀναγινώσκετε 13* ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ἕως τέλους ἐπιγνώσεσθε. καθὼς καὶ 14* ἐπέγνωντε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἰησοῦ. καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθήσει ἐβουλό- 15* μην πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν πρότερον ἵνα δευτέραν χάριν ἔχητε. καὶ δι' ὑμῶν 16 διελθεῖν εἰς μακεδονίαν καὶ πάλιν ἀπὸ μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν ἰουδαίαν. τοῦτο οὖν βουλευόμενος μή τι 17* ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην ἢ ἃ βουλεύομαι κατὰ σάρκα βουλεύομαι ἵνα ἢ παρ' ἐμοὶ τὸ ναὶ ναὶ καὶ τὸ οὐ οὐ. πιστὸς δὲ ὁ θεὸς ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ 18* πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐγένετο ναὶ καὶ οὐ. ὁ γὰρ τοῦ θεοῦ υἱὸς ἰησοῦς χριστὸς 19* ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυχθεὶς δι' ἐμοῦ καὶ σιλουανοῦ καὶ τιμοθέου οὐκ ἐγένετο ναὶ καὶ οὐ ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονεν. ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι θεοῦ 20* ἐν αὐτῷ τὸ ναὶ καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ἀμὴν τῷ θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. ὁ δὲ 21 βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς χριστὸν καὶ χρίσας ἡμᾶς θεός. ὁ καὶ σφρα- 22 γισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἄρραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν ὅτι 23 φειδόμενος ὑμῶν οὐκέτι ἦλθον εἰς κόρινθον. οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν 24 τῆς πίστεως ἀλλὰ συνεργοὶ ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν τῇ γὰρ πίστει ἐστήκατε.

ἔκρινα δὲ ἑμαυτῷ τοῦτο τὸ μή πάλιν ἐλθεῖν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς. εἰ 2*, 2* γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς καὶ τίς ἐστὶν ὁ εὐφραίνων με εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ. καὶ ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο αὐτὸ ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην ἔχω ἀφ' ὧν ἔδει 3* με χαίρειν πεποithῶς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστίν. ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν 4 δακρύων οὐχ ἵνα λυπηθῆτε ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἣν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς. εἰ δέ τις λελύπηκεν οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν ἀλλ' ἀπὸ μέρους 5*

v.13 ου γαρ αλλα γραφομεν υμιν αλλ η α αναγινωσκετε η και επιγινωσκετε ελπίζω δε οτι και ^{τ.μ.κ} εως τελους επιγνώσεσθε. **v.14** καθως και επεγνωντε ημας απο μέρους οτι καυχημα υμων εσμεν καθαπερ και υμεις ημων εν τη ημερα του κυριου [ημων]^ν ιησου. **v.15** και ταυτη τη πεποιθησει εβουλομην προτερον^ν ελθειν^μ προς υμας το^μ ελθειν^{τ.κ.ν} προτερον^{τ.μ.κ} ινα δευτεραν χαριν σχητε^ν εχητε^{τ.μ.κ}. **v.17** τουτο ουν βουλομενος^ν μητι^ν βουλευομενος^{τ.μ.κ} μη ^{τ.μ.κ} τι^{τ.μ.κ} αρα τη ελαφρια εχρησαμην η α βουλευομαι κατα σαρκα βουλευομαι ινα η παρ εμοι το ναι ναι και το ου ου. **v.18** πιστος δε ο θεος οτι ο λογος ημων ο προς υμας ουκ εστιν^ν εγενετο^{τ.μ.κ} ναι και ου. **v.19** ο γαρ ^{τ.μ.κ} του θεου γαρ^ν υιος ιησους χριστος ο εν υμιν δι ημων κηρυχθεις δι εμου και σιλουανου και τιμοθεου ουκ εγενετο ναι και ου αλλα ναι εν αυτω γεγονεν. **v.20** οσαι γαρ επαγγελιαι θεου εν αυτω το ναι διο^ν και δι^ν εν^{τ.μ.κ} αυτου^ν αυτω^{τ.μ.κ} το αμην τω θεω προς δοξαν δι ημων. **2** **v.1** εκρινα γαρ^ν δε^{τ.μ.κ} εμαυτω τουτο το μη παλιν ελθειν^{τ.κ} εν λυπη προς υμας ελθειν^{μ.ν}. **v.2** ει γαρ εγω λυπω υμας και τις εστιν^{τ.μ.κ} ο ευφραινων με ει μη ο λυπουμενος εξ εμου. **v.3** και εγραψα υμιν^{τ.μ.κ} τουτο αυτο ινα μη ελθων λυπην σχω^ν εχω^{τ.μ.κ} αφ ων εδει με χαιρειν πεποithως επι παντας υμας οτι η εμη χαρα παντων υμων εστιν. **v.5** ει δε τις λελυπηκεν ουκ εμε λελυπηκεν αλλα^{μ.ν} αλλ^{τ.κ} απο μέρους ινα μη επιβαρω παντας υμας.

6 ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ πάντας ὑμᾶς. ἵκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ
 7* τῶν πλειόνων. ὥστε τοῦναντίον μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλέ-
 8σαι μήπως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ ὁ τοιοῦτος. διὸ παρακαλῶ
 9 ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα ἵνα γνῶ τὴν
 10* δοκιμὴν ὑμῶν εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί ἐστε. ᾧ δέ τι χαρίζεσθε καὶ ἐγὼ καὶ
 11 γὰρ ἐγὼ εἴ τι κεχάρισμαι ᾧ κεχάρισμαι δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ χριστοῦ. ἵνα
 μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ σατανᾶ οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦ-
 12μεν. ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν τρωάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ καὶ θύρας μοι
 13 ἀνεῳγμένης ἐν κυρίῳ. οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματί μου τῷ μὴ εὐρεῖν
 με τίτον τὸν ἀδελφόν μου ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς μακεδο-
 14νίαν. τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ χριστῷ καὶ τὴν
 15 ὁσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ. ὅτι χριστοῦ
 16* εὐωδία ἐσμὲν τῷ θεῷ ἐν τοῖς σφζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις. οἷς
 μὲν ὁσμὴ θανάτου εἰς θάνατον οἷς δὲ ὁσμὴ ζωῆς εἰς ζωὴν καὶ πρὸς ταῦτα
 17* τίς ἵκανός. οὐ γὰρ ἐσμεν ὡς οἱ πολλοὶ καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ
 ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινείας ἀλλ' ὡς ἐκ θεοῦ κατενώπιον τοῦ θεοῦ ἐν χριστῷ
 λαλοῦμεν.

3* ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν εἴ μὴ χρήζομεν ὥς τινες συστατι-
 2 κῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐξ ὑμῶν συστατικῶν. ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς
 ἐστε ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκο-
 3* μένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων. φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ χριστοῦ
 διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶν-
 4τος οὐκ ἐν πλαξίν λιθίναις ἀλλ' ἐν πλαξίν καρδίας σαρκίνοις. πεποιθήσιν
 5* δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ χριστοῦ πρὸς τὸν θεόν. οὐχ ὅτι ἵκανοί ἐσμεν
 ἀφ' ἑαυτῶν λογίσασθαι τι ὡς ἐξ ἑαυτῶν ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ.
 6* ὅς καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης οὐ γράμματος ἀλλὰ
 7* πνεύματος τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτείνει τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. εἰ δὲ ἡ δια-

v.7 ὥστε τουναντίον μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλεῖσαι μὴ^v πῶς^v μήπως^{τ.μ.κ} τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ ὁ τοιοῦτος. **v.10** ὦ δὲ τι χαρίζεσθε καγὼ^v καὶ^{τ.μ.κ} ἐγὼ^{τ.μ.κ} καὶ γὰρ ἐγὼ ο^v κεχαρισμαι^v εἰ τι κεχαρισμαι^{τ.μ.κ} ὦ^{τ.μ.κ} κεχαρισμαι δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ χριστοῦ. **v.16** οἷς μὲν ὁσμὴ ἐκ^v θανάτου εἰς θάνατον οἷς δὲ ὁσμὴ ἐκ^v ζωῆς εἰς ζωὴν καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἵκανός. **v.17** οὐ γὰρ ἐσμεν ὡς οἱ λοιποὶ^μ πολλοὶ^{τ.κ.ν} καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινείας ἀλλ' ὡς ἐκ θεοῦ κατεναντι^v κατενώπιον^{τ.μ.κ} τοῦ^{τ.μ.κ} θεοῦ ἐν χριστῷ λαλοῦμεν. **3** **v.1** ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν^{τ.μ.κ} ἡ^{κ.ν} εἰ^{τ.μ} μὴ χρήζομεν ὡς τινες συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ἡ ἐξ ὑμῶν συστατικῶν^{τ.μ.κ}. **v.3** φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος οὐκ ἐν πλαξίν λιθίναις ἀλλ' ἐν πλαξίν καρδίαις^{μ.ν} καρδίας^{τ.κ} σαρκίνοις. **v.5** οὐχ ὅτι ἵκανοί^{τ.μ.κ} ἐσμεν^{τ.μ.κ} ἀφ' ἑαυτῶν ἵκανοί^v ἐσμεν^v λογίσασθαι τι ὡς ἐξ ἑαυτῶν ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ. **v.6** ὅς καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύματος τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτενεῖ^v ἀποκτενεῖ^μ ἀποκτενεῖ^{τ.κ} τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. **v.7** εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γραμμασὶν ἐντετυπωμένη ἐν^{τ.μ.κ} λιθοῖς ἐγενήθη ἐν δοξῇ ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ εἰς τὸ προσώπον μωυσεως^{μ.ν} μωσεως^{τ.κ} διὰ τὴν δοξάν τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν καταργουμένην.

κονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη ἐν λίθοις ἐγενήθη ἐν δόξῃ ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον μωσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν καταργουμένην. πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἢ 8
 διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ. εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως 9*
 δόξα πολλῶ μᾶλλον περισσεύει ἢ διακονία τῆς δικαιοσύνης ἐν δόξῃ. καὶ 10*
 γὰρ οὐδὲ δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει ἕνεκεν τῆς ὑπερ-
 βαλλούσης δόξης. εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης πολλῶ μᾶλλον τὸ 11
 μένον ἐν δόξῃ. ἔχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα. 12
 καὶ οὐ καθάπερ μωσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ πρὸς τὸ 13*
 μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου. ἀλλ' ἐπω- 14*
 ρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ
 ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει μὴ ἀνακαλυπτόμενον ὃ τι ἐν χρι-
 στῷ καταργεῖται. ἀλλ' ἕως σήμερον ἡνίκα ἀναγινώσκεται μωσῆς κάλυμμα 15*
 ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται. ἡνίκα δ' ἂν ἐπιστρέψῃ πρὸς κύριον περιαι- 16*
 ρεῖται τὸ κάλυμμα. ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν οὗ δὲ τὸ πνεῦμα κυρίου 17*
 ἐκεῖ ἐλευθερία. ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν 18
 κυρίου κατοπιριζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς
 δόξαν καθάπερ ἀπὸ κυρίου πνεύματος.

διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην καθὼς ἡλεήθημεν οὐκ ἐκκα- 4*
 κοῦμεν. ἀλλ' ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης μὴ περιπατοῦντες ἐν 2*
 πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς
 ἀληθείας συνιστῶντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον
 τοῦ θεοῦ. εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν ἐν τοῖς ἀπολ- 3
 λυμένοις ἐστὶν κεκαλυμμένον. ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσεν 4*
 τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγ-
 γελίου τῆς δόξης τοῦ χριστοῦ ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ. οὐ γὰρ ἑαυτοὺς 5*

v.9 εἰ γὰρ τῇ^ν ἡ^{τ.μ.κ} διακονία τῆς κατακρίσεως δόξα πολλῶ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης ἐν^{τ.μ.κ} δόξῃ. **v.10** καὶ γὰρ οὐ^{μ.ν} οὐδε^{τ.κ} δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει εἵνεκεν^ν ἕνεκεν^{τ.μ.κ} τῆς υπερβαλλούσης δόξης. **v.13** καὶ οὐ καθάπερ μωσῆς^{μ.ν} μωσῆς^{τ.κ} ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ^ν ἑαυτοῦ^{τ.μ.κ} πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου. **v.14** ἀλλὰ^ν ἀλλ^{τ.μ.κ} ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν ἀχρι γὰρ τῆς σήμερον ἡμερας^ν τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει μὴ ἀνακαλυπτόμενον ὅτι^ν ὁ^{τ.μ.κ} τι^{τ.μ.κ} ἐν χριστῷ καταργεῖται. **v.15** ἀλλ' ἕως σήμερον ἡνίκα ἀν^ν ἀναγινώσκεται^{τ.μ.κ} ἀναγινώσκειται^ν μωσῆς^{μ.ν} μωσῆς^{τ.κ} κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται. **v.16** ἡνίκα δε^ν δ^{τ.μ.κ} εἰς^ν ἀν^{τ.μ.κ} ἐπιστρέψῃ πρὸς κύριον περιαι- ρεῖται τὸ κάλυμμα. **v.17** ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμα ἐστὶν οὗ δὲ τὸ πνεῦμα κυρίου ἐκεῖ^{τ.μ.κ} ἐλευθερία. **4 v.1** διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην καθὼς ἡλεήθημεν οὐκ ἐγκακοῦμεν^ν ἐκκακοῦμεν^{τ.μ.κ}. **v.2** ἀλλὰ^{μ.ν} ἀλλ^{τ.κ} ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστάνοντες^ν συνιστῶντες^{τ.μ.κ} ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **v.4** ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι αὐτοῖς^{τ.μ.κ} τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ χριστοῦ ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ. **v.5** οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύττομεν ἀλλὰ χριστὸν^{τ.μ.κ} Ἰησοῦν χριστὸν^ν κύριον ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ ἰησοῦν.

κηρύσσομεν ἀλλὰ χριστὸν ἰησοῦν κύριον ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ
6* ἰησοῦν. ὅτι ὁ θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκοτοῦς φῶς λάμπαι ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς
καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἐν προ-
7 σῶπῳ ἰησοῦ χριστοῦ. ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀσ τρακίνοις
8 σκεύεσιν ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ᾗ τοῦ θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν. ἐν
παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι ἀπορούμενοι ἀλλ' οὐκ ἔξαπο-
9 ρούμενοι. διωκόμενοι ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι καταβαλλόμενοι ἀλλ'
10* οὐκ ἀπολλύμενοι. πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ κυρίου ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι
11 περιφέροντες ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ. αἰεὶ
γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ ἰησοῦν ἵνα καὶ ἡ ζωὴ
12* τοῦ ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν. ὥστε ὁ μὲν θάνατος ἐν
13 ἡμῖν ἐνεργεῖται ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως
κατὰ τὸ γεγραμμένον ἐπίστευσα διὸ ἐλάλησα καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν διὸ
14* καὶ λαλοῦμεν. εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν κύριον ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς διὰ ἰη-
15 σοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς ἵνα ἡ χάρις
πλεονάσῃ διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν
16* τοῦ θεοῦ. διὸ οὐκ ἐκκακοῦμεν ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθεί-
17 ρεται ἀλλ' ὁ ἔσωθεν ἀνακαινοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα. τὸ γὰρ παραυτίκα
ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος
18 δόξης κατεργάζεται ἡμῖν. μὴ σκοποῦντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα ἀλλὰ τὰ
μὴ βλεπόμενα τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.

5 οἶδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους καταλυθῇ οἰ-
κοδομὴν ἐκ θεοῦ ἔχομεν οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
2 καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσα-
3*, 4* σθαι ἐπιποθοῦντες. εἶγε καὶ ἐνδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὐρεθησόμεθα. καὶ
γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκηνεῖ στενάζομεν βαρούμενοι ἐπειδὴ οὐ θέλομεν ἐκ-
5* δύσασθαι ἀλλ' ἐπενδύσασθαι ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. ὁ δὲ
κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο θεὸς ὁ καὶ δούς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα
6 τοῦ πνεύματος. θαρροῦντες οὖν πάντοτε καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν
7 τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ κυρίου. διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν

v.6 ὅτι ὁ θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκοτοῦς φῶς λαμβεῖ^ν λαμβαι^{τ.μ.κ} ὃς ἐλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἐν προσώπῳ [ἰησοῦ]^ν ἰησοῦ^{τ.μ.κ} χριστοῦ. **v.10** παντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ κυρίου^{τ.μ.κ} ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ. **v.12** ὥστε ὁ μὲν^{τ.μ.κ} θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. **v.14** εἰδοτες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν κύριον ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς σὺν^ν διὰ^{τ.μ.κ} ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. **v.16** διὸ οὐκ ἐγκακοῦμεν^ν ἐκκακοῦμεν^{τ.μ.κ} ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται ἀλλ' ὁ ἐσω^ν ἡμῶν^ν ἐσωθεν^{τ.μ.κ} ἀνακαινοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα. **5** **v.3** εἰ^ν γε^ν εἶγε^{τ.μ.κ} καὶ ἐκδυσάμενοι^ν ἐνδυσάμενοι^{τ.μ.κ} οὐ γυμνοὶ εὐρεθησόμεθα. **v.4** καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκηνεῖ στενάζομεν βαρούμενοι ἐφ'^{κ.μ.ν} ὧ^{κ.μ.ν} ἐπειδὴ^τ οὐ θέλομεν ἐκδυσασθαι ἀλλ' ἐπενδυσασθαι ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. **v.5** ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο θεὸς ὁ καὶ^{τ.μ.κ} δούς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα τοῦ πνεύματος.

οὐ διὰ εἶδους. θαρροῦμεν δὲ καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ 8
 σώματος καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν κύριον. διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα εἴτε 9
 ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκδημοῦντες εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. τοὺς γὰρ πάντας 10*
 ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ χριστοῦ ἵνα κομίση-
 ται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ᾧ ἔπραξεν εἴτε ἀγαθὸν εἴτε κακόν.
 εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ κυρίου ἀνθρώπους πείθομεν θεῷ δὲ πεφανε- 11
 ρώμεθα ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. οὐ γὰρ 12*
 πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχῆ-
 ματος ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους καὶ οὐ
 καρδία. εἴτε γὰρ ἐξέστημεν θεῷ εἴτε σωφρονοῦμεν ὑμῖν. ἡ γὰρ ἀγάπη 13, 14*
 τοῦ χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς κρίναντας τοῦτο ὅτι εἰ εἷς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν
 ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον. καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι 15
 ἑαυτοῖς ζῶσιν ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. ὥστε ἡμεῖς 16*
 ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἶδαμεν κατὰ σάρκα εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα
 χριστόν ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. ὥστε εἴ τις ἐν χριστῷ καινὴ κτίσις 17*
 τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν ἰδοὺ γέγονεν καινὰ τὰ πάντα. τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ 18*
 θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ ἰησοῦ χριστοῦ καὶ δόντος ἡμῖν
 τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς. ὥς ὅτι θεὸς ἦν ἐν χριστῷ κόσμον καταλ- 19
 λάσσων ἑαυτῷ μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν καὶ θέμενος
 ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς. ὑπὲρ χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν ὥς 20
 τοῦ θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν δεόμεθα ὑπὲρ χριστοῦ καταλλάγητε τῷ
 θεῷ. τὸν γὰρ μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν ἵνα 21*
 ἡμεῖς γινώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ 6
 δέξασθαι ὑμᾶς. λέγει γὰρ καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ 2
 σωτηρίας ἐβοήθησά σοι ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος ἰδοὺ νῦν ἡμέρα
 σωτηρίας. μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπὴν ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ 3
 διακονία. ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστώντες ἑαυτοὺς ὥς θεοῦ διάκονοι ἐν ὑπο- 4*
 μονῇ πολλῇ ἐν θλίψεσιν ἐν ἀνάγκαις ἐν στενοχωρίαις. ἐν πληγαῖς ἐν 5

v.10 τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἐμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ χριστοῦ ἵνα κομισθῇ ἕκαστος
 τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς αὐτὸν ἔπραξεν εἴτε ἀγαθὸν εἴτε φαῦλον^v κακόν^{τ.μ.κ.}. **v.12** οὐ γὰρ^{τ.μ.κ.} πάλιν
 ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν
 προσώπῳ καυχωμένους καὶ μὴ^v ἐν^v οὐ^{τ.μ.κ.} καρδία. **v.14** ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς
 κρίναντας τοῦτο ὅτι [εἰ]^μ εἰ^{τ.κ.} εἰς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἀρα οἱ πάντες ἀπέθανον. **v.16** ὥστε ἡμεῖς
 ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἶδαμεν κατὰ σάρκα εἰ δὲ^{τ.μ.κ.} καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα χριστόν ἀλλὰ νῦν οὐκέτι
 γινώσκομεν. **v.17** ὥστε εἰ τις ἐν χριστῷ καινὴ κτίσις τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν ἰδοὺ γέγονεν καινὰ τὰ^{τ.μ.κ.}
 πάντα^{τ.μ.κ.}. **v.18** τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ ἰησοῦ^{τ.μ.κ.} χριστοῦ
 καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς. **v.21** τὸν γὰρ^{τ.μ.κ.} μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν
 ἁμαρτίαν ἐποίησεν ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα^{μ.ν} γινώμεθα^{τ.κ.} δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ. **6 v.4** ἀλλ' ἐν παντὶ
 συνιστάντες^v συνιστώντες^{τ.μ.κ.} ἑαυτοὺς ὥς θεοῦ διάκονοι ἐν υπομονῇ πολλῇ ἐν θλίψεσιν ἐν ἀναγκαῖς ἐν
 στενοχωρίαις.

6 φυλακαῖς ἐν ἀκαταστασίαις ἐν κόποις ἐν ἀγρυπνίαις ἐν νηστείαις. ἐν
 ἀγνότητι ἐν γνώσει ἐν μακροθυμίᾳ ἐν χρηστότητι ἐν πνεύματι ἀγίῳ ἐν
 7 ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ. ἐν λόγῳ ἀληθείας ἐν δυνάμει θεοῦ διὰ τῶν ὀπλῶν
 8 τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν. διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας διὰ
 9 δυσφημίας καὶ εὐφημίας ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς. ὡς ἀγνοοῦμενοι καὶ
 ἐπιγινωσκόμενοι ὡς ἀποθνήσκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν ὡς παιδευόμενοι καὶ
 10 μὴ θανατούμενοι. ὡς λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες ὡς πτωχοὶ πολλοὺς
 11 δὲ πλουτίζοντες ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες. τὸ στόμα ἡμῶν
 12 ἀνέφωγεν πρὸς ὑμᾶς κορίνθιοι ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται. οὐ στενοχω-
 13 ρεῖσθε ἐν ἡμῖν στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν. τὴν δὲ αὐτὴν
 14* ἀντιμισθίαν ὡς τέκνοις λέγω πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς. μὴ γίνεσθε ἑτεροζυ-
 γοῦντες ἀπίστοις τίς γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνης καὶ ἀνομία τίς δὲ κοινωνία
 15* φωτὶ πρὸς σκοτός. τίς δὲ συμφώνησις χριστῷ πρὸς βελιάρ ἢ τίς μερίς
 16* πιστῷ μετὰ ἀπίστου. τίς δὲ συγκατάθεσις ναῷ θεοῦ μετὰ εἰδώλων ὑμεῖς
 γὰρ ναὸς θεοῦ ἐστε ζῶντος καθὼς εἶπεν ὁ θεὸς ὅτι ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ
 17* ἐμπεριπατήσω καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεὸς καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι λαός. διὸ
 ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε λέγει κύριος καὶ ἀκαθάρτου μὴ
 18 ἅπτεσθε καὶ γὰρ εἰσδέξομαι ὑμᾶς. καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα καὶ ὑμεῖς
 ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας λέγει κύριος παντοκράτωρ.

7 ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας ἀγαπητοὶ καθарίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ
 παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος ἐπιτελοῦντες ἀγιωσύνην ἐν φό-
 2 βῳ θεοῦ. χωρήσατε ἡμᾶς οὐδένα ἡδίκησαμεν οὐδένα ἐφθείραμεν οὐδένα
 3* ἐπλεονεκτήσαμεν. οὐ πρὸς κατάκρισιν λέγω προεῖρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς
 4 καρδίαις ἡμῶν ἐστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν. πολλή μοι παρρησία
 πρὸς ὑμᾶς πολλή μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν πεπλήρωμαι τῇ παρακλήσει
 5 ὑπερπερισεύομαι τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. καὶ γὰρ ἐλθόν-
 των ἡμῶν εἰς μακεδονίαν οὐδεμίαν ἔσχηκεν ἄνεσιν ἢ σὰρξ ἡμῶν ἀλλ' ἐν
 6 παντὶ θλιβόμενοι ἔξωθεν μάχαι ἔσωθεν φόβοι. ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς
 7 ταπεινοὺς παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ τίτου. οὐ μόνον
 δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἣ παρεκλήθη ἐφ'
 ὑμῖν ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν τὸν ὑμῶν
 8* ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ ὥστε με μᾶλλον χαρῆναι. ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ

v.14 μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγουντες ἀπίστοις τίς γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνης καὶ ἀνομία ^η τίς δὲ ^{τ.μ.κ} κοινωνία
 φωτὶ πρὸς σκοτός. **v.15** τίς δὲ συμφώνησις χριστοῦ ^ν χριστῷ ^{τ.μ.κ} πρὸς βελιάρ ^κ βελιάρ ^{τ.μ.ν} ἢ τίς μερίς
 πιστῷ μετὰ ἀπίστου. **v.16** τίς δὲ συγκατάθεσις ναῷ θεοῦ μετὰ εἰδώλων ἡμεῖς ^ν ὑμεῖς ^{τ.μ.κ} γὰρ ναὸς
 θεοῦ ἐσμεν ^ν ἐστε ^{τ.μ.κ} ζῶντος καθὼς εἶπεν ὁ θεὸς ὅτι ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω καὶ ἔσομαι
 αὐτῶν θεὸς καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι ^ν μοι ^{τ.μ.κ} λαός. **v.17** διὸ ἐξέλθατε ^ν ἐξέλθετε ^{τ.μ.κ} ἐκ μέσου αὐτῶν
 καὶ ἀφορίσθητε λέγει κύριος καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἅπτεσθε καὶ γὰρ εἰσδέξομαι ὑμᾶς. **7 v.3** οὐ ^{τ.μ.κ} πρὸς
 κατάκρισιν οὐ ^ν λέγω προεῖρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν.

ἐπιστολῇ οὐ μεταμέλομαι εἰ καὶ μετεμελόμην βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ
ἐκείνη εἰ καὶ πρὸς ὥραν ἐλύπησεν ὑμᾶς. νῦν χαίρω οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε 9
ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ θεὸν ἵνα ἐν μηδενὶ
ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν. ἡ γὰρ κατὰ θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἀμετα- 10*
μέλητον κατεργάζεται ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται. ἰδού 11*
γὰρ αὐτὸ τοῦτο τὸ κατὰ θεὸν λυπηθῆναι ὑμᾶς πόσῃν κατειργάσατο ὑμῖν
σπουδὴν ἀλλὰ ἀπολογίαν ἀλλὰ ἀγανάκτησιν ἀλλὰ φόβον ἀλλὰ ἐπιπόθησιν
ἀλλὰ ζῆλον ἀλλ' ἐκδίκησιν ἐν παντὶ συνεστήσατε ἑαυτοὺς ἀγνοῦς εἶναι ἐν
τῷ πράγματι. ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν οὐχ εἵνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος οὐδὲ 12*
εἵνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος ἀλλ' εἵνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ὑμῶν
τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα 13*
ἐπὶ τῇ παρακλήσει ὑμῶν περισσοτέρως δὲ μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ
τίτου ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν. ὅτι εἴ τι αὐτῷ 14
ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι οὐ κατησχύνθη ἀλλ' ὥς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλή-
σαμεν ὑμῖν οὕτως καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἡ ἐπὶ τίτου ἀλήθεια ἐγενήθη. καὶ 15
τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστὶν ἀναμιμνησκομένου τὴν
πάντων ὑμῶν ὑπακοὴν ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέξασθε αὐτόν. χαίρω 16*
ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν ἀδελφοί τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς 8
ἐκκλησίαις τῆς μακεδονίας. ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἡ περισσεία 2*
τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους πτωχεία αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸν
πλοῦτον τῆς ἀπλότητος αὐτῶν. ὅτι κατὰ δύναμιν μαρτυρῶ καὶ ὑπὲρ δύ- 3*
ναμιν αὐθαίρετοι. μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν τὴν χάριν 4*
καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους δέξασθαι ἡμᾶς. καὶ 5*
οὐ καθὼς ἡλπίσαμεν ἀλλ' ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ κυρίῳ καὶ ἡμῖν διὰ
θελήματος θεοῦ. εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς τίτον ἵνα καθὼς προενήρξατο 6

v.8 οτι ει και ελυπησα υμας εν τη επιστολη ου μεταμελομαι ει και μετεμελομην βλεπω [γαρ]^v γαρ^{τ.μ.κ} οτι η επιστολη εκεινη ει και προς ωραν ελυπησεν υμας. **v.10** η γαρ κατα θεον λυπη μετανοιαν εις σωτηριαν αμεταμελητον εργαζεται^v κατεργαζεται^{τ.μ.κ} η δε του κοσμου λυπη θανατον κατεργαζεται. **v.11** ιδου γαρ αυτο τουτο το κατα θεον λυπηθηναι υμας^{τ.μ.κ} ποσην κατειργασατο υμιν σπουδην αλλα απολογιαν αλλα αγανακτησιν αλλα φοβον αλλα επιποθησιν αλλα ζηλον αλλα^{μ.ν} αλλ^{τ.κ} εκδικησιν εν^{τ.κ.ν} παντι συνεστησατε εαυτους αγνοους ειναι εν^{τ.μ.κ} τω πραγματι. **v.12** αρα ει και εγραψα υμιν ουχ ενεκεν^v εινεκεν^{τ.μ.κ} του αδικησαντος ουδε ενεκεν^{τ.μ.κ} εινεκεν^{τ.μ.κ} του αδικηθεντος αλλ ενεκεν^v εινεκεν^{τ.μ.κ} του φανερωθηναι την σπουδην ημων^κ υμων^{τ.μ.ν} την υπερ υμων^κ ημων^{τ.μ.ν} προς υμας ενωπιον του θεου. **v.13** δια τουτο παρακεκλημεθα επι δε^{μ.ν} τη παρακλησει ημων^v υμων^{τ.μ.κ} περισσοτερωσ δε^{τ.κ} μαλλον εχαρημεν επι τη χαρα τιτου οτι αναπεπαυται το πνευμα αυτου απο παντων υμων. **v.16** χαιρω συν^κ οτι εν παντι θαρρω εν υμιν. **8 v.2** οτι εν πολλη δοκιμη θλιψεως η περισσεια της χαρας αυτων και η κατα βαθους πτωχεια αυτων επερισσευσεν εις το^v τον^{τ.μ.κ} πλουτος^v πλουτον^{τ.μ.κ} της απλοτητος αυτων. **v.3** οτι κατα δυναμιν μαρτυρω και παρα^v υπερ^{τ.μ.κ} δυναμιν αυθαιρετοι. **v.4** μετα πολλης παρακλησεως δεομενοι ημων την χαριν και την κοινωνιαν της διακονιας της εις τους αγιους δεξασθαι^{τ.κ} ημας^{τ.κ}. **v.5** και ου καθως ηλπισαμεν αλλα^v αλλ^{τ.μ.κ} εαυτους εδωκαν πρωτον τω κυριω και ημιν δια θεληματος θεου.

7* οὕτως καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. ἀλλ' ὥσπερ ἐν παντὶ
 περισσεύετε πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ σπουδῇ καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν ἐν
 8 ἡμῖν ἀγάπῃ ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω
 ἀλλὰ διὰ τῆς ἐτέρων σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον δοκι-
 9 μάζων. γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ὅτι δι'
 ὑμᾶς ἐπτώχευσεν πλούσιος ὢν ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε.
 10 καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει οἵτινες οὐ μόνον τὸ
 11 ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλαιν προενήρξασθε ἀπὸ πέρουςι. νυνὶ δὲ καὶ τὸ
 ποιῆσαι ἐπιτελέσατε ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ θέλαιν οὕτως καὶ τὸ
 12* ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν. εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται καθὼς ἐὰν ἔχῃ τις
 13* εὐπρόσδεκτος οὐ καθὼς οὐκ ἔχει. οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἀνεσις ὑμῖν δὲ θλιψίς
 ἀλλ' ἐξ ἰσότητος ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περισσευμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέ-
 14 ρημα. ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περισσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα ὅπως
 15 γένηται ἰσότης. καθὼς γέγραπται ὁ τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεόνασεν καὶ ὁ τὸ ὀλί-
 16* γον οὐκ ἡλαττόνησεν. χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ
 17 ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ τίτου. ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο σπουδαιότερος
 18 δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος ἐξηλθεν πρὸς ὑμᾶς. συνεπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ
 19* τὸν ἀδελφὸν οὐὶ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. οὐ
 μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν
 σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ κυρίου
 20 δόξαν καὶ προθυμίαν ὑμῶν. στελλόμενοι τοῦτο μή τις ἡμᾶς μωμήσῃται
 21* ἐν τῇ ἀδρότητι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν. προνοοῦμενοι καλὰ
 22 οὐ μόνον ἐνώπιον κυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. συνεπέμψαμεν
 δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλάκις σπου-
 23 δαῖον ὄντα νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον πεποιθήσει πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς.
 εἴτε ὑπὲρ τίτου κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν
 24* ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν δόξα χριστοῦ. τὴν οὖν ἐνδειξίν τῆς ἀγάπης ὑμῶν
 καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν εἰς αὐτοὺς ἐνδειξασθε καὶ εἰς πρόσωπον
 τῶν ἐκκλησιῶν.

9 περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους περισσὸν μοί ἐστὶν τὸ
 2* γράφειν ὑμῖν. οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶ-

v.7 ἀλλ ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ σπουδῇ καὶ τῇ ἐξ ἡμῶν^v
 ὑμῶν^{τ.μ.κ} ἐν ὑμῖν^v ἡμῖν^{τ.μ.κ} ἀγάπῃ ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. **v.12** εἰ γὰρ ἡ προθυμία
 πρόκειται καθὼς ἐὰν ἔχῃ τις^{τ.μ.κ} εὐπρόσδεκτος οὐ καθὼς οὐκ ἔχει. **v.13** οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἀνεσις ὑμῖν
 δε^{τ.μ.κ} θλιψίς ἀλλ' ἐξ ἰσότητος ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περισσευμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα. **v.16** χα-
 ρις δὲ τῷ θεῷ τῷ δόντι^v διδόντι^{τ.μ.κ} τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ τίτου. **v.19** οὐ
 μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακο-
 νουμένη ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν [αὐτοῦ]^v αὐτοῦ^{τ.μ.κ} τοῦ κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ἡμῶν^{μ.ν} ὑμῶν^{τ.κ}.
v.21 προνοοῦμεν^v γὰρ^v προνοοῦμενοι^{τ.μ.κ} καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον κυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων.
v.24 τὴν οὖν ἐνδειξίν τῆς ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν εἰς αὐτοὺς ἐνδεικνυμενοι^v
 ἐνδειξασθε^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.κ} εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν. **9**

μαι μακεδόσιν ὅτι ἀχαῖα παρεσκευάσται ἀπὸ πέρυσι καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζήλος
 ἠρέθισεν τοὺς πλείονας. ἔπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς ἵνα μὴ τὸ καύχημα 3
 ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ ἵνα καθὼς ἔλεγον παρε-
 σκευασμένοι ᾤητε. μήπως ἐὰν ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ μακεδόνες καὶ εὐρώσιν 4*
 ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους καταισχυνθῶμεν ἡμεῖς ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς ἐν
 τῇ ὑποστάσει ταύτῃ τῆς καυχήσεως. ἀναγκαῖον οὖν ἡγησάμην παρακα- 5*
 λέσαι τοὺς ἀδελφούς ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσιν τὴν
 προκατηγγελημένην εὐλογίαν ὑμῶν ταύτην ἐτοίμην εἶναι οὕτως ὥς εὐλογίαν
 καὶ μὴ ὥσπερ πλεονεξίαν. τοῦτο δὲ ὁ σπείρων φειδομένως φειδομένως καὶ 6
 θερίσει καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει. ἕκαστος 7*
 καθὼς προαιρεῖται τῇ καρδίᾳ μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης ἰλαρὸν γὰρ δότην
 ἀγαπᾷ ὁ θεός. δυνατὸς δὲ ὁ θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεύσαι εἰς ὑμᾶς ἵνα 8*
 ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον
 ἀγαθόν. καθὼς γέγραπται ἐσκόρπισεν ἔδωκεν τοῖς πένησιν ἡ δικαιοσύνη 9
 αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπέρμα τῷ σπείροντι καὶ 10*
 ἄρτον εἰς βρῶσιν χορηγήσει καὶ πληθυναῖ τὸν σπόρον ὑμῶν καὶ αὐξήσαι
 τὰ γεννήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν. ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν 11
 ἀπλότητα ἣτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν τῷ θεῷ. ὅτι ἡ διακονία 12
 τῆς λειτουργίας ταύτης οὐ μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα
 τῶν ἁγίων ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ θεῷ. διὰ 13
 τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς
 ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ καὶ ἀπλότητι τῆς κοινωνίας
 εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας. καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν ἐπιποθούντων 14
 ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ θεοῦ ἐφ' ὑμῖν. χάρις δὲ τῷ θεῷ 15*
 ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ αὐτοῦ δωρεᾷ.

αὐτὸς δὲ ἐγὼ παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραότητος καὶ ἐπιεικειᾶς 10*
 τοῦ χριστοῦ ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν ἀπὼν δὲ θαρρῶ εἰς
 ὑμᾶς. δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν θαρρήσαι τῇ πεποιθήσει ἢ λογίζομαι τολμῇ- 2

v.2 οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχώμαι μακεδόσιν ὅτι ἀχαῖα παρεσκευάσται ἀπὸ πέρυσι καὶ τοῦ ο^v τ.μ.κ. ἐξ^{τ.μ.κ.} ὑμῶν ζήλος ἠρεθίσεν τοὺς πλείονας. **v.4** μὴ^v πῶς^v μήπως^{τ.μ.κ.} ἐὰν ἐλθῶσιν σὺν ἐμοὶ μακεδόνες καὶ εὐρώσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους καταισχυνθῶμεν ἡμεῖς ἵνα μὴ λέγω^v λέγωμεν^{τ.μ.κ.} ὑμεῖς ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ τῆς^{τ.μ.κ.} καυχήσεως^{τ.μ.κ.}. **v.5** ἀναγκαῖον οὖν ἡγησάμην παρακαλεῖσαι τοὺς ἀδελφούς ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσιν τὴν προεπηγγελημένην^v προκατηγγελημένην^{τ.μ.κ.} εὐλογίαν ὑμῶν ταύτην ἐτοίμην εἶναι οὕτως ὥς εὐλογίαν καὶ μὴ ὥς^{μ.ν} ὥσπερ^{τ.κ.} πλεονεξίαν. **v.7** ἕκαστος καθὼς προηρηται^v προαιρεῖται^{τ.μ.κ.} τῇ καρδίᾳ μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης ἰλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ θεός. **v.8** δυνατεῖ^v δυνατός^{τ.μ.κ.} δὲ ὁ θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεύσαι εἰς ὑμᾶς ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν. **v.10** ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπόρον^v σπέρμα^{τ.μ.κ.} τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν χορηγήσει^v χορηγήσει^{τ.μ.κ.} καὶ πληθύνει^v πληθυνεῖ^{τ.μ.κ.} τὸν σπόρον ὑμῶν καὶ αὐξήσει^v αὐξήσει^{τ.μ.κ.} τὰ γεννήματα^{μ.ν} γεννήματα^{τ.κ.} τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν. **v.15** χάρις δὲ^{τ.μ.κ.} τῷ θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ αὐτοῦ δωρεᾷ. **10 v.1** αὐτὸς δὲ ἐγὼ παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραότητος^v πραότητος^{τ.μ.κ.} καὶ ἐπιεικειᾶς τοῦ χριστοῦ ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν ἀπὼν δὲ θαρρῶ εἰς ὑμᾶς.

- 3 σαι ἐπὶ τινὰς τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. ἐν
 4 σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα. τὰ γὰρ ὄπλα τῆς
 5 στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικὰ ἀλλὰ δυνατὰ τῷ θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρω-
 6 μάτων. λογισμούς καθαιροῦντες καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς
 7 γνώσεως τοῦ θεοῦ καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ
 8 χριστοῦ. καὶ ἐν ἐτοιμῷ ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοήν ὅταν πληρω-
 9 θῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε εἴ τις πέποιθεν ἑαυτῷ
 10 χριστοῦ εἶναι τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἀφ' ἑαυτοῦ ὅτι καθὼς αὐτὸς χριστοῦ
 11 οὕτως καὶ ἡμεῖς χριστοῦ. ἐάν τε γὰρ καὶ περισσώτερόν τι καυχῆσώμαι πε-
 12 ρὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν ἢς ἔδωκεν ὁ κύριος ἡμῖν εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς
 13 καθαίρεσιν ὑμῶν οὐκ αἰσχυνθήσομαι. ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς
 14 διὰ τῶν ἐπιστολῶν. ὅτι αἱ μὲν ἐπιστολαὶ φησὶν βαρεῖαι καὶ ἰσχυραὶ ἡ δὲ
 15 παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενὴς καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος. τοῦτο λογι-
 16 ζέσθω ὁ τοιοῦτος ὅτι οἱοί ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν ἀπόντες τοιοῦτοι καὶ
 17 παρόντες τῷ ἔργῳ. οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρίναι ἢ συγκρίναι ἑαυτοὺς τισιν
 18 τῶν ἑαυτοῦς συνιστανόντων ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες καὶ
 19 συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς οὐ συνιοῦσιν. ἡμεῖς δὲ οὐχὶ εἰς τὰ ἄμετρα
 20 καυχησόμεθα ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ θεὸς
 21 μέτρου ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν. οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς
 22 ὑπερεκτείνομεν ἑαυτοὺς ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ
 23 τοῦ χριστοῦ. οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν ἀλλοτρίοις κόποις ἐλπίδα
 24 δὲ ἔχοντες αὐξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν
 25 κανόνα ἡμῶν εἰς περισσεῖαν. εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι
 26 οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι εἰς τὰ ἔτοιμα καυχῆσασθαι. ὁ δὲ καυχώμενος ἐν
 27 κυρίῳ καυχάσθω. οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνίστων ἐκεῖνός ἐστιν δόκιμος ἀλλ'
 28 ὃν ὁ κύριος συνίστησιν.
- 11* ὄφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν τῇ ἀφροσύνῃ ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου.
 2 ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζηλῶ ἡρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρὶ παρθένον ἀγνὴν
 3* παραστήσαι τῷ χριστῷ. φοβοῦμαι δὲ μήπως ὡς ὁ ὄφις εὖαν ἐξηπάτησεν

v.7 τα κατὰ πρόσωπον βλέπετε εἰ τις πέποιθεν ἑαυτῷ χριστοῦ εἶναι τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἐφ' ἀφ' ^{τ.μ.κ} ἑαυτοῦ ὅτι καθὼς αὐτὸς χριστοῦ οὕτως καὶ ἡμεῖς χριστοῦ ^{τ.μ.κ}. **v.8** εἰς [τε] ^{τ.μ.κ} γὰρ καὶ ^{τ.μ.κ} περισσώτερόν τι καυχῆσώμαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν ἢς ἔδωκεν ὁ κύριος ἡμῖν ^{τ.μ.κ} εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν οὐκ αἰσχυνθήσομαι. **v.10** ὅτι αἱ μὲν ^{τ.μ.κ} ἐπιστολαὶ μὲν ^{τ.μ.κ} φησὶν βαρεῖαι καὶ ἰσχυραὶ ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενὴς καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος. **v.12** οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρίναι ἢ συγκρίναι ἑαυτοὺς τισιν τῶν ἑαυτοῦς συνιστανόντων ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες καὶ συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς οὐ συνιοῦσιν ^{τ.μ.κ} συνιοῦσιν ^{τ.μ.κ}. **v.13** ἡμεῖς δὲ οὐκ ^{τ.μ.κ} οὐχὶ ^{τ.μ.κ} εἰς τὰ ἀμετρα καυχησόμεθα ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ θεὸς μέτρου ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν. **v.18** οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστανών ^{τ.μ.κ} συνιστῶν ^{τ.μ.κ} ἐκεῖνός ἐστιν δοκιμὸς ἀλλὰ ^{τ.μ.κ} ἀλλ ^{τ.μ.κ} ὃν ὁ κύριος συνίστησιν. **11 v.1** ὄφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν τι ^{τ.μ.κ} τῇ ἀφροσύνῃ ^{τ.μ.κ} ἀφροσύνης ^{τ.μ.κ} ἀφροσύνη ^{τ.μ.κ} ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου. **v.3** φοβοῦμαι δὲ μὴ ^{τ.μ.κ} πῶς ^{τ.μ.κ} μήπως ^{τ.μ.κ} ὡς ὁ ὄφις εὖαν ^{τ.μ.κ} ἐξηπάτησεν εὖαν ^{τ.μ.κ} ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ οὕτως ^{τ.μ.κ} φθάρῃ τα νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλοτητος [καὶ ^{τ.μ.κ} τῆς ^{τ.μ.κ} ἀγνοητος] ^{τ.μ.κ} τῆς εἰς τὸν χριστὸν.

ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ οὕτως φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος
 τῆς εἰς τὸν χριστόν. εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ 4*
 ἐκηρύξαμεν ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε ἢ εὐαγγέλιον ἕτε-
 ρον ὃ οὐκ ἐδέξασθε καλῶς ἠνείχεσθε. λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι 5*
 τῶν ὑπὲρ λίαν ἀποστόλων. εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ ἀλλ' οὐ τῇ γνῶ- 6*
 σει ἀλλ' ἐν παντὶ φανερωθέντες ἐν πασιν εἰς ὑμᾶς. ἢ ἁμαρτίαν ἐποίησα 7
 ἑμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλιον
 εὐηγγελισάμην ὑμῖν. ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα λαβὼν ὀψώνιον πρὸς τὴν 8
 ὑμῶν διακονίαν. καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς οὐ κατενάρκησα 9*
 οὐδενός τὸ γὰρ ὑστέρημά μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ
 μακεδονίας καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῇ ὑμῖν ἑμαυτὸν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. ἔστιν 10*
 ἀλήθεια χριστοῦ ἐν ἐμοὶ ὅτι ἡ καύχησις αὕτη οὐ σφραγίσεται εἰς ἐμὲ ἐν
 τοῖς κλίμασιν τῆς ἀχαΐας. διατί ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς ὁ θεὸς οἶδεν. ὃ 11*, 12
 δὲ ποιῶ καὶ ποιήσω ἵνα ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν τῶν θελόντων ἀφορμὴν ἵνα
 ἐν ᾧ καυχῶνται εὐρεθῶσιν καθὼς καὶ ἡμεῖς. οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπό- 13
 στολοι ἐργάται δόλιοι μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους χριστοῦ. καὶ 14*
 οὐ θαυμαστόν αὐτὸς γὰρ ὁ σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός.
 οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι δι- 15
 καιοσύνης ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. πάλιν λέγω μὴ τίς με 16*
 δόξῃ ἄφρονα εἶναι εἰ δὲ μήγε κἂν ὡς ἄφρονα δέξασθῃ με ἵνα μικρόν τι
 κἀγὼ καυχῆσωμαι. ὃ λαλῶ οὐ λαλῶ κατὰ κύριον ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύ- 17*
 νῃ ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ 18*
 τὴν σάρκα κἀγὼ καυχῆσομαι. ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν ἀφρόνων φρό- 19
 νιμοὶ ὄντες. ἀνέχεσθε γὰρ εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ εἴ τις κατεσθίει εἴ τις 20*
 λαμβάνει εἴ τις ἐπαίρεται εἴ τις ὑμᾶς εἰς πρόσωπον δέρει. κατὰ ἀτιμίαν 21*
 λέγω ὡς ὅτι ἡμεῖς ἠσθενήσαμεν ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ ἐν ἀφροσύνῃ λέγω
 τολμῶ κἀγὼ. ἔβραῖοί εἰσιν κἀγὼ ἰσραηλῖταί εἰσιν κἀγὼ σπέρμα ἄβραάμ 22

v.4 εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε καλῶς ἀνέχεσθε^v ἠνείχεσθε^{τ.μ.κ.}. **v.5** λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκεῖν τῶν ὑπερλίαν^v ὑπὲρ^{τ.μ.κ.} λίαν^{τ.μ.κ.} ἀποστόλων. **v.6** εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ ἀλλ' οὐ τῇ γνῶσει ἀλλ' ἐν παντὶ φανερωσάντες^v φανερωθέντες^{τ.μ.κ.} ἐν πασιν εἰς ὑμᾶς. **v.9** καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς οὐ κατενάρκησα οὐθενός^v οὐδενός^{τ.μ.κ.} τὸ γὰρ ὑστέρημα μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ μακεδονίας καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῇ ὑμῖν^{τ.μ.κ.} ἑμαυτὸν ὑμῖν^v ἐτήρησα καὶ τηρήσω. **v.10** ἔστιν ἀλήθεια χριστοῦ ἐν ἐμοὶ ὅτι ἡ καύχησις αὕτη οὐ σφραγίσεται^{κ.μ.ν} σφραγίσεται^τ εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασιν τῆς ἀχαΐας. **v.11** δια^{μ.ν} τι^{μ.ν} διατι^{τ.κ.} ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς ὁ θεὸς οἶδεν. **v.14** καὶ οὐ θαυμα^v θαυμαστόν^{τ.μ.κ.} αὐτὸς γὰρ ὁ σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός. **v.16** πάλιν λέγω μὴ τίς με δόξῃ ἀφρονα εἶναι εἰ δὲ μήγε^v γε^v μήγε^{τ.μ.κ.} κἂν ὡς ἀφρονα δέξασθε με ἵνα καγὼ^{μ.ν} μικρόν τι καγὼ^{τ.κ.} καυχῆσωμαι. **v.17** ὃ λαλῶ οὐ λαλῶ^{τ.μ.κ.} κατὰ κύριον λαλῶ^v ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνῃ ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. **v.18** ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν^{τ.μ.κ.} σάρκα καγὼ καυχῆσομαι. **v.20** ἀνέχεσθε γὰρ εἰ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ εἰ τις κατεσθίει εἰ τις λαμβάνει εἰ τις ἐπαίρεται εἰ τις ὑμᾶς^{τ.μ.κ.} εἰς πρόσωπον ὑμᾶς^v δέρει. **v.21** κατὰ ἀτιμίαν λέγω ὡς ὅτι ἡμεῖς ἠσθενήκαμεν^v ἠσθενήσαμεν^{τ.μ.κ.} ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ ἐν ἀφροσύνῃ λέγω τολμῶ καγὼ.

- 23* εἰσιν κἀγώ. διάκονοι χριστοῦ εἰσιν παραφρονῶν λαλῶ ὑπὲρ ἐγώ ἐν κόποις περισσοτέρως ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως
 24* ἐν θανάτοις πολλάκις. ὑπὸ ἰουδαίων πεντάκις τεσσαράκοντα παρὰ μίαν
 25* ἔλαβον. τρίς ἐρραβδίσθην ἅπαξ ἐλιθάσθη τρίς ἐναυάγησα νυχθήμερον ἐν
 26 τῷ βυθῷ πεποίηκα. ὁδοιπορίαις πολλάκις κινδύνους ποταμῶν κινδύνους
 ληστῶν κινδύνους ἐκ γένους κινδύνους ἐξ ἔθνων κινδύνους ἐν πόλει κιν-
 27* δύνους ἐν ἐρημίᾳ κινδύνους ἐν θαλάσῃ κινδύνους ἐν ψευδαδέλφοις. ἐν
 κόπῳ καὶ μόχθῳ ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις ἐν λιμῷ καὶ δίψει ἐν νηστείαις
 28* πολλάκις ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι. χωρὶς τῶν παρεκτός ἢ ἐπισύστασις μου
 29 ἢ καθ' ἡμέραν ἢ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. τίς ἀσθενεῖ καὶ οὐκ
 30 ἀσθενῶ τίς σκανδαλίζεται καὶ οὐκ ἐγώ πυροῦμαι. εἰ καυχᾶσθαι δεῖ τὰ τῆς
 31* ἀσθενείας μου καυχῆσομαι. ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ
 32* ἰησοῦ οἶδεν ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἐν δα-
 μασκῷ ὁ ἐθνάρχης ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν δαμασκηνῶν πόλιν
 33 πιάσαι με θέλων. καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθη διὰ τοῦ τείχους
 καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.
- 12*** καυχᾶσθαι δὴ οὐ συμφέρει μοι ἐλεύσομαι γὰρ εἰς ὀπτασίας καὶ ἀπο-
 2 καλύψεις κυρίου. οἶδα ἄνθρωπον ἐν χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων εἴτε
 ἐν σώματι οὐκ οἶδα εἴτε ἐκτός τοῦ σώματος οὐκ οἶδα ὁ θεὸς οἶδεν ἄρπα-
 3* γέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον
 4 εἴτε ἐν σώματι εἴτε ἐκτός τοῦ σώματος οὐκ οἶδα ὁ θεὸς οἶδεν. ὅτι ἡρπάγη
 εἰς τὸν παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λα-
 5* λῆσαι. ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχῆσομαι ὑπὲρ δὲ ἑμαυτοῦ οὐ καυχῆσομαι
 6* εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου. ἐὰν γὰρ θελήσω καυχῆσασθαι οὐκ ἔσομαι
 ἄφρων ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ φείδομαι δέ μὴ τις εἰς ἐμὲ λογίσηται ὑπὲρ ὃ
 7* βλέπει με ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ. καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων ἵνα

v.23 διακονοι χριστου εισιν παραφρονων λαλω υπερ εγω εν κοποις περισσοτερω εν πληγαῖς^{τ.μ.κ} υπερβαλλοντως^{τ.μ.κ} εν^{τ.μ.κ} φυλακαῖς περισσοτερω εν^ν πληγαῖς^ν υπερβαλλοντως^ν εν θανατοις
 πολλakis. **v.24** υπο ιουδαιων πεντακις τεσσαρακοντα^ν τεσσαρακοντα^{τ.μ.κ} παρα μιαν ελαβον.
v.25 τρις εραβδισθη^ν ερραβδισθη^{τ.κ.ν} απαξ ελιθασθη τρις εναυαγησα νυχθημερον εν τω βυθω
 πεποιηκα. **v.27** εν^{τ.μ.κ} κοπω και μοχθω εν αγρυπνιαις πολλakis εν λιμω και διψει εν νηστειαις πολ-
 λακις εν ψυχει και γυμνοτητι. **v.28** χωρις των παρεκτος η επιστασις^ν επισυστασις^{τ.μ.κ} μοι^ν μου^{τ.μ.κ}
 η καθ ημεραν η μεριμνα πασων των εκκλησιων. **v.31** ο θεος και πατηρ του κυριου ημων^{τ.κ} ιησου
 χριστου^{τ.μ.κ} οιδεν ο ων ευλογητος εις τους αιωνας οτι ου ψευδομαι. **v.32** εν δαμασκω ο εθναρχης
 αρετα του βασιλεως εφρουρει την δαμασκηνων^{τ.μ.κ} πολιν δαμασκηνων^ν πιασαι με θελων^{τ.μ.κ}. **12**
v.1 καυχασθαι δεῖ^ν δη^{τ.μ.κ} ου συμφερων^ν συμφερει^{τ.μ.κ} μεν^ν μοι^{τ.μ.κ} ελευσομαι δε^ν γαρ^{τ.μ.κ} εις
 οπτασις και αποκαλυψεις κυριου. **v.3** και οιδα τον τοιοιτον ανθρωπον ειτε εν σωματι ειτε χωρις^ν
 εκτος^{τ.μ.κ} του σωματος ουκ οιδα ο θεος οιδεν. **v.5** υπερ του τοιουτου καυχησομαι υπερ δε εμαυτου ου
 καυχησομαι ει μη εν ταις ασθενειαις μου^{τ.μ.κ}. **v.6** εαν γαρ θελησω καυχησασθαι ουκ εσομαι αφρων
 αληθειαν γαρ ερω φειδομαι δε μη τις εις εμε λογισηται υπερ ο βλεπει με η ακουει [τι]^ν τι^{τ.μ.κ} εξ εμου.
v.7 και τη υπερβολη των αποκαλυψεων διο^ν ινα μη υπεрайρωμαι εδοθη μοι σκολοπις τη σαρκι αγγελος
 σατανα^ν σαταν^{τ.μ.κ} ινα με κολαφιζη ινα μη υπεрайρωμαι.

μη υπεραίρωμαι ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί ἄγγελος σατᾶν ἵνα με κολα-
 φίζῃ ἵνα μη υπεραίρωμαι. ὑπὲρ τούτου τρίς τὸν κύριον παρεκάλεσα ἵνα 8
 ἀποστῇ ἀπ' ἐμοῦ. καὶ εἴρηκέν μοι ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου ἡ γὰρ δύναμις 9*
 μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται ἥδιστα οὖν μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθε-
 νείαις μου ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμέ ἡ δύναμις τοῦ χριστοῦ. διὸ εὐδοκῶ 10*
 ἐν ἀσθενείαις ἐν ὕβρεσιν ἐν ἀνάγκαις ἐν διωγμοῖς ἐν στενοχωρίαις ὑπὲρ
 χριστοῦ ὅταν γὰρ ἀσθενῶ τότε δυνατός εἰμι. γέγονα ἄφρων καυχώμενος 11*
 ὑμεῖς με ἠναγκάσατε ἐγὼ γὰρ ὠφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι οὐδὲν γὰρ
 ὑστέρησα τῶν ὑπὲρ λίαν ἀποστολῶν εἰ καὶ οὐδὲν εἰμι. τὰ μὲν σημεῖα 12*
 τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ ἐν σημείοις καὶ
 τέρασιν καὶ δυνάμεσιν. τί γὰρ ἐστὶν ὃ ἠττήθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλη- 13*
 σίας εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν
 ταύτην. ἰδού τρίτον ἐτοίμως ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐ καταναρκήσω 14*
 ὑμῶν οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν ἀλλ' ὑμᾶς οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γο-
 νεῦσιν θησαυρίζειν ἀλλ' οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις. ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω 15*
 καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν εἰ καὶ περισσοτέρως ὑμᾶς
 ἀγαπῶν ἦπτον ἀγαπῶμαι. ἔστω δὲ ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς ἀλλ' ὑπάρ- 16*
 χων πανουργος δόλω ὑμᾶς ἔλαβον. μή τινα ὦν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς δι' 17
 αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς. παρεκάλεσα τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελ- 18*
 φόν μή τι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς τίτος οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν
 οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσιν. πάλιν δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα κατένωπιον 19*
 τοῦ θεοῦ ἐν χριστῷ λαλοῦμεν τὰ δὲ πάντα ἀγαπητοὶ ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰ-
 κοδομῆς. φοβοῦμαι γὰρ μήπως ἐλθὼν οὐχ οἴους θέλω εὐρῶ ὑμᾶς καγὼ 20*
 εὐρεθῶ ὑμῖν οἶον οὐ θέλετε μήπως ἔρεις ζῆλοι θυμοὶ ἐριθείαι καταλαλαί

v.9 και ειρηκεν μοι αρκει σοι η χαρις μου η γαρ δυναμις μου ^{Τ.Μ.Κ} εν ασθενεια τελειται^Υ τελειουται ^{Τ.Μ.Κ} ηδιστα ουν μαλλον καυχησομαι εν ταις ασθενειαις μου ινα επισκηνωση επ εμε η δυναμις του χριστου.
v.10 διο ευδοκω εν ασθενειαις εν υβρεσιν εν αναγκαις εν διωγμοις και^Υ εν ^{Τ.Μ.Κ} στενοχωριαις υπερ χριστου οταν γαρ ασθενω τοτε δυνατος ειμι. **v.11** γεγονα αφρων καυχωμενος ^{Τ.Μ.Κ} υμεις με ηναγκασατε εγω γαρ ωφειλον υφ υμων συνιστασθαι ουδεν γαρ υστερησα των υπερ λιαν αποστολων ει και ουδεν ειμι. **v.12** τα μεν σημεια του αποστολου κατειργασθη εν υμιν εν παση υπομονη εν ^{Τ.Μ.Κ} σημειοις τε^Υ και τερασιν και δυναμεσιν. **v.13** τι γαρ εστιν ο ησσωθητε^Υ ηττηθητε ^{Τ.Μ.Κ} υπερ τας λοιπας εκκλησιας ει μη οτι αυτος εγω ου κατεναρκησα υμων χαρισασθε μοι την αδικιαν ταυτην. **v.14** ιδου τριτον τουτο^Υ ετοιμως εχω ελθειν προς υμας και ου καταναρκησω υμων ^{Τ.Μ.Κ} ου γαρ ζητω τα υμων αλλα^Υ αλλ ^{Τ.Κ} υμας ου γαρ οφειλει τα τεκνα τοις γονευσιν θησαυριζειν αλλα^Υ αλλ ^{Τ.Μ.Κ} οι γονεις τοις τεκνοις. **v.15** εγω δε ηδιστα δαπανησω και εκδαπανηθησομαι υπερ των ψυχων υμων ει και ^{Τ.Μ.Κ} περισσοτερωσ υμας ^Υ αγαπων^Υ αγαπων ^{Τ.Μ.Κ} ησσον^Υ ηπτον ^{Τ.Μ.Κ} αγαπωμαι. **v.16** εστω δε εγω ου κατεβαρησα υμας αλλα^Υ αλλ ^{Τ.Μ.Κ} υπαρχων πανουργος δολω υμας ελαβον. **v.18** παρεκαλεσα τιτον και συναπεστειλα τον αδελφον μητι^Υ μη ^{Τ.Μ.Κ} τι ^{Τ.Μ.Κ} επλεονεκτησεν υμας τιτος ου τω αυτω πνευματι περιεπατησαμεν ου τοις αυτοις ιχνεσιν. **v.19** παλαι^Υ παλιν ^{Τ.Μ.Κ} δοκειτε οτι υμιν απολογουμεθα κατεναντι^Υ κατενωπιον ^{Τ.Μ.Κ} του ^{Τ.Μ.Κ} θεου εν χριστω λαλουμεν τα δε παντα αγαπητοι υπερ της υμων οικοδομης. **v.20** φοβουμαι γαρ μη^Υ πως^Υ μηπως ^{Τ.Μ.Κ} ελθων ουχ οιους θελω ευρω υμας καγω ευρεθω υμιν οιον ου θελετε μη^Υ πως^Υ ερις^Υ ζηλος^Υ μηπως ^{Τ.Μ.Κ} ερεις ^{Τ.Μ.Κ} ζηλοι ^{Τ.Μ.Κ} θυμοι εριθειαι καταλαλαιοι ψιθυρισμοι φυσιωσεις ακαταστασαι.

- 21* ψιθυρισμοί φυσιώσεις ἀκαταστασίαι. μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώσῃ ὁ θεὸς μου πρὸς ὑμᾶς καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν προημαρτηκότων καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ ἣ ἔπραξαν.
- 13 τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν
- 2* σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. προεῖρηκα καὶ προλέγω ὥς παρὼν τὸ δεύτερον καὶ ἀπὼν νῦν γράφω τοῖς προημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν ὅτι ἐὰν
- 3 ἔλθω εἰς τὸ πάλιν οὐ φείσομαι. ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος
- 4* χριστοῦ ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. καὶ γὰρ εἴ ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως θεοῦ καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν
- 5* ἐν αὐτῷ ἀλλὰ ζήσομεθα σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ εἰς ὑμᾶς. ἑαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει ἑαυτοὺς δοκιμάζετε ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυ-
- 6 τοὺς ὅτι ἰησοῦς χριστὸς ἐν ὑμῖν ἐστὶν εἰ μὴ τι ἀδόκιμοί ἐστε. ἐλπίζω δὲ
- 7* ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι. εὐχόμαι δὲ πρὸς τὸν θεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδὲν οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς
- 8* τὸ καλὸν ποιῆτε ἡμεῖς δὲ ὥς ἀδόκιμοι ὤμεν. οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ
- 9* τῆς ἀληθείας ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ᾗτε τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα τὴν ὑμῶν κατάρτισιν.
- 10* διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὼν γράφω ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκέν μοι ὁ κύριος εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν.
- 11 λοιπὸν ἀδελφοί χαίρετε καταρτίζεσθε παρακαλεῖσθε τὸ αὐτὸ φρονεῖτε εἰ-
- 12* ρηνεύετε καὶ ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. ἀσπάσασθε
- 13, 14 ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν πρὸς κορινθίους δευτέρᾳ ἐγράφῃ ἀπὸ φιλίππων τῆς μακεδονίας διὰ τίτου καὶ λουκᾶ.

v.21 μὴ πάλιν ἐλθόντος^ν μου^ν ταπεινώσῃ^ν ἐλθόντα^{τ.μ.κ} με ταπεινώσει^μ ταπεινώσῃ^{τ.κ} ὁ θεὸς μου πρὸς ὑμᾶς καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν προημαρτηκότων καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ ἣ ἔπραξαν. **13 v.2** προεῖρηκα καὶ προλέγω ὥς παρὼν τὸ δεύτερον καὶ ἀπὼν νῦν γράφω^{τ.μ.κ} τοῖς προημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν ὅτι ἐὰν ἐλθω εἰς τὸ πάλιν οὐ φείσομαι. **v.4** καὶ γὰρ εἰ^{τ.μ.κ} ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως θεοῦ καὶ γὰρ καὶ^κ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ ἀλλὰ ζήσομεν^ν ζήσομεθα^{τ.μ.κ} σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ εἰς ὑμᾶς. **v.5** ἑαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει ἑαυτοὺς δοκιμάζετε ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι ἰησοῦς χριστὸς ἐν ὑμῖν ἐστὶν^{τ.μ.κ} εἰ μὴτι^ν μὴ^{τ.μ.κ} τι^{τ.μ.κ} ἀδόκιμοί ἐστε. **v.7** εὐχομεθα^ν εὐχομαι^{τ.μ.κ} δὲ πρὸς τὸν θεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδὲν οὐχ ἵνα ἡμεῖς δοκιμοὶ φανῶμεν ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε ἡμεῖς δὲ ὥς ἀδόκιμοι ὤμεν. **v.8** οὐ γὰρ δυνάμεθα τι κατὰ τῆς ἀληθείας ἀλλὰ^ν ἀλλ^{τ.μ.κ} ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. **v.9** χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ᾗτε τοῦτο δὲ^{τ.μ.κ} καὶ εὐχομεθα τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. **v.10** διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὼν γράφω ἵνα παρὼν μὴ ἀποτομῶς χρήσωμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκεν^{τ.μ.κ} μοι^{τ.μ.κ} ὁ κύριος ἔδωκεν^ν μοι^ν εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν. **v.12** ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι ^κ(13:13) ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες ^{τ.μ.ν}13:13 ^κ13:14 ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν^{τ.μ.κ}.

Η ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

παῦλος ἀπόστολος οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων οὐδὲ δι' ἀνθρώπου ἀλλὰ διὰ ἰη- 1
σοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. καὶ οἱ 2
σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί ταῖς ἐκκλησίαις τῆς γαλατίας. χάρις ὑμῖν καὶ 3*
εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. τοῦ δόντος 4*
ἐαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ὅπως ἐξέλῃται ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐνεστώτος
αἰῶνος πονηροῦ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν. ᾧ ἡ δόξα 5
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. θαυμάζω ὅτι οὕτως ταχέως μετατίθεσθε 6*
ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι χριστοῦ εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον. ὃ 7
οὐκ ἔστιν ἄλλο εἰ μὴ τινὲς εἰσιν οἱ τaráσσοντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μετα-
στρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ. ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἡ ἄγγελος ἐξ 8*
οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμῖν παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν ἀνάθεμα ἔστω.
ὥς προειρήκαμεν καὶ ἄρτι πάλιν λέγω εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ 9
παρελάβετε ἀνάθεμα ἔστω. ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν θεόν ἢ ζητῶ 10*
ἀνθρώποις ἀρέσκειν εἰ γὰρ ἔτι ἀνθρώποις ἤρεσκον χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν
ἦμην. γνωρίζω δὲ ὑμῖν ἀδελφοί τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ 11*
ὅτι οὐκ ἔστιν κατὰ ἄνθρωπον. οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον 12
αὐτό οὔτε ἐδιδάχθην ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως ἰησοῦ χριστοῦ. ἠκούσατε 13
γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφὴν ποτε ἐν τῷ ἰουδαϊσμῷ ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδί-
ωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ καὶ ἐπόρθουν αὐτήν. καὶ προέκοπτον ἐν 14
τῷ ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου περισσοτέρως
ζηλωτὴς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ 15*
θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος
αὐτοῦ. ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοὶ ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν 16
τοῖς ἔθνεσιν εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι. οὐδὲ ἀνῆλθον 17*
εἰς ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους ἀλλ' ἀπηλθον εἰς ἀρα-

1 **v.3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ ^{τ.μ.κ} κυρίου ^{τ.μ.κ} ἡμῶν καὶ ^ν κυρίου ^ν ἰησοῦ χριστοῦ.
v.4 τοῦ δόντος ἐαυτὸν ^μ περὶ ^{τ.κ.ν} ὑπὲρ ^{τ.κ.ν} τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ὅπως ἐξέλῃται ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐνεστώτος ^{τ.μ.κ} αἰῶνος τοῦ ^ν ἐνεστώτος ^ν πονηροῦ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν. **v.6** θαυμάζω ὅτι οὕτως ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι [χριστοῦ] ^ν χριστοῦ ^{τ.μ.κ} εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον. **v.8** ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἡ ἀγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται [ὑμῖν] ^ν ὑμῖν ^{τ.μ.κ} παρ' οὗ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν ἀνάθεμα ἔστω. **v.10** ἀρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν θεόν ἢ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν εἰ γὰρ ^{τ.μ.κ} ἐτι ἀνθρώποις ἤρεσκον χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἦμην. **v.11** γνωρίζω γὰρ ^ν δε ^{τ.μ.κ} ὑμῖν ἀδελφοί τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστιν κατὰ ἄνθρωπον. **v.15** ὅτε δε εὐδόκησεν [οὗ ^ν οὗ ^{τ.μ.κ} θεός] ^{τ.μ.κ} θεός ^{τ.μ.κ} ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ. **v.17** οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους ἀλλὰ ^{μ.ν} ἀλλ ^{τ.κ} ἀπηλθον εἰς ἀραβίαν καὶ πάλιν ὑπεστρέψα εἰς δαμασκόν.

18* βίαν καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς δαμασκόν. ἔπειτα μετὰ ἔτη τρία ἀνῆλθον
 εἰς ἱεροσόλυμα ἱστορῆσαι πέτρον καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκα-
 19 πέντε. ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον εἰ μὴ ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ
 20, 21 κυρίου. ἃ δὲ γράφω ὑμῖν ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἔπειτα
 22 ἦλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς συρίας καὶ τῆς κιλικίας. ἤμην δὲ ἀγνοοῦμε-
 23 νος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς ἰουδαίας ταῖς ἐν χριστῷ. μόνον δὲ
 ἀκούοντες ᾔσταν ὅτι ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν ἣν
 24 ποτε ἐπόρθει. καὶ ἐδόξαζον ἐν ἑμοὶ τὸν θεόν.

2 ἔπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς ἱεροσόλυμα μετὰ βαρ-
 2* ναβᾶ συμπαραλαβὼν καὶ τίτον. ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν καὶ ἀνε-
 θέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς
 3 δοκοῦσιν μήπως εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. ἀλλ' οὐδὲ τίτος ὁ σὺν ἑμοί
 4* ἔλλην ὢν ἠναγκάσθη περιτμηθῆναι. διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλ-
 φους οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπῆσαι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν
 5 ἐν χριστῷ ἰησοῦ ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσωσιν. οἷς οὐδὲ πρὸς ὥραν εἴξαμεν
 6* τῇ ὑποταγῇ ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμείνῃ πρὸς ὑμᾶς. ἀπὸ δὲ
 τῶν δοκούντων εἶναί τι ὁποῖοί ποτε ᾔσταν οὐδὲν μοι διαφέρει πρόσωπον
 θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει ἑμοὶ γὰρ οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσανέθεντο.
 7 ἀλλὰ τοῦναντίον ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας
 8 καθὼς πέτρος τῆς περιτομῆς. ὁ γὰρ ἐνεργήσας πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς
 9* περιτομῆς ἐνήργησεν καὶ ἑμοὶ εἰς τὰ ἔθνη. καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν
 δοθεῖσάν μοι ἰάκωβος καὶ κηφᾶς καὶ ἰωάννης οἱ δοκοῦντες στυλοὶ εἶναι
 δεξιάς ἔδωκαν ἑμοὶ καὶ βαρναβᾶ κοινωνίας ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη αὐτοὶ δὲ
 10 εἰς τὴν περιτομήν. μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν ὃ καὶ ἐσπούδασα
 11* αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι. ὅτε δὲ ἦλθεν πέτρος εἰς ἀντιόχειαν κατὰ πρόσωπον
 12 αὐτῷ ἀντέστην ὅτι κατεγνώσμενος ἦν. πρὸ τοῦ γὰρ ἔλθεῖν τινὰς ἀπὸ ἰα-
 κώβου μετὰ τῶν ἐθνῶν συνήσθιεν ὅτε δὲ ἦλθον ὑπέστελλεν καὶ ἀφώριζεν
 13* ἑαυτὸν φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ
 14* λοιποὶ ἰουδαῖοι ὥστε καὶ βαρναβᾶ συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. ἀλλ'

v.18 ἐπειτα μετὰ ἐτη τρία ἀνῆλθον εἰς ἱεροσόλυμα ἱστορῆσαι κηφᾶν^v πέτρον^{τ.μ.κ} καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε. **2** **v.2** ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσιν μὴ^v πῶς^v μήπως^{τ.μ.κ} εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. **v.4** διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπῆσαι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν χριστῷ ἰησοῦ ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσωσιν^v καταδουλώσωσιν^{τ.μ.κ}. **v.6** ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναι τι ὁποῖοι ποτε ᾔσταν οὐδὲν μοι διαφέρει πρόσωπον [ο]^v θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει ἑμοὶ γὰρ οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσανέθεντο. **v.9** καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ἰακώβος καὶ κηφᾶς καὶ ἰωάννης οἱ δοκοῦντες στυλοὶ εἶναι δεξιάς ἔδωκαν ἑμοὶ καὶ βαρναβᾶ κοινωνίας ἵνα ἡμεῖς [μεν]^μ εἰς τὰ ἔθνη αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν. **v.11** ὅτε δὲ ἦλθεν κηφᾶς^v πέτρος^{τ.μ.κ} εἰς ἀντιόχειαν κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην ὅτι κατεγνώσμενος ἦν. **v.13** καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ [καὶ]^v καὶ^{τ.μ.κ} οἱ λοιποὶ ἰουδαῖοι ὥστε καὶ βαρναβᾶ συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει.

ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου εἶπον
τῷ πέτρῳ ἔμπροσθεν πάντων εἰ σὺ ἰουδαῖος ὑπάρχων ἐθνικῶς ζῆς καὶ οὐκ
ἰουδαϊκῶς τί τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις ἰουδαῖζειν. ἡμεῖς φύσει ἰουδαῖοι καὶ οὐκ 15
ἐξ ἐθνῶν ἁμαρτωλοί. εἰδότες ὅτι οὐ δικαιούται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου 16*
ἐὰν μὴ διὰ πίστεως ἰησοῦ χριστοῦ καὶ ἡμεῖς εἰς χριστὸν ἰησοῦν ἐπιστεύσα-
μεν ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου διότι οὐ
δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων νόμου πᾶσα σὰρξ. εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι 17
ἐν χριστῷ εὐρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοὶ ἅρα χριστὸς ἁμαρτίας διάκο-
νος μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ παραβάτην 18*
ἐμαυτὸν συνίστημι. ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον ἵνα θεῷ ζήσω. 19
χριστῷ συνεσταύρωμαι ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ χριστὸς ὃ δὲ νῦν 20
ζῶ ἐν σαρκὶ ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ
παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ εἰ γὰρ διὰ 21
νόμου δικαιοσύνη ἄρα χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.

ὧ ἀνόητοι γαλάται τίς ὑμᾶς ἐδάσκανεν τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι οἷς κατ' 3*
ὀφθαλμοὺς ἰησοῦς χριστὸς προεγράφη ἐν ὑμῖν ἐσταυρωμένος. τοῦτο μὴ 2
νον θέλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν ἐξ ἔργων νόμου τὸ πνεῦμα ἐλάβετε ἢ ἐξ ἀκοῆς
πίστεως. οὕτως ἀνόητοί ἐστε ἐναρξάμενοι πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπιτελείσθε. 3
τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῇ εἶγε καὶ εἰκῇ. ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ πνεῦμα 4*, 5
καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως. καθὼς 6
ἄβραάμ ἐπίστευσεν τῷ θεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. γινώσκετε 7*
ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως οὗτοι εἰσιν υἱοὶ ἄβραάμ. προῖδουσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι 8*
ἐκ πίστεως δικαιοὶ τὰ ἔθνη ὁ θεὸς προευηγγελίσατο τῷ ἄβραάμ ὅτι ἐνευλο-
γηθήσονται ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη. ὥστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ 9
πιστῷ ἄβραάμ. ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσιν ὑπὸ κατάραν εἰσὶν γέγρα- 10*
πται γὰρ ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσιν τοῖς γεγραμμένοις ἐν
τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι αὐτά. ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιούται 11
παρὰ τῷ θεῷ δῆλον ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται. ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν 12*

v.14 ἀλλ ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου εἶπον τῷ κηφᾷ^v πετρῷ^{τ.μ.κ} ἔμπροσθεν πάντων εἰ σὺ ἰουδαῖος ὑπάρχων ἐθνικῶς ζῆς^{τ.μ.κ} καὶ οὐχι^v οὐκ^{τ.μ.κ} ἰουδαϊκῶς ζῆς^v πῶς^v τι^{τ.μ.κ} τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις ἰουδαῖζειν. **v.16** εἰδότες [δε]^v ὅτι οὐ δικαιούται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νο-
μου εἰ μὴ διὰ πίστεως ἰησοῦ χριστοῦ καὶ ἡμεῖς εἰς χριστὸν ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ
πίστεως χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου ὅτι^v διότι^{τ.μ.κ} οὐ^{τ.μ.κ} δικαιωθήσεται^{τ.μ.κ} ἐξ ἔργων νόμου
οὐ^v δικαιωθήσεται^v πᾶσα σὰρξ. **v.18** εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ παραβάτην ἐμαυτὸν
συνίστανω^v συνίστημι^{τ.μ.κ}. **3** **v.1** ὧ ἀνόητοι γαλάται τίς ὑμᾶς ἐδάσκανεν τῇ^{τ.μ.κ} ἀληθείᾳ^{τ.μ.κ}
μὴ^{τ.μ.κ} πείθεσθαι^{τ.μ.κ} οἷς κατ' ὀφθαλμοὺς ἰησοῦς χριστὸς προεγράφη ἐν^{τ.μ.κ} ὑμῖν^{τ.μ.κ} ἐσταυρωμένος.
v.4 τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῇ εἰ^v γε^v εἶγε^{τ.μ.κ} καὶ εἰκῇ. **v.7** γινώσκετε ἀρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως οὗτοι εἰσιν^{τ.μ.κ}
υἱοὶ εἰσιν^v ἄβρααμ. **v.8** προῖδουσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοὶ τὰ ἔθνη ὁ θεὸς προευηγγελίσατο
τῷ ἄβραάμ ὅτι εὐλογηθήσονται^κ ἐνευλογηθήσονται^{τ.μ.κ} ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη. **v.10** ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων
νόμου εἰσιν ὑπὸ κατάραν εἰσιν γεγραπται γὰρ ὅτι^v ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν^{τ.μ.κ} πᾶσιν τοῖς
γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι αὐτά. **v.12** ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως ἀλλ ὁ
ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος^{τ.μ.κ} ζήσεται ἐν αὐτοῖς.

- 13* ἐκ πίστεως ἀλλ' ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρης τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κα-
 14 τὰρα γέγραπται γὰρ ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμᾶμενος ἐπὶ ξύλου. ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ ἀβραὰμ γένηται ἐν χριστῷ ἰησοῦ ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως. ἀδελφοί κατὰ ἄνθρωπον λέγω ὁμῶς ἀνθρώπου κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται.
 16* τῷ δὲ ἀβραὰμ ἐρρήθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ οὐ λέγει καὶ τοῖς σπέρμασιν ὥς ἐπὶ πολλῶν ἀλλ' ὥς ἐφ' ἑνός καὶ τῷ σπέρματί σου
 17* ὅς ἐστιν χριστός. τοῦτο δὲ λέγω διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ θεοῦ εἰς χριστὸν ὁ μετὰ ἔτη τετρακόσια καὶ τριάκοντα γεγονὼς νόμος οὐκ ἀκυ-
 18 ροῖ εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία οὐκέτι ἐξ ἐπαγγελίας τῷ δὲ ἀβραὰμ δι' ἐπαγγελίας κεχάριται ὁ θεός. τί οὖν ὁ νόμος τῶν παραβάσεων χάριν προσετέθη ἄχρις οὗ ἔλθῃ τὸ σπέρμα ᾧ
 20 ἐπήγγελται διαταγεῖς δι' ἀγγέλων ἐν χειρὶ μεσίτου. ὁ δὲ μεσίτης ἑνός οὐκ
 21* ἔστιν ὁ δὲ θεός εἰς ἐστιν. ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ θεοῦ μὴ γένοιτο εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι ὄντως ἂν ἐκ νόμου
 22 ᾦν ἡ δικαιοσύνη. ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν
 23* ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως ἰησοῦ χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσιν. πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα συγκεκλεισμένοι εἰς
 24 τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. ὥστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς χριστὸν ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν. ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως
 25 οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγὸν ἔσμεν. πάντες γὰρ υἱοὶ θεοῦ ἔστε διὰ τῆς πίστεως ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ὅσοι γὰρ εἰς χριστὸν ἐβαπτίσθητε χριστὸν ἐνεδύσασθε.
 28 οὐκ ἔνι ἰουδαῖος οὐδὲ ἑλλήν οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος οὐκ ἔνι ἄρσεν
 29* καὶ θῆλυ πάντες γὰρ ὑμεῖς εἰς ἔστε ἐν χριστῷ ἰησοῦ. εἰ δὲ ὑμεῖς χριστοῦ ἄρα τοῦ ἀβραὰμ σπέρμα ἐστέ καὶ κατ' ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.
 4 λέγω δὲ ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν οὐδὲν διαφέρει
 2 δούλου κύριος πάντων ὢν. ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστὶν καὶ οἰκονόμους
 3* ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός. οὕτως καὶ ἡμεῖς ὅτε ἦμεν νήπιοι ὑπὸ
 4 τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἦμεν δεδουλωμένοι. ὅτε δὲ ἦλθεν τὸ πλήρωμα

v.13 χριστος ημας εξηγορασεν εκ της καταρας του νομου γενομενος υπερ ημων καταρα οτι^v γεγραπται γαρ^{τ.μ.κ} επικαταρατος πας ο κρεμαμενος επι ξυλου. **v.16** τω δε αβρααμ ερρηθησαν^v ερρηθησαν^{τ.μ.κ} αι επαγγελιαι και τω σπερματι αυτου ου λεγει και τοις σπερμασιν ως επι πολλων αλλ ως εφ ενος και τω σπερματι σου ος εστιν χριστος. **v.17** τουτο δε λεγω διαθηκην προκεκυρωμενην υπο του θεου εις^{τ.μ.κ} χριστον^{τ.μ.κ} ο μετα ετη^{τ.μ.κ} τετρακοσια και τριακοντα ετη^v γεγονως νομος ουκ ακυροι εις το καταργησαι την επαγγελιαν. **v.21** ο ουν νομος κατα των επαγγελιων [του^v του^{τ.μ.κ} θεου]^v θεου^{τ.μ.κ} μη γενοιτο ει γαρ εδοθη νομος ο δυναμενος ζωοποιησαι οντως αν^{τ.μ.κ} εκ νομου αν^v ην η δικαιοσυνη. **v.23** προ του δε ελθειν την πιστιν υπο νομον εφρουρουμεθα συγκελεισμενοι^v συγκελεισμενοι^{τ.μ.κ} εις την μελλουσαν πιστιν αποκαλυφθηναι. **v.29** ει δε υμεις χριστου αρα του αβρααμ σπερμα εστε και^{τ.μ.κ} κατ επαγγελιαν κληρονομοι. **4 v.3** ουτως και ημεις οτε ημεν νηπιοι υπο τα στοιχεια του κοσμου ημεθα^v ημεν^{τ.μ.κ} δεδουλωμενοι.

τοῦ χρόνου ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ γενόμενον ἐκ γυναικὸς
γενόμενον ὑπὸ νόμον. ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ ἵνα τὴν υἰοθεσίαν 5
ἀπολάβωμεν. ὅτι δέ ἐστε υἱοὶ ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ 6*
αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν κρᾶζον αββα ὁ πατήρ. ὥστε οὐκέτι εἰ δοῦλος 7*
ἀλλ' υἱὸς εἰ δέ υἱὸς καὶ κληρονόμος θεοῦ διὰ χριστοῦ. ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ 8*
εἰδότες θεὸν ἐδουλεύσατε τοῖς μὴ φύσει οὖσιν θεοῖς. νῦν δὲ γνόντες θεόν 9
μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ θεοῦ πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ
πτωχὰ στοιχεῖα οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεύειν θέλετε. ἡμέρας παρατηρεῖ- 10
σθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἐνιαυτούς. φοβοῦμαι ὑμᾶς μήπως εἰκῇ 11*
κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς. γίνεσθε ὡς ἐγώ ὅτι καὶ ἔγω ὡς ὑμεῖς ἀδελφοί δέομαι 12
ὑμῶν οὐδὲν με ἡδικήσατε. οἶδατε δὲ ὅτι δι' ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εὐηγ- 13
γελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον. καὶ τὸν πειρασμὸν μου τὸν ἐν τῇ σαρκί μου 14*
οὐκ ἐξουθενήσατε οὐδὲ ἐξεπτύσατε ἀλλ' ὡς ἄγγελον θεοῦ ἐδέξασθέ με ὡς
χριστὸν ἰησοῦν. τίς οὖν ἦν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν ὅτι εἰ 15*
δυνατὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες ἂν ἐδώκατέ μοι. ὥστε ἐχθρὸς 16
ὑμῶν γέγονα ἀληθεύων ὑμῖν. ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς ἀλλὰ ἐκκλεῖσαι 17
ὑμᾶς θέλουσιν ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε. καλὸν δὲ τὸ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάν- 18*
τοτε καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ παρεῖναι με πρὸς ὑμᾶς. τεκνία μου οὓς πάλιν 19*
ὠδίνω ἄχρις οὗ μορφωθῇ χριστὸς ἐν ὑμῖν. ἤθελον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς 20
ἄρτι καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν. λέγετέ μοι οἱ ὑπὸ 21
νόμον θέλοντες εἶναι τὸν νόμον οὐκ ἀκούετε. γέγραπται γὰρ ὅτι ἄβραām 22
δύο υἱοὺς ἔσχεν ἓνα ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ ἓνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. ἀλλ' 23*
ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης κατὰ σάρκα γεγέννηται ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας
διὰ τῆς ἐπαγγελίας. ἅτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα αὗται γὰρ εἰσιν αἱ δύο 24*
διαθηκαὶ μία μὲν ἀπὸ ὅρων σινᾶ εἰς δουλείαν γεννῶσα ἥτις ἐστὶν ἀγάρ.
τὸ γὰρ ἀγάρ σινᾶ ὅρος ἐστὶν ἐν τῇ ἀραβίᾳ συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν ἱερουσαλήμ 25*
δουλεύει δὲ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. ἡ δὲ ἄνω ἱερουσαλήμ ἐλευθέρα ἐστὶν 26*
ἥτις ἐστὶν μήτηρ πάντων ἡμῶν. γέγραπται γὰρ εὐφράνθητι στεῖρα ἢ οὐ τί- 27

v.6 ὅτι δε εστε υιοι εξαπεστειλεν ο θεος το πνευμα του υιου αυτου εις τας καρδιας ημων^v υμων^{τ.μ.κ} κρᾶζον αββα ο πατηρ. **v.7** ὥστε ουκετι ει δουλος αλλα^v αλλ^{τ.μ.κ} υιος ει δε υιος και κληρονομος θεου^{τ.μ.κ} δια θεου^v χριστου^{τ.μ.κ}. **v.8** αλλα τοτε μεν ουκ ειδοτες θεον εδουλευσατε τοις μη^{τ.μ.κ} φυσει μη^v ουσιν θεοις. **v.11** φοβουμαι υμας μη^v πως^v μηπως^{τ.μ.κ} εικη κεκοπιακα εις υμας. **v.14** και τον πειρασμον υμων^v μου^{τ.μ.κ} τον^{τ.μ.κ} εν τη σαρκι μου ουκ εξουθενησατε ουδε εξεπτυσσατε αλλα^v αλλ^{τ.μ.κ} ὡς αγγελον θεου εδεξασθε με ὡς χριστον ιησουν. **v.15** που^v τις^{τ.μ.κ} ουν ην^{τ.μ.κ} ο μακαρισμος υμων μαρτυρω γαρ υμιν οτι ει δυνατον τους οφθαλμους υμων εξορυξαντες αν^{τ.μ.κ} εδωκατε μοι. **v.18** καλον δε το^{τ.μ.κ} ζηλουσθαι εν καλω παντοτε και μη μονον εν τω παρειναι με προς υμας. **v.19** τεκνα^v τεκνια^{τ.μ.κ} μου ους παλιν ωδινω μεχρις^v αχρις^{τ.μ.κ} ου μορφωθη χριστος εν υμιν. **v.23** αλλ ο μεν εκ της παιδισκης κατα σαρκα γεγεννηται ο δε εκ της ελευθερας δι^v δια^{τ.μ.κ} της^{τ.μ.κ} επαγγελιας. **v.24** ατινα εστιν αλληγορουμενα αυται γαρ εισιν αι^{τ.κ} δυο διαθηκαι μια μεν απο ορους σινα εις δουλειαν γεννωσα ητις εστιν αγαρ. **v.25** το δε^v γαρ^{τ.μ.κ} αγαρ σινα ορος εστιν εν τη αραβια συστοιχει δε τη νυν ιερουσαλημ δουλευει γαρ^v δε^{τ.μ.κ} μετα των τεκνων αυτης. **v.26** η δε ανω ιερουσαλημ ελευθερα εστιν ητις εστιν μητηρ παντων^{τ.μ.κ} ημων.

κτουσα ῥῆξον καὶ βόησον ἢ οὐκ ὠδίνουσα ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου
 28* μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα. ἡμεῖς δὲ ἀδελφοί κατὰ ἰσαὰκ ἐπαγγε-
 29 λίας τέκνα ἐσμέν. ἀλλ' ὥσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκεν τὸν
 30* κατὰ πνεῦμα οὕτως καὶ νῦν. ἀλλὰ τί λέγει ἡ γραφή ἔκβαλε τὴν παιδίσκην
 καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσῃ ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ
 31* τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας. ἄρα ἀδελφοί οὐκ ἐσμέν παιδίσκης τέκνα ἀλλὰ
 τῆς ἐλευθέρας.

5* τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν ἣ χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσεν στήκετε καὶ μὴ πάλιν
 2 ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε. ἴδε ἐγὼ παῦλος λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέμνη-
 3 σθε χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. μαρτύρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ
 4* περιτεμνομένῳ ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι. κατηργήθητε
 5 ἀπὸ τοῦ χριστοῦ οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε τῆς χάριτος ἐξεπέσατε. ἡμεῖς
 6 γὰρ πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. ἐν γὰρ χρι-
 στῷ ἰησοῦ οὕτε περιτομή τι ἰσχύει οὕτε ἀκροβυστία ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης
 7* ἐνεργουμένη. ἐτρέχετε καλῶς τίς ὑμᾶς ἀνέκοψεν τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθε-
 8, 9 σθαι. ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς. μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ
 10* φύραμα ζυμοῖ. ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν κυρίῳ ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε
 11 ὁ δὲ ταρασσὼν ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρίμα ὅστις ἂν ᾖ. ἐγὼ δὲ ἀδελφοί εἰ
 περιτομὴν ἔτι κηρύσσω τί ἔτι διώκομαι ἄρα κατήργηται τὸ σκάνδαλον τοῦ
 12, 13 σταυροῦ. ὄφελον καὶ ἀποκόψονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς. ὑμεῖς γὰρ
 ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε ἀδελφοί μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ
 14* σαρκὶ ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ
 15* λόγῳ πληροῦται ἐν τῷ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς εαυτόν. εἰ δὲ ἀλλή-
 16 λους δάκνετε καὶ κατεσθίετε βλέπετε μὴ ὑπὸ ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. λέγω
 17* δὲ πνεύματι περιπατεῖτε καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. ἡ γὰρ
 σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνεύματος τὸ δὲ πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκὸς ταῦτα
 18 δὲ ἀντίκειται ἀλλήλοις ἵνα μὴ ἃ ἂν θέλητε ταῦτα ποιῆτε. εἰ δὲ πνεύματι
 19* ἄγεσθε οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον. φανερά δὲ ἐστὶν τὰ ἔργα τῆς σαρκὸς ἅτινά

v.28 υμεῖς^ν ημεῖς^{τ.μ.κ} δε ἀδελφοι κατὰ ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα ἐστε^ν ἐσμεν^{τ.μ.κ}. **v.30** ἀλλὰ τι λέγει ἡ γραφή ἐκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσει^ν κληρονομήσῃ^{τ.μ.κ} ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας. **v.31** διο^ν ἀρα^{τ.μ.κ} ἀδελφοι οὐκ ἐσμεν παιδίσκης τέκνα ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας. **5 v.1** τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν^{τ.μ.κ} ἡ^{τ.μ.κ} χριστὸς^{τ.μ.κ} ἡμᾶς χριστὸς^ν ἠλευθέρωσεν στήκετε οὖν^ν καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε. **v.4** κατηργήθητε ἀπὸ τοῦ^{τ.μ.κ} χριστοῦ οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε τῆς χάριτος ἐξεπέσατε. **v.7** ἐτρέχετε καλῶς τίς ὑμᾶς ἐνέκοψεν^{μ.ν} ἀνέκοψεν^{τ.κ} [τῇ]^ν τῇ^{τ.μ.κ} ἀληθείᾳ μὴ πειθεσθαι. **v.10** ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν κυρίῳ ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε ὁ δὲ ταρασσὼν ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρίμα ὅστις ἐὰν^ν ἀν^{τ.μ.κ} ᾖ. **v.14** ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ πληροῦται^ν πληροῦται^{τ.μ.κ} ἐν τῷ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν^ν εαυτὸν^{τ.μ.κ}. **v.15** εἰ δε ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε βλέπετε μὴ ὑπ^ν ὑπὸ^{τ.μ.κ} ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. **v.17** ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνεύματος τὸ δὲ πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκὸς ταῦτα γὰρ^ν δε^{τ.μ.κ} ἀντίκειται^{τ.μ.κ} ἀλλήλοις ἀντίκειται^ν ἵνα μὴ α ἐὰν^ν ἀν^{τ.μ.κ} θέλητε ταῦτα ποιῆτε. **v.19** φανερά δε ἐστὶν τὰ ἔργα τῆς σαρκὸς ἅτινα ἐστὶν μοιχεία^{τ.μ.κ} πορνεία ἀκαθαρσία ἀσελγεία.

ἐστιν μοιχεία πορνεία ἀκαθαρσία ἀσέλγεια. εἰδωλολατρεία φαρμακεία 20*
 ἔχθραι ἔρεις ζῆλοι θυμοὶ ἐριθείαι διχοστασίαι αἵρέσεις. φθόνοι φόνοι 21*
 μέθαι κῶμοι καὶ τὰ ὅμοια τούτοις ἃ προλέγω ὑμῖν καθὼς καὶ προεῖπον
 ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. ὁ 22
 δὲ καρπὸς τοῦ πνεύματός ἐστιν ἀγάπη χαρὰ εἰρήνη μακροθυμία χρηστό-
 της ἀγαθωσύνη πίστις. πραότης ἐγκράτεια κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστιν 23*
 νόμος. οἱ δὲ τοῦ χριστοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασιν 24*
 καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. εἰ ζῶμεν πνεύματι πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. μὴ 25, 26
 γινώμεθα κενόδοξοι ἀλλήλους προκαλούμενοι ἀλλήλοις φθονοῦντες.

ἀδελφοί ἐὰν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος ἐν τινι παραπτώματι ὑμεῖς οἱ 6*
 πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραότητος σκοπῶν
 σεαυτὸν μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε καὶ οὕτως 2*
 ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ χριστοῦ. εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναι τι μηδὲν 3*
 ὦν ἑαυτὸν φρεναπατᾷ. τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἕκαστος καὶ τότε 4
 εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ καύχημα ἔξει καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον. ἕκαστος γὰρ 5
 τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει. κοινωνεῖτω δὲ ὁ κατηχούμενος τὸν λόγον τῷ 6
 κατηχοῦντι ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. μὴ πλανᾶσθε θεὸς οὐ μυκτηρίζεται ὁ γὰρ 7
 ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος τοῦτο καὶ θερίσει. ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα 8
 ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ
 πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον. τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ ἐκκακῶμεν 9*
 καιρῷ γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν μὴ ἐκλυόμενοι. ἄρα οὖν ὥς καιρὸν ἔχομεν 10
 ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς
 πίστεως. ἴδετε πηλίκους ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί. ὅσοι θέ- 11, 12*
 λουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκὶ οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι
 μόνον ἵνα μὴ τῷ σταυρῷ τοῦ χριστοῦ διώκωνται. οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμνό- 13*
 μενοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι ἵνα ἐν
 τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχῶνται. ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν 14*

v.20 εἰδωλολατρία^v εἰδωλολατρεία^{τ.μ.κ} φαρμακεία^v ἐχθραὶ ἐρις^v ἐρεις^{τ.μ.κ} ζήλος^v ζῆλοι^{τ.μ.κ} θυμοὶ
 ἐριθείαι διχοστασίαι αἵρεσεις. **v.21** φθόνοι φόνοι^{τ.μ.κ} μέθαι κῶμοι καὶ τὰ ὅμοια τούτοις ἃ προ-
 λέγω ὑμῖν καθὼς καὶ^{τ.μ.κ} προεῖπον ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν.
v.23 πραυτης^v πραοτης^{τ.μ.κ} ἐγκράτεια κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἐστὶν νόμος. **v.24** οἱ δὲ τοῦ χριστοῦ
 [ἰησοῦ]^v τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασιν καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. **6** **v.1** ἀδελφοί ἐὰν καὶ
 προληφθῇ^v προληφθῇ^{τ.μ.κ} ἄνθρωπος ἐν τινι παραπτώματι ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιού-
 τον ἐν πνεύματι πραυτητος^v πραοτητος^{τ.μ.κ} σκοπῶν σεαυτὸν μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. **v.2** ἀλλήλων τὰ
 βάρη βαστάζετε καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε^v ἀναπληρώσατε^{τ.μ.κ} τὸν νόμον τοῦ χριστοῦ. **v.3** εἰ γὰρ δο-
 κεῖ τις εἶναι τι μηδὲν ὦν ἑαυτὸν^{τ.μ.κ} φρεναπατᾷ ἑαυτὸν^v. **v.9** τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ ἐκκακῶμεν^v
 ἐκκακῶμεν^{τ.μ.κ} καιρῷ γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν μὴ ἐκλυόμενοι. **v.12** ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπησῆσαι ἐν
 σαρκὶ οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι μόνον ἵνα μὴ^{τ.μ.κ} τῷ σταυρῷ τοῦ χριστοῦ μὴ^v διώκωνται.
v.13 οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμνημενοί^μ περιτεμνομενοί^{τ.κ.ν} αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς
 περιτέμνεσθαι ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχῶνται. **v.14** ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ
 σταυρῷ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταυρῶται καγὼ τῷ^{τ.μ.κ} κόσμῳ.

τῷ σταυρῷ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ δι' οὗ ἔμοι κόσμος ἐσταύρωται
15* καὶ γὰρ τῷ κόσμῳ. ἐν γὰρ χριστῷ ἰησοῦ οὔτε περιτομή τί ἰσχύει οὔτε ἀκρο-
16 βυστία ἀλλὰ καινὴ κτίσις. καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν εἰρήνη
17* ἔπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος καὶ ἐπὶ τὸν ἰσραὴλ τοῦ θεοῦ. τοῦ λοιποῦ κόπους μοι
μηδεὶς παρεχέτω ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ κυριοῦ ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου
18 βαστάζω. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος
ὑμῶν ἀδελφοί ἀμήν πρὸς γαλάτας ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης.

v.15 ἐν^{Τ.Μ.Κ} γὰρ^{Τ.Μ.Κ} χριστῷ^{Τ.Μ.Κ} ἰησοῦ^{Τ.Μ.Κ} οὔτε γὰρ^ν περιτομή τί ἐστίν^ν ἰσχύει^{Τ.Μ.Κ} οὔτε ακροβυστία
ἀλλὰ καινὴ κτίσις. **v.17** τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ κυριοῦ^{Τ.Μ.Κ}
ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι μου βαστάζω.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

παῦλος ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ τοῖς ἁγίοις τοῖς 1*
οὖσιν ἐν ἐφέσῳ καὶ πιστοῖς ἐν χριστῷ ἰησοῦ. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ 2
θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ 3*
τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευ-
ματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις χριστῷ. καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ 4
καταβολῆς κόσμου εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ ἐν
ἀγάπῃ. προορίσας ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ ἰησοῦ χριστοῦ εἰς αὐτόν κατὰ 5
τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ. εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ 6*
ἐν ᾗ ἔχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ. ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν 7*
διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων κατὰ τὸν πλοῦτον
τῆς χάριτος αὐτοῦ. ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονή- 8
σει. γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν 9
αὐτοῦ ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ. εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν 10*
ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ χριστῷ τὰ τε ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ
ἐπὶ τῆς γῆς. ἐν αὐτῷ ἐν ᾧ καὶ ἐκκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ πρό- 11
θεσιν τοῦ τα πάντα ἐνεργούντος κατὰ τὴν βουλήν τοῦ θελήματος αὐτοῦ.
εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ 12*
χριστῷ. ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας τὸ εὐαγγέλιον 13
τῆς σωτηρίας ὑμῶν ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύματι τῆς
ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ. ὅς ἐστιν ἄρραθὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν εἰς ἀπο- 14*
λύτρωσιν τῆς περιποιήσεως εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ. διὰ τοῦτο κἀγὼ 15
ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς
πάντας τοὺς ἁγίους. οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν μνεῖαν ὑμῶν 16*
ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου. ἵνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ 17
χριστοῦ ὁ πατὴρ τῆς δόξης δώῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν

1 **v.1** παυλος αποστολος ιησου^{Τ.Μ.Κ} χριστου ιησου^Υ δια θεληματος θεου τοις αγιοις τοις ουσιν [εν^Υ εν^{Τ.Μ.Κ} εφεσω]^Υ εφεσω^{Τ.Μ.Κ} και πιστοις εν χριστω ιησου. **v.3** ευλογητος ο θεος και πατηρ του κυριου ημων ιησου χριστου ο ευλογησας ημας εν παση ευλογια πνευματικη εν τοις επουρανιοις εν^{Μ.Υ} εν^Κ χριστω. **v.6** εις επαινον δοξης της χαριτος αυτου ης^Υ εν^{Τ.Μ.Κ} η^{Τ.Μ.Κ} εχαριτωσεν ημας εν τω ηγαπημενω. **v.7** εν ω εχομεν την απολυτρωσιν δια του αιματος αυτου την αφεσιν των παραπτωματος κατα το^Υ τον^{Τ.Μ.Κ} πλουτος^Υ πλουτον^{Τ.Μ.Κ} της χαριτος αυτου. **v.10** εις οικονομιαν του πληρωματος των καιρων ανακεφαλαιωσασθαι τα παντα εν τω χριστω τα επι^{Μ.Υ} τε^{Τ.Κ} εν^{Τ.Κ} τοις ουρανοις και τα επι της γης^{Τ.Μ.Κ} 1:11 εν αυτω^Υ 1:11 εν ω και εκκληρωθημεν προορισθεντες κατα προθεσιν του τα παντα ενεργουντος κατα την βουλην του θεληματος αυτου. **v.12** εις το ειναι ημας εις επαινον της^{Τ.Κ} δοξης αυτου τους προηλπικotas εν τω χριστω. **v.14** ο^Υ ος^{Τ.Μ.Κ} εστιν αρραθων της κληρονομιας ημων εις απολυτρωσιν της περιποιησεως εις επαινον της δοξης αυτου. **v.16** ου παυομαι ευχαριστων υπερ υμων μνειαν υμων^{Τ.Μ.Κ} ποιουμενος επι των προσευχων μου.

- 18* ἐπιγνώσει αὐτοῦ. πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας ὑμῶν εἰς
τὸ εἶδέναι ὑμᾶς τίς ἐστὶν ἡ ἐλπίς τῆς κλήσεως αὐτοῦ καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς
19 δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις. καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγε-
θος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ
20* κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ἦν ἐνήργησεν ἐν τῷ χριστῷ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ
21 νεκρῶν καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. ὑπεράνω πάσης
ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος
22 ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. καὶ
πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ
23* πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ. ἣτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ τὸ πλήρωμα τοῦ πάντα ἐν
πᾶσιν πληρουμένου.
- 2*, 2 καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἁμαρτίαις. ἐν
αἷς ποτε περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου κατὰ τὸν ἄρ-
χοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς
3* υἱοῖς τῆς ἀπειθείας. ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς
ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν
4 διανοιῶν καὶ ἤμεν τέκνα φύσει ὀργῆς ὡς καὶ οἱ λοιποί. ὁ δὲ θεὸς πλού-
5 σιος ὢν ἐν ἐλέει διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἦν ἡγάπησεν ἡμᾶς. καὶ
ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν συνεζωοποίησεν τῷ χριστῷ χάριτί
6 ἔστε σεσωσμένοι. καὶ συνήγειρεν καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν
7* χριστῷ ἰησοῦ. ἵνα ἐνδείξῃται ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις τὸν ὑπερ-
βάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρησιμότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν χριστῷ
8* ἰησοῦ. τῇ γὰρ χάριτί ἔστε σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ
9, 10 ὑμῶν θεοῦ τὸ δῶρον. οὐκ ἐξ ἔργων ἵνα μὴ τις καυχῆσθαι. αὐτοῦ γὰρ
ἔσμεν ποίημα κτισθέντες ἐν χριστῷ ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς οἷς προητοι-
11* μασεν ὁ θεὸς ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν. διὸ μνημονεύετε ὅτι ὑμεῖς
ποτε τὰ ἔθνη ἐν σαρκὶ οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περι-
12* τομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου. ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς χριστοῦ

v.18 πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας^{Μ.Υ} διανοίας^{Τ.Κ} ὑμῶν^{Τ.Μ.Κ} [ὑμῶν]^Υ εἰς τὸ εἶδέναι ὑμᾶς
τίς ἐστὶν ἡ ἐλπίς τῆς κλήσεως αὐτοῦ καὶ^{Τ.Μ.Κ} τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις.

v.20 ἦν ἐνήργησεν ἐν τῷ χριστῷ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ τῶν^Μ νεκρῶν καὶ καθίσας^Υ ἐκάθισεν^{Τ.Μ.Κ} ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ
ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. **v.23** ἣτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ τὸ πλήρωμα τοῦ τα^{Μ.Υ} πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

2 v.1 καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν^Υ. **v.3** ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς
πάντες ἀνεστράφημεν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν
διανοιῶν καὶ ἡμεθα^Υ ἤμεν^{Τ.Μ.Κ} τέκνα φύσει ὀργῆς ὡς καὶ οἱ λοιποί. **v.7** ἵνα ἐνδείξῃται ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς
ἐπερχομένοις τὸ^Υ τὸν^{Τ.Μ.Κ} ὑπερβάλλον^Υ ὑπερβάλλοντα^{Τ.Μ.Κ} πλοῦτος^Υ πλοῦτον^{Τ.Μ.Κ} τῆς χάριτος αὐτοῦ
ἐν χρησιμότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν χριστῷ ἰησοῦ. **v.8** τῇ γὰρ χάριτι ἔστε σεσωσμένοι διὰ τῆς^{Τ.Μ.Κ} πίστεως καὶ
τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν θεοῦ τὸ δῶρον. **v.11** διὸ μνημονεύετε ὅτι ὑμεῖς^{Τ.Μ.Κ} ποτε ὑμεῖς^Υ τὰ ἔθνη ἐν σαρκὶ
οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου. **v.12** ὅτι ἦτε ἐν^{Τ.Μ.Κ}
τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς χριστοῦ ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς
ἐπαγγελίας ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ ἀθεοὶ ἐν τῷ κόσμῳ.

ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς
ἐπαγγελίας ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ. νυνὶ δὲ ἐν χρι- 13*
στῷ ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτε ὄντες μακρὰν ἐγγὺς ἐγενήθητε ἐν τῷ αἵματι τοῦ
χριστοῦ. αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἐν καὶ 14
τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας. τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ τὸν 15*
νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν καταργήσας ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ
εἰς ἓνα καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην. καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφο- 16
τέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν
αὐτῷ. καὶ ἐλθὼν εὐηγγελίσαστο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς. 17*
ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφοτέροι ἐν ἐνὶ πνεύματι πρὸς 18
τὸν πατέρα. ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι ἀλλὰ συμπολίται 19*
τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ θεοῦ. ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν 20*
ἀποστόλων καὶ προφητῶν ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ ἰησοῦ χριστοῦ. ἐν ᾧ 21*
πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὖξαι εἰς ναὸν ἅγιον ἐν κυρίῳ. ἐν 22
ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ θεοῦ ἐν πνεύματι.

τούτου χάριν ἐγὼ παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ χριστοῦ ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν 3*
ἐθνῶν. εἴγε ἡκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς δοθείσης 2*
μοι εἰς ὑμᾶς. ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν ἐγνώρισεν μοι τὸ μυστήριον καθὼς 3*
προέγραψα ἐν ὀλίγῳ. πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν 4
μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ χριστοῦ. ὃ ἐν ἐτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνώρισθη τοῖς 5*
υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων ὥς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ
προφήταις ἐν πνεύματι. εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ 6*
συμμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ χριστῷ διὰ τοῦ εὐαγγελίου. οὗ 7*
ἐγενόμην διάκονος κατὰ τὴν δωρεάν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τὴν δοθείσαν
μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων 8*
τῶν ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξι-

v.13 νυνι δε εν χριστω ιησου υμεις οι ποτε οντες μακραν εγγυς^{τ.μ.κ} εγενηθητε εγγυς^ν εν τω αιματι του χριστου. **v.15** την εχθραν εν τη σαρκι αυτου τον νομον των εντολων εν δογμασιν καταργησας ινα τους δυο κτιση εν αυτω^ν εαυτω^{τ.μ.κ} εις ενα καινον ανθρωπον ποιων ειρηνην. **v.17** και ελθων ευηγγελισατο ειρηνην υμιν τοις μακραν και ειρηνην^ν τοις εγγυς. **v.19** αρα ουν ουκετι εστε ξενοι και παροικοι αλλα εστε^ν συμπολιται των αγιων και οικειοι του θεου. **v.20** εποικοδομηθεντες επι τω θεμελιω των αποστολων και προφητων οντος ακρογωνιαιου αυτου ιησου^{τ.μ.κ} χριστου ιησου^ν. **v.21** εν ω πασα η^{τ.κ} οικοδομη συναρμολογουμενη αυξει εις ναον αγιον εν κυριω. **3 v.1** τουτου χαριν εγω παυλος ο δεσμιος του χριστου [ιησου]^ν ιησου^{τ.μ.κ} υπερ υμων των εθνων. **v.2** ει^ν γε^ν ειγε^{τ.μ.κ} ηκουσατε την οικονομιαν της χαριτος του θεου της δοθεισης μοι εις υμας. **v.3** [οτι]^ν οτι^{τ.μ.κ} κατα αποκαλυψιν εγνωρισθη^ν εγνωρισεν^{τ.μ.κ} μοι το μυστηριον καθως προεγραψα εν ολιγω. **v.5** ο εν^{τ.κ} ετεραις γενεαις ουκ εγνωρισθη τοις υιοις των ανθρωπων ως νυν απεκαλυφθη τοις αγιοις αποστολοις αυτου και προφηταις εν πνευματι. **v.6** ειναι τα εθνη συγκληρονομα και συσσωμα και συμμετοχα της επαγγελιας αυτου^{τ.μ.κ} εν τω^{τ.μ.κ} χριστω ιησου^ν δια του ευαγγελιου. **v.7** ου εγενηθην^ν εγενομην^{τ.μ.κ} διακονος κατα την δωρεαν της χαριτος του θεου της^ν την^{τ.μ.κ} δοθεισης^ν δοθεισαν^{τ.μ.κ} μοι κατα την ενεργειαν της δυναμεως αυτου. **v.8** εμοι τω ελαχιστοτερω παντων των^{τ.κ} αγιων εδοθη η χαρις αυτη εν^{τ.μ.κ} τοις εθνεσιν ευαγγελισασθαι το^ν τον^{τ.μ.κ} ανεξιχνιαστον πλουτος^ν πλουτον^{τ.μ.κ} του χριστου.

9* χνίαστον πλουτον του̃ χριστου̃. καὶ φωτίσαι πάντας τίς ἡ κοινωνία του̃
 μυστηρίου του̃ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα
 10 κτίσαντι διὰ ἰησοῦ χριστοῦ. ἵνα γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξου-
 σίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία του̃
 11* θεοῦ. κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἣν ἐποίησεν ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ
 12* ἡμῶν. ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει
 13* διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἐκκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσίν μου
 14* ὑπὲρ ὑμῶν ἥτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν. τούτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου
 15 πρὸς τὸν πατέρα του̃ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν
 16* οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται. ἵνα δῶῃ ὑμῖν κατὰ τὸν πλουτον τῆς
 δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω
 17 ἄνθρωπον. κατοικῆσαι τὸν χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν
 18 ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι. ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι
 19 σὺν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕψος. γινῶναι
 τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην του̃ χριστοῦ ἵνα πληρωθῆτε εἰς
 20 πᾶν τὸ πλήρωμα του̃ θεοῦ. τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπὲρ ἐκ
 περισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν
 21* ἡμῖν. αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν χριστῷ ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς
 τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων ἀμήν.

4 παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν κυρίῳ ἀξίως περιπατῆσαι τῆς
 2* κλήσεως ἧς ἐκλήθητε. μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος
 3 μετὰ μακροθυμίας ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ. σπουδάζοντες τηρεῖν
 4 τὴν ἐνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. ἐν σῶμα καὶ ἐν
 5 πνεῦμα καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν. εἰς κύριος
 6* μία πίστις ἐν βάπτισμα. εἰς θεὸς καὶ πατὴρ πάντων ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ
 7 πάντων καὶ ἐν πᾶσιν ὑμῖν. ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ
 8* μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ χριστοῦ. διὸ λέγει ἀναβὰς εἰς ὕψος ἠχμαλώτευσεν
 9* αἰχμαλωσίαν καὶ ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις. τὸ δὲ ἀνέβη τί ἐστὶν εἰ

v.9 καὶ φωτίσαι [παντας]^ν παντας^{τ.μ.κ} τίς ἡ οικονομία^{μ.ν} κοινωνία^{τ.κ} του̃ μυστηρίου του̃ ἀποκεκρυμ-
 μένου ἀπο τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι διὰ^{τ.μ.κ} ἰησοῦ^{τ.μ.κ} χριστοῦ^{τ.μ.κ}. **v.11** κατὰ
 πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἣν ἐποίησεν ἐν τῷ^ν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. **v.12** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρη-
 σίαν καὶ τὴν^{τ.μ.κ} προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. **v.13** διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἐκκακεῖν^ν
 ἐκκακεῖν^{τ.μ.κ} ἐν ταῖς θλίψεσιν μου ὑπὲρ ὑμῶν ἡτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν. **v.14** τούτου χάριν κάμπτω τὰ
 γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα του̃^{τ.μ.κ} κυρίου^{τ.μ.κ} ἡμῶν^{τ.μ.κ} ἰησοῦ^{τ.μ.κ} χριστοῦ^{τ.μ.κ}. **v.16** ἵνα δῶ^ν
 δῶῃ^{τ.μ.κ} ὑμῖν κατὰ τὸ^ν τὸν^{τ.μ.κ} πλουτὸς^ν πλουτον^{τ.μ.κ} τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ
 πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον. **v.21** αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ^ν ἐν χριστῷ ἰησοῦ εἰς
 πάσας τὰς γενεὰς του̃ αἰῶνος τῶν αἰώνων ἀμήν. **4 v.2** μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος^ν
 πραότητος^{τ.μ.κ} μετὰ μακροθυμίας ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγαπῇ. **v.6** εἰς θεὸς καὶ πατὴρ παντῶν ὁ
 ἐπὶ παντῶν καὶ διὰ παντῶν καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν^μ ὑμῖν^{τ.κ}. **v.8** διὸ λέγει ἀναβὰς εἰς ὕψος ἠχμαλώτευσεν
 αἰχμαλωσίαν καὶ^{τ.μ.κ} ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις. **v.9** τὸ δὲ ἀνέβη τί ἐστὶν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη
 πρῶτον^{τ.μ.κ} εἰς τὰ κατωτέρα [μερῆ]^ν μερῆ^{τ.μ.κ} τῆς γῆς.

μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς. ὁ καταβάς αὐτός 10
 ἐστὶν καὶ ὁ ἀναβάς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα.
 καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους τοὺς δὲ προφήτας τοὺς δὲ εὐαγ- 11
 γελιστάς τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους. πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν 12
 ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ. μέχρι 13
 καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως
 τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ εἰς ἄνδρα τέλειον εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος
 τοῦ χριστοῦ. ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι 14
 παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ κυβείᾳ τῶν ἀνθρώπων ἐν πανουργίᾳ
 πρὸς τὴν μεθοδεῖαν τῆς πλάνης. ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν 15*
 εἰς αὐτὸν τὰ πάντα ὃς ἐστὶν ἡ κεφαλὴ ὁ χριστός. ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συ- 16
 ναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς ἐπιχορηγίας
 κατ' ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἐνὸς ἐκάστου μέρους τὴν αὐξήσιν τοῦ σώματος
 ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ. τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρο- 17*
 μαι ἐν κυρίῳ μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ
 ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν. ἐσκοτισμένοι τῇ διανοίᾳ ὄντες ἀπηλλο- 18*
 τριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς διὰ τὴν
 πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν. οἵτινες ἀπηλγνότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν 19
 τῇ ἀσελγείᾳ εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. ὑμεῖς δὲ οὐχ 20
 οὕτως ἐμάθετε τὸν χριστόν. εἴγε αὐτὸν ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε 21*
 καθὼς ἐστὶν ἀλήθεια ἐν τῷ ἰησοῦ. ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν 22
 ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας
 τῆς ἀπάτης. ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν. καὶ ἐνδύσασθαι 23, 24
 τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι
 τῆς ἀληθείας. διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ 25
 τοῦ πλησίον αὐτοῦ ὅτι ἐσμέν ἀλλήλων μέλη. ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτά- 26*
 νετε ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν. μήτε δίδοτε τόπον 27*
 τῷ διαβόλῳ. ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω μᾶλλον δὲ κοπιάτω ἐργαζόμενος 28*
 τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσὶν ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρεῖαν ἔχοντι. πᾶς λόγος 29*
 σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς
 30 οἰκοδομὴν τῆς χρεῖας ἵνα δῶ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ

v.15 ἀληθεύοντες δε εν αγαπη αυξησωμεν εις αυτον τα παντα ος εστιν η κεφαλη ο^{τ.μ.κ} χριστος.
v.17 τουτο ουν λεγω και μαρτυρομαι εν κυριω μηκει υμας περιπατειν καθως και τα λοιπα^{τ.μ.κ} εθνη
 περιπατει εν ματαιοτητι του νοος αυτων. **v.18** εσκοτωμενοι^υ εσκοτισμενοι^{τ.μ.κ} τη διανοια οντες απηλλο-
 λωτριωμενοι της ζωης του θεου δια την αγνοιαν την ουσαν εν αυτοις δια την πωρωσιν της καρδιας
 αυτων. **v.21** ει^υ γε^υ ειγε^{τ.μ.κ} αυτον ηκουσατε και εν αυτω εδιδαχθητε καθως εστιν αληθεια εν τω
 ιησου. **v.26** οργιζεσθε και μη αμαρτανετε ο ηλιος μη επιδυετω επι [τω]^υ τω^{τ.μ.κ} παροργισμω υμων.
v.27 μηδε^{μ.υ} μητε^{τ.κ} διδοτε τοπον τω διαβολω. **v.28** ο κλεπτων μηκει κλεπτετω μαλλον δε κοπιατω
 εργαζομενος ταις^υ [ιδιαις]^υ χερσιν^υ το αγαθον ταις^{τ.μ.κ} χερσιν^{τ.μ.κ} ινα εχη μεταδιδοναι τω χρειαν εχοντι.
v.29 πας λογος σαπρος εκ του στοματος υμων μη εκπορευεσθω αλλα^υ αλλ^{τ.μ.κ} ει τις αγαθος προς οικο-
 δομην της χρειας ινα δω χαριν τοις ακουουσιν.

πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως.

31 πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ’

32* ὑμῶν σὺν πάσῃ κακίᾳ. γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοὶ εὖσπλαγχνοι χαριζόμενοι ἑαυτοῖς καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν χριστῷ ἐχαρίσατο ὑμῖν.

5, 2 γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ θεοῦ ὡς τέκνα ἀγαπητά. καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ

3* ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας. πορνεία δὲ

καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία ἣ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν καθὼς πρέπει

4* ἀγίοις. καὶ αἰσχροτήτης καὶ μωρολογίας ἣ εὐτραπελίας τὰ οὐκ ἀνήκοντα

5* ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. τοῦτο γὰρ ἔστε γινώσκοντες ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν

6 τῇ βασιλείᾳ τοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ. μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας.

7, 8 μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν. ἦτε γὰρ ποτε σκότος νῦν δὲ φῶς ἐν

9* κυρίῳ ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε. ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ πνεύματος ἐν πάσῃ

10 ἀγαθῶσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ. δοκιμάζοντες τί ἐστὶν εὐάρεστον

11 τῷ κυρίῳ. καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκοτούς

12 μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε. τὰ γὰρ κρυφῇ γινόμενα ὑπ’ αὐτῶν αἰσχρὸν ἐστὶν

13 καὶ λέγειν. τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦνται πᾶν γὰρ

14* τὸ φανερούμενον φῶς ἐστίν. διὸ λέγει ἔγχειται ὁ καθεύδων καὶ ἀνάστα

15* ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ χριστός. βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς

16 περιπατεῖτε μὴ ὡς ἄσοφοι ἀλλ’ ὡς σοφοί. ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν ὅτι

17* αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσιν. διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες ἀλλὰ συνιέντες

18 τί τὸ θέλημα τοῦ κυρίου. καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ ἐν ᾧ ἐστὶν ἀσωτία

19* ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι. λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ κυρίῳ.

20 εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ

21*, 22* χριστοῦ τῷ θεῷ καὶ πατρί. ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ θεοῦ. αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε ὡς τῷ κυρίῳ. ὅτι ὁ ἀνὴρ ἐστὶν 23*

v.32 γίνεσθε [δε]^v δε^{τ.μ.κ} εἰς ἀλλήλους χρηστοὶ εὖσπλαγχνοι χαριζόμενοι ἑαυτοῖς καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν χριστῷ ἐχαρίσατο ἡμῖν^μ ὑμῖν^{τ.κ.ν}. **5 v.3** πορνεία δε καὶ πᾶσα^{τ.μ.κ} ἀκαθαρσία πᾶσα^v ἡ πλεονεξία μηδε ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν καθὼς πρέπει ἀγίοις. **v.4** καὶ αἰσχροτήτης καὶ μωρολογίας ἡ εὐτραπελία α^v τὰ^{τ.μ.κ} οὐκ ἀνήκεν^v ἀνήκοντα^{τ.μ.κ} ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. **v.5** τοῦτο γὰρ ἴστε^v ἐστε^{τ.μ.κ} γινώσκοντες ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης ο^v ὅς^{τ.μ.κ} ἐστὶν εἰδωλολάτρης οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ. **v.9** ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ φωτός^v πνεύματος^{τ.μ.κ} ἐν πάσῃ ἀγαθῶσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ. **v.14** διὸ λέγει ἐγείρε^{μ.ν} ἐγείραι^{τ.κ} ὁ καθεύδων καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ χριστός. **v.15** βλέπετε οὖν πῶς^{τ.μ.κ} ἀκριβῶς πῶς^v περιπατεῖτε μὴ ὡς ἄσοφοι ἀλλ’ ὡς σοφοί. **v.17** διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἀφρονες ἀλλὰ συνιέντες^v συνιέντες^{τ.μ.κ} τί τὸ θέλημα τοῦ κυρίου. **v.19** λαλοῦντες ἑαυτοῖς [ἐν]^v ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἀδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν^{τ.μ.κ} τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ κυρίῳ. **v.21** ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ χριστοῦ^{μ.ν} θεοῦ^{τ.κ}. **v.22** αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε^{τ.μ.κ} ὡς τῷ κυρίῳ.

κεφαλή τῆς γυναικὸς ὡς καὶ ὁ χριστὸς κεφαλή τῆς ἐκκλησίας καὶ αὐτὸς
 ἐστὶν σωτὴρ τοῦ σώματος. ἀλλ' ὥστερ ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ χριστῷ 24*
 οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί. οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶτε 25*
 τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν καὶ
 ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς. ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ καθαρίσας τῷ λουτρῷ 26
 τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι. ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον τὴν ἐκκλησίαν 27*
 μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ῥυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων ἀλλ' ἵνα ᾦ ἁγία καὶ ἄμωμος.
 οὕτως ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν 28*
 σώματα ὃ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ. οὐδεὶς γάρ ποτε 29*
 τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτὴν καθὼς καὶ ὁ
 κύριος τὴν ἐκκλησίαν. ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς 30*
 αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. ἀντὶ τούτου καταλείπει ἄνθρωπος τὸν 31*
 πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα
 αὐτοῦ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστὶν 32
 ἐγὼ δὲ λέγω εἰς χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. πλήν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' 33
 ἓνα ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν ἢ δὲ γυνὴ ἵνα
 φοβῇται τὸν ἄνδρα.

τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν κυρίῳ τοῦτο γάρ ἐστὶν δί- 6*
 καιον. τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα ἥτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν 2
 ἐπαγγελίᾳ. ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ 3, 4*
 οἱ πατέρες μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ
 καὶ νοουθεσίᾳ κυρίου. οἱ δοῦλοι ὑπακούετε τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα μετὰ 5*
 φόβου καὶ τρόμου ἐν ἀπλότητι τῆς καρδίας ὑμῶν ὡς τῷ χριστῷ. μὴ κατ' 6*
 ὀφθαλμοδουλείαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ χριστοῦ ποιοῦν-
 τες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς. μετ' εὐνοίας δουλεύοντες τῷ κυρίῳ 7*

v.23 ὅτι ὁ ^{τ.κ} ἀνὴρ ἐστὶν κεφαλὴ τῆς γυναικὸς ὡς καὶ ὁ χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας καὶ ^{τ.μ.κ} αὐτὸς ἐστὶν ^{τ.μ.κ} σωτὴρ τοῦ σώματος. **v.24** ἀλλὰ ^ν ἀλλ' ^{τ.μ.κ} ὡς ^ν ὥστερ ^{τ.μ.κ} ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ χριστῷ οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ^{τ.μ.κ} ἀνδράσιν ἐν παντί. **v.25** οἱ ἄνδρες ἀγαπάτε τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν ^{τ.μ.κ} καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς. **v.27** ἵνα παραστήσῃ αὐτὸς ^ν αὐτὴν ^{τ.μ.κ} ἑαυτῷ ἔνδοξον τὴν ἐκκλησίαν μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ῥυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων ἀλλ' ἵνα ἡ ἁγία καὶ ἄμωμος. **v.28** οὕτως ὀφείλουσιν [καὶ] ^ν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα ὃ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ. **v.29** οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν ἀλλὰ ^ν ἀλλ' ^{τ.μ.κ} ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτὴν καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ^ν κύριος ^{τ.μ.κ} τὴν ἐκκλησίαν. **v.30** ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ ἐκ ^{τ.μ.κ} τῆς ^{τ.μ.κ} σαρκὸς ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ ^{τ.μ.κ} καὶ ^{τ.μ.κ} ἐκ ^{τ.μ.κ} τῶν ^{τ.μ.κ} ὀστέων ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ ^{τ.μ.κ}. **v.31** ἀντὶ τούτου καταλείπει ἄνθρωπος [τὸν] ^ν τὸν ^{τ.μ.κ} πατέρα αὐτοῦ ^{τ.μ.κ} καὶ [τὴν] ^ν τὴν ^{τ.μ.κ} μητέρα καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. **6** **v.1** τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν [ἐν] ^ν ἐν ^{τ.μ.κ} κυρίῳ ^ν κυρίῳ ^{τ.μ.κ} τοῦτο γάρ ἐστὶν δικαίον. **v.4** καὶ οἱ πατέρες μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν ἀλλὰ ^ν ἀλλ' ^{τ.μ.κ} ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ κυρίου. **v.5** οἱ δοῦλοι ὑπακούετε τοῖς κυρίοις ^{τ.μ.κ} κατὰ σάρκα κυρίοις ^ν μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐν ἀπλότητι τῆς καρδίας ὑμῶν ὡς τῷ χριστῷ. **v.6** μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλείαν ^ν ὀφθαλμοδουλείαν ^{τ.μ.κ} ὡς ἀνθρωπάρεσκοι ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ ^{τ.μ.κ} χριστοῦ ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς. **v.7** μετ' εὐνοίας δουλεύοντες ὡς ^{κ.μ.ν} τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις.

8* καὶ οὐκ ἀνθρώποις. εἰδότες ὅτι ὁ ἕαν τι ἕκαστος ποιήσῃ ἀγαθὸν τοῦτο
 9* κομίζεται παρὰ τοῦ κυρίου εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύθερος. καὶ οἱ κύριοι
 τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτοὺς ἀνιέντες τὴν ἀπειλὴν εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν
 αὐτῶν ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς καὶ προσωποληψία οὐκ ἔστιν παρ' αὐ-
 10* τῷ. τὸ λοιπὸν ἀδελφοί μου ἐνδυναμοῦσθε ἐν κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει
 11 τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι
 12* ὑμᾶς στήναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου. ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλῃ
 πρὸς αἷμα καὶ σάρκα ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχὰς πρὸς τὰς ἐξουσίας πρὸς τοὺς
 κοσμοκράτορας τοῦ σκοτοῦς τοῦ αἰῶνος τούτου πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς
 13 πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ
 θεοῦ ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστήναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ καὶ ἅπαντα κατερ-
 14 γασάμενοι στήναι. στήτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὁσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ
 15 καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης. καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς
 16* πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης. ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες
 τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως ἐν ᾧ δυνησέσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ
 17* πεπυρωμένα σβέσαι. καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε καὶ
 18* τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος ὃ ἐστιν ῥῆμα θεοῦ. διὰ πάσης προσευ-
 χῆς καὶ δεήσεως προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι καὶ εἰς αὐτὸ
 τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκατεργήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν
 19* ἁγίων. καὶ ὑπὲρ ἑμοῦ ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου
 20 ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου. ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω
 21* ἐν ἀλύσει ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι ὥς δεῖ με λαλῆσαι. ἵνα δὲ εἰδῆτε
 καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμέ τί πράσσω πάντα ὑμῖν γνωρίσει τυχικός ὁ ἀγαπητὸς
 22 ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ. ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ
 23 τοῦτο ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν. εἰρήνη
 τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου ἰησοῦ
 24* χριστοῦ. ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν

v.8 εἰδότες ὅτι ἕκαστος^v ὁ^{τ.μ.κ} εἰς τι ἕκαστος^{τ.μ.κ} ποιήσῃ ἀγαθὸν τοῦτο κομίζεται^v κομίζεται^{τ.μ.κ} παρὰ τοῦ^{τ.μ.κ} κυρίου εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύθερος. **v.9** καὶ οἱ κύριοι τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτοὺς ἀνιέντες τὴν ἀπειλὴν εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν^{τ.μ.κ} αὐτῶν καὶ^v ὑμῶν^v ὁ κύριος ἐστιν ἐν οὐρανοῖς καὶ προσωποληψία^v προσωποληψία^{τ.μ.κ} οὐκ ἐστιν παρ' αὐτῶν. **v.10** τοῦ^v λοιποῦ^v τοῦ^{τ.μ.κ} λοιποῦ^{τ.μ.κ} ἀδελφοί^{τ.μ.κ} μου^{τ.μ.κ} ἐνδυναμοῦσθε ἐν κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. **v.12** ὅτι οὐκ ἐστιν ἡμῖν ἡ πάλῃ πρὸς αἷμα καὶ σάρκα ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχὰς πρὸς τὰς ἐξουσίας πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκοτοῦς τοῦ^{τ.μ.κ} αἰῶνος^{τ.μ.κ} τούτου πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. **v.16** ἐν^v ἐπὶ^{τ.μ.κ} πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως ἐν ᾧ δυνησέσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ [τα]^v τὰ^{τ.μ.κ} πεπυρωμένα σβέσαι. **v.17** καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθαι^μ δεξασθε^{τ.κ.ν} καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος ὃ ἐστιν ῥῆμα θεοῦ. **v.18** διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο^{τ.μ.κ} ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκατεργήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἁγίων. **v.19** καὶ ὑπὲρ ἑμοῦ ἵνα μοι δοθῇ^{μ.ν} δοθῇ^{τ.κ} λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος μου ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου. **v.21** ἵνα δε εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμέ τί πράσσω πάντα ὑμῖν^{τ.μ.κ} γνωρίσει ὑμῖν^v τυχικός ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ. **v.24** ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ ἀμην^{τ.μ}.

χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ ἀμὴν πρὸς ἐφέσιους ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης διὰ τυχικοῦ.

Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

1* παῦλος καὶ τιμόθεος δούλοι ἰησοῦ χριστοῦ πᾶσιν τοῖς ἁγίοις ἐν χριστῷ
2 ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν φιλίπποις σὺν ἐπισκόποις καὶ διακόνοις. χάρις ὑμῖν
3 καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. εὐχαριστῶ
4 τῷ θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνεΐᾳ ὑμῶν. πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ
5* πάντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος. ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν
6* εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν. πεποιθῶς αὐτὸ τοῦτο
ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρις ἡμέρας ἰησοῦ
7* χριστοῦ. καθὼς ἐστὶν δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν
διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς ἐν τε τοῖς δεσμοῖς μου καὶ τῇ ἀπολο-
γίᾳ καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου συγκοινωνοῦς μου τῆς χάριτος πάντας
8* ὑμᾶς ὄντας. μάρτυς γάρ μου ἐστὶν ὁ θεὸς ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν
9 σπλάγχνοις ἰησοῦ χριστοῦ. καὶ τοῦτο προσεύχομαι ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν
10 ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει. εἰς
τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα ἵνα ᾗτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς
11* ἡμέραν χριστοῦ. πεπληρωμένοι καρπῶν δικαιοσύνης τῶν διὰ ἰησοῦ χρι-
12 στοῦ εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον θεοῦ. γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι ἀδελφοί
13 ὅτι τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν. ὥστε τοὺς
δεσμούς μου φανεροὺς ἐν χριστῷ γενέσθαι ἐν ὅλῳ τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς
14 λοιποῖς πάσιν. καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν κυρίῳ πεποιθότας τοῖς
15 δεσμοῖς μου περισσοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον λαλεῖν. τινὲς μὲν
καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν χριστὸν κηρύσσουν.
16* οἱ μὲν ἐξ ἐριθείας τὸν χριστὸν καταγγέλλουσιν οὐχ ἄγνῶς οἰόμενοι θλιψί-
17 ν ἐπιφέρειν τοῖς δεσμοῖς μου. οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ
18* εὐαγγελίου κεῖμαι. τί γάρ πλὴν παντὶ τρόπῳ εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ
19 χριστὸς καταγγέλλεται καὶ ἐν τούτῳ χαίρω ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι. οἶδα γάρ

1 **v.1** παυλος και τιμοθεος δουλοι ιησου^{τ.μ.κ} χριστου ιησου^ν πασιν τοις αγιοις εν χριστω ιησου τοις ουσιν εν φιλιπποις συν επισκοποις και διακονοις. **v.5** επι τη κοινωνια υμων εις το ευαγγελιον απο της^ν πρωτης ημερας αχρι του νυν. **v.6** πεποιθως αυτο τουτο οτι ο εναρξαμενος εν υμιν εργον αγαθον επιτελεσει αχρι^ν αχρις^{τ.μ.κ} ημερας ιησου^{τ.κ} χριστου ιησου^{μ.ν}. **v.7** καθως εστιν δικαιον εμοι τουτο φρονειν υπερ παντων υμων δια το εχειν με εν τη καρδια υμας εν τε τοις δεσμοις μου και εν^{μ.ν} τη απολογια και βεβαιώσει του ευαγγελιου συγκοινωνους μου της χαριτος παντας υμας οντας. **v.8** μαρτυς γαρ μου εστιν^{τ.μ.κ} ο θεος ως επιποθω παντας υμας εν σπλαγχνοις ιησου^{τ.μ.κ} χριστου ιησου^ν. **v.11** πεπληρωμενοι καρπον^ν καρπων^{τ.μ.κ} δικαιοσυνης τον^ν των^{τ.μ.κ} δια ιησου χριστου εις δοξαν και επαινον θεου. **v.16** οι μεν εξ εριθειας^{τ.μ.κ} τον^{τ.μ.κ} χριστον^{τ.μ.κ} καταγγελλουσιν^{τ.μ.κ} ουχ^{τ.μ.κ} αγνως^{τ.μ.κ} οιομενοι^{τ.μ.κ} θλιψιν^{τ.μ.κ} επιφερειν^{τ.μ.κ} τοις^{τ.μ.κ} δεσμοις^{τ.μ.κ} μου^{τ.μ.κ}. **v.18** τι γαρ πλην οτι^ν παντι τροπω ειτε προφασει ειτε αληθεια χριστος καταγγελλεται και εν τουτω χαιρω αλλα και χαρησομαι.

ὅτι τοῦτό μοι ἀποθήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως καὶ ἐπιχορη-
 γίας τοῦ πνεύματος ἰησοῦ χριστοῦ. κατὰ τὴν ἀποκαταδοκίαν καὶ ἐλπίδα 20
 μου ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι ἀλλ' ἐν πάσῃ παρρησίᾳ ὡς πάντοτε καὶ
 νῦν μεγαλυνθήσεται χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θά-
 νάτου. ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος. εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν 21, 22
 σαρκὶ τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου καὶ τί αἰρήσομαι οὐ γνωρίζω. συνέχομαι 23*
 γὰρ ἐκ τῶν δύο τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν χριστῷ εἶναι
 πολλῷ μᾶλλον κρεῖσσον. τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν τῇ σαρκὶ ἀναγκαιότερον δι' 24*
 ὑμᾶς. καὶ τοῦτο πεποιθὼς οἶδα ὅτι μενῶ καὶ συμπαραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν 25*
 εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως. ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν 26
 περισσεύῃ ἐν χριστῷ ἰησοῦ ἐν ἐμοὶ διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς
 ὑμᾶς. μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ χριστοῦ πολιτεύεσθε ἵνα εἴτε ἐλθὼν 27*
 καὶ ἰδὼν ὑμᾶς εἴτε ἀπὼν ἀκούσω τὰ περὶ ὑμῶν ὅτι στήκετε ἐν ἐνὶ πνεύματι
 μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου. καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν 28*
 μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων ἥτις αὐτοῖς μὲν ἐστὶν ἔνδειξις ἀπωλείας ὑμῖν
 δὲ σωτηρίας καὶ τοῦτο ἀπὸ θεοῦ. ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ χριστοῦ οὐ 29
 μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεῦειν ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν. τὸν αὐτὸν 30*
 ἀγῶνα ἔχοντες οἷον ἴδετε ἐν ἐμοὶ καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν χριστῷ εἴ τι παραμύθιον ἀγάπης εἴ τις κοι- 2*
 νωνία πνεύματος εἴ τινα σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί. πληρώσατέ μου τὴν 2
 χαρὰν ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες σύμψυχοι τὸ ἐν
 φρονοῦντες. μηδὲν κατὰ ἐριθείαν ἢ κενοδοξίαν ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ 3*
 ἀλλήλους ἡγούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν. μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκο- 4*
 πεῖτε ἀλλὰ καὶ τὰ ἐτέρων ἕκαστος. τοῦτο γὰρ φρονεῖσθω ἐν ὑμῖν ὃ καὶ 5*
 ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἄρπαγμόν ἡγήσατο τὸ 6
 εἶναι ἴσα θεῷ. ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσεν μορφὴν δούλου λαβὼν ἐν ὁμοιώματι 7*
 ἀνθρώπων γενόμενος. καὶ σχήματι εὑρεθείς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν 8
 ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου θανάτου δὲ σταυροῦ. διὸ καὶ 9*

v.23 συνεχομαι δε^{μ.ν} γαρ^{τ.κ} εκ των δυο την επιθυμιαν εχων εις το αναλυσαι και συν χριστω ειναι πολλω [γαρ]^ν μαλλον κρεισσον. **v.24** το δε επιμενειν [εν]^ν εν^{τ.μ.κ} τη σαρκι αναγκαιοτερον δι υμας. **v.25** και τουτο πεποιθως οιδα οτι μενω και παραμενω^ν συμπαραμενω^{τ.μ.κ} πασιν υμιν εις την υμων προκοπην και χαραν της πιστεως. **v.27** μονον αξιως του ευαγγελιου του χριστου πολιτευεσθε ινα ειτε ελθων και ιδων υμας ειτε απων ακουω^ν ακουσω^{τ.μ.κ} τα περι υμων οτι στηκετε εν ενι πνευματι μια ψυχη συναθλουντες τη πιστει του ευαγγελιου. **v.28** και μη πτυρομενοι εν μηδενι υπο των αντικειμενων ητις αυτοις^{τ.μ.κ} μεν^{τ.μ.κ} εστιν αυτοις^ν ενδειξις απωλειας υμων^ν υμιν^{τ.μ.κ} δε σωτηριας και τουτο απο θεου. **v.30** τον αυτον αγωνα εχοντες οιον ειδετε^{κ.μ.ν} ιδετε^τ εν εμοι και νυν ακουετε εν εμοι. **2 v.1** ει τις ουν παρακλησις εν χριστω ει τι παραμυθιον αγαπης ει τις κοινωνια πνευματος ει τις^{μ.ν} τινα^{τ.κ} σπλαγχνα και οικτιρμοι. **v.3** μηδεν κατ^ν κατα^{τ.μ.κ} εριθειαν μηδε^ν κατα^ν η^{τ.μ.κ} κενοδοξιαν αλλα τη ταπεινοφροσυνη αλληλους ηγουμενοι υπερεχοντας εαυτων. **v.4** μη τα εαυτων εκαστος σκοπουντες^ν σκοπειτε^{τ.μ.κ} αλλα [και]^ν και^{τ.μ.κ} τα ετερων εκαστοι^ν εκαστος^{τ.μ.κ}. **v.5** τουτο φρονειτε^ν γαρ^{τ.μ.κ} φρονεισθω^{τ.μ.κ} εν υμιν ο και εν χριστω ιησου. **v.7** αλλα^ν αλλ^{τ.μ.κ} εαυτον εκενωσεν μορφην δουλου λαβων εν ομοιωματι ανθρωπων γενομενος.

ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσεν καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα.
 10 ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψη ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ κα-
 11 ταχθονίων. καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται ὅτι κύριος ἰησοῦς χριστὸς
 12 εἰς δόξαν θεοῦ πατρός. ὥστε ἀγαπητοί μου καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε
 13* μου μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε. ὁ θεὸς
 γὰρ ἐστὶν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐ-
 14, 15* δοκίας. πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν. ἵνα γένησθε
 ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι τέκνα θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς καὶ
 16 διεστραμμένης ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ. λόγον ζωῆς ἐπέ-
 χοντες εἰς καύχημα ἑμοὶ εἰς ἡμέραν χριστοῦ ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον
 17* οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα. ἀλλ' εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λει-
 18* τουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν χαίρω καὶ συγχαίρω πᾶσιν ὑμῖν. τὸ δ' αὐτὸ καὶ
 19 ὑμεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετέ μοι. ἐλπίζω δὲ ἐν κυρίῳ ἰησοῦ τιμόθεον τα-
 20 χέως πέμψαι ὑμῖν ἵνα κἀγὼ εὐψυχῶ γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν. οὐδένα γὰρ ἔχω
 21* ἰσόψυχον ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει. οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυ-
 22 τῶν ζητοῦσιν οὐ τὰ τοῦ χριστοῦ ἰησοῦ. τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε ὅτι
 23* ὡς πατρὶ τέκνον σὺν ἑμοὶ ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. τοῦτον μὲν οὖν
 24 ἐλπίζω πέμψαι ὡς ἂν ἀπιδῶ τὰ περὶ ἐμὲ ἐξαυτῆς. πέποιθα δὲ ἐν κυρίῳ ὅτι
 25 καὶ αὐτὸς ταχέως ἐλεύσομαι. ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην ἐπαφρόδιτον τὸν
 26 τουργὸν τῆς χρείας μου πέμψαι πρὸς ὑμᾶς. ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν πάντας
 27* ὑμᾶς καὶ ἀδημονῶν διότι ἠκούσατε ὅτι ἠσθένησεν. καὶ γὰρ ἠσθένησεν
 παραπλήσιον θανάτῳ ἀλλ' ὁ θεὸς αὐτὸν ἠλέησεν οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον ἀλλὰ
 28 καὶ ἐμέ ἵνα μὴ λύπην ἐπὶ λύπῃ σχῶ. σπουδαιοτέρως οὖν ἔπεμψα αὐτὸν
 29 ἵνα ἰδόντες αὐτὸν πάλιν χαρῇτε κἀγὼ ἀλυπότερος ᾤ. προσδέχεσθε οὖν
 30* αὐτὸν ἐν κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους ἔχετε. ὅτι
 διὰ τὸ ἔργον τοῦ χριστοῦ μέχρι θανάτου ἡγγισεν παραβουλεύσάμενος τῇ
 ψυχῇ ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρὸς με λειτουργίας.

3 τὸ λοιπὸν ἀδελφοί μου χαίρετε ἐν κυρίῳ τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν ἑμοὶ

v.9 διο και ο θεος αυτον υπερυψωσεν και εχαρισατο αυτω το^v ονομα το υπερ παν ονομα. **v.13** ο^{τ.μ.κ} θεος γαρ εστιν ο ενεργων εν υμιν και το θελειν και το ενεργειν υπερ της ευδοκίας. **v.15** ινα γενησθε αμεμπτοι και ακεραιοι τεκνα θεου αμωμ^vα μεσον^v αμωμητα^{τ.μ.κ} εν^{τ.μ.κ} μεσω^{τ.μ.κ} γενεας σκολιας και διεστραμμενης εν οις φαينهσθε ως φωστηρες εν κοσμο. **v.17** αλλα^v αλλ^{τ.μ.κ} ει και σπενδομαι επι τη θυσηια και λειτουργια της πιστεως υμων χαιρω και συγχαιρω πασιν υμιν. **v.18** το δε^v δ^{τ.μ.κ} αυτο και υμεις χαιρετε και συγχαιρετε μοι. **v.21** οι παντες γαρ τα εαυτων ζητουσιν ου τα του^{τ.κ} χριστου^{τ.μ.κ} ιησου χριστου^v. **v.23** τουτον μεν ουν ελπίζω πεμψαι ως αν αφιδω^v απιδω^{τ.μ.κ} τα περι εμε εξαυτης. **v.27** και γαρ ησθενησεν παραπλησιον θανατω αλλα^{μ.ν} αλλ^{τ.κ} ο θεος αυτον^{τ.μ.κ} ηλεησεν αυτον^v ουκ αυτον δε μονον αλλα και εμε ινα μη λυπην επι λυπην^{μ.ν} λυπη^{τ.κ} σχω. **v.30** οτι δια το εργον του^{τ.μ.κ} χριστου μεχρι θανατου ηγγισεν παραβουλευσαμενος^v παραβουλευσαμενος^{τ.μ.κ} τη ψυχη ινα αναπληρωση το υμων υστερημα της προς με λειτουργίας.

μὲν οὐκ ὀκνηρόν ὑμῖν δὲ ἀσφαλές. βλέπετε τοὺς κύνας βλέπετε τοὺς 2
 κακοὺς ἐργάτας βλέπετε τὴν κατατομήν. ἡμεῖς γάρ ἐσμεν ἡ περιτομή 3*
 οἱ πνεύματι θεῷ λατρεύοντες καὶ καυχώμενοι ἐν χριστῷ ἰησοῦ καὶ οὐκ
 ἐν σαρκὶ πεποιθότες. καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποίθησιν καὶ ἐν σαρκὶ εἴ τις 4
 δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκὶ ἐγὼ μᾶλλον. περιτομῇ ὀκταήμερος ἐκ 5
 γένους ἰσραὴλ φυλῆς βενιαμίν ἐβραῖος ἐξ ἐβραίων κατὰ νόμον φαρισαῖος.
 κατὰ ζῆλον διώκων τὴν ἐκκλησίαν κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γενό- 6*
 μενος ἄμεμπτος. ἀλλ' ἅτινα ἦν μοι κέρδη ταῦτα ἤγημαι διὰ τὸν χριστὸν 7*
 ζημίαν. ἀλλὰ μενουῖνγε καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον 8*
 τῆς γνώσεως χριστοῦ ἰησοῦ τοῦ κυρίου μου δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην καὶ
 ἡγοῦμαι σκύβαλα εἶναι ἵνα χριστὸν κερδήσω. καὶ εὗρεθῶ ἐν αὐτῷ μὴ ἔχων 9
 ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως χριστοῦ τὴν ἐκ θεοῦ
 δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει. τοῦ γνῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστά- 10*
 σεως αὐτοῦ καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν παθημάτων αὐτοῦ συμμορφούμενος τῷ
 θανάτῳ αὐτοῦ. εἴ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τῶν νεκρῶν. οὐχ 11*, 12*
 ὅτι ἤδη ἔλαβον ἢ ἤδη τετελείωμαι διώκω δὲ εἰ καὶ καταλάβω ἐφ' ᾧ καὶ
 κατελήφθην ὑπὸ τοῦ χριστοῦ ἰησοῦ. ἀδελφοί ἐγὼ ἐμαυτὸν οὐ λογίζομαι 13
 κατειληφέναι ἐν δέ τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπε-
 κτεινόμενος. κατὰ σκοπὸν διώκω ἐπὶ τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ 14*
 θεοῦ ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ὅσοι οὖν τέλειοι τοῦτο φρονῶμεν καὶ εἴ τι ἐτέρως 15
 φρονεῖτε καὶ τοῦτο ὁ θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει. πλήν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν τῷ 16*
 αὐτῷ στοιχεῖν κανόνι τὸ αὐτο φρονεῖν. συμμιμηταί μου γίνεσθε ἀδελφοί 17*
 καὶ σκοπεῖτε τοὺς οὕτως περιπατοῦντας καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. πολλοὶ 18
 γὰρ περιπατοῦσιν οὕς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν νῦν δὲ καὶ κλαίων λέγω τοὺς
 ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ χριστοῦ. ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια ὧν ὁ θεὸς ἡ κοιλία 19
 καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες. ἡμῶν γὰρ τὸ 20
 πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει ἐξ οὗ καὶ σωτήρα ἀπεκδεχόμεθα κύριον
 ἰησοῦν χριστόν. ὃς μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν εἰς τὸ 21*

3 **v.3** ἡμεῖς γὰρ ἐσμεν ἡ περιτομή οἱ πνευματι θεοῦ^{μ.ν} θεῷ^{τ.κ} λατρευοντες καὶ καυχώμενοι ἐν
 χριστῷ ἰησοῦ καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες. **v.6** κατὰ ζῆλον^ν ζῆλον^{τ.μ.κ} διώκων τὴν ἐκκλησίαν κατὰ
 δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γενομένης ἀμεμπτος. **v.7** [ἀλλα]^ν ἀλλ^{τ.μ.κ} ἅτινα ἦν μοι κέρδη ταῦτα ἡγημαι
 διὰ τὸν χριστὸν ζημίαν. **v.8** ἀλλὰ μεν^μ οὐν^μ μενουῖνγε^{τ.κ.ν} καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ
 ὑπερέχον τῆς γνώσεως χριστοῦ ἰησοῦ τοῦ κυρίου μου δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα
 εἶναι^{τ.μ.κ} ἵνα χριστὸν κερδήσω. **v.10** τοῦ γνῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστασεως αὐτοῦ καὶ
 [τὴν]^ν τὴν^{τ.μ.κ} κοινωνίαν [τῶν]^ν τῶν^{τ.μ.κ} παθημάτων αὐτοῦ συμμορφιζόμενος^ν συμμορφούμενος^{τ.μ.κ}
 τῷ θανάτῳ αὐτοῦ. **v.11** εἰ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τὴν^ν ἐκ^ν τῶν^{τ.μ.κ} νεκρῶν. **v.12** οὐχ
 ὅτι ἤδη ἔλαβον ἢ ἤδη τετελείωμαι διώκω δὲ εἰ καὶ καταλάβω ἐφ' ᾧ καὶ κατελήφθην^ν κατελήφθην^{τ.μ.κ}
 ὑπὸ^{τ.μ.κ} ὑπο^ν τοῦ^{τ.μ.κ} χριστοῦ [ἰησοῦ]^ν ἰησοῦ^{τ.μ.κ}. **v.14** κατὰ σκοπὸν διώκω εἰς^ν ἐπὶ^{τ.μ.κ} τὸ
 βραβεῖον τῆς ἀνω κλήσεως τοῦ θεοῦ ἐν χριστῷ ἰησοῦ. **v.16** πλήν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν τῷ αὐτῷ στοιχεῖν
 κανόνι^{τ.μ.κ} τὸ^{τ.μ.κ} αὐτο^{τ.μ.κ} φρονεῖν^{τ.μ.κ}. **v.17** συμμιμηταί μου γίνεσθε ἀδελφοί καὶ σκοπεῖτε τοὺς
 οὕτως^ν οὕτως^{τ.μ.κ} περιπατοῦντας καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς.

γενέσθαι αὐτὸ σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι ἑαυτῷ τὰ πάντα.

- 4 ὥστε ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι χαρὰ καὶ στέφανός μου
 2* οὕτως στήκετε ἐν κυρίῳ ἀγαπητοί. εὐωδίαν παρακαλῶ καὶ συντύχην
 3* παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν κυρίῳ. καὶ ἐρωτῶ καὶ σέ σύζυγε γνήσιε συλλαμβάνου αὐταῖς αἵτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι μετὰ καὶ κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς.
 4, 5 χαίρετε ἐν κυρίῳ πάντοτε πάλιν ἐρῶ χαίρετε. τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω
 6 πᾶσιν ἀνθρώποις ὁ κύριος ἐγγύς. μηδὲν μεριμνᾶτε ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωρίζεσθω πρὸς
 7 τὸν θεόν. καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει
 8 τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν χριστῷ ἰησοῦ. τὸ λοιπὸν ἀδελφοί ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ ὅσα σεμνά ὅσα δίκαια ὅσα ἀγνά ὅσα προσφιλή ὅσα
 9 εὐφημα εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος ταῦτα λογίζεσθε. ἃ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἶδετε ἐν ἐμοί ταῦτα πράσσετε καὶ ὁ θεὸς
 10 τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. ἐχάρην δὲ ἐν κυρίῳ μέγας ὅτι ἤδη ποτὲ
 11 ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε ἡκαιρεῖσθε δέ. οὐχ
 12* ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω ἐγὼ γὰρ ἔμαθον ἐν οἷς εἰμι αὐτάρκης εἶναι. οἶδα δὲ ταπεινοῦσθαι οἶδα καὶ περισσεύειν ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσιν μεμύημαι καὶ
 13* χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν καὶ περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι. πάντα ἰσχύω
 14 ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με χριστῷ. πλήν καλῶς ἐποιήσατε συγκοινωνήσαντές
 15* μου τῇ θλίψει. οἶδατε δὲ καὶ ὑμεῖς φιλιππησιοὶ ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ μακεδονίας οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινωνήσεν
 16 εἰς λόγον δόσεως καὶ λήψεως εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι. ὅτι καὶ ἐν θεσσαλονίκη
 17* κη καὶ ἄπαξ καὶ δις εἰς τὴν χρείαν μοι ἐπέμψατε. οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ
 18 δόμα ἀλλ' ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν. ἀπέχω δὲ πάντα καὶ περισσεύω πεπλήρωμαι δεξάμενος παρὰ ἐπαφροδίτου τὰ παρ'
 19* ὑμῶν ὁσμὴν εὐωδίας θυσίαν δεκτὴν εὐάρεστον τῷ θεῷ. ὁ δὲ θεὸς μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν ὑμῶν κατὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν χριστῷ

v.21 ὅς μετασχηματίζει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν εἰς ^{τ.μ.κ} τὸ ^{τ.μ.κ} γενέσθαι ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ ^{τ.μ.κ} συμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι αὐτῷ ^{τ.μ.κ} εαυτὸν ^{τ.μ.κ} τα πάντα. **4 v.2** εὐωδιαν ^{κ.μ.ν} εὐωδιαν ^τ παρακαλῶ καὶ συντύχην παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν κυρίῳ. **v.3** ναὶ ^{μ.ν} καὶ ^{τ.κ} ἐρωτῶ καὶ σε σύζυγε ^{τ.μ.κ} γνήσιε σύζυγε ^ν συλλαμβάνου αὐταῖς αἰτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησαν μοι μετὰ καὶ κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. **v.12** οἶδα καὶ ^{κ.μ.ν} δε ^τ ταπεινοῦσθαι οἶδα καὶ περισσεύειν ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσιν μεμύημαι καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν καὶ περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι. **v.13** πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με χριστῷ ^{τ.μ.κ}. **v.15** οἶδατε δὲ καὶ ὑμεῖς φιλιππησιοὶ ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ μακεδονίας οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινωνήσεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λήψεως ^ν λήψεως ^{τ.μ.κ} εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι. **v.17** οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δομα ἀλλὰ ^ν ἀλλ ^{τ.μ.κ} ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν. **v.19** ὁ δὲ θεὸς μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν ὑμῶν κατὰ τὸν ^ν πλοῦτον ^{τ.μ.κ} πλοῦτον ^{τ.μ.κ} αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν χριστῷ ἰησοῦ.

ἰησοῦ. τῷ δὲ θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων 20
ἀμήν. ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν χριστῷ ἰησοῦ ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν 21
ἐμοὶ ἀδελφοί. ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς 22
καίσαρος οἰκίας. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ πάντων 23*
ὑμῶν ἀμήν πρὸς φιλιππησίους ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης δι' ἐπαφροδίτου.

v.23 ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν^{Τ.Κ} ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ τοῦ^Υ πνεύματος^Υ παντῶν^{Τ.Μ.Κ} ὑμῶν ἀμήν^{Τ.Μ.Κ}.

Η ΠΡΟΣ ΚΟΛΑΣΣΑΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

- 1* παῦλος ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ τιμόθεος ὁ
2* ἀδελφός. τοῖς ἐν κολασσαῖς ἀγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν χριστῷ χά-
ρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ.
3* εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ καὶ πατρὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ πάντοτε
4* περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι. ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν χριστῷ ἰησοῦ
5 καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἀγίους. διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκει-
μένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἣν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ
6* εὐαγγελίου. τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ καὶ
ἐστὶν καρποφορούμενον καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ
7* ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ. καθὼς καὶ ἐμάθετε ἀπὸ ἐπαφρᾶ
τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν ὅς ἐστιν πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ
8, 9 χριστοῦ. ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι. διὰ τοῦτο
καὶ ἡμεῖς ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχό-
μενοι καὶ αἰτούμενοι ἵνα πληρωθῇτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ
10* ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ. περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ
κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρεσκείαν ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ
11 αὐξανόμενοι εἰς τὴν ἐπιγνώσιν τοῦ θεοῦ. ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι
κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν
12* μετὰ χαρᾶς. εὐχαριστοῦντες τῷ πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα
13 τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί. ὅς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ
14* σκότους καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ. ἐν
ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρ-
15, 16* τιῶν. ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου πρωτότοκος πάσης κτίσεως. ὅτι

1 **v.1** παυλος αποστολος ιησου^{τ.μ.κ} χριστου ιησου^ν δια θεληματος θεου και τιμοθεος ο αδελφος.
v.2 τοις εν κολοσσαϊς^{κ.ν} κολασσαις^{τ.μ} αγιοις και πιστοις αδελφοις εν χριστω χαρις υμιν και ειρηνη απο
θεου πατρος ημων και^{τ.μ.κ} κυριου^{τ.μ.κ} ιησου^{τ.μ.κ} χριστου^{τ.μ.κ}. **v.3** ευχαριστουμεν τω θεω και^{τ.μ.κ}
πατρι του κυριου ημων ιησου χριστου παντοτε περι υμων προσευχομενοι. **v.4** ακουσαντες την πιστιν
υμων εν χριστω ιησου και την αγαπην ην^ν εχετε^ν την^{τ.μ.κ} εἰς παντας τους αγιους. **v.6** του παρον-
τος εἰς υμας καθως και εν παντι τω κοσμω και^{τ.μ.κ} εστιν καρποφορουμενον και^ν [και^μ αυξανομενον^ν
αυξανομενον]^μ καθως και εν υμιν αφ ης ημερας ηκουσατε και επεγνωτε την χαριν του θεου εν αληθεια.
v.7 καθως και^{τ.μ.κ} εμαθετε απο επαφρα του αγαπητου συνδουλου ημων ος εστιν πιστος υπερ υμων
διακονος του χριστου. **v.10** περιπατησαι υμας^{τ.μ.κ} αξιως του κυριου εἰς πασαν ἀρεσκειαν εν παντι
εργω αγαθω καρποφορουντες και αυξανομενοι τη^ν επιγνωσει^ν εἰς^{τ.μ.κ} την^{τ.μ.κ} επιγνωσιν^{τ.μ.κ} του θεου.
v.12 ευχαριστουντες τω πατρι τω ικανωσαντι υμας^ν ημας^{τ.μ.κ} εἰς την μεριδα του κληρου των αγιων εν τω
φωτι. **v.14** εν ω εχομεν την απολυτρωσιν [δια^μ δια^{τ.κ} του^{τ.μ.κ} αιματος^{τ.μ.κ} αυτου]^μ αυτου^{τ.κ} την
αφεσιν των αμαρτιων. **v.16** οτι εν αυτω εκτισθη τα παντα τα^{τ.μ.κ} εν τοις ουρανοις και τα^{τ.μ.κ} επι της
γης τα ορατα και τα αορατα εἴτε θρονοι εἴτε κυριοτητες εἴτε αρχαι εἴτε ἐξουσαι τα παντα δι αυτου και εἰς
αυτον εκτισται.

ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς τὰ ὁρατὰ
καὶ τὰ ἀόρατα εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι τὰ πάντα
δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται. καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ πάντων καὶ τὰ πάντα 17
ἐν αὐτῷ συνέστηκεν. καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς ἐκκλη- 18
σίας ὅς ἐστιν ἀρχὴ πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτός
πρωτεύων. ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι. καὶ δι' 19, 20*
αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτὸν εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος
τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ δι' αὐτοῦ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς 21
ἔργοις τοῖς πονηροῖς νυνὶ δὲ ἀποκατήλλαξεν. ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς 22
αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου παραστήσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγ-
κλήτους κατενώπιον αὐτοῦ. εἴγε ἐπιμένετε τῇ πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ 23*
ἐδραῖοι καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἠκού-
σατε τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανὸν οὗ ἐγενόμην
ἐγὼ παῦλος διάκονος. νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν μου ὑπὲρ ὑμῶν καὶ 24*
ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου
ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ ὃ ἐστιν ἡ ἐκκλησία. ἥς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος 25
κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν
λόγον τοῦ θεοῦ. τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ 26*
ἀπὸ τῶν γενεῶν νυνὶ δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ. οἷς ἠθέλησεν ὁ 27*
θεὸς γνωρίσαι τις ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔθνε-
σιν ὅς ἐστιν χριστὸς ἐν ὑμῖν ἡ ἐλπίς τῆς δόξης. ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν 28*
νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ
σοφίᾳ ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν χριστῷ ἰησοῦ. εἰς 29
ὃ καὶ κοπιῶ ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν
ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλικὸν ἀγῶνα ἔχω περὶ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν λαοδι- 2*
κείᾳ καὶ ὅσοι οὐχ ἑωράκασιν τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί. ἵνα παρακλη- 2*

v.20 καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτὸν εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ [δι' αὐτοῦ δι' αὐτοῦ] αὐτοῦ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐπὶ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **v.23** εἰ γέγε' εἴγε ἐπιμένετε τῇ πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ ἐδραῖοι καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἠκούσατε τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανὸν οὗ ἐγενόμην ἐγὼ παῦλος διάκονος. **v.24** ὅς νυνὶ χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν μου ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ ὃ ἐστιν ἡ ἐκκλησία. **v.26** τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν νυνὶ νυνὶ δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ. **v.27** οἷς ἠθέλησεν ὁ θεὸς γνωρίσαι τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὃς ὅς ἐστιν χριστὸς ἐν ὑμῖν ἡ ἐλπίς τῆς δόξης. **v.28** ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν χριστῷ ἰησοῦ. **2 v.1** Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλικὸν ἀγῶνα ἔχω ὑπὲρ περὶ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν λαοδικείᾳ καὶ ὅσοι οὐχ ἑωράκασιν τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί.

θῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν συμβιβασθέντων ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰς πάντα πλοῦτον
 τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ θεοῦ καὶ
 3* πατρὸς καὶ τοῦ χριστοῦ. ἐν ᾧ εἰσιν πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ
 4* τῆς γνώσεως ἀπόκρυφοι. τοῦτο δὲ λέγω ἵνα μὴ τις ὑμᾶς παραλογίζεται
 5 ἐν πιθανολογίᾳ. εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἄπειμι ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν
 εἶμι χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν καὶ τὸ στερῆμα τῆς εἰς χριστὸν
 6 πίστεως ὑμῶν. ὥς οὖν παρελάβετε τὸν χριστὸν ἰησοῦν τὸν κύριον ἐν αὐτῷ
 7* περιπατεῖτε. ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ καὶ βεβαιούμε-
 νοι ἐν τῇ πίστει καθὼς ἐδιδάχθητε περισσεύοντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ.
 8 βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς
 ἀπάτης κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου
 9 καὶ οὐ κατὰ χριστόν. ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος
 10 σωματικῶς. καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης
 11* ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας. ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ ἐν
 τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκὸς ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ
 12* χριστοῦ. συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ
 τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν.
 13* καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας ἐν τοῖς παραπτώμασιν καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς
 σαρκὸς ὑμῶν συνεζωποίησεν σὺν αὐτῷ χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ πα-
 14 ραπτώματα. ἔξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν ὃ ἦν
 ὑπεναντίον ἡμῖν καὶ αὐτὸ ἦρκεν ἐκ τοῦ μέσου προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυ-
 15 ρῷ. ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ
 16* θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ. μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει ἢ ἐν
 17* πόσει ἢ ἐν μέρει ἐορτῆς ἢ νουμηνίας ἢ σαββάτων. ἃ ἐστὶν σκιὰ τῶν μελ-
 18* λόντων τὸ δὲ σῶμα τοῦ χριστοῦ. μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβεύετω θέλων ἐν
 ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων ἃ μὴ ἑώρακεν ἐμβατεύων εἰκῇ
 19 φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ. καὶ οὐ κρατῶν τὴν κε-

v.2 ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν συμβιβασθέντες^v συμβιβασθέντων^{τ.μ.κ} ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰς παν^v
 παντα^{τ.μ.κ} πλοῦτος^v πλοῦτον^{τ.μ.κ} τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ θεοῦ
 καὶ^{τ.μ.κ} πατρὸς^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} τοῦ^{τ.μ.κ} χριστοῦ. **v.3** ἐν ᾧ εἰσιν πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ
 τῆς^{τ.μ.κ} γνώσεως ἀπόκρυφοι. **v.4** τοῦτο δὲ^{τ.μ.κ} λέγω ἵνα μηδεὶς^v μὴ^{τ.μ.κ} τις^{τ.μ.κ} ὑμᾶς παραλο-
 γίζεται ἐν πιθανολογίᾳ. **v.7** ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι ἐν^{τ.μ.κ} τῇ
 πίστει καθὼς ἐδιδάχθητε περισσεύοντες ἐν αὐτῇ^{τ.μ.κ} ἐν^{τ.μ.κ} εὐχαριστίᾳ. **v.11** ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε
 περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῶν^{τ.μ.κ} ἁμαρτιῶν^{τ.μ.κ} τῆς σαρκὸς ἐν τῇ περι-
 τομῇ τοῦ χριστοῦ. **v.12** συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτισμῷ^v βαπτισματι^{τ.μ.κ} ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε
 διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν^{τ.μ.κ} νεκρῶν. **v.13** καὶ ὑμᾶς νε-
 κροὺς ὄντας [ἐν]^v ἐν^{τ.μ.κ} τοῖς παραπτώμασιν καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν συνεζωποίησεν^{κ.μ.ν}
 συνεζωποίησεν^τ ὑμᾶς^{μ.ν} σὺν αὐτῷ χαρισάμενος ὑμῖν^κ ἡμῖν^{τ.μ.ν} πάντα τὰ παραπτώματα. **v.16** μὴ
 οὐν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει καὶ^v ἢ^{τ.μ.κ} ἐν ποσὶ ἢ ἐν μέρει ἐορτῆς ἢ νεομηνίας^v νουμηνίας^{τ.μ.κ}
 ἢ σαββάτων. **v.17** ἃ ἐστὶν σκία τῶν μελλόντων τὸ δὲ σῶμα τοῦ^{τ.κ.ν} χριστοῦ. **v.18** μηδεὶς ὑμᾶς
 καταβραβεύετω θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων ἃ μὴ ἑώρακεν ἐμβατεύων εἰκῇ
 φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ.

φαλήν ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν ἁφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον
καὶ συμβιβαζόμενον αὖξει τὴν αὖξισιν τοῦ θεοῦ. εἰ οὖν ἀπεθάνετε σὺν 20*
τῷ χριστῷ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου τί ὥς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογμα-
τίζεσθε. μὴ ἄψη μηδὲ γεύση μηδὲ θίγης. ἃ ἐστὶν πάντα εἰς φθοράν 21, 22
τῇ ἀποχρήσει κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων. ἅτινά 23*
ἐστὶν λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρησκείᾳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ καὶ
ἀφειδία σώματος οὐκ ἐν τιμῇ τινι πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.

εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ χριστῷ τὰ ἄνω ζητεῖτε οὗ ὁ χριστὸς ἐστὶν ἐν δεξιᾷ 3
τοῦ θεοῦ καθήμενος. τὰ ἄνω φρονεῖτε μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. ἀπεθάνετε 2, 3
γάρ καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ χριστῷ ἐν τῷ θεῷ. ὅταν ὁ 4*
χριστὸς φανερωθῇ ἡ ζωὴ ἡμῶν τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν
δόξῃ. νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς πορνείαν ἀκαθαρσίαν 5*
πάθος ἐπιθυμίαν κακὴν καὶ τὴν πλεονεξίαν ἥτις ἐστὶν εἰδωλολατρεία. δι' 6*
ἃ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς 7*
περιεπατήσατέ ποτε ὅτε ἐζήτε ἐν αὐτοῖς. νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ 8
πάντα ὀργὴν θυμὸν κακίαν βλασφημίαν αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος
ὑμῶν. μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον 9
σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ. καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον 10
εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν. ὅπου οὐκ ἔνι Ἕλληνα καὶ 11*
Ἰουδαῖος περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία βάρβαρος σκύθης δοῦλος ἐλεύθερος
ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν χριστός. ἐνδύσασθε οὖν ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ 12*
ἅγιοι καὶ ἠγαπημένοι σπλάγχνα οἰκτιρμῶν χρηστότητα ταπεινοφροσύνην
πραότητα μακροθυμίαν. ἀνεχόμενοι ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς 13*
ἐάν τις πρὸς τινὰ ἔχῃ μομφὴν καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ἐχαρίσατο ὑμῖν οὕτως
καὶ ὑμεῖς. ἐπὶ πᾶσιν δὲ τούτοις τὴν ἀγάπην ἥτις ἐστὶν σύνδεσμος τῆς 14*
τελειότητος. καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ βραβεύετω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν εἰς 15*
ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἐνὶ σώματι καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. ὁ λόγος τοῦ χριστοῦ 16*

v.20 εἰ οὖν^{τ.κ} ἀπεθάνετε σὺν τῷ^{τ.κ} χριστῷ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε. **v.23** ἅτινα ἐστὶν λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρησκείᾳ^{τ.μ.κ} καὶ ταπεινοφροσύνῃ [καὶ]^ν καὶ^{τ.μ.κ} ἀφειδία σώματος οὐκ ἐν τιμῇ τινι πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός. **3**
v.4 ὅταν ὁ χριστὸς φανερωθῇ ἡ ζωὴ ὑμῶν^ν ἡμῶν^{τ.μ.κ} τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ.
v.5 νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν^{τ.μ.κ} τὰ ἐπὶ τῆς γῆς πορνείαν ἀκαθαρσίαν πάθος ἐπιθυμίαν κακὴν καὶ τὴν πλεονεξίαν ἥτις ἐστὶν εἰδωλολατρεία^ν εἰδωλολατρεία^{τ.μ.κ}. **v.6** δι' α ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ [ἐπὶ]^ν ἐπὶ^{τ.μ.κ} τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας^ν ἀπειθείας^{τ.μ.κ}. **v.7** ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατε ποτε ὅτε ἐζήτε ἐν τούτοις^ν αὐτοῖς^{τ.μ.κ}. **v.11** ὅπου οὐκ ἐνὶ Ἕλληνα καὶ Ἰουδαῖος περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία βάρβαρος σκύθης δοῦλος ἐλεύθερος ἀλλὰ [τα]^ν τὰ^{τ.μ.κ} πάντα καὶ ἐν πᾶσιν χριστός. **v.12** ἐνδύσασθε οὖν ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ ἅγιοι καὶ ἠγαπημένοι σπλάγχνα οἰκτιρμῶν^{μ.ν} οἰκτιρμῶν^{τ.κ} χρηστότητα ταπεινοφροσύνην πραύτητα^ν πραύτητα^{τ.μ.κ} μακροθυμίαν. **v.13** ἀνεχόμενοι ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς ἐάν τις πρὸς τινὰ ἔχῃ μομφὴν καθὼς καὶ ὁ κυριος^ν χριστὸς^{τ.μ.κ} ἐχαρίσατο ὑμῖν οὕτως καὶ ὑμεῖς. **v.14** ἐπὶ πᾶσιν δὲ τούτοις τὴν ἀγάπην ὅ^ν ἥτις^{τ.μ.κ} ἐστὶν σύνδεσμος τῆς τελειότητος. **v.15** καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ χριστοῦ^ν θεοῦ^{τ.μ.κ} βραβεύετω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἐνὶ σώματι καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε.

- ἐνοικεῖτω ἐν ὑμῖν πλουσίως ἐν πάσῃ σοφίᾳ διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες
 ἑαυτοὺς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἐν χάριτι ᾄδοντες
 17* ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ κυρίῳ. καὶ πᾶν ὃ τι ἂν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ
 πάντα ἐν ὀνόματι κυρίου ἰησοῦ εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ καὶ πατρὶ δι' αὐτοῦ.
 18*, 19 αἱ γυναῖκες ὑποτάσσεσθε τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὡς ἀνήκεν ἐν κυρίῳ. οἱ
 20* ἄνδρες ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς. τὰ τέκνα
 ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν κατὰ πάντα τοῦτο γὰρ ἐστὶν εὐάρεστόν τῷ κυρίῳ.
 21, 22* οἱ πατέρες μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. οἱ δούλοι
 ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλείαις
 23* ὡς ἀνθρωπάρεσκοι ἀλλ' ἐν ἀπλότητι καρδίας φοβούμενοι τὸν θεόν. καὶ
 πᾶν ὃ τι ἐὰν ποιῆτε ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις.
 24* εἰδότες ὅτι ἀπὸ κυρίου ἀπολήψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας τῷ
 25* γὰρ κυρίῳ χριστῷ δουλεύετε. ὁ δὲ ἀδικῶν κομιεῖται ὃ ἡδίκησεν καὶ οὐκ
 ἔστιν προσωποληψία.
- 4* οἱ κύριοι τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε εἰδότες ὅτι
 2 καὶ ὑμεῖς ἔχετε κύριον ἐν οὐρανοῖς. τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε γρηγο-
 3 ροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ. προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν ἵνα ὁ
 θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ χριστοῦ δι'
 4, 5 ὃ καὶ δέδεμαι. ἵνα φανερώσω αὐτὸ ὡς δεῖ με λαλῆσαι. ἐν σοφίᾳ περι-
 6 πατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι. ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε
 ἐν χάριτι ἅλατι ἡρτυμένος εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐνὶ ἐκάστῳ ἀποκρίνεσθαι.
 7 τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν τυχικός ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς
 8* διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν κυρίῳ. ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο
 9* ἵνα γνῶ τὰ περὶ ὑμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν. σὺν ὀνησίμῳ
 τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν πάντα ὑμῖν γνωριοῦσιν
 10 τὰ ὧδε. ἀσπάζεται ὑμᾶς ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός μου καὶ μάρκος
 ὁ ἀνεψιὸς βαρναβᾶ περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολὰς ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς δέξασθε

v.16 ο λογος του χριστου ενοικειτω εν υμιν πλουσιως εν παση σοφια διδασκοντες και νουθετουντες
 εαυτους ψαλμοις και ^{τ.μ.κ} υμνοις και ^{τ.μ.κ} ωδαις πνευματικαις εν [τη]^ν χαριτι αδοντες εν ταις^ν τη ^{τ.μ.κ}
 καρδιαις^ν καρδια ^{τ.μ.κ} υμων τω θεω^ν κυριω ^{τ.μ.κ}. **v.17** και παν ο τι εαν^ν αν ^{τ.μ.κ} ποιητε εν λογω
 η εν εργω παντα εν ονοματι κυριου ιησου ευχαριστουντες τω θεω και ^{τ.μ.κ} πατρι δι αυτου. **v.18** αι
 γυναικες υποτασσεσθε τοις ιδιοις ^{τ.μ.κ} ανδρασιν ως ανηκεν εν κυριω. **v.20** τα τεκνα υπακουετε τοις
 γονευσιν κατα παντα τουτο γαρ εστιν ^{τ.μ.κ} ευαρεστον εστιν^ν εν ^{μ.ν} τω ^{τ.κ} κυριω. **v.22** οι δουλοι υπα-
 κουετε κατα παντα τοις κατα σαρκα κυριοις μη εν οφθαλμοδουλια^ν οφθαλμοδουλειαις ^{τ.μ.κ} ως ανθρω-
 παρεσκοι αλλ εν απλοτητι καρδιας φοβουμενοι τον κυριον^ν θεον ^{τ.μ.κ}. **v.23** και ^{τ.μ.κ} παν ^{τ.μ.κ} ο
 τι ^{τ.μ.κ} εαν ποιητε εκ ψυχης εργαζεσθε ως τω κυριω και ουκ ανθρωποις. **v.24** ειδοτες οτι απο κυ-
 ριου απολημψεσθε^ν ληψεσθε^μ αποληψεσθε ^{τ.κ} την ανταποδοσιν της κληρονομιας τω γαρ ^{τ.μ.κ} κυριω
 χριστω δουλευετε. **v.25** ο γαρ^ν δε ^{τ.μ.κ} αδικων κομιζεται^ν κομιεται ^{τ.μ.κ} ο ηδικησεν και ουκ εστιν
 προσωποληψια^ν προσωποληψια ^{τ.μ.κ}. **4 v.1** οι κυριοι το δικαιον και την ισοτητα τοις δουλοις
 παρεχεσθε ειδοτες οτι και υμεις εχετε κυριον εν ουρανω^ν ουρανοις ^{τ.μ.κ}. **v.8** ον επεμψα προς υμας εις
 αυτο τουτο ινα γνωτε^ν γνω ^{τ.μ.κ} τα περι ημων^ν υμων ^{τ.μ.κ} και παρακαλεση τας καρδιας υμων. **v.9** συν
 ονησιμω τω πιστω και αγαπητω αδελφω ος εστιν εξ υμων παντα υμιν γνωρισουσιν^ν γνωρισουσιν ^{τ.μ.κ} τα
 ωδε.

αὐτόν. καὶ ἰησοῦς ὁ λεγόμενος ἰουῦστος οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς οὗτοι μόνοι 11
 συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία.
 ἀσπάζεται ὑμᾶς ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν δοῦλος χριστοῦ πάντοτε ἀγωνιζόμενος 12*
 ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς ἵνα στήτε τέλειοι καὶ πεπληρωμένοι ἐν παν-
 τὶ θελήματι τοῦ θεοῦ. μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει ζῆλον πολὺν ὑπὲρ ὑμῶν 13*
 καὶ τῶν ἐν λαοδικείᾳ καὶ τῶν ἐν ἱεραπόλει. ἀσπάζεται ὑμᾶς λουκᾶς ὁ ἰα- 14
 τρὸς ὁ ἀγαπητὸς καὶ δημᾶς. ἀσπάσασθε τοὺς ἐν λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς καὶ 15*
 νύμφαν καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν. καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' 16*
 ὑμῖν ἡ ἐπιστολὴ ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ λαοδικέῳ ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ
 καὶ τὴν ἐκ λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. καὶ εἶπατε ἀρχίππῳ βλέπε 17
 τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν κυρίῳ ἵνα αὐτὴν πληροῖς. ὁ ἀσπασμὸς τῇ 18*
 ἐμῇ χειρὶ παύλου μνημονεύετε μου τῶν δεσμῶν ἢ χάρις μεθ' ὑμῶν ἀμήν
 πρὸς κολασσαεῖς ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης διὰ τυχικοῦ καὶ ὄνησίμου.

v.12 ασπάζεται ὑμᾶς ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν δοῦλος χριστοῦ [ἰησοῦ]ὕ παντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς ἵνα σταθῇὕ στήτε^{Τ.Μ.Κ} τέλειοι καὶ πεπληροφορημένοιὕ πεπληρωμένοι^{Τ.Μ.Κ} ἐν παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ. **v.13** μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει ζῆλον^{Τ.Μ.Κ} πολὺν πόνονὕ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν λαοδικείᾳ καὶ τῶν ἐν ἱεραπόλει. **v.15** ἀσπασασθε τοὺς ἐν λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς καὶ νύμφαν καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ^{Τ.Μ.Κ} ἐκκλησίαν. **v.16** καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολὴ ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ λαοδικαίῳ^Μ λαοδικέῳ^{Τ.Κ.Υ} ἐκκλησίᾳ ἀναγνῶσθῇ καὶ τὴν ἐκ λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. **v.18** ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ παύλου μνημονεύετε μου τῶν δεσμῶν ἢ χάρις μεθ' ὑμῶν ἀμήν^{Τ.Μ.Κ}.

Η ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΩΤΗ

- 1* παῦλος καὶ σιλουανὸς καὶ τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ θεσσαλονικέων ἐν θεῷ
πατρὶ καὶ κυρίῳ ἰησοῦ χριστῷ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς
2* ἡμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ πάν-
3 των ὑμῶν μνησίαν ὑμῶν ποιοῦμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν. ἀδιαλείπτως
μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καὶ
4* τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ
5* θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν. εἰδότες ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι ὑπὸ θεοῦ τὴν ἐκλο-
6 γὴν ὑμῶν. ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον
ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει καὶ ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ κα-
7 ρᾶς πνεύματος ἁγίου. ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς τύπους πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν
8* ἐν τῇ μακεδονίᾳ καὶ τῇ ἀχαΐᾳ. ἀφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ κυ-
ρίου οὐ μόνον ἐν τῇ μακεδονίᾳ καὶ ἀχαΐᾳ ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἡ πίστις
ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν θεὸν ἐξελέλυθεν ὥστε μὴ χρεῖαν ἡμᾶς ἔχειν λαλεῖν τι.
9* αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὁποῖαν εἴσοδον ἔχομεν πρὸς ὑμᾶς
καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων δουλεύειν θεῷ ζῶντι
10* καὶ ἀληθινῷ. καὶ ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν ὃν ἡγείρεν
ἐκ νεκρῶν ἰησοῦν τὸν ῥυόμενον ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.
2 αὐτοὶ γὰρ οἶδατε ἀδελφοί τὴν εἴσοδον ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς ὅτι οὐ κενὴ
2* γέγονεν. ἀλλὰ καὶ προπαθόντες καὶ ὑβρισθέντες καθὼς οἶδατε ἐν φιλίπ-
ποις ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον

1 **v.1** παυλος και σιλουανος και τιμοθεος τη εκκλησια θεσσαλονικεων εν θεω πατρι και κυριω ιη-
σου χριστω χαρις υμιν και ειρηνη απο^{τ.μ.κ} θεου^{τ.μ.κ} πατρος^{τ.μ.κ} ημων^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} κυριου^{τ.μ.κ}
ιησου^{τ.μ.κ} χριστου^{τ.μ.κ}. **v.2** ευχαριστουμεν τω θεω παντοτε περι παντων υμων μνησιαν υμων^{τ.μ.κ}
ποιουμενοι επι των προσευχων ημων. **v.4** ειδοτες αδελφοι ηγαπημενοι υπο [του]^ν θεου την εκλογην
υμων. **v.5** οτι το ευαγγελιον ημων ουκ εγενηθη εις υμας εν λογω μονον αλλα και εν δυναμει και εν
πνευματι αγιω και [εν]^ν εν^{τ.μ.κ} πληροφορια πολλη καθως οιδετε οιοι εγενηθημεν [εν]^ν εν^{τ.μ.κ} υμιν δι
υμας. **v.7** ωστε γενεσθαι υμας τυπον^ν τυπους^{τ.μ.κ} πασιν τοις πιστευουσιν εν τη μακεδονια και εν^ν τη
αχαια. **v.8** αφ υμων γαρ εξηχεται ο λογος του κυριου ου μονον εν τη μακεδονια και [εν]^ν εν^μ τη^μ
αχαια αλλ^ν αλλα^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} εν παντι τοπω η πιστις υμων η προς τον θεον εξεληλυθεν ωστε μη χρειαν
ημας^{τ.μ.κ} εχειν ημας^ν λαλειν τι. **v.9** αυτοι γαρ περι ημων απαγγελλουσιν οποιαν εισοδον εσχομεν^{κ.μ.ν}
εχομεν^τ προς υμας και πως επεστρεψατε προς τον θεον απο των ειδωλων δουλευειν θεω ζωντι και αληθινω.
v.10 και αναμενειν τον υιον αυτου εκ των ουρανων ον ηγειρεν εκ [των]^ν των^μ νεκρων ιησουν τον ρυομενον
ημας εκ^ν απο^{τ.μ.κ} της οργης της ερχομενης. **2** **v.2** αλλα και^{τ.κ} προπαθοντες και υβρισθεντες
καθως οιδετε εν φιλιπποις επαρρησιασαμεθα εν τω θεω ημων λαλησαι προς υμας το ευαγγελιον του θεου
εν πολλω αγωνι.

τοῦ θεοῦ ἐν πολλῷ ἀγῶνι. ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης οὐδὲ 3*
ἐξ ἀκαθαρσίας οὔτε ἐν δόλῳ. ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ θεοῦ 4*
πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον οὕτως λαλοῦμεν οὐχ ὡς ἄνθρωποις ἀρέσκοντες
ἀλλὰ τῷ θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν. οὔτε γάρ ποτε ἐν λόγῳ 5
κολακείας ἐγενήθημεν καθὼς οἴδατε οὔτε ἐν προφάσει πλεονεξίας θεὸς
μάρτυς. οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν οὔτε ἀφ' ὑμῶν οὔτε ἀπ' ἄλλων 6*
δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι ὡς χριστοῦ ἀπόστολοι. ἀλλ' ἐγενήθημεν ἥπιοι 7
ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ἄν τροφὸς θάλπη τὰ ἑαυτῆς τέκνα. οὕτως ἡμεῖς 8*
ὑμῶν εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἀλλὰ
καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν γεγέννησθε. μνημονεύετε γάρ 9*
ἀδελφοί τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον νυκτὸς γάρ καὶ ἡμέρας ἐργαζόμε-
νοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τίνα ὑμῶν ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον
τοῦ θεοῦ. ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ θεὸς ὡς ὁσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως 10
ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν. καθάπερ οἴδατε ὡς ἓνα ἕκαστον ὑμῶν 11
ὡς πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ παρακαλοῦντες ὑμᾶς καὶ παραμυθούμενοι καὶ
μαρτυροῦμενοι. εἰς τὸ περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ θεοῦ τοῦ καλοῦντος 12*
ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν. διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαρι- 13*
στοῦμεν τῷ θεῷ ἀδιαλείπτως ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ
θεοῦ ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων ἀλλὰ καθὼς ἐστὶν ἀληθῶς λόγον θεοῦ
ὅς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. ὑμεῖς γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε 14*
ἀδελφοί τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ ἰουδαίᾳ ἐν χριστῷ ἰησοῦ
ὅτι ταῦτά ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν καθὼς καὶ αὐτοὶ
ὑπὸ τῶν ἰουδαίων. τῶν καὶ τὸν κύριον ἀποκτεινάντων ἰησοῦν καὶ τοὺς 15*
ἰδίους προφῆτας καὶ ὑμᾶς ἐκδιωζάντων καὶ θεῷ μὴ ἀρεσκόντων καὶ πᾶσιν
ἄνθρωποις ἐναντίων. κωλύόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσιν λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν 16
εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας πάντοτε ἔφθασεν δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ
ὀργὴ εἰς τέλος. ἡμεῖς δὲ ἀδελφοί ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν πρὸς και- 17

v.3 ἡ γὰρ παρακλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας οὐδὲ^ν οὔτε^{τ.μ.κ} ἐν δόλῳ. **v.4** ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον οὕτως λαλοῦμεν οὐχ ὡς ἄνθρωποις ἀρεσκοντες ἀλλὰ τῷ^{τ.μ.κ} θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν. **v.6** οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν οὔτε ἀφ' ὑμῶν οὔτε ἀπὸ^μ ἀπ'^{τ.κ.ν} ἄλλων. **v.8** οὕτως οἰκειρόμενοι^{μ.ν} ἡμεῖς^{τ.κ} ὑμῶν εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν ἐγενήθητε^ν γεγέννησθε^{τ.μ.κ}. **v.9** μνημονεύετε γὰρ ἀδελφοί τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον νυκτὸς γάρ^{τ.μ.κ} καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τίνα ὑμῶν ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ. **v.12** καὶ μαρτυροῦμενοι^{μ.ν} μαρτυροῦμενοι^{τ.κ} εἰς τὸ περιπατεῖν^ν περιπατῆσαι^{τ.μ.κ} ὑμᾶς ἀξίως τοῦ θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν. **v.13** καὶ^ν διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ ἀδιαλείπτως ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ θεοῦ ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων ἀλλὰ καθὼς ἐστὶν ἀληθῶς λόγον θεοῦ ὅς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. **v.14** ὑμεῖς γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε ἀδελφοί τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ ἰουδαίᾳ ἐν χριστῷ ἰησοῦ ὅτι τα^{μ.ν} αὐτα^{μ.ν} ταῦτα^{τ.κ} ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν ἰουδαίων. **v.15** τῶν καὶ τὸν κύριον ἀποκτεινάντων ἰησοῦν καὶ τοὺς ἰδίους^{τ.μ.κ} προφῆτας καὶ ἡμᾶς^{κ.μ.ν} ὑμᾶς^τ ἐκδιωζάντων καὶ θεῷ μὴ ἀρεσκόντων καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων.

ρὸν ὥρας προσώπῳ οὐ καρδίᾳ περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον
 18* ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. διό ἠθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἐγὼ
 19* μὲν παῦλος καὶ ἄπαξ καὶ δῖς καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ σατανᾶς. τίς γὰρ ἡμῶν
 ἐλπίς ἢ χαρὰ ἢ στέφανος καυχήσεως ἢ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς ἔμπροσθεν τοῦ κυ-
 20 ρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ. ὑμεῖς γὰρ ἐστε ἡ δόξα
 ἡμῶν καὶ ἡ χαρὰ.

3 διὸ μηκέτι στέγοντες εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν ἀθήναις μόνοι.
 2* καὶ ἐπέμψαμεν τιμόθεον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ διάκονον τοῦ θεοῦ
 καὶ συνεργὸν ἡμῶν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς
 3* καὶ παρακαλέσαι ὑμᾶς περὶ τῆς πίστεως ὑμῶν. τῷ μηδένα σαίνεσθαι
 4 ἐν ταῖς θλίψεσιν ταύταις αὐτοὶ γὰρ οἶδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα. καὶ
 γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι καθὼς
 5* καὶ ἐγένετο καὶ οἶδατε. διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ μηκέτι στέγων ἔπεμψα εἰς τὸ
 γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν μήπως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων καὶ εἰς κενὸν
 6 γένηται ὁ κόπος ἡμῶν. ἄρτι δὲ ἐλθόντος τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν
 καὶ εὐαγγελισσαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν καὶ ὅτι ἔχετε
 μνησίαν ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν καθάπερ καὶ ἡμεῖς
 7* ὑμᾶς. διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν ἀδελφοί ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει καὶ
 8* ἀνάγκῃ ἡμῶν διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως. ὅτι νῦν ζῶμεν ἐὰν ὑμεῖς στήκητε ἐν
 9 κυρίῳ. τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν
 10 ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ἣν χαίρομεν δι' ὑμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ ἡμῶν. νυκτὸς
 καὶ ἡμέρας ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον
 11* καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν. αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς καὶ
 πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁ κύριος ἡμῶν ἰησοῦς χριστὸς κατευθύναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν
 12 πρὸς ὑμᾶς. ὑμᾶς δὲ ὁ κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ
 13* εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς. εἰς τὸ στηρίξαι
 ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἀγιωσύνῃ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς
 ἡμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν

v.18 διότι^v διό^{τ.μ.κ} ἠθελήσαμεν ελθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἐγὼ μὲν παῦλος καὶ ἀπαξ καὶ δῖς καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ σατανᾶς. **v.19** τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπίς ἡ χαρὰ ἡ στέφανος καυχήσεως ἡ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ^{τ.κ} ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ. **3 v.2** καὶ ἐπέμψαμεν τιμόθεον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ συνεργὸν^v διάκονον^{τ.μ.κ} τοῦ θεοῦ καὶ^{τ.μ.κ} συνεργὸν^{τ.μ.κ} ἡμῶν^{τ.μ.κ} ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι ὑπερ^v ὑμᾶς^{τ.μ.κ} περὶ^{τ.μ.κ} τῆς πίστεως ὑμῶν. **v.3** τὸ^{μ.ν} τῷ^{τ.κ} μηδένα σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσιν ταύταις αὐτοὶ γὰρ οἶδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα. **v.5** διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ μηκέτι στέγων ἐπέμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν μή^v πως^v μήπως^{τ.μ.κ} ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν. **v.7** διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν ἀδελφοί ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} ἀνάγκῃ καὶ^v θλίψει^v ἡμῶν διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως. **v.8** ὅτι νῦν ζῶμεν ἐὰν ὑμεῖς στήκητε^{μ.ν} στήκητε^{τ.κ} ἐν κυρίῳ. **v.11** αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁ κύριος ἡμῶν ἰησοῦς χριστὸς^{τ.μ.κ} κατευθύναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς. **v.13** εἰς τὸ στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἀγιωσύνῃ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ^{τ.μ.κ} μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ [ἀμην]^v.

ἀγίων αὐτοῦ.

τὸ λοιπὸν οὖν ἀδελφοί ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν κυρίῳ ἰη- 4*
σοῦ καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν
θεῷ ἵνα περισσεύητε μᾶλλον. οἴδατε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν 2
ὑμῖν διὰ τοῦ κυρίου ἰησοῦ. τοῦτο γάρ ἐστιν θέλημα τοῦ θεοῦ ὁ ἁγιασμός 3
ὑμῶν ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας. εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ 4
σκευὸς κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ. μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας καθάπερ 5
καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν θεόν. τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν 6*
τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ διότι ἕκδικος ὁ κύριος περὶ πάντων τού-
των καθὼς καὶ προείπαμεν ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. οὐ γὰρ ἐκάλεσεν 7
ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν οὐκ 8*
ἄνθρωπον ἀθετεῖ ἀλλὰ τὸν θεὸν τὸν καὶ δόντα τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἅγιον
εἰς ἡμᾶς. περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρεῖαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν αὐτοῖ 9
γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοί ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους. καὶ γὰρ ποιεῖτε 10*
αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφούς τοὺς ἐν ὅλῃ τῇ μακεδονίᾳ παρακαλοῦμεν
δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί περισσεύειν μᾶλλον. καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ 11*
πράσσειν τὰ ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς ἰδίαις χερσὶν ὑμῶν καθὼς ὑμῖν πα-
ρηγγείλαμεν. ἵνα περιπατῇτε εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἕξω καὶ μηδενὸς 12
χρεῖαν ἔχητε. οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί περὶ τῶν κεκοιμημένων 13*
ἵνα μὴ λυπηθῆτε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. εἰ γὰρ πιστεῦ- 14
μεν ὅτι ἰησοῦς ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη οὕτως καὶ ὁ θεὸς τοὺς κοιμηθέντας
διὰ τοῦ ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ. τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ κυρίου 15
ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ κυρίου οὐ μὴ
φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας. ὅτι αὐτὸς ὁ κύριος ἐν κελεύσματι ἐν φωνῇ 16
ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι θεοῦ καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ καὶ οἱ νεκροὶ
ἐν χριστῷ ἀναστήσονται πρῶτον. ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι 17
ἅμα σὺν αὐτοῖς ἄρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ κυρίου εἰς
ἀέρα καὶ οὕτως πάντοτε σὺν κυρίῳ ἐσόμεθα. ὥστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους 18
ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.

περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν ἀδελφοί οὐ χρεῖαν ἔχετε ὑμῖν γρά- 5

4 v.1 [το]ῦ το^{τ.κ} λοιπον ουν αδελφοι ερωτωμεν υμας και παρακαλουμεν εν κυριω ιησου ινα^ν καθως παρελαβετε παρ ημων το πως δει υμας περιπατειν και αρεσκειν θεω καθως^ν και^ν περιπατεϊτε^ν ινα περισσευητε μαλλον. **v.6** το μη υπερβαινειν και πλεονεκτειν εν τω πραγματι τον αδελφον αυτου διοτι εκδικος ο^{τ.μ.κ} κυριος περι παντων τουτων καθως και προειπομεν^μ προειπαμεν^{τ.κ.ν} υμιν και διεμαρτυραμεθα. **v.8** τοιγαρουν ο αθετων ουκ ανθρωπον αθετει αλλα τον θεον τον [και]^ν και^{τ.μ.κ} διδοντα^ν δοντα^{τ.μ.κ} το πνευμα αυτου το αγιον εις υμας^{μ.ν} ημας^{τ.κ}. **v.10** και γαρ ποιεϊτε αυτο εις παντας τους αδελφους [τους]^ν τους^{τ.μ.κ} εν ολη τη μακεδονια παρακαλουμεν δε υμας αδελφοι περισσευειν μαλλον. **v.11** και φιλοτιμεισθαι ησυχазειν και πρασσειν τα ιδια και εργαζεσθαι ταϊς [ιδιαις]^ν ιδιαις^{τ.μ.κ} χερσιν υμων καθως υμιν παρηγγειλαμεν. **v.13** ου θελομεν^{μ.ν} θελω^{τ.κ} δε υμας αγνοειν αδελφοι περι των κοιμωμενων^ν κεκοιμημενων^{τ.μ.κ} ινα μη λυπησθε καθως και οι λοιποι οι μη εχοντες ελπιδα.

2* φεσθαι. αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἶδατε ὅτι ἡ ἡμέρα κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν
 3* νυκτὶ οὕτως ἔρχεται. ὅταν γὰρ λέγωσιν εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια τότε αἰφνί-
 διος αὐτοῖς ἐφίσταται ὄλεθρος ὥσπερ ἡ ὥδιν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ καὶ οὐ
 4 μὴ ἐκφύγῃσιν. ὑμεῖς δὲ ἀδελφοί οὐκ ἐστὲ ἐν σκοτεινῇ ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς
 5* ὡς κλέπτῃς καταλάβῃ. πάντες ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας οὐκ
 6* ἐσμὲν νυκτός οὐδὲ σκοτούς. ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς καὶ οἱ λοιποὶ
 7 ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν. οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτός καθεύδουσιν
 8 καὶ οἱ μεθυσκόμενοι νυκτός μεθύουσιν. ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες νήφωμεν
 ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα σω-
 9* τηρίας. ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ θεὸς εἰς ὀργὴν ἀλλ' εἰς περιποίησιν σωτηρίας
 10 διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα εἴτε
 11 γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. διὸ παρακαλεῖτε
 12 ἀλλήλους καὶ οἰκοδομεῖτε εἰς τὸν ἕνα καθὼς καὶ ποιεῖτε. ἐρωτῶμεν δὲ
 ὑμᾶς ἀδελφοί εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προϊσταμένους ὑμῶν
 13* ἐν κυρίῳ καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς. καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ
 14 ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς. παρακαλοῦμεν δὲ
 ὑμᾶς ἀδελφοί νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους
 15* ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. ὁρᾶτε μὴ τις κακὸν
 ἀντὶ κακοῦ τινι ἀποδῶ ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε καὶ εἰς ἀλλήλους
 16, 17, 18 καὶ εἰς πάντας. πάντοτε χαίρετε. ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε. ἐν παντὶ
 19 εὐχαριστεῖτε τοῦτο γὰρ θέλημα θεοῦ ἐν χριστῷ ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. τὸ πνεῦμα
 20, 21* μὴ σβέννυτε. προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε. πάντα δοκιμάζετε τὸ καλὸν
 22, 23 κατέχετε. ἀπὸ παντός εἵδους πονηροῦ ἀπέχεσθε. αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς τῆς εἰ-
 ρήνης ἀγιάσαι ὑμᾶς ὁλοτελεῖς καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ
 καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ τη-
 24, 25* ρηθείη. πιστὸς ὁ καλὸν ὑμᾶς ὅς καὶ ποιήσει. ἀδελφοί προσεύχεσθε περὶ
 26, 27* ἡμῶν. ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφούς πάντας ἐν φιλήματι ἀγίῳ. ὀρκίζω ὑμᾶς
 28* τὸν κύριον ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν πᾶσιν τοῖς ἀγίοις ἀδελφοῖς. ἡ
 χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μεθ' ὑμῶν ἀμήν πρὸς θεσσαλονικεῖς
 πρώτη ἐγράφη ἀπὸ ἀθηνῶν.

5 **v.2** αυτοι γαρ ακριβως οιδετε οτι η ^{τ.μ.κ} ημερα κυριου ως κλεπτῃς ἐν νυκτὶ οὕτως ἐρχεται. **v.3** οταν γαρ ^{τ.μ.κ} λεγωσιν ειρηνη και ασφαλεια τοτε αιφνιδιος αυτοις εφισταται ολεθρος ωσπερ η ωδιν τη εν γαστρι εχουση και ου μη εκφυγωσιν. **v.5** παντες γαρ ^υ υμεις υιοι φωτος εστε και υιοι ημερας ουκ εσμεν νυκτος ουδε σκοτους. **v.6** αρα ουν μη καθευδωμεν ως και ^{τ.μ.κ} οι λοιποι αλλα γρηγορωμεν και νηφωμεν. **v.9** οτι ουκ εθετο ημας ο θεος εις οργην αλλα ^υ αλλ ^{τ.μ.κ} εις περιποιησιν σωτηριας δια του κυριου ημων ιησου χριστου. **v.13** και ηγεισθαι αυτους υπερεκπερισσου ^υ υπερ ^{τ.μ.κ} εκπερισσου ^{τ.μ.κ} εν αγαπη δια το εργον αυτων ειρηνευετε εν εαυτοις. **v.15** ορατε μη τις κακον αντι κακου τινι αποδω αλλα παντοτε το αγαθον διωκετε [και] ^υ και ^{τ.μ.κ} εις αλληλους και εις παντας. **v.21** παντα δε ^{μ.υ} δοκιμαζετε το καλον κατεχετε. **v.25** αδελφοι προσευχεσθε [και] ^υ περι ημων. **v.27** ενορκιζω ^υ ορκιζω ^{τ.μ.κ} υμας τον κυριον αναγνωσθηναι την επιστολην πασιν τοις αγιοις ^{τ.μ.κ} αδελφοις. **v.28** η χαρις του κυριου ημων ιησου χριστου μεθ υμων αμην ^{τ.μ.κ}.

Η ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

παῦλος καὶ σιλουανὸς καὶ τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ θεσσαλονικέων ἐν θεῷ **1**
πατρὶ ἡμῶν καὶ κυρίῳ ἰησοῦ χριστῷ. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ **2***
πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ θεῷ **3**
πάντοτε περὶ ὑμῶν ἀδελφοί καθὼς ἄξιόν ἐστιν ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις
ὑμῶν καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἐνὸς ἐκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους.
ὥστε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν ὑμῖν καυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ θεοῦ ὑπὲρ **4***
τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς
θλίψεσιν αἷς ἀνέχεσθε. ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ θεοῦ εἰς τὸ **5**
καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε. εἵπερ **6**
δίκαιον παρὰ θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλίψιν. καὶ ὑμῖν **7**
τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ κυρίου ἰησοῦ
ἀπ' οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ. ἐν πυρὶ φλογὸς διδόντος **8***
ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσιν θεὸν καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσιν τῷ εὐαγγελίῳ
τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. οἵτινες δίκην τίσουσιν ὄλεθρον αἰώνιον **9**
ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ὅταν **10***
ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσιν τοῖς
πιστεύουσιν ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.
εἰς ὃ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως **11**
ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ πληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης καὶ ἔργον πίστεως
ἐν δυνάμει. ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ἐν **12***
ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ
χριστοῦ.

ἔρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ **2**
χριστοῦ καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτόν. εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι **2***
ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοὸς μήτε θροεῖσθαι μήτε διὰ πνεύματος μήτε διὰ λόγου

1 **v.2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς [ἡμῶν]^ν ἡμῶν^{τ.μ.κ} καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. **v.4** ὥστε ἡμᾶς^{τ.μ.κ} αὐτοὺς ἡμᾶς^ν ἐν ὑμῖν ἐγκαυχᾶσθαι^ν καυχᾶσθαι^{τ.μ.κ} ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν αἷς ἀνέχεσθε. **v.8** ἐν πυρὶ φλογὸς διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσιν θεὸν καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσιν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ [χριστοῦ]^μ χριστοῦ^{τ.κ}. **v.10** ὅταν ἐλθῇ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν^{μ.ν} πιστεύουσιν^{τ.κ} ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. **v.12** ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ [χριστοῦ]^μ χριστοῦ^{τ.κ} ἐν ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. **2** **v.2** εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοὸς μὴδε^ν μὴτε^{τ.μ.κ} θροεῖσθαι μὴτε διὰ πνεύματος μὴτε διὰ λόγου μὴτε διὰ ἐπιστολῆς ὥς δι' ἡμῶν ὥς ὅτι ἐνεστήκεν ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου^ν χριστοῦ^{τ.μ.κ}.

- 3* μητὲ δι' ἐπιστολῆς ὥς δι' ἡμῶν ὥς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ χριστοῦ. μή τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένᾳ τρόπον ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτίας ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας.
- 4* ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον θεὸν ἢ σέβασμα ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ ὥς θεὸν καθίσαι ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι
- 5, 6 ἔστιν θεός. οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὦν πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν. καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ.
- 7 τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως
- 8* ἐκ μέσου γένηται. καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος ὃν ὁ κύριος ἀναλώσει τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ καταργήσῃ τῇ ἐπιφανείᾳ
- 9 τῆς παρουσίας αὐτοῦ. οὗ ἔστιν ἡ παρουσία κατ' ἐνέργειαν τοῦ σατανᾶ
- 10* ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασιν ψεύδους. καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ
- 11* ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς. καὶ διὰ τοῦτο πέμψει αὐτοῖς ὁ θεὸς
- 12* ἐνέργειαν πλάνης εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει. ἵνα κριθῶσιν πάντες
- 13* οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ ἀλλ' εὐδοκήσαντες ἐν τῇ ἀδικίᾳ. ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι ὑπὸ κυρίου ὅτι εἴλετο ὑμᾶς ὁ θεὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ
- 14* πνεύματος καὶ πίστει ἀληθείας. εἰς ὃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου
- 15 ἡμῶν εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. ἄρα οὖν ἀδελφοὶ στήκετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου
- 16* εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. αὐτὸς δὲ ὁ κύριος ἡμῶν ἰησοῦς χριστὸς καὶ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δούς παράκλησιν αἰώνιαν καὶ
- 17* ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι. παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας καὶ στηρίζαι ὑμᾶς ἐν παντὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ.
- 3** τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε ἀδελφοί περὶ ἡμῶν ἵνα ὁ λόγος τοῦ κυρίου
- 2 τρέχῃ καὶ δοξάζεται καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν

v.3 μη τις υμας εξαπατηση κατα μηδενα τροπον οτι εαν μη ελθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀνομίας^v ἁμαρτίας^{τ.μ.κ} ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας. **v.4** ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρούμενος ἐπὶ παν^κ το^κ παντα^{τ.μ.ν} λεγόμενον θεὸν ἢ σέβασμα ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ ὥς^{τ.μ.κ} θεὸν^{τ.μ.κ} καθίσαι ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι ἔστιν θεός. **v.8** καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος ὃν ὁ κύριος [ἰησοῦς]^v ἀνελεῖ^v ἀναλώσει^{τ.μ.κ} τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ καταργήσῃ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς παρουσίας αὐτοῦ. **v.10** καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς^{τ.μ.κ} ἀδικίας ἐν^{τ.μ.κ} τοῖς ἀπολλυμένοις ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς. **v.11** καὶ διὰ τοῦτο πέμψει^v πέμψει^{τ.μ.κ} αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐνέργειαν πλάνης εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει. **v.12** ἵνα κριθῶσιν πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ ἀλλὰ^v ἀλλ^{τ.μ.κ} εὐδοκήσαντες ἐν^{τ.μ.κ} τῇ ἀδικίᾳ. **v.13** ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι ὑπὸ κυρίου ὅτι εἴλετο^v εἴλετο^{τ.μ.κ} ὑμᾶς ὁ θεὸς ἀπ' ἀρχῆς^{τ.μ.κ} εἰς σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος καὶ πίστει ἀληθείας. **v.14** εἰς ὃ [καὶ]^v ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. **v.16** αὐτὸς δὲ ὁ κύριος ἡμῶν ἰησοῦς χριστὸς καὶ [ὁ]^v ὁ^{τ.μ.κ} θεὸς ὁ^v καὶ^{τ.μ.κ} πατὴρ ἡμῶν ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δούς παράκλησιν αἰώνιαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι. **v.17** παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας καὶ στηρίζαι ὑμᾶς^{τ.μ.κ} ἐν παντὶ λόγῳ^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} ἔργῳ καὶ^v λόγῳ^v ἀγαθῷ.

ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις. πιστὸς δὲ ἐστὶν 3
 ὁ κύριος ὃς στηρίζει ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. πεποιθᾶμεν 4*
 δὲ ἐν κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς ὅτι ἃ παραγγέλλομεν ὑμῖν καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε.
 ὁ δὲ κύριος κατευθύνει ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ καὶ 5*
 εἰς ὑπομονὴν τοῦ χριστοῦ. παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν ἀδελφοί ἐν ὀνόματι 6*
 τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ
 ἀτάκτως περιπατοῦντος καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν παρέλαβεν παρ'
 ἡμῶν. αὐτοὶ γὰρ οἶδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι ἡμᾶς ὅτι οὐκ ἡτακτήσαμεν ἐν 7
 ὑμῖν. οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρά τινος ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ 8*
 νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν. οὐχ ὅτι 9
 οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δώμεν ὑμῖν εἰς τὸ μιμεῖσθαι
 ἡμᾶς. καὶ γὰρ ὅτε ἦμεν πρὸς ὑμᾶς τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν ὅτι εἴ τις 10
 οὐ θέλει ἐργάζεσθαι μηδὲ ἐσθιέτω. ἀκούομεν γὰρ τινὰς περιπατοῦντας 11
 ἐν ὑμῖν ἀτάκτως μηδὲν ἐργαζομένους ἀλλὰ περιεργαζομένους. τοῖς δὲ 12*
 τοιοῦτοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ
 χριστοῦ ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. ὑμεῖς 13*
 δὲ ἀδελφοί μὴ ἐκκακήσητε καλοποιοῦντες. εἰ δὲ τις οὐχ ὑπακούει τῷ 14*
 λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς τοῦτον σημειοῦσθε καὶ μὴ συναναμίγνυσθε
 αὐτῷ ἵνα ἐντραπῇ. καὶ μὴ ὥς ἐχθρὸν ἡγεῖσθε ἀλλὰ νοθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. 15
 αὐτὸς δὲ ὁ κύριος τῆς εἰρήνης δώῃ ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντὸς ἐν παντὶ 16
 τρόπῳ ὁ κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν. ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ παύλου 17
 ὃ ἐστὶν σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ οὕτως γράφω. ἡ χάρις τοῦ κυρίου 18*
 ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν πρὸς θεσσαλονικεῖς δευτέρᾳ
 ἐγράφῃ ἀπὸ ἀθηνῶν.

3 **v.4** πεποιθᾶμεν δε εν κυριω εφ υμας οτι α παραγγελλομεν [και]ᵛ υμιν^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} ποιεите και ποιησετε. **v.5** ο δε κυριος κατευθυναι υμων τας καρδιας εις την αγαπην του θεου και εις την^{κ.μ.ν} υπομονην του χριστου. **v.6** παραγγελλομεν δε υμιν αδελφοι εν ονοματι του κυριου [ημων]ᵛ ημων^{τ.μ.κ} ιησου χριστου στελλεσθαι υμας απο παντος αδελφου ατακτως περιπατουντος και μη κατα την παραδοσιν ην παρελαβουσανᵛ παρελαβον^μ παρελαβεν^{τ.κ} παρ ημων. **v.8** ουδε δωρεαν αρτον εφαγομεν παρα τινος αλλ εν κοπω και μοχθω νυκτοςᵛ νυκτα^{τ.μ.κ} και ημεραςᵛ ημεραν^{τ.μ.κ} εργαζομενοι προς το μη επιβαρησαι τινα υμων. **v.12** τοις δε τοιουτοις παραγγελλομεν και παρακαλουμεν ενᵛ κυριωᵛ δια^{τ.μ.κ} του^{τ.μ.κ} κυριου^{τ.μ.κ} ημων^{τ.μ.κ} ιησου χριστωᵛ χριστου^{τ.μ.κ} ινα μετα ησυχιας εργαζομενοι τον εαυτων αρτον εσθιωσιν. **v.13** υμεις δε αδελφοι μη εγκακησητεᵛ εκκακησητε^{τ.μ.κ} καλοποιουντες. **v.14** ει δε τις ουχ υπακουει τω λογω ημων δια της επιστολης τουτον σημειουσθε και^{τ.μ.κ} μη συναναμιγνυσθαιᵛ συναναμιγνυσθε^{τ.μ.κ} αυτω ινα εντραπη. **v.18** η χαρις του κυριου ημων ιησου χριστου μετα παντων υμων αμην^{τ.μ.κ}.

Η ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

- 1* παῦλος ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ κατ' ἐπιταγὴν θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ
2* κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν. τιμοθέω γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει
3 χάρις ἔλεος εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ χριστοῦ ἰησοῦ τοῦ κυρίου
4 ἡμῶν. καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν ἐφέσω πορευόμενος εἰς μα-
5 κεδονίαν ἵνα παραγγείλῃς τοῖς μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν. μηδὲ προσέχειν
6 μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις αἰτίνες ζητήσεις παρέχουσιν μᾶλλον
7 ἢ οἰκονομίαν θεοῦ τὴν ἐν πίστει. τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν
8 ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυπο-
9 κρίτου. ὧν τινες ἀστοχήσαντες ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν. θέλοντες
10 εἶναι νομοδιδάσκαλοι μὴ νοοῦντες μήτε ἃ λέγουσιν μήτε περὶ τίνων δια-
11 βεβαιοῦνται. οἶδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος ἐάν τις αὐτῷ νομίμως χρῆται.
12 εἰδὼς τοῦτο ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ κεῖται ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις ἀσε-
13 βέσιν καὶ ἁμαρτωλοῖς ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις πατραλώαις καὶ μητραλώαις
14 ἀνδροφόνους. πόρνοις ἀρσενοκοίταις ἀνδραποδισταῖς ψεύταις ἐπιόρκοις
15 καὶ εἴ τι ἕτερον τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται. κατὰ τὸ εὐαγγέλιον
16 τῆς δόξης τοῦ μακαρίου θεοῦ ὃ ἐπιστεύθην ἐγώ. καὶ χάριν ἔχω τῷ ἐνδυ-
17 ναμώσαντί με χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν ὅτι πιστόν με ἠγήσατο θέμενος
εἰς διακονίαν. τὸν πρότερον ὄντα βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν
ἀλλ' ἠλεήθην ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ. ὑπερεπλεόνασεν δὲ ἡ χάρις
τοῦ κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν χριστῷ ἰησοῦ. πιστὸς ὁ
λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιός ἐστι χριστὸς ἰησοῦς ἡλθεν εἰς τὸν κόσμον
ἁμαρτωλοὺς σῶσαι ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ. ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθην ἵνα ἐν
ἐμοὶ πρῶτῳ ἐνδείξῃται ἰησοῦς χριστὸς τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν πρὸς ὑπο-
τύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. τῷ δὲ βασιλεῖ

1 v.1 παυλος αποστολος ιησου^{τ.μ.κ} χριστου ιησου^ν κατ επιταγην θεου σωτηρος ημων και κυριου^{τ.μ.κ} ιησου^{τ.μ.κ} χριστου ιησου^ν της ελπιδος ημων. **v.2** τιμοθεω γνησιω τεκνω εν πιστει χαρις ελεος ειρηνη απο θεου πατρος ημων^{τ.μ.κ} και χριστου^{τ.μ.ν} ιησου χριστου^κ του κυριου ημων. **v.4** μηδε προσεχειν μυθοις και γενεαλογiais απεραντοις αιτινες εκζητησεις^ν ζητησεις^{τ.μ.κ} παρεχουσιν μαλλον η οικοδομιαν^κ οικονομιαν^{τ.μ.ν} θεου την εν πιστει. **v.9** ειδως τουτο οτι δικαιω νομος ου κειται ανομοις δε και ανυποτακτοις ασεβεσι^ν ασεβεσιν^{τ.μ.κ} και αμαρτωλοις ανοσοις και βεβηλοις πατρολωαις^{μ.ν} πατραλωαις^{τ.κ} και μητρολωαις^{μ.ν} μητραλωαις^{τ.κ} ανδροφονους. **v.12** και^{τ.μ.κ} χαριν εχω τω ενδυναμωσαντι με χριστω ιησου τω κυριω ημων οτι πιστον με ηγησατο θεμενος εις διακονιαν. **v.13** το^ν τον^{τ.μ.κ} προτερον οντα βλασφημον και διωκτην και υβριστην αλλα^{μ.ν} αλλ^{τ.κ} ηλεθηην οτι αγνοων εποησα εν απιστια. **v.16** αλλα δια τουτο ηλεθηην ινα εν εμοι πρωτω ενδειξεται ιησους^{τ.μ.κ} χριστος ιησους^ν την απασαν^ν πασαν^{τ.μ.κ} μακροθυμιαν προς υποτυπωσιν των μελλοντων πιστευειν επ αυτω εις ζωην αιωνιον. **v.17** τω δε βασιλει των αιωνων αφθαρτω αορατω μονω σοφω^{τ.μ.κ} θεω τιμη και δοξα εις τους αιωνας των αιωνων αμην.

τῶν αἰώνων ἀφθάρτῳ ἀοράτῳ μόνῳ σοφῷ θεῷ τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶ-
 νας τῶν αἰώνων ἀμήν. ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι τέκνον 18
 τιμόθεε κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σέ προφητείας ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς
 τὴν καλὴν στρατείαν. ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν ἣν τινες ἀπω- 19
 σάμενοι περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν. ὧν ἐστὶν ὑμέναιος καὶ ἀλέξανδρος 20
 οὓς παρέδωκα τῷ σατανᾷ ἵνα παιδευθῶσιν μὴ βλασφημεῖν.

παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις προσευχάς ἐντεύξεις **2**
 εὐχαριστίας ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων. ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν 2
 ὑπεροχῇ ὄντων ἵνα ἡρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ
 καὶ σεμνότητι. τοῦτο γὰρ καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος 3*
 ἡμῶν θεοῦ. ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀλη- 4
 θείας ἐλθεῖν. εἰς γὰρ θεός ἐστὶ καὶ μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἄνθρωπος 5
 χριστὸς ἰησοῦς. ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων τὸ μαρτύριον 6
 καιροῖς ἰδίους. εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος ἀληθείαν λέγων ἐν 7*
 χριστῷ οὐ ψεύδομαι διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ. βούλομαι 8
 οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ τόπῳ ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας
 χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ. ὡσαύτως καὶ τὰς γυναῖκας ἐν καταστολῇ 9*
 κοσμίῳ μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτάς μὴ ἐν πλέγμασιν ἢ
 χρυσῷ ἢ μαργαρίταις ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ. ἀλλ' ὃ πρέπει γυναιξὶν ἐπαγ- 10
 γελλομέναις θεοσεβείαν δι' ἔργων ἀγαθῶν. γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν 11
 πάσῃ ὑποταγῇ. γυναικὶ δὲ διδάσκειν οὐκ ἐπιτρέπω οὐδὲ αὐθεντεῖν ἀν- 12*
 δρός ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. ἀδάμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη εἶτα εὐά. καὶ ἀδάμ 13, 14*
 οὐκ ἠπατήθη ἡ δὲ γυνὴ ἀπατηθεῖσα ἐν παραβάσει γέγονεν. σωθήσεται δὲ 15
 διὰ τῆς τεκνογονίας ἐὰν μείνωσιν ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἀγιασμῷ μετὰ
 σωφροσύνης.

πιστὸς ὁ λόγος εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. δεῖ **3, 2***
 οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα νηφάλειον σώ-
 φρονα κόσμιον φιλόξενον διδακτικόν. μὴ πάροινον μὴ πλήκτην μὴ αἰ- 3*
 σχροκερδῇ ἀλλ' ἐπιεικῇ ἄμαχον ἀφιλάργυρον. τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς 4
 προϊστάμενον τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ μετὰ πάσης σεμνότητος. εἰ δέ 5
 τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ οἶδεν πῶς ἐκκλησίας θεοῦ ἐπιμελήσε-

2 **v.3** τουτο γαρ ^{τ.μ.κ} καλον και αποδεκτον ενωπιον του σωτηρος ημων θεου. **v.7** εις ο ετεθην
 εγω κηρυξ και αποστολος αληθειαν λεγων εν ^{τ.μ.κ} χριστω ^{τ.μ.κ} ου ψευδομαι διδασκαλος εθνων εν πιστει
 και αληθεια. **v.9** ωσαυτως [και] ^ν και ^{τ.μ.κ} τας ^{τ.μ.κ} γυναικας εν καταστολη κοσμιω μετα αιδους και
 σωφροσυνης κοσμειν εαυτας μη εν πλεγμασιν και ^ν η ^{τ.μ.κ} χρυσιω ^ν χρυσω ^{τ.μ.κ} η μαργαριταις η ιματισμω
 πολυτελει. **v.12** γυναικι ^{τ.μ.κ} δε ^{τ.μ.κ} διδασκειν δε ^ν γυναικι ^ν ουκ επιτρεπω ουδε αυθεντειν ανδρος αλλ
 ειναι εν ησυχια. **v.14** και αδαμ ουκ ηπατηθη η δε γυνη εξαπατηθεισα ^ν απατηθεισα ^{τ.μ.κ} εν παραβασει
 γεγονεν. **3** **v.2** δει ουν τον επισκοπον ανεπιλημπτον ^ν ανεπιλημπτον ^{τ.μ.κ} ειναι μιας γυναικος ανδρα
 νηφαλιον ^{κ.ν} νηφαλεον ^{τ.μ} σωφρονα κοσμιον φιλοξενον διδακτικον. **v.3** μη παροινον μη πληκτην αλλα ^ν
 μη ^{τ.μ.κ} αισχροκερδη ^{τ.μ.κ} αλλ ^{τ.μ.κ} επιεικη αμαχον αφιλαργυρον.

6, 7* ται. μὴ νεόφυτον ἵνα μὴ τυφώθῃς εἰς κρίμα ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου. δεῖ
 8 δὲ αὐτὸν καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν ἵνα μὴ εἰς ὄνειδι-
 9 σμὸν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου. διακόνους ὡσαύτως σεμνοὺς μὴ
 10 διλόγους μὴ οἴνῳ πολλῷ προσέχοντας μὴ αἰσχροκερδεῖς. ἔχοντας τὸ μυ-
 11* στήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρῇ συνειδήσει. καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν
 12 πρῶτον εἴτα διακονεῖτωσαν ἀνέγκλητοι ὄντες. γυναῖκας ὡσαύτως σεμνάς
 13 μὴ διαβόλους νηφαλέους πιστὰς ἐν πᾶσιν. διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυναι-
 14* κὸς ἄνδρες τέκνων καλῶς προϊστάμενοι καὶ τῶν ἰδίων οἴκων. οἱ γὰρ καλῶς
 15 διακονήσαντες βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται καὶ πολλὴν παρρη-
 16* σίαν ἐν πίστει τῇ ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ταῦτά σοι γράφω ἐλπίζων ἐλθεῖν πρὸς
 17 σε τάχιον. ἐὰν δὲ βραδύνῃς ἵνα εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ θεοῦ ἀναστρέφε-
 18* σθαι ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία θεοῦ ζῶντος στυλὸς καὶ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας.
 19 καὶ ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶν τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον θεὸς ἐφανε-
 20* ρώθη ἐν σαρκὶ ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι ὥφθη ἀγγέλοις ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν
 21 ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ ἀνελήφθη ἐν δόξῃ.

4 τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀποστήσονται τι-
 2* νες τῆς πίστεως προσέχοντες πνεύμασιν πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμο-
 3* νίων. ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων κεκαυτηριασμένων τὴν ἰδίαν συνειδήσιν.
 4 κωλύόντων γαμεῖν ἀπέχεσθαι βρωμάτων ἃ ὁ θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάληψιν
 5, 6* μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσιν τὴν ἀλήθειαν. ὅτι πᾶν
 7 κτίσμα θεοῦ καλὸν καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμε-
 8 νον. ἀγιάζεται γὰρ διὰ λόγου θεοῦ καὶ ἐντεύξεως. ταῦτα ὑποτιθέμενος
 9 τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς ἔσῃ διάκονος ἰησοῦ χριστοῦ ἐντρεφόμενος τοῖς λό-
 10 γοις τῆς πίστεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας ἣ παρηκολούθηκας. τοὺς
 11 δὲ βεβήλους καὶ γραώδεις μύθους παραιτοῦ γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς
 12 εὐσέβειαν. ἡ γὰρ σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος ἡ δὲ
 13 εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ
 14 τῆς μελλούσης. πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος. εἰς τοῦτο
 15 γὰρ καὶ κοπιῶμεν καὶ ὀνειδιζόμεθα ὅτι ἡλπίκαμεν ἐπὶ θεῷ ζῶντι ὅς ἐστιν
 16 σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων μάλιστα πιστῶν. παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδα-

v.7 δεῖ δε αὐτον^{τ.μ.κ} καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμόν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου. **v.11** γυναῖκας ὡσαυτὼς σεμνάς μὴ διαβόλους νηφαλίου^{κ.ν} νηφαλέους^{τ.μ.κ} πι-
 στὰς ἐν πᾶσιν. **v.14** ταῦτα σοι γράφω ἐλπίζων ἐλθεῖν πρὸς σε ἐν^ν ταχί^ν ταχίον^{τ.μ.κ}. **v.16** καὶ
 ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶν τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον ὅς^ν θεὸς^{τ.μ.κ} ἐφανερώθη ἐν σαρκὶ ἐδικαιώθη ἐν
 πνεύματι ὥφθη ἀγγέλοις ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ ἀνελημφθῇ^ν ἀνεληφθῇ^{τ.μ.κ} ἐν δόξῃ.
4 **v.2** ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων κεκαυτηριασμένων^ν κεκαυτηριασμένων^{τ.μ.κ} τὴν ἰδίαν συνειδήσιν.
v.3 κωλύοντων γαμεῖν ἀπέχεσθαι βρωμάτων ἃ ὁ θεὸς ἐκτίσεν εἰς μετάληψιν^ν μετάληψιν^{τ.μ.κ} μετὰ εὐ-
 χαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσιν^ν ἐπεγνωκόσιν^{τ.μ.κ} τὴν ἀλήθειαν. **v.6** ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς
 ἀδελφοῖς καλὸς ἔσῃ διάκονος ἰησοῦ^{τ.μ.κ} χριστοῦ ἰησοῦ^ν ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς πίστεως καὶ τῆς
 καλῆς διδασκαλίας ἣ παρηκολούθηκας. **v.10** εἰς τοῦτο γὰρ καὶ^{τ.μ.κ} κοπιῶμεν καὶ ἀγωνιζόμεθα^ν
 ὀνειδιζόμεθα^{τ.μ.κ} ὅτι ἡλπίκαμεν ἐπὶ θεῷ ζῶντι ὅς ἐστιν σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων μάλιστα πιστῶν.

σκε. μηδεὶς σου τῆς νεότητος καταφρονεῖτω ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν 12*
 ἐν λόγῳ ἐν ἀναστροφῇ ἐν ἀγάπῃ ἐν πνεύματι ἐν πίστει ἐν ἀγνείᾳ. ἕως 13
 ἔρχομαι πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει τῇ παρακλήσει τῇ διδασκαλίᾳ. μὴ ἀμέλει 14
 τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος ὃ ἐδόθη σοι διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν
 χειρῶν τοῦ πρεσβυτέρου. ταῦτα μελέτα ἐν τούτοις ἴσθι ἵνα σου ἡ προκο- 15*
 πὴ φανερά ᾖ ἐν πᾶσιν. ἔπεχε σεαυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ ἐπίμενε αὐτοῖς 16
 τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξῃς ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα νεωτέρους ὡς 5
 ἀδελφούς. πρεσβυτέρας ὡς μητέρας νεωτέρας ὡς ἀδελφὰς ἐν πάσῃ ἀγνείᾳ. 2
 χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας. εἰ δέ τις χήρα τέκνα ἢ ἔκγονα ἔχει μαν- 3, 4*
 θανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς
 προγόνοις τοῦτο γὰρ ἐστὶν καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. ἢ 5*
 δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη ἤλπικεν ἐπὶ τὸν θεὸν καὶ προσμένει ταῖς
 δεήσεσιν καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας. ἢ δὲ σπαταλῶσα ζῶσα 6
 τέθνηκεν. καὶ ταῦτα παράγγελλε ἵνα ἀνεπίληπτοι ᾦσιν. εἰ δέ τις τῶν 7*, 8*
 ἰδίων καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ προνοεῖ τὴν πίστιν ἡρνηται καὶ ἔστιν
 ἀπίστου χειρῶν. χήρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἐξήκοντα γεγонуῖα 9
 ἐνὸς ἀνδρὸς γυνή. ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη εἰ ἐτεκνοτρόφησεν 10
 εἰ ἐξενοδόχησεν εἰ ἀγίων πόδας ἐνίψεν εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν εἰ παν-
 τὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπηκολούθησεν. νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ ὅταν γὰρ 11
 καταστρηνιάσωσιν τοῦ χριστοῦ γαμεῖν θέλουσιν. ἔχουσαι κρίμα ὅτι τὴν 12
 πρώτην πίστιν ἠθέτησαν. ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσιν περιερχόμεναι 13
 τὰς οἰκίας οὐ μόνον δὲ ἀργαὶ ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι λαλοῦσαι
 τὰ μὴ δέοντα. βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμεῖν τεκνογονεῖν οἰκοδεσπο- 14
 τεῖν μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν. ἤδη 15
 γὰρ τινες ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ σατανᾶ. εἴ τις πιστὸς ἢ πιστὴ ἔχει χή- 16*
 ρας ἐπαρκεῖτω αὐταῖς καὶ μὴ βαρεῖσθω ἢ ἐκκλησία ἵνα ταῖς ὄντως χήραις
 ἐπαρκεσθῇ. οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἀξιούσθω- 17
 σαν μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ. λέγει γὰρ ἡ γραφή 18
 βούν ἁλοῶντα οὐ φιμώσεις καὶ ἄξιος ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. κατὰ 19
 πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρ-

v.12 μηδεὶς σου τῆς νεότητος καταφρονεῖτω ἀλλὰ τυπὸς γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ ἐν ἀναστροφῇ ἐν ἀγάπῃ ἐν πνεύματι ^{Τ.Μ.Κ} ἐν ^{Τ.Μ.Κ} πίστει ἐν ἀγνείᾳ. **v.15** ταῦτα μελέτα ἐν τούτοις ἴσθι ἵνα σου ἡ προκοπή φανερά ἡ ἐν ^{Τ.Μ.Κ} πᾶσιν. **5** **v.4** εἰ δὲ τις χήρα τέκνα ἢ ἐκγονα ἔχει μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις τοῦτο γὰρ ἐστὶν καλὸν ^{Τ.Κ} καὶ ^{Τ.Κ} ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **v.5** ἢ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη ἤλπικεν ἐπὶ τὸν ^{Τ.Μ.Κ} θεὸν καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσιν καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας. **v.7** καὶ ταῦτα παράγγελλε ἵνα ἀνεπίληπτοι ^Υ ἀνεπίληπτοι ^{Τ.Μ.Κ} ᾦσιν. **v.8** εἰ δὲ τις τῶν ἰδίων καὶ μάλιστα τῶν ^{Τ.Μ.Κ} οἰκείων οὐ προνοεῖ τὴν πίστιν ἡρνηται καὶ ἐστὶν ἀπίστου χειρῶν. **v.16** εἰ τις πιστὸς ^{Τ.Μ.Κ} ἢ ^{Τ.Μ.Κ} πιστὴ ἔχει χήρας ἐπαρκεῖτω αὐταῖς καὶ μὴ βαρεῖσθω ἡ ἐκκλησία ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκεσθῇ.

20 τύρων. τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγε ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον
 21* ἔχωσιν. διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ καὶ
 τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων ἵνα ταῦτα φυλάξης χωρὶς προκρίματος μηδὲν ποιῶν
 22 κατὰ πρόσκλισιν. χεῖρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει μηδὲ κοινώνει ἁμαρτίαις
 23* ἄλλοτρίαις σεαυτὸν ἄγνὸν τήρει. μηκέτι ὑδροπότηι ἀλλ' οἴνω ὀλίγῳ χρῶ
 24 διὰ τὸν στόμαχον σου καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας. τινῶν ἀνθρώπων
 αἱ ἁμαρτίαι πρόδηλοί εἰσιν προάγουσαι εἰς κρίσιν τισὶν δὲ καὶ ἐπακολου-
 25* θοῦσιν. ὡσαύτως καὶ τὰ καλὰ ἔργα πρόδηλα ἐστὶν καὶ τὰ ἄλλως ἔχοντα
 κρυβῆναι οὐ δύναται.

6 ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι τοὺς ἰδίους δεσπότης πάσης τιμῆς ἀξίους
 2 ἡγείσθωσαν ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημηται. οἱ
 δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότης μὴ καταφρονεῖωσαν ὅτι ἀδελφοί εἰσιν ἀλλὰ
 μᾶλλον δουλευέτωσαν ὅτι πιστοὶ εἰσιν καὶ ἀγαπητοὶ οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀν-
 3 τιλαμβανόμενοι ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. εἴ τις ἑτεροδιδασκαλεῖ καὶ
 μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσιν λόγοις τοῖς τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ
 4 καὶ τῇ κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ. τετύφωται μηδὲν ἐπιστάμενος ἀλλὰ
 νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας ἐξ ᾧ γίνεται φθόνος ἕρις βλασφη-
 5* μίαι ὑπόνοιαι πονηραί. παραδιατριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν
 νοῦν καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐ-
 6 σέβειαν ἀφίστασο ἀπὸ τῶν τοιούτων. ἔστιν δὲ πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια
 7* μετὰ αὐταρκείας. οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον δῆλον ὅτι οὐδὲ
 8 ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα. ἔχοντες δὲ διατροφάς καὶ σκεπάσματα τούτοις
 9 ἀρκεσθυσόμεθα. οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν
 καὶ παγίδα καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς αἵτινες βυθί-
 10 ζουσιν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν. ῥίζα γὰρ πάντων τῶν
 κακῶν ἐστὶν ἡ φιλαργυρία ἣς τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς
 11* πίστεως καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν ὀδύναις πολλαῖς. σὺ δὲ ὦ ἄνθρωπε τοῦ
 θεοῦ ταῦτα φεῦγε δίδωκε δὲ δικαιοσύνην εὐσέβειαν πίστιν ἀγάπην ὑπο-
 12* μονήν πραότητα. ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως ἐπιλαβοῦ τῆς
 αἰωνίου ζωῆς εἰς ἣν καὶ ἐκλήθης καὶ ὡμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν

v.21 διαμαρτυρομαι ενωπιον του θεου και κυριου ^{Τ.Μ.Κ} ιησου ^{Τ.Μ.Κ} χριστου ιησου^ν και των εκλεκτων αγ-
 γελων ινα ταυτα φυλαξης χωρις προκριματος μηδεν ποιων κατα προσκλησιν^Μ προσκλησιν^{Τ.Κ.ν}. **v.23** μη-
 κετι υδροποτει αλλα^ν αλλ^{Τ.Μ.Κ} οινω ολιγω χρω δια τον στομαχον σου ^{Τ.Μ.Κ} και τας πυκνας σου ασθενειας.
v.25 ωσαυτως και τα καλα ^{Τ.Μ.Κ} εργα τα^ν καλα^ν προδηλα εστιν ^{Τ.Μ.Κ} και τα αλλως εχοντα κρυβηναι ου
 δυναται^{Μ.ν} δυναται ^{Τ.Κ}. **6 v.5** διαπαραιτριβαι^{Μ.ν} παραδιατριβαι^{Τ.Κ} διεφθαρμενων ανθρωπων τον
 νουν και απεστερημενων της αληθειας νομιζοντων πορισμον ειναι την ευσεβειαν αφιστασο ^{Τ.Μ.Κ} απο^{Τ.Μ.Κ}
 των ^{Τ.Μ.Κ} τοιουτων ^{Τ.Μ.Κ}. **v.7** ουδεν γαρ εισηνεγκαμεν εις τον κοσμον δηλον^{Τ.Μ.Κ} οτι ουδε εξενεγκειν τι
 δυναμεθα. **v.11** συ δε ω ανθρωπε του ^{Τ.Μ.Κ} θεου ταυτα φευγε διωκε δε δικαιοσυνην ευσεβειαν πιστιν
 αγαπην υπομονην πραυπαθιαν^ν πραοτητα ^{Τ.Μ.Κ}. **v.12** αγωνιζου τον καλον αγωνα της πιστεως επιλαβου
 της αιωνιου ζωης εις ην και ^{Τ.Κ} εκληθης και ωμολογησας την καλην ομολογιαν ενωπιον πολλων μαρτυρων.

ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. παραγγέλλω σοι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ τοῦ ζωο- 13*
 ποιούντος τὰ πάντα καὶ χριστοῦ ἰησοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ ποντίου
 πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν. τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον ἀνεπίλη- 14*
 πτον μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. ἦν καιροῖς 15
 ἰδίους δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων
 καὶ κύριος τῶν κυριευόντων. ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν φῶς οἰκῶν ἀπρόσι- 16
 τον ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδὲ ἰδεῖν δύναται ᾧ τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον
 ἀμήν. τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν μηδὲ 17*
 ἡλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλότῃτι ἀλλ' ἐν τῷ θεῷ τῷ ζῶντι τῷ παρέχοντι
 ἡμῖν πλουσίως πάντα εἰς ἀπόλαυσιν. ἀγαθοεργεῖν πλουτεῖν ἐν ἔργοις 18
 καλοῖς εὐμεταδότους εἶναι κοινωνικούς. ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θε- 19*
 μέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς αἰωνίου ζωῆς. ᾧ τιμόθεε 20*
 τὴν παρακαταθήκην φύλαξον ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ
 ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως. ἦν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν 21*
 πίστιν ἡστοχῆσαν ἢ χάρις μετὰ σοῦ ἀμήν πρὸς τιμόθεον πρώτη ἐγράφη
 ἀπὸ λαοδικείας ἧτις ἐστὶν μητρόπολις φρυγίας τῆς πακατιανῆς.

v.13 παραγγέλλω [σοι]^ν σοι^{τ.μ.κ} ἐνώπιον τοῦ θεοῦ τοῦ ζωογονούντος^ν ζωοποιούντος^{τ.μ.κ} τὰ πάντα καὶ
 χριστοῦ ἰησοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ ποντίου πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν. **v.14** τηρῆσαι σε τὴν
 ἐντολὴν ἀσπιλον ἀνεπίληπτον^ν ἀνεπίληπτον^{τ.μ.κ} μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ.
v.17 τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν μηδὲ ἡλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλότῃτι
 ἀλλ' ἐπὶ^ν ἐν^{τ.μ.κ} τῷ^{τ.μ.κ} θεῷ τῷ^{τ.μ.κ} ζῶντι^{τ.μ.κ} τῷ παρέχοντι ἡμῖν πλουσίως^{τ.κ} πάντα πλουσίως^{μ.ν} εἰς
 ἀπόλαυσιν. **v.19** ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς ὀντως^ν
 αἰωνίου^{τ.μ.κ} ζωῆς. **v.20** ᾧ τιμόθεε τὴν παρακαταθήκην^{μ.ν} παρακαταθήκην^{τ.κ} φύλαξον ἐκτρεπόμενος τὰς
 βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως. **v.21** ἦν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν
 πίστιν ἡστοχῆσαν ἢ χάρις μετὰ^ν ὑμῶν^ν μετὰ^{τ.μ.κ} σοῦ^{τ.μ.κ} ἀμήν^{τ.μ.κ}.

Η ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

- 1* παῦλος ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ κατ' ἐπαγγελίαν
2 ζῶης τῆς ἐν χριστῷ ἰησοῦ. τιμοθέω ἀγαπητῷ τέκνῳ χάρις ἔλεος εἰρήνη
3 ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ χριστοῦ ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. χάριν ἔχω τῷ
4 θεῷ ᾧ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω
5* τὴν περὶ σοῦ μνησίαν ἐν ταῖς δεήσεσίν μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας. ἐπιποθῶν
6 σε ἰδεῖν μεμνημένος σου τῶν δακρύων ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ. ὑπόμνησιν
7 λαμβάνων τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως ἣτις ἐνώκησεν πρῶτον ἐν τῇ
8 μάρμῃ σου λωϊδί καὶ τῇ μητρί σου εὐνεϊκῇ πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί.
9 δι' ἣν αἰτίαν ἀναμιμνήσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ θεοῦ ὃ ἐστίν
10 ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου. οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς
11 πνεῦμα δειλίας ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ. μὴ οὖν
12 ἐπαισχυνηθῇς τὸ μαρτύριον τοῦ κυρίου ἡμῶν μηδὲ ἐμέ τὸν δέσμιον αὐτοῦ
13* ἀλλὰ συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν θεοῦ. τοῦ σώσαντος
14 ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει ἀγία οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν ἀλλὰ κατ' ἰδίαν
15 πρόθεσιν καὶ χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν χριστῷ ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰώ-
16* νίων. φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ
17 χριστοῦ καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον φωτίσαντος δὲ ζῶην καὶ ἀφθαρ-
18* σίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου. εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ
19 διδάσκαλος ἐθνῶν. δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω ἀλλ' οὐκ ἐπαισχύνομαι
20 οἶδα γὰρ ᾧ πεπίστευκα καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατὸς ἐστὶν τὴν παραθήκην
21 μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαινόντων λόγων
22* ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν χριστῷ ἰησοῦ. τὴν καλὴν
23 παρακαταθήκην φύλαξον διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν.
24* οἶδας τοῦτο ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ ἀσίᾳ ὧν ἐστὶν φύγελλος
25 καὶ ἔρμογένης. δῶν ἔλεος ὁ κύριος τῷ ὀνησιφόρου οἴκῳ ὅτι πολλάκις με

1 v.1 παυλος αποστολος ιησου^{τ.μ.κ} χριστου ιησου^ν δια θεληματος θεου κατ επαγγελιαν ζωης της εν χριστω ιησου. v.5 υπομνησιν λαβων^ν λαμβανων^{τ.μ.κ} της εν σοι ανυποκριτου πιστεως ητις ενωκησεν πρωτον εν τη μαμμη σου λωιδι και τη μητρι σου ευνικη^{κ.μ.ν} ευνικη^τ πεπεισμαι δε οτι και εν σοι. v.9 του σωσαντος ημας και καλεσαντος κλησει αγια ου κατα τα εργα ημων αλλα κατα^ν κατ^{τ.μ.κ} ιδιαν προθεσιν και χαριν την δοθεισαν ημιν εν χριστω ιησου προ χρονων αιωνων. v.10 φανερωθεισαν δε νυν δια της επιφανειας του σωτηρος ημων ιησου^{τ.μ.κ} χριστου ιησου^ν καταργησαντος μεν τον θανατον φωτισαντος δε ζων και αφθαρσιαν δια του ευαγγελιου. v.11 εις ο ετεθην εγω κηρυξ και αποστολος και διδασκαλος εθνων^{τ.μ.κ}. v.14 την καλην παραθηκην^{μ.ν} παρακαταθηκην^{τ.κ} φυλαξον δια πνευματος αγιου του ενοικουντος εν ημιν. v.15 οιδας τουτο οτι απεστραφησαν με παντες οι εν τη ασια ων εστιν φυγελος^{μ.ν} φυγελλος^{τ.κ} και ερμογενης. v.16 δωη ελεος ο κυριος τω ονησιφορου οικω οτι πολλாகις με ανεψυξεν και την αλυσιν μου ουκ επαισχυνηθ^{μ.ν} επησχυνηθ^{τ.κ}.

ἀνέψυξεν καὶ τὴν ἄλυσίν μου οὐκ ἐπῆσχύνθη. ἀλλὰ γενόμενος ἐν ῥώμῃ 17*
 σπουδαιότερον ἐζήτησέν με καὶ εὗρεν. δῶν αὐτῷ ὁ κύριος εὗρεῖν ἔλεος 18
 παρὰ κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ ὅσα ἐν ἐφέσῳ διηκόνησεν βέλτιον σὺ
 γινώσκεις.

σὺ οὖν τέκνον μου ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν χριστῷ ἰησοῦ. καὶ ἃ 2, 2
 ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώ-
 ποις οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἐτέρους διδάξαι. σὺ οὖν κακοπάθησον ὡς 3*
 καλὸς στρατιώτης ἰησοῦ χριστοῦ. οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς 4
 τοῦ βίου πραγματείαις ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέσῃ. ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ 5
 τις οὐ στεφανοῦται ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ 6
 πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. νόει α λέγω δῶν γάρ σοι ὁ κύριος 7*
 σύνεσιν ἐν πᾶσιν. μνημόνευε ἰησοῦν χριστὸν ἐγνηγερμένον ἐκ νεκρῶν ἐκ 8*
 σπέρματος δαβὶδ κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου. ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν 9*
 ὡς κακοῦργος ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ θεοῦ οὐ δέδεται. διὰ τοῦτο πάντα ὑπο- 10
 μένω διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσιν τῆς ἐν χριστῷ
 ἰησοῦ μετὰ δόξης αἰωνίου. πιστὸς ὁ λόγος εἰ γὰρ συναπεθάνομεν καὶ 11
 συζήσομεν. εἰ ὑπομένομεν καὶ συμβασιλεύσομεν εἰ ἀρνούμεθα κἀκεῖνος 12*
 ἀρνήσεται ἡμᾶς. εἰ ἀπιστοῦμεν ἐκεῖνος πιστὸς μένει ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν 13*
 οὐ δύναται. ταῦτα ὑπομίμνησκε διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ κυρί- 14*
 οῦ μὴ λογομαχεῖν εἰς οὐδὲν χρήσιμον ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκουόντων.
 σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστήσαι τῷ θεῷ ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον 15
 ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. τὰς δὲ βεβήλους κενοφωνίας πε- 16
 ριῖστασο ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας. καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς 17
 γάγγραινα νομὴν ἔξει ὧν ἐστὶν ὑμέναιος καὶ φίλητος. οἵτινες περὶ τὴν 18*
 ἀλήθειαν ἠστόχησαν λέγοντες τὴν ἀνάστασιν ἤδη γεγονέναι καὶ ἀνατρέ-
 πουσιν τὴν τινῶν πίστιν. ὁ μέντοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ θεοῦ ἔστηκεν 19*
 ἔχων τὴν σφραγίδα ταύτην ἔγνω κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ καὶ ἀποστήτω
 ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα χριστοῦ. ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ 20
 ἔστιν μόνον σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα καὶ

v.17 ἀλλὰ γενόμενος ἐν ῥώμῃ σπουδαιῶς^v σπουδαιότερον^{τ.μ.κ} ἐζήτησεν με καὶ εὗρεν. **2**
v.3 συγκακοπαθήσον^v συ^{τ.μ.κ} οὐν^{τ.μ.κ} κακοπαθήσον^{τ.μ.κ} ὡς καλὸς στρατιώτης ἰησοῦ^{τ.μ.κ} χριστοῦ
 ἰησοῦ^v. **v.7** νόει ο^v α^{τ.μ.κ} λέγω δώσει^v δῶν^{τ.μ.κ} γὰρ σοι ὁ κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσιν. **v.8** μνημο-
 νευε ἰησοῦν χριστὸν ἐγνηγερμένον ἐκ νεκρῶν ἐκ σπέρματος δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ} κατὰ τὸ εὐαγγέλιον μου.
v.9 ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν ὡς κακοῦργος ἀλλὰ^v ἀλλ^{τ.μ.κ} ὁ λόγος τοῦ θεοῦ οὐ δεδεται. **v.12** εἰ
 υπομένομεν καὶ συμβασιλεύσομεν εἰ ἀρνήσομεθα^v ἀρνούμεθα^{τ.μ.κ} κακεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς. **v.13** εἰ
 ἀπιστοῦμεν ἐκεῖνος πιστὸς μένει ἀρνήσασθαι γὰρ^v ἑαυτὸν οὐ δύναται. **v.14** ταῦτα υπομίμνησκε διαμαρ-
 τυρομενος ἐνώπιον τοῦ θεοῦ^v κυρίου^{τ.μ.κ} μὴ λογομαχεῖν ἐπ^v εἰς^{τ.μ.κ} οὐδὲν χρήσιμον ἐπὶ καταστροφῇ
 τῶν ἀκουόντων. **v.18** οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἠστούχησαν λέγοντες [τὴν]^v τὴν^{τ.μ.κ} ἀνάστασιν ἤδη
 γεγονέναι καὶ ἀνατρέπουσιν τὴν τινῶν πίστιν. **v.19** ὁ μέντοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ θεοῦ ἔστηκεν ἔχων
 τὴν σφραγίδα ταύτην ἔγνω κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ καὶ ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα
 κυρίου^{μ.ν} χριστοῦ^{τ.κ}.

21* ἃ μὲν εἰς τιμὴν ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων
 22 ἔσται σκευὸς εἰς τιμὴν ἡγιασμένον καὶ εὐχρηστον τῷ δεσπότῃ εἰς πᾶν ἔρ-
 23 γον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε δίωκε δὲ
 24* εἰδὼς ὅτι γεννῶσιν μάχας. δοῦλον δὲ κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι ἀλλ' ἥπιον
 25* εἶναι πρὸς πάντας διδακτικὸν ἀνεξίκακον. ἐν πρᾶότητι παιδεύοντα τοὺς
 26 ἀντιδιατιθεμένους μήποτε δῶ αὐτοῖς ὁ θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀλη-
 26 θείας. καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος ἐξωγρημένοι ὑπ'
 αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

3 τοῦτο δὲ γίνωσκε ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί.
 2 ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι φιλάργυροι ἀλαζόνες ὑπερήφανοι βλά-
 3 σφημοὶ γονεῦσιν ἀπειθεῖς ἀχάριστοι ἀνόσιοι. ἄστοργοι ἄσπονδοὶ διάβολοι
 4 ἀκρατεῖς ἀνήμεροι ἀφιλάγαθοι. προδόται προπετεῖς τετυφωμένοι φιλήδο-
 5 νοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι. ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς
 6* ἥρνημένοι καὶ τούτους ἀποτρέπου. ἐκ τούτων γὰρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες
 7 εἰς τὰς οἰκίας καὶ αἰχμαλωτεύοντες τὰ γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρτί-
 8 αῖς ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις. πάντοτε μανθάνοντα καὶ μηδέποτε εἰς
 9 ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. ὃν τρόπον δὲ ἰάννης καὶ ἰαμβρῆς
 10 ἀντέστησαν μωῦσῃ οὕτως καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ ἄνθρωποι κα-
 11 τεφθαρμένοι τὸν νοῦν ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν. ἀλλ' οὐ προκόψουσιν
 12 ἐπὶ πλεῖον ἢ γὰρ ἄνοια αὐτῶν ἔκδηλος ἔσται πᾶσιν ὥς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγέ-
 13 νετο. σὺ δὲ παρηκολούθηκάς μου τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ἀγωγῇ τῇ προθέσει
 14 τῇ πίστει τῇ μακροθυμίᾳ τῇ ἀγάπῃ τῇ ὑπομονῇ. τοῖς διωγμοῖς τοῖς παθή-
 15 μασιν οἷά μοι ἐγένετο ἐν ἀντιοχείᾳ ἐν ἰκονίῳ ἐν λύστροις οἴους διωγμοὺς
 16* καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. σὺ δὲ
 15* μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστάθης εἰδὼς παρὰ τίνος ἔμαθες. καὶ ὅτι ἀπὸ
 16* βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα οἶδας τὰ δυνάμενά σε σοφίσαι εἰς σωτηρίαν
 16* διὰ πίστεως τῆς ἐν χριστῷ ἰησοῦ. πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος

v.21 εαν ουν τις εκκαθαρη εαυτον απο τουτων εσται σκευος εις τιμην ηγιασμενον και ^{τ.μ.κ} ευχρηστον τω δεσποτη εις παν εργον αγαθον ητοιμασμενον. **v.24** δουλον δε κυριου ου δει μαχεσθαι αλλα ^{τ.μ.κ} ^{τ.μ.κ} αλλ' ηπιον ειναι προς παντας διδακτικον ανεξικακον. **v.25** εν πραυτητι ^{τ.μ.κ} πραυτητι ^{τ.μ.κ} παι-
 δευοντα τους αντιδιατιθεμενους μηποτε δωη ^{τ.μ.κ} δω ^{τ.μ.κ} αυτοις ο θεος μετανοιαν εις επιγνωσιν αληθειας.
3 **v.6** εκ τουτων γαρ εισιν οι ενδυνοντες εις τας οικιας και αιχμαλωτιζοντες ^{τ.μ.κ} αιχμαλωτευοντες ^{τ.μ.κ} τα ^{τ.κ} γυναικαρια σεσωρευμενα αμαρτιας αγομενα επιθυμiais ποικιλais. **v.10** συ δε παρηκολουθησας ^{τ.μ.κ} ^{τ.μ.κ} παρηκολουθηκας ^{τ.μ.κ} μου τη διδασκαλια τη αγωγη τη προθεσει τη πιστει τη μακροθυμια τη αγαπη τη υπομονη. **v.14** συ δε μενε εν οis εμαθες και επισταθης ειδως παρα τινων ^{τ.μ.κ} τινος ^{τ.μ.κ} εμαθες. **v.15** και οτι απο βρεφους [τα] ^{τ.μ.κ} τα ^{τ.μ.κ} ιερα γραμματα οιδας τα δυναμενα σε σοφισαι εις σωτηριαν δια πιστεως της εν χριστω ιησου.

πρὸς διδασκαλίαν πρὸς ἔλεγχον πρὸς ἐπανόρθωσιν πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ. ἵνα ἄρτιος ᾦ ὁ τοῦ θεοῦ ἄνθρωπος πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν 17 ἐζηρητισμένος.

διαμαρτύρομαι οὖν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ κυρίου ἰησοῦ χρι- 4* στοῦ τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. κήρυξον τὸν λόγον ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως 2 ἔλεγχον ἐπιτίμησον παρακάλεσον ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ. ἔσται 3* γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαινούσης διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τὰς ἰδίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύουσιν διδασκάλους κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν. καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοήν ἀποστρέφουσιν ἐπὶ 4 δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται. σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσιν κακοπάθησον ἔργον 5 ποιήσον εὐαγγελιστοῦ τὴν διακονίαν σου πληροφορήσον. ἐγὼ γὰρ 6* ἤδη σπένδομαι καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύσεως ἐφέστηκεν. τὸν ἀγῶνα 7* τὸν καλὸν ἠγωνίσamai τὸν δρόμον τετέλεκα τὴν πίστιν τετήρηκα. λοιπὸν 8* ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος ὃν ἀποδώσει μοι ὁ κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὁ δίκαιος κριτὴς οὐ μόνον δὲ ἐμοὶ ἀλλὰ καὶ πᾶσιν τοῖς ἠγαπηκόσιν τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. σπούδασον ἐλθεῖν πρὸς με ταχέως. 9 δημᾶς γὰρ με ἐγκατέλιπεν ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα καὶ ἐπορεύθη εἰς θεσσαλονίκην κρήσκης εἰς γαλατίαν τίτος εἰς δαλματίαν. λουκᾶς ἐστὶν μόνος 11 μετ' ἐμοῦ μᾶρκον ἀναλαβὼν ἄγε μετὰ σεαυτοῦ ἔστιν γὰρ μοι εὐχρηστος εἰς διακονίαν. τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα εἰς ἔφεσον. τὸν φαιλόνην ὃν ἀπέλιπον 12, 13* ἐν τρωάδι παρὰ κάρπῳ ἐρχόμενος φέρε καὶ τὰ βιβλία μάλιστα τὰς μεμβράνας. ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλὰ μοι κακὰ ἐνεδειξάτο ἀποδώῃ αὐτῷ 14* ὁ κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. ὃν καὶ σὺ φυλάσσου λίαν γὰρ ἀνθέστηκεν 15* τοῖς ἡμετέροις λόγοις. ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογία οὐδεὶς μοι συμπαρα- 16* γένητο ἀλλὰ πάντες με ἐγκατέλιπον μὴ αὐτοῖς λογισθεῖν. ὁ δὲ κύριός μοι 17*

v.16 πασα γραφη θεοπνευστος και ωφελιμος πρὸς διδασκαλιαν πρὸς ελεγχμον^v ελεγχον^{τ.μ.κ} πρὸς επανορθωσιν πρὸς παιδειαν την εν δικαιοσυνη. **4** **v.1** διαμαρτυρομαι ουν^{τ.μ.κ} εγω^{τ.μ.κ} ενωπιον του θεου και του^{τ.μ.κ} κυριου^{τ.μ.κ} ιησου^{τ.μ.κ} χριστου ιησου^v του μελλοντος κρινειν ζωντας και νεκρους και^v κατα^{τ.μ.κ} την επιφανειαν αυτου και την βασιλειαν αυτου. **v.3** εσται γαρ καιρος οτε της υγιαινουσης διδασκαλιας ουκ ανεξονται αλλα κατα τας επιθυμιας^{τ.μ.κ} τας^{τ.μ.κ} ιδιας επιθυμιας^v εαυτοις επισωρευουσιν διδασκαλους κνηθομενοι την ακοην. **v.6** εγω γαρ ηδη σπενδομαι και ο καιρος της εμης^{τ.μ.κ} αναλυσεως μου^v εφεστηκεν. **v.7** τον αγωνα^{τ.μ.κ} τον^{τ.μ.κ} καλον αγωνα^v ηγωνισμαι τον δρομον τετελεκα την πιστιν τετηρηκα. **v.8** λοιπον αποκειται μοι ο της δικαιοσυνης στεφανος ον αποδωσει μοι ο κυριος εν εκεινη τη ημερα ο δικαιος κριτης ου μονον δε εμοι αλλα και πασι^v πασιν^{τ.μ.κ} τοις ηγαπηκοσι^v ηγαπηκοσιν^{τ.μ.κ} την επιφανειαν αυτου. **v.13** τον φελονην^τ αφαιλονην^τ ον απελιπον εν τρωαδι παρα καρπω ερχομενος φερε και τα βιβλια μαλιστα τας μεμβραναις. **v.14** αλεξανδρος ο χαλκευς πολλα μοι κακα ενεδειξατο αποδωσει^v αποδωη^{τ.μ.κ} αυτω ο κυριος κατα τα εργα αυτου. **v.15** ον και συ φυλασσου λιαν γαρ αντεστη^v ανθεστηκεν^{τ.μ.κ} τοις ημετεροις λογοις. **v.16** εν τη πρωτη μου απολογία ουδεις μοι παρεγενετο^v συμπαραγενετο^{τ.μ.κ} αλλα παντες με εγκατελιπον μη αυτοις λογισθειν. **v.17** ο δε κυριος μοι παρεστη και ενεδυναμωσεν με ινα δι εμου το κηρυγμα πληροφορηθη και ακουσωσιν^v ακουση^{τ.μ.κ} παντα τα εθνη και ερρυσθην εκ στοματος λεοντος.

παρέστη καὶ ἐνεδυνάμωσέν με ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ καὶ
18* ἀκούσῃ πάντα τὰ ἔθνη καὶ ἑρρυσθῇ ἐκ στόματος λέοντος. καὶ ῥύσεται
με ὁ κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ
19 τὴν ἐπουράνιον ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. ἄσπασαι πρί-
20 σκαν καὶ ἀκύλαν καὶ τὸν ὀνησιφόρου οἶκον. ἔραστος ἔμεινεν ἐν κορίνθῳ
21 τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν μιλίτῳ ἀσθενοῦντα. σπούδασον πρὸ χειμῶνος
ἐλθεῖν ἀσπάζεται σε εὐβουλος καὶ πούδης καὶ λίνος καὶ κλαυδία καὶ οἱ
22* ἀδελφοὶ πάντες. ὁ κύριος ἰησοῦς χριστὸς μετὰ τοῦ πνεύματός σου ἡ χά-
ρις μεθ' ὑμῶν ἀμήν πρὸς τιμόθεον δευτέρα τῆς ἐφεσίων ἐκκλησίας πρῶτον
ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης ὅτε ἐκ δευτέρου παρέστη
παῦλος τῷ καίσαρί νέρωνι.

v.18 καὶ^{τ.μ.κ} ρυσεται με ο κυριος απο παντος εργου πονηρου και σωσει εις την βασιλειαν αυτου την επουρανιον ω η δοξα εις τους αιωνας των αιωνων αμην. **v.22** ο κυριος ιησους^{τ.μ.κ} χριστος^{τ.μ.κ} μετα του πνευματος σου η χαρις μεθ υμων αμην^{τ.μ.κ}.

Η ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

παῦλος δοῦλος θεοῦ ἀπόστολος δὲ ἰησοῦ χριστοῦ κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν **1**
θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν. ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου **2**
ἦν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων. ἐφανερώσεν δὲ και- **3**
ροῖς ἰδίοις τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν
τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ. τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινήν πίστιν χάρις **4***
ἔλεος εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ σωτῆρος
ἡμῶν. τούτου χάριν κατέλιπόν σε ἐν κρήτῃ ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ **5***
καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους ὡς ἐγὼ σοι διαταξάμην. εἴ τίς **6**
ἐστὶν ἀνέγκλητος μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ τέκνα ἔχων πιστά μὴ ἐν κατηγο-
ρία ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ὡς **7**
θεοῦ οἰκονόμον μὴ αὐθάδη μὴ ὀργίλον μὴ πάροινον μὴ πλήκτην μὴ αἰ-
σχροκερδῇ. ἀλλὰ φιλόξενον φιλάγαθον σώφρονα δίκαιον ὁσίον ἐγκρατῇ. **8**
ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ πα- **9**
ρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν.
εἰσὶν γὰρ πολλοὶ καὶ ἀνυπότακτοι ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται μάλιστα οἱ **10***
ἐκ περιτομῆς. οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν οἵτινες ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσιν δι- **11**
δάσκοντες ἅ μὴ δεῖ αἰσχροῦ κέρδους χάριν. εἰπέν τις ἐξ αὐτῶν ἴδιος αὐτῶν **12**
προφήτης κρηῖτες ἀεὶ ψεῦσται κακὰ θηρία γαστέρες ἀργαί. ἡ μαρτυρία **13**
αὕτη ἐστὶν ἀληθὴς δι' ἣν αἰτίαν ἔλεγγε αὐτοὺς ἀποτόμῳς ἵνα ὑγιαίνωσιν
ἐν τῇ πίστει. μὴ προσέχοντες ἰουδαϊκοῖς μύθοις καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων **14**
ἀποστρεφόμενων τὴν ἀλήθειαν. πάντα μὲν καθαρὰ τοῖς καθαροῖς τοῖς **15***
δὲ μεμιασμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρὸν ἀλλὰ μεμíanται αὐτῶν καὶ ὁ
νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέναι τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται **16**
βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

σύ δὲ λάλει ἅ πρέπει τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ. πρεσβύτας νηφαλί- **2, 2***
ους εἶναι σεμνοὺς σώφρονας ὑγιαίνοντας τῇ πίστει τῇ ἀγάπῃ τῇ ὑπομονῇ.
πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστάματι ἱεροπρεπεῖς μὴ διαβόλους μὴ οἴ- **3**
νῳ πολλῷ δεδουλωμένους καλοδιδασκάλους. ἵνα σωφρονίζωσιν τὰς νέας **4**

1 **v.4** τιτω γνησιω τεκνω κατα κοινήν πιστιν χάρις και^ν ελεος^{τ.μ.κ} ειρηνη απο θεου πατρος και κυριου^{τ.μ.κ} ιησου^{τ.μ.κ} χριστου ιησου^ν του σωτηρος ημων. **v.5** τουτου χαριν απελιπον^ν κατελιπον^{τ.μ.κ} σε εν κρητη ινα τα λειποντα επιδιορθωση και καταστησης κατα πολιν πρεσβυτερους ως εγω σοι διαταξαμην. **v.10** εισιν γαρ πολλοι [και]^ν και^{τ.μ.κ} ανυποτακτοι ματαιολογοι και φρεναπαται μαλιστα οι εκ της^ν περιτομης. **v.15** παντα μεν^{τ.μ.κ} καθαρα τοις καθαροις τοις δε μεμιασμενοις^ν μεμιασμενοις^{τ.μ.κ} και απιστοις ουδεν καθαρων αλλα μεμιανται αυτων και ο νους και η συνειδησις. **2** **v.2** πρεσβυτας νηφαλεους^μ νηφαλιους^{τ.κ.ν} ειναι σεμνους σωφρονας υγιαινοντας τη πιστει τη αγαπη τη υπομονη.

- 5* φιλάνδρους εἶναι φιλοτέκνους. σώφρονας ἀγνάς οἰκουρούς ἀγαθὰς ὑποτασσομένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ βλασφημηται.
- 6, 7* τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει σωφρονεῖν. περὶ πάντα σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀδιαφθορίαν σεμνότητα
- 8* ἀφθαρσιαν. λόγον ὑγιῇ ἀκατάγνωστον ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῇ μὴδὲν
- 9 ἔχων περὶ ὑμῶν λέγειν φαῦλον. δούλους ἰδίοις δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι
- 10* ἐν πᾶσιν εὐαρέστους εἶναι μὴ ἀντιλέγοντας. μὴ νοσφιζομένους ἀλλὰ πίστιν πᾶσαν ἐνδεικνυμένους ἀγαθὴν ἵνα τὴν διδασκαλίαν τοῦ σωτῆρος ὑμῶν
- 11* θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν
- 12 ἀνθρώποις. παιδεύουσα ἡμᾶς ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι. προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ
- 13 μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα λυτρώσῃται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθαρῶς ἑαυτῷ λαὸν
- 15 περιούσιον ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. ταῦτα λάλει καὶ παρακάλει καὶ ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς μηδεὶς σου περιφρονεῖτω.
- 3* ὑπομίμνησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι πειθαρχεῖν
- 2* πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐτοιμοὺς εἶναι. μηδὲνα βλασφημεῖν ἀμάχους εἶναι ἐπιεικεῖς πᾶσαν ἐνδεικνυμένους πραότητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους.
- 3 ἦμεν γάρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι ἀπειθεῖς πλανώμενοι δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες στυγητοὶ
- 4 μισοῦντες ἀλλήλους. ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιланθρωπία ἐπεφάνη τοῦ
- 5* σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ. οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ
- 6 ἀνακαινώσεως πνεύματος ἁγίου. οὗ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως διὰ ἰησοῦ
- 7* χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν. ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι κληρονόμοι
- 8* γενώμεθα κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. πιστὸς ὁ λόγος καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιουῖσθαι ἵνα φροντίζωσιν καλῶν ἔργων προϊστασθαι οἱ

v.5 σωφρονας αγνας οικουργους^v οικουρους^{τ.μ.κ} αγαθας υποτασσομενας τοις ιδιοις ανδρασιν ινα μη ο λογος του θεου βλασφημηται. **v.7** περι παντα σεαυτον παρεχόμενος τυπον καλων εργαων εν τη διδασκαλια αφθοριαν^v αδιαφθοριαν^{τ.μ.κ} σεμνοτητα αφθαρσιαν^{τ.μ.κ}. **v.8** λογον υγιη ακαταγνωστον ινα ο εξ εναντιας εντραπη μηδεν εχων περι^{τ.μ.κ} ημων^μ υμων^{τ.κ} λεγειν περι^v ημων^v φαυλον. **v.10** μη νοσφιζομενους αλλα πιστιν^{τ.μ.κ} πασαν πιστιν^v ενδεικνυμενους αγαθην ινα την διδασκαλιαν την^v του σωτηρος ημων^{κ.μ.ν} υμων^τ θεου κοσμωσιν εν πασιν. **v.11** επεφανη γαρ η χαρις του θεου η^{τ.μ.κ} σωτηριος πασιν ανθρωποις. **3 v.1** υπομιμνησκε αυτους αρχαις και^{τ.μ.κ} εξουσαις υποτασσεσθαι πειθαρχειν προς παν εργον αγαθον ετοιμους ειναι. **v.2** μηδενα βλασφημειν αμαχους ειναι επιεικεις πασαν ενδεικνυμενους πραυτητα^v πραοτητα^{τ.μ.κ} προς παντας ανθρωπους. **v.5** ουκ εξ εργαων των εν δικαιοσυνη α^v ων^{τ.μ.κ} εποιησαμεν ημεις αλλα κατα το^v τον^{τ.μ.κ} αυτου ελεος^v ελεον^{τ.μ.κ} εσωσεν ημας δια λουτρου παλιγγενεσιας και ανακαινωσεως πνευματος αγιου. **v.7** ινα δικαιωθεντες τη εκεινου χαριτι κληρονομοι γενηθωμεν^v γενωμεθα^{τ.μ.κ} κατ ελπιδα ζωης αιωνιου. **v.8** πιστος ο λογος και περι τουτων βουλομαι σε διαβεβαιουσθαι ινα φροντιζωσιν καλων εργαων προϊστασθαι οι πεπιστευκοτες τω^{τ.κ} θεω ταυτα εστιν τα^{τ.μ.κ} καλα και ωφελιμα τοις ανθρωποις.

πεπιστευκότες τῷ θεῷ ταῦτά ἐστιν τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις.
 μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας νομικὰς περι- 9
 στασο εἰσὶν γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. αἵρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν 10
 καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ. εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ 11
 ἁμαρτάνει ὣν αὐτοκατάκριτος. ὅταν πέμψω ἄρτεμᾶν πρὸς σὲ ἢ τυχικόν 12
 σπούδασον ἐλθεῖν πρὸς με εἰς νικόπολιν ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι.
 ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ ἀπολλῶ σπουδαίως πρόπεμψον ἵνα μηδὲν αὐτοῖς 13*
 λείπη. μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προϊστασθαι εἰς 14
 τὰς ἀναγκαίας χρείας ἵνα μὴ ᾧσιν ἄκαρποι. ἀσπάζονται σε οἱ μετ' ἐμοῦ 15*
 πάντες ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει ἢ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν
 ἀμήν πρὸς τίτον τῆς κρητῶν ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα
 ἐγράφη ἀπὸ νικοπόλεως τῆς μακεδονίας.

v.13 ζηναν τον νομικον και απολλων^v απολλω^{τ.μ.κ} σπουδαιως προπεμψον ινα μηδεν αυτοις λειπη.

v.15 ασπαζονται σε οι μετ εμου παντες ασπασαι τους φιλουντας ημας εν πιστει η χαρις μετα παντων υμων αμην^{τ.μ.κ}.

Η ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

1 παῦλος δέσμιος χριστοῦ ἰησοῦ καὶ τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς φιλήμονι τῷ
2* ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν. καὶ ἀπφία τῇ ἀγαπητῇ καὶ ἀρχίππῳ τῷ
3 συστρατιῳτῇ ἡμῶν καὶ τῇ κατ' οἶκόν σου ἐκκλησίᾳ. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη
4 ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου
5 πάντοτε μνησίαν σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου. ἀκούων σου τὴν
ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν ἣν ἔχεις πρὸς τὸν κύριον ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς
6* ἀγίους. ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργῆς γένηται ἐν ἐπιγνώσει
7* παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ὑμῖν εἰς χριστὸν ἰησοῦν. χάριν γὰρ ἔχομεν πολλήν
καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέπαιται
8 διὰ σοῦ ἀδελφέ. διό πολλήν ἐν χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι
9* τὸ ἀνῆκον. διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ τοιοῦτος ὢν ὡς παῦλος
10* πρεσβύτης νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος ἰησοῦ χριστοῦ. παρακαλῶ σε περὶ τοῦ
11* ἐμοῦ τέκνου ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς μου ὀνήσιμον. τὸν ποτέ σοι
12 ἄχρηστον νυνὶ δὲ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὐχρηστον. ὃν ἀνέπεμψά σου δὲ αὐτὸν τοῦτ'
13* ἔστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα πρόσλαβοῦ. ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἑμαυτὸν
14 κατέχειν ἵνα ὑπὲρ σοῦ διακονῇ μοι ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου. χωρὶς
δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ
15 ἀγαθόν σου ᾗ ἀλλὰ κατὰ ἐκούσιον. τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς
16 ὥραν ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς. οὐκέτι ὡς δοῦλον ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον
ἀδελφὸν ἀγαπητὸν μάλιστα ἐμοὶ πόσω δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ ἐν σαρκὶ καὶ
17*, 18* ἐν κυρίῳ. εἰ οὖν ἐμέ ἔχεις κοινωνόν πρόσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. εἰ δέ τι
19 ἠδίκησέν σε ἢ ὀφείλει τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγει. ἐγὼ παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ
20* χειρὶ ἐγὼ ἀποτίσω ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ σεαυτὸν μοι προσοφείλεις. ναὶ
ἀδελφέ ἐγὼ σου ὀναιμὴν ἐν κυρίῳ ἀναπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν κυρίῳ.
21* πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ὃ λέγω ποιήσεις.

1 **v.2** και απφια τη αδελφη^ν αγαπητη^{τ.μ.κ} και αρχιππω τω συστρατιωτη ημων και τη κατ οικον σου εκκλησια. **v.6** οπως η κοινωνια της πιστεως σου ενεργης γενηται εν επιγνωσει παντος αγαθου του εν ημιν^{μ.ν} υμιν^{τ.κ} εις χριστον ιησουν^{τ.μ.κ}. **v.7** χαραν^{κ.ν} χαριν^{τ.μ} γαρ εχομεν^{τ.μ.κ} πολλην εσχον^ν και παρακλησιν επι τη αγαπη σου οτι τα σπλαγχνα των αγιων αναπεπαιται δια σου αδελφε. **v.9** δια την αγαπην μαλλον παρακαλω τοιουτος ων ως παυλος πρεσβυτης νυνι δε και δεσμιος ιησου^{τ.μ.κ} χριστου ιησου^ν. **v.10** παρακαλω σε περι του εμου τεκνου ον εγεννησα εν τοις δεσμοις μου^{τ.μ.κ} ονησιμον. **v.11** τον ποτε σοι αχρηστον νυνι δε [και]^ν σοι και εμοι ευχρηστον. **v.13** ον εγω εβουλομην προς εμαυτον κατεχειν ινα υπερ σου διακονη^{τ.μ.κ} μοι διακονη^ν εν τοις δεσμοις του ευαγγελιου. **v.17** ει ουν με^{μ.ν} εμε^{τ.κ} εχεις κοινωνον προσλαβου αυτον ως εμε. **v.18** ει δε τι ηδικησεν σε η οφειλει τουτο εμοι ελογγα^ν ελλογει^{τ.μ.κ}. **v.20** ναι αδελφε εγω σου οναιμην εν κυριω αναπαυσον μου τα σπλαγχνα εν χριστω^ν κυριω^{τ.μ.κ}. **v.21** πεποιθως τη υπακοη σου εγραψα σοι ειδως οτι και υπερ α^ν ο^{τ.μ.κ} λεγω ποιησεις.

ἅμα δὲ καὶ ἐτοίμαζέ μοι ξενίαν ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν 22
χαρισθήσομαι ὑμῖν. ἀσπάζονται σε ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμαλώτός μου ἐν 23*
χριστῷ ἰησοῦ. μάρκος ἀρίσταρχος δημᾶς λουκᾶς οἱ συνεργοί μου. ἡ 24, 25*
χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν ἀμήν
πρὸς φιλήμονα ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης διὰ ὀνησίμου οἰκέτου.

v.23 ἀσπαζεται^Υ ἀσπαζονται^{Τ.Μ.Κ} σε επαφρας ο συναιχμαλωτος μου εν χριστω ιησου.
του κυριου ημων^{Τ.Μ.Κ} ιησου χριστου μετα του πνευματος υμων αμην^{Τ.Μ.Κ}.

v.25 η χαρις

Η ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

- 1* πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν
2* τοῖς προφήταις. ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ
3* ὃν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων δι' οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν. ὃς ὢν
ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ φέρων τε τὰ
πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ δι' εαυτοῦ καθαρισμόν ποιησάμε-
νος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς.
4 τοσοῦτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων ὅσῳ διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς
5 κεκληρονόμηκεν ὄνομα. τίνι γὰρ εἶπέν ποτε τῶν ἀγγέλων υἱὸς μου εἶ
σύ ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε καὶ πάλιν ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα καὶ
6 αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν. ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν
7 οἰκουμένην λέγει καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ. καὶ
πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ
8* τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα. πρὸς δὲ τὸν υἱόν ὁ θρόνος σου ὁ
θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος ῥάβδος εὐθύτητος ἢ ῥάβδος τῆς βασιλείας
9 σου. ἡγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε
10 ὁ θεὸς ὁ θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου. καὶ σύ
κατ' ἀρχάς κύριε τὴν γῆν ἐθεμελίωσας καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ
11 οὐρανοί. αὐτοὶ ἀπολοῦνται σὺ δὲ διαμένεις καὶ πάντες ὥς ἱμάτιον πα-
12* λαιωθήσονται. καὶ ὥσει περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς καὶ ἀλλαγήσονται σὺ
13 δὲ ὁ αὐτὸς εἶ καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν. πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων
εἴρηκέν ποτε κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον
14 τῶν ποδῶν σου. οὐχὶ πάντες εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν
ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν.
- 2* διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως ἡμᾶς προσέχειν τοῖς ἀκουσθεῖσιν μήποτε
2 παραρρυῶμεν. εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος
3 καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοή ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν. πῶς

1 **v.1** πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις ἐπ' ἐσχάτου^{μτ.ν} ἐσχάτων^{τ.κ} τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ. **v.2** ὃν ἐθηκεν κληρονόμον παν-
των δι' οὗ καὶ ἐποίησεν^ν τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν^{τ.μ.κ}. **v.3** ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτήρ τῆς
ὑποστάσεως αὐτοῦ φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ δι'^{τ.μ.κ} εαυτοῦ^{τ.μ.κ} καθαρισμόν
ποιησάμενος^{τ.μ.κ} τῶν ἁμαρτιῶν ποιησάμενος^ν ἡμῶν^{τ.μ.κ} ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς.
v.8 πρὸς δὲ τὸν υἱὸν ὁ θρόνος σου ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος καὶ^ν ῥάβδος^{τ.μ.κ} εὐθυτητος^{τ.μ.κ} ἢ
ῥάβδος^ν τῆς^ν εὐθυτητος^ν ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. **v.12** καὶ ὥσει περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς ὡς^ν
ἱμάτιον^ν καὶ ἀλλαγήσονται σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν. **2 v.1** διὰ τοῦτο δεῖ
περισσοτέρως ἡμᾶς^{τ.μ.κ} προσεχειν ἡμᾶς^ν τοῖς ἀκουσθεῖσιν μήποτε παραρρυῶμεν^ν παραρρυῶμεν^{τ.μ.κ}.

ἡμεῖς ἐκφευζόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας ἥτις ἀρχὴν λα-
 βοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ κυρίου ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη.
 συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασιν καὶ ποικίλαις ду- 4
 νάμεσιν καὶ πνεύματος ἁγίου μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν. οὐ 5
 γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν περὶ ἧς λαλοῦμεν.
 διεμαρτύρατο δέ πού τις λέγων τί ἐστὶν ἄνθρωπος ὃτι μιμνήσκη αὐτοῦ ἢ 6
 υἱὸς ἀνθρώπου ὃτι ἐπισκέπτη αὐτόν. ἡλάττωσας αὐτόν βραχύ τι παρ' 7*
 ἀγγέλους δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν καὶ κατέστησας αὐτόν ἐπὶ τὰ
 ἔργα τῶν χειρῶν σου. πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἐν 8*
 γὰρ τῷ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα οὐδὲν ἀφήκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον νῦν δὲ
 οὐπω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα. τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἁγ- 9
 γέλους ἡλαττωμένον βλέπομεν ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ
 καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον ὅπως χάριτι θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσεται θανάτου.
 ἔπρεπεν γὰρ αὐτῷ δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ πάντα πολλοὺς υἱοὺς εἰς 10
 δόξαν ἀγαγόντα τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶ-
 σαι. ὁ τε γὰρ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες δι' ἣν αἰτίαν οὐκ 11
 ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν. λέγων ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου 12
 τοῖς ἀδελφοῖς μου ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε. καὶ πάλιν ἐγὼ ἔσομαι 13
 πεποιθὼς ἐπ' αὐτῷ καὶ πάλιν ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδιά ἃ μοι ἔδωκεν ὁ θεός.
 ἐπεὶ οὖν τὰ παιδιά κεκοινώνηκεν σαρκὸς καὶ αἵματος καὶ αὐτὸς παραπλη- 14*
 σίως μετέσχεν τῶν αὐτῶν ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος
 ἔχοντα τοῦ θανάτου τοῦτ' ἐστὶν τὸν διάβολον. καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους ὅσοι 15
 φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. οὐ γὰρ δήπου 16
 ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται ἀλλὰ σπέρματος ἀβραάμ ἐπιλαμβάνεται. ὅθεν 17
 ὥφειλεν κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ
 πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν θεόν εἰς τὸ ἰλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ
 λαοῦ. ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεῖς δύναται τοῖς πειραζομένοις 18
 βοηθῆσαι.

ὅθεν ἀδελφοὶ ἅγιοι κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι κατανοήσατε τὸν ἀπό- 3*
 στολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν χριστὸν ἰησοῦν. πιστὸν ὄντα τῷ 2*
 ποιήσαντι αὐτόν ὡς καὶ μωσῆς ἐν ὄλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. πλείονος γὰρ δό- 3*

v.7 ἡλαττωσας αὐτον βραχυ τι παρ ἀγγέλους δοξῇ καὶ τιμῇ ἐστεφανώσας αὐτον καὶ ^{τ.κ} κατέστησας ^{τ.κ} αὐτον ^{τ.κ} ἐπὶ ^{τ.κ} τὰ ^{τ.κ} ἐργα ^{τ.κ} τῶν ^{τ.κ} χειρῶν ^{τ.κ} σου ^{τ.κ}. **v.8** πάντα ὑπετάξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἐν γὰρ ^{τ.μ.κ} τῷ γὰρ ^ν ὑποτάξαι [αὐτῷ] ^ν αὐτῷ ^{τ.μ.κ} τὰ πάντα οὐδὲν ἀφήκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον νῦν δὲ οὐπω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα. **v.14** ἐπεὶ οὖν τὰ παιδιά κεκοινώνηκεν σαρκὸς ^{τ.μ.κ} καὶ ^{τ.μ.κ} αἵματος καὶ ^ν σαρκὸς ^ν καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχεν τῶν αὐτῶν ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου τοῦτ' ἐστὶν ^{μ.ν} τούτεστιν ^{τ.κ} τὸν διάβολον. **3** **v.1** ὅθεν ἀδελφοὶ ἅγιοι κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι κατανοήσατε τὸν ἀποστολὸν καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν χριστὸν ^{τ.κ} ἰησοῦν χριστὸν ^μ. **v.2** πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν ὡς καὶ μωσῆς ^{μ.ν} μωσῆς ^{τ.κ} ἐν [ὄλῳ] ^ν ὄλῳ ^{τ.μ.κ} τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. **v.3** πλείονος γὰρ δόξης ^{τ.μ.κ} οὗτος δόξης ^ν παρα μωσῆσιν ^{μ.ν} μωσῆσιν ^{τ.κ} ἡξιοῦται καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν.

ζης οὗτος παρὰ μωσῆν ἡξίωται καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου ὃ
 4* κατασκευάσας αὐτόν. πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπὸ τινος ὃ δὲ τὰ
 5* πάντα κατασκευάσας θεός. καὶ μωσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ
 6* ὡς θεράπων εἰς μαρτύριον τῶν λαληθησομένων. χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ
 τὸν οἶκον αὐτοῦ οὗ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς ἕκαστος τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύ-
 7 χημα τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν. διό καθὼς λέγει
 8 τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε. μὴ σκλη-
 ρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ
 9* πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ. οὗ ἐπείρασαν με οἱ πατέρες ὑμῶν ἐδοκιμασάν
 10* με καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου τεσσαράκοντα ἔτη. διό προσώχθισα τῇ γενεᾷ
 ἐκείνῃ καὶ εἶπον αἰὲν πλανῶνται τῇ καρδίᾳ αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς
 11 μου. ὡς ὥμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.
 12 βλέπετε ἀδελφοί μήποτε ἔσται ἐν τινὶ ὑμῶν καρδία πονηρὰ ἀπιστίας ἐν
 13* τῷ ἀποστήναι ἀπὸ θεοῦ ζῶντος. ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ' ἑκάστην
 ἡμέραν ἄχρις οὗ τὸ σήμερον καλεῖται ἵνα μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν ἀπάτη
 14* τῆς ἁμαρτίας. μέτοχοι γὰρ γεγόναμεν τοῦ χριστοῦ ἕκαστος τὴν ἀρχὴν τῆς
 15 ὑποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν. ἐν τῷ λέγεσθαι σήμερον
 ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ
 16* παραπικρασμῷ. τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν ἄλλ' οὐ πάντες οἱ
 17* ἐξελθόντες ἐξ αἰγύπτου διὰ μωσέως. τίσιν δὲ προσώχθισεν τεσσαράκοντα
 18 ἔτη οὐχὶ τοῖς ἁμαρτήσασιν ὧν τὰ κῶλα ἐπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ. τίσιν δὲ ὥμο-
 σεν μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασιν.
 19 καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν.

4 φοβηθῶμεν οὖν μήποτε καταλειπομένης ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν
 2* κατάπαυσιν αὐτοῦ δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκέναι. καὶ γὰρ ἐσμεν εὐηγ-
 γελισμένοι καθάπερ κάκεῖνοι ἄλλ' οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκεί-
 3* νους μὴ συγκεκριμένος τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν. εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς

v.4 πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπὸ τινος ὃ δὲ τὰ^{τ.μ.κ} πάντα κατασκευάσας θεός. **v.5** καὶ μωσῆς^{μ.ν} μωσῆς^{τ.κ} μὲν πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ὡς θεράπων εἰς μαρτύριον τῶν λαληθησομένων. **v.6** χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ οὗ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς^ν ἕκαστος^{τ.μ.κ} τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος μέχρι^{τ.μ.κ} τέλους^{τ.μ.κ} βεβαίαν^{τ.μ.κ} κατάσχωμεν. **v.9** οὐ ἐπείρασαν με^{τ.μ.κ} οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν^ν ἐδοκιμασάν^{τ.μ.κ} δοκιμασίαν^ν με^{τ.μ.κ} καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου τεσσαράκοντα^ν τεσσαράκοντα^{τ.μ.κ} ἔτη. **v.10** διό προσώχθισα τῇ γενεᾷ ταυτῇ^ν ἐκείνῃ^{τ.μ.κ} καὶ εἶπον αἰὲν πλανῶνται τῇ καρδίᾳ αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδοὺς μου. **v.13** ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἄχρις οὗ τὸ σήμερον καλεῖται ἵνα μὴ σκληρυνθῇ τις^{τ.κ.ν} ἐξ ὑμῶν τις^μ ἀπάτη τῆς ἁμαρτίας. **v.14** μέτοχοι γὰρ γεγόναμεν^{τ.μ.κ} τοῦ χριστοῦ γεγόναμεν^ν ἕκαστος τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν. **v.16** τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν ἄλλ' οὐ πάντες οἱ ἐξελθόντες ἐξ αἰγύπτου διὰ μωσέως^{μ.ν} μωσέως^{τ.κ}. **v.17** τίσιν δὲ προσώχθισεν τεσσαράκοντα^ν τεσσαράκοντα^{τ.μ.κ} ἔτη οὐχὶ τοῖς ἁμαρτήσασιν ὧν τὰ κῶλα ἐπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ. **4 v.2** καὶ γὰρ ἐσμεν εὐηγελισμένοι καθάπερ κάκεῖνοι ἄλλ' οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους μὴ συγκεκριμένους^ν συγκεκριμένους^μ συγκεκριμένος^{τ.κ} τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν.

τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες καθὼς εἶρηκεν ὡς ὥμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενηθέντων. εἶρηκεν γάρ που περὶ τῆς ἐβδόμης οὕτως καὶ 4 κατέπαυσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ. καὶ ἐν τούτῳ πάλιν εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. ἐπεὶ οὖν 5, 6 ἀπολείπεται τινὰς εἰσελθεῖν εἰς αὐτὴν καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσῆλθον δι' ἀπειθείαν. πάλιν τινὰ ὀρίζει ἡμέραν σήμερον ἐν δαβὶδ 7* λέγων μετὰ τοσοῦτον χρόνον καθὼς εἴρηται σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε μὴ σκληρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν. εἰ γὰρ αὐτοὺς ἰησοῦς κατέ- 8 παυσεν οὐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. ἄρα ἀπολείπεται 9 σαββατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ. ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ 10 καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ὥσπερ ἀπὸ τῶν ιδίων ὁ θεός. σπουδάζωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐ- 11 τῷ τις ὑποδείγματι πέσῃ τῆς ἀπειθείας. ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ καὶ 12* ἐνεργῆς καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον καὶ διϊκνούμενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς τε καὶ πνεύματος ἁρμῶν τε καὶ μυελῶν καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας. καὶ οὐκ ἔστιν κτίσις ἀφανὴς ἐνώπιον 13 αὐτοῦ πάντα δὲ γυμνά καὶ τετραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος. ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν διεληλυθότα τοὺς οὐρα- 14 νοὺς ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας. οὐ γὰρ ἔχομεν 15* ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθεῖν ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν πεπειραμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα χωρὶς ἁμαρτίας. προσερχώμεθα οὖν μετὰ 16* παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος ἵνα λάβωμεν ἔλεον καὶ χάριν εὐρώμεν εἰς εὐκαιρον βοήθειαν.

πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος ὑπὲρ ἀνθρώπων καθί- 5 σταται τὰ πρὸς τὸν θεόν ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσιν καὶ πλανωμένοις ἐπεὶ καὶ αὐτὸς 2 περὶκεται ἀσθένειαν. καὶ διὰ ταύτην ὀφείλει καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ οὕτως 3* καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει 4*

v.3 εισερχομεθα γαρ εις [την]^v την^{τ.μ.κ} καταπαυσιν οι πιστευσαντες καθως ειρηκεν ως ωμοσα εν τη οργη μου ει εισελευσονται εις την καταπαυσιν μου καιτοι των εργων απο καταβολης κοσμου γενηθεντων. **v.7** παλιν τινα οριζει ημεραν σημερον εν δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ} λεγων μετα τοσοουτον χρονον καθως προειρηται^v ειρηται^{τ.μ.κ} σημερον εαν της φωνης αυτου ακουσητε μη σκληρυνητε τας καρδιας υμων. **v.12** ζων γαρ ο λογος του θεου και ενεργης και τομωτερος υπερ πασαν μαχαιραν διστομον και διικνουμενος αχρι μερισμου ψυχης τε^{τ.μ.κ} και πνευματος αρμων τε και μυελων και κριτικος ενθυμησεων και εννοιων καρδιας. **v.15** ου γαρ εχομεν αρχιερεα μη δυναμενον συμπαθεσαι ταις ασθενειαις ημων πεπειρασμενον^{κ.ν} πεπειραμενον^{τ.μ} δε κατα παντα καθ ομοιοτητα χωρις αμαρτιας. **v.16** προσερχωμεθα ουν μετα παρρησιας τω θρονω της χαριτος ινα λαβωμεν ελεος^v ελεον^{τ.μ.κ} και χαριν ευρωμεν εις ευκαιρον βοηθειαν. **5 v.3** και δι^v δια^{τ.μ.κ} αυτην^v ταυτην^{τ.μ.κ} οφειλει καθως περι του λαου ουτως και περι αυτου^v εαυτου^{τ.μ.κ} προσφερειν περι^v υπερ^{τ.μ.κ} αμαρτιων. **v.4** και ουχ εαυτω τις λαμβανει την τιμην αλλα ο^{τ.κ} καλουμενος υπο του θεου καθωσπερ^v καθαπερ^{τ.μ.κ} και ο^{τ.κ} ααρων.

5 τὴν τιμὴν ἀλλὰ ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ καθάπερ καὶ ὁ ἀαρὼν. οὕτως
καὶ ὁ χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασεν γεννηθῆναι ἀρχιερέα ἀλλ' ὁ λαλήσας
6 πρὸς αὐτὸν υἱὸς μου εἶ σύ ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. καθὼς καὶ ἐν
7 ἑτέρῳ λέγει σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν μελχισέδεκ. ὃς ἐν ταῖς
ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον
σῶζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέ-
8 κας καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας. καίπερ ὢν υἱὸς ἔμαθεν ἀφ'
9* ὧν ἔπαθεν τὴν ὑπακοήν. καὶ τελειωθείς ἐγένετο τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ
10 πᾶσιν αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου. προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀρχιερεὺς
11 κατὰ τὴν τάξιν μελχισέδεκ. περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυσερμή-
12* νευτος λέγειν ἐπεὶ νωθοὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς. καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι
διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον πάλιν χρεῖαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς τινὰ
τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ θεοῦ καὶ γεγόνατε χρεῖαν ἔχοντες
13 γάλακτος καὶ οὐ στερεᾶς τροφῆς. πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος
14 λόγου δικαιοσύνης νήπιος γάρ ἐστιν. τελείων δέ ἐστιν ἡ στερεὰ τροφή τῶν
διὰ τὴν ἔξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα ἐχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ
τε καὶ κακοῦ.

6 διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ χριστοῦ λόγον ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώ-
μεθα μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων καὶ
2 πίστεως ἐπὶ θεόν. βαπτισμῶν διδαχῆς ἐπιθέσεώς τε χειρῶν ἀναστάσεώς τε
3* νεκρῶν καὶ κρίματος αἰωνίου. καὶ τοῦτο ποιήσομεν ἅνπερ ἐπιτρέπη ὁ
4 θεός. ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἅπαξ φωτισθέντας γευσαμένους τε τῆς δωρεᾶς
5 τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γεννηθέντας πνεύματος ἁγίου. καὶ καλὸν
6 γευσαμένους θεοῦ ῥῆμα δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος. καὶ παραπε-
σόντας πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν
7* τοῦ θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας. γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ' αὐτῆς πολ-
λάκις ἐρχόμενον ὑετὸν καὶ τίκτουσα βοτάνην εὐθετον ἐκείνοις δι' οὓς καὶ
8 γεωργεῖται μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ θεοῦ. ἐκφέρουσα δὲ ἀκάν-
θας καὶ τριβόλους ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς ἥς τὸ τέλος εἰς καῦσιν.
9* πεπεισμεθα δὲ περὶ ὑμῶν ἀγαπητοὶ τὰ κρεῖττονα καὶ ἐχόμενα σωτηρίας
10* εἰ καὶ οὕτως λαλοῦμεν. οὐ γὰρ ἄδικος ὁ θεὸς ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου

v.9 καὶ τελειωθείς ἐγένετο πᾶσιν^v τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν^{τ.μ.κ} αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου. **v.12** καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον πάλιν χρεῖαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς τινὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ θεοῦ καὶ γεγόνατε χρεῖαν ἔχοντες γάλακτος [καὶ]^v καὶ^{τ.μ.κ} οὐ στερεᾶς τροφῆς. **6 v.3** καὶ τοῦτο ποιήσομεν^μ ποιήσομεν^{τ.κ.ν} ἅνπερ ἐπιτρέπη ὁ θεός. **v.7** γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ' αὐτῆς πολλὰκις^{τ.μ.κ} ἐρχόμενον πολλὰκις^v ὑετὸν καὶ τίκτουσα βοτάνην εὐθετον ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ θεοῦ. **v.9** πεπεισμεθα δὲ περὶ ὑμῶν ἀγαπητοὶ τὰ κρεῖττονα^{μ.ν} κρεῖττονα^{τ.κ} καὶ ἐχόμενα σωτηρίας εἰ καὶ οὕτως λαλοῦμεν. **v.10** οὐ γὰρ ἀδικος ὁ θεός ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν καὶ τοῦ^{τ.μ.κ} κοποῦ^{τ.μ.κ} τῆς ἀγαπῆς ἧς ἐνδειξασθε^κ ἐνδειξασθε^{τ.μ.ν} εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ διακονήσαντες τοῖς ἁγίοις καὶ διακονοῦντες.

ὑμῶν καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης ἧς ἐνεδειξασθε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ δια-
 κονήσαντες τοῖς ἁγίοις καὶ διακονοῦντες. ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν 11
 τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφориαν τῆς ἐλπίδος ἄχρι
 τέλους. ἵνα μὴ νωθοὶ γένησθε μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακρο- 12
 θυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας. τῷ γὰρ Ἀβραάμ ἐπαγγειλάμε- 13
 νος ὁ θεὸς ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχεν μείζονος ὁμόσαι ὥμοσεν καθ' ἑαυτοῦ.
 λέγων ἡ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε. καὶ οὕτως 14*, 15
 μακροθυμήσας ἐπέτυχεν τῆς ἐπαγγελίας. ἄνθρωποι μὲν γὰρ κατὰ τοῦ 16*
 μείζονος ὁμνύουσιν καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ
 ὅρκος. ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ θεὸς ἐπιδειξαι τοῖς κληρονόμοις 17
 τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ. ἵνα 18*
 διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι θεὸν ἰσχυρὰν
 παράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος.
 ἦν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν καὶ εἰσερχομέ- 19
 νην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος. ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν 20
 εἰσῆλθεν ἰησοῦς κατὰ τὴν τάξιν μελχισέδεκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν
 αἰῶνα.

οὗτος γὰρ ὁ μελχισέδεκ βασιλεὺς σαλήμ ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου 7
 ὁ συναντήσας Ἀβραάμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων καὶ εὐ-
 λογήσας αὐτόν. ᾧ καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν Ἀβραάμ πρῶτον 2
 μὲν ἑρμηνευόμενος βασιλεὺς δικαιοσύνης ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς σαλήμ
 ὃ ἐστὶν βασιλεὺς εἰρήνης. ἀπάτωρ ἀμήτωρ ἀγενεαλόγητος μήτε ἀρχὴν 3
 ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος ἔχων ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ μένει
 ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές. θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος ᾧ καὶ δεκάτην Ἀβραάμ 4*
 ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης. καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν λευὶ 5*
 τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ
 τὸν νόμον τοῦτ' ἔστιν τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς
 ὀσφύος Ἀβραάμ. ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκεν τὸν 6*
 Ἀβραάμ καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκεν. χωρὶς δὲ πάσης ἀν- 7
 τιλογίας τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. καὶ ᾧδε μὲν δεκάτας 8
 ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. καὶ 9*

v.14 λέγων εἰ^v ἡ^{τ.μ.κ} μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε καὶ πληθυνὼν πληθυνῶ σε. **v.16** ἄνθρωποι μὲν^{τ.μ.κ}
 γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὁμνύουσιν καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος. **v.18** ἵνα
 διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι [τον]^v θεὸν ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ
 καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος. **7 v.4** θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος ὡ [καὶ]^v καὶ^{τ.μ.κ}
 δεκάτην Ἀβραάμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης. **v.5** καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν λευὶ τὴν ἱερατείαν
 λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον τοῦ^{μ.ν} ἐστὶν^{μ.ν} τοῦτεστιν^{τ.κ} τοὺς
 ἀδελφούς αὐτῶν καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὀσφύος Ἀβραάμ. **v.6** ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν
 δεδεκάτωκεν τὸν^{τ.μ.κ} Ἀβραάμ καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκεν. **v.9** καὶ ὡς ἐπος εἶπεν δι^v
 δια^{τ.μ.κ} Ἀβραάμ καὶ λευὶ ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκατῶται.

10* ὥς ἔπος εἰπεῖν διὰ ἀβραάμ καὶ λευὶ ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτῳται. ἔτι
 11* γὰρ ἐν τῇ ὀσφύϊ τοῦ πατρὸς ἦν ὅτε συνήνητησεν αὐτῷ ὁ μελχισέδεκ. εἰ
 μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς λευιτικῆς ἱερωσύνης ἦν ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῇ
 νενομοθέτητο τίς ἔτι χρεῖα κατὰ τὴν τάξιν μελχισέδεκ ἕτερον ἀνίστασθαι
 12 ἱερέα καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν ἀαρὼν λέγεσθαι. μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱε-
 13 ρωσύνης ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετὰθεσις γίνεται. ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται
 ταῦτα φυλῆς ἐτέρας μετέσχηκεν ἀφ' ἧς οὐδεὶς προσέσχηκεν τῷ θυσιαστη-
 14* ρίῳ. πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ ἰουδα ἀνατέταλκεν ὁ κύριος ἡμῶν εἰς ἣν φυλὴν
 15 οὐδὲν περὶ ἱερωσύνης μωσῆς ἐλάλησεν. καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν
 16* ἔστιν εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα μελχισέδεκ ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος. ὅς οὐ
 κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκίκης γέγονεν ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύ-
 17* του. μαρτυρεῖ γὰρ ὅτι σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν μελχισέδεκ.
 18 ἀθέτησις μὲν γὰρ γίνεται προαγωγῆς ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ
 19 ἀνωφελές. οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος ἐπεισαγωγὴ δὲ κρείττονος ἐλ-
 20, 21* πίδος δι' ἧς ἐγγίζομεν τῷ θεῷ. καὶ καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὀρκωμοσίας. οἱ
 μὲν γὰρ χωρὶς ὀρκωμοσίας εἰσιν ἱερεῖς γεγονότες ὁ δὲ μετὰ ὀρκωμοσίας
 διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτὸν ὤμοσεν κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται σὺ
 22* ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν μελχισεδέκ. κατὰ τοσοῦτον κρείττο-
 23 νος διαθήκης γέγονεν ἔγγυος ἰησοῦς. καὶ οἱ μὲν πλείονές εἰσιν γεγονότες
 24 ἱερεῖς διὰ τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν. ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν
 25 εἰς τὸν αἰῶνα ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην. ὅθεν καὶ σφῶζειν εἰς τὸ
 παντελὲς δύναται τοὺς προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ θεῷ πάντοτε ζῶν εἰς
 26* τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν. τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς ὅσιος
 ἄκακος ἀμίαντος κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ὑψηλότερος τῶν
 27 οὐρανῶν γενόμενος. ὅς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς
 πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ
 28 τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν ἀνενέγκας. ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους
 καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν ὁ λόγος δὲ τῆς ὀρκωμοσίας τῆς
 μετὰ τὸν νόμον υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον.

8 κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα ὃς ἐκάθισεν

v.10 εἰ γὰρ ἐν τῇ ὀσφύϊ τοῦ πατρὸς ἦν ὅτε συνήνητησεν αὐτῷ ὁ ^{τ.μ.κ} μελχισέδεκ. **v.11** εἰ μὲν οὖν τελειώ-
 σις διὰ τῆς λευιτικῆς ἱερωσύνης ἦν ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῇ ^{τ.μ.κ} αὐτῇ ^{τ.μ.κ} νενομοθετήται ^{τ.μ.κ} νενομοθετήτο ^{τ.μ.κ}
 τίς ἐπὶ χρεῖα κατὰ τὴν τάξιν μελχισέδεκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερεα καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν ἀαρὼν λέγεσθαι.
v.14 πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ ἰουδα ἀνατέταλκεν ὁ κύριος ἡμῶν εἰς ἣν φυλὴν οὐδὲν ^{τ.μ.κ} περὶ ἱερεῶν ^{τ.μ.κ}
 ἱερωσύνης ^{τ.μ.κ} οὐδὲν ^{τ.μ.κ} μωσῆς ^{τ.μ.κ} μωσῆς ^{τ.μ.κ} ἐλάλησεν. **v.16** ὅς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκίνης ^{τ.μ.κ}
 σαρκίκης ^{τ.μ.κ} γέγονεν ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου. **v.17** μαρτυρεῖται ^{τ.μ.κ} μαρτυρεῖ ^{τ.μ.κ} γὰρ
 ὅτι σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν μελχισέδεκ. **v.21** ὁ δὲ μετὰ ὀρκωμοσίας διὰ τοῦ λέγοντος
 πρὸς αὐτὸν ὤμοσεν κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ ^{τ.μ.κ} τὴν ^{τ.μ.κ} τάξιν ^{τ.μ.κ}
 μελχισέδεκ ^{τ.μ.κ}. **v.22** κατὰ τοσοῦτο ^{τ.μ.κ} [καὶ] ^{τ.μ.κ} τοσοῦτον ^{τ.μ.κ} κρείττονος διαθήκης γέγονεν ἔγγυος ἰησοῦς.
v.26 τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν καὶ ^{τ.μ.κ} ἐπρεπεν ἀρχιερεὺς ὅσιος ἀκακος ἀμίαντος κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν
 καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος.

ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς. τῶν ἁγίων 2*
 λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς ἣν ἔπηξεν ὁ κύριος καὶ οὐκ
 ἄνθρωπος. πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας 3
 καθίσταται ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὃ προσενέγκῃ. εἰ μὲν 4*
 γὰρ ἦν ἐπὶ γῆς οὐδ' ἂν ἦν ἱερεὺς ὄντων τῶν ἱερέων τῶν προσφερόντων
 κατὰ τὸν νόμον τὰ δῶρα. οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσιν τῶν 5*
 ἐπουρανίων καθὼς κεχηρημάτισται μωσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνὴν
 ὅρα γὰρ φησὶν ποιήσης πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ
 ὄρει. νυνὶ δὲ διαφορωτέρας τέτευχεν λειτουργίας ὅσῳ καὶ κρείττονός ἐστιν 6*
 διαθήκης μεσίτης ἥτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. εἰ γὰρ ἡ 7
 πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος οὐκ ἂν δευτέρας ἐζητεῖτο τόπος. μεμφόμενος 8*
 γὰρ αὐτοῖς λέγει ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται λέγει κύριος καὶ συντελέσω ἐπὶ
 τὸν οἶκον ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον ἰούδα διαθήκην καινὴν. οὐ κατὰ 9
 τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου
 μου τῆς χειρὸς αὐτῶν ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰγύπτου ὅτι αὐτοὶ οὐκ
 ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου καὶ γὰρ ἡμέλησα αὐτῶν λέγει κύριος. ὅτι 10
 αὕτη ἡ διαθήκη ἦν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας
 λέγει κύριος διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν καὶ ἐπὶ καρδίας
 αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτοὺς καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεὸν καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι
 εἰς λαόν. καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ καὶ ἕκαστος 11*
 τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ λέγων γινῶθι τὸν κύριον ὅτι πάντες εἰδήσουσιν με ἀπὸ
 μικροῦ αὐτῶν ἕως μεγάλου αὐτῶν. ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν 12*
 καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. ἐν τῷ 13
 λέγειν καινὴν πεπαλαίωκεν τὴν πρώτην τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον
 ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.

εἶχεν μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη σκηνὴ δικαιώματα λατρείας τό τε ἅγιον κο- 9*
 σμικόν. σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη ἐν ᾗ ἦ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα 2
 καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων ἥτις λέγεται ἅγια. μετὰ δὲ τὸ δεύτερον κατα- 3
 πέτασμα σκηνὴ ἡ λεγομένη ἅγια ἁγίων. χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον 4

8 **v.2** τῶν ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς ἣν ἐπηξεν ὁ κύριος καὶ ^{τ.μ.κ} οὐκ ἄνθρωπος.
v.4 εἰ μὲν οὖν ^ν γὰρ ^{τ.μ.κ} ἦν ἐπὶ γῆς οὐδ' ἂν ἦν ἱερεὺς ὄντων τῶν ἱερέων ^{τ.μ.κ} τῶν ^{τ.μ.κ} προσφερόν-
 των κατὰ τὸν ^{τ.μ.κ} νόμον τὰ δῶρα. **v.5** οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκία λατρεύουσιν τῶν ἐπουρανίων
 καθὼς κεχηρημάτισται μωσῆς ^{μ.ν} μωσῆς ^{τ.κ} μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνὴν ὅρα γὰρ φησὶν ποιήσεις ^{μ.ν}
 ποιήσεις ^{τ.κ} πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει. **v.6** ^ν νυνὶ ^ν νυνὶ ^{τ.μ.κ} δὲ διαφορωτέρας
 τέτευχεν ^{μ.ν} τέτευχεν ^{τ.κ} λειτουργίας ὅσῳ καὶ κρείττονός ἐστιν διαθήκης μεσίτης ἥτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγ-
 γελίαις νενομοθέτηται. **v.8** μεμφόμενος γὰρ αὐτοὺς ^ν αὐτοῖς ^{τ.μ.κ} λέγει ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται λέγει
 κύριος καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον ἰούδα διαθήκην καινὴν. **v.11** καὶ οὐ
 μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πλησίον ^{μ.ν} πλησίον ^{τ.κ} αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ λέγων γινῶθι τὸν
 κύριον ὅτι πάντες εἰδήσουσιν με ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν ^{τ.μ.κ} ἕως μεγάλου αὐτῶν. **v.12** ὅτι ἵλεως ἔσομαι
 ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ ^{τ.μ.κ} τῶν ^{τ.μ.κ} ἀνομιῶν ^{τ.μ.κ} αὐτῶν ^{τ.μ.κ} οὐ μὴ μνησθῶ
 ἔτι. **9** **v.1** εἶχε ^ν εἶχε ^{τ.μ.κ} μὲν οὖν [καὶ] ^ν καὶ ^{τ.μ.κ} ἡ πρώτη σκηνὴ ^τ δικαιώματα λατρείας τό τε ἅγιον
 κοσμικόν.

καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ ἐν ᾗ
στάμνος χρυσῇ ἔχουσα τὸ μάννα καὶ ἡ ῥάβδος ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα καὶ
5* αἱ πλάκες τῆς διαθήκης. ὑπεράνω δὲ αὐτῆς χερουβιμ δόξης κατασκιά-
6* ζοντα τὸ ἱλαστήριον περὶ ὧν οὐκ ἔστιν νῦν λέγειν κατὰ μέρος. τούτων δὲ
οὕτως κατεσκευασμένων εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν διαπαντός εἰσίσαι
7 οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες. εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυ-
του μόνος ὁ ἀρχιερεὺς οὐ χωρὶς αἵματος ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ
8 τῶν τοῦ λαοῦ ἁγνοημάτων. τοῦτο δηλοῦντος τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου
μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων ὁδὸν ἔτι τῆς πρώτης σκηνῆς ἐχούσης
9* στάσιν. ἥτις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεσθηκότα καθ' ὃν δῶρά τε
καὶ θυσίαι προσφέρονται μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν
10* λατρεύοντα. μόνον ἐπὶ βρώμασιν καὶ πόμασιν καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς
11* καὶ δικαιώμασιν σαρκὸς μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα. χριστὸς
δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν διὰ τῆς μείζονος καὶ
τελειότερας σκηνῆς οὐ χειροποιήτου τοῦτ' ἔστιν οὐ ταύτης τῆς κτίσεως.
12 οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν
13* ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια αἰωνίαν λύτρωσιν εὐράμενος. εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων
καὶ τράγων καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους ἁγιάζει
14* πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα. πόσω μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ χριστοῦ ὃς
διὰ πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἁμῶμον τῷ θεῷ καθαρῶς τὴν
15 συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν θεῷ ζῶντι. καὶ διὰ
τοῦτο διαθήκης καινῆς μεσίτης ἐστὶν ὅπως θανάτου γενομένου εἰς ἀπο-
λύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν
16 οἱ κεκλημένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας. ὅπου γὰρ διαθήκη θάνατον
17 ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου. διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία ἐπεὶ
18* μήποτε ἰσχύει ὅτε ζῇ ὁ διαθέμενος. ὅθεν οὐδ' ἡ πρώτη χωρὶς αἵματος
19* ἐγκεκαίνισται. λαληθείσης γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ νόμον ὑπὸ μωϋσέως

v.5 υπερανω δε αυτης χερουβιν^ν χερουβιμ^{τ.μ.κ} δοξης κατασκιαζοντα το ιλαστηριον περι ων ουκ εστιν νυν λεγειν κατα μέρος. **v.6** τουτων δε ουτως κατεσκευασμενων εις μεν την πρωτην σκηνην δια^{μ.ν} παντος^{μ.ν} διαπαντος^{τ.κ} εισιασιν οι ιερεις τας λατρειας επιτελουντες. **v.9** ητις παραβολη εις τον καιρον τον ενεσθηκοτα καθ ην^ν ον^{τ.μ.κ} δωρα τε και θυσιαι προσφερονται μη δυναμεναι κατα συνειδησιν τελειωσαι τον λατρευοντα. **v.10** μονον επι βρωμασιν και πομασιν και διαφοροις βαπτισμοις δικαιωματα^ν και^{τ.μ.κ} δικαιωμασιν^{τ.μ.κ} σαρκος μεχρι καιρου διορθωσεως επικειμενα. **v.11** χριστος δε παραγενομενος αρχιερευσ των γενομενων^ν μελλοντων^{τ.μ.κ} αγαθων δια της μειζονος και τελειοτερας σκηνης ου χειροποιητου τουτ^{μ.ν} εστιν^{μ.ν} τουτεστιν^{τ.κ} ου ταυτης της κτισεως. **v.13** ει γαρ το αιμα ταυρων^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} τραγων και^ν ταυρων^ν και σποδος δαμαλεως ραντιζουσα τους κεκοινωμενους αγιαζει προς την της σαρκος καθαροτητα. **v.14** ποσω μαλλον το αιμα του χριστου ος δια πνευματος αιωνιου εαυτον προσηνεγκεν αμωμον τω θεω καθαρει την συνειδησιν ημων^ν υμων^{τ.μ.κ} απο νεκρων εργων εις το λατρευειν θεω ζωντι. **v.18** οθεν ουδε^ν ουδ^{τ.μ.κ} η πρωτη χωρις αιματος εγκεκαينισται. **v.19** λαληθεισης γαρ πασης εντολης κατα τον^ν νομον υπο μωυσεως παντι τω λαω λαβων το αιμα των μοσχων [και^ν των^ν τραγων]^ν και^{τ.μ.κ} τραγων^{τ.μ.κ} μετα υδατος και εριου κοκκινου και υσωπου αυτο τε το βιβλιον και παντα τον λαον εραντισεν^ν ερραντισεν^{τ.μ.κ}.

παντὶ τῷ λαῷ λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ τράγων μετὰ ὕδατος καὶ ἐρίου
 κοκκίνου καὶ ὑσώπου αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν ἐρράντισεν.
 λέγων τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης ἧς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ θεός. καὶ 20, 21*
 τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκευὴ τῆς λειτουργίας τῷ αἵματι ὁμοίως ἐρ-
 ράντισεν. καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον καὶ 22
 χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται ἄφεις. ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγ- 23
 ματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς τούτοις καθαρίζεσθαι αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια
 κρείττοσιν θυσίαις παρὰ ταύτας. οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα ἅγια εἰσῆλθεν 24*
 ὁ χριστὸς ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανὸν νῦν ἐμφανι-
 σθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν. οὐδ' ἵνα πολλάκις προσφέρῃ 25
 ἑαυτὸν ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ' ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι
 ἄλλοτρίῳ. ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου νῦν 26*
 δὲ ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας διὰ τῆς θυσίας
 αὐτοῦ πεφανέρωται. καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀπο- 27
 θανεῖν μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις. οὕτως ὁ χριστὸς ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ 28*
 πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς
 αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν.

σκιάν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα 10*
 τῶν πραγμάτων κατ' ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις ἃς προσφέρουσιν εἰς τὸ
 διηνεκὲς οὐδέποτε δύναται τοὺς προσερχομένους τελειῶσαι. ἐπεὶ οὐκ 2*
 ἂν ἐπαύσαντο προσφερόμεναι διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἁμαρ-
 τιῶν τοὺς λατρεύοντας ἅπαξ κεκαθαρμένους. ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις 3
 ἁμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτὸν. ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν 4
 ἁμαρτίας. διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει θυσίαν καὶ προσφορὰν 5
 οὐκ ἠθέλησας σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι. ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας 6
 οὐκ εὐδόκησας. τότε εἶπον ἰδοὺ ἤκω ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ 7
 ἐμοῦ τοῦ ποιῆσαι ὁ θεός τὸ θέλημά σου. ἀνώτερον λέγων ὅτι θυσίαν καὶ 8*
 προσφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλησας οὐδὲ εὐ-
 δόκησας αἵτινες κατὰ τὸν νόμον προσφέρονται. τότε εἶρηκεν ἰδοὺ ἤκω τοῦ 9*

v.21 καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκευὴ τῆς λειτουργίας τῷ αἵματι ὁμοίως ἐρράντισεν^v ἐρράντισεν^{τ.μ.κ.}.
v.24 οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα ἅγια^{τ.μ.κ.} εἰσῆλθεν ἅγια^v ὁ^{τ.μ.κ.} χριστὸς ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν ἀλλ' εἰς αὐτὸν
 τὸν οὐρανὸν νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν. **v.26** ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις παθεῖν
 ἀπὸ καταβολῆς κόσμου νῦν^v νῦν^{τ.μ.κ.} δὲ ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν [τῆς]^v ἁμαρτίας
 διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. **v.28** οὕτως καὶ^{μ.ν} ὁ χριστὸς ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν
 ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν.
10 v.1 σκιάν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων κατ'
 ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις ἃς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκὲς οὐδέποτε δύναται^μ δύναται^{τ.κ.ν} τοὺς
 προσερχομένους τελειῶσαι. **v.2** ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο προσφερόμεναι διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἐπὶ
 συνείδησιν ἁμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας ἅπαξ κεκαθαρισμένους^v κεκαθαρμένους^{τ.μ.κ.}. **v.8** ἀνώτερον
 λέγων ὅτι θυσίαν^v θυσίαν^{τ.μ.κ.} καὶ προσφορὰς^v προσφορὰν^{τ.μ.κ.} καὶ ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας
 οὐκ ἠθέλησας οὐδὲ εὐδόκησας αἵτινες κατὰ τὸν^{τ.μ.κ.} νόμον προσφέρονται.

ποιῆσαι ὁ θεός τὸ θέλημά σου ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ.
 10* ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμέν οἱ διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος τοῦ
 11 ἰησοῦ χριστοῦ ἐφάπαξ. καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἔστηκεν καθ' ἡμέραν λειτουργ-
 γῶν καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας αἵτινες οὐδέποτε δύνανται
 12* περιελεῖν ἁμαρτίας. αὗτος δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν
 13 εἰς τὸ διηνεκές ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ. τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ἕως
 14 τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ. μιᾷ γὰρ προσφορᾷ
 15* τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκές τοὺς ἁγιαζομένους. μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ
 16* πνεῦμα τὸ ἅγιον μετὰ γὰρ τὸ προειρηκέναι. αὕτη ἡ διαθήκη ἦν διαθή-
 σομαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας λέγει κύριος διδούς νόμους
 μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς.
 17*, 18 καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. ὅπου
 19 δὲ ἄφεσις τούτων οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας. ἔχοντες οὖν ἀδελφοί
 20* παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι ἰησοῦ. ἣν ἐνεκαίνισεν
 ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος τοῦτ' ἔστιν τῆς
 21, 22* σαρκὸς αὐτοῦ. καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ. προσερχώμεθα
 μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως ἔρραντισμένοι τὰς καρ-
 δίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῷ.
 23 κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῇ πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμε-
 24 νος. καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων.
 25 μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν καθὼς ἔθος τισὶν ἀλλὰ πα-
 ρακαλοῦντες καὶ τοσοῦτῳ μᾶλλον ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσιν τὴν ἡμέραν.
 26 ἐκουσίως γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀλη-
 27 θείας οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία. φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ
 28* κρίσεως καὶ πυρὸς ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους. ἀθετήσας
 τις νόμον μωσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶν μάρτυσιν ἀποθνή-
 29 σκει. πόσῳ δοκεῖτε χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ
 καταπατήσας καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησάμενος ἐν ᾧ ἡγιασθη
 30* καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας. οἶδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα ἐμοὶ ἐκ-

v.9 τότε εἰρηκεν ἰδου ἡκω του ποιησαι ο^{τ.μ.κ} θεος^{τ.μ.κ} το θελημα σου αναιρει το πρωτον ινα το δευτε-
 ρον στηση. **v.10** εν ω θεληματι ηγιασμενοι εσμεν οι^{τ.μ} δια της προσφορας του σωματος του^{τ.κ} ιησου
 χριστου εφαπαξ. **v.12** ουτος^ν αυτος^{τ.μ.κ} δε μιαν υπερ αμαρτιων προσενεγκας θυσιαν εις το διηνεκες
 εκαθισεν εν δεξια του θεου. **v.15** μαρτυρει δε ημιν και το πνευμα το αγιον μετα γαρ το ειρηκεναι^ν
 προειρηκεναι^{τ.μ.κ}. **v.16** αυτη η διαθηκη ην διαθησομαι προς αυτους μετα τας ημερας εκεινας λεγει κυ-
 ριος διδους νομους μου επι καρδιας αυτων και επι την^ν των^{τ.μ.κ} διανοιαν^ν διανοιων^{τ.μ.κ} αυτων επιγραφω
 αυτους. **v.17** και των αμαρτιων αυτων και των ανομιων αυτων ου μη μνησθησομαι^ν μνησθω^{τ.μ.κ} επι.
v.20 ην ενεκαίνισεν ημιν οδον προσφατον και ζωσαν δια του καταπετασματος τουτ^{μ.ν} εστιν^{μ.ν} τουτεστιν^{τ.κ}
 της σαρκος αυτου. **v.22** προσερχωμεθα μετα αληθινης καρδιας εν πληροφορια πιστεως ερραντισμενοι^ν
 ερραντισμενοι^{τ.μ.κ} τας καρδιας απο συνειδησεως πονηρας και λελουσμενοι^ν λελουμενοι^{τ.μ.κ} το σωμα
 υδατι καθαρω. **v.28** αθετησας τις νομον μωσσεως^{μ.ν} μωσεως^{τ.κ} χωρις οικτιρμων επι δυσιν η τρισιν
 μαρτυσιν αποθνησκει.

δίκησις ἐγὼ ἀνταποδώσω λέγει κύριος καὶ πάλιν κύριος κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ. φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας θεοῦ ζῶντος. ἀναμιμνήσκεσθε 31, 32
 δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας ἐν αἷς φωτισθέντες πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε
 παθημάτων. τοῦτο μὲν ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσιν θεατριζόμενοι τοῦτο 33
 δὲ κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφομένων γεννηθέντες. καὶ γὰρ τοῖς δεσμοῖς 34*
 μου συνεπαθήσατε καὶ τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς
 προσεδέξασθε γινώσκοντες ἔχειν ἐν ἑαυτοῖς κρείττονα ὑπαρξιν ἐν οὐρα-
 νοῖς καὶ μένουσαν. μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν ἥτις ἔχει 35*
 μισθαποδοσίαν μεγάλην. ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρεῖαν ἵνα τὸ θέλημα τοῦ 36
 θεοῦ ποιήσαντες κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν. ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον 37*
 ὁ ἐρχόμενος ἤξει καὶ οὐ χρονιεῖ. ὁ δὲ δίκαιός ἐκ πίστεως ζήσεται καὶ 38*
 ἐὰν ὑποστείληται οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐτῷ. ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμέν 39
 ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

ἔστιν δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπο- 11
 μένων. ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. πίστει νοοῦμεν 2, 3*
 κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι θεοῦ εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὰ βλεπό-
 μενα γεγονέναι. πίστει πλείονα θυσίαν ἄβελ παρὰ καὶν προσήνεγκεν τῷ 4*
 θεῷ δι' ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ
 τοῦ θεοῦ καὶ δι' αὐτῆς ἀποθανῶν ἔτι λαλεῖται. πίστει ἐνώχ μετετέθη τοῦ 5*
 μὴ ἰδεῖν θάνατον καὶ οὐχ εὕρισκετο διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεὸς πρό
 γὰρ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ μεμαρτύρηται εὐηρεστηκέναι τῷ θεῷ. χωρὶς 6
 δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστήσαι πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον
 τῷ θεῷ ὅτι ἔστιν καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται. πίστει 7
 χρηματισθεὶς νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασεν
 κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ δι' ἧς κατέκρινεν τὸν κόσμον καὶ τῆς
 κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος. πίστει καλούμενος ἀβραὰμ 8*
 ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τὸν τόπον ὃν ἤμελλεν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν
 καὶ ἐξῆλθεν μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. πίστει παρώκησεν εἰς τὴν γῆν 9*

v.30 οἶδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα ἐμοὶ ἐκδίκησις ἐγὼ ἀνταποδώσω λέγει ^{τ.μ.κ} κύριος ^{τ.μ.κ} καὶ πάλιν ^{τ.μ.κ} κύριος ^{τ.μ.κ} κρινεῖ κύριος ^{τ.μ.κ} τὸν λαὸν αὐτοῦ. **v.34** καὶ γὰρ τοῖς δεσμοῖς ^{τ.μ.κ} δεσμοῖς ^{τ.μ.κ} μου ^{τ.μ.κ} συνε-
 παθήσατε καὶ τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε γινώσκοντες εἶναι ἐαυτοὺς ^{τ.μ.κ}
 ἐν ^{τ.μ.κ} ἐαυτοῖς ^{τ.μ.κ} κρείττονα ὑπαρξιν ἐν ^{τ.μ.κ} οὐρανοῖς ^{τ.μ.κ} καὶ μένουσαν. **v.35** μὴ ἀποβάλητε οὖν
 τὴν παρρησίαν ὑμῶν ἥτις εἶναι μισθαποδοσίαν ^{τ.μ.κ} μεγάλην μισθαποδοσίαν ^{τ.μ.κ}. **v.37** ἐτι γὰρ μικρὸν ὅσον
 ὅσον ὁ ἐρχόμενος ἤξει καὶ οὐ χρονιεῖ ^{τ.μ.κ} χρονιεῖ ^{τ.μ.κ}. **v.38** ὁ δὲ δίκαιος μου ^{τ.μ.κ} ἐκ πίστεως ζήσεται καὶ
 ἐὰν ὑποστείληται οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐτῷ. **11 v.3** πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας
 ῥηματι θεοῦ εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὸ ^{τ.μ.κ} βλεπομένον ^{τ.μ.κ} βλεπομένα ^{τ.μ.κ} γεγονέναι. **v.4** πίστει
 πλείονα θυσίαν ἀβελ παρὰ καὶν προσήνεγκεν τῷ θεῷ δι' ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος μαρτυροῦντος ἐπὶ
 τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ θεοῦ καὶ δι' αὐτῆς ἀποθανῶν ἐτι λαλεῖται ^{τ.μ.κ} λαλεῖται ^{τ.μ.κ}. **v.5** πίστει ἐνώχ μετετέθη
 τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον καὶ οὐχ εὕρισκετο ^{τ.μ.κ} εὕρισκετο ^{τ.μ.κ} διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεὸς πρό γὰρ τῆς μετα-
 θέσεως αὐτοῦ ^{τ.μ.κ} μεμαρτύρηται εὐαρεστηκέναι ^{τ.μ.κ} εὐηρεστηκέναι ^{τ.μ.κ} τῷ θεῷ. **v.8** πίστει καλούμενος
 ἀβραὰμ ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τὸν ^{τ.μ.κ} τόπον ὃν ἤμελλεν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν καὶ ἐξῆλθεν μὴ
 ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται.

τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἀλλοτρίαν ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ ἰσαὰκ καὶ ἰακώβ
 10 τῶν συγκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς. ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς
 11* θεμελίους ἔχουσιν πόλιν ἢς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ θεός. πίστει καὶ
 αὐτὴ σάρρα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβεν καὶ παρὰ καιρὸν
 12* ἡλικίας ἔτεκεν ἐπεὶ πιστὸν ἠγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον. διὸ καὶ ἀφ' ἐνὸς
 ἐγεννήθησαν καὶ ταῦτα νενεκρωμένου καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ
 πλήθει καὶ ὥσει ἄμμος ἢ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἢ ἀναρίθμητος.
 13* κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες μὴ λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας ἀλλὰ πόρ-
 ρωθεν αὐτὰς ἰδόντες καὶ πεισθέντες καὶ ἀσπασάμενοι καὶ ὁμολογήσαντες
 14 ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες
 15* ἐμφανίζουνσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσιν. καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνευσαν
 16* ἀφ' ἧς ἐξῆλθον εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι. νυνὶ δὲ κρείττονος ὀρέγονται
 τοῦτ' ἔστιν ἐπουρανοῦ διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ θεός θεός ἐπικα-
 17 λειῖσθαι αὐτῶν ἡτοίμασεν γὰρ αὐτοῖς πόλιν. πίστει προσεήνοχεν ἄβρααμ
 τὸν ἰσαὰκ πειραζόμενος καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερον ὁ τὰς ἐπαγγελίας
 18 ἀναδεξάμενος. πρὸς ὃν ἐλαλήθη ὅτι ἐν ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα.
 19 λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ θεός ὅθεν αὐτὸν καὶ
 20* ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. πίστει περὶ μελλόντων εὐλόγησεν ἰσαὰκ τὸν ἰα-
 21 κώβ καὶ τὸν ἡσαῦ. πίστει ἰακώβ ἀποθνήσκων ἕκαστον τῶν υἱῶν ἰωσήφ
 22 εὐλόγησεν καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. πίστει
 ἰωσήφ τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐμνημόνευσεν καὶ περὶ
 23* τῶν ὁστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο. πίστει μωσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον
 ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον καὶ οὐκ ἐφοβήθη-
 24* σαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. πίστει μωσῆς μέγας γενόμενος ἠρνήσατο
 25 λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς φαραῶ. μᾶλλον ἐλόμενος συγκακουχεῖσθαι τῷ
 26* λαῷ τοῦ θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν. μείζονα πλοῦτον
 ἠγασάμενος τῶν ἐν αἰγύπτῳ θησαυρῶν τὸν ὀνειδισμόν τοῦ χριστοῦ ἀπέβλε-

v.9 πιστεῖ παρωκῆσεν εἰς [τὴν]^ᾠ τὴν^{τ.κ} γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἀλλοτρίαν ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ ἰσαὰκ καὶ ἰακώβ τῶν συγκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς. **v.11** πιστεῖ καὶ αὐτὴ σάρρα στείρα^ν δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβεν καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας ἔτεκεν^{τ.ᾠ.κ} ἐπεὶ πιστὸν ἠγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον. **v.12** διὸ καὶ ἀφ' ἐνὸς ἐγεννήθησαν καὶ ταῦτα νενεκρωμένου καθὼς τὰ ἀστρά του οὐρανοῦ τῷ πλήθει καὶ ὥς^{ᾠ.ν} ἡ^{ᾠ.ν} ὥσει^{τ.κ} ἄμμος ἢ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἢ ἀναρίθμητος. **v.13** κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες μὴ λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες καὶ πεισθέντες^{τ.κ} καὶ^{τ.κ} ἀσπασάμενοι καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοι εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. **v.15** καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνευσαν ἀφ' ἧς ἐξῆλθον^{τ.ᾠ.κ} εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι. **v.16** νυνὶ^{ᾠ.ν} νυνὶ^{τ.κ} δὲ κρείττονος ὀρέγονται τοῦτ'^{ᾠ.ν} ἐστὶν^{ᾠ.ν} τοῦτεστιν^{τ.κ} ἐπουρανοῦ διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ θεός θεός ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν ἡτοίμασεν γὰρ αὐτοῖς πόλιν. **v.20** πιστεῖ καὶ^ν περὶ μελλόντων εὐλόγησεν ἰσαὰκ τὸν ἰακώβ καὶ τὸν ἡσαῦ. **v.23** πιστεῖ μωσῆς^{ᾠ.ν} μωσῆς^{τ.κ} γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. **v.24** πιστεῖ μωσῆς^{ᾠ.ν} μωσῆς^{τ.κ} μέγας γενόμενος ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς φαραῶ. **v.26** μείζονα πλοῦτον ἠγασάμενος τῶν αἰγυπτίου^{ᾠ.ν} ἐν^{τ.κ} αἰγύπτῳ^{τ.κ} θησαυρῶν τὸν ὀνειδισμόν τοῦ χριστοῦ ἀπέβλεπεν γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν.

πεν γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. πίστει κατέλιπεν αἴγυπτον μὴ φοβηθεῖς 27
τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως τὸν γὰρ ἄόρατον ὡς ὁρῶν ἐκαρτέρησεν. πίστει 28
πεποίηκεν τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρευὼν
τὰ πρωτότοκα θίγῃ αὐτῶν. πίστει διέβησαν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς 29*
διὰ ξηρᾶς ἥς πείραν λαβόντες οἱ αἰγύπτιοι κατεπόθησαν. πίστει τὰ τεῖχη 30*
ἱερικῶ ἔπεσεν κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. πίστει ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐ 31
συναπώλετο τοῖς ἀπειθήσασιν δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης.
καὶ τί ἔτι λέγω ἐπιλείπει γὰρ με διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ γεδεῶν βαράκ 32*
τε καὶ σαμψὼν καὶ ἱεφθάε δαβὶδ τε καὶ σαμουὴλ καὶ τῶν προφητῶν. οἱ 33
διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας εἰργάσαντο δικαιοσύνην ἐπέτυχον
ἐπαγγελιῶν ἔφραξαν στόματα λεόντων. ἔσβεσαν δύναμιν πυρός ἔφυγον 34*
στόματα μαχαίρας ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ
ἐν πολέμῳ παρεμβολὰς ἐκλιναν ἀλλοτρίων. ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστά- 35
σεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν οὐ προσδεξάμενοι τὴν
ἀπολύτρωσιν ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν. ἔτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν 36
καὶ μαστίγων πείραν ἔλαβον ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς. ἐλιθάσθησαν 37*
ἐπρίσθησαν ἐπειράσθησαν ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον περιήλθον ἐν μη-
λωταῖς ἐν αἰγείοις δέρμασιν ὑστερούμενοι θλιβόμενοι κακουχούμενοι. ὧν 38*
οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσιν καὶ σπηλαίοις
καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς. καὶ οὗτοι πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως 39
οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν. τοῦ θεοῦ περὶ ἡμῶν κρείττον τι προβλε- 40
ψαμένου ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσιν.

τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύ- 12
ρων ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν δι' ὑπομονῆς
τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα. ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως 2*
ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν ἰησοῦν ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέ-
μεινεν σταυρὸν αἰσχύνης καταφρονήσας ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ
ἐκάθισεν. ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἁμαρ- 3*
τωλῶν εἰς αὐτὸν ἀντιλογίαν ἵνα μὴ κάμῃτε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι.

v.29 πιστει διεβησαν την ερυθραν θαλασσαν ως δια ξηρας γης^v ης πειραν λαβοντες οι αιγυπτιοι κατεποθησαν. **v.30** πιστει τα τειχη ιερικω επεσαν^v επεσεν^{τ.μ.κ} κυκλωθεντα επι επτα ημερας. **v.32** και τι ετι λεγω επιλειπει γαρ^{τ.μ.κ} με γαρ^v διηγουμενον ο χρονος περι γεδεων βαρακ τε^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} σαμψων και^{τ.μ.κ} ιεφθαε δαυιδ^{μ.ν} δαβιδ^{τ.κ} τε και σαμουηλ και των προφητων. **v.34** εσβεσαν δυναμιν πυρος εφυγον στοματα μαχαιρης^v μαχαιρας^{τ.μ.κ} εδυναμωθησαν^v ενεδυναμωθησαν^{τ.μ.κ} απο ασθενειας εγενηθησαν ισχυροι εν πολεμω παρεμβολας εκλιναν αλλοτριων. **v.37** ελιθασθησαν επρισθησαν επειρασθησαν^{τ.μ.κ} εν φονω μαχαιρης^v μαχαιρας^{τ.μ.κ} απεθανον περιηλθον εν μηλωταις εν αιγειοις δερμασιν υστερουμενοι θλιβομενοι κακουχουμενοι. **v.38** ων ουκ ην αξιος ο κοσμος επι^v εν^{τ.μ.κ} ερημiais πλανωμενοι και ορεσιν και σπηλαιois και ταις οπαῖς της γης. **12 v.2** αφορωντες εις τον της πιστεως αρχηγον και τελειωτην ιησουν ος αντι της προκειμενης αυτω χαρας υπεμεινεν σταυρον αισχυνης καταφρονησας εν δεξια τε του θρονου του θεου κεκαθικεν^{μ.ν} εκαθισεν^{τ.κ}. **v.3** αναλογισασθε γαρ τον τοιαυτην υπομεμενηκοτα υπο των αμαρτωλων εις εαυτον^v αυτον^{τ.μ.κ} αντιλογιαν ινα μη καμῃτε ταις ψυχαις υμων εκλυομενοι.

4 οὕτω μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι.
 5 καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται υἱέ μου μὴ
 6 ὀλιγώρει παιδείας κυρίου μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος. ὃν γὰρ
 7* ἀγαπᾷ κύριος παιδεύει μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται. εἴ παι-
 8* δεῖαν ὑπομένετε ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ θεὸς τίς γὰρ ἐστὶν υἱὸς ὃν οὐ
 9* παιδεύει πατήρ. εἰ δὲ χωρὶς ἐστε παιδείας ἧς μέτοχοι γεγόνασιν πάντες
 10 ἄρα νόθοι ἐστε καὶ οὐχ υἱοί. εἴτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἴ-
 11 χομεν παιδευτὰς καὶ ἐνέτρεπόμεθα οὐ πολλῶ μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ
 12 πατρὶ τῶν πνευμάτων καὶ ζήσομεν. οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας κατὰ
 13* τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαίδευσαν ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς
 14 ἀγιότητος αὐτοῦ. πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι
 15* ἀλλὰ λύπης ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις
 16* ἀποδίδωσιν δικαιοσύνης. διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυ-
 17 μένα γόνατα ἀνορθώσατε. καὶ τροχιάς ὀρθὰς ποιήσατε τοῖς ποσὶν ὑμῶν
 18* ἵνα μὴ τὸ χῶλον ἐκτραπῇ ἰαθῇ δὲ μᾶλλον. εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων
 19 καὶ τὸν ἁγιασμόν οὐ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν κύριον. ἐπισκοποῦντες μὴ
 20* τις ὕστερων ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ μὴ τις ῥίζα πικρίας ἄνω φύουσα
 21* ἐνοχλῇ καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσιν πολλοί. μὴ τις πόρνος ἢ βέβηλος ὡς
 22 ἦσαυ ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς ἀπέδοτο τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ. ἴστε γὰρ
 23* ὅτι καὶ μετέπειτα θέλων κληρονομῆσαι τὴν εὐλογίαν ἀπεδοκιμάσθη μετα-
 νοίας γὰρ τόπον οὐχ εὗρεν καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν. οὐ
 γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ ὄρει καὶ κεκαυμένῳ πυρὶ καὶ γνώφῳ
 καὶ σκότῳ καὶ θυέλλῃ. καὶ σάλπιγγος ἤχῳ καὶ φωνῇ ῥημάτων ἧς οἱ
 ἀκούσαντες παρητήσαντο μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον. οὐκ ἔφερον γὰρ
 τὸ διαστελλόμενον κἂν θηρίον θίγῃ τοῦ ὄρους λιθοβοληθήσεται ἢ βολίδι
 κατατοξευθήσεται. καὶ οὕτως φοβερόν ἦν τὸ φανταζόμενον μωσῆς εἶπεν
 ἔκφοβός εἰμι καὶ ἔντρομος. ἀλλὰ προσεληλύθατε σιών ὄρει καὶ πόλει
 θεοῦ ζώντος ἱερουσαλήμ ἐπουρανίῳ καὶ μυριάσιν ἀγγέλων. πανηγύρει

v.7 εἰς^{μ.ν} εἰ^{τ.κ} παιδείαν υπομένετε ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ θεὸς τίς γὰρ ἐστὶν^{τ.κ} υἱὸς ἐστὶν^μ ὃν οὐ παιδεύει πατήρ. **v.8** εἰ δὲ χωρὶς ἐστε παιδείας ἧς μέτοχοι γεγόνασιν πάντες ἀρα νόθοι ἐστε^{τ.μ.κ} καὶ οὐχ υἱοὶ ἐστε^ν. **v.9** εἴτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἰχομεν παιδευτὰς καὶ ἐνέτρεπομεθα οὐ πολυ^ν [δε]^ν πολλῶ^{τ.μ.κ} μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ πατρὶ τῶν πνευμάτων καὶ ζήσομεν. **v.13** καὶ τροχιάς ὀρθὰς ποιεῖτε^ν ποιήσατε^{τ.μ.κ} τοῖς ποσὶν ὑμῶν ἵνα μὴ τὸ χῶλον ἐκτραπῇ ἰαθῇ δὲ μᾶλλον. **v.15** ἐπισκοποῦντες μὴ τις ὕστερων ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ μὴ τις ῥίζα πικρίας ἀνω φύουσα ἐνοχλῇ καὶ δι^ν διὰ^{τ.μ.κ} αὐτῆς^ν ταύτης^{τ.μ.κ} μιανθῶσιν πολλοί. **v.16** μὴ τις πόρνος ἢ βέβηλος ὡς ἦσαυ ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς ἀπέδοτο^ν ἀπέδοτο^{τ.μ.κ} τὰ πρωτοτόκια ἑαυτοῦ^ν αὐτοῦ^{τ.μ.κ}. **v.18** οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ ὄρει^{τ.μ.κ} καὶ κεκαυμένῳ πυρὶ καὶ γνώφῳ καὶ ζοφῳ^ν σκοτῳ^{τ.μ.κ} καὶ θυέλλῃ. **v.20** οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον κἂν θηρίον θίγῃ τοῦ ὄρους λιθοβοληθήσεται ἢ^{τ.κ} βολίδι^{τ.κ} κατατοξευθήσεται^{τ.κ}. **v.21** καὶ οὕτω^ν οὕτως^{τ.μ.κ} φοβερόν ἦν τὸ φανταζόμενον μωσῆς^{μ.ν} μωσῆς^{τ.κ} εἶπεν ἐκφοβός εἰμι καὶ ἐντρομος. **v.23** πανηγύρει καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτοκῶν ἐν^{τ.μ.κ} οὐρανοῖς^{τ.μ.κ} ἀπογεγραμμένων ἐν^ν οὐρανοῖς^ν καὶ κριτῇ θεῷ πάντων καὶ πνεύμασι^ν πνεύμασιν^{τ.μ.κ} δικαίων τετελειωμένων.

καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων καὶ κριτῇ θεῷ
 πάντων καὶ πνεύμασιν δικαίων τετελειωμένων. καὶ διαθήκης νέας μεσίτη 24*
 ἰησοῦ καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ κρείττονα λαλοῦντι παρὰ τὸν ἄβελ. βλέπετε 25*
 μὴ παραιτήσησθε τὸν λαλοῦντα εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἔφυγον τὸν ἐπὶ τῆς γῆς
 παραιτησάμενοι χρηματίζοντα πολλῷ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' οὐρανῶν
 ἀποστρεφόμενοι. οὗ ἢ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσεν τότε νῦν δὲ ἐπήγγελλται 26*
 λέγων ἔτι ἅπαξ ἐγὼ σειῶ οὐ μόνον τὴν γῆν ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. τὸ δέ 27*
 ἔτι ἅπαξ δηλοῖ τῶν σαλευομένων τὴν μετάθεσιν ὡς πεπονημένων ἵνα μείνη
 τὰ μὴ σαλευόμενα. διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες ἔχωμεν 28*
 χάριν δι' ἧς λατρεύωμεν εὐαρέστως τῷ θεῷ μετὰ αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας.
 καὶ γὰρ ὁ θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον. 29

ἡ φιλαδελφία μενέτω. τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε διὰ ταύτης 13, 2
 γὰρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. μιμνήσκεσθε τῶν δεσμιῶν ὡς συν- 3
 δεδεμένοι τῶν κακουχουμένων ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι. τίμιος ὁ 4*
 γάμος ἐν πᾶσιν καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος πόρνους δὲ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ
 θεός. ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν αὐτὸς γὰρ εἴ- 5*
 ρηκεν οὐ μὴ σε ἀνῶ οὐδ' οὐ μὴ σε ἐγκαταλίπω. ὥστε θαρροῦντας ἡμᾶς 6*
 λέγειν κύριος ἐμοὶ βοηθός καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος.
 μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ 7
 θεοῦ ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν πίστιν.
 ἰησοῦς χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτός καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. διδαχαῖς 8*, 9*
 ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ περιφέρεσθε καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιουῖσθαι τὴν
 καρδίαν οὐ βρώμασιν ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ περιπατήσαντες. ἔχομεν 10
 θυσιαστήριον ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες.
 ὧν γὰρ εἰσφέρεται ζῶων τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιε- 11
 ρέως τούτων τὰ σώματα κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς. διὸ καὶ ἰησοῦς 12
 ἵνα ἁγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν ἔξω τῆς πύλης ἔπαθεν. τοίνυν 13
 ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς τὸν ὀνειδισμόν αὐτοῦ φέρον-

v.24 καὶ διαθήκης νέας μεσίτη ἰησοῦ καὶ αἵματι ραντισμοῦ κρείττον^{μ.ν} κρείττονα^{τ.κ} λαλοῦντι παρὰ το^κ
 τον^{τ.μ.ν} ἀβελ. **v.25** βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν λαλοῦντα εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἐξεφυγον^ν εφυγον^{τ.μ.κ}
 τον^{τ.μ.κ} ἐπὶ τῆς^{τ.κ} γῆς παραιτησάμενοι τον^ν χρηματίζοντα πολυ^ν πολλῷ^{τ.μ.κ} μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τον ἀπ
 ουρανῶν ἀποστρεφόμενοι. **v.26** οὐ ἢ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσεν τότε νῦν δὲ ἐπήγγελλται λέγων ἐτι ἅπαξ
 ἐγὼ σεισω^ν σειω^{τ.μ.κ} οὐ μόνον τὴν γῆν ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. **v.27** το δὲ ἐτι ἅπαξ δηλοῖ [τὴν]^ν τῶν
 σαλευομένων τὴν^{τ.μ.κ} μετὰθεσιν ὡς πεπονημένων ἵνα μείνη τὰ μὴ σαλευόμενα. **v.28** διὸ βασιλείαν
 ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες ἐχῶμεν χάριν δι' ἧς λατρεύωμεν^μ λατρεύωμεν^{τ.κ.ν} εὐαρέστως τῷ θεῷ μετὰ
 αἰδους^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} εὐλαβείας καὶ^ν δεους^ν. **13** **v.4** τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσιν καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος
 πόρνους γὰρ^ν δε^{τ.μ.κ} καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ θεός. **v.5** ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν
 αὐτός γὰρ εἰρηκεν οὐ μὴ σε ἀνω οὐδ' οὐ μὴ σε ἐγκαταλείπω^μ ἐγκαταλίπω^{τ.κ.ν}. **v.6** ὥστε θαρροῦντας
 ἡμᾶς λέγειν κύριος ἐμοὶ βοηθός [καὶ]^ν καὶ^{τ.μ.κ} οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος. **v.8** ἰησοῦς
 χριστὸς χθὲς^ν χθὲς^{τ.μ.κ} καὶ σήμερον ὁ αὐτός καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. **v.9** διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξέναις
 μὴ παραφέρεσθε^{μ.ν} περιφέρεσθε^{τ.κ} καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιουῖσθαι τὴν καρδίαν οὐ βρώμασιν ἐν οἷς οὐκ
 ὠφελήθησαν οἱ περιπατοῦντες^ν περιπατήσαντες^{τ.μ.κ}.

- 14 τες. οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν.
 15* δι' αὐτοῦ οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διαπαντός τῷ θεῷ τοῦτ' ἔστιν
 16 καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. τῆς δὲ εὐποιΐας καὶ
 κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ θεός.
 17 πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ
 τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὥς λόγον ἀποδώσοντες ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσιν
 18* καὶ μὴ στενάζοντες ἀλυσιτελές γὰρ ὑμῖν τοῦτο. προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν
 πεποιθᾶμεν γὰρ ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν ἐν πᾶσιν καλῶς θέλοντες
 19 ἀναστρέφεσθαι. περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι ἵνα τάχιον
 20 ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν
 ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου τὸν κύριον
 21* ἡμῶν ἰησοῦν. καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέ-
 λημα αὐτοῦ ποιῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ ἰησοῦ χριστοῦ
 22 ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελ-
 φοί ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα
 23* ὑμῖν. γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν τιμόθεον ἀπολελυμένον μεθ' οὗ ἐὰν τάχιον
 24 ἔρχηται ὄψομαι ὑμᾶς. ἀσπάσασθε πάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν καὶ
 25* πάντας τοὺς ἁγίους ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς ἰταλίας. ἡ χάρις μετὰ
 πάντων ὑμῶν ἀμήν πρὸς ἐβραίους ἐγράφη ἀπὸ τῆς ἰταλίας διὰ τιμοθέου.

v.15 δι αὐτου [ουν]^ν ουν^{τ.μ.κ} αναφερωμεν θυσιαν αινεσεως δια^{μ.ν} παντος^{μ.ν} διαπαντος^{τ.κ} τω θεω τουτ^{μ.ν} εστιν^{μ.ν} τουτεστιν^{τ.κ} καρπον χειλεων ομολογουντων τω ονοματι αυτου. **v.18** προσευχεσθε περι ημων πειθομεθα^ν πεποιθαμεν^{τ.μ.κ} γαρ οτι καλην συνειδησιν εχομεν εν πασιν καλως θελοντες αναστρεφεσθαι. **v.21** καταρτισαι υμας εν παντι εργω^{τ.μ.κ} αγαθω εις το ποιησαι το θελημα αυτου ποιων εν ημιν^ν υμιν^{τ.μ.κ} το ευαρεστον ενωπιον αυτου δια ιησου χριστου ω η δοξα εις τους αιωνας [των^ν των^{τ.μ.κ} αιωνων]^ν αιωνων^{τ.μ.κ} αμην. **v.23** γνωσκετε τον αδελφον ημων^ν τιμοθεον απολελυμενον μεθ ου εαν ταχιον ερχηται οψομαι υμας. **v.25** η χαρις μετα παντων υμων αμην^{τ.μ.κ}.

ΙΑΚΩΒΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ

ἰάκωβος θεοῦ καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ δοῦλος ταῖς δώδεκα φυλαῖς **1**
ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ χαίρειν. πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε ἀδελφοί μου ὅταν **2**
πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις. γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς **3**
πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν. ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἔχέτω ἵνα **4**
ᾗτε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι ἐν μηδενὶ λειπόμενοι. εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται **5***
σοφίας αἰτεῖτω παρὰ τοῦ διδόντος θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς καὶ μὴ ὀνειδίζον-
τος καὶ δοθήσεται αὐτῷ. αἰτεῖτω δὲ ἐν πίστει μηδὲν διακρινόμενος ὁ **6**
γὰρ διακρινόμενος ἔοικεν κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομέ-
νῳ. μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήψεται τι παρὰ τοῦ κυρίου. **7***
ἀνὴρ δίψυχος ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. καυχάσθω δὲ **8, 9**
ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ. ὁ δὲ πλούσιος ἐν τῇ ταπεινώ- **10**
σει αὐτοῦ ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. ἀνέτειλεν γὰρ ὁ ἥλιος σὺν **11**
τῷ καύσωνι καὶ ἐξήρανεν τὸν χόρτον καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσεν καὶ ἡ
εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς
πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται. μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν **12***
ὅτι δοκιμὸς γενόμενος λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς ὃν ἐπηγγείλατο ὁ
κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι ἀπὸ τοῦ **13***
θεοῦ πειράζομαι ὁ γὰρ θεὸς ἀπειραστός ἐστίν κακῶν πειράζει δὲ αὐτὸς
οὐδένα. ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος καὶ **14**
δελεαζόμενος. εἴτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει ἁμαρτίαν ἡ δὲ ἁμαρτία **15**
ἀποτελεσθεῖσα ἀποκύει θάνατον. μὴ πλανᾶσθε ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. **16**
πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστίν καταβαῖνον ἀπὸ **17**
τοῦ πατρὸς τῶν φώτων παρ' ᾧ οὐκ ἔστι παραλλαγή ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα.
βουληθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχὴν τινα **18**
τῶν αὐτοῦ κτισμάτων. ὥστε ἀδελφοί μου ἀγαπητοί ἔστω πᾶς ἄνθρωπος **19***
ταχύς εἰς τὸ ἀκοῦσαι βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι βραδὺς εἰς ὀργήν. ὀργὴ **20***
γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην θεοῦ οὐ κατεργάζεται. διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν **21**
ῥυπαρίαν καὶ περισσεῖαν κακίας ἐν πραΰτητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον

1 **v.5** εἰ δὲ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας αἰτεῖτω παρὰ τοῦ διδόντος θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς καὶ οὐκ^{μη} ^{τ.κ.ν} ὀνειδίζοντος καὶ δοθήσεται αὐτῷ. **v.7** μὴ γὰρ οἰεσθῶ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι ληψεται^λ ^{τ.μ.κ} ληψεται^{τ.μ.κ} τι παρὰ τοῦ κυρίου. **v.12** μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν ὅτι δοκιμὸς γενόμενος ληψεται^λ ^{τ.μ.κ} ληψεται^{τ.μ.κ} τὸν στέφανον τῆς ζωῆς ὃν ἐπηγγείλατο ὁ ^{τ.μ.κ} κύριος ^{τ.μ.κ} τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. **v.13** μη-
δεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι ἀπὸ τοῦ ^{τ.κ} θεοῦ πειράζομαι ὁ γὰρ θεὸς ἀπειραστός ἐστίν κακῶν πειράζει δὲ
αὐτὸς οὐδένα. **v.19** ἵστε^ν ὥστε ^{τ.μ.κ} ἀδελφοί μου ἀγαπητοί ἔστω δὲ^ν πᾶς ἄνθρωπος ταχύς εἰς τὸ ἀκου-
σαι βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι βραδὺς εἰς ὀργήν. **v.20** ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην θεοῦ οὐκ^ν ^{τ.μ.κ} ἐργάζεται^λ ^{τ.μ.κ} κατεργάζεται^{τ.μ.κ}.

- 22 τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου καὶ
 23 μὴ μόνον ἀκροαταὶ παραλογιζόμενοι ἑαυτοὺς. ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου
 ἐστὶν καὶ οὐ ποιητὴς οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς
 24 γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ. κατενόησεν γὰρ ἑαυτόν καὶ ἀπελήλυθεν καὶ
 25* εὐθέως ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν. ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς
 ἐλευθερίας καὶ παραμείνας οὗτος οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γενόμενος
 26* ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται. εἴ τις
 δοκεῖ θρησκὸς εἶναι ἐν ὑμῖν μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀλλ' ἀπατῶν
 27* καρδίαν αὐτοῦ τούτου μάταιος ἡ θρησκεία. θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαν-
 τος παρὰ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστὶν ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανούς καὶ χήρας
 ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν ἄσπιλον ἑαυτόν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.
- 2* ἀδελφοί μου μὴ ἐν προσωποληψίαις ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ κυρίου ἡμῶν
 2* ἰησοῦ χριστοῦ τῆς δόξης. ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν
 ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῇτι λαμπρᾷ εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυ-
 3* παρᾷ ἐσθῇτι. καὶ ἐπιβλέψῃτε ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν
 καὶ εἶπητε αὐτῷ σὺ κάθου ὧδε καλῶς καὶ τῷ πτωχῷ εἶπητε σὺ στήθι ἐκεῖ
 4* ἢ κάθου ὧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου. καὶ οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς καὶ
 5* ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν. ἀκούσατε ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ
 οὐχ ὁ θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου τούτου πλουσίους ἐν πί-
 στει καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.
 6 ὑμεῖς δὲ ἡτιμάσατε τὸν πτωχόν οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν
 7 καὶ αὐτοὶ ἔλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια. οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν
 8 ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς. εἰ μέντοι νόμον τελεῖτε βασιλικὸν κατὰ
 9* τὴν γραφὴν ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν καλῶς ποιεῖτε. εἰ
 δὲ προσωποληπτεῖτε ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς
 10* παραβάται. ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσῃ πταίσει δὲ ἐν ἐνὶ γέγονεν
 πάντων ἔνοχος. ὁ γὰρ εἰπὼν μὴ μοιχεύσης εἶπεν καὶ μὴ φονεύσης εἰ δὲ 11*

v.25 ο δε παρακυψας εις νομον τελειον τον της ελευθεριας και παραμεινας ουτος^{τ.μ.κ} ουκ ακροατης επιλησμονης γενομενος αλλα ποιητης εργου ουτος μακαριος εν τη ποιησει αυτου εσται. **v.26** ει τις δοκει θρησκος ειναι εν^{τ.μ.κ} υμιν^{τ.μ.κ} μη χαλιναγωγων γλωσσαν αυτου αλλα^{μ.ν} αλλ^{τ.κ} απατων καρδιαν αυτου τουτου ματαιος η θρησκεια. **v.27** θρησκεια καθαρα και αμιαντος παρα τω^{τ.κ.ν} θεω και πατρι αυτη εστιν επισκεπτεσθαι ορφανους και χηρας εν τη θλιψει αυτων ασπιλον εαυτον τηρειν απο του κοσμου. **2** **v.1** αδελφοι μου μη εν προσωπολημψιαις^ν προσωποληψιαις^{τ.μ.κ} εχετε την πιστιν του κυριου ημων ιησου χριστου της δοξης. **v.2** εαν γαρ εισελθῃ εις την^{τ.μ.κ} συναγωγην υμων ανηρ χρυσοδακτυλιος εν εσθητι λαμπρα εισελθῃ δε και πτωχος εν ρυπαρα εσθητι. **v.3** και^{τ.μ.κ} επιβλεψητε δε^ν επι τον φορουντα την εσθητα την λαμπραν και ειπητε αυτω^{τ.μ.κ} συ καθου ωδε καλως και τω πτωχω ειπητε συ στηθι εκει η καθου ωδε^{τ.μ.κ} υπο το υποποδιον μου. **v.4** και^{τ.μ.κ} ου διεκριθητε εν εαυτοις και εγενεσθε κριται διαλογισμων πονηρων. **v.5** ακουσατε αδελφοι μου αγαπητοι ουχ ο θεος εξελεξατο τους πτωχους τω^ν κοσμου^ν του^{τ.μ.κ} κοσμου^{τ.μ.κ} τουτου^{τ.κ} πλουσιους εν πιστει και κληρονομους της βασιλειας ης επιγγειλατο τοις αγαπωσιν αυτον. **v.9** ει δε προσωπολημπτετε^ν προσωπολημπτετε^{τ.μ.κ} αμαρτιαν εργαζεσθε ελεγχόμενοι υπο του νομου ως παραβάται. **v.10** οστις γαρ ολον τον νομον τηρηση^ν τηρησει^{τ.μ.κ} πταιση^ν πταισει^{τ.μ.κ} δε εν ενι γεγονεν παντων ενοχος.

οὐ μοιχεύσεις φονεύσεις δέ γέγονας παραβάτης νόμου. οὕτως λαλεῖτε 12
καὶ οὕτως ποιεῖτε ὥς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι. ἡ γὰρ 13*
κρίσις ἀνίλεως τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος καὶ κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως.
τί τὸ ὄφελος ἀδελφοί μου ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ μὴ 14
δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν. ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρ- 15*
χωσιν καὶ λειπόμενοι ὧσιν τῆς ἐφημέρου τροφῆς. εἴπη δέ τις αὐτοῖς ἐξ 16
ὑμῶν ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε μὴ δώτε δὲ αὐτοῖς
τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος τί τὸ ὄφελος. οὕτως καὶ ἡ πίστις ἐὰν μὴ ἔργα 17*
ἔχῃ νεκρά ἐστὶν καθ' ἑαυτήν. ἀλλ' ἐρεῖ τις σὺ πίστιν ἔχεις καὶ γὰρ ἔργα ἔχω 18*
δειξόν μοι τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου καὶ γὰρ δεῖξω σοι ἐκ τῶν ἔργων
μου τὴν πίστιν μου. σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ θεὸς εἰς ἐστὶν καλῶς ποιεῖς καὶ τὰ 19*
δαιμόνια πιστεύουσιν καὶ φρίσσουσιν. θέλεις δὲ γινῶναι ὡς ἄνθρωπε κενέ 20*
ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστὶν. ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ 21
ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη ἀνενέγκας ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.
βλέπετε ὅτι ἡ πίστις συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις 22
ἐτελειώθη. καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα ἐπίστευσεν δὲ ἀβραὰμ τῷ 23
θεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην καὶ φίλος θεοῦ ἐκλήθη. ὁρᾶτε τοί- 24*
νυν ὅτι ἐξ ἔργων δικαιούται ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. ὁμοίως 25
δὲ καὶ ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη ὑποδεξαμένη τοὺς ἀγγέλους
καὶ ἑτέρα ὁδῷ ἐκβαλοῦσα. ὥπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρόν 26*
ἐστὶν οὕτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστὶν.

μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε ἀδελφοί μου εἰδότες ὅτι μείζον κρίμα 3*
ληψόμεθα. πολλὰ γὰρ πταίμεν ἅπαντες εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει οὗτος 2
τέλειος ἀνὴρ δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα. ἰδοὺ τῶν ἵππων 3*
τοὺς χαλινούς εἰς τὰ στόματα βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν καὶ
ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μεταγομεν. ἰδοὺ καὶ τὰ πλοῖα τηλικάυτα ὄντα καὶ ὑπὸ 4*
σκληρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα μεταγεται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδαλίου ὅπου ἂν

v.11 ο γαρ ειπων μη μοιχευσεις^μ μοιχευσης^{τ.κ.ν} ειπεν και μη φονευσεις^μ φονευσης^{τ.κ.ν} ει δε ου μοιχευεις^ν μοιχευσεις^{τ.μ.κ} φονευεις^ν φονευσεις^{τ.μ.κ} δε γεγονας παραβατης νομου. **v.13** η γαρ κρισις ανελεος^{μ.ν} ανιλεως^{τ.κ} τω μη ποιησαντι ελεος και^{τ.κ} κατακαυχεται ελεον^μ ελεος^{τ.κ.ν} κρισεως. **v.15** εαν δε^{τ.μ.κ} αδελφος η αδελφη γυμνοι υπαρχωσιν και λειπομενοι ωσιν^{τ.μ.κ} της εφημερου τροφης. **v.17** ουτως και η πιστις εαν μη εργα^{τ.μ.κ} εχη εργα^ν νεκρα εστιν καθ εαυτην. **v.18** αλλ ερει τις συ πιστιν εχεις καγω εργα εχω δειξον μοι την πιστιν σου χωρις^{κ.ν} εκ^{τ.μ} των εργαων σου^{τ.μ.κ} καγω δειξω^{τ.μ.κ} σοι δειξω^ν εκ των εργαων μου την πιστιν μου^{τ.μ.κ}. **v.19** συ πιστευεις οτι ο^{τ.μ.κ} θεος^{τ.μ.κ} εεις εστιν ο^ν θεος^ν καλως ποιεις και τα δαιμονια πιστευουσιν και φρισσουσιν. **v.20** θελεις δε γινωαι ω ανθρωπε κενε οτι η πιστις χωρις των εργαων αργη^ν νεκρα^{τ.μ.κ} εστιν. **v.24** ορατε τοινυν^{τ.μ.κ} οτι εξ εργαων δικαιουται ανθρωπος και ουκ εκ πιστεως μονον. **v.26** ωπερ γαρ το σωμα χωρις πνευματος νεκρον εστιν ουτως και η πιστις χωρις των^{τ.μ.κ} εργαων νεκρα εστιν. **3 v.1** μη πολλοι διδασκαλοι γινεσθε αδελφοι μου ειδοτες οτι μειζον κριμα ληψομεθα^ν ληψομεθα^{τ.μ.κ}. **v.3** ει^ν ιδε^μ δε^ν ιδου^{τ.κ} των ιππων τους χαλινους εις τα στοματα βαλλομεν εις^ν προς^{τ.μ.κ} το πειθεσθαι αυτους ημιν και ολον το σωμα αυτων μεταγομεν. **v.4** ιδου και τα πλοια τηλικάυτα οντα και υπο σκληρων^{τ.μ.κ} ανεμων σκληρων^ν ελαυνομενα μεταγεται υπο ελαχιστου πηδαλιου οπου αν^{τ.μ.κ} η ορμη του ευθυνοντος βουλεται^ν βουληται^{τ.μ.κ}.

- 5* ἡ ὁρμή τοῦ εὐθύνοντος βούληται. οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστὶν
6* καὶ μεγάλαυχεῖ ἰδοὺ ὀλίγον πῦρ ἡλικὴν ὕλην ἀνάπτει. καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ
ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας οὕτως ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν
ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως καὶ
7 φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης. πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν
ἐρπετῶν τε καὶ ἐναλίων δαμάζεται καὶ δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ.
8* τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι ἀκατάσχετον κακόν
9* μεστή ἰοῦ θανατηφόρου. ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν θεὸν καὶ πατέρα καὶ
ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν θεοῦ γεγονότας.
10 ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρρα οὐ χρή ἀδελφοί μου
11 ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρῦει τὸ γλυκὺ
12* καὶ τὸ πικρὸν. μὴ δύναται ἀδελφοί μου συκῇ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ ἄμπελος
13 σῦκα οὕτως οὐδεμία πηγὴ ἀλυκὸν καὶ γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ. τίς σοφὸς
καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ
14 ἐν πραΰτητι σοφίας. εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ
15* ὑμῶν μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. οὐκ ἔστιν αὕτη
16 ἡ σοφία ἄνωθεν κατερχομένη ἀλλ' ἐπίγειος ψυχικὴ δαιμονιώδης. ὅπου
17* γὰρ ζῆλος καὶ ἐριθεία ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶγμα. ἡ δὲ
ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἀγνή ἐστὶν ἔπειτα εἰρηνικὴ ἐπιεικὴς εὐπειθής
18* μεστή ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν ἀδιάκριτος καὶ ἀνυπόκριτος. καρπὸς
δὲ τῆς δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.
- 4* πόθεν πόλεμοι καὶ μάχαι ἐν ὑμῖν οὐκ ἐντεῦθεν ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν
2* τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν. ἐπιθυμεῖτε καὶ οὐκ ἔχετε φο-
νεύετε καὶ ζηλοῦτε καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε οὐκ
3 ἔχετε δὲ διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς. αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμβάνετε διότι κακῶς
4* αἰτεῖσθε ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες

v.5 οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστὶν καὶ μεγάλα^v αυχει^v μεγαλαυχει^{τ.μ.κ} ἰδοὺ ἡλικὸν^v ὀλίγον^{τ.μ.κ} πῦρ ἡλικὴν ὕλην ἀναπτει. **v.6** καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας οὕτως^{τ.μ.κ} ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης. **v.8** τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δαμάσαι^v δύναται ἀνθρώπων ἀκατάστατον^v δαμάσαι^{τ.μ.κ} ἀκατάσχετον^{τ.μ.κ} κακὸν μεστή ἰοῦ θανατηφόρου. **v.9** ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν κυρίον^v θεόν^{τ.μ.κ} καὶ πατέρα καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν θεοῦ γεγονότας. **v.12** μὴ δύναται ἀδελφοί μου συκῇ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ ἄμπελος σῦκα οὐτε^v οὕτως^{τ.μ.κ} οὐδεμία^{τ.μ.κ} πηγὴ^{τ.μ.κ} ἀλυκὸν καὶ^{τ.μ.κ} γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ. **v.15** οὐκ ἐστὶν αὕτη ἡ σοφία ἀνωθεν κατερχομένη ἀλλὰ^v ἀλλ^{τ.μ.κ} ἐπίγειος ψυχικὴ δαιμονιώδης. **v.17** ἡ δὲ ἀνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἀγνή ἐστὶν ἔπειτα εἰρηνικὴ ἐπιεικὴς εὐπειθής μεστή ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν ἀδιάκριτος καὶ^{τ.μ.κ} ἀνυπόκριτος. **v.18** καρπὸς δὲ τῆς^{τ.μ.κ} δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην. **4** **v.1** πόθεν πόλεμοι καὶ πόθεν^v μάχαι ἐν ὑμῖν οὐκ ἐντεῦθεν ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν. **v.2** ἐπιθυμεῖτε καὶ οὐκ ἔχετε φονεύετε καὶ ζηλοῦτε καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε οὐκ ἔχετε δὲ^{τ.κ} διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς. **v.4** μοιχοὶ^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} μοιχαλίδες οὐκ οἰδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κοσμοῦ ἐχθρὰ τοῦ θεοῦ ἐστὶν ὅς ἐάν^v ἀν^{τ.μ.κ} οὐκ βουληθῇ φίλος εἶναι τοῦ κοσμοῦ ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίσταται.

οὐκ οἶδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ θεοῦ ἐστὶν ὅς ἂν οὖν βου-
ληθῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου ἔχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίσταται. ἢ δοκεῖτε ὅτι 5*
κενῶς ἡ γραφή λέγει πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ κατώκησεν ἐν
ἡμῖν. μείζονα δὲ δίδωσιν χάριν διὸ λέγει ὁ θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιπάσ- 6*
σεται ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ ἀντίστητε τῷ 7*
διαβόλῳ καὶ φεύζεται ἀφ' ὑμῶν. ἐγγίσατε τῷ θεῷ καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν καθα- 8*
ρίσατε χεῖρας ἀμαρτωλοὶ καὶ ἀγνίστατε καρδίας δίψυχοι. ταλαιπωρήσατε 9*
καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος μεταστραφήτω καὶ
ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. ταπεινώθητε ἐνώπιον τοῦ κυρίου καὶ ὑψώσει ὑμᾶς. 10*
μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων ἀδελφοί ὁ καταλαλὼν ἀδελφοῦ καὶ κρίνων τὸν 11*
ἀδελφὸν αὐτοῦ καταλαλεῖ νόμου καὶ κρίνει νόμον εἰ δὲ νόμον κρίνεις οὐκ
εἶ ποιητὴς νόμου ἀλλὰ κριτῆς. εἷς ἐστὶν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμενος σῶσαι 12*
καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὅς κρίνεις τὸν ἕτερον. ἄγε νῦν οἱ λέγοντες σήμερον 13*
καὶ αὔριον πορευσώμεθα εἰς τήνδε τὴν πόλιν καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν
ἓνα καὶ ἐμπορευσώμεθα καὶ κερδήσωμεν. οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε τὸ τῆς 14*
αὔριον ποία γάρ ἡ ζωὴ ὑμῶν ἀτμὶς γάρ ἐστὶν ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη
ἔπειτα δὲ ἀφανιζομένη. ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ καὶ 15*
ζήσωμεν καὶ ποιήσωμεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλα- 16
ζονείαις ὑμῶν πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρά ἐστίν. εἰδότες οὖν καλὸν 17
ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι ἀμαρτία αὐτῷ ἐστίν.

ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν 5
ταῖς ἐπερχομέναις. ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπεν καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητό- 2
βρωτα γέγονεν. ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς 3
μαρτύριον ὑμῖν ἔσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὥς πῦρ ἐθήσαυρίσατε
ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς χώ- 4
ρας ὑμῶν ὁ ἀπεστερημένος ἀφ' ὑμῶν κράζει καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς
τὰ ὦτα κυρίου σαβαὼθ εἰσεληλύθασιν. ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπα- 5*
6 ταλήσατε ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὥς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς. κατεδικάσατε

v.5 ἡ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ γραφή λέγει πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ κατώκησεν^v κατώκησεν^{τ.μ.κ} ἐν ἡμῖν. **v.7** ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ ἀντίστητε δε^v [δε]^μ τῷ διαβόλῳ καὶ φεύζεται ἀφ' ὑμῶν. **v.9** ταλαιπωρήσατε καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος μεταστραφήτω^v μεταστραφήτω^{τ.μ.κ} καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. **v.10** ταπεινώθητε ἐνώπιον τοῦ^{τ.μ.κ} κυρίου καὶ ὑψώσει ὑμᾶς. **v.11** μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων ἀδελφοί ὁ καταλαλὼν ἀδελφοῦ ἡ^v καὶ^{τ.μ.κ} κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καταλαλεῖ νόμου καὶ κρίνει νόμον εἰ δὲ νόμον κρίνεις οὐκ εἶ ποιητὴς νόμου ἀλλὰ κριτῆς. **v.12** εἷς ἐστὶν [ο]^v ὁ^{τ.μ.κ} νομοθέτης καὶ^v κριτῆς^v ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ δε^{μ.ν} τίς εἶ ὁ^v ὅς^{τ.μ.κ} κρίνων^v κρίνεις^{τ.μ.κ} τὸν πλησίον^v ἕτερον^{τ.μ.κ}. **v.13** ἀγε νῦν οἱ λέγοντες σήμερον ἡ^{κ.ν} καὶ^{τ.μ} αὔριον πορευσώμεθα^{κ.ν} πορευσώμεθα^{τ.μ} εἰς τήνδε τὴν πόλιν καὶ ποιήσωμεν^{κ.ν} ποιήσωμεν^{τ.μ} ἐκεῖ ἐνιαυτὸν ἐνα^{τ.μ.κ} καὶ ἐμπορευσώμεθα^{κ.ν} ἐμπορευσώμεθα^{τ.μ} καὶ κερδήσωμεν^{κ.ν} κερδήσωμεν^{τ.μ}. **v.14** οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε τὸ τῆς αὔριον ποία γάρ^{τ.μ.κ} ἡ ζωὴ ὑμῶν ἀτμὶς γάρ ἐστε^v ἐστὶν^{τ.κ} ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη ἐπειτα δε^{τ.μ.κ} καὶ^{μ.ν} ἀφανιζομένη. **v.15** ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ καὶ ζήσωμεν^{κ.ν} ζήσωμεν^{τ.μ} καὶ ποιήσωμεν^{κ.ν} ποιήσωμεν^{τ.μ} τοῦτο ἡ ἐκεῖνο. **5 v.5** ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὥς^{τ.μ.κ} ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς.

- 7* ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν. μακροθυμήσατε οὖν ἀδελφοί ἕως τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου ἰδοὺ ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ ἕως ἂν λάβῃ ὑετὸν πρῶτον καὶ ὄψιμον. μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς στηρίζετε τὰς καρδίας ὑμῶν ὅτι ἡ 8 παρουσία τοῦ κυρίου ἤγγικεν. μὴ στενάζετε κατ' ἀλλήλων ἀδελφοί ἵνα 9 μὴ κατακριθῆτε ἰδοὺ κριτῆς πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. ὑπόδειγμα λάβετε τῆς κακοπαθείας ἀδελφοί μου καὶ τῆς μακροθυμίας τοὺς προφήτας οἱ 10 ἐλάλησαν τῷ ὀνόματι κυρίου. ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς ὑπομένοντας τὴν ὑπομονὴν ἰὼβ ἠκούσατε καὶ τὸ τέλος κυρίου εἶδετε ὅτι πολὺσπλαγχνός 11 ἐστὶν ὁ κύριος καὶ οἰκτίρμων. πρὸ πάντων δέ ἀδελφοί μου μὴ ὀμνύετε μήτε τὸν οὐρανὸν μήτε τὴν γῆν μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον ἥτω δέ ὑμῶν τὸ ναὶ 12 καὶ τὸ οὐ οὐ ἵνα μὴ εἰς ὑποκρίσιν πέσητε. κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν προ- 13 σευχέσθω εὐθυμεῖ τις ψαλλέτω. ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν ἀλείψαντες 14 αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου. καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος κἂν ἁμαρτίας ᾗ πεποιηκώς ἀφεθή- 15 σεται αὐτῷ. ἐξομολογεῖσθε ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ 16 ἀλλήλων ὅπως ἰαθῆτε πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. ἡλίας 17 ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν καὶ προσευχῇ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι 18 καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ. καὶ πάλιν προσηύξατο καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδωκεν καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν τὸν καρπὸν 19 αὐτῆς. ἀδελφοί ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας καὶ ἐπιστρέψῃ 20 τις αὐτόν. γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου καὶ καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

v.7 μακροθυμήσατε οὖν ἀδελφοί ἐως τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου ἰδοὺ ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς μακροθυμῶν ἐπ' αὐτὸν^μ αὐτῷ^{τ.κ.ν} ἐως ἂν^{τ.κ} λάβῃ προῖμον^ν ὑετὸν^{τ.μ.κ} πρῶτον^{τ.μ.κ} καὶ ὀψιμον. **v.9** μὴ στενάζετε ἀδελφοί^ν κατ' ἀλλήλων ἀδελφοί^{τ.μ.κ} ἵνα μὴ κριθῆτε^{μ.ν} κατακριθῆτε^{τ.κ} ἰδοὺ ὁ^{κ.μ.ν} κριτῆς πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. **v.10** ὑπόδειγμα λάβετε τῆς^{τ.κ} κακοπαθείας^{τ.κ} ἀδελφοί μου^{τ.μ.κ} τῆς^{μ.ν} κακοπαθείας^μ κακοπαθείας^ν καὶ τῆς μακροθυμίας τοὺς προφήτας οἱ ἐλάλησαν ἐν^ν τῷ ὀνόματι κυρίου. **v.11** ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς ὑπομειναντας^ν ὑπομενοντας^{τ.μ.κ} τὴν ὑπομονὴν ἰὼβ ἠκούσατε καὶ τὸ τέλος κυρίου ἰδετε^μ εἶδετε^{τ.κ.ν} ὅτι πολὺσπλαγχνός ἐστὶν ὁ^{τ.κ.ν} κύριος^{τ.κ.ν} καὶ οἰκτίρμων. **v.12** πρὸ πάντων δέ ἀδελφοί μου μὴ ὀμνύετε μήτε τὸν οὐρανὸν μήτε τὴν γῆν μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον ἥτω δέ ὑμῶν τὸ ναὶ καὶ τὸ οὐ οὐ ἵνα μὴ ὑπο^{κ.ν} εἰς^{τ.μ} κρίσιν^{κ.ν} ὑποκρίσιν^{τ.μ} πέσητε. **v.14** ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν ἀλείψαντες [αὐτὸν]^ν αὐτὸν^{τ.μ.κ} ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου. **v.16** ἐξομολογεῖσθε οὖν^ν ἀλλήλοις τας^ν τὰ^{τ.μ.κ} ἁμαρτίας^ν παραπτώματα^{τ.μ.κ} καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων ὅπως ἰαθῆτε πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. **v.19** ἀδελφοί μου^ν ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν. **v.20** γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει ψυχὴν αὐτοῦ^ν ἐκ θανάτου καὶ καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

πέτρος απόστολος ἰησοῦ χριστοῦ ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις διασπορᾶς **1**
πόντου γαλατίας καππαδοκίας ἀσίας καὶ βιθυνίας. κατὰ πρόγνωσιν θεοῦ **2**
πατρός ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος ἰησοῦ
χριστοῦ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη. εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ **3**
τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας
ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι’ ἀναστάσεως ἰησοῦ χριστοῦ ἐκ νεκρῶν. εἰς κλη- **4***
ρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς
εἰς ἡμᾶς. τοὺς ἐν δυνάμει θεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστεως εἰς σωτη- **5**
ρίαν ἐτοίμην ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ. ἐν ᾧ ἀγαλλιάσθε ὀλίγον **6***
ἄρτι εἰ δέον ἐστὶν λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς. ἵνα τὸ δοκίμιον **7***
ὑμῶν τῆς πίστεως πολὺ τιμιώτερον χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου διὰ πυρὸς
δὲ δοκιμαζομένου εὗρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ τιμὴν καὶ δόξαν ἐν ἀποκαλύψει
ἰησοῦ χριστοῦ. ὃν οὐκ εἰδότες ἀγαπᾶτε εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὀρώντες πιστεύον- **8***
τες δὲ ἀγαλλιάσθε χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῃ. κομιζόμενοι τὸ **9***
τέλος τῆς πίστεως ὑμῶν σωτηρίαν ψυχῶν. περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν **10***
καὶ ἐξηρεύνησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες.
ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα χριστοῦ **11***
προμαρτυρόμενον τὰ εἰς χριστὸν παθήματα καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας. οἷς **12***
ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς ἡμῖν δὲ διηκόνουν αὐτὰ ἃ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν
διὰ τῶν εὐαγγελισσαμένων ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ’ οὐρανοῦ
εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι. διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς **13**
διανοίας ὑμῶν νήφοντες τελείως ἐλπίζατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν
ἐν ἀποκαλύψει ἰησοῦ χριστοῦ. ὥς τέκνα ὑπακοῆς μὴ συσχηματιζόμενοι **14**
ταῖς πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις. ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα **15**

1 **v.4** εἰς κληρονομίαν ἀφθαρτον καὶ ἀμιαντον καὶ ἀμάραντον τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς ^{κ.μ.ν} ημᾶς^{τ.} **v.6** ἐν ᾧ ἀγαλλιάσθε ὀλίγον ἄρτι εἰ δέον [ἐστὶν]^ν ἐστὶν^{τ.μ.κ} λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς. **v.7** ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολυτιμότερον^ν πολὺ^{τ.μ.κ} τιμιώτερον^{τ.μ.κ} χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου εὗρεθῇ εἰς ἐπαινον καὶ τιμὴν^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} εἰς^μ δόξαν καὶ^ν τιμὴν^ν ἐν ἀποκαλύψει ἰησοῦ χριστοῦ. **v.8** ὃν οὐκ ἰδόντες^{κ.ν} εἰδότες^{τ.μ} ἀγαπάτε εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὀρώντες πιστεύοντες δὲ ἀγαλλιάσθε χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῃ. **v.9** κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως [ὑμῶν]^ν ὑμῶν^{τ.μ.κ} σωτηρίαν ψυχῶν. **v.10** περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηραυνήσαν^ν ἐξηρεύνησαν^{τ.μ.κ} προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες. **v.11** ἐραυνῶντες^ν ἐρευνῶντες^{τ.μ.κ} εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα χριστοῦ προμαρτυρομένον τὰ εἰς χριστὸν παθήματα καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας. **v.12** οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς ὑμῖν^{μ.ν} ἡμῖν^{τ.κ} δὲ διηκόνουν αὐτὰ ἀ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισσαμένων ὑμᾶς [ἐν]^ν ἐν^{τ.μ.κ} πνεύματι ἁγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ’ οὐρανοῦ εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι.

16* ὑμᾶς ἅγιον καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε. διότι γέγραπται
 17* ἅγιοι γένησθε ὅτι ἐγὼ ἅγιος εἰμι. καὶ εἰ πατέρα ἐπικαλεῖσθε τὸν ἀπρο-
 σωπολήπτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἐκάστου ἔργον ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας
 18 ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε. εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ
 19 ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου. ἀλλὰ
 20* τιμίῳ αἵματι ὡς ἁμνοῦ ἁμώμου καὶ ἀσπίλου χριστοῦ. προεγνωσμένου
 μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου φανερωθέντος δὲ ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων δι'
 21* ὑμᾶς. τοὺς δι' αὐτοῦ πιστεύοντας εἰς θεὸν τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν
 22* καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς θεόν. τὰς
 ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας διὰ πνεύματος εἰς φιλα-
 δελφίαν ἀνυπόκριτον ἐκ καθαρᾶς καρδίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενῶς.
 23* ἀναγεγεννημένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς ἀλλὰ ἀφθάρτου διὰ λόγου ζῶν-
 24* τος θεοῦ καὶ μένοντος εἰς τὸν αἰῶνα. διότι πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος καὶ πᾶσα
 δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου ἐξηράνθη ὁ χόρτος καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ
 25 ἐξέπεσεν. τὸ δὲ ῥῆμα κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦτο δέ ἐστιν τὸ ῥῆμα
 τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.

2 ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ὑποκρίσεις καὶ
 2* φθόνους καὶ πάσας καταλαλίαν. ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη τὸ λογικὸν
 3* ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε. εἵπερ ἐγεύσασθε ὅτι
 4 χρηστὸς ὁ κύριος. πρὸς ὃν προσερχόμενοι λίθον ζῶντα ὑπὸ ἀνθρώπων
 5* μὲν ἀποδοκιμασμένον παρὰ δὲ θεῷ ἐκλεκτὸν ἔντιμον. καὶ αὐτοὶ ὡς
 λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε οἶκος πνευματικὸς ἱεράτευμα ἅγιον ἀνενέγκαι
 6* πνευματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους τῷ θεῷ διὰ ἰησοῦ χριστοῦ. διὸ καὶ
 περιέχει ἐν τῇ γραφῇ ἰδοὺ τίθημι ἐν σιών λίθον ἀκρογωνιαίον ἐκλεκτὸν
 7* ἔντιμον καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυνηθῇ. ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς
 πιστεύουσιν ἀπειθοῦσιν δὲ λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες οὗτος

v.16 διότι γεγραπται [οτι]ῲ αγιοι εσεσθεῲ γενεσθεῲ γενεσθεῲ^{τ.κ} οτι εγω αγιος [ειμι]ῲ ειμι^{τ.μ.κ}. **v.17** και ει πατερα επικαλεισθε τον απροσωπολημπως^{μ.ν} απροσωπολημπως^{τ.κ} κρινοντα κατα το εκαστου εργον εν φοβω τον της παροικίας υμων χρονον αναστραφητε. **v.20** προεγνωσμενου μεν προ καταβολης κοσμου φανερωθεντος δε επ εσχατουῲ εσχατων^{τ.μ.κ} των χρονων δι υμας. **v.21** τους δι αυτου πιστουςῲ πιστευοντας^{τ.μ.κ} εις θεον τον εγειραντα αυτον εκ νεκρων και δοξαν αυτω δοντα ωστε την πιστιν υμων και ελπιδα ειναι εις θεον. **v.22** τας ψυχας υμων ηγνικότες εν τη υπακοη της αληθείας δια^{τ.μ.κ} πνευματος^{τ.μ.κ} εις φιλαδελφίαν ανυποκριτον εκ [καθαρας]ῲ καθαρᾶς^{τ.μ.κ} καρδιας αλληλους αγαπησατε εκτενωσ. **v.23** αναγεγεννημενοι ουκ εκ σπορας φθαρτης αλλα αφθάρτου δια λογου ζωντος θεου και μενοντος εις^{τ.μ.κ} τον^{τ.μ.κ} αιωνα^{τ.μ.κ}. **v.24** διότι πασα σαρξ ως χορτος και πασα δοξα αυτηςῲ ανθρωπου^{τ.μ.κ} ως ανθος χορτου εξηρανθη ο χορτος και το ανθος αυτου^{τ.μ.κ} εξεπεσεν. **2 v.2** ως αρτιγεννητα βρεφη το λογικον αδολον γαλα επιποθησατε ινα εν αυτω αυξηθητε ειςῲ σωτηριανῲ. **v.3** ειῲ ειπερ^{τ.μ.κ} εγευσασθε οτι χρηστος ο κυριος. **v.5** και αυτοι ως λιθοι ζωντες οικοδομεισθε οικος πνευματικος ειςῲ ιερατευμα αγιον ανενεγκαι πνευματικας θυσιας ευπροσδεκτους [τω]ῲ τω^{τ.μ.κ} θεω δια ιησου χριστου. **v.6** διότι^{μ.ν} διο^{τ.κ} και^{τ.κ} περιεχει εν τη^{τ.μ.κ} γραφη ιδου τιθημι εν σιων λιθον ακρογωνιαιον εκλεκτον εντιμον και ο πιστευων επ αυτω ου μη καταισχυνηθ. **v.7** υμιν ουν η τιμη τοις πιστευουσιν απιστουσινῲ απειθουσιν^{τ.μ.κ} δε λιθοςῲ λιθον^{τ.μ.κ} ον απεδοκιμασαν οι οικοδομουντες ουτος εγεννηθη εις κεφαλην γωνιας.

ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας. καὶ λίθος προσκόμματος καὶ πέτρα σκαν- 8
 δάλου οἱ προσκόπτουσιν τῷ λόγῳ ἀπειθοῦντες εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν. ὑμεῖς 9
 δὲ γένος ἐκλεκτὸν βασιλείον ἱεράτευμα ἔθνος ἅγιον λαὸς εἰς περιποίησιν
 ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυ-
 μαστὸν αὐτοῦ φῶς. οἱ ποτε οὐ λαὸς νῦν δὲ λαὸς θεοῦ οἱ οὐκ ἡλεημένοι 10
 νῦν δὲ ἐλεηθέντες. ἀγαπητοὶ παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρεπιδήμους 11
 ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς.
 τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλὴν ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦ- 12*
 σιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν ἐκ τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύσαντες δοξάσωσιν τὸν
 θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. ὑποτάγητε οὖν πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν 13*
 κύριον εἴτε βασιλεῖ ὡς ὑπερέχοντι. εἴτε ἡγεμόσιν ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομέ- 14*
 νοις εἰς ἐκδίκησιν μὲν κακοποιῶν ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν. ὅτι οὕτως ἐστὶν 15
 τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἀγαθοποιοῦντας φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων
 ἀγνοσίαν. ὡς ἐλεύθεροι καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν 16*
 ἐλευθερίαν ἀλλ' ὡς δούλοι θεοῦ. πάντας τιμῆσατε τὴν ἀδελφότητα ἀγα- 17*
 πᾶτε τὸν θεὸν φοβεῖσθε τὸν βασιλέα τιμᾶτε. οἱ οἰκέται ὑποτασσόμενοι ἐν 18
 παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν ἀλλὰ καὶ
 τοῖς σκολιοῖς. τοῦτο γὰρ χάρις εἰ διὰ συνείδησιν θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας 19
 πάσχων ἀδίκως. ποῖον γὰρ κλέος εἰ ἁμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι 20
 ὑπομενεῖτε ἀλλ' εἰ ἀγαθοποιοῦντες καὶ πάσχοντες ὑπομενεῖτε τοῦτο χάρις
 παρὰ θεῷ. εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε ὅτι καὶ χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν ἡμῖν 21*
 ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ. ὅς 22
 ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν οὐδὲ εὐρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. ὅς λοιδο- 23
 ρούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει πάσχων οὐκ ἠπείλει παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι
 δικαίως. ὅς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ 24*
 τὸ ξύλον ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν οὐ τῷ
 μῶλωπι αὐτοῦ ἰάθητε. ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενα ἀλλ' ἐπεστράφητε 25*
 νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

ὁμοίως αἱ γυναῖκες ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίους ἀνδράσιν ἵνα καὶ εἴ τις 3*

v.12 τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἔχοντες[᾿] καλὴν[᾿] ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες^{τ.κ.ν} καλὴν^{τ.κ.ν} ἵνα ἐν ᾧ καταλα-
 λουσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν ἐκ τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύοντες^ν ἐποπτεύσαντες^{τ.᾿.κ} δοξάσωσιν τὸν θεὸν
 ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. **v.13** ὑποτάγητε οὖν^{τ.᾿.κ} πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν κύριον εἴτε βασιλεῖ
 ὡς ὑπερέχοντι. **v.14** εἴτε ἡγεμοσιν ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν μὲν^{τ.κ} κακοποιῶν ἐπαινον
 δὲ ἀγαθοποιῶν. **v.16** ὡς ἐλεύθεροι καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν ἀλλ'
 ὡς δούλοι^{τ.᾿.κ} θεοῦ δούλοι^ν. **v.17** πάντας τιμῆσατε τὴν ἀδελφότητα ἀγαπήσατε[᾿] ἀγαπάτε^{τ.κ.ν} τὸν
 θεὸν φοβεῖσθε τὸν βασιλέα τιμᾶτε. **v.21** εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε ὅτι καὶ χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν^ν
 ἡμῶν^{τ.᾿.κ} ὑμῖν^{᾿.ν} ἡμῖν^{τ.κ} ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ. **v.24** ὅς
 τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι
 τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν οὐ τῷ μῶλωπι αὐτοῦ^{τ.᾿.κ} ἰαθητε. **v.25** ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενοι^ν
 πλανώμενα^{τ.᾿.κ} ἀλλὰ^ν ἀλλ^{τ.᾿.κ} ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν. **3**

- ἀπειθοῦσιν τῷ λόγῳ διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς ἄνευ λόγου κερ-
 2, 3 δηθήσονται. ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν φόβῳ ἀγνὴν ἀναστροφήν ὑμῶν. ὧν
 ἔστω οὐχ ὁ ἕξωθεν ἐμπλοκῆς τριχῶν καὶ περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως
 4* ἱματίων κόσμος. ἀλλ' ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀφθάρτῳ
 τοῦ πραέος καὶ ἡσυχίου πνεύματος ὃ ἐστὶν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πολυτελής.
 5* οὕτως γάρ ποτε καὶ αἱ ἅγαι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ τὸν θεὸν ἐκό-
 6 σμουν ἑαυτάς ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν. ὥς σάρρα ὑπήκουσεν
 τῷ Ἀβραάμ κύριον αὐτὸν καλοῦσα ἧς ἐγενήθητε τέκνα ἀγαθοποιοῦσαι καὶ
 7* μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν. οἱ ἄνδρες ὁμοίως συνοικοῦντες κα-
 τὰ γνῶσιν ὥς ἀσθενεστέρω σκεύει τῷ γυναικείῳ ἀπονέμοντες τιμὴν ὥς καὶ
 συγκληρονόμοι χάριτος ζωῆς εἰς τὸ μὴ ἐκκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν.
 8* τὸ δὲ τέλος πάντες ὁμόφρονες συμπαθεῖς φιλάδελφοι εὐσπλαγχνοὶ φιλό-
 9* φρονες. μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας
 τοῦναντίον δὲ εὐλογοῦντες εἰδότες ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε ἵνα εὐλογίαν
 10* κληρονομήσητε. ὁ γὰρ θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς
 παυσάτω τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ καὶ χεῖλη αὐτοῦ τοῦ μὴ λαλῆσαι
 11* δόλον. ἐκκλινάτω ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιησάτω ἀγαθὸν ζητησάτω εἰρήνην
 12* καὶ διωξάτω αὐτήν. ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ δικαίους καὶ ὤτα αὐτοῦ
 13* εἰς δέησιν αὐτῶν πρόσωπον δὲ κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά. καὶ τίς ὁ
 14 κακῶσων ὑμᾶς ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ μιμηταὶ γένησθε. ἀλλ' εἰ καὶ πάσχοιτε διὰ
 δικαιοσύνην μακάριοι τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε μηδὲ ταραχθῆτε.
 15* κύριον δὲ τὸν θεὸν ἀγιάσατε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν ἔτοιμοι δὲ αἰεὶ πρὸς
 ἀπολογία πάντι τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος μετὰ
 16* πραΰτητος καὶ φόβου. συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθὴν ἵνα ἐν ᾧ καταλαλῶσιν
 ὑμῶν ὥς κακοποιῶν καταισχυθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν

v.1 ὁμοίως [αἱ]^v αἱ^{τ.μ.κ} γυναῖκες ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἵνα καὶ εἰ τινες ἀπειθοῦσιν τῷ λόγῳ διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς ἀνευ λόγου κερδηθῶσιν^{μ.ν} κερδηθήσονται^{τ.κ}. **v.4** ἀλλ' ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ πραέως^v πραεὸς^{τ.μ.κ} καὶ ἡσυχίου πνεύματος ὁ ἐστὶν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πολυτελής. **v.5** οὕτως γὰρ ποτε καὶ αἱ ἅγαι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι εἰς^v ἐπὶ^{τ.μ.κ} τὸν^{τ.κ} θεὸν ἐκοσμουν ἑαυτάς ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν. **v.7** οἱ ἄνδρες ὁμοίως συνοικοῦντες κατὰ γνῶσιν ὥς ἀσθενεστέρω σκεύει τῷ γυναικείῳ ἀπονέμοντες τιμὴν ὥς καὶ συγκληρονόμοις^v συγκληρονόμοι^{τ.μ.κ} χάριτος ζωῆς εἰς τὸ μὴ ἐκκόπτεσθαι^{μ.ν} ἐκκόπτεσθαι^{τ.κ} τὰς προσευχὰς ὑμῶν. **v.8** τὸ δὲ τέλος πάντες ὁμόφρονες συμπαθεῖς φιλάδελφοι εὐσπλαγχνοὶ ταπεινοφρονες^v φιλοφρονες^{τ.μ.κ}. **v.9** μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας τοῦναντίον δὲ εὐλογοῦντες εἰδότες^{τ.μ.κ} ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε. **v.10** ὁ γὰρ θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς παυσάτω τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ^{τ.μ.κ} ἀπὸ κακοῦ καὶ χεῖλη αὐτοῦ^{τ.μ.κ} τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον. **v.11** ἐκκλινάτω δὲ^v ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιησάτω ἀγαθὸν ζητησάτω εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν. **v.12** ὅτι οἱ^{τ.κ} ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ δικαίους καὶ ὤτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν πρόσωπον δὲ κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά. **v.13** καὶ τίς ὁ κακῶσων ὑμᾶς ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ ζηλωταὶ^v μιμηταὶ^{τ.μ.κ} γένησθε. **v.15** κύριον δὲ τὸν χριστὸν^v θεὸν^{τ.μ.κ} ἀγιάσατε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν ἔτοιμοι δὲ^{τ.μ.κ} αἰεὶ πρὸς ἀπολογία πάντι τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος ἀλλὰ^v μετὰ πραΰτητος καὶ φόβου. **v.16** συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθὴν ἵνα ἐν ᾧ καταλαλῶσιν^v καταλαλῶσιν^{τ.μ.κ} ὑμῶν^{τ.μ.κ} ὥς^{τ.μ.κ} κακοποιῶν^{τ.μ.κ} καταισχυθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν χριστῷ ἀναστροφήν.

ἐν χριστῷ ἀναστροφὴν. κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιοῦντας εἰ θέλει τὸ θέλημα 17*
 τοῦ θεοῦ πάσχειν ἢ κακοποιοῦντας. ὅτι καὶ χριστὸς ἅπαξ περὶ ἁμαρ- 18*
 τιῶν ἔπαθεν δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων ἵνα ἡμᾶς προσαγάγῃ τῷ θεῷ θανατωθεὶς
 μὲν σαρκὶ ζωοποιηθεὶς δὲ τῷ πνεύματι. ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύ- 19
 μασιν πορευθεὶς ἐκήρυξεν. ἀπειθήσασιν ποτε ὅτε ἅπαξ ἐξεδέχετο ἡ τοῦ 20*
 θεοῦ μακροθυμία ἐν ἡμέραις νῶε κατασκευαζομένης κιβωτοῦ εἰς ἣν ὀλί-
 γαι τοῦτ' ἔστιν ὀκτὼ ψυχαὶ διεσώθησαν δι' ὕδατος. ὁ καὶ ἡμᾶς ἀντίτυπον 21*
 νῦν σῶζει βάπτισμα οὐ σαρκὸς ἀποθέσις ῥύπου ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς
 ἐπερώτημα εἰς θεὸν δι' ἀναστάσεως ἰησοῦ χριστοῦ. ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ 22*
 θεοῦ πορευθεὶς εἰς οὐρανὸν ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ
 δυνάμεων.

χριστοῦ οὖν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκὶ καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν 4*
 ὀπλίσασθε ὅτι ὁ παθὼν ἐν σαρκὶ πέπαυται ἁμαρτίας. εἰς τὸ μηκέτι ἀν- 2
 θρώπων ἐπιθυμίαις ἀλλὰ θελήματι θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκὶ βιώσαι
 χρόνον. ἀρκετὸς γὰρ ἡμῖν ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τοῦ βίου τὸ θέλημα 3*
 τῶν ἐθνῶν κατεργάσασθαι πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις ἐπιθυμίαις οἰνο-
 φλυγίαις κώμοις πότοις καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρείαις. ἐν ᾧ ξενίζονται 4
 μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν βλασφημοῦν-
 τες. οἱ ἀποδώσουσιν λόγον τῷ ἐτοίμως ἔχοντι κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. 5
 εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη ἵνα κριθῶσιν μὲν κατὰ ἀνθρώπους 6*
 σαρκὶ ζῶσιν δὲ κατὰ θεὸν πνεύματι. πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικεν σωφρο- 7*
 νήσατε οὖν καὶ νήψατε εἰς τὰς προσευχάς. πρὸ πάντων δὲ τὴν εἰς ἑαυτοὺς 8*
 ἀγάπην ἐκτενῇ ἔχοντες ὅτι ἀγάπη καλύπτει πλῆθος ἁμαρτιῶν. φιλόξενοι 9*
 εἰς ἀλλήλους ἀνευ γογγυσμῶν. ἕκαστος καθὼς ἔλαβεν χάρισμα εἰς ἑαυ- 10
 τοὺς αὐτὸ διακονοῦντες ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος θεοῦ. εἴ τις 11*

v.17 κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιοῦντας εἰ θελοῖ^{μ.ν} θελεῖ^{τ.κ} τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ πασχεῖν ἢ κακοποιοῦντας.
v.18 ὅτι καὶ χριστὸς ἅπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἐπαθεν δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων ἵνα ὑμᾶς^{μ.ν} ἡμᾶς^{τ.κ} προσαγάγῃ τῷ
 θεῷ θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ ζωοποιηθεὶς δὲ τῷ^{τ.κ} πνεύματι. **v.20** ἀπειθήσασιν ποτε ὅτε ἀπεξεδέχετο^{μ.ν}
 ἅπαξ^{τ.κ} ἐξεδέχετο^{τ.κ} ἡ τοῦ θεοῦ μακροθυμία ἐν ἡμέραις νῶε κατασκευαζομένης κιβωτοῦ εἰς ἣν ὀλιγοὶ^ν
 ὀλιγοὶ^{τ.μ.κ} τοῦτ'^ν ἐστίν^{μ.ν} τοῦτεσιν^{τ.κ} ὀκτὼ ψυχαὶ διεσώθησαν δι' ὕδατος. **v.21** ὡς^κ ὁ^{τ.μ.ν} καὶ^{τ.κ.ν}
 ἡμᾶς^{τ.κ} ὑμᾶς^ν ἀντίτυπον νῦν καὶ^μ ἡμᾶς^μ σῶζει βάπτισμα οὐ σαρκὸς ἀποθέσις ῥύπου ἀλλὰ συνειδήσεως
 ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς θεὸν δι' ἀναστάσεως ἰησοῦ χριστοῦ. **v.22** ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ [τοῦ]^ν τοῦ^{τ.μ.κ} θεοῦ
 πορευθεὶς εἰς οὐρανὸν ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων. **4** **v.1** χριστοῦ οὖν
 παθόντος ὑπὲρ^{τ.μ.κ} ἡμῶν^{τ.μ.κ} σαρκὶ καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἐννοιαν ὀπλίσασθε ὅτι ὁ παθὼν ἐν^{τ.μ.κ} σαρκὶ
 πέπαυται ἁμαρτίας. **v.3** ἀρκετὸς γὰρ ὑμῖν^μ ἡμῖν^{τ.κ} ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τοῦ^{τ.μ.κ} βίου^{τ.μ.κ} τὸ
 βούλημα^ν θέλημα^{τ.μ.κ} τῶν ἐθνῶν κατεργάσασθαι^ν κατεργάσασθαι^{τ.μ.κ} πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις ἐπι-
 θυμίαις οἰνοφλυγίαις κώμοις πότοις καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρείαις^ν εἰδωλολατρείαις^{τ.μ.κ}. **v.6** εἰς τοῦτο
 γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη ἵνα κριθῶσιν^ν κριθῶσιν^{τ.μ.κ} μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκὶ ζῶσιν^ν ζῶσιν^{τ.μ.κ}
 δὲ κατὰ θεὸν πνεύματι. **v.7** πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικεν σωφρονήσατε οὖν καὶ νήψατε εἰς τὰς^{τ.μ.κ}
 προσευχάς. **v.8** πρὸ πάντων δὲ^{τ.μ.κ} τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῇ ἔχοντες ὅτι ἡ^κ ἀγάπη καλύπτει^ν
 καλύπτει^{τ.μ.κ} πλῆθος ἁμαρτιῶν. **v.9** φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους ἀνευ γογγυσμοῦ^ν γογγυσμῶν^{τ.μ.κ}.

λαλεῖ ὡς λόγια θεοῦ εἴ τις διακονεῖ ὡς ἐξ ἰσχύος ἢς χορηγεῖ ὁ θεός ἵνα ἐν
 πᾶσιν δοξάζεται ὁ θεὸς διὰ ἰησοῦ χριστοῦ ᾧ ἐστὶν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς
 12 τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. ἀγαπητοί μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει
 13 πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένη ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος. ἀλλὰ καθὼς
 14* τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῇτε ἀγαλλιώμενοι. εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν ὀνόματι χριστοῦ
 15* μακάριοι ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ θεοῦ πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται
 16* κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖται κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται. μὴ γάρ τις ὑμῶν
 17* πασχέτω ὡς φονεὺς ἢ κλέπτης ἢ κακοποιὸς ἢ ὡς ἀλλοτριοεπίσκοπος. εἰ
 18 δὲ ὡς χριστιανὸς μὴ αἰσχυνέσθω δοξαζέτω δὲ τὸν θεὸν ἐν τῷ μέρει τούτῳ.
 19* ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ εἰ δὲ πρῶτον
 ἀφ' ἡμῶν τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων τῷ τοῦ θεοῦ εὐαγγελίῳ. καὶ εἰ ὁ
 20* δίκαιος μόλις σφάζεται ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται. ὥστε καὶ οἱ
 πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ὡς πιστῷ κτίσῃ παρατιθέσθωσαν τὰς
 ψυχὰς ἑαυτῶν ἐν ἀγαθοποιΐᾳ.

5* πρεσβυτέρους τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς
 τῶν τοῦ χριστοῦ παθημάτων ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης
 2* κοινωνός. ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῖν ποιμνιον τοῦ θεοῦ ἐπισκοποῦντες μὴ
 3* ἀναγκαστῶς ἀλλ' ἐκουσίως μὴδὲ αἰσχροκερδῶς ἀλλὰ προθύμως. μὴδ
 4 ὡς κατακυριεύοντες τῶν κληρῶν ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου. καὶ
 φανερωθέντος τοῦ ἀρχιποίμενος κομιεῖσθε τὸν ἁμαράντινον τῆς δόξης στέ-
 5* φανον. ὁμοίως νεώτεροι ὑποτάγητε πρεσβυτέροις πάντες δὲ ἀλλήλοις
 ὑποτασσόμενοι τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε ὅτι ὁ θεὸς ὑπερηφά-
 6 νοις ἀντιτάσσεται ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν
 7* κραταιὰν χεῖρα τοῦ θεοῦ ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ. πᾶσαν τὴν μέρι-
 8* μναν ὑμῶν ἐπιρρίψαντες ἐπ' αὐτόν ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν. νήψατε

v.11 εἰ τις λαλεῖ ὡς λόγια θεοῦ εἰ τις διακονεῖ ὡς ἐξ ἰσχύος ὡς^m ης^{τ.κ.ν} χορηγεῖ ὁ θεὸς ἵνα ἐν πᾶσιν δοξαζη-
 ται ὁ θεὸς διὰ ἰησοῦ χριστοῦ ᾧ ἐστὶν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. **v.14** εἰ ὀνειδι-
 ζεσθε ἐν ὀνόματι χριστοῦ μακάριοι ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ θεοῦ πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται κατὰ^{τ.μ.κ}
 μὲν^{τ.μ.κ} αὐτοὺς^{τ.μ.κ} βλασφημεῖται^{τ.μ.κ} κατὰ^{τ.μ.κ} δὲ^{τ.μ.κ} ὑμᾶς^{τ.μ.κ} δοξάζεται^{τ.μ.κ}. **v.15** μὴ γάρ
 τις ὑμῶν πασχέτω ὡς φονεὺς ἢ κλέπτης ἢ κακοποιὸς ἢ ὡς ἀλλοτριοεπίσκοπος^v ἀλλοτριοεπίσκοπος^{τ.μ.κ}.
v.16 εἰ δὲ ὡς χριστιανὸς μὴ αἰσχυνέσθω δοξαζέτω δὲ τὸν θεὸν ἐν τῷ ὀνόματι^v μέρει^{τ.μ.κ} τούτῳ. **v.17** ὅτι
 [ο]^v ο^{τ.μ.κ} καιρὸς τοῦ ἀρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν τί τὸ τέλος τῶν
 ἀπειθούντων τῷ τοῦ θεοῦ εὐαγγελίῳ. **v.19** ὥστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ὡς^{τ.μ.κ} πι-
 στῷ κτίσῃ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν^{μ.ν} ἑαυτῶν^{τ.κ} ἐν ἀγαθοποιΐᾳ. **5 v.1** πρεσβυτέρους συν^v
 τοὺς^{τ.μ.κ} ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ χριστοῦ παθημάτων ὁ καὶ τῆς μελλού-
 σης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός. **v.2** ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῖν ποιμνιον τοῦ θεοῦ [ἐπισκοποῦντες]^v
 ἐπισκοποῦντες^{τ.μ.κ} μὴ ἀναγκαστῶς ἀλλὰ^v ἀλλ^{τ.μ.κ} ἐκουσίως κατὰ^v θεόν^v μὴδὲ αἰσχροκερδῶς ἀλλὰ
 προθύμως. **v.3** μὴδὲ^m μὴδ^{τ.κ.ν} ὡς κατακυριεύοντες τῶν κληρῶν ἀλλὰ τυποὶ γινόμενοι τοῦ ποιμνίου.
v.5 ὁμοίως νεώτεροι ὑποτάγητε πρεσβυτέροις πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι^{τ.μ.κ} τὴν ταπεινοφροσυ-
 νὴν ἐγκομβώσασθε ὅτι [ο]^v ο^{τ.μ.κ} θεὸς ὑπερηφάνους ἀντιτάσσεται ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. **v.7** πᾶσαν
 τὴν μερίμναν ὑμῶν ἐπιρρίψαντες^v ἐπιρρίψαντες^{τ.μ.κ} ἐπ' αὐτόν ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν.

γρηγορήσατε ὅτι ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος περιπα-
 τεῖ ζητῶν τινα καταπίῃ. ὃ ἀντίστητε στερεοὶ τῇ πίστει εἰδότες τὰ αὐτὰ 9*
 τῶν παθημάτων τῇ ἐν κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι. ὁ δὲ θεὸς 10*
 πάσης χάριτος ὁ καλέσας ἡμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν χριστῷ
 ἰησοῦ ὀλίγον παθόντας αὐτὸς καταρτίσαι ὑμᾶς στηρίξαι σθενῶσαι θεμε-
 λιώσαι. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. 11*
 διὰ σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ ὡς λογίζομαι δι' ὀλίγων ἔγραψα 12*
 παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ θεοῦ εἰς ἣν
 ἐστήκατε. ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ καὶ μαρκὸς ὁ υἱὸς 13
 μου. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης εἰρήνῃ ὑμῖν πᾶσιν τοῖς 14*
 ἐν χριστῷ ἰησοῦ ἀμήν.

v.8 νησατε γρηγορησατε οτι^{τ.κ} ο αντιδικος υμων διαβολος ως λεων ωρυομενος περιπατει ζητων [τινα]^ν
 τινα^{τ.μ.κ} καταπειν^ν καταπιη^{τ.μ.κ}. **v.9** ω αντιστητε στερεοι τη πιστει ειδοτες τα αυτα των παθη-
 ματων τη εν [τω]^ν κοσμο υμων αδελφοτητι επιτελεισθαι. **v.10** ο δε θεος πασης χαριτος ο καλεσας
 υμας^{μ.ν} ημας^{τ.κ} εις την αιωνιον αυτου δοξαν εν χριστω [ιησου]^ν ιησου^{τ.μ.κ} ολιγον παθοντας αυτος
 καταρτισει^ν καταρτισαι^{τ.μ.κ} υμας^{τ.μ.κ} στηριξει^{μ.ν} στηριξαι^{τ.κ} σθενωσει^{μ.ν} σθενωσαι^{τ.κ} θεμελιωσει^{μ.ν}
 θεμελιωσαι^{τ.κ}. **v.11** αυτω η^{τ.μ.κ} δοξα^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} το κρατος εις τους αιωνας των^{τ.μ.κ} αιωνων^{τ.μ.κ}
 αμην. **v.12** δια σιλουανου υμιν του πιστου αδελφου ως λογίζομαι δι ολιγων εγραψα παρακαλων και επι-
 μαρτυρων ταυτην ειναι αληθη χαριν του θεου εις ην στητε^ν εστηκατε^{τ.μ.κ}. **v.14** ασπασασθε αλληλους
 εν φιληματι αγαπης ειρηνη υμιν πασιν τοις εν χριστω ιησου^{τ.μ.κ} αμην^{τ.μ.κ}.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

- 1* συμεών πέτρος δοῦλος καὶ ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ τοῖς ἰσότημον ἡμῖν
λαχοῦσιν πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος ἰησοῦ χριστοῦ.
2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθεῖη ἐν ἐπιγνώσει τοῦ θεοῦ καὶ ἰησοῦ τοῦ
3* κυρίου ἡμῶν. ὥς πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωὴν καὶ
εὐσέβειαν δεδωρημένης διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς διὰ δό-
4* ξης καὶ ἀρετῆς. δι' ὧν τὰ μέγιστα ἡμῖν καὶ τίμια ἐπαγγέλματα δεδῶρηται
ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως ἀποφυγόντες τῆς ἐν κόσμῳ
5 ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς. καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες
ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν.
6 ἐν δὲ τῇ γνῶσει τὴν ἐγκράτειαν ἐν δὲ τῇ ἐγκρατεῖᾳ τὴν ὑπομονὴν ἐν δὲ τῇ
7 ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν. ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν ἐν δὲ τῇ φι-
8 λαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην. ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ
ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χρι-
9 στοῦ ἐπίγνωσιν. ὧ γὰρ μὴ πάρεστιν ταῦτα τυφλὸς ἐστὶν μυωπάζων λήθην
10 λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμαρτιῶν. διὸ μᾶλλον ἀδελφοί
σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν ποιεῖσθαι ταῦτα γὰρ
11 ποιοῦντες οὐ μὴ πταίσητέ ποτε. οὕτως γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται
ὑμῖν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος
12* ἰησοῦ χριστοῦ. διὸ οὐκ ἀμελήσω ὑμᾶς ἀεὶ ὑπομιμνήσκω περὶ τούτων
13 καίπερ εἰδότας καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ παρουσίᾳ ἀληθείας. δίκαιον δὲ
ἡγοῦμαι ἐφ' ὅσον εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι διεγείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνή-
14 σει. εἰδὼς ὅτι ταχινὴ ἐστὶν ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου καθὼς καὶ ὁ
15 κύριος ἡμῶν ἰησοῦς χριστὸς ἐδήλωσέν μοι. σπουδάσω δὲ καὶ ἐκάστοτε
16 ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον τὴν τούτων μνήμην ποιεῖσθαι. οὐ γὰρ
σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ κυ-
ρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν ἄλλ' ἐπόπται γεννηθέντες
17* τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. λαβὼν γὰρ παρὰ θεοῦ πατρὸς τιμὴν καὶ δό-

1 v.1 σιμων^{τ.μ.ν} συμεων^{τ.μ.ν} πετρος δουλός και αποστολός ιησου χριστου τοις ισοτιμον ημιν λαχου-
σιν πιστιν εν δικαιοσυνη του θεου ημων και σωτηρος ημων^{τ.μ.ν} ιησου χριστου. v.3 ως παντα ημιν της
θειας δυναμεως αυτου τα προς ζωην και ευσεβειαν δεδωρημενης δια της επιγνωσεως του καλεσαντος ημας
ιδια^ν δια^{τ.μ.κ} δοξη^ν δοξης^{τ.μ.κ} και αρετη^ν αρετης^{τ.μ.κ}. v.4 δι ων τα τιμια^{μ.ν} και^ν μεγιστα^{τ.κ.ν}
ημιν και^{τ.μ.κ} μεγιστα^μ τιμια^{τ.κ} επαγγελματα δεδωρηται ινα δια τούτων γενησθε θειας κοινωνοι φυσεως
αποφυγοντες της εν τω^ν κοσμω εν επιθυμια φθορας. v.12 διο μελλησω^ν ουκ^{τ.μ.κ} αμελησω^{τ.μ.κ}
υμας^{τ.κ} αιει υμας^{μ.ν} υπομιμνησκειν περι τούτων καιπερ ειδοτας και εστηριγμενους εν τη παρουση
αληθεια. v.17 λαβων γαρ παρα θεου πατρος τιμην και δοξαν φωνης ενεχθεισης αυτω τοιαυδε υπο
της μεγαλοπρεπους δοξης ουτος^{τ.μ.κ} εστιν^{τ.μ.κ} ο υιος μου ο αγαπητος μου^ν ουτος^ν εστιν^ν εις ον εγω
ευδοκησα.

ξαν φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιαῦσδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης οὗτός
 ἐστὶν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα. καὶ ταύτην τὴν φω- 18*
 νὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄρει
 τῷ ἁγίῳ. καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον ᾧ καλῶς ποιεῖτε 19
 προσέχοντες ὥς λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ ἕως οὔ ἡμέρα διαυγάσῃ
 καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες 20
 ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται. οὐ γὰρ θελήματι 21*
 ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτέ προφητεία ἀλλ' ὑπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι
 ἐλάλησαν οἱ ἅγιοι θεοῦ ἄνθρωποι.

ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ ὥς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευ- 2
 δοδιδάσκαλοι οἵτινες παρεισάξουσιν αἱρέσεις ἀπωλείας καὶ τὸν ἀγορά-
 σαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν.

καὶ πολλοὶ ἐξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀπωλείαις δι' οὓς ἡ ὁδὸς τῆς 2*
 ἀληθείας βλασφημηθήσεται. καὶ ἐν πλεονεξία πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμ- 3*
 πορεύονται οἷς τὸ κρίμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ
 νυστάζει. εἰ γὰρ ὁ θεὸς ἀγγέλων ἀμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο ἀλλὰ σει- 4*
 ραῖς ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν τετηρημένους. καὶ ἀρχαίου 5*
 κόσμου οὐκ ἐφείσατο ἀλλ' ὄγδοον νῶε δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξεν κα-
 τακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας. καὶ πόλεις σοδόμων καὶ γομόρρας τε- 6*
 φρώσας καταστροφῇ κατέκρινεν ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικώς.
 καὶ δίκαιον λῶτ καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ ἀνα- 7
 στροφῆς ἐρρύσατο. βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος ἐγκατοικῶν ἐν αὐ- 8
 τοῖς ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν. οἶδεν 9*
 κύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασμοῦ ῥύεσθαι ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κο-
 λαζομένους τηρεῖν. μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ μiasμοῦ 10
 πορευομένους καὶ κυριότητος καταφρονοῦντας τολμηταὶ αὐθάδεις δόξας
 οὐ τρέμουσιν βλασφημοῦντες. ὅπου ἄγγελοι ἰσχύϊ καὶ δυνάμει μείζονες 11*
 ὄντες οὐ φέρουσιν κατ' αὐτῶν παρὰ κυρίῳ βλάσφημον κρίσιν. οὗτοι δέ 12*

v.18 καὶ ταυτην την φωνην ημεις ηκουσαμεν εξ ουρανου ενεχθεισαν συν αυτω οντες εν τω ορει ^{τ.μ.κ} τῷ ^{τ.μ.κ} ἁγίῳ ορει^ν. **v.21** ου γαρ θεληματι ανθρωπου ηνεχθη ποτε ^{τ.μ.κ} προφητεια ποτε^ν ἀλλὰ^ν ἀλλ ^{τ.μ.κ} ὑπο πνευματος αγιου φερομενοι ελαλησαν απο^ν οἱ ^τ ἅγιοι ^{τ.μ.κ} θεου ανθρωποι. **2**
v.2 καὶ πολλοι εξακολουθησουσιν αυτων ταῖς ἀσελγειαῖς ^{μ.ν} ἀπωλειαῖς ^{τ.κ} δι ους η οδος της αληθειας βλασφημηθησεται. **v.3** καὶ ἐν πλεονεξία πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορευονται οἷς τὸ κρίμα ἐκπαλαι οὐκ ἀργεῖ καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ νυστάζει ^μ νυστάζει ^{τ.κ.ν}. **v.4** εἰ γὰρ ὁ θεὸς ἀγγέλων ἀμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο ἀλλὰ σειραῖς ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν τηρουμένων ^{μ.ν} τετηρημένων ^{τ.κ}. **v.5** καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο ἀλλὰ ^{μ.ν} ἀλλ ^{τ.κ} ὄγδοον νῶε δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξεν κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας. **v.6** καὶ πόλεις σοδόμων καὶ γομόρρας τεφρώσας [καταστροφῇ]^ν καταστροφῇ ^{τ.μ.κ} κατέκρινεν ὑπόδειγμα μελλόντων ^ν ἀσεβεῖν^ν ἀσεβεῖν ^{τ.μ.κ} τεθεικώς. **v.9** οἶδεν κύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασμῶν^κ πειρασμοῦ ^{τ.μ.ν} ῥύεσθαι ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν. **v.11** ὅπου ἀγγελοι ἰσχυι καὶ δυνامي μείζονες ὄντες ου φερουσιν κατ αυτων παρα κυριου^ν κυριῳ ^{τ.μ.κ} βλασφημον κρισιν.

ὡς ἄλογα ζῶα φυσικὰ γεγεννημένα εἰς ἄλωσιν καὶ φθοράν ἐν οἷς ἀγνοοῦ-
 13* σιν βλασφημοῦντες ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καταφθαρήσονται. κομιούμενοι
 14* μισθὸν ἀδικίας ἡδονὴν ἡγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφὴν σπῖλοι καὶ μῶμοι
 15* ἐντρυφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν συνευωχούμενοι ὑμῖν. ὀφθαλμοὺς
 16* ἔχοντες μεστοὺς μοιχαλίδος καὶ ἀκαταπαύστους ἁμαρτίας δελεάζοντες
 17* ψυχὰς ἀστηρίκτους καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίαις ἔχοντες κατάρας
 18* τέκνα. καταλίποντες τὴν εὐθειαν ὁδὸν ἐπλανήθησαν ἐξακολουθήσαντες
 19* τῇ ὁδῷ τοῦ βαλαὰμ τοῦ βοσόρ ὃς μισθὸν ἀδικίας ἡγάπησεν. ἔλεγξιν
 20* δὲ ἔσχεν ἰδίας παρανομίας ὑποζύγιον ἄφωνον ἐν ἀνθρώπου φωνῇ φθεγ-
 21* ζάμενον ἐκώλυσεν τὴν τοῦ προφήτου παραφρονίαν. οὗτοί εἰσιν πηγαὶ
 22* ἄνυδροι νεφέλαι ὑπὸ λαίλαπος ἐλαυνόμεναι οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς
 αἰῶνα τετῆρηται. ὑπέρογκα γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν
 ἐν ἐπιθυμίαις σαρκὸς ἀσελγείαις τοὺς ὄντως ἀποφύγοντας τοὺς ἐν πλά-
 νῃ ἀναστρεφόμενους. ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι αὐτοὶ δοῦλοι
 ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς ᾧ γὰρ τις ἡττηται τούτῳ καὶ δεδούλωται. εἰ γὰρ
 ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγνώσει τοῦ κυρίου καὶ σωτῆ-
 ρος ἰησοῦ χριστοῦ τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες ἡττῶνται γέγονεν αὐτοῖς
 τὰ ἔσχατα χεῖρονα τῶν πρώτων. κρεῖττον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἐπεγνωκέναι
 τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης ἢ ἐπιγνοῦσιν ἐπιστρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης
 αὐτοῖς ἀγίας ἐντολῆς. συμβέβηκεν δὲ αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας
 κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα καί^ε υς λουσαμένη εἰς κύλισμα
 βορβόρου.

3 ταύτην ἤδη ἀγαπητοὶ δευτέραν ὑμῖν γράφω ἐπιστολήν ἐν αἷς διεγείρω
 2* ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῇ διάνοιαν. μνησθῆναι τῶν προειρημένων

v.12 οὗτοι δε ὡς ἀλογα ζῶα γεγεννημένα^ν φυσικα γεγεννημένα^{τ.μ.κ} εἰς ἀλωσιν καὶ φθοραν ἐν οἷς ἀγνοοῦ-
 σιν βλασφημοῦντες ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καὶ^ν φθαρήσονται^ν καταφθαρήσονται^{τ.μ.κ}. **v.13** ἀδικούμενοι^ν
 κομιούμενοι^{τ.μ.κ} μισθὸν ἀδικίας ἡδονὴν ἡγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφὴν σπῖλοι καὶ μῶμοι ἐντρυ-
 φῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν συνευωχούμενοι ὑμῖν. **v.14** ὀφθαλμοὺς ἐχοντες μεστοὺς μοιχαλίδος
 καὶ ἀκαταπαύστους ἁμαρτίας δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίας^{μ.ν}
 πλεονεξίαις^{τ.κ} ἐχοντες κατάρας τέκνα. **v.15** καταλείποντες^ν καταλιποντες^{τ.μ.κ} τὴν^{τ.κ} εὐθειαν ὁδὸν
 ἐπλανήθησαν ἐξακολουθήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ βαλαὰμ τοῦ βοσόρ ὃς μισθὸν ἀδικίας ἡγάπησεν. **v.17** ου-
 τοὶ εἰσιν πηγαὶ ἄνυδροι καὶ^ν ὀμιχλαὶ^ν νεφέλαι^{τ.μ.κ} ὑπὸ λαίλαπος ἐλαυνόμεναι οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους
 εἰς^{τ.μ.κ} αἰῶνα^{τ.μ.κ} τετῆρηται. **v.18** ὑπερογκα γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν ἐν ἐπιθυ-
 μίαις σαρκὸς ἐν^κ ἀσελγείαις τοὺς ὀλιγῶς^ν ὄντως^{τ.μ.κ} ἀποφυγόντας^ν ἀποφυγόντας^{τ.μ.κ} τοὺς ἐν πλάνῃ
 ἀναστρεφόμενους. **v.19** ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς ᾧ γὰρ
 τις ἡττηται τούτῳ καὶ^{τ.μ.κ} δεδούλωται. **v.20** εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγνώσει
 τοῦ κυρίου [ἡμῶν]^ν καὶ σωτῆρος ἰησοῦ χριστοῦ τούτοις δε πάλιν ἐμπλακέντες ἡττῶνται γέγονεν αὐτοῖς τὰ
 ἔσχατα χεῖρονα τῶν πρώτων. **v.21** κρεῖττον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης ἢ
 ἐπιγνοῦσιν ὑποστρεψαί^ν ἐπιστρέψαι^{τ.μ.κ} ἐκ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἀγίας ἐντολῆς. **v.22** συμβέβηκεν
 δε^{τ.μ.κ} αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα καὶ υς λουσαμένη εἰς
 κύλισμον^ν κύλισμα^{τ.μ.κ} βορβόρου. **3** **v.2** μνησθῆναι τῶν προειρημένων ῥημάτων ὑπο τῶν ἀγίων
 προφητῶν καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ὑμῶν^{μ.ν} ἡμῶν^{τ.κ} ἐντολῆς τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος.

ῥημάτων ὑπὸ τῶν ἁγίων προφητῶν καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ἡμῶν ἐντολῆς
 τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος. τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες ὅτι ἐλεύσονται ἐπ’ 3*
 ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυμίας πορευό-
 μενοι. καὶ λέγοντες ποῦ ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ ἀφ’ ἧς 4
 γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν πάντα οὕτως διαμένει ἀπ’ ἀρχῆς κτίσεως.
 λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν ἑκπαλαι καὶ γῆ ἐξ 5
 ὕδατος καὶ δι’ ὕδατος συνεστῶσα τῷ τοῦ θεοῦ λόγῳ. δι’ ὧν ὁ τότε κόσμος 6
 ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀπώλετο. οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ αὐτοῦ λόγῳ 7*
 τεθησαυρισμένοι εἰσὶν πυρὶ τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας
 τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων. ἐν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς ἀγαπητοί ὅτι μία 8
 ἡμέρα παρὰ κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία. οὐ βραδύνει 9*
 ὁ κύριος τῆς ἐπαγγελίας ὥς τινες βραδύτητα ἡγοῦνται ἀλλὰ μακροθυ-
 μεῖ εἰς ἡμᾶς μὴ βουλόμενός τινος ἀπολέσθαι ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν
 χωρῆσαι. ἥξει δὲ ἡ ἡμέρα κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ ἐν ἧ οἱ οὐρανοὶ ῥοι- 10*
 ζηδὸν παρελεύσονται στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσονται καὶ γῆ καὶ τὰ
 ἐν αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται. τούτων οὖν πάντων λυομένων ποταποὺς δεῖ 11*
 ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἁγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις. προσδοκῶντας καὶ 12
 σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ θεοῦ ἡμέρας δι’ ἣν οὐρανοὶ πυρούμε-
 νοι λυθήσονται καὶ στοιχεῖα καυσούμενα τήκεται. καινοὺς δὲ οὐρανοὺς 13
 καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν ἐν οἷς δικαιοσύνη
 κατοικεῖ. διὸ ἀγαπητοί ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε ἄσπιλοι καὶ 14
 ἀμώμητοι αὐτῷ εὐρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ. καὶ τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν μακρο- 15*
 θυμίαν σωτηρίαν ἡγεῖσθε καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς παῦλος
 κατὰ τὴν αὐτῷ δοθεῖσαν σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν. ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς 16*
 ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων ἐν οἷς ἐστὶν δυσνόητά τινα ἃ οἱ
 ἁμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν
 ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν. ὑμεῖς οὖν ἀγαπητοί προγινώσκοντες φυλάσσεσθε 17
 ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκπέσητε τοῦ ἰδίου στηριγ-
 μοῦ. αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ γνώσει τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος 18*

v.3 τουτο πρῶτον γινώσκοντες οτι ἐλεύσονται ἐπ’ ἐσχάτων^v ἐσχάτου^{τ.μ.κ} τῶν ἡμερῶν [ἐν]^v ἐμπαίγμονη^v
 ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν^{τ.κ} ἐπιθυμίας αὐτῶν^{μ.ν} πορευόμενοι. **v.7** οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ
 τῶ^{κ.μ.ν} αὐτῶ^{κ.ν} αὐτοῦ^{τ.μ} λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶν πυρὶ τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας
 τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων. **v.9** οὐ βραδύνει ὁ^{τ.μ.κ} κύριος τῆς ἐπαγγελίας ὡς τινες βραδύτητα ἡγοῦνται ἀλλὰ
 μακροθυμεῖ εἰς ὑμᾶς^v ἡμᾶς^{τ.μ.κ} μὴ βουλόμενός τινος ἀπολέσθαι ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι.
v.10 ἥξει δὲ ἡ^{τ.μ.κ} ἡμέρα κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ^{τ.μ.κ} ἐν^{τ.μ.κ} ἡ οἱ οὐρανοὶ ροιζήδον παρελεύ-
 σονται στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσεται^v λυθήσονται^{τ.μ.κ} καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα εὐρεθῆσεται^v
 κατακαήσεται^{τ.μ.κ}. **v.11** τούτων οὕτως^v οὖν^{τ.μ.κ} πάντων λυομένων ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν [ὑμᾶς]^v
 ὑμᾶς^{τ.μ.κ} ἐν ἁγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις. **v.15** καὶ τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν σωτηρίαν
 ἡγεῖσθε καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς παῦλος κατὰ τὴν αὐτῷ^{τ.μ.κ} δοθεῖσαν αὐτῷ^v σοφίαν ἔγραψεν
 ὑμῖν. **v.16** ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς^{τ.μ.κ} ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων ἐν αἷς^v οἷς^{τ.μ.κ} ἐστὶν
 δυσνόητα τινα α οἱ ἁμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν
 ἀπώλειαν.

ἰησοῦ χριστοῦ αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος ἀμήν.

v.18 αυξανετε δε εν χαριτι και γνωσει του κυριου ημων και σωτηρος ιησου χριστου αυτω η δοξα και νυν και εις ημεραν αιωνος [αμην]^ν αμην^{7.31.κ}.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ

ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς ὁ ἀκηκόαμεν ὁ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν ὁ **1**
ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς.
καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη καὶ ἐωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν **2**
ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον ἣτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν.
ὁ ἐωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν **3***
ἔχητε μεθ' ἡμῶν καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ
τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἰησοῦ χριστοῦ. καὶ ταῦτα γράφομεν ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ **4***
ἡμῶν ᾗ πεπληρωμένη. καὶ αὕτη ἔστιν ἡ ἐπαγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' **5***
αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν ὅτι ὁ θεὸς φῶς ἐστὶν καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ
ἔστιν οὐδεμία. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ **6**
σκοτεῖ περιπατοῦμεν ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν. ἐὰν δὲ **7***
ἐν τῷ φωτὶ περιπατοῦμεν ὡς αὐτὸς ἐστὶν ἐν τῷ φωτὶ κοινωνίαν ἔχομεν μετ'
ἀλλήλων καὶ τὸ αἷμα ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ
πάσης ἁμαρτίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν ἑαυτοὺς πλανῶμεν **8**
καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν **9**
πιστὸς ἐστὶν καὶ δίκαιος ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ καθάρσῃ ἡμᾶς
ἀπὸ πάσης ἀδικίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν ψεύστην ποιοῦμεν **10**
αὐτὸν καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

τεκνία μου ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἀμάρτητε καὶ ἐὰν τις ἀμάρτη **2**
παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα ἰησοῦν χριστὸν δίκαιον. καὶ αὐτὸς **2**
ἰλασμός ἐστιν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον
ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν **3**
αὐτὸν ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. ὁ λέγων ἔγνωκα αὐτὸν καὶ **4***
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν ψεύστης ἐστὶν καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ
ἔστιν. ὃς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον ἀληθὺς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ **5**
τετελείωται ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν. ὁ λέγων ἐν αὐτῷ **6***
μένειν ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν καὶ αὐτὸς οὕτως περιπατεῖν.

1 **v.3** ο εωρακαμεν και ακηκοαμεν απαγγελλομεν και^v υμιν ινα και υμεις κοινωνιαν εχητε μεθ ημων και η κοινωνια δε η ημετερα μετα του πατρος και μετα του υιου αυτου ιησου χριστου. **v.4** και ταυτα γραφομεν ημεις^v υμιν^{τ.μ.κ} ινα η χαρα υμων^κ ημων^{τ.μ.ν} η πεπληρωμενη. **v.5** και αυτη^{τ.κ} εστιν αυτη^{μ.ν} η αγγελια^{κ.μ.ν} επαγγελια^τ ην ακηκοαμεν απ αυτου και αναγγελλομεν υμιν οτι ο θεος φως εστιν και σκοτια εν αυτω ουκ εστιν ουδεμια. **v.7** εαν δε εν τω φωτι περιπατωμεν ως αυτος εστιν εν τω φωτι κοινωνιαν εχομεν μετ αλληλων και το αιμα ιησου χριστου^{τ.μ.κ} του υιου αυτου καθαρizei ημας απο πασης αμαρτιας. **2** **v.4** ο λεγων οτι^v εγνωκα αυτον και τας εντολας αυτου μη τηρων ψευστης εστιν και εν τουτω η αληθεια ουκ εστιν. **v.6** ο λεγων εν αυτω μενειν οφειλει καθως εκεινος περιεπατησεν και αυτος [ουτως]^v ουτως^{τ.μ.κ} περιπατειν.

7* ἀδελφοί οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν ἣν εἶχετε
 8 ἀπ' ἀρχῆς ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιὰ ἐστὶν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς. πάλιν
 ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν ὃ ἐστὶν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν ὅτι ἡ σκοτία
 9 παράγεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι
 10 καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. ὁ ἀγαπῶν τὸν
 11 ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. ὁ δὲ
 μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ
 καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.
 12 γράφω ὑμῖν τεκνία ὅτι ἀφέωνται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
 13* γράφω ὑμῖν πατέρες ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς γράφω ὑμῖν νεανίσκοι
 ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρὸν γράφω ὑμῖν παιδία ὅτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα.
 14 ἔγραψα ὑμῖν πατέρες ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς ἔγραψα ὑμῖν νεανίσκοι
 ὅτι ἰσχυροὶ ἐστε καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν
 15 πονηρὸν. μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν
 16 κόσμον οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ. ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ ἡ
 ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ
 17 βίου οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἐστίν. καὶ ὁ κόσμος
 παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει εἰς
 18* τὸν αἰῶνα. παιδία ἐσχάτη ὥρα ἐστὶν καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ὁ ἀντίχριστος
 ἔρχεται καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν ὅθεν γινώσκουμεν ὅτι ἐσχάτη
 19* ὥρα ἐστίν. ἐξ ἡμῶν ἐξηλθον ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡμῶν
 μεμενήκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν πάντες
 20*, 21 ἐξ ἡμῶν. καὶ ὑμεῖς χρίσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου καὶ οἴδατε πάντα. οὐκ
 ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν ἀλλ' ὅτι οἴδατε αὐτὴν καὶ ὅτι πᾶν
 22 ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστιν. τίς ἐστὶν ὁ ψεύστης εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος
 ὅτι ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ χριστός οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος ὁ ἀρνούμενος τὸν
 23* πατέρα καὶ τὸν υἱόν. πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱὸν οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει.
 24* ὑμεῖς οὖν ὃ ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς ἐν ὑμῖν μενέτω ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνη ὃ ἀπ'
 25 ἀρχῆς ἠκούσατε καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε. καὶ αὕτη
 26 ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. ταῦτα

v.7 ἀγαπητοί^v ἀδελφοί^{τ.μ.κ} οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν ἣν εἶχετε ἀπ' ἀρχῆς ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιὰ ἐστὶν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς^{τ.μ.κ}. **v.13** γράφω ὑμῖν πατέρες ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς γράφω ὑμῖν νεανίσκοι ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρὸν ἔγραψα^v γράφω^{τ.μ.κ} ὑμῖν παιδία ὅτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα. **v.18** παιδία ἐσχάτη ὥρα ἐστὶν καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἐρχεται καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν ὅθεν γινώσκουμεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. **v.19** ἐξ ἡμῶν ἐξηλθον^v ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν εἰ γὰρ ἦσαν^{τ.μ.κ} ἐξ ἡμῶν ἦσαν^v μεμενήκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν πάντες ἐξ ἡμῶν. **v.20** καὶ ὑμεῖς χρίσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου καὶ οἴδατε πάντα^{τ.μ.κ}. **v.23** πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱὸν οὐδὲ τὸν^{κ.ν} πατέρα^{κ.ν} ἔχει^{κ.ν} ὁ^{κ.ν} ὁμολογῶν^{κ.ν} τὸν^{κ.ν} υἱὸν^{κ.ν} καὶ^{κ.ν} τὸν πατέρα ἔχει. **v.24** ὑμεῖς οὖν^{τ.μ.κ} ὃ ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς ἐν ὑμῖν μενέτω εἰ ἐν ὑμῖν μείνη ὃ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε.

ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς τὸ χρίσμα ὃ ἐλάβετε 27*
 ἀπ' αὐτοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ οὐ χρεῖαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκη ὑμᾶς ἀλλ' ὥς
 τὸ αὐτὸ χρίσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων καὶ ἀληθές ἐστιν καὶ οὐκ ἔστιν
 ψεῦδος καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς μενεῖτε ἐν αὐτῷ. καὶ νῦν τεκνία μένετε 28*
 ἐν αὐτῷ ἵνα ὅταν φανερωθῇ ἔχωμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ'
 αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστιν γινώσκετε ὅτι 29*
 πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατήρ ἵνα τέκνα θεοῦ κληθῶ- 3*
 μεν διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. ἀγαπητοί 2*
 νῦν τέκνα θεοῦ ἐσμεν καὶ οὐπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα οἶδαμεν δὲ ὅτι ἐὰν
 φανερωθῇ ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα ὅτι ὁψόμεθα αὐτόν καθὼς ἐστιν. καὶ πᾶς 3
 ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ ἀγνίζει ἑαυτὸν καθὼς ἐκεῖνος ἀγνός
 ἐστιν. πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ καὶ ἡ ἁμαρτία 4
 ἐστὶν ἡ ἀνομία. καὶ οἶδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν 5*
 ἄρῃ καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἁμαρτάνει 6
 πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ ἑώρακεν αὐτόν οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. τεκνία μηδεὶς 7
 πλανάτω ὑμᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην δίκαιός ἐστιν καθὼς ἐκεῖνος δί-
 καιός ἐστιν. ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστὶν ὅτι ἀπ' ἀρχῆς 8
 ὁ διάβολος ἁμαρτάνει εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἵνα λύσῃ τὰ
 ἔργα τοῦ διαβόλου. πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ 9
 ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν ὅτι ἐκ τοῦ
 θεοῦ γεγέννηται. ἐν τούτῳ φανερά ἐστιν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ καὶ τὰ τέκνα 10
 τοῦ διαβόλου πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ καὶ ὁ
 μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν ἠκούσατε 11
 ἀπ' ἀρχῆς ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. οὐ καθὼς καὶν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν 12
 καὶ ἔσφαξεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν ὅτι τὰ ἔργα
 αὐτοῦ πονηρὰ ἦν τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια. μὴ θαυμάζετε ἀδελφοί 13*
 μου εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ 14*
 θανάτου εἰς τὴν ζωὴν ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελ-

v.27 καὶ ὑμεῖς τὸ χρίσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ μένει^v ἐν ὑμῖν μένει^{τ.μ.κ} καὶ οὐ χρεῖαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκη ὑμᾶς ἀλλ' ὥς τὸ αὐτοῦ^v αὐτοῦ^{τ.μ.κ} χρίσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων καὶ ἀληθές ἐστιν καὶ οὐκ ἐστὶν ψεῦδος καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς μενεῖτε^v μενεῖτε^{τ.μ.κ} ἐν αὐτῷ. **v.28** καὶ νῦν τέκνα μένετε ἐν αὐτῷ ἵνα εἰς^v ὅταν^{τ.μ.κ} φανερωθῇ σχῶμεν^v ἐχωμεν^{τ.μ.κ} παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. **v.29** ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστιν γινώσκετε ὅτι καὶ^v πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται. **3 v.1** ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατήρ ἵνα τέκνα θεοῦ κληθῶμεν καὶ^v ἐσμεν^v διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ὑμᾶς^μ ἡμᾶς^{τ.κ.ν} ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. **v.2** ἀγαπητοί νῦν τέκνα θεοῦ ἐσμεν καὶ οὐπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα οἶδαμεν δὲ^{τ.μ.κ} ὅτι ἐὰν φανερωθῇ ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα ὅτι ὁψόμεθα αὐτόν καθὼς ἐστιν. **v.5** καὶ οἶδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν^{τ.μ.κ} ἄρῃ καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστὶν. **v.13** [καὶ]^v μὴ θαυμάζετε ἀδελφοί μου^{τ.μ.κ} εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. **v.14** ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν^{τ.μ.κ} ἀδελφόν^{τ.μ.κ} μένει ἐν τῷ θανάτῳ.

15* φόν μένει ἐν τῷ θανάτῳ. πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος
 ἐστὶν καὶ οἶδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν αὐτῷ
 16* μένουσαν. ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν
 ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκεν καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς
 17 τιθεῖναι. ὅς δ' ἂν ἔχη τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
 χρεῖαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ
 18* θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ. τεκνία μου μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ γλώσση ἀλλ'
 19* ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν καὶ
 20 ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὰς καρδίας ἡμῶν. ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν
 ἡ καρδιά ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα.
 21* ἀγαπητοί ἐὰν ἡ καρδιά ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν παρρησίαν ἔχομεν
 22* πρὸς τὸν θεόν. καὶ ὁ ἐὰν αἰτῶμεν λαμβάνομεν παρ' αὐτοῦ ὅτι τὰς ἐντολὰς
 23* αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ
 ἐντολὴ αὐτοῦ ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἰησοῦ χριστοῦ
 24 καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν. καὶ ὁ τηρῶν τὰς
 ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν
 ὅτι μένει ἐν ἡμῖν ἐκ τοῦ πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.

4 ἀγαπητοί μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ
 ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστὶν ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφηταὶ ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον.

2* ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ ἰησοῦν
 3* χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστὶν. καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ
 ὁμολογεῖ τὸν ἰησοῦν χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔστιν
 καὶ τοῦτο ἐστὶν τὸ τοῦ ἀντιχρίστου ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται καὶ νῦν ἐν τῷ
 4 κόσμῳ ἐστὶν ἤδη. ὑμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστε τεκνία καὶ νενικήκατε αὐτούς
 5 ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσὶν
 6 διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. ἡμεῖς
 ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν ὃ γινώσκων τὸν θεὸν ἀκούει ἡμῶν ὅς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ
 θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ

v.15 πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστὶν καὶ οἶδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει
 ζωὴν αἰώνιον ἐν ἑαυτῷ^π αὐτῷ^{τ.κ.ν} μένουσαν. **v.16** ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην τοῦ^κ θεοῦ^κ ὅτι
 ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκεν καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς θείναι^ν
 τιθεῖναι^{τ.π.κ}. **v.18** τεκνία μου^{τ.π.κ} μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ τη^{π.ν} γλώσση ἀλλὰ^ν ἀλλ^{τ.π.κ} ἐν^{π.ν}
 ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. **v.19** [καὶ]^ν καὶ^{τ.π.κ} ἐν τούτῳ γινώσκομεθα^ν γινώσκομεν^{τ.π.κ} ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας
 ἐσμεν καὶ ἐμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὴν^ν τὰς^{τ.π.κ} καρδίας^ν καρδίας^{τ.π.κ} ἡμῶν. **v.21** ἀγαπητοὶ ἐὰν
 ἡ καρδιά [ἡμῶν]^ν ἡμῶν^{τ.π.κ} μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν^{τ.π.κ} παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν θεόν. **v.22** καὶ
 ὁ ἐὰν αἰτῶμεν λαμβάνομεν ἀπ' αὐτοῦ^ν παρ^{τ.π.κ} αὐτοῦ ὅτι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον
 αὐτοῦ ποιοῦμεν. **v.23** καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἰησοῦ
 χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν^{τ.κ.ν}. **4 v.2** ἐν τούτῳ γινώσκεται^π
 γινώσκετε^{τ.κ.ν} τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ ἰησοῦν χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα ἐκ τοῦ
 θεοῦ ἐστὶν. **v.3** καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν^{τ.κ.ν} ἰησοῦν χριστὸν^{τ.π.κ} ἐν^{τ.π.κ} σαρκὶ^{τ.π.κ}
 ἐληλυθότα^{τ.π.κ} ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστὶν καὶ τοῦτο ἐστὶν τὸ τοῦ ἀντιχρίστου ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται καὶ νῦν
 ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἡδη.

τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης. ἀγαπητοὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ 7
 τοῦ θεοῦ ἐστὶν καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν 8, 9
 θεόν. ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν θεόν ὅτι ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν. ἐν τούτῳ
 ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐν ἡμῖν ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ
 ἀπέσταλκεν ὁ θεὸς εἰς τὸν κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. ἐν τούτῳ ἐστὶν 10*
 ἡ ἀγάπη οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν θεόν ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν
 ἡμᾶς καὶ ἀπέστειλεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἱλασμόν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν.
 ἀγαπητοὶ εἰ οὕτως ὁ θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους 11
 ἀγαπᾶν. θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους ὁ θεὸς 12*
 ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν. ἐν τούτῳ 13
 γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος
 αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν. καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατήρ 14
 ἀπέσταλκεν τὸν υἱὸν σωτήρα τοῦ κόσμου. ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι ἰησοῦς 15*
 ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ θεῷ. καὶ 16*
 ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν
 ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστὶν καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ θεῷ μένει καὶ ὁ θεὸς
 ἐν αὐτῷ. ἐν τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν 17
 ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστιν καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ
 κόσμῳ τούτῳ. φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω 18
 βάλλει τὸν φόβον ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται
 ἐν τῇ ἀγάπῃ. ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτὸν ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς. 19*
 ἐὰν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν θεόν καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ ψεύστης ἐστὶν 20*
 ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἐώρακεν τὸν θεόν ὃν οὐχ ἐώρακεν
 πῶς δύναται ἀγαπᾶν. καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ ἵνα ὁ 21
 ἀγαπῶν τὸν θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι ἰησοῦς ἐστὶν ὁ χριστὸς ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται καὶ 5*
 πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. ἐν 2*
 τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ ὅταν τὸν θεὸν ἀγαπῶ-
 μεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. αὕτη γάρ ἐστὶν ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἵνα 3

v.10 ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήκαμεν^v ἠγαπήσαμεν^{τ.μ.κ} τὸν θεόν ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγαπήσεν ἡμᾶς καὶ ἀπέστειλεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἱλασμόν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. **v.12** θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη^{τ.μ.κ} ἐστὶν^{τ.μ.κ} ἐν ἡμῖν τετελειωμένη^v ἐστὶν^v. **v.15** ὅς ἐαν^v ἀν^{τ.μ.κ} ὁμολογήσῃ ὅτι ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ θεῷ. **v.16** καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστὶν καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ θεῷ μένει καὶ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει^v [μένει]^μ. **v.19** ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτὸν^{τ.μ.κ} ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγαπήσεν ἡμᾶς. **v.20** ἐὰν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν θεόν καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ ψεύστης ἐστὶν ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἐώρακεν τὸν θεόν ὃν οὐχ ἐώρακεν οὐ^v πῶς^{τ.μ.κ} δύναται ἀγαπᾶν. **5 v.1** πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι ἰησοῦς ἐστὶν ὁ χριστὸς ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ [καὶ]^v καὶ^{τ.μ.κ} τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. **v.2** ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ ὅταν τὸν θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ποιῶμεν^v τηρῶμεν^{τ.μ.κ}.

- 4* τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσὶν. ὅτι
 πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἣ
 5* νικήσασα τὸν κόσμον ἡ πίστις ἡμῶν. τίς ἐστὶν ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ
 6* πιστεύων ὅτι ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος
 καὶ αἵματος ἰησοῦς ὁ χριστός οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ
 τῷ αἵματι καὶ τὸ πνεῦμά ἐστὶν τὸ μαρτυροῦν ὅτι τὸ πνεῦμά ἐστὶν ἡ ἀλή-
 7* θεια. ὅτι τρεῖς εἰσὶν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ ὁ πατήρ ὁ λόγος καὶ τὸ
 8* ἅγιον πνεῦμα καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς ἓν εἰσιν. καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες
 ἐν τῇ γῇ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν.
 9* εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ μείζων
 ἐστὶν ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ ἣν μεμαρτύρηκεν περὶ τοῦ υἱοῦ
 10* αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν ἑαυτῷ ὁ
 μὴ πιστεύων τῷ θεῷ ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν
 11 μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ αὕτη ἐστὶν
 ἡ μαρτυρία ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεός καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ
 12 αὐτοῦ ἐστὶν. ὁ ἔχων τὸν υἱὸν ἔχει τὴν ζωὴν ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τὴν
 13* ζωὴν οὐκ ἔχει. ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ
 τοῦ θεοῦ ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν ἔχετε αἰώνιον καὶ ἵνα πιστεύητε εἰς τὸ ὄνομα
 14 τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν ὅτι
 15* ἐάν τι αἰτῶμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ἀκούει ἡμῶν. καὶ ἐὰν οἶδαμεν ὅτι
 ἀκούει ἡμῶν ὁ ἂν αἰτῶμεθα οἶδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ἠτήκαμεν
 16 παρ' αὐτοῦ. ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ
 πρὸς θάνατον αἰτήσῃ καὶ δώσῃ αὐτῷ ζωὴν τοῖς ἁμαρτάνουσιν μὴ πρὸς
 θάνατον ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ.
 17, 18* πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστὶν καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον. οἶδαμεν
 ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ οὐχ ἁμαρτάνει ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ

v.4 ὅτι παντὸς τοῦ γεγεννημένου ἐκ τοῦ θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον ἡ πίστις ὑμῶν^ῃ ἡμῶν^{τ.κ.ν.}. **v.5** τίς [δε]^ν ἐστὶν ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. **v.6** οὗτος ἐστὶν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος ἰησοῦς ὁ^{τ.κ.} χριστός οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ ἐν^ν τῷ αἵματι καὶ τὸ πνεῦμα ἐστὶν τὸ μαρτυροῦν ὅτι τὸ πνεῦμα ἐστὶν ἡ ἀλήθεια. **v.7** ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν^{τ.κ.} τῷ^{τ.κ.} οὐρανῷ^{τ.κ.} ὁ^{τ.κ.} πατήρ^{τ.κ.} ὁ^{τ.κ.} λόγος^{τ.κ.} καὶ^{τ.κ.} τὸ^{τ.κ.} ἅγιον^{τ.κ.} πνεῦμα^{τ.κ.} καὶ^{τ.κ.} οὗτοι^{τ.κ.} οἱ^{τ.κ.} τρεῖς^{τ.κ.} ἐν^{τ.κ.} εἰσιν^{τ.κ.}. **v.8** καὶ^{τ.κ.} τρεῖς^{τ.κ.} εἰσιν^{τ.κ.} οἱ^{τ.κ.} μαρτυροῦντες^{τ.κ.} ἐν^{τ.κ.} τῇ^{τ.κ.} γῇ^{τ.κ.} τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν. **v.9** εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ μείζων ἐστὶν ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ ὅτι^ν ἦν^{τ.κ.} μεμαρτύρηκεν περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. **v.10** ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν αὐτῷ^ῃ ἑαυτῷ^{τ.κ.ν.} ὁ μὴ πιστεύων τῷ θεῷ ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. **v.13** ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν τοῖς^{τ.κ.} πιστεύουσιν^{τ.κ.} εἰς^{τ.κ.} τὸ^{τ.κ.} ὄνομα^{τ.κ.} τοῦ^{τ.κ.} υἱοῦ^{τ.κ.} τοῦ^{τ.κ.} θεοῦ^{τ.κ.} ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν ἔχετε^{τ.κ.ν.} αἰώνιον τοῖς^ν πιστεύουσιν^ν ἔχετε^ῃ καὶ^{τ.κ.} ἵνα^{τ.κ.} πιστεύητε^{τ.κ.} εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. **v.15** καὶ ἐὰν οἶδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν ὁ ἐὰν^ν αἰτῶμεθα οἶδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ἠτήκαμεν ἀπ' αὐτοῦ. **v.18** οἶδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ οὐχ ἁμαρτάνει ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ θεοῦ τηρεῖ αὐτόν^ν ἑαυτόν^{τ.κ.} καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἀπαιτεῖται αὐτοῦ.

τοῦ θεοῦ τηρεῖ ἑαυτὸν καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἄπτεται αὐτοῦ. οἶδαμεν ὅτι 19
ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. οἶδαμεν δὲ 20*
ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἦκει καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὸν
ἀληθινόν καὶ ἐσμέν ἐν τῷ ἀληθινῷ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἰησοῦ χριστῷ οὗτός
ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεὸς καὶ ἡ ζωὴ αἰώνιος. τεκνία φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπὸ 21*
τῶν εἰδώλων ἀμήν.

v.20 οἶδαμεν δε οτι ο υιος του θεου ηκει και δεδωκεν ημιν διανοιαν ινα γινωσκωμεν τον αληθινον και
εσμεν εν τω αληθινω εν τω υιω αυτου ιησου χριστω ουτος εστιν ο αληθινος θεος και [η]^ᾠ η^{τ.κ} ζωη [η]^ᾠ
αιωνιος. **v.21** τεκνια φυλαξατε εαυτα^{ᾠ.ν} εαυτους^{τ.κ} απο των ειδωλων αμην^{τ.ᾠ.κ}.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΕΥΤΕΡΑ

- 1 ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῇ κυρία καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν.
2 διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα.
3* ἔσται μεθ' ἡμῶν χάρις ἔλεος εἰρήνη παρὰ θεοῦ πατρὸς καὶ παρὰ κυρίου
4 ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρὸς ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ. ἐχάρην λίαν ὅτι εὑρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ καθὼς ἐντολὴν
5* ἐλάβομεν παρὰ τοῦ πατρὸς. καὶ νῦν ἐρωτῶ σε κυρία οὐχ ὡς ἐντολὴν γράφω σοι καινὴν ἀλλὰ ἣν εἶχομεν ἀπ' ἀρχῆς ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους.
6* καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ αὕτη
7* ἐστὶν ἡ ἐντολὴ καθὼς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατῆτε. ὅτι πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθόν εἰς τὸν κόσμον οἱ μὴ ὁμολογοῦντες ἰησοῦν χρι-
8* στὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. βλέπετε ἑαυτοὺς ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν ἃ εἰργασάμεθα ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβωμεν.
9* πᾶς ὁ παραβαίνων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ χριστοῦ θεὸν οὐκ ἔχει ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ χριστοῦ οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν
10 υἱὸν ἔχει. εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει μὴ
11* λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε. ὁ γὰρ λέγων
12* αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς. πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν οὐκ ἠβουλήθην διὰ χάρτου καὶ μέλανος ἀλλὰ ἐλπίζω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾧ πεπληρωμένη.
13* ἀσπάζεται σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς ἀμῆν.

1 **v.3** ἐσται μεθ' ὑμῶν^κ ἡμῶν^{τ.μ.ν} χάρις ἐλεος εἰρήνη παρὰ θεοῦ πατρὸς καὶ παρὰ κυρίου^{τ.μ.κ} ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρὸς ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ. **v.5** καὶ νῦν ἐρωτῶ σε κυρία οὐχ ὡς ἐντολὴν γράφω^{κ.μ} γράφω^τ σοι^{τ.μ.κ} καινὴν γράφω^ν σοι^ν ἀλλὰ ἣν εἶχομεν ἀπ' ἀρχῆς ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. **v.6** καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ αὕτη ἐστὶν^{τ.μ.κ} ἡ ἐντολὴ ἐστὶν^ν καθὼς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατῆτε. **v.7** ὅτι πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθον^ν εἰσῆλθον^{τ.μ.κ} εἰς τὸν κόσμον οἱ μὴ ὁμολογοῦντες ἰησοῦν χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί οὗτος ἐστὶν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. **v.8** βλέπετε ἑαυτοὺς ἵνα μὴ ἀπολεσθε^ν ἀπολεσωμεν^{τ.μ.κ} ἃ εἰργασάμεθα ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολαβθε^ν ἀπολαβωμεν^{τ.μ.κ}. **v.9** πᾶς ὁ προαγων^ν παραβαίνων^{τ.μ.κ} καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ χριστοῦ θεὸν οὐκ ἔχει ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ^{τ.μ.κ} χριστοῦ^{τ.μ.κ} οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἔχει. **v.11** ὁ γὰρ^{τ.μ.κ} λέγων γὰρ^ν αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς. **v.12** πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν οὐκ ἐβουλήθην^{μ.ν} ἐβουλήθην^{τ.κ} διὰ χάρτου καὶ μέλανος ἀλλὰ ἐλπίζω γενεσθαι^ν ἐλθεῖν^{τ.μ.κ} πρὸς ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ἡ^{τ.μ.κ} πεπληρωμένη ᾧ. **v.13** ἀσπάζεται σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς ἀμῆν^{τ.μ.κ}.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΡΙΤΗ

ὁ πρεσβύτερος γὰρ τῷ ἀγαπητῷ ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ. ἀγαπητέ **1, 2**
περὶ πάντων εὐχομαί σε εὐοδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν καθὼς εὐοδοῦταί σου
ἡ ψυχὴ. ἐχάρην γὰρ λίαν ἐρχομένων ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούντων σου τῇ **3**
ἀληθείᾳ καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. μείζοτεράν τούτων οὐκ ἔχω **4***
χαράν ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν ἀληθείᾳ περιπατοῦντα. ἀγαπητέ πιστὸν **5***
ποιεῖς ὃ ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ εἰς τοὺς ξένους. οἱ ἐμαρτύ- **6**
ρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας οὓς καλῶς ποιήσεις προπέμψας
ἀξίως τοῦ θεοῦ. ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος ἐξῆλθον μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ **7***
τῶν ἐθνῶν. ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ἀπολαμβάνειν τοὺς τοιούτους ἵνα συ- **8***
νεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ. ἔγραψά τῇ ἐκκλησίᾳ ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων **9***
αὐτῶν διοτρέφῃς οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. διὰ τοῦτο ἐὰν ἔλθω ὑπομνήσω αὐ- **10**
τοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς καὶ μὴ ἀρκούμενος
ἐπὶ τούτοις οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφούς καὶ τοὺς βουλομένους
κωλύει καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει. ἀγαπητέ μὴ μιμοῦ τὸ κακὸν ἀλλὰ **11***
τὸ ἀγαθὸν ὃ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν ὃ δὲ κακοποιῶν οὐχ ἐώρακεν
τὸν θεόν. δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀλη- **12***
θείας καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν καὶ οἴδατε ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθὴς
ἐστίν. πολλὰ εἶχον γράφειν ἀλλ' οὐ θέλω διὰ μέλανος καὶ καλάμου σοι **13***
γράψαι. ἐλπίζω δὲ εὐθέως ἰδεῖν σε καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν **14***
εἰρήνῃ σοὶ ἀσπάζονται σε οἱ φίλοι ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ' ὄνομα.

1 **v.4** μείζοτεράν τούτων οὐκ ἔχω χαράν ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν τῇ^ν ἀληθείᾳ περιπατοῦντα.
v.5 ἀγαπητέ πιστὸν ποιεῖς ὃ ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ τοῦτο^ν εἰς^{τ.μ.κ} τοὺς^{τ.μ.κ} ξένους.
v.7 ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ^κ ἐξῆλθον μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν^ν ἐθνῶν^{τ.μ.κ}. **v.8** ἡμεῖς
οὖν ὀφείλομεν ἀπολαμβάνειν^ν ἀπολαμβάνειν^{τ.μ.κ} τοὺς τοιούτους ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ.
v.9 ἔγραψα τι^ν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν διοτρέφῃς οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. **v.11** ἀγαπητέ
μὴ μιμοῦ τὸ κακὸν ἀλλὰ τὸ ἀγαθὸν ὃ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν ὃ δὲ^{τ.κ} κακοποιῶν οὐχ ἐώρακεν τὸν
θεόν. **v.12** δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων καὶ ὑπο^ν ὑπ^{τ.μ.κ} αὐτῆς τῆς ἀληθείας καὶ ἡμεῖς δὲ
μαρτυροῦμεν καὶ οἴδας^ν οἴδατε^{τ.μ.κ} ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθὴς ἐστίν. **v.13** πολλὰ εἶχον γράψαι^ν
σοι^ν γράφειν^{τ.μ.κ} ἀλλ' οὐ θέλω διὰ μέλανος καὶ καλάμου σοι γράφειν^ν γράψαι^{τ.μ.κ}. **v.14** ἐλπίζω δὲ
εὐθέως ἰδεῖν^{τ.μ.κ} σε ἰδεῖν^ν καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν ^τ(1:15) εἰρήνῃ σοὶ ἀσπάζονται σε οἱ φίλοι
ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ' ὄνομα.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑ ΚΑΘΟΛΙΚΗ

- 1* ιούδας ἰησοῦ χριστοῦ δοῦλος ἀδελφὸς δὲ ἰακώβου τοῖς ἐν θεῷ πατρὶ ἡγι-
2 ασμένοις καὶ ἰησοῦ χριστῷ τετηρημένοις κλητοῖς. ἔλεος ὑμῖν καὶ εἰρήνη
3* καὶ ἀγάπη πληθυνθείη. ἀγαπητοὶ πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν
 ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας ἀνάγκην ἔσχον γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν
4* ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει. παρεισέδυσαν
 γάρ τινες ἄνθρωποι οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα ἀσεβεῖς
 τὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν χάριν μετατιθέντες εἰς ἀσελγειαν καὶ τὸν μόνον δεσπό-
5* την θεόν καὶ κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστὸν ἀρνούμενοι. ὑπομνήσαι δὲ
 ὑμᾶς βούλομαι εἰδότας ὑμᾶς ἅπαξ τοῦτο ὅτι ὁ κύριος λαὸν ἐκ γῆς αἰγύ-
6 πτου σώσας τὸ δεῦτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας ἀπώλεσεν. ἀγγέλους τε
 τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἐαυτῶν ἀρχὴν ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητή-
7* ριον εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς αἰδίοις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν. ὥς
 σόδομα καὶ γόμορρα καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις τὸν ὅμοιον τούτοις τρόπον
 ἐκπορνεύσασαι καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς ἐτέρας πρόκεινται δεῖγμα
8 πυρὸς αἰωνίου δίκην ὑπέχουσαι. ὁμοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι
 σάρκα μὲν μιαίνουσιν κυριότητα δὲ ἀθετοῦσιν δόξας δὲ βλασφημοῦσιν.
9* ὁ δὲ μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ
 τοῦ μωσέως σώματος οὐκ ἐτόλμησεν κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας ἀλλ'
10 εἶπεν ἐπιτιμῆσαι σοι κύριος. οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἶδασιν βλασφημοῦσιν
11 ὅσα δὲ φυσικῶς ὥς τὰ ἄλογα ζῶα ἐπίστανται ἐν τούτοις φθείρονται. οὐαὶ
 αὐτοῖς ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ κάϊν ἐπορεύθησαν καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ βαλαὰμ μι-
12* σθοῦ ἐξεχύθησαν καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ κόρε ἀπώλοντο. οὗτοί εἰσιν ἐν ταῖς
 ἀγάπαις ὑμῶν σπιλάδες συνευωχούμενοι ἀφόβως ἑαυτοὺς ποιμαίνοντες

1 **v.1** ιουδας ιησου χριστου δουλос αδελφος δε ιακωβου τοις εν θεω πατρι ηγαπημενοις^v ηγιασμενοις^{τ.μ.κ} και ιησου χριστω τετηρημενοις κλητοις. **v.3** αγαπητοι πασαν σπουδην ποιουμε-
νος γραφειν υμιν περι της κοινης ημων^v σωτηριας αναγκην εσχον γραψαι υμιν παρακαλων επαγωνιζεσθαι
τη απαξ παραδοθειση τοις αγιοις πιστει. **v.4** παρεισεδυσαν γαρ τινες ανθρωποι οι παλαι προγεγραμ-
μενοι εις τουτο το κριμα ασεβεις την του θεου ημων χαριτα^v χαριν^{τ.μ.κ} μετατιθεντες εις ασελγειαν και
τον μονον δεσποτην θεον^{τ.μ.κ} και κυριον ημων ιησουν χριστον αρνουμενοι. **v.5** υπομνησαι δε υμας
βουλομαι ειδοτας [υμας]^v παντα^v υμας^{τ.μ.κ} απαξ^{τ.μ.κ} τουτο^{τ.μ.κ} οτι [ο]^v ο^{τ.μ.κ} κυριος απαξ^v λαον
εκ γης αιγυπτου σωσας το δευτερον τους μη πιστευσαντας απωλεσεν. **v.7** ως σοδομα και γομορρα
και αι περι αυτας πολεις τον ομοιον τουτοις^{τ.μ.κ} τροπον τουτοις^v εκπορνευσασαι και απελθουσαι οπισω
σαρκος ετερας προκεινται δειγμα πυρος αιωνιου δικην υπεχουσαι. **v.9** ο δε μιχαηλ ο αρχαγγελος
οτε τω διαβωλω διακρινομενος διελεγετο περι του μωσεως^{τ.μ.κ} μωσεως^v σωματος ουκ ετολμησεν κρισιν
επενεγκειν βλασφημιας αλλα^v αλλ^{τ.μ.κ} ειπεν επιτιμησαι σοι κυριος. **v.12** ουτοι εισιν οι^v εν ταις αγα-
παις υμων σπιλαδες συνευωχουμενοι υμιν^κ αφοβως εαυτους ποιμαινοντες νεφελαι ανυδροι υπο ανεμων
παραφερομεναι^{μ.ν} περιφερομεναι^{τ.κ} δενδρα φθινοπωρινα ακαρπα δις αποθανοντα εκριζωθεντα.

νεφέλαι ἄνυδροι ὑπὸ ἀνέμων περιφερόμεναι δένδρα φθινοπωρινὰ ἄκαρπα
 δὲς ἀποθανόντα ἐκριζωθέντα. κύματα ἄγρια θαλάσσης ἐπαφρίζοντα τὰς 13*
 ἑαυτῶν αἰσχύνας ἀστέρες πλανῆται οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκοτίους εἰς τὸν αἰῶνα
 τετήρηται. προεφήτευσεν δὲ καὶ τούτοις ἑβδομος ἀπὸ ἀδάμ ἐνῶχ λέγων 14*
 ἰδοὺ ἦλθεν κύριος ἐν μυριάσιν ἀγίαις αὐτοῦ. ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων 15*
 καὶ ἐξελέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς αὐτῶν περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας
 αὐτῶν ὧν ἠσέβησαν καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν ὧν ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ
 ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. οὗτοί εἰσιν γογγυσταὶ μεμψίμοιροι κατὰ τὰς ἐπιθυ- 16*
 μίας αὐτῶν πορευόμενοι καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα θαυμάζοντες
 πρόσωπα ὠφελείας χάριν. ὑμεῖς δὲ ἀγαπητοὶ μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν 17
 προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. ὅτι 18*
 ἔλεγον ὑμῖν ὅτι ἐν ἐσχάτῳ χρόνῳ ἔσονται ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπι-
 θυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν. οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες ψυχικοὶ 19*
 πνεῦμα μὴ ἔχοντες. ὑμεῖς δὲ ἀγαπητοὶ τῇ ἀγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει ἐποικο- 20*
 δομοῦντες ἑαυτοὺς ἐν πνεύματι ἀγίῳ προσευχόμενοι. ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ 21
 θεοῦ τηρήσατε προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ
 εἰς ζωὴν αἰώνιον. καὶ οὓς μὲν ἐλεεῖτε διακρινόμενοι. οὓς δὲ ἐν φόβῳ 22*, 23*
 σῶζετε ἐκ τοῦ πυρὸς ἀρπάζοντες μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπι-
 λωμένον χιτῶνα. τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι αὐτοὺς ἀπταιστούς καὶ στήσαι 24*
 κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἁμώμους ἐν ἀγαλλιάσει. μόνῳ σοφῷ θεῷ 25*
 σωτῇρι ἡμῶν δόξα καὶ μεγαλωσύνη κράτος καὶ ἐξουσία καὶ νῦν καὶ εἰς
 πάντας τοὺς αἰῶνας ἀμήν.

v.13 κύματα ἀγρια θαλάσσης ἐπαφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας ἀστέρες πλανῆται οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκο-
 τίου εἰς τὸν^{τ.κ} αἰῶνα τετήρηται. **v.14** προεφήτευσεν δὲ καὶ τούτοις ἑβδομος ἀπὸ ἀδάμ ἐνῶχ λέγων
 ἰδοὺ ἦλθεν κύριος ἐν μυριάσιν^{τ.κ} ἀγίαις μυριάσιν^{μ.ν} αὐτοῦ. **v.15** ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων καὶ
 ἐλεγξαι^{μ.ν} ἐξελεγξαι^{τ.κ} πάντας^{τ.μ.κ} τοὺς^{τ.μ.κ} ἀσεβεῖς^{τ.μ.κ} αὐτῶν^{τ.μ.κ} πᾶσαν^ν ψυχὴν^ν περὶ πάντων
 τῶν ἐργῶν ἀσεβείας αὐτῶν ὧν ἠσέβησαν καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν ὧν ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ
 ἀσεβεῖς. **v.16** οὗτοί εἰσιν γογγυσταὶ μεμψίμοιροι κατὰ τὰς ἐπιθυμίας ἑαυτῶν^ν αὐτῶν^{τ.μ.κ} πορευο-
 μένοι καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα θαυμάζοντες πρόσωπα ὠφελείας χάριν. **v.18** ὅτι ἐλεγον
 ὑμῖν [ὅτι]^ν ἐπ' ἐσχάτου^ν [τοῦ]^ν χρόνου^ν ὅτι^{τ.μ.κ} ἐν^{τ.μ.κ} ἐσχάτῳ^{τ.μ.κ} χρόνῳ^{τ.μ.κ} ἔσονται ἐμπαῖκται
 κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν. **v.19** οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες ἑαυτοὺς^κ
 ψυχικοὶ πνεῦμα μὴ ἔχοντες. **v.20** ὑμεῖς δὲ ἀγαπητοὶ ἐποικοδομοῦντες^ν ἑαυτοὺς^ν τῇ ἀγιωτάτῃ ὑμῶν
 πίστει ἐποικοδομοῦντες^{τ.μ.κ} ἑαυτοὺς^{τ.μ.κ} ἐν πνεύματι ἀγίῳ προσευχόμενοι. **v.22** καὶ οὓς μὲν ἐλεεῖτε^ν
 ἐλεεῖτε^{τ.μ.κ} διακρινόμενους^ν διακρινόμενοι^{τ.μ.κ}. **v.23** οὓς δὲ ἐν^{τ.μ.κ} φόβῳ^{τ.μ.κ} σῶζετε ἐκ τοῦ^{τ.κ}
 πυρὸς ἀρπάζοντες οὓς^ν δὲ^ν ἐλεεῖτε^ν ἐν^ν φόβῳ^ν μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα.
v.24 τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι ὑμᾶς^{κ.ν} αὐτοὺς^{τ.μ} ἀπταιστούς καὶ στήσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ
 ἁμώμους ἐν ἀγαλλιάσει. **v.25** μόνῳ σοφῷ^{τ.μ.κ} θεῷ σωτῇρι ἡμῶν δια^ν ἰησοῦ^ν χριστοῦ^ν τοῦ^ν κυρίου^ν
 ἡμῶν^ν δόξα καὶ^{τ.μ.κ} μεγαλωσύνη κράτος καὶ ἐξουσία προ^ν παντός^ν τοῦ^ν αἰῶνος^ν καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας
 τοὺς αἰῶνας ἀμήν.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

- 1 ἀποκάλυψις ἰησοῦ χριστοῦ ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεός δεῖξαι τοῖς δούλοις
αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει καὶ ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου
2* αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ ἰωάννῃ. ὃς ἐμαρτύρησεν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ
3 καὶ τὴν μαρτυρίαν ἰησοῦ χριστοῦ ὅσα τε εἶδεν. μακάριος ὁ ἀναγινώσκων
καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς προφητείας καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ
4* γεγραμμένα ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς. ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν
τῇ ἀσίᾳ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὦν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος
5* καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων ἃ ἐστὶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ. καὶ
ἀπὸ ἰησοῦ χριστοῦ ὁ μάρτυς ὁ πιστός ὁ πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ ὁ
ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς τῷ ἀγαπήσαντι ἡμᾶς καὶ λούσαντι ἡμᾶς ἀπὸ
6* τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ. καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλεῖς καὶ
ἱερεῖς τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας
7 τῶν αἰώνων ἀμήν. ἰδοὺ ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς
ὀφθαλμός καὶ οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέντησαν καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ
8* φυλαὶ τῆς γῆς ναὶ ἀμήν. ἐγὼ εἰμι τὸ α καὶ τὸ ω ἀρχὴ καὶ τέλος λέγει ὁ
9* κύριος ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος ὁ παντοκράτωρ. ἐγὼ ἰωάννης ὁ
καὶ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ συγκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ καὶ
ὑπομονῇ ἰησοῦ χριστοῦ ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ πάτμῳ διὰ
10* τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν ἰησοῦ χριστοῦ. ἐγενόμην ἐν
πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὥς
11* σάλπιγγος. λεγούσης ἐγὼ εἰμι τὸ α καὶ τὸ ω ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος καὶ

1 **v.2** ὅς ἐμαρτύρησε^ῃ ἐμαρτύρησεν^{τ.κ.ν} τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν ἰησοῦ χριστοῦ ὅσα εἶδε^ῃ τε^{τ.κ} εἶδεν^{τ.κ.ν}. **v.4** ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ ἀσίᾳ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ^ῃ τοῦ^{τ.κ} ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων α [ἐστὶν]^ῃ ἐστὶν^{τ.κ} ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ. **v.5** καὶ ἀπὸ ἰησοῦ χριστοῦ ὁ μάρτυς ὁ πιστός ὁ πρωτότοκος ἐκ^{τ.κ} τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἀρχὼν τῶν βασιλείων τῆς γῆς τῷ ἀγαπῶντι^{ῃ.ν} ἀγαπήσαντι^{τ.κ} ἡμᾶς καὶ λούσαντι^ν λούσαντι^{τ.ῃ.κ} ἡμᾶς ἐκ^ν ἀπὸ^{τ.ῃ.κ} τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ. **v.6** καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλείαν^{ῃ.ν} βασιλεῖς^{τ.κ} καὶ^{τ.κ} ἱερεῖς τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας [τῶν^ν τῶν^{τ.ῃ.κ} αἰώνων]^ν αἰώνων^{τ.ῃ.κ} ἀμήν. **v.8** ἐγὼ εἰμι τὸ ἀλφά^{ῃ.ν} α^{τ.κ} καὶ τὸ ω ἀρχὴ^{τ.κ} καὶ^{τ.κ} τέλος^{τ.κ} λέγει ὁ^{τ.κ} κύριος ὁ^{ῃ.ν} θεός^{ῃ.ν} ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος ὁ παντοκράτωρ. **v.9** ἐγὼ ἰωάννης ὁ καὶ^{τ.κ} ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ κοινῶς^ῃ συγκοινωνός^{τ.κ.ν} ἐν τῇ θλίψει καὶ ἐν^{τ.κ} τῇ^{τ.κ} βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἐν^{ῃ.ν} χριστῷ^ῃ ἰησοῦ χριστοῦ^{τ.κ} ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ πάτμῳ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ διὰ^{τ.ῃ.κ} τὴν μαρτυρίαν ἰησοῦ χριστοῦ^{τ.ῃ.κ}. **v.10** ἐγενόμην ἐν πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν^ῃ ὀπίσω μου φωνὴν^{τ.κ.ν} μεγάλην ὥς σάλπιγγος. **v.11** λεγούσης ἐγὼ^{τ.κ} εἰμι^{τ.κ} τὸ^{τ.κ} α^{τ.κ} καὶ^{τ.κ} τὸ^{τ.κ} ω^{τ.κ} ὁ^{τ.κ} πρῶτος^{τ.κ} καὶ^{τ.κ} ὁ^{τ.κ} ἔσχατος^{τ.κ} καὶ^{τ.κ} ὁ^{τ.κ} βλέπων γραφὸν εἰς βιβλίον καὶ πεμψὼν ταῖς ἑπτὰ^{κ.ῃ.ν} ἐκκλησίαις ταῖς^{τ.κ} ἐν^{τ.κ} ἀσίᾳ^{τ.κ} εἰς ἐφεσσον καὶ εἰς σμύρναν καὶ εἰς περγαμὸν καὶ εἰς θυατείρα καὶ εἰς σαρδεῖς καὶ εἰς φιλαδέλφειαν καὶ εἰς λαοδικεῖαν.

ὁ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον καὶ πέμψον ταῖς ἐκκλησίαις ταῖς ἐν Ἀσίᾳ εἰς
 ἔφεσον καὶ εἰς σμύρναν καὶ εἰς πέργαμον καὶ εἰς θυάτειρα καὶ εἰς σάρδεις
 καὶ εἰς φιλαδέλφειαν καὶ εἰς λαοδίκειαν. καὶ ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν 12*
 φωνὴν ἣτις ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσᾶς.
 καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνίων ὅμοιον ὑψῶ ἀνθρώπου ἐνδεδυμένον ποδήρη 13*
 καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώνην χρυσοῦν. ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ 14*
 καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ ὥσει ἔριον λευκόν ὡς χιών καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ
 ὡς φλόξ πυρός. καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ ὡς ἐν καμίνῳ 15*
 πεπυρωμένοι καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν. καὶ ἔχων ἐν 16*
 τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ ἀστέρας ἑπτὰ καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία
 δίστομος ὅξεια ἐκπορευομένη καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ
 δυνάμει αὐτοῦ. καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς 17*
 νεκρὸς καὶ ἐπέθηκεν τὴν δεξιάν αὐτοῦ χεῖρα ἐπ' ἐμὲ λέγων μοι μὴ φοβοῦ
 ἐγώ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος. καὶ ὁ ζῶν καὶ ἐγενόμην νεκρὸς καὶ 18*
 ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ ᾄδου
 καὶ τοῦ θανάτου. γράψον ἃ εἶδες καὶ ἃ εἰσὶν καὶ ἃ μέλλει γινέσθαι μετὰ 19*
 ταῦτα. τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων ὧν εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου καὶ 20*
 τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς οἱ ἑπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν
 εἰσὶν καὶ αἱ ἑπτὰ λυχναὶ ἃς εἶδες ἑπτὰ ἐκκλησίαι εἰσὶν.

τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐφέσινης ἐκκλησίας γράψον τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς 2*
 ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνίων
 τῶν χρυσῶν. οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ τὸν κόπον σου καὶ τὴν ὑπομονήν 2*
 σου καὶ ὅτι οὐ δύνη βαστάσαι κακοὺς καὶ ἐπειράσω τοὺς φάσκοντας εἶναι
 ἀποστόλους καὶ οὐκ εἰσὶν καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς. καὶ ἐβάστασας καὶ 3*

v.12 καὶ ἐκεῖ^ῃ ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἣτις ἐλάλει^ῃ ἐλάλησεν^{τ.κ} μετ' ἐμοῦ καὶ ἐπιστρέψας
 εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσᾶς. **v.13** καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ^{τ.μ.κ} λυχνίων ὅμοιον υἱὸν^ν υἱὸν^{τ.μ.κ} ἀνθρώπου
 ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώνην χρυσοῦν^ν χρυσοῦν^{τ.μ.κ}. **v.14** ἡ δὲ
 κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ ὡς^ῃ ὡσεὶ^{τ.κ} ἔριον λευκόν ὡς χιών καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ
 πυρός. **v.15** καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένης^ν πεπυρωμένοι^{τ.μ.κ}
 καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν. **v.16** καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ^{τ.μ.κ} χειρὶ αὐτοῦ^ν ἀστέρας
 ἑπτὰ καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος ὅξεια ἐκπορευομένη καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει
 ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ. **v.17** καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν ἐπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς νεκρὸς καὶ ἐθηκεν^ν
 ἐθηκε^ῃ ἐπέθηκεν^{τ.κ} τὴν δεξιάν αὐτοῦ χεῖρα^{τ.κ} ἐπ' ἐμὲ λέγων μοι^{τ.κ} μὴ φοβοῦ ἐγώ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ
 ἔσχατος. **v.18** καὶ ὁ ζῶν καὶ ἐγενόμην νεκρὸς καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν^{τ.μ.κ}
 καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ θανάτου^ῃ αἰδοῦ^{τ.κ} καὶ τοῦ αἰδοῦ^ῃ θανάτου^{τ.κ}. **v.19** γράψον οὖν^ῃ ἃ εἶδες
 καὶ ἃ εἰσὶ^ῃ εἰσὶν^{τ.κ.ν} καὶ ἃ μέλλει γινέσθαι^ν γινέσθαι^{τ.μ.κ} μετὰ ταῦτα. **v.20** τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ
 ἀστέρων οὗς^ν ὧν^{τ.μ.κ} εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς οἱ ἑπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι
 τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσὶ^ῃ εἰσὶν^{τ.κ.ν} καὶ αἱ ἑπτὰ^{τ.μ.κ} λυχναὶ αἱ^ν ἑπτὰ^ν [ἃς^ῃ ἃς^{τ.κ} εἶδες]^ῃ εἶδες^{τ.κ} ἑπτὰ
 ἐκκλησίαι εἰσὶ^ῃ εἰσὶν^{τ.κ.ν}. **2 v.1** τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν^ῃ ἐφέσῳ^ῃ ἐφεσίνης^{τ.κ} ἐκκλησίας γράψον τάδε
 λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνίων τῶν χρυσῶν.
v.2 οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ τὸν κόπον σου^{τ.μ.κ} καὶ τὴν ὑπομονήν σου καὶ ὅτι οὐ δύνη βαστάσαι κακοὺς καὶ
 ἐπειράσας^ῃ ἐπειράσω^{τ.κ} τοὺς λεγοντάς^ῃ φασκοντας^{τ.κ} εαυτούς^ῃ εἶναι^{τ.κ} ἀποστόλους εἶναι^ῃ καὶ
 οὐκ εἰσὶ^ῃ εἰσὶν^{τ.κ.ν} καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς.

- 4* ὑπομονὴν ἔχεις καὶ διὰ τὸ ὄνομά μου κεκοπίακας καὶ οὐ κέκμηκας. ἀλλ’
 5* ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφῆκας. μνημόνευε οὖν
 πόθεν ἐκπέπτωκας καὶ μετανόησον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποιήσον εἰ δὲ μὴ
 6 ἔρχομαί σοι τάχει καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς ἐὰν μὴ
 7* μισῶ. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις τῷ νικῶντι
 8* δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς ὃ ἐστὶν ἐν μέσῳ τοῦ παραδεί-
 9* σου τοῦ θεοῦ. καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας συμυρναίων γράψον τάδε
 10* λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος ὃς ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἔζησεν. οἶδά σου τὰ
 11 ἔργα καὶ τὴν θλιψὶν καὶ τὴν πτωχείαν πλούσιος δὲ εἶ καὶ τὴν βλασφημίαν
 12 τῶν λεγόντων ἰουδαίους εἶναι ἑαυτοὺς καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ
 13* σατανᾶ. μὴδὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν ἰδοὺ μέλλει βάλειν ἐξ ὑμῶν ὁ
 14 διάβολος εἰς φυλακὴν ἵνα πειρασθῆτε καὶ ἔξετε θλιψὶν ἡμερῶν δέκα γίνου
 15 πιστὸς ἄχρι θανάτου καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. ὁ ἔχων οὖς
 16* ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ
 τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου. καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν περγάμῳ ἐκκλησίας
 17* γράψον τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίτομον τὴν ὀξεῖαν. οἶδα
 18 τὰ ἔργα σου καὶ ποῦ κατοικεῖς ὅπου ὁ θρόνος τοῦ σατανᾶ καὶ κρατεῖς
 19 τὸ ὄνομά μου καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν μου καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς
 20 ἀντιπᾶς ὁ μάρτυς μου ὁ πιστὸς ὃς ἀπεκτάνθη παρ’ ὑμῖν ὅπου κατοικεῖ ὁ
 21* σατανᾶς. ἀλλ’ ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδασχὴν
 22 βαλαάμ ὃς ἐδίδασκεν ἐν τῷ βαλακ βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν ἰσ-
 23* ραὴλ φαγεῖν εἰδωλόθута καὶ πορνεῦσαι. οὕτως ἔχεις καὶ συ κρατοῦντας
 24 τὴν διδασχὴν τῶν νικολαϊτῶν ὁ μισῶ. μετανόησον εἰ δὲ μὴ ἔρχομαί σοι

v.3 καὶ εἰσασαῖς^{τ.κ} καὶ^{τ.κ} ὑπομονὴν εἰς καὶ εἰσασαῖς^{μ.ν} διὰ τὸ ὄνομα μου κεκοπίακας^{τ.κ} καὶ οὐκ^μ οὐ^{τ.κ.ν} ἐκοπίασας^μ κέκμηκας^{τ.κ} κεκοπίακας^ν. **v.4** ἀλλὰ^{μ.ν} ἀλλ^{τ.κ} ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφῆκας^ν ἀφῆκας^{τ.μ.κ}. **v.5** μνημόνευε οὖν πόθεν πεπτωκας^{μ.ν} ἐκπέπτωκας^{τ.κ} καὶ μετανόησον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποιήσον εἰ δὲ μὴ ἐρχομαί σοι ταχύ^{κ.μ} τάχει^τ καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τοποῦ αὐτῆς ἐὰν μὴ μετανόησης. **v.7** ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς ὃ ἐστὶν ἐν τῷ^ν παραδείσῳ^ν μεσῶ^{τ.μ.κ} τοῦ^{τ.μ.κ} παραδείσου^{τ.μ.κ} τοῦ θεοῦ μου^μ. **v.8** καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν^{μ.ν} συμυρνη^{μ.ν} ἐκκλησίας συμυρναίων^{τ.κ} γράψον τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος ὃς ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἔζησεν. **v.9** οἶδα σου τὰ^{τ.μ.κ} ἔργα^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} τὴν θλιψὶν καὶ τὴν πτωχείαν ἀλλὰ^{μ.ν} πλούσιος δὲ^{τ.κ} εἶ καὶ τὴν βλασφημίαν ἐκ^{μ.ν} τῶν λεγόντων ἰουδαίους εἶναι ἑαυτοὺς καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ σατανᾶ. **v.10** μὴδὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν ἰδοὺ δη^μ μέλλει βαλεῖν^ν βαλεῖν^{τ.μ.κ} ἐξ^{τ.κ} ὑμῶν^{τ.κ} ὁ διάβολος ἐξ^{μ.ν} ὑμῶν^{μ.ν} εἰς φυλακὴν ἵνα πειρασθῆτε καὶ ἔξετε θλιψὶν ἡμερῶν δέκα γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. **v.13** οἶδα τὰ^{τ.μ.κ} ἔργα^{τ.μ.κ} σου^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} ποῦ κατοικεῖς ὅπου ὁ θρόνος τοῦ σατανᾶ καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομα μου καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν μου καὶ^{τ.κ.ν} ἐν ταῖς ἡμέραις [ἐν]^μ ἐν^{τ.κ} αἷς^{τ.μ.κ} ἀντιπᾶς ὁ μάρτυς μου ὁ πιστὸς μου^ν ὃς ἀπεκτάνθη παρ’ ὑμῖν ὅπου κατοικεῖ^{τ.κ} ὁ σατανᾶς κατοικεῖ^{μ.ν}. **v.14** ἀλλ’ ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδασχὴν βαλαάμ ὃς ἐδίδαξε^μ ἐδίδασκεν^{τ.κ.ν} τοὺς^μ ἐν^τ Ἀτῶ^τ βαλακ βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν ἰσραὴλ [καὶ]^μ φαγεῖν εἰδωλόθута καὶ πορνεῦσαι. **v.15** οὕτως ἔχεις καὶ συ κρατοῦντας τὴν διδασχὴν [τῶν]^ν τῶν^{τ.μ.κ} νικολαϊτῶν ὁμοίως^{μ.ν} ὁ^{τ.κ} μισῶ^{τ.κ}.

ταχύ καὶ πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός μου. ὁ ἔχων 17*
οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ
φαγεῖν ἀπὸ τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκὴν
καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς ἔγνω εἰ μὴ ὁ λαμ-
βάνων. καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν θυατείροις ἐκκλησίας γράψον τάδε λέγει ὁ 18
υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρός καὶ οἱ πόδες
αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ. οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν 19*
διακονίαν καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν ὑπομονὴν σου καὶ τὰ ἔργα σου καὶ τὰ
ἔσχατα πλείονα τῶν πρώτων. ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα ὅτι ἔᾤσθην γυναῖκα 20*
ιεζάβηλ τὴν λέγουσαν ἑαυτὴν προφητὴν διδάσκειν καὶ πλανᾶσθαι ἐμοὺς
δούλους πορνεῦσαι καὶ εἰδωλόθута φαγεῖν. καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἵνα 21*
μετανοήσῃ ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς καὶ οὐ μετενόησεν. ἰδού ἐγὼ βάλλω 22*
αὐτὴν εἰς κλίνην καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ' αὐτῆς εἰς θλίψιν μεγάλην ἐὰν
μὴ μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκτενῶ ἐν 23*
θανάτῳ καὶ γινώσκονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ ἐρευνῶν νεφροὺς
καὶ καρδίας καὶ δώσω ὑμῖν ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν. ὑμῖν δὲ λέγω 24*
καὶ λοιποῖς τοῖς ἐν θυατείροις ὅσοι οὐκ ἔχουσιν τὴν διδαχὴν ταύτην καὶ
οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν τὰ βάθη τοῦ σατανᾶ ὡς λέγουσιν οὐ βάλλω ἐφ' ὑμᾶς
ἄλλο βάρος. πλην ὃ ἔχετε κρατήσατε ἄχρις οὗ ἂν ἤξω. καὶ ὁ νικῶν καὶ 25*, 26
ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου δώσω αὐτῷ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν. καὶ 27*
ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ συντριβέται
ὡς καὶ ἐγὼ εἴληφα παρὰ τοῦ πατρὸς μου. καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα τὸν 28
πρωτὶνόν. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. 29

καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ 3*

v.16 μετανοήσον σου^{μ.ν} εἰ δὲ μὴ ἐρχομαι σοὶ ταχύ καὶ πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματος μου. **v.17** ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν^{τ.μ.κ} [ἀπο]μ^μ ἀπο^{τ.κ} τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκὴν καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν^{μ.ν} ἐγνώ^{τ.κ} εἰ μὴ ὁ λαμβάνων. **v.19** οἶδα σου τὰ ἔργα καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν^{μ.ν} διακονίαν^{τ.κ} καὶ τὴν διακονίαν^{μ.ν} πίστιν^{τ.κ} καὶ τὴν ὑπομονὴν σου καὶ τὰ ἔργα σου καὶ^{τ.κ} τὰ ἔσχατα πλείονα τῶν πρώτων. **v.20** ἀλλὰ^ν ἀλλ^{τ.μ.κ} ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα^{τ.κ} ὅτι ἀφείδ^{μ.ν} εἰς^{τ.κ} τὴν γυναῖκα σου^μ ἰεζαβὲλ^{μ.ν} ἡ^{μ.ν} ἰεζαβὲλ^{τ.κ} τὴν^{τ.κ} λέγουσαν^{τ.κ} λέγει^μ λέγουσα^ν ἑαυτὴν προφητὴν διδάσκειν^{τ.κ} καὶ διδάσκει^{μ.ν} καὶ^{μ.ν} πλανά^{μ.ν} τοὺς^{μ.ν} πλανάσθαι^{τ.κ} ἐμοὺς δούλους πορνεῦσαι καὶ εἰδωλόθута^{τ.κ} φαγεῖν εἰδωλόθута^{μ.ν}. **v.21** καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἵνα μετανοήσῃ καὶ^{μ.ν} οὐ^{μ.ν} θελεῖ^{μ.ν} μετανοήσῃ^{μ.ν} ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς καὶ^{τ.κ} οὐ^{τ.κ} μετενόησεν^{τ.κ}. **v.22** ἰδού ἐγὼ^{τ.κ} βάλλω αὐτὴν εἰς κλίνην καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ' αὐτῆς εἰς θλίψιν μεγάλην ἐὰν μὴ μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῆς^{μ.ν} αὐτῶν^{τ.κ}. **v.23** καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ καὶ γινώσκονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ ἐραυνῶν^ν ἐρευνῶν^{τ.μ.κ} νεφροὺς καὶ καρδίας καὶ δώσω ὑμῖν ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν. **v.24** ὑμῖν δὲ λέγω τοῖς^{μ.ν} καὶ^{τ.κ} λοιποῖς τοῖς ἐν θυατείροις ὅσοι οὐκ ἐχουσι^μ ἐχουσιν^{τ.κ.ν} τὴν διδαχὴν ταύτην καὶ^{τ.κ} οἵτινες οὐκ ἐγνώσαν τὰ βάθη^{μ.ν} βάθη^{τ.κ} τοῦ σατανᾶ ὡς λέγουσιν οὐ βάλλω^{μ.ν} βαλῶ^{τ.κ} ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος. **v.25** πλην ὃ ἔχετε κρατήσατε ἄχρις^ν ἀχρὶς^{τ.μ.κ} οὐ ἂν ἤξω. **v.27** καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ συντριβήσεται^μ συντριβέται^{τ.κ.ν} ὡς καὶ ἐγὼ εἴληφα παρὰ τοῦ πατρὸς μου. **3**

- πνεύματα τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας οἶδά σου τὰ ἔργα ὅτι τὸ ὄνομα
 2* ἔχεις ὅτι ζῆς καὶ νεκρὸς εἶ. γίνου γρηγορῶν καὶ στηρίζον τὰ λοιπὰ ἃ μέλλει
 ἀποθανεῖν οὐ γὰρ εὗρηκά σου τὰ ἔργα πεπληρωμένα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.
 3* μνημόνευε οὖν πῶς εἵληφας καὶ ἤκουσας καὶ τήρει καὶ μετανόησον ἐὰν
 οὖν μὴ γρηγορήσης ἤξω ἐπὶ σέ ὡς κλέπτῃς καὶ οὐ μὴ γνῶς ποῖαν ὥραν
 4* ἤξω ἐπὶ σε. ἔχεις ὀλίγα ὀνόματα καὶ ἐν σάρδεσιν ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ
 5* ἱμάτια αὐτῶν καὶ περιπατήσουσιν μετ' ἐμοῦ ἐν λευκοῖς ὅτι ἄξιοί εἰσιν. ὁ
 νικῶν οὗτος περιβαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς καὶ οὐ μὴ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα
 6 τοῦ πατρός μου καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. ὁ ἔχων οὗς ἀκουσάτω
 7* τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν φιλαδελφείᾳ
 ἐκκλησίας γράψον τάδε λέγει ὁ ἅγιος ὁ ἀληθινός ὁ ἔχων τὴν κλεῖδα τοῦ
 8* δαβὶδ ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδεὶς κλείει καὶ κλείει καὶ οὐδεὶς ἀνοίγει. οἶδά σου
 τὰ ἔργα ἰδοὺ δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεωγμένην καὶ οὐδεὶς δύναται
 κλεῖσαι αὐτήν ὅτι μικρὰν ἔχεις δύναμιν καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον καὶ
 9* οὐκ ἠρνήσω τὸ ὄνομά μου. ἰδοὺ διδωμι ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ σατανᾶ
 τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς ἰουδαίους εἶναι καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ ψεύδονται ἰδοὺ
 ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ἤξωσιν καὶ προσκυνήσωσιν ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου
 10 καὶ γνῶσιν ὅτι ἐγὼ ἠγάπησά σε. ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς
 μου κάγώ σε τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι
 11* ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. ἰδοὺ
 12* ἔρχομαι ταχύ κράτει ὃ ἔχεις ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου. ὁ νικῶν

v.1 καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν σαρδεσὶν ἐκκλησίας γράψον τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ^{κ.μ.ν} πνεύματα τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας οἶδα σου τὰ ἔργα ὅτι τὸ^{τ.κ} ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῆς καὶ νεκρὸς εἶ. **v.2** γίνου γρηγορῶν καὶ στηρίσον^{μ.ν} στηρίζον^{τ.κ} τὰ λοιπὰ ἃ ἐμελλον^ν ἐμελλες^μ μέλλει^{τ.κ} ἀποβαλεῖν^μ ἀποθανεῖν^{τ.κ.ν} οὐ γὰρ εὗρηκά σου τὰ ἔργα πεπληρωμένα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ μου^{μ.ν}. **v.3** μνημόνευε οὖν πῶς εἵληφας [καὶ^μ καὶ^{τ.κ.ν} ἤκουσας καὶ τηρεῖ^μ τηρεῖ^{τ.κ.ν} καὶ μετανόησον ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσης ἤξω ἐπὶ^{τ.μ.κ} σε^{τ.μ.κ} ὡς κλέπτῃς καὶ οὐ μὴ γνῶς ποῖαν ὥραν ἤξω ἐπὶ σε. **v.4** ἀλλὰ^ν ἀλλ^μ ἔχεις^{τ.κ.ν} ὀλίγα ἔχεις^μ ὀνόματα καὶ^{τ.κ} ἐν σαρδεσὶν ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν καὶ περιπατήσουσι^μ περιπατήσουσιν^{τ.κ.ν} μετ' ἐμοῦ ἐν λευκοῖς ὅτι ἄξιοί εἰσιν. **v.5** ὁ νικῶν οὕτως^ν οὗτος^{τ.μ.κ} περιβαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς καὶ οὐ μὴ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς καὶ ὁμολογήσω^{μ.ν} ἐξομολογήσομαι^{τ.κ} τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ πατρὸς μου καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. **v.7** καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γράψον τάδε λέγει ὁ ἅγιος ὁ ἀληθινός ὁ ἔχων τὴν κλεῖδ^{μ.ν} κλεῖδα^{τ.κ} τοῦ^{τ.μ.κ} δαδ^μ δαβὶδ^{τ.κ} δαυιδ^ν ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδεὶς κλείσει^{μ.ν} αὐτήν^μ εἰ^μ μὴ^μ ὁ^μ ἀνοίγων^μ κλείει^{τ.κ} καὶ^{τ.κ.ν} κλείει^{τ.κ} κλειῶν^ν καὶ οὐδεὶς ἀνοίξει^μ ἀνοίγει^{τ.κ.ν}. **v.8** οἶδα σου τὰ ἔργα ἰδοὺ δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἠνεωγμένην^ν ἀνεωγμένην^{τ.μ.κ} ἡν^{μ.ν} καὶ^{τ.κ} οὐδεὶς δύναται κλεῖσαι αὐτήν ὅτι μικρὰν ἔχεις δύναμιν καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον καὶ οὐκ ἠρνήσω τὸ ὄνομα μου. **v.9** ἰδοὺ διδω^ν διδωμι^{τ.μ.κ} ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ σατανᾶ τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς ἰουδαίους εἶναι καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ ψεύδονται ἰδοὺ ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ἤξωσιν^ν ἤξωσι^μ ἤξωσιν^{τ.κ} καὶ προσκυνήσουσιν^ν προσκυνήσωσιν^{τ.μ.κ} ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου καὶ γνῶσιν ὅτι ἐγώ^{τ.κ.ν} ἠγάπησα σε. **v.11** ἰδοὺ^{τ.κ} ἔρχομαι ταχύ κράτει ὃ ἔχεις ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου. **v.12** ὁ νικῶν ποιήσω αὐτὸν στυλὸν ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ μου καὶ ἐξω οὐ μὴ ἐξελεθῇ ἐτι καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ θεοῦ μου τῆς καινῆς ἱερουσαλὴμ ἡ καταβαίνει^{κ.μ} Ἀκαταβαίνουσα^τ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα [μου]^μ μου^{τ.κ.ν} τὸ καινόν.

ποιήσω αὐτὸν στῦλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ μου καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ θεοῦ μου τῆς καινῆς ἱερουσαλήμ ἡ καταβαίνουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ καινόν. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα 13 λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας λαοδικέων γράψον 14* τάδε λέγει ὁ ἀμὴν ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινὸς ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ θεοῦ. οἶδά σου τὰ ἔργα ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός ὄφελον ψυχρὸς 15* εἶης ἢ ζεστός. οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἶ καὶ οὔτε ψυχρὸς οὔτε ζεστός μέλλω σε 16* ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου. ὅτι λέγεις ὅτι πλούσιός εἰμι καὶ πεπλούτηκα 17* καὶ οὐδενὸς χρεῖαν ἔχω καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός. συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι παρ' 18* ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς ἵνα πλουτήσῃς καὶ ἱμάτια λευκὰ ἵνα περιβάλῃ καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνῃ τῆς γυμνότητός σου καὶ κολλούριον ἐγχρίσον τοὺς ὀφθαλμούς σου ἵνα βλέπῃς. ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ ἐλέγχω 19* καὶ παιδεύω ζήλωσον οὖν καὶ μετανόησον. ἰδοὺ ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ 20* κρούω ἐὰν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ. ὁ νικῶν δώσω 21 αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου ὡς καὶ ἐγὼ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ πατρὸς μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ 22 πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

μετὰ ταῦτα εἶδον καὶ ἰδοὺ θύρα ἠνεωγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἡ φωνὴ ἡ 4* πρώτη ἦν ἡκούσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ' ἐμοῦ λέγουσα ἀνάβα ὦδε καὶ δείξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα. καὶ εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύ- 2* ματι καὶ ἰδοὺ θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου καθημένος. καὶ ὁ καθημένος ἦν ὅμοιος ὁράσει λίθῳ ἰάσπιδι καὶ σαρδίνῳ καὶ ἱρίς κυ- 3* κλόθεν τοῦ θρόνου ὅμοιος ὁράσει σμαραγδίνῳ. καὶ κυκλόθεν τοῦ θρόνου 4*

v.14 καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν^{μ.ν} λαοδικείᾳ^{μ.ν} ἐκκλησίας λαοδικέων^{τ.κ} γράψον τάδε λέγει ὁ ἀμὴν ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινὸς ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ θεοῦ. **v.15** οἶδα σου τὰ ἔργα ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός ὄφελον ψυχρὸς ἢ^{μ.ν} εἶης^{τ.κ} ἢ ζεστός. **v.16** οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἶ καὶ οὔτε^ν οὐ^μ ζεστός^{μ.ν} οὔτε ψυχρὸς οὔτε^{τ.κ} ζεστός^{τ.κ} μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματος μου. **v.17** ὅτι λέγεις ὅτι^{τ.κ.ν} πλούσιός εἰμι καὶ πεπλούτηκα καὶ οὐδεν^ν οὐδενός^{τ.μ.κ} χρεῖαν ἐχω καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ ο^μ ἐλεεινός καὶ πτωχός καὶ τυφλός καὶ γυμνός. **v.18** συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι χρυσίον^μ παρ' ἐμοῦ χρυσίον^{τ.κ.ν} πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς ἵνα πλουτήσῃς καὶ ἱμάτια λευκὰ ἵνα περιβάλῃ καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχυνὴ τῆς γυμνότητός σου καὶ ^νκολλούριον^μ κολλούριον^μ ἵνα^μ ἐγχρίσῃ^μ ἐγχρίσαι^ν κολλούριον^{τ.κ} ἐγχρίσον^{τ.κ} τοὺς ὀφθαλμούς σου ἵνα βλέπῃς. **v.19** ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ ἐλέγχω καὶ παιδεύω ζήλωσον^{τ.μ.κ} οὖν καὶ μετανόησον. **v.20** ἰδοὺ ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω ἐὰν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν [καὶ]^ν καὶ^μ εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ. **4 v.1** μετὰ ταῦτα εἶδον καὶ ἰδοὺ θύρα ἀνεωγμένη^μ ἠνεωγμένη^{τ.κ.ν} ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἦν ἡκούσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ' ἐμοῦ λέγων^ν λέγουσα^{τ.μ.κ} ἀνάβα ὦδε καὶ δείξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα. **v.2** καὶ^{τ.μ.κ} εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι καὶ ἰδοὺ θρόνος ἐκεῖτο ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τὸν^{μ.ν} τοῦ^{τ.κ} θρόνον^{μ.ν} θρόνου^{τ.κ} καθημένος. **v.3** καὶ^{τ.κ.ν} ο^{τ.κ.ν} καθημένος^{τ.κ.ν} ἦν^{τ.κ} ὅμοιος ὁράσει λίθῳ ἰάσπιδι καὶ σαρδίῳ^{μ.ν} σαρδίνῳ^{τ.κ} καὶ ἱρίσι κυκλόθεν τοῦ θρόνου ὁμοίως^μ ὁμοίως^κ ὁμοίως^τ ὁράσει σμαραγδίνῳ.

- θρόνοι εἴκοσι καὶ τέσσαρες καὶ ἐπὶ τοὺς θρόνους εἶδον τοὺς εἴκοσι καὶ
 τέσσαρας πρεσβυτέρους καθημένους περιβεβλημένους ἐν ἱματίοις λευκοῖς
 5* καὶ ἔσχον ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. καὶ ἐκ τοῦ θρόνου
 ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ καὶ φωναὶ καὶ ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς
 6* καίόμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου αἱ εἰσὶν τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ. καὶ
 ἐνώπιον τοῦ θρόνου θάλασσα ὑαλίνη ὁμοία κρυστάλλῳ καὶ ἐν μέσῳ τοῦ
 θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσαρα ζῶα γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπρο-
 7* σθεν καὶ ὀπισθεν. καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι καὶ τὸ δεύτερον
 ζῶον ὅμοιον μόσχῳ καὶ τὸ τρίτον ζῶον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ἄνθρωπος καὶ
 8* τὸ τέταρτον ζῶον ὅμοιον ἀετῷ πετωμένῳ. καὶ τέσσαρα ζῶα ἐν καθ' ἑαυτὸ
 εἶχον ἀνὰ πτέρυγας ἕξ κυκλόθεν καὶ ἔσωθεν γέμοντα ὀφθαλμῶν καὶ ἀνά-
 παυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς λέγοντα ἅγιος ἅγιος ἅγιος κύριος
 9* ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος. καὶ ὅταν δώσου-
 σιν τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου
 10* τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. πεσοῦνται οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες
 πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ προσκυνοῦσιν
 τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων καὶ βάλλουσιν τοὺς στεφάνους αὐτῶν
 11* ἐνώπιον τοῦ θρόνου λέγοντες. ἄξιός εἰ κύριε λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν
 τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα καὶ διὰ τὸ θέλημά σου εἰσὶν
 καὶ ἐκτίσθησαν.
 5* καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιάν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γε-
 2* γραμμένον ἔσωθεν καὶ ὀπισθεν κατεσφραγισμένον σφραγίσιν ἑπτὰ. καὶ

v.4 καὶ κυκλόθεν τοῦ θρόνου θρόνους^v θρόνοι^{τ.μ.κ} κδ^μ εἴκοσι^{τ.κ.ν} καὶ^{τ.κ} τέσσαρες^{τ.κ.ν} καὶ ἐπὶ τοὺς
 θρόνους εἶδον^{τ.κ} τοὺς^{τ.μ.κ} κδ^μ εἴκοσι^{τ.κ.ν} καὶ^{τ.κ} τέσσαρας^{τ.κ.ν} πρεσβυτέρους καθημένους περιβεβλη-
 μένους ἐν ἱματίοις λευκοῖς καὶ ἔσχον^{τ.κ} ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. **v.5** καὶ ἐκ τοῦ
 θρόνου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ^{τ.κ} καὶ^{τ.κ} φωναὶ καὶ^{μ.ν} βρονταὶ^{μ.ν} καὶ ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς
 καίόμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου α^v αὐτοῦ^μ αἱ^{τ.μ.κ} εἰσὶν τὰ^{τ.κ.ν} ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ. **v.6** καὶ ἐνώπιον
 τοῦ θρόνου ὡς^{μ.ν} θάλασσα ὑαλίνη ὁμοία κρυστάλλῳ καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τεσ-
 σαρα ζῶα γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν. **v.7** καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι καὶ τὸ δευ-
 τερον ζῶον ὅμοιον μόσχῳ καὶ τὸ τρίτον ζῶον ἔχον^v ἔχον^{τ.μ.κ} τὸ πρόσωπον ὡς ἀνθρώπου^v ἀνθρώπος^{τ.μ.κ}
 καὶ τὸ τέταρτον [ζῶον]^μ ζῶον^{τ.κ.ν} ὅμοιον ἀετῷ πετομένῳ^{μ.ν} πετωμένῳ^{τ.κ}. **v.8** καὶ τὰ^v [τα]^μ τέσσαρα ζῶα
 ἐν καθ' ἐν^{μ.ν} ἑαυτοῦ^{τ.κ} ἔχον^μ εἶχον^{τ.κ} αὐτῶν^v ἔχον^v ἀνὰ πτέρυγας ἕξ κυκλόθεν καὶ ἔσωθεν γέμουσιν^{μ.ν}
 γέμοντα^{τ.κ} ὀφθαλμῶν καὶ ἀναπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς λέγοντες^{μ.ν} λέγοντα^{τ.κ} ἅγιος ἅγιος
 ἅγιος κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος. **v.9** καὶ ὅταν δώσι^μ δώσουσιν^{τ.κ.ν}
 τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ^v τοῦ^{τ.μ.κ} θρόνου^v θρόνου^{τ.μ.κ} τῷ ζῶντι εἰς
 τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. **v.10** πεσοῦνται οἱ κδ^μ εἴκοσι^{τ.κ.ν} καὶ^{τ.κ} τέσσαρες^{τ.κ.ν} πρεσβύτεροι ἐνώ-
 πιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ προσκυνήσουσιν^v προσκυνήσουσι^μ προσκυνοῦσιν^{τ.κ} τῷ ζῶντι
 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων καὶ βάλλουσιν^v βάλλουσι^μ βάλλουσιν^{τ.κ} τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ
 θρόνου λέγοντες. **v.11** ἄξιός εἰ ὁ^{μ.ν} κύριος^{μ.ν} καὶ^{μ.ν} ὁ^{μ.ν} θεός^{μ.ν} ἡμῶν^{μ.ν} ὁ^μ ἅγιος^μ κυριε^{τ.κ}
 λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν ὅτι σὺ ἐκτίσας [τα]^μ τὰ^{τ.κ.ν} πάντα καὶ διὰ τὸ θέλημα σου
 ἦσαν^v εἰσι^μ εἰσιν^{τ.κ} καὶ ἐκτίσθησαν. **5 v.1** καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιάν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου
 βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν^μ ὀπισθεν^{τ.κ.ν} κατεσφραγισμένον σφραγίσιν ἑπτὰ. **v.2** καὶ
 εἶδον ἀγγέλον ἰσχυρὸν κηρυσσόντα ἐν^{μ.ν} φωνῇ μεγάλῃ τις ἐστὶν^{τ.κ} ἄξιός ἐστιν^μ ἀνοίξαι τὸ βιβλίον καὶ
 λῦσαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ.

εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα φωνῇ μεγάλῃ τίς ἐστὶν ἄξιος ἀνοῖξαι
 τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ. καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο ἐν τῷ 3*
 οὐρανῷ οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὐδὲ
 βλέπειν αὐτό. καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολλὰ ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὐρέθη ἀνοῖξαι καὶ 4*
 ἀναγνῶναι τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό. καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει 5*
 μοι μὴ κλαῖε ἰδοὺ ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ὢν ἐκ τῆς φυλῆς ἰούδα ἡ ῥίζα δαβὶδ
 ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς ἑπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ. καὶ εἶδον καὶ 6*
 ἰδοὺ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυ-
 τέρων ἄρνιον ἐστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον ἔχον κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμοὺς
 ἑπτὰ οἳ εἰσιν τὰ ἑπτὰ τοῦ θεοῦ πνεύματα τὰ ἀπεσταλμένα εἰς πᾶσαν τὴν
 γῆν. καὶ ἦλθεν καὶ εἴληφεν τὸ βιβλίον ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ 7*
 τοῦ θρόνου. καὶ ὅτε ἔλαβεν τὸ βιβλίον τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ οἱ εἴκοσιτέσσα- 8*
 ρες πρεσβύτεροι ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ ἁρνίου ἔχοντες ἑκάστος κιθάρας καὶ
 φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων αἱ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων.
 καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν λέγοντες ἄξιος εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι 9*
 τὰς σφραγίδας αὐτοῦ ὅτι ἐσφάγης καὶ ἡγόρασας τῷ θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί
 σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους. καὶ ἐποίησας 10*
 ἡμᾶς τῷ θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς καὶ βασιλεύσομεν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ 11*
 εἶδον καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλοθεν τοῦ θρόνου καὶ τῶν
 ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ χιλιάδες χιλιάδων. λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ 12*
 ἄξιόν ἐστιν τὸ ἄρνιον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ
 σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν. καὶ πᾶν κτίσμα ὃ 13*

v.3 καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο^{μ.ν} ἠδύνατο^{τ.κ} ἐν τῷ οὐρανῷ [ανῶ]^μ οὐτε^μ οὐδε^{τ.κ.ν} ἐπὶ τῆς γῆς οὐτε^μ οὐδε^{τ.κ.ν} ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὐτε^{μ.ν} οὐδε^{τ.κ} βλέπειν αὐτό. **v.4** καὶ ἐγὼ^{τ.μ.κ} ἐκλαιον πολὺ^{μ.ν} πολλὰ^{τ.κ} ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὐρέθη ἀνοῖξαι καὶ^{τ.κ} ἀναγνῶναι^{τ.κ} τὸ βιβλίον οὐτε βλέπειν αὐτό. **v.5** καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι μὴ κλαῖε ἰδοὺ ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ὢν^{τ.κ} ἐκ τῆς φυλῆς ἰουδα ἡ ῥίζα δαυιδ^ν δαδ^μ δαβιδ^{τ.κ} ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι^{τ.κ} τὰς ἑπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ. **v.6** καὶ εἶδον καὶ^{τ.κ} ἰδοὺ^{τ.κ} ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων ἁρνιον ἐστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον ἐχὼν^ν ἐχόν^{τ.μ.κ} κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτὰ α^μ οἱ^{τ.κ.ν} εἰσι^μ εἰσιν^{τ.κ.ν} τὰ [ἑπτὰ]^ν ἑπτὰ^{τ.μ.κ} πνεύματα^{μ.ν} τοῦ θεοῦ ἀποστελλόμενα^μ πνεύματα^{τ.κ} τὰ^{τ.κ} ἀπεσταλμένα^{τ.κ} ἀπεσταλμένοι^ν εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. **v.7** καὶ ἦλθε^μ ἦλθεν^{τ.κ.ν} καὶ εἴληφεν τὸ^{τ.κ} βιβλίον^{τ.κ} ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου. **v.8** καὶ ὅτε ἐλαβε^μ ἐλαβεν^{τ.κ.ν} τὸ βιβλίον τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ οἱ εἴκοσι^ν κδ^μ τεσσαρεῖς^ν εἴκοσιτεσσαρεῖς^{τ.κ} πρεσβύτεροι ἔπεσαν^ν ἔπεσον^{τ.μ.κ} ἐνώπιον τοῦ ἁρνίου ἔχοντες ἑκάστος κιθάραν^{μ.ν} κιθάρας^{τ.κ} καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων αἱ εἰσιν [αἱ]^μ αἱ^{τ.κ.ν} προσευχαὶ τῶν ἁγίων. **v.9** καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν λέγοντες ἄξιος εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ ὅτι ἐσφάγης καὶ ἡγόρασας τῷ θεῷ ἡμᾶς^{τ.μ.κ} ἐν τῷ αἵματι σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἐθνους. **v.10** καὶ ἐποίησας αὐτοὺς^{μ.ν} ἡμᾶς^{τ.κ} τῷ θεῷ ἡμῶν βασιλείαν^ν βασιλεῖς^{τ.μ.κ} καὶ ἱερεῖς καὶ βασιλευσούσιν^{μ.ν} βασιλεύσομεν^{τ.κ} ἐπὶ τῆς γῆς. **v.11** καὶ εἶδον καὶ ἤκουσα ὡς^μ φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλῳ^{μ.ν} κύκλοθεν^{τ.κ} τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἡν^{κ.μ.ν} ο^{κ.μ.ν} ἀριθμὸς^{κ.μ.ν} αὐτῶν^{κ.μ.ν} μυριάδες^{κ.μ.ν} μυριάδων^{κ.μ.ν} καὶ^{κ.μ.ν} χιλιάδες χιλιάδων. **v.12** λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ ἄξιόν ἐστι^μ ἐστίν^{τ.κ.ν} τὸ ἁρνιον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ [τον]^μ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν.

- ἐστιν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἃ ἐστὶν καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα ἤκουσα λέγοντας τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ τῷ ἄρνιῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς
- 14* τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα ἔλεγον ἀμὴν καὶ οἱ εἴκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
- 6* καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξεν τὸ ἄρνιον μίαν ἐκ τῶν σφραγίδων καὶ ἤκουσα ἑνὸς
- 2* ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος ὡς φωνῆς βροντῆς ἔρχου καὶ βλέπε. καὶ εἶδον καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός καὶ ὁ καθηήμενος ἐπ’ αὐτῷ ἔχων τόξον καὶ
- 3* ἐδόθη αὐτῷ στέφανος καὶ ἐξῆλθεν νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ. καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν δευτέραν σφραγίδα ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζώου λέγοντος ἔρχου
- 4* καὶ βλέπε. καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυρρός καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ’ αὐτῷ ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἵνα ἀλλήλους σφάζωσιν
- 5* καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη. καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν τρίτην σφραγίδα ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου λέγοντος ἔρχου καὶ βλέπε καὶ εἶδον καὶ ἰδοὺ ἵπ-
- 6* πος μέλας καὶ ὁ καθηήμενος ἐπ’ αὐτῷ ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν χοῖνιζ σίτου δηναρίου καὶ τρεῖς χοίνικες κριθῆς δηναρίου καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ
- 7* ἀδικήσῃς. καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν τετάρτην ἤκουσα φωνὴν
- 8* τοῦ τετάρτου ζώου λέγουσαν ἔρχου καὶ βλέπε. καὶ εἶδον καὶ ἰδοὺ ἵππος χλωρός καὶ ὁ καθηήμενος ἐπάνω αὐτοῦ ὄνομα αὐτῷ ὁ θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἀκολουθεῖ μετ’ αὐτοῦ καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσία ἀποκτεῖναι ἐπὶ τὸ τέταρτον

v.13 καὶ παν κτισμα ο [εστιν]^μ ἐστιν^{τ.κ} ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ^{μ.ν} ἐν^{τ.κ} τῆς^{μ.ν} τῆ^{τ.κ} γῆς^{μ.ν} γῆ^{τ.κ} καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐστὶ^μ α^{τ.κ} ἐστιν^{τ.κ} καὶ τα ἐν αὐτοῖς παντας^μ παντα^{τ.κ.ν} ἤκουσα λέγοντας τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ^ν τοῦ^{τ.μ.κ} θρόνου^ν θρόνου^{τ.μ.κ} καὶ τῷ ἀρνίῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμην^μ. **v.14** καὶ τα τέσσαρα ζῶα λεγοντα^μ το^μ ἐλεγον^{τ.κ.ν} ἀμην καὶ οἱ εἴκοσιτέσσαρες^{τ.κ} πρεσβύτεροι ἐπεσον^μ ἐπεσαν^{τ.κ.ν} καὶ προσεκύνησαν ζῶντι^{τ.κ} εἰς^{τ.κ} τοὺς^{τ.κ} αἰῶνας^{τ.κ} τῶν^{τ.κ} αἰώνων^{τ.κ}. **6** **v.1** καὶ εἶδον οτι^μ οτε^{τ.κ.ν} ἠνοιξε^μ ἠνοιξεν^{τ.κ.ν} τὸ ἄρνιον μίαν ἐκ τῶν ἐπτα^{μ.ν} σφραγίδων καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος ὡς φωνῆ^{μ.ν} φωνῆς^{τ.κ} βροντῆς ἔρχου καὶ^{τ.μ.κ} ἰδε^μ βλέπε^{τ.κ}. **v.2** καὶ^{τ.κ.ν} εἶδον^{τ.κ.ν} καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός καὶ ὁ καθηήμενος ἐπ’ αὐτον^{μ.ν} αὐτῷ^{τ.κ} ἔχων τόξον καὶ ἐδόθη αὐτῷ στεφανός καὶ ἐξῆλθε^μ ἐξῆλθεν^{τ.κ.ν} νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ. **v.3** καὶ οτε ἠνοιξε^μ ἠνοιξεν^{τ.κ.ν} τὴν^ν σφραγίδα^ν τὴν δευτέραν σφραγίδα^{τ.μ.κ} ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζώου λέγοντος ἔρχου καὶ^{τ.κ} βλέπε^{τ.κ}. **v.4** καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυρρός^μ πυρρός^{τ.κ.ν} καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ’ αὐτον^{μ.ν} αὐτῷ^{τ.κ} ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἐκ^{μ.ν} ἀπο^{τ.κ} τῆς γῆς καὶ^{τ.κ.ν} ἵνα ἀλλήλους σφάζουσιν^ν σφάζωσι^μ σφάζωσιν^{τ.κ} καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη. **v.5** καὶ οτε ἠνοιξεν^{τ.κ.ν} ἠνοιξε^μ τὴν^{μ.ν} σφραγίδα^{μ.ν} τὴν τρίτην σφραγίδα^{τ.κ} ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου λέγοντος ἔρχου καὶ ἰδε^μ βλέπε^{τ.κ} καὶ^{τ.κ} εἶδον^{τ.κ.ν} καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας καὶ ὁ καθηήμενος ἐπ’ αὐτον^{μ.ν} αὐτῷ^{τ.κ} ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. **v.6** καὶ ἤκουσα ὡς^ν φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λεγουσαν χοῖνιζ σίτου δηναρίου καὶ τρεῖς χοίνικες κριθῶν^ν κριθῆς^{τ.μ.κ} δηναρίου καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσῃς. **v.7** καὶ οτε ἠνοιξε^μ ἠνοιξεν^{τ.κ.ν} τὴν σφραγίδα τὴν τετάρτην ἤκουσα φωνὴν^{τ.κ.ν} τοῦ τετάρτου ζώου λέγοντος^{μ.ν} λεγουσαν^{τ.κ} ἔρχου καὶ^{τ.μ.κ} ἰδε^μ βλέπε^{τ.κ}. **v.8** καὶ^{τ.κ.ν} εἶδον^{τ.κ.ν} καὶ ἰδοὺ ἵππος χλωρός καὶ ὁ καθηήμενος ἐπάνω αὐτοῦ ὄνομα αὐτῷ [οἶν] ο^{τ.μ.κ} θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἀκολουθεῖ^{μ.ν} αὐτῷ^{τ.κ} ἀκολουθεῖ^{τ.κ} μετ’^{τ.κ.ν} αὐτοῦ^{τ.κ.ν} καὶ ἐδόθη αὐτῷ^μ αὐτοῖς^{τ.κ.ν} ἐξουσία ἀποκτεῖναι^{τ.κ} ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς ἀποκτεῖναι^{μ.ν} ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λίμῳ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπο τῶν θηρίων τῆς γῆς.

τῆς γῆς ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς
 γῆς. καὶ ὅτε ἤνοιζεν τὴν πέμπτην σφραγίδα εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσια- 9*
 στηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τὴν
 μαρτυρίαν ἣν εἶχον. καὶ ἔκραζον φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες ἕως πότε ὁ δε- 10*
 σπότης ὁ ἅγιος καὶ ὁ ἀληθινός οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἀπὸ
 τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐδόθησαν ἑκάστοις στολαὶ λευκαὶ καὶ 11*
 ἔρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι χρόνον μικρόν ἕως οὗ πληρωσονται
 καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ μέλλοντες ἀποκτείνεσθαι
 ὥς καὶ αὐτοί. καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιζεν τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην καὶ ἰδού 12*
 σεισμός μέγας ἐγένετο καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο μέλας ὥς σάκκος τρίχινος καὶ
 ἡ σελήνη ἐγένετο ὡς αἷμα. καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν 13*
 ὥς συκὴ βάλλει τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς ὑπὸ μεγάλου ἀνέμου σειομένη. καὶ 14*
 οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον ἐλίσσόμενον καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ
 τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν. καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες 15*
 καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ χιλιάρχοι καὶ οἱ δυνατοὶ καὶ πᾶς δοῦλος καὶ πᾶς
 ἐλεύθερος ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὄρεων.
 καὶ λέγουσιν τοῖς ὄρεσιν καὶ ταῖς πέτραις πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ κρύψατε 16*
 ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς
 τοῦ ἀρνίου. ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτοῦ καὶ τίς δύναται 17*
 σταθῆναι.

καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἐστῶτας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γῳ- 7*
 νίας τῆς γῆς κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς ἵνα μὴ πνέῃ
 ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. καὶ 2*

v.9 καὶ ὅτε ἠνοιξε^ᾤ ἠνοιξεν^{τ.κ.ν} τὴν πέμπτην σφραγίδα εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ^ᾤ ἀρνίου^ᾤ ἣν εἶχον. **v.10** καὶ ἐκραζαν^{ᾤ.ν} ἐκραζον^{τ.κ} φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες ἕως πότε ὁ δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ὁ^{τ.κ} ἀληθινός οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἐκ^{ᾤ.ν} ἀπο^{τ.κ} τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς. **v.11** καὶ ἐδόθη^{ᾤ.ν} αὐτοῖς^{ᾤ.ν} ἑκάστῳ^{ᾤ.ν} στολὴ^{ᾤ.ν} λευκὴ^{ᾤ.ν} ἐδόθησαν^{τ.κ} ἑκάστοις^{τ.κ} στολαὶ^{τ.κ} λευκαὶ^{τ.κ} καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται^ν ἀναπαύσωνται^{τ.κ.ν} ἐτι χρόνον μικρόν^{τ.κ.ν} ἕως [οὗ]^ᾤ οὐ^{τ.κ} πληρωσῶσι^ᾤ πληρωθῶσιν^ν πληρωσονται^{τ.κ} καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν [καὶ]^ᾤ οἱ μέλλοντες ἀποκτεννεσθαι^ν ἀποκτενεσθαι^ᾤ ἀποκτείνεσθαι^{τ.κ} ὥς καὶ αὐτοί. **v.12** καὶ εἶδον ὅτε ἠνοιξε^ᾤ ἠνοιξεν^{τ.κ.ν} τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην καὶ ἰδού^{τ.κ} σεισμός μέγας ἐγένετο καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο^{τ.κ.ν} μέλας ἐγένετο^ᾤ ὡς σάκκος τρίχινος καὶ ἡ σελήνη ὀλῃ^ν [ὀλῃ]^ᾤ ἐγένετο ὡς αἷμα. **v.13** καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἐπεσον^ᾤ ἐπεσαν^{τ.κ.ν} εἰς τὴν γῆν ὡς συκὴ βαλουσα^ᾤ βάλλει^{τ.κ.ν} τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς ὑπὸ μεγάλου^{τ.κ} ἀνέμου μεγάλου^{ᾤ.ν} σειομένη. **v.14** καὶ ὁ^{ᾤ.ν} οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον ἐλίσσομενον^{ᾤ.ν} ἐλίσσομενον^{τ.κ} καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν. **v.15** καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ πλούσιοι^{τ.κ} καὶ^{τ.κ} οἱ^{τ.κ} χιλιάρχοι καὶ οἱ πλούσιοι^{ᾤ.ν} καὶ^{ᾤ.ν} οἱ^{ᾤ.ν} ἰσχυροὶ^{ᾤ.ν} δυνατοὶ^{τ.κ} καὶ πᾶς δοῦλος καὶ [πας]^ᾤ πᾶς^{τ.κ} ἐλεύθερος ἐκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὄρεων. **v.16** καὶ λέγουσι^ᾤ λέγουσιν^{τ.κ.ν} τοῖς ὄρεσι^ᾤ ὄρεσιν^{τ.κ.ν} καὶ ταῖς πέτραις πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρνίου. **v.17** ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτῶν^ν αὐτοῦ^{τ.κ.ν} καὶ τίς δύναται σταθῆναι. **7 v.1** καὶ^{τ.κ.ν} μετὰ τοῦτο^{ᾤ.ν} ταῦτα^{τ.κ} εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἐστῶτας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης μήτε ἐπὶ τι^ᾤ πᾶν^{τ.κ.ν} δένδρον.

- εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβάντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου ἔχοντα σφραγίδα θεοῦ
ζώντος καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἄγγελοις οἷς ἐδόθη αὐ-
3* τοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν. λέγων μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν
μήτε τὴν θάλασσαν μήτε τὰ δένδρα ἄχρις οὗ σφραγίζωμεν τοὺς δούλους
4* τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν
ἐσφραγισμένων ρμδ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν ἰσραὴλ.
5* ἐκ φυλῆς ἰούδα ἰβ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ φυλῆς ῥουβὴν ἰβ χιλιάδες
6* ἐσφραγισμένοι ἐκ φυλῆς γὰδ ἰβ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. ἐκ φυλῆς ἄσηρ
ἰβ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ φυλῆς νεφθαλεὶμ ἰβ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι
7* ἐκ φυλῆς μανασσῇ ἰβ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. ἐκ φυλῆς συμεὼν ἰβ χι-
λιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ φυλῆς λευὶ ἰβ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ φυλῆς
8* ἰσαχάρ ἰβ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. ἐκ φυλῆς ζαβουλὼν ἰβ χιλιάδες ἐσφρα-
γισμένοι ἐκ φυλῆς ἰωσήφ ἰβ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ φυλῆς βενιαμὶν ἰβ
9* χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. μετὰ ταῦτα εἶδον καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολὺς ὃν ἀριθ-
μῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἠδύνατο ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ
γλωσσῶν ἐστῶτες ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου περιβεβλη-
10* μένοι στολὰς λευκάς καὶ φοῖνικες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. καὶ κράζοντες
φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες ἡ σωτηρία τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ
11* ἡμῶν καὶ τῷ ἀρνίῳ. καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι ἐστήκεσαν κύκλῳ τοῦ θρό-
νου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ
12 θρόνου ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ. λέγοντες ἀμήν ἡ
εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις

v.2 και ειδον αλλον αγγελον αναβαινοντα^{κ.μ.ν} αναβαντα^τ απο ανατολης ηλιου εχοντα σφραγίδα θεου ζωντος και εκραξε^μ εκραξεν^{τ.κ.ν} φωνη μεγαλη τοις τεσσαρσιν αγγελοις οις εδοθη αυτοις αδικησαι την γην και την θαλασσαν. **v.3** λεγων μη αδικησητε την γην μητε την θαλασσαν μητε τα δενδρα αχρι^{τ.μ.κ} αχρις^{τ.μ.κ} ου^{τ.μ.κ} σφραγισωμεν^{κ.μ.ν} σφραγιζωμεν^τ τους δουλους του θεου ημων επι των μετωπων αυτων. **v.4** και ηκουσα τον αριθμον των εσφραγισμενων εκατον^{μ.ν} και^μ τεσσαρακοντα^μ τεσσερακοντα^ν τεσσαρες^{μ.ν} ρμδ^{τ.κ} χιλιαδες εσφραγισμενοι εκ πασης φυλης υιων ισραηλ. **v.5** εκ φυλης ιουδα δωδεκα^{μ.ν} ἰβ^{τ.κ} χιλιαδες [εσφραγισμενοι]^μ εσφραγισμενοι^{τ.κ.ν} εκ φυλης ρουβιμ^μ ρουβην^{τ.κ.ν} ἰβ^{τ.μ.κ} δωδεκα^ν χιλιαδες εσφραγισμενοι^{τ.κ} εκ φυλης γαδ δωδεκα^ν ἰβ^{τ.μ.κ} χιλιαδες εσφραγισμενοι^{τ.κ}. **v.6** εκ φυλης ασηρ δωδεκα^ν ἰβ^{τ.μ.κ} χιλιαδες εσφραγισμενοι^{τ.κ} εκ φυλης νεφθαλιμ^ν νεφθαλειμ^{τ.μ.κ} δωδεκα^ν ἰβ^{τ.μ.κ} χιλιαδες εσφραγισμενοι^{τ.κ} εκ φυλης μανασση δωδεκα^ν ἰβ^{τ.μ.κ} χιλιαδες εσφραγισμενοι^{τ.κ}. **v.7** εκ φυλης συμεων δωδεκα^ν ἰβ^{τ.μ.κ} χιλιαδες εσφραγισμενοι^{τ.κ} εκ φυλης λευι δωδεκα^ν ἰβ^{τ.μ.κ} χιλιαδες εσφραγισμενοι^{τ.κ} εκ φυλης ισαχαρ^ν ισαχαρ^{τ.μ.κ} δωδεκα^ν ἰβ^{τ.μ.κ} χιλιαδες εσφραγισμενοι^{τ.κ}. **v.8** εκ φυλης ζαβουλων δωδεκα^ν ἰβ^{τ.μ.κ} χιλιαδες εσφραγισμενοι^{τ.κ} εκ φυλης ιωσηφ δωδεκα^ν ἰβ^{τ.μ.κ} χιλιαδες εσφραγισμενοι^{τ.κ} εκ φυλης βενιαμιν δωδεκα^ν ἰβ^{τ.μ.κ} χιλιαδες εσφραγισμενοι. **v.9** μετα ταυτα ειδον και ιδου οχλος πολυς ον αριθμησαι αυτον^{τ.κ.ν} ουδεις εδυνατο^{μ.ν} ηδυνατο^{τ.κ} εκ παντος εθνους και φυλων και λαων και γλωσσων εστωτας^μ εστωτες^{τ.κ.ν} ενωπιον του θρονου και ενωπιον του αρνιου περιβεβλημενους^{μ.ν} περιβεβλημενοι^{τ.κ} στολας λευκας και φοινικας^μ φοινικες^{τ.κ.ν} εν ταις χερσιν αυτων. **v.10** και κραζουσιν^ν κραζουσι^μ κραζοντες^{τ.κ} φωνη μεγαλη λεγοντες η σωτηρια τω θεω^{κ.μ.ν} ημων^{κ.μ.ν} τω^{κ.μ.ν} καθημενω επι τω^{μ.ν} θρονω^{μ.ν} του^{τ.κ} θρονου^{τ.κ} του^τ θεου^τ ημων^τ και τω αρνιω. **v.11** και παντες οι αγγελοι ειστηκεισαν^{μ.ν} εστηκεσαν^{τ.κ} κυκλω του θρονου και των πρεσβυτερων και των τεσσαρων ζων και επεσαν^{μ.ν} επεσον^{τ.μ.κ} ενωπιον του θρονου [αυτου]^μ επι τα^{μ.ν} προσωπα^{μ.ν} προσωπον^{τ.κ} αυτων και προσεκυνησαν τω θεω.

καὶ ἡ ἰσχύς τῷ θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. καὶ ἀπεκρίθη 13*
 εἰς ἓκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων μοι οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς
 λευκάς τίνες εἰσὶν καὶ πόθεν ἦλθον. καὶ εἶρηκα αὐτῷ κύριέ σὺ οἶδας 14*
 καὶ εἶπέν μοι οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης καὶ
 ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν στολὰς αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τοῦ
 ἀρνίου. διὰ τοῦτο εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ καὶ λατρεύουσιν 15*
 αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτός ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου
 σκηνώσει ἐπ' αὐτούς. οὐ πεινάσουσιν ἔτι οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι οὐδὲ μὴ 16*
 πέση ἐπ' αὐτούς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν καῦμα. ὅτι τὸ ἀρνίον τὸ ἀναμέσον τοῦ 17*
 θρόνου ποιμανεῖ αὐτούς καὶ ὀδηγήσει αὐτούς ἐπὶ ζώσας πηγὰς ὑδάτων
 καὶ ἐξαλείψει ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν ἐβδόμην ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ 8*
 ὡς ἡμιώριον. καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους οἱ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐστή- 2*
 κασιν καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες. καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθεν 3*
 καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἔχων λίβανωτὸν χρυσοῦν καὶ ἐδόθη αὐτῷ
 θυμιάματα πολλὰ ἵνα δώσῃ ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυ-
 σιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν 4
 θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ
 θεοῦ. καὶ εἶληφεν ὁ ἄγγελος τὸ λίβανωτὸν καὶ ἐγέμισεν αὐτὸ ἐκ τοῦ πυρός 5*
 τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν καὶ ἐγένοντο φωναὶ καὶ βρονταὶ
 καὶ ἀστραπαὶ καὶ σεισμός. καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγ- 6*
 γας ἠτοίμασαν εαυτοὺς ἵνα σαλπίσωσιν. καὶ ὁ πρῶτος ἄγγελος ἐσάλπισεν 7*
 καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένα αἵματι καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν καὶ

v.13 καὶ ἀπεκρίθη εἰς ἓκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων μοι οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκάς
 τίνες εἰσι^{μι} εἰσιν^{τ.κ.ν} καὶ πόθεν ἦλθον. **v.14** καὶ εἶπον^{μι} εἶρηκα^{τ.κ.ν} αὐτῷ κυριέ μου^{μι.ν} συ οἶδας
 καὶ εἶπε^{μι} εἶπεν^{τ.κ.ν} μοι οὗτοι εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης καὶ ἐπλυναν τὰς στολὰς
 αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν [αὐτας]^{μι} αὐτας^{κ.ν} στολὰς^τ αὐτῶν^τ ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου. **v.15** διὰ τοῦτο
 εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτός ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ καὶ ὁ
 καθήμενος ἐπὶ τῷ^{μι} τοῦ^{τ.κ.ν} θρόνου^{μι} θρόνου^{τ.κ.ν} σκηνώσει ἐπὶ αὐτούς. **v.16** οὐ πεινάσουσιν ἐτι οὐδὲ
 διψήσουσιν ἐτι οὐδ^{μι} οὐ^{μι} οὐδὲ^{τ.κ.ν} μὴ πέσῃ ἐπὶ αὐτούς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν καῦμα. **v.17** ὅτι τὸ ἀρνίον τὸ
 ἀνα^{μι.ν} μέσον^{μι.ν} ἀναμέσον^{τ.κ} τοῦ θρόνου ποιμανεῖ αὐτούς καὶ ὀδηγήσει αὐτούς ἐπὶ ζῶης^{μι.ν} ζώσας^{τ.κ}
 πηγὰς ὑδάτων καὶ ἐξαλείψει ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον ἐκ^{μι.ν} ἀπο^{τ.κ} τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. **8 v.1** καὶ
 ὅτε^{τ.κ.κ} ὅταν^ν ἠνοιξε^{μι} ἠνοιξεν^{τ.κ.ν} τὴν σφραγίδα τὴν ἐβδόμην ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμιώριον.
v.2 καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους οἱ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐστήκασι^{μι} ἐστήκασιν^{τ.κ.ν} καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ
 σάλπιγγες. **v.3** καὶ ἄλλος ἀγγελος ἦλθε^{μι} ἦλθεν^{τ.κ.ν} καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ^{μι.ν} τοῦ^{τ.κ} θυσιαστηρίου^{μι.ν}
 θυσιαστηρίου^{τ.κ} ἔχων λίβανωτον χρυσοῦν καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ ἵνα δώσῃ^ν δώσῃ^{τ.κ.κ} ταῖς
 προσευχαῖς τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. **v.5** καὶ εἶληφεν ὁ
 ἀγγελος τὸν^{μι.ν} τοῦ^{τ.κ} λίβανωτον καὶ ἐγέμισεν αὐτὸν^{μι.ν} αὐτὸ^{τ.κ} ἐκ τοῦ πυρός τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἔβαλεν
 εἰς τὴν γῆν καὶ ἐγένοντο φωναὶ^{τ.κ} καὶ^{τ.κ} βρονταὶ καὶ^{μι.ν} φωναὶ^{μι.ν} καὶ ἀστραπαὶ καὶ σεισμός. **v.6** καὶ
 οἱ ἑπτὰ ἀγγελοι οἱ^{κ.κ.ν} ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας ἠτοίμασαν αὐτούς^ν εαυτούς^{τ.κ.κ} ἵνα σαλπίσωσι^{μι}
 σαλπίσωσιν^{τ.κ.ν}. **v.7** καὶ ὁ πρῶτος ἀγγελος^{τ.κ} ἐσάλπισεν^{τ.κ.ν} ἐσάλπισε^{μι} καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ
 μεμιγμένα ἐν^{μι.ν} αἵματι καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν καὶ^{μι.ν} τοῦ^{μι.ν} τρίτον^{μι.ν} τῆς^{μι.ν} γῆς^{μι.ν} κατεκαή^{μι.ν} καὶ τὸ
 τρίτον τῶν δένδρων κατεκαή καὶ πᾶς χορτὸς χλωρὸς κατεκαή.

- 8* τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς κατεκάη. καὶ ὁ
 δεύτερος ἄγγελος ἐσάλπισεν καὶ ὡς ὄρος μέγα πυρὶ καιόμενον ἐβλήθη εἰς
 9* τὴν θάλασσαν καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης αἷμα. καὶ ἀπέθανεν
 τὸ τρίτον τῶν κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσῃ τὰ ἔχοντα ψυχὰς καὶ τὸ τρίτον
 10* τῶν πλοίων διεφθάρη. καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισεν καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ
 οὐρανοῦ ἀστήρ μέγας καιόμενος ὡς λαμπάς καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν
 11* ποταμῶν καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς ὑδάτων. καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστερος λέγεται
 ἄψινθος καὶ γίνεται τὸ τρίτον εἰς ἄψινθον καὶ πολλοὶ ἀνθρώπων ἀπέθανον
 12* ἐκ τῶν ὑδάτων ὅτι ἐπικράνθησαν. καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισεν καὶ
 ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ τρίτον τῶν
 ἀστέρων ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φαίνῃ τὸ τρίτον
 13* αὐτῆς καὶ ἡ νύξ ὁμοίως. καὶ εἶδον καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἀγγέλου πετωμένου
 ἐν μεσουρανήματι λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ οὐαὶ οὐαὶ οὐαὶ τοῖς κατοικοῦσιν
 ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν
 μελλόντων σαλπίζειν.
- 9* καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισεν καὶ εἶδον ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
 πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεῖς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου.
 2* καὶ ἤνοιξεν τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς
 καπνὸς καμίνου μεγάλης καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀήρ ἐκ τοῦ καπνοῦ
 3 τοῦ φρέατος. καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν καὶ ἐδόθη
 4* αὐταῖς ἐξουσία ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. καὶ ἐρρέθη
 αὐταῖς ἵνα μὴ ἀδικήσωσιν τὸν χόρτον τῆς γῆς οὐδὲ πᾶν χλωρὸν οὐδὲ πᾶν
 δένδρον εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους μόνους οἵτινες οὐκ ἔχουσιν τὴν σφραγίδα
 5* τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνω-

v.8 καὶ ὁ δευτερος ἀγγελος ἐσάλπισεν^{τ.κ.ν} καὶ ὡς ὄρος μέγα πυρὶ^{τ.κ.ν} καιόμενον ἐβλήθη εἰς
 τὴν θάλασσαν καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης αἷμα. **v.9** καὶ ἀπεθανε^μ ἀπεθανεν^{τ.κ.ν} τὸ τρίτον τῶν
 κτισμάτων τῶν^{τ.κ.ν} ἐν τῇ θαλάσῃ τὰ ἔχοντα ψυχὰς καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρησαν^ν διεφθάρη^{τ.μ.κ.}.
v.10 καὶ ὁ τρίτος ἀγγελος ἐσάλπισεν^μ ἐσάλπισεν^{τ.κ.ν} καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστήρ μέγας καιόμενος
 ὡς λαμπάς καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν^{μ.ν} ὑδάτων. **v.11** καὶ τὸ
 ὄνομα τοῦ ἀστερος λέγεται ὁ^{μ.ν} ἄψινθος καὶ ἐγένετο^{μ.ν} γίνεται^{τ.κ} τὸ τρίτον τῶν^{κ.μ.ν} ὑδάτων^{κ.μ.ν} εἰς
 ἄψινθον καὶ πολλοὶ τῶν^{μ.ν} ἀνθρώπων ἀπεθανον ἐκ τῶν ὑδάτων ὅτι ἐπικράνθησαν. **v.12** καὶ ὁ τέταρτος
 ἀγγελος ἐσάλπισεν^μ ἐσάλπισεν^{τ.κ.ν} καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ
 τρίτον τῶν ἀστέρων ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φαίνῃ^ν φαίνῃ^{τ.μ.κ} τὸ τρίτον αὐτῆς καὶ
 ἡ νύξ ὁμοίως. **v.13** καὶ εἶδον καὶ ἤκουσα ἑνὸς αἰετοῦ^{μ.ν} ἀγγέλου^{τ.κ} πετομένου^{μ.ν} πετωμένου^{τ.κ} ἐν
 μεσουρανήματι λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ οὐαὶ οὐαὶ οὐαὶ τοῖς^ν τοῖς^{τ.μ.κ} κατοικοῦντας^ν κατοικοῦσιν^{τ.μ.κ}
 ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν. **9 v.1** καὶ
 ὁ πέμπτος ἀγγελος ἐσάλπισεν^μ ἐσάλπισεν^{τ.κ.ν} καὶ εἶδον ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν καὶ
 ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεῖς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου. **v.2** [καὶ^μ καὶ^{τ.κ.ν} ἠνοιξε^μ ἠνοιξεν^{τ.κ.ν} τὸ φρέαρ τῆς
 ἀβύσσου]^μ ἀβύσσου^{τ.κ.ν} καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου καιομένης^μ μεγάλης^{τ.κ.ν}
 καὶ ἐσκοτίσθη^ν ἐσκοτίσθη^{τ.μ.κ} ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀήρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. **v.4** καὶ ἐρρέθη αὐταῖς
 ἵνα μὴ ἀδικήσωσιν^ν ἀδικήσωσιν^μ ἀδικήσωσιν^{τ.κ} τὸν χόρτον τῆς γῆς οὐδὲ πᾶν χλωρὸν οὐδὲ πᾶν δένδρον εἰ
 μὴ τοὺς ἀνθρώπους μόνους^{τ.κ} οἵτινες οὐκ ἔχουσιν^{μ.ν} ἔχουσιν^{τ.κ} τὴν σφραγίδα τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων
 αὐτῶν^{τ.μ.κ}.

σιν αὐτοὺς ἀλλ' ἵνα βασανισθῶσιν μῆνας πέντε καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν
 ὡς βασανισμὸς σκορπίου ὅταν παῖσῃ ἄνθρωπον. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις 6*
 ἐκείναις ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον καὶ οὐχ εὐρήσουσιν αὐτόν
 καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν καὶ φεύζεται ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν. καὶ 7*
 τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοια ἵπποις ἡτοιμασμένοις εἰς πόλεμον καὶ
 ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι ὅμοιοι χρυσῷ καὶ τὰ πρόσωπα αὐ-
 τῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων. καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν καὶ οἱ 8
 ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν. καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδη- 9
 ροῦς καὶ ἡ φωνὴ τῶν περυγῶν αὐτῶν ὡς φωνὴ ἁρμάτων ἵππων πολλῶν
 τρεχόντων εἰς πόλεμον. καὶ ἔχουσιν οὐράς ὁμοίας σκορπίοις καὶ κέντρα 10*
 ἦν ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν καὶ ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους
 μῆνας πέντε. καὶ ἔχουσιν ἐφ' αὐτῶν βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου 11*
 ὄνομα αὐτῷ ἐβραϊστὶ ἀβαδδὼν καὶ ἐν τῇ ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει ἀπολλύων.
 ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπηλθεν ἰδοὺ ἔρχονται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα. καὶ ὁ ἕκτος 12*, 13*
 ἄγγελος ἐσάλπισεν καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ
 θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. λέγουσαν τῷ ἕκτῳ ἀγγέ- 14*
 λῳ ὃς εἶχε τὴν σάλπιγγα λῦσον τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους
 ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ εὐφράτῃ. καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ 15*
 ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτὸν ἵνα ἀποκτεί-
 νωσιν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. καὶ ὁ ἀριθμὸς στρατευμάτων τοῦ ἱππικοῦ 16*
 δύο μυριάδες μυριάδων καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. καὶ οὕτως εἶδον 17
 τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει καὶ τοὺς καθημένους ἐπ' αὐτῶν ἔχοντας θώρα-
 κας πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώδεις καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς
 κεφαλαὶ λεόντων καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς
 καὶ θεῖον. ὑπὸ τῶν τριῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων 18*

v.5 καὶ εδοθη αυτοῖς^ν αὐταῖς^{τ.μ.κ} ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτοὺς ἀλλ ἵνα βασανισθῶσιν^ν βασανισθῶσι^μ
 βασανισθῶσιν^{τ.κ} μῆνας πέντε καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου ὅταν παῖσῃ ἄνθρωπον.
v.6 καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον καὶ οὐ^{μ.ν} μὴ^{μ.ν} οὐχ^{τ.κ} εὐρη-
 σουσιν αὐτόν καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν καὶ φεύγει^ν φεύζεται^{τ.μ.κ} ὁ^{τ.κ.ν} θάνατος^{τ.κ.ν} ἀπ' αὐτῶν
 ο^μ θάνατος^μ. **v.7** καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοια ἵπποις ἡτοιμασμένοις εἰς πόλεμον καὶ ἐπὶ
 τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι ὅμοιοι^{τ.κ.ν} χρυσῷ^{τ.κ.ν} χρυσοῖς^μ καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα
 ἀνθρώπων. **v.10** καὶ ἔχουσιν οὐράς ὁμοίας σκορπίοις καὶ κέντρα καὶ^{μ.ν} ἦν^{τ.κ} ἐν ταῖς οὐραῖς αὐ-
 τῶν ἐξουσίαν^μ ἐχουσι^μ τοῦ^μ καὶ^{τ.κ} ἡ^{τ.κ.ν} ἐξουσία^{τ.κ.ν} αὐτῶν^{τ.κ.ν} ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας
 πέντε. **v.11** καὶ^{τ.κ} ἐχουσαι^μ ἐχουσιν^{τ.κ.ν} ἐπ^{κ.ν} ἐφ^τ αὐτῶν^{τ.κ.ν} βασιλεα^μ ἐπ^μ αὐτῶν^μ τὸν^{τ.κ.ν} ἀγγε-
 λον τῆς ἀβύσσου ὄνομα αὐτῷ ἐβραϊστὶ ἀβαδδὼν^μ ἀβαδδὼν^{τ.κ.ν} καὶ^{τ.κ.ν} ἐν δε^μ τῇ ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει
 ἀπολλύων. **v.12** ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπηλθεν ἰδοὺ ἔρχεται^{μ.ν} ἔρχονται^{τ.κ} ἐπὶ δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα. **v.13** καὶ
 ὁ ἕκτος ἀγγελος ἐσάλπισεν^μ ἐσάλπισεν^{τ.κ.ν} καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν [τεσσαρῶν]^ν τεσσαρῶν^{τ.μ.κ}
 κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **v.14** λεγόντα^ν λεγουσαν^{τ.μ.κ} τῷ ἕκτῳ
 ἀγγέλῳ ο^{μ.ν} ἐχων^{μ.ν} ὡς^{τ.κ} εἶχε^{τ.κ} τὴν σάλπιγγα λῦσον τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ
 ποταμῷ τῷ μεγάλῳ εὐφράτῃ. **v.15** καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἀγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ
 [εἰς]^μ τὴν^μ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτὸν ἵνα ἀποκτείνωσι^μ ἀποκτείνωσιν^{τ.κ.ν} τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων.
v.16 καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν^{μ.ν} στρατευμάτων τοῦ ἱπποῦ^μ ἱππικοῦ^{τ.κ.ν} δύο^{τ.κ} μυριάδες^{τ.μ.κ} δισμυριάδες^ν
 μυριάδων καὶ^{τ.κ} ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν.

- ἐκ τοῦ πυρός καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ καὶ ἐκ τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ
 19* τῶν στομάτων αὐτῶν. αἱ γὰρ ἐξουσίαι αὐτῶν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν εἰσιν αἱ
 γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὅφεσιν ἔχουσαι κεφαλὰς καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσιν.
 20* καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων οἳ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις
 οὔτε μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν ἵνα μὴ προσκυνήσωσιν τὰ
 δαιμόνια καὶ εἰδῶλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χαλκᾶ καὶ τὰ λίθινα
 21* καὶ τὰ ξύλινα ἃ οὔτε βλέπειν δύναται οὔτε ἀκούειν οὔτε περιπατεῖν. καὶ
 οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν φαρμακειῶν αὐτῶν οὔτε
 ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν.
- 10* καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περι-
 βεβλημένον νεφέλην καὶ ἵρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
 2* ὡς ὁ ἥλιος καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός. καὶ εἶχεν ἐν τῇ χειρὶ
 αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἀνεωγμένον καὶ ἔθηκεν τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ
 3* τὴν θάλασσαν τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ
 ὥσπερ λέων μυκᾶται καὶ ὅτε ἔκραξεν ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυ-
 4* τῶν φωνάς. καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς φωνάς ἑαυτῶν ἔμελλον
 γράφειν καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν μοι σφράγισον ἃ
 5* ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ καὶ μὴ ταῦτά γραψῇς. καὶ ὁ ἄγγελος ὃν εἶδον
 ἐστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἤρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν
 6* οὐρανόν. καὶ ὥμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ὅς ἔκτισεν
 τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τὴν θάλασσαν
 7* καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ὅτι χρόνος οὐκ ἔσται ἐτι. ἀλλὰ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς

v.18 ἀπο^{π.ν} υπο^{τ.κ} τῶν τριῶν πληγῶν^{π.ν} τούτων ἀπεκτανθῆσαν το τρίτον τῶν ἀνθρώπων ἀπο^π ἐκ^{τ.κ.ν} τοῦ πυρός καὶ ἐκ^{τ.κ} τοῦ καπνοῦ καὶ ἐκ^{τ.κ} τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν.
v.19 ἡ^{κ.π.ν} αἱ^τ γὰρ ἐξουσίαι^{κ.π.ν} ἐξουσίαι^τ τῶν^{π.ν} αὐτῶν^{τ.κ} ἱππῶν^{π.ν} ἐν τῷ στοματι αὐτῶν ἐστὶ^π εἰσιν^τ ἐστὶν^{κ.ν} καὶ^{κ.π.ν} ἐν^{κ.π.ν} ταῖς^{κ.π.ν} οὐραῖς^{κ.π.ν} αὐτῶν^{κ.π.ν} αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὁφείων^π ὁφείσιν^{τ.κ.ν} ἐχουσαι κεφαλὰς καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσι^π ἀδικοῦσιν^{τ.κ.ν}. **v.20** καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ οὐκ ἀπεκτανθῆσαν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις οὐδὲ^ν οὐ^{κ.π} οὔτε^τ μετενόησαν ἐκ τῶν ἐργῶν τῶν χειρῶν αὐτῶν ἵνα μὴ προσκυνήσωσιν^ν προσκυνήσωσι^π προσκυνήσωσιν^{τ.κ} τὰ δαιμόνια καὶ τὰ^{π.ν} εἰδῶλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ [καὶ^π καὶ^{τ.κ.ν} τὰ χαλκᾶ]^π χαλκᾶ^{τ.κ.ν} καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα α οὐτε βλέπειν δύναται^ν δύναται^{τ.π.κ} οὔτε ἀκούειν οὔτε περιπατεῖν. **v.21** καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν φαρμακῶν^ν φαρμακειῶν^{τ.π.κ} αὐτῶν οὔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν. **10**
v.1 καὶ εἶδον ἄλλον^{τ.κ.ν} ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιβεβλημένον νεφέλην καὶ ἡ^{π.ν} ἵρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ^{π.ν} καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός.
v.2 καὶ ἔχων^{π.ν} εἶχεν^{τ.κ} ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλίον^π βιβλαρίδιον^{τ.κ.ν} ἀνεωγμένον^{τ.π.κ} ἠνεωγμένον^ν καὶ ἐθήκε^π ἐθήκεν^{τ.κ.ν} τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τῆς^{π.ν} τὴν^{τ.κ} θαλάσσης^{π.ν} θαλάσσαν^{τ.κ} τὸν δὲ εὐώνυ-
 μον ἐπὶ τῆς^{π.ν} τὴν^{τ.κ} γῆς^{π.ν} γῆν^{τ.κ}. **v.3** καὶ ἔκραξε^π ἔκραξεν^{τ.κ.ν} φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ λέων μυκᾶται καὶ ὅτε ἔκραξεν ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. **v.4** καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς^{τ.κ} φωνάς^{τ.κ} ἑαυτῶν^{τ.κ} ἔμελλον^{τ.π.κ} ἠμελλον^ν γράφειν καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν μοι^{τ.κ} σφραγισον α ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ καὶ μὴ αὐτὰ^{π.ν} ταῦτα^{τ.κ} γραψῇς. **v.5** καὶ ὁ ἄγγελος ὃν εἶδον ἐστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἤρε^π ἤρεν^{τ.κ.ν} τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν^{π.ν} δεξιαν^{π.ν} εἰς τὸν οὐρανόν. **v.6** καὶ ὥμοσεν [ἐν]^π ἐν^{τ.κ.ν} τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ὅς ἐκτίσε^π ἐκτίσεν^{τ.κ.ν} τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τὴν θαλάσσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ὅτι χρόνος οὐκετι^{π.ν} οὐκ^{τ.κ} ἐστὶ ἐτι^{τ.κ}.

τοῦ ἑβδομοῦ ἀγγέλου ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν καὶ τελεσθῇ τὸ μυστήριον τοῦ
 θεοῦ ὡς εὐηγγέλισεν τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις τοῖς προφήταις. καὶ ἡ φωνὴ 8*
 ἦν ἡκούσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πάλιν λαλοῦσα μετ' ἐμοῦ καὶ λέγουσα ὑπάγε
 λάβε τὸ βιβλαρίδιον τὸ ἠνεωγμένον ἐν τῇ χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ἐστῶτος ἐπὶ τῆς
 θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἀπῆλθον πρὸς τὸν ἄγγελον λέγων αὐτῷ 9*
 δός μοι τὸ βιβλαρίδιον καὶ λέγει μοι λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό καὶ πικρανεῖ
 σου τὴν κοιλίαν ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σου ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι. καὶ ἔλαβον 10*
 τὸ βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου καὶ κατέφαγον αὐτό καὶ ἦν ἐν
 τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκὺ καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό ἐπικράνθη ἡ κοιλία
 μου. καὶ λέγει μοι δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ ἔθνεσιν καὶ 11*
 γλώσσαις καὶ βασιλεῦσιν πολλοῖς.

καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ λέγων ἔγχειραι καὶ μέτρησον τὸν 11*
 ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ.
 καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔσωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξω καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσῃς 2*
 ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσιν καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσιν μῆνας τεσσα-
 ράκοντα δύο. καὶ δώσω τοῖς δυσὶν μάρτυσίν μου καὶ προφητεύσουσιν 3*
 ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα περιβεβλημένοι σάκκους. οὗτοί εἰσιν 4*
 αἱ δύο ἐλαῖαι καὶ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ τῆς γῆς ἐστῶσαι. καὶ 5*
 εἴ τις αὐτοὺς θέλῃ ἀδικῆσαι πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ
 κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλῃ ἀδικῆσαι οὕτως δεῖ
 αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. οὗτοι ἔχουσιν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανὸν ἵνα μὴ 6*

v.7 ἀλλ' ^{μ.ν} ἀλλὰ ^{τ.κ} ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἑβδομοῦ ἀγγέλου ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν καὶ
 τελεσθῇ ^{μ.ν} τελεσθῇ ^{τ.κ} τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ ὡς εὐηγγέλισε ^μ εὐηγγέλισεν ^{τ.κ.ν} τοὺς ^{μ.ν} τοῖς ^{τ.κ}
 ἑαυτοῦ ^{τ.κ.ν} δούλους ^{μ.ν} αὐτοῦ ^μ δούλοις ^{τ.κ} τοὺς ^{μ.ν} τοῖς ^{τ.κ} προφήταις ^{μ.ν} προφήταις ^{τ.κ}. **v.8** καὶ ἡ
 φωνὴ ἦν ἡκούσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πάλιν λαλοῦσαν ^ν λαλοῦσα ^{τ.μ.κ} μετ' ἐμοῦ καὶ λέγουσαν ^ν λέγουσα ^{τ.μ.κ}
 ὑπάγε λάβε τὸ βιβλίον ^ν βιβλιδάριον ^μ βιβλαρίδιον ^{τ.κ} τὸ ἀνεωγμένον ^μ ἠνεωγμένον ^{τ.κ.ν} ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ^{μ.ν}
 ἀγγέλου τοῦ ἐστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. **v.9** καὶ ἀπῆλθα ^ν ἀπῆλθον ^{τ.μ.κ} πρὸς τὸν ἀγγέλον
 λέγων αὐτῷ δουναι ^{μ.ν} δός ^{τ.κ} μοι τὸ βιβλιδάριον ^μ βιβλαρίδιον ^{τ.κ.ν} καὶ λέγει μοι λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό
 καὶ πικρανεῖ σου τὴν κοιλίαν ἀλλ' ἐν τῷ στοματί σου ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι. **v.10** καὶ ἔλαβον τὸ βιβλίον ^μ
 βιβλαρίδιον ^{τ.κ.ν} ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου καὶ κατέφαγον αὐτό καὶ ἦν ἐν τῷ στοματί μου ὡς μέλι γλυκὺ
 καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου. **v.11** καὶ λέγουσιν ^ν λέγει ^{τ.μ.κ} μοι δεῖ σε πάλιν προφη-
 τεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ ἐπὶ ^μ ἔθνεσι ^μ ἔθνεσιν ^{τ.κ.ν} καὶ γλώσσαις καὶ βασιλεῦσι ^μ βασιλεῦσιν ^{τ.κ.ν} πολλοῖς.
11 v.1 καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ καὶ ^κ ὁ ^κ ἀγγελὸς ^κ εἰστήκει ^κ λέγων ἐγείρε ^ν ἐγείραι ^{τ.μ.κ}
 καὶ μετρήσον τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. **v.2** καὶ τὴν
 αὐλὴν τὴν ἔσωθεν ^{κ.μ.ν} ἔσωθεν ^τ τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξωθεν ^ν ἔξω ^{τ.μ.κ} καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσῃς ὅτι ἐδόθη
 τοῖς ἔθνεσι ^μ ἔθνεσιν ^{τ.κ.ν} καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσι ^μ πατήσουσιν ^{τ.κ.ν} μῆνας τεσσαράκοντα ^ν
 τεσσαράκοντα ^{τ.μ.κ} [καὶ] ^ν καὶ ^μ δύο. **v.3** καὶ δώσω τοῖς δυσὶ ^μ δυσὶν ^{τ.κ.ν} μάρτυσι ^μ μάρτυσιν ^{τ.κ.ν} μου
 καὶ προφητεύσουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα περιβεβλημένοι σάκκους. **v.4** οὗτοι εἰσιν αἱ
 δύο ἐλαῖαι καὶ αἱ ^{κ.μ.ν} δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ κυρίου ^{μ.ν} θεοῦ ^{τ.κ} τῆς γῆς ἐστῶτες ^ν ἐστῶσαι ^{τ.μ.κ}.
v.5 καὶ εἰ τις αὐτοὺς θέλει ^{μ.ν} θελῇ ^{τ.κ} ἀδικῆσαι πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ κατεσθίει
 τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν καὶ εἰ τις θελήσῃ ^ν θελεῖ ^μ αὐτοὺς θελῇ ^{τ.κ} ἀδικῆσαι οὕτως δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι.
v.6 οὗτοι ἔχουσιν τὴν ^ν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανὸν ἵνα μὴ βρεχῇ ^{τ.κ} υετὸς βρεχῇ ^{μ.ν} ἐν ^{τ.κ} ταῖς ^{μ.ν}
 ἡμέραις ^{τ.κ} ἡμέραις ^{μ.ν} αὐτῶν ^{τ.κ} τῆς προφητείας αὐτῶν ^{μ.ν} καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων στρέφειν
 αὐτὰ εἰς αἶμα καὶ παταῖαι τὴν γῆν ἐν ^{μ.ν} πασῇ πληγῇ ὅσακις ἐὰν θελήσωσι ^μ θελήσωσιν ^{τ.κ.ν}.

- βρέχη ὑετός ἐν ἡμέραις αὐτῶν τῆς προφητείας καὶ ἔξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων στρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα καὶ πατάζει τὴν γῆν πάσῃ πληγῇ ὅσα-
- 7* κίς ἐὰν θελήσωσιν. καὶ ὅταν τελέσωσιν τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει πόλεμον μετ' αὐτῶν καὶ νικήσει αὐτούς
- 8* καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς. καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας πόλεως τῆς μεγάλης ἣτις καλεῖται πνευματικῶς σόδομα καὶ αἴγυπτος ὅπου καὶ
- 9* ὁ κύριος ἡμῶν ἐσταυρώθη. καὶ βλέψουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν τὰ πτώματα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμισυ καὶ τὰ πτώ-
- 10* ματα αὐτῶν οὐκ ἀφήσουσιν τεθῆναι εἰς μνήματα. καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χάρουσιν ἐπ' αὐτοῖς καὶ εὐφρανθήσονται καὶ δῶρα πέμψουσιν ἀλλήλοις ὅτι οὗτοι οἱ δύο προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ
- 11* τῆς γῆς. καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἥμισυ πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ θεοῦ εἰσῆλθεν ἐπ' αὐτούς καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ φόβος μέγας
- 12* ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς. καὶ ἤκουσαν φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν αὐτοῖς ἀνάβητε ὧδε καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ
- 13* νεφέλῃ καὶ ἐθεώρησαν αὐτούς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔπεσεν καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτὰ καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγέν-
- 14* νοντο καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ. ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπηλθεν ἰδοὺ ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ. καὶ ὁ ἑβδομος ἄγγελος ἐσάλπισεν καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαι ἐγένοντο αἱ βασιλεῖαι τοῦ κόσμου τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς
- 16* αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ ἐνώπιον

v.7 καὶ ὅταν τελέσωσι^ᾠ τελέσωσιν^{τ.κ.ν} τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει πόλεμον^{τ.κ} μετ' αὐτῶν πόλεμον^{ᾠ.ν} καὶ νικήσει αὐτούς καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς. **v.8** καὶ τὰ^{τ.ᾠ.κ} πτώμα^ν πτώματα^{τ.ᾠ.κ} αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς^{ᾠ.ν} πόλεως τῆς μεγάλης ἣτις καλεῖται πνευματικῶς σόδομα καὶ αἴγυπτος ὅπου καὶ ὁ κύριος αὐτῶν^{ᾠ.ν} ἡμῶν^{τ.κ} ἐσταυρώθη. **v.9** καὶ βλέψουσιν^{ᾠ.ν} βλέψουσιν^{τ.κ} ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν τὰ^{ᾠ.ν} τὰ^{τ.κ} πτώμα^{ᾠ.ν} πτώματα^{τ.κ} αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ^{τ.κ.ν} ἥμισυ καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἀφίσουσιν^ν ἀφίσουσιν^ᾠ ἀφίσουσιν^{τ.κ} τεθῆναι εἰς μνήμα^{ᾠ.ν} μνήματα^{τ.κ}. **v.10** καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χάρουσιν^{ᾠ.ν} χάρουσιν^{τ.κ} ἐπὶ αὐτοῖς καὶ εὐφραίνονται^ν εὐφρανθήσονται^{τ.ᾠ.κ} καὶ δῶρα δώσουσιν^ᾠ πέμψουσιν^{τ.κ.ν} ἀλλήλοις ὅτι οὗτοι οἱ δύο προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. **v.11** καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἥμισυ πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ θεοῦ εἰσῆλθεν ἐν^ν εἰς^ᾠ ἐπ^{τ.κ} αὐτοῖς^ν αὐτούς^{τ.ᾠ.κ} καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσεν^ν ἐπέπεσεν^{τ.ᾠ.κ} ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς. **v.12** καὶ ἤκουσα^ᾠ ἤκουσαν^{τ.κ.ν} φωνὴν^{τ.ᾠ.κ} φωνῆς^ν μεγάλης^{τ.ᾠ.κ} μεγάλης^ν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης^ν λεγούσαν^{τ.ᾠ.κ} αὐτοῖς ἀναβατε^ν ἀναβητε^{τ.ᾠ.κ} ὧδε καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐθεώρησαν αὐτούς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. **v.13** καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ^ᾠ ὥρᾳ^{τ.κ.ν} ἐγένετο σεισμὸς μέγας καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἐπέσεν^{τ.κ.ν} καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτὰ καὶ οἱ λοιποὶ ἐμφοβοὶ ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ. **v.14** ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπηλθεν καὶ^κ ἰδοὺ^{τ.κ.ν} ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἰδοὺ^ᾠ ἔρχεται ταχύ. **v.15** καὶ ὁ ἑβδομος ἄγγελος ἐσάλπισεν^ᾠ ἐσάλπισεν^{τ.κ.ν} καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαι^{τ.ᾠ.κ} λέγοντες^ν ἐγένετο^{ᾠ.ν} ἐγένοντο^{τ.κ} ἡ^{ᾠ.ν} αἱ^{τ.κ} βασιλεῖαι^{ᾠ.ν} βασιλείαι^{τ.κ} τοῦ κόσμου τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

τοῦ θεοῦ καθήμενοι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν ἔπεσαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐ-
 τῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ. λέγοντες εὐχαριστοῦμέν σοι κύριε ὁ θεὸς 17*
 ὁ παντοκράτωρ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος ὅτι εἴληφας τὴν δύναμιν
 σου τὴν μεγάλην καὶ ἐβασίλευσας. καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν καὶ ἦλθεν ἡ 18*
 ὀργή σου καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς
 δούλοις σου τοῖς προφήταις καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά
 σου τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλους καὶ διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν
 γῆν. καὶ ἡνοίγη ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ὥφθη ἡ κιβωτὸς τῆς 19*
 διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ
 βρονταὶ καὶ σεισμὸς καὶ χάλαζα μεγάλη.

καὶ σημεῖον μέγα ὥφθη ἐν τῷ οὐρανῷ γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον 12
 καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέ-
 φανος ἀστέρων δώδεκα. καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα κράζει ὠδίνουσα καὶ 2*
 βασανιζομένη τεκεῖν. καὶ ὥφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἰδού 3*
 δράκων μέγας πυρρὸς ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα καὶ ἐπὶ τὰς
 κεφαλὰς αὐτοῦ διαδήματα ἑπτὰ. καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν 4
 ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν καὶ ὁ δράκων ἔστηκεν
 ἐνώπιον τῆς γυναίκος τῆς μελλούσης τεκεῖν ἵνα ὅταν τέκη τὸ τέκνον αὐτῆς
 καταφάγη. καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἄρρενα ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἐν 5*
 ῥάβδῳ σιδηρᾷ καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν θεὸν καὶ τὸν θρόνον
 αὐτοῦ. καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον ὅπου ἔχει τόπον ἡτοιμασμένον 6*
 ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα.
 καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ ὁ μιχαήλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐπο- 7*
 λέμησαν κατὰ τοῦ δράκοντος καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησεν καὶ οἱ ἄγγελοι
 αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἴσχυσαν οὐτὲ τόπος εὐρέθῃ αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ 8*

v.16 καὶ οἱ εἰκοσὶ καὶ ^{τ.κ}τεσσαρες ^{πρεσβυτεροι} [οἱ]^ν οἱ ^{τ.μ.κ}ενωπιον [του^μ θρονου]^μ του θεου καθη-
 μενοι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν ἐπεσον^μ ἐπεσαν^{τ.κ.ν} ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ.
v.17 λέγοντες εὐχαριστοῦμέν σοι κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ^{τ.κ}ὁ ^{τ.κ}ἐρχομενος^{τ.κ}
 ὅτι εἴληφας τὴν δύναμιν σου τὴν μεγάλην καὶ ἐβασίλευσας. **v.18** καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν καὶ ἦλθεν ἡ
 ὀργή σου καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς προφήταις καὶ
 τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομα σου τοὺς^ν τοῖς ^{τ.μ.κ}μικροὺς^ν ^{τ.μ.κ}μικροῖς^{τ.μ.κ} καὶ τοὺς^ν τοῖς ^{τ.μ.κ}μεγάλους^ν
^{τ.μ.κ}μεγαλοῖς^{τ.μ.κ} καὶ διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν. **v.19** καὶ ἡνοίγη ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ
 ὁ^ν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ὥφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης τοῦ^μ κυρίου^μ αὐτοῦ ^{τ.κ.ν}ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ καὶ ἐγένοντο
 ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμοὶ ^{τ.κ.ν}καὶ ^{τ.κ.ν}χάλαζα μεγάλη. **12 v.2** καὶ ἐν γαστρὶ
 ἔχουσα καὶ^ν ἐκράζεν^μ κράζει^{τ.κ.ν} ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. **v.3** καὶ ὥφθη ἄλλο σημεῖον ἐν
 τῷ οὐρανῷ καὶ ἰδού δράκων πυρρὸς^μ μέγας πυρρὸς^{τ.κ.ν} ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα καὶ ἐπὶ τὰς
 κεφαλὰς αὐτοῦ διαδήματα ^{τ.κ}ἑπτὰ διαδήματα^{μ.ν}. **v.5** καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἄρρενα^ν ἄρρενα ^{τ.μ.κ}ὃς μέλλει
 ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν θεὸν καὶ πρὸς^{μ.ν}
 τὸν θρόνον αὐτοῦ. **v.6** καὶ ἡ γυνὴ ἐφυγεν εἰς τὴν ἔρημον ὅπου ἔχει ἐκεῖ^{μ.ν} τόπον ἡτοιμασμένον
 ὑπο^μ ἀπο^{τ.κ.ν} τοῦ θεοῦ ἵνα ἐκεῖ ἐκτρέφωσιν^μ τρέφωσιν ^{τ.κ.ν}αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα.
v.7 καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ ὁ μιχαήλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ τοῦ^ν πολεμήσαι^{μ.ν} ἐπολέμησαν^{τ.κ}
 μετὰ^{μ.ν} κατὰ^{τ.κ} τοῦ δράκοντος καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησε^μ ἐπολέμησεν^{τ.κ.ν} καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ.

ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας ὁ ὄφης ὁ ἀρχαῖος ὁ καλούμενος διάβολος καὶ ὁ σατανᾶς ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν καὶ οἱ ἄγγε-
 10* λοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν. καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην λέγουσαν
 ἐν τῷ οὐρανῷ ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ
 θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ ὅτι κατέβλήθη ὁ κατήγορος
 τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ὁ κατηγορῶν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας
 11 καὶ νυκτός. καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου καὶ διὰ
 τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι
 12* θανάτου. διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε οἱ οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες
 οὐαὶ τοῖς κατοικοῦσιν τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν ὅτι κατέβη ὁ διάβολος
 13* πρὸς ὑμᾶς ἔχων θυμὸν μέγαν εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει. καὶ ὅτε εἶδεν
 ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν ἐδίωξεν τὴν γυναῖκα ἣτις ἔτεκεν τὸν ἄρ-
 14* ρενα. καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ δύο πτέρυγες τοῦ αἵτου τοῦ μεγάλου ἵνα
 πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν καὶ
 15* καιροὺς καὶ ἡμῖς καιροῦ ἀπὸ προσώπου τοῦ ὀφews. καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφης
 ὀπίσω τῆς γυναικὸς ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὕδωρ ὡς ποταμὸν ἵνα ταυτὴν
 16* ποταμοφόρητον ποιήσῃ. καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ γυναικὶ καὶ ἠνοιξεν ἡ γῆ
 τὸ στόμα αὐτῆς καὶ κατέπιεν τὸν ποταμὸν ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στό-
 17* ματος αὐτοῦ. καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικὶ καὶ ἀπῆλθεν ποιῆσαι
 πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς
 τοῦ θεοῦ καὶ ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἰησοῦ χριστοῦ.

13* καὶ ἐστάθην ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης

v.8 καὶ οὐκ ἰσχυσεν^{μ.ν} ἰσχυσαν^{τ.κ} οὐδε^{μ.ν} οὐτε^{τ.κ} τοπος ευρεθη αυτω^μ αυτων^{τ.κ.ν} ετι εν τω ουρανω.
v.9 καὶ ἐβλήθη ὁ δρακὼν ὁ μέγας ὁ ὄφης ὁ ἀρχαῖος ὁ καλούμενος διάβολος καὶ ὁ^{τ.κ.ν} σατανᾶς ὁ πλανῶν τὴν
 οἰκουμένην ὅλην ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν. **v.10** καὶ ἠκουσα φωνὴν
 μεγάλην λέγουσαν^{τ.κ} ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν^{μ.ν} ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ
 θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ ὅτι ἐβλήθη^{μ.ν} κατέβλήθη^{τ.κ} ὁ κατήγορ^ν κατήγορος^{τ.μ.κ} τῶν
 ἀδελφῶν ἡμῶν ὁ κατηγορῶν αὐτοὺς^ν αὐτῶν^{τ.μ.κ} ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός. **v.12** διὰ
 τοῦτο εὐφραίνεσθε [οἱ]^{μ.ν} οἱ^{τ.κ} οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες οὐαὶ τῇ^μ γῇ^μ τοῖς^{τ.κ} κατοικοῦσιν^{τ.κ}
 τὴν^{τ.κ.ν} γῆν^{τ.κ.ν} καὶ τῇ^μ τὴν^{τ.κ.ν} θαλάσση^μ θαλάσσαν^{τ.κ.ν} ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς ἔχων
 θυμὸν μέγαν εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει. **v.13** καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν ἐδίωξε^μ
 ἐδίωξεν^{τ.κ.ν} τὴν γυναῖκα ἣτις ἔτεκε^μ ἔτεκεν^{τ.κ.ν} τὸν ἀρσενα^ν ἀρρενα^{τ.μ.κ}. **v.14** καὶ ἐδοθησαν τῇ
 γυναικὶ αἱ^ν δύο πτέρυγες τοῦ αἵτου τοῦ μεγάλου ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς ὅπως^μ
 ὅπου^{τ.κ.ν} τρέφεται^μ τρέφεται^{τ.κ.ν} ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἡμῖς καιροῦ ἀπὸ προσώπου τοῦ ὀφews.
v.15 καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφης ὀπίσω^{τ.κ} τῆς^{τ.κ} γυναικὸς^{τ.κ} ἐκ τοῦ στοματός αὐτοῦ ὀπίσω^{μ.ν} τῆς^{μ.ν} γυναικὸς^{μ.ν}
 ὕδωρ ὡς ποταμὸν ἵνα αὐτὴν^{μ.ν} ταυτὴν^{τ.κ} ποταμοφόρητον ποιήσῃ. **v.16** καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ γυναικὶ
 καὶ ἠνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς καὶ κατέπιε^μ κατέπιεν^{τ.κ.ν} τὸν ποταμὸν ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ
 στοματός αὐτοῦ. **v.17** καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικὶ καὶ ἀπῆλθε^μ ἀπῆλθεν^{τ.κ.ν} ποιῆσαι
 πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ ἐχόντων τὴν
 μαρτυρίαν τοῦ^{τ.κ} ἰησοῦ χριστοῦ^{τ.κ}. **13**

θηρίον ἀναβαῖνον ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα καὶ ἐπὶ τῶν κερά-
των αὐτοῦ δέκα διαδήματα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὄνομα βλασφημίας.
καὶ τὸ θηρίον ὃ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκτου 2*
καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύ-
ναμιν αὐτοῦ καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ καὶ ἐξουσίαν μεγάλην. καὶ εἶδον μίαν 3*
τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην εἰς θάνατον καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου
αὐτοῦ ἔθεραπεύθη καὶ ἐθαυμάσθη ἕν ὅλη τῇ γῇ ὀπίσω τοῦ θηρίου. καὶ 4*
προσεκύνησαν τὸν δράκοντα ὃς ἔδωκεν ἐξουσίαν τῷ θηρίῳ καὶ προσεκύ-
νησαν τὸ θηρίον λέγοντες τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ τίς δύναται πολεμῆσαι μετ’
αὐτοῦ. καὶ ἐδόθη αὐτῷ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίας καὶ ἐδόθη 5*
αὐτῷ ἐξουσία ποιῆσαι μῆνας τεσσαράκοντα δύο. καὶ ἤνοιζεν τὸ στόμα 6*
αὐτοῦ εἰς βλασφημίαν πρὸς τὸν θεόν βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ
τὴν σκηνὴν αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας. καὶ ἐδόθη αὐ- 7*
τῷ πόλεμον ποιῆσαι μετὰ τῶν ἁγίων καὶ νικῆσαι αὐτούς καὶ ἐδόθη αὐτῷ
ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος. καὶ προσκυνήσουσιν 8*
αὐτῷ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς ὧν οὐ γέγραπται τὰ ὀνόματα ἐν
τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. εἴ τις 9
ἔχει οὖς ἀκουσάτω. εἴ τις αἰχμαλωσίαν συνάγει εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει 10*
εἴ τις ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτενεῖ δεῖ αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτανθῆναι ὧδέ ἐστιν
ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων. καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ 11*
τῆς γῆς καὶ εἶχεν κέρατα δύο ὅμοια ἀρνίῳ καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. καὶ τὴν 12*

v.1 [v 12.18+13:1] καὶ εσταθη^v εσταθεν^{τ.μ.κ} ἐπὶ τὴν ἀμμόν τῆς θαλάσσης καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης
θηρίον ἀναβαῖνον ἔχον κεφαλὰς^{τ.κ} ἑπτὰ^{τ.κ} καὶ^{τ.κ} κέρατα δέκα καὶ^{μ.ν} κεφαλὰς^{μ.ν} ἑπτὰ^{μ.ν} καὶ ἐπὶ τῶν
κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὄνοματα^μ ὀνοματα^{τ.κ} βλασφημίας.
v.2 καὶ τὸ θηρίον ὃ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἀρκου^{μ.ν} ἀρκτου^{τ.κ} καὶ τὸ στόμα
αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ καὶ ἐξουσίαν
μεγάλην. **v.3** καὶ εἶδον^{τ.κ} μίαν ἐκ^{μ.ν} τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡσεὶ^μ ὡς^{τ.κ.ν} ἐσφαγμένην εἰς θάνατον καὶ
ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐθεραπεύθη καὶ ἐθαυμάσθη^{κ.μ} Ἀεθαυμάσθη^τ ἐν^τ ὅλῃ τῇ^{κ.μ.ν} τῇ^τ γῇ ὀπίσω
τοῦ θηρίου. **v.4** καὶ προσεκύνησαν τῷ^{μ.ν} δράκοντι^{μ.ν} τῷ^μ δεδοκоти^μ τὴν^μ τὸν^{τ.κ} δράκοντα^{τ.κ} ὃς^{τ.κ}
οτι^v ἔδωκεν^{τ.κ.ν} τὴν^v ἐξουσίαν τῷ θηρίῳ καὶ προσεκύνησαν τῷ^{μ.ν} τῷ^{τ.κ} θηρίῳ^{μ.ν} θηρίον^{τ.κ} λέγοντες
τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ καὶ^{μ.ν} τίς δυνατός^μ δύναται^{τ.κ.ν} πολεμῆσαι μετ’ αὐτοῦ. **v.5** καὶ ἐδόθη αὐτῷ
στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίαν^μ βλασφημίας^{τ.κ.ν} καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία πολεμον^μ ποιῆσαι
μῆνας τεσσαράκοντα^v [καὶ]^v τεσσαράκοντα^{τ.μ.κ} δύο. **v.6** καὶ ἠνοιξε^μ ἠνοιξεν^{τ.κ.ν} τὸ στόμα αὐτοῦ
εἰς βλασφημίας^v βλασφημίαν^{τ.μ.κ} πρὸς τὸν θεόν βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ
καὶ^{τ.κ} τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας. **v.7** καὶ ἐδόθη αὐτῷ πολεμον^{τ.κ} ποιῆσαι πολεμον^{μ.ν} μετὰ τῶν
ἁγίων καὶ νικῆσαι αὐτούς καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ^{μ.ν} λαόν^{μ.ν} καὶ γλῶσσαν καὶ
ἔθνος. **v.8** καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ^v αὐτῷ^{τ.μ.κ} πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς οὐ^v ὧν^{τ.μ.κ}
οὐ γέγραπται τὸ^{μ.ν} τὰ^{τ.κ} ὀνόματα^{μ.ν} ὀνοματα^{τ.κ} αὐτοῦ^v ἐν τῷ^{μ.ν} τῇ^{τ.κ} βίβλῳ^{μ.ν} βίβλῳ^{τ.κ} τῆς ζωῆς τοῦ
ἀρνίου τοῦ^{μ.ν} ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. **v.10** εἴ τις εἰς^v ἔχει^μ αἰχμαλωσίαν^{τ.κ.ν} συνάγει^{τ.κ}
εἰς^{τ.κ.ν} αἰχμαλωσίαν ὑπάγει εἰ τις ἐν μαχαίρῃ^v ἀποκτανθῆναι^v μαχαίρᾳ^{τ.μ.κ} ἀποκτενεῖ^{τ.μ.κ} δεῖ^{τ.μ.κ}
αὐτὸν ἐν μαχαίρῃ^v μαχαίρᾳ^{τ.μ.κ} ἀποκτανθῆναι ὧδε ἐστὶν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων. **v.11** καὶ
εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς καὶ εἶχε^μ εἶχεν^{τ.κ.ν} κέρατα δύο ὅμοια ἀρνίῳ καὶ ἐλάλει ὡς
δράκων.

- ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ ἵνα προσκυνήσωσιν τὸ θηρίον τὸ πρῶτον
- 13* οὐ ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα ἵνα καὶ πῦρ ποιῇ καταβαίνειν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν
- 14* ἀνθρώπων. καὶ πλανᾷ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὰ σημεῖα ἃ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου λέγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ ὃ ἔχει τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρας καὶ ἔζησεν.
- 15* καὶ ἐδόθη αὐτῷ δοῦναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου καὶ ποιήσῃ ὅσοι ἂν μὴ προσκυνήσωσιν τὴν εἰκόνα τοῦ
- 16* θηρίου ἵνα ἀποκτανθῶσιν. καὶ ποιεῖ πάντας τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους ἵνα δώσῃ αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς ἢ ἐπὶ
- 17* τῶν μέτωπων αὐτῶν. καὶ ἵνα μὴ τις δύνηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα ἢ τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος
- 18* αὐτοῦ. ὧδε ἡ σοφία ἐστίν ὁ ἔχων τὸν νοῦν ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστίν καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ χξς.
- 14* καὶ εἶδον καὶ ἰδοὺ ἄρνιον ἐστηκὸς ἐπὶ τὸ ὄρος σιών καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἔχουσαι τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
- 2* γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης καὶ φωνὴν
- 3* ἤκουσα κιθαρωδῶν κιθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν. καὶ ᾄδουσιν

v.12 καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ ἐποιεῖ^ῃ ποιεῖ^{τ.κ.ν} τὴν γῆν καὶ τοὺς κατοικοῦντας^{τ.κ} ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας^{ῃ.ν} ἵνα προσκυνήσωσιν^ν προσκυνήσωσι^ῃ προσκυνήσωσιν^{τ.κ} τὸ θηρίον τὸ πρῶτον οὐ ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. **v.13** καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα ἵνα^{τ.κ.ν} καὶ πῦρ ἵνα^ῃ ποιῇ^{τ.κ.ν} καταβαίνειν^{τ.κ} ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνειν^ν καταβαίνει^ῃ ἐπὶ^ῃ εἰς^{τ.κ.ν} τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. **v.14** καὶ πλανά [τοὺς^ῃ ἐμοὺς]^ῃ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὰ σημεῖα ἃ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου λέγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ ὁ^{τ.ῃ.κ} ὅς^ν εἶχε^ῃ εἶχε^{τ.κ.ν} τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρας^ν μαχαίρας^{τ.ῃ.κ} καὶ ἐζήσε^ῃ ἐζήσεν^{τ.κ.ν}. **v.15** καὶ ἐδόθη αὐτῷ δοῦναι^{τ.κ.ν} πνεῦμα δοῦναι^ῃ τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου καὶ ποιήσῃ [ἵνα]^ν ὅσοι εἰς^{ῃ.ν} ἀν^{τ.κ} μὴ προσκυνήσωσι^ῃ προσκυνήσωσιν^{τ.κ.ν} τῇ^{ῃ.ν} τὴν^{τ.κ} εἰκόνι^{ῃ.ν} εἰκόνα^{τ.κ} τοῦ θηρίου ἀποκτανθῶσι^ῃ ἵνα^{τ.κ} ἀποκτανθῶσιν^{τ.κ.ν}. **v.16** καὶ ποιεῖ πάντας τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους ἵνα δώσιν^{ῃ.ν} δώσῃ^{τ.κ} αὐτοῖς χάραγμα^ῃ χάραγμα^{τ.κ.ν} ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς ἢ ἐπὶ τοῖς^ν τῶν^{τ.ῃ.κ} μετώπων^ν μετώπων^{τ.ῃ.κ} αὐτῶν. **v.17** καὶ ἵνα μὴ τις δύναται^ῃ δύνηται^{τ.κ.ν} ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα ἢ^{τ.κ} τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. **v.18** ὧδε ἡ σοφία ἐστίν ὁ ἔχων τὸν^{τ.κ} νοῦν ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστίν [καὶ]^ῃ καὶ^{τ.κ.ν} ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ ἑξακοσίοι^ν ἑξήκοντα^ν ἑξ^ν [ἐστίν]^ῃ χξς^{τ.ῃ.κ}. **14 v.1** καὶ εἶδον καὶ ἰδοὺ τοῖς^ν [τοῖς]^ῃ ἄρνιον ἐστος^ν ἐστηκὸς^{τ.ῃ.κ} ἐπὶ τὸ ὄρος σιών καὶ μετ' αὐτοῦ [ἀριθμὸς]^ῃ ἑκατὸν^{τ.κ.ν} τεσσαράκοντα^{τ.κ} τεσσαράκοντα^ν τέσσαρες^{τ.κ.ν} χιλιάδες ἔχουσαι τὸ^{ῃ.ν} ὄνομα^{ῃ.ν} αὐτοῦ^{ῃ.ν} καὶ^{ῃ.ν} τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. **v.2** καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης καὶ ἡ^{ῃ.ν} φωνὴ^{ῃ.ν} ἡν^{ῃ.ν} φωνὴν^{τ.κ} ἤκουσα ὡς^{ῃ.ν} κιθαρωδῶν κιθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν.

ὡς ὦδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο μαθεῖν τὴν ὦδὴν εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες οἱ ἡγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς. οὗτοί εἰ- 4*
 σιν οἱ μετὰ γυναικῶν οὐκ ἐμολύνθησαν παρθένοι γάρ εἰσιν οὗτοι εἰσιν οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ ἁρνίῳ ὅπου ἂν ὑπάγῃ οὗτοι ἡγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀπαρχὴ τῷ θεῷ καὶ τῷ ἁρνίῳ. καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν οὐχ 5*
 εὗρέθη δόλος ἁμωμοί γάρ εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ. καὶ εἶδον 6*
 ἄλλον ἄγγελον πετώμενον ἐν μεσουρανήματι ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον εὐαγγελίσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς καὶ πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν. λέγοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ φοβήθητε τὸν θεὸν καὶ 7*
 δότε αὐτῷ δόξαν ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ καὶ προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ θάλασσαν καὶ πηγὰς ὑδάτων. καὶ ἄλλος ἄγγελος ἠκολούθησεν λέγων ἔπεσεν ἔπεσεν βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ 8*
 μεγάλη ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πεπότικεν πάντα ἔθνη. καὶ τρίτος ἄγγελος ἠκολούθησεν αὐτοῖς λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ εἴ 9*
 τις τὸ θηρίον προσκυνεῖ καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς πίεται ἐκ τοῦ οἴνου 10*
 τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ κεκερασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ καὶ βασανισθήσεται ἐν πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον τῶν ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἐνώπιον τοῦ ἁρνίου. καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν ἀναβαίνει 11*
 εἰς αἰῶνα αἰώνων καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέρας καὶ νυκτός οἱ προσκυνοῦντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ εἴ τις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ὧδε ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν ὧδε οἱ τηροῦντες τὰς 12*

v.3 και αδουσιν [ως]^v ως^{τ.κ} ὦδην καινην ενωπιον του θρονου και ενωπιον των τεσσαρων ζων και των πρεσβυτερων και ουδεις εδυνατο^{μ.ν} ηδυνατο^{τ.κ} μαθειν την ωδην ει μη αι ρηδ^μ εκατον^{τ.κ.ν} τεσσαρακοντα^{τ.κ} τεσσερακοντα^v τεσσαρες^{τ.κ.ν} χιλιαδες οι ηγορασμενοι απο της γης. **v.4** ουτοι εισιν οι μετα γυναικων ουκ εμολυνθησαν παρθενοι γαρ εισιν ουτοι εισιν^{τ.μ.κ} οι ακολουθουντες τω αρνιω οπου αν υπαγη ουτοι υπο^μ ιησου^μ ηγορασθησαν απο των ανθρωπων απαρχη τω θεω και τω αρνιω. **v.5** και εν τω στοματι αυτων ουχ ευρεθη ψευδος^{μ.ν} δολος^{τ.κ} αμωμοι γαρ^{τ.μ.κ} εισι^μ εισιν^{τ.κ.ν} ενωπιον^{τ.κ} του^{τ.κ} θρονου^{τ.κ} του^{τ.κ} θεου^{τ.κ}. **v.6** και ειδον αλλον^{τ.κ.ν} αγγελον πετομενον^{μ.ν} πετωμενον^{τ.κ} εν μεσουρανηματι εχοντα ευαγγελιον αιωνιον ευαγγελισαι επι^v τους καθημενους^{μ.ν} κατοικουντας^{τ.κ} επι της γης και επι^{μ.ν} παν εθνος και φυλην και γλωσσαν και λαον. **v.7** λεγων^{μ.ν} λεγοντα^{τ.κ} εν φωνη μεγαλη φοβηθητε τον θεον και δοτε αυτω δοξαν οτι ηλθεν η ωρα της κρισεως αυτου και προσκυνησατε τω ποιησαντι τον ουρανον και την γην και την^{κ.μ} θαλασσαν και πηγας υδατων. **v.8** και αλλος δευτερος^μ αγγελος δευτερος^v ηκολουθησε^μ ηκολουθησεν^{τ.κ.ν} λεγων [επεσεν]^μ επεσεν^{τ.κ.ν} επεσε^μ επεσεν^{τ.κ.ν} βαβυλων η πολις^{τ.κ} η^{τ.κ} μεγαλη η^v οτι^{τ.κ} εκ του οινου του θυμου της πορνειας αυτης πεποτικε^μ πεποτικεν^{τ.κ.ν} παντα τα^{μ.ν} εθνη. **v.9** και αλλος^{μ.ν} τριτος^{τ.κ} αγγελος τριτος^{μ.ν} ηκολουθησεν αυτοις λεγων εν φωνη μεγαλη ει τις προσκυνει^{μ.ν} το θηριον προσκυνει^{τ.κ} και την εικονα αυτου και λαμβανει χαραγμα επι του μετωπου αυτου η επι την χειρα αυτου. **v.10** και αυτος πιεται εκ του οινου του θυμου του θεου του κεκερασμενου ακρατου εν τω ποτηριω της οργης αυτου και βασανισθησεται εν πυρι και θειω ενωπιον των^{τ.μ.κ} αγιων^{τ.μ.κ} αγγελων αγιων^v και ενωπιον του αρνιου. **v.11** και ο καπνος του βασανισμου αυτων αναβαινει^{τ.κ} εις αιωνας αιωνων αναβαινει^{μ.ν} και ουκ εχουσιν αναπαυσιν ημερας και νυκτος οι προσκυνουντες το θηριον και την εικονα αυτου και ει τις λαμβανει το χαραγμα του ονοματος αυτου.

- 13* ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ τὴν πίστιν ἰησοῦ. καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρα-
 νου λεγούσης μοι γράψον μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν κυρίῳ ἀποθνήσκοντες
 ἀπαρτί ναί λέγει τὸ πνεῦμα ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν τὰ δὲ
 14* ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν. καὶ εἶδον καὶ ἰδού νεφέλη λευκὴ καὶ
 ἐπὶ τὴν νεφέλην καθήμενος ὅμοιος υἱῷ ἀνθρώπου ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
 15* αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ. καὶ ἄλλος
 ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ κρᾶζων ἐν μεγάλῃ φωνῇ τῷ καθημένῳ ἐπὶ
 τῆς νεφέλης πέμψον τὸ δρέπανόν σου καὶ θέρισον ὅτι ἦλθεν σοι ἡ ὥρα τοῦ
 16* θερίσαι ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. καὶ ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ
 17 τὴν νεφέλην τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ. καὶ ἄλλος
 ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον
 18* ὀξύ. καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ
 τοῦ πυρός καὶ ἐφώνησεν κραυγῇ μεγάλῃ τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ
 λέγων πέμψον σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς γῆς
 19* ὅτι ἤκμασαν αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς. καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ
 εἰς τὴν γῆν καὶ ἐτρύγησεν τὴν ἀμπελον τῆς γῆς καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν
 20* τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τὴν μέγαλην. καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξω τῆς πόλεως
 καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων ἀπὸ σταδίων
 χιλίων ἑξακοσίων.
- 15** καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμαστόν ἀγγέλους
 ἑπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς
 2* τοῦ θεοῦ. καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρί καὶ τοὺς
 νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ χαράγματος
 αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐστῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν

v.12 ὡδε ἡ^{μν.ν} υπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν [ὡδε]^{μν} ὡδε^{τ.κ} οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ τὴν πίστιν ἰησοῦ. **v.13** καὶ ἠκούσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης [μοι]^{μν} μοι^{τ.κ} γράψον μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπ^{μν.ν} ἀπαρτί^{τ.κ} ἀρτί^{μν.ν} ναί^{τ.κ.ν} λέγει ναί^{μν} τὸ πνεῦμα ἵνα ἀναπαύσωνται^ν ἀναπαύσωνται^{τ.μ.κ} ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν τὰ γὰρ^ν δε^{τ.μ.κ} ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν. **v.14** καὶ εἶδον καὶ ἰδού νεφέλη λευκὴ καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην καθήμενον^{μν.ν} καθημενος^{τ.κ} ὅμοιον^{μν.ν} ὅμοιος^{τ.κ} υἱῷ^{τ.μ.κ} υἱον^ν ἀνθρώπου ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ. **v.15** καὶ ἄλλος ἀγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ κρᾶζων ἐν μεγάλῃ^{τ.κ} φωνῇ μεγάλῃ^{μν.ν} τῷ καθη-
 μένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης πέμψον τὸ δρέπανον σου καὶ θέρισον ὅτι ἦλθεν σοι^{τ.κ} ἡ ὥρα τοῦ^{τ.κ} θερίσαι ὅτι
 ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. **v.16** καὶ ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῆς^ν τὴν^{τ.μ.κ} νεφέλης^ν νεφέλην^{τ.μ.κ} τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ. **v.18** καὶ ἄλλος ἀγγελος [ἐξῆλθεν]^ν ἐξῆλθεν^{τ.μ.κ} ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου [ο]^ν ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός καὶ ἐφώνησε^{μν} ἐφώνησεν^{τ.κ.ν} κραυγῇ^{τ.μ.κ} φωνῇ^ν μεγάλῃ τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ λέγων πέμψον σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς ἀμπελου^{κ.μ.ν} τῆς^{κ.μ.ν} γῆς ὅτι ἠκμασαν αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς. **v.19** καὶ ἔβαλεν ὁ ἀγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν καὶ ἐτρύγησεν^{μν} ἐτρύγησεν^{τ.κ.ν} τὴν ἀμπελον τῆς γῆς καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τὸν^{μν.ν} τὴν^{τ.κ} μέγαν^{μν.ν} μέγαλην^{τ.κ}. **v.20** καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξωθεν^{μν.ν} ἔξω^{τ.κ} τῆς πόλεως καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων ἀπὸ σταδίων χιλίων ἑξακοσίων. **15 v.2** καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρί καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ χαράγματος^{τ.κ} αὐτοῦ^{τ.κ} ἐκ^{τ.κ} τοῦ^{τ.κ} ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐστῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην ἔχοντας κιθάρας τοῦ θεοῦ.

τὴν ὑαλίνην ἔχοντας κιθάρας τοῦ θεοῦ. καὶ ᾄδουσιν τὴν ᾠδὴν μωσέως 3*
 δούλου τοῦ θεοῦ καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ ἀρνίου λέγοντες μεγάλα καὶ θαυμαστὰ
 τὰ ἔργα σου κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου
 ὁ βασιλεὺς τῶν ἁγίων. τίς οὐ μὴ φοβηθῇ σε κύριε καὶ δοξάσῃ τὸ ὄνομά σου 4*
 ὅτι μόνος ὁσος ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἤξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν
 σου ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφανερώθησαν. καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον καὶ ἰδού 5*
 ἡνοίγη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ ἐξῆλθον 6*
 οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ ἐνδεδυμένοι λίνον
 καθαρὸν καὶ λαμπρὸν καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς. καὶ 7*
 ἐν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκεν τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς
 γεμούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ζώντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
 καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως 8*
 αὐτοῦ καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ
 πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων.

καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ ναοῦ λεγούσης τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις 16*
 ὑπάγετε καὶ ἐκχέετε τὰς φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ εἰς τὴν γῆν. καὶ 2*
 ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος καὶ ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐγένετο
 ἕλκος κακὸν καὶ πονηρὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα
 τοῦ θηρίου καὶ τοὺς τῇ εἰκόνι αὐτοῦ προσκυνοῦντας. καὶ ὁ δεῦτερος 3*
 ἄγγελος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς
 νεκροῦ καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶσα ἀπέθανεν ἐν τῇ θαλάσῃ. καὶ ὁ τρίτος ἄγ- 4*
 γελος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ εἰς τὰς πηγὰς τῶν
 ὑδάτων καὶ ἐγένετο αἷμα. καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντος 5*

v.3 και αδουσι^μ αδουσιν^{τ.κ.ν} την ωδην μωυσεως^{μ.ν} μωσεως^{τ.κ} του^{κ.μ.ν} δουλου του θεου και την
 ωδην του αρνιου λεγοντες μεγαλα και θαυμαστα τα εργα σου κυριε ο θεος ο παντοκρατωρ δικαιοι και
 αληθιναι αι οδοι σου ο βασιλευς των εθνων^{μ.ν} αγιων^{τ.κ.}. **v.4** τις ου μη φοβηθη σε^{τ.μ.κ} κυριε και
 δοξασει^ν δοξαση^{τ.μ.κ} το ονομα σου οτι μονος αγιος^μ οσος^{τ.κ.ν} οτι παντα τα εθνη ηξουσιν^μ ηξουσιν^{τ.κ.ν}
 και προσκυνησουσιν ενωπιον σου οτι τα δικαιωματα σου εφανερωθησαν. **v.5** και μετα ταυτα ειδον και
 ιδου^{τ.κ} ηνοιγη ο ναος της σκηνης του μαρτυριου εν τω ουρανω. **v.6** και εξηλθον οι επτα αγγελοι [οι]^ν
 οι^μ εχοντες τας επτα πληγας [εκ^μ εκ^{τ.κ.ν} του ναου]^μ οι^μ ησαν^μ ναου^{τ.κ.ν} ενδεδυμενοι λινον καθαρων
 και^{τ.κ} λαμπρων και περιεζωσμενοι περι τα στηθη ζωνας χρυσας. **v.7** και εν εκ των τεσσαρων ζων
 εδωκε^μ εδωκεν^{τ.κ.ν} τοις επτα αγγελοις επτα φιαλας χρυσας γεμουσας του θυμου του θεου του ζωντος εἰς
 τους αιωνας των αιωνων. **v.8** και εγεμισθη ο ναος καπνου εκ της δοξης του θεου και εκ της δυναμεως
 αυτου και ουδεις εδυνατο^{μ.ν} ηδυνατο^{τ.κ} εἰσελθειν εἰς τον ναον αχρι τελεσθωσιν αι επτα πληγαι των επτα
 αγγελων. **16 v.1** και ηκουσα φωνης^{τ.μ.κ} μεγαλης φωνης^ν εκ του ναου λεγουσης τοις επτα αγγελοις
 υπαγετε και εκχεετε^ν εκχεατε^{τ.μ.κ} τας επτα^{μ.ν} φιαλας του θυμου του θεου εἰς την γην. **v.2** και απηλθεν
 ο πρωτος και εξεχεε^μ εξεχεεν^{τ.κ.ν} την φιαλην αυτου εἰς^{μ.ν} επι^{τ.κ} την γην και εγενετο ελκος κακον και
 πονηρον επι^{μ.ν} εἰς^{τ.κ} τους ανθρωπους τους εχοντας το χαραγμα του θηριου και τους προσκυνουντας^{μ.ν}
 τη εικονι αυτου προσκυνουντας^{τ.κ}. **v.3** και ο δευτερος αγγελος^{τ.μ.κ} εξεχεε^μ εξεχεεν^{τ.κ.ν} την φιαλην
 αυτου εἰς την θαλασσαν και εγενετο αιμα ως νεκρου και πασα ψυχη ζωης^ν ζωσα^{τ.μ.κ} απεθανεν τα^ν εν
 τη θαλασση. **v.4** και ο τριτος [αγγελος]^μ αγγελος^{τ.κ} εξεχεε^μ εξεχεεν^{τ.κ.ν} την φιαλην αυτου εἰς τους
 ποταμους και εἰς^{τ.μ.κ} τας πηγας των υδατων και εγενετο αιμα. **v.5** και ηκουσα του αγγελου των υδατων
 λεγοντος δικαιοι κυριε^{τ.κ} ει ο ων και ο ην και^{τ.κ} ο εσομενος^κ οσος^{τ.μ.ν} οτι ταυτα εκρινας.

- 6* δίκαιος κύριε εἶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ὄσιος ὅτι ταῦτα ἔκρινας. ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν καὶ αἷμα αὐτοῖς ἐδώκας πιεῖν ἄξιοι γάρ εἰσιν.
- 7* καὶ ἤκουσα ἄλλου ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος ναὶ κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ἀληθινὰ καὶ δίκαια αἱ κρίσεις σου. καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι τοὺς
- 8* ἀνθρώπους ἐν πυρί. καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα καὶ ἐβλασφήμησαν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ τοῦ ἔχοντος ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς
- 9* ταύτας καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν. καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη καὶ ἐμασσῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου.
- 11 καὶ ἐβλασφήμησαν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν
- 12* ἑλκῶν αὐτῶν καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν τὸν εὐφράτην καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ ἵνα ἐτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ
- 13* ἀνατολῶν ἡλίου. καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα
- 14* τρία ἀκάθαρτα ὅμοια βατράχοις. εἰσὶν γὰρ πνεύματα δαιμόνων ποιοῦντα σημεῖα ἐκπορεύεσθαι ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς μεγάλης τοῦ θεοῦ
- 15* τοῦ παντοκράτορος. ἰδοὺ ἔρχομαι ὡς κλέπτης μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ καὶ βλέπωσιν τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον
- 16* ἐβραϊστὶ ἄρμαγεδδών. καὶ ὁ ἑβδομος ἄγγελος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ

v.6 ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν καὶ αἷμα αὐτοῖς ^v“ἐδώκας” ἐδώκας^{τ.μ.κ} πιεῖν ἄξιοι γὰρ^{τ.κ} εἰσιν. **v.7** καὶ ἤκουσα ἄλλου^{τ.κ} ἐκ^{τ.κ} τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος ναὶ κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ἀληθινὰ καὶ δίκαια αἱ κρίσεις σου. **v.8** καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος^{τ.μ.κ} ἐξέχεε^μ ἐξέχεεν^{τ.κ.ν} τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι τοὺς^{τ.κ.ν} ἀνθρώπους^{τ.κ.ν} ἐν πυρί τοὺς^μ ἀνθρώπους^μ. **v.9** καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἀνθρώποι καῦμα μέγα καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ^μ ἀνθρώποι^μ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ τοῦ ἔχοντος τὴν^v ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν. **v.10** καὶ ὁ πέμπτος [ἄγγελος]^μ ἄγγελος^{τ.κ} ἐξέχεε^μ ἐξέχεεν^{τ.κ.ν} τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη καὶ ἐμασσῶντο^{μ.ν} ἐμασσῶντο^{τ.κ} τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου. **v.12** καὶ ὁ ἕκτος [ἄγγελος]^μ ἄγγελος^{τ.κ} ἐξέχεε^μ ἐξέχεεν^{τ.κ.ν} τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν τὸν^{τ.κ.ν} εὐφράτην καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ ἵνα ἐτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῆς^{μ.ν} ἀνατολῶν^{τ.κ} ἡλίου. **v.13** καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα τρία ἀκάθαρτα ὡς^{μ.ν} ὅμοια^{τ.κ} βατράχοι^{μ.ν} βατράχοις^{τ.κ}. **v.14** εἰσὶ^μ εἰσὶν^{τ.κ.ν} γὰρ πνεύματα δαιμονίων^{μ.ν} δαιμονῶν^{τ.κ} ποιοῦντα σημεῖα ἀ^{κ.μ.ν} ἐκπορεύεται^{κ.μ.ν} ἐκπορεύεσθαι^τ ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς^{τ.κ} γῆς^{τ.κ} καὶ^{τ.κ} τῆς οἰκουμένης ὅλης συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν^{κ.μ.ν} πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης^{τ.μ.κ} τῆς μεγάλης τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. **v.15** ἰδοὺ ἐρχομαι ὡς κλέπτης μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ καὶ βλέπωσι^μ βλέπωσιν^{τ.κ.ν} τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. **v.16** καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον ἐβραϊστὶ ἄρμαγεδδών^{μ.ν} ἄρμαγεδδών^{τ.κ}. **v.17** καὶ ὁ ἑβδομος [ἄγγελος]^μ ἄγγελος^{τ.κ} ἐξέχεε^μ ἐξέχεεν^{τ.κ.ν} τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ^{μ.ν} εἰς^{τ.κ} τὸν αἶρα καὶ ἐξηλάθη^μ ἐξηλάθεν^{τ.κ.ν} φωνὴ μεγάλη ἐκ^v ἀπο^{τ.μ.κ} τοῦ ναοῦ τοῦ^{τ.μ.κ} οὐρανοῦ^{τ.μ.κ} ἀπο τοῦ θρόνου λεγούσα γεγόνε^μ γεγονεν^{τ.κ.ν}.

εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἐξῆλθεν φωνὴ μεγάλη ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ
 θρόνου λέγουσα γέγονεν. καὶ ἐγένοντο φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ 18*
 καὶ σεισμός ἐγένετο μέγας οἷος οὐκ ἐγένετο ἀφ’ οὗ οἱ ἄνθρωποι ἐγένοντο
 ἐπὶ τῆς γῆς τηλικούτος σεισμός οὕτως μέγας. καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ με- 19*
 γάλῃ εἰς τρία μέρη καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσον καὶ βαβυλῶν ἡ μεγάλη
 ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ θεοῦ δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ
 τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγεν καὶ ὄρη οὐχ εὐρέθησαν. καὶ 20*, 21
 χάλαζα μεγάλη ὥς ταλαντιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώ-
 πους καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης
 ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ πληγὴ αὐτῆς σφόδρα.

καὶ ἦλθεν εἰς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας καὶ 17*
 ἐλάλησεν μετ’ ἐμοῦ λέγων μοι δεῦρο δεῖξω σοι τὸ κρίμα τῆς πόρνῆς τῆς
 μεγάλης τῆς καθημένης ἐπὶ τῶν ὑδάτων τῶν πολλῶν. μεθ’ ἧς ἐπόρνευσαν 2*
 οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ ἐμεθύσθησαν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς
 οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν. καὶ ἀπήνεγκέν με εἰς ἔρημον ἐν πνεύματι καὶ 3*
 εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον γέμον ὀνομάτων βλασφη-
 μίας ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα. καὶ ἡ γυνὴ ἡ περιβεβλημένη 4*
 πορφύρα καὶ κόκκινῳ καὶ κεχρυσωμένη χρυσῷ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαρ-
 γαρίταις ἔχουσα χρυσοῦν ποτήριον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς γέμον βδελυγμάτων
 καὶ ἀκάθαρτος πορνείας αὐτῆς. καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γε- 5
 γραμμένον μυστήριον βαβυλῶν ἡ μεγάλη ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν
 βδελυγμάτων τῆς γῆς. καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος 6*
 τῶν ἁγίων καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων ἰησοῦ καὶ ἐθαύμασα ἰδὼν
 αὐτὴν θαῦμα μέγα. καὶ εἶπέν μοι ὁ ἄγγελος διὰτί ἐθαύμασας ἐγὼ σοι 7*

v.18 και εγενοντο αστραπαι^{μ.ν} και^ν φωνα^{τ.κ.ν} και βρονται και φωνα^μ αστραπαι^{τ.κ} και^{τ.μ.κ} σει-
 σμος [εγενετο]^μ εγενετο^{τ.κ.ν} μεγας οιος ουκ εγενετο αφ ου ανθρωπος^ν εγενετο^ν οι^{τ.μ.κ} ανθρωποι^{τ.μ.κ}
 εγενοντο^{τ.μ.κ} επι της γης τηλικουτος σεισμος ουτω^{μ.ν} ουτως^{τ.κ} μεγας. **v.19** και εγενετο η πολις η
 μεγαλη εις τρια μερη και αι πολεις των εθνων επεσαν^ν επεσον^{τ.μ.κ} και βαβυλων η μεγαλη εμνησθη ενω-
 πιον του θεου δουναι αυτη το ποτηριον του οινου του θυμου της οργης αυτου. **v.20** και πασα νησος
 εφυγε^μ εφυγεν^{τ.κ.ν} και ορη ουχ ευρεθησαν. **17 v.1** και ηλθεν εις εκ των επτα αγγελων των εχον-
 των τας επτα φιαλας και ελαλησε^μ ελαλησεν^{τ.κ.ν} μετ εμου λεγων μοι^{τ.κ} δευρο δειξω σοι το κριμα της
 πορνης της μεγαλης της καθημενης επι των^{τ.μ.κ} υδατων των^{τ.μ.κ} πολλων. **v.2** μεθ ης επορνευσαν οι
 βασιλεις της γης και εμεθυσθησαν οι^{μ.ν} κατοικουντες^{μ.ν} την^{μ.ν} γην^{μ.ν} εκ του οινου της πορνειας αυτης
 οι^{τ.κ} κατοικουντες^{τ.κ} την^{τ.κ} γην^{τ.κ}. **v.3** και απηνεγκε^μ απηνεγκεν^{τ.κ.ν} με εις ερημον εν πνευματι
 και ειδον γυναικα καθημενην επι θηριον κοκκινον γεμον^{τ.μ.κ} γεμοντα^μ ονοματα^{μ.ν} ονοματων^{τ.κ} βλα-
 σφημιας εχων^ν εχον^{τ.μ.κ} κεφαλας επτα και κερата δεκα. **v.4** και η γυνη ην^{κ.μ.ν} η^τ περιβεβλημενη
 πορφυρου^{μ.ν} πορφυρα^{τ.κ} και κοκκινον^{μ.ν} κοκκινω^{τ.κ} και^{τ.κ.ν} κεχρυσωμενη χρυσω^{μ.ν} χρυσω^{τ.κ} και
 λιθω τιμιω και μαργαριταις εχουσα χρυσο^ν ποτηριον χρυσο^{μ.ν} εν τη χειρι αυτης γεμον βδελυγ-
 ματων και τα^{μ.ν} ακαθαρτα^{μ.ν} της^{μ.ν} ακαθαρτητος^{τ.κ} πορνειας αυτης. **v.6** και ειδον την γυναικα
 μεθουσαν εκ του αιματος των αγιων [και]^μ και^{τ.κ.ν} εκ του αιματος των μαρτυρων ιησου και εθαυμασα
 ιδων αυτην θαυμα μεγα. **v.7** και ειπε^μ ειπεν^{τ.κ.ν} μοι ο αγγελος δια^{μ.ν} τι^{μ.ν} διατι^{τ.κ} εθαυμασας εγω
 σοι^{τ.κ} ερω σοι^{μ.ν} το μυστηριον της γυναικος και του θηριου του βασταζοντος αυτην του εχοντος τας επτα
 κεφαλαις και τα δεκα κερата.

ἐρῶ τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτὴν τοῦ
 8* ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα. θηρίον ὃ εἶδες ἦν καὶ οὐκ
 ἔστιν καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγειν καὶ
 θαυμάσονται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς ὧν οὐ γέγραπται τὰ ὀνόματα ἐπὶ
 9* καὶ οὐκ ἔστιν καὶ περ ἔστιν. ὧδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ
 10* ὄρη εἰσὶν ἑπτὰ ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν. καὶ βασιλεῖς ἑπτὰ εἰσιν
 οἱ πέντε ἔπεσαν καὶ ὁ εἷς ἔστιν ὁ ἄλλος οὕτω ἦλθεν καὶ ὅταν ἔλθῃ ὀλίγον
 11* αὐτὸν δεῖ μέναι. καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν καὶ οὐκ ἔστιν καὶ αὐτὸς ὄγδοός ἐστιν
 12* καὶ ἐκ τῶν ἑπτὰ ἐστιν καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ
 εἶδες δέκα βασιλεῖς εἰσιν οἵτινες βασιλείαν οὕτω ἔλαβον ἀλλ' ἐξουσίαν ὡς
 13* βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσιν μετὰ τοῦ θηρίου. οὗτοι μίαν γνώμην
 ἔχουσιν καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν ἑαυτῶν τῷ θηρίῳ διαδιδώσου-
 14* σιν. οὗτοι μετὰ τοῦ ἀρνίου πολεμήσουσιν καὶ τὸ ἀρνίον νικήσει αὐτούς
 ὅτι κύριος κυρίων ἐστὶν καὶ βασιλεὺς βασιλέων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ κλητοὶ
 15* καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. καὶ λέγει μοι τὰ ὕδατα ἃ εἶδες οὗ ἡ πόρνη κάθη-
 16* ται λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσιν καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσαι. καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες
 ἐπὶ τὸ θηρίον οὗτοι μισήσουσιν τὴν πόρνην καὶ ἡρημωμένην ποιήσουσιν
 17* αὐτὴν καὶ γυμνὴν καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται καὶ αὐτὴν κατακαύ-
 σουσιν ἐν πυρί. ὁ γὰρ θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τὴν
 γνώμην αὐτοῦ καὶ ποιῆσαι μίαν γνώμην καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν
 18 τῷ θηρίῳ ἄχρι τελεσθῆ τὰ ῥήματά τοῦ θεοῦ. καὶ ἡ γυνὴ ἦν εἶδες ἔστιν ἡ
 πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

v.8 το^{κ.μ.ν} θηριον ο ειδες ην και ουκ εστι^μ εστιν^{τ.κ.ν} και μελλει αναβαινειν εκ της αβυσσου και εις απω-
 λειαν υπαγει^ν υπαγειν^{τ.μ.κ} και θαυμασθησονται^ν θαυμασονται^{τ.μ.κ} οι κατοικουντες επι της γης ων ου
 γεγραπται το^ν τα^{τ.μ.κ} ονομα^ν ονοματα^{τ.μ.κ} επι το βιβλιον της ζωης απο καταβολης κοσμου βλεποντων^{μ.ν}
 οτι^μ ην^μ βλεποντες^{τ.κ} το θηριον οτι^ν ο^{τ.κ} τι^{τ.κ} ην^{τ.κ.ν} και ουκ εστι^μ εστιν^{τ.κ.ν} και^{μ.ν} καιπερ^{τ.κ}
 παρεσται^{μ.ν} εστιν^{τ.κ}. **v.9** ωδε ο νους ο εχων σοφιαν αι επτα κεφαλαι επτα^{μ.ν} ορη εισιν επτα^{τ.κ} οπου
 η γυνη καθηται επι αυτων. **v.10** και βασιλεις επτα εισιν οι πεντε επεσον^μ επεσαν^{τ.κ.ν} και^{τ.κ} ο εις
 εστιν ο αλλος ουπω ηλθε^μ ηλθεν^{τ.κ.ν} και οταν ελθῃ ολιγον αυτον^{τ.κ.ν} δει αυτον^μ μειναι. **v.11** και το
 θηριον ο ην και ουκ εστι^μ εστιν^{τ.κ.ν} και αυτος ογδοος εστι^μ εστιν^{τ.κ.ν} και εκ των επτα εστι^μ εστιν^{τ.κ.ν}
 και εις απωλειαν υπαγει. **v.12** και τα δεκα κερατα α ειδες δεκα βασιλεις εισιν οιτινες βασιλειαν ουπω
 ελαβον αλλα^ν αλλ^{τ.μ.κ} εξουσιαν ως βασιλεις μιαν ωραν λαμβανουσι^μ λαμβανουσιν^{τ.κ.ν} μετὰ του θηριου.
v.13 ουτοι μιαν εχουσι^μ γνωμην εχουσιν^{τ.κ.ν} και την δυναμιν και την^{τ.μ.κ} εξουσιαν αυτων^{μ.ν} εαυτων^{τ.κ}
 τω θηριω διδοασιν^{μ.ν} διαδιδωσουσιν^{τ.κ}. **v.14** ουτοι μετὰ του αρνιου πολεμησουσι^μ πολεμησουσιν^{τ.κ.ν}
 και το αρνιον νικησει αυτους οτι κυριος κυριων εστι^μ εστιν^{τ.κ.ν} και βασιλευς βασιλεων και οι μετ αυτου
 κλητοι και εκλεκτοι και πιστοι. **v.15** και λεγει μοι τα υδατα α ειδες ου η πορνη καθηται λαοι και οχλοι
 εισι^μ εισιν^{τ.κ.ν} και εθνη και γλωσσαι. **v.16** και τα δεκα κερατα α ειδες και^{μ.ν} επι^{τ.κ} το θηριον ουτοι
 μισησουσι^μ μισησουσιν^{τ.κ.ν} την πορνην και ηρημωμενην ποιησουσιν αυτην και γυμνην [ποιησουσιν^μ
 αυτην]^μ και τας σαρκας αυτης φαγονται και αυτην κατακαυσουσιν εν πυρι. **v.17** ο γαρ θεος εδωκεν
 εις τας καρδιας αυτων ποιησαι την γνωμην αυτου και ποιησαι μιαν^{τ.κ.ν} γνωμην μιαν^μ και δουναι την
 βασιλειαν αυτων τω θηριω αχρι τελεσθωσιν^μ τελεσθη^{τ.κ} τελεσθησονται^ν οι^{μ.ν} τα^{τ.κ} λογοι^{μ.ν} ρηματα^{τ.κ}
 του θεου. **18**

καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔχοντα **18***
ἐξουσίαν μεγάλην καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ. καὶ ἔκραζεν ἐν **2***
ἰσχυτῷ φωνῇ μεγάλη λέγων ἔπεσεν ἔπεσεν βαθυλὼν ἡ μεγάλη καὶ ἐγένετο
κατοικητήριον δαιμόνων καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου καὶ
φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου. ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου **3***
τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πέπωκεν πάντα τὰ ἔθνη καὶ οἱ βασιλεῖς
τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως
τοῦ στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν. καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρα- **4***
νοῦ λέγουσαν ἐξέλθετε ἐξ αὐτῆς ὁ λαὸς μου ἵνα μὴ συγκοινωνήσητε ταῖς
ἀμαρτίαις αὐτῆς καὶ ἵνα μὴ λάβητε ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς. ὅτι ἠκολού- **5***
θησαν αὐτῆς αἱ ἀμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ θεὸς τὰ
ἀδικήματα αὐτῆς. ἀπόδοτε αὐτῇ ὥς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν ὑμῖν καὶ διπλώ- **6***
σατε αὐτῇ διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασεν κεράσατε
αὐτῇ διπλοῦν. ὅσα ἐδόξασεν ἑαυτὴν καὶ ἐστρηνίασεν τοσοῦτον δότε αὐτῇ **7***
βασανισμόν καὶ πένθος ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει κάθημαι βασίλισσα
καὶ χήρα οὐκ εἰμί καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω. διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἤξουσιν **8***
αἱ πληγαὶ αὐτῆς θάνατος καὶ πένθος καὶ λιμός καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθή-
σεται ὅτι ἰσχυρὸς κύριος ὁ θεὸς ὁ κρίνων αὐτήν. καὶ κλαύσονται αὐτήν **9***
καὶ κόψονται ἐπ' αὐτῇ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οἱ μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες
καὶ στρηνιάσαντες ὅταν βλέπωσιν τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς. ἀπὸ **10***
μακρόθεν ἐστηκότες διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς λέγοντες οὐαὶ
οὐαὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη βαθυλὼν ἡ πόλις ἡ ἰσχυρά ὅτι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν
ἡ κρίσις σου. καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαίουσιν καὶ πενθοῦσιν ἐπ' αὐτῇ **11***

v.1 [καὶ]^ᾠ καὶ^{τ.κ} μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον^{κ.ᾠ.ν} ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔχοντα ἐξουσίαν
μεγάλην καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ. **v.2** καὶ ἔκραζεν [ἐν]^ᾠ ἐν^{τ.κ.ν} ἰσχυρὰ^{ᾠ.ν} ἰσχυτῷ^{τ.κ} φωνῇ
μεγάλῃ^{τ.κ} λέγων [ἐπεσεν]^ᾠ ἐπεσεν^{τ.κ.ν} ἐπεσε^ᾠ ἐπεσεν^{τ.κ.ν} βαθυλὼν ἡ μεγάλη καὶ ἐγένετο κατοικητήριον
δαιμονίων^ν δαιμονῶν^{τ.ᾠ.κ} καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου καὶ φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθα-
ρτου [καὶ^ν φυλακὴ^ν παντὸς^ν θηρίου^ν ἀκαθάρτου]^ν καὶ μεμισημένου. **v.3** ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ
τῆς πορνείας αὐτῆς πεπώκασι^ᾠ πεπώκαν^ν πεπώκεν^{τ.κ} πάντα τὰ ἔθνη καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς μετ' αὐτῆς
ἐπόρνευσαν καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν. **v.4** καὶ ἤκουσα
ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν ἐξέλθατε^ν ἐξέλθε^ᾠ ἐξέλθετε^{τ.κ} ἐξ^{τ.ᾠ.κ} αὐτῆς^{τ.ᾠ.κ} ὁ λαὸς μου ἐξ^ν
αὐτῆς^ν ἵνα μὴ συγκοινωνήσητε ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῆς καὶ ἵνα^{τ.κ} μὴ^{τ.κ} λάβητε^{τ.κ} ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς
ἵνα^{ᾠ.ν} μὴ^{ᾠ.ν} λάβητε^{ᾠ.ν}. **v.5** ὅτι ἐκολληθήσαν^{κ.ᾠ.ν} ἠκολούθησαν^τ αὐτῆς αἱ ἀμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρα-
νοῦ καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. **v.6** ἀπόδοτε αὐτῇ ὥς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν [ὑμῖν]^ᾠ
ὑμῖν^{τ.κ} καὶ διπλώσατε τα^ν αὐτῇ^{τ.ᾠ.κ} διπλὰ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασε^ᾠ ἐκέρασεν^{τ.κ.ν}
κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν. **v.7** ὅσα ἐδόξασεν αὐτήν^ν ἑαυτήν^{τ.ᾠ.κ} καὶ ἐστρηνίασε^ᾠ ἐστρηνίασεν^{τ.κ.ν} το-
σοῦτον δότε αὐτῇ βασανισμόν καὶ πένθος ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει ὅτι^{ᾠ.ν} κάθημαι βασίλισσα καὶ
χήρα οὐκ εἰμί καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω. **v.8** διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἤξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς θάνατος καὶ
πένθος καὶ λιμός καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται ὅτι ἰσχυρὸς κύριος ὁ θεὸς ὁ κρίνων^{ᾠ.ν} κρίνων^{τ.κ} αὐτήν.
v.9 καὶ κλαύσουσιν^ν κλαυσοῦσι^ᾠ κλαύσονται^{τ.κ} αὐτήν^{τ.κ} καὶ κόψονται ἐπ' αὐτήν^{ᾠ.ν} αὐτῇ^{τ.κ} οἱ βασι-
λεῖς τῆς γῆς οἱ μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ στρηνιάσαντες ὅταν βλέπωσι^ᾠ βλέπωσιν^{τ.κ.ν} τὸν καπνὸν τῆς
πυρώσεως αὐτῆς. **v.10** ἀπὸ μακρόθεν ἐστηκότες διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς λέγοντες οὐαὶ
οὐαὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη βαθυλὼν ἡ πόλις ἡ ἰσχυρά ὅτι ἐν^{τ.κ} μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις σου.

- 12* ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι. γόμον χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου τιμίου καὶ μαργαρίτου καὶ βύσσου καὶ πορφύρας καὶ σηρικοῦ καὶ κοκκίνου καὶ πᾶν ξύλον θύϊνον καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον καὶ πᾶν
- 13* σκεῦος ἐκ ξύλου τιμιωτάτου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ μαρμάρου. καὶ κινάμωμον καὶ θυμιάματα καὶ μύρον καὶ λίβανον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ σεμίδαλιν καὶ σῖτον καὶ κτήνη καὶ πρόβατα καὶ ἵππων καὶ ῥεδῶν καὶ
- 14* σωμάτων καὶ ψυχᾶς ἀνθρώπων. καὶ ἡ ὁπώρα τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς σου ἀπηλθεν ἀπὸ σοῦ καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπηλθεν ἀπὸ
- 15 σοῦ καὶ οὐκέτι οὐ μὴ εὐρήσης αὐτὰ. οἱ ἔμποροι τούτων οἱ πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς ἀπὸ μακρόθεν στήσονται διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς
- 16* κλαίοντες καὶ πενθοῦντες. καὶ λέγοντες οὐαὶ οὐαὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ περιβεβλημένη βύσσινον καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινον καὶ κεχρυσωμένη ἐν
- 17* χρυσῷ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις. ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἡρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος καὶ πᾶς κυβερνήτης καὶ πᾶς ἐπὶ τῶν πλοίων ὁ ὄμιλος καὶ ναῦται
- 18* καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν. καὶ ἔκραζον ὁρῶντες τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς λέγοντες τίς ὁμοία τῇ πόλει τῇ
- 19* μεγάλῃ. καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ ἔκραζον κλαίοντες καὶ πενθοῦντες λέγοντες οὐαὶ οὐαὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἐν ἣ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες πλοῖα ἐν τῇ θαλάσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς ὅτι μιᾷ
- 20* ὥρᾳ ἡρημώθη. εὐφραίνου ἐπ' αὐτὴν οὐρανέ καὶ οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι καὶ
- 21* οἱ προφῆται ὅτι ἔκρινεν ὁ θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς. καὶ ἦρεν εἰς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὥς μύλον μέγαν καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν λέγων οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται βαθυλὼν ἡ μεγάλη πόλις καὶ οὐ μὴ εὐρεθῇ

v.11 καὶ οἱ ἐμποροὶ τῆς γῆς κλαυσουσιν^μ κλαίουσιν^{τ.κ.ν} καὶ πενθησουσιν^μ πενθοῦσιν^{τ.κ.ν} ἐπὶ αὐτὴν^ν αὕτη^{τ.μ.κ} ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι. **v.12** γόμον χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου τιμίου καὶ μαργαρίτων^ν μαργαρίτου^{τ.μ.κ} καὶ βυσσίνου^{μ.ν} βύσσου^{τ.κ} καὶ πορφύρου^μ πορφύρας^{τ.κ.ν} καὶ σιρικοῦ^ν σηρικοῦ^{τ.μ.κ} καὶ κοκκίνου καὶ πᾶν ξύλον θυϊνον καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου τιμιωτάτου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ μαρμάρου. **v.13** καὶ κινναμῶμον^ν καὶ^ν αμῶμον^ν κινναμῶμον^{τ.μ.κ} καὶ θυμιαματα καὶ μυρόν καὶ λίβανον καὶ οἶνον καὶ ελαιὸν καὶ σεμίδαλιν καὶ σῖτον καὶ κτήνη^{τ.κ.ν} καὶ^{τ.κ.ν} πρόβατα καὶ^μ κτήνη^μ καὶ ἵππων καὶ ραιδῶν^μ ῥεδῶν^{τ.κ.ν} καὶ σωμάτων καὶ ψυχᾶς ἀνθρώπων. **v.14** καὶ ἡ ὁπώρα σου^ν τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς σου^{τ.μ.κ} ἀπηλθεν ἀπὸ σου καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπώλετο^{μ.ν} ἀπηλθεν^{τ.κ} ἀπὸ σου καὶ οὐκέτι οὐ μὴ εὐρήσης^μ εὐρήσης^{τ.κ} αὐτὰ εὐρησουσιν^ν. **v.16** καὶ^{τ.μ.κ} λέγοντες οὐαὶ οὐαὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ περιβεβλημένη βύσσινον καὶ πορφύρου καὶ κόκκινον καὶ κεχρυσωμένη [ἐν]^ν χρυσῷ^{μ.ν} ἐν^{τ.κ} χρυσῷ^{τ.κ} καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίτῃ^ν μαργαρίταις^{τ.μ.κ}. **v.17** ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἡρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος καὶ πᾶς κυβερνήτης καὶ πᾶς ἐπὶ^{τ.κ} τῶν^{τ.κ} πλοίων^{τ.κ} ὁ ἐπὶ^{μ.ν} τοπὸν^{μ.ν} πλεῶν^{μ.ν} ὄμιλος^{τ.κ} καὶ ναῦται καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν. **v.18** καὶ ἔκραζον βλέποντες^{μ.ν} ὁρῶντες^{τ.κ} τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς λέγοντες τίς ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ. **v.19** καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ ἔκραζον κλαίοντες καὶ πενθοῦντες καὶ^μ λέγοντες οὐαὶ οὐαὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἐν ἣ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες τὰ^{μ.ν} πλοῖα ἐν τῇ θαλάσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἡρημώθη. **v.20** εὐφραίνου ἐπὶ αὐτὴν^{μ.ν} αὕτην^{τ.κ} οὐρανέ καὶ οἱ ἅγιοι καὶ^{μ.ν} οἱ^{μ.ν} ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται ὅτι ἔκρινεν ὁ θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς. **v.21** καὶ ἦρεν εἰς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὥς μύλον μέγαν καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν λέγων οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται βαθυλὼν ἡ μεγάλη πόλις καὶ οὐ μὴ εὐρεθῇ ἐτι.

ἔτι. καὶ φωνὴ κιθαρωδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν οὐ 22
μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ μὴ εὗρεθῇ ἐν
σοὶ ἔτι καὶ φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι. καὶ φῶς λύχνου οὐ 23
μὴ φάνη ἐν σοὶ ἔτι καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ
ἔτι ὅτι οἱ ἔμποροί σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς ὅτι ἐν τῇ φαρμακείᾳ
σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη. καὶ ἐν αὐτῇ αἷμα προφητῶν καὶ ἁγίων 24*
εὗρέθη καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.

καὶ μετὰ ταῦτα ἤκουσα φωνὴν ὄχλου πολλοῦ μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ 19*
λεγόντος ἀλληλουϊά ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις κυ-
ρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν. ὅτι ἀληθινὰ καὶ δίκαια αἱ κρίσεις αὐτοῦ ὅτι ἔκρινεν 2*
τὴν πόρνην τὴν μεγάλην ἣτις ἐφθειρεν τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς καὶ
ἐξεδίκησεν τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς. καὶ δευτε- 3*
ρον εἶρηκαν ἀλληλουϊά καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων. καὶ ἔπεσαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες καὶ τὰ τέσσαρα 4*
ζῶα καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου λέγοντες ἀμήν
ἀλληλουϊά. καὶ φωνὴ ἐκ τοῦ θρόνου ἐξηλθεν λέγουσα αἰνεῖτε τὸν θεὸν 5*
ἡμῶν πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτόν καὶ οἱ μικροὶ καὶ
οἱ μεγάλοι. καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων 6*
πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν λεγόντας ἀλληλουϊά ὅτι ἐβασίλευ-
σεν κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ. χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιῶμεθα καὶ δῶμεν 7*
τὴν δόξαν αὐτῷ ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν
ἑαυτήν. καὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα περιβάληται βύσσινον καθαρὸν καὶ λαμπρὸν 8*
τὸ γὰρ βύσσινον τὰ δικαιώματα ἐστὶν τῶν ἁγίων. καὶ λέγει μοι γράψον 9*
μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι καὶ λέγει μοι

v.24 καὶ ἐν αὐτῇ αἵμα^ᾤ αἵμα^{τ.κ.ν} προφητῶν καὶ ἁγίων εὗρεθῇ καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς
γῆς. **19 v.1** [καὶ]^ᾤ καὶ^{τ.κ} μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς^{ᾤ.ν} φωνὴν μεγάλην^{ᾤ.ν} ὄχλου πολλοῦ μεγάλην^{τ.κ}
ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων^{ᾤ.ν} λεγόντος^{τ.κ} ἀλληλουϊα ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις^ᾤ δόξα^{τ.κ.ν} καὶ ἡ τιμὴ^{τ.κ}
καὶ^{τ.κ} ἡ^{τ.κ} δύναμις^{τ.κ.ν} κυρίῳ^{τ.κ} τῷ^{τ.κ} θεῷ^{τ.κ} δόξα^ᾤ τοῦ^{ᾤ.ν} θεοῦ^{ᾤ.ν} ἡμῶν. **v.2** ὅτι ἀληθινὰ καὶ
δίκαια αἱ κρίσεις αὐτοῦ ὅτι ἐκρινε^ᾤ ἐκρινεν^{τ.κ.ν} τὴν πόρνην τὴν μεγάλην ἣτις διεφθειρε^ᾤ ἐφθειρεν^{τ.κ.ν}
τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς καὶ ἐξεδίκησε^ᾤ ἐξεδίκησεν^{τ.κ.ν} τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ [τῆς]^ᾤ τῆς^{τ.κ}
χειρὸς αὐτῆς. **v.3** καὶ δευτερον εἶρηκεν^ᾤ εἶρηκεν^{τ.κ.ν} ἀλληλουϊα καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. **v.4** καὶ ἔπεσον^ᾤ ἔπεσαν^{τ.κ.ν} οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι καὶ^{τ.κ} τέσσαρες καὶ
τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ^ν τοῦ^{τ.ᾤ.κ} θρόνου^ν θρόνου^{τ.ᾤ.κ} λέγοντες
ἀμήν ἀλληλουϊα. **v.5** καὶ φωνὴ ἀπο^{ᾤ.ν} ἐκ^{τ.κ} τοῦ θρόνου ἐξηλθε^ᾤ ἐξηλθεν^{τ.κ.ν} λέγουσα αἰνεῖτε τῷ^ν
τον^{τ.ᾤ.κ} θεῷ^ν θεον^{τ.ᾤ.κ} ἡμῶν πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ [καὶ]^ν καὶ^{τ.ᾤ.κ} οἱ φοβούμενοι αὐτόν καὶ^{τ.κ} οἱ
μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι. **v.6** καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς
φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν λεγόντων^ν λεγόντες^ᾤ λεγόντας^{τ.κ} ἀλληλουϊα ὅτι ἐβασίλευσε^ᾤ ἐβασίλευσεν^{τ.κ.ν}
κύριος ὁ θεὸς [ἡμῶν]^ν ἡμῶν^ᾤ ὁ παντοκράτωρ. **v.7** χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιῶμεν^ν ἀγαλλιῶμεθα^{τ.ᾤ.κ} καὶ
δωσωμεν^ν δώμεν^{τ.ᾤ.κ} τὴν δόξαν αὐτῷ ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν ἑαυτήν.
v.8 καὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα περιβάληται βύσσινον καθαρὸν^{τ.κ} καὶ^{τ.κ} λαμπρὸν καὶ^ᾤ καθαρὸν^{ᾤ.ν} τὸ γὰρ
βύσσινον τὰ δικαιώματα ἐστὶν^{τ.κ} τῶν ἁγίων ἐστὶν^ν ἐστὶ^ᾤ. **v.9** καὶ λέγει μοι γράψον μακάριοι οἱ εἰς τὸ
δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι καὶ λέγει μοι οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ εἰσιν^{τ.κ} τοῦ θεοῦ εἰσιν^ν
εἰσι^ᾤ.

- 10* οὔτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ εἰσιν τοῦ θεοῦ. καὶ ἔπεσον ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ καὶ λέγει μοι ὅρα μὴ σύνδουλός σου εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἰησοῦ τῷ θεῷ προσκύνησον
- 11* ἢ γὰρ μαρτυρία τοῦ ἰησοῦ ἐστὶν τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας. καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός καὶ ὁ καθήμενος ἐπ’ αὐτὸν
- 12* καλούμενος πιστὸς καὶ ἀληθινός καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ πυρός καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα
- 13* πολλά ἔχων ὄνομα γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ αὐτός. καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον βεβαμμένον αἵματι καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὁ λόγος
- 14* τοῦ θεοῦ. καὶ τὰ στρατεύματα ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθει αὐτῷ ἐφ’ ἵπποις
- 15* λευκοῖς ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν καὶ καθαρὸν. καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαία ὀξεῖα ἵνα ἐν αὐτῇ πατάσῃ τὰ ἔθνη καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ
- 16* θυμοῦ καὶ τῆς ὀργῆς τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ τὸ ὄνομα γεγραμμένον βασιλεὺς βασιλέων
- 17* καὶ κύριος κυρίων. καὶ εἶδον ἓνα ἄγγελον ἐστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ λέγων πᾶσιν τοῖς ὀρνέοις τοῖς πετωμένοις ἐν μεσουρανήματι
- 18* δεῦτε καὶ συνάγεσθε εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ μεγάλου θεοῦ. ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων καὶ σάρκας χιλιάρχων καὶ σάρκας ἰσχυρῶν καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν καθημένων ἐπ’ αὐτῶν καὶ σάρκας πάντων ἐλευθέρων καὶ δούλων
- 19* καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων. καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τοῦ καθη-
- 20* μένου ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. καὶ ἐπιάσθη τὸ

v.10 και επεσα^{μ.ν} επεσον^{τ.κ} εμπροσθεν των ποδων αυτου προσκυνησαι αυτω και λεγει μοι ορα μη συνδουλος σου ειμι και των αδελφων σου των εχοντων την μαρτυριαν του^{τ.κ} ιησου τω θεω προσκυνησον η γαρ μαρτυρια του^{τ.μ.κ} ιησου εστι^μ εστιν^{τ.κ.ν} το πνευμα της προφητειας. **v.11** και ειδον τον ουρανον ηνεωγμενον^ν ανεωγμενον^{τ.μ.κ} και ιδου ιππος λευκος και ο καθημενος επ αυτον [καλουμενος]^ν καλουμενος^{τ.μ.κ} πιστος και αληθινος και εν δικαιοσυνη κρινει και πολεμει. **v.12** οι δε οφθαλμοι αυτου [ως]^ν ως^{τ.κ} φλοξ πυρος και επι την κεφαλην αυτου διαδηματα πολλα εχων ονοματα^μ γεγραμμενα^μ και^μ ονομα γεγραμμενον ο ουδεις οιδεν ει μη αυτος. **v.13** και περιβεβλημενος ιματιον βεβαμμενον αιματι και κεκληται^ν καλειται^{τ.μ.κ} το ονομα αυτου ο λογος του θεου. **v.14** και τα στρατευματα [τα]^{μ.ν} τα^κ εν τω ουρανω ηκολουθει αυτω επι^μ εφ^{τ.κ.ν} ιπποις λευκοις ενδεδυμενοι βυσσινον λευκον και^{τ.κ} καθαρων. **v.15** και εκ του στοματος αυτου εκπορευεται ρομφαια διστομος^μ οξεια ινα εν αυτη παταξη^{μ.ν} πατασση^{τ.κ} τα εθνη και αυτος ποιμανει αυτους εν ραβδω σιδηρα και αυτος πατει την ληνον του οινου του θυμου και^{τ.κ} της οργης του θεου του παντοκρατορος. **v.16** και εχει επι το ιματιον και επι τον μηρον αυτου το^τ ονομα γεγραμμενον βασιλευς βασιλεων και κυριος κυριων. **v.17** και ειδον [ενα]^μ ενα^{τ.κ.ν} αγγελον εστωτα εν τω ηλιω και εκραξεν^{τ.κ.ν} [εν]^ν εκραξε^μ φωνη μεγαλη λεγων πασι^μ πασιν^{τ.κ.ν} τοις ορνειοις τοις πετομενοις^{μ.ν} πετωμενοις^{τ.κ} εν μεσουρανηματι δευτε συναχθητε^{μ.ν} και^{τ.κ} συναγεσθε^{τ.κ} εις το δειπνον το^{μ.ν} μεγα^{μ.ν} του μεγαλου^{τ.κ} θεου. **v.18** ινα φαγητε σαρκας βασιλεων και σαρκας χιλιαρχων και σαρκας ισχυρων και σαρκας ιππων και των καθημενων επ αυτων και σαρκας παντων ελευθερων τε^{κ.μ.ν} και δουλων και μικρων τε^μ και μεγαλων. **v.19** και ειδον το θηριον και τους βασιλεις της γης και τα στρατευματα αυτων συνηγμενα ποιησαι τον^ν πολεμον μετα του καθημενου επι του ιππου και μετα του στρατευματος αυτου.

θηρίον καὶ μετὰ τοῦτο ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν οἷς ἐπλάνησεν τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς προσκυνούντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην ἐν τῷ θείῳ. καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ 21* ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου τῇ ἐκπορευομένῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔχοντα τὴν κλεῖδα 20* τῆς ἀβύσσου καὶ ἄλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. καὶ ἐκράτησεν 2* τὸν δράκοντα τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον ὃς ἐστὶν διάβολος καὶ σατανᾶς καὶ ἔδωκεν αὐτὸν χίλια ἔτη. καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἀβυσσον καὶ ἔκλεισεν 3* αὐτὸν καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ ἵνα μὴ πλανήσῃ τὰ ἔθνη ἕτι ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη καὶ μετὰ ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον. καὶ εἶδον θρόνους καὶ ἐκάθισαν ἐπ’ αὐτοὺς καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς καὶ 4* τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ οὔτε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ χριστοῦ τὰ χίλια ἔτη. οἱ δὲ λοιποὶ 5* τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέζησαν ἕως τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ ἐπὶ 6* τούτων ὁ θάνατος ὁ δεύτερος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ἀλλ’ ἔσονται ἱερεῖς τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ χριστοῦ καὶ βασιλεύσουσιν μετ’ αὐτοῦ χίλια ἔτη. καὶ ὅταν 7 τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη λυθήσεται ὁ σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ. καὶ 8*

v.20 καὶ ἐπιασθὲν τὸ θηρίον καὶ ὁ μετὰ τούτου μετ’ αὐτοῦ ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν οἷς ἐπλάνησεν τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς προσκυνούντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης ἐν τῷ θείῳ. **v.21** καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου τῇ ἐκπορευομένῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν. **20 v.1** καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔχοντα τὴν κλεῖδα τῆς ἀβύσσου καὶ ἄλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. **v.2** καὶ ἐκράτησεν τὸν δράκοντα ὃν τὸν ὄφιν ὁ ἀρχαῖος ὃς ἐστὶν διάβολος καὶ ὁ [ο] σατανᾶς ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην καὶ ἔδωκεν αὐτὸν χίλια ἔτη. **v.3** καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἀβυσσον καὶ ἔκλεισεν αὐτὸν καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ ἵνα μὴ πλανήσῃ τὰ ἔθνη ἕτι ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθῆναι αὐτὸν μικρὸν χρόνον. **v.4** καὶ εἶδον θρόνους καὶ ἐκάθισαν ἐπ’ αὐτοὺς καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ οὔτε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ χριστοῦ τὰ χίλια ἔτη. **v.5** καὶ οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέζησαν ἕως τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. **v.6** μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ ἐπὶ τούτων ὁ θάνατος ὁ δεύτερος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ἀλλ’ ἔσονται ἱερεῖς τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ χριστοῦ καὶ βασιλεύσουσιν μετ’ αὐτοῦ χίλια ἔτη. **v.8** καὶ ἐξελευσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τεσσαρσὶν γωνίαις τῆς γῆς τὸν γαῶν καὶ τὸν μαγῶν συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πολέμον ὃν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὡς ἡ ἀμμος τῆς θαλάσσης.

- ἐξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσιν γωνίαις τῆς γῆς τὸν γὼν
καὶ τὸν μαγὼν συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς πόλεμον ὧν ὁ ἀριθμὸς ὡς ἡ ἄμμος
9* τῆς θαλάσσης. καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς καὶ ἐκύκλωσαν τὴν
παρεμβολὴν τῶν ἁγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡγαπημένην καὶ κατέβη πῦρ
10* ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτούς. καὶ ὁ διάβολος ὁ
πλανῶν αὐτοὺς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός καὶ θείου ὅπου τὸ θηρίον
καὶ ὁ ψευδοπροφήτης καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς
11* αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ εἶδον θρόνον λευκὸν μέγαν καὶ τὸν καθήμενον ἐπ’
αὐτοῦ οὗ ἀπὸ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός καὶ τόπος οὐχ εὐρέθη
12* αὐτοῖς. καὶ εἶδον τοὺς νεκροὺς μικροὺς καὶ μεγάλους ἐστῶτας ἐνώπιον
τοῦ θεοῦ καὶ βιβλία ἠνεώχθησαν καὶ βιβλίον ἄλλο ἠνεώχθη ὃ ἐστὶν τῆς
ζωῆς καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ
13* ἔργα αὐτῶν. καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς ἐν αὐτῇ νεκροὺς καὶ ὁ θάνατος
καὶ ὁ ᾄδης ἔδωκαν τοὺς ἐν αὐτοῖς νεκροὺς καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ
14* τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾄδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ
15* πυρός οὗτος ἐστὶν ὁ δευτέρος θάνατος. καὶ εἴ τις οὐχ εὐρέθη ἐν τῇ βίβλῳ
τῆς ζωῆς γεγραμμένος ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός.
- 21* καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινὴν ὁ γὰρ πρῶτος οὐρανὸς καὶ
2* ἡ πρώτη γῆ παρῆλθεν καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι. καὶ ἐγὼ ἰωάννης
εἶδον τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν ἱερουσαλὴμ καινὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ τοῦ
θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ
3* αὐτῆς. καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης ἰδοὺ ἡ
σκηνὴ τοῦ θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ σκηνώσει μετ’ αὐτῶν καὶ αὐτοὶ

v.9 και ανεβησαν επι το πλάτος της γης και εκυκλευσαν^ν εκυκλωσαν^{τ.μ.κ} την παρεμβολην των αγιων και την πολιν την ηγαπημενην και κατεβη πυρ απο^{τ.κ} του^{τ.κ} θεου^{τ.κ} εκ του ουρανου απο^μ του^μ θεου^μ και κατεφαγεν αυτους. **v.10** και ο διαβολος ο πλανων αυτους εβληθη εις την λιμνην του πυρος και θειου οπου και^{μ.ν} το θηριον και ο ψευδοπροφητης και βασανισθησονται ημερας και νυκτος εις τους αιωνας των αιωνων. **v.11** και ειδον θρονον λευκον^{τ.κ} μεγαν λευκον^{μ.ν} και τον καθημενον επι αυτον^{μ.ν} αυτου^{τ.κ} ου απο του^ν προσωπου εφυγεν η γη και ο ουρανος και τοπος ουχ ευρεθη αυτοις. **v.12** και ειδον τους νεκρους τους^{μ.ν} μικρους^{τ.κ} και^{τ.κ} μεγалους και^{μ.ν} τους^{μ.ν} μικρους^{μ.ν} εστωτας ενωπιον του θρονου^{μ.ν} θεου^{τ.κ} και βιβλια ηνοιχθησαν^ν ηνεωχθησαν^{τ.μ.κ} και βιβλιον^{τ.κ} αλλο βιβλιον^{μ.ν} ηνοιχθη^ν ηνεωχθη^{τ.μ.κ} ο εστι^μ εστιν^{τ.κ.ν} της ζωης και εκριθησαν οι νεκροι εκ των γεγραμμενων εν τοις βιβλίοις κατα τα εργα αυτων. **v.13** και εδωκεν η θαλασσα τους νεκρους^{μ.ν} τους^{μ.ν} εν αυτη νεκρους^{τ.κ} και ο θανατος και ο αδης εδωκαν τους νεκρους^{μ.ν} τους^{μ.ν} εν αυτοις νεκρους^{τ.κ} και εκριθησαν εκαστος κατα τα εργα αυτων. **v.14** και ο θανατος και ο αδης εβληθησαν εις την λιμνην του πυρος ουτος ο^{μ.ν} θανατος^{μ.ν} εστιν^{τ.κ} ο δευτερος εστιν^{μ.ν} η^{μ.ν} λιμνη^{μ.ν} του^{μ.ν} πυρος^{μ.ν} θανατος^{τ.κ}. **v.15** και ει τις ουχ ευρεθη εν τω^μ τη^{τ.κ.ν} βιβλιω^μ βιβλω^{τ.κ.ν} της ζωης γεγραμμενος εβληθη εις την λιμνην του πυρος. **21** **v.1** και ειδον ουρανον καινον και γην καινην ο γαρ πρωτος ουρανος και η πρωτη γη απηλθαν^ν παρηλθε^μ παρηλθεν^{τ.κ} και η θαλασσα ουκ εστιν ετι. **v.2** και εγω^{τ.κ} ιωαννης^{τ.κ} ειδον^{τ.κ} την πολιν την αγιαν ιερουσαλημ καινην ειδον^{μ.ν} καταβαινουσαν απο^{τ.κ} του^{τ.κ} θεου^{τ.κ} εκ του ουρανου απο^{μ.ν} του^{μ.ν} θεου^{μ.ν} ητοιμασμενην ως νυμφην κεκοσμημενην τω ανδρι αυτης. **v.3** και ηκουσα φωνης μεγαλης εκ του θρονου^ν ουρανου^{τ.μ.κ} λεγουσης ιδου η σκηνη του θεου μετ των ανθρωπων και σκηνωσει μετ αυτων και αυτοι λαος^μ λαοι^{τ.κ.ν} αυτου εσονται και αυτος ο θεος εσται^{τ.μ.κ} μετ αυτων εσται^ν [αυτων^ν θεος]^ν θεος^{τ.κ} αυτων^{τ.κ}.

λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται καὶ αὐτὸς ὁ θεὸς ἔσται μετ' αὐτῶν θεὸς αὐτῶν. καὶ 4*
 ἐξαλείψει ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν καὶ ὁ θάνατος
 οὐκ ἔσται ἔτι οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι ὅτι τὰ
 πρῶτα ἀπῆλθον. καὶ εἶπεν ὁ καθηήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου ἰδοὺ καινὰ πάντα 5*
 ποιῶ καὶ λέγει μοι γράψον ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ καὶ πιστοὶ εἰσιν.
 καὶ εἶπέν μοι γέγονεν ἐγὼ εἰμι τὸ α καὶ τὸ ω ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος ἐγὼ 6*
 τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. ὁ νικῶν 7*
 κληρονομήσει πάντα καὶ ἔσομαι αὐτῷ θεὸς καὶ αὐτὸς ἔσται μοι ὁ υἱός.
 δειλοῖς δὲ καὶ ἀπίστοις καὶ ἐβδελυγμένοις καὶ φονεῦσιν καὶ πόρνοις καὶ 8*
 φαρμακεῦσιν καὶ εἰδωλολάτραις καὶ πᾶσιν τοῖς ψευδέσιν τὸ μέρος αὐτῶν
 ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ πυρὶ καὶ θείῳ ὃ ἐστὶν δεύτερος θάνατος. καὶ 9*
 ἦλθεν πρὸς με εἷς τῶν ἐπτά ἀγγέλων τῶν ἔχόντων τὰς ἐπτά φιάλας τὰς
 γεμούσας τῶν ἐπτά πληγῶν τῶν ἐσχάτων καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων
 δεῦρο δεῖξω σοὶ τὴν νύμφην τοῦ ἀρνίου τὴν γυναῖκα. καὶ ἀπήνεγκέν 10*
 με ἐν πνεύματι ἐπ' ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν καὶ ἔδειξέν μοι τὴν πόλιν τὴν
 μεγάλην τὴν ἁγίαν ἱερουσαλὴμ καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ
 θεοῦ. ἔχουσιν τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ καὶ ὁ φωστὴρ αὐτῆς ὁμοῖος λίθῳ 11*
 τιμιωτάτῳ ὥς λίθῳ ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι. ἔχουσιν τε τεῖχος μέγα καὶ 12*
 ὑψηλόν ἔχουσιν πυλῶνας δώδεκα καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα
 καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα ἃ ἐστὶν τῶν δώδεκα φυλῶν τῶν υἱῶν ἰσραὴλ.
 ἀπ' ἀνατολῆς πυλῶνες τρεῖς ἀπὸ βορρᾶ πυλῶνες τρεῖς ἀπὸ νότου πυλῶνες 13*
 τρεῖς ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς. καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχον θεμελίους 14*

v.4 καὶ ἐξαλείψει ὁ ^{τ.κ} θεὸς ^{τ.κ} πᾶν δάκρυον ^{εκ} ^ν ἀπο ^{τ.μ.κ} τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἐστὶν
 ἐτι οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος οὐκ ἐστὶν ἐτι [οτι] ^ν ὅτι ^{τ.μ.κ} τὰ πρῶτα ἀπῆλθον ^ν ἀπῆλθον ^{τ.μ.κ}.
v.5 καὶ εἶπεν ὁ καθηήμενος ἐπὶ τῷ ^{μ.ν} τοῦ ^{τ.κ} θρόνου ^{μ.ν} θρόνου ^{τ.κ} ἰδοὺ καινὰ ^{τ.κ.ν} πάντα ^{τ.μ.κ} καινὰ ^μ
 ποιῶ πάντα ^ν καὶ λέγει μοι ^{τ.μ.κ} γράψον ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ ^{τ.μ.κ} καὶ ^{τ.μ.κ} πιστοὶ καὶ ^ν ἀληθινοὶ ^ν
 εἰσι ^μ εἰσιν ^{τ.κ.ν}. **v.6** καὶ εἶπε ^μ εἶπεν ^{τ.κ.ν} μοι γέγοναν ^ν γέγονα ^μ γέγονεν ^{τ.κ} ἐγὼ ^{τ.κ.ν} [ἐγὼ] ^μ εἰμι ^{τ.κ}
 [εἰμι] ^ν τὸ ἀλφά ^{μ.ν} α ^{τ.κ} καὶ τὸ ω ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς
 ζωῆς δωρεάν. **v.7** ὁ νικῶν κληρονομήσει ταυτὰ ^{μ.ν} πάντα ^{τ.κ} καὶ ἔσομαι αὐτῷ θεὸς καὶ αὐτὸς ἐστὶν μοι
 ὁ ^{τ.κ} υἱός. **v.8** τοῖς ^{μ.ν} δειλοῖς ^{τ.κ} δε δειλοῖς ^{μ.ν} καὶ ἀπίστοις καὶ ἀμαρτωλοῖς ^μ καὶ ^μ ἐβδελυγμένοις καὶ
 φονεῦσι ^μ φονευσὶν ^{τ.κ.ν} καὶ πόρνοις καὶ φαρμακοῖς ^{μ.ν} φαρμακεῦσιν ^{τ.κ} καὶ εἰδωλολάτραις καὶ πασι ^μ
 πασιν ^{τ.κ.ν} τοῖς ψευδέσι ^μ ψευδεσὶν ^{τ.κ.ν} τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ πυρὶ καὶ θείῳ ὃ ἐστὶν
 ὁ ^{μ.ν} δευτερός ^{τ.κ} θάνατος ὁ ^{μ.ν} δευτερός ^{μ.ν}. **v.9** καὶ ἦλθεν πρὸς ^{τ.κ} με ^{τ.κ} εἷς ^{μ.ν} ἐκ ^{μ.ν} τῶν ἐπτά ἀγγέλων
 τῶν ἔχόντων τὰς ἐπτά φιάλας τῶν ^ν τὰς ^{τ.κ} γεμοντῶν ^ν γεμούσας ^{τ.μ.κ} τῶν ἐπτά πληγῶν τῶν ἐσχάτων καὶ
 ἐλάλησε ^μ ἐλάλησεν ^{τ.κ.ν} με ἐμοῦ λέγων δεῦρο δεῖξω σοὶ τὴν γυναῖκα ^μ τὴν ^μ νύμφην τὴν ^ν γυναῖκα ^ν τοῦ
 ἀρνίου τὴν ^{τ.κ} γυναῖκα ^{τ.κ}. **v.10** καὶ ἀπήνεγκε ^μ ἀπήνεγκεν ^{τ.κ.ν} με ἐν πνεύματι ἐπὶ ^ν ἐπὶ ^{τ.μ.κ} ὄρος
 μέγα καὶ ὑψηλόν καὶ ἔδειξε ^μ ἔδειξεν ^{τ.κ.ν} μοι τὴν πόλιν [τὴν ^μ τὴν ^{τ.κ} μεγάλην] ^μ μεγάλην ^{τ.κ} τὴν ἁγίαν
 ἱερουσαλὴμ καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπο τοῦ θεοῦ. **v.11** ἔχουσιν τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ καὶ ^{τ.κ} ὁ
 φωστὴρ αὐτῆς ὁμοῖος λίθῳ τιμιωτάτῳ ὥς λίθῳ ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι. **v.12** ἔχουσα ^{μ.ν} ἔχουσιν ^{τ.κ} τε ^{τ.κ}
 τεῖχος μέγα καὶ ὑψηλόν ἔχουσα ^{μ.ν} ἔχουσιν ^{τ.κ} πυλῶνας δώδεκα καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα
 καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα α ἐστὶν [τα] ^ν [ονοματα] ^ν [ονοματα] ^μ τῶν δώδεκα φυλῶν [τῶν] ^μ τῶν ^{τ.κ} υἱῶν
 ἰσραὴλ. **v.13** ἀπο ^{μ.ν} ἀπὸ ^{τ.κ} ἀνατολῶν ^μ ἀνατολῆς ^{τ.κ.ν} πυλῶνες τρεῖς καὶ ^{μ.ν} ἀπο βορρᾶ πυλῶνες τρεῖς
 καὶ ^{μ.ν} ἀπο νότου πυλῶνες τρεῖς καὶ ^{μ.ν} ἀπο δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς.

- 15* δώδεκα καὶ ἐν αὐτοῖς ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ ἀρνίου. καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχεν κάλαμον χρυσοῦν ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ
- 16* τοὺς πυλῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς τοσοῦτόν ἐστίν ὅσον καὶ τὸ πλάτος καὶ ἐμέτρησεν τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ ἐπὶ σταδίων δώδεκα χιλιάδων τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος
- 17* καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα ἐστίν. καὶ ἐμέτρησεν τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν
- 18* τεσσαράκοντα τεσσάρων πηχῶν μέτρον ἀνθρώπου ὃ ἐστὶν ἀγγέλου. καὶ ἦν ἡ ἐνδόμησις τοῦ τεῖχους αὐτῆς ἴασις καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν
- 19* ὅμοια ὑάλῳ καθαρῷ. καὶ οἱ θεμέλιοι τοῦ τεῖχους τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ τιμῷ κεκοσμημένοι ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ἴασις ὁ δεύτερος σάπφειρος ὁ
- 20* τρίτος χαλκηδών ὁ τέταρτος σμάραγδος. ὁ πέμπτος σαρδόνυξ ὁ ἕκτος σάρδιος ὁ ἑβδομος χρυσόλιθος ὁ ὀγδοὺς βήρυλλος ὁ ἑνατος τοπάζιον ὁ
- 21* δέκατος χρυσόπρασος ὁ ἐνδέκατος ὑάκινθος ὁ δωδέκατος ἀμέθυστος. καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρίται ἀνὰ εἷς ἕκαστος τῶν πυλῶνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν ὡς ὕαλος
- 22* διαφανής. καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ
- 23* ναὸς αὐτῆς ἐστὶν καὶ τὸ ἀρνίον. καὶ ἡ πόλις οὐ χρειαν ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης ἵνα φαίνωσιν ἐν αὐτῇ ἡ γὰρ δόξα τοῦ θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν καὶ
- 24* ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἀρνίον. καὶ τὰ ἔθνη τῶν σωζομένων ἐν τῷ φωτὶ αὐτῆς περιπατήσουσιν καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσιν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν
- 25 αὐτῶν εἰς αὐτήν. καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας νῦξ
- 26* γὰρ οὐκ ἔσται ἐκεῖ. καὶ οἴσουσιν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἐθνῶν εἰς

v.14 καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχων^ν ἔχον^{τ.μ.κ} θεμελίους δώδεκα καὶ ἐπ^{μ.ν} αὐτῶν^{μ.ν} δώδεκα^{μ.ν} ἐν^{τ.κ} αὐτοῖς^{τ.κ} ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ ἀρνίου. **v.15** καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχε^μ εἶχεν^ν μετρον^{μ.ν} εἶχεν^{τ.κ} κάλαμον χρυσοῦν ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς [καὶ^μ καὶ^{τ.κ.ν} τὸ τεῖχος αὐτῆς]^μ αὐτῆς^{τ.κ.ν}. **v.16** καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς τοσοῦτόν^{τ.κ} ἐστίν^{τ.κ} ὅσον [καὶ]^ν καὶ^{τ.κ} τὸ πλάτος καὶ ἐμέτρησε^μ ἐμέτρησεν^{τ.κ.ν} τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ ἐπὶ σταδίου^μ σταδίων^{τ.κ.ν} δώδεκα χιλιάδων [δωδεκα]^μ τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα ἐστὶ^μ ἐστίν^{τ.κ.ν}. **v.17** καὶ ἐμέτρησε^μ ἐμέτρησεν^{τ.κ.ν} τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν τεσσαράκοντα^ν τεσσαράκοντα^{τ.μ.κ} τεσσάρων πηχῶν μετρον ἀνθρώπου ὁ ἐστὶν ἀγγέλου. **v.18** καὶ ἡν^{τ.μ.κ} ἡ ἐνδόμησις^ν ἐνδομησις^{τ.μ.κ} τοῦ τεῖχους αὐτῆς ἴασις καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν ὁμοιον^{μ.ν} ὁμοια^{τ.κ} ὑελῳ^μ ὑάλῳ^{τ.κ.ν} καθαρῳ. **v.19** [καὶ]^μ καὶ^{τ.κ} οἱ θεμέλιοι τοῦ τεῖχους τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ τιμῷ κεκοσμημένοι ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ἴασις ὁ δευ-τερος σάπφειρος^ν σάπφειρος^{τ.μ.κ} ὁ τρίτος χαλκηδών ὁ τέταρτος σμαραγδος. **v.20** ὁ πέμπτος σαρδόνυξ ὁ ἕκτος σαρδιον^ν σαρδιος^{τ.μ.κ} ὁ ἑβδομος χρυσόλιθος ὁ ὀγδοὺς βήρυλλος ὁ ἑνατος^κ ἐνατος^{τ.μ.ν} τοπάζιον ὁ δέκατος χρυσοπρασος ὁ ἐνδέκατος ὑακινθος ὁ δωδέκατος ἀμέθυστος^μ ἀμέθυστος^{τ.κ.ν}. **v.21** καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρίται ἀνα εἰς ἕκαστος τῶν πυλῶνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν ὡς ὑελος^μ ὑαλος^{τ.κ.ν} διαυγής^{μ.ν} διαφανής^{τ.κ}. **v.22** καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ναὸς αὐτῆς ἐστὶ^μ ἐστίν^{τ.κ.ν} καὶ τὸ ἀρνίον. **v.23** καὶ ἡ πόλις οὐ χρειαν ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης ἵνα φαίνωσιν ἐν^{τ.κ} αὐτῇ ἡ γὰρ δόξα τοῦ θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἀρνίον. **v.24** καὶ περιπατήσουσιν^ν περιπατήσουσι^μ τὰ ἔθνη δια^{μ.ν} τοῦ^{μ.ν} φωτός^{μ.ν} τῶν^{τ.κ} σωζομένων^{τ.κ} ἐν^{τ.κ} τῷ^{τ.κ} φωτὶ^{τ.κ} αὐτῆς περιπατήσουσιν^{τ.κ} καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσιν αὐτῷ^μ τὴν^{τ.κ.ν} δόξαν καὶ^{τ.μ.κ} τὴν^{τ.κ} τιμὴν^{τ.μ.κ} τῶν^μ ἐθνῶν^μ αὐτῶν^{τ.κ.ν} εἰς αὐτήν. **v.26** καὶ οἴσουσι^μ οἴσουσιν^{τ.κ.ν} τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἐθνῶν εἰς αὐτήν.

αὐτήν. καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν πᾶν κοινὸν καὶ ποιῶν βδέλυγμα 27*
καὶ ψευδὸς εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου.

καὶ ἔδειξέν μοι καθαρὸν ποταμὸν ὕδατος ζωῆς λαμπρὸν ὥς κρύσταλλον 22*
ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου. ἐν μέσῳ τῆς 2*
πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν ξύλον ζωῆς ποιῶν
καρποὺς δώδεκα κατὰ μῆνα ἓνα ἕκαστον ἀποδίδουν τὸν καρπὸν αὐτοῦ
καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν. καὶ πᾶν κατανάθεμα 3*
οὐκ ἔστι ἐτι καὶ ὁ θρόνος τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἔστι καὶ οἱ
δούλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ. καὶ ὄψονται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ τὸ 4
ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ νύξ οὐκ ἔστι ἐκεῖ καὶ χρεῖαν 5*
οὐκ ἔχουσιν λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου ὅτι κύριος ὁ θεὸς φωτίζει αὐτοὺς καὶ
βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ εἶπέν μοι οὗτοι οἱ λόγοι 6*
πιστοὶ καὶ ἀληθινοὶ καὶ κύριος ὁ θεὸς τῶν ἁγίων προφητῶν ἀπέστειλεν τὸν
ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει. ἰδοὺ 7*
ἔρχομαι ταχύ μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου
τούτου. καὶ ἐγὼ ἰωάννης ὁ βλέπων ταῦτα καὶ ἀκούων καὶ ὅτε ἤκουσα 8*
καὶ ἔβλεψα ἔπεσα προσκυνῆσαι ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ
δεικνύοντός μοι ταῦτα. καὶ λέγει μοι ὅρα μὴ σύνδουλός σου γάρ εἰμι 9*
καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ
βιβλίου τούτου τῷ θεῷ προσκύνησον. καὶ λέγει μοι μὴ σφραγίσῃς τοὺς 10*
λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου ὅτι ὁ καιρὸς ἐγγὺς ἐστίν. ὁ 11*
ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι καὶ ὁ ῥυπῶν ῥυπωσάτω ἔτι καὶ ὁ δίκαιος δικαιοθήτω
ἔτι καὶ ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἔτι. καὶ ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ καὶ ὁ μισθός μου 12*

v.27 και ου μη εισελθῃ εἰς αὐτὴν πᾶν κοινὸν^{μ.ν} κοινουν^{τ.κ} και [ο]ν^ν ποιων^ν ποιουν^{τ.μ.κ} βδελυγμα και ψευδος εἰ μὴ οἱ γεγραμμενοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου. **22** **v.1** και εδειξε^μ εδειξεν^{τ.κ.ν} μοι καθαρὸν^{τ.κ} ποταμὸν καθαρὸν^μ ὕδατος ζωῆς λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ και τοῦ ἀρνίου. **v.2** ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς και τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν και ἐκεῖθεν^ν ἐντεῦθεν^{τ.μ.κ} ξύλον ζωῆς ποιουν καρποὺς δώδεκα κατὰ μῆνα ἓνα^{τ.κ} ἕκαστον ἀποδίδους^μ ἀποδίδουν^{τ.κ.ν} τὸν καρπὸν αὐτοῦ και τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν. **v.3** και πᾶν καταθέμα^{μ.ν} καταναθέμα^{τ.κ} οὐκ ἐστὶ ἐκεῖ^μ ἐτι^{τ.κ.ν} και ὁ θρόνος τοῦ θεοῦ και τοῦ ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἐστὶ και οἱ δούλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ. **v.5** και νύξ οὐκ ἐστὶ ἐτι^ν ἐκεῖ^{τ.μ.κ} και χρεῖαν^{τ.μ.κ} οὐκ ἐχουσι^μ ἐχουσιν^{τ.κ.ν} χρεῖαν^ν φωτὸς^ν λύχνου και φωτὸς ἡλίου οτι κύριος ὁ θεὸς φωτισεῖ^ν φωτίζει^{τ.κ} φωτιεῖ^μ ἐπὶ αὐτοὺς και βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. **v.6** και λεγει^μ εἶπεν^{τ.κ.ν} μοι οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ και ἀληθινοὶ και ὁ^ν κύριος ὁ θεὸς τῶν πνευματῶν^{μ.ν} τῶν^{μ.ν} ἁγίων^{τ.κ} προφητῶν ἀπεστείλε^μ ἀπεστείλεν^{τ.κ.ν} τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει. **v.7** και^ν [και]^μ ἰδοὺ ἐρχομαι ταχύ μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου. **v.8** καὶ^{τ.κ} ἐγὼ^{τ.κ} ἰωάννης ὁ ἀκούων^{μ.ν} και^{μ.ν} βλέπων ταῦτα και^{τ.κ} ἀκούων^{τ.κ} και ὅτε ἤκουσα και ἐβλεψα ἐπεσον^μ ἐπεσα^{τ.κ.ν} προσκυνῆσαι ἐμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα. **v.9** και λεγει μοι ὅρα μὴ σύνδουλός σου γὰρ^{τ.κ} εἰμι και τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν και τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου τῷ θεῷ προσκύνησον. **v.10** και λεγει μοι μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου οτι^{τ.κ} ὁ καιρὸς γὰρ^ν [γὰρ]^μ ἐγγὺς ἐστίν. **v.11** ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἐτι και ὁ ῥυπαρὸς^{μ.ν} ῥυπῶν^{τ.κ} ρυπαρευθήτω^μ ρυπανθήτω^ν ρυπωσάτω^{τ.κ} ἐτι και ὁ δίκαιος δικαιοσυνῇ^{μ.ν} ποιησάτω^{μ.ν} δικαιοθήτω^{τ.κ} ἐτι και ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἐτι.

- 13* μετ' ἐμοῦ ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔργον αὐτοῦ ἐσται. ἐγὼ εἰμι τὸ α καὶ
 14* τὸ ω ἀρχὴ καὶ τέλος ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος. μακάριοι οἱ ποιοῦντες
 τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἵνα ἔσται ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς καὶ
 15* τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. ἔξω δὲ οἱ κύνες καὶ οἱ φάρμακοι
 καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι καὶ πᾶς ὁ φιλῶν καὶ
 16* ποιῶν ψευδος. ἐγὼ ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν
 ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις ἐγὼ εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος τοῦ δαβὶδ ὁ ἀστὴρ
 17* ὁ λαμπρὸς καὶ ὀρθρινός. καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν ἔλθε
 καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω ἔλθε καὶ ὁ διψῶν ἔλθέτω καὶ ὁ θέλων λαμβανέτω τὸ
 18* ὕδωρ ζωῆς δωρεάν. συμμαρτυροῦμαι γὰρ παντὶ ἀκούοντι τοὺς λόγους
 τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου ἐάν τις ἐπιτιθῇ πρὸς ταῦτα ἐπιθήσει ὁ
 19* θεὸς ἐπ' αὐτὸν τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν βιβλίῳ τούτῳ. καὶ ἐάν τις
 ἀφαιρῇ ἀπὸ τῶν λόγων βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης ἀφαιρήσει ὁ θεὸς
 τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ βιβλίου τῆς ζωῆς καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας καὶ τῶν
 20* γεγραμμένων ἐν βιβλίῳ τούτῳ. λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα ναὶ ἔρχομαι ταχύ
 21* ἀμήν ναὶ ἔρχου κύριε ἰησοῦ. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ
 μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν.

v.12 καὶ ^{τ.κ} ἰδοὺ ἐρχομαι ταχύ καὶ ὁ μισθος μου μετ' ἐμοῦ ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔργον ἐστίν ^ν ἐσται ^μ αὐτοῦ ἐσται ^{τ.κ}. **v.13** ἐγὼ εἰμι ^{τ.κ} τὸ ἀλφά ^{μ.ν} α ^{τ.κ} καὶ τὸ ω ἀρχὴ ^{τ.κ} καὶ ^{τ.κ} τέλος ^{τ.κ} ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἐσχατος ^{μ.ν} ἀρχὴ ^{μ.ν} καὶ ^{μ.ν} τὸ ^{μ.ν} τέλος ^{μ.ν}. **v.14** μακάριοι οἱ πλυνόντες ^ν ποιοῦντες ^{τ.μ.κ} τὰς στολάς ^ν ἐντολάς ^{τ.μ.κ} αὐτῶν ^ν αὐτοῦ ^{τ.μ.κ} ἵνα ἐσται ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσελθῶσιν εἰς τὴν πόλιν. **v.15** ἔξω δὲ ^{τ.κ} οἱ κύνες καὶ οἱ φάρμακοι καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι καὶ πᾶς ὁ ^{τ.κ} φιλῶν καὶ ποιῶν ψευδος. **v.16** ἐγὼ ἰησοῦς ἐπέμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις ἐγὼ εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος δαυὶδ ^ν δαδ ^μ τοῦ ^{τ.κ} δαβὶδ ^{τ.κ} ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς ὁ ^{μ.ν} καὶ ^{τ.κ} πρωῒνος ^{μ.ν} ὀρθρινός ^{τ.κ}. **v.17** καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν ἐρχου ^{μ.ν} ἔλθε ^{τ.κ} καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω ἐρχου ^{μ.ν} ἔλθε ^{τ.κ} καὶ ὁ διψῶν ἐρχεσθῶ ^{μ.ν} ἐλθέτω ^{τ.κ} καὶ ^{τ.κ} ὁ θέλων λαβέτω ^{μ.ν} λαμβανέτω ^{τ.κ} τὸ ^{τ.κ} ὕδωρ ζωῆς δωρεάν. **v.18** μαρτυρῶ ^{μ.ν} συμμαρτυροῦμαι ^{τ.κ} ἐγὼ ^{μ.ν} γὰρ ^{τ.κ} παντὶ τῶ ^{μ.ν} ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου ἐάν τις ἐπιθῇ ^{μ.ν} ἐπιτιθῇ ^{τ.κ} ἐπ' ^{μ.ν} πρὸς ^{τ.κ} αὐτὰ ^{μ.ν} ταῦτα ^{τ.κ} ἐπιθῇσιν ^μ ἐπιθήσει ^{τ.κ.ν} ὁ θεὸς ἐπ' αὐτὸν τὰς [ἐπτα] ^μ πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ ^{μ.ν} βιβλίῳ τούτῳ. **v.19** καὶ ἐάν τις ἀφελῇ ^{μ.ν} ἀφαιρῇ ^{τ.κ} ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ ^{μ.ν} βιβλίου ^{μ.ν} βιβλίου ^{τ.κ} τῆς προφητείας ταύτης ἀφελεί ^ν ἀφελοί ^μ ἀφαιρήσει ^{τ.κ} ὁ θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ^{μ.ν} ξύλου ^{μ.ν} βιβλίου ^{τ.κ} τῆς ζωῆς καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας καὶ ^{τ.κ} τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ ^{μ.ν} βιβλίῳ τούτῳ. **v.20** λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα ναὶ ἐρχομαι ταχύ ἀμήν ναὶ ^{τ.μ.κ} ἐρχου κύριε ἰησοῦ. **v.21** ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ^{τ.κ} ἰησοῦ χριστοῦ ^{τ.μ.κ} μετὰ πάντων τῶν ^μ ἁγίων ^μ ὑμῶν ^{τ.κ} ἀμήν ^{τ.μ.κ}.